

Diuusi ñiooquidλ
utuducami oodamicλdλ

New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan,
Northern)

Diushi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛdΛ
New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan,
Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
 1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421

Contents

MATAIVO	1
MARCUSI	48
RUUCASI	76
VUAANA	124
HECHOS	162
ROMANOS	204
1 CORINTIOS	223
2 CORINTIOS	241
GÁLATAS	253
EFESIOS	260
FILIPENSES	267
COLOSENSES	272
1 TESALONICENSES	277
2 TESALONICENSES	281
1 TIMOTEO	284
2 TIMOTEO	290
TITO	294
FILEMÓN	297
EBREOS	298
SANTIAGO	313
1 PIIDURU	318
2 PIIDURU	324
1 VUAANA	327
2 VUAANA	332
3 VUAANA	333
UUDASI	334
APOCALIPSIS	336

Mataivo ooja istumaasi ivuaadana ΔSuusi Cristo aidasi aimaraitadai tami oidigi daama

¹ Potaa agiducata dai aa qui aadufidacarud ΔSuusi Cristo ismaacad Δ arcajiudad Δ arai Davi-caru dai Davi-caru arcajiudad Δ Avraañi-caru.

² Avraañi-caru aroogad Δ Isaacaru, Isaacaru aroogad Δ Jacocar, Jacocar aroogad Δ Judacar dai aa ismaacad Δ maamarai agai. ³ Judacar aroogad Δ Paaresi-caru daid Δ Saacararu daid Δ adad Δ Tamara ta agiducata dai, Paaresi-caru aroogad Δ Esinomicaru, Esinomicaru aroogad Δ Aramacaru. ⁴ Aramacaru aroogad Δ Aminadabacar, Aminadabacar aroogad Δ Naasonacar, Naasonacar aroogad Δ Salmonacar, ⁵ Salmonacar aroogad Δ Boosocar daid Δ adad Δ Raaba ta agiducata dai, Boosocar aroogad Δ Obedi-caru daid Δ adad Δ Ruuta ta agiducata dai, Obedi-caru aroogad Δ Isai-caru. ⁶ Isai-caru aroogad Δ arai Davi-caru, daid Δ arai Davi-caru aroogad Δ Salomoni-caru daid Δ adad Δ arUrii-si-caru ooñigad.

⁷ Daid Δ Salomoni-caru aroogad Δ Roboami-caru, Roboami-caru aroogad Δ Avii-si-caru, Avii-si-caru aroogad Δ Asacar, ⁸ Asacar aroogad Δ Josapaata-caru, Josapaata-caru aroogad Δ Joramacar, Joramacar aroogad Δ Usi-si-caru, ⁹ Usi-si-caru aroogad Δ Jotamacaru, Jotamacaru aroogad Δ Acasi-caru, Acasi-caru aroogad Δ Esequii-si-caru, ¹⁰ Esequii-si-caru aroogad Δ Manase-si-caru, Manase-si-caru aroogad Δ Amofi-caru, Amofi-caru aroogad Δ Josi-si-caru, ¹¹ Josi-si-caru aroogad Δ Jeconii-si-caru dai aa ismaacad Δ maamarai agai. Agai oidacata dai aidasi arai gada Δ Babilooniana oidacami divia d Δ vaa ragadana Δ judidifū dai maisapicami vuucai mui gad Δ vaa ragamu.

¹² Dai gooqui Δ Jeconii-si-caru aroogad Δ Salatieli-caru, Salatieli-caru aroogad Δ Sorovaveeli-caru, ¹³ Sorovaveeli-caru aroogad Δ Aviudicaru, Aviudicaru aroogad Δ Eliaquiimicaru, Eliaquiimicaru aroogad Δ Asoracar, ¹⁴ Asoracar aroogad Δ Sodocar, Sodocar aroogad Δ Aquimicaru, Aquimicaru aroogad Δ Eliudacar, ¹⁵ Eliudacar aroogad Δ Eleasaracar, Eleasaracar aroogad Δ Matanacar, Matanacar aroogad Δ Jacocar, ¹⁶ Jacocar aroogad Δ Osee ismaacad Δ arcunad Δ María dai María ardad Δ Suusi ismaacad Δ arCristo.

¹⁷ Tami gaa agai baivustaama dan maacova oodami ismaacad Δ oidacata dai aidasi oidacata dai Avraañi-caru abiaad Δ asta aidasi oidacata dai Davi-caru uucami tomasi maivaa si Δ pana oidacata dai dai Δ pa baivustaama dan maacova Davi-caru abiaad Δ asta aidasi arai Babilooni Δ oidacami maisapicami vuucai Δ judidifū Babilooniamu agai maivaa scatai Δ pana oidacata dai dai Δ pa baivustaama dan maacova aid Δ abiaad Δ asta aidasi vuusai arCristo, agai maivaa scatai Δ pana oidacata dai.

¹⁸ Aduucai aradui tai divia Suusi Cristo: María ardad Δ dai casi argancuucunamicatadai agai Δ madu Δ Osee d Δ mos maiquia Δ mapai oidacata dai, taid Δ María nonoatu guvucadad Δ cad Δ Diuusi Ibaad. ¹⁹ Δ Osee ar Δ mo cali caga tuigacami dai maitipaliditadai ismatiagi Δ oodami isnonoacata dai Δ María, baiyoma ipaliditadai agai is Δ stocai dagituagai sai maisoimaa taatuldana at Δ taan Δ damigad. ²⁰ Dai aidasi quiaa ta Δ gitoitadai Δ Osee gomaasi, tai coosigad Δ gamaasitu Δ mo Diuusi taañi-carud Δ daid Δ itadai:

—Osee Davi-caru cajiudad Δ, maitiduaadicuda vaa ña ñi Δ María vaid Δ argooñiacana, Diuusi Ibaad guvucadad Δ cad Δ viaaca agai agai ali oodami. ²¹ Agai marata agai Δ mo ali gali pai Suusi taat. Δ Suusi cali gac Δ vuvida agai oodami soimaascamigad Δ ai ña ña ismaacad Δ vaavoitudagi cascad Δ pot Δ giduca agai agai —astatadai.

²² Aidasi aradui gomaasi aid Δ aradui ismaacad Δ aagai Diuusi g ñi ooquituldiadami gac Δ daid Δ icaiti:

²³ Δ mo ali taji nonoatumu dai maratamu Δ mo ali gali dai Emanuel aagamumu oodami. Ascaiti Diuusi. Emanuel it Δ iya Δ lidi: Diuusi g Δ madu daacana.

²⁴ Dai aidasi ña ña Δ Osee poduucai idui isducatai aagidi Δ Diuusi taañi-carud Δ, vaa ña agai Δ María. ²⁵ Δ mos maiaabana voo agai asta aidasi marai Δ María. Agai ar tuucamid Δ marad Δ tai Suusi taat.

2

¹ Δ Suusi Beleen Δ vuusai Judea d Δ vaa ri Δ, aidasid Δ eroodasi arraicatadai ami d Δ vaa ri Δ. Tai ami Jerusalem Δ Judea d Δ vaa ri Δ dada chi Δ qui cali. Jerusalem Δ

siooma nuidu oidacami siaa $\lambda\lambda\text{map}\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\text{A}$ Judeea $\text{d}\lambda\text{V}\lambda\lambda\text{R}\lambda\text{I}\lambda\text{A}$. $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$ ismaacada ami dada $\text{C}\lambda\lambda$ maata naidi sisiaavugai. Siaalico pada λA dada $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$, ² dai gatacacaimi daida icaitimi:

—Vaaco daja aapim λ judidíu ganraíga ismaacada vuusai, naidi aat λM siaavugaigada cascada dada aat λM dai siaa duutuda ragai —ascaiti $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$.

³ Dai aidasida $\lambda\text{R}\lambda\text{I}$ Eroodasi mai gomaasi alia duadimu agai. Agai poliditadai isoidaca agai amai raí siaagai camaita $\lambda\lambda$ aanada agaitadai. Dai vaasi $\lambda\text{O}\text{O}\text{D}\lambda\text{S}\lambda$ Jerusaleen λA oidacami alia duduadimu $\lambda\lambda\text{P}\lambda$. Agai poliditadai isatata $\lambda\lambda$ aanadami istutuiditadai isgancododagi. ⁴ Taida $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\text{D}\lambda\text{S}\lambda$ $\lambda\text{M}\text{P}\lambda\text{G}\lambda$ vaasi $\lambda\text{P}\lambda\text{P}\lambda\lambda\text{I}$ bait $\lambda\text{G}\lambda\text{U}\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\text{M}\lambda\text{G}\lambda$, $\lambda\lambda\text{M}\lambda\text{D}\lambda$ $\lambda\text{M}\lambda\text{M}\lambda\text{A}\text{A}\text{T}\lambda\text{D}\lambda\text{I}\lambda\text{D}\lambda\text{M}\lambda$ Diuusi $\lambda\lambda\lambda\text{I}\text{C}\lambda\text{M}\lambda\text{G}\lambda\text{D}\lambda$ dai tacacai saaco vuusia agaitadai $\lambda\text{C}\lambda\text{R}\text{I}\text{S}\text{T}\text{O}$. ⁵ Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Beleen λA tami Judeea $\text{d}\lambda\text{V}\lambda\lambda\text{R}\lambda\text{I}\lambda\text{A}$, dai Diuusi $\text{ñ}\lambda\text{I}\text{O}\text{O}\text{Q}\lambda\text{I}\text{U}\lambda\text{I}\lambda\text{D}\lambda\text{I}\lambda\text{D}\lambda\text{M}\lambda\text{G}\lambda$ ooja sai pocaiti Diuusi:

⁶ Ismaacada Beleen λA oidaca agai Judeea $\text{d}\lambda\text{V}\lambda\lambda\text{R}\lambda\text{I}\lambda\text{A}$ aa judidíu vaamioma siaa duutuadamu siaa judidíu.

Agai saagida vuusia agai $\lambda\text{M}\text{O}$ $\text{G}\lambda\lambda$ taanadami.

Dai agai taanadamu $\lambda\text{J}\lambda\text{D}\lambda\text{I}\lambda\text{D}\lambda$.

Ascaiti Diuusi —astatadai agai.

⁷ Taida $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\text{D}\lambda\text{S}\lambda$ $\lambda\text{S}\text{T}\text{O}\lambda\text{I}$ vaí $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$ ismaacada dada siaalico pada λA , dai $\text{C}\lambda\lambda\text{G}\lambda$ tacacai suu duucu gamaasitu $\lambda\text{S}\lambda\text{I}\lambda\text{A}\text{V}\lambda\text{G}\lambda\text{I}$. ⁸ Dai gooqui λA ootoi $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{S}\lambda$ $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$ Beleenamu daida itatadai:

—Iimivurai dai gaaga $\lambda\lambda\text{I}$ siaañi dai $\text{M}\lambda\text{S}\lambda\lambda\text{A}\lambda\text{S}\lambda\text{C}\lambda\text{D}\lambda$ $\lambda\text{G}\lambda\text{I}\lambda\text{G}\lambda$ vaí $\lambda\text{D}\lambda\text{D}\lambda\text{C}\lambda\text{I}$ giñaagida nai aana $\lambda\text{P}\lambda\text{M}\lambda$ $\text{M}\lambda\lambda$ siaa duutudagi —astatadai $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{S}\lambda$.

⁹⁻¹⁰ Potatadai $\lambda\text{R}\lambda\text{I}$ taida $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$ $\lambda\lambda\lambda$. Daida $\lambda\text{S}\lambda\text{I}\lambda\text{A}\text{V}\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ ismaacada $\text{t}\lambda\lambda$ agai vaasaquioma mosbait $\lambda\text{Q}\lambda\text{I}$ imaitadai. Taida $\text{C}\lambda\text{Q}\lambda\text{I}\text{V}\lambda$ $\lambda\text{S}\lambda\text{I}\lambda\text{A}\text{V}\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ daama siaaco daacatadai $\lambda\lambda\text{I}$ siaañi. Dai aidasi $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$ $\text{t}\lambda\lambda$ $\lambda\text{S}\lambda\text{I}\lambda\text{A}\text{V}\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ alia baigan $\lambda\lambda\lambda\text{I}$. ¹¹ Dai vaapacacai ami quiiy λA $\text{t}\lambda\lambda$ agai $\lambda\lambda\text{I}$ siaañi $\lambda\lambda\text{M}\lambda\text{D}\lambda$ $\lambda\text{D}\lambda\lambda\text{D}\lambda$. Dai gantootonacada guuquiva dai siaa duutuli agai $\lambda\lambda\text{I}$ siaañi dai gooqui λA cuupioo agai gancajojoñiga dai oi ooro, dai cubimadai dai mirra. Mirra $\lambda\text{R}\lambda\text{M}\lambda$ istumaasi chigian uuvadami. ¹² Dai gooqui λA Diuusi aagidi $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$ coosigada λA sai camaiim $\lambda\text{N}\lambda$ siaaco daacatadai $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{S}\lambda$ tai cascada $\lambda\text{M}\lambda\text{I}$ voiyamu $\lambda\lambda\lambda\text{I}$ noonora agai.

¹³ Dai aidasi canoonora $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$, $\lambda\text{M}\text{O}$ Diuusi taaañicaruda gamaasitu coosigada λA $\lambda\text{O}\text{S}\text{E}\text{E}$ daida itatadai:

—Vañigiñi dai vaidacai goali siaañi $\lambda\lambda\text{M}\lambda\text{D}\lambda$ god $\lambda\lambda\text{D}\lambda$ voopoivurai Ejiipituamu dai mom $\lambda\lambda\text{C}\lambda$ av λR daraaja asta $\lambda\lambda\lambda\lambda\text{S}\lambda\text{C}\lambda\text{D}\lambda$ ganaagida aana. $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{S}\lambda$ gaaga agai goali siaañi dai muua alidi —astatadai $\lambda\text{D}\lambda\text{I}\lambda\text{U}\lambda\text{S}\lambda$ taaañicaruda.

¹⁴ Taida $\lambda\text{O}\text{S}\text{E}\text{E}$ vañi dai tucara vaidacai $\lambda\lambda\text{I}$ siaañi $\lambda\lambda\text{M}\lambda\text{D}\lambda$ $\lambda\text{D}\lambda\lambda\text{D}\lambda$ Ejiipituamu. ¹⁵ Dai anaasi daraaja agai asta aidasi muu $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{S}\lambda$. Aidasi poduucai idui agai poduucai $\lambda\text{P}\lambda\text{D}\lambda\text{I}$ ismaacada aagai Diuusi $\lambda\lambda\text{Q}\lambda\text{I}\text{O}\text{M}\lambda$ $\text{g}\lambda\text{ñ}\lambda\text{I}\text{O}\text{O}\text{Q}\lambda\text{I}\text{U}\lambda\text{I}\lambda\text{D}\lambda\text{I}\lambda\text{D}\lambda\text{M}\lambda\text{G}\lambda\text{C}\lambda\text{D}\lambda$ dai pocaiti: “Aagidamu aana giñmara sai vuusiañi Ejiipituañi $\lambda\text{R}\lambda$ ”, ascaiti Diuusi.

¹⁶ Dai aidasi mai $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{S}\lambda$ isyaatagi $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$ alia baamu, dai gat $\lambda\text{J}\lambda\text{I}$ coodaragai vaasi $\lambda\lambda\text{I}$ ismaacada viaacatadai googo uumigi coidamacoga ismaacada Beleen λA oidacatadai dai vaasi sicoli Beleena oidacami. $\lambda\text{C}\lambda\text{C}\lambda\lambda\text{I}$ sastuduacada caaagidi $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{S}\lambda$ siaa $\lambda\text{Q}\lambda\text{I}\lambda$ $\text{t}\lambda\lambda\text{T}\lambda\text{D}\lambda\text{I}$ agai $\lambda\text{S}\lambda\text{I}\lambda\text{A}\text{V}\lambda\text{G}\lambda\text{I}$ dai poduucai $\lambda\lambda\text{S}\lambda\text{I}\text{U}$ $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{S}\lambda$ siajudidíu raígada ismaacada gaagai agai cayoga viaacatadai gooca uumigi. Dai cascada gat $\lambda\text{J}\lambda\text{I}$ coodaragai vaasi $\lambda\lambda\text{I}$ ismaacada viaacatadai googo uumigi coidamacoga. ¹⁷ Poduucai $\lambda\text{P}\lambda\text{D}\lambda\text{I}$ ismaacada ooja garaduñicarui Jeremiási Diuusi $\text{ñ}\lambda\text{I}\text{O}\text{O}\text{Q}\lambda\text{I}\text{U}\lambda\text{I}\lambda\text{D}\lambda\text{I}\lambda\text{D}\lambda\text{M}\lambda\text{G}\lambda\text{D}\lambda$ dai poduucai ooja:

¹⁸ Muiduntai judidíu ooqui suaanada agai muiyap λA oidacami.

$\lambda\text{O}\text{O}\text{Q}\lambda\text{I}$ suaanada agai $\text{g}\lambda\text{C}\text{O}\text{O}\text{D}\lambda\text{I}\text{U}\lambda\text{D}\lambda\text{C}\lambda\text{I}$ maamarada.

Dai maitip $\lambda\text{I}\lambda\text{I}\lambda\text{D}\lambda\text{M}\lambda$ $\lambda\text{O}\text{O}\text{Q}\lambda\text{I}$ isaa bai $\lambda\lambda\lambda\text{I}\lambda\text{I}\lambda\text{I}\lambda\text{I}\lambda\text{D}\lambda\text{G}\lambda$.

Cacoimu maamarada cascada.

Ascaiti Jeremiásicarui.

¹⁹ Dai aidasi camuu $\lambda\text{E}\text{R}\text{O}\text{O}\lambda\text{S}\lambda$, tai $\lambda\text{M}\text{O}$ Diuusi taaañicaruda gamaasitu $\lambda\text{O}\text{S}\text{E}\text{E}$ coosigada λA Ejiipit λA daida itatadai:

²⁰ —Vañigiñi dai vaidacai goali siaañi $\lambda\lambda\text{M}\lambda\text{D}\lambda$ $\text{d}\lambda\lambda\text{D}\lambda$ $\lambda\text{P}\lambda\text{M}\lambda$ av λR iimi gand $\lambda\text{V}\lambda\lambda\text{R}\lambda\text{G}\lambda\text{M}\lambda$ casi atcoi agai ismaacada muua aliditadai goali siaañi —astatadai $\lambda\text{D}\lambda\text{I}\lambda\text{U}\lambda\text{S}\lambda$ taaañicaruda.

²¹ Taida $\lambda\text{O}\text{S}\text{E}\text{E}$ vañi dai muua $\lambda\lambda\text{I}$ siaañi $\lambda\lambda\text{M}\lambda\text{D}\lambda$ $\text{t}\lambda\text{M}\lambda$ Isireli $\text{d}\lambda\text{V}\lambda\lambda\text{R}\lambda\text{I}\lambda\text{A}$. ²² $\text{D}\lambda\text{M}\text{O}\text{S}$ aidasi mai $\lambda\text{O}\text{S}\text{E}\text{E}$ siaa $\lambda\text{R}\text{Q}\lambda\text{U}\lambda\text{E}\lambda\text{O}$ $\lambda\text{R}\lambda\text{T}\lambda\lambda\text{A}\lambda\text{N}\lambda\text{D}\lambda\text{M}\lambda\text{I}\lambda\text{C}\lambda\text{T}\lambda\text{D}\lambda\text{I}$ Judee λA googa Eroodasi vaatara, duaadicuitadai agai isimiagi gaamucu, tai coosigada λA aagidi Diuusi taaañicaruda sai Galileeamu iimana. ²³ Dai $\lambda\lambda\text{C}\lambda\text{I}$ Galilee λA $\text{d}\lambda\text{V}\lambda\lambda\text{R}\lambda\text{I}\lambda\text{A}$ Nasareeta oidatu. Aidasi poduucai

¹ Taid^Δ Diuusi Ibaad^Δ vaidacai ^ΔSuusi oidigamu, sabai ^ΔDiaavora iduiñtuldana ^Δmo istumaasi istumaasi Diuusi maitip^Δalidi.

² Daid^Δ Suusi maitauu goo coobai tasai dai goo coobai tucagi dai casc^Δad^Δ biuugimucata^Δdai. ³ Taid^Δ ^ΔDiaavora miaad^Δar^Δ caquiva siaaco daacata^Δdai ^ΔSuusi naida ^Δlidityai sabai iduiñtuldana ^Δmo istumaasi istumaasi Diuusi maitip^Δalidi daid^Δ it^Δat^Δdai:

—Pasaapi ^ΔDiuusi marada di, taaañiñi goojoodai vai tascali g^Δnaatona —ast^Δat^Δdai ^ΔDiaavora.

⁴ D^Δamos ^ΔSuusi it^Δat^Δdai:

—Diuusi ñiooquid^Δar^Δ icaiti: “Maisiu mosaca tascalic^Δad^Δ istutuidi oodami isoidacagi, gaaagiava Diuusi ñiooquid^Δ ar^Δ”, ascaiti Diuusi ñiooquid^Δar^Δ —ast^Δat^Δdai ^ΔSuusi.

⁵ Taid^Δ ^ΔDiaavora vaidacai ^ΔSuusi Jerusaleenamu dai ami ag^Δaa quiuupaigad^Δar^Δ ^Δajudid^Δu daama tasagi, ⁶ daid^Δ it^Δat^Δdai:

—Pasaapi ^ΔDiuusi marada di, tabiaad^Δar^Δ matana g^Δasi tuduida. Pocaiti Diuusi ñiooquid^Δar^Δ di:

Diuusi ootosamu gatataañicaru vaid^Δ g^Δnuucaticana.

Sigadaagiadamu agai g^Δnonoovic^Δad^Δ pai maisaraana aapi g^Δaaacaso ^Δmo odiana.

Ascaiti Diuusi ñiooquid^Δar^Δ —ast^Δat^Δdai ^ΔDiaavora.

⁷ Taid^Δ ^ΔSuusi it^Δat^Δdai:

—Pocaiti ^Δar^Δ Diuusi ñiooquid^Δar^Δ di: “Mitaagagai pasaagiadagi Diuusi said^Δ iduuna ^Δmo istumaasi mosnaida ^Δlidityai sabai giduuna”, ascaiti Diuusi ñiooquid^Δar^Δ —ast^Δat^Δdai ^ΔSuusi.

⁸ Tai ^Δpamu ^ΔDiaavora vaidacai ^ΔSuusi ^Δmo g^Δaa tuvidacamumu dai abiaad^Δar^Δ tataagidi v^Δasi g^Δar^Δ t^Δaaan^Δdami ismaac^Δad^Δ oidaga oidigi daama dai v^Δasi oodami ismaac^Δad^Δ t^Δaaan^Δ ^Δlityaaan^Δdami, ⁹ daid^Δ it^Δat^Δdai:

—Aana angamaquiagi oigaragai pai t^Δaaan^Δada v^Δasi goovai pasgiñvuid^Δar^Δ g^Δatootonac^Δad^Δ caquivagi dai giñs^Δiaa duutudagi —ast^Δat^Δdai ^ΔDiaavora.

¹⁰ Taid^Δ ^ΔSuusi it^Δat^Δdai:

—Im^Δañi tabiaad^Δar^Δ ^ΔDiaavora, pocaiti Diuusi ñiooquid^Δar^Δ: “Aliaisi g^Δaaagai issiaa duutuadagi Diuusi dai mosaca agai ^Δagiadagi”, ascaiti Diuusi ñiooquid^Δar^Δ —ast^Δat^Δdai ^ΔSuusi.

¹¹ Taid^Δ ^ΔDiaavora ii abiaad^Δar^Δ, tai dada Diuusi t^Δaaañicaru^Δ dai nuucagi ^ΔSuusi.

¹² Aid^Δasi maí ^ΔSuusi ismaisapicatadai ^ΔVuaana ii Galilea d^Δv^Δar^Δiamu. ¹³ D^Δamos camavii agai Nasareetar^Δ baiyoma Capernaumamu ii agai dai maaca oidaca agai. Capernaumamu ^Δrg^Δaa suudagi ugidiana. Ag^Δaa suudagi ugidiana ^Δrg^ΔNepatalicaru d^Δv^Δar^Δragad^Δcatadai dai abaana Nepatalicaru d^Δv^Δar^Δragad^Δ ar^ΔSebulonacaru d^Δv^Δar^Δragad^Δcatadai. ¹⁴ Aid^Δasi ^ΔSuusi ii gamucu aid^Δ ^Δp^Δdui ismaac^Δad^Δ oja Diuusi ñiooquituldiadami g^Δad^Δ Isai^Δacaru daid^Δ icaiti:

¹⁵ Mui oodami sib^Δaad^Δar^Δ oidacami oidaca agai Galilee^Δar^Δ

Sebulonacaru d^Δv^Δar^Δragad^Δar^Δ dai Nepatalicaru

d^Δv^Δar^Δragad^Δar^Δ ag^Δaa suudagi abaana Jordán aqui maigovai.

¹⁶ Dai agai maimaat^Δacamu Diuusi ñiooquid^Δar^Δ dai alia soimaasi ivuaadamu.

D^Δamos gooqui^Δar^Δ caacamu agai istumaasi gamamaat^Δat^Δulda agai ^Δcaagac^Δar^Δ vuviaadami dai baig^Δar^Δliadamu agai.

Ascaiti Isai^Δacaru.

¹⁷ Aid^Δ abiaad^Δar^Δ ^ΔSuusi pot^Δat^Δdaiñi ^Δoodami:

—Ama duuquiav^Δar g^Δant^Δat^Δgito dai camaisoimaasi ivuaada. Casia miaadimi istuigaco soíña agai Diuusi oodami sai ^Δcaagac^Δar^Δ oidacana —ast^Δat^Δdaiñi ^ΔSuusi.

¹⁸ ^ΔSuusi g^Δaa suudagi ugidiamu s^Δalli imaitadai Galilee^Δar^Δ, dai t^Δaa gooca g^Δansi^Δag^Δama. ^Δmo^Δco Simuñi Piiduru t^Δaa^Δgidu, dai ag^Δamai Aand^Δar^Δasi. Agai ^Δrg^Δatopa vuudamicatadai, dai suudar^Δ dadaitudai g^Δanvatopa vuicar^Δ. ¹⁹ Taid^Δ ^ΔSuusi it^Δat^Δdai:

—Giñoid^Δvur^Δai nai aana ganmaat^Δat^Δuldana masducatai gaagada aapim^Δ oodami vaid^Δ giñvaavitudana —ast^Δat^Δdai ^ΔSuusi.

²⁰ Tai agai otoma anaasi viaa g^Δanvatopa vuicar^Δ dai oí ^ΔSuusi.

²¹ Dai bait^Δaquiooma t^Δaa ^ΔSuusi ^Δar^Δ gooca g^Δansi^Δag^Δama. Jacovo ^Δamadu ^ΔVuaana Sevedeo maamarad^Δ. Vai ^Δmo vaarcu ^Δraana daraajatadai ^Δamadu oogad^Δ dai daraasdi g^Δanvatopa vuicar^Δ. Taid^Δ ^ΔSuusi vai. ²² Tai agai otoma anaasi viaa ^Δvaarcu ^Δamadu g^Δanoga dai oí ^ΔSuusi.

²³ ^ΔSuusi v^Δasi Galilea d^Δv^Δar^Δiana aim^Δaraitadai, dai v^Δasi judid^Δu quiquiuupaigad^Δar^Δ gaagidimi isDiuusi soíña agai oodami sai ^Δcaagac^Δar^Δ oidacana. V^Δasi istumaasi gaagidiñi ^ΔSuusi s^Δallic^Δad^Δ ^Δrg^Δaa^Δgducami. Dai Suusi duduaaidimi mui oodami naana maasi

coocodagai viaacami. ²⁴ Tai otoma mai vlassi Siria davvaariaga oidacami istumaasi ivuaadana asuusi, dai otoma vuaapi agai asuusi vlassi acoocoidada sai duduaaidana tomastuma coocodagai viaacami dai ismaacada maitistutuiditadi isoiñadagi vaid asuusi duduaaidina vlasscatai dai vuvaitu Diaavora talaafiicaruda oodamaindaga. ²⁵ Tai oi mui oodami asuusi Galileaindaga, dai Decapolisi davvaariaindaga, dai vlassi Judea davvaariaindaga Jerusaleenaindaga dai aa lamapacalaiindaga, agaa aqui Jordan vasofiomaindaga.

5

¹ Dai aidasi taa asuusi vlassi loodami, tasai amo giidiana dai ami daiva. Taida amamaatar damigada ganmpagi asuusi sicoli dai vlassi loodami. ² Vaida asuusi mamaatuldi daida itatadi:

³ —Diuusi calagacaga naidi vlasscatai ismaacada maata istagito isDiuusi soifagi vaid ivuaada agai istumaasi Diuusi ipalidi. Diuusi soifamu vai agai ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi.

⁴ Diuusi calagacaga naidi agai ismaacada sivi soigalidi soimaasi ivuaadatai agai Diuusi bai aliatudamu.

⁵ Diuusi calagacaga naidi agai ismaacada maigagarducada ganalidi, agai taanadamu oidigi utudiaga silascada ugitiagi idi oidigi.

⁶ Diuusi calagacaga naidi agai ismaacada sallacada calagacaga oidacalidi, Diuusi soifaga agai agai vai poduucai oidacana.

⁷ Diuusi calagacaga naidi agai ismaacada soiganalidi aacada, Diuusi soigalidamu agaicada lapa.

⁸ Diuusi calagacaga naidi agai ismaacada maisoimaasi ivuaada alidi. Agai Diuusi lamadu iimimu.

⁹ Diuusi calagacaga naidi agai ismaacada soicai acocoadami sai camaitancocodaina. Diuusi gamaamara duucal nlijadamu.

¹⁰ Diuusi calagacaga naidi agai ismaacada aa soimaa taatamituli ivuaadatai agai istumaasi Diuusi ipalidi. Diuusi soifamu vaid apiaivuaada agai istumaasi Diuusi ipalidi.

¹¹ Diuusi calagacaga ganlijadamu aapima silascada loodami ganaagidagi soimaasi fiooqui dai soimaasi gantaatamituliadagi dai masilascada ganyaatagadagi, giñvaavoitudaitai aapima. ¹² Damos baigavar analiada aapima Diuusi ganmaaquimu amo istumaasi calgaducami tavaagiaga, poduucal lapa soimaa taata adiuusi niñiooquituldiadamigada ismaacada lapa dada isaapima.

¹³ Ismaicalagacaga oidaca aapima oodami maitipalidamu isvaavoitudagi Diuusi fiooquida poduucal isduucal amo oodami maitipalidina iscuaadagi cuaadagai maiyoovicami. Cascada aliasi gaagai iscalagacaga oidaca aapima. Naiditai aa iscalagacaga oidaga aapima poduucal ipalidadamu agai isvaavoitudagi Diuusi fiooquida damos ismaicalagacaga oidaca aapima aida gia maisoicai aapima oodami dai Diuusi gajiaadaga ganviaamu aapima.

¹⁴⁻¹⁶ Aliasi arsoifi cuudagi tucara. Poduucal lapa aliasi arsoifi aapima calagacaga oidacatai vai poduucal maatana aa isducatai Diuusi ipalidi isoidacagi. Vlassi oodami ganitagito naidi isaapima arvaavoitudadami. Daida loodami naiditai iscalagacaga oidaga aapima sia duutuadagi Diuusi garooga ismaacada tavaagiaga daja.

¹⁷ Maitavar povanliada aapima insaana divia dai maialagiada inagai Diuusi sallicamidaga dai mamaatuldiaragada ismaacada aagidi agai Moseesacaru dai gafiñiooquituldiadamiga, baiyoma divia ana dai lagiada inagai. ¹⁸ Sallacada anganaagidi sai silasi uucami caacagi oidigi vlassi istumaasi aagai Diuusi moduucal imada agai maitaviaa agai tomlaachi tomali amo ojai maimaigovai gadaasa agai asta silascada lapdui vlassi ismaacada viaa sipaduñiagi. ¹⁹ Cascada siooga amapiadaga viaagi amo istumaasi Diuusi sallicamidagaindaga, tomasi agai polidi ismaisi gaagai isidufiagi dai poduucal mamaatuldiadagi loodami sai poduucal ivuaadana agai maicalga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Damos agai ismaacada lagiadagi Diuusi sallicamidaga dai poduucal mamaatuldiadagi loodami sai poduucal ivuaadana agai gia calga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ²⁰ Ana anganaagidi aapima sai amamaatuldiadami Diuusi sallicamidaga lamadu afariseo polidi iscalagacaga oidaga damos maitarvaavoi. Aapima aliasi gaagai

⁴⁵ Poduucai g_Λmaat_Λ isaapim_Λ ar_Λmaamarad_Λ g_Λrooga ismaac_ΔΔ_Λ tavaagi_ΛΔ_Λ daja. Agai ootodi tonoli c_Λaga tuutiacami dai maic_Λaga tuutiacami, dai agai ootodi duuqui ismaac_ΔΔ_Λ siaa duutudai dai ismaac_ΔΔ_Λ maisiaa duutudai. ⁴⁶ Dai isaapim_Λ oig_Λadagi mos_Λca agai ismaac_ΔΔ_Λ g_Λnoig_ΔΔ_Λ aapim_Λ poduucai siaad_ΛΔ_Λ g_Λnoidana Diuusi _Λmo istumaasi. Asta maic_Λaga tuutiacami _ΛΔ_Λ poduucai ivueeyi di. ⁴⁷ Dai isviaat_Λdiada aapim_Λ mos_Λca g_Λnaadufi tuma c_Λaga ivueeyi aapim_Λ asta agai ismaac_ΔΔ_Λ maivaavoit_Λudai Diuusi _ΛΔ_Λ poduucai ivueeyi di. ⁴⁸ C_Λagav_Λr ivuaada aapim_Λ _Λpan duucai g_Λrooga ismaac_ΔΔ_Λ tavaagi_ΛΔ_Λ daja.

6

¹ Si_Λascad_Λ aapim_Λ siaa duutuadagi Diuusi maitav_Λr poduucai ivuaada mosipaliditai isg_Λnn_Λijadagi _Λoodami dai c_Λaga _Λioocadagi aapim_Λ g_Λnvui, m_Λspovuaada aapim_Λ aid_Λ gia g_Λrooga ismaac_ΔΔ_Λ tavaagi_ΛΔ_Λ daja maitanoidamu tomali _Λmo istumaasi. ² Cascad_Λ masi_Λascad_Λ oidiadagi soituutuigami _Λmo istumaasi maitav_Λr poduucai ivuaada mosipaliditai isg_Λnn_Λijadagi oodami poduucai isduucai ivueeyi agai ismaac_ΔΔ_Λ aagai_Λna _Λmo istumaasi dai _Λma maasi ivuaadana. Quiquiupi_ΛΔ_Λ dai cacaayana poduucai ivuaadana agai sai c_Λaga _Λioocai_Λna oodami agai v_Λatar_Λ. Damos aana ang_Λnaagidi sai agai ismaac_ΔΔ_Λ povuaadagi g_Λrooga ismaac_ΔΔ_Λ tavaagi_ΛΔ_Λ daja maioidamu tomali _Λmo istumaasi. ³ Damos masi_Λascad_Λ aapim_Λ oidiadagi _Λmo istumaasi soituutuigami maitav_Λr poduucai ivuaada ipaliditai isg_Λnn_Λijadagi aa. ⁴ Dai Diuusi g_Λrooga ismaac_ΔΔ_Λ _Λaidi m_Λstumaasi ivueeyi agai g_Λnoidamu _Λmo istumaasi aapim_Λ.

⁵ Dai masi_Λascad_Λ gamamadada aapim_Λ, maitav_Λr _Λpan duucai ivuaada agai ismaac_ΔΔ_Λ aagai _Λmo istumaasi dai _Λma maasi ivueeyi, agai oojoidi isgugucaitai gamamadadagi quiquiupi_ΛΔ_Λ dai cacaayana sai _Λidifi_Λna _Λoodami. S_Λallicad_Λ ang_Λnaagidi sai g_Λrooga ismaac_ΔΔ_Λ tavaagi_ΛΔ_Λ daja maitanoidamu tomali _Λmo istumaasi. ⁶ Damos aapim_Λ masi_Λascad_Λ gamamadadagi iimivurai siaaco maitipu oodami dai gamamadada. Dai Diuusi g_Λrooga ismaac_ΔΔ_Λ _Λaidi m_Λstumaasi ivueeyi _Λstocai agai g_Λnsoic_ΔΔ_Λdamu.

⁷ Masi_Λascad_Λ gamamadadagi maitav_Λr muiyoco aagada _Λmo istumaasi isduucai ivueeyi agai ismaac_ΔΔ_Λ maivaavoit_Λudai Diuusi dai poalidifi_Λna agai sai _Λmomoono ca_Λca agai alia tava_Λpi _Λioocaitai agai tomasi maic_Λ. ⁸ Maitav_Λr potuutiaca aapim_Λ, Diuusi g_Λrooga maiquiaa aagidacai aapim_Λ abiaad_ΛΔ_Λ camaat_Λcana m_Λstumaasi tagito aapim_Λ. ⁹ Cascad_Λ aduucuiav_Λr gamamadada:

G_Λrooga aapi pasmaac_ΔΔ_Λ tavaagi_ΛΔ_Λ daja, aat_Λma ipalidi is_Λoodami g_Λsiaa duutuadagi.

¹⁰ Vai otoma aana istuigaco gata_Λanada agai aapi _Λagi tami oidigi daama.

Vaid_Λ _ΛΔ_Λaduuna _Λstumaasi aapi ipalidi tami oidigi daama poduucai isduucai _ΛΔ_Λvueeyi tavaagi_ΛΔ_Λ.

¹¹ Garsoi_Λna_Λni tatai viaaca aat_Λma cuaadagai tas_Λiasi tagito sivi v_Λatar_Λ.

¹² Garoig_Λalda_Λni garsoimaascamiga tasmaac_ΔΔ_Λ ivueeyi poduucai tasduucai oig_Λldi aat_Λma agai ismaac_ΔΔ_Λ soimaasi garvuiididi.

¹³ Maiti dagito is_ΛDiavora garaagiadan taadacagi isidufi_Λna aat_Λma soimaasi.

C_ΛΛ maata aat_Λma isaapi _ΛΔ_Λg_ΛΛ bait_Λc_Λaaacami tavaagi_ΛΔ_Λ dai oidi daama tomastuigaco, dai aapi vaamioma viaa guvucadagai tomastuigaco istomali _Λmo _Λmai dai isaliasi gaagagai isv_Λasi oodami g_Λsiaa duutuadagi tomastuigaco.

V_Λasi gomaasi s_Λallicad_Λ _ΛΔ_Λdufi_Λna agai poduucuiav_Λr gamamadada.

¹⁴ Masi_Λascad_Λ oig_Λldiadagi aa si_Λascad_Λ maasi ganvuiidida agai, Diuusi g_Λrooga ismaac_ΔΔ_Λ tavaagi_ΛΔ_Λ daja g_Λnoig_ΔΔ_Λdiadamu aapim_Λ g_Λnsoimaascamiga _ΛΔ_Λ, ¹⁵ dai mas_Λapim_Λ maioig_ΔΔ_Λdiadagi aa aid_Λ gia tomali Diuusi g_Λrooga maitanoig_ΔΔ_Λdiadamu g_Λnsoimaascamiga.

¹⁶ Masi_Λascad_Λ aapim_Λ gayunandudagi maitav_Λr soig_Λnalidan vuaada _Λpan duucai agai ismaac_ΔΔ_Λ aagai _Λmo istumaasi dai _Λma maasi ivueeyi, agai soig_Λnalidan vuaadana sai _Λidifi_Λna oodami isyunandui agai. S_Λallicad_Λ ang_Λnaagidi sai g_Λrooga ismaac_ΔΔ_Λ tavaagi_ΛΔ_Λ daja maioidamu tomali _Λmo istumaasi. ¹⁷ Damos aapim_Λ masi_Λascad_Λ gayunandudagi maitaagagai massoig_ΔΔ_Λnalidan vuaadagi, ¹⁸ vai maimaat_Λna oodami m_Λsgayunandui. Vai mos_Λca Diuusi g_Λrooga maat_Λcana dai poduucai agai g_Λnoidamu _Λmo istumaasi c_Λagaducami.

¹⁹ Maitaagai istatagitodagi oodami isampaidi adagi mui naana maasi tami oidigi daama siaaco maamarada uugugai dai sia gavueeyi istumaasi dai tami siaaco lasivogami vapacai dai gaasidi. ²⁰ Baiyoma gaaagai isivuaadagi vaaasi istumaasi Diuusi ipalidi dai agai maquimu istumaasi tagito tavaagiaga. ²¹⁻²³ Isampaidiada oodami mui naana maasi dai riricutuagi aidla gia mostatagitodamu agai gannvustuidaga dai poduucai lagi gannvupuirumadai dai maisocai aa dai maitistutiadamu istatagitodagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada agai. Dai camaitatagitoi istumaasi aagai Diuusi fiooquidaga dai apia-soimaasi ivuaadana. Baiyoma gaaagai istatagitodagi oodami istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi poduucai gia soicai agai aa.

²⁴ Siorea mostatagitodagi isducatai gamaitacdadagi mui tumiñsi agai gia maitistutuidi isaaagiadagi Diuusi.

²⁵ Ganaagidiana maitavar vuum alialiada cuaadagaicadla masmaacada ugia agadagi siapra mastumaasi iya agadagi dai oidacagi, tomali yuucusicadla masmaacada ganaada agadagi. Diuusi gandui aapima Diuusi ganmaa iibadagai agai gansoifamu isviaacagi cuaadagai dai yuucusi. ²⁶ Naidavurai ujuurugi. Goovai maita asai tomali maita yoovai, tomali maibai tueeyi ganyoova troojaga, vai vaascaga Diuusi garooga ismaacada tavaagiaga daja maacai cuaadagai. Aoodami vaanioma namaga sijuurugi. ²⁷ Cascada maitarsoifi isnaana maasi tatagitodagi oodami. Tomali maitistutuidi istaajucami metro vaanioma gatacavaldiagi, tomasi naana maasi gatatagitoi.

²⁸ ¿Tuisida mosasi tatagitoifia oodami yuucusi? Aoodami gaaagai isnaijadagi isducatai gaarai yoosigai oidigana maita aata vuaadatai dai tomali maita illutaitai. ²⁹ Dai vaascaga ganaagidi aana sai tomali arai Salomoficarui ismaacada viaacata dai yuucusi cacaa gaducami vaascaga yuucusida maipran lasi chigiamaa siyoosigai. ³⁰ Gaaagai isgantagito naijadagi oodami vasoi. Chiallqui tasai dajiana guacacana dai gaacacai gamamaidi ooroñiaga maitipucatai cuaagi vai vaascaga Diuusi sigia maastudai, vaaasi vaanioma soifana agai oodami isyuucustada. Vaascaga aoodami maicaga vaavoitudai isDiuusi nuucada. ³¹ Cascada gaaagai ismaivuum alialiadagi oodami dai maitaagai ispocaiti adagi: “¿Istumaasi ugimu aatama?” Siapra: “¿Istumaasi iimu aatama?” Siapra: “¿Istumaasi garaadamu aatama?” ³² Vaaasi aoodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi mosaca gomaasi gantatagitoifia, dmos garooga ismaacada tavaagiaga daja camaata isvvasi gomaasi tagito aatama. ³³ Baiyoma gaaagai isipaliadagi oodami sai Diuusi soifana vai caagacaga oidaca agai isducatai Diuusi ipalidi, siDiuusi soicadamu siviaacamu agai istumaasi tagitocagi. ³⁴ Maitaagai issoimaasi gantaatamituldidiadagi oodami naana maasi gantatagitoitai. Vaaasi tasai naana maasi oidacana dai vaascaga Diuusi garruucada aatama.

7

¹ Maitavar pocaiti adai: “Dañi taa soimaasi idui agai maiviaacatai istuisida pocaiti adagi”. Ispocaitiada aapima Diuusi potaimu sai maicaga ivueeyi aapima pocaitai. ² Isamaadutai gatagito naijadagi asoimaasi ismaacada ivuaadagi aaduñla aidla gia Diuusi gatagito naijadamu asoimaasi ismaacada ivuaadana agai apira. ³ ¿Tuipasi gatagito naidi issoimaasi ivueeyi gaaduñi dai maitatagito naidi isaipi vaanioma soimaasi ivueeyi? ⁴ ¿Tuipasi maisiaa arai aapi?, sai potatadai gaaduñi: “Dañi alia soimaasi ivueeyi aapi”, tatadai.

Dai maitatagito naidi isvaanioma soimaasi ivueeyi aapi. ⁵ Aapi aramoco ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Alapaga gaaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooquiaga aagidagi gaaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana. Masapiaaagiadamudai aapima Diuusi fiooquidla aoodami ismaacada caadai Diuusi mosgalnasi fioocadamudai agai Diuusi vui dai soimaasi ivuuiidiadamudai Diuusi fiooquiltuldiadamigada.

⁶ Cascada maitaagai masapiaaagiada Diuusi fiooquidla aoodami ismaacada caadai Diuusi dai maivaavoituda alidi.

⁷ Aliasi gaaagai masiapiataanadagi Diuusi istumaasi tagitocagi siagai gansoicadamu sai viaacana istumaasi tagitocagi. ⁸ Siorea apiataanadagi Diuusi istumaasi tagitocagi Diuusi saallicada soicadamu agai sai viaacana istumaasi tagitocagi.

⁹ ¿Baisoidaga amaadutai aapima isgantaañiagi ganmara amo paana baisoidana aapima amo odai? ¹⁰ ¿Siapra isbaoidana aapima amo cooyi isgantaañiagi agai vatopa? ¹¹ Masapima

ismaacada maicalla tuutuiga maata oidi ganmaamara istumaasi caggaducami, sioma caggaga garooga ismaacada tavaagiata daja agai maacai istumaasi caggaducami siora taanadagi.

¹² Pocaiti Diuusi samicamigadaga dai pocaiti lapa Diuusi niiooquituldiadamigada. Mastumaasi ipaliada aapima isganvuiidiadagi aa poduuquiavara ivuiidiada aapima agai lapa.

¹³⁻¹⁴ Samicada avat ipaliada aapima isDiuusi gansoicadagi isaggiada aapima. Muidutai maitipalidi isDiuusi soicadagi. Sioma maisijaiga isagai ivuaadagi istumaasi ipalidi damos agai gia iimimu Diaavora lamadu. Alia sijaiga oodami vaaata isipaliadagi isDiuusi soicadagi isaggiada agai Diuusi, dai vaamioma chaaquidu siora agidi Diuusi dai agai gia iimimu Diuusi lamadu.

¹⁵ Gannucadacavurai dai maitivuaada istumaasi ganaagiadagi amamaatultuldiadami yaatavogami. Agai ganlamadu ganampaidi ducami isvaavoitudadagi Diuusi niiooquida damos maitavavoi isvaavoitudai agai. Agai ipalidi isganvupuiirumadagi masaidal armamaatardamigadacana dai oidiina mui naana maasi mastumaasi viaacagi. ¹⁶ Aapima istutuidi ismatiagi isbai samicada atDiuusi niiooquituldiadamigada agai ischo lapa, agacada ismaacada ivuaada agai. Caggaga maata aapima ismaitayoovai uuvasi uupariaiindaga, tomali iigosi uuvasi daldadaaiindaga, poduucal lapa loodami yaatavogami maitistutuidi iscaggacaga oidacagi. ¹⁷ Poduucal lapa oidaga uusi ismaacada yoovi iibiada dai oidaga aa uusi ismaacada maiyoovi iibiada. ¹⁸ Amo uusi caggaducami maitistutuidi issoimaascagi iibiada, dai amo uusi maicaggaducami maitistutuidi iscaggaducagi iibiada. ¹⁹ Vaaasi uusi ismaacada maicaggaducagi iibiada tami gardavaraagaga agaicumai dai taiyaga gamamaidi. Poduucal lapa Diuusi soimaa taatatuldami amamaatultuldiadami yaatavogami agaa taiyaga diaavora lamadu. ²⁰ Naiditai issoimaasi ivueeyi agai poduucal gamaata isagai ayaatavogami.

²¹ Maisiu vaascatai ismaacada pocaitiadagi sai aana artaanadamigada iimia agai siaaco gataaana Diuusi mosaca agai ismaacada ivueeyi istumaasi ipalidi Diuusi garooga ismaacada tavaagiata daja. ²² Siascada ajiagi istuigaco naida inagada aana vaasi oodami ismaacada agcaga ivuaadami dai ismaacada amaicaga ivuaadami amaasi muidutai povai iitadadamu: “Taanadami aatama gamamaatultuldiina gniiooqui, dai gaguvucadagacada vuvaidiina Diaavora tataaificaruda oodamiaiindaga, dai gaguvucadagacada ivuaadana aatama mui naana maasi gagaruducami”, iscaitidamu agai. ²³ Damos aana potadadamu: “Aapima tomali amo imidagai maitiivaavoitu. Iimivurai tabiaadaga. Aapima arsoimaasi ivuaadami”, antadadamu aana —astadai Suusi.

²⁴ Daidal itadai lapa:

—Siora gnicacagi daida ivuaadagi istumaasi aagai aana agai lapan ducami amo calli ismaacada alia saituduga daidal idui amo vaaqui damos lapaaga caga cooco davalara dai caggaducami darai simientogada. ²⁵ Tai duudu dai galpi daivusai suudagi dai cavami ava tai vaascaga maigai vaaqui caggaducadadi agai simientogada cascada. ²⁶ Damos siora gnicacagi dai maitivuaadagi istumaasi aagai aana agai lapan ducami amo calli vuuirugami ismaacada mosoorai daama idui amo quii. ²⁷ Tai duudu dai galpi daivusai suudagi dai cavami ava tai gai vaaqui dai camaitarsoini —astadai Suusi.

²⁸ Aidasi canaatocai niioo Suusi, vaidal loodami camaital isducatai gantatagituagi caacatai siaa caga niioocai Suusi. ²⁹ Amo samicami viaacami duucal mamaatultuldi agai dai maisiu lapan duucal amo mamaatultuldiadami Diuusi samicamigada ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi cascada.

8

¹ Aidasi Suusi tavai giidaiindaga tai oi mui oodami. ² Tai miaadaga calquiva amo calli ismaacada viaacataidai amo coocodagai ismaacada duvaaldi gatuuucuga dai siaa duutuli Suusi, daida itadai:

—Taanadami pasipaliadagi istutuidi aapi isgiiduaaidagi —astadai calali.

³ Taidal Suusi taata ganovicada daidal itadai:

—Iplidiana isgaduuaaidagi, duaadicami ivii —astadai Suusi.

Mospotai Suusi taidal coocoadal duaadicami vii. ⁴ Taidal Suusi itadai:

—Dañi, maitiaagiada tomali lmaadutai pasducatai dueeyi mosaiimi dai malla vuidalga caquiva lpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru sallamicamigada vai naidiña loodami pascadueeyi —astaldai lSuusi.

⁵ Aidasi mosaayi lSuusi Capernaumalga tai miaadlga caquiva lmo sandaaru llaanadamigada. Agai arromanu dai daañimi, ⁶ daidai italdai:

—Llaanadami giñmara quiiylga caata maitistutuidi isaimardagi dai alia soimaa taataca coocodagai —astaldai.

⁷ Taidal lSuusi italdai:

—Aanal gaamu imimu dai duaidamu —astaldai.

⁸ Taidal sandaaru llaanadamigada aa noragi daidai italdai:

—Llaanadami aapi vaamioma llaanai iñsaana cascada maitlaagagi passoigavuaadagi mosai potai sai duaadana giñmara siagai duaadimu. ⁹ Aanal viaa giñllaanadamiga, dai aanal viaa lprl giñsandaaruga ismaacada llaanai aanal, siallacada aagida aanal lmocho sai imana vai aimaru, dai siallacada aagida aanal lmai sai diviana vai didivi, dai siallacada llaañia aanal lmo istumaasi giñpiooñiga vaidai ivueeyi —astaldai llandaaru llaanadamigada.

¹⁰ Aidasi cal lSuusi imaasi, maitla istumaasi gatagituagi daidai italdai ljudidiu ismaacada oiditadai:

—Sallacada anganaagidi, sai garaduñi saagida maiquiaa naidi aanal tomali lmocho ispocaasi vaavoitudadagi siansi vaavoitudai idi cali. ¹¹ Aanal anganaagidi sai mui ismaacada maitarjudidiu aipaco oidacami vaavoituda agai Diuusi ñiooquida. Dai agai iimia agai lvaagiamu mallaca siaaco gataalanai Diuusi dai lmadu daraaja agai Avraañicaru dai Isaacaru, dai Jacocaru. ¹² Damos ljudidiu agai ismaacada polidi sai iimia agai mallaca siaaco gataalanai Diuusi Avraañicaru cajiudadacatai, agai gia maiviaacamu oigaragai isiimiagi. Diuusi ootosa agai agai mallaca siaaco tomastuigaco tucamuga dai suaanada agai agai dai alia soimaa taataca agai —astaldai lSuusi.

¹³ Dai amaasi lSuusi italdai llandaaru llaanadamigada:

—Imadañi galquiiyamu dai lpaastumaasi vaavoitudai poduucal lpraduñimu —astaldai.

Dai mospotai lSuusi tai dueeyi marad llandaaru llaanadamigada.

¹⁴ Taidal lSuusi ii Piiduru quiidiamu vai ami caatacatadai lPiiduru tuumudal alia oiditadai toifdagai. ¹⁵ Taidal lSuusi mostaata novida tai dagito toifdagai tai otoma vañi agai dai bibi gadadidacami.

¹⁶ Dai aidasi catuca taidal loodami vuaapi lSuusi mui oodami ismaacada viaacatadai Diaavora ltaañicaruada, taidal lSuusi mosali lmo ñiooquicada vuvaitu vaasi lDiaavora ltaañicaruada dai duduadi vaasi lcoococoidada. ¹⁷ Aidasi lpradiu imaasi poduucal lpradiu ismaacada aagai Isaia Diuusi ñiooquiltuldiadamigada dai poduucal ooja aagaital lCristo: “Agai garduduaaidamu”, ascaila Isaia.

¹⁸ Aidasi lla lSuusi isalia muidu oodami agai socoli, aagidi agai gamamaatardamiga sai daivuñdana vaasadlga agal suudagi Galilea. ¹⁹ Tai lmo mamaatardadidami Diuusi sallamicamigada miadlga caquiva daidai italdai lSuusi:

—Mamaatardadidami aanal gloidatucuda iñlidi tomasiaaco siaaco aimarda aapi —astaldai.

²⁰ Taidal lSuusi aa noragi daidai italdai:

—Cacaasiocai viaa gantaltajoga dai juurugi viaa galcoocosa, damos aanal ismaacada viaa lmo sallicami maivaaca —astaldai lSuusi.

²¹ Dai lmai ismaacada lraSuusi mamaatardamigadacatadai potaldai agai lSuusi:

—Llaanadami giñdagitoñi nai lpraga mall yaasa aanal giñooa dai gooquialga gloidatucudagi —astaldai.

²² Taidal lSuusi aa noragi daidai italdai:

—Giñoidañi dai dagito vai agai ismaacada lrapan ducami coidada maitiñlalgiditai yaasana galcooidalga —astaldai lSuusi.

²³ Amaasi lSuusi lasai lmo vaarcuaga lmadu aatama mamaatardamigada agai. ²⁴ Dai aidasi gal suudagi daama iimaitadai agai tai alia cavami vañi vai tai llaasadai suudagi dai vaarcu araana vaacal. Vaidal lSuusi coosocatadai. ²⁵ Tatal aatama mamaatardamigada lgaai iji dai mall lnanitu daidai italdai:

—Llaanadami callacalga igalvuvaida casiatu yooga duudupi —astaldai aatama.

²⁶ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ itat^Λdai:

—¿Tuimasi duduadimuca? Aapim^Λ maivaavoitudai iñsaan^Λ istutuidi isgannuucadacagi —g^Λrtat^Λdai ^ΛSuusi.

Dai vañi dai dodoligitu ^Λv^Λali ^Λamadu ^Λg^ΛΛ suudagi tai v^Λasi dodoli vii. ²⁷ T^Λtai aat^Λm^Λ mait^ΛΛ isducatai g^Λrtat^Λg^Λituagi daid^Λ icaiti:

—¿Istuma c^Λali idi vai asta ^Λv^Λali dai gog^ΛΛ suudagi ^Λg^Λidi? —caiti aat^Λm^Λ.

²⁸ Dai amaasi vaasad^Λg^Λ ^Λd^Λgavusai ^Λgai ^Λg^ΛΛ suudagi dai aayi Gadara ^Λv^Λg^Λg^Λg^Λ, tai vuvaa^Λ goo^Λ c^Λali camposantuaiñd^Λg^Λ ^Λgai viaacatadai Diaavora t^Λt^Λaañicaruda dai alia oomaliga tomali oodami maitistutuidiña ismiaanai ^Λd^Λgavusc^Λdagi. ²⁹ Amaasi miaad^Λg^Λ guuquiva ^Λgai siaaco c^Λaacatadai ^ΛSuusi dai iñ^Λquimi daid^Λ icaitimi:

—¿Tuipasi g^Λg^Λamadu vapacai aapi Suusi Diuusi marad^Λ maitiquiaa ^Λacai istuigaco soimaasi g^Λrtaatatulda ^Λgai aapi? —asc^Λiti ^Λgai.

³⁰ Dai bai miaanai abiaad^Λg^Λ ajioopaitadai mui t^Λaisoli, ³¹ vaid^Λ ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicaruda daañimi ^ΛSuusi daid^Λ itat^Λdai:

—Pasgarvuvaidagi idi c^Λc^Λaliñd^Λg^Λ pai g^Λrdagito t^Λtai vaapaquia aat^Λm^Λ got^Λt^Λaisoli^Λg^Λ —ast^Λtadai ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicaruda.

³² Taid^Λ ^ΛSuusi itat^Λdai:

—Iimivurai tudu —ast^Λtadai.

Taid^Λ ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicaruda vuvuaaja ^Λc^Λc^Λaliñd^Λg^Λ dai t^Λaisoli^Λg^Λ vaapa, taid^Λ ^Λt^Λaisoli koidam voopoi dai g^ΛΛ suudar^Λ suuli dai v^Λasi baicoi.

³³ Taid^Λ ^Λnuucadacami t^Λaisoli voopoi dai duduadimutugai, dai m^Λaca gaaagidi qui-iquiana v^Λasi istumaasi ^Λp^Λdui, dai isducatai ^Λp^Λdui ^Λc^Λc^Λalicada ismaacada viaacatadai ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicaruda. ³⁴ Tai v^Λascatai ^Λoidacami iji siaaco daacatadai ^ΛSuusi, dai t^Λgacai daañimi sai im^Λna ami ^Λv^Λg^Λg^Λñd^Λg^Λ.

9

¹ Tai amaasi ^ΛSuusi t^Λasi ^Λmo vaarcu^Λg^Λ, dai daivusai vaasad^Λg^Λ ^Λg^ΛΛ suudagi dai ^Λpamu aayi ^Λg^Λi g^Λd^Λv^Λg^Λg^Λg^Λ. ² Matai uusi^Λg^Λ vuaapi ^Λmo c^Λali ismaacada maitistutuiditadai isoñ^Λdagi. Dai aidasi t^ΛΛ ^ΛSuusi isalia vaavoitudai ^Λoodami pot^Λt^Λdai ^Λgai ^Λc^Λali coocoad^Λ:

—Maiti soig^Λliada giñaduñi, casiant oig^Λli aana v^Λasi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana aapi —ast^Λtadai ^ΛSuusi.

³ Amaasi ^Λamoco ^Λmamaatatuldiadami Diuusi s^Λalicamigad^Λ aduucai g^Λnt^Λg^Λitoitadai: “Idi c^Λali p^Λlidi isar^ΛDiuusi”, asan^Λlidi. ⁴ Vaid^Λ ^ΛSuusi maat^Λcatadai istumaasi g^Λnt^Λg^Λitoidi ^Λgai daid^Λ itat^Λdai:

—¿Tuimasi mos^ΛΛ soimaasi g^Λnt^Λg^Λitoidi? ⁵⁻⁶ Aana viaa ^Λmo s^Λalicami dai cascada viaa guvucadagai isoig^Λldiadagi v^Λasi soimaascamigad^Λ oodami. Damos maisijaiga ispoduucai aagagi tomasio^Λg^Λ cascada sivi g^Λnt^Λg^Λidamu aana iss^Λalicada viaa aana guvucadagai isduaaidagi idi c^Λali —ast^Λtadai ^ΛSuusi ^Λmamaatatuldiadami Diuusi s^Λalicamigada.

Dai amaasi itat^Λdai ^ΛSuusi ^Λc^Λali coocoad^Λ:

—Vañigifi dai bai g^Λvaacosi dai noragi g^Λquiiyamu —ast^Λtadai.

⁷ Taid^Λ ^Λcoocoad^Λ vañi dai nora g^Λquiiyamu. ⁸ Aidasi t^ΛΛ ^Λoodami imaasi, alia duduadimu dai siaa duutuli Diuusi, maacacai ^Λgai guvucadagai ^Λmo c^Λali.

⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi ii abiaad^Λg^Λ dai giñt^ΛΛ iñsaan^Λ daacatai gavuu^Λi tumiñsi, dai povai iñt^Λtadai:

—Mataivo, giñoidañi —iñt^Λtadai.

Antai aana c^Λquiva dai oi.

¹⁰ Dai ^Λmo imidagai gacuaadatadai ^ΛSuusi ^Λmo quiiy^Λg^Λ tai mui tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami dada dai ami meesa vuid^Λg^Λ daraaja Suusi ^Λamadu dai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi ^Λg^Λg^Λ. ¹¹ Damos t^Λgacai ^Λfariseo g^Λrt^Λacacai aat^Λm^Λ ^ΛSuusi mamaat^Λrdamigad^Λ dai pov^Λrtadai:

—¿Tuisid^Λ gacueeyi g^Λnmamaatatuldiadamiga tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami ^Λamadu? —g^Λrt^Λtadai.

¹² Vaid^Λ ^ΛSuusi ca^Λ gomaasi daid^Λ itat^Λdai:

—^Λg^Λi coococoidada t^Λgito gaduduaaidiadam^Λ ^Λmaicoococoidada mait^Λgito.

¹³ Maat^Λvurai aapim^Λ ist^Λiya ^Λlidi idi ñiooqui Diuusi ñiooquid^Λg^Λ: “Aana maitip^Λlidi is^Λoodami giñoidiadagi naana maasi tomali maitip^Λlidi aana is^Λoodami coodadagi tutuuru tomali sisiivatu aana giñv^Λat^Λg^Λ, baiyoma ip^Λlidi aana sai soig^Λñ^Λlidiña oodami aac^Λd^Λ”. Aana andivia tami oidigi daama vai ^Λsoimaasi ivuaadami ^Λma duuc^Λi g^Λnt^Λg^Λitona dai

camaisoimaasi ivuaadana. Ismaacada polidi ismaisoimaasi ivueeyi siaadara ama duucai gantatagitona —astadai asuusi.

¹⁴ Amaasi amamaatardamigada vuaana miaadara guuquiva siaaco daacatadai asuusi dai potadai:

—Aatama amadu afariseo duudatai maitacueeyi. ¿Tuisida aapi gamamaatardamiga gacueeyi? —astadai.

¹⁵ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Aana gia amadu aimarai gñmamaatardamiga cascada gacueeyi goovai, damos saascada agai ismaacada gñvuidara vata gñmuaagi aida gia maitaugimu gñmamaatardamiga.

¹⁶⁻¹⁷ Tomali amaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamamaatatuldi aana dai apiavaavoitudadagi gavaavoidaraga —astadai asuusi.

¹⁸ Aidasida asuusi aagaitadai imaasi tai ami divia amo judidiu taanadamigada dai gatootonacada caquiva asuusi vuidara daida itadai:

—Gñmara ooqui utudama muu dai isaapi imiagi dai daama daasagi ganovi apamu duaacan tada agai —astadai ajudidiu taanadamigada.

¹⁹ Taida asuusi caquiva dai ii agai amadu dai aatama mamaatardamigada ara oi. ²⁰ Amaasi amo ooqui ismaacada cabaivustaama dan gooca uumigi soimaascatadai masaadaigada miaadara caquiva agai asuusi abaana dai gooquiamadara mostaata ugidi-ana daama vaasarada. ²¹ Povalliditadai agai: “Tomasi mosaca daama vaasarada taata aana cascada caduaadian tada aana”, asallidi oooqui. ²² Damos asuusi gooquiamaco nanaava daida itadai oooqui:

—Baigi galliada gñmara gñvaavoitu aapi cascada dueeyi —astadai.

Dai aida todian duucai oooqui dueeyi.

²³ Aidasi aayi asuusi quiidira taanadami ta agai aivadami cabaiganducacatadai dai iivitulda agaitadai aidamasi yaasa agaitadai ali taji dai ta mui oodami vai gagara suaanitadai. ²⁴ Taida asuusi itadai:

—Vuvaaquivurai tabiaadara, goali taji maitarmuuquiada mosacooso goovai —astadai asuusi.

Damos oodami mosasi pocaititai asuusi. ²⁵ Aidasi cavasi vuvaja oodami taida asuusi vaa dai bai amuuquiada novida tai agai vafi. ²⁶ Dai vasi aipacoga sicoli oidacami mai istumaasi apadi.

²⁷ Aidasi vuusai asuusi abiaadara gooca mainanaadami oi agai dai iinaquimi daida icaitimi:

—Aapi Davicaru cajiudada ismaacada Diuusi maa amo salliami soigi galla aatamacada —tadai mainanaicada.

²⁸ Dai aidasida asuusi vaa amo quiyara taida mainanaicada abaana guuquiva taida asuusi tcacai daida itadai:

—¿Vaavoitudaimasi aapima ifsaana istutuidi isganduduaaidagi? —tadai.

Tai agai aa noragi daida itadai:

—Aja —tadai.

²⁹ Amaasi asuusi taata agai vuupuida daida itadai:

—Povadunia agai isducatai vaavoitudai aapima —tadai.

³⁰ Tai povadi caduduaadicami vii. Amaasi asuusi calga aagidi daida itadai:

—Maitavar agiada aapima tomali amaadutai istumaasi idui aana —tadai asuusi.

³¹ Dai mosutudama vuvacacai abiaadara tomasioora aagidimi aipacoga istumaasi iduitadai asuusi.

³² Aidasi quiaa vuvauimi cacalli tai aa vuaa amo cali muudugami sai duaaidana asuusi. Agai viaacatadai amo Diaavora taanaruda. ³³ Dai vuvaidacai asuusi adiaavora taanaruda tai bovasdara gaagacai fioo cali. Taida ajudidiu maita istumaasi gantatagituagi daida icaiti:

—Tomali amo imidagai maitanidina amo istumaasi pomaasi vasi gardavara —caiti ajudidiu.

³⁴ Damos afariseo vui fioocai asuusi daida icaiti:

—Gocali vuvaidi Diaavora taanaruda guvcadacada abaitacaacamigada adiaavora taanaruda —caiti.

11

¹ Dai aidasi naatocai garmaamatatuli ASuusi aatama mamatardamigada iji abiaadaga dai agaida ragai Diuusi niooquida vassai aipaco sicoli oidacami.

² AVuaana ismaacada vaponaitadai aoodami agaa aqui Jordaniaga maisacariaga daacatadai dai mai vassai istumaasi ivuaadatadai ASuusi. Amaasi ootoi gooca gamamaatardamiga siaoco daacatadai ASuusi ³ sai tacacana sabai agai saallicada agaCristo ismaacada viaacatadai isdiviagi sabai gaagagai isnaaracagi amai.

⁴ Taida ASuusi aa noragi daida itadai:

—Maaavar aagida AVuaana vassai mastuma naidi dai caa. ⁵ Dai aagidavurai isducatai ismaacada mainanaaitadai casi istutuidi isnaadagi dai ismaacada maijioopaitadai caajioopai, dai ismaacada viaacatadai gocoocodagai ismaacada duvaldi gatuuuga duduaadai, dai ismaacada maitatacaidacatadai catatacaidaga, dai coidada duduaacagai dai soituu-tuigami vassai gamamaatatuldi isducatai caagacaga gavuvacai. ⁶ Baigaliadamu sioora apiagiivaavoitudadagi —tadai ASuusi.

⁷ Dai aidasi caji agai ismaacada ootoi AVuaana taida ASuusi gaagacai aagidi aoodami aagaitai AVuaana dai potadai agai aoodami:

—Aapima iji mala oidigana siaoco daacatadai AVuaana. Aapima maatacatadai sai agai maitagamoco ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ⁸ Aapima iji mala siaoco daacatadai AVuaana. Aapima maatacatadai sai agai maitagamoco ismaacada caaga dadapacami yuucustai. Aapima caaga maata sai ismaacada caaga dadapacami yuucustai caagaaducami quiquiaga oidaga gagar rai baabaquidaga. ⁹ Aapima iji mala oidigana naida aliditai amo Diuusi niooquituldiadami dai saallicada anganaagidi sai Vuaana aa duiñada vaamioma namaga sia aa duiñada vassai agaa Diuusi niooquituldiadami. ¹⁰ Diuusi niooquidaga pocaiti aagaitai AVuaana:

Ootosamu aana amo ootosicami aapi Cristo gabaitaqui vai agai aagidana aoodami sai divia agai aapi daida aoodami ama duuca gantatagitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu. Ascaiti Diuusi. ¹¹ Saallicada anganaagidi sai vassai oodami saagidaidaga AVuaana ismaacada vaponaitadai aoodami viaa goaa duiñadagai ismaacada vaamioma namaga sitomas-maascada oodami aa duiñada, damos vaamioma baiganalidi agai ismaacada giñnaidi dai giñvaavoitudai siaVuaana.

¹² Aidasi divia AVuaana ismaacada vapacoi aoodami abiaadaga aoodami ganaajagai vaavoituda aliditai gocaagaducada niooqui isducatai Diuusi soicai oodami sai caaga gantatagitocana. ¹³ Aidasi maiquia divia AVuaana Moseesacaru amadu agaa Diuusi niooquituldiadami aagidi garaliqui aadunicarai dai ooja liivruaga isducatai Diuusi divia aagaitadai dai gataanada aagaitadai tami oidigi daama amo imidagai. ¹⁴ Dai isaapima vaavoitudagai istumaasi ganaagidi aana aida gia maatamu aapima isarvaavoi isaVuaana laraga divia insaana dai gaagidimi ansai aana gooquarioma divia inagaitadai. Agai idui aana duiñadagai ismaacada Diuusi niooquituldiadami aagidi laquioma Elliasicarai isidunia aagaitadai. ¹⁵ Cagavar gantagito caaca aapima istumaasi ganaagidi aana.

¹⁶ Sivi ganaagidamu aana istumaasi apan ducami aoodami sividada. Agai apan ducami laali ismaacada plaasaga gatavaiña dai iioquidiña gaaaduni daida itadaiña: ¹⁷ “Iva aatama muusicocada matai maitatuutudai. Susuani aatama matai aapima maisoiganalli”, astadaiña. ¹⁸ Diviacai Vuaana agai ismaacada vaponaitadai aoodami dai agai alia dududatai gayunanduiñai dai tomali amo imidagai maitavaldana istumaasi navamudaga. Mai aapima pocaitiñai sai agai viaa amo Diaavora taañicaruda. ¹⁹ Dai diviacai aana ismaacada viaa amo saallicami dai maiduudatai gayunandui dai gayilayi mai pocaiti aapima giñparunaitai ansaida artuu naacadami dai iitarucami tomasi tomali amo imidagai mainavamucurui aana, dai ansaid araduñda tumiñi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami. Vaaacaga maimaata naidi aapima isducatai Diuusi garsoi Vuaana amadu aana sai maatana aatama istumaasi gaagagai asiduniai —tadai ASuusi.

²⁰ Amaasi ASuusi gaagacai aagidi aoodami siaa soimaasi ivuaadana Corasiñiaga oidacami dai Betasaidaga oidacami dai siaa soimaa taata agai agai. ASuusi ivuaadana mui naana maasi gagarducami Corasiñiaga dai Betasaidaga tai vaaacaga maiama duuca gantatagito dai apiasoimaasi ivueeyi ami oidacami cascada ASuusi bagaimi daida itadai:

²¹ —Soogigi aapima Corasiñiaga oidacami dai Betasaidaga oidacami siaa soimaa taatamu aapima. Aoodami ismaacada Tiioraga dai Sidooniaga oidacatadai maitarjudidiu dai maivaavoitudai Diuusi. Istaaгимudai agai istumaasi gagarducami masmaasi taa aapima agai gia ama duuca gantatagitomudai dai camaisoimaasi ivuaadamudai dai

ganaadamudai yuucusi tutuucucami dai gancocomaivadamudai mataicada dai poduucai taagidamudai aa oodami iscaama duucai gantaatagito dai camaisoimassi ivuaada agai. ²² Damos siaascada Diuusi naidagi ismaacada afcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami vaamioma soimaasi gantaatatuldamu agai aapima siaTiiooga dai Sidooniaga oidacami. ²³ Dai aapima judidiu Capernaumaga oidacami povai analidi masai iimia agai Diuusi lamadu baiyoma maiimia agai Diaavora lamadu. Aoodami ismaacada Sodoomaga oidaga maitarjudidiu dai maivaavoitudai Diuusi damos isagai taagimudai istumaasi gagarducami masmaasi ta aapima aidia gia Diuusi maugititudamudai Sodoomaga oidacami quiaa oidacamudai oodami Sodoomaga. ²⁴ Damos siaascada Diuusi naidagi ismaacada afcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami vaamioma soimaasi gantaatatuldamu agai aapima siaSodoomaga oidacami —tatadai aSuusi.

²⁵ Amaasi aSuusi potatadai Diuusi gaooa:

—Giiooca aana gia sallaicada siaa gaduutudai aapi aparbaitacaacami lavaagiaga dai oidigi daama. Aapi apatmaimaatatuli idi maasi ismaacada polidi isafastudugami, aapi maatatuli mosaca agai ismaacada maatia alidi gamamaatatuldaraga. ²⁶ Caa gaduuaa giiooca poduucai ipali aapi dai poduucai idui —tatadai aSuusi gaooa.

²⁷ Dai apiamamaatatuldi aSuusi aoodami dai potatadai:

—Giiooca giñmaa vaasiaacatai. Aana afDiuusi marada dai tomali amaadutai maicaga giñmaata mosaca giñocaa dai tomali amaadutai maicaga maata giñocaa mosaca aana ismaacada armarada agai. Dai vaascaga oidaga aa ismaacada maata giñocaa mosaca agai ismaacada aana ipalidi sai maatana. ²⁸⁻²⁹ Vaascatai aapima ismaacada caoojogi laagiditai mamaatatuldaragada ismaacada gamamaatatuldi quiuupiaaga, aapima maitaniibastacan tadaga ganiibadaga gomaasicada, giñvaavoitudavurai dai giñdagito nai aana ganmamaatatuldiadagi dai laagidavurai istumaasi ganmamaatatuldiada aana. Aana maioojodai giñmamaatar damiga dai maigalducada giñalidi aana dai ganiibastacan taadacamu aapima. ³⁰ Maisijaiga isaa giada aapima giñmamaatatuldaraga —tatadai aSuusi.

12

¹ Amo imidagai ibastaragai tasaga asicami saagida imaitadai aSuusi tatai aatama maataardamigada vaifcumaimi taligi muurada dai garnoovicada calivaimi aatama dai cuumimi. ² Vai lamoco afariseo taagacai gomaasi potatadai agai aSuusi:

—Dañi gamamaatar damiga ivueeyi aa duiñdagai ismaacada maitiipu oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasaga —tatadai afariseo.

³ Damos aSuusi potatadai:

—Canalidi aapima aoojai siaaco aagai ismaasi idui Davicaru amo imidagai aidasi agai lamadu aaduñda biuugicoi. ⁴ Vaa agai aquiiyaga siaaco siaa duutudaiña gaaqui aaduñcaru Diuusi dai uu apaa daasdarada Diuusi ismaacada lagi papaali viaacatai oigaragai iscuadagi lagi poduucai viituli Moseesacaru cascada. Tai vaascaga vui Davicaru dai uu dai gomaasi maitarsoimaascami. ⁵ Siapa canalidi aapima oojai siaaco oojisi Moseesacaru sallaicamigada saida apapaali aaga quiuupaigadaga judidiu aata vuaadana ibastaragai tasaga dai gomaasi maitarsoimaascami. ⁶ Damos aana anganaagidi sai aana cadivia dai vaamioma gaagaji aana siadudunucami aaga quiuupiaaga. ⁷ Aapima maimaata caa istaiya alidi idi fiooqui Diuusi fiooquidaga ismaacada pocaite: “Aana ipalidi isaapima soiganaliadagi aacada maisiu mosacaasi giñdadaadiadagi naana maasi istumaasi dai coodadagi tutuuru dai sisiivatu dai giñdadasadiadagi”, ascaiti Diuusi. Ismaata caacamudai aapima gomaasi aidia gia maigalpiaaga vuupadamudai giñmamaatar damiga. Goovai maitivueeyi tomali amo istumaasi soimaascami. ⁸ Aana viaa amo sallaicami cascada viaa aana sallaicami isaagagi istumaasi apaduñiagi ibastaragai tasaga —tatadai aSuusi.

⁹ Amaasi ii aSuusi abiaadaga dai vaa aaga quiuupaigadaga judidiu. ¹⁰ Vai ami caaacatadai amo calli ismaacada gaquisapicatadai amo novida, vaida afariseo gaagaitadai istuucada gaapiaaga vaaajagi aSuusi dai tacacai dai potatadai:

—Zoidagasi oigaragai isduaaidagi amo coocoda ibastaragai tasaga cho sio? —tatadai afariseo.

¹¹ Taida aSuusi aa noragi dai potatadai:

—Zimaacada aapima maiotoma vañigidana gansoiga cañiiru issibacai dalaraga gasiagi agai tomasi aribastaragai tasaga? ¹² Dai amo oodami vaamioma namaga isamo cañiiru. Poduucai tudu oidaga oigaragai isivuaadagi amo istumaasi caagaducami ibastaragai tasaga —tatadai aSuusi.

¹³ Amaasi potadai aSuusi aCali:

—Giñuuliñdañi ganovi —atadai.

Dai mosuuliñi agai ganovi tai cacaga duaadicami vii apan duuca i agamai novida.

¹⁴ Amaasi vuvaaja afariseo abiaadara daida icaiti:

—Isducatai iduufimu aatama dai muaamu goSuusi —ascaiti.

¹⁵ Dai aidasi mai aSuusi gomaasi, ii abiaadara tai mui oodami oi. Taida aSuusi duduaadi vaasi acoococoidada. ¹⁶ Dai aagidi agai oodami sai maiaagaiña sioora agai. ¹⁷ Aidasi apdui gomaasi aida apdui ismaacada oja Isaia sai pocaiti Diuusi:

¹⁸ Idi argiñpiooñiga ismaacada aco vuusaitu aana.

Dai alia oigadai aana goovai dai baigiñlidi goocada.

Giñibadaga imia agai goovai amadu.

Dai goovai aagida agai oodami ismaacada maitarjudidiu sai Diuusi oigaldi soimaasi ivuaadami.

¹⁹ Dai goovai maicocoaada agai oodami dai maiiñcada agai caayana.

²⁰ Dai duduaaidiada agai acoococoidada dai calagacaga vuvaida agai soimaasi ivuaadami. Dai amo imidagai goovai taiyara daituda agai Diaavora siaaco tomastuigaco malcana.

²¹ Dai agai ismaacada maitarjudidiu vaavoituda agai istumaasi aagai giñpiooñiga dai poduca tomastuigaco Diuusi amadu daraaja agai.

Ascaiti Diuusi, asduu oja Isaia.

²² Amaasi matai vaidacai amo cali mainaadami dai muudugami mala siaaco daacatadai aSuusi. aCali viaacatadai amo Diaavora taañicaruda taida aSuusi duaadi amuudu tai agai istui isñiooquiagi. ²³ Taida oodami maita isducatai gantatagituagi tagacai gomaasi, daida icaiti:

—Davicar u cajudada lien goovai ismaacada catavapi apdui isnarara aatama, ismaacada Diuusi daasa agai saida arraicana apan duuca garaduufi Davicar arraicatadai —ascaiti oodami.

²⁴ Damos aidasi afariseo cal gomaasi pocaiti:

—Idi cali vuvaidi Diaavora tataañicaruda Diaavora guvcadacada —ascaiti afariseo.

²⁵ Damos aSuusi maatacatadai istumaasi gantatagitoitadai agai dai potadai:

—Isadudunucami mosaipaco gancocoadagi camaitistutuidi isapiagataanadagi, isaipaco gancocoadagi amapacaga oidacami ugitimu oodami dai baabaquida suuligimu. Dai isaipaco gancocoadagi amo adunuma vaasi ugitimu agai. ²⁶ Poduca ara isa Diaavora agi vuvaidagi Diaavora tataañicaruda poduca isduuca icaiti aapima agai poduca agi gacocodagi otoma camaitataaanadan tada agai. ²⁷ Aapima pocaiti ansai aana vuvaidi Diaavora tataañicaruda Diaavora guvcadacada. Siarvaavoicamudai isDiaavora guvcadacada vuvaidi aana Diaavora tataañicaruda aida gia aapima gnaaduñi vuvaidi Diaavora tataañicaruda Diaavora guvcadacada ara. Agi agai gnaagidamu ismatarvaavoi isDiaavora guvcadacada vuvaidi Diaavora tataañicaruda aana amadu agai. ²⁸ Baiyoma Diuusi Ibada guvcadacada vuvaidi aana Diaavora tataañicaruda dai poduca cal maata aapima iscaayi istuigaco Diuusi soicada agai oodami sai calagacaga oidacana.

²⁹ Suusi Cristo vaamioma viaa guvcadagai isa Diaavora cascada istui isvuvaidagi Diaavora tataañicaruda oodamiñdara.

³⁰ Sioora maitiñvaavoitudadagi agi giñvuidara vaata, sioora maitiñsoiña aagiadagi oodami isducatai calagacaga vuvaquia agai, agai sobicai sai maivaavoitudana dai maicalagacaga vuvacana.

³¹ Cascada aana anganaagidi sai vaasi istumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi oodami agoigaldi dai vaasi istumaasi galnaasi ismaacada aagadagi oodami agoigaldi damos sioora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ibada vui agi gia maiviaa agoigaldaraga.

³² Dai tomasioora ismaacada giñvui ñioocadagi aana ismaacada viaa amo sallicami agi agoigaldi damos sioora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ibada vui agi gia maiviaa agoigaldaraga tomali amo imidagai.

³³ Ispolidi aapima ansai aana ivueeyi Diaavora aa duñdada mosavar gantagito ñajada aapima istumaasi ivueeyi aana dai poduca maatamu aapima sai istumaasi ivueeyi aana arDiuusi aa duñdada maisu aDiaavora aa duñdada. Poduca isduuca amo uusi calgaducami calgaducami iibiatai dai amo uusi maicalgaducami maicalgaducami iibiatai. Vaasi uusi calaga galmaata iibiadara. ³⁴ Aapima ivuaadana naana maasi soimaascami.

Siaadara istuidana aapima isaagagi amo istumaasi calagaducami soimaasi ivuaadatai. Vasi ismaacada aagai amo oodami ibadaiifidara vusacai. ³⁵ Amo cali cal tuigacami viaa naana maasi calagaducami gaibadagara cascada aagai naana maasi calagaducami. Dai amo cali maical tuigacami viaa naana maasi soimamaascami gaibadagara cascada aagai naana maasi soimamaascami. ³⁶⁻³⁷ Dai ana anganaagidi sai siascada Diuusi naidagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami agai soimaa taatatuldamu vascatai ismaacada galnaasi fioocai, dai Diuusi maisoimaa taatatuldamu ismaacada calga fioocai —tatadai asuusi.

³⁸ Amaasi amoco afariseo amadu amamaatuldidiadami Diuusi sallicamigada potadai agai asuusi:

—Mamaatuldidiadami naida aralidi aatama siduñi aapi amo istumaasi gaducami —tatadai.

³⁹ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Aoodami maicalga tuutiacami giñagidi ansaid iduuna amo istumaasi gaducami agai vuitapi damos maitagimu agai amai istumaasi gaducami mosaca listumaasi gaducada ismaacada idui Diuusi ootosacai Joonasi gaamu ñiñiviamu. ⁴⁰ Dai poduucai isduucai Joonasi araana daacatadai avatopa gaducada vaica tasai dai vaica tucagi poduucai ana ismaacada viaa amo sallicami yaasapicamu vaica tasai dai vaica tucagi. ⁴¹ Dai siascada caaiyagi istugaco Diuusi naida agadagi oodami sividada ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami amaasi aagamu Diuusi sai ismaacada ñiñiviaro oidacatadai alqui maitargapiara vaatacami damos aapima gia sallicada gapiaro vaata, ñiñiviaro oidacami ama duucai gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai aidasi Joonasi aagidi Diuusi fiooquida cascada. Dai tami daja ana sivi dai vaamioma artaanadami ana siJoonasi dai aapima maitiñagiditai caa. ⁴² Dai siascada caaiyagi istugaco Diuusi naida agadagi oodami sividada ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami amaasi aagamu Diuusi islooquei alquida ismaacada arbaicacaamicatadai mala Siipara calga gatagito agai malcasdara divia dai caala agai istumaasi aagai asalomoñi ismaacada aramo taanadami saitudugami. Dai tami daja ana sivi dai vaamioma artaanadami ana siasalomoñi mai aapima maitiñagiditai caa —tatadai asuusi.

⁴³⁻⁴⁵ Aoodami sividada soimaasi ivuaadami arapan ducami amo cali ismaacada ibadara daja amo Diaavora taañicaruda. Siascada adiaavora taañicaruda vuusiagi caliaifidara oidigana aimaraña dai gaagaiña siaaco gaibastagi dai siascada maitagia agai siaaco pova alidifia: “Aramu animiagi giñquiyamu iñsiaadara vuusai”, asalidifia. Dai siascada apamu ami divia agai dai talaagiña cali arapan duucai amo quii siaaco maitipu oidacami dai calga voisiquicami dai calga baidufisicami. Dai amaasi agai aimaraña dai vuaapaña ara cuvaracami Diaavora talañicaruda, ismaacada arvaamioma soimaascami siagai. Dai agai amadu vasi agaa vapacaiña ami caliara dai ami oidacana dai poduucai vaamioma soiga vuaadana agai isvaasquioma. Poduucai apduuñimu ara idi oodamicada sividada soimaasi ivuaadami, agai maitiñagiditai caa cascada —tatadai asuusi.

⁴⁶ Daida asuusi quiaa fiooquiditadai aoodami aidasi ami dada asuusi daldala amadu susuuculida. Damos quidigana guacacatadai agai dai naida aliditadai asuusi. ⁴⁷ Tai amoco aagidi asuusi dai potadai:

—Gadaada amadu asusuuculi quidigaiñdara guuca dai gaatagida alidi —tatadai.

⁴⁸ Taida asuusi aa noragi dai potadai:

—Vascatai calgacara vuvacai giñvaavoitudaitai tomasi argiñdaada dai giñsusuuculi —tatadai asuusi.

⁴⁹ Amaasi arvuui nalava asuusi aatama mamaatardamigada daida itadai aoodami:

—Idi ara argiñaduñi. ⁵⁰ Tomasioora soora ivuaadagi istumaasi ipalidi garooga ismaacada lavaagiara daja agai ara argiñaduñi —tatadai asuusi.

13

¹ Agai vaa tasara ii agai ami quiiyaindara dai mala gal suudagi ugidiana daiva. ² Tai mui oodami galampagi ami siaaco daacatadai asuusi. Taida asuusi amo vaarcu araana vaa dai ami daiva. Tai vasi aoodami anaasi gal suudagi ugidiana vii. ³ Tai naana maasi istumaasi mamaatutuli asuusi cuentocada dai potadai:

—Amo asadami gaasimu ⁴ dai gaasaimi agai tai chiallqui taligi voyiara suuli tai dada ujuurugi dai uu. ⁵ Tai aa taligi ooodai saagida suuli siaaco maitiipucata dai gaapi davalarai. Tai otoma vuvaja ataligi maituucavi davalacacata dai adavalarai cascada. ⁶ Tai mosvuusai tasai tai gaquis maitatacatada ai cascada. ⁷ Aa taligi vasoi saagida suuli taida avasoi maidagito isgalliaigi. ⁸ Tai aa taligi calagaducami davalariata suuli dai gaa dai calaga iibaji asta amo sientio litro vuvaja ali amo litroaifidara. Dai aa vaicobai litro vuvaja amo litroaifidara. Dai aa asta amo coobai dan baivustaama litro vuvaja amo litroaifidara. ⁹ Calagavar gantagito caaca aapima istumaasi ganaagidi aana —tatadai asuusi.

¹⁰ Amaasi aatama mamaatar damigada asuusi miaadara guuquiva dai tacacai daida itatadai:

—¿Tuipasi ñiooquidi gooodami cuentocada? —tatadai aatama mamaatar damigada.

¹¹ Tai agai garaa noragi dai povartatadai:

—Diusi ganmaatatuldami aapima mastumaasi maimaata isducatai ipalidi Diusi issoicadagi oodami sai calagacata oidacana damos gogaa maiviaa oigaragai ismatingi. ¹² Sioga baajai giññiooquidi dai giññagidi agai vaamioma maatatuldami aana, dai sioga maibaajai giññiooquidi dai maitiññagidi tomasi palapi maata agai aana valascata maitagitoldami istumaasi maata agai. ¹³ Cascada ganñiooquidi aana cuentocada. Agai canañiña istumaasi ivuaadana aana dai maitipalidi isgiñvaavoitudagi dai cacacana istumaasi gamamaatatuldi aana dai maitipalidi ismaata caacagi. ¹⁴ Agaicada casi apdui ismaacada ooja isaiacaru Diusi ñiooquitudiadamigada dai pocaiti:

Caacamu aapima Diusi ñiooquida damos tomali amo imidagai maimaata caacamu.

Naijadami aapima istumaasi ivueeyi Diusi damos maimaata naijadamu.

Ducami iscuupicagi ganvuupuji. Aapima maitipalidi isvaavoitudagi cascada.

¹⁵ Aapima vuidara valata Diusi.

Tomali maitantagito caa aapima Diusi ñiooquida.

Mainajada alidi aapima tomali maicaaca alidi tomali maiama duucai gantatagitua alidi dai camaisoimaasi ivuaadagi isana calagacata ganvuvaidana.

Astatadai Diusi Ibaada isaija sai potaana.

¹⁶ Damos Diusi ganmaa oigaragai masai aapima giñmamaatar damiga gia naidiña naana maasi istumaasi ismaacada ivueeyi aana dai masai caacana istumaasi gamamaatatuldi aana cascada baiganalidi aapima. ¹⁷ Salliacada ganaagidi aana sai mui Diusi ñiooquitudiadamigada dai aa oodami caa tuutiacami naida aliditadai istumaasi naidi aapima damos mainaidi. Agai caaca aliditadai damos maicaa.

¹⁸ Caacavurai aapima istaiya inñalidi aana aagaitai asadami. ¹⁹ Ismaacada caa Diusi ñiooquida ismaacada aagai istumaasi Diusi ipalidi issoiñagi oodami sai calagacata oidacana dai maimaata caa agai vaa aragai daida arapan ducami ataligi ismaacada voyiara suuli. Adiaavora divivai dai maitagitoldi Diusi ñiooquida. ²⁰ Daida ataligi ismaacada ooodai saagida suuli arapan ducami aoodami ismaacada caacana Diusi ñiooquida dai calaga baiganliaracada lagidiña, ²¹ damos maisiguupuacana agai vaavoidaragada. Vaavoitudaña chilaqui tasai dai silascada parunadagi aa vaavoitudañi agai Diusi ñiooquida vai cadadagitoi ganvaavoidaraga. ²² Daida ataligi ismaacada vasoi saagida suuli agai arapan ducami aoodami ismaacada caacana Diusi ñiooquida dai mostagiticana tumiñsiara dai istumaasi tagito valasi tasai dai mui aa naana maasiara dai poduucai maitivueeyi agai istumaasi Diusi ipalidi dai arapan ducami ataligi ismaacada maiiibitai. ²³ Damos ataligi ismaacada calaga davalariata suuli agai arapan ducami aoodami ismaacada maata caa Diusi ñiooquida dai mamaatatuldi aa agai ismaacada valama mamaatarai agai agai daida arapan ducami iibiada. Lamoco arapan ducami ataligi ismaacada calaga iibaji asta amo sientio litro vuvaja amo litroaifidara dai aa arapan ducami ataligi ismaacada iibaji vaicobai litro dai aa arapan ducami ataligi ismaacada iibaji amo coobai dan baivustaama litro —gartatadai asuusi.

²⁴ Daida asuusi garaagidi amai ñiooqui cuentocada dai potatadai:

—Diusi soicai oodami sai calaga gantatagiticana. Gomaasi arapan ducami aidasi amo oodami ai taligi calagaducami gadavalaragara. ²⁵ Dai gooquiara coi agai lamadu gapipiooñiga tai tucara divia amo saayuda lasacami dai taligi saagida ai agai vasoi dai apamu nora. ²⁶ Dai aidasi cagaa ataligi dai muuradagai moguucacata dai avasoi ara. ²⁷ Amaasi iji apipiooñigada dai maa aagidi gaamu dai potatadai: “Caliodami ai aapi taligi calagaducami. ¿Siadara vuvaja idi vasoi?” astatadai. ²⁸ Taida laamudaa itatadai: “Amoco giñsaayu

ai gomaasi”, astatadai. Amaasi apipiooñigada itatdai: “¿Iplidipasi isiimia aatama dai vooponagi avasoi?” astatadai apipiooñigada. ²⁹ “Cho”, astatadai agai. “Isvoopona aapima avasoi vooponan tada aapima ataligi larpa. ³⁰ Baiyomavar dagito vai vlassi baigaduuna varai amaasi iimi dai larpa voopona avasoi dai maida dai gooquiara voopona ataligi dai baitua gifntroojogara”, astatadai laamuda apipiooñiga —tatadai avasu.

³¹ Daida avasu garaagidi amai ñiooqui cuentocada sai poduucai maatana loodami isducatai Diuusi ñiooquida aipacoga imai oidigi daama dai potatadai:

—Diuusi soicai oodami sai calaga gantatagitocana. Gomaasi arapan ducami istumaasi aravueeyi acaida amo uusi ismaacada pa maasi coravi caida ismaacada ai amo oodami gadavalaragana. ³² Goovai araliducadioma uusi caida oidigi daama ismaacada gassai. Vai gagara dai gagara mamartai. Dai asta ujuurugi daiva dai ami maamaradara coocosatai —gartatadai avasu.

³³ Daida avasu garaagidi amai ñiooqui cuentocada larpa sai poduucai maatana loodami isducatai Diuusi ñiooquida aipaco imai oidigi daama, dai potatadai:

—Diuusi soicai oodami sai calaga gantatagitocana, gomaasi arapan ducami navaiti ismaacada vllanagi amo ooqui vaica muuli taligi tuicami tai copoda. Vlassi tui saagida ii anavaiti dai poduucai vlassi aipacoga oidigi daama imai Diuusi ñiooquida —gartatadai avasu.

³⁴ Vlassi gomaasi aagidi avasu loodami cuentocada dai tomastuigaco mamaatutuldiña avasu loodami cuentocada. ³⁵ Aidasi poduucai ivuaadana avasu poduucai aradui ismaacada ooja Diuusi ñiñiooquituldiadami gada istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti:

Ñiooquidamu aan loodami cuentocada.
Aagidamu aan naan maasi istumaasi ismaacada maimaata tomali amo oodami mosallgi aan.

Ascaiti Diuusi.

³⁶ Amaasi avasu diosagi loodami dai vaa amo quiiyara tatai ami miaadara guuquiva aatama mamaatardami gada daida itatadai aatama:

—Garaagidañi aapi istaiya alidi gocuento avasoi ismaacada gali taligi saagida —tatadai aatama.

³⁷ Amaasi avasu povai gartatadai:

—Aan ismaacada viaa amo sallicami arapan ducami agai ismaacada ai ataligi. ³⁸ Daida adavalarai arapan ducami loidigi. Daida ataligi arapan ducami loodami ismaacada gandagito sai Diuusi soicaiña iscala gantatagitoca agai daida avasoi arapan ducami agai ismaacada iimia agai malca siaaco oidaga adiaavora. ³⁹ Daida gñisaayu ismaacada ai avasoi arapan ducami adiaavora. Lyoovaragai arapan ducami siascada ugitiagi oidigi. Dai apipiooñi ismaacada voopoi ataligi arapan ducami Diuusi tataañicaruda. ⁴⁰ Poduucai isducuai avasoi gavoopo dai gamamaji poduucai larpa araduñia agai siascada ugitiagi oidigi. ⁴¹ Aan ismaacada viaa amo sallicami ootosamu gifntataañicaru siampaidamu agai vlassi soimaasi ivuaadami dai vlassatai ismaacada soimaasi iduiñtuldii aa vai covai vuvaidana agai sai camallmadu daraajana agai ismaacada aan soicai sai calaga gantatagitocana. ⁴² Dai malca taiyara siaaco oidaga adiaavora ootosamu Diuusi agai sisuaanadamu agai dai alia soimaa taatacamu. ⁴³ Amaasi vlassatai ismaacada ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dadadacada agai agai arapan duucai tasai malca siaaco gataaana Diuusi garooga. Calgavar gantagito calca istumaasi ganaagidi aan dai lagiadavurai.

⁴⁴ Agai ismaacada ipalidi sai Diuusi soicaiña sai calaga gantatagitocana arapan ducami acali ismaacada tal tumiñsi yaasapicami amo davalarara, dai apamu yaasa anaasi. Dai baigalliditai imai dai gagara vlassi istumaasi viaacatadai dai gasavalli adavalarai.

⁴⁵ Agai ismaacada ipalidi sai Diuusi soicaiña sai calaga gantatagitocana arapan ducami amo riicugami ismaacada gaagaimi soora viaa aali ooodai namaacami. ⁴⁶ Dai aidasi tal amoco ismaacada viaacatadai amo odai vaamioma namaacami sivlassi agaa ii agai dai gagaara vlassi gavvustuidaga dai gasavali aali odai.

⁴⁷ Diuusi soicai oodami sai cllağa gantatagiticana dai gomaasi atapan ducami amo glla vatopa vuicarui ismaacadā dadaitudai avatopa vuudami aglla suudarā dai vuuyi mui naana maasi vatopa. ⁴⁸ Siu duucu suudagi avatopa vuicarui avatopa vuudami blla ajiopai glla suudagi ugidiana dai ami dadarai dai acovai vuvaidi avatopa caccagaducada dai asarata tueeyi dai maigovai suuligai avatopa maicacagaducada. ⁴⁹ Poduucai apaduñia agai ugitaicai oidigi. Diuusi tataañficaruda dadimu dai acovai vuvaidamu aoodami soimaasi ivuaadami dai agai ismaacadā camaitarsoimaasi ivuaadami. ⁵⁰ Dai maigovai suuligamu asoimaasi ivuaadami taiyeta siaaco oidaga adiaavora sisuaanadamu agai dai soimaa taatacamu —gartatadai asuusi.

⁵¹ Amaasi asuusi gartacacai dai povartadai:

—¿Maatamas caa aapima vlassi gomaasi? —gartatadai asuusi.

Tai aa noragi aatama daida itatadai:

—Aja taanadami —tatadai aatama.

⁵² Amaasi asuusi garaa noragi dai povartadai:

—Amoco ismaacadā caa maata istumaasi aagai judidiu saalicamigadara dai caa maata lapa ismaacadā gamamaatutldi aana isducatai Diuusi soicai oodami sai cllağa gantatagiticana agai gia cabai ganduuduna isaagidagi aa Diuusi ñiooquida —gartatadai asuusi.

⁵³ Aidasi naato garaagidi asuusi acuento ii abiaadara ⁵⁴ gaamucu siaaco glla agai. Dai judidiu quiupaigadara gaaagacai gamamaatutldi agai Diuusi ñiooquida. Taidā aoodami camaitaa isducatai gantatagituagi daida icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ismosa cllağa tatagitodagi daida ivueeyi goovai istumaasi gagarducami? ⁵⁵ Idiaavar auusi ivisumadami marada dai Maria ardaada. Dai susuuculida arjacovo, dai Osee, dai Simuñi, dai Uudasi. ⁵⁶ Dai susuuculida ooqui lapa tami garsaagida oidaga. ¿Siaacoga mai goovai vlassi imaasi? —caiti aoodami.

⁵⁷ Alia mui naana maasi maatacatadai asuusi cascada baacoican tada aoodami agai vui. Damos asuusi itatadai:

—Vlassi oodami cllagacata naidiña amo Diuusi ñiooquituldiadamigada mosaca lligi davalragadana oidacami gia maisiaa duutudaña tomali aaduñida —tatadai asuusi.

⁵⁸ Daidā asuusi maitidui mui naana maasi gagarducami ami. Aoodami maivaavoitudaña agai cascada.

14

¹ Aidā tuigaco aEroodasi arcaigicatadai Galileeara dai mai istumaasi ivuaadatadai asuusi.

² Daidā aEroodasi aagidi agai ismaacadā lamadu daraajatadai dai potatadai:

—Gooviava arvuaana ismaacadā vapaconitadai aoodami dai caduaaca agai coidada saagidañdara cascada viaa agai guvcadagai daida ivueeyi naana maasi gagarducami —astatadai aEroodasi.

³ aEroodasi laquioma gatajaitadai masai bllaicaña avuaana dai maisacarui vuurana cadeenacada. aEroodiasi arduñidacatadai. aEroodiasi arooñigadacatadai aPiili aEroodasi suculida. Damos aEroodasi masi gasuculi ooñigada. ⁴ Taidā avuaana itatadai aEroodasi:

—Maitavlaagag paslaasiadagi gasuculi Piili ooñigada —astatadai avuaana.

⁵ Eroodasi aida otoma muaa aliditadai avuaana damos labaiditadai agai aoodami. Aoodami vaavoitudai isavuaana arDiuusi ñiooquituldiadamigada cascada. ⁶ Damos tasagadara aEroodasi idui agai amo vagimi dai amo ali taji Eroodiasi marada vaa dai gatuudai avapaidada vuítapi vaidā aEroodasi alia oojoidi tuupaidada aali taji. ⁷ Daidā itatadai aEroodasi aali taji:

—Maata Diuusi nai gamaquiagi pastumaasi giñtañiagi —astatadai.

⁸ Amaasi ii agai siaaco daacatadai adada taidā adada aagidi istumaasi taña agai aEroodasi. Dai apamu divia agai daida itatadai aEroodasi:

—Giñmaacañi amo aasocoliara mooda avuaana ismaacadā vapaconaiña aoodami —astatadai aali taji.

⁹ Taidā araí saalicada soi gllali. Damos caaagiditadai agai sai maata Diuusi sai maquia agai lligi istumaasi taña agai. Daidā avapaidada caacatadai lapa cascada. ¹⁰ Amaasi gatajai aEroodasi masi guicutana avuaana cusivoda amaa maisacariara. ¹¹ Boodara amo aasocoliara vuaa dai maa aali taji, taidā aali taji maa gadaa.

¹² Amaasi dada avuaana mamaatardamigada dai mla bai avuaana tuucugada dai bllaica dai yaasa. Dai gooquilara iji siaaco daacatadai asuusi dai aagidi istumaasi apadui.

¹³ Aidasi maí aSuusi gomaasi ii abiaadara amo vaarcuara amapacara siaaco maitiipu oidacami. Damos aoodami maí isii aSuusi, gooquira iji aali quiquiaifndara. Damos agai davaraapi salli iji. ¹⁴ Dai aidasi tavai aSuusi vaarcuaifndara taa agai mui oodami dai soigaldan tada agaicada, dai duduaadi acoococoidada ismaacada vaidaticatadai agai. ¹⁵ Dai aidasi casi arurunococatadai miaadara guuquiva aatama aSuusi mamaatardamigada daida itadai:

—Casiat urui dai tomali amaadutai maioidaga tanai. Ootosaŋi gooodami vai iimana aali quiquiamu siaaco miaaga vai gasavadana cuaadagai dai gaugaana —tatadai aatama aSuusi.

¹⁶ Taida aSuusi povartadai:

—Maita viaa goovai isiimiagi. Bibidavurai aapima —gartadai aSuusi.

¹⁷ Tatai aatama itadai:

—Mosaca taama paana dai gooca vatopa viaa aatama —tatadai aatama.

¹⁸ Taida aSuusi povartadai:

—Baigovai avar giŋvuaapida —gartadai.

¹⁹ Dai amaasi agai aagidi aoodami sai vasoi saagida daraivana. Dai amaasi aSuusi vui ataama paana dai tai nanaava tavaagiamu dai gamamagi dai saasacai gamma aatama mamaatardamigada tasai taacogidana aoodami. ²⁰ Dai vaascatai gauu dai tataascovai. Dai gooquira mpagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami saasaquigada paana amadu vatopa. ²¹ Daida aoodami ismaacada gauu artaama milicatadai, dai acovai ooqui dai aali.

²² Taida aSuusi garaagidi aatama mamaatardamigada tasai taatidana vaarcuara dai dagavunana vaasadara agaa suudagi aapaga isagai dai agai diosaidimi aoodami quiaa. ²³ Dai aidasi cadioosagi agai ii amo tuvidacamu dai aagi gamamada agai. Dai aidasi cadidiimi aSuusi quiaa aagi daacatadai amaa. ²⁴ Daida avaarca caaran aasi imaitadai agaa suudagi. Daida avaarca vuidara vustai avalli dai tai vapaŋigai suudagi dai maa vaarcuaba astaca. ²⁵ Dai casiaalimoda aSuusi cayoga garaayitadai aatama mamaatardamigada mossuudagi daama imaitadai agai. ²⁶ Dai aidasi taa aatama issuudagi daama imaitadai agai alia duduaadimu aatama dai ijiŋa daida icaiti:

—Gooviava aamo suiŋali —caiti aatama.

²⁷ Damos aSuusi garŋiooqui dai povartadai:

—Maitavar vuaam anliada aanana. Maitavar duduaadicuda —gartadai agai.

²⁸ Amaasi aPiiduru ŋiooqui daida itadai:

—Taanadami isaraapi giŋtaaniŋi isimia aan suudagi daama dai maa gaajiagi —tatadai Piiduru.

²⁹ Taida aSuusi itadai:

—Giimi tudu —tatadai.

Amaasi tavai aPiiduru vaarcuaifndara dai gaagacai aimarai suudagi daama dai maa vuidara ajia agai aSuusi. ³⁰ Dai aidasi taa agai isalia cavami avallimi alia duaadimu, dai casuudagi uta vaaquimi dai iŋa daida itai:

—Taanadami cagacara igiŋvuusaida —caiti agai.

³¹ Taida aSuusi otoma bai novida daida itadai:

—Sallcada maicaga giŋvaavoitudai aapi. ŋTuipasi maicaga giŋvaavoitudai? —tatadai agai.

³² Aidasi taatasai vaarcuara aPiiduru amadu aSuusi otoma gaalipitu avalli. ³³ Amaasi aatama ismaacada vaarcuara daraajatadai gartootonacada guuquiva aSuusi vuidara daida itadai:

—Sallcada aapi aparamarada Diusi —tatadai aatama.

³⁴ Dai vaasadara dagavusai aatama agaa suudagi dai aayi Genesareta davariara. ³⁵ Dai aidasi maí aoodami isagai arSuusi otoma aagidi vaasi ami davariara oidacami. Taida aoodami otoma vuaa vaasi acoococoidada ami siaaco daacatadai aSuusi. ³⁶ Daida aoodami daani aSuusi daida itadai:

—Gadagitoŋi tatai taata aatama gayuucusi tomasi ugidiana gayuucusi taata aatama —tatadai aoodami.

Dai vaascatai ismaacada taata yuucusida duduaadicami vii.

¹ Amaasi miaad^ΛΓ^Λ guuquiva ^Λfariseo ^Λlamadu ^Λmamaat^Λtuldadami Diuusi ^Λalicamigad^Λ siaaco daacata^Λdai ^ΛSuusi. Agai Jerusaleenai^Λnd^ΛΓ^Λ dada, daida it^Λt^Λdai:

²—¿Tuisida maitivueeyi ^Γmamaat^Λrdamiga istumaasi ^Γarviiutuli ^Γar^ΛΛ^Λqui aaduñicar^Λ dai mait^ΛΓ^Λapan duuca^Λ vapaconai ^Γannoonovi siuu duucu gaugia aagadagi? —t^Λt^Λdai agai.

³Taid^Λ ^ΛSuusi t^Λcacai daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿Tuimasi aapima mai^Λgidi istumaasi ip^Λlidi Diuusi baiyoma ^Λgidi aapim^Λ istumaasi ^Γarviiutuli ^Γan^ΛΛ^Λqui aaduñicar^Λ? ⁴Mospoduuca^Λ icaiti Diuusi: “Siaav^ΛΓ^Λ duutuuda ^Γand^ΛΛ^Λd^Λ”, dai pocaiti ^ΛΓ^Λ: “Sioo^ΓΓ^Λ maic^ΛΛ^Γga ñioocadagi ^Γaooga si^ΛΓ^Λ ^Γad^ΛΛ^Λ vui, agai ^Γaaagai isdudunucami muaagi”, ascaiti Diuusi. ⁵Damos aapim^Λ pocaiti^Λña sai ^Λmo oodami istutuidi isit^ΛΛ^Λdagi ^Γaooga si^ΛΓ^Λ ^Γad^ΛΛ^Λ: “Maitan istutuidi isgansoiñagi tomali istumaasica^Λd^Λ v^ΛΛ^Λsi istuma viaa aan^Λ ^ΛrDiuusi aa duiñdad^Λ v^ΛΛ^Λtara^Λ”. ⁶Dai ispot^Λliya ^Λmaadutai mai aapim^Λ pocaiti^Λña sai camaiviaa agai issoic^Λdagi ^Γaooga si^ΛΓ^Λ ^Γad^ΛΛ^Λ. Dai poduuc^Λcai aapim^Λ mosgajiaad^ΛΓ^Λ vipieeyi istumaasi ip^Λlidi Diuusi ducami isiar^Λmo istumaasi maic^ΛΛ^Γgaducamicagi. Dai baiyoma ivueeyi aapim^Λ itumaasi ^Γarviiutuli ganaaduñicar^Λ. ⁷Aapim^Λ aagai ^Λmo istumaasi dai ^Λma maasi ivueeyi. ^Λalic^Λd^Λ ^Λrvaavoi istumaasi aagai Isai^Λcaru Diuusi ñiooquilt^Λdiadamigad^Λ ganaagaitai aapim^Λ dai agai ooja istumaasi agidi Diuusi dai poduuc^Λcai ooja:

⁸Aapim^Λ pocaiti ^Λmasai giñs^Λiaa duutudai dai maisiaa giñduutudai.

⁹Gomaasi gia mait^Λrsoiñi tomali ^Λmaadutai v^ΛΛ^Λtara^Λ.

Aapim^Λ maigamamaat^Λtuldi giññiooqui baiyoma gamamaat^Λtuldi aapim^Λ istumaasi oodami ^Γarviiutuli.

Ascaiti Diuusi sai ooja Isai^Λcaru.

¹⁰Amaasi ^ΛSuusi aagidi ^Λoodami sai miaad^ΛΓ^Λ guuquivana daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Giñca^Λcavur^Λ dai ca^ΛΓ^Λ maata^Λ ca^Λca: ¹¹Tomali ^Λmo istumaasi ismaac^Λd^Λ cueeyi oodami maivapa^Λcai tagitoidad^ΛΓ^Λ casc^Λd^Λ cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. Baiyoma tagitoidagad^Λaiñd^ΛΓ^Λ vusac^Λi mui nuana maasi soimaascami dai poduuc^Λcai g^Λmaat^Λ isiarsoimaasi ivuaadami —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹²Amaasi aat^ΛΓ^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi miaad^ΛΓ^Λ guuquiva daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿Maat^ΛΓ^Λasi isal^Λ baacoi ^Λfariseo ca^Λcai istumaasi aagai aapi? —t^Λt^Λdai aat^ΛΓ^Λ.

¹³Damos agai pov^ΛΓ^Λt^Λdai:

—Tomastuma mamaat^Λtuldiaragai istumaasi gamamaat^Λtuldiadagi oodami ismaac^Λd^Λ mait^ΛrDiuusi mamaat^Λtuldaragad^Λ v^ΛΛ^Λsi gomaasi ugitimu. ¹⁴Dagitovur^Λ aapim^Λ agai ismaac^Λd^Λ gamamaat^Λtuldi gomaasi. Agai ^Λpan ducami ^Λmoco main^Λaadami ismaac^Λd^Λ vaidaquia ^Λlidi ^Λmai main^Λaadami, isvaidaquia agai v^Λgocatai sib^Λ d^ΛΛ^Λcar^Λ suuligian tada agai —g^ΛΓ^Λt^Λd^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁵Amaasi ^ΛPiiduru it^Λt^Λdai:

—Garaagidañi aapi ist^Λliya ^Λlidi gocuento —t^Λt^Λdai ^ΛPiiduru.

¹⁶Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—¿Tomali aapim^Λ masmaimaat^Λ ca^Λ? ¹⁷¿Maitamasmaat^Λ aapim^Λ sai v^ΛΛ^Λsi cuaadagai ismaac^Λd^Λ cueeyi oodami gavooc^ΛΓ^Λ vapa^Λcai dai gooqui^ΛΓ^Λ vusac^Λi? ¹⁸Damos istumaasi aagai oodami agai gia gatagitoidagaiñd^ΛΓ^Λ vusac^Λi, gomaasi agai dai soimaasi iduiñtuldi oodami. ¹⁹Gatagitoidagaiñd^ΛΓ^Λ vusac^Λi gosoimaasi tagitoidagai casc^Λd^Λ, dai gomuaaragai, dai goma^Λmadu voidagai aa ooqui, dai gomasidaragai, dai goyaatagidaragai, dai goñiooquidaragai. ²⁰V^ΛΛ^Λsi gomaasi ^Λristumaasi soimaascami. Damos is^Λmo oodami maivacuanagi g^Λnoonovi poduuc^Λcai isduuc^Λcai ivueeyi ^Λfariseo siuu duucu gaugia agadagi gomaasi mait^Λrsoimaasi —g^ΛΓ^Λt^Λd^Λdai ^ΛSuusi.

²¹Daid^Λ ^ΛSuusi ii abiaad^ΛΓ^Λ gamu Tiioamu dai Sidooniamu. ²²Tai ^Λmo ooqui Cananeeaiñd^ΛΓ^Λ divia siaaco daacata^Λdai ^ΛSuusi dai iñña agai daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Taan^Λdami, aan^Λ anv^Λavoitudai sai aapi ^ΛrDavicaru cajiudad^Λ ismaac^Λd^Λ ^ΛΛ^Λqui abiaad^ΛΓ^Λ n^Λn^ΛΓ^Λracatadai aat^ΛΓ^Λ daid^Λ ^ΛrΓ^Λicamu aapi. Ali t^ΛΓ^Λi giñmara ^Λalic^Λd^Λ soimaa taataca viaacatai ^Λmo Diaavora t^Λaañicarud^Λ. Soigi g^ΛΛ^Λd^Λ dai duaaida —t^Λt^Λdai ^Λooqui.

²³Damos ^ΛSuusi maiaa noragi tomali ^Λmo ñiooqui. Amaasi aat^ΛΓ^Λ ^ΛSuusi ma^Λmaat^Λrdamigad^Λ dada dai daañimi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Ootosañi idi ooqui mos^ΛΓ^Λgooqui^ΛΓ^Λ aimarañña goovai dai iññacañña —t^Λt^Λdai aat^ΛΓ^Λ.

²⁴Amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai ^Λooqui:

—Diuusi giñootoi ansai aagidana aan^Λ agai ñiooquid^Λ mos^Λca judidíu. Agai ^Λr^Λpan ducami cañiiru sib^Λ iimiad^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁵Taid^Λ ^Λooqui miaad^ΛΓ^Λ caquiva dai gatootonac^Λd^Λ caquiva ^ΛSuusi vuid^ΛΓ^Λ daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Taan^Λdami giñsoiñañi —t^Λt^Λdai agai.

²⁶ Taid^Λ ^ΛSuusi itat^Λdai:

—Maitav^Λ ^Λcaagai is^Λsiadagi oodami g^Λmaamara tascalid^Λ dai oidiadagi googosi —tat^Λdai agai.

²⁷ Taid^Λ ^Λooqui itat^Λdai:

—Vaavuava is^Λjudid^Λu googosi g^Λraagai d^Λmos v^Λascat^Λ ^Λg^Λoogosi cuaadana v^Λasi istumaasi g^Λasai meesagada^Λi^Λnd^Λat^Λ sosiaacami, casc^Λd^Λ tomasi mait^Λrjud^Λu aana gi^Λsoi^Λñai aapi sivi —tat^Λdai ^Λooqui.

²⁸ Amaasi ^ΛSuusi itat^Λdai:

—Aapi ooqui ali^Λ ^Λcaaga vaavoitudai, casc^Λd^Λ ^Λpradu^Λñia agai istumaasi ipalidi aapi —tat^Λdai.

Dai aid^Λ todian duuca ^Λooqui marad^Λ dueeyi.

²⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi ii abiaad^Λat^Λ dai ugidiana daivusai ^Λg^Λaa suudagi dai ^Λmo giidian tasai dai ami daiva. ³⁰ Tai ami aayi mui oodami dai vaidaticatadai chuchuecogami dai momochugami dai main^Λnaadami dai muuudugami dai mui naana maasi cococoidad^Λ. Daid^Λ ^ΛSuusi ^Λacasoda abaana tuua ^Λcococoidad^Λ tai agai duduadi. ³¹ Dai poduucal ^Λoodami mait^Λ istumaasi g^Λant^Λat^Λgituagi t^Λagacai is^Λmumuudu ñioocai dai duduaad^Λcai ^Λmomosiucad^Λ ^Λpr^Λ, dai ajioopaitai achuchuecoca^Λd^Λ, dai nan^Λavacai ^Λmain^Λadami. Daid^Λ ^Λoodami g^Λnaagacai siaa duutudai g^Λr^ΛDiuisiga.

³² Amaasi ^ΛSuusi g^Λr^Λvai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ agai daid^Λ ^Λpart^Λtadai:

—Soigiñ^Λlidi aana idi oodamicad^Λ caaayi vaica tasai istami giñ^Λamadu daraaja goovai dai maiv^Λiaa istuma ugiagi. Dai maiootosa iñ^Λlidi aana sai noonoigana goovai maitaugacai, susuiquituan tada goovai voyamu —g^Λrt^Λtadai ^ΛSuusi.

³³ T^Λtai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ itat^Λdai ^ΛSuusi:

—Ducatai t^Λagimu aat^Λm^Λ cuaadagai mos^Λqui oodami v^Λatar^Λ, dai tami maioidaga tomali ^Λmo oodami —tat^Λdai aat^Λm^Λ.

³⁴ Taid^Λ ^ΛSuusi pov^Λrt^Λtadai:

—M^Λqui paana viaa aapim^Λ —g^Λrt^Λtadai.

T^Λtai aat^Λm^Λ itat^Λdai:

—Cuvaracami paana dai chi^Λqui vatopa —tat^Λdai aat^Λm^Λ.

³⁵ Tai amaasi ^ΛSuusi aagidi ^Λoodami sai d^Λv^Λarapi daraivana. ³⁶ Dai agai vui acuvaracami paana dai avatopa dai gamamagi dai gooqui^Λat^Λ saasarai dai g^Λr^Λmaa aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ agai t^Λtai aat^Λm^Λ taacogi ^Λoodami. ³⁷ Tai v^Λascaitai gauu dai tatascovai. Dai gooqui^Λ ^Λmpagi cuvaracami aasarai ismaacad^Λ baivito. ³⁸ Daid^Λ ^Λoodami ismaacad^Λ gauu ^Λrmaacova millicatadai, dai ^Λcovai ooqui dai aali. ³⁹ Dai gooqui^Λ ^ΛSuusi diosagi ^Λoodami dai vaarcu^Λat^Λ vaa dai iji aat^Λm^Λ gamu Magadaalamu.

16

¹ Taid^Λ ^Λfariseo ^Λlamadu ^Λsaduseo m^Λal^Λ naidamu ^ΛSuusi mos^Λaijada ^Λlilitai astuma duuna ^ΛSuusi gaagaitadai agai isducatai g^Λpi^Λat^Λ v^Λuaajagi dai aagidi said^Λ iduuna ^Λmo istumaasi g^Λducami Diuusi guvucadad^Λca^Λd^Λ. ² Tai agai aa noragi daid^Λ itat^Λdai:

—Si^Λascad^Λ urunoco v^Λagigagi icomai aapim^Λ icaitiña sai ^Λagaduca agai tasai. ³ Dai si^Λascad^Λ quiaamoco v^Λagigagi icomai aapim^Λ icaitiña sai maic^Λagaduca agai tasai. Aapim^Λ agaiña ^Λmo istumaasi dai ^Λmamaasi ivuaadana. ^Λcaaga maata naidi aapim^Λ oidigi si^Λascad^Λ duuduquia aagadagi dai si^Λascad^Λ maiduuduquia agadagi d^Λmos maimaata naidi aapim^Λ istumaasi ^Λpr^Λv^Λueeyi sivi oidigi daama. ⁴ Aapim^Λ sivi oidacami ^Λrsoimaasi ivuaadami dai maivaavoitudadami dai giñ^Λaanai aapim^Λ isiduñia aana ^Λmo istumaasi g^Λducami dai poduucal^Λ ^Λijjada ^Λlidi aapim^Λ sabai aana ^Λat^ΛCristo ismaacad^Λ nan^Λra aapim^Λ d^Λmos mait^Λgimu aapim^Λ ^Λmai istumaasi g^Λducami mos^Λcaasi ^Λistumaasi g^Λducad^Λ ismaacad^Λ idui Diuusi ootosacai Joonasi gamu Ñiñiviamu —tat^Λdai ^ΛSuusi.

Dai anaasi viaa agai dai ii.

⁵ Dai aid^Λasi aat^Λm^Λ ^ΛSuusi mamaat^Λrdamigad^Λ vaasmocorad^Λat^Λ d^Λgavusai tagito ismaivucaticatadai paana. ⁶ Amaasi ^ΛSuusi pov^Λrt^Λtadai:

—Gofariseo navaitigad^Λ dai gosaduseo navaitigad^Λ maic^Λagadu —g^Λrt^Λtadai.

⁷ T^Λtai aat^Λm^Λ g^Λraagacai aipaco garaatagidimi daid^Λ icaiti:

—Maivucati aat^Λm^Λ paana casc^Λd^Λ pocaiti goovai —caiti aat^Λm^Λ.

⁸ Taid^Λ ^ΛSuusi maí istumaasi aatagaitadai aat^Λm^Λ dai pov^Λrt^Λtadai:

—¿Tuimasi pocaiti masai maivuucati paana? Sallicala maicalaga vaavoitudai aapima.⁹ ¿Maitamasquiaa maata naidi tomali maitagito aapima aidansi bibi aana laama mil oodami taama paanacada matallqui aasarai ampagi saasaquigada? ¹⁰ ¿Tomali maitamastagito aapima aidansi bibi aana amaacova mil oodami cuvaracami paanacada matallqui aasarai ampagi saasaquigada? ¹¹ ¿Ducatai maitantagito caa aapima aidansi ganaagidi aana masai ganuucadacana afariseo navaitigada dai asaduseo navaitigada aana maiaagaitadai paana? —gartatadai asuusi.

¹² Amaasi gia maata caa aatama isaSuusi maiaagaitadai navaiti paana vaatarai baiyoma agaitadai agai amamaatuldaragada afariseo dai asaduseo sai maicalagadu.

¹³ Dai aidasida asuusi aayi Sesarea Filiposi davariara gartacacai daida partatadai:

—Aana aragai ismaacada viaa amo sallicami dmos aoodami, ¿voora gifaagai? —gartatadai asuusi.

¹⁴ Taitai aatama aa noragi daida itatadai:

—Amoco pocaiti pasaida aravuaanacaru ismaacada vaponaitadai aoodami, dai aa pocaiti pasaida arEliasicaru, dai aa pocaiti pasaida arJeremiiasicaru siara amai Diuusi ñooquituldiadamigada —tatadai aatama mamaatardamigada.

¹⁵ Amaasi asuusi povartatadai:

—¿Dai aapima moora gifaagai? —gartatadai asuusi.

¹⁶ Amaasi asimuñi Piiduru itatadai:

—Aapi araraCristo agai ismaacada viaa amo sallicami. Dai aapi arDiuusi marada ismaacada tomastuigaco oidaga —tatadai Piiduru.

¹⁷ Taida asuusi itatadai:

—Diuusi calagacara ganaidi aapi Simuñi, Joonasi marada tomali amo oodami maitamaatutuli gomaasi mosaca Diuusi garooga ismaacada tavaagiana daja agai gia gamaatutuli gomaasi. ¹⁸ Dai aana angaaagidi sai aapi Piiduru agiada agai oodami ansai aana arcalagacara vuviaadami dai muidutai givaavoituda agai dai agai gia calagacara vuvaidamu aana, dai tomasi coiyagi vascara amo imidagai apamu duduaacamu vascatai. ¹⁹ Dai aana gamaaquimu amo sallicami pai agida aoodami sai sioora givaavoitudagi soicada agai sai calaga gantatagiticana Diuusi vai poduucai tomasioora sioora maitivaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama maidagitomu aana isvaquia agai tavaagiara dai tomasioora sioora givaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama agai gia dagitomu aana isvaquia tavaagiara —tatadai asuusi.

²⁰ Amaasi asuusi sallicala gardai aatama mamaatardami sai maiaagidiña tomali amaadutai siaragai arCristo.

²¹ Aida abiaadara asuusi gaaagacai garaagidi aatama mamaatardami sai agai viaacatadai isimiagi Jerusaleenadu dai sai soimaa taatatulda agai atataaanadamigada judidui lamadu abaitaguucacamigada apapaali lamadu amamaatuldiamidi Diuusi sallicamigada. Dai garaagidi asuusi sai agai muua agaitadai dmos bovaica tasaicada apamu duaaca agaitadai. ²² Amaasi Piiduru covai vaidacai dai vui ñooquimi daida itatadai:

—Chu aliiodami Diuusi maitipaldana dai maitadagitona. Tomali amo imidagai maiti apaduuna imaasi —tatadai Piiduru.

²³ Taida asuusi ajaco calquiva daida itatadai Piiduru:

—Maitigilamadu aimarda aapi Diaavora ginsobicai aapi. Aapi pocaiti sai maitaagai isivuaadagi aana istumaasi Diuusi ipalidi —tatadai asuusi.

²⁴ Amaasi asuusi povartatadai aatama:

—Isamaadutai gilaagiada aliada maitaagai isalga gatagiticagi dai gaaagai isvlas tasai baigaducagi siadufiada gamuaatuda agai givaavoitudaitai daida gilaagidagi. ²⁵ Sioora ivuaadagi lga istumaasi ipaliadagi agai gia imimu Diaavora lamadu, dmos sioora baigaducagi dai muquiagi givaavoitudaitai agai gia calagacara vuusaimu. ²⁶ ¿Tumaasi arsoiñi amo oodami vaatarai isgamaitaagi vvasi istumaasi oidaga oidigi daama vai iibada imiagi Diaavora lamadu? Tomali amaadutai maitistutuidi isgaanamaquidagi dai calagacara vuusiagi. ²⁷ Dai aana ismaacada viaa amo sallicami divimu amaadu mui Diuusi tataañicaruda dai ginooca dadadaquigada garsicoli dadadaquida agai. Siascada diviagi Diuusi agai naidamu vascatai ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalaga ivuaadami.

²⁸ Sallicala oidaga amoco ismaacada tami guuca dai maicoiya agai asta siascada taa goovai ismaasca ifagai aana ismaacada viaa amo sallicami siascada gataaanadagi Diuusi lamadu —gartatadai asuusi.

17

¹ Daid^Λ ^ΛSuusi bonaadami tasaic^Λ^Λ vaidacai ^ΛPiiduru ^Λlamadu ^ΛJacovo ^Λlamadu ^ΛVuaana Jacovo suculid^Λ ^Λmo taca giudiana. ² Dai ami ^ΛSuusi ^Λmap^Λdui vuitapi gamamaatardamiga. Dai vuivasad^Λ dadadaquitu ^Λpamaastu tasai, dai yuucusid^Λ ^Λcaaga tootuatu. ³ Dai todian duuca^Λ ^Λta^Λ ^Λagai Eliiasicaru ^Λlamadu Moseesacaru vai gaaatagaitadai ^Λlamadu ^ΛSuusi. ⁴ Amaasi ^ΛPiiduru itat^Λdai ^ΛSuusi:

—Taan^Λadami ^Λvasi ^Λafca^Λagai istami daraaja aat^Λ^Λ isipaliada aapi ^Λtatai duufi vaica uuculai, ^Λmoco aapi ^Λg^Λ^Λ^Λta^Λ dai ^Λmai Moseesa ^Λvat^Λta^Λ dai ^Λmai Eliiasi ^Λvat^Λta^Λ —ast^Λ^Λdai ^ΛPiiduru.

⁵ Dai quiaa ^Λñioocaitadai ^Λagai tai divia ^Λmo icomai dadadac^Λadami dai iina ^Λvasc^Λatai ismaac^Λ^Λ ami daraajatadai. Tai icomiaifid^Λta^Λ caidatu ^Λmo ^Λñiooqui daid^Λ icaiti:

—Idi Suusiava argiñ^Λmarā nai aan^Λ ali^Λ oig^Λdai dai baigiñ^Λalidi aan^Λ goovaic^Λ^Λ. ^ΛAgiadavurai aapim^Λ —asc^Λaiti ^Λñiooqui.

⁶ Mosca^Λcai ^Λmamaatardami ^Λñiooqui ^Λav^Λ^Λta^Λpi cuiiqui dai ali^Λ duduaadimu. ⁷ Amaasi ^ΛSuusi miaad^Λta^Λ caquiva daid^Λ itat^Λdai:

—Vaapaigivurai aapim^Λ mait^Λva^Λ duduaadimu —ast^Λ^Λdai ^ΛSuusi.

⁸ Dai aidasi aipaco nan^Λaaava ^Λagai camait^Λ^Λ ^Λagai ^Λca^Λca^Λali mosca ^Λagai ^ΛSuusi.

⁹ Dai aidasi taa^Λpañimi ^Λagai ^Λga^Λ giidiaifid^Λta^Λ ^ΛSuusi dai ^Λmamaatardamigad^Λ daid^Λ itat^Λdai:

—Mait^Λva^Λ aagiada tomali ^Λmaadutai istumaasi ^Λta^Λ aapim^Λ asta si^Λasc^Λad^Λ aan^Λ ismaac^Λ^Λ viaa ^Λmo ^Λs^Λallicami caduaacagi coidad^Λ saagidaifid^Λta^Λ —ast^Λ^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁰ Amaasi ^Λmamaatardamigad^Λ taca^Λcai ^ΛSuusi daid^Λ itat^Λdai:

—^Λz^ΛTuisida icaiti ^Λmamaatardamigad^Λ Diuusi ^Λs^Λallicamigad^Λ said^Λ ^ΛEliiasicaru viaacatadai isdiviagi ^Λav^Λaga isaapi? —ast^Λ^Λdai ^Λmamaatardamigad^Λ.

¹¹ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ itat^Λdai:

—Vaavoava istumaasi aagai ^Λmamaatardamigad^Λ Diuusi ^Λs^Λallicamigad^Λ sai Eliiasi viaacatadai is^Λav^Λaga diviagi dai baidufiagi oodami iib^Λad^Λ. ¹² Damos aan^Λ anganaagidi sai cadivia Eliiasi dai ^Λmamaatardamigad^Λ Diuusi ^Λs^Λallicamigad^Λ maimai dai soimaa taat^Λtuli ^Λagai isducatai ip^Λali. Poduuc^Λai ^Λav^Λta^Λ oodami sividad^Λ soimaasi giñ^Λtaat^Λtuld^Λamu aan^Λ ismaac^Λ^Λ viaa ^Λmo ^Λs^Λallicami —ast^Λ^Λdai ^ΛSuusi.

¹³ Amaasi ^Λmamaatardamigad^Λ maat^Λ ca^Λ is^ΛSuusi aagaitadai ^ΛVuaana ismaac^Λ^Λ vapanaitadai oodami.

¹⁴ Dai aidasi aayi ^Λagai ^Λm^Λca siaaco daraajatadai oodami ^Λmo ^Λca^Λli miaad^Λta^Λ caquiva ^ΛSuusi daid^Λ itat^Λdai:

¹⁵ —Taan^Λadami soigi ^Λg^Λalda aapi giñ^Λmarac^Λad^Λ. Susuiquit^Λta^Λ ^Λagai dai ali^Λ soimaa taat^Λamai. Muiyoco imidagai taiy^Λta^Λ gag^Λasai dai suudara. ¹⁶ Tami vuaapi aan^Λ ^Λmamaatardamiga ismaac^Λ^Λ tami vii tai goovai maitistui isduaaidagi —tat^Λdai ^Λca^Λli.

¹⁷ Taid^Λ ^ΛSuusi pov^Λart^Λdai:

—Aapim^Λ oodami maivaavoitudadami dai soimaasi ivuaadami cat^Λva^Λpi ^Λg^Λna^Λama daja aan^Λ mai aapim^Λ ^Λvasca^Λta^Λ maitiñ^Λvaavoitudai. Ali^Λsi ^Λroojodaragai aapim^Λ. Baigovai av^Λta^Λ giñ^Λvuaapidi goali ^Λg^Λali —g^Λart^Λdai.

¹⁸ Damos ^ΛSuusi aagidi ^ΛDiaavora taañicarud^Λ sai dagitona ^Λali ^Λg^Λali dai camai^Λlamadu daacana. Tai ^Λagai vuusai ^Λali ^Λg^Λaliaifid^Λta^Λ, tai ^Λali ^Λg^Λali todian duuca^Λ duaadicami vii.

¹⁹ Dai gooqui^Λta^Λ aat^Λ^Λ mamaatardamigad^Λ ^ΛSuusi aatagi ^Λagai ^Λgai dai taca^Λcai daid^Λ itat^Λdai:

—^Λz^ΛTuisida maitistui aat^Λ^Λ isvuusaidagi ^ΛDiaavora taañicarud^Λ? —tat^Λdai aat^Λ^Λ.

²⁰ Taid^Λ ^ΛSuusi pov^Λart^Λdai:

—Aapim^Λ maic^Λaga giñ^Λvaavoitudai casc^Λad^Λ. Ismaac^Λ^Λ g^Λnaagidi aan^Λ ^Λvaavo. Sai isca^Λaga giñ^Λvaavoitudadamudai aapim^Λ aid^Λ gia istutiadamudai aapim^Λ isivuaadagi istumaasi tomasi ^Λs^Λallic^Λad^Λ sijaiga. ²¹ Gomaa Diaavora tat^Λaañicarud^Λ ali^Λ sijaiga vuvaidaragai oodamiaiñ^Λta^Λ casc^Λad^Λ av^Λanacai maitaugacai gamamadagi vai poduuc^Λai vuvac^Λli goovai —g^Λart^Λdai ^ΛSuusi.

²² Dai aat^Λ^Λ mamaatardamigad^Λ ^ΛSuusi g^Λampaidimi Galilee^Λta^Λ taid^Λ ^ΛSuusi pov^Λart^Λdai:

—Aan^Λ ismaac^Λ^Λ viaa ^Λmo ^Λs^Λallicami m^Λagiñ^Λta^Λgida aagai aa oodami ²³ si^Λagai giñ^Λuaamu d^Λmos vaica tasaic^Λ^Λ duaacamu aan^Λ —g^Λart^Λdai ^ΛSuusi.

Tatai ali^Λ soig^Λta^Λali aat^Λ^Λ imaasic^Λad^Λ.

²⁴ Aidasi aayi asuusi amadu aatama Capernauumaga atumiñsi vuudami aga quiuupagadaga judidíu iji siaaco daacatadai apiiduru daida itatadai:

—¿Gamaaataatuldadamiga isgamaacai apa tumiñsi aga quiuupai vaataraga? —astatadai atumiñsi vuudami.

²⁵ Taida apiiduru aa noragi daida itatadai:

—Aja —astatadai.

Amaasi utudama vaacacai apiiduru quiyaga asuusi apaga ñiooqui daida itatadai:

—¿Tuma tagitói aapi? ¿Maacada oodami taana atataaandami tumiñsi, lagi ganaaduñi sisibacoga oidacami? —tatadai.

²⁶ Taida apiiduru aa noragi daida itatadai:

—Asibaadaga oidacami —tatadai.

Taida asuusi itatadai:

—Amaasi aaduñda maitaagái ismamaacadagi tumiñsi. ²⁷ Damos vaascaga maaquimu aana tumiñsi vai poduucái maibaacuagi atumiñsi vuudami. Imiñi aapi aga suudagi ugidi-
amu dai daituda amo babaidacarui dai vuusaida avatopa ismaacada apaga baiya gobabaidacarui. Agai vatopa tñiiga tagimu aapi tumiñsi. Atumiñsi garaimu isgaaanamaquida aana dai aapi apa. Bacaiñi aapi dai maaca aa namaquida —tatadai asuusi.

18

¹ Amaasi aatama maaatardamigada asuusi miaadaga guuquiva dai tacacai daida itatadai:

—¿Siascada gataaandagi aapi vasi oidigi daama maacada aatama gamaaatardamiga vaamioma gataaanda ragai? —tatadai aatama.

² Amaasi asuusi vai amo ali dai garsaagida cai, ³ dai povartadai:

—Salicada arvaavói isaapima maiama duucái ganttagituagi dai camaigagarducada ganliadagi apan duucái idi ali poduucái gia maiimimu aapima siaaco taana Diuusi. ⁴ Poduucái gia agai ismaacada vaamioma gataaana maaca siaaco gataaana Diuusi agai ismaacada maigagarducada ganliadi apan duucái idi ali. ⁵ Tomasioora sioora vaavoitudai giñmamaatatuldaraga dai cascada oigadai idi ali oodami agai gia giñoigadai aana.

⁶ Tomasioora sioora soimaasi iduiñtulda liadagi amoco ismaacada utudama giñvaavoitudagi sioma arcaagái agai vaataraga mascusivuana vulidagi amo ga mauturui dai ga suudara daitudagi. ⁷ Salicada maicagadu oodami vaataraga isoidacagi naana maasi ismaacada soimaasi iduiñtuldiadagi aoodami. Vaascaga oidacamu istumaasi iducatai soimaasi ivuaadagi oodami damos soimaasi taatamu agai ismaacada soimaasi iduiñtuldiadagi aoodami.

⁸ Ismaadutai iduñia liadagi amo istumaasi soimaascami ganovicada silapa gaaasocada baiyoma gaagái ispoaliada agai ismainova silapa malacaso dai maisiu Diaavora amadu imiagi. ⁹ Dai ismaadutai iduñia liada amo istumaasi soimaascami gvuuupujicada baiyoma gaagái ispoaliada agai ismaivuupuju. Sioma arcaagái ispoaliada agai ismaivuupuju dai maisiu Diaavora amadu imiagi.

¹⁰ Cagacaga avar najada aapima vaascatai ismaacada giñvaavoitudagi. Aana angnaagidi sai Diuusi tataañicaruda ismaacada tavaagiaga daraaja Diuusi amadu caga nuucada agai ismaacada giñvaavoitudai tami oidigi daama. ¹¹ Dai aana ismaacada viaa amo salicami divia dai cagacaga vuvaida iñagai soimaasi ivuaadami agai arsiiba iimiada Diuusi vaataraga.

¹² Ismaadutai viacagái amo sientó cañiru vai siba imiagi amoco siaadaga maianaasi viaana agai ga maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna asibaimiaada. ¹³ Dai istagiagi salicada vaamioma baigaliatugadagi agacada sigaa ismaacada maisiba iimiagi. ¹⁴ Poduucái apa Diuusi garooga tavaagiaga daja dai agai maitipalidi isiimiagi Diaavora amadu tomali amoco ismaacada giñvaavoitudai.

¹⁵ Ismaadutai soimaasi duiñdagi amai, agai gaagái isaagidagi lagi agai sai soimaasi duñi. Dai isagai caga baiduñia liadagi ñiooqui aida gia arganaadunumacamu agai. ¹⁶ Dai isagai maibaiduñia liadagi aida gia gaagái isvaidaquiagi amoco silapa gooca gaaduñi vai poduucái oidacana najadami ismaitipalidi agai isbaiduñiagi ñiooqui. ¹⁷ Dai isapiaquiaa

maibaiduña aliada agai aidla gia gaaagai isaagidagi vlassi lvaavoitudadami, dai isapi-
aquiã maibaiduña aliada agai aidla gia gaaagai isapan duucai najadagi agai ismaacada
maivaavoitudai silapra lpan duucai tumiñsi vuudami.

¹⁸ Dai aanã anganaagidi sai silascada aagiada aapima Diuusi ñiooquida loodami toma-
sioora sioora maitiñvaavoitudagi aagiditai aapima agai maidagitomu aanã isvaquiagi
tavaagiara, dai tomasioora sioora giñvaavoitudagi aagiditai aapima agai gia dagitomu aanã
isvaquiagi tavaagiara.

¹⁹ Dai aanã anganaagidi lpra sai isgoocatai aapima ganaagidagi dai daañiagi isDiuusi
gansoifñagi, Diuusi garrooga gansoifñamu. ²⁰ Tomasiaco siaaco ganampaidadagi gooca silapra
vaica dai giñsiaa duutuada agadagi dai gamamadada agadagi ami daacamu aanã lpra
—gartatadai lSuusi.

²¹ Amaasi ii lPiiduru dai tacacai lSuusi daida itatadai:
—Tlaanadami, ÷vllaquiojo imidagagi gaaagai isoigaldada aanã amoco giñaduñi ismaacada
soimaasi giñvuuidadagi? ÷para cuvaracamiojo? —tatadai lPiiduru.

²² Taidã lSuusi aa noragi daida itatadai:
—Chu aanã anmaitlaagidi sai cuvaracamiojo baiyoma angaaagidi aanã sai maicaldacai
gaogialiada.

²³ Isducatai lpravueeyi silascada Diuusi soicadagi oodami iscala gantatagitocagi lpan
ducami istumaasi idui amo tlaanadami. Atlaanadami ipaliditadai isapipiooñigada aa
namalquidagi. ²⁴ Utudama gaaagacai taañimi agai apipiooñiga ismaacada vupuaat-
ulditadai matai vuaapi amo piooñigada ismaacada mui mil vuaatulditadai. ²⁵ Daidã
lpiooñigada maivaacatadai istucada aa namalquidagi. Taidã laamudã aagidi sai gagaarana
vlassi gavustuidagi dai gamaamara dai gaooñiga dai lagi agai dai vuvaidana tumiñsi dai
cala aa namalquidana. ²⁶ Amaasi lpiooñigada gtootonacada calquiva gaaamu vuidara
dai daañimi daida itatadai: “Giñaamu giñnalaracañi aapi gaa namalquidamu aanã vlassi”,
astatadai. ²⁷ Taidã laamudã soigallali dai oigali dai camaitai aidã, dai dagito isimiagi
agai. ²⁸ Tai ii agai dai moo maigovai tã amoco gaduñi ismaacada vuaatulditadai
chialqui tumiñsi. Dai cuchivuana bai dai cayoga vuliji daida itatadai: “Aata giñnamalquida
pasmaacada giñvuaatuli”, astatadai. ²⁹ Amaasi laduñda gtootonacada calquiva agai vuidara
dai daañimi daida itatadai: “Giñnalaracañi aapi gaa namalquidamu aanã vlassi”, astatadai.
³⁰ Taidã agamai maitipali, baiyoma vaidacai dai gatãjai maisaragai dai gaagidi lmasai
anaasi maisacana asta silascada aa namalqui agai vlassi. ³¹ Amaasi agaa pipiooñigada
lpra tlaanadami tã gomaasi dai sallicada soigallali dai iji dai mal aagidi atlaanadami
vlassi istumaasi lpradi. ³² Amaasi atlaanadami gatãjai lmasai mal vaidana agai daida
itatadai: “Aapi gia sallicada maical tuiã. ÷duucaida aanã gaogiali vlassi pasmaacada
giñvuaatulditadai aapi, giñdaañimi aapi cascada? ³³ ÷duucaida aapi maisoigallali gaduñicada,
poduucai isduucai soigallali aanã aapicada?” astatadai. ³⁴ Dai sallicada baamu laamudã
dai gatãjai maisaragai dai gaagidi lmasai anaasi maisacana asta silascada aa namalqui agai
—tatadai lSuusi.

³⁵ Cuugatara povartatadai lSuusi:

—Poduucai iduñia agai garrooga tavaagiara aapimacada issallicada maitanoigialiada
aapima aipacoga —gartatadai.

19

¹ Caaagacai lSuusi imaasi ii ami Galileeaifñara dai aayi mal Judeea lvaariara vaasadara
Jordãn aqui. ² Dai mui oodami oiditadai tai ami duduaadi lSuusi coococoidada.

³ Amaasi amoco fariseo miaadara guuquiva siaaco daacatadi lSuusi dai mossoimaasi
ñiooquituda alidi agai cascada tacacai daida itatadai:

—÷Oidagasi oigaragai silamo calli dagituagi gaooñiga tomastucada? —tatadai lfariseo.

⁴ Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Aapima canãidi Diuusi ñiooquida siaaco oojisi sai aidasi Diuusi idui oodami idui agai
calli dai ooqui. ⁵ Dai Diuusi ñiooquidara icaiti lpra: “Cascada calli dagitomu gandallã dai
lamadu oidacamu gaooñiga dai vagoocatai amo oodami ganducamicamu agai”, asduucai
oojisi Diuusi ñiooquidara. ⁶ Cascada amo calli maitlaagai isdagituagi gaooñiga tomali amo
ooqui gacuna. Diuusi ipalidi isamapai oidaca agai asta silascada coi —tatadai lSuusi.

⁷ Amaasi tacacai lfariseo daida itatadai:

—÷Tuisida Moseesacaru gamaa oigaragai isamo calli dagitua aliada gaooñiga saidã istutu-
idi isbaiduñiagi amo oojai dudunucamiara dai poduucai dagituagi? —tatadai lfariseo.

⁸ Taidã lSuusi itatadai:

—Ganlaaqui aaduficaru vuidatla vaaacana Diuusi cascada Mosesacaru maa agai oigara-gai isdadagitoda ganoofniga dai poduucai ganviituldai agai. Damos tucamaala maitiipu-cata dai oigara-gai poduucai. ⁹ Dai aana anganaagidi soora dagituagi gaoofniga maigogoosi ganducamicatai agai dai vaaanagi amai oooqui agai gia gogoosi ganducami —tatadai asuusi.

¹⁰ Amaasi aatama mamaatardamigada tatadai:

—Silaavaavoi ismaitiipu oigara-gai isdagituagi amo calli gaoofniga aidla gia siooma arcalla ismaicuucuntadagi oodami —tatadai aatama.

¹¹ Taidla asuusi povartatadai:

—Maisiu vaaacatai istutuidi ismaioofnadagi mosaca agai ismaacada Diuusi soicai. ¹² Amos cacalli maioofnita soimaa vuvaacai agai cascada dai aa mascaapuuntadagi maioofnita, dai aa maioofnita aipaco ajioopaita gaaagiada aliditai isducatai Diuusi soicai oodami sai calaga gantatagitocana. Tomasioora soora istutiadagi ismaioofnadagi calagadu ismaioofnicatai oidaca agai —gartatadai asuusi.

¹³ Matai aidla vuaapi asuusi chilaaqui aali sai taatana agai moomoda dai mamatuldana. Taidla aatama mamaatardamigada agai bagaidimi aoodami ismaacada vuaapaimi aali.

¹⁴ Taidla asuusi povartatadai:

—Dagitovurai goaali vai dadana siaaco daja aana dai maitavar daidiada. Ismaacada apanducami aali agai gia Diuusi soicai agai sai calaga gantatagitocana —gartatadai asuusi.

¹⁵ Daidla asuusi taata aali moomoda dai gooquiala ii abiaadala.

¹⁶ Amos galli ii dai malla naidamu asuusi daidla itatadai:

—Mamaatatuldadami cala tuigacada. zTumaasi istutuidi aana isiduñiagi dai vaascala oidacagi Diuusi amadu? —tatadai agai.

¹⁷ Taidla asuusi itatadai:

—zTuipasi cala tuigacada giñaagai? Aliamadugava cala tuigacami dai agai arDiuusi. zIpalidipasi isimiagi Diuusi amaadu? alagiditai calaca vaasi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidarla —tatadai asuusi.

¹⁸ Taidla agalli itatadai:

—zTumaasi agai? —tatadai.

Taidla asuusi itatadai:

—Maitavar gacoodada, dai maitavar googosi ganducamica, dai maitavar gallasiaa gavustuidaga, dai maitavar yaatavoaca, ¹⁹ dai siaa duutuada gandaaada dai oigadavurai ganaaduñi poduucai masduucai ganoigada apimla lagi —tatadai asuusi.

²⁰ Taidla agalli itatadai:

—Vaasi gomaasi ansia duutudai aana aliducatai abiaadala. zTumaasi vaalaga isiduñia aana? —tatadai agalli.

²¹ Taidla asuusi itatadai:

—Ipalidipasi isiduñiagi vaasi istumaasi Diuusi ipalidi aidla gia imiñi dai gagaara vaasi pastumaasi viaa dai oida atumiñi asoituuuigami dai poduucai viaacamu aapi muu naana maasi tavaagiala dai gooqiala divia dai giñoidatucuda —tatadai asuusi.

²² Dai aidasi moscala agalli gomaasi alia soigalli dai soigalliatugai aliasi argaviidacamicatadai agai cascada.

²³ Amaasi asuusi povartatadai aatama mamaatardami:

—Gia sijaiga isganviipidacami dagituagi isDiuusi soicadagi iscalaga gantatagitocagi.

²⁴ Dai aana anganaagidi larpa sai siooma maisijaiga amo muura vaatarla isvaquiagi amo oi dagadaamu salli isamo gaviidacami dagitoagi isDiuusi soicadagi iscalaga gantatagitocagi —gartatadai asuusi.

²⁵ Mosaagai asuusi gomaasi tatai aatama mamaatardami maitala isducatai gantatagitugai dai aipaco gartacacai daidla icaiti:

—zVoora istutuididao iscalagacala vuvaquiagi? —caiti aatama.

²⁶ Taidla asuusi garvui nanava dai povartatadai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduñiagi imaasi damos Diuusi gia istutuidi isiduñiagi. Diuusi vaasiaacatai istutuidi isiduñiagi —gartatadai asuusi.

²⁷ Amaasi aPiiduru itatadai:

—Taanadami, aatama viaa vaasi tastumaasi viaacatadai gaooidatucuda araliditai, ztu-maasi viaacamu aatama? —tatadai aPiiduru.

²⁸ Taidla asuusi aa noragi dai povartatadai:

—Ismaacada ganaagidi aana lavaavoi, silascada Diuusi utuldagi vaasi istumaasi dai silascada aana ismaacada viaa amo sallimami gataaanadagi daacatai amo daicarui dadadacadamiala apimla larpa ismaacada giñoidatucudagi gataaanadamu larpa

achigiamaasi daraicarara daraajatai. Aapima baivustaama dan goocadu dai amoco taanadamu Ruvenicaru cajiudada, dai gamai taanadamu Danacaru cajiudada, dai gamai taanadamu Gadacaru cajiudada, dai gamai taanadamu Nefaticaru cajiudada, dai gamai taanadamu Aseracaru cajiudada, dai gamai taanadamu Isaacaru cajiudada, dai gamai taanadamu Judacaru cajiudada, dai gamai taanadamu Zavuloniaru cajiudada, dai gamai taanadamu Simioñicaru cajiudada, dai gamai taanadamu Benjamiñicaru cajiudada, dai gamai taanadamu Efrañicaru cajiudada, dai gamai taanadamu Manaasesicaru cajiudada. ²⁹ Dai tomasioora soora dagituagi gavustuidaga siappa gaaaduñi ivuaadatai giñaa duiñdaga agai viaacamu amo siento vaamioma dai siascada imiagi agai idi oidigiaindara vascara oidacamu agai Diusi amadu. ³⁰ Dai maaca siaaco taanai Diusi muidutai isaacada vaamioma taanai tami, maaca sioma maitaanadamu dai isaacada sioma maitaanai tami maaca vaamioma taanadamu.

20

¹ Isducatai apavueeyi siascada Diusi soicadagi oodami sai caga gantatagitocana atapan ducami istumaasi idui amo caili isaacada gapi viaacata dai davalrai lqui quiaamoco ii agai dai gaaga agai pipiooñi sai yoovana uvusi. ² Dai baidui agai gapipiooñiga amadu sai amo coobai piisu aa namaquida agai amo tasaicada. Dai otoma ootoi sai maaca gayoovana. ³ Dai laascadioma ii caaili plaasamu dai maaca ta aa oodami mosdaraacami, ⁴ daida itatadai: “Timadavurai dai gaaata duñi giñasiara dai aana ganaa namaquidamu siasi cagaducagi”, astatadai. Tai agai iji. ⁵ Dai dan duucu apamu ii asacami dai apua ootoi aata vuaadami, dai coi gaasacai tasai ii agai dai apua ootoi. ⁶ Dai cauruñimoda ii agai plaasamu dai maaca ta aa oodami ismosdaraaja daida itatadai: “¿Tuimasi mosdaraaja amo tasai dai maitaaata vueeyi?” astatadai. ⁷ Taida loodami itatadai: “Tomali amaadutai maitarmacai aa duiñdagai cascada”, astatadai. Amaasi itatadai asacami: “Timadavurai aapima vasi dai maaca aata duñi giñasiara dai aana ganaa namaquidamu siasi cagaducagi”, astatadai. ⁸ Dai caacai siuu duucu ganapidagi apipiooñi taida asacami aagidi agai isaacada taanai apipiooñi daida itatadai: “Baigovai vaida goaata vuaadami dai aa namaquida. Gaaagacai aa namaquida apaga isaacada gooquira ganaaga dai isaacada apaga ganaaga vasia gooquira aa namaquida aapi”, astatadai. ⁹ Amaasi dada agai isaacada gooquira ganaagacai gaaata dui matai amo coobai piisu aa namaqui. ¹⁰ Dai gooquira caaa namaquida agai isaacada apaga ganaagacai gaata dui vai agai povanliditadai masi vaamioma aa namaquida agaitadai, matai agai amo coobai piisu aa namaqui ara. ¹¹ Dai aidamasi mosaa namaqui vai agai ñiooquimi asacami vui. ¹² Daida itatadai: “Goovai isaacada gooquira ganaaga ali amo oora aata dui matai vascara gapan asi aa namaqui dai aatama amo tasai soimaa taata toiñdagai”, astatadai. ¹³ Taida aamuda aa noragi daida itatadai ali amoco lagi agai: “Giñaduñi aana maisoimaasi gavuiididi. ¿Maitasirvaavoi iñsaana ganaagidi sai amo coobai piisu ganaa namaquiada iñagaitadi isgaaata duñia aapima giñamadu? ¹⁴ Naa, gaa namaquidaraga imañi. Aana ipalidi isganalan asi maquiagi goovai isaacada gooquira ganaaga. ¹⁵ ¿Maitisviaa aana sallicami isidufña giñtuñisigacada istumaasi ipalidadi? ¿Tuipasi muuquimudada caiti aapi ñiditai iscaga dai aana gogaa vatar?” astatadai aamuda. ¹⁶ Poduucai isaacada loodami soi duu ñidi tami oidigi daama vaamioma namaga maaca siaaco taanai Diusi, damos isaacada polidi isvaamioma namaga tami oidigi daama agai gia maisii namaacamu siaaco taanai Diusi. Diusi ñiniooquiltuldadamidaga dai agai mui oodami saida istutuidi iscagacara vuvuquiagi damos Diusi chilaqui loco vuvaitu —gartatadai asusi.

¹⁷ Dai amo imidagai voyamu imaitadai asusi catasadimi Jerusaleenamu daida asusi acovai gartai aatama baivustaama dan gooca mamaatardamidaga agai dai povartadai:

¹⁸ —Aapima ñidi tascataatadimi aatama Jerusaleenara masiaaco giñtagida agai aana isaacada viaa amo sallicami giñtagida magari abaitaguucacamidaga papaali amadu amamaatuldidiadami sallicami isagai gataañimu masaida giñmuana, ¹⁹ dai giñtagidamu agai aa sibadara oidacami isaacada maitarjudidu sigai giñparunadamu dai sasasamu giñtuucuga dai giñsiisamu curusiaba. Dai bovaica tasaicada apamu duaacamu aana coidada saagidañdara —gartatadai asusi.

²⁰ Amaasi Jacovo dai vuana amadu adada miaadara guuquiva siaaco daacatadai asusi. Jacovo dai vuana arsevedeo maamarada. Taida adada gatootonacada caquiva asusi vuidara. ²¹ Taida asusi tacacai daida itatadai:

—¿Tumaasi aagai aapi? —tatadai agai.

Tai agai itatadai:

—Si¹ascada aapi v²asia daama argabait³acaamicagagi giñoig⁴dacai darasa aapi giñmaamara vaid⁵ artata⁶aan⁷adamicana goovai —tatadai agai.

²² Taida ¹Suusi aa noragi daid² itatadai:

—Aapim¹ maimaata² mastumaasi giñaagidi. ¿Baisistuid³ana aapim⁴ issoimaa taatagi si⁵l soimaa taata iñagai aana? —tatadai ¹Suusi.

Tai agai itatadai:

—Istutuidiat¹ata —tatadai agai.

²³ Taida ¹Suusi itatadai:

—Sa¹licada² arvaavoi. Aapim³ gia soimaa taatamu si⁴lasi soimaa taata iñagai aana dai va⁵ascata⁶ aana maitistutuidi isdaraasagi tata⁷aan⁸adami baiyoma ⁹lgi Diuusi garooga daraasamu tata¹⁰aan¹¹adami —tatadai ¹Suusi.

²⁴ Aidasi aatama¹ baivustaama cai gomaasi alia² baacoi aatama³ agaa gooca garaaduñi vui.

²⁵ Taida ¹Suusi garva²i aatama³ dai povartatadai:

—Ca¹ maata aapim² sai ismaacada³ maitarjudid⁴u saagida ⁵l bait⁶acaacami garpipiooñiga duuca⁷i naidi ga⁸aduñi dai ismaacada⁹ vaamioma gat¹⁰aan¹¹ai sa¹²licada¹³ tata¹⁴aañicui. ²⁶⁻²⁷ Damos aapim¹ gansaagida mait²aaagai ispoduucai ivuaadagi baiyoma sioo³ra ⁴lrbait⁵acaamicagagi ga⁶aaagai issoicadagi va⁷ascatai. ²⁸ Poduucai isduucai ivueeyi aana ismaacada⁹ viaa ¹⁰lmo sa¹¹licami. Aana¹² gia divia oidig¹³ara maisiu isgiñsoicadagi aa baiyoma divia aana¹⁴ dai soicada¹⁵ iñagai oodami dai muquia iñagai vai poduucai ca¹⁶agacata¹⁷ vuvacana mui oodami —gartatadai ¹Suusi.

²⁹ Aidasi vuvaquimi aatama¹ Jericooañid²ara mui oodami oi ³lSuusi. ³⁰ Vai voi ugidiana daraajatadai gooca main⁴an⁵aaadami. Dai ma⁶i agai isami daivusai ⁷lSuusi dai iñooqui daid⁸ itatadai:

—Davi cajiudad¹ ismaacada² Diuusi maa ³lmo sa⁴licami soigi ga⁵alda aapi aatama⁶ada —tatadai agai.

³¹ Taida ¹oodami bagaimi sai camaiiñacaiña vaamioma. Damos agai vaamioma iñacai daid² itatadai:

—Taan¹adami, Davi cajiudad² ismaacada³ Diuusi maa ⁴lmo sa⁵licami soigi ga⁶alda aatama⁷ada —tatadai agai.

³² Amaasi ¹Suusi ca²quiva dai va³i ⁴lmain⁵an⁶aaadami dai tacacai daid⁷ itatadai:

—¿Tumaasi ipalidi aapim¹ isg²anduñinda aana? —tatadai ¹Suusi.

³³ Tai agai aa noragi daid² itatadai:

—Taan¹adami, na²ada ar³alidi aatama —tatadai agai.

³⁴ Amaasi ¹Suusi soig²alli agaicada³ dai taata vuupuid⁴. Tai bovasd⁵ara ismaacada⁶ main⁷an⁸aitadai istui is⁹an¹⁰avag¹¹i dai oi ¹²lSuusi.

21

¹ Aidasi camiaadimitadai ¹Suusi Jerusaleen²ara aayi Betapagi³ara miaanai agiidi siaoco Olivosi ta⁴agidu, ⁵lSuusi ootoi gooca ga⁶mamaatar⁷damiga, ⁸ dai potatadai:

—Iimivur¹ai ma²la aali quiiqui³ara ismaacada⁴ ma⁵lmojoro guuca dai ⁶lalai ta⁷l⁸gimu aapim⁹ ¹⁰lmo asñiitu maracami v¹¹ulicami v¹²arai uupana dai v¹³uaapa vagoocai. ³ Dai ismaadutai ga¹⁴naagidagi ma¹⁵sai maiuupanana v¹⁶arai pot¹⁷ada ansai aana¹⁸ tagito dai ansai otoma ¹⁹l²⁰pamu ootosda iñagai —tatadai ¹Suusi.

⁴ Poduucai ¹ar²dui said³ ⁴l⁵ar⁶duuna ismaacada⁷ aagai Diuusi ñiooquituldad⁸amigada⁹ dai poduucai ooja:

⁵ Aagidavur¹ai Jerusaleen²ara oidacami dai pot³ada:

“Dafi¹ b²arim³ai g⁴ara⁵. Maig⁶aducada⁷ ga⁸alidi goovai,

⁹ lmo asñiitu mara daama daitugai”, ast¹⁰ada.

Asduuc¹ai ooja Diuusi ñiooquituldiad²amigada³.

⁶ Amaasi ¹mamaatar²damigada³ iji daid⁴ idui isducatai aagidi ⁵lSuusi. ⁷ Dai v⁸uaa asñiitu ⁹l¹⁰madu amarada¹¹ dai agai daama darai g¹²ansosuaa dai daama dai ¹³lSuusi. ⁸ Dai voiy¹⁴ara ajiopaitadai mui oodami ismaacada¹⁵ voiy¹⁶ara ¹⁷l¹⁸ligaimi g¹⁹ansosuaa dai aa guicuma uusi maamarada²⁰ dai voiy²¹ara tuajaimi sai daama daivun²²ana ²³lSuusi. ⁹ Dai agai ismaacada²⁴ bait²⁵qui iimaitadai dai ismaacada²⁶ gooqui²⁷ara iimaitadai iñ²⁸aquimi daid²⁹ icaitimi:

—Alia¹ ca²l tuiga gorai Davi cajiudad³ ismaacada⁴ Diuusi maa ⁵lmo sa⁶licami. Diuusi alia⁷ ca⁸agacata⁹ naidi goovai ismaacada¹⁰ divia Diuusi guvucadad¹¹acada¹². Sa¹³licada¹⁴ ca¹⁵aga tuiga Diuusi —ca¹⁶itimi ¹⁷l¹⁸oodami.

¹⁰ Aidasi dai Suusi vaa Jerusaleenami sisioli dai muidutai aipaco gantacacai daidai icaiti:

—¿Sioora goovai? —caiti.

¹¹ Vai aa aagidi daidai itatadai:

—Gooviava arSuusi Diuusi fiooquituldamidagada daidai arNasareetara oidacami Galilea dararigara —tatadai.

¹² Tai goquiraa vaa Suusi agaa quiupaigada tuisicara siaaco siaa duutudai Diuusi dai vuvaitu ajudiduu ismaacada ami gagaagaraitadai dai ismaacada gasaapadaitadai. Dai aipaco suuli memesagada agai ismaacada cambiando ajudiduu quiupaigada tumifisigada dai aipaco suuli daraicarudaa ismaacada gagaagaraitadai tutuugu. ¹³ Daidai itatadai:

—Diuusi fiooquidara aduucai oojisi: “Agaa quii ismaacada idui oodami dai ami gifiisaa duutuada agai itaagiducamu quii mamaadaragai vaataraa”, mai aapimaa asivogami tadjogada duucani naidi —tatadai Suusi oodami.

¹⁴ Tai ami agaa quiupaigadara judiuiu lamoco mainanaadami lamadu chuchuecogami miaadara guuquiva siaaco daacatadai Suusi tai agai duduaadi. ¹⁵ Dai aidasi abaitaguacacamidagada papaali lamadu amamaatuldiamidi Diuusi samicamidagada naidi istumaasi gaducada ismaacada idui Suusi dai aidasi caa isducatai iinacai aali agaa quiupiarara daidai icaiti: “Aia caa tuiga gorai Davi cajiudadaa ismaacada Diuusi maa amo samicami”, caiti aali. Abaitaguacacamidagada papaali lamadu amamaatuldiamidi Diuusi samicamidagada samicada baacoi Suusi vuu, ¹⁶ daidai itatadai agai Suusi:

—¿Maitarasca istumaasi aagai goaali? Dodoligitudañi aapi —tatadai.

Taidai Suusi aa noragi daidai itatadai:

—Aja caana. Dai canaidi aapimaa isduucani oojisi Diuusi fiooquidara daidai icaiti:

Aali alia calaga fioocada agai Diuusi vuu.

Ascaiti Diuusi fiooquidara —tatadai Suusi.

¹⁷ Amaasi Suusi anaasi viaa dai ii Jerusaleenainidara Betaianamu dai anaasi siaa.

¹⁸ Dai siaadiqui calpamu ajacoga imatadai Suusi Jerusaleenamu dai biuugimu. ¹⁹ Dai taa amo iigosi daadaa voi ugidiana dai abaana calquiva dai maitaa iigosi mosaca aagada. Daidai Suusi itatadai iigosi daadaa:

—Aapi gia tomali amo imidagani maiiibiatamu —tatadai Suusi.

Tai otoma gaquisa iigosi daadaa. ²⁰ Dai aidasi taa aatama mamaatardami gomaasi camaitaa istumaasi gartatagituagi dai tacacai Suusi daidai itatadai:

—Ducatai mosaa otoma gaquisa goiigosi daadaa —tatadai aatama.

²¹ Taidai Suusi garaa noragi dai povartadai:

—Ismaacada gnaagidi aana arvaa voi. Iscaga vaavoitudadagi aapimaa maisiu mosacaasi istutiadamudai isidufia gomaasi ismaacada idui aana goiigosi daadacada asta istutiadamudai aapimaa araa isivuaadagi naana maasi istumaasi samicada sijiacami. ²² Dai vaasi istumaasi taana aapimaa Diuusi mamadaitai issamicada vaavoitudada aapimaa Diuusi ganmaaquimu —gartatadai Suusi.

²³ Amaasi Suusi vaa agaa quiupaigadara judiduu dai ami gamamaatulditadai Diuusi fiooquida tai miaadara guuquiva abaitaguacacamidagada papaali daidai atanaanami judiduu dai tacacai daidai itatadai:

—¿Tuma samicacada vuvaitu aapi ajudiduu tabiaadara? ¿Toora gamaa gosamicami? —tatadai agai.

²⁴ Taidai Suusi aa noragi daidai itatadai:

—Aanaan araa gantacacagi amo istumaasi mascalaga gifaa noragidagi istumaasi gantacaca inagai aana nai aana araa gnaagidagi istumaasi samicacada ivueeyi aana gomaasi. ²⁵ ¿Toora ootoi avuaana sai vapaconana oodami Diuusi oodami sio? Aago varai inoragida —tatadai Suusi.

Vai agai aragi aipaco gnaatagidi dai pocaiti:

—Ispotada aatama sai Diuusi ootoi goovai garaa noragidamu dai povartadamu: “¿Tumasi maiavaavituu?” ²⁶ Dai ispotada aatama sai oodami ootoi, gartuu baacoimu goodami. Goovai samicada vaavoituda si avuaana arDiuusi fiooquituldiamidagada cascada —caiti.

²⁷ Dai amaasi itatadai agai Suusi:

—Maitamaata aatama —tatadai agai.

Amaasi Suusi itatadai:

—Tomali aanΛ anmaitanaagidagi istumaasi sΛalicamicΛΔ ivueeyi aanΛ gomaasi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁸ DaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Λmo cΛali maamaracatadai gooca, daidΛ itΛtΛdai amoco gΛmara: “Giñmara imΛdañi sivi dai mΛΛ yoova uuvasi giñΛasi”, astΛtΛdai. ²⁹ TaidΛ ΛmaradΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai: “AanΛ maiimia iñΛlidi”, astΛtΛdai. Dai gooquiarioma gia caΛma duucaı gatΛgito agai dai mΛΛca aata duñimu. ³⁰ TaidΛ ΛoogadΛ ii dai mΛΛ aagidi agΛmai gΛmara dai potΛtΛdai ΛΛpΛ. Tai agai itΛtΛdai: “AjΛΛ”, astΛtΛdai. Dai maiii. ³¹ zMaacΛΔ vΛgoocatai idui istumaasi tΛgitocatadai ΛoogadΛ? —tΛtΛdai ΛSuusi.

Tai agai itΛtΛdai:

—ΛpΛgadadΛ —tΛtΛdai agai.

Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—IsmaacΛΔ aanΛ ganaagidi arvaavoi. Sai Λtumiñsi vuudami daidΛ Λooqui taatacaligami caΛma duucaı gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuuada aagai vaavoitudacai istumaasi aagai ΛVuana. Diiusi soicΛiñΛ agai sai cΛΛga gantagitocana. Dai aapimΛ gia cho. ³² ΛVuana ismaacΛΔ vΛpaconaitadai Λoodami gΛnmamaatΛtuldi isducatai gΛagagai isoidacagi matai aapimΛ maiΛma duucaı gΛntΛtΛgito maivΛavoitudacai tomasi nΛidi aapimΛ isΛgaa oodami sΛalicΛΔ vaavoitu. Poduuccai aapimΛ maidadagitoi isDiiusi gΛnsocΛidagi iscΛΛga gΛntagitocagi aapimΛ.

³³ CaΛcavurai aapimΛ idi cuento: Λmo oodami ismaacΛΔ viaacatadai dΛvΛarai Λi uuvasi dai sicoli curarai daidΛ idui siaaco vuusiadagi uuvasi varagadΛ daidΛ idui ΛpΛ Λmo vaaqui tacavacami dai abiaadΛtΛ nuucadaca agai vΛasi gΛΛasi.

Dai gooquiΛrΛ taajucamicΛΔ maa gΛΛasi aa oodami dai mΛΛcasi ii. ³⁴ Dai Λacai yoovara-gai ootoi agai chΛΛqui gapipiooñiga sai mΛΛ taanΛna Λoodami Λyoovi siΛΛqui Λacatadai. ³⁵ TaidΛ Λoodami vui apipiooñigadΛ dai saasarai tuucugadΛ amoco, dai Λmai muaa, dai Λmai maicacarai. ³⁶ TaidΛ ΛaamudΛ vaamioma muiyoma ootoi situcamidΛtΛ taidΛ Λoodami poduuccai idui agaicΛΔ ΛpΛ.

³⁷ Dai mΛΛ gooquiΛtΛ ootoi agai gΛmara dai povΛ aliditadai: “Goovai gia siaa duutudan taada agai”, asΛalidi. ³⁸ Amaasi tΛΛgacai Λoodami ΛmaradΛ aipaco gΛnaagidi daidΛ icaiti: “Gooviava tΛtΛgai ismaacΛΔ ajiagai vΛasi vustuidadΛ ΛoogadΛ gΛagagai tΛsmuaagi dai poduuccai aatΛmΛ artutuidacamicamu”, ascaiti Λoodami. ³⁹ Dai bΛi dai dΛjoi ugidiana vuusaitu dai muaa —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁰ Amaasi ΛSuusi tacacai Λoodami daidΛ itΛtΛdai:

—zSiΛascadΛ diviagi Λtuidacami dΛvΛarai istumaasi iduũñimu agai? —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁴¹ Tai agai itΛtΛdai:

—Coodamu agai ΛmaicΛga tuutiacΛΔ maisoigΛliaracΛΔ dai taajucamicΛΔ maaquimu Λmai gadΛvΛaraga siΛgai gia cΛΛga maacadamu siΛasi aajΛdagi agai —tΛtΛdai ΛtΛtaaanΛdamigadΛ Λjudidũ.

⁴² Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—AapimΛ cΛΛ maatΛ isduuccai oojisi Diiusi ñiooquidΛtΛ daidΛ icaiti: ΛsΛalicami viaacami ismaacΛΔ daasi aagai Diiusi ΛtΛtaaanΛdamigadΛ Λjudidũ gajjaadΛtΛ viaa agai.

Dai agai tΛtΛgai vaa ismaacΛΔ vaamioma gatΛaanΛda agai

Diiusi iduñia gomaasi.

Dai gomaasi ΛtΛmo istumaasi cΛΛgaducamicamu agai vΛΛtarΛ ismaacΛΔ vaavoitudagi.

Ascaiti Diiusi ñiooquidΛtΛ. ⁴³ CascΛΔ aanΛ angΛnaagidi sai Diiusi camaitΛnsoiñΛ agai mΛsai cΛΛga gantΛtΛgitocana. AapimΛ vuidΛtΛ vΛΛtΛ agai cascΛΔ. Baiyoma soiñΛ agai agai sai cΛΛga gantΛtΛgitocana Λoodami ismaacΛΔ Λagiadagi. ⁴⁴ Dai siooΛ giñvui vΛΛtΛcagi soimaa taatamu dai aanΛ vui caatΛcamu agai aidΛ gia iimimu agai ΛDiaavora ΛΛmadu —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁵ AidΛsi ΛbaitΛguucacamigadΛ apapaali ΛΛmadu Λfarisento cai Λcuento ismaacΛΔ aa ΛSuusi, dai gantΛgito cai siΛgai aagada mΛalidi ΛSuusi ΛcuentocΛΔ. ⁴⁶ Dai cascΛΔ baiya aliditadai agai ΛSuusi dΛmos ΛbΛiditadai agai Λoodami. Λoodami povΛaliditadai siΛSuusi tΛrDiiusi ñiooquituldadamigadΛ.

22

¹ TaidΛ ΛSuusi aagidi ΛpΛ Λmo ñiooqui cuentocΛΔ daidΛ itΛtΛdai:

² —Diuusi soicai oodami sai cāga gantatagitocana. Gomaasi arapan ducami isducatai idui amo raí ismaacada idui amo vagimi aidasi ooñigai marada. ³ Ootoi agai gapipiooñiga sai vuaapana avapaidada taida avapaidada maitipali isdadiagi. ⁴ Tai agai apamu ootoi aa gapipiooñiga daida itatadai: “Aagidavurai giñvapaída sai casi gatajai aana coodaragai giñsosoiga giicoligada dai sai cuaadagai cavāsi baigaduú vai otoma baigovai iimāna idi cunataragara”, astatadai. ⁵ Dai vapaída maitaagi. Amoco māa naidamu gadavāaraga dai amai viaacatadai ama maasi isnaidagi. ⁶ Daida agaa vui apipiooñigada arai dai soi vuujimi dai vāsi coi. ⁷ Taida arai alia baamu dai ootoi gasandaaruga sai māa coodana agai agacoodacami dai māmaidana baabaquida. ⁸ Amaasi arai itatadai aa gapipiooñiga: “Quiaa baigaduú gocunataragai dai giñvapaída camaiviaa saalicami isdadiagi. ⁹ Iimadavurai caayamu dai vapaída vāsi masioora taagiagi vai dadana idi cunataragara”, astatadai arai. ¹⁰ Taida apipiooñigada aipaco voyiamu iji dai ampagi vāsi siaaqui tāa oodami cāga tuutiacami dai maicāga tuutiacami dai poduucai suuda ami gāa tuucavi oodami. ¹¹ Taida arai vaa dai nāridi gavapaida dai gatagito tāa siami caaacatadai amoco ismaacada maita aadaca yuucusi ismaacada maa arai gavapaida sai ganaadana cunataragara. ¹² Daida itatadai: “¿Ducatai vaa aapi maitaacadatai yuucusi ismaasi gaadai cunataragara?” astatadai arai. Taida agai maiñiooqui. ¹³ Taida arai itatadai agai ismaacada gabibiditadai: “Vuravurai noonovida dai cacasoda dai quidigana daasa siaaco tucagamu siami alia soimasi taatacamu goovai dai suaacadamu”, astatadai arai. ¹⁴ Diuusi ñiñiooquituldiadimigada aagidi mui oodami saida istutuidi iscaagacata vuvaaguiagi dāmos Diuusi chilaqui aaco vuvaitu —tatadai aSuusi.

¹⁵ Taida arifariseo iji dai gānaagi sabai aagatudana agai aSuusi amo istumaasi vai poduucai viaaca agai isducatai gaapiaga vuaajagi dudunucamiaga. ¹⁶ Dai cascada ootoi arifariseo gānaaduñi amadu amoco aEroodasi aaduñda sai māa aatagidana aSuusi vai agai itatadai: —Mamaatuldiamidi cāga maata aatama sai istumaasi gaagidi aapi dai gamamaatuldidi arvaavoi. Dai maivuaama alidi aapi oodamicada siarganviipidacami siarsoitutuugami arpa, mosgamamaatuldidi aapi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁷ Garaagidañi: ¿Cāgaisi asaa namaquiada aatama gocuota agaa baitacaacamigada romamano chio sio? —tatadai agai.

¹⁸ Dāmos aSuusi maata tāa isagai vuurumada aliditadai dai potatadai: —Aapima agai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. ¿Tuimasi giñvuurumada alidi aapima? ¹⁹ Giñtaagidavurai amo tumiñsi ismaacada cadā aa namaquidi aapima acuota agaa baitacaacamigada romamano —tatadai aSuusi.

Tai agai taagi amo tumiñsi. ²⁰ Taida aSuusi mostaa dai tacacai daida itatadai: —¿Voorā mooda dai voora taatarada tumiñsiaga daja? —tatadai aSuusi.

²¹ Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Agaa baitacaacami mooda dai taataragadaava —tatadai agai.

Taida aSuusi itatadai:

—Maacavurai agaa baitacaacami istumaasi aritudada dai iduñvurui istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi arpa, agai araga baitacaacami tavaagiara dai oidigara arpa cascada —tatadai aSuusi.

²² Amaasi caa agai imaasi dai maitaa istumaasi gantatagituagi dai dagito dai iji.

²³ Agai vaa tasara amoco saduseo iji siaaco daacatadai aSuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga coidada duaacarada cascada potatadai agai aSuusi:

²⁴ —Mamaatuldiamidi, amoseesacaru oojsicami garvii gasalicamiga vai pocaiti sai ismuquiagi amo calli dai viagi gaooñiga maiquiaa maratagai abaana, saida asuculidi acali gaagai isvāanagi aviuudu dai maratagi abaana siāagida vaataga ismaacada muu. ²⁵ Dai tami garsaagida oidacatadai cuvaracami amo siāagama. Dai arpagadada ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. Tai gooquiaga agamai vāana aviuudu dai muu arpa maiquiaa maamatacai. Vaa cuvaracami podui dai vāsi coi maimaamatacai tomali amaadutai. ²⁷ Dai amaasi muu aooqui arpa. ²⁸ Dai duduacacai coidada saagidañdaga. ¿Ismaacada arcunadacamu aooqui vāsi arcunadacatadai agai di? —tatadai asaduseo.

²⁹ Taida aSuusi aa noragi daida itatadai:

—Maicāga gantatagitoi aapima maimaatacatai iscaiti Diuusi ñiooquida dai tomali maimaatacatai siaasi guvucadagai viaa Diuusi. ³⁰ Siāascada duduacagii coidada camaicuucuntada agai tomali maioñtada agai mosapan ducamicana agai Diuusi tataañicaruda tavaagiaga. ³¹ Canaidi aapima oojai istumaasi gānaagidi Diuusi sai oidaga duaacaragai coidada vaataraga. ³² Tomasi catavapi aradui sicoi Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocaru

vAAScAΓA pocaiti Diuusi: “Aana ana rDiuusigada Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa AaPa”, astatadai Diuusi. Agai Diuusi amadu daraaja tavaagiAa. Diuusi arDiuusigada ismaacada catavaagiAa daraaja dai ismaacada iimia agai tavaagiamu —tatadai ASuusi.

³³ Moscaai Aoodami imaasi vAAscatai maitaa istumaasi gantatagitugi ASuusi maatatuldaragacada.

³⁴ Aidasi afariseo mai siASuusi cAaga aa noragi asaduseo tai agai maitaa isducatai aa noragidagi afariseo Aagi gAnaAmpagi. ³⁵ Dai amoco agai saagidaindara ismaacada amamaatatuldamicatadai Diuusi sAllicamigada vuurumada Aliditadai agai ASuusi daida itatadai:

³⁶ —¿Mamaatatuldadami vAAsi ismaacada ipalidi Diuusi tasivuaadagi tumaasi vaamioma gAagai tasivuaadagi? —tatadai agai.

³⁷ Taida ASuusi itatadai:

—“Oigadañi AAlidodami gaDiuusiga vAAsi gAlbadacada dai vAAsi gAguvucadagacada dai vAAsi gAtagitodagacada. ³⁸ Gooviava agai dai sioma gAaagai isivuaadagi”. ³⁹ Dai gooquirdada baitoma pocaidaga AaPa: “Oigadañi gAaduñi poduucai pasduucai gAoi gadaai aapi Aagi”. ⁴⁰ TomasiooA siooA sAllicada AAgidi idi ñiooqui agai gia vAAScAΓA ivueeyi vAAsi istumaasi aagai Diuusi sAllicamigadara dai istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldadagada —tatadai ASuusi.

⁴¹ Vai quiaa amapai guccatadai afariseo ⁴² taida ASuusi tacacai daida itatadai:

—¿Ducatai tatagitoi aapima voora cajiudadA ACristo? —tatadai ASuusi.

Tai agai itatadai:

—Davicularu cajiudadAava —tatadai agai.

⁴³ Taida ASuusi itatadai:

—Tuisida agai vaa Davicularu aagai isducatai agidi Diuusi Ibada daida icaiti: “ACristo argiñDiuusiga”. Daida Davicularu icaiti AaPa:

⁴⁴ Diuusi potatadai ACristo:

“Gamaaquimu aana amo sAllicami ismaacada vaamioma namaga.

Dai ugitudamu aana vAAsi ismaacada gavuidara vAAtacagi”.

Ascaiti Davicularu aagaitai ACristo. ⁴⁵ ¿Ducatai istutuidi ACristo siar cajiudadAcagi ADavicularu vai Aagi ADavicularu giñDiuusiga aagai? —tatadai ASuusi.

⁴⁶ Dai tomali amaadutai maitistutuiditadai isaa noragidagi tomali amo ñiooqui dai aida abiaadara vAAscatai Abaidiña istAcacadagi amo istumaasi.

23

¹ Taida ASuusi itatadai Aoodami dai aatama mamaatardamigada:

² —Amamaatatuldiadami Diuusi sAllicamigada amadu afariseo povanalidi siagai vaamioma cAaga maata caa istumaasi ooja Moseesacaru dai siAagi agai viaa sAllicami isgamamaatatuldiadagi sAllicamigada Moseesacaru. ³ CAagadu isAagiada aapima dAamos mosacaasi siAAscada ganaagiada agai mosacaasi istumaasi aagai Moseesacaru dAamos maitivuaada aapima ismaasi ivueeyi agai. Agai aagai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. ⁴ Pocaiti agai sai gAaagai isidufiagi mui naana maasi istumaasi dai agai Aagi maitivueeyi isduucai aagai. ⁵ Agai alia oojoidi isoojadagi Diuusi ñiooquida papepeeliAa dai ali cajiitAa daraasaiña dai gAncovana vupuraiña dai gAnaAcana. Agai maisiaa duutudai Diuusi mospovuaadana agai sai pocaitiña Aoodami isagai alia siaa duutudai Diuusi. Dai agai oojoidi isganaadadagi yuucusi ismaacada tAAtAVadu naanacada ugudiana. Aagi poduucai gAnaadaiña siooA siaa duutudagi Diuusi dAamos amamaatatuldiadami Diuusi sAllicamigada amadu afariseo maisiaa duutudai Diuusi mosganaadaiña agai ayuucusi sai pocaitiña Aoodami isagai alia siaa duutudai Diuusi. ⁶ Dai agai vAAScAΓA gagaagai cAcAagaducAdioma daraicarui siu duucu gaugia agadagi muidutai dai quiqiuupiarA. ⁷ Dai oojoidi sioodami cucuaasada gAnvapanamu dai viaatuldiada cacaayana dai siaa duutuadagi dai agai aadara mai oojoidi ispoduucai ivuaadagi.

⁸⁻¹⁰ Aapima mosamo aadunumu duucami dai mosaca aana Cristo arganbaitacaacamica cascada maitAaagai isaagiada aapima oodami sai siaa ganduutudaiña tAAtaanAdami duucui. Diuusi garooga vAAsia daama argabaitacaacami cascada gAaagai isvaamioma siaa duutuadagi agai sioodami. ¹¹ Ismaacada soicadagi aa agai argaducAdamicamu aapima gAnsaagida. ¹² Agai ismaacada sioma gaducada gAlliadagi agai gia sioma maitargaducAdamicamu dai agai ismaacada sioma maigaducada gAlliadagi agai gia sioma argaducAdamicamu.

¹³ Si¹³ soimaasi taatamu aapim¹³ mamaat¹³tuldadami Diuusi s¹³allicamigad¹³ dai aapim¹³ fariseo si¹³ soimaa taatamu aapim¹³. Aapim¹³ aagai ¹³mo istumaasi dai ¹³ma maasi ivueeyi. Aapim¹³ mamaat¹³tuldi oodami Diuusi s¹³allicamigad¹³ dai v¹³alascad¹³ aapim¹³ maitivueeyi istumaasi Diuusi ip¹³alidi. Aapim¹³ mamaat¹³tuldadami maitip¹³alidi is¹³Diuusi gansoicadagi mai c¹³alaga gant¹³atagitoca aapim¹³ dai aapim¹³ sobic¹³ai aa oodami sai maitip¹³alidiña is¹³Diuusi soicadagi vai c¹³alaga gant¹³atagitoca ¹³agai tomasi ¹³agai gia ip¹³alidi is¹³Diuusi soicadagi sai c¹³alaga gant¹³atagitocana.

¹⁴ Si¹⁴ soimaasi taatamu aapim¹⁴ mamaat¹⁴tuldiadami Diuusi s¹⁴allicamigad¹⁴ dai aapim¹⁴ fariseo si¹⁴ soimaa taatamu aapim¹⁴. Aapim¹⁴ aagai ¹⁴mo istumaasi dai ¹⁴ma maasi ivueeyi. ¹⁴¿Tuimasi voopoidi baabaquid¹⁴ ¹⁴avipiudu? Dai t¹⁴v¹⁴api gamamadaiña aapim¹⁴ sai p¹⁴ocaitiña ¹⁴loodami is¹⁴al¹⁴ia siaa duutudai aapim¹⁴ Diuusi d¹⁴amos mait¹⁴arvaavoi. Cascad¹⁴ aapim¹⁴ al¹⁴ia soimaasi gantaat¹⁴tuld¹⁴am¹⁴u Diuusi.

¹⁵ Si¹⁵ soimaasi taatamu aapim¹⁵ mamaat¹⁵tuldiadami Diuusi s¹⁵allicamigad¹⁵ dai aapim¹⁵ fariseo. Aapim¹⁵ aagai ¹⁵mo istumaasi dai ¹⁵ma maasi ivueeyi. Aapim¹⁵ tomasiaaco ajioopai dai gaagai oodami dai vaavoit¹⁵ulda ¹⁵alidi gan¹⁵apan duuca¹⁵i dai si¹⁵alascad¹⁵ vaavoit¹⁵uda ¹⁵agai gan¹⁵apan duuca¹⁵i ¹⁵agai vaamioma soimaasi ivueeyi isaapim¹⁵ dai aapim¹⁵ arg¹⁵anduñi.

¹⁶ Si¹⁶ soimaa taatamu aapim¹⁶. Aapim¹⁶ mamaat¹⁶tuldi ¹⁶loodami Diuusi ñ¹⁶iooquid¹⁶ d¹⁶amos tomali aapim¹⁶ maimaata istaiya ¹⁶alidi. Dai gamamaat¹⁶tuldi aapim¹⁶ sai is¹⁶mo oodami aagadagi isiduñia ¹⁶mo istumaasi sai is¹⁶pocaiti¹⁶adagi sai s¹⁶allicad¹⁶ arvaavoi istumaasi aagai poduuc¹⁶ai isduuc¹⁶ai arvaavoi isoidaga ¹⁶ag¹⁶al quiupai aid¹⁶ gia maiviaaca isiduñia istumaasi aagai, d¹⁶amos is¹⁶pocaiti¹⁶adagi sai s¹⁶allicad¹⁶ arvaavoi istumaasi aagai poduuc¹⁶ai isduuc¹⁶ai arvaavoi isoidaga ooro ¹⁶ag¹⁶al quiupia¹⁶ra aid¹⁶ gia s¹⁶allicad¹⁶ viaaca isiduñia istumaasi aagai.

¹⁷ Vupuiiruga aapim¹⁷ dai maimaata istumaasi Diuusi ip¹⁷alidi isivuaada aapim¹⁷. Vaamioma ar¹⁷soiñi ¹⁷ag¹⁷al quiupai si¹⁷ooro ismaacad¹⁷ ¹⁷ag¹⁷al quiupia¹⁷ra daja. ¹⁷Looro quiupai ar¹⁷ana daja cascad¹⁷ siaa duutudi ¹⁷agai. ¹⁸ Dai aapim¹⁸ gamamaat¹⁸tuldi ar¹⁸pa sai is¹⁸mo oodami aagadagi isiduñia ¹⁸mo istumaasi sai is¹⁸pocaiti¹⁸adagi sai s¹⁸allicad¹⁸ arvaavoi istumaasi aagai poduuc¹⁸ai isduuc¹⁸ai arvaavoi isoidaga ¹⁸mo altar ¹⁸ag¹⁸al quiupia¹⁸ra aid¹⁸ gia maiviaaca isiduñia istumaasi aagai, d¹⁸amos is¹⁸pocaiti¹⁸adagi sai s¹⁸allicad¹⁸ arvaavoi istumaasi aagai poduuc¹⁸ai isduuc¹⁸ai arvaavoi isoidaga istumaasi Diuusi daasdarad¹⁸ altar daama aid¹⁸ gia s¹⁸allicad¹⁸ viaaca isiduñia istumaasi aagai. ¹⁹ Vupuiiruga aapim¹⁹ dai maimaata istumaasi Diuusi ip¹⁹alidi isivuaada aapim¹⁹. Vaamioma ar¹⁹soiñi altar si¹⁹Diuusi daasdarad¹⁹. Diuusi daasdarad¹⁹ altar daama daja cascad¹⁹ siaa duutudi ¹⁹agai. ²⁰ Is²⁰mo oodami aagadagi isiduñia ²⁰mo istumaasi dai pocaiti²⁰adagi sai s²⁰allicad²⁰ arvaavoi istumaasi aagai poduuc²⁰ai isduuc²⁰ai arvaavoi isoidaga ²⁰mo altar ²⁰ag²⁰al quiupia²⁰ra dai poduuc²⁰ai aagai ²⁰agai vaasi istumaasi oidaga altar daama. ²¹ Is²¹mo oodami aagadagi isiduñia aagai ²¹mo istumaasi dai pocaiti²¹adagi sai s²¹allicad²¹ arvaavoi istumaasi aagai poduuc²¹ai isduuc²¹ai arvaavoi isoidaga ²¹ag²¹al quiupai dai poduuc²¹ai aagai ²¹agai vaasi Diuusi, ²¹agai quiupia²¹ra daja cascad²¹. ²² Is²²mo oodami aagadagi isiduñia aagai ²²mo istumaasi dai pocaiti²²adagi sai s²²allicad²² arvaavoi istumaasi aagai poduuc²²ai isduuc²²ai arvaavoi isoidaga t²²v²²aagi dai poduuc²²ai aagai ²²agai vaasi Diuusi, ²²agai t²²v²²aagia²²ra daja cascad²².

²³ Si²³ soimaasi taatamu aapim²³ mamaat²³tuldiadami Diuusi s²³allicamigad²³ dai aapim²³ fariseo. Aapim²³ aagai ²³mo istumaasi dai ²³amamaasi ivueeyi. ²³Vaasi istumaasi viaa aapim²³ aa oidiña oodami Diuusi aa duiñdad²³ vaatar²³ asta ivaagi masmaacad²³ ba²³ajai. ²³Calagadu isoidiada aapim²³ oodami Diuusi aa duiñdad²³ vaatar²³ mastumaasi viaacagi d²³amos maitivueeyi aapim²³ istumaasi Diuusi ip²³alidi gomaasi gia maic²³alagadu. Aapim²³ maic²³alaga oidaga tomali maisoig²³an²³alidi aapim²³ aac²³da tomali maic²³alaga vaavoit²³udai aapim²³ Diuusi ñ²³iooquid²³ poduuc²³ai al²³ia soimaasi ivueeyi aapim²³. ²⁴ Aapim²⁴ ar²⁴apan ducami mainanaadami ismaacad²⁴ vaidaquia ²⁴alidi oodami am²⁴ar²⁴cad²⁴. Aapim²⁴ ivueeyi istumaasi maisi g²⁴aaagai dai maitivueeyi istumaasi vaamioma g²⁴aaagai.

²⁵ Si²⁵ soimaasi taatamu aapim²⁵ mamaat²⁵tuldadami Diuusi s²⁵allicamigad²⁵ dai aapim²⁵ fariseo. Aapim²⁵ c²⁵al tuuti²⁵acami gan²⁵vueeyi oodami vuitapi d²⁵amos al²⁵ia soimaasi ivueeyi aapim²⁵. ²⁵Lasivuacatai dai coimudad²⁵ tuuti²⁵acatai. ²⁶ Aapim²⁶ s²⁶allicad²⁶ maic²⁶alaga maata c²⁶al Diuusi ñ²⁶iooquid²⁶ al²⁶ia²⁶ g²⁶aaagai is²⁶al²⁶apaga daan²⁶ada aapim²⁶ Diuusi vai ²⁶agai g²⁶anoig²⁶alda gansoimaascamiga dai poduuc²⁶ai camait²⁶arsoimaasi iduucamicam²⁶u aapim²⁶.

²⁷ Si²⁷ soimaasi taatamu aapim²⁷ mamaat²⁷tuldiadami Diuusi s²⁷allicamigad²⁷ dai aapim²⁷ fariseo. Aapim²⁷ aagai ²⁷mo istumaasi dai ²⁷ma maasi ivueeyi. Aapim²⁷ ar²⁷apan ducami siaaco g²⁷ayaasapai coidad²⁷ dai al²⁷ia c²⁷alaga baiduñisi daamad²⁷ra dai ar²⁷ana al²⁷ia sigalnaasi. ²⁸ Pomaasi aapim²⁸ al²⁸ia c²⁸alaga tuuti²⁸acami gan²⁸vueeyi oodami vuitapi dai gant²⁸atagitoidag²⁸ra al²⁸ia soimaasi aagaiña ²⁸mo istumaasi dai ²⁸ma maasi ivuaadana.

²⁹ Si²⁹ soimaasi taatamu aapim²⁹ mamaat²⁹tuldiadami Diuusi s²⁹allicamigad²⁹ dai aapim²⁹ fariseo. Aapim²⁹ aagai ²⁹mo istumaasi dai ²⁹ma maasi ivueeyi. Aapim²⁹ ivuuididi baabaquid²⁹ Diuusi ñ²⁹iooquiltuldiadamidag²⁹da ismaacad²⁹ coi g²⁹al²⁹al²⁹qui aaduficar²⁹u dai siaaco yaasapi dai

ganaaduñicaru coi aapa aa oodami cala tuutiacami agai ami daama asai aapimla yoosigai. ³⁰ Dai pocaiti aapimla: “Isoidacamudai aatamla alquiomaa aidasi oidacata dai gaaalqui aaduñicaru maisoiña coodamudai aatamla Diuusi ñiñiooquituldiadami gada”. ³¹ Poduucai aagi aapimla aagai masida arcajituda dai apan tuutuiga aapimla agai ismaacada coi Diuusi ñiñiooquituldiadami gada. ³² Isapiasoimaasi ivuaada aapimla otoma apan asai gapiata vaatacamu aapimla gaaalqui aaduñicaru.

³³ Saallicada arsoimaasi ivuaadami aapimla. Aapimla gia maicalagacata vuvuquimu baiyoma iimimu aapimla maaca siaaco oidaga adiaavora. ³⁴ Cascada ootosamu aana Diuusi ñiñiooquituldiadami gada dai oodami sastuduacami, dai mamaatatuldiadami. Damos aapimla coodamu amoco dai aa curusiaba siisisamu dai aa gaviarsamu quiuiupiatga, dai aa soimaa taatatudamu aali quiuiatga. ³⁵ Dai poduucai aapimla gapiata vaatacamu vaasi gocaa tuutiamicada ismaacada gancooditu. Aidasi abiaata galmuaatu Aveelicaru cala tuigacada asta aidasi gamuaatu Zacarias Berequias marada agai ismaacada muua agai aala quiupai vuidata altar abaana. ³⁶ Ismaacada gaaagidi aana arvaavoi. Aapimla sivi oidacami gapiata vaatacamu vaasi gomaasicada.

³⁷ Aapimla Jerusaleenata oidacami aapimla masmaacada coodai Diuusi ñiñiooquituldiadami gada ojoodaicada, mosala muiyoco imidagai ipaliditadai aana isgalampaidagai dai gannuacadacagi apan duucai atacucu ampaidi gamaamara gaaana uta matai maitipali aapimla. ³⁸⁻³⁹ Dani aapimla sivi gandagitomu aana dai camaitiñtaagimu aapimla apamu asta siilscada aiyagi istuigaco potaiya aapimla: “Alia siaa duutudai aatamla ismaacada borimai Diuusi guvucadacada” —tatadai asuusi.

24

¹ Daida asuusi vuusai agaa quiupai gada aiñdaga ajudidiu dai caimia agaitadai tai miadaga guuquiva aatamla mamaatardami gada agai dai aagidi sai alia chigimaasi agaa quiupai. ² Taida asuusi garaa noragi dai povartadai:

—¿Naidimasi aapimla vaasi idi? Ismaacada gaaagidi aana arvaavoi sai tomali amo odai maiviiya agai amai daama, vaasi siaa gaduufimu goovai —gartatadai asuusi.

³ Amaasi iji aatamla Oliivosi giidiamu dai ami daiva asuusi. Mosacaasi asuusi amadu aatamla mamaatardami gada agai ami daacata dai tatai aatamla itadai:

—Aatamla ipalidi pasgaraagida aapi siilscada apaduñia agai gomaasi ismaacada aagai aapio. ¿Duucatai maatacamu oodami iscayo divi agai aapi dai cayo ugitimu oidigi? —tatadai aatamla.

⁴ Amaasi asuusi povartadai:

—Gannuacadacavurai vai tomali amaadutai maitanvupuiirumadaiña. ⁵ Muidutai dadia agai daidi caitiadamu agai: “Aana anarCristo”, dai muidutai vupuiirumadadamu agai. ⁶ Cajimocamu aoodami muiyapata cocodi, dai aa cayo gancocoda aapa, maitava duduaadica gomaasi apaduñia agai apaga, damos maiquia aayi cuagata tasaga. ⁷ Amo davalatata oidacami cocuadamu amai davalatata oidacami dai oidacamu biuugigai dai cocodogai aipacoga dai alia cavami gigivucudamu amapacata gooidigi. ⁸ Vaasi gomaasicada utudama gaaagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Dai amaasi aoodami taagidamu avavoitudadami dudunucamiata masaida gaagana dai coodana. Dai vaasi oidigi daama oidacami caldadamu givavaoitudaitai agai. ¹⁰ Siilscada aiyagi amaasi tasaga muidutai camaitiñvaavitudada agai, dai aipaco gancadadamu dai aipaco gantatagidamu dudunucamiata. ¹¹ Dai oidacamu mui yaatavogami ismaacada pocaita agai saida arDiuusi ñiñiooquituldiadami gada dai vupuiirumadadamu mui oodami. ¹² Dai saallicada oidacamu soimaasi dai cascada mui oodami camaitanoigladamu aipacoga. ¹³ Damos agai ismaacada apiagivavaoitudadagi siilasi uucami oidacagi oidigi daama agai gia calagacata vuvuquimu. ¹⁴ Dai vaasi oidigata gaaagadamu gocaa caidacada isducatai Diuusi soicai oodami sai calga gantatagitocana sipoduucai vaasi oidigi daama oidacami maatacamu. Dai amaasi gia caugitimu oidigi.

¹⁵⁻¹⁶ Tai Daniel amo Diuusi ñiooquituldiadami gada poduucai oja sai divia aagai amoco ismaacada saallicada soimaasi iduñia agai amo istumaasi agaa quiupai gada judidiu aana. Siilscada naijada oodami ispomaasi apavuiimi, amaasi agai ismaacada tami Judeenata daraajagi gaaagai isvoopiagi gigiidiamu —gartatadai asuusi.

Siorea naijadagi idi oojai gaaagai ismaata caacagi. ¹⁷ Daida asuusi potatadai aapa:

—Siorea vaaqui daama daacagi aida tasata aliasi gaaagai isotoma voopiagi maivu-vaidacai gavustuidaga tuacavidata, ¹⁸ dai siorea dajiana ajoopadagi maitaagai isapamu

iimiagi ganquiiquiamu dai vuyiagi ganyuucusi. ¹⁹ Siila soimaa taatamu looqui ismaacada noonoacagi siilpa viacagi aali siisladami, aida tasaga. ²⁰ Aliaisi gaagagai isdaanadagi Diuusi vai maitaroomococana masiilascada voopiagi, tomali maitaramo ibastaragai tasagacana. ²¹ Alia soima taata agai avavoitudadami cascada. Vaamioma soimaasi gataatamu amaasi sitomali amo imidagai aidasi abiaadaga Diuusi idui oidigi dai gooquilara tomali amo imidagai maipomaasi gataatamu. ²² Isbai tavapi apadufiia gomaasi aida gia vlassi coiyantada oodami damos Diuusi maidagitomu istavapi apadufiia gomaasi agai alia oigadai ismaacada acovai vuvaitu cascada.

²³ Amaasi isamaadutai povantatadagi: “Dañi tami daja Cristo”, masilpa povantatadagi: “Dañi maaca daja”, maitavar vaavoitudada. ²⁴ Dadia vagai yaatavogami dai pocaitiada agai saida arCristo dai pocaitiada agai saida arDiuusi ñiñiooquituldiadamigada, daida ivuaada agai naana maasi gagarducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta agai ismaacada Diuusi lagi acovai vuvaitu isistutiadagi. ²⁵ Damos aana laquiasdaga abiaadaga gaagidi. ²⁶ Cascada isaagiada agai dai povantatadagi: “Dañi maaca oidigana daja Cristo”. Maitaagagai isiimiagi aoodami daida isaagiadagi agai dai povantatadai: “Dañi tami quiiyara daja”, maitaagagai isvaavoitudadagi. ²⁷ Poduucai ismaacana siilascada vapadocadagi oidigi poduucai lapa vlassi oodami giññaida agai siilascada ajiagi istuigalco diviagi aana ismaacada viaa amo saallicami. ²⁸ Tomasiaco siaaco caatacagi baabaidi duvaligada ami ganmpaidiña nuunui, poduucai arvaavoi lapa saida apaduufi agai vlassi istumaasi aagai aana.

²⁹ Dai amaasi siilascada cadaivuñiagi gosoimaa taataragai tasai tucapi viiya agai dai masaadai giñña agai, dai sisiaavugai suuligia agai tavaagiaindaga, dai vlassi istumaasi oidaga tavaagiara givigucudamu. ³⁰ Dai amaasi tagimu oodami tavaagiara amo istumaasi dai poduucai maatamu iscadivia aana ismaacada viaa amo saallicami dai vlassi oidigi daama oidacami suaanada agai daida giññagimu agai istavaagiaindaga imadamu aana icomai saagidaindaga guvucadagaicada dai Diuusi dadadaquigada lamadu. ³¹ Dai ootosamu aana giññataañicaru vai agai cavami iivana trompeetacada dai poduucai ampaida aagai vlassi aoodami ismaacada Diuusi acovai vuvaitu vlassi oidigiaindaga dai vlassi tavaagiaindaga.

³² Maatavurai aapima idi ñiooqui ismaacada gnaagidia iñagai aana aagaitai liigosi. Siilascada momiacagi iigosi maamarada dai iipoidagi agada poduucai camaataca iscami-aadimi taaco. ³³ Poduucai lapa masiilascada ñaijadagi iscasi arvuidagi gomaasi ismaacada caagidi aana camaataca iscyogaga ugidagai oidigi. ³⁴ Ismaacada gnaagidi aana arvaavoi sai gomaasi apadufiia agai maiquiaa ugitaicai oodami sivi oidacami. ³⁵ Tavaagi dai davalrai ugutimu damos giññiooqui maiugitimu.

³⁶ Damos tomali amaadutai maimaata siilascada tomali siuu duuca tomali Diuusi tataañicaruada tavaagiara daraajatai maimaata, tomali aana Diuusi maradacatai. Mosalgi garooga Diuusi agai dai maata.

³⁷ Poduucai isduucai apadui aidasi oidacatai anoe poduucai apaduufimu lapa siilascada cadivia iñagada aana ismaacada viaa amo saallicami. ³⁸ Anqui aidasi maiquiaa cavami duudu dai maiquiaa giñña oidigi suudagicada aoodami gacuaadana dai gayaldana dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña ganmaamara ooqui masai onñtaiña asta aida uucami sivaa anoe gavaarcugaga. ³⁹ Sai moduu maimai agai asta aidasi caduucumi tai vlassi aoodami coi. Poduucai apaduufimu lapa siilascada divia aana ismaacada viaa amo saallicami. ⁴⁰ Dai amaasi gooca cacali oidigana daraajamu siDiuusi vaidacaimu amoco dai agamai viaamu. ⁴¹ Dai gooca ooqui gatuadamu siDiuusi vaidacaimu amoco dai agamai viaamu.

⁴² Vlassaga gaagagai isbaiganduca aapima maimaatacatai tomali siuu duuca divia aagai taanaanadami. ⁴³ Damos calga maata aapima sai isamo oodami maatacagi siuu duuca ami quidiara divia agadagi amo lasivogami maicosian tada agai nuucadacatai sai maivaacana quidiara dai lassidana. ⁴⁴ Poduucai lapa aapima aliasi gaagagai masbaigan ducagi, siuu duuca sioma maitagitoca aapima iñsivimu aana ismaacada viaa amo saallicami —tatadai asuusi.

⁴⁵ Daida asuusi itadai lapa:

—Amoco gaaamu vlassaga gaagaiña amoco agidaracami dai saitudacami saida artaananadami pipioñigada dai bibidiña siuu duuca gaaagadagi. ⁴⁶ Baigalliadamu taanaanadami ismaacada iducagi vlassi calga siuu duuca diviagi laamudu. ⁴⁷ Saallicada angnaagidi saida laamudu taanaanadami duucai viituldamu vlassi istumaasi viacagi. ⁴⁸ Damos sipioñi ismaacada taanaanadami duucai viaagi laamudu maicalga tuigacagi dai povalladagi siilaamudu maiotoma divia aagai ⁴⁹ dai gaagacai soivuaadagi agaa pipioñi dai agai gacuaadagi dai gayaldagi dai navamuagi aa navacoidada lamadu. ⁵⁰ Dai poduucai

laamudla diviagi siuu duucu lpiooñigadla siooma mainanaracagi dai siuu duucu lagi maimaatacagi.⁵¹ Dai saalicadla soima taatatudamu lagi daida iduufimugaicadla isducatai lpaavueeyi lagi cadla ismaacadla aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Amaasi susuaaquimu lagi dai alia soimaasi taata lagi.

25

¹ Isducatai lapa vueeyi silascadla Diusi soicadagi oodami sai calaga gantagitocana lapan ducami istumaasi idui baivustaama aali tatalli ismaacadla iimi agaitadai amo cunataragiamu dai bala iimai gancuucudacaru. Dai lagi ajia lagi anoovio lmapacata. ² Dai taamatai lagi maicalaga gantatagito dai taamatai lagi alia calaga gantatagito. ³ Lagi ismaacadla maicalaga gantatagito maibacai asaiti istucadla suusudadagi gancuucudacaru siuu duucu caugitiagi asaitigadla cuucudacarui. ⁴ Dai lagi ismaacadla calaga gantatagito lagi gia bacai asaiti istucadla suusudadagi gancuucudacaru. ⁵ Daidla anoovio camaiotoma divia sai cavascatai saalicadla coocosimu dai cocoi. ⁶ Sai caaran tucara siba iifia istumaasi saidla icaiti: “Casibadala imai lienla anoovio, macavar vuidala aja”, asaiti. ⁷ Tai vascatai laali tatalli vaapañi dai baidui gancuucudacaru. ⁸ Daidla taama ismaacadla maicalaga gantatagito itatadai agaa ismaacadla calaga gantatagito: “Garcuucudacaru cayoga tuu garmaacavurai laalachi asaiti”, astatadai. ⁹ Sai aa noragi lagi ismaacadla calaga gantatagito daida itatadai: “Chu, aida gia maitaraja goovai dai tomali aapima lapa. Baiyoma avar iimi aapima malaca siaaco gagaagarai dai savada aapima ganvallara”, astatadai. ¹⁰ Dai aidasi utudama malaca gasavadamu lagi lasaiti sai aayi anoovio. Dai laali tatalli ismaacadla calaga gantatagito vaapa anoovio lamadu ami cunataragiala, dai cuu acuparagai. ¹¹ Sai goquiara dada agaa aali tatalli daida icaiti: “Caliodami, caliodami garcupioquidañi”, astatadai. ¹² Sai lagi aa noragi daida itatadai: “Maitananmaata”, astatadai lagi —tatadai lusuusi.

¹³ Taidla lusuusi povartatadai aatama mamaatardami:

—Cascadla baigavar ganduca aapima maitamamaata silascadla tomali siuu duucu divia iifagai aana ismaacadla viaa amo saalicami.

¹⁴ Silascadla Diusi soicadagi oodami sai calaga gantagitocana gomaasi lapan ducai isduucal idui amo calli ismaacadla imia agaitadai amai dlvallariamua dai vai gapipiooñiga dai maa tumiñsi.

¹⁵ Amoco maa lagi taama mil piisu, dai agamai goo mil, dai agamai amo mil. Lapragadaga siooma saituduga cascadla vaamioma muu maa lagi tumiñsi daida agaa siooma maisastuduga cascadla vaamioma chiichiqui maa lagi tumiñsi. Dai ii lagi amai dlvallariamua. ¹⁶ Lpiooñigadla ismaacadla viaacata dai taama mil piisu gamaita lapa taama mil piisu ltimiñsicala. ¹⁷ Poduucal lapa agamai ismaacadla viaacata dai goo mil gamaita lapa goo mil. ¹⁸ Tai lagi ismaacadla viaacata dai amo mil ii dai asto ltimiñsigadla glaamu dlvallarai uta.

¹⁹ Tavapicadla lapamu divia laamudla dai vai lagi gapipiooñiga dai maataca aagai saaljaqui gamaita lamadutai. ²⁰ Lapraga divia lagi ismaacadla viaacata dai taama mil piisu dai taagi ltimiñsi ismaacadla gamaita daida itatadai: “Giñaamu, aapi giñmaa taama mil piisu dai tami daja lapa taama mil piisu ismaacadla gamaita aana”, astatadai. ²¹ Taidla laamudla itatadai: “Calagaduava, aapi agamo cal piooñi cacalaga idui aapi laachicadla sivi gia gamaaquimu aana gapioma. Miaadai dai baigaliada aana giñlamadu”, astatadai. ²² Tai goquiara ami divia lpiooñigadla ismaacadla viaacata dai goo mil piisu daida itatadai: “Giñaamu giñmaa aapi goo mil piisu dai tami daja lapa goo mil ismaacadla gamaita aana”, astatadai. ²³ Taidla laamudla itatadai: “Calagaduava, aapi apalamo cal piooñi cacalaga idui aapi laachicadla sivi gia gamaaquimu aana gapioma. Miaadai dai baigaliada giñlamadu”, astatadai. ²⁴ Tai goquiara ami divia agamai piooñigadla ismaacadla viaacata dai amo mil piisu, lagi itatadai glaamu: “Giñaamu cal maata aana sialia oomaliga aapi dai aa galsituldina pai aapi mosvuudana yoovisicami dai maita aata vueeyi aapi dai vascara vuuyi tumiñsi. ²⁵ Cascadla gallañi aana dai ii dai asto gatumiñsiga dlvallarai uta dai tami daja”, astatadai. ²⁶ Taidla laamudla aa noragi daida itatadai: “Aapi agamo piooñi maicala tuigacami dai paragami camaatcatadai aapi isaa giñsituldi dai iñsaana mosvuuyi yoovisicami dai ismaita aata vueeyi aana dai vascara vuuyi tumiñsi. ²⁷ Cascadla sibaco gamaaquimudai aapi gotumiñsi masiaaco maitatuldamudai simuiyoma vuimudai aana diviacai”, astatadai laamudla. ²⁸ Daidla itatadai lagi agaa ismaacadla ami guccacata dai: “Baivurai gotumiñsi dai maaca lagi ismaacadla viaa baivustaama mil”, astatadai laamudla. ²⁹ “Tomasioora calaga aata vueeyi istucadla Diusi garoidi vaamioma viaaca aagai. Dai soora maicalaga aata vueeyi istucadla viaa, lagi gia ootoma maiviaaca lagi. ³⁰ Dai idi giñpiooñiga maicala

tuigacada vuusaidavurai quidigamu dai poduucai aapa Diuusi ootosamu vaasi asoimasi ivuaadami maaca siaaco oidacagi aDiaavora sisuaanadamu agai dai alia soimaasi taata agai”, ascaiti aamuda.

³¹ Siascada divia aana ismaacada viaa amo samicami vaasi gifaataaaficarua amadu daida arraicamu aana amaasi. Diuusi gindaasamu baitacaaacami sitaanadamu aana vaasi oodami oidigi daama oidacami. ³²⁻³³ Dai vaasi oidacami ganampadamu gifaabana dai covai vuvaidamu aana avaaovitudadami dai salisapadaga daraasamu dai asoimaasi ivuaadami oogisapadaga poduucai isduucai amo pastuuru judidiu covai vuvaidina cafiiiru sisiivatu saagidaifadaga. ³⁴ Amaasi aana ismaacada arrai aagidamu ismaacada salisa padaga daraaja: “Aapima ismaacada Diuusi garooga calagacaga naidi gifaamadua daraajamu dai aana ganmaaquimu salicami isaapima gifaamadua taanadagi. Aidasi abiaadaga idui Diuusi oidigi aagai sai aapima gataaanada agai aana ifaamadua. ³⁵ Biuugimu aana mataida imbii. Tonomu aana mataida ifvasiibi suudagi. Aana aimaraitadai mai aapima maitiifmaatcatadai dai vaascaga gifaama aapima oigaragai isganquiiyaga tiifvuliina aana. ³⁶ Dai camaiviacatadai aana yuucusi matai aapima gifaama yuucusi, dai cococatadai aana matai aapima gifaadajji, dai maisapicatadai aana matai aapima gifaadajji aapa”, povantataadamu aana. ³⁷ Amaasi avaaovitudadami gifa noragidamu dai povai ifaadamu: “Ztaanadami, vquida ganaidi aatama isbiuugimucata dai aapi saatama gabi? Zvquida ganaidi aatama istonomucata dai aapi saatama gvasiibi suudagi? ³⁸ Zvquida daivusai aapi saatama maitiifmaatcatadai dai vaascaga gamaa oigaragai isgarquiiyaga coi aapi? Zvquida ganaidi aatama ismai yuucusi aapi dai gamaa yuucusi? ³⁹ Zvquida cococatadai aapi dai vquida maisapicatadai aapi sigadajji aatama?” Povai ifatadamu avaaovitudadami. ⁴⁰ Dai aana aa noragidamu daida itadamu: “Ismaacada ganaadidi aana arvaavoi tomastumaasi calgaducami ismaacada aapima gifaaduini ganvuididina aipacoga gansoicaitai ducami isgomaasi iduufimudai aapima aan invaataraga”, povantadamu aana.

⁴¹ Amaasi aana gaa raif, itadamu agai ismaacada gifoogisa padaga guuca: “Iimadavurai aapima tabiaadaga Diuusi maicalagacaga gannaidi aapima, iimadavurai siaaco tomas-tuigaco maacana tai, maaca siaaco baidui Diuusi aDiaavora vaataraga dai aDiaavora tlaaaficaruda vaataraga. ⁴² Biuugimu aana matai maitiifvuliina, tonomu aana matai maitiifvuliina suudagi, ⁴³ dai gandiviji aana maiaapima maitiifmaatcatadai dai casacada maitiifmaaa oigaragai isganquiiyaga gifaaduini aana. Dai maiyuucucata dai aana matai maitiifvuliina yuucusi, cococatadai aana matai maitiifvuliina, maisapicatadai aana matai maitiifvuliina”, potadamu aana. ⁴⁴ Amaasi agai povai ifatadamu: “Taanadami, zvquida biuugimu aapi, dai tonomu, dai gardiviji, dai maiyuucusi, dai cooco, dai maisapicatadai simaita soi aatama?” povai ifatadamu agai. ⁴⁵ Siaana gaa raif aa noragidamu daida itadamu: “Ismaacada ganaagidi aana arvaavoi tomastumaasi calgaducami ismaacada maitidui aapima goavaovitudadami vaataraga tomasi maisi gaaagai goovai gomaasi maitidui aapima aana gifa vaataraga”, potadamu aana. ⁴⁶ Daida asoimaasi ivuaadami iimia agai siaaco tomas-tuigaco Diuusi soimaasi taatamituldiamu daida acalaga tagitocami iimia agai tavaagiamu siaaco oidacamu Diuusi amadu tomastuigaco —tatadai aSuusi.

26

¹ Aidasi canaato aa aSuusi vaasi gomaasi, agai povartatadai aatama mamaatardami:

²—Caa maata aapima sigoo tasaicada aiya agai asiaa duudagai ismaacada pascua tlagidu, siamaasi gifaaimu aoodami dai maaca ifatadigamu masaida gifaifisana curusiaba poduucai ifimuaamu aana ismaacada viaa amo samicami —gartatadai agai.

³ Amaasi abaitaguucacamigada apapaaligada ajudidiu daida amamaatatuldiamu Diuusi salicamigada amadu apipiscaligada ajudidiu Caifasi quidiana tuisicana ganampagi. Agai abaitacaaacamigadacatadai papaaligada ajudidiu. ⁴ Dai vaascatai agai ganaatagi isducatai yaatagidagi aSuusi dai bajiagi dai muaagi. ⁵ Daida icaiti:

—Baiyoma nanaraca aatama vai daivuifagi gosiaa duudagai tatada baiya aatama vai maitarvui baacoagi oodami —ascaiti.

⁶ Vaida aSuusi Betaanaraga daacatadai Simuini quidiaraga. ASimuini aiquioma viaacatadai amo cocodagagai ismaacada duvaldi gatuuca damos cadueeyi agai. ⁷ Tai ami divia amo oogu dai baacati amo tucayu alavastrocada duifisicami suudacami asaiti sigian uuvadami salicada namaacami. Daacatadai aSuusi mesa abaana taida aooqui tai asaiti moodara.

⁸ Aidasi taa aatama asuusi mamaatardamigada gomaasi alia baacoi aatama dai aipaco garaatagidimi daida icaiti:

—Zistuuisida siaa doodai goovai goasaiti? ⁹ Caaaga gagagamudai goovai mui tumiñsicada dai acada soñamudai soitutuigami —caiti aatama.

¹⁰ Vaida asuusi caa istumaasi aagai aatama mamaatardamigada agai daida povartadai:

—Zituumasi pocai naidi aapima idi ooqui? Gomaasi ismaacada giñduñi goovai agamo istumaasi caagaducami. ¹¹ Soitutuigami vaascara viaacamu aapima gansaagida dai aana gia maisiu vaascara giññajadamu aapima. ¹² Idi ooqui giñtai asaiti giñmoona otoma muquia iñagai aana cascada. ¹³ Ismaacada ganaagidi aana arvaavoi sai tomasiaacoga siaaco gaagidagi Diuusi ñiñiooquituldiadamigada Diuusi ñiñioquida vaasi oidigi daama gaaagidamu ara istumaasi idui idi ooqui sipoduucai vaasi oodami maatacamu —gartadai asuusi.

¹⁴ Tai amaasi auudasi Iscaliote, amoco abavustaama dan gooca mamaatardamigada asuusi ii dai gaaataga agai abaitaguucacamigada papaaligada ajudidiu amadu, ¹⁵ daida itadai:

—Zimaqui giñmaquiagi tumiñsi isgantagida aana asuusi? —astadai.

Tai agai aanaqui amo coobai dan bavustaama piisu plata. ¹⁶ Aida abiaadara auudasi gaagai isducatai gatlagidagi asuusi.

¹⁷ Tai aayi asiaa duudagai istuigaco gatagitoi ajudidiu aidasi Diuusi caagacara vuvaidi Ejiipituañdara. Tai aatama asuusi mamaatardamigada miaadara guuquiva asuusi dai tacacai daida itadai:

—Vaacoga ipalidi aapi tsaibaiduñiagi cuaadagai idi siaa duudagai vaataru —tadai aatama.

¹⁸ Tai agai povartadai:

—Iimivurai maaca agar quiiquiara dai aagida acali ismaacada caagidi aana dai aagidavurai sai aana pocaiti sai camiaadimi masiascada giñmua aagai sai quidiara gaugia ragai aatama aana amadu aapima idi siaa duudagara cuaadagai —gartadai asuusi.

¹⁹ Tatai aatama mamaatardamigada agai idui isducatai garaagidi asuusi dai baidui acuadagai siaa duudagara vaataru. Idi siaa duudagara tagitoi ajudidiu aidasi Diuusi caagacara vuvaiti Ejiipituañdara.

²⁰ Dai aidasi catuca mesa vuidaru daacatadai asuusi amadu aatama abavustaama dan gooca mamaatardamigada agai. ²¹ Dai gacuaadatadai aatama taida asuusi povartadai:

—Ismaacada ganaagidi aana arvaavoi, amaadutai aapima giñtagida agai adudunucami sigai giñmuaamu —gartadai agai.

²² Tatai aatama alia soigaraali dai aipaco garaagidimi dai pocaitimi aatama.

—Taanadami, aana gia cho —tadai aatama.

²³ Taida asuusi garaa noragi dai povartadai:

—Ismaacada giñnamadu gacueeyi agai vaa plaatara gooviava agai daida giñtagida agai dudunucami. ²⁴ Aana ismaacada viaa amo saallicami ivueeyi istumaasi aagai Diuusi ñiñioquidara damos siaa soimaa taatamu gocali ismaacada giñtagida agai sioma arcagaicamudai gocali vaataru ismaivuusaimudai tami oidigi daama —gartadai asuusi.

²⁵ Amaasi ñioo auudasi ismaacada gatlagida agaitadai asuusi daida itadai agai asuusi:

—Giñmamaatuldiamiga, aana gia cho —tadai agai.

Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Aja aapiapa —tadai asuusi.

²⁶ Dai aidasi gacuaadatadai aatama, taida asuusi bai rapaana dai gamamagi dai saasarai dai garmaa aatama mamaatardami daida povartadai:

—Ugavurai. Idi argiñtuucuga —gartadai asuusi.

²⁷ Dai bai ara amo vaasu uvasi varagada dai gamamadacai garmaa ara daida povartadai:

—Iivurai idi vaascatai aapima. ²⁸ Idi arapan ducami giñlara ismaacada aastia agai muucacai aana sipoduucai gaogaldamu soimaascamigada, tomasioora sioora vaavoitudagi. Iñiascada muquiaagi vai aastiaagi giñlara aida abiaadara gaagamu goñiooqui utudui ismaacada gaagidi isducatai gaogaldi soimascami dai caagacara vuvaiagi. ²⁹ Dai aana anganaagidi ansai camaiyada iñagai aana uvasi varagada asta iñiascada iiyagi utudui aapima ganamadudu maaca siaaco gataanañi garooga Diuusi —gartadai asuusi.

³⁰ Dai canaai amo Diuusi nidadu siaa duutudaiti Diuusi, iji aatama Oliivosi giidiamu.

³¹ Taida asuusi povartadai:

—Vaascatai aapima voopoimu dai lagi giñdagitomu sivi tucaru, pocaiti Diuusi ñiñioquidara: “Dagitomu aana islamuaatudamu pasturu sicañiirugada aipaco iimimu”, caiti Diuusi

ñiooquidara. ³² Damos siascada apamu duaaca aana apaga aimu aana Galilee isapima —gartadai asuusi.

³³ Taidan piiduru aa noragi daidan itadai:

—Tomasi vascatai gogaa voopiagi dai lagi gadagituagi aana gia maiagi gadagituagi —tadai piiduru.

³⁴ Taidan asuusi itadai:

—Ismaacada gaaagidi aana arvaavoi sai sivi tucara maiquiaa cuujuicai tacucu aapi vaicojo potaiya agai pasai maitiimaata —tadai asuusi.

³⁵ Taidan piiduru itadai:

—Tomañsi aapi gamadu muu maitanpotaiyagi in smaita maata —tadai piiduru.
Tatai vascatai aatama potai ara.

³⁶ Dai amaasi aayi asuusi amadu aatama mamaatardamigada agai amapacaga siaaco Getasemani tagidu taidan asuusi povartadai:

—Tamiavar daraaja naida aana maaaca gamamadagi —gartadai asuusi.

³⁷ Dai vaidacai piiduru amadu gooca Sevedeo maamarada dai alia soigalidi dai camostagitocan tada isdadiagi atataaanadami dai balquigi. ³⁸ Daidan itadai:

—Camuquidan tada aana soigniiliditai. Tanasiavar vii aapima damos maitavar cocosi —tadai.

³⁹ Dai baitaquioma ii dai cupulia voi davarapi dai daana Diuusi dai potadai:

—Giñooa isbaigaca ismaisi soimaa taata aana damos vai maitara duuna istumaasi aana ipalidi mosacaasi istumaasi aapi ipaldagi —astadai asuusi.

⁴⁰ Dai amaasi apamu ii agai maaaca siaaco daraajatadai amamaatardamigada vai agai cocosacata dai, daidan potadai agai piiduru:

—Zmaitapas istui isnaagagi tomasi amo oora aana ginaamadu? ⁴¹ Maitavar cocosi dai gamamadada vai maisoimaasi anduiftudana diaavora. Aapima iduñia alidi istumaasi Diuusi ipalidi dai vascaga maiquiaa calga vaavoitudai cascada maitivueeyi —astadai.

⁴² Dai imacai gamamagi asuusi apamu dai poduucai gamamagi:

—Giñooa ismaibaigacagi ismaisoima taata aana iducatai cabaidui aatama aida gia araduuna isducatai aapi ipaliadagi —asduucai gamamadai.

⁴³ Dai otoma apamu ii siaaco daraajatadai amamaatardamigada vai apamu cocosacata dai alia cocosimucata dai agai mossusuligai vuupuida. ⁴⁴ Dai dagito agai dai imacai gamamagi apamu agai vaa ñiooquicada. ⁴⁵ Amaasi apamu ii agai siaaco daraajatadai amamaatardamigada daidan itadai:

—Siviavar gia cocosi daidan ganiibasta. Casiat aayi masiuu duucu gintaagida agai aana ismaacada viaa amo samicami. Gintaagida maagai soimaasi ivuaadami. ⁴⁶ Vaapaigivurai. Tiimada. Casia boodara imai ismaacada gintaagida agai —astadai asuusi.

⁴⁷ Dai quiaa ñioocaitadai asuusi tai ami divia uudasi. Agai aramoco garaduñi aatama baivustaama dan gooca mamaatardamigada asuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamaastai dai uusi. Agai arjootosacata dai baitaguacacamigada papaaligada judidiu dai apipiscaligada judidiu. ⁴⁸ Uudasi ismaacada gatlagida agitadai asuusi casi itadai laquoma agai oodami:

—Ismaacada usupiga aana agiava agai varai bai —tadai uudasi.

⁴⁹ Amaasi miaadara caquiva agai asuusi daidan itadai:

—Baiga ginaamaatuldiamiga —tadai uudasi.
Dai usupi.

⁵⁰ Taidan asuusi aa noragi daidan itadai:

—Zginiaduñi patuma duñia agai dai divia? —tadai agai.

Amaasi miaadara ququiva oodami dai bai asuusi.

⁵¹ Amaasi amaadutai ismaacada ami guacata dai suusi amadu vuusaitu gacusiru dai iquita amo naacada baitacaacami papaali pioñigada. ⁵² Taidan asuusi itadai:

—Gacuviertagara icasa gacusiru. Vascatai sioora gacocoadagi cusiruicada cusiruicada coimu agai. ⁵³ Zmaitapas maata aapi isnaana istutuidi istaaniagi giñooa amo soñi vai agai calga istutuidi isginoosdagi mui mil gasandaaruga tavaagaiñdara? ⁵⁴ Isagai ginoosdagi aida gia camaitaraduñia go ismaacada aagai Diuusi ñiooquidara —tadai asuusi.

⁵⁵ Amaasi asuusi itadai oodami:

—Ztuimasi dada aapima dai vuucati uusi dai mamaastai? Zdai tuimasi ginaquia agai ducami siaana aramo asivogamicagi? Vlas tasai gansaagida daacana aana gaa quiupaigadara judidiu dai ganmamaatuldina Diuusi ñiooquida matai tomali amo imidagai

maimaisapicami giñbái. ⁵⁶ Dai vaaasi gomaasi idui aapimá vaidá apáduuna isducatai ooja Diuusi ñiooquitudamigadá Diuusi ñiooquidá —tátdai áSuusi.

Tátdai vaascatai aatama mamaatardamigadá voopoi dai áagi viaa áSuusi.

⁵⁷ Tai ágai ismaacadá bai áSuusi baacai maaca siaaco daacata dai áCaifási. Ágai árbaitacaacamigadá papaaligadá ájudidíu. Ami casi ganampaidacata dai amamaataltudiamí Diuusi sálicamigadá álamadu ápipiscaligadá ájudidíu. ⁵⁸ Vaidá áPiiduru mosmaacasadáta oiditadai ágaa baítacaacamigadá papaaligadá ájudidíu tuisiquigadára ucami dai amaasi vaa dai daiva ásandaaru álamadu dai nájjada ágai istumaasi iduñia ágai áSuusicadá.

⁵⁹ Taidá átaáaanadamigadá ápapaali álamadu ápipiscali vaascatai ávaamioma tátaaanadamigadá uusi dadagacadá dudunucami ájudidíu gaagai ámo istumaasi istucadá gápiara vaaajagi tomasi maitarvaavoi dai poduucái gataañia ágai muaaragai. ⁶⁰ Dai vaascara maitáa tomali ámo istumaasi istucadá gápiara vaaajagi tomasi muídtutai dada dai yaatagai. Dai cuugatára dada gooca nájjadami yaatavogami ⁶¹ daidá icaiti:

—Gocáli icaiti: “Aana ístutuidi ísdaitudagi ágaa quiupai dai vaica tasaicadá ápamu vañigidagi”, caiti gocáli —ascái gonájjadami.

⁶² Amaasi ábaitacaacamigadá ápapaali judidíu cáquiva daidá itátdai áSuusi:

—¿Maitaras gaaa noragida ágai tomali ámo istumaasi? ¿Tumaasi goovai ismaacadá ágai goovai gavui? —astátdai.

⁶³ Taidá áSuusi maíñioocacái víi. Taidá ábaitacaacamigadá ápapaali judidíu itátdai:

—Aana angaaagidi pásaidá garaagidana Diuusi vuitapi ismaacadá tomastuigaco oidaga pásabai aapi áraCristo Diuusi maradá síápara cho —astátdai.

⁶⁴ Taidá áSuusi itátdai:

—Ája Diuusi maradáana poduucái isducatai ágai aapi. Dai aapimá giñtaágimu aana ismaacadá viaa ámo sálicami síDiuusi sálica padára daacamu aana dai giñtaágimu aapimá síáscadá távaagíañidára imadá aana ícomai saagida —astátdai áSuusi.

⁶⁵ Taidá ábaitacaacamigadá papaali judidíu saasaraí gayuucusi. Alia baamu ágai cacatai istumaasi ágai áSuusi. Daidá itátdai ábaitacaacami:

—Gocáli poalidi ísáDiuusi maradá dí. Dai víi ñioocái Diuusi camaitágitó aatama vaamioma nájjadami. Aapimá cacá isducatai víi ñioocái goovai Diuusi. ⁶⁶ ¿Tátuma duuna gocálicadá? —astátdai.

Tai ágai itátdai:

—Gápiara caatacamiava goovai gataañivurai muaaragai —astátdai.

⁶⁷ Daidá áoodami sísívidimí áSuusi vuivasadá dai capiacarai. Dai aa vuivasana capiacarai. ⁶⁸ Daidá itátdai:

—Aapi poalidi ísDiuusi ámaa ámo sálicami. Maatáñi toora ágaa —astátdai.

⁶⁹ Vaidá áPiiduru maigovai tuisicana daacata dai tai ámo cusñiirugadá ábaitacaacamigadá ápapaali ami divia daidá itátdai ágai áPiiduru:

—Áapiapa ápara álamadu aimaráña áSuusi Galileára oidacami —astátdai ácusñiiru.

⁷⁰ Dámos áPiiduru yaatagi daidá itátdai:

—Maitan maata aana pasioora ágai aapi —astátdai.

⁷¹ ÁPiiduru cavuusaimí maigo quíidigamu, tai ápara ámai ágai vaa cusñiirugadá taa áPiiduru ápara daidá itátdai ismaacadá ami daraajatadai:

—Gocáli ápara álamadu aimaráña áSuusi Nasareetára oidacami —astátdai áali táji.

⁷² Dámos áPiiduru ápamu yaatagi daidá itátdai:

—Maata Diuusi ísmaimaata aana gocáli —astátdai áPiiduru.

⁷³ Dai laachicadá ágai ismaacadá ami daraajatadai abaana guuquiva áPiiduru daidá itátdai:

—Sálicadá áapiara áramoco áSuusi mamaatardamigadá ápara. Asta ápamaasi ñioocái aapi áSuusi —astátdai.

⁷⁴ Vaidá áPiiduru galñaasi ñiooquimi daidá icaitimi:

—Maata Diuusi nai aana maimaata gocáli —ascái.

Tai aida otoma cuujui átacucu. ⁷⁵ Taidá áPiiduru tágitó ístátdai áSuusi sai maíquiaa cuujucái átacucu ágai vaicojo ítaíya ágaitadai sai maimaata áSuusi. Daidá áPiiduru íi ábiaadára dai soigáldacái sosua.

¹ Dai mosmaasicaí vaaſi taſaſaanadamiſadala apapaali lamadu apipiscali judidíu ganaatagi isducatai vaaſi aſSuusi. ² Dai vulicami baſcaí aſSuusi dai mala taſgi aPilaato, aſgai arſaſaanadamiſadala Judeeſaſa oidacami.

³ Aidasiſadala Uudasi ismaacada gataſgi aſSuusi taſa maſcamuaa agaitadai aſSuusi alia soigali dai ama duucai gatagito. Dai apamu vuidacai vaaſi goamo coobai dan baivustaama piisu abaitaguucacamiſadala papaali judiúu lamadu apipiscali. ⁴ Daidala itatadai:

—Alia soimaasi idui aana gataſgidacai amo caſali maigapiſaſa caatacami maſai muaana —astatadai aUudasi.

Damos aſgai aa noragi daidala itatadai:

—¿Dai gomaſai tumaasi argarvataſaſa aatama? Aapi aſgi argaduñi —astatadai.

⁵ Taidala Uudasi ami aſgaa quiuupai aſana suuli atumiñi, dai ii dai gavuliji.

⁶ Taidala abaitaguucacami apapaali ampagi atumiñi daidala itatadai:

—Maibaiga isvaanaida aatama gogaa tumiñi ismaacada gaoidi oodami Diuusi aa duindada vaataſa. Idi tumiñi arnamagaſadala laſrai caſcada —astatadai.

⁷ Dai aipaco ganaagi ſai aſgai tumiñiſadala savada aſgai amo davalaraí ſiaaco Aajatadami taſagidu dai ami viaaca aagai ſiaaco yaasapadagi ismaacada maitroidacami ami. ⁸ Dai Davalaſaſa laſrai taſagidu aſta ſivi ucami. ⁹ Poduucai apadui ismaacada laſquioma aagai Jeremiiaſicarú Diuusi ñiooquituldiadamiſadala daidala icaiti: “Ajudidíu taſaſaanadamiſadala vu- uquia aſgai goamo coobai dan baivustaama piisu plaata ismaacada baiga duu dai aa namaquida gocaſali ismaacada gataſgi gogamai caſali. ¹⁰ Dai aſgaicada gasavali aſgai adavalaſaſa ismaacada Aajatadami taſagidu, poduucai isduucai giñaagidi giñtaſaanadamiſa”, aſcaiti Jeremiiaſicarú.

¹¹ Tai vaidacai aſgai aſSuusi aſgaa taſaanadami vuitapi tai aſgai taſcaí daidala itatadai:

—¿Aapipaſi arraigadaſa judidíu? —astatadai.

Taidala aſSuusi itatadai:

—Vaavuava, aſja —astatadai.

¹² Taidala abaitaguucacamiſadala apapaali lamadu apipiscali aſpiſaſa vuupai damos aſSuusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui. ¹³ Taidala aPilaato itatadai:

—¿Maitapaſ caſa aapi vaaſi goovai maſmaacada aagai gavui? —astatadai.

¹⁴ Taidala aſSuusi vaſcaſaſa maiaa noragi tomali amo iſtumaasi, dai poduucai aſgaa taſaanadami maitaſa iſtumaasi gatagituagi.

¹⁵ Vaidala aPilaato dadagitoiña amo maſapicami aida ſiaa duudagaſa aſgi poduucai gaviiſadacataſa aſgai isdadagitoldiſadagi aoodami aſgi ismaacada ipaliſadagi aſgai. ¹⁶ Vai ami maſacariſaſa cuupicatadai amo caſali Baraavási taſagiducami ismaacada tomaſioora cajiomacataſa. ¹⁷ Tai aidaſi aoodami ganaampagi aPilaato taſcaí daidala itatadai:

—¿Maacada ipalidi aapima isdagitua aana Baraavási ſiaſSuusi ismaacada Cristo aagai? —astatadai.

¹⁸ Aſgai maatacatadai iſmoſcoimudada tadacataſa abaitaguucacamiſadala apapaali dai caſcada gataſgi aſSuusi.

¹⁹ aPilaato quiaa daacataſa adudunucamiſaſa taidala aooñigada ootosi ñiooqui daidala itatadai:

—Maitigavapasada aapi gocaſali caſa tuigacami lamadu. Tuucaſa taſaſaſquimi aana amo iſtumaasi ſoimaſi aſgai vaataſa —aſducaí ootosi ñiooqui aPilaato ooñigada.

²⁰ Damos abaitaguucacamiſadala apapaali lamadu apipiscali avanaqui aoodami ſai baiyoma gataanana maſdagituagi Baraavási dai ſai muaana aſSuusi. ²¹ Taidala aſgaa taſaanadami apamu ñioo dai taſcaí aoodami daidala itatadai:

—¿Maacada goovai vaſgoocai ſiooma ipalidi aapima iſgandagitolda aana? —astatadai.

Tai aſgai aa noragi daidala itatadai:

—Baraavási —astatadai.

²² Taidala aPilaato taſcaí daidala itatadai:

—¿Dai goſSuusi maſmaacada Cristo aagai ducataí iduuna aana? —astatadai.

Tai vaſcaſataí aa noragi daidala itatadai:

—Siſaſaſi curusiaba vai poduu muucuna —astatadai.

²³ Taidala aPilaato itatadai:

—¿Tumaasi ſoimaasi iducami goovio? —astatadai.

Tai aſgai apamu ijiña daidala itatadai:

—Siſaſaſi curusiaba, vai poduu muucuna —astatadai.

²⁴ Aidasi ḄPilaato catalla iscamaitistui loodamicada cavaamioma galcaittai Ḅgai, dai gatai suudagi dai gaico vlassi Ḅoodami vuitapi daida itatadai:

—Aana gia maitargifidufi gocallacada. Goovai gia maitargallpiara caatacami, goovai gia Ḅagi aapima Ḅrganaa duifidaga —astatadai ḄPilaato.

²⁵ Tai vlassatai loodami aa noragi daida itatadai:

—Aatama Ḅamadu garmaamara targallpiara vallaacamicagi —astatadai.

²⁶ Taida ḄPilaato dagitoli Baraavasi daida ḄPilaato gatajai masai galcarsana iquisanaicada ḄSuusi dai taagi loodami sai curusiaba siisana sai poduu muucuna.

²⁷ Tai gooquiara Ḅgala taanadami sandaarugada vaidacai ḄSuusi gamu Pilaato quidiamu dai vai vlassi Ḅsandaaru dai ami siaaco caacatadai ḄSuusi vlassi sicoli guuquiva. ²⁸ Matai uupasi yuucusida ḄSuusi dai aadi aa yuucusi varagicami sai Ḅraa maascamu Ḅmo rai, ²⁹ dai moo daama dai Ḅmo cooronai uuparacada duifisicami dai maa Ḅmo taavali sallis padara novira. Daida Ḅantootonacada guuquiva ḄSuusi vuidara dai parunai daida icaiti:

—Sivi gia tavapi oidacamu aapi raigada Ḅjudidiu —ascaiti.

³⁰ Dai sisividimi Ḅraa dai Ḅbalyi taavali dai Ḅgaicada moodana Ḅgvai. ³¹ Dai canaato parunacai Ḅpamu uupasi Ḅyuucusi varagicada dai Ḅpamu aadi Ḅagi yuucusida. Dai boodara vaidacai dai malla siisa Ḅgai curusiaba sai poduu muucuna.

³² Dai aidasi utudama iji Ḅgai abiaadara vuidara aayi Ḅmo calli Simufi taagiducami Sirefiara oidacami matai aagidi sai Ḅlacaina Ḅgai acurusigada ḄSuusi.

³³ Dai poduucai aayi malla siaaco Gólgota taagidu. Gólgota icaidaga mooda muuquida.

³⁴ Dai ami oidi uvasi varagada vallaḄagacami Ḅmo doadigami alia Ḅacocami sai Ḅgaicada palapioma soimaa taatana. Taida ḄSuusi mosdala dai camaitipali isiiyagi.

³⁵ Dai casisacai curusiaba Ḅmos maiquiaa muu Ḅgai tai gooquiara Ḅlaanaitudai volao dai poduucai naida Ḅgai isioorai ajia Ḅgai yuucusida ḄSuusi. Dai poduucai Ḅpadiu istumaasi aagai Diuusi Ḅiooquituldiadamigada daida icaiti: “Sai Ḅlaanaituda Ḅgai volao dai poduucai naida aagai isioorai ajiai Ḅyuucusida”. ³⁶ Dai ami daraajatai nuucada. ³⁷ Dai curusiaba moo daama dai Ḅmo oojai ismaacada gatajai ḄPilaato dai aagai mastuisida gatajai muaragai daida icaiti: “Idiava ḄraSuusi, raigada judidiu”, ascaiti Ḅoojai.

³⁸ Dai abaana ḄSuusi siisisa gooca Ḅasivogami Ḅmoco sallis padara Ḅmai curusiaba dai Ḅgama oogisa padara Ḅmai curusiaba. ³⁹ Dai ismaacada amui dagavusai galnaasi Ḅiooqui suuligidi ḄSuusi dai gidai Ḅanmoomo, ⁴⁰ daida itatadai:

—Epa aapi Ḅasmaacada dadaitudai Ḅgala quiuupaigada Ḅjudidiu dai vaica tasaicada ivueeyi Ḅpamu caagacara Ḅgavuusaida aapi Ḅagi. Siaapi ḄrDiuusi marada tavaniifi bocurusiaindara —astatadai.

⁴¹ Poduucai Ḅraa parunai Ḅbaitaguacacamigada Ḅpapaali Ḅlamadu Ḅmamaatatuldiadami Diuusi Ḅallicamigada Ḅlamadu Ḅfariseo Ḅlamadu Ḅpipiscali dai aipaco Ḅnaagidi daida icaiti:

⁴² —Caagacara vuvaitu goovai aa dai goovai Ḅagi gia maitistutuidi iscaagacara Ḅgavuusaidagi. Issallicada Ḅraavoi isagai Ḅarraiga aatama judidiu vai tavana curusiaindara tatai poduucai vaavoituda aatama Ḅraa. ⁴³ Goovai povallidi siDiuusi nuucada. SiDiuusi Ḅallicada oigadai caagacara vuusaidana tuduida sivi. Gocaasi Ḅraagidi goovai saida ḄrDiuusi marada —ascaiti Ḅgai.

⁴⁴ Dai asta Ḅasivogami ismaacada cucurusiaba siisapicatadai ami sonuana ḄSuusi galnaasi Ḅioocai Ḅgai vui vlassi.

⁴⁵ Dai dan duucu vlassi oidigi tucapi vii vaic oora. ⁴⁶ Dai aida coi Ḅlassico Ḅgagara iina ḄSuusi daida icaiti:

—Eloi, Eloi, lama sabactani —ascaiti. Asmaacada itliya Ḅlidi giñDiuusiga, giñDiuusiga Ḅtuirasi giñdagito? astaliya Ḅlidi.

⁴⁷ Dai Ḅmoco ismaacada ami daraajatadai caa ispocaiti Ḅgai daida icaiti:

—Dafi vapaidi goovai ḄDiuusi Ḅiooquituldiadamigada Eliasi —ascaiti.

⁴⁸ Tai otoma amaadutai malla dai Ḅai Ḅmo visiocoli dai vadaitu uvasi varagada Ḅacocamicada dai Ḅmo tootocami cuagara dai Ḅvisiocoli dai miaadara dadasdi ḄSuusi sai visiusuna. ⁴⁹ Ḅmos aa itatadai:

—Tadagito sabai diviana Eliasi dai caagacara vuusaidana —astatadai.

⁵⁰ Taida ḄSuusi Ḅgagara iina dai muu. ⁵¹ Vaida Ḅgala icusi ismaacada Ḅgala quiuupaigadara judidiu sagiacatadai Ḅpan Ḅasi covocami Ḅmo sueeyi dai Ḅraana salli sarai tacavidara abiaadara matana ucami. Dai Ḅavaraai gigivuli dai ojooodai taatapai. ⁵² Daida Ḅacucucupioo siaaco yaasapicatadai acoidada dai mui oodami ismaacada vaavoitudaitadai Diuusi duduca acoidada saagidaindara. ⁵³ Dai caduacacai Ḅpamu ḄSuusi coidada saagidaindara daida Ḅgaa vlassi vuvaja coidada saagidaindara dai malla Jerusalemara vaapa tai mui oodami taa.

⁵⁴ Tai amaasi atlaaanadamigada sandaaru amadu agaa ismaacada nuucadacatadai asuusi aidasi taa agai isgigivuli davalarai dai taa vaasi ismaacada apadui samicada duduaadimu, daida icaiti:

—Baivaavoi idi cali samicada arDiuisi maradacatadai ismaacada tavai tavaagiiñdara —ascaiti.

⁵⁵ Dai ami guucacatadai mui ooqui maaasdarala niditadai apa ismaacada Galileeiñdara oidatucuitadai asuusi dai soicitadai. ⁵⁶ Agai saagida daraajatadai Maria Madaliña, dai Maria Jacovo dala dai Osee dala, dai Zevedeo mara dala.

⁵⁷ Dai caurui tai ami divia amo cali gaviidacami Osee taagiducami. Agai arArimateeala oidacami, agai arvaavoitudadami asuusi apa. ⁵⁸ Dai amaasi agai nidamu apilaato dai tai asuusi tuucugada. Taida apilaato gatajai masai taagidana. ⁵⁹ Dai tavañdaci asuusi ami curusiañdara dai amo icusi maitucuracamiñdara biisa. ⁶⁰ Daida aOsee casi gatajaitadai cocodagai amo vavuna masai ami yaasana siascada muquiagi agai damos asuusi ami taa agai. Dai cacupacai aquitaagiña amo gaa odacada daivunu ii. ⁶¹ Vai ami daacatadai Maria Madaliña amadu agamai Maria siaaco yaasapicatadai asuusi sonuana.

⁶² Aida atasaicatadai istuigaco baivuaadana agai vaasi dai siaadiqui aribastaragaicatadai istuigaco maitistuma vuaadana agai. Dai siaadiqui abaitaguucamigada apapaali judidiu, amadu afariseo maa nidamu apilaato ⁶³ daida itadai:

—Tagito aatama ayaatavogami Suusi aidasi quiaa oidacatadai agai iscaititadai sai vaica tasaicada duaaca agaitadai agai coidada saagidañdara. ⁶⁴ Cascada gataaafiñi masai calaga nuucadacana maa ca siaaco yaasapi asuusi vaica tasai uucami vai poduucai maidadana asuusi mamaatardamigada tucara vai maibana tuucugada vai gooquiñdara maipocaitada agai iscaduaaca. Dai poduucai agooquiñdara yaatagi vaamioma maicagaducagi siatuucamidara —astadai.

⁶⁵ Daida apilaato itadai:

—Moguuca giñsandaaruga. Vaidacai aapima dai maa ca siaaco cayaasa asuusi cali bai duña istitutuidi dai vai poduucai maibana muuquiada —astadai apilaato.

⁶⁶ Dai iji dai maa calaga baidui siaaco yaasapicatadai asuusi dai seeracada bidasa dai ami seeraba dai aseeyogada gaa baitacaacamigada aromamano. Vai ami daraajatadai sandaaru apa.

28

¹ Dai cadaivunucai arbastaragai tasara dai camaasimi oidigi tumiñoco daida Maria Madaliña amadu agamai Maria iji maa ca siaaco yaasapicatadai asuusi. ² Tai todian duucai gigivuli davalarai, amo Diuisi taañicaruda tavai tavaagiiñdara cascada. Dai acaci maa ca siaaco yaasapicatadai asuusi maigovai daitu odai istucada cuupicatadai agai dai daama daiva odai. ³ Dadadacai agai apan duucai papadocadami dai yucucida apan vaasi tootuja calvai. ⁴ Mostagacai sandaaru arDiuisi taañicaruda giigivuli duduaadimucai dai camoscoidada duucai vii. ⁵ Dai amaasi arDiuisi taañicaruda itadai looqui:

—Maitavar duduaadicuda. Aana calaga maata isgaagai aapima asuusi ismaacada curusiaba gaisiatu. ⁶ Dai agai maitiipu tami casiat duaaca isduucai aagaitadai agai. Baigovai avar iimi dai ñida siaaco caatcatadai agai. ⁷ Iimadavurai otoma dai maa aagida amamaatardamigada iscaduaaca agai coidada saagidañdara dai sivi imia agai agai anbaitaqui Galileeamu dai ami taagimu aapima. Goovai arvaasi ismaacada ganaagida iñagai aana —astadai.

⁸ Taida looqui otoma iji abiaadara baiganliatugai dai duduaadimutugai. Dai voopoigi dai maa garaagida agai aatama mamaatardamigada asuusi vaasi istumaasi aagidi arDiuisi taañicaruda. ⁹ Dai aidasi voopoigitadai agai tai vuidara aayi asuusi dai viaatuli. Tai agai abana ganootonacada guuquiva asuusi dai siaa duutuli dai taata macasoda. ¹⁰ Tai agai itadai:

—Maitavar duduaadicuda. Iimivurai dai maa aagida giñaduñi vai iimana Galileeamu dai ami giñtagimu agai —astadai.

¹¹ Aidasi looqui gamu iimaitadai taida sandaaru chilaqui caayamu iji dai aagidi abaitaguucamigada apapaligada ajudidiu vaasi istumaasi apadi. ¹² Taida

ΛbaitΛguucacamigadΛ iji dai mΛΛ aatagi Λgai Λpipiscali ΛΛmadu dai nΛida aagai isducatai iduñiagi. Dai gooquiΛrΛ aa namΛqui Λgai mui tumiñsi Λsandaaru ¹³ daidΛ itΛtΛdai:

—Aagidavurai aapimΛ situcarΛ coocosΛcatadai aapimΛ sai dada ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ dai bΛΛcai ΛtuucugadΛ ΛSuusi. ¹⁴ IsΛgΛΛ tΛaanΛdami maatia goovai aatΛmΛ atΛbai duñiagi Λgai ΛΛmadu cascΛdΛ maitasiΛnduñia Λgai —astΛtΛdai.

¹⁵ TaidΛ Λsandaaru vui Λtumiñsi dai iji dai mΛΛ aagidi istumaasi aagidi Λgai. Dai poduucai aagai Λjudidíu asta sivi ucami.

¹⁶ Dai poduucai iji aatΛmΛ baivustaama dan Λmoco mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi gamu Galileeamu Λmo quiidiamu siaaco aagai ΛSuusi. ¹⁷ Dai aidasi tΛΛ aatΛmΛ ΛSuusi siaa duutuli dΛmos Λmoco gΛraaduñi maicΛΛga vaavoitudaítadai. ¹⁸ TaidΛ ΛSuusi abaana cΛquiva aatΛmΛ dai povΛrtΛtΛdai:

—AanΛ via Λmo sΛΛlicami dai vaamioma gataaani tΛvaagiΛrΛ dai tami oidigΛrΛ. ¹⁹ IimΛdavrurΛi aapimΛ dai aagida oodami vΛΛsi oidigΛrΛ oidacami sai aliΛsi gΛaagai isvaavoitudai iñsaanΛ ΛΓACΛΛgACΛΓΛ vuviadami dai poduucai ΛrgiñmamaatΛrdamicagi. IsmaacΛdΛ vaavoitudai Λgai gia vΛpaconavurΛi Diuusi gΛrooga guvcadadΛcΛdΛ dai giñguvucadagacΛdΛ, aanΛ ΛrDiuusi maradΛ, dai Diuusi IbΛadΛ guvcadadΛcΛdΛ vai poduucai maatiagi aa iscavaavoitudai Λgai. ²⁰ Dai maatΛtuldavrurΛi sai ΛΛgidiña vΛΛsi istumaasi gΛnaagidi aanΛ. MaatΛcavrurΛi aapimΛ iñsaanΛ gΛnΛΛmadu daaca iñagai vΛΛs tasai ugítΛcai oidigi ucami —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

MosΛcaasi.

Marcusi ooja istumaasi ivuaadana ΔSuusi Cristo aidasi aimaraitadai tami oidigi daama.

¹ Δlaquioma ooja Isaíacaru amo ñiooqui Diuusi ñiooquidatla ismaacadla istutuidi isbailiatudada oodami aagaitai ΔSuusi Cristo Diuusi marada.

² Isaía arñiooquituldiadimagadacatadai Diuusi dai aagai sai Diuusi pocaiti:

Ootosamu aanla amo ootosicami aapi Cristo gbaitaqui

Vai agai aagidana oodami sai divia agai aapi.

Daidla oodami ama duucaí gantatagitadamu

Dai camaisoimaasi ivuaadamu.

³ Diuusi ootosa agai amo camli sai oidigana gamamaatatuldiña dai poduucai aagidamu agai oodami:

“Caotoma divia agai gartaanadamiga cascada ama duucaí avar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaía. ⁴ Tai divia ΔVuaana dai oidigana vapaconaimi oodami, dai aagidi sai gaaagai islama duucaí gantatagituagi dai isganvapaconacagi dai camaisoimaasi ivuaadagi sai poduucai Diuusi oigaldana soimaascamigada. ⁵ Tai ami oidigatla dada vaasi Judeea davalatlatla oidacami dai Jerusaleenatla oidacami dai caaca agai istuma aagaiña ΔVuaana; vaidla ΔVuaana vapaconaiña ami agala aqui Jordánatla ismaacadla aagaiña soimaascami ismaacadla ivuaadana sai Diuusi oigaldana.

⁶ Daidla ΔVuaana yuucusida cameyu vopodacada duñisicatadai dai givurada ogicada duñisicatadai dai cuaadana agai soosoyi dai saivoli. ⁷ Dai aagidiña agai oodami Diuusi ñiooquida daidla itatadaiña:

—Gooquilatla divia agai amai ismaacadla vaamioma viaa guvucadagai iñsaana. Aana tomali maiviaa sallicami iscuiquiagi dai uupasdagi susuusacada giliaragada, aana maitistutuidi silasi istutuidi agai dai agai vaamioma namaga iñsaana cascada. ⁸ Aana ganvapaconai aapimla suudagicada damos agai divimu dai maaqui agai oodami guvucadada Diuusi Ibada —astatadaiña ΔVuaana.

⁹ Tai aidla tuigaco ii ΔSuusi Nasareetaiñatla Galilea davalariñatla malla ca siaaco daacatadai ΔVuaana taidla ΔVuaana vacoi ΔSuusi ami laqui Jordánatla. ¹⁰ Amaasi mosvuusai ΔSuusi suudagaiñatla dai tala tavaagi taidla gacupioo dai Diuusi Ibada amo tugu maasi tavai agai daama. ¹¹ Tai caidatu amo ñiooqui tavaagaiñatla daidi caiti:

—Aapiatla argiñmara ismaacadla alia oigadai aana dai alia baigiñalidi aana aapicada —ascaiti ñiooqui.

¹² Tai gooquilatla Diuusi Ibada vaidacai ΔSuusi oidigamu. ¹³ Tai agai ii dai oidigana daja goo coobai tasai cacasi saagida vaidla ΔDiaavora soimaasi iduiñitula aliditadai ΔSuusi. Tai dada Diuusi tatalaaficaruda dai nuucada ΔSuusi sai maisoimaasi iduiñituldana ΔDiaavora.

¹⁴ Aidla tuigaco sidla ΔErodasi maisa ΔVuaana, ii ΔSuusi Galileeamu, dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida dai isducatai gataanaai Diuusi. ¹⁵ Daidla itatadai agai larla oodami:

—Casi atyoga aayi istuigaco soiña agai Diuusi oodami sai camagacatla oidacana cascada ama duucaí avat gantatagito vuitapi Diuusi dai vaavoituda isDiuusi camagacatla vuvaida agai oodami —astadai Suusi.

¹⁶ Agala suudagi ismaacadla Galilea tlagidu ugidiana salli imaitadai ΔSuusi dai tala gooca gansilagama Simuñi lamadu Aandrasí. Agai arvatopa vuudamicatadai dai suudara dadaitudai ganvatopa vuicaru. ¹⁷ Taidla ΔSuusi itatadai:

—Giñoidavurai nai aana ganmaatatuldana masducatai gaagadagi oodami vaidla giñvaavoitudaiña —astatadai ΔSuusi.

¹⁸ Tai agai otoma anaasi viaa ganvatopa vuicaru dai oi ΔSuusi.

¹⁹ Vaidla ΔSuusi apiaimai dai baitaquioma tala Jacovo Sevedeo marada dai Vuaana Jacovo suculida, vai amo vaarcu arana daraajatai darasdi ganvatopa vuicaru. ²⁰ Taidla ΔSuusi vai agai sai oidana tai agai anaasi vaarcu arana viaa ganooga lamadu apipiooñigada dai oi ΔSuusi.

²¹ Amaasi aayi Agai Capernaum^{ΛΓΛ}; dai mosaayi ib^Λstaragai tas^{ΛΓΛ} tai vaa ΔSuusi Ajudidíu quiuupaigad^{ΛΓΛ} dai g^{ΛΛ}aagacai gamamaat^Λtuldími Diuusi ñiooquida. ²² Dai v^{ΛΛ}ascatai ismaac^Λd^Λ ca^Λ mait^{ΛΛ} isducatai g^Λnt^Λt^Λagituagi ca^Λcatai si^{ΛΛ} c^{ΛΛ}ga ñioocai ΔSuusi. Amo s^{ΛΛ}alicami viaacami duucaí gamamaat^Λtuldi Agai dai maisiu ap^Λn duucaí amo ma^Λat^Λtuldiadami Diuusi s^{ΛΛ}alicamigada. ²³ Dai ami Ajudidíu quiuupaigad^{ΛΓΛ} daacatadai amo c^{ΛΛ}li ismaac^Λd^Λ viaacatadai amo Diaavora t^{ΛΛ}aañicarud^Λ daid^Λ ΔDiaavora t^{ΛΛ}aañicarud^Λ iñ^Λquitu c^{ΛΛ}li daid^Λ it^Λt^Λdai Agai Suusi:

²⁴ —¿Tuipasi g^Λrsaagida v^Λpacaí aapi Suusi Nasareet^{ΛΓΛ} oidacami? ¿G^Λrcoodapasi Agai dai divia? Aan^Λn g^Λ c^{ΛΛ}ga g^Λmaat^Λ dai maat^Λ aan^Λ p^Λsi^Λt^ΛDiuusi marad^Λ ismaac^Λd^Λ tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi —ast^Λt^Λdai c^{ΛΛ}li ismaac^Λd^Λ viaacatadai ΔDiaavora t^{ΛΛ}aañicarud^Λ.

²⁵ Taid^Λ ΔSuusi bagaimi ΔDiaavora t^{ΛΛ}aañicarud^Λ daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Maitiñioocada mosaiuuusai dai dagito g^Λc^{ΛΛ}li —ast^Λt^Λdai ΔSuusi.

²⁶ Tai amaasi ΔDiaavora t^{ΛΛ}aañicarud^Λ suiquituli c^{ΛΛ}li dai g^Λg^Λt^Λ iñ^Λquimi dai vuusai c^{ΛΛ}li iñ^Λd^Λg^Λ. ²⁷ Tai v^{ΛΛ}ascatai ismaac^Λd^Λ ami daraajatadai ali^Λ duduaadimu, dai aipaco g^Λnt^Λcacaimi daid^Λ icaitimi:

—¿Tumaasi goovai? ¿Tuma utudui g^Λrmamaat^Λtuldi goovai? G^Λc^{ΛΛ}li g^Λ s^{ΛΛ}ic^Λd^Λ viaa guvucadagai asta ΔDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ ap^Λ a^Λg^Λidi dai vuuvacaí oodami iñ^Λd^Λg^Λ —ascaiti aoodami.

²⁸ Tai otoma g^Λmaí v^{ΛΛ}si Galilea d^Λv^{ΛΛ}ri^Λg^Λ istumaasi ivuaadatadai ΔSuusi.

²⁹ Aid^Λsi vuvaja Ajudidíu quiuupaigad^Λiñ^Λd^Λg^Λ ΔSuusi ^{ΛΛ}madu Ajacovo ^{ΛΛ}madu ΔVuaana oí Agai ΔSimuñi dai ΔAand^Λg^Λsi quiidiamu. ³⁰ Vaid^Λ ΔSimuñi tuumud^Λ ali^Λ coococatadai oiditai toifdagai dai caat^Λcatadai, m^Λtai aagidi ΔSuusi sai Agai coococatadai. ³¹ Taid^Λ ΔSuusi miaad^Λg^Λ c^Λquiva dai noviaíñ^Λd^Λg^Λ b^Λi dai vañigi. Mospodui Agai tai dagito ^Λtoifdagai, dai Agai vaa ooqui Agai dai bibi.

³² Dai aid^Λsi catuca, m^Λtai vuaapi ΔSuusi v^{ΛΛ}si ^Λcoococoidad^Λ dai ismaac^Λd^Λ viaacatadai ΔDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ ap^Λ. ³³ Dai v^{ΛΛ}si aoodami g^Λnt^Λmpagi ami quitaagiña. ³⁴ Taid^Λ ΔSuusi duduaadi muidutai naana maasi coocodagai viaacami dai vuvaitu oodami iñ^Λd^Λg^Λ mui Diaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ. ΔDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ g^Λ maat^Λcatadai ΔSuusi d^Λmos Agai maidadagitoiña isñioocada Agai sai maimaasico v^Λajana aoodami vuitapi sioo^Λ Agai.

³⁵ ΔSuusi siaalimod^Λ vañi quiaa tucagamucatai dai ii oidigamu dai m^Λaca gamamada Agai. ³⁶ Taid^Λ ΔSimuñi ^{ΛΛ}madu ^Λaaduñ^Λ gaagamu ΔSuusi. ³⁷ Dai aid^Λsi t^{ΛΛ} Agai pot^Λt^Λdai:

—V^{ΛΛ}si oodamiava agaagai —ast^Λt^Λdai.

³⁸ D^Λmos ΔSuusi it^Λt^Λdai:

—Tim^Λda sib^Λacoga dai ami gaagida ap^Λ Diuusi ñiooquida. Gomaasi ivuaada iñ^ΛAgai aan^Λ dai divia tami oidigi daama —ast^Λt^Λdai ΔSuusi.

³⁹ Dai ii v^{ΛΛ}si Ajudidíu quiuupaigad^{ΛΓΛ} Galilea d^Λv^{ΛΛ}ri^Λg^Λ dai ami gamamaat^Λtuldími Diuusi ñiooquida dai vuvaidími Diaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ oodami iñ^Λd^Λg^Λ.

⁴⁰ Taid^Λ ΔSuusi miaad^Λg^Λ c^Λquiva amo c^{ΛΛ}li ismaac^Λd^Λ viaacatadai amo coocodagai ismaac^Λd^Λ duvaldi gatuucuga, dai g^Λtootonac^Λd^Λ c^Λquiva daid^Λ it^Λt^Λdai:

—P^Λsip^Λliadagi istutudi aapi isg^Λiñ^Λduaaidagi —ast^Λt^Λdai c^{ΛΛ}li coocoad^Λ ΔSuusi.

⁴¹ Taid^Λ ΔSuusi soig^Λl^Λdan tadatu dai taata g^Λnovic^Λd^Λ daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Ip^Λlidiani isg^Λduaaidagi, duaadicami ivii —ast^Λt^Λdai.

⁴² Mospot^Λi ΔSuusi tai maigo ii c^{ΛΛ}li coocodad^Λ dai c^{ΛΛ}li duaadicami vii. ⁴³ Taid^Λ ΔSuusi ootoi dai s^{ΛΛ}ic^Λd^Λ dai isaagada Agai gomaasi daid^Λ it^Λt^Λdai:

⁴⁴ —Dañi, maitiaagiada tomali ^Λmaadutai p^Λsducatai dueeyi mosai imi dai m^{ΛΛ} vuid^Λg^Λ c^Λquiva ap^Λaali dai oida istumaasi Agai Moseesacaru s^{ΛΛ}alicamigada vai ñ^Λid^Λña aoodami p^Λscadueeyi —ast^Λt^Λdai ΔSuusi.

⁴⁵ Taid^Λ c^{ΛΛ}li mosi dai otoma aagidími v^{ΛΛ}ascatai isducatai ap^Λdui. Casc^Λd^Λ ΔSuusi maitistutudítadai isvaquiagi tomali ^Λmap^Λc^Λg^Λ v^{ΛΛ}si oidacami vuitapi dai baiyoma mosugidiana aim^Λraíña siaaco maitiipucatai oidacami, vai v^{ΛΛ}asc^Λg^Λ muidutai aipad^Λg^Λ ajiopaiña siaaco ucami daaca Agai.

¹ Dai bochi^{aa}qui tasaic^{ad}Δ ΔSuusi apamu ii Capernauumamu; tai otoma mai aoidacami isg^{aa}quiiy^{aa}ΓΔ daacatadai agai. ² Dai otoma s^{aa}licad^Δ mui gan^{aa}mpagi oodami tomali maia^{aa}catadai siaa s^{aa}li vaapaquiagi aa; vai agai gamaat^{aa}tulditadai Diuusi ñiooquid^Δ. ³ Amaasi aayi maacova cac^{aa}li dai uusi^{aa}ΓΔ bacaiticatadai amo c^{aa}li ismaac^{ad}Δ maitistutuiditadai isoifi^{aa}gi. ⁴ Δmos mait^{aa}gaitadai agai isducatai aitudagi ac^{oo}coad^Δ siaaco daacatadai ΔSuusi mos^{aa} muiducatai oodami, dai amaasi vaaqi daama ta^{aa}tsai dai siaaco daacatadai ΔSuusi s^{aa}li daama cupioco dai amui s^{aa}li tavañi ac^{oo}coad^Δ uusi^{aa}ΓΔ. ⁵ Dai aid^{aa}sid^Δ ΔSuusi ta^{aa} sia^{aa} c^{aa}ga vaavoituda^{aa}itadai agai, itat^{aa}adai agai ac^{oo}coad^Δ:

—Giñmara gasoimaascamiga caoig^{aa}ldi —ast^{aa}adai.

⁶ Δmos ^{aa}moco mamaat^{aa}tuldiadami s^{aa}licami ismaac^{ad}Δ ami daraajatadai ap^{aa}na^{aa}lidi: ⁷ “¿Istuisid^{aa} poduucai ñioocai goc^{aa}li? Parundan caiti goovai Diuusi, tomali amaadutai maitistutuidi isgaoig^{aa}liadagi gasoimaascamiga mos^{aa}agi Diuusi”, as^{aa}na^{aa}lidi amamaat^{aa}tuldiadami s^{aa}licami. ⁸ Δmos ΔSuusi maat^{aa}catadai istumaasi gan^{aa}ta^{aa}gitoitadai agai daid^{aa} itat^{aa}adai:

—¿Tuimasi poduucai gan^{aa}ta^{aa}gitoi aapim^{aa}? ⁹ ¿Tumaasi siooma maisijaiga isaagidagi goc^{oo}coad^Δ: “Gasoi^{aa}maascamiga caoig^{aa}ldi”, si^{aa}pa pot^{aa}adagi: “Vañigiñi dai bai g^{aa}vaacosi dai im^{aa}ad^{aa}”? ¹⁰ Gan^{aa}ta^{aa}gidamu aana iñsa^{aa}na ismaac^{ad}Δ viaa amo s^{aa}licami viaa guvucadagai ^{aa}pa tami oidigi daama isgaoig^{aa}ldiada gasoimaascamiga —ast^{aa}adai ΔSuusi amamaat^{aa}tuldiadami s^{aa}licami.

Dai amaasi itat^{aa}adai agai ac^{aa}li coocoad^Δ:

¹¹—Aapi ang^{aa}agidi vañigiñi dai bai g^{aa}vaacosi dai noragi g^{aa}quiiy^{aa}mu —ast^{aa}adai ΔSuusi.

¹² Taid^{aa} ac^{oo}coad^Δ otoma vañi; dai bai g^{aa}vaacosi dai vuusai abiaad^{aa}ΓΔ va^{aa}scatai vuitapi. Tai va^{aa}scatai camait^{aa} isducatai gan^{aa}ta^{aa}gitoagi ta^{aa}gacai goomasi dai c^{aa}ga ñiooquimi Diuusi va^{aa}ta^{aa}ΓΔ daid^{aa} icaiti:

—Tomali amo imidagai main^{aa}idiña aat^{aa}ma gomaasi —asc^{aa}itimi aoodami.

¹³ Dai gooqui^{aa}ΓΔ ii ΔSuusi apamu ag^{aa} suudagi ugidiana; dai aid^{aa}si va^{aa}si aoodami miaad^{aa}ΓΔ guuquiva siaaco daacatadai ΔSuusi tai agai mamaat^{aa}tuli Diuusi ñiooquid^Δ. ¹⁴ Dai aid^{aa}si daivusquimi ΔSuusi amap^{aa}ca^{aa}ΓΔ ta^{aa} amo c^{aa}li Leví ta^{aa}giducami Alfeo marad^{aa} vai daacatadai ami siaaco gavvudana agai tumiñsi. Agai ar^{aa}tumiñsi vuudamicatadai, taid^{aa} ΔSuusi itat^{aa}adai:

—Giñoidáni —ast^{aa}adai.

Taid^{aa} ΔLeví otoma caquiva dai oi.

¹⁵ Dai aid^{aa}sid^Δ gacuaadatadai ΔSuusi Leví quidi^{aa}ΓΔ ^{aa}madu muidutai tumiñsi vuudami ^{aa}madu aa soimaasi ivuaadami. Va^{aa}scatai mesa vuid^{aa}ΓΔ daraajatadai ^{aa}madu ΔSuusi dai va^{aa}si ΔSuusi mamaat^{aa}rdamigad^{aa} ^{aa}pa. Alia muiducataidai ismaac^{ad}Δ oidatucuiña. ¹⁶ Δmos amamaat^{aa}tuldiadami s^{aa}licami ^{aa}madu afariseo ta^{aa}gacai is^{aa}Suusi va^{aa}scatai ^{aa}madu gacuaadatadai itat^{aa}adai agai amamaat^{aa}rdamigad^{aa}:

—¿Tuisid^{aa} gan^{aa}mamaat^{aa}tuldiadamiga ^{aa}madu gacueeyi daid^{aa} y^{aa}ayi tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami ^{aa}madu? —ast^{aa}adai.

¹⁷ Δmos aid^{aa}si ca^{aa} ΔSuusi imaasi itat^{aa}adai:

—Ismaac^{ad}Δ maicoococofi mait^{aa}gito duduaaidiadamu mos^{aa}caasi ismaac^{ad}Δ coococofi. Dai poduucai aana maisu c^{aa}ga ivuaadami va^{aa}ta^{aa}ΓΔ divia. Aana divia dai c^{aa}gac^{aa}ΓΔ vuvaida iñgai soimaasi ivuaadami —ast^{aa}adai ΔSuusi.

¹⁸ Amo imidagai gayunanducai ΔVuaana mamaat^{aa}rdamigad^{aa} ^{aa}madu afariseo ma^{aa}ta^{aa}rdamigad^{aa}, tai dada ^{aa}moco oodami siaaco daacatadai ΔSuusi dai ta^{aa}cacai daid^{aa} itat^{aa}adai:

—¿Tuisid^{aa} gayunandui ΔVuaana mamaat^{aa}rdamigad^{aa} ^{aa}madu afariseo ma^{aa}ta^{aa}rdamigad^{aa}, vai aapi gamamaat^{aa}rdamiga va^{aa}sc^{aa}ΓΔ gacuadana? —ast^{aa}adai agai ΔSuusi.

¹⁹ Taid^{aa} ΔSuusi aa noragi daid^{aa} itat^{aa}adai:

—¿Istutuidi isgayunanduagi av^{aa}paidarsic^{ad}Δ amo cunataragi^{aa}ΓΔ si^{aa}ascad^{aa} quiaa daraajagi acucuntadami? Si^{aa}scad^{aa} quiaa daraajagi acucuntadami mait^{aa}agagi isgayunandudagi av^{aa}paidarsic^{ad}Δ. ²⁰ Δmos istodian duucai gamuaatudagi ac^{aa}li aid^{aa} gia gayunanduan tada av^{aa}paidarsic^{ad}Δ —ast^{aa}adai ΔSuusi.

²¹⁻²² Dai vaamioma aagidi daid^{aa} itat^{aa}adai:

—Tomali amaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamamaat^{aa}tuldi aana dai apiavaavoitudagagi gavaavoitudaraga —ast^{aa}adai ΔSuusi.

²³ Amo imidagai ibastaragai tasara taligi asicami saagida imaitadai asuusi; vaid amamaatar damigada vaiñcumaimi taligi muurad saagida iimaitai. ²⁴ Vaid afariseo itatadai asuusi:

—Dañi çtuisida ivueeyi gamamaatar damiga aa duinidagai ismaacad Moseesacaru saallicamigada aagai sai maitipu oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara? —astatadai afariseo.

²⁵ Damos asuusi itatadai:

—çTomali amo imidagai masmai quiaa naidi apimaa loojai siaaco aagai istumaasi idui adavi ammadu aaduñda amo imidagai alia oidacai biuugigai? ²⁶ Siaaco aagai sai vaa adavi quiuupiar aida sida abiaata abaitaacamigadacatadai papaali, dai bai agai acuaadagai Diuusi dasdarada ismaacadaa agai papaali viaacatadai oigaragai isugiagi tai agai uu dai aa oi gaaduñi —astatadai asuusi.

²⁷ Daid itatadai asuusi afariseo:

—Ibastaragai tasara siaa duutudaragai Diuusi vatar. Vaamioma namaga oodami si libastaragai tasai. ²⁸ Cascada aana ifismaacadaa viaa amo saallicami asuusi viaa guvucadagai isgaagiadagi istumaasi gaagai isivuaadagi ibastaragai tasara —astatadai asuusi.

3

¹ Taid asuusi vaa apamu amo quiuupaigadara ajudiduu vai ami daacatadai amo calli ismaacad gaquisapi amo novida. ² Vai aa soobidacatadai asuusi dai naida agai sabai duaaidana agai calli ibastaragai tasara vai poduucai viaaca agai istucada gaapi avvuaajagi.

³ Amaasi asuusi itatadai calli ismaacadaa gaquisapi acad:

—Vañigiñi dai aran asai caquiva —astatadai.

⁴ Dai amaasi itatadai asuusi oodami ismaacadaa ami daraajatadai:

—çTumaa aagai Moseesacaru saallicamigadara? çIsoidaga oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara amo istumaasi caagaducami maicagaducami sio? çCaagacara vuusaidagi amo oodami muaagi sio? —astatadai asuusi.

Damos agaa maiñiooca vii. ⁵ Vaid asuusi baamudacada nañidi dai soaliaragaicada maimaat caacatai agai istumaasi aagidi asuusi. Amaasi asuusi itatadai calli ismaacadaa gaquisapicatadai noovida:

—Salliñañi ganovi —astatadai.

Tai agai calli dai cacara duaadicami vii. ⁶ Tai amaasi otoma vuvaja afariseo abiaadara dai avnaquida agai eroodasi aaduñda dai muaa agai asuusi.

⁷ Damos ii asuusi ammadu amamaatar damigada agaa suudagi ugidiamu, tai mui oodami Galileara oidacami oi. ⁸ Dai aidasi aa oodami mai asuusi isivuaadatadai asuusi istumaasi gagarducami muidutai dada siaaco daacatadai agai dai naida agai Judeaiañdara, dai Jerusaleaiañdara, dai Idumeaiañdara dai vasmodarara agaa aqui Jordán dai Tiro davalariaiañdara dai Sidooniaiañdara. ⁹ Vaid asuusi caaliquiasdara abiaadara aagidi gamamaatar damiga sai baiduiañdacana amo vaarcu, vai ami daaca agai agai sai mainiutusaiañ mosaliqui oodami. ¹⁰ Asuusi casallicada mui duduaadi oodami gaguvucadacada vai cascada aa coococoidada aipaco nuitusaiaña asuusi vascatai taata aliditai. ¹¹ Vaid asuusi oodami ismaacadaa viaacatadai Diaavora tataañicaruda mostataa gaiña asuusi dai vuidara gatootonacada guguucaiaña vaid adiaavora tataañicaruda iñaquitudaiña vai agai itatadaiña:

—Aapiara arDiuusi marada —astatadaiña.

¹² Damos asuusi sallicada dai diaavora tataañicaruda ismaasiuldagi siora agai.

¹³ Dai gooquara tasai asuusi amo giidiamu, dai vaidacai ismaacadaa agai ipali tai agai oi. ¹⁴ Dai amaasi covai vuvaitu bai vustaama dan gooca oodami saagidaiañdara sai ammadu ajioopaiña, dai sai gooquara gaagidiañ agai Diuusi ñiooquida. ¹⁵ Dai maa guvucadagai sai duduaidiañ coococoidada dai sai vuvaidiañ Diaavora tataañicaruda oodamaiañdara. ¹⁶ Covai vsaitu asuusi, Simuñi Piiduru, dai ¹⁷ Jacovo dai siagida ismaacadaa Vuana taagidu agai arSevedeo maamarada, dai Suusi Boanerges aagai agai ismaacadaa taiya alidi calli ismaacadaa cavami ñioocai apan duucai covonñdami. ¹⁸ Dai Aandara, dai Piili, dai Bartolomé, dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo. Alfeo marada dai Tadeo, dai Simuñi ismaacadaa amoco ismaacadaa vuvaida aliditai romomano. ¹⁹ Dai Uudasi Iscaliote ismaacadaa gooquara gataagi asuusi masai muaana.

—¿MaitamasmaatΛ caΛ aapimΛ idi cuento? ¿Ducatai maatΛ caaca agaidΛ aapimΛ agaa cuentoo? ¹⁴ ACALLI ASadami AΓapan ducami AMOCO ismaacADa aagidiña oodami Diuusi ñiooquidΛ. ¹⁵ AMOCO oodami Apan ducami AASTUCAI ismaacADa VOIYΛΓΛ suuli ismaacADa caacana Diuusi ñiooquidΛ vai didivai ADiaavora dai maigovai dadasai Añiooqui ibADaAifidAΓΛ sai maivaavoitudana. ¹⁶ Dai aa oodami Apan ducami AASTUCAI ismaacADa ojoodai saagida suuli ismaacADa baigANAliaracADa caacana Diuusi ñiooquidΛ dai vaavoitudaiña, ¹⁷ dAmos maiquiaa sigupucataΛrdan vuaadana Agai vaavoidaragadΛ cascADa mospurunaiña aa AñiooquicADa dai soimaa taatamituldifiña vai Agai caugiatΛi vaavoidaragadΛ. ¹⁸ Dai aa oodami Apan duucami AASTUCAI ismaacADa uuparai saagida suuli caacana Agai Diuusi ñiooquidΛ, ¹⁹ dAmos aliA tAtAgitoiña Agai istumaasiAΓA ismaacADa oidaga tami oidigi daama, tumiñisiAΓA dai vAAsiacatai viaaca Alidifiña Agai dai mosgomaasiAΓA tAtAgitoiña dai camaitAtAgitoiña Diuusi ñiooquidΛ cascADa maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai maicAAGACAΓA vuvacΛi. ²⁰ DaidΛ AASTUCAI ismaacADa CAAGaducami dAVΛAΓIΓA suuli Apan ducami Aoodami ismaacADa baigANAliaracADa caacana Diuusi ñiooquidΛ dai vaavoitudaiña daidΛ ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi. AMOCO AΓapan ducami AASTUCAI ismaacADa AMO coobai dan baivustaama vuvaja AMO caidAifidAΓA dai AMiaiñidAΓA vaicoobai dai AMiaiñidAΓA AMO siento —astAtadai ASuusi.

²¹ Dai gooquiAΓA itAtadai AAPA:

—Tomali AMO oodami maicucuudagai AMO cuudacarui dai gooquiAΓA iifapai tomali maivoicarui uta dadasai. Baiyoma tAcavi gAdadasai vai CAAGA maasicagi. ²² Poduucai istumaasi aanΛ gamamaatAtuldi vAAsi gAMAasiuldi, sivi maiquiaa CAAGA maatΛ caΛ Aoodami dAmos gooquiAΓioma gia vAAsi maatΛ caACAMU Agai. ²³ CAAGAVAR gANTAgITO caaca aapima istumaasi gANAagidi aanΛ —astAtadai ASuusi.

²⁴ DaidΛ itAtadai AAPA:

—Agiditai AVAR caaca aapima vAAsi mAStuma caΛ. IsCAAGA AAgiditai caaca aapima giñmamaatAtuldaraga vaamioma CAAGA maatΛ caACAMU vAAsi istumaasi gANAagidi aanΛ. ²⁵ Sioora bAAjAi giññiooqui dai giñAAGidi Agai vaamioma maatAtuldamu aanΛ, dai sioora maibAAjAi giññiooqui dai maitiñAAGidi voopoidamu aanΛ istumaasi maatΛ gALLidi Agai —astAtadai ASuusi.

²⁶ DaidΛ ASuusi itAtadai AAPA Aoodami:

—Diuusi soicAi oodami sai CAAGA gANTAgITONA. Gomaasi AΓapan ducami aidAsi AMO oodami Ai tAligi. ²⁷ Dai gooquiAΓA nonoragai dai cocosai, vaidΛ chiAAqui tasaicadΛ vuvacAi AtAligi dai gAAΓai, vaidΛ ACALLI maimaatAcana isducatai. ²⁸ AdAVAAΓai AAGi baivueeyi cuaadagai ACALLI MOSAcAsi nucada AASICAMI. AΓAGA vuvacAi aagadΛ dai gooquiAΓA muuradΛ, dai gooquiAΓA ibiadΛ. ²⁹ Dai siAAscadΛ cacaibia Agai vai aiyagi yoovaragai otoma gAYoovai —astAtadai ASuusi.

³⁰ DaidΛ itAtadai AAPA ASuusi Aoodami:

—Diuusi soicAi oodami sai CAAGA gANTAgITOCANA. Dai aanΛ cuentocADa gamamaatAtuldi isducatai ivueeyi gomaasi. ³¹ Gomaasi AΓapan ducami istumaasi AΓAVueeyi ACaidΛ AMO uusi ismaacADa AΓAA maasi coravi caidΛ. Goovai Araliducadioma uusi caidΛ oidigi daama ³² ismaacADa gAAsai vai gAGAΓA dai gAGAΓA mamartai vaidΛ Aujuurugi AACagidAΓA gANIibAstaiña —astAtadai ASuusi Aoodami.

³³ Poduucai mamaatAtuldiña ASuusi Diuusi ñiooquidΛ Aoodami gOAA cuentocADa tomasi maimaatΛ caACANA Agai. ³⁴ Maitiipucana AMO imidagai ismaiaagiada ASuusi AMO istumaasi cuentocADa dAmos gooquiAΓA vAAsi aagidiña Agai gAMamaatARDamiga istaiya Alidi cuento.

³⁵ Dai Agai vaa tasAΓA aidasi catucaimi ASuusi itAtadai gAMamaatARDamiga:

—Tiimada vaasadAΓA gOgAA suudagi —astAtadai.

³⁶ TaidΛ AmamaatARDamigadΛ anaasi viaa Aoodami dai vaidacai ASuusi AVAARCUAΓA ismaacADAΓA daacatadai Agai, tai aa oodami oI AAPA aa vaARCUAΓA. ³⁷ Tai caavami AVA daidΛ AAVAlI nuituscAi suudagi vai vaARCU ARAANA vaacAi dai cayoga suuda AVAARCU suudagicADa. ³⁸ VaidΛ ASuusi AVAARCU gooquiamadAΓA COOSOCATADAI. TaidΛ AmamaatARDamigadΛ NAñITU Agai daidΛ itAtadai:

—MamaatAtuldiadami, ¿maitapas vuaama Alidi tASbaicoagi? —astAtadai.

³⁹ Tai vañi ASuusi dai dodoligitu AAVAlI AMADU AΓAA suudagi daidΛ itAtadai:

—GAAApidafi —astAtadai.

Taid_Λ ΛAVΛALI g_{ΛΛΛ}apitu tai v_{ΛΛSI} dodoli vii ⁴⁰ amaasi ΛSuusi itat_Λdai g_Λmamaatardamiga:
—ζTuimasi duduaadimuca dai maivaavoitudai iñsaan_Λ istutuidi isg_Λnnuucadajagi?
—astat_Λdai ΛSuusi.

⁴¹ Vai agai ali_Λ duduaadimuca dai aipaco g_Λnaagidi daid_Λ icaiti:

—ζSioora_Λ idi c_{ΛΛLI} vai asta ΛAVΛALI dai gog_{ΛΛ} suudagi agidi? —ascaiti.

5

¹ Dai amaasi vaasad_{ΛΓΛ} d_Λgavusai agai ag_{ΛΛ} suudagi dai aayi Gadara d_{ΛVΛΛΓIΛΓΛ}. ² Dai aid_{ΛSI} tavai ΛSuusi vaarcuain_Λd_{ΛΓΛ} tai otoma ami divia amo c_{ΛΛLI} caposantuain_Λd_{ΛΓΛ}. Λc_{ΛΛLI} viaacatadai amo Diaavora t_{ΛΛΛ}añicarud_Λ. ³ Λc_{ΛΛLI} moscaposantuana oidacana vai tomali amaadutai maitistutuidiñ_Λ isvuracagi tomali cadeenac_Λd_Λ. ⁴ Muiyoco imidagai vupuraiñ_Λ aa oodami cadeenac_Λd_Λ noonovid_Λ dai Λcasod_Λ d_Λmos agai otoma Λ_Λquitudaiñ_Λ vai tomali amaadutai maitistutuidiñ_Λ isdodoli daasacagi. ⁵ Dai tas_{ΛΓΛ} dai tuc_Λg_Λ oidigana dai caposantuana aimaraitai iñ_Λcaaiñ_Λ agai dai saasasañ_Λ g_Λtuucuga ojoodaic_Λd_Λ. ⁶ Damos aid_{ΛSI} t_{ΛΛ} agai ΛSuusi macasda_{ΓΛ} vuid_{ΛΓΛ} m_{ΛΛ} dai vuid_{ΛΓΛ} g_Λtootonac_Λd_Λ c_Λquiva. ⁷ Dai iñ_Λquidat_Λ itat_Λdai:

—ζTuipasi divia aapi Suusi tami siaaco aimarai aana? Aapi ar_ΛDiuisi bait_Λc_{ΛΛ}aacami marad_Λ. Gadaan_Λ aana Diuisi guvcadad_Λc_Λd_Λ pai maitiñ_Λoiñ_Λida —astat_Λdai c_{ΛΛLI}.

⁸ Pocaiti agai itat_Λdaitai ΛSuusi:

—Aapi Diaavora t_{ΛΛΛ}añicarud_Λ dagitoñ_Λ idi c_{ΛΛLI} —astat_Λdai ΛSuusi ΛDiaavora t_{ΛΛΛ}añicarud_Λ.

⁹ Daid_Λ ΛSuusi t_Λcacai ΛDiaavora t_{ΛΛΛ}añicarud_Λ daid_Λ itat_Λdai:

—ζT_{ΛΛ}agidu aapi? —astat_Λdai.

Tai agai aa noragi daid_Λ itat_Λdai:

—Legi_Λon ant_{ΛΛ}agidu aana. Muidu aat_Λm_Λ casc_Λd_Λ —astat_Λdai.

¹⁰ Daid_Λ ΛDiaavora t_Λt_{ΛΛΛ}añicarud_Λ daañimi ΛSuusi sai agai maiootosana ami d_{ΛVΛΛΓIΛIñ}d_{ΛΓΛ}. ¹¹ Vai muiducatadai t_Λt_Λaisoli ami giid_{ΛΓΛ} daida cuaayitadai. ¹² Taid_Λ ΛDiaavora t_Λt_{ΛΛΛ}añicarud_Λ itat_Λdai ΛSuusi:

—Gardagitoñ_Λ t_Λt_Λai vaapaquia aat_Λm_Λ got_Λt_Λaisoli_{ΛΓΛ} —astat_Λdai ΛDiaavora t_Λt_{ΛΛΛ}añicarud_Λ.

¹³ Taid_Λ ΛSuusi maa oigaragai isvaapaquia agai t_Λt_Λaisoli_{ΛΓΛ}, taid_Λ ΛDiaavora t_Λt_{ΛΛΛ}añicarud_Λ vuvuaaja Λc_{ΛΛLI}aiñ_Λd_{ΛΓΛ} dai t_Λt_Λaisoli_{ΛΓΛ} vaapa. At_Λt_Λaisoli argoo milacatadai dai coidam voopoi dai g_{ΛΛ} suudar_Λ suuli dai bai_Λcoi.

¹⁴ Taid_Λ anuucadacami t_Λt_Λaisoli ali_Λ dudaadimu dai voopoi dai m_{ΛΛ}ca gaaagidi qui-iquiana dai dajiana. Tai dada aoodami dai naida agai astumaasi ap_Λduitadai. ¹⁵ Dai aid_{ΛSI} aayi agai ami siaaco daacatadai ΛSuusi, t_{ΛΛ} c_{ΛΛLI} ismaac_Λd_Λ viaacatadai ΛDiaavora t_Λt_{ΛΛΛ}añicarud_Λ vai cac_{ΛΛ}ga dodoli daacatadai dai cac_{ΛΛ}ga yuucusu taid_Λ aoodami ali_Λ duduaadamu. ¹⁶ Dai agai ismaac_Λd_Λ naiditadai isducatai ap_Λd_Λui c_{ΛΛLI}c_Λd_Λ ismaac_Λd_Λ viaacatadai ΛDiaavora t_Λt_{ΛΛΛ}añicarud_Λ daid_Λ t_Λt_Λaisolic_Λd_Λ aagidi aoodami gomaasi. ¹⁷ Taid_Λ aoodami goguama oi ΛSuusi sai im_Λana abiaad_{ΛΓΛ}.

¹⁸ Dai aid_{ΛSI} t_Λsai ΛSuusi ap_Λmu vaarcu_{ΛΓΛ} vaid_Λ c_{ΛΛLI} ismaac_Λd_Λ viaacatadai ΛDiaavora t_Λt_{ΛΛΛ}añicarud_Λ daañimi ΛSuusi sai dagitona isoidagi. ¹⁹ Damos ΛSuusi maimaa oigaragai, baiyoma itat_Λdai:

—Im_Λdafi g_Λquuiyamu siaacoga daraaja g_{ΛΛ}aduñi dai aagida v_{ΛΛSI} istuma idui aana aapic_Λd_Λ dai isducatai soigiñ_Λalli aana aapic_Λd_Λ —astat_Λdai ΛSuusi.

²⁰ Taid_Λ c_{ΛΛLI} ii dai m_{ΛΛ}ca gaagidi Decápolisi d_{ΛVΛΛΓIΛΓΛ} v_{ΛΛSI} istumaasi idui ΛSuusi agaic_Λd_Λ vai v_{ΛΛ}scatai mait_Λgaitadai isducatai g_Λnt_Λgitoagi ca_Λcatai istumaasi aagidi agai.

²¹ Dai aid_{ΛSI} vaasad_{ΛΓΛ} ag_{ΛΛ} suudagi divia ΛSuusi ap_Λmu tai ami dada mui oodami siaaco daacatadai agai. Taid_Λ ΛSuusi anaasi vii ag_{ΛΛ} suudagi ugidiana. ²² Tai amaasi ami divia amo bait_Λc_{ΛΛ}aacami ajudid_Λ quiupaigad_{ΛΓΛ} Jairo t_{ΛΛ}agiducami; dai aid_{ΛSI} most_{ΛΛ} agai ΛSuusi g_Λtootonac_Λd_Λ c_Λquiva ΛSuusi Λcasod_Λ abaana. ²³ Dai s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ daañimi daid_Λ itat_Λdai:

—Giñ_Λmara ooqui atcayooga muu. Tinda pai daama daraasa g_Λnoonovi vai duad_Λna agai dai oidacana —astat_Λdai ΛJairo.

²⁴ Taid_Λ ΛSuusi oi ΛJairo; vai mui oodami oidatucuitadai ΛSuusi, dai asta nuitusquimi agai ΛSuusi. ²⁵ Daid_Λ aoodami saagida im_Λitadai amo ooqui ismaac_Λd_Λ cabaiivustaama dan gooca uumigi coococatadai g_{ΛΛΛ}rac_Λd_Λ. ²⁶ Dai s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ soimaa taatcatadai agai mos_{ΛΛ} mui duduaaidi_Λdami Λmadu aimaraitai dai casiaa dodai v_{ΛΛSI} istuma viaacatadai. Dai v_{ΛΛ}scat_Λg_Λ maidueeyi, baiyoma vaamuimi agai. ²⁷ Aid_{ΛSI} cajioma aooqui si_ΛSuusi

gaduduaaidiña, miaadara caquiva aoodami saagida dai gooquiamadara taata agai asuusi yuucusida.

²⁸ Dai polidi looqui: “Tomasi mosaca yuucusida taata aanla cascada caduaadian tada aanla”, asaliditadai looqui. ²⁹ Dai aidasi mostaata agai otoma uu arada dai otoma maata taata agai gatuuucugara iscamaigo ii coocodada. ³⁰ Taida asuusi mai isduaadi agai amaadutai gaguvucadacada dai amaasi gooquiamaco nanlaava agai daida icaiti:

—¿Toora taata giñyuucusi? —ascaiti.

³¹ Taida amamaatardamigada itatadai:

—Canlidi aapi isaipadara ganuituscai gooodami pai vaascara gatacacai soora gataata —astatadai.

³² Damos asuusi aipaaco nanjimi dai naida agai soora taata. ³³ Vaida looqui gigivuquimi duaadimucai dai maatacatadai agai isducatai praduitadai agacada, ii dai gatootonacada caquiva asuusi vuidara, dai aagidi vaasi isducatai praduitadai. ³⁴ Taida asuusi itatadai looqui:

—Giñvaavoitu aapi cascada dueeyi. Imadani dai maivuaama lliatugada dai caduaadicami vii —astatadai asuusi looqui.

³⁵ Dai quiaa fioocaitadai asuusi tai dada oootosicami Jairo quidiaindara daida itatadai lali ooquei oogada:

—Casi atmuu gamara. Casi maivaidacai gomamaatatluldiadami —astatadai loootosicami.

³⁶ Damos asuusi mosca istumaasi aagaitadai agai daida itatadai agai abaitacaacami ajudidu quiupaigadara:

—Maitiduaadicada; mosai giñvaavoituda —astatadai.

³⁷ Daida asuusi maidagito aoodami isoidagi mosacaasi piiduru dai Jacovo daida avuaana Jacovo suculida. ³⁸ Dai aidasi aayi agai abaitacaacami quidiara, cai agai aoodami vai siaa caiti agara suanaí dai iñacai. ³⁹ Taida asuusi vaa daida itatadai aoodami:

—¿Tuimasi mosca siosoci dai tuimasi mosca gagara suanaí? Goali ooquei maitarmuquidada mosacooso —astatadai asuusi.

⁴⁰ Vaida aoodami parunai pocaititai asuusi. Taida asuusi vuvaitu vaasi aoodami abiaadara, dai mosca lali ooquei daadada dagito isvaarpaquiagi amadu acacalai ismaacada vaidaticatadai agai. Dai vaapa siaaco caatacatadai lali ooquei. ⁴¹ Taida asuusi noviaindara bai lali ooquei daida itatadai:

—Talita cumi —astatadai. Gomaasi itaiya lidí: Ali ooquei, aapi angaaagidi vañigíni.

⁴² Tai otoma vafi lali ooquei dai gaagacai aimaraí. Baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai agai. Taida aoodami maitaa isducatai gantatagitoagi. ⁴³ Taida asuusi saalicada dai aoodami sai maiaagidiña tomali amaadutai gomaasi. Dai gatajai biidaragai lali ooquei.

6

¹ Taida asuusi ii abiaadara gadavarragamu, amadu gamamaatardamiga. ² Dai aidasi aayi ibastaragai tasara, asuusi gaagaca gamamaatatluldimi Diuusi fiooquida ajudidu quiupaigadara. Dai muidutai ismaacada caacatadai camaitaa istumaasi gantatagitoagi daida icaiti:

—¿Siaaco mai goovai vaasi imaasi? ¿Ducatai istutuidi goovai ismosca caaga tatagitodagi daida ivueeyi goovai istumaasi gagarducami? ³ Dai idiava arauusi ivisumadami, María marada daida arislaagida Jacovo daida osee daida l'uudasi amadu asimuñi, daida asusuculida ooquei ara tami garsaagida oidaga —ascaiti aoodami.

Alia mui naana maasi maatacatadai asuusi cascada baacoican tada aoodami agai vui. ⁴ Damos asuusi itatadai:

—Vaasi oodami caagacara naidiña amo Diuusi fiooquituldiadamigada mosaca agi davarragadana oidacami gia maisiaa duutudaiña tomali aduñda —astatadai asuusi.

⁵ Dai maitidui mui istumaasi gagarducami ami mosdaama daarai ganoonovi chilaqui coococoidada dai duduaadi. ⁶ Daida asuusi maitatagaitadai istumaasi gatagitoagi naiditai isoodami maivavoitudai. Dai gooquira ii asuusi vaasi ami davarrara aipaco uugidiana dai gaaagidimi Diuusi fiooquida.

⁷ Dai amaasi vai baivustaama dan gooca gamamaatardamiga, dai aipaco ootoi mosgoocatai, dai maa guvucadagai sai vuvaididana Diaavora tataañicaruda oodamaindara.

⁸ Dai aagidi sai maivucaíña tomali istumaasi voiyara vaatarara, mosca gangigica sai maivucaíña tomali morarali, tomali biitugai tomali tumiñsi. ⁹ Dai sai ganadacaiña sususacai maisiu sasaputusi, dai sai maivucaíña aa yuucusi. ¹⁰ Daida itatadai:

—MASIASCADΛ ajiagi amo quiiyΛΓΛ VARAI anaasi ganuuliñaca asta masiΛASCADΛ iimiagi Λgai dAVΛAΓiñdΛΓΛ. ¹¹ Dai masajiagi ΛMAPACATΛ MASIAACO maitanmiaadagidagi dai tomali maitancaΛca agadagi, VARAI vuvaqui abiaadΛΓΛ dai gigigida dAVΛΛRAI ΓANACASUAIñdΛΓΛ vai poduucai nΛijada Λgai ismaicΛΛga idui. SΛALICADΛ anganaagidi sai siΛASCADΛ Diuusi nΛida agadagi ismaacADΛ ARCΛΛga ivuaadami dai ismaacADΛ maitΛARCΛΛga ivuaadami vaamioma soimaasi taatatuldamu Λgai Λoodami ismaacADΛ maitanmiaadagidagi siΛSODOOMΛΓΛ ΛMADU GOMORΛΓΛ oidacami —astΛtdai ΛSuusi.

¹² TaidΛ ΛMAMAATARDAMIGADΛ iji dai aagidimi Λoodami sai gΛAAGAI isΛMA DUUCAI GANTATAGITOAGI vuitapi Diuusi. ¹³ Dai vuvaitu ΛPΛ mui Diaavora tATAAñICARUDΛ oodami-aiñdΛΓΛ, dai mui duduuaadi COCOCODADΛ mostaiditai asaiti.

¹⁴ TaidΛ AGΛΛ BAITΛCAACAMI EROODASI maí gomaasi aidΛSI CAVΛASI aipaco gAAGAITADAI ΛSuusi. VaidΛ ΛEROODASI icaiti:

—Duaacatiqui ΛVUAANA ismaacADΛ vapaconaitadai oodami cascADΛ viaa Λgai guvucadagai —ascaiti ΛEROODASI.

¹⁵ Vai aa icaiti:

—Eliiasicaru lienΛ Λgai ΛDIUUSI ñiooquituldiadamigadΛ —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Amo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛVA ΛPAN DUUCAI ΛQUIDΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ —ascaiti.

¹⁶ Dai aidΛSIDΛ ΛEROODASI caΛ imaasi icaiti:

—Gooviava ΛRVUAANA di, Λgai ismaacADΛ gatajai aanΛ cuicutaragai moodΛ, dai sivi duaaca Λgai coidadΛ saagidañdΛΓΛ —ascaiti ΛEROODASI.

¹⁷ ΛEROODASI ΛAQUIOMA gatajaitadai MASAI BΛACAIñA ΛVUAANA dai maisacarui ARANA vuunana cadeenacADΛ. ΛERODIIASI arduñidΛcatadai. ΛERODIIASI AROOñigadΛcatadai ΛPIILI EROODASI suculida. DAMOS ΛEROODASI ΛASI GASUCULI ooñigadΛ. ¹⁸ TaidΛ ΛVUAANA itΛtdai ΛEROODASI:

—MaitavΛAAGAI PASΛASIADAGI GASUCULI Piili ooñigadΛ —astΛtdai.

¹⁹ Vai cascADΛ ΛERODIIASI CΛADAITADAI ΛVUAANA dai muaa liditadai dΛmos maitistutuiditadai. ²⁰ ΛEROODASI CΛΛga maatacatadai isΛVUAANA ΛRAMOCO CΛΛ tuigacami dai maitARsoimaasi ivuaadami. Dai Λgai ΛBΛIDITADAI ΛVUAANA cascADΛ maidadagitoitadai Λgai issoimaasi iduiñdagi ΛERODIIASI ΛVUAANA, tomasi maicΛΛga maata caacatadai ΛEROODASI istumaasi aagaitadai ΛVUAANA VΛASCATΛ baigΛΛIARAGACADΛ CAACATADAI. ²¹ DAMOS ΛERODIIASI amo imidagai tΛΛ isducatai muaagi ΛVUAANA. Amo imidagai tasagadΛΓΛ ΛEROODASI, tai Λgai idui amo vagimi daida idui CΛΛgaducami cuaadagai dai vapai GASONARGUUCACAMIGA, ΛMADU BAITAGUUCACAMIGADΛ ASANDAARU, ΛMADU aa ganviipidacami GalileΛΓΛ oidacami.

²² TaidΛ ΛERODIIASI marada ooqui vaa ami siaaco gacuaadatadai ΛVPAPIDARSICADΛ dai gatuudai. TaidΛ ΛEROODASI ΛMADU ismaacADΛ ΛMADU gacuaadatadai oojoida tΛΛ aali ooqui. TaidΛ ΛEROODASI itΛtdai aali ooqui:

—Giñtaañiñi pASTUMAASI ipΛIADAGI iñsaana gamaaquimu —astΛtdai.

²³ DaidΛ itΛtdai Λpamu:

—Maata Diuusi naidΛ gamaquiagi pASTUMAASI giñtaañiagi tomapAS giñtaí tajucami dAVΛΛRAI ismaacADΛ tAANAi aanΛ —astΛtdai ΛEROODASI aali ooqui.

²⁴ TaidΛ aali ooqui vuusai daida itΛtdai gadΛΛ:

—¿Istumaasi taanana aanΛ? —astΛtdai.

TaidΛ dΛΛADΛ itΛtdai:

—Tañiñi ΛVUAANA moodΛ ismaacADΛ vapaconañna oodami —astΛtdai dΛΛADΛ.

²⁵ TaidΛ aali ooqui otoma vaa Λpamu siaaco daacatadai ARAI EROODASI, daida itΛtdai:

—Ipalidiana PASISIVI otoma giñmaquiagi amo aasocoliATΛ ΛVUAANA moodΛ —astΛtdai aali ooqui.

²⁶ TaidΛ ARAI SΛALICADΛ soigAALI. DAMOS caaagaitadai sai maata Diuusi gAVapaida vuitapi cascADΛ maitistutuiditadai Λgai ismaimaquiagi istumaasi taanΛi aali ooqui. ²⁷ TaidΛ ARAI otoma ootoi amo sandaaru dai aagidi sai vuaapidana ΛVUAANA moodΛ. ²⁸ TaidΛ ASANDAARU ii maisacaruamu, dai mΛΛ guicuta ΛVUAANA moodΛ dai amo aasocoliana vuaa. TaidΛ ARAI maa aali ooqui, taidΛ aali ooqui tΛΛgi gadΛΛ.

²⁹ Dai aidΛSIDΛ ΛVUAANA mamaatARDAMIGADΛ maí imaasi, mΛΛ bai ΛVUAANA tuucugadΛ dai bΛcai dai yaasa.

³⁰ Tai gooquiARΛ ΛSuusi ojootosadΛ Λpamu aayi siaaco daacatadai ΛSuusi dai aagidi VΛASI istumaasi idui, dai istumaasi gamamaatatuli Λgai Λoodami saagida. ³¹ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai gΛMAMAATARDAMIGA:

—Tinda dai gariibasta siaaco maitipu oodami —astΛtdai.

Alii mui oidatucuitadai oodami cascada agai maijalitadai tasai tomali ugidagai vaatar. 32 Taida ASuusi amadu gamamaatardamiga lagi iji amo vaarcuana amapacaga siaaco maittipu oidacami. 33 Damos muidutai taa isiji agai dai mai isarASuusi dai mosdavalarapi saali voopai vasi aipadaga oidacami, dai apaga aayi isagai. 34 Dai aidasi tavai ASuusi vaarcuaiñdaga taa mui oodami dai soigaldan tadata gaicada, agai tagitocatadai soora aagidagi duucatai gaaagai isoidacagi. Dai gaagacai mamaatuldimi mui naana maasi. 35 Dai aidasi casi arurunococatadai taida amamaatardamigada ASuusi miaadaga guuquiva daida itadai:

—Casiat urui dai tomali amo oodami maioidaga tanai. 36 Ootosañi gooodami vai iimana aali quiquiamu siaaco miaaga dai savadana cuaadagai daida ugana, maitvuucati goovai istuma ugiagi —astadai mamaatardamigada ASuusi.

37 Damos ASuusi aa noragi daida itadai:

—Bibidavurai aapima —astadai ASuusi.

Tai agai itadai:

—¿Savadatasi aragai goo siento piisu acami paana gooodami vaatar? —astadai.

38 Taida ASuusi itadai:

—Macavaf naida masaquei paana viaa —astadai.

Dai aidasi camai agai siamquidu itadai:

—Taama taviaa paana dai gooca vatopa —astadai amamaatardamigada.

39 Tai amaasi agai tajai aoodami sai vasi saagida daraivana chachaliquiatai aipaco; 40 Taida aoodami daraiva amo siento dai tataucami siento. 41 Tai amaasi ASuusi vui taama paana amadu gooca vatopa dai tai nanaava dai gamamagi dai saasacai paana maa gamamaatardamiga sai taacogidana aoodami. Dai gooca vatopaiñdaga ara taacogi vaascatai. 42 Dai vaascatai gauu dai tascovai. 43 Dai gooquiga ampagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami paana saasaquigada amadu vatopa. 44 Daida ismaacada gauu taama paanaiñdaga taama mil cacali.

45 Taida ASuusi aagidi gamamaatardamiga sai taidana vaarcuaga dai dagavunana vaasadaga aga suudagi dai ana Betasaida dvalliraga araga isagai. Dai agai diosaidimi aoodami quiaa. 46 Dai aidasi cadiosagi agai ii amo giidiamu dai gamamada agai. 47 Dai aidasi cadiidiami vaarcu caaran asi imaitadai aga suudagi vaidai ASuusi lagi ugidiana caacatadai. 48 Dai taa agai siamamaatardamigada camaitistutuiditadai isimitudagi vaarcu vuidaga vustaitai avalli. Dai casiaalimoda ASuusi caaijimitadai gamamaatardamiga mossuudagi daama imaitai dai mosdaiivua liditadai. 49 Dai aidasi taa amamaatardamigada issuudagi daama imaitadai agai poliditadai agai sida lamo suiñali dai vaascatai ijiña tagacai. 50 Vaascatai taa agai cascada alia duduaadimu. Damos ASuusi fiooqui daida itadai:

—Maitavar vaaama aliada aanana maitavar duduaadimu —astadai.

51 Dai tasai vaarcuaga ismaacadaga iimaitadai agai tai otoma gaapitu avalli. Vaida amamaatardamigada maitatagaitadai isducatai gantatagitoagi. 52 Dai aidai maiquiaa tatagaitadai agai isducatai idui ASuusi apanacada, aidai maiquiaa caga vaavoitudai agai cascada.

53 Dai vaasadaga dagavusai agai aga suudagi dai aayi Genesareta dvalliraga, dai aga suudagi ugidiana vuu agai vaarcu. 54 Dai aidasi mostaapai agai vaarcuaiñdaga, taida aoodami mai ASuusi. 55 Dai ootoma voopoi dai uusiaa vaaapaimi acoococoidada siaaco cajimocatadai agai isdaacatadai ASuusi. 56 Dai tomasiaaco siaaco daacagi ASuusi gaga quiquiana sirpa ali quiquiana sirpa djiana aoodami vuvañña acoococoidada cacaayana dai daañña agai ASuusi sai adagitona istaati acoococoidada tomasi moscaasi yuucisida, dai vaascatai ismaacada mostaata dodoi.

7

1 Amaasi miaadaga guuquiva siaaco daacatadai ASuusi afariseo amadu amamaatardamigada amamicami. Agai Jerusaleñdaga dada. 2 Dai agai gantagito taa isalomoco amamaatardamigada ASuusi maitaniicomai poduucai isduucai ivuaadana agai siuu duucu gaugia agadagi cascada fiooquidi agai. 3 Afariseo amadu vasi aga ajudidiu apan duucai ganviidacatadai ganqui aadunaru. Araga ganiicomaiña agai muioco dai gooquira gacuaadana. 4 Dai siuu duucu dadiagi agai plaañdaga, maitacuadana asta siuu duucu vapacoi gannoonovi isduucai ganviidacatadai agai. Dai quiaa ivueeyi agai mui naana maasi ganviituldaraga duucami isducatai vacuanai agai ganajaasocoli dai ganajaa

dai ganiidoracaru dai gnvopoicaru. ⁵ Tai amaasi amamaatardami samicami ammadu afariseo tacacai asuusi daidai itatadai:

—ZTuisida gamamaatardamiga maitivueeyi masducatai arviituli dai maitarpan duucai vacuanai gannoonovi siuu duucu gaugia agadagi? —astatadai.

⁶ Taidai asuusi aa noragi daidai itatadai:

—Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Samicada arvaavoi istumaasi aagai isaacaru Diuusi niooquituldiadamidagad gnaagaitai aapima dai ooja istumaasi aagidi Diuusi dai poduucai aooja:

Aapima pocaiti masai ginsiaa duutudai dai maisiaa giñduutudai.

⁷ Gomaasi gia maitarsoini tomali amaadutai vatar.

Aapima maigamamaatatluldi giñniooqui

baiyoma gamamaatatluli aapima istumaasi oodami gnviiituli.

Ascaiti Diuusi sai ooja isaacar. ⁸ Aapima maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, ivuaada aliditai istumaasi oodami gnviiituli, isducatai vacuanadagi ganajaa ammadu ganajaasocoli, dai mui aa naana maasi.

⁹ Daidai itatadai ara:

—Mosivuaada alidi aapima gnviiituldaraga cascada maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁰ Moseesacaru icaititadai: “Siaavar duutuada gnooga ammadu gandaa”, dai “Siorea maiclaaga nioocadagi gaooaga sipra gadaa vuui agai gaaagai isdunucami muaagi”, ascaiti Moseesacaru. ¹¹ Damos aapima pocaitina sai amo oodami istutuidi isitadagi gaooaga sipra gadaa: “Maitan istutuidi isgasoifnagi tomali istumaasicada. Vvasi istumaasi viaa aana arcorvan”, ismaacada itaiya alidi vvasi arDiuusi aa duiñdada vatar. ¹² Dai ispotliyagi amaadutai mai aapima pocaitina sai camaivaa agai issoicadagi gaooaga sipra gadaa. ¹³ Dai poduucai aapima mosgajaadara vipieeyi istumaasi ipalidi Diuusi ducami ismaicagaducagi, mosvuaada aliditai gnviiituldaraga dai mui naana maasi pomaasi ivuaadana aapima —astatadai asuusi.

¹⁴ Taidai asuusi apamu vai aoodami daidai itatadai:

—Giñcaacavurai vvascatai dai gantagito caaca: ¹⁵ Tomali amo istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapacai tagitoidadara cascada cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. Baiyoma tagitoidadagaiañdara vusacai mui naana maasi soimaascami dai poduucai gmaata isiarsoimaasi ivuaadami. ¹⁶ Caagavar gantagito caaca aapima istumaasi gnaagidi aana —astatadai asuusi aoodami.

¹⁷ Dai aidasi anaasi viaa asuusi aoodami dai quiiyara vaa amamaatardamidagad tacacai astaiya alidi acuento. ¹⁸⁻¹⁹ Taidai asuusi itatadai:

—ZTomali aapima masmaimaata caa sai istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapacai tagitoidadara cascada cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami? Goma cuaadaga. Mosgavoocara vapacai dai gooquiara vusacai gatuucugaiñdara —astatadai asuusi.

Poduucai aagidi agai aagidi aliditai sai cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. ²⁰ Daidai itatadai asuusi ara:

—Gatagitoidagaiñdara vusacai gosoimaasi ²¹ tagitoidagai cascada, dai gollamadu voidagai aa ooqui, dai oodami ipalidina isivuaadagi mosacaasi istumaasi ipalidi, gomuaaragai, ²² dai gollasidaragai, dai viaaca alidina gavustuidaga, dai yaatagidaragai, dai muuquimudagai, dai niooquidaragai, dai soiducai najjadagi soitutuigami, dai maicaga tatagitoina oodami, dai aa naana maasi istumaasi soimaascami. ²³ Vvasi gomaasi gatagitoidagaiñdara vusacai dai soimaasi iduiñtuldi oodami —astatadai asuusi.

²⁴ Tai amaasi ii asuusi abiaadara Tiroomu dai Sidooniamu dai ami vaa amo quiiyara dai maitipaliditadai ismatiagi oodami isami daacatadai agai, damos maitistui isglaustuagi.

²⁵ Otoma mai amo ooqui daada amo ali taji ismaacada viaacatadai amo Diaavora taañicaruda dai divia siaaco daacatadai asuusi dai accasoda abaana gatoonacada caquiva. ²⁶ Daidai aooqui nioocaitadai gliego niooquida daida arSiropeniisiara oidamicatadai. Divia agai dai daañimi asuusi sai vsaidana adiaavora taañicaruda maradaiañdara. ²⁷ Damos asuusi itatadai:

—Alisi gaaagai isoodami dagitoagi ismaamarada tatascofiagi araaga maitavar caagai islaasiadagi oodami gamara tascada dai maacadagi googosi —astatadai asuusi.

²⁸ Taidai aooqui aa noragi daidi tatadai:

—Vaavuava isajudidiu googosi garaagai damos vvascara agoogosi ismaacada mesa tua vvatcana cuaadana asaasuquigada ismaacada suuligaina aali —astatadai aooqui.

²⁹ Taidai asuusi itatadai:

—Caaaga paaagai. Dai casi istutuidi aapi pasnoragiagi adiaavora taañicaruda atcavuuasai gamaraiañdara —astatadai asuusi.

³⁰ Dai aidasi aayi looqui gaauiyara amara da caatacatadai daida Diaavora laaaficaruda cavuusai agiaifidara.

³¹ Taida ASuusi ii Tiirroiindara dai Sidooniamu saali daivusai dai amapacaga Decapolisia davalariaga saali dai aayi agaa suudagi siaaco Galilea taagidu. ³² Matai ami vuaapi amo saali maitacaidacami dai sasaimaliacami, dai daafimi sai daama daasana ASuusi gano. ³³ Taida ASuusi covai vaidacai siaaco maitiipucadadi oodami dai naanacada araana vaapai gamamasquiga dai sisivi gano dai taata nana. ³⁴ Dai tavaagiamu nanaava dai sobava daida itadai:

—Efata —astadai. Gomaasi itaiya alidi gacupioofi.

³⁵ Mospotai agai taida maitacaidacada naanacada gacupioo, dai nanaada cacalaga gadi dai agai cacalaga istui isnooquiagi. ³⁶ Taida ASuusi saalicada dai loodami sai maiagidiina tomali amaadutai. Damos saascada vaamioma daidiada agai loodami vaamioma aipaco aagaia. ³⁷ Vaida loodami maitatagaia isducatai gantatagitoagi daida iscaitiina:

—Vasiasacatai calaga ivueeyi goovai asta maitacaidacada tacaaidatudai dai mumudu fiooquitudai —ascatiina loodami.

8

¹ Dai aidai tuigaco mui ganampagi oodami siaaco daacatadai ASuusi dai maiviaacatadai istuma ugiagi. Tai amaasi ASuusi vai gamamaatardamiga daida itadai:

² —Soigialidi aana idi oodamicada, caaayi vaica tasai istami giñlamadu daraaja goovai dai maivia istuma ugiagi. ³ Dai ismaitaugacai ootosa aana sai noonoigana goovai susuiquituan tada goovai voyumu. Lamoco alia macasara dada di —ascati ASuusi.

⁴ Taida amamaatardamigada aa noragi daida itadai:

—Zvora bibidana mosaaqui oodami tanai siaaco maitiipu istumaasi dai tomali oida-cami? —astadai amamaatardamigada.

⁵ Taida ASuusi tacacai daidi itadai:

—Zmaaqi paana viaa aapima? —astadai.

Taida amamaatardamigada itadai:

—Cuvaracami ataviaa —astadai.

⁶ Tai amaasi ASuusi taji loodami sai davalariapi daraivana, dai agai vui paana dai gamamagi. Dai gooiara saasarai dai maa agai gamamaatardamiga tai agai taacogi loodami. ⁷ Dai viaacatadai agai chilaqui vatopa ara taida ASuusi pocaiti sai baigalidi Diuusicada dai gatjai taacogidaragai ara. ⁸ Vasacatai gauu dai tatascovai. Dai gooiara ampagi cuvaracami aasarai saasaquigada ismaacada baivito. ⁹ Daida loodami ismaacada gauu arpara maacova milacatadai. Taida ASuusi ootoi sai noonoigana. ¹⁰ Dai agai tasai vaarcuara lamadu gamamaatardamiga dai iji Dalmanuta davalariamu.

¹¹ Tai amaasi dada fariseo siaaco daacatadai ASuusi dai gaaatagaimi lamadu ASuusi. Daida fariseo mosnida aliditadai sabaig arvaavoi isaSuusi istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai oodami saida ivueeyi agai, dai aagidi sai taagidana amo istumaasi gaducami tavaagiaindara. ¹² Taida ASuusi gagara sobava daida itai:

—Ztuimasida giñtaani aapima istumaasi gagarducami? Saalicada anganaagidi sai maitagimu aapima tomali amo istumaasi gaducami —astai ASuusi.

¹³ Dai anaasi viaa agai loodami dai apamu tasai vaarcuara dai ii vaasadara agaa suudagi.

¹⁴ Dai maitagito agai isbaquiagi cuaadagai dai mosalimo paana bacaitcatadai vaarcuara. ¹⁵ Taida ASuusi itadai gamamaatardamiga:

—Gofariseo navaitigada dai Erodasi navaitigada maicagadu —astadai ASuusi.

¹⁶ Vaida amamaatardamigada aipaco ganaatagidimi daidi caiti:

—Maiviaa aatama paana cascada pocaiti goovai —ascati.

¹⁷ Taida ASuusi mai istumaasi aatagaitadai agai daida itadai:

—Ztuimasi pocaiti masai maivia paana? Zmaitamasquia maata caa istumaasi ganaagidi aana? Ztomali maitagito nadi istumaasi ivueeyi aana? Saalicada maicaga vaavoitudai aapima. ¹⁸ Zmaitamasnaeeyi aapima dai maitamastacaidaga? ¹⁹ Zmaitamastagito aidaansi bibi aana taama mil oodami taama paana mataaqui aasarai ampagi saasaquigada? —astadai ASuusi.

Taida amamaatardamigada itadai:

—Baivustaama dan gooca —astadai.

²⁰ —Dai aidāñsi bibi aanā amaacova mil oodami cuvaracami paanacāda, ħmatāaqui aasarai susudacami ampagi? —astātdai āSuusi.

Taidā āgai itātdai:

—Cuvaracami —astātdai āmamaatardamigadā.

²¹ Taidā āSuusi itātdai:

—Ķvāascāga māsmāiquiaa maata caā? —astātdai.

Suusi maiaagaitadai navaiti paana vāatarā baiyoma aagaitadai āgai āmamaatātdaragadā āfariseo dai Eroodasi sai maicāagadu.

²² Dai gooquiārā aayi āgai Betasaidārā, matai ami vuaapi āSuusi āmo cāli maināadami, dai daañimi sai taatana. ²³ Taidā āSuusi noviaifndārā bai ācāli dai vaidacai ugidiana āBetasaida. Dai ami vuupujiana tāi gasisivaraga dai vuupuida daama darai gānoonovi, dai tacacai sabaigi istuiditadai isnaadagi tomasi palāpi. ²⁴ Taidā ismaacāda maināadatadai nānāava daidā itātdai:

—Naidi aana oodami āpa maasi uusi dāmos ajioopai —ascāiti.

²⁵ Taidā āSuusi āpamu vuupuida daama darai gānoonovi, vaidā ācāli cāga gatagito nānāanai dai cācāga istui isnānāavāgi dai cāga nāidi vāasiacatai. ²⁶ Taidā āSuusi ootoi ācāli sai noragana daidā itātdai:

—Maiti vaaqui Betasaidārā, dai tomali maiaagiada imaasi tomali āmaadutai —astātdai.

²⁷ Dai gooquiārā ii āSuusi āmadu gāmamaatardamiga vāasi āmapācāga Sesareeārā Filiposi dāvāāgiārā. Dai vōiyamu tacacai āSuusi gāmamaatardamiga daidā itātdai:

—ĶVoorā giñāagai āoodami? —astātdai.

²⁸ Tai āgai āa noragi daidā itātdai:

—Āmoco pocaiti pāsaida āgāvuaana ismaacāda vāpāconāñā oodami dai āa pocaiti pāsaida āEliāiscaru, dai āa pocaiti pāsaida ārāmo Diuusi ħiooquituldiadādigadā —astātdai āmamaatardamigadā.

²⁹ Tai āmaasi āSuusi itātdai:

—ĶDai āapimāo moorā giñāagai? —astātdai.

Taidā āPiiduru itātdai:

—Aapiārā āgāCristo dai Diuusi gāootoi —astātdai.

³⁰ Dāmos āSuusi sālicāda dāi sai maiaagidiñā tomali āmaadutai.

³¹ Dai āmaasi āSuusi gāagacai māmāatātdimī dai āagidi sai āgai vāacatadai āmo sālicāmi dai vāacatadai issālicāda soimāa taatagi dai āagidi sai moſgājiādārā vāa āgaitadai ātāānādami āmadu āpāpāli tātāānādādigadā dai āmadu āmāmāatātdiādami sālicāmi. Dai āagidi āpā masai muāa āgaitadai dai āagidi sai bovaica tasaicāda duaāca āgaitadai. ³² Vāasi gomaasi cā sāli āagidi āgai gāmāmāatardamiga. Taidā āPiiduru ācovai vaidacai dai bagaidimī. ³³ Taidā āSuusi ājaco cāquiva dai nānāidi gāmāmāatardamiga dai bagaimī āPiiduru aduucāi:

—Maitigiñāmadu āimāda āapi Dīāvora. Aapi pocaiti sai maitāagāi isivūaadāgi ānā istumaasi Diuusi ipāldi —astātdai.

³⁴ Dai āmaasi vāi āSuusi gāmāmāatardamiga āmadu āoodami daidā itātdai:

—Isāmaadutai giñoidatucūda āliāda maitāagāi isāāgi gatāgitocāgi, dai gāagāi isvāascāga baigādūcāgi sādūñiāda gāmuuatūda giñvāavoitūdaitai daidā giñoidatucūda. ³⁵ Dāmos sioorā ivūaadāgi istumaasi āāgi āgai ipāldi, āgai giā imimū Dīāvora āmadu. Dāmos sioorā baigādū dai muquiāgi giñvāavoitūdaitai dai āāgidi Diuusi ħiooquidā āgai giā cāāgacāga vusaimū. ³⁶ Tumaasi ārcāāgai oodami vāatarā isgāmāitāagāi vāasi istumaasi oidāgi oidigi daama vāi ībādā Dīāvora āmadu imiāgi. ³⁷ Tomali āmaadutai maitistutūdi isgāā namāquidāgi dai cāāgacāga vuusiāgi. ³⁸ Isāmaadutai sīā āradāgi isgāmāasiuldāgi oodami vuitāpi dai soimāasi ivūādami vuitāpi isgiñvāavoitūdai dai ismāatā giññiooqui ānā īñsmaacāda vāa āmo sālicāmi āpā sīā ārogīādāmu āgāicāda sīāscādā giñooga tāāgidāgi isāliāsi vāa ānā guvucadāgi dai diviāgi ānā ātāāāñīcarūdā āmadu —astātdai āSuusi.

9

¹ Daidā āSuusi itātdai āpā:

—Sālicāda āngāāagidi sai oidāgi āmadutai tāmi ismaacāda maicoiā āgai āstā sīāscādā tāā ismaasi sīāāco tāānāi Diuusi āgūvucadācāda —astātdai āSuusi.

²⁶ Taid^Λ ΔDiaavora taañicarud^Λ g^Λg^Λg^Λ iif^Λ dai Δpamu suiquituli ^Λali g^Λali, dai vuusaicai muuquiad^Λ ducai viaa ^Λgai ^Λali g^Λali vai muidutai pocaitemi sai casi ^Λrmuuquiad^Λcatadai.

²⁷ Δamos ^ΛSuusi noviaif^Λdar^Λ bai dai vañigi taid^Λ ^Λali g^Λali c^Λquiva.

²⁸ Taid^Λ ^ΛSuusi vaa ^Λmo quiiy^Λg^Λ, taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ ^Λcovai t^Λcacai daid^Λ it^Λadai:

—Tuisid^Λ maitistui aat^Λm^Λ isvusaidagi ^ΛΔiaavora taañicarud^Λ —ast^Λadai.

²⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai:

—Idi Diaavora tataañicarud^Λ ^Λali sijaiga vusaidaragai casc^Λd^Λ ^Λavnacai maitaugacai gamamaadagi vai poduuc^Λi vuvac^Λi goovai —ast^Λadai ^ΛSuusi.

³⁰ Dai aid^Λsi iji ^Λgai abiaad^Λg^Λ Galileeamu s^Λali d^Λgavusai d^Λamos ^ΛSuusi maitip^Λaliditadai ismatigi tomali ^Λmo oodami, ³¹ mamaat^Λtulditadai ^Λgai g^Λmamaat^Λrdamiga casc^Λd^Λ dai aagiditadai sai ^Λgai viaacatadai ^Λmo s^Λallicami dai m^Λsai t^Λagida agaitadai aa oodami sai ^Λgai muua agaitadai sai v^Λasc^Λg^Λ ^Λgai bovaica tasaic^Λd^Λ duaaca agaitadai. ³² Δamos ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ maimaat^Λ caacatadai istumaasi aagidi ^ΛSuusi dai duduaadicuitadai ^Λgai isc^Λag^Λ t^Λcacagi.

³³ Dai amaasi aayi ^Λgai Capernaum^Λg^Λ. Dai aid^Λsi ca^Λmo quiiy^Λg^Λ daraajatadai ^Λgai, taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai g^Λmamaat^Λrdamiga:

—¿M^Λtumaasi aatagaimi aapim^Λ voyiaif^Λdar^Λ iim^Λtai? —ast^Λadai.

³⁴ Δamos ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ mosdodoli vii, voyiamu aagaimitadai ^Λgai sai ismaac^Λd^Λ vaamioma nam^Λg^Λ casc^Λd^Λ. ³⁵ Tai amaasi daiva ^ΛSuusi dai vai ^Λbaiivustaama dan gooca g^Λmamaat^Λrdamiga daid^Λ it^Λadai:

—Isamaadutai vaamioma nam^Λaca liadagi ^Λgai g^Λaaagai ismaig^Λaduc^Λd^Λ liadagi dai g^Λaaagai issoic^Λdagi v^Λascatai —ast^Λadai ^ΛSuusi.

³⁶ Amaasi bai ^ΛSuusi ^Λmo ali g^Λali daid^Λ g^Λmamaat^Λrdamiga saagida cai dai gooqui^Λg^Λ mootoi daid^Λ it^Λadai g^Λmamaat^Λrdamiga:

³⁷ —Tomasioor^Λ sioor^Λ vaavoitudai giñmamaat^Λtuldiaraga dai casc^Λd^Λ oig^Λdai idi ali oodami, ^Λgai giñoig^Λdai aana ^Λg^Λg^Λ. Dai ^Λgai ismaac^Λd^Λ giñoig^Λdai aana ^Λgai oig^Λdai ^Λgai ismaac^Λd^Λ giñootoi —ast^Λadai ^ΛSuusi.

³⁸ Amaasi ^ΛVuaana it^Λadai:

—Mamaat^Λtuldiadami, t^Λl aat^Λm^Λ ^Λmo c^Λali vai aagai g^Λt^Λtaaaraga dai poduuc^Λi vuvaidi Diaavora tataañicarud^Λ oodamiaif^Λdar^Λ. Δamos maig^Λg^Λmadu aim^Λg^Λai ^Λgai t^Λtai casc^Λd^Λ dai —ast^Λadai ^ΛVuaana.

³⁹ Δamos ^ΛSuusi it^Λadai:

—Maitav^Λg^Λ daidiada. Maitatiipu tomali amaadutai isivuaadagi istumaasi g^Λg^Λrducami aagaitai giñ^Λat^Λaraga dai gooqui^Λg^Λ giññiooquiadagi. ⁴⁰ Sioor^Λ mait^Λrvui caatacagi ^Λgai g^Λg^Λpa maasi t^Λgito. ⁴¹ Tomasioor^Λ sioor^Λ baig^Λliaragac^Λd^Λ g^Λnoidagi tomasi ^Λmo avasi suudagi giñvaavoitudaitai aapim^Λ s^Λallic^Λd^Λ Diuusi maaquimu ^Λgai ^Λmo istumaasi c^Λg^Λaducami.

⁴² Tomasioor^Λ sioor^Λ soimaasi iduif^Λtulda liadagi ^Λmoco ismaac^Λd^Λ utudama giñvaavoitudagi sioom^Λ ^Λrc^Λag^Λai ^Λgai v^Λat^Λar^Λ m^Λscusivuan vulidagi ^Λmo g^Λl mouturui dai g^Λl suudar^Λ daitudagi. ⁴³⁻⁴⁸ Dai isamaadutai iduif^Λia liadagi ^Λmo istumaasi soimaascami g^Λnoonovic^Λd^Λ si^Λg^Λ g^Λl^Λcasoc^Λd^Λ si^Λg^Λ g^Λv^Λuupujic^Λd^Λ baiyoma g^Λaaagai ispo^Λliada ^Λgai ismainoonov^Λ si^Λg^Λ mai^Λacaso si^Λg^Λ mai^Λv^Λuupuju dai maisiuu ^ΛΔiaavora ^Λmadu imiagi siaaco tomastuigaco soimaasi g^Λtaatacana dai tomastuigaco m^Λlacana tai baiyoma isimagi Diuusi ^Λmadu. ⁴⁹ Dai tomasioor^Λ sioor^Λ c^Λg^Λac^Λg^Λ oidaca liadagi ^Λali^Λsi soimaasi taatatuldia ^Λgai aa oodami. ⁵⁰ ^ΛAli^Λsi g^Λaaagai aapim^Λ isc^Λg^Λac^Λg^Λ oidacagi vai aa oodami ip^Λliadagi isvaavoitudagi Diuusi ñiooquida poduuc^Λi isduuc^Λi ^Λmo oodami siooma cueeyi cuaadagai yoovicami —ast^Λadai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga.

10

¹ Tai amaasi ^ΛSuusi ii Capernaum^Λif^Λdar^Λ. Judeea d^Λv^Λar^Λiamu vaasad^Λg^Λ ^Λaq^Λui Jordán. Tai ^Λpamu g^Λn^Λmpagi oodami siaaco daacatadai ^ΛSuusi vai ^Λgai mamaat^Λtuldimi poduuc^Λi isduuc^Λi ivuaadana ^Λgai v^Λasc^Λg^Λ. ² Tai ^Λmmoco ^Λfariseo miaad^Λg^Λ guuquiva siaaco daacatadai ^ΛSuusi dai mossoimaasi ñiooquida ^Λlidi ^Λgai ^ΛSuusi casc^Λd^Λ t^Λcacai sabai oidaga oigaragai is^Λmo c^Λali dagitoagi g^Λooñiga. ³ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λadai:

—¿Tumaasi gantajai Moseesacaru? —astatadai ASuusi.

⁴ TaidA Afariseo itatadai:

—AMoseesacaru garmaa oigaragai isdadagitodagi ooqui dA mos sai gAAagai ismamaacadagi amo oojai siaaco aagadagi iscadagito —astatadai Afariseo.

⁵ TaidA ASuusi itatadai:

—Aliasi arsoimaasi ivuaadami oodami cascAdA poduucai aagidi Agai AMoseesacaru. ⁶ DAMOS aidasi tucamidA idui Diuusi gooidigi, idui cAAli dai ooqui, ⁷ cascAdA ACAAli viaa isdagitoagi gAooaga AMadu gAdAA dai vAAnagi amo ooqui. ⁸ Dai poduucai ducami si A rali amo oodamicagi Agai. ⁹ CascAdA ismaacAdA Amapagidi Diuusi Aoodami maitAagai isdadagitodagi —astatadai ASuusi Afariseo.

¹⁰ Dai aidasi aayi ASuusi amo quiiyA taidA AmamaatardamigAdA Apamu tAcacai astaiya Alidi Agai ismaacAdA aagaitadai Agai. ¹¹ TaidA ASuusi itatadai:

—Sioora dagitoagi gAooñiga dai vAAnagi Amai ooqui Agai soimaasi ivueeyi gAooñiga Apagadada vui. ¹² Dai isamo ooqui dagitoagi gAcuna dai vAAnagi Amai cAAli Agai AApa soimaasi ivueeyi —astatadai ASuusi.

¹³ MAtai aidA vuaapi ASuusi chIAAqui aali sai taatana. DAMOS AmamaatardamigAdA bagaidimi Aoodami ismaacAdA vuaapaimi AAali. ¹⁴ Dai aidasi tAA ASuusi alia baamu daida itatadai Agai gamamaatardamiga:

—Dagitovurai goali vai dadana siaaco daja aana dai maitavar daidiada. Siaaco gataAanaI Diuusi AAgai vAAtarA ismaacAdA Apan ducami aali. ¹⁵ SAalicAdA anganaagidi sai sioora maivaavoitudagi Diuusi Apan ducai amo aliducami Agai maiimimu siaaco gataAanaI Diuusi —astatadai ASuusi.

¹⁶ Dai moomotoi Agai AAali dai daama darai gAnoonovi dai siaa duutuli.

¹⁷ Dai aidasi apiaimaitadai ASuusi, tai voyA maraitai aayi amo cAAli dai vuidA gAtootonacAdA cA quiva daida itatadai:

—MamaatAtuldiadami cAA tuigacami, ¿tuma duuna aana dai vAAscara oidacana Diuusi AMadu? —astatadai.

¹⁸ TaidA ASuusi itatadai:

—¿Tuipasi cAA tuigacami giñAagai? AliAmadugava cAA tuigacami dai Agai rDiuusi. ¹⁹ Aapi cAAga maata istumaasi ipalidi Diuusi isivuaadagi oodami maitigaAAsiada gAooñiga, dai maitigacoodadi, dai maitigaAAsiada gavustuidaga, dai maitiyaatagAdA, dai maitigavupui-irumadada dai siaa iduutuada gAooCa dai gAdAada —astatadai ASuusi.

²⁰ TaidA ACAAli aa noragi daida itatadai:

—MamaatAtuldiadami, vAasi gomaasi ansiaa duutudai aana aliducatai abiaadA —astatadai.

²¹ TaidA ASuusi baigAAliaragacAdA nAnAidi ACAAli daidi tAtadai:

—Amo istumaasi aviaAga pasiduñiagi. Imiñi dai gagara vAasi pAstuma viaa dai oida Atumiñsi Asoitutuigami dai poduucai viaacamu aapi mui naana maasi tavaagiA. Dai gooquiA divia daida iñooida. DAMOS AAra gAAagai pasbaigAducagi siaduñiada gamuaatudagi giñvaavoitudaitai —astatadai ASuusi.

²² DAMOS aidasi cAA ACAAli imaasi alia soigAAli dai imacai soigAAliatugai aliasi ArgAvidacamicatadai Agai cascAdA.

²³ Tai amaasi ASuusi aipaco nAnAAava daida itatadai gamamaatardamiga:

—Gia sijaiga isgAnviipidacami gandagituagi isDiuusi tAAanAdagi dai soicadagi sai cAAga gAntAtagitocana —astatadai.

²⁴ TaidA AmamaatardamigAdA maitAA isducatai gAntAtagitoagi pocaititai ASuusi, dA mos ASuusi itatadai Apamu:

—Giñaduñi gia sijaiga isAgai ismaacAdA mosacaasi gAnvustuidagA tAtagitoi dagituagi isDiuusi soicadagi iscAAga gAntAtagitocagi aliasi gAnviipidacatai Agai. ²⁵ Siooma maisijaiga amo muura vAAtarA isvaquiagi amo oyi dAgadAamu sAAli isamo gaviidacami dagituagi isDiuusi soicadagi iscAAga gAtAgitocagi —astatadai ASuusi.

²⁶ Dai aidasi cAA Agai imaasi maitAA isducatai gAntAtagitoagi dai aipaco gAntAcacai daida icaiti:

—¿VooA istutuididAO iscAAgacAra vuvAquiagi? —ascaiti.

²⁷ TaidA ASuusi vui nAnAAava daida itatadai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduñia imaasi, dA mos Diuusi gia istutuidi. Diuusi vAAsiAcatai istutuidi isiduñiagi —astatadai ASuusi.

²⁸ Tai amaasi itatadai APiiduru:

Taid_Λ aoodami vai a_Λmain_Λaadami dai av_Λnaquidimi daid_Λ it_Λadai:

—Baigi ga_Λliada, otoma i_Λcaquiva, ga_Λvaidiava a_ΛSuusi —ast_Λadai.

⁵⁰ Taid_Λ a_Λali otoma maigovai daitu ga_Λsuaa dai otoma ca_Λquivacai ii siaaco daacatadai a_ΛSuusi. ⁵¹ Taid_Λ a_ΛSuusi it_Λadai:

—¿Tumaasi ipalidi aapi isg_Λdui_Λnda aana? —ast_Λadai.

Taid_Λ a_Λmain_Λaadac_Λda aa noragi daid_Λ it_Λadai:

—Mamaat_Λtuldiadami, naada i_Λnalidi aana —ast_Λadai.

⁵² Taid_Λ a_ΛSuusi it_Λadai:

—Casi aapi istutuidi isim_Λdagi, gi_Λnvaavoitu aapi casc_Λda can_Λnaava —ast_Λadai.

Mospot_Λi agai taid_Λ a_Λali istui is_Λnaavaagi, dai oi a_ΛSuusi voyiamu.

11

¹ Dai aidasi camiaadimi agai Jerusaleen_Λga ugidana iim_Λitai Betapagi dai Betania vuid_Λga a_Λliivosi giidi, taid_Λ a_ΛSuusi ootoi gooca ga_Λmamaat_Λrdamiga. ² Daid_Λ it_Λadai:

—Iimivurai ma_Λmocoro ali quii_Λga, dai ma_Λsiuu duucu aiyagi ta_Λagimu aapim_Λ amo as_Λniitu vulicami. Agai maiquiaa dada_Λai tomali amaadutai. Upanavurai dai vuaapa. ³ Dai is_Λmaadutai ga_Λntacacagi ma_Λstuisida povueeyi va_Λrai aagida ansai aana tagito, ansai otoma a_Λpamu ootsoda i_Λngai —ast_Λadai a_ΛSuusi ga_Λmamaat_Λrdamiga.

⁴ Tai agai iji, dai ta_Λ as_Λniitu vai amo quitaagi_Λ vulicatatadai voyi_Λga, dai uupai. ⁵ Tai a_Λmadutai ismaac_Λda ami daraajatadai it_Λadai:

—¿Ma_Λtuma vueeyi? ¿Tuimasi uupaisai goas_Λniitu? —ast_Λadai.

⁶ Tai agai aa noragi dai aagidi ist_Λadai a_ΛSuusi tai agai dagito mas_Λb_Λquiagi as_Λniitu. ⁷ Tai agai otoma ba_Λidacai as_Λniitu a_ΛSuusi. Dai as_Λniitu daama darai ga_Λnsusuaa, taid_Λ a_ΛSuusi daamioma daiva. ⁸ Tai muidutai aa oodami voyi_Λga a_Λligaimi ga_Λnsusuaa dai aa guicuta uusi maamarad_Λ dai voyi_Λga tuajaimi dai poduucai ta_Λgidi agai a_ΛSuusi isal_Λ siaa duutudai.

⁹ Dai agai ismaac_Λda bait_Λqui iim_Λitadai dai ismaac_Λda gooqui_Λga iim_Λitadai i_Λnaquimi daid_Λ icaitimi:

—Alia siaa duutudai aat_Λma Diuusi. Aat_Λma ipalidi sai Diuusi ca_Λagaca_Λga naijadana goovai ismaac_Λda divia Diuusi guvucadad_Λca_Λda. ¹⁰ Dai alia baiga_Λna_Λliadama va_Λascatai ismaac_Λda taanaada goovai. Goovai a_Λra_Λi Davicar_Λu cajiudad_Λ. Sa_Λlic_Λda siaa duutudai aat_Λma Diuusi ga_Λrbait_Λca_Λaacamiga —ascaitimi agai.

¹¹ Taid_Λ a_ΛSuusi aayi Jerusaleen_Λga, dai vaa a_Λga quiuupaigad_Λga a_Λjudid_Λu. Dai aipaco na_Λnaava dai na_Λlidi istumaesi oidaga ami, dai gooqui_Λga ii Beta_Λniamu a_Λmadu a_Λbaivustaama dan gooca mamaat_Λrdamigad_Λ, casi a_Λrunococatadai casc_Λda.

¹² Dai siaadico aidasi iji agai Beta_Λniai_Λnd_Λga tai aayi biuugigai a_ΛSuusi. ¹³ Dai agai ma_Λcas_Λga ta_Λ amo ligosi da_Λda ca_Λga ta_Λdogi aagad_Λ. Dai agai ii dai na_Λlidi sabai ibaidaga, da_Λmos mait_Λga tomali amo i_Λbiada mosgo_Λga aagad_Λ maiquiaa aayi istuigaco ibiatai agai casc_Λda. ¹⁴ Amaasi a_ΛSuusi it_Λadai a_Λligosi da_Λda:

—Tomali amo imidagai camaiugimu tomali amaadutai ga_Λibaidaga —ast_Λadai.

Vaid_Λ a_Λmamaat_Λrdamigad_Λ ca_Λ.

¹⁵ Dai gooqui_Λga aayi agai Jerusaleen_Λga. Dai aidasi vaa a_ΛSuusi a_Λga quiuupaigad_Λga a_Λjudid_Λu, dai vuvaidimi va_Λascatai ismaac_Λda ami gagaagarai dai ismaac_Λda gasaap_Λdai. Dai aipaco suuli memesagad_Λ ismaac_Λda cambiando a_Λjudid_Λu quiuupaigad_Λ tumi_Λsigad_Λ a_Λmadu daraicarud_Λ ismaac_Λda gagaagarai tutugu; ¹⁶ Dai maidagito tomali amaadutai iscusu_Λptacigai ga_Λvustuidaga quiuupai a_Λraana. ¹⁷ Dai ga_Λagacai mamaat_Λtuldimi daid_Λ it_Λadai:

—Diuusi _Λiooquid_Λga aduucai oojisi: “Gi_Λquii it_Λagiducamu quii mamaadaragai va_Λta_Λga tomastuma oodami ami gamamaadadamu”, ascaiti Diuusi _Λiooquid_Λga. Damos aapima a_Λpan duuca ivueeyi a_Λsivogami tami Diuusi quid_Λga —ast_Λadai Suusi aoodami.

¹⁸ Taid_Λ abait_Λguucacamigad_Λ apapaali a_Λmadu ama_Λatuldiamami sa_Λlicami ca_Λ iscaiti a_ΛSuusi, dai otoma gaagaimi isduucatai muaagi, po_Λlilitadai isva_Λsi oodami vaavoituda aagaitadai. Vaid_Λ aoodami va_Λascatai mait_Λgaitadai isducatai ga_Λnta_Λgitoagi ca_Λcatai isducatai mamaat_Λtuldi a_ΛSuusi. ¹⁹ Da_Λmos a_ΛSuusi mostuca tai ii abiaad_Λga.

²⁰ Dai siaadico quiamoco da_Λgavusai agai dai ta_Λ a_Λligosi da_Λda vai cagaquisapi tata-cada_Λi_Λnd_Λga abiaad_Λga. ²¹ Taid_Λ a_Λpiduru tagito daid_Λ it_Λadai agai a_ΛSuusi:

¹² Dai maata caa atataaanaadami isagai aagada maalidi aSuusi cascada aagai acuento. Dai baliya aliditadai atataaanaadami aSuusi dai maisagi damos abaliditadai agai loodami dai dagito dai iji.

¹³ Dai gooquiaga ootoi atataaanaadami amoco afariseo amadu amoco aEroodasi aaduñda sai naidana sabai aagatudana agai aSuusi amo istumaasi istumaasi vui caatacagi aJudiduu vaavoidaragada vai poduucai gaapiaga vuaajagi agai dudunucamiaga. ¹⁴ Tai agai aayi siaaco daacatadai aSuusi daida itatadai:

—Mamaatatuldiadami, maata aatama sai istumaasi aagai aapi arvaavoi. Dai maivuaama alidi aapi oodamicada sarganviipidacami sarsoituutuigami aapa. Mosgamamaatatuldi aapi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁵ Caa gaisi tasaa namaquida aatama gocuota agaa baitacaacamigada aromamanu cho sio? —astatadai agai aSuusi.

¹⁵ Damos aSuusi maatacatadai ismosvuiirumada aliditadai agai daida itatadai:
—Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ¹⁶ Tuimasida giñvuiirumada alidi? Giñtagidavurai amo tumiñsi ismaacadacada gaaa namaquidi aapima acuota nai naida aana —astatadai.

¹⁶ Matai taagi. Vaida aSuusi naaidi daida itatadai:

—¹⁷ Voora mooda dai voora taataragada viaa gotumiñsi? —astatadai.

Taida agaa aa noragi daida itatadai:

—Agaa maitacaacami mooda dai taataragadaava —astatadai.

¹⁷ Taida aSuusi itatadai:

—Maacavurai abaitacaacami istumaasi artuidadai, dai iduufivurai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi aapa, agai aragaal baitacaacami tavaagiaga cascada —astatadai aSuusi.

Taida acacalli maitaa istumaasi gantatagitoagi caacatai isducatai aa noragi aSuusi.

¹⁸ Tai amaasi iji amoco saduseo siaaco daacatadai aSuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidada vaataraga, cascada itatadai agai aSuusi:

¹⁹ —Mamaatatuldiadami, Moseesacaru oojisicami garvii vai pocaiti sai isamo calli muquiagi dai viaagi gaooñiga maiquiaa maamatacai abaana, saida asuculida gaagai isvuanagi aviuudu dai maamatagi abaana agai ismaacada muu vaataraga.

²⁰ Cuvaracamitadai gansiagama. Taida vvaasi gasiagii ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. ²¹ Tai amo suculida vvaana aviuudu dai muu aapa maiquiaa maamatacai. Taida agamai suculida vvaana dai podui aapa. ²² Vaa cuvaracami podui agai vaa ooqui dai vvaasi coi maimaamatacai, taida muu looqui aapa. ²³ Dai siaacada duduacagi agai dai apamu oidacagio ismaacada arcunadacamu looqui vaa cuvaracami arcunadacatai tami oidi daama —astatadai asaduseo.

²⁴ Tai amaasi aSuusi aa noragi daida itatadai:

—Maicaga gantatagitoi aapima maimaatacatai iscaiti Diuusi ñioquida dai tomali maimaatacatai isDiuusi viaa guvucadagai. ²⁵ Siaacada duduacagi coidada camaicuncatai tomali maioñtai, mosapan ducamicana agai Diuusi tataaafiicaruda tavaagiaga.

²⁶ Gaanaagidamu aana amo istumaasi aagaitai goduacacagagai. Canaidi aapima Moseesacaru ojada siaaco ooja agai istumaasi aagidi Diuusi amo uusi iipodaaifiidaga siaaco maatacadai tai dai aagidi sai oidaga duaacaragai. Tomasi catavapi apadui sicoi Avraafiicaru dai Isaacaru dai Jacocararu vaasicaga pocaiti Diuusi: “Aana anarDiuusigada Avraafi dai Isaa dai Jaco dai aa aapa” —astatadai Diuusi. ²⁷ Agai Diuusi amadu daraaja tavaagiaga Diuusi arDiuusigada ismaacada catavaagiaga daraaja dai ismaacada iimia agai tavaagamamu. Cascada ganaagidi aana masai maicaga gantatagitoi aagaitai sai maioidaga duaacaragai coidada —astatadai aSuusi asaduseo.

²⁸ Tai ami divia aapa siaaco daacatadai aSuusi amoco amamaatatuldiadami sallicami, agai caa istumaasi aatagaitadai aSuusi amadu asaduseo dai maatacatadai agai isaSuusi callaga aa noragi, cascada itatadai agai aSuusi:

—Vvaasi ismaacada ipalidi Diuusi isivuaadagi ²⁹ tumaasi vaamioma gaagagai isivuaadagi? —astatadai amamaatatuldiadami sallicami.

²⁹ Taida aSuusi itatadai:

—Pocaiti Diuusi ñioquidaga: “Giñcaacavurai Isireliaga oidacami acaliodamiava argarDiuusiga dai mosaca amadugava Diuusi. ³⁰ Oigadañi acaliodami gaDiuusi vvaasi gaibadacada, dai vvaasi gatagitoidacada, dai vvaasi gaguvucadacada”. Goovai aragai ismaacada vaamioma gaagagai isivuaadagi. ³¹ Dai gotordada baitoma pocaidaga aapa.

“Oigadañi gaaaduñi poduucai pasduucai gaoigadai aapi lagi”. Goovai vagoocai lagi dai vaamioma gaaagai islaagidagi —astatadai ASuusi.

³² Taidla amamaatatuldiadami saalicami itatadai:

—Gila calga aagai aapi mamaatatuldiadami. Vaavuava ismaacada aagai aapi, sai mosaca amaduga Diuusi sai maitiipu amai mosaca amoco. ³³ Dai sai gaaagai lasoigaadagi Diuusi vaasi garibadacada, dai vaasi gartagitoidacada, dai vaasi gargvucadacada, dai tasai oigadañi garaaduñi poduucai lasduucai gaoigadai aatama lagi. Vaasi gomaasi vaamioma namaga isavustaqui dai aa naana maasi ismaacada coodañi oodami dai mamaidña Diuusi vaatarla siaa duutudaitai Diuusi —astatadai amamaatatuldiadami saalicami.

³⁴ Dai aidasi cala ASuusi iscalga aa noragi amamaatatuldiadami saalicami itatadai:

—Baitoma maata calcan caiti aapi isducatai gataana Diuusi —astatadai ASuusi.

Tai tomali amaadutai camaitapali istacacagi vaamioma.

³⁵ ASuusi mamaatatulditadai oodami agaa quiuupaigadala ajudidü, daida itatadai:

—ZTuisida pocaiti mamaatatuldiadami saalicami, saida ACristo arDavi cajiudad? ³⁶ Vai lagi vaa Davi aagai isducatai aagidi Diuusi Ibadala daida icaiti: “ACristo argiñDiuusiga”, ascaiti.

Diuusi potatadai ACristo:

“Gamaaquimu aana amo saalicami ismaacada vaamioma namaga.

Dai ugitudamu aana vaasi ismaacada gavuidala vaatcacagi”, astatadai Diuusi.

Ascaiti Davicaru aagaitai ACristo.

³⁷ ZDucatai istutuidi ACristo siarDavi cajiudadacagi vai lagi ADavi giñDiuusiga aagadagi? —astatadai ASuusi.

Daidala oodami saalicada muiducatadai dai baiganliaragacada calcatadai istumaasi aagai ASuusi.

³⁸ Daidala itatadai ASuusi oodami aidasi mamaatatulditadai:

—Maitavar aran duuca ivuaada aapima gomamaatatuldiadami saalicamicada, ismaacada oojoidi iscalagaducami ganaadadagi yucusi, dai oojoidi mascucuanadagi ganvapanamu dai viaatuldiadagi cacayana. ³⁹ Dai goovai gaagaiña calagaducadioma daraicarui ajudidü quiuupaigadala, dai siaaco gacuaada goovai calagaducadioma daraicarui oojoidi isdadaradagi. ⁴⁰ Dai lasidña goovai vipiudu baabaquidavio dai tavapi gamamaadña sai maimaatacana oodami issoimaasi ivueeyi lagi. Goovai tuduidala lagi dai vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —astatadai Suusi oodami.

⁴¹ Amo imidagai agaa quiuupaigadala ajudidü daacatadai ASuusi vuidala cajojoñi siaaco gatuadana tumiñi Diuusi aa duñdada vaatarla. Daacatai naidi lagi vaidala ganviipidacada muumuji tueeyi tumiñi ami cajojoñi. ⁴² Tai ami aayi laramo viiudu soitigami dai amo cajojoñi tuaa goo sintavo. ⁴³ Tai amaasi ASuusi vai amamaatar damiga daida itatadai:

—Salicada anganaagidi sai idi viiudu soitigami sioma mui motuaa tumiñi si vascatai gogaa ismaacada muumuji motueeyi tumiñi. ⁴⁴ Vascatai goovai motueeyi ismaacada cababaivitocal, damos goooqui soitigamicatai motuaa vaasi ismaacada viaacatadai istucada oidacagi —astatadai ASuusi.

13

¹ Dai aidasi vuusai ASuusi agaa quiuupaigadalañdala ajudidü tai amaadutai amamaatar damigada itatadai:

—Mamaatatuldiadami, dañi vaala sigiamaasi goojodai ismaacada calada duñi gogaa quiuupai dai gogalala baabaqui —astatadai.

² Damos ASuusi itatadai:

—Canidi aapima idi galala baabaqui tami. Maiviimu tomali amo odai daama amai. Vaasi siaa galduuñimu goovai —astatadai ASuusi.

³ Amaasi iji lagi Oliivosi giidiamu, lagi arvuidala agaa quiuupaigadala ajudidü. Dai aidasi ami daiva ASuusi, taidala Piiduru, lamadu Jacovo, lamadu Vuana, lamadu Aandarasi, covai itatadai lagi ASuusi:

⁴ —Aatama ipalidi pasgaraagidagi aapi siascalada araduñi lagi gomaasi. ZDucatai maatacamu aatama isvaasi gomaasi casi araduñi agadagi? —astatadai.

⁵ Taidala ASuusi aa noragi daida itatadai:

—Gannuucadacavurai, vai tomali amaadutai maitanvupuiirumadaifia. ⁶ Muidutai dadia agai daidi caitidamu: “Aana anafCristo”, dai muidutai vupuiirumadamu agai.

⁷ Damos masiascada cajiomacagi aapima cocodi muiyapafaf maitavar duduaadiduca. Vlassi gomaasi gaaagai isapaduñiagi. Damos gomaasi maiquiaa arcuugada. ⁸ Amo oodami cocoda agai aa oodami, dai amo davavariata oidacami cocoda agai amai davavariata oidacami. Dai muiyapafaf givivucadamu davavari. Dai oidacamu biuugigai, dai siaa caitadamu cocoadami. Vlassi gomaasicada utudama gaaagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Damos aapima gaaagai masajaaagi gannuucadacagi; gantaagida magari baitaguucacami, dai gangagagatudadamu aapima quiquiuupiat. Dai viaacamu aapima isvan guguucadagi dudunucami vuidafaf dai rarai vuidafaf gifivaavoitudaitai aapima. Poduucal istuidimu aapima isgifiagadagi agai vuitapi. ¹⁰ Damos maiquiaa aacai cuugatafaf tasafaf gaaagai isaagidagi vlassi oidigi daama oidacami isducatai Diuusi caagacafaf vuvaidi oodami. ¹¹ Dai masiascada vaama gantuutusagi aapima dudunucamiata, maitavar vuaama analiada maimaatacatai istaiyagi, tomali maitaaagai mastatagitodagi. Diuusi gansoicadamu varai aagada mastumaasi tagitocagi aidapaca. Aapima maifiooquia agai mosaaagi Diuusi Ibaada ganniooquitudamu. ¹² Dai oodami gatafagiada agai aagi gansusuculi dai gansislaagi masai coodafia. Dai daadafaf gatafagiada agai aagi ganmaamara. Dai maamarada vui vaatacamugandaafaf dai asta gataaadadamu coodaragai. ¹³ Dai vlassi oidigi daama oidacami gancadada agai gifivaavoitudaitai aapima. Damos sioora moaa caaga gifivaavoitudadagi slassi ucami oidacagi oidigi daama agai caagacafaf vuvauquimu.

¹⁴ ADiuusi fiiooquituldiadamigada Daniel oja sai divia agai amoco ismaacada samicada soimaasi iduñia agai amo istumaasi amapacafaf siaaco maiviaa agai oigaragai isvapacadagi (sioora naidagi idi oojai gaaagai ismaafaf caacagi). Siascadafaf najada oodami ispomaasi apavuimi, amaasi agai ismaacada tami Judeefaf daraajagi gaaagai isvoopiagi gigidamu. ¹⁵ Dai amaasi sioora vaquui daama daacagi aida tasafaf aliasi gaaagai isotoma voopiagi maivuvaidacai gavustuidaga tuucavidafaf. ¹⁶ Dai sioora dajiana ajioopadagi, maitaaagai isapamu iimiagi ganquiiyamu dai vuuyagi ganyuucusi. ¹⁷ Siala soimaa taatamu looqui ismaacada noonocagi sipafaf viaacagi aali sisidami aida tasafaf. ¹⁸ Aliasi gaaagai isdaaadadagi Diuusi vai maitartoomococana masiascada voopiagi. ¹⁹ Alia soimaa taata agai oodami cascada. Vaamioma soimaasi gataatamu amaasi sitomali amo imidagai aidasi abiaadafaf idui Diuusi oidigi, dai gooquifaf tomali amo imidagai maipomaasi gataatama. ²⁰ Isbai tavafaf apaduñiagi gomaasi aida gifafaf vlassi coiyantada oodami damos Diuusi maidagitomu istavapi apaduñiagi gomaasi agai alia oigadai ismaacada acovai vuvaitu cascada.

²¹ Amaasi amaadutai povantafafadagi: “Dafi tami daja afCristo”, masiapa povantafafadagi: “Dafi maca daja”, maitavar vaavoitudada. ²² Dadiav agai yaatavogami dai pocaitiada agai saida afCristo dai pocaitiada agai saida afDiuusi fiiiooquituldiadamigada, daida ivuaada agai naana maasi gagarducami dai poduucal vupuiirumadada agai asta agai ismaacada Diuusi aagi acovai vuvaitu isistuidagi. ²³ Damos aapima avaf baiganduca cascada laquiasdafaf abiaadafaf ganaagidi aana gomaasi.

²⁴ Dai amaasi siascadafaf cadaivuñiagi gosoimaa taataragai, tasai tucapi viiya agai dai masaadai gafiña agai. ²⁵ Dai sisiaavugai suulligia agai tavaagiafndafaf, dai vlassi istumaasi oidaga tavaagiara givivucadamu. ²⁶ Dai amaasi gifnaagimu oodami aana ifnsimaacada viaa amo samicami, ifnsimaacadaafaf imaadamu icomai saagida guvucadagaicada, dai Diuusi dadadaquigada lamadu. ²⁷ Dai ootosamu aana gifntafafaficaru sai agai ampaidana vlassi loodami ismaacada Diuusi acovai vuvaitu vlassi oidigifafndafaf dai vlassi tavaagiafndafaf.

²⁸ Maatavurui aapima idi fiiooqui ifnsimaacada ganaagidia ifnagai aana aagaitai liigosi: Siascadafaf momiacagi mamaarada dai iipoidagi aagada poduucal camaataca iscamiaadimi taaco. ²⁹ Poduucal aapa masiascada najadagi iscasi apavuidagi gomaasi ismaacada caagidi aana camaataca iscayoga ugidagai oidigi. ³⁰ Ifnsimaacada ganaagidi aana arvaavo sai gomaasi apaduñiagi agai maiquiaa ugifacai oodami sivi oidacami. ³¹ Tavafaf dai davavari agigitimu, damos gifniiooqui maugigitimu.

³² Damos tomali amaadutai maimaata siascadafaf tomali siuu duucu, tomali afDiuusi tataafaficaru tavaagiara daraajatai maimaata, tomali aana Diuusi maradacatai. Mosaaagi garooga Diuusi agai dai maata.

³³ Cascada gaaagai masbaiganducagi, dai gamamadadagi maitavamaata siascadafaf ajia agai aca duucu. ³⁴ Gomaasi afapan ducami amo caali siascadafaf imiagi sibacai malacasi. Maiquiaa imacai vipiidiña agai gapipioofiga lamadutai aa duifadagai, dai quitaafiña vipieeyi nuucadacami. ³⁵ Dai aana aapa imia ifnagai dai maimaata siuu duucu divia ifnagai cascada baigavar ganduca maimaatacatai siuu duucu divia ifnagai aana sialamo imidagai

urunuco, siapla aran tucara, siapla cuujuicai tacucu, siapla maasicai. ³⁶ Todian duucaí divimú aana dai cascada gaagai masbaiganducagi. ³⁷ Istumaasi ganaagidi aana aapimá arvaascatai vaatará. Baigavar ganduca —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

14

¹ Dai gooca tasai viagacatadai gopascua vaatará. Gopascua asiasia duudagai istuigaco ajudidíu tatagitoína aidasi Diuusi cagacata vuvaitu Ejiipituaíndara. Vaidá abaitaguucacamigada papaaali amadu amamaatatuldiadami sálicami gaagaitadai isducatai yaatagidacai baíagi asuusi dai muaagi. ² Damos icaititadai agai:

—Baiyoma asta silascada daivuñiagi gosiaa duudagai vai poduucai maitarvui baacoagi aoodami—ascái.

³ Vaidá asuusi Betaaniara daacatadai Simuñi quidiara. Asimuñi aequioma viaacatadai acocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga damos cadueeyi agai. Dai aidasi mesa vuidara daacatadai asuusi, tai ami divia amo ooqui dai balacati amo tucayu alavastrocada duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami sálicada namacami. Dai taapai atucayu dai asuusi moodara tai asaiti sigian uvaicada. ⁴ Tai amoco ismaacada ami daraajatadai alia baocoi dai aipaco ganaatagidimi daida icaiti:

—¿Istuisida siaa doodai goovai goasaiti sigian uuvadami? ⁵ Caga gagagaramudai goovai vaamiocada isvaica sientu piisu dai acada soñamudai soitutuigami—ascái.

Dai sálicada baocoi aooqui vui.

⁶ Damos asuusi itatadai:

—Casiavar mañiocada aapimá gooqui vui. Goovai ismaacada iñduñi goovai aramo istumaasi cagaducami. ⁷ Soitutuigami vaascara viaacamu aapimá gansaagida, daida istutuidi aapimá iscaga iduiñdagi masiascada ipaliadagi. Damos aana gia maisiuu vaascara giññajada agai aapimá. ⁸ Idi ooqui giñduñi istumaasi istui. Tai goovai giñtuucuga sigian uuvadami otoma muquia iñagai aana cascada. ⁹ Ismaacada ganaagidi aana arvaavoi sai tomasiaacoga siaaco gaagadagi Diuusi ñiocoquida vaasi oidigi daama gaagada agai arpa istumaasi idui idi ooqui varai poduucai tatagitoda —astatadai asuusi.

¹⁰ Tai amaasi auudasi Iscaliote, amoco abavustaama dan gooca mamaatardamigada asuusi, ii daida gaataga agai abaitaguucacamigada papaaali amadu dai baiduñia agai ñiocoqui dai lagida agai asuusi. ¹¹ Dai aidasida caa abaitaguucacami imaasi alia baiganalli dai aagidi agai auudasi sai aa namaquida agai. Taidá auudasi gaagacai gaa isducatai gatlagidagi asuusi masai muaana.

¹² Tai aayi atucamidara tasara asiaa duudagai istuigaco tatagitoína ajudidíu aidasi Diuusi cagacata vuvaitu Ejiipituaíndara dai istuigaco gacuaadana paana maicopodatudicami, dai gamumueeyiña amo ali cañiru dai aa gadadaasdiña Diuusi. Taidá asuusi mamaatardamigada itatadai asuusi:

—Vaacoga ipalidi aapi tsbaiduñiagi cuaadagai idi siaa duudagai vaatará —astatadai.

¹³ Taidá asuusi ootoi gooca gamamaatardamiga daida itatadai:

—Imivurai malaca gagara quiquiana, dai ami tagimu aapimá amo cali vai vaigatica agai amo aayi suudagi varai oida. ¹⁴ Dai siaaco vaquiagi agai varai ami itada aquiacami: “Amamaatatuldiadami icaiti saaco calca atucavi siaaco gaugia agai agai idi siaa duudagara cuaadagai amadu aatama avat tada”. ¹⁵ Siagai gantlagidamu amo tuucavi gaducami gocua daama vaquiara tacaviacoga, cabaiduñisicami, varai ami baiduñi acuaadagai —astatadai asuusi.

¹⁶ Taidá amamaatardamigada iji dai aayi agagara quiquiara, dai vaasi taa isducatai aagidi asuusi. Dai baidui acuaadagai asiaa duudagai vaatará.

¹⁷ Dai aidasi cadidia ami divia asuusi amadu gamamaatardamiga. ¹⁸ Dai aidasi mesa vuidara daraajatai gacueeyi agai, taidá asuusi itatadai:

—Sálicada anganaagidi sai amaadutai aapimá ismaacada giññamadu gacueeyi giññagida agai dudunucami sigai giñmuaamu —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

¹⁹ Taidá amamaatardamigada alia soiganalli, dai vaascatai tacacaimi daida itatadaimi:

—¿Aanansi arpa? —astai amoco.

Tai amai potai arpa:

—¿Aanansio? —astai agamai.

²⁰ Taidá asuusi aa noragi daida itatadai:

—Amaadutai aapim_Λ baivustaama dan goocaiñd_Λraava. Goovai ismaac_Λd_Λ giñsoiñ_Λ cueeyi_Λ agai vaa asocoli_Λra. ²¹ Aan_Λ iñsmaac_Λd_Λ viaa amo s_Λallicami ivueeyi istumaasi aagidi Diuusi ñiooquid_Λra d_Λmos si_Λsoimaa taatamu goc_Λalli ismaac_Λd_Λ giñt_Λagida agai sioom_Λ r_Λc_Λgaicamudai goc_Λalli v_Λat_Λra ismaivuusaimudai tami oidigi daama —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²² Dai aid_Λsi gacuaadatadai _Λgai, taid_Λ _ΛSuusi bai _Λpaana dai gamamagi dai saasasacai maa g_Λmamaat_Λrdamiga daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Ugavurai idi paana. Idi argiñtuucuga —ast_Λt_Λdai.

²³ Dai bai _Λpa_Λ amo viaacami uuvasi varagad_Λ dai gamamadacai maa _Λpa_Λ tai v_Λascatai ii _Λvaasuaiñd_Λra. ²⁴ Daid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Idi argiñ_Λra ismaac_Λd_Λ aastia agai muucucai aan_Λ sipoduucai g_Λoig_Λldamu soimaas-camigada tomasioo_Λra sioo_Λra vaavoitudagi. Dai gomaasic_Λd_Λ canam_Λaca agai Diuusi ñiooquid_Λ gooquirdada. ²⁵ S_Λallic_Λd_Λ ang_Λnaagidi, ansai camaiy_Λlda iñagai uuvasi varagad_Λ asta iñs_Λascad_Λ iiyagi utudui m_Λaca siaaco gat_Λaan_Λi Diuusi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi g_Λmamaat_Λrdamiga.

²⁶ Dai can_Λacai amo ñaidagai iji Oliivosi giidiamu. ²⁷ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—V_Λascatai aapim_Λ _Λagi giñviaa agai sivi tucara. Pocaiti Diuusi ñiooquid_Λra: “Gamuaatudamu pastuuru sicañiirugad_Λ aipaco iimimu”. ²⁸ Damos si_Λascad_Λ _Λpamu duaaca aan_Λ _Λpa_Λg aimu aan_Λ Galileeana isaapim_Λ —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁹ Tai amaasi _ΛPiiduru it_Λt_Λdai:

—Tomasi v_Λascatai g_Λdagito aan_Λan gia mait_Λdagitoagi —ast_Λt_Λdai.

³⁰ Damos _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—S_Λallic_Λd_Λ ang_Λagidi sai sivi tucara maiquiaa goocuaja cuujuicai tacucu aapi vaicojo maimaasi aag agai p_Λsgifñmaat_Λ —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³¹ Damos _ΛPiiduru vaamioma guvucamic_Λd_Λ ñioo daid_Λ icaiti:

—Tomañsi aapi g_Λmadu muu maitan_Λstuagi iñsig_Λmaat_Λ —ast_Λt_Λdai.

Tai v_Λascatai pot_Λi _Λpa_Λ.

³² Dai amaasi aayi _Λgai _Λmap_Λc_Λra siaaco Getasemani t_Λagidu, taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai g_Λmamaat_Λrdamiga:

—Tami av_Λr daraiva naida aan_Λ m_Λaca gamamaadagi —ast_Λt_Λdai.

³³ Dai vaidacai _ΛPiiduru, _Λmadu _ΛJacovo, _Λmadu _ΛVuaana, dai duaadicudan tadatuimi dai soig_Λlidi. ³⁴ Daid_Λ it_Λt_Λdai _Λgai g_Λmamaat_Λrdamiga:

—S_Λallic_Λd_Λ soig_Λlidi giñibdaga muquidan tada. Tanasi av_Λr vii aapim_Λ, d_Λmos maitavar cocosi —ast_Λt_Λdai.

³⁵ Dai bait_Λquioma ii, dai cupuliaco voi d_Λv_Λarapi daan_Λi Diuusi sai isbaigacamudai iducai maisoimaa taatamudai _Λgai istumaasi casi _Λpa_Λduñia agaitadai aid_Λ. ³⁶ Daid_Λ aduucai gamamadai _ΛSuusi:

—Giñoo_Λga, aapi v_Λasia_Λcatai istutuidi isiduñiagi maitidagito issoimaa taata aan_Λ d_Λmos vai mait_Λpa_Λduna iducatai aan_Λ ip_Λliadagi mos_Λca isducatai aapi ip_Λlidi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi g_Λoo_Λga.

³⁷ Dai amaasi ii _Λgai siaaco daraajatadai _Λmamaat_Λrdamigad_Λ vai cocos_Λcatadai, daid_Λ it_Λt_Λdai _Λgai _ΛPiiduru:

—Simuñi, _Λcoosopasi? _ΛMait_Λpasistui isñ_Λaadagi tomas amo ora? ³⁸ Maitavar cocosi dai gamamadadavurai vai maisoimaasi g_Λnduñituldana _ΛDiaavora. Aapim_Λ iduñia _Λlidi istumaasi Diuusi ip_Λlidi dai v_Λascat_Λra maitistui isñ_Λaadagi dai maidaan_Λi aapim_Λ Diuusi sai g_Λnsoiñana —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³⁹ Dai im_Λc_Λi gamamagi _ΛSuusi _Λpamu _Λgai vaa ñiooquic_Λd_Λ. ⁴⁰ Dai _Λpamu ii siaaco daraajatadai _Λmamaat_Λrdamigad_Λ vai _Λpamu cocos_Λcatadai, ali_Λ cocosimucataidai _Λgai mossusulig_Λi vupuid_Λ. Dai maimaat_Λcatadai _Λgai isducatai aa noragidagi _ΛSuusi. ⁴¹ Dai _Λpamu gamamada agai _ΛSuusi daid_Λ it_Λt_Λdai g_Λmamaat_Λrdamiga:

—Siviavar gia cocosi daid_Λ g_Λniibasta. Casia c_Λagadu, casi ataayi m_Λsiuu duucu giñt_Λagida agai aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa amo s_Λallicami giñt_Λagida magai soimaasi ivuaadami.

⁴² Vaapaigivurai, tim_Λda. Casia bod_Λra im_Λi ismaac_Λd_Λ giñt_Λagida agai —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁴³ Dai quiaa ñioocaitadai _ΛSuusi tai ami divia _ΛUudasi. _Λgai _Λramoco _Λbaivustaama dan gooca mamaat_Λrdamigad_Λ _ΛSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamastai dai uusi. _Λgai _Λrojootosad_Λcatadai _Λpapaali baitaguucacamigad_Λ _Λmadu _Λmamaat_Λtuldiadami s_Λallicami, _Λjudid_Λu son_Λrguucacamigad_Λ _Λmadu. ⁴⁴ Daid_Λ _ΛUudasi ismaac_Λd_Λ gat_Λagida agaitadai _ΛSuusi caaagiditadai _Λgai _Λoodami:

—Ismaacada usupiga aana agiava agai varai bai dai calaga vulicami bacai —astatadai.

⁴⁵ Dai mosaayi siaaco daacatadai asuusi daida itatadai:

—Mamaatatuldiadami, mamaatatuldiadami —astatadai.

Dai usupi. ⁴⁶ Matai otoma bai dai vulicami balacai.

⁴⁷ Damos amaadutai ismaacada ami daraajatadai vusaitu gacusiru dai iquitu amo naacadabaitacaacamigada papaali pioofigada. ⁴⁸ Taida asuusi itatadai aoodami:

—Ztuimasi dada aapima dai vuucati uusi dai mamaastai? Zdai tuimasi gifaquia agai, ducami siaana lamoo lasivogamicagi? ⁴⁹ Vlas tasai gansaagida daacana aana agaa quiuupagadara ajudiduu dai ganmamaatatuldiina Diuusi fiooquida, matai tomali amo imidagai maitimbai. Damos poduucai idui aapima vaidu apaduuna isducatai oojisi Diuusi fiooquidara —astatadai asuusi.

⁵⁰ Tai vascatai amamaatar damigada voopoi dai agi viaa asuusi.

⁵¹ Damos amo galali apiaoiditadai asuusi dai maitaadacatadai yuucusi mosamo icuusi taigigi matai bai agai acusdaifidara. ⁵² Tai agai anaasi viaa galicuusi dai mosmala.

⁵³ Matai baidadai asuusi abaitacaacamigada apapaali, taida ganampagi vlassi apapaali lataanadamigada amadu asonarguucacamigada ajudiduu amadu amamaatatuldiadami sallicami. ⁵⁴ Vaida apiiduru mosmalacasdara oiditadai agaa baitacaacamigada papaali tuisiquigadara ucami. Anaasi tuisicana vii agai amadu sandaaru gacada tai.

⁵⁵ Vaida atataanadamigada papaali amadu vlass asonarguucacamigada ajudiduu amadu dudunucami gatacaaitadai astuma soimaasi idui asuusi daida gataaafia agai muaragai. Damos maitala agai istumaasi soimaascami vui asuusi. ⁵⁶ Vai muidutai mosyaatagai asuusi, dai maiamadugan duucagagai. ⁵⁷ Vai aa mosyaatagai daidi caiti:

⁵⁸ —Aatama cal vaidi icaiti goovai: “Aanaan daitudagai gogaa quiuupagada ajudiduu ismaacada idui oodami dai vaica tasaicada apamu iduifimu aana amai quiuupai dai agai maitaoodami dufidaca agai”, pocaiti goovai —ascaiti aoodami.

⁵⁹ Damos vascara maiamaduga maasi fioocai aoodami.

⁶⁰ Tai amaasi agaa baitacaacamigada apapaali caquiva vascatai saagida daida itatadai agai asuusi:

—Ztuimasi goovai ismaacada aagai goovai gavui? Zmaitapas gaaa noragida agai? —astatadai.

⁶¹ Damos asuusi maifioocacai vii, dai apiamaitadaga. Taida abaitacaacamigada papaali apamu tacacai daida itatadai:

—Zaapipasi araCristo Diuusi maradu? Diuusi gia siaa duutadai aatama —astatadai.

⁶² Taida asuusi itatadai:

—Ajala Diuusi maradana. Dai aapima gifaagimu aana siascada Diuusi ismaacada sallicada viaa guvucadagai gifimaaquiagi amo sallicami dai gifimaaquiagi aapima siascada tavaagiaifidara imada aana icomai saagida —astatadai asuusi.

⁶³ Taida abaitacaacamigada papaali saasarai gayuucusi baamucai cacatai istumaasi aagai asuusi daida itai:

—Ztuisida gaagaiña aatama vaamioma naijadami? ⁶⁴ Aapima cacaa isducatai caiti goovai sai aran tuiga Diuusi. Zmatumaasi tatagitoi? —astatadai.

Vai vascatai aagidi sai gataanana muaraga.

⁶⁵ Vai amoco sisividimi, dai iifapai vuivasada dai gavai daida itatadai:

—Maatani toora gagala —astatadai.

Vaidu asandaaru vuivasana gavai.

⁶⁶ Vaida apiiduru maigotana tuisicana daacatadai, tai ami divia amo cusfirugada abaitacaacamigada papaali. ⁶⁷ Dai naiditai istaicovai daja apiiduru calaga gatagito nanlidi daida itatadai:

—Aapiapa larala amadu aimaraifia asuusi Nasareetara oidacada —astatadai.

⁶⁸ Damos apiiduru asto daida itatadai:

—Maitan maata aana agai, tomali maimaata aana pastumaasi agai aapi —astatadai.

Dai ii apiiduru abiaadara dai quitaagiña caquiva. Tai cuujui amo tacu caliaada. ⁶⁹ Taida acusfiru arapa vui nanlaava apiiduru daida itatadai agai ismaacada ami daraajatadai:

—Gooviarar aduifida gomaisapicada —astatadai.

⁷⁰ Damos apiiduru asto. Tai bolaascada agai ismaacada ami daraajatadai apamu itatadai agai apiiduru:

—Sallícada paraduñda aapi goSuusi. Galileeala oidacami aapi lapa di, dai apa maasi ñioocai aapi goSuusi aaduñda —astatadai.

⁷¹ Vaidal Piiduru galnaasi ñiooquimi daidal icaiti:

—Maata Diuusi nai aana maimaata gocalli ismaacada agai aapimla —astatadai.

⁷² Tai lapa cuujiu tacu calliada, taidal Piiduru tagito istatadai lSuusi sai maiquiaa cuujuicai tacucu goocuaa agai vaicojo itaiya agaitadai sai maimaata lSuusi. Dai tagito agai gomaasi dai sosua.

15

¹ Dai mosmaasicai ganampagi atalaanadamigadal apapaali, lamadu asonanguucacamigadal ajudidíu lamadu amamaatatuldiadami sallícami, lamadu vascatai tataanadami. Dai vulicami bacai lSuusi dai tagi lPilaato. ² Taidal lPilaato lacacai daidal itatadai:

—¿Aapipasi arraigadal ajudidíu? —astatadai.

Taidal lSuusi itatadai:

—Aja, poduuquiava pasducatai agai —astatadai.

³ Vaidal atalaanadamigadal apapaali naana maasicadal gapilala vuupaimi. ⁴ Vaidal lPilaato apamu itatadai lSuusi:

—¿Maitapas gaa noragida agai tomali amo ñiooqui? Dañi vaa naana maasicadal gapilala gavupai goovai —astatadai.

⁵ Damos lSuusi maiiaa noragi tomali amo ñiooqui. Cascadal lPilaato maitatagaitadai istumaasi tagitoagi.

⁶ Vaidal lPilaato dadagitoña amo maisapicami aidal siaa duudagala lagi poduucal gvuidacatadai agai isdadagitoldiadiagi loodami lagi ismaacadal ipaliadiagi agai. ⁷ Vai ami maisacarijala cuupicatadai amo calli Baraavási tagiducami lamadu aa ismaacada coitadai oodami amo cocodilala. ⁸ Tai ami dada loodami dai aagidimi lPilaato saidal iduuna poduucal isduucal ivuaadana agai vaasi uumigi. ⁹ Taidal lPilaato aa noragi daidal itatadai:

—¿Ipalidimasi isgandagitolda aana ganraiga? —astatadai.

¹⁰ lPilaato maatacatadai isatalaanadamigadal apapaali vui baacoicatadai lSuusi. Agai caladaitadai lSuusi oidatucuitai mui oodami dai cascadal gatlagi lSuusi. ¹¹ Damos atalaanadamigadal apapaali avanaqui loodami sai baiyoma gataanana lBaraavási. ¹² Taidal lPilaato lacacai daidi tatadai:

—¿Dai tumaasi ipalidi aapimla isiduñia aana goocadal ismaacadal ajudidíu raigadal aagai aapimla? —astatadai lPilaato.

¹³ Tai agai ijiña daidal itatadai:

—Siisañi curusiaba —astatadai.

¹⁴ Taidal lPilaato itatadai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovao? —astatadai.

Tai agai apamu ijiña daidal itatadai:

—Siisañi curusiaba —astatadai.

¹⁵ Vaidal lPilaato maitipaliditadai isvui baacoagi loodami cascadal dagitoli Baraavási, dai gatajai masai gacarsana lSuusi dai gooquiata gatajai curusiaba siisaragai.

¹⁶ Taidal asandaaru vaidacai lSuusi tuisicamu dai ami ampagi vaasi asandaaru. ¹⁷ Dai aadi yuucusi moraduacami daidal iduñi amo cooronai uuparicadal dai calli sai apa maascana amo raí dai poduucal parunai. ¹⁸ Dai vascatai iñacai daidal icaiti:

—Tan calca draigadal ajudidíu —ascaiti.

¹⁹ Dai amo ali uusicadal moodala gavai. Dai sisividi, dai gantootonacadal guguucai dai siaa duutudadan vueeyi. ²⁰ Vaasi poduucal parunai agai dai gooquiata uupasi ayuucusi moraduacadal dai lagi yuucusedal aadi. Dai gooquiata vusaitu abiaadala dai curusiaba siisa agai.

²¹ Vai amo calli Sireñiata oidacami Simuñi tagiducami agai droogadal Leandro lamadu Rufo. Dai oidigaiñdala imaitadai agai dai amui daivusai matai goguama cusuvi acurusi ismaacadal cusuvaticatadai lSuusi.

²² Matai bacai lSuusi amapacata siaaco Gólgota agaiña saidal itaiya alidi oodami mooda.

²³ Dai oida agaitadai agai uuvasi varagadal lacocami vanaacami mira taidal lSuusi maitipali isiiyagi. ²⁴ Matai curusiaba siisa. Vaidal asandaaru nalanaitudai volao dai nada agai sooriatai vuiya agai lSuusi yuucusedal dai astumaasi aja agai lamadutai.

²⁵ Quiaa arquiaamococatadai aidamasi curusiaba siisa asuusi. ²⁶ Daidl loojai masmaacada oja curusiaba dai agai mastuisida gatajai muaragai, icaiti ara: “Raigada judidiu”. ²⁷ Dai abaana asuusi ticurusiaba siisisa gooca asivogami ara amoco salisa padara mai curusiaba dai agamai oogisa padara mai curusiaba. ²⁸ Poduucai aradi saidl araduuna ismaacada aagai oojara ismaacada icaiti: “Oodami soimaasi ivuaadami duucai naidi asuusi”.

²⁹ Dai ismaacada amu dagavusca galnaasi niooqui suuligidi asuusi dai gidai ganmoomo parunaitai asuusi daidl itatadai:

—Epa aapi pasmaacada pocaiti pasaidl istutuidi isdaitudagi agal quiuupagadl ajudidiu dai vaica tasaicada ivueeyi apamu, ³⁰ calagacala igavuusaida aapi lagi dai tavañi curusi-aiñdara —astatadai.

³¹ Poduucai ara parunai atataandamigada papaali amadu amamaatatuldiadami sallicami dai aipaco ganaagidi daidl icaiti:

—Calagacala vuvaitu goovai aa dai goovai lagi gia maitistutuidi iscalagacala gavuusaidagi.

³² Isnairada aatama goCristo raigada ajudidiu issivi tavañiagi curusiaindara, aidl gia vaavotudan tada aatama —ascaiti.

Dai asta acacali ismaacada saigiacatadai soimaasi niooqui suuligidi asuusi.

³³ Dai dan duucu vasi oidigi tucapi vii coigasaco tasai uucami. ³⁴ Dai aidl uruno tadaco gagara iña asuusi daidi caiti:

—Eloi, Eloi, ¿Lama sabactani? —ascaiti.

Sai agai italya lidi: ginDiuusiga, ginDiuusiga, ¿Tuirpasida ginDagito?

³⁵ Dai amoco ismaacada ami daraajatadai cal ispocaiti agai daidl icaiti:

—Dañi, vapaidi goovai adiuusi niooquituldiadamigada Eliasi —ascaiti.

³⁶ Tai amaadutai mala dai bai amo visocli dai vadaitu uuvasi varagada acocamicada, dai amo usi tavaducami cuagara dai avisocoli dai miaadara dadasdi asuusi sai vistusuna daidl icaiti:

—Tadagito sabai diviana Eliasi dai tavañdana —ascaiti.

³⁷ Taidl asuusi gagara iña daida muu. ³⁸ Vaidl agal icuusi ismaacada agal quiuupagadl ajudidiu sagiacatadai aran lasi covoca amo sueeyi dai arana salli sarai tacavidara abiaadara matana ucami. ³⁹ Daidl acapitan romanu ismaacada vuidara caacatadai asuusi talgacai isducatai iña agai dai isducatai muu icaiti:

—Sallicada qui arDiuusi maradacatadai gocali —ascaiti.

⁴⁰ Amoco ooqui malcasdara naiditadai ara. Agai saagida daraajatadai Maria Madaliña, dai Maria ismaacada aradala Jacovo amadu Osee. Vai ali Jacovo aagaiña oodami Jacovo. Dai modaja ara Salomé. ⁴¹ Idi ooqui oidatucuiña asuusi dai soicaiña aidasi Galileana aimraña agai. Dai muiducatadai aa ooqui ismaacada oiditadai asuusi Jerusaleenara uucami.

⁴² Dai caurui dai aidl baivuaadana ajudidiu vasiaacatai dai siaadico ibastaragaicatai maitistuma vuaadana. ⁴³ Tai ami divia Osee Arimatee ara oidacami, dai agai aramo gal laaanadamicatadai ara. Dai agai nalaracatadai salascada gataanada agai Diuusi. Dai maiduaadicuitai vaa siaaco daacatadai Pilaato dai tai oigaragai dai tavañda agai asuusi tuucugada dai yaasa agai. ⁴⁴ Taidl Pilaato maital isducatai tagituagi maicalga maacatai isbai camuu agai. Dai vai acapitan dai tacaca agai sabai camuu. ⁴⁵ Vaidl acapitan aagidi sai camuu. Taidl Pilaato maa oigaragai aOsee isyaasagi asuusi. ⁴⁶ Taidl Osee savali amo icuusi namacami dai tavañ amuquiadl dai icuusiara biisa. Dai amo aitaana siaaco cadagarsicatadai ami tal. Dai taagiña dai amo gal odai. ⁴⁷ Vaidl Maria Madaliña amadu Maria Osee dalal naidi masiaaco tal asuusi.

16

¹ Dai cadaivunucai ibastaragai tasara, taidl Maria Madaliña amadu Maria Jacovo dalal amadu Salomé, agai savali sigian uuvadami dai toida agai amuquiadl. ² Dai tumiñoco laqui iji agai siaaco yaasapicatadai asuusi. Tasai vusaico aayi agai. ³ Dai aipaco ganaagidimi agai daidl icaitimi:

—¿Sioora maigovai daasamu agal odai sivaapaquimu aatama? —ascaitimi.

⁴ Dai nalaaavacai tal agal odai vai camaianaasi daacatadai. ⁵ Tai agai vaapa siaaco yaasapicatadai asuusi, dai ami tal amo Diuusi taañicarudl. Agai ara maasi amo gali vai salisa padara daacatadai, dai matana uguru yuucusidl dai tootoaja. Taidl looqui alia duduaadimu. ⁶ Damos adiuusi taañicarudl itatadai:

—Maitav^{ar} duduaadicuda. Aapim^l gaagai ^lSuusi ismaac^l^l Nasareet^l^l oidacatadai, ^lagai masmaac^l^l curusiaba siisa. D^lamos ^lagai caduaaca maitatiipu tami. N^lidavurai movai masiaaco ^ll^l. ⁷ Iimivurai dai aagida ^lPiiduru ^ll^lmadu ^lgaa mamaat^l^lardamigad^l ^lSuusi said^l ^lSuusi ^ll^laga ajiagai Galilee^l^l isaapim^l. Ami ^ll^lgimu aapim^l poduucai isduucai ganaagidi ^lgai —ast^l^ladai ^lDiuusi t^laañicarud^l.

⁸ Taid^l ^looqui voopoi abiaad^l^l duduaadimucai dai giigivuquimi. Dai maiaagidi ^lgai tomali amaadutai ali^l duduaadimucai.

⁹ Aidasi duaaca ^lSuusi ^ll^laga g^lmaasitu ^lgai Maria Madaliña vuitapi ismaac^l^laiñd^l^ll^l vuvaitu ^lgai cuvaracami Diaavora t^ll^laañicarud^l. ¹⁰ Tai ^lgai ii dai aagidi ^lgai ismaac^l^l ^ll^lmadu ajiopaiña ^lSuusi. ^lgai ali^l soig^l^lñl^liditadai dai suaan^l^litadai. ¹¹ Dai aidasi ca^l ^lgai isduaaca ^lSuusi, dai isn^l^lidi ^looqui ^lgai maivaavoitu.

¹² Dai gooqui^l^l ^lSuusi g^lmaasitu ama duucai gooca g^loidatucudami vuitapi. ^lgai oidigamu iim^l^litadai. ¹³ Tai ^lgai iji dai aagidi ^lgaa, dai tomali poduucai maivaavoitu ^lgai.

¹⁴ Tai gooqui^l^l g^lmaasitu ^lSuusi ^lbaivustama dan ^lmoco mamaat^l^lardami vuitapi aidasi mesa vuid^l^ll^l daraajatadai ^lgai. Daid^l ^lSuusi bagaimi g^lmamaat^l^lardamiga maivaavoidaracatai ^lgai maivaavoitudacai ^lgai ^lgaa ismaac^l^l aagidi isn^l^lidi isduaaca. ¹⁵ Daid^l it^l^ladai:

—Iimivurai v^l^lasi oidigi daama dai aagida v^l^lasi oidigi daama oidacami sai casi istutuidi isca^l^lgac^l^ll^l vuv^l^lquiagi. ¹⁶ Dai sioor^l vaavoitudagi dai ganvapaconagi ^lgai ca^l^lgac^l^ll^l vuv^l^lquimu. Dai sioor^l maivaavoitudagi ^lgai Diaavora ^ll^lmadu iimimu. ¹⁷ Dai naana maasi istumaasi g^lgarducami ivuaadamu sioor^l giñvaavoitudagi. Vuviadamu ^lgai oodamiañd^l^ll^l Diaavora t^ll^laañicarud^l giñg^l^lvucadac^l^l dai ^lmamaasi ñiooqui ñioocadamu ismaac^l^l maimaat^l^lcana ^lgai. ¹⁸ Dai g^lannoonovic^l^ll^l vuudamu ^lgai g^lg^ll^l coocoyi. Dai isy^l^ll^ll^l ^lgai muuquigami maigalvuaadamu. Dai coococoid^l^l daama daraasadamu ^lgai g^lannoonovi sid^l ^lcoococoid^l^l duduaad^l^ldamu —ast^l^ladai ^lSuusi g^lmamaat^l^lardamiga.

¹⁹ Dai aidasi canaatocai ñiooqui g^lartaan^l^ldamiga Suusi g^lmamaat^l^lardamiga, taid^l Diuusi vaidacai t^lvaagiamu dai maa ^lmo g^ll^l saalicami. ²⁰ Taid^l ^lmamaat^l^lardamigad^l aipaco iji dai aagidi oodami sai casi istutuidi isca^l^lgac^l^ll^l vuv^l^lquiagi vaavoitudacai g^lartaan^l^ldamiga Suusi Cristo. Dai ^lgai vaa Suusi Cristo soicaiña aa duñd^l^ll^ll^l vai ^lgai naana maasi g^lgarducami ivuaadana dai poduucai maasiuldi sai ismaac^l^l agaiña ^lgai ^ll^lvaavoi.

Dai mos^l^lcaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo aimaraitai oidi daama

¹ Giñaduñi Teoopilo amo istumaasi gaoojidi aana. Mui oodami caojoa isducatai apadui aatama garsaagida. ² Agai ooja ismaacada aagidi aa ismaacada arnairadami. Agai naidi isducatai apadui tucamaga abiaadaga, dai agai vaa argamamaatatuldiadamicatadai Diuusi ñiooquida. ³ Aana ara caga giñtaatacai gatacaai isducatai apadui tucamidaga abiaadaga, dai cagadu lliidi aana isgaoojidagi vaaasi gomaasi, ⁴ pai caga maataca aapi ismaacada arvaavoi dai sai maisiu vaaasi masmaacada gaaagidiña arvaavoi.

⁵ Aidasi a Erootasi argaa taanadamicatadai Judeeaga, vai ami oidacatai amo paali Zacaria taagiducami, daida araduñadacatai Aviaasicaru. Daida looñigada a Zacaria Elisabeeta taagidu, dai vagoocatai araduñda apaali Aaroficar. ⁶ Dai vagoocatai alia caa tuutuiga Diuusi vui, dai caga agidiña daida ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi, dai poduucai tomali amaadutai maigapiaga vuupaiña tomali amo istumaasicada. ⁷ Damos maimaamaracatai agai, Elisabeeta maitistutuiditadai ismaamatadagi cascada. Casi aroocodamicatadai agai daida acali casi arcaliidamicatadai.

⁸ Dai amo imidagai aacatadai a Zacaria amadu aaduñda isiduñiagi ganaa duiñdaga agaa quiupaigadaga ajudidi. Diuusi pipioñigada agai. ⁹ Dai tacavi daitu amo tumiñsi agai poduucai gaviidacatai apapaali dai naida agai soora vaacana agaa quiupaigadaga ajudidi siaaco siaa duutudai Diuusi dai maidana acubimidali. Taida a Zacaria aayi isvaquiagi agaa quiupiaaga dai maidagi acubimidali. ¹⁰ Dai aidasi mamaitadai a Zacaria acubimidali vaascatai agaa quidigaiñdaga guucacatai gamamadai. ¹¹ Tai todian duucai ta a Zacaria amo Diuusi taanaruruda vai bo caacatai saalisia padaga siaaco gamamaidi cuubimidali. ¹² Dai aidasi a Zacaria ta a Diuusi taanaruruda maitaa isducatai gaduñiagi dai alia duaadimu. ¹³ Damos a Diuusi taanaruruda itatadai:

—Zacaria, maitiduadicuda caaa Diuusi ismaacada taana aapi daana ita cascada gaoñiga maraata agai amo ali gaa vaarai Vuaana taatai ganmara. ¹⁴ Dai baiganaliadamu aapima dai muidutai ara diviacai aali oodami, ¹⁵ Diuusi taanadami duucai nairada agai agai cascada. Dai agai gia maitayada agai uvvasi varagada tomali ama maasi ismaacada navamudaga dai maiquiaa vuusaicai agai aida abiaadaga Diuusi Ibada amadu daacamu. ¹⁶ Dai agai vaa aagida agai ajudidi sai caga vaavoitudaña Diuusi aran duucai amqui aaduñdardu dai muidutai ama duucai gantatagitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu dai vaavoitadamu Diuusi. ¹⁷ Dai agai ismaacada arvaanaca agai araga imimu agai isatanaanami dai Diuusi Ibada amadu daacamu sipoduucai viaacamu agai guvucadagai aran duucai a Diuusi ñiooquituldiadagada Eliasicaru dai aagidamu agai vaaasi oodami dladada sai apamu oigadiña ganmaamara dai agai ismaacada soimaasi ivueeyi sai ama duucai gantatagitona Diuusi vuitapi aran duucai aa ismaacada vaavoitudai Diuusi. Dai poduucai cabai ganducamu aoodami iibada silascada diviagi ataanadami Cristo —astatadai a Diuusi taanaruruda a Zacaria.

¹⁸ Amaasi a Zacaria tacacai a Diuusi taanaruruda daida itatadai:

—Isducatai maataca aana arvaavoi ismaacada giñagidi aapi casi arcacaliocoidada aatama vagoocatai di —astatadai a Zacaria.

¹⁹ Taida a Diuusi taanaruruda aa noragi daida itatadai:

—Aana anar Gavriel daida a rootosada Diuusi. Agai giñootoi ansaida gaaagidana goñiooqui ismaacada casi gaaagidi aana. ²⁰ Damos maivaavoitu aapi ismaacada gaaagidi aana cascada muudutum aapi dai maiñiooquimu asta silascada divia gamara. Idi gia povaduña agai ismaacada gaaagidi aana silascada Diuusi ipaliadagi —astatadai Gabriel.

²¹ Vaida aoodami quidigamada guucacatai nanaga a Zacaria dai maitatagaitadai isganadagi maiotoma vuusaicai a Zacaria agaa quiupaigadañdaga judidi. ²² Aidasi vuusai a Zacaria maitistui isñiooquiadagi aoodami ismaacada quidigana guucacatai. Dai poduucai mai agai istaa agai amo istumaasi agaa quiupaigadaga judidi dai cascada muudutu. Dai seeñacada ñiooquidi.

²³ Aidasi caaitu a Zacaria silaqui tasai gaaata duña agaitadai agaa quiupiaaga, nora gakuuiyam. ²⁴ Dai bo chilaqui tasaicada ta Elisabeeta amo ali silañi. Dai taama masaadai maivuusai agai gakuuiyairaga. Dai poduucai gatagito agai: ²⁵ “Aaga poduucai giñduñi Diuusi dai sivi maraatum aana sicamaitiñcaadadamu oodami”, asalidi Elisabeeta.

²⁶ Dai bo naadami masaadaicada Diuusi ootoi Gavriel Nasareetamu Galilea davalriaga, ²⁷ sai aagidana amo ñiooqui amo ali taji María taagiducami. Nasareeta oidecatadai amo calli Osee taagiducami dai agai arcajituda Davicaru. Casi argancuucunacamicatadai agai damos maiquiaa amapai oidecatadai. ²⁸ Aidasi aayi Gavriel malca siaaco daecatadai María itatadai:

—Baiga, Diuusi calgacaga ganai dai vascaga gamadu daja, Diuusi vaamioma calgacaga ganai aapi istomasmaascada ooqui —astatadai Gavriel.

²⁹ Aidasi ta María Gavriel dai cai istumaasi aagidi agai maitaa isducatai gatagituagi. “Tuisi povai itatadai goovai sai Diuusi calgacaga giñnaldi”, asallidi María.

³⁰ Tai amaasi itatadai agai:

—María maitiduaadica, Diuusi calgacaga ganai. ³¹ Aapi María maraatamu amo ali galli dai Suusi taatamu aapi. ³² Dai siaa duutuadamu muidutai Suusi. Dai pocaitadamu gooviava arDiuusi marada vaamioma ga baitacaacami. Dai Diuusi maquimu Suusi samicamigada gaduñi Davicaru. ³³ Dai vascaga taanadamu agai ajudidiu. Dai tomali amo imidagai maiugitimu agai samicamigada —astatadai Gavriel.

³⁴ Tai amaasi María tacacai Gavriel:

—¿Ducatai gaduñia agai goovai ismaacada giñaagidi aapi? Maiquiaa avallnacami aana cali di —astatadai María.

³⁵ Tai aa noragi Gavriel daida itatadai:

—Tavaañimu Diuusi Ibadai dai gamadu daacamu. Agai samicada viaa guvucadagai. Cascada silascada vuusiagi cali galli ismaacada Suusi taagiduca agai, pocaitadamu oodami: “Gooviava arDiuusi marada ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi”. ³⁶ Dañi gaduñi Elisabeeta maraata agai amo ali galli casi rooquimudacatai ismaacada pocaidacatadai sai maitistutuiditadai ismaamatagi vai sivi caviaa naadami masaadai istaa amo ali silaifi. ³⁷ Diuusi ivueeyi agi istumaasi iduñia aliada —astatadai Gavriel.

³⁸ Taida María itatadai:

—Aana iduñimu agi istumaasi giñaagidagi Diuusi. Vai Diuusi iduuna aanaada pастumaasi giñaagidi —astatadai María.

Bodaga daivunu ii Gabriel.

³⁹ Dai bo chilacqui tasaicada cavami ii María gamu ucoidigamu amo ali quiyamu Judea davalriaga. ⁴⁰ Dai Zacaría quidiaga vaa dai viaatuli Elisabeeta. ⁴¹ Aidasi María viaatuli Elisabeeta maata taata Elisabeeta isoifi marada raana. Dai aida Diuusi Ibadai divia dai lamadu daaca agai. ⁴² Amaasi garga ñioo Elisabeeta dai potatadai:

—Diuusi vaamioma calgacaga ganai aapi istomasmaascada ooqui. Dai calgacaga naidi Diuusi gamara ara. ⁴³ Noora aana sidiviagai giñdiviji calgacaga giñvuviaadamiga dala. ⁴⁴ Mosiñviaatuli aapi antai otoma maata taata aana isoifi giñmara giñraana baigaldacai. ⁴⁵ Alia baigallidi aapi vaavoitudacai si gaduñia agai agai ismaacada gaagidi Diuusi taañicaruda —astatadai Elisabeeta.

⁴⁶ Amaasi icaiti María:

Alia siaa duutudai aana Diuusi.

⁴⁷ Dai alia baigiñlidi aana Diuusi ismaacada calgacaga giñvusasdi.

⁴⁸ Aana arsoitigami vai Diuusi vascaga calgacaga giñnaldi.

Dai sivi abiaadaga baitacoga vasi loodami aduucai giñimadamu “Ismaacada Diuusi calgacaga naidi”.

⁴⁹ Agai ismaacada samicada viaa guvucadagai idui mui naana maasi gagarducami aana giñvatar.

Samicada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi agai.

⁵⁰ Diuusi vascaga soigallidi vascataicada ismaacada siaa duutudai agai.

⁵¹ Mui naana maasi gagarducami ivueeyi Diuusi gatagitoidacada.

Diuusi alia siaa aratudai agai ismaacada gagarducada ganai.

⁵² Diuusi camaitipali siartataanadamicagi agai ismaacada vaamioma gataana, dai cascada maa samicamigada asoituuigami.

⁵³ Dai asoituuigami ismaacada biuugicoñicatadai Diuusi maa mui naana maasi istuucada tatasconaca agai.

Daida ariricu soituuuigamiara viaa.

⁵⁴ Diuusi calga nuucada ajudidiu agai arpipioñigada dai Diuusi alia soigallidi gaicada cascada.

⁵⁵ Vasi gomaasi idui agai poduucai bai duí agai Avraañicaru dai laaduñda lamadu cascada. Dai goñooqui ismaacada bai duí agai artomastuigaco vatar.

Ascaiti María.

⁵⁶ Daid^Λ María vaica masaadai daja Zacaría quiidi^{ΛΓΛ} daida ^Λpamu nora g^Λquiiyamu.

⁵⁷ Dai caaayi istuigaco maraata agai Elisabeeta dai marai ^Λmo ali g^{ΛΛ}li. ⁵⁸ Aid^Λsi marai ^Λgai ^Λaaduñ^Δda ismaac^Δda miaanioma oidacatadai iji dai m^{ΛΛ} dadiji dai n^Λn^Λaidi dai poduucai camai ^Λgai isDiushi s^Λallic^Δda c^Λaga tuiga Elisabeeta vui. Dai baig^Δn^Λali v^Λascatai. ⁵⁹ Dai bo mamacova tasaic^Δda ^Λpamu iji ^Λgai dai m^{ΛΛ} iquita tuucugada ^Λali g^Λali dai ^Λaaduñ^Δda Zacaría t^Λat^Λaa agaitadai pot^Λagidu ^Λoogad^Δ casc^Δda. ⁶⁰ Taid^Δ ^Δd^Λad^Λda it^Λt^Δadai: —Cho, Vuaana t^Λat^Λamu aat^Λma —ast^Λt^Δadai.

⁶¹ Taid^Δ it^Λt^Δadai ^Λaaduñ^Δda:

—Tomali ^Λmoco g^Λaaduñ^Δi maipot^Λagidu di —ast^Λt^Δadai.

⁶² Daid^Δ ^Λaaduñ^Δda seeñ^Δamagi Zacaría maataca ^Λlidityai ist^Λagiduca ^Λgai ^Λgai. ⁶³ Taid^Δ ^ΔZacaría seeñ^Δac^Δda tai g^Λaaduñ^Δi ^Λmo istumaasi istuuc^Δda oojagi dai poduucai ooja: “Vuaana t^Λagiducamu goovai”, asduuc^Δai ooja ^Λgai. Tai camait^Λ ^Λaaduñ^Δda isducatai gant^Λt^Λagituagi t^Λagacai ismaac^Δda ooja ^ΔZacaría. ⁶⁴ Aid^Λsi quiaa n^Λn^Λaidi ^Λaaduñ^Δda ismaac^Δda ooja ^ΔZacaría taid^Δ ^ΔZacaría ^Λpamu ñi^{oo} dai s^Λallic^Δda c^Λaga siaa duutuli Diushi. ⁶⁵ Taid^Δ ^Λaaduñ^Δda s^Λallic^Δda duduaadimu ^Λpamu ñi^{oo}caai ^ΔZacaría, vai v^Λasi ucoidigana Judee^Δta v^Λasi aipacoga g^Λnaagidi ^Λoodami isducatai ^Λp^Δdui ami Judee^Δta. ⁶⁶ V^Λasi ismaac^Δda caí isducatai ^Λp^Δdui naama maasi gant^Λt^Λagitoi dai aipaco gant^Λacacai daid^Δ icaiti: —¿Si^{oo}r maata istumaasicamu goovai? S^Λallic^Δda Diushi c^Λagac^Δta n^Λaidi goovai —ascaiti ^Λoodami.

⁶⁷ Dai Diushi Ib^Δad^Δ divia dai ^Λamadu daja Zacaría ^ΔVuaana oogad^Δ. Aid^Δ ^ΔZacaría aagidi ^Λgaa oodami ist^Λt^Δadai Diushi Ib^Δad^Δ ^ΔZacaría dai pot^Λt^Δadai:

⁶⁸ Diushi cadivia g^Δta^Λamadu dai casi c^Λagac^Δta g^Δrvuvaitu casc^Δda ali^Δ siaa duutudai aana Diushi.

Aat^Λma ^Δrjudid^Δi Diushi maamarad^Δ casc^Δda.

⁶⁹ Diushi garootosi ^Λmo c^Λagac^Δta g^Δrvuviaadamiga ismaac^Δda s^Λallic^Δda viaa guvucadagai. Dai ^Λgai ^Δrcajiudad^Δ Davicaru ismaac^Δda c^Λaga ^Λagiditadai Diushi.

⁷⁰ Poduucai ^Λqui utu oidig^Δta idui Diushi g^Λaatagi g^Δñiñi^{oo}quituldiadamiga ^Λmadu.

⁷¹ Tai ^Λgai aagidi g^Δraaduñ^Δcaru isc^Λagac^Δta g^Δrvuvaida ^Λgai Diushi.

Dai maidagito ^Λgai issoig^Δrvuaada ^Λgai g^Δrsasaayu dai v^Λasi ismaac^Δda mait^Δroigadai.

⁷² Dai sai Diushi soig^Δliada agaitadai g^Δraaduñ^Δcaruc^Δda.

Dai sai maiugu tagitoca ^Λgai Diushi g^Λaatagi ismaac^Δda idui tucama^Δta.

⁷³ Goovai ^Δrgoatagi c^Λagaduc^Δda ismaac^Δda aagidi Diushi garaduñ^Δi Avraañ^Δcaru dai pocaiti sai s^Λallic^Δda ^Δrvaa^{oo}i.

⁷⁴ Dai sai Diushi g^Δrsoiña ^Λgai sai maisoimaasi g^Δrtaatamituld^Δña g^Δrsasaayu.

Dai t^Δsai siaa duutudaiña aat^Λma Diushi maiduduaadicuitai.

⁷⁵ Dai c^ΛΛ v^Λuaadatai Diushi vui.

Dai c^Λaga ^Λagiditai aat^Λma Diushi s^Λasi uucami oidacagi aat^Λma amaasi uucami.

⁷⁶ Dai aapi giñ^Δmara poduucai g^Δiim^Δdamu oodami Diushi ^Δbat^Δc^Λaacami ñi^{oo}quituldiadamigada.

Aapi bait^Δqui imia ^Λgai ^Δtaaan^Δdamu dai m^{ΛΛ} aagida ^Λgai oodami sai bai g^Δanduucana dai s^Λasc^Δda m^{ΛΛ} diviagi ^Δtaaan^Δdamu sai c^Λagac^Δta miaad^Δgidana.

⁷⁷ Dai maata^Δtulda ^Λgai aapi oodami sai Diushi ^Λgai dai c^Λagac^Δta g^Δrvuvaidi.

Dai g^Δroigaldi v^Λasi g^Δrsoimaascamiga.

⁷⁸ Diushi g^Δrooga s^Λallic^Δda g^Δroig^Δdai dai soig^Δliidi aat^Λma^Δda casc^Δda g^Δrootosi g^Δmara t^Δvaagiñ^Δda^Δ.

⁷⁹ Sai g^Δraagidana isducatai Diushi soic^Δi oodami sai c^Λaga gant^Λt^Λagiticana t^Δsai vaavoitudacai maiim^Δana Diaavora ^Λmadu.

Casc^Δda povueyi Diushi t^Δsai ^Λmadu ajiopaiña.

Ascaiti Zacaría.

⁸⁰ Dai g^Λalimi ^Λali g^Λali dai v^Λas t^Δsai vaamioma b^Λajimi g^Δt^Λagitoidaga. Dai aid^Λsi c^Δaga ^Λgai oidigana oidatu asta aid^Λsi g^Λaagacai aagidi ^Λgai Diushi ñi^{oo}quid^Δ ^Δjudid^Δi. Dai m^{ΛΛ} diviacai aagidi ^Λgai ismaac^Δda aagidi Diushi isaagida ^Λgai.

2

¹ Aid^Λsi vuusai Vuaana aid^Δ Augusto ^Δrg^ΔΛ bait^Δc^Λaacamicatadai Room^Δta. Dai ^Λgai t^Δajai g^Δason^Δta guvacamiga sai ^Δalcaldana ^Λoodami dai oojana ist^Λat^Δagidu. ² Aid^Δ ^Δrtucamid^Δracatadai m^Δsiacalda ^Λgai v^Λasi ^Λoodami oidi daama oidacami. Aid^Δmasi

acali loodami aid³ a Sireñio arcaigicatadai Siriana. ³ M³ tai t³ jai loodami sai iimana siaaco vuvaaja masai acaldana. ⁴ Cascad⁴ ii a Osee Nasaretaifidat⁴ Galilea dav⁴ ariafidat⁴ Beleenamu Judeea dav⁴ ariat⁴. Davicaru arBeleenat⁴ vuusaicami dai a Osee arcajitudad⁴ Davicaru cascad⁴ ii agai Beleenamu masai acaldana. ⁵ Dai a Osee vaidacai Maria Beleenamu. Casi argancuucunamicatadai agai d⁵ mos maiquiaa amapai oidacatadai. Dai Maria cayoga dueeyitadai. ⁶⁻⁷ Aidasi aayi agai Beleenat⁶⁻⁷ camaitipucataidai siaaco ganuulifa agai cascad⁶⁻⁷ caapayu quidiat⁶⁻⁷ ganuuli agai. Dai aidasi quiaa malaca daraajatadai agai, tai caaayi istuigaco duaadia agaitadai Maria dai dueeyi. Agai artuucamidat⁶⁻⁷ maradacatadai tai biisa dai ami siaaco gacuaadana caapayu ami vooda.

⁸ Dai Beleena maigovai oidigana ajioopaitadai pastutuuru dai nuacadacatadai gansosoga caniru tucara. ⁹ Tai todian duucai gamaasitu amo Diuusi taañicarud⁹ apastutuuru vuitapi. Tai Diuusi gaguvucadacad⁹ cuudan du⁹ ami siaaco daraajatadai agai tai duudaadimu apastutuuru. ¹⁰ Tai potatadai a Diuusi taañicarud¹⁰:

—Maitavar duudaadiduca aapim¹⁰. Aan¹⁰ anganbaidati calaga fiooqui dai idi fiooquicad¹⁰ ali¹⁰ baiganaliadamu aapim¹⁰ dai vaasi loidacami oidi daama. ¹¹ Laquiapo moquiiyat¹¹ siaaco oidacatadai Davicaru al¹¹ quioma movuusai amo calagacat¹¹ ganvuviaadamiga. Agai argantaanadamiga Cristo. A Cristo icaidaga amo gal¹¹ taanadami ismaacad¹¹ acovai vuusaitu Diuusi sai calagacat¹¹ gavuvaidifa. ¹² Mo siaaco gacuaadana acaapayu mo caat¹² camu lali gal¹² biisapicami sit¹² agim¹² aapim¹² dai poduucai maatumu aapim¹² sai ismaacad¹² ganaagidi aan¹² sallicad¹² arvaavoi —astatadai a Diuusi taañicarud¹².

¹³ Mosai cuugaida fioo agai tai mui vaamioma ganmaasitu Diuusi t¹³ taañicarud¹³ daida itatadai agai apastutuuru:

¹⁴ Mal¹⁴ tavaagiat¹⁴ vaasi Diuusi t¹⁴ taañicarud¹⁴ calaga fioocai Diuusi vui.

Dai sivi tami oidigi daama Diuusi calagacat¹⁴ naidi oodami.

Cascad¹⁴ sivi gia cacalaga ganibastacan taadacamu gooidacami.

Ascaiti a Diuusi t¹⁴ taañicarud¹⁴.

¹⁵ Aidasi iji agai abiaad¹⁵ tavaagiamu vaid¹⁵ apastutuuru aipaco ganaagidi daid¹⁵ icaiti:

—Tiimada gaamu moocoro Beleenamu dai naida istumaasi asducatai ar¹⁵ adui goovai ismaacad¹⁵ garaagidi Diuusi —ascaiti apastutuuru.

¹⁶ Dai otoma iji dai cavami iji dai malaca tal¹⁶ agai a Maria dai a Osee dai lali silaafi mo caat¹⁶ catadai siaaco gacuaadana caapayu. ¹⁷ Mostalagacai apastutuuru agai otoma agidi a Maria amadu a Osee iscaiti a Diuusi t¹⁷ taañicarud¹⁷ aagaitai lali silaafi. ¹⁸ Dai vaascatai ismaacad¹⁸ ca¹⁸ ismaacad¹⁸ aagai apastutuuru camait¹⁸ isducatai gantatagituagi. ¹⁹ Dai a Maria maigu tagitocana istumaasi ar¹⁹ adui. ²⁰ Aidasi caapamu aa suuli apastutuuru voyamu iimaitai siaa duutudaimi agai Diuusi dai calaga aatagi aatagaimi agai Diuusi vaatar²⁰ vaasicad²⁰ ismaacad²⁰ tal²⁰ agai dai caa. Vaasi pov²⁰ adui isducatai agidi a Diuusi t²⁰ taañicarud²⁰ cascad²⁰.

²¹ M²¹ tai bo mamacova tasaicad²¹ iquit²¹ tuucugad²¹ lali silaafi dai Suusi talat²¹. Maiquiaa nonoacatai Maria abiaad²¹ agidi Diuusi taañicarud²¹ sai Suusi talat²¹ cascad²¹ Suusi talat²¹ agai.

²² Dai aidasi casi idui agai vaasi isducatai aagai Moseesacaru sallicamigad²² said²² ivuaadana vaasi looqui silascad²² maamatadagi amaasi balcaci agai lali gal²² Jerusalemamu. Dai ami gal²² quiupaigad²² judidiu itatadai agai Diuusi:

—Aat²² am²² ip²² lidi sai gamara vaascat²² galagidifa —astatadai.

²³ Poduucai oojisi Diuusi fiooquidat²³ sai vaasi judidiu maamarad²³ tucamidat²³ isarcacallicagi sai viaacatadai isvuaadagi Diuusi aa duindad²³. ²⁴ Iji agai dai dasda agai Diuusi gooca voutu dai gooca tutuugu poduucai isduucai oojisi Diuusi fiooquidat²⁴.

²⁵ Mo Jerusalemat²⁵ oidacatadai amo cal²⁵ Simuñi talagiducami. Dai calaga lagidifa Diuusi dai siaa duutudai. Dai agai ar²⁵ amoco ar²⁵ ismaacad²⁵ nanaracatadai isdiviagi amaadutai dai soñagi a judidiu vai agai lag²⁵ gataaanadagi gandvaaragat²⁵. Dai Diuusi Ibaada amadu daacatadai Simuñi. ²⁶ Dai caaagiditadai Diuusi Ibaada Simuñi sai maiquiaa muucucai agai tal²⁶ gia agaitadai a Cristo ismaacad²⁶ ootosa agai Diuusi. ²⁷ Dai Diuusi Ibaada ootoi Simuñi gal²⁷ quiupaigadamu judidiu. Tai aid²⁷ ami dada Osee amadu Maria dai balcaci lali gal²⁷ daid²⁷ iduñia agai isducatai viituli Moseesacaru. ²⁸ Tai a Simuñi bai lali silaafi dai siaa duutuli Diuusi dai potatadai agai Diuusi:

²⁹ Taanadami, aan²⁹ ivueeyi vaasi istumaasi ginaagidi aapi. Sivi gia cacalaga baigñiliaracad²⁹ muuquimu aan²⁹. Casi in²⁹ tal²⁹ aapi ismaacad²⁹ ginaagidi cascad²⁹.

³⁰ Cat³⁰ aan³⁰ idi calagacat³⁰ vuviaadami ³¹ Ismaacad³¹ ootosi aapi vaasi oidi daama oidacami.

³² Idi maatatuldamu agai ismaacadla maitarjudidiu gañiooqui. Dai idi calga ñioocadamu gamaamara judidiu vlataral.

Astatadai Simufi.

³³ Daidal adladada Suusi mitala isducatai gantatagitugi calcai istumaasi aagai Simufi aagaitai amarada. ³⁴ Taidal aSimufi itatadai:

—Vai Diuusi calgacatal annaidiña—astatadai.

Dai gooquilaral itatadai agai aMaría lagi:

—Silaacadal galiagi idi ali silafi ismaacadal ootoi Diuusi muidutai judidiu calgacatal vuvaaquimu idicada dai aa mui maicalgacatal vuvaaquimu dai muidutai vui ñioocadamu.

³⁵ Dai poduucal gamaatamu isducatai gantatagitoi aoodami. Dai aapi sallicadal galimu soiliaragai—astatadai Simufi aMaría.

³⁶ Ami Jerusaleenatal oidacatadai amo oocodami Aana talagiducami. Agai aPanuelicaru maradacatadai daidal arcajiudadal Asielicaru. Dai agai arDiuusi ñiooquituldiadamigadacatadai. Aidasida artajicatadai cunai agai amo calli. Dai bo cuvaracami uumigicada viuudutu. ³⁷ Dai aidal camaaco coobai dan maacova uumigi viaacatadai. Dai vlatasai maitacuaadatai aimaraiña agai galal quiupaigadamu ajudidiu dai daanaña Diuusi sai soicaiña dai siaa duutudaiña Diuusi. ³⁸ Aidasi quiaa ami galal quiupaigadatal judidiu guacacatadai Suusi dladada lamadu Simufi tai ami divia aAana dai lapaga siaa duutuli Diuusi dai gooquilaral ii dai mala aagidi vlatasi aJerusaleenatal oidacami ismaacadal nalaracatadai isDiuusi calgacatal vuvaidagi aagaitai aSuusi.

³⁹ Aidasi canaato Osee lamadu María vlatasi ismaacadal aagai Diuusi ñiooquidatal canoonora Nasareetamu Galilea davalilaral. ⁴⁰ Vaidal ali gali galimi dai calga blajimi gatagitoidaga dai Diuusi calgacatal naidi.

⁴¹ Vlatasi uumigi mosaajiña galal siaa duudagadal judidiu vai ajioopaiña dladada aSuusi Jerusaleenamu. ⁴² Dai amo imidagai caviaacatadai aSuusi baivustaama dan gooca uumigi aidasi aayi istuigaco ajioopaiña agai Jerusaleenamu. ⁴³ Dai cadaivnucai galal siaa duudagai tai cavlatasi noonora aoodami tai aSuusi anaasi Jerusaleenatal vii. Daidal adladada maimaatacatadai ismomalca vii aSuusi. ⁴⁴ Povanaliditadai adladada sida aSuusi aoodami saagida imaitadai dai amo tasai iji. Dai gaa agai aSuusi aoodami saagida dai tacacaimi ganaaduñi dai aa oodami ismaacadal maatacatadai agai, ⁴⁵ dai mitala. Dai apamu aa suuli Jerusaleenamu dai gaaga agai.

⁴⁶ Vaica tasai gaa daida tal vai galal quiupaigadatal ajudidiu daacatadai Suusi lamadu ismaacadal gamamaataldi Diuusi ñiooquida. Dai calga gatagito cal dai tacacai laral. ⁴⁷ Dai vlatacatai ismaacadal cal ismaacadal aagai aSuusi camaital isducatai gantatagitugi. Dai povanalidi ducatai mosal calagadu goovai moodal dai mosal calga gaa nonoragidi mastumaasi tacacai, asanalidi. ⁴⁸ Aidasi adladada tal aSuusi poduucal gantatagitoi: “¿Ducatai tanai daja goovai?” asduucal gantatagitoi. Daidal adladada itatadai:

—¿Giñimara tuiyasi povarduñi? Galoca lamadu aana ali duduaadimucatai lagaagaitai—astatadai María.

⁴⁹ Taidal aSuusi itatadai:

—¿Tuimasida giñagaagi? ¿Maitamasmaat aapim isviaa aana isiduñiagi istumaasi giñtajai giñoooca?—astatadai.

⁵⁰ Taidal adladada maimaat cal istumaasi aagidi aSuusi maimaatacatadai agai isDiuusi galooaga aagai agai.

⁵¹ Taidal oi aSuusi galadada gaamu Nasareetamu dai apiamolasi calga lagi galadada. Daidal adladada maiugu tagitocana vlatasi isducatai apavueeyi dai istumaasi aagaiña aSuusi.

⁵² Daidal aSuusi galimi dai vaamioma blajimi gatagitoidaga dai Diuusi calgacatal naidi aSuusi daidal aoodami calca calgacatal naidi laral.

3

¹ Aidasi aTiverio Sesara laragal baitalcaaacamicatadai Roomatal. Cabaivustaama dan taama uumigi daacatadai agai, vaidal Ponsio Pilaato arcagicatadai Judeatal, vaidal Eroodasi arcagicatadai Galileatal, vaidal aPiili Eroodasi suculidal arcagicatadai Itureatal lamadu Traconitatal, vaidal Lisaaniasi arcagicatadai Aviliñiaral, ² vaidal Aanas lamadu Caifasi arbaitaguacacamigadacatadai apapaali. Dai aidal aVuaana Zacaría maradal oidigana oidacatadai taidal Diuusi ootosi amo ñiooqui. ³ Daidal aVuaana muiyapatal aimaraiña laqui Jordán ugidiana, dai aagidiña aoodami sai ama duucal gantatagitona dai camaisoimaasi ivuaadana sai Diuusi oigaldana vlatasi soimaascamigadal dai sai ganvapaconana sai naidiña

loodami iscaama duuca ganta agito dai camaisomaasi ivuaada agai. ⁴ Isducatai aagaitadai Isaia caru Diuusi ñooquilitdiadimidaga siduufia agai Vuana mospovadi. Agai aduucai oja: Diuusi ootosa agai amo cali sai oidigana gamamaatultidifia dai poduucai gaaagidamu agai:

“Si ascada loodami nancacagi isdiviagi amo baitacaacami gaaagai isbaiduifidiagi voogada.

Poduucai lara gaaagai masbaiduifidiagi ganiibadaga caotoma divia agai gartaanadamiga cascada.

⁵ Si ascada baiduifidiagi abaitacaacami voogada siaaco dadacagiga gaaagai iscalaga tpaalicadagi.

Dai siaacoga tuutuvidaca gaaagai iscalaga tpaalicadagi.

Dai siaacoga noonoliicagi voi gaaagai issali taquiagi.

Dai poduucai lara gaaagai isbaiduifidiagi loodami ganiibadaga.

⁶ Dai vasi loodami oidi daama oidacami maalamu isDiuusi agai ismaacada calagacala gavuvaidi”.

Ascaiti Isaia oojada.

⁷ Aidasi vuvaaja loodami ganquiquiaifidala sai vaponana vuana taida vuana potadai:

—Aapima ismaacada daiva tami ansai gnvaponana anpan ducami cocoyi ismaacada vopoyi siuu duucu camaljidagi vaoi poliditai sai poduucai Diuusi camaisomaasi gantaatutlda agai. Lara gaaagai issalicaada ama duuca gantagituagi aapima dai camaisomaasi ivuaadagi. ⁸ Gaaagai mascalagacala oidaca aapima vai naidifia aa mascala duuca gantagito dai camaisomaasi ivuaada agai. Dai maitavar ganaagida aapima aipacoga masaida avraaanicaru cajiudada sai cascada calagacala gannaidi Diuusi. Ana anganaagidi sai asta goojodai ismaacada modaraaja calaga istutuidi Diuusi isiduifidiagi avraaanicaru cajiudada isiraliadagi. ⁹ Diuusi cabai gaduu issoimaa taatutldagi maica tuutiacaada anpan duuca amo cali ismaacada guicutai uusi ismaacada maicagadu iibiada dai mamai. Poduucai Diuusi ootosamu loodami ismaacada soimaasi ivueeyi malaca siaaco tomastuigaco malaca tai —astadai vuana.

¹⁰ Amaasi loodami tacacai vuana daida itadai:

—¿Tuma duuna aatama sividlo? —astadai.

¹¹ Taida vuana aa noragi daida itadai:

—Agai ismaacada gviida gooca vaapasaragai gaaagai isoidagi amoco agai ismaacada maivaa dai agai ismaacada gviidacagi cuaadagai gaaagai isaa oidagi ismaacada maitviida —astadai vuana.

¹² Tai dada amoco tumiñi vuudami sai vaponana vuana daida itadai:

—Mamaatutldiadam, ¿tuma duuna aatama? —astadai.

¹³ Taida vuana aa noragi daida itadai:

—Maitvaamioma gtaanai tumiñi mosacaasi siasi maigarsi masgataanadagi —astadai vuana.

¹⁴ Tai dada sandaaru lara dai tacacai lara:

—¿Dai aatama tuma duuna? —astadai.

Taida vuana itadai:

—Maitavar lasiada aapima loodami tomali amo istumaasi guvucadacada tomali maitaagai masgariar vuupada ismaacada maigariara vaa, baiyomavar baiganliada gaicada masmaacada gamaitacai —astadai.

¹⁵ Vasi loodami camaatcatadai isDiuusi ootosa agai Cristo dai cananacatadai dai cascada povanliditadai saida vuana agai. ¹⁶ Damos vuana potadai vascatai:

—Ana gia suudagica gnvaponai damos divia agai amai ismaacada gnvaponaca agai Diuusi Ibaadacada sai ganlamadu daacana Diuusi Ibaada. Dai agai vaa naida agai loodami ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Agai vaamioma viaa guvucadagai inaan. Ana maitistutuidi siasi istutuidi agai. Ana tomali maivaa salicami isuusacagagi susuusacada gigiaaragada. ¹⁷ Amo cali ismaacada calivai taligi bai tueeyi taligi daida acosada mamai. Poduucai idufia agai agai ismaacada divia agai loodamicada. Ismaacada vaavoitudai agai iimia agai tavaagiamu dai ismaacada maivaavoitudai Diaavora lamadu iimi agai agai siaaco tomali amo imidagai maitutucui tai —astadai vuana loodami.

¹⁸ Dai poduucai dai mui vaamioma ñooqui calgaducami aagidi vuana loodami. ¹⁹ Dai aagidi agai lara caigi Eroodasi sai alia soimaasi idui agai asidacai gasuculi Piili oofigada Erodiasi, dai sai ama maasi soimaascami idui agai lara. ²⁰ Gooqiar vaamioma soimaasi idui Eroodasi maisacai vuana.

²¹ Damos aidasi maiquiaa gamaisatu Avuaana Agai vapacoi mui oodami dai vacoi Asuusi Alpa. VaidA ASuusi gadaanaidatadi Diuusi dai aidasi gadaanaidatadi Agai Diuusi tai gacupiooco Alvaagi, ²² tai Diuusi Ibaada Lavai ASuusi daama amo tugu maasi. Tai caidatu amo ñooqui Lavaaigiñidara dai pocaiti:

—Aapi Alrgiñmara nai aliAsi gaoigadai ana dai ali baigiñlidi ana aapicada —ascaiti Alñooqui.

²³ Suusi viaacatadi para amo coobai dan baivustaama uumigi aidasi glaaga glaa duiñdaga. Dai poliditadi Aoodami isAgai ArOsee marada. AOsee Armarada Elicaru, ²⁴ ismaacada Armaradacatadi Maatataru, ismaacada Armaradacatadi Levicaru, ismaacada Armaradacatadi Melquicaru, ismaacada Armaradacatadi Anacaru, ismaacada Armaradacatadi Osecaru, ²⁵ ismaacada Armaradacatadi Matatiiasicaru, ismaacada Armaradacatadi Amoosicaru, ismaacada Armaradacatadi Naumacaru, ismaacada Armaradacatadi Eslicaru, ismaacada Armaradacatadi Nagaicaru, ²⁶ ismaacada Armaradacatadi Maataru, ismaacada Armaradacatadi Matatiiasicaru, ismaacada Armaradacatadi Semeicaru, ismaacada Armaradacatadi Adicaru, ismaacada Armaradacatadi Uudacaru, ²⁷ ismaacada Armaradacatadi Oanacaru, ismaacada Armaradacatadi Resacaru, ismaacada Armaradacatadi Sorovaveelicaru, ismaacada Armaradacatadi Salatieelicaru, ismaacada Armaradacatadi Nelicaru, ²⁸ ismaacada Armaradacatadi Melquicaru, ismaacada Armaradacatadi Adicaru, ismaacada Armaradacatadi Cosaamacaru, ismaacada Armaradacatadi Elimoodamacaru, ismaacada Armaradacatadi Eracaru, ²⁹ ismaacada Armaradacatadi Osuecaru, ismaacada Armaradacatadi Elieesicaru, ismaacada Armaradacatadi Oorimacaru, ismaacada Armaradacatadi Mataataru, ³⁰ ismaacada Armaradacatadi Levicaru, ismaacada Armaradacatadi Simeoñicaru, ismaacada Armaradacatadi Uudacaru, ismaacada Armaradacatadi Osecaru, ismaacada Armaradacatadi Onanacaru, ismaacada Armaradacatadi Eliaaquimacaru, ³¹ ismaacada Armaradacatadi Meliacaru, ismaacada Armaradacatadi Mainanacaru, ismaacada Armaradacatadi Mataataru, ismaacada Armaradacatadi Nataanacaru, ³² ismaacada Armaradacatadi Davicaru, ismaacada Armaradacatadi Isaacaru, ismaacada Armaradacatadi Obedicaru, ismaacada Armaradacatadi Boosocaru, ismaacada Armaradacatadi Salimoonocaru, ismaacada Armaradacatadi Naasonocaru, ³³ ismaacada Armaradacatadi Aminadaavacaru, ismaacada Armaradacatadi Araamacaru, ismaacada Armaradacatadi Esiroomacaru, ismaacada Armaradacatadi Pareesicaru, ismaacada Armaradacatadi Uudacaru. ³⁴ Ismaacada Armaradacatadi Jacocaru, ismaacada Armaradacatadi Isaacaru, ismaacada Armaradacatadi Avrañicaru, ismaacada Armaradacatadi Tarecaru, ismaacada Armaradacatadi Nacoracaru, ³⁵ ismaacada Armaradacatadi Serugacaru, ismaacada Armaradacatadi Raagaucaru, ismaacada Armaradacatadi Peleegacaru, ismaacada Armaradacatadi Eveelicaru, ismaacada Armaradacatadi Salacaru, ³⁶ ismaacada Armaradacatadi Cainanacaru, ismaacada Armaradacatadi Arapaajadacaru, ismaacada Armaradacatadi Semicaru, ismaacada Armaradacatadi Noecaru, ismaacada Armaradacatadi Lamecaru, ³⁷ ismaacada Armaradacatadi Matusaleenacaru, ismaacada Armaradacatadi Enoococaru, ismaacada Armaradacatadi Areedicaru, ismaacada Armaradacatadi Maalaleelicaru, ismaacada Armaradacatadi Cainanacaru, ³⁸ ismaacada Armaradacatadi Enoosicaru, ismaacada Armaradacatadi Setacaru, ismaacada Armaradacatadi Adañicaru, ismaacada Armaradacatadi Diuusi Agai idui Adañi cascada.

4

¹ TaidA ASuusi ii laqui Jordanañidara vaidA Diuusi Ibaada Almadu daacatadi dai Agai vaa Diuusi Ibaada vaidacai oidigamu. ² Amaasi aidasi mAla oidigana divia Agai anaasi daja goo coobai tasai. Dai silaqui tasai daja Agai camosaagidiña ADiaavora siduñia Agai soimaasi. Dai silaqui tasai daja Agai oidigana lcaaqi tasai maitauu Agai. Dai asta lcaaqi tasaicada aayi biuugigai. ³ Amaasi ADiaavora itatadai:

—Isaapi ArDiuusi marada di aagidañi goojoodai vai tascali gAnaatona —astAtadai ADiaavora.

⁴ TaidA ASuusi aa noragi daidA itatadai:

—Diuusi ñooquidara pocaiti: “Maisiu mosaca tascalicada istutuidi oodami isoidacagi, gaagiava Diuusi ñooquidAlpa”, ascaiti Diuusi ñooquidara —astAtadai Suusi.

⁵ Aid^Λ ΔDiaavora vaidacai ΔSuusi amo g^{ΛΛ} tuvidacamu dai abiaad^{ΛΓΛ} t^Λt^{ΛΛ}gidi v^{ΛΛ}si g^{ΛΓ}ar t^Λt^{ΛΛ}aanadami ismaac^{ΔΔ}Δ oidaga oidigi daama dai v^{ΛΛ}si oodami ismaac^{ΔΔ}Δ t^Λaan^Λ i^Λt^ΛΛ^Λaan^Λadami. ⁶ Daid^Δ ΔDiaavora i^Λt^ΛΛ^Δdai:

—V^{ΛΛ}si goovai ismaac^{ΔΔ}Δ g^Δt^Δt^Δagidi aana, aana^Λrgiñtuidaga. Aana istutuidi ismaquia ^Λg^Λgi sioora maquia iñ^Λliada aana. Aapi ang^Λmaquiagi v^{ΛΛ}si goovai paid^Λ ^Λr^Λt^ΛΛ^Λaan^Λadamica. ⁷ Isaapi g^Δt^Δootonac^{ΔΔ}Δ c^Δquivagi giñvuid^{ΔΓΛ} daid^Δ giñs^Λiaa duutudagi v^{ΛΛ}si arg^Δt^Δuidacamu goovai —ast^ΔΛ^Δdai ΔDiaavora.

⁸ Taid^Δ ΔSuusi aa noragi daid^Δ i^Λt^ΛΛ^Δdai:

—Im^Δdañi tabiaad^{ΔΓΛ} aapi Diaavora poduucai oojisi Diuusi ñiooquid^{ΔΓΛ}: “Siaav^Λr duutu-ada aapim^Δ g^Δn^ΔDiuusiga dai mos^Δca ^Λgai ^Δmoco av^ΛΛ^Λg^Δada” —ast^ΔΛ^Δdai ΔSuusi.

⁹ Dai gooqui^{ΔΓΛ} vaidacai ΔDiaavora ΔSuusi Jerusaleenam^Λ. Dai ami ^Λg^{ΛΛ} quiuupaigad^{ΔΓΛ} ^Δj^Δjudid^Λ daama tasagi daid^Δ i^Λt^ΛΛ^Δdai:

—Isaapi ^Λr^ΔDiuusi marad^Δ di, tabiaad^{ΔΓΛ} m^Δtana g^{ΛΛ}si tuduid^Δ. ¹⁰ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquid^{ΔΓΛ}:

Diuusi ootosamu g^Δt^Δt^ΔΛ^Λañicar^Λ vaid^Δ g^Δanuucaticana.

¹¹ Sig^Δdaagiadamu ^Λgai g^Δnnoonovic^{ΔΔ}Δ pai maisaraana g^{ΛΛΛ}caso amo odiaba.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquid^{ΔΓΛ} —ast^ΔΛ^Δdai ΔDiaavora.

¹² Taid^Δ ΔSuusi aa noragi daid^Δ i^Λt^ΛΛ^Δdai:

—Poduucai oojisi Diuusi ñiooquid^{ΔΓΛ} di: “Mait^{ΛΛ}aagai p^Δsaagiadagi Diuusi said^Δ iduuna ^Λmo istumaasi mos^Δñida ^Δliditai sabai giduuna” —ast^ΔΛ^Δdai ΔSuusi.

¹³ Amaasi ΔDiaavora camait^{ΛΛ}gacai isducatai soimaasi iduiñtuldagi ΔSuusi dagito chi^{ΛΛ}qui tasai.

¹⁴ Taid^Δ ΔSuusi ^Λpamu aa g^Δi Galileeamu. Daid^Δ Diuusi Ib^Δad^Δ ^ΛΛ^Δmadu daacatadai casc^{ΔΔ}Δ viaa ^Λgai guvcadad^Δ Diuusi. Dai v^{ΛΛ}si Galilee^{ΔΓΛ} oidacami dai v^{ΛΛ}si ^ΛΛ^Δmapac^{ΔΓΛ} sicoli Galilea oidacami mai istumaasi ivuaadatadai ^Λgai. ¹⁵ Dai ami Galilee^{ΔΓΛ} ΔSuusi aipaco aim^Δraif^Δñi judid^Λ quiquiupaigad^{ΔΓΛ} dai gamamaat^Δtuldiñ^Δ Diuusi ñiooquid^Δ dai v^{ΛΛ}scatai g^Δo^{ΛΛ} c^Δg^Δa ñiooqui aagaiña aagaitai ΔSuusi.

¹⁶ Amaasi ΔSuusi aayi Nasareetana siaaco g^{ΛΛ} ^Λgai. Dai aid^Δsi aayi i^Δbastaragai tas^{ΔΓΛ} ii ^Λgai judid^Λ quiuupaigad^{ΔΛ}amu ^Λg^Λgi poduucai g^Δv^Δvidacatadai ^Λgai casc^{ΔΔ}Δ. Dai c^Δquiva dai aaga ^Λgai oojai. ¹⁷ Taid^Δ ^Δnuucadacami ^Δliliivru maa ^Δliivru ismaac^{ΔΔ}Δ ooja Isai^Δcaru Diuusi ñiooquituldiad^Δamigad^Δ. Vai ^Λgai n^Δn^Δñidi dai t^ΔΛ siaaco aduucai oojisi:

¹⁸ Diuusi Ib^Δad^Δ giñ^{ΛΛ}madu daja.

Diuusi ^Δcovai giñv^Δuusaitu ansai aana im^Δna dai aagidana c^ΔΛ^Δg^Δaduc^{ΔΔ}Δ ñiooqui ismaac^{ΔΔ}Δ ^Δg^Δito sioora soic^Δdagi vaid^Δ ivuaada ^Λgai istumaasi Diuusi i^Δñidi.

Dai ansai aagidana aana ^Λgai ismaac^{ΔΔ}Δ maamaisaca ΔDiaavora sai casi istutuidi isv^Δ-vaquiagi.

Dai ansai n^Δn^Δaa^Δvatudana ismaac^{ΔΔ}Δ maiñ^Δñeeyi.

Dai ansai soiñana m^Δsmaac^{ΔΔ}Δ soi duucai ñidi.

¹⁹ Dai ansai aagidana aana ^Δloodami sai caay^Δi istuigaco Diuusi c^ΔΛ^Δgac^{ΔΓΛ} ñ^Δj^Δdai ^Λgai v^{ΛΛ}scatai.

Ascaiti ^Δoojai.

²⁰ Amaasi ΔSuusi cuu ^Δliivru dai gat^Δagi dai daiva. Dai v^{ΛΛ}scatai ismaac^{ΔΔ}Δ ami daraa-^Δjatadai apian^Δñidi ΔSuusi. ²¹ Tai ^Λgai ñioo daid^Δ i^Λt^ΛΛ^Δdai:

—S^Δviat caaay^Δ aapim^Δ g^Δnsaagida ismaac^{ΔΔ}Δ ooja Isai^Δcaru —ast^ΔΛ^Δdai ΔSuusi.

²² Vai v^{ΛΛ}scatai c^Δg^Δa ñioocai aagaitai ΔSuusi dai mait^ΔΛ isducatai g^Δntat^Δg^Δituagi c^ΔΛ^Δcatai ismos^{ΔΛ} c^Δg^Δa ñioocai ΔSuusi. Dai aipaco g^Δnaagidi daid^Δ icaiti:

—C^ΔΛ maata aat^ΔΛ^Δ idi c^ΔΛ^Δli sid^Δ ^ΔrOsee marad^Δ daid^Δ ^Δr^Δtami oidacami —ascaiti ^Δloodami.

²³ Taid^Δ ΔSuusi i^Λt^ΛΛ^Δdai:

—S^ΔΛ^Δlic^{ΔΔ}Δ povai iñ^Δt^ΔΛ^Δaadamu aapim^Δ: “P^Δss^ΔΛ^Δlic^{ΔΔ}Δ istutuidi isiduiñiagi gomaasi di, iduiñiñi”. Dai povai iñ^Δt^ΔΛ^Δaadamu aapim^Δ ^ΔΛ^ΔΛ^Δ: “Tami siaaco ^Δr^Δg^ΔΛ^Δracami aapi igiduiñi ^ΔΛ^ΔΛ^Δ istumaasi c^ΔΛ^Δ aat^ΔΛ^Δ said^Δ idui aapi Capernaum^{ΔΓΛ}”, iñ^Δt^ΔΛ^Δaadamu aapim^Δ —ast^ΔΛ^Δdai ΔSuusi.

²⁴ Daid^Δ ΔSuusi vaamioma ñioo daid^Δ i^Λt^ΛΛ^Δdai:

—S^ΔΛ^Δlic^{ΔΔ}Δava ^Δr^Δvaavoi ismaac^{ΔΔ}Δ g^Δnaagidi aana sai s^ΔΛ^Δscad^Δ gamamaat^Δtuldiadagi ^Δmo Diuusi ñiooquituldiad^Δamigad^Δ ^Λg^Δgi g^ΔΔ^Δv^ΔΛ^Δrag^{ΔΓΛ} mai^ΔΛ^Δgiditai c^ΔΛ^Δcana ^Δloodami.

²⁵ Goovai ismaac^{ΔΔ}Δ g^Δnaagidi aana g^Δia s^ΔΛ^Δlic^{ΔΔ}Δ ^Δr^Δvaavoi. ^ΔΛ^Δquioma alia ii biuugigai Isireli ^Δv^ΔΛ^Δri^{ΔΓΛ}, maiduudu vaica uumigi dan taucami casc^{ΔΔ}Δ. Vai aid^Δ oidacatadai Eliiasicar^Λ dai muiducataidai vipi^Δuudu ^ΔΛ^ΔΔ. ²⁶ Taid^Δ Diuusi maiotoo Eliiasicar^Λ tomali

amo viuudu quidiamu anaasi issoiñagi agai dai baiyoma siblacoga ootoi agai amo viuudu quidiamu Sarepatara Sidóni davalriaga sai soifana. ²⁷ Dai aidasi quiaa oidacatai Eliasicarui mui judidíu viaacata dai acocodagai ismaacada duvaldi gatucuga. Tai valascara tomali amaadutai agai maiduadi Eliasicarui dai baiyoma duaadi amai siblaco oidacami Naamán taañicucami Siriraga oidacami —ascaiti asuusi.

²⁸ Dai goovai ismaacada aa asuusi caa loodami dai sallica da baacoi vui. ²⁹ Dai valascatai guuquiva dai goguaama vaidacai asuusi dai vuusaitu Nasareetaifidaga. Nasareeta aruranacata dai. Matai tasagi asuusi amo vavuana dai abiaadaga matana daituda agaitadai. ³⁰ Taida asuusi mossagida daivusai loodami dai daivunu ii.

³¹ Amaasi ii asuusi Capernaumamu Galilea davalriaga. Dai ami mamaatutludi loodami Diuusi ñooquida amo ibastaragai tasaga. ³² Tai camaitaa loodami isducatai gantatigituagi caacatai isducatai gamamaatutludi agai dai apan asai calaga ñooocaitai amo guvucadagai viaacami.

³³ Dai ami judidíu quiuupaigadaga daacata dai amo calli ismaacada viaacata dai amo Diaavora taañicaruda dai gagara iña daida icaiti:

³⁴ —Gardagitoñi. ¿Tuipasi divia aapi dai garoojotuldi aapi Suusi Nasareetai oidacami? ¿Garugiuga pasialidi aapi diviacai? Aana gia calaga gamaata aapi. Aapiara araco vuusaidada Diuusi ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi —ascaiti adiaavora taañicaruda.

³⁵ Taida asuusi bagaimi adiaavora taañicaruda daida itatadai:

—Maitiñooocada. Dagitoñi gocalli —astatadai asuusi.

Taida adiaavora taañicaruda davalriapi daitu calli valsi loodami vuitapi dai vuusai acalialiaifidaga dai daivunu ii. Dai valascara tomali amo soimaasi maitiduufi. ³⁶ Tai valsi loodami duduaadimu dai aipaco ganaagidi daida icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ispoduucai ñooocadagi? Ducatai istutuidi gocalli istaaanadagi Diaavora tataañicaruda mosala guvucadacada vai godiaavora tataañicaruda agidi dai otoma vuvacai —ascaiti loodami.

³⁷ Daida loodami valsi aipaco oidacami aatagaiña dai aagaiña asuusi.

³⁸ Amaasi asuusi vuusai ami judidíu quiuupaigadaifidaga dai ii Simuñi quidiamu. Vaida asimuñi tuumuda sallica da cococata dai oidatadai toifdagai. Vaida aaduñida acococada daañimi asuusi sai duaaidana. ³⁹ Taida asuusi miaadaga caquiva dai duaadi tai otoma dagito toifdagai. Tai otoma vañi oooqui dai bibi gadadidacami.

⁴⁰ Dai aida acara urunoco duupidatai tasai matai mui vuaapi asuusi cococoidada mui naana maasi cocodagai viaacami. Vaida asuusi mostaatamai acococoidada tuutucugada ganoonovicada vai duduaadai. ⁴¹ Dai mudutai acococoidadaifidaga vuvaja Diaavora tataañicaruda. Dai gagara ñooocai adiaavora tataañicaruda daida itatadai asuusi:

—Aapiara armarada Diuusi —astatadai.

Taida asuusi bagaimi dai camaidagito isvaamioma ñooocada agai. Adiaavora tataañicaruda maacata dai isagai aracristo damos asuusi maitipaliditadai isaaga agai cascada maidagito isvaamioma ñooquiagi.

⁴² Dai camaasidatai ii asuusi ami Capernaumaiifidaga bai malcasi oidigana siaaco maioidaga oodami. Taida loodami gaagamu daida aayi siaaco daacata dai agai. Maitipaliditadai loodami isimia agai. ⁴³ Damos asuusi itatadai:

—Alia tagito aana isimiagi siblaco gagar quiuquiamu aapa dai aagidagi loodami sai Diuusi soicai loodami sai calgacaga oidacana, cascada giñootoi Diuusi idi oidigaga —astatadai asuusi.

⁴⁴ Daida asuusi gaaagidimi Diuusi ñooquida quiuupaigadaga judidíu Galileaga.

5

¹ Amo imidagai asuusi gaa suudagi ugidiana daacata dai siaaco Genesareta taagidu agaa suudagi. Tai mui dada oodami dai camogavisa loodami dai sallica da abaana gugucai asta baitoma maioiñitadai caaca aliditadai agai Diuusi ñooquida cascada. ² Taida asuusi taal gooca varcu agaa suudagi ugidiana suudagi daama simosguuca. Avatopa vuviadami cavuvajatadai abiaadaga dai vapaconaitadai ganvatopa vuicaru. ³ Taida asuusi ii dai tasai vaarcugadaga Simuñi dai potatadai asuusi asimuñi sai malcasioma imitudana asuudagi

ugidiaiñdara. Taida asuusi ami vaarcuara daiva dai abiaadara mamaataltuldi aoodami Diuusi ñioquida. ⁴ Dai aidasi canaato ñio asuusi potatdai agai asimuñi:

—Imitudañi govaarcu siaaco vaamioma tuucavaga dai suudara avat suuliga ganvatopa vuvaidacaru dai vuvaida vatopa —astaldai asuusi.

⁵ Taida Simuñi aa noragi daida italdai:

—Mamaataltuldiadami amo tucagi garaaga aatama dai maivui tomali amoco, isaapi pocaiti di vaascara atasuudara suuligagi govatopa vuvaidacaru —astaldai asimuñi.

⁶ Dai mospodui agai dai samicada mui vuvaitu vatopa asta saasaquimi avatopa vuvaidacaru. ⁷ Tai mooguvida agai ganaaduñi ismaacada agamai vaarcuara daraajatadai sai dadana dai soñana. Tai agai dada dai calaga suusudagi agoocai vaarcu dai asta baitoma dupiquimi avarcu vaalcatai. ⁸ Talagacai imaasi asimuñi Piiduru gatootonacada caquiva asuusi vuidara daida italdai:

—Mamaataltuldiadami, iñdagitoñi, anaramo cali soimaasi ivuadami —astaldai asimuñi.

⁹ Asimuñi alia duaadimucata dai cascada. Dai vaasi agaa ara ismaacada amadu daraajatadai vaalcatai duduadimucata dai mosla mui talagacai vatopa. ¹⁰ Jacovo dai Vuaana Sevedeo maamarada araduñdacadai asimuñi dai duduadimucata dai ara. Damos asuusi potatdai asimuñi:

—Maiti duaadicuda sivi uucami avatopa vuudamicamu aapi dai sivi abiaadara gaadamu aapi oodami vaida giñoidatucuiña ana —astaldai asuusi.

¹¹ Dai amaasi cavuvaidacai avarcu agaa suudagi ugidiana anaasi viaa vaasiaalcatai dai oi asuusi.

¹² Amo imidagai asuusi amo ali quiyara daacata dai tai ami aayi amo cali ismaacada viaacata dai cocodagai ismaacada duvaldi gatucuga. Dai aidasi ala agai asuusi gatootonacada caquiva dai dararapi cuiqui dai dañimi daida italdai:

—Mamaataltuldiadami pasipaliadagi istutuidi aapi isgiñduaidagi —astaldai cocoad.

¹³ Taida asuusi taata ganovicada daida italdai:

—Iplidiana isgaduaidagi. Duaadicami vii —astaldai.

Mospotai agai tai maigo ii cali cocodada. ¹⁴ Taida asuusi potatdai sai maiaagidiña tomali amaadutai imaasi dai potaldai:

—Mosai imi dai mala vudara caquiva araali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru sipoduucai maatacamu aoodami iscadueeyi aapi —astaldai asuusi.

¹⁵ Dai aidasi duduaidiña asuusi amo cocoad vai vaamioma aipaco imimi goñiooqui vai vaamioma mui oodami ganmpaidimi vaas tasai calca aliditai Diuusi ñioquida. Dai sai duduaidana agai cococoidada ara. ¹⁶ Damos asuusi covai vusacaiña siaaco maitipu oodami dai ami daaniña Diuusi sai soñana.

¹⁷ Amo imidagai asuusi gamamaataltulditadai Diuusi ñioquida vai ami daraajatadai amoco fariseo ara dai amoco mamaataltuldiadami Diuusi samicamigada ismaacada vaasi amapacarañdara Galilea dada dai vaasi Judea iñdara dai Jerusalem iñdara. Taida asuusi Diuusi guvucadacada duduadi cococoidada. ¹⁸ Tai ami dada amoco cali dai balcaticatadai usiara amo cali ismaacada maitistutuiditadai isoiñiagi vai agai vaasa aliditadai tuucavi siaaco daacata dai asuusi. ¹⁹ Damos maitalagaitadai siaa cali vaasagi agai cocoad gavistudicatadai oodami cascada. Dai vaagui daama latasai dai abiaadara cupiooco dai amui cali lavañi cocoad sueeyiara vaasi aoodami saagida cali dai aitu siaaco daacata dai asuusi. ²⁰ Dai aidasi ala asuusi vaasi vaavoitudaitadai agai, potaldai agai cocoad:

—Giñaduñi gasoimaascamiga caoigaldi —astaldai.

²¹ Amaasi amamaataltuldiadami Diuusi samicamigada amadu fariseo agi gantatagitoimi dai povanlidi: “Sioora idi cali dai pomaasi ñioocai. Vui ñioocai Diuusi tomali amaadutai maitistutuidi isgaogaldiadagi gasoimaascamiga mosagi Diuusi”, asanlidi agai.

²² Damos asuusi maatacatadai ispomaasi gantatagitoitadai agai dai potaldai:

—¿Tuimasi poducui gantatagitoi aapim? ²³ ¿Tumaasi sioma maisijaiga isaagagi: “Gasoiimaascamiga caoigaldi”, siara potaldagi: “Caquivañi dai aimara”? ²⁴ Gantlagidamu ana aapim iñsaana viaa amo cali dai viaa guvucadagai tami oidigi daama isgaogaldiadagi gasoimaascamiga —astaldai asuusi aoodami.

Dai amaasi potaldai agai cali cocoad:

—Aapi angaagidi vañiñi dai bai gasuaa dai imada gaquiyamu —astaldai.

²⁵ Mospotai aSuusi tai otoma vañi acoocoad vaaascatai vuitapi dai bai gasuaa istuucara caatacatadai dai nora gaquiyamu dai calaga ñiooquimi Diuusi vui. ²⁶ Dai vaascatai aoodami maitaa isducatai gantatagituagi dai calaga ñiooquimi Diuusi vui. Dai duduaadimucatai pocaiti:

—Sivi gia taa aatama istumaasi gagarducami —ascaiti.

²⁷ Dai amaasi vuusai aSuusi abiaadara dai taa amo calli tumiñsi vuudami. Agai Levi taagidu dai daacatai quiyara siaaco gavuudana tumiñsi dai potatadai aSuusi:

—Giñoidañi —astatadai.

²⁸ Amaasi aLevi calquiva dai anaasi viaa vaasiaacatai dai oi aSuusi.

²⁹ Dai gooquira aLevi idui amo gaa vagimi gaquiyara aSuusi vaatarai dai ami daraajatadi mui tumiñsi vuudami dai aa oodami meesa vuudara gaa amadu. ³⁰ Vaidaa fariseo amadu amamaatatuldiadami Diuusi saalicamigada aatagidi aSuusi mamaatardamigada dai potatadai:

—¿Tuimasida gacueeyi dai gayayyi aapimaa gotumiñsi vuudami dai gosoimaasi ivuaadami amadu? Aapimaa maicalaga ivueeyi —astatadai agai aSuusi mamaatardamigada.

³¹ Taidaa aSuusi aa noragi daida itatadai:

—Ismaacada maitarcoocoidada maitagito duduaaidi adami mosaa gi cococoidada.

³² Poduucai aana ara maicalagaducada vaatarai divia mosaa gi soimaasi ivuaadami vaatarai antdivia aana vai amaa duucai gantatagitona —astatadai aSuusi.

³³ Amaasi agai tacacai aSuusi daida itatadai:

—Tuisida mosaa maitacueeyi dai mosaa si gamadaña amamaatardamigada aVuaana daida amamaatardamigada a fariseo. Dai aapi gamamaatardamiga vaascara gacueeyi dai gayayyi —astatadai agai.

³⁴ Taidaa aSuusi aa noragi daida itatadai:

—¿Istutuidisi ismaitaugi avapaidarsicada amo cunataragara si aascada quiaa daraajagi acucuntadami? ³⁵ Damos todian duucai gamuaatudamu acaali amaasi maitaugimu avapaidarsicada —astatadai aSuusi aoodami.

³⁶ Dai apiamamaatatuldi dai potatadai:

—Tomali amaadutai maisaranan tada amo ipuurui utuudui dai acada daasdagi amo ipuurui caliñdada. Ispoduñiagi agai siaa tuidimu lipuurui utuuducada dai vaascara aicuusi utuuducada maicalaga viimu lipuurui caliñdada. ³⁷ Tomali amaadutai maitueeyi valienti utuudui ojoogi caaliocoidadara ispoduñiagi a valienti utuudui cocopoñtudamu ojoogi dai siaa tuidimu vaasi siasi a valienti acaasi ojoogi. ³⁸ Cascada gaagai isoojogi uutuducamira tuaadagi valienti utuudui dai poduucai maisiaa tuidara a valienti tomali ojoogi. ³⁹ Vaascatai ismaacada yayyi valienti caliñdada gooquira maiagaña valienti utuudui pocaitiñi sai sioma vaañiga caliñdada —astatadai aSuusi aoodami.

Gomaasi aagidi aSuusi aoodami calaga maatacatai isoodami apiavaamioma calaga vaavoitudai laquida gannaavoidaraga dai maisiu utuuducada mamaatatuldaragada aSuusi.

6

¹ Amo imidagai ibastaragai tasara aasicami saagida imitatadai aSuusi vaidaa amamaatardamigada vañcumaimi taligi muurada dai gannoovicada calivaimi dai cuumimi. ² Tai amaadutai a fariseo itatadai:

—¿Tuimasida ivueeyi aapimaa aa duiñdagai ismaacada maitiipu oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara? —astatadai.

³ Taidaa aSuusi aa noragi daida itatadai:

—¿Maitamasquiaa ñaidi aapimaa oojai siaaco aagai ismaasi idui Davicarua amo imidagai aidasi agai amadu aaduñda biuugicoi? ⁴ Vaa agai a quiyara siaaco siaa duutudaiña ajudidiu Diuusi dai vui apaana daasdarada Diuusi dai uu agai dai oi gaaduñi ismaacada amadu daraajatadai. Daida apaana mosaa gi papaali viaacatai oigaragai iscuaadagi aagi poduucai viituli Moseesacaru cascada, tai vaascara vui a Davicarua dai uu.

⁵ Dai potatadai ara:

—Aana viaa amo saalicami cascada viaa aana saalicami isaagagi istumaasi a paduñiagi ibastaragai tasara —astatadai aSuusi.

⁶ ΛΑΡΛΛ ΑΜΟ ΙΒΑΣΤΑΡΑΓΑΙ ΤΑΣΑΓΛΑ ΙΥΔΙΔΙΥ QUIUUPAIGADΛΓΛ VAA ΛSUUSI DAI ΓAAAGACAI MAATAATULDI ΛOODAMI DIUUSI NIOOQUIDA. Tai ami vaa ΛMO CΛALI ISMAACADΛ GAQUISAPICATADAI NOVIDΛ SΛLLISIA PADΛΓΛ. ⁷ VaidΛ AMAMAATATULDIADAMI DIUUSI SΛLLICAMIGADΛ ΛMMADU ΛFARISEO SOOBIDACATADAI ΛSUUSI SABAI DUA AidANA IBASTARAGAI TASAGΛ DAI PODUUCAI VIAACAGI ISTUCADΛ ΓAPIΓΛΓ VUAAGI AGAI ΛSUUSI. ⁸ DΛMOS ΛSUUSI MAATACATADAI ISMAASI GANTΛTAGITOITADAI AGAI DAIDΛ ITATDAI ACΛALI ISMAACADΛ GAQUISAPICATADAI NOVIDΛ:

—CΛQUIVAFI DAI MΛΛ ΛRAN ΛASI CΛQUIVA —ASTATDAI.

TaidΛ ACΛALI CΛQUIVA DAI AMI CΛQUIVA SIAACO AAGIDI ΛSUUSI. ⁹ Amaasi ΛSUUSI POTΛTDAI AGAA: —GIŅAAGIDAVURAI ΛMO ISTUMAASI: ζTumaasi oidaga oigaragai isivuaadagi IBASTARAGAI TASAGΛ ISTUMAASI CΛΛGADUCAMI MAICΛΛGADUCAMI SIO, CΛΛGACAGΛ VUVaidagi OODAMI COODAGI SIO? —ASTATDAI ΛSUUSI.

¹⁰ Amaasi ΛSUUSI NANΛIDI VΛASCATAI ISMAACADΛ AMI DARAATADAI DAI POTΛTDAI AGAI ACΛALI: —GIŅUULIŅDAFI GANUVI —ASTATDAI.

TaidΛ ACΛALI UULIFI GANUVI DAI CACΛAGA DUAADICAMI VII. ¹¹ TaidΛ AGAA SΛLLICADΛ BAACOI DAI APIACO GANTACACAIMI ASTUMAASI ISTUTUIDI ISIDUUFIAGI ΛSUUSI VUI.

¹² Amaasi II ΛSUUSI ΛMO GIIDIAMU DAI DAAFIŅA AGAI DIUUSI SAI SOIFIANA DAI ΛMO TUCAGI ANAASI SIAA DAANΛITAI DIUUSI. ¹³ Dai aidasi camaasi AGAI VAI GAMAMAATARDAMIGA DAI ACOVAI VUVAITU BAIVUSTAAMA DAN GOOCA AGAI SAAGIDAIŅDAGΛ SAIDΛ ΛΓOJOOTOSADACANA. ¹⁴ Dai POTΛTAGIDU AGAI: ΛMOCO ARSIMUŅI TaidΛ ΛSUUSI PIIDURU TΛATAI ΛPΛ, DAI AANDAGASI ΛPΛ SIMUŅI SUCULIDΛ, DAI JACOVO, DAI VUAANA, DAI PIILI, DAI BARTOLOMÉ, ¹⁵ dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo Alfeo maradΛ, dai SimuŅi AGAI AGAMOCO ZELOLOTE SAAGIDAIŅDAGΛ, ¹⁶ daidΛ Uudasi Jacovo suculidΛ, daidΛ Uudasi Iscaliote ismaacada gooquiarioma gatΛagi ΛSUUSI.

¹⁷ DaidΛ ΛSUUSI TVAVI GIIDAIŅDAGΛ VΛASCATAI AGAI ΛMMADU. DAI AMAPACAGΛ SIAACO TAPAALICA CΛQUIVA ΛSUUSI MUI GAMAMAATARDAMIGA ΛMMADU DAI OIDACATADAI ΛPΛ MUI OODAMI VΛASI JUDEEA DAVΛAFIŅDAGΛ DAI JERUSALENAIŅDAGΛ DAI COOSTAIŅDAGΛ SIAACO TIPO TΛAGIDU DAI SIDONI ΛPΛ. VΛASI IDI AMI DADA CACA ALIDITAI DIUUSI NIOOQUIDA DAI DUDUAADIA ALIDITAI ΛPΛ CASCADΛ DADA AGAI. ¹⁸ Dai ISMAACADΛ SOIMAA TAATACANA VIAACATAI DIAAVORA TATAAŅICARUDΛ VΛASI DUDUAADI ΛSUUSI. ¹⁹ VΛASI ΛOODAMI TAATA ALIDITADAI ΛSUUSI. AGAI DUDUAIDIŅA ΛCOOCOIDADΛ GAGUVUCADACADΛ CASCADΛ.

²⁰ Amaasi ΛSUUSI VUI NANΛAVA GAMAMAATARDAMIGA DAIDΛ ITATDAI:

—DIUUSI CΛΛGACAGΛ GANNIDI AAPIMA GIŅMAMAATARDAMIGA. AAPIMA CΛΛGA MAATΛ ISTAGITO SIOOTΛ GANSOIŅAGI MAIDΛ IVUAADA AAPIMA ISTUMAASI DIUUSI IPALIDI.

²¹ DIUUSI CΛΛGACAGΛ GANNIDI AAPIMA ISMAACADΛ BIUUGICOŅI SIVI GOOQUIAGΛ TATASCONACA AGAI AAPIMA CASCADΛ.

DIUUSI CΛΛGACAGΛ GANNIDI AAPIMA ISMAACADΛ SUAANAI SIVI, GOOQUIAGΛ ASADA AGAI AAPIMA CASCADΛ.

²² DIUUSI CΛΛGACAGΛ GANNIDI AAPIMA ISMAACADΛ GANCΛADAI OODAMI DAI SIALSCADΛ MAITANŅIOOQUIADAGI, DAIDΛ GANŅIOOQUIADAGI, DAI TOMALI MAICAACA LIADAGI GANTΛATARAGA VΛASI GOOVAI POVADUUFIMU GIŅOIDATUCUITAI AAPIMA. ²³ VΛASCAGΛ SALLICADAVAR BAIGANLIADA AMAASI. Poduucai idui ΛΛQUI AADUŅDACARDU GOODAMI MAICΛΛ TUUTIACADΛ DIUUSI ŅIŅIOOQUITULDIADAMIGADACADΛ. MΛΛ TAVAAGIAGΛ GANMAQUIMU DIUUSI MUI NAANA MAASI CACΛAGADUCAMI.

²⁴ DΛMOS SIALΛ SOIMAA TAATAMU ΛRIRICU GOOQUIAGΛ, SIVI GIA VIAA AGAI ISTUCADΛ BAIGANLIADAGI.

²⁵ SIALΛ SOIMAA TAATAMU AGAI ISMAACADΛ TATASCONΛ SIVI, GOOQUIAGΛ BIUUGICOŅICAMU AGAI. SIALΛ SOIMAA TAATAMU AGAI ISMAACADΛ SIVI ASAI, GOOQUIAGΛ SUAANADAMU AGAI SOILIRAGAI CADΛ.

²⁶ SIALΛ SOIMAA TAATAMU AGAI SIALSCADΛ VΛASCATAI CΛΛGA NIOOCADAGI AGAI VUI, PODUUCAI IDUI ΛΛQUI AADUŅDACARDU AGAICADΛ ISMAACADΛ PODUUCAI YAATAGAI SAIDΛ ARDIUUSI ŅIŅIOOQUITULDIADAMIGADΛ.

²⁷ DΛMOS AAPIMA MASMAACADΛ GIŅCAL AAPIMA ANGANAGIDI: OIGADAVURAI GANSASAAYU, DAI CΛΛGAVAR IVUIDIADA ISMAACADΛ GANCΛADAI. ²⁸ CΛΛGAVAR NIOOCADA AGAI VUI ISMAACADΛ MAICΛΛGA NIOOCAI AAPIMA GANVUI. ISMAADUTAI GANŅIOOQUIADAGI DAANADAVURAI DIUUSI AGAI VΛATAGΛ. ²⁹ ISMAADUTAI GANGΛGAVIAGI AMAPIADAGΛ GANVUIVASA VARAI AJADAGΛ VUI DAASA ΛPΛ. DAI ISMAADUTAI BAIYAGI GASUAA DAGITOŅI VAI BALCAIŅA GVAASARAGA ΛPΛ. ³⁰ DAI SIOOTΛ GATAANADAGI ΛMO ISTUMAASI PAI OIDIADA. ISMAADUTAI BAIYAGI ISTUMAASI ARGATUIDAGA

maititaanada. ³¹ Ivuüidiavurai aa mastumaasi aapimla ipalliadagi isgannvüüidiada agai larpa.

³² Mäsaapimla oigladagi mosacaasi ismaacada ganoigldai aapimla, çtumaasi arcraagai poduucai? Asta agai ismaacada maicäga tuutuiga larpa poduucai ivueeyi. ³³ Masiläpa cäga ivuüidiadagi mosacaa agai ismaacada cäga gannvüüididi aapimla, çtuma cäga ivueeyi aapimla poduucai? Maicäga tuutiacadä larpa poduucai ivueeyi. ³⁴ Dai mastaañiupiadagi mosacaa agai ismaacada ganaa noragidadan tadacagi, çtumaasi cäga ivueeyi aapimla poduucai? Maicäga tuutiacadä larpa taañiupidi agaa maicäga tuutiacadä dai nanaracana isaa noragidagi. ³⁵ Damos aapimla gaaagai isoigladagi gansasaayu dai cäga ivuüidiadagi dai taañiupiadagi dai maitagiticagi masaa gannoragidagi. Poduucai Diuusi naana maasi gannmaaquimu dai poduucai aapimla maamarada Diuusi ismaacada aravaamioma baitacaacami ganducamicamu. Diuusi caatuiga maicäga ivuaadami vui dai ismaacada maiDiuusiatanamäquidana caitiña. ³⁶ Oigldiadavurai aapimla aa poduucai isduucai Diuusi ganooga oigaldi amaicäga tuutiacadä.

³⁷ Maitavar pocaitiada: “Dañi taä soimaasi idui agai”, masimaipovantataadamu aapimla larpa. Maitavar pocaitiada siargapiar caatacami agai masimaipovantataadamu aapimla larpa. Oigldiadavurai aa masaapimla ganoigldiadamu larpa. ³⁸ Oidiadavurai aapimla aa masiaapimla gannoidiadamu gannbaimocofäta amo apavidacarui cälagaducamiäta cäa suudacami gigigidicami, dai cäa gaisatudicami dai vaatancaacami. Apavidacaruicada ismaacada cäga gamaacai aapimla istumaasi agai vaacada gannmaaquimu agai larpa —astatadai asuusi.

³⁹ Dai asuusi aduucai gamamaatatuldi:

—çtutuidisi amo mainaadami isvadicagici amai mainaadami? çMaisiu suuligia agai vagoocatai siba dälacaga? ⁴⁰ amo mamaatardami maivaamioma maata isamamaatatuldiadamigada, dai silascada cacäga maatia agai apan asi maatacamu gamamaatatuldiadamiga.

⁴¹ çTuipasi gatagito naidi aapi issoimaasi ivueeyi gäaduñi dai maitatagito naidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi? ⁴² Ducatai maisiaa larai aapi ispotatadagi gäaduñi: “Dañi alia soimaasi ivueeyi aapi”. Dai maitatagito naidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. Aapi ätamoco ismaacada aagai amo istumaasi daida ivueeyi ama maasi. Laraga gaaagai isca-maisoimaasi ivuaada aapi dai gooquäta aagidagi gannaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana.

⁴³ Maioidaga uusi cacälagaducami issoimaasi iibatadagi dai amo uusi maicälagaducami maitistuidi iscälagaducagi iibiada. ⁴⁴ Väasi uusi gamaata iibiadäta. Maitavayoovai igosi tomali uvasi uupariaindäta. ⁴⁵ Amo cäli maisoimaasi ivuaadami maisoimaasi ñioocaiña, ibadäta daja gocäa tagitoidagai cascada. Dai cäli maicäga ivuaadami gollgi soimaasi ñioocaiña, ibadäta daja gosoiimaasi tagitoidagai cascada istumaasi aagai agai gatäñicada väasi ibadäaiñidäta vusacai.

⁴⁶ çTuimasi pocaitiña ansai aana arganaamu dai väascäta maitiñäagidiña? ⁴⁷ Gnaagidamu aana sioota apan ducami agai ismaacada giñäagiditai caä daida ivueeyi istumaasi aagidi aana. ⁴⁸ Agai apan ducami amo cäli ismaacada idui amo vaqu dämos laraga cäga tuucavi cooco agai dai cälagaducami dai simiento dai aidasi gapi daivusai suudagi väascäta maioiñitu alia cälagaducatai simientogada cascada. ⁴⁹ Dai ismaacada giñcäa dai maitivueeyi istumaasi taana ai aana agai apan ducami amo cäli ismaacada idui amo vaqu mosdävalärapai maidarasacai ooodai uta tai gooquäta gapi daivusai suudagi dai daitu taidä lvaqu camaicälagaducami vii —astatadai asuusi aoodami.

7

¹ Aidäsidä asuusi naato ñiooqui aoodami ii Capernaumamu. ² Vai ami oidacatadai amo sandaarü taanadamigada agai ärromanu dai agai viaacatadai amo pioofi ismaacada alia oigldai agai vai agai alia coococatadai cayoga muu. ³ Daidä sandaarü taanadamigada cajioomacatadai isami aimaraitadai asuusi dai ootoi chiaqu taäaanadamigada judidiu sai mäa daanana asuusi sai diviana dai duaaidana apiooñigada. ⁴ Tai agai miaadäta guuquiva siaaco daacatadai asuusi dai sälicada goguaama oidatucui dai potatdai:

—Idi sandaarü taanadamigada gia gaaagai passoiñagi. ⁵ Agai gia siaa garduutudai aatama judidiu dai agai vaa agai dai gatäjai duiñdagai garquiuupaiga —astatdai.

⁶ Taid^Λ ^ΛSuusi ii ^Λgai ^Λlamadu ^Δamos aid^Λsi cayoga aayi ^Λgai quii taid^Λ ^Λtaaan^Λdamigad^Λ sandaaruu ootoi aa gaaaduñi sai pot^Λadana ^ΛSuusi:

—Mamaat^Λtuldiadami maitisoi ^Δvuaada aan^Λ tomali maiviaa ^Δallicami ^Δpsvaquiagi giñquiiy^Λta, ⁷ cascada maitipiñali aan^Λ is^Λagi m^Λaca g^Δagaagamuagi. Mosai pot^Λi sai duaadna sid^Λ giñpiooñiga caduaadimu, asduucau ootosi ^Λsandaaru ^Λtaan^Λdamigad^Λ ñiooqui. ⁸ Aanaan ^Λpa^Λ viaa giñt^Λtaaan^Λdamiga dai poduucai ^Λpa^Λ viaa aan^Λ giñsandaaruga ismaacad^Λ taanaan^Λ aan^Λ siuu duucu pot^Λada aan^Λ amoco sai im^Λana vai aim^Λrai dai siuu duucu pot^Λada aan^Λ sai diviana vai didivai, dai siuu duucu t^Λaañia aan^Λ giñpiooñiga said^Λ ivuuna ^Λmo istumaasi vaid^Λ ivueeyi.

⁹ Aid^Λsi ca^Λ ^ΛSuusi imaasi mait^Λ istumaasi gat^Λgituagi ^Λca^Λli vui dai vui n^Λnaava ^Λoodami ismaacad^Λ oiditadai dai pot^Λadai:

—S^Λallicad^Λ tomali judidiu saagida main^Λidi aan^Λ tomali amoco ispocaasi vaavoitudai si^Λasi vaavoitudai idi ^Λca^Λli —ast^Λadai.

¹⁰ Dai aid^Λsid^Λ ^Λojootosicami quiiy^Λta dada vaid^Λ ^Λpiooñi coocoad^Λ caduaadicatadai.

¹¹ Dai cadaivunucai imaasi vaid^Λ ^ΛSuusi Naína amaco imaitadai vaid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ oiditadai dai mui aa oodami ^Λpa^Λ. ¹² Dai aid^Λsi cayoga aayi ^Λgai ami Naín^Λta t^Λaa mas^Λallicaticatadai ^Λmo muuquiad^Λ dai yaasa ^Λgai dai ^Λgai amaaduacatadai marad^Λ ^Λooqui viuudu vai mui oodami ami d^Λv^Λari^Λta oidacami oiditadai. ¹³ Dai aid^Λsi t^Λaa ^ΛSuusi soig^Λali ^Λooquicad^Λ dai pot^Λadai:

—Maiti suaacada —ast^Λadai.

¹⁴ Dai miaad^Λta ^Λquii^Λva dai taata ^Λcajooñi tai guuquiva ^Λgai ismaacad^Λ b^Λallicaticatadai taid^Λ ^ΛSuusi pot^Λadai ^Λg^Λali muuquiad^Λ:

—G^Λali aan^Λ ang^Λagidi ñuñigñi —ast^Λadai.

¹⁵ Tai ^Λgai ismaacad^Λ ^Λrmuuquiad^Λcatadai s^Λali daiva dai g^Λaaagacai ñioocai taid^Λ ^ΛSuusi t^Λagi ^Λad^Λad^Λ. ¹⁶ Dai t^Λagacai ^Λoodami imaasi v^Λascatai duduaadimu dai siaa duutudaimi Diuusi dai pocaiti:

—Garsaagida tigumaasitu ^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ —ascaiti.

Daid^Λ icaiti ^Λpa^Λ:

—Diviatiqui Diuusi dai soñia ^Λgai g^Λamaamara —ascaiti ^Λoodami.

¹⁷ Dai v^Λasi Judee^Λra dai v^Λasi uugidiana g^Λamai istumaasi idui ^ΛSuusi.

¹⁸ Taid^Λ ^ΛVuaana maí v^Λasi gomaasi, ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ aagidi cascada. Taid^Λ ^ΛVuaana vai gooca ^Δmamaat^Λrdamiga. ¹⁹ Dai ootoi siaaco daacatadai ^ΛSuusi sai t^Λcacana sabai ^Λgai s^Λallicad^Λ ^ΛtaCristo ismaacad^Λ viaacatadai isdiviagi sabai g^Λaaagai is^Λna^Λaracagi amai. ²⁰ Taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛVuaana miaad^Λta guuquiva ^ΛSuusi daid^Λ it^Λadai:

—^ΔVuaana, ^Λgai ismaacad^Λ v^Λapacanaí ^Λoodami, garootoi tsai g^Λatacacana pasabai aapi ^ΛraCristo ismaacad^Λ viaa isdiviagi si^Λpa^Λ sabai g^Λaaagai ts^Λna^Λaracagi amai —ascaiti ^ΛVuaana mamaat^Λrdamigada.

²¹ Dai aid^Λsi mosaayi ^Λgai ami ^ΛSuusi duduaadi mui oodami coococoidad^Λ dai ismaacad^Λ viaacatadai Diaavora t^Λaañicaru^Δ duduaadi ^Λpa^Λ dai mui ismaacad^Λ main^Λnaeeyitadai ^Λgai n^Λnaavatu. ²² Dai poduucai ^ΛSuusi aa noragi dai pot^Λadai:

—M^Λacavar aagida ^ΛVuaana v^Λasi mastumaa ñ^Λidi dai ca^Λ. Dai aagidavurai isducatai ismaacad^Λ main^Λnaeeyitadai casi istutuidi is^Λnaadagi dai ismaacad^Λ maiajioopaitadai caajioopai, dai ismaacad^Λ viaacatadai gocoocodagi ismaacad^Λ d^Λvaldi gatuuuca duduaadi, dai ismaacad^Λ mait^Λtaacaidacatadai cat^Λtaacaidaga, dai coidada duduaacarai, dai soituutuigami v^Λasi ^Δmamaat^Λuldi ismaacad^Λ ^Λgai daid^Λ ^ΛtaCristo vuvaidaragai. ²³ Baig^Λliadamu sio^Λra apiagiñvaavoitudadagi —ascaiti ^ΛSuusi.

²⁴ Dai aid^Λsi caji ^Λgai ismaacad^Λ ootoi ^ΛVuaana taid^Λ ^ΛSuusi g^Λaaagacai aagidi ^Λoodami dai aagai ^ΛVuaana dai pot^Λadai ^Λoodami:

—¿Matumaasi ñ^Λidamu aapima oidigamu? ¿Masbai ñ^Λidamu aapima ^Λv^Λasoí ismaacad^Λ mosaipaco oiñidi ^Λv^Λali? ²⁵ ¿Matumaa ñ^Λidamu aapima, ^Λmo ^Λca^Λli ismaacad^Λ ^Λga dadaapacami yuucustai? Aapima ^Λga maata sai ismaacad^Λ ^Λga dadaapacami yuucustai ^Λca^Λgaducami quiiqui^Λra oidaga g^Λarai baabaquid^Λta. ²⁶ ¿Matumaasi ñ^Λidamu, ^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ? ^Λja^Λ s^Λallicad^Λ anganaagidi, daid^Λ arasta vaamioma is^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ²⁷ Vuaana ^Λra^Λgai ismaacad^Λ aagai Diuusi ñiooquid^Λta dai pocaiti: “Ootosamu aan^Λ ^Λmo ootosicami aapi g^Λabaitaqui vai ^Λgai aagidana giññoiqui ^Λoodami dai poduucai ^Λgai cabai g^Λanducamu dai vaavoitudamu ismaacad^Λ aagida aapi”, ascaiti Diuusi. ²⁸ Ganaagidiana aan^Λ sai Vuaana vaamioma taanaan^Λ istomaliamaadutai Diuusi ñiñoiquituldiadamigad^Λ dai v^Λascatai ismaacad^Λ g^Λataaanada ^Λgai siaaco taanai Diuusi vaamioma g^Λataaanada ^Λgai isVuaana —ast^Λadai ^ΛSuusi.

²⁹ Dai aidasi caa imaasi vaaSi loodami lamadu atumiñsi vuudami ismaacada ganvapakonaitadai avuaana vacuanaragadacada maata taa sai istumaasi aagai Diuusi arvaavoi. ³⁰ Damos afariseo lamadu amamaatatluldiadami Diuusi samicamigada ismaacada maitanvapanoi Vuana vacuanaragadacada mosamaapiadaga viaa istumaasi Diuusi ipaliditadai isiduiagi agai vataraga. ³¹ Vaidaa Suusi pocaiti:

—¿Tumaasi apan ducami loodami sividada? ³² Apan ducami laali ismaacada plaasaga gataaavaliña dai iñooquidiña ganaaduñi daida itatadaiña: “Iiva aatama muusicocada matai maitatuutudai. Susuañi aatama matai aapima maisusuañi”, astatadaiña. ³³ Diviacai Vuana agai ismaacada vaponoi loodami dai maitacueeyi tascali tomali maitavayyi istumaasi guvuucami, mai aapima pocaiti sai viaa amo Diaavora laaafiicaruda. ³⁴ Dai diviacai aana ismaacada viaa amo samicami dai gacueeyi dai gayayyi mai pocaiti ansaida artuu naacadami daida ariitacami, dai ansaida araduñida tumiñsi vuudami dai amaicalla ivuaadami. ³⁵ VaaScatai ismaacada lagidi Diuusi caa maata isalia caagadu Diuusi maata dagada —astatadai aSuusi.

³⁶ Amaadutai afariseo vai aSuusi sai quidiataga gaugaana taida aSuusi ii quidiamu dai meesa vuidaga daiva. ³⁷ Tai amo ooqui agai vaa davaaataga oidacami ismaacada gogoosi gaducamica mai siaSuusi ii fariseo quidiamu dai lamadu gaugia agai. Agai ami divia dai baaacati amo tucayu suudacami asaiti sigian uuvadami. Atucayu alavastrocada duñisi. Agai atodai namaaacami. ³⁸ Dai suaaquimi daida aSuusi aacasoda abaana daiva dai vacuañdimi aacasoda laogocada dai gooquiaga gacuupacada gaqui dai usupi dai gooquiaga tai asaiti sigian uuvaicada. ³⁹ Aidasida afariseo ismaacada vai aSuusi taa imaasi povaaali: “Isidi calli samicada agamo Diuusi ñooquituldiadamigadacamudai maatamudai goovai ismaa ooqui goovai dai taatamai. Goovai gogoosi gaducami”, asalidi afariseo. ⁴⁰ Taida aSuusi potatadai afariseo:

—Simuñi gaagida iñalidi aana amo istumaasi —astatadai.

Taida afariseo aa noragi daida itatadai:

—Giñaagidañi —astatadai.

⁴¹ Taida aSuusi itatadai:

—Amo calli tañiuuvi tumiñsi goocatai cacalli. Amaadutai tañiuuvi agai taan sienta daida agama taajucan sienta. ⁴² Dai tomali amaadutai vagoocatai maitistutuiditadai isaa noragidagi taida ismaacada gatañiuuvi mosoi ismaacada vaaatulditadai agai. Sivi giñaagidañi ismaacada vagoocatai vaamioma oigadai? —astatadai aSuusi.

⁴³ Taida aSimuñi aa noragi daida itatadai:

—Polidi aana sai ismaacada vaamioma mui oi —astatadai afariseo.

Taida aSuusi potatadai:

—Vaavuava ismaacada aagai aapi —astatadai.

⁴⁴ Amaasi aSuusi vui naavaava looqui dai potatadai aSimuñi:

—¿Naidipasi idi ooqui? Vaa aana gaquiiyaga patai maitiñmaa suudagi istuucada vacuana aana giñaacaso poduucai isduucai garviida aatama tai idi ooqui vapacoi giñaacaso laogocada dai gacuupacada gaqui. ⁴⁵ Dai aapi maitiñsupi poduucai isduucai garviida aatama, vai goovai aidasi abiaadaga vaa aana maidagitocai uusupigai giñaacaso. ⁴⁶ Dai aapi maitiñtai asaiti giñamooana poduucai isduucai garviida aatama tai goovai giñtai asaiti sigian uuvadami giñaacasoana. ⁴⁷ Cascada angaaagidi sai idi ooqui tatagidi vaascatai isaliasi iñoigadai aliasi arsoimaasi iducami goovai cascada dai vaasi soimaascamigada caoigaldi. Damos ama oodami ismaacada armaisi soimaasi iducami gatatagidi iñomai iñoigadai maitargapi soimaascamigada cascada dai cavaaasi oigaldi —astatadai aSuusi afariseo.

⁴⁸ Amaasi potatadai aSuusi looqui:

—Gasoimaascamiga caoigaldi —astatadai.

⁴⁹ Vaidaa vapaidarsicada ismaacada ami daraajatadai lagi aipaco gnaagidimi daida icaiti:

—¿Sioga idi calli dai asta gasoimaascamiga oigaldi? —ascaiti.

⁵⁰ Taida aSuusi potatadai looqui:

—Vaavoitu aapi cascada cacaaagacaga vuusai, imadañi dai maivuaa liatugada —astatadai.

8

¹ Dai cadaivunucai imaasi ii aSuusi mui lamapacaga ami davaaataga dai gamaatuldimi Diuusi ñooquida dai isDiuusi soicai oodami sai caagacaga oidacana. Dai

vaa baivutaama dan gooca mamaatardamigada oidatucuitadai aSuusi. ² Dai oidatucuitadai aapa chilaqui ooqui ismaacada duduuaadi aSuusi. Amoco viaacatadai Diaavora talaafiicaruda dai aa ama maasi coocodagai. Dai ami amadu imatadai Maria ismaacada arMadaliina agai ooquiaiindaga vuvaaja cuvaracami Diaavora talaafiicaruda, ³ dai Vuafiita aapa oofigada Chusa. Chusa aamo laaanadamigada Eroodasi pipioofigada, dai Susaana, dai mui aa ooqui ismaacada soicitadai istucada viaacatadai aSuusi.

⁴ Muidutai oodami vuvaaja gandaaavaragaiindaga dai naida agai aSuusi dai aidasi ganampagi mui oodami taida aSuusi niooqui daida itatadai:

⁵ —Amo asaadami gaasimu dai gaasaimi agai tai chilaqui astucada voyaga suuli matai cajiata tai dada ujuurugi dai uu. ⁶ Tai aa astucai ooodai saagida suuli dai aidasi vuvaaja agai gaquuisa viagacatadai vaagidagai cascada. ⁷ Tai aa astucai uuparai saagida suuli dai vuvaaja taida uuparai ismaacada amadu vuvaaja gaquiuu. ⁸ Tai aa astucai cagaducami davalaga suuli dai gaa dai caga iibaji asta amo sientro litro vuvaaja aliamo litroiindaga.

Dai aidasi capotai aSuusi gagara nioo dai potatadai:

—Masaapima talacaidacagi varai caaca —astatadai.

⁹ Taida amamaatardamigada talacacai daida itatadai:

—Taya alidi aapi idi cuentocada —astatadai.

¹⁰ Taida aSuusi potatadai:

—Aapima Diuusi ganmaatuldami istumaasi maimaata aapima isducatai Diuusi soicai oodami sai caga gantatagitocana, damos gogaa poduucai niooquidi aana vai naijada goovai dai ducami ismaiinjadagi dai caaca dai ducami ismaicacagi.

¹¹ Ganaagidamu aana istaiya alidi gocuento:

—Goastucai apan ducami Diuusi niooquida. ¹² Goastucai ismaacada voyaga suuli agai apan ducami aoodami ismaacada caacana Diuusi niooquida vai didivai aDiaavora dai maigovai dasasai ibadaaiindaga sai maivaavoitudaina dai maicagacaga vuvaacana. ¹³ Daida astucai ismaacada ooodai saagida suuli agai apan ducami aoodami ismaacada caacana Diuusi niooquida dai caga baiganliaracada agidiina damos maisi gupuacana agai vaavoidaragada. Vaavoitudaina agai chilaqui tasai dai siacada parunadagi aa vai cadadagitoina ganvaavoidaraga. ¹⁴ Daida astucai ismaacada uuparai saagida suuli agai apan ducami aoodami ismaacada caacana Diuusi niooquida dai maiagidiina mo-maasi gatagitocana dai gaquiuudai ganvaavoidaraga mosal tagitocatai tumiisaga dai ganvaginadaga dai mui aa naana maasaga dai poduucai maitivueeyi agai istumaasi Diuusi ipalidi dai apan ducami astucai ismaacada maiiibiatu. ¹⁵ Daida astucai ismaacada cagaducami davalaga suuli agai aroodami ismaacada baiganliaracada caaca alidiina Diuusi niooquida dai vaasi agidiina istumaasi mamaatarai Diuusi niooquidaga dai agai ismaacada apiavaavoitudai dai mamaatuldai aa agai ismaacada vatama mamaatarai agai agai daida ariibiada ganducami.

¹⁶ Tomali amo oodami maicucudagai amo cuudacarui dai gooqilaga iinapai tomali maivoicarui uta dasasai, baiyoma tacaivi dasasai vai cuudagidaca agai vaascatai sioora vapacadagi. ¹⁷ Poduucai istumaasi aana gamamaatuldai vaasi gamaasiuldi, sivi maiquiaa caga maata caa aoodami gooqilarioma gia vaasi maata caacamu agai.

¹⁸ Poduucai tudu cagavag caaca. Sioora baajai giinooqui dai giinagidi agai vaamioma maatatuldami aana, dai sioora maibajajai giinooqui dai maitiinagidi poopoidamu aana istumaasi maata galidi agai —astatadai aSuusi.

¹⁹ Amaasi aSuusi daada amadu susuuculida ami dada siaaco daacatadai agai damos maititutuiditadai agai ismiaadaga ajiagi alia muiducatai oodami. ²⁰ Tai amaadutai aagidi aSuusi daida itatadai:

—Gadaada amadu gasusuuculi quidiagaiindaga guuca dai ganaida alidi —astatadai.

²¹ Damos aSuusi potatadai:

—Sioora caacagi Diuusi niooquida dai agiditai caacagi agiava agai daida argindaada ducami amadu giinusuuculi ducami —astatadai.

²² Amo imidagai tasai aSuusi amo vaarcuaga amadu gamamaatardamiga daida itatadai agai:

—Tiimada vaasadara gogaa suudagi —astatadai asuusi.

Tai bodara iji. ²³ Dai aidasi gaa suudagi araana iimaitadai agai taida asuusi coi. Tai todian duuca cavami ava vai tai lasadai suudagi daida avarcu casuudaimi suudagi dai asta cayoga duupi. ²⁴ Tai agai iji dai naitu asuusi daida itatadai:

—Mamaatuldiam, Mamaataldiam, casiat yooa duudupi —astatadai.

Taida asuusi vañi dai apitu avavali amadu asuudagi tai vasi galpitu dai vasi dodoli vii. ²⁵ Amaasi asuusi potatadai gamamaatardamiga:

—Zitadi gavaavoidaraga? —astatadai.

Vai agai duduadimucata dai maita istumaasi gantagituagi dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—Ziioori idi cali dai taani avavali amadu gosuudagi vai agidi? —ascati.

²⁶ Daida aayi ali quiyara. Gadarara tagidu ali quii. Vaasadara gaa suudagi arGadara ajaadara arGalilea. ²⁷ Mostuvanacai asuusi davarapi tai miaadara calquiva amo cali Gadarana oidaacami dai catavapi araduitadai isacali viaacata dai Diaavora tataañicaruda dai maitaadiña yucusi tomali maoidacata dai quiyara mosacaasi siaaco gyaasapai coidada. ²⁸ Dai mostagacai agai asuusi vuidara gtootonacada calquiva dai iñquimi dai potatadai:

—Zitupasida giñlamadu vapaacai aapi suusi gaa baitacaacami marada? Gadaanai aana pai maitiñiñiada —astatadai.

²⁹ Pocaiti agai taanaitai asuusi adiaavora tataañicaruda sai vuvacana agiañdara. Muiyoco imidagai babajaiña adiaavora tataañicaruda vaid aoodami vupuraiña noonovida dai lacasoda cadeenacada sai maiupanana vai agai alquitudaiña acadeena. Daida adiaavora tataañicaruda mosmalitudaiña agai oidigamu. ³⁰ Taida asuusi tacacai daida itatadai:

—Zitagidu aapi? —astatadai.

Tai agai aa noragi dai potatadai:

—Legión antagidu aana —ascati.

Poduucai aagai agai alia muiducata adiaavora tataañicaruda ismaacada agiara vaapa cascada. ³¹ Daida adiaavora tataañicaruda potatadai asuusi sai maiotosana siaaco tu-cavaga ami siaaco oidaga vasi adiaavora tataañicaruda. ³² Dai muiducata dai taitaisoli ami giñdara daida cueeyitadai. Daida adiaavora tataañicaruda potatadai asuusi sai dagitona isvaapaquiagi taitaisoliara. Taida asuusi maa oigaragai. ³³ Taida adiaavora tataañicaruda vuvaja acaliñdara dai taitaisoliara vaapa. Tai vasi agai gaa vaapavuaana cali suuli gaamu taana dai gaa suudar suuli dai baioci.

³⁴ Tai agai ismaacada nuucadacata dai taitaisoli alia duduadimu aidasi ta imaasi dai voopoi dai malca gaaagidi quiquiana dai dajiana. ³⁵ Taida aoodami vascatai iji dai nida agai astumaasi aradi dai aidasi aayi agai siaaco daacata dai asuusi ta agai cali ismaacadañdara vuvaja adiaavora tataañicaruda vai lacasoda abana daacata dai agai asuusi calga yucusi dai cacaga dodoli daja tai agai alia duduadimu. ³⁶ Daida taitaisoli nuucadacami ismaacada naiditadai agidi vasi isducata dueeyi cali ismaacada viaacata dai adiaavora tataañicaruda. ³⁷ Imaacada vasi aoodami ami Gadarara oidacami ganaaga dañimi asuusi sai imana abiaadara alia duduadicuitadai agai cascada. Taida asuusi tasi vaarcuara dai ii abiaadara. ³⁸ Daida cali ismaacadañdara vuvaja adiaavora tataañicaruda goguama oi sai dagitona isoidagi dmos asuusi potatadai sai vana dai potatadai:

³⁹ —Noragiñi galquiyamu dai malca gaaagida vasi istumaasi idui Diuusi aapicada —astatadai.

Taida cali nora dai malca gaaagidi vasi ami davarara si calga idui asuusi agai vatarara.

⁴⁰ Aidasida asuusi vaasadara divia apamu gaa suudagi tai vascatai baiganliaracada miaadagi canaracata dai agai cascada. ⁴¹ Tai ami divia amo cali jairo tagiducami agai artaanadamicata dai quiuupagadara judidi dai gtootonacada calquiva asuusi vuidara dai dañimi sai imana quiidamu. ⁴² Ali amaaducata dai agai marada daida aroqui para baivustaama dan gooca uumigi viaacata dai cayoga muutadai. Dai imacai asuusi oi mui oodami dai asta gaisutadami.

⁴³ Dai agai saagida imaitadai amo oqui ismaacada cabavustaama dan gooca uumigi coocata dai galracada dai casiaa doodai vasi istumaasi viaacata dai duduadigamiara vai tomali amaadutai maitistutuiditadai isduaidagi. ⁴⁴ Tai agai miaadara calquiva asuusi dai gooquiamadara mostaata yucusida taida arada galpitu.

⁴⁵ Vaid^Λ ^ΛSuusi gat^Λcacaimi daid^Λ ica^Λitimi:

—¿Toor^Λ giñtaata? —asc^Λaiti ^ΛSuusi.

Vai v^Λascatai pocaiti sai tomali amaadutai vaid^Λ Piiduru ^Λamadu ^Λaaduñd^Λ pot^Λat^Λdai:

—Mamaat^Λtuldiadami, mos^Λquidu oodami dai g^Λg^Λaisatudai dai aipaco ganuitusca^Λ paid^Λ gat^Λcacai soor^Λ g^Λtaata —ast^Λat^Λdai.

⁴⁶ D^Λamos ^ΛSuusi pot^Λai:

—Amaadutai atgiñtaata, maiyanta aan^Λ iñsiduaadi ^Λamaadutai giñguvucadac^Λd^Λ —asc^Λaiti ^ΛSuusi.

⁴⁷ Dai most^Λagacai ^Λooqui iscamaasico v^Λuaa ^ΛSuusi divia dai g^Λigivuquimi dai g^Λtootonac^Λd^Λ ca^Λquiva vuid^Λg^Λ ^ΛSuusi dai v^Λasi oodami vuitapi aagidi istuusi taata dai isducatai caduaadicami vii mostaatacai. ⁴⁸ Amaasi ^ΛSuusi pot^Λat^Λdai:

—Giñaduñi vaavoitu aapi casc^Λd^Λ cadueeyi. Im^Λadañi dai maiv^Λuam^Λ ^Λliatugada —ast^Λat^Λdai.

⁴⁹ Dai quiaa ñioocaitadai ^ΛSuusi tai divia amaadutai Jairo quidiaind^Λg^Λ dai pot^Λat^Λdai ^Λgai ^ΛJairo:

—Casiatmuu ^Λamara casi maisoi v^Λuaada gomamaat^Λtuldiadami —ast^Λat^Λdai.

⁵⁰ D^Λamos aid^Λsi ca^Λ ^ΛSuusi pot^Λat^Λdai:

—Maitduaadicuda mosai giñvaavoituda sig^Λamara duaadimu —ast^Λat^Λdai.

⁵¹ Dai aid^Λsi aayi ^ΛSuusi quiiy^Λg^Λ maidagito ^Λgai ^Λoodami isvaapaquiagi ^Λamadu tuucavi mos^Λcaa Piiduru dai Jacovo dai V^Λuaana ^Λamadu ^Λali ooqui d^Λad^Λd^Λ. ⁵² V^Λascatai suaanitadai dai ali^Λ soig^Λan^Λlidadai ^Λali ooquic^Λd^Λ d^Λamos ^ΛSuusi pot^Λat^Λdai:

—Maitav^Λr suaanada goali ooqui mait^Λrmuuquiad^Λ mosacooso —ast^Λat^Λdai.

⁵³ D^Λamos ^Λoodami mosparunai pocaititai ^ΛSuusi. ^Λoodami maat^Λcatadai isi^Λrmuuquiad^Λ ^Λgai casc^Λd^Λ parunai. ⁵⁴ Taid^Λ ^ΛSuusi bai novid^Λ dai g^Λg^Λg^Λ ñioo dai pot^Λat^Λdai:

—Ali ooqui vañigifiñi —ast^Λat^Λdai.

⁵⁵ Tai ^Λgai ^Λpamu duaaca dai otoma vañi taid^Λ ^ΛSuusi gat^Λjai masai biidana. ⁵⁶ Daid^Λ ^Λd^Λad^Λd^Λ mait^Λat^Λgaitadai istumaasi gant^Λat^Λgituagi. D^Λamos ^ΛSuusi pot^Λat^Λdai sai maiaagidiñi tomali amaadutai istumaasi ^Λpadui.

9

¹ ^ΛSuusi ^Λmapagi ^Λbaivustaama dan gooca ^Λamamaat^Λrdamiga dai maa guvucadagai dai s^Λalicami sai vuvaidiñi v^Λasi Diaavora tataañicarud^Λ oodamaind^Λg^Λ dai sai duduaaidana gacocodaga. ² Dai Suusi ootoi ^Λgai sai gaaagidana sai Diuusi soic^Λi oodami sai ca^Λgac^Λg^Λ oidacana dai duduaaidana coococoida. ³ Dai pot^Λat^Λdai:

—Maitav^Λr vuuca^Λ tomali ^Λmo istumaasi voiy^Λg^Λ v^Λatar^Λ tomali gangiica tomali g^Λnmoraaliga tomali biitugai tomali tumiñi dai mosali^Λmoco vaapasaragai av^Λr g^Λnaadatica maisiu googoca. ⁴ Tomastuma quiiy^Λg^Λ masiaaco g^Λnuuliñagi anaasiav^Λr g^Λnuuliñaca asta masi^Λascada iji ^Λgai d^Λv^Λaiñid^Λg^Λ. ⁵ Dai masiaaco mait^Λnmiaadagidagi v^Λrai vuvaaqui abiaad^Λg^Λ dai gigigida ^Λd^Λv^Λrai g^Λn^Λcasoaind^Λg^Λ vai poduuccai maat^Λna ^Λgai ismaic^Λaga idui —ast^Λat^Λdai ^ΛSuusi.

⁶ Tai iji ^Λgai dai mos^Λmap^Λc^Λg^Λ iim^Λi dai gaaagidimi Diuusi ñiooquid^Λ dai duduaaidimi coococoid^Λ v^Λasi aipacoga.

⁷ Taid^Λ ^Λtaan^Λdami Erood^Λsi ma^Λi v^Λasi istumaasi ivuaadatadai ^ΛSuusi dai mait^Λat^Λgaitadai istumaasi gat^Λgituagi. Dai ^Λmoco pocaititadai said^Λ ^ΛVuaana duaaca coidad^Λ saagidaind^Λg^Λ. ⁸ Dai aa pocaititadai said^Λ ^ΛEliiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamidag^Λ daid^Λ maasitu. Dai aa pocaititadai said^Λ ^Λamoco ^Λquid^Λ Diuusi ñiooquituldiadamidag^Λ dai duaaca. ⁹ D^Λamos ^ΛErood^Λsi pocaiti:

—Aan^Λ ^Λgi antgat^Λjai guicutaragai mood^Λ ^ΛVuaana ¿dai idio soor^Λ ismaac^Λd^Λ mos^Λnaana maasi ca^Λ aan^Λ aatagi? —asc^Λaiti ^ΛErood^Λsi.

Daid^Λ ^ΛErood^Λsi gaaajagai isn^Λidagi.

¹⁰ Dai aid^Λsi dada ^ΛSuusi ojootosad^Λ aagidi ^Λgai ^ΛSuusi v^Λasi istumaasi idui. Taid^Λ ^ΛSuusi vaidacai ^Λmaap^Λc^Λg^Λ siaaco baitoma maitiipu oidacami Betasaidamacoga. ¹¹ Dai aid^Λsi ma^Λi ^Λoodami isii ^ΛSuusi gooqui^Λg^Λ iji taid^Λ ^ΛSuusi miaad^Λgi dai aagidi sai Diuusi soic^Λi oodami sai ca^Λgac^Λg^Λ oidacana daid^Λ ^ΛSuusi duduaadi ^Λcoococoidad^Λ.

¹² Dai aid^Λsi caruñimi ^Λbaivustaama dan gooca mamaat^Λrdami miaad^Λg^Λ guuquiva dai pot^Λat^Λdai ^Λgai ^ΛSuusi:

—Ootosañi gooodami vai ganiibastana dai gaagana cuaadagai aali quiiquiana siaaco vaamioma miaagacagi. Tami siaaco daraaja aatama maitiipu tomali istumaasi —astatadai amamaatardami.

¹³ Taidam Suusi potatadai:

—Bibidavurai aapimam —astatadai.

Taidam amamaatardamigadama noragi daidam itatadai:

—Maitaviam vaamioma aasaltaama paana dai gooca vatopa. Sigisgiaa mamaca savadama aatama cuaadagai vaaasi idi oodami vaataram —astatadai amamaatardamigada.

¹⁴ Daidam oodami param taama miil aacatadai. Damos Suusi potatadai gamamaatardamiga:

—Aagidavurai gooodami sai daraivana chiichi aquitai aipacoga param taataucami sientom —astatadai Suusi.

¹⁵ Tai podui vaascatai daraiva. ¹⁶ Taidam Suusi vui taama paana daidam agooca vatopa dai tavaagiamu namavaa dai gamamagi dai gooquilara saasarai paana dai vatopa dai maa gamamaatardamiga sai taacoidana oodami. ¹⁷ Tai vaascatai gauu dai tataascovai dai gooquilara suusudagi baivustaama dan gooca aasarai saasaquigadam ismaacadam baivito.

¹⁸ Amom imidagai aidasi covai daanitatadi Diuusi Suusi vaidam amamaatardamigadam amadam daraajatadai taidam Suusi tacaai gamamaatardamiga daidam itatadai:

—ZVooram giñaagai oodami? —astatadai.

¹⁹ Tai agai itatadai:

—Amomoco pocaiti pasaidam arVuaana agai ismaacadam vaponaiña oodami, dai aapocaiti pasaidam arEliiasi, dai aapocaiti pasaidam arAaquidam Diuusi fiooquiltuldiadamigadam dai duaacam —astatadai.

²⁰ Taidam Suusi potatadai:

—ZDai aapimam macaiti ansooram aana? —astatadai.

Taidam Piidurum aam noragi daidam itatadai:

—Aapiaram arDiuusi Cristogadam ismaacadam agai covai vuusaitum —astatadai.

²¹ Damos Suusi saalicadam daif sai maiaagidiña imaasi tomali amaadutai. ²² Dai potatadai:

—Aanam ismaacadam viam amom saalicami viaacamum issalicadam soimaa taatagi dai mosamapiadaram giñviamum atalaanadamigadam judidum amadam baitaguucacamigadam papaali amadam amamaatardamidami Diuusi saalicamigadam. Dai giñmuuam magai vaaasi dai vaasacaram bo vaica tasaicadam apamum duaacam aana —astatadai.

²³ Dai gooquilara potatadai vaascatai:

—Siooram giñlagiada aliada maitaagagai isaagi gatagitocagi dai vaas tasai gaaagai isbai gaducagi siadufiada gamuaatuda giñvaavoitudaitai daida giñlagiadagi. ²⁴ Siooram ivuaadagi lamgi istumaasi ipalidi, agai gia imimur Diaavoram amadam, damos agai ismaacadam bai gaduudai muquiagi giñvaavoitudaitai agai gia calagacaram vuusaimum. ²⁵ Tumaasi arcalagaim amom oodami vaataram isgamaitaagi vaaasi istumaasi oidaga oidigi daama vai ibadalam imiagi Diaavoram amadam. ²⁶ Aanam ismaacadam viam amom saalicami tavaagiaiñdaram diviam dai apamum noragi iñagai dai gooquilara apamum divimur aana amadam mui Diuusi tataañicarudam. Dai giñooga dadadaquigadam garsicoli dadadaquidam agai. Isamaadutai siaa aradagi giñvaavoitudaitai aana araram siaa arrogiamum amaasi iñsiascadam diviagi. ²⁷ Ismaacadam ganaagidim aana arvaavoi sai oidagam amaadutai ismaacadam tami guuca sai maicoiya agai astam talagacaim ismaasi siaacotaaanaim Diuusi —astatadai Suusi.

²⁸ Dai aidasi potam Suusi bom mamacovam tasaicadam tasaim amom giidaram dai gamamada agai dai amadam iimaitadi Piidurum dai Jacovom dai Vuuanam. ²⁹ Dai aidasi daanitatadi Diuusi Suusi vuivasadam amapadum dai yuucusedam calagam tootuatum dai dadadacadam ganaatom. ³⁰ Tai gamaasitum goocam cacalim abaanam Suusi dai amadam gaatagitadai agai arMosesacaram amadam Eliasi. ³¹ Dai sicolimadim amom cuudagi dadadacadam dai aagitadai issoimaa taata agai Suusi dai isducatai muquia agai Jerusalemaram. ³² Tomasim Piidurum amadam aaadufidam aliam coocosimucataidam vaasacaram maicoocoidam talem isducatai dadadacaim Suusi sicolidam vaagoocaim cacalim ismaacadam amadam guucacatadai. ³³ Dai aidasidam acacalim mamacasiom iimimitadai Suusi sonuañdaram taidam Piidurum potatadai Suusi:

—Mamaatardamidami, vaaasi arcalagaim istami daraaja aatama tataim duuñi vaicam uucusaim amomoco aapim gavvaataram dai amaim Moseesam vaataram dai amaim Eliiasim vaataram —astatadai.

Damos ΔPiiduru maimaatacatadai iscaititadai. ³⁴Dai quiaa ñioocaitadai Agai tai divia amo icomai dai iña vaascatai tai Agai alia duuaadimu taaacai isicomai saagida iji acacali. ³⁵Tai icomiañidara caidatu amo ñiooqui ismaacada icaiti:

—Idiavar giñmara dai aanalialia oigadai. Aagiadavurai aapima —ascaiti ñiooqui.

³⁶Dai aidasi capotai ñiooqui Agai gantagito tal sidal Suusi caaagi caacatadai. Dai vavaicai maaatardamigada maiagidi tomali maadutai tomali amo ñiooqui istumaasi tal Agai.

³⁷Dai siaadiqui aidasi taapai Agai giidiañidara tai mui oodami vuvaaja dai vuidara aayi ASuusi. ³⁸Tai amo calli aoodami saagida gagara ñiooqui daida itatadai:

—Mamaatuldiamai, giñoigadani dai naida giñmara, idi caamaduga giñmara cali. ³⁹Vai amo Diaavora taañicaruda babajai dai iñaquitudai dai susuquituldi dai totosacatudai tañida dai soi vueeyi dai maidagitua alidi. ⁴⁰Casiant goguema oi gamamaatardamiga sai vuusaidana Agai goDiaavora taañicaruda damos Agai maitistui —astatadai.

⁴¹Tai aa noragi ASuusi dai potatadai:

—Dañi aapima sivi oidacami maivaavoidaracami dai maagidaracami sila tavapi vaamioma viaacamu aanal isgnamadu daacagi dai gannaijadagi —astatadai ASuusi.

Dai potatadai Agai oogada:

—Baigovai vuaapa gamara —astatadai.

⁴²Damos aidasi alali galli miaadara caquiva taidal Diaavora taañicaruda davalrapai daitu dai suiquituli. Damos ASuusi dodoligitu ΔDiaavora taañicaruda dai duaadi alali galli dai taagi oogada. ⁴³Tai vaascatai maital istumaasi gantatagituagi taagacai istumaasi mosal gauducami ismaacada idui Diuusi.

Dai maiquiaa tatagaitadai Agai istumaasi gantatagituagi gomaasicada ismaacada idui ASuusi tai Agai potatadai gamamaatardamiga:

⁴⁴—Cagavara caaca idi dai mostagitoca. Aanal ismaacada viaa amo sallicami magiñtalagida Agai aa oodami —ascaiti ASuusi.

⁴⁵Damos amamaatardamigada maimaata caacatadai istumaasi aagidi Agai, maimaquiarsicatadai Agai oigaragai ismaat cajiagi cascada, dai Agai duuaadicuitadai isaagidagi sai calaga aagidana iducatai maata cajiagi Agai istumaasi aagaitadai Agai.

⁴⁶Vaidal ASuusi maaatardamigada lagi gnaatagidi dai pocaiti sai siora Agiañidara calagadu isvaamioma gataaanadagi. ⁴⁷Damos ASuusi mai istumaasi gantatagitoitadai Agai dai bai amo ali oodami dai gaabaana cai ⁴⁸dai potatadai:

—Tomasioora ismaacada vaavoitudai giñmamaatuldidiaraga dai cascada oigadai idi ali oodami Agai giñoigadai aanal ara dai Agai ismaacada giñoigadai aanal Agai oigadai Agai ismaacada giñoitoi. Ismaacada pollidi ismaisi gataaanal Agai vaa Agai dai vaamioma gataaanal —astatadai ASuusi.

⁴⁹Taidal Vuaana potatadai:

—Mamaatuldiamai, tal aatama amoco ismaacada potai sai gaguvucadacada vuvaiditadai Diaavora taañicaruda taitai dai sai camavuvaidiña maitatamadua aimaraitai Agai —astatadai AVuaana.

⁵⁰Damos ASuusi potatadai:

—Maitavar daidiada. Ismaacada maitavui caata Agai garpa maasi tatagitui —astatadai ASuusi.

⁵¹Aidasi camiaadimi istuigaco tasadia agaitadai ASuusi tavaagiamu Agai pocaiti:

—Aanal angia imia iñagai Jerusaleenamu —ascaiti ASuusi.

⁵²Dai baitaqui ootoi ojootosicami tai Agai iji amo amapacara Samaalia dai gaagida Agai siaaco gauuliñagi ASuusi. ⁵³Damos ASamaalara oidacada maitipali ismiaanai daasagi maatacai isJerusaleenamaco imaitadai Agai. ⁵⁴Aidasilal amamaatardamigada ASuusi Jacovo amadu Vuaana tal imaasi potatadai Agai ASuusi:

—Mamaatuldiamai, zipalidipasi tsagatañiagi tai tavaagiañidara dai vvasi ugitudagii gooodami poducacai isduucacai idui Eliasicaru Diuusi ñiooquituldiamigada? —astatadai.

⁵⁵Taidal ASuusi vui nanlaava dai bagaimi dai potatadai:

—Aapima maimaata ismaasi ganiibadaga. ⁵⁶Aanal ismaacada viaa amo sallicami maidiviacai cooda iñagai oodami baiyoma moscalagacara vuvaida iñagai aanal —astatadai ASuusi. Dai amaasi iji sibaacoga.

- ⁵⁷ Dai aidasi voiyaga iimaitadai agai tai amo calli potatadai asuusi:
—Mamaatutlidiadami, gloidatucuda inlidi aana vlassi pasiaaco aimardagi —astatadai.
- ⁵⁸ Taidla asuusi aa noragi daida itatadai:
—Cacaasiocai viaa gantatjoga vaidla aujuurugi gancoocosa, damos aana ismaacada viaa amaalicami maiviaa tomali siaaco mootagi —astatadai asuusi.
- ⁵⁹ Daidla asuusi potatadai amai calli:
—Giñoidaŋi —astatadai.
Damos acalli potatadai:
—Mamaatutlidiadami, giñdagitoŋi quiaa lapaga anmala yaasagi giñooça —astatadai.
- ⁶⁰ Damos asuusi aa noragi daida itatadai:
—Dagitoŋi vai agai ismaacada apan ducami coidada maiagiditai Diuusi yaasana gancoidadaga, dai aapi imi dai gaaagida sai Diuusi soicai oodami sai calagacaga oidacana —astatadai asuusi.
- ⁶¹ Tai amai calli potatadai:
—Mamaatutlidiadami, goida inlidi aana damos giñdagitoŋi quiaa nai mala diosagidagi giñaaduŋi —astatadai.
- ⁶² Damos asuusi itatadai:
—Sioora gasicuandagi dai aa paljidagi maisalli sicuanai, poduucalapa agai ismaacada giñoidatucuda aliada dai otoma imia ali di gquiyamu agai maitarcala aata vuaadami Diuusi aa duiñdadaga —astatadai asuusi.

10

- ¹ Dai cadaivunucai imaasi taidla asuusi covai vuvaitu lapa vaic coobai dan baivustaama oodami dai mosgoogocatai baitaqui ootoi vlassi amapacaga siaaco viaacatadai agai isimiagi. ² Dai potatadai:
—Masiaaco iimia agai aapima mui oodami cabaiganduuduna iibaada dai caaca agai Diuusi fiooquida apan duucal gapi asicami ismaacada casi gaaagai yooaragai. Dai Diuusi fiñiooquituldiadami gada chialquidu cascada daanadavurai aapima Diuusi ismaacada arapan ducami lasacami vai ootosana aa galñiooquituldiadami gada ismaacada arapan ducami pipioŋi vai aagida agai fiooquida oodami ismaacada baiganduuduna iibaada agai apan ducami asicami. ³ Imivurai aapima. Daŋi aana apan duucal ganootosai cañiifu saasayi saagida. ⁴ Maitavar vuucal ganmoraraaliga tomali gantumiŋi daraasacaru tomali aa susuusacai, dai maitavar guguquida voiyaga masiaaco ajiagi oodami. ⁵ Masiascada ajiagi amo quiyaga varai aagida loidacami sai Diuusi ipalidi isibastudacan tadacagi agai iibaada. ⁶ Dai isami daacagi amaadutai dai nalaracagi isDiuusi soifagi vai galiibastacan tadaca agai iibaada aida gia galiibastacan tadacamu agai. Dai ismaitiipucagi tomali amaadutai ami isnalracagi isDiuusi soifagi vai galiibastacan tadacagi agai vascaga aapima gaaagai isaagididagi gomaasi aa oodami. ⁷ Dai anaasi masiaaco calaga ganmiaadagidagi agai vaa quiyaga avar ganuuliŋa dai ugaavurai dai ii istumaasi viaacagi agai, amo pioŋi viaa sallicami masaa namalquidagi. Dai maitavar mosquiquiaga ajioopada. ⁸ Dai masiascada ajiagi amapacaga masicaga ganmiaadagidagi ugaavurai mastumaasi ganbiidagi. ⁹ Dai duduaaidavurai acococoidada ismaacada ami oidacagi dai povivar tala loidacami: “Cadivia Diuusi dai ganlamadu daaca agai daida ipalidi isgansoifagi mai calagacaga oidaca aapima”. ¹⁰ Dai masajiagi amapacaga masiaaco maitanmiaadagidagi varai vuvai caayaga dai potada: ¹¹ “Asta davaragada ganoidaga ismaacada galacasuana sai gigigidamu aatama varai poduucal maataca aapima masmaicaga idui. Damos maatacavurai sicayooga aayi siascada gataanada agai Diuusi”. ¹² Dai quiaa fioocai asuusi dai potatadai:
—Aana anganaagidi sai siascada Diuusi nidagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami agai soimaasi taatatulda agai loodami ismaacada maitanmiaadagidagi vaamioma soimaasi taatatuldamu agai sila Sodoomaga oidacami.
- ¹³ Aapima Corasiŋiaga oidacami dai Betasidaŋa oidacami sila soimaa taatamu aapima. Istiioora dai Sidooniaga oidacami talagimudai istumaasi gagarducami masmaasi tala aapima agai gia calaqui abiaadaga ganaadadamudai yucusi tutucucami dai gancocoomaivadamudai matacada dai poduucal maasiuldamudai iscala duucal gantatgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. ¹⁴ Damos siascada Diuusi nidagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami gangalavituldaraga vaamioma soimaascamu istiioora dai Sidooniaga oidacami vataraga. ¹⁵ Dai aapima Capernaumaga

oidacami. ¿Povai masianalidi mastavaagiata ucami taatidia agai? Baiyoma matlapañia agai davaraai utamacoga —astatadai ASuusi.

¹⁶ Dai potatadai agai gamamaatardamiga:

—Ismaacada laagiditai gancaal aapima agai giñlaagiditai caal aana lapa dai ismaacada gajiaadara ganvipieeyi aapima agai gajiaadara giñvipieeyi aana lapa dai ismaacada gajiaadara giñvipieeyi aana agai gajiaadara vipieeyi lapa agai ismaacada giñooto —astatadai ASuusi.

¹⁷ Taida lvaic coobai dan baivustaama apamu dadacai baiganliatugai dai potatadai agai ASuusi:

—Mamaatatuldiadami, asta Diaavora tataañicaruda vaaši galaaği aagaitai aatama gataataraga —astatadai lojootosicami ASuusi.

¹⁸ Taida ASuusi potatadai:

—Aana annaidi isducatai gai Diaavora tavaagiiñdara lapan duuca ai mo siitañi. ¹⁹ Aana anganmaa guvucadagai aapima masai cacaisapaña gagar coocoyi dai nanacasara dai poduca ai vaamioma viaa aapima guvucadagai isgarsaayu Diaavora. Dai aapima maisoimaa taatamai tomali amo istumaasada. ²⁰ Maitavar baiganliada cascada ganlaagiditai Diaavora tataañicaruda. Baiyoma moslaagagai masbaiganliadagi oojisicatai gantataaraga mala tavaagiata —astatadai ASuusi.

²¹ Aida otoma baialiatu Diuusi Ibada ASuusi tai agai potatadai:

—Giñooa aana gia saalicada siaa gaduutudai, aapiara rbaitacaacami tavaagiata dai oidigi daama. Aapi apatmaimaatatuli idi maasi asastudugami tomali agai ismaacada naana maasi mamaatarai mosaca agai ismaacada maisi sastuduga dai ismaacada mainaana maasi mamaatarai. Calagaduava giñooa poduca ai ipali aapi dai poduca ai idui —astatadai ASuusi gaooa.

²² Dai apiamamaatatuldi ASuusi aoodami dai potatadai:

—Giñooa giñmaa vaasiaacatai. Aana arDiuusi marada ismaacada tava tavaagiiñdara dai tomali amaadutai maicalaga giñmaata mosaca giñooa dai tomali amaadutai maicalaga maata giñooa mosaca aana ismaacada armarada agai. Dai vaascara oidaga aa ismaacada maata giñooa mosaca ismaacada aana ipalidi sai maatana.

²³ Amaasi agai vui nanava gamamaatardamiga dai laği agai potatadai:

—Baiganlidi aapima naiditai mastumaa naidi. ²⁴ Aana anganaagidi sai mui Diuusi niñiooquituldiadamidaga lamadu mui rarai naida aliditadai mastumaasi aapima naidi dai maitaa, dai agai caaca aliditadai mastumaasi aapima caal dai maicala —astatadai ASuusi.

²⁵ Amaasi amo mamaatatuldiadami Diuusi saalicamidaga laquiva dai ii dai mala aatagida agai ASuusi. Mosnaida aliditadai agai sabai aagana Suusi amo istumaasi istumaasi vui caatacagi lvaavoidaragada dai potatadai:

—Mamaatatuldiadami, ¿tumaasi istutuidi aana isiduniagi dai vaascara lamadu daacagi Diuusi? —astatadai.

²⁶ Taida ASuusi aa noragi daida itatadai:

—¿Tumaasi agai dai oojisi saalicamiatara? Aapi nanaiña oojai vaas tasai giñaagidañi iscaiti —astatadai ASuusi.

²⁷ Taida amamaatatuldiadami Diuusi saalicamidaga aa noragi daida itatadai:

—“Oigadañi gaDiuusiga vaasi gaibadacada, dai vaasi gaguvucadacada dai vaasi gatagitoidacada, dai oigadañi gaadañi poduca ai pasduuca ai gaogadai aapi laği” —astatadai.

²⁸ Taida ASuusi itatadai:

—Calaga patgiña noragi isvaasi gomaasi iduñia aapi, aapi vaascara oidacamu Diuusi lamadu —astatadai ASuusi.

²⁹ Vaida amamaatatuldiadami Diuusi saalicamidaga laği gasoña aliditadai dai potatadai agai ASuusi:

—¿Voora argiñaaduñi? —astatadai.

³⁰ Taida ASuusi aa noragi daida itatadai:

—Amo imidagai amo calli tavañimitadai amo voi Jerusalemiañdara Jericoomu tai voyara aayi asivogami dai baitoma gaviji dai lasi istumaasi vuucaticadai agai asta yuucusida dai saalicada soidoodai dai baitoma muuquida viaa dai iji. ³¹ Dai aidapaca amui imatadai amo paaligada judidui agai vaa voyara dai tagacai mossali daivusai. ³² Dai amo leviita lapa amui saali daivusai dai aidasi lal agai mosdaivusai lapa. ³³ Dai mai calli Samaaliñdara agai vaa voyamu imatadai dai tagacai soigaldian taada.

³⁴ Dai miaad^{ΔΓΛ} c^Λquiva siaaco caatacatadai ^Λc^Λalli dai duaadi istuidana saasaquicadadai asaitic^Δda dai valieentic^Δda, dai vipiosolic^Δda vuupuli dai ^Λagi g^Λsoiga daama dai dai b^Λacai ^Λmo quiiyamu dai ami g^Λuuli ^ΛΛ^Λmadu dai nuucagi. ³⁵ Dai siaadiqui aidasi caimia agaitadai ^ΛSamaali^{ΔΓΛ} oidacami vuuvaitu goo piisu dai maa ^Λoidacami dai potatadai: “Nuucadacafi idi c^Λlli dai p^Λs^Λvaamioma siaa duadagi g^Λaa nam^ΛΛ^Λquidamu aan^Λ i^Λfi^Λs^ΛΛ^Λscad^Λ ^Λpamu diviagi”, astatadai ^ΛSamaali^{ΔΓΛ} oidac^Δda ^Λoidacami. ³⁶ Dai sivi maac^Δda idi v^Λvaicai c^Λc^Λalli araduñ^Δda ^Λc^Λalli ismaac^Δda baitoma g^Λviji ^ΛΛ^Λsivogami —astatadai ^ΛSuusi.

³⁷ Taid^Λ ^Λmamaat^Δtuldiadami Diuusi s^ΛΛ^Λicamigada it^Λai:

—Agai ismaac^Δda soig^Λalli t^Λagacai —astatadai.

Taid^Λ ^ΛSuusi potatadai:

—Imiñi aapi dai poduñi ^ΛΛ^Λpa —astatadai.

³⁸ Dai apiaimai ^ΛSuusi dai aayi ^Λmaap^Δc^ΔΓ^Δ. Vai ami oidacatadai ^Λmo ooqui Maaruta t^ΛΛ^Λgiducami dai miaadagi g^Λquiiy^ΔΓ^Δ. ³⁹ Daid^Λ ^ΛMaaruta sig^Λc^Δcatadai ^Λmai ooqui Maria t^ΛΛ^Λgiducami. Tai agai vuid^ΔΓ^Δ daiva ^ΛSuusi dai ca^Λca agai istumaasi aagaitadai agai. ⁴⁰ Damos ^ΛMaaruta aliasi istumaa vuaadatadai cusifiñ^ΔΓ^Δ dai miaad^ΔΓ^Δ c^Λquiva siaaco daacatadai ^ΛSuusi daid^Λ it^Λadai:

—Mamaat^Δtuldiadami, ^Λz^Λmaitap^Δsvuama ^Λlidi tomalaachi isgiñsiisi ^Λagi giñvidagi mos^ΛΛ^Λsi aa duiñdagai? Aagidafi tudu vaid^Λ giñsoif^Λna —astatadai ^ΛMaaruta.

⁴¹ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ itatadai:

—Maaruta, Maaruta, maitivum^Λ ^Λliada aapi mos^ΛΛ^Λ naana maasic^Δda. ⁴² Mosali^Λmo istumaasi oidaga ismaac^Δda vaamioma g^Λaaagai dai goMaria gia bai c^ΛΛ^Λgaduc^Δdioma aa duiñdagai dai tomali ^Λmaadutai maivoopoidamu —astatadai ^ΛSuusi.

11

¹ ^Λmo imidagai ^ΛSuusi gamamadaitadai ^Λmo ^Λmaap^Δc^ΔΓ^Δ. Dai aidasi canaato mamagi agai tai ^Λmaadutai ^Λmamaat^Δardamigada it^Λadai:

—Mamaat^Δtuldiadami, g^Λr^Λmaat^Δtuldañi mamadaragai poduucai isduucai ^ΛVuaana maat^Δtuli g^Λmamaat^Δardamiga —astatadai.

² Taid^Λ ^ΛSuusi potatadai:

—M^Λs^ΛΛ^Λscad^Δ gamamadadagi v^Λrai aduucai gamamadada:

G^Λrooga aapi p^Λs^Λmaac^Δda t^Λvaagi^ΔΓ^Δ daja, aat^Λm^Λ ipalidi is^Λooodami g^Λsiaa duutuadagi, dai maatana isaapi maisoimaasi ivueeyi vai otoma aana istuigaco gataanada agai aapi tami oidigi daama vaid^Λ ^Λp^Λaduuna p^Λstumaasi aapi ipalidi tanai oidigi daama ^Λpan duucai t^Λvaagi^ΔΓ^Δ.

³ Garsoif^Λñi t^Λai viaaca aat^Λm^Λ cuaadagai si^ΛΛ^Λsi tagito sivi v^ΛΛ^ΛΓ^Δ.

⁴ Dai g^Λroig^Δldañi v^ΛΛ^Λsi g^Λr^Λsoimaascamiga aat^Λm^Λ ^ΛΛ^Λpa oigaldi v^ΛΛ^Λscatai ismaac^Δda soimaasi garvuiididi.

Maiti dagito is^ΛΔiaavora g^Λraagiadan tadacagi isiduñia aat^Λm^Λ soimaasi poduucai v^Λrgamamadada.

Astatadai ^ΛSuusi.

⁵ Daid^Λ ^ΛSuusi potatadai ^ΛΛ^Λpa:

—Ducami is^Λmaadutai aapima viaacagi ^Λmoco g^Λnaduñi pai aapi imiagi quiidiamu ^Λr^Λntucara pai pot^Λada aapi: “Giñaduñi giñtañiividafi vaica tascali, ⁶ utudama giñdiviji ^Λmoco giñaduñi m^ΛΛ^Λcas^ΔΓ^Δ im^ΛΛ^Λdami dai aan^Λ maiviaa istumaasi biidagi”. ⁷ Dai ducami sig^ΛΓ^Δamai aa g^Λnoragidagi tuucavid^ΔΓ^Δ dai pov^ΔΓ^Δadagi: “Maitigiññiooquiada casia cuupi quitaagiña dai giñmaamara giñ^ΛΛ^Λmadu v^ΛΛ^Λta giñvaacosia^ΔΓ^Δ nai cascada maitistutuidi aan^Λ isvañigacai g^Λmaquiagi tomali ^Λmo istumaasi”. ⁸ Aan^Λ ang^Λnaagidi tomasi maivañigacai g^Λmaa agai istumaasi g^Λaduñicatai baiyoma vañigian taada agai dai g^Λmaquiagi v^ΛΛ^Λsi istumaasi tagitoca aapi maica^Δca ^Λliditai ñioocadami. ⁹ Cascada aan^Λ ang^Λnaagidi m^Λsai daan^Λñiña Diuusi sai g^Λnsoic^Δñi mai viaaca aapima tagitocagi dai g^Λaaagai m^Λsca^Δga vaavoi-tudadagi sai Diuusi g^Λnsoic^Δda agai. ¹⁰ Siorea daanadagi Diuusi sai soic^Δñiña gia soic^Δñiña.

¹¹ Amaadutai aapima ismaac^Δda ^Λrgaooa ^Λz^Λm^Λs^Λbai oidana aapima g^Λn^Λmara ^Λmo odai isg^Λantaanada agai paana? ^Λz^Λsi^Λpa oidagi ^Λmo cooyi isg^Λantaanada agai vatopa? ¹² ^Λz^Λisg^Λantaanada agai ^Λmo tacunono isbai oidana aapima ^Λmo nacasarai? ¹³ M^Λsaapima ismaac^Δda maic^ΛΛ tuutuiga maat^Λ oidi g^Λnmaamara istumaasi c^ΛΛ^Λgaducami sioma c^ΛΛ^Λga g^Λnooga ismaac^Δda t^Λvaagi^ΔΓ^Δ daja g^Λnootosdamu g^Λl^Λba^Δdaga vai g^Λn^ΛΛ^Λmadu daacana v^ΛΛ^Λscatai siorea ipalidagagi is^ΛΛ^Λmadu daaca agai —astatadai ^ΛSuusi.

¹⁴ ASuusi vusaasditadai amo cʌlliaifndʌrʌ amo Diaavora tʌaañicarudʌ. ADiaavora tʌaañicarudʌ muudutu aʌalli. Dai aidʌsi vuusai ʌDiaavora tʌaañicarudʌ taidʌ ismaacʌdʌ muudutu istui isfiooquiagi ʌpamu. Taidʌ ʌoodami maitʌʌ isducatai gantʌtagituagi tʌʌagacai imaasi. ¹⁵ Damos ʌʌmoco pocaiti:

—Idi cʌlli vuvaidi Diaavora tʌtʌaañicarudʌ Beelsevʌ guvucadadʌcʌdʌ —ascaiti ʌoodami. Beelsevʌ ʌrDiaavora dai ʌrʌ guvuca.

¹⁶ Dai aa mosnʌijada ʌlidi astumaa duuna ʌSuusi dai cascʌdʌ potʌtʌdai sai tʌʌgidana ʌmo istumaasi gaducami tʌvaagiaifndʌrʌ. ¹⁷ Damos ʌSuusi maatʌcatadai istumaasi gantʌtagitoitadai ʌgai dai potʌtʌdai:

—Isaipaco gancocodagi ʌmapʌcʌrʌ oidacami ugitimu ʌoodami dai baabaquidʌ suuligimu. ¹⁸ Poduucai ʌʌrʌ isʌDiaavora ʌagi gʌcocodagi otoma camaitataaanadan tada ʌgai cascʌdʌ poduucai ganaagidi aana pocaititai aapima ansai aana vuvaidi Diaavora tʌtʌaañicarudʌ Beelsevʌ guvucadadʌcʌdʌ. ¹⁹ Siarvaavoicamudai isDiaavora guvucadadʌcʌdʌ vuvaidi aana Diaavora tʌtʌaañicarudʌ aidʌ gia aapima ganaaduñi vuvaidi Diaavora tʌtʌaañicarudʌ Diaavora guvucadadʌcʌdʌ ʌʌrʌ. ʌagi ʌgai ganaagidamu ismaitʌrvaavoi isDiaavora guvucadadʌcʌdʌ vuvaidi aana ʌmadu ʌgai. ²⁰ Baiyoma Diuusi guvucadadʌcʌdʌ vuvaidi aana Diaavora tʌtʌaañicarudʌ dai poduucai cʌʌ maata aapima iscaayʌ istuigaco Diuusi soicʌda ʌgai oodami sai cʌʌgacʌrʌ oidacana.

²¹ Siʌascadʌ ʌmo oodami guvuacami dai cʌʌga gagatocami nuucadacagi gʌquui dai vʌʌsi istumaasi oidaga ami poduucai maittipu siooʌ gʌʌʌsidagi ami. ²² Damos isdiviagi ʌmai vaamioma guvuacami dai vaamioma istuidiagi dai ʌʌsidagi vʌʌsi gagatodʌ istuucadʌ gʌtagitocatadai ʌgai isgʌsoiñagi dai gataacogida ʌgai vʌʌsi istumaasi gʌʌʌsidagi.

²³ Siooʌ maitʌrɡiñʌʌmaducagi ʌgai ɡiñvuidʌrʌ caata siooʌ maitiñsoiñʌ aagiadagi ʌoodami isducatai cʌʌgacʌrʌ vuvʌqui ʌgai sobicʌi sai maivaavoitudana dai maicʌʌgacʌrʌ vuvʌacʌna.

²⁴ Siʌascadʌ ʌmo Diaavora tʌaañicarudʌ vusiagi ʌmo cʌlliaifndʌrʌ oidigana aimaraiña dai gaagaiña siaaco ɡʌibʌʌstagi dai siʌascadʌ maitʌgia ʌgai siaacoga povʌ ʌʌlidiña: “ʌpamu animiagi ɡiñquiyamu iñsiaadʌrʌ vuusai”, asʌʌlidiña. ²⁵ Dai siʌascadʌ ʌpamu ami diviagi ʌgai dai tʌʌgaiña aʌalli ʌpan duucai ʌmo quii cʌʌga voisiquicami dai cʌʌga bai duñisicami. ²⁶ Dai amaasi ʌgai aimarai dai vuaapai ʌʌrʌ cuvaracami Diaavora tʌtʌaañicarudʌ. Dai ʌgai ʌʌmadu vʌʌsi ʌгаа vapacaiña ami cʌlliaifndʌrʌ dai ami oidacana dai poduucai aʌalli vaamioma soi gʌvuaadana isvaasʌquioma —ascaiti ʌSuusi.

²⁷ Aidʌsidʌ ʌSuusi aagaitadai imaasi, tai ʌmo ooqui oodami saagida iifndʌ dai pocaiti:

—Siʌ cʌʌgacʌrʌ nʌidi Diuusi ʌgai ismaacʌdʌ ɡamarai dai ɡʌsiitu —astʌtʌdai ʌooqui ʌSuusi.

²⁸ Damos ʌSuusi potʌtʌdai:

—Acaasi cʌʌgacʌrʌ nʌidi ʌgai ʌʌrʌ vʌʌsi oodami ismaacʌdʌ caʌ Diuusi fiooquida dai ʌʌgiditai caʌ —astʌtʌdai ʌSuusi.

²⁹ Daidʌ ʌoodami apiɡʌʌmpaidimi ami ʌSuusi sicoli taidʌ ʌSuusi ɡʌʌagacai ma-maatʌtuldimi Diuusi fiooquida dai potʌtʌdai:

—Oodami sivi oidacami alia maicʌʌga tuutuiga dai ɡiñʌagidi ansaidʌ iduuna ʌmo istumaasi gaducami ʌgai vuitapi, damos maitʌʌgimu ʌgai ʌmai istumaasi gaducami mosʌcaasi istumaasi gaducadʌ ismaacʌdʌ idui Diuusi ootosacai Joonasi Ñiñiviamu vai ʌgai aagidi oidacami sai ugitia ʌgai ʌgai ismaiʌma duucai gantʌtagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ³⁰ Poduucai ʌʌrʌ ɡiñootoi Diuusi. Aana ʌrʌgai ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami dai aagidamu aana sivi oidacami sai ugitia ʌgai ʌʌrʌ ismaiʌma duucai gantʌtagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ³¹ Siʌascadʌ caaiyagi istuigaco Diuusi nʌidagi oodami sividada ismaacʌdʌ ʌrcʌʌga ivuaadami dai ismaacʌdʌ ʌrmaicʌʌga ivuaadami, daidʌ ʌooqui ismaacʌdʌ ʌrbaitʌcaʌamicatadai Siipʌrʌ divimu dai ɡʌpiʌrʌ suuligamu ʌoodami sivi oidacami. ʌgai sʌʌlicadʌ maacʌsdʌrʌ divia dai caaca ʌgai istumaasi aagai ʌSalomofi. ʌgai ʌrʌmo tʌaanʌdami saitudugami dai tami daja aana sivi dai vaamioma ʌrtʌaanʌdami aana siSalomofi mai aapima maitiñʌʌgiditai caʌ. ³² Ismaacʌdʌ Ñiñiviarʌ oidacatadai dadimu siʌascadʌ Diuusi nʌida agadagi sivi oidacami ismaacʌdʌ ʌrcʌʌga ivuaadami dai ismaacʌdʌ ʌrmaicʌʌga ivuaadami, daidʌ ʌÑiñiviarʌ oidacami ɡʌpiʌrʌ suuligamu ʌoodami sivi oidacami ʌʌrʌ mai aapima maitiñʌʌgiditai caʌ ʌgai gia caʌma duucai gantʌtagito dai camaisoimaasi ivuaada ʌgai aidʌsi ʌJoonasicaru aagidi Diuusi fiooquida, dai tami daja aana dai vaamioma ʌrtʌaanʌdami aana siJoonasi.

³³ Tomali amaadutai cucuudagai amo cuudacarui dai gooquiatla astoquicarla dadasai tomali amo cajoofi uta baiyoma tacavacamiatla gadadasai vai soora vapacadagi istutiadagi isnaadagi. ³⁴ Gavuuupuji arapan ducami amo cuudacarui gatuucuga vatarla isgavuupuji cacalagaducagi vassai gatuucuga larla viaa cuudagi, dai isgavuupuji maicacalagaducagi gatuucuga larla ducami istucagamucagi. ³⁵ Goovai ismaacada maata aapima Diuiscada arapan ducami amo cuudagi gantagitoidagatla gannucadacavurai aapima vai maituucuna dai poduucai tucapi viimu aapima. ³⁶ Iscalaga cuudagacagi vassai gantagitoidagatla dai maitiipucagi tomalaachi tucapi dai poduucai calaga maata calacamu aapima arapan duucai masduucai naidi amo tuucavi siaaco calaga cuudagacagi —astatadai asuusi aoodami.

³⁷ Dai aidasi cadagito nioo asuusi tai amo fariseo vai sai quidiatla gaugana. Taidla asuusi ii dai meesa vuidarla daiva. ³⁸ Taidla arfariseo maitala istumaasi gatagitugi talagacai siaSuusi maivacoi ganoonovi isducatai viituli Moseesacaru ajudidui. ³⁹ Tai amaasi asuusi potatadai: —Aapima fariseo vuanai ganajaasocoli labadarla dmos aapima tuculimadai ganaranaga muuquimudagacada dai soimaascamicada. ⁴⁰ Vupuiiruga aapima, imaitamas maata talagitoi maitamas maata vai soora idui labadarla idui larla araviadarla? ⁴¹ Gaodiadavurai oidicami baiganaliaracada dai poduucai maitarsoimaasi iducamicamu aapima.

⁴² Sia soimaa taatamu aapima fariseo vassai istumaasi viaa aapima aa oidi oodami Diuusi aa duindada vatarla, asta ivaagi masmaacada baljai. Calagadu isoidiada aapima oodami Diuusi aa duindada vatarla mastumaasi viaacagi dmos alia soi duucai naidi aapima ganaaduñi dai maioigadai Diuusi gomaasi gia maicalagadu.

⁴³ Sia soimaa taatamu aapima fariseo. Oojoidi aapima iscalagaducadioma daraicariatla dadaaradagi judidui quiquiuupaigadatla dai oojoidi aapima isvassai oodami siaa ganduutuadagi.

⁴⁴ Sia soimaa taatamu aapima fariseo dai aapima mamaatatuldiadami Diuusi sallicamigada. Aagai aapima amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapima arapan ducami siaaco gyaasapai coidada dai camaimaatagia maasi daamadarla vaidla aoodami daama dagavuscaina maimaatacatai sia sigalnaasi uta, pomaasi aapima araviadarla larla —astatadai asuusi.

⁴⁵ Tai lamoco amamaatatuldiadami Diuusi sallicamigada aa noragi dai potatadai: —Mamaatatuldiadami, aagaitai aapi imaasi asta aatama vassai garniooquidi —astatadai agai asuusi.

⁴⁶ Dmos asuusi potatadai: —Sia soimaa taatamu aapima mamaatatuldiadami Diuusi sallicamigada larla. Aapima pocaiti sai gaagai siduñiagi mui naana maasi istumaasi maiaagai Moseesacaru. Ducami isvaicoma cucuspiada aapima asta silassai uucami maitistutuidi aoodami dai aapima maicucuspai tomalaachi.

⁴⁷ Sia soimaa taatamu aapima. Aapima ivuiididi baabaquida Diuusi niooquituldiadamigada ismaacada coi ganaliqui aaduñicaru. ⁴⁸ Calaga maata aapima vassai gomaasi dai soicada manalidi aapima ganaaduñicaru. Agai coi Diuusi niooquituldiadamigada mai aapima ivuiididi baabaquida.

⁴⁹ Cascada Diuusi ismaacada maata vassiacatai pocaiti: “Ganootosdamu aana giñiooquituldiadamiga lamadu giñiootosa masiaapima coodamu lamoco dai aa soimaa taatatuldamu”, ascaiti Diuusi. ⁵⁰ Diuusi soimaasi gantaatatulda agai aapima sivi oidacami vassicada niooquituldiadamigada ismaacada gancooditu aidasi abiaadarla calquiva gooidigi. ⁵¹ Aidasi abiaadarla gamuaatu Aveelicaru asta aidasida gamuaatu Zacariiisicaru agai ismaacada gamuaatu agal quiupai abaana vai ajadarla calca ooroñi masiaaco mamaidiña vustaaqui isducatai gatjai Diuusi. Sallicada anganaagidi sai Diuusi gapiatla gansuuliga agai aapima sivi oidacami larla.

⁵² Sia soimaa taatamu aapima mamaatatuldiadami Diuusi sallicamigada. Ducami iscuupaca aapima candaadocada siaaco oidaga Diuusi mamaatatuldaragada, dai aapima viaa yaavigada dai maivapacai aapima dai tomali maidadagitoi aa isvaapaquiagi tomasi vaapaquia alidi agai —astatadai asuusi.

⁵³ Aidasi aagidi asuusi imaasi taidla amamaatatuldiadami Diuusi sallicamigada lamadu arfariseo alia baacoi agai vui dai ganaagacai tacacaimi mui naana maasi, ⁵⁴ sabai aagana agai amo istumaasi vaavoidaragada vui vai poduucai gapiatla vuaaja agai.

¹ Tai amaasi mui miil oodami gannaampagi saallicadla muidu dai asta gancacaisapai aipacoga. Taidla aSuusi gaaagacai aagidi laapaga gamamaatardamiga dai potatadai:

—Caa gavar gantatagitoca aapimla. Maitavar lapan duuca i vuaada gofariseo. Goovai aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi vai aa naidifia dai poduucai ivuaada alidifia laapla damos aapimla maitaagai ispoduucai ivuaadagi. ² Maioidaga tomali amo istumaasi astoquicami tomasi duudusali gaaagai vaascaga vaasi gamamaatai, dai maioidaga tomali amo istumaasi astoquicami ismaitamaasiuldagi. ³ Vaasi masmaacada aagai aapimla tucara vaasi gomaasi gacacamu tasaga, dai masmaacada duudusali aagai aapimla cuupacatai quitaagifia goovai vaasi iifacaitai gaaagadamu baabaqui daamadaga.

⁴ Aapimla gifiaaduñi anganaagidi sai maitaagai maslaabiadagi agai ismaacada mumueeyi gatuucuga, dai gooquiara agai camaitistutuidi isidufiagi vaamioma. ⁵ Damos gnaagidamu aana soora gia gaaagai maslaabiadagi. Labiadavurai agai ismaacada viaa guvucadagai islaaquiagi muuquiadla ibada Diaavor lamadu. Aja, agai gia gaaagai maslaabiadagi.

⁶⁻⁷ Diuusi vaamioma ganoigadai aapimla sila ujuurugi cascada maitavar duduaadacuda cala maata aapimla isgagaagarai taama ujuurugi gooca sintaavucada vai Diuusi vaascaga nuucadacana. Diuusi maata vaasiaacatai asta silaajquidu lamadutai cuupada.

⁸ Gnaagidiana sai vaascatai ismaacada gannaasiuldi oodami vuitapi isgifiaavoitudai aana laapla ismaacada viaa amo saallicami maiastocadamu Diuusi tataañicarudla vuitapi mosagamu aana isagai argifiaamara. ⁹ Dai ismaacada gifiaastocadagi oodami vuitapi aana laapla astocadamu agai Diuusi tataañicarudla vuitapi.

¹⁰ Dai tomasioora ismaacada gifivui fioocadagi aana ismaacada viaa amo saallicami istutuidi isoigaldagi. Damos soora soimaasi fiooqui aagadagi Diuusi ibada vui agai gia maiviasa goigaldaraga.

¹¹ Masilaascada vaama gantuutusa agadagi amo quiupaigadara judidiu silaapla baitaguacacami dai aa saallicami viaacami vuidara, maitavar vuama anliada Diuusi ibada gansoifiamu. ¹² Masiuu duucu caviaacagi isfiooquiagi masducatai gaa noragidagi dai mastaiyagi —astatadai aSuusi gamamaatardamiga.

¹³ Tai amaadutai aoodami saagidaiñdara potatadai aSuusi:

—Mamaatatluldiadami, aagidañi gifisiisi taitaidla artaacoida aatama garvustuidaga —astatadai.

¹⁴ Damos aSuusi potatadai:

—Gifiaaduñi, i toora gifidai aana dunucami duuca silaapla taacogiadami aapimla gannaatara —astatadai.

¹⁵ Dai potatadai laapla:

—Dañi gannaucadacavurai dai maicoimudala tuutiaca tomasi naana maasi viaa amo oodami maimosaca agalcada duaaca —astatadai aSuusi.

¹⁶ Dai amaasi aagidi aSuusi amo fiooqui aoodami cuentocada dai potatadai:

—Oidacatadai amo calli riucacami, daida lasida saallicada calaga gauditadai. ¹⁷ Vaidla ariicu gatlatgitoi dai povallidi: “Istumaa duuñimu aana maiviasa aana siaoco baituagi gifioova”. ¹⁸ Daida povalli: “Casian maata istumaa duñiagi. Suuligamu aana gotrojo daida iduuñimu aa gagarducamioma dai ami baituamu aana vaasi gifioova dai vaasi iñstumaa viaa. ¹⁹ Dai amaasi povaiñladamu aana”, ascaiti ariicu. “Mui naana maasi apaviasa baidarajami mui uumigi vaatarla sivi gia galbastañi gaacadañi dai baigaliada”, ascaiti ariicu. ²⁰ Damos Diuusi potatadai: “Vuiirugami aapi idi vaa tucara pamuquia agai dai vaasi istumaasi viaa aapi, i soora vaatarla viimu goovai?” astatadai Diuusi. ²¹ Aagi poduucai apavueeyi aoodamicada isampaidiadagi mui naana maasi aagi gannaatara agai mossoitigamiara vipiiayi Diuusi vuitapi —astatadai aSuusi.

²² Dai gooquiara potatadai aSuusi gamamaatardamiga:

—Gnaagidiana maitavar vuama anliada cuaadagaicada masmaacada ugia agai dai oidaca agai, tomali yuucusicada masmaacada gnaada agai. ²³ Gaibadaga vaamioma gaaagai sicuaadagai, dai gatuucuga vaamioma gaaagai siyuucusi. ²⁴ Gantagitovar naida coconfiara, agai maitasai tomali maitayoovai tomali maiviasa gantroojoga, damos Diuusi agai dai maacai cuaadagai. Saallicada vaamioma namalaga aapimla siujuurugi. ²⁵ Dai vora aapimla tomasi vaasi naana maasi gantatagitoi istutuidimasi istaajucami metro vaamioma gantacavaldagi? ²⁶ Mas maitistutuidi isidufiagi istumaasi maisijaiga maitavar vuama anliada ama maasicada.

²⁷ Gantagitovar naida yooſigiara ducatai galarai maitaaata vuaadatai tomali maitaiilutaitai, dai vaascara gnaagidi aana sai tomali arai Salomoni ismaacada viaacata dai yuucusi cacagaducami vaascara maiapa maasi gaa goyoosigai. ²⁸ Gantagitovar naida yooſigiara amo imidagai oidigana guucacana dai siaadiqui maicana, vai vaascara Diuusi sigia maasi yuucustudai, vaasi vaamioma ganyuucustudana agai aapima tomasi maicaga vaavoitudai aapima. ²⁹ Cascada avar maivuumana aliada gaagaitai istumaasi ugiagi dai istumaasi iiyagi. ³⁰ Vaasi loodami oidigi daama oidacami mosaca gomaasiara gantalaigitoiña, damos aapima viaa amoco ganooga ismaacada camaata istagito aapima vaasi gomaasi. ³¹ Baiyomavar ipaliada aapima sai Diuusi gansoicaiña vai calagacara oidaca aapima si Diuusi gansoicadamu siviaacamu aapima istumaasi tagitocagi.

³² Maitavar duduadicuda aapima arapan ducami giñsooiga cañiru dai chialquidu aapima. Dai alia baigalidi Diuusi ganmaacacai oigaragai isgataanada aapima siaaco taanlai agai. ³³ Gaagardavurai aapima mastumaa viaa dai oidiada soitutuugami poduucai ivuaadamu aapima Diuusi aa duñdada vai gantumiñsiga maisiaa gavueeyi dai poduucai arai bai darasaidamu aapima gantuvustuidaga tavaagiara siaaco maiuugiati dai siaaco maivapacai asivogami tomali vatopadagai isugiugagi. ³⁴ Ami siaaco ampaidiada aapima gantuvustuidaga mosami gantagiticana.

³⁵ Aana imia iñagai tavaagiamu amo imidagai dai apamu divimu aana. Baigavar anduuca dai giñnaraca. ³⁶ Arapan duucai apiooñi nanaracana gnaamu isdiviagi amo cunataragaiñdara vai cupioquidagi agai quitaagiña mosacai agai dai quitaagiña ñiooquiagi. ³⁷ Sial baiganaliadamu apiooñi ismaacada maicoocosacagi acacai aamuda. Sallicada anganaagidi sai agai gaaamu bai gaduñimu dai meesa vuidara daraasamu apiooñiga dai bibidamu. ³⁸ Tomasi aran tucara divia agai silara sialimada, sial baiganaliadamu apiooñi ismaacada naaadagi vai diviagi aamuda. ³⁹ Dai maatacavurai aapima idi arai —ascati aSuusi—. Ducami isamo oidacami amo quiiyara ismaatacagi isiuu duucu ami quidiara divia agadagi amo asivogami maicosian tada agai nuucadacatai sai maivaacana quidiara dai asidana. ⁴⁰ Poduucai arai aapima gaaagai masbai ganducagi siuu duucu aapima sioma maitagiticagi divimu aana ismaacada viaa amo sallicami —astatadai aSuusi gamamaataradama.

⁴¹ Tai amaasi Piiduru tacacai dai potatadai:

—Mamaat tuldiadami, zvoora vaataraa agai aapi idi cuento mosaca aatama vaascatai sio? —astatadai.

⁴² Taidaa Suusi itai:

—Amoco gaaamu vaascara gaagaiña amoco agidaracami dai saituduacami saida araanadamigadacana pipioñigada dai bibidiña siuu duucu gaaagadagi. ⁴³ Baigaliadamu taanadami ismaacada ivueeyi vaasi calaga siuu duucu diviagi aamuda. ⁴⁴ Sallicada anganaagidi saida aamuda taanadami duucai vituldamu vaasi istumaasi viaaca agai. ⁴⁵ Damos sipioñi ismaacada taanadami duucai viaagi aamuda povaldagi sialaamuda maiotoma divia agai, dai gaaagacai soi vuaadagi agaa pipioñi lamadu acusñiñiru dai agai gacuaadagi dai gayladagi dai navamuagi. ⁴⁶ Dai poduucai aamuda divimu siuu duucu pipioñigada sioma mainanaracagi, dai siuu duucu agai maimatacagi dai sallicada soimaa taatatuldamu agai daida iduñimu agaicada isducatai arvaveeyi amaiagidaracada lamadu.

⁴⁷ Daidaa apioñi ismaacada maata istumaasi aamuda ipalidi isiduñiagi dai maibai gaducagi dai maiagidagi vaasi ismaacada tajai aamuda, agai soimaa taatamu gagagatudacai. ⁴⁸ Damos apioñi ismaacada maimatacagi daida iduñiagi istumaasi soimaascami agai vaascara maisi soimaa taatamu. Dai agai ismaacada vaamioma maata Diuusi ñiooquida dai maiagidi agai vaamioma soimaasi taatatuldamu Diuusi.

⁴⁹ Divia aana dai calagacara vuvaida iñagai vaasi oidi daama oidacami vaascatai ismaacada giñvaavoitudagi oigaldamu aana vaasi soimaascamigada dai agai ismaacada maitiñvaavoitudagi ugitemu. Sallicada canajada iñalidi aana idi calagacara vuvaidaragai iscaipaco imadagi arapan duucai tai. ⁵⁰ Alia soimaa taatamu aana chialqui tasai, dai soigiñaliadamu asta sialacada ajiagi istuigaco soimaa taata iñagai aana. ⁵¹ Aapima povanlidi ansai aana divia sai sioma oidacana vaasi oodami, maitavar vaavo baiyoma divia aana vai oidacana cocodi anacada. ⁵² Dai sivi baitacoga oidacamu taama amo quiiyara oidacami dai vaica vuidara vaatacamu gooca. ⁵³ Loogada vuidara caatacamu

¹⁷ Dai aidasi capotai aSuusi, vaascatai ismaacada vuidaga vaatacatadai siaa aran tadatu damos vasi oodami baiganaliditadai naiditai istumaasi agarducami ismaacada ivuaadadadai aSuusi.

¹⁸ Amaasi potai aSuusi:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai cagacaga oidacana ¹⁹ gomaasi arapan ducami istumaasi avueeyi acaidamo uusi ismaacada coravi taagidu ismaacada amo calli gadaoogana ai. Taidalali caidala gaa dai gaa uusi ganaato. Vaidalajuurugi maamaradadadaraiña dai ami gacoocosatai. Poduucai sia otoma gaa lali caida poduucai otoma gamaatamu aipacoga isducatai soicai Diuusi oodami sai cagacaga oidacana —astatadai aSuusi.

²⁰ Dai potai aSuusi aapa:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai cagacaga oidacana ²¹ gomaasi arapan ducami istumaasicada ooquei avocamadai taligi tuicami dai gooquei ivueeyi paana. Amooquei vaanaidi gocopodacarui vaica muuli taligi tuicami vai copodara. Vasi tui saagida aimarai gocopodacarui dai poduucai vasi oidigi daama imai Diuusi niooquida —astatadai aSuusi oodami.

²² VaidalaSuusi apiaimitadai Jerusaleenamu dai aijimi quiquiiga dai gamamaatatuldimi Diuusi niooquida. ²³ Tai amaadutai tacacai dai potatadai:

—Mamaatatuldiadami, imaitasmuidu ismaacada cagacaga vuvacai? —astatadai.

TaidalaSuusi aa noragi daida itatadai:

²⁴ —Ganaagavurai dai vaapaqui goquitaagiña ismaacada alidu gajiacoga. Aana anganaagidi sai muidutai vaapaqui aliadamu dai maitistuidimu alia sijaiga isvaapaquiagi siaaco taanai Diuusi cascada. ²⁵ Dai siuu duucu aquiacami cacupagi gaqui, dai aapima masmaacada quidigana guuca niooquidamu aapima dai potatadamu: “Caliodami garcupioquidani”. Damos agai ganaa noragidamu dai povantadamu: “Maitanmaatana masiaadaga aapima”. ²⁶ Masi aapima potadamu: “Galamadu gacuaadana aatama dai gayadana dai aapi gamamaatatuldiña tsiaaco oidaga aatama”. ²⁷ Damos agai ganaa noragidamu dai povantadamu: “Casian ganaagidi ansai maimaata masiaadaga aapima. Acovai avar iimi giñabaiñdaga, vaascatai aapima masmaacada soimaasi ivueeyi”, astadamu agai. ²⁸ Dai ami suanadamu aapima dai alia soimaa taata agai, naiditai avraani lamadu Isaa, dai Jaco dai vasi Diuusi niooquitudiamigada lamadu daraaja Diuusi siaaco gataana agai, mai aapima quidigamu anvuvaidagi. ²⁹ Aipadaga dadimu oodami dai daravacai gaugimu ami siaaco gataana Diuusi. ³⁰ Amaasi lamadutai ismaacada vaamioma namaga tami oidigi daama malca sioma maifamacamumu dai lamadutai ismaacada maifamaga tami oidigi daama malca sioma namacamumu —astatadai aSuusi.

³¹ Dai agai vaa tasaga ami dada amoco fariseo siaaco daacatadai aSuusi dai potatadai:

—Imadani tabiaadaga aEroodasi gamuaa alidi —astatadai afariseo.

³² Damos aSuusi aa noragi dai potatadai:

—Iimivurai dai mala agida calli ismaacada alia saituduga mosca soimaasi iduiñdagai vaataraga. Quiaa anvuvaidagi Diaavora tataañicaruda oodamañdaga dai duduaaidagi coococidadai dai asta naatomu aana giñaa duiñdaga daida apiaimadamu Jerusaleenamu. ³³ Tomali amaadutai Diuusi niooquitudiamigada maitacooditudai sibaacoga mosca Jerusaleenaga cascada alia gaaagai isimia aana Jerusaleenamu.

³⁴ Aapima Jerusaleenaga oidacada, aapima masmaacada coodai Diuusi niooquitudiamigada dai maisai oootosicami ismaacada ganootosidi agai. Mos muiyoco imidagai ipaliditadai aana isganampaidagi dai gannuucadacagi arapan duucati tacucu ampaidi gamaamara gaana uta mlai maitipali. ³⁵ Aapima sivi gandagitomumu aana dai camaitiñtagimu aapima apamu asta siaascada aayi istuigaco potaiya aapima: “Alia baigalidi goovai ismaacada borimai Diuusi guvucadacada”, astaiya aapima —astatadai aSuusi.

14

¹ Amo ibastaragai tasaga ii aSuusi amo fariseo baitacaacami quidiamu dai lamadu gaugia agai, vaidalaгаа fariseo soobidacatadai sabai giduuna amo istumaasi istucada istutiada agai isgapiaga vuaajagi. ² Vai ami aSuusi vuidaga daacatadai aapa amo coocoda

ismaacada vaiguuguñicatadai. ³ Tai amaasi asuusi tacacai amamaatutlidiadami Diuusi sallicamigada lamadu afariseo dai potatadai:

—¿Oidagasi oigaragai amo ibastaragai tasara isduuaidagi amo cocoad chio sio? —astatadai asuusi.

⁴ Damos aga mosdodoli vii. Tai amaasi asuusi bai cocoad dai duaadi dai potatadai sai noragana. ⁵ Dai potatadai asuusi afariseo:

—Maacada aapima maiotoma vañigidana gansoiga asñiitu siara gansoiga vooyisi issibacai dacara gasiagi agai tomasi aribastaragai tasara? —astatadai asuusi.

⁶ Taida afariseo tomali amaadutai mital istadagi.

⁷ Tagacai asuusi siavapaidarsicada cacagaducadioma daraicariara daraivaimi meesa vuidara, aagidi idi ñiooqui cuentocada dai potatadai:

⁸ —Siascada amaadutai ganvaidagi amo cunataragiara maitavara cacagaducadioma daraicariara daraiva. Divian tada mai vaidarsicami ismaacada vaamioma namaga isaapima. ⁹ Vai agai ismaacada ganvapai divian tada dai povantadagi amaadutai aapima: “Maacani godaicarui idi gamai”. Amaasi agai sia aratugaitai caquivan tada dai cugarara daicariara daivagi. ¹⁰ Baiyoma masiascada ganvaidagi varai soimaascadioma daraicariara daraiva, dai poduucai divimu agai ismaacada ganvapai dai povantadamu: “Giñaduñi vaamioma cacagaducadioma daraicariara avardaraiva”. Dai poduucai vaamioma gaducada galldamu agai vuitapi ismaacada lamadu daraajagi meesa vuidara. ¹¹ Agai ismaacada sioma gducada galliadi agai sioma maitargaducadamicamu dai agai ismaacada sioma maigaducada galliadi agai sioma argaducadamicamu —astatadai asuusi aodami.

¹² Daida asuusi potatadai ara agai ismaacada vai:

—Pasiascada gabibida aliada maitvapiada gaaduñi tomali gasiisigi tomali gasusuuculi, tomali gaaduñi riricu agai ara gavaidan tada dai poduucai viaacamu aapi gaa noragidaraga. ¹³ Baiyoma pasiascada gabibida aliada pai vapaida soituutuigami ismaacada maivia istumaasi, dai ismaacada maitistutuidi isgaaata vuaadagi, dai ismaacada maitistutuidi isajioopadagi, dai ismaacada mañaneeyi. ¹⁴ Dai baigallidamu aapi maitistutuiditai agai isgaa noragidagi. Viaacamu aapi gaa noragidaraga siascada duduacagi coidada saagidañidara agai ismaacada agidi Diuusi —astatadai asuusi.

¹⁵ Dai cacai imaasi amaadutai ismaacada meesa vuidara daacatadai potatadai agai asuusi:

—Baigallidamu agai ismaacada gacuaadagi malca siaaco gataana Diuusi —astatadai.

¹⁶ Taida asuusi potatadai:

—Amo cali idui gapi cuaadagai, dai ootoi siora vapaidagi mui oodami. ¹⁷ Dai aidasi caayi siuu duucu gaugia agai, taida cali ootoi amoco gapiooniga sai potadana avapaidarsicada sai cadadana sai cabaigadu vaasiacatai. ¹⁸ Damos vaasi avapaidarsicada mañimia aliadi cascada potatadai sai oigaldana. Aragadada potatadai: “Utudama savalli ana amo davalara dai viaa ismala naidagi aagidañi vaida giñoigaldana sivalara”, astatadai. ¹⁹ Taida agamai potatadai: “Savalli ana taama vuupulicami vopoyisi dai viaa ana isnaidagi sabai cacagadu aagidañi vaida giñoigaldana”, astatadai. ²⁰ Tai mai potatadai: “Utudama antoonigai dai cascada maitistutuidi isimiagi”, astatadai. ²¹ Dai aidasida apioñi apamu quiyara divia dai aagidi vaasi imaasi gaamu tai agai sallicada baamu dai potatadai gapiooniga: “Imiñi otoma cacayamu dai plasamu dai baigovai vuaapa vaasi soituutuigami ismaacada maiviipi istumaasi dai agai ismaacada maitistutuidi isgaaata vuaadagi dai agai ismaacada maitistutuidi isajioopadagi dai ismaacada mañaneeyi”, astatadai aamudla gapiooniga. ²² Tai bo laascada potatadai apioñigada: “Casiant idui pascudatagi giñaagidi, vai quiaa oidaga siaacoga aa valara”, astatadai apioñigada. ²³ Tai amaasi aamudla potatadai gapiooniga: “Imiñi apamu voyiyamu dai djiamu dai goguama vapaida aa vai vaapacana, vai poduucai suudana giñquii. ²⁴ Ganaagidiana sai tomali amaadutai ismaacada vapai ana araga maugimu giñcuaadagaiga”, astatadai aamudla gapiooniga —astatadai asuusi aodami.

²⁵ Mui oodami oidatucuitadai asuusi, dai agai aa nanaava dai potatadai:

²⁶ —Isamaadutai giñoidatucuda aliada dai vaamioma oigadagi looga dai gada, dai glooniga, dai gamaamara, dai gasusuuculi, dai gasiisigi, dai asta agi gaibadaga isana, agai maitistutuidi isargiñmamaatardamicagi. ²⁷ Dai siora maibaiga ducagi issoimaa taatagi dai asta muquiagi curuusiaba giñvaavoitudaitai maitistutuidi isargiñmamaatardamicagi.

28 Isamaadutai aapim^Λ iduñia aliada amo quii siaad^{ΛΓΛ} mai^{ΛΛ}situdana aapim^Λ ^ΛΛpaga si^{ΛΛ}asi gaaagai masabai aitudadan tada ^Λcaasi. 29 Ama duucaⁱ isdarasa aapim^Λ ojooda-gad^Λ dai maiviaacagi istuuc^{ΛΔ} naatuagi dai v^{ΛΛ}ascatai sioor^Λ naijadagi g^Λmparunadamu 30 dai pocaitiadamu: “Goc^{ΛΛ}li mosg^{ΛΛ}aaga g^Λquui dai maitistui isnaatuagi”, caitiadan tada oodami. 31 Si^Λp^Λ amo raí cocoda agadagi ^Λmai raí siaad^{ΛΓΛ} mai^{ΛΛ}situdana ^Λgai ^ΛΛpaga sabai istuidiadan tada iscocodagi baivustaama miil sandaruc^{ΛΔ} vui ^Λg^Λmai ismaac^{ΛΔ} viaa amo coobai miil. 32 Dai ismaitistuidiadan tadaca ^Λgai ootosan tada ^Λgai oooto-sicami si^{ΛΛ}scad^Λ quiaa m^{ΛΛ}casd^{ΛΓΛ} imadagi ^Λg^Λmai, sai baiduuna ñiooqui. 33 Poduucⁱ ^ΛΛp^Λ sioor^Λ maidagituagi v^{ΛΛ}si istumaasi viaa maitistutuidi is^Λrgiñmamaatar^Δamicagi —ast^ΛΛdai ^ΛSuusi.

34 Daid^Λ it^ΛΛdai ^ΛΛp^Λ:

—Gomaa onai ali^Λ v^{ΛΛ}ñiga d^Λmos iscamaiyoovica ^Λgai, ^Λducatai yoovituna ^Λgai ^Λpamu?

35 Camaic^{ΛΛ}gaducamu ^Λgai duaidaragai d^Λv^{ΛΛ}arai v^{ΛΛ}ar^Λ mos^Λ daituda ^Λgai. Aapim^Λ m^Λsmac^{ΛΔ} t^ΛΛcaidaga ca^Λcavurⁱ —ast^ΛΛdai ^ΛSuusi.

15

1 V^{ΛΛ}ascatai ^Λtumiñi vuudami ^{ΛΛ}madu ^Λgai ismaac^{ΛΔ} maivaavoitudai vaavoidaragad^Λ ^Λfariseo miaad^{ΛΓΛ} guuquiva siaaco daacatadai ^ΛSuusi dai ca^Λca ^Λgai istumaasi aagaitadai ^Λgai, 2 vai casc^{ΛΔ} ^Λfariseo ^{ΛΛ}madu ^Λmamaatatuldiadami Diuusi s^{ΛΛ}licamigad^Λ ñiooquidi ^Λgai ^ΛSuusi dai pocaiti:

—Idi c^{ΛΛ}li miaadagidi soimaasi ivuaadami dai ^{ΛΛ}madu gacueeyi —asc^Λiti.

3 Taid^Λ ^ΛSuusi aagidi amo ñiooqui centoc^{ΛΔ} dai pot^ΛΛdai:

4—Voo^{ΓΛ} aapim^Λ isviaacagi amo sientocañi^Γ vai siba imiagi ^Λmoco siaad^{ΛΓΛ} maianaasi viaana aapim^Λ ^Λgaa maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna ^Λsiba imiaad^Λ asta siuu duucu t^{ΛΛ}. 5 Dai t^{ΛΛ}gacai baiyagi dai baig^{ΛΛ}liatugaitai mootiagi dai b^{ΛΛ}quiagi. 6 Dai ^Λcaⁱ g^Λquiiy^{ΛΓΛ} ^Λmpaidagi g^{ΛΛ}aduñi dai pot^ΛΛdagi: “Baigav^{ΛΓ} ^Λñiada giñ^{ΛΛ}madu casiant^{ΛΛ} giñsoiga ismaac^{ΛΔ} siba iitadai”. 7 Aan^Λ ang^Λnaagidi sai poduucⁱ ^ΛΛp^Λ vaamioma oidaga bai^Λliaragai m^{ΛΛ} t^Λvaaagi^{ΛΓΛ} amo soimaasi ivuaadamic^{ΛΔ} ismaac^{ΛΔ} ^Λma duucaⁱ g^Λat^Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi isbai maaco coobai dan baivustaama dan tustamac^{ΛΔ} ismaac^{ΛΔ} mait^Λrsoimaasi ivuaadami dai mait^Λaagai is^Λma duucaⁱ g^Λant^Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi —ast^ΛΛdai ^ΛSuusi.

8 Daid^Λ ^ΛSuusi it^ΛΛdai ^ΛΛp^Λ:

—Si^Λp^Λ amo ooqui viaacagi ^Λgai ali baivustaama piisu dai siba vuaajagi ^Λmoco siaad^{ΛΓΛ} maicuudana ^Λgai ^Λmo cuudagi dai voiscana dai c^{ΛΛ}ga g^Λataacai gaagana asta siuu duucu t^{ΛΛ}. 9 Dai t^{ΛΛ}gacai ^Λmpaidagi g^{ΛΛ}aduñi dai pot^ΛΛdagi: “Giñ^{ΛΛ}madu av^{ΛΓ} baig^{ΛΛ}ñiada casiant^{ΛΛ} ^Λtumiñi ismaac^{ΛΔ} siba vuaatadai aan^Λ”. 10 Aan^Λ ang^Λnaagidi sai poduucⁱ ^ΛΛp^Λ ali^Λ baig^{ΛΛ}ñidiña Diuusi t^Λtaañicarud^Λ amo soimaasi ivuaadamic^{ΛΔ} si^{ΛΛ}scad^Λ ^Λma duucaⁱ g^Λat^Λgituagi ^Λgai dai camaisoimaasi ivuaadagi —ast^ΛΛdai ^ΛSuusi.

11 Daid^Λ ^ΛSuusi pot^ΛΛdai ^ΛΛp^Λ:

—Amo c^{ΛΛ}li maamaracatadai gooca c^Λc^{ΛΛ}li, 12 taid^Λ ^Λgooquiardad^Λ pot^ΛΛdai ^Λgooga: “Giñoo^{ca} giñmaacañi g^Λvustuidaga si^{ΛΛ}si giñajaga”, ast^ΛΛdai. Taid^Λ ^Λoogad^Λ maa g^Λvustuidaga si^{ΛΛ}si ^Λacatadai. 13 Tai bo chi^{ΛΛ}qui tasaic^{ΛΔ} amarad^Λ gooquiardad^Λ ^Λmpagi v^{ΛΛ}si g^Λvustuidaga dai divuunu i m^{ΛΛ}casⁱ ^Λmai d^Λv^{ΛΛ}ri^{ΛΓΛ}, dai ami v^{ΛΛ}si soimaasi^{ΛΓΛ} siaa doodai g^Λvustuidaga. 14 Damos aidasi c^Λv^{ΛΛ}si siaa doodai ^Λgai tai divia g^{ΛΛ} biuugigai ami d^Λv^{ΛΛ}ri^{ΛΓΛ}, vai ^Λgai bibiugai. 15 Dai amaasi gaagamu aa duiñdagai amo c^{ΛΛ}li ami d^Λv^{ΛΛ}ri^{ΛΓΛ} oidacami ^{ΛΛ}madu, tai ^Λgai ootoi sai nuucadana tataisoli. 16 Tascoñia ^Λliditadai ^Λuuparai iibiad^{ΛΔ} ismaac^{ΛΔ} cuaadatadai ^Λtataisoli dai tomali ^Λmaadutai maibibidatadi tomlaachi. 17 Tai amaasi divia tagitoidad^Λ ^Λgai pov^{ΛΛ}li: “Mos^{ΛΛ} muidu giñoo^{ca} quidi^{ΛΓΛ} pipioñi vai v^{ΛΛ}scar^Λ babaivitoc^Λ cuaadagai, dai aan^Λ tanai cayooga muu biuugimucai. 18 Imimu aan^Λ giñoo^{ca} quidiamu dai pot^ΛΛdamu: Giñoo^{ca}, soimaasi idui aan^Λ Diuusi vui dai aapi g^Λvui, 19 camaiviaa aan^Λ s^{ΛΛ}licami si^Λrg^Λamaracagi, tomasi ^Λmoco g^Λpiooñiga duucaⁱ giññajada aapi ist^{ΛΛ}damu aan^Λ”, as^{ΛΛ}liidi. 20 Dai amaasi voiy^{ΛΓ} caquiva dai ii ^Λgooga quidiamu.

Dai quiaa m^{ΛΛ}casd^{ΛΓΛ} imai tai t^{ΛΛ} ^Λoogad^Λ dai aayi soiliaragai t^{ΛΛ}gacai g^Λmara dai m^{ΛΛ} dai m^{ΛΛ} vuid^{ΛΓΛ} aayi dai coomitu dai usupi. 21 Taid^Λ amarad^Λ pot^ΛΛdai ^Λgooga: “Giñoo^{ca}, soimaasi idui aan^Λ Diuusi vui dai aapi g^Λvui, camaiviaa aan^Λ s^{ΛΛ}licami

siargamaracagi”, astatadai. ²² Damos loogad potatadai gapipioofiiga: “Otomavur vuvida cacaa gaducadioma yuucusi dai aadida dai daasdavurai amo aniyu noviaa, dai aadidavurai sasapatusi aapa. ²³ Dai vuaapavurai avaaca mara giacadioma dai muua taitaid iduufi vagimi. ²⁴ Idi giimara casi armuquiadacatadai dai apamu duaaca casi arsiba imiadacatadai goovai taiti apamu taa”, ascaiti loogad daidai idui vagimi.

²⁵ Vaidaa amarad gaducadioma dajiana aimaraitadai dai aidasi divia agai cayoga aijim-itadai quii dai cai iivaragai dai tuutudacadami. ²⁶ Dai amaasi vai agai amaadutai agagali dai tacacai astumaasi apaduitadai. ²⁷ Taidaa agali potatadai: “Casi atdivia gasucuuhi cascada glooca gatjai muaragai avaaca mara giacadioma caagacata diviacai agai dai maicoocotugaiti”, astatadai agali. ²⁸ Damos asiaagida saalicada baamu, dai maitipaliditadai isvaquiagi taidaa loogad vuusai dai goguama oi sai vaacana. ²⁹ Tai agai potatadai gaooa: “Aapi caaga maata iscamui uumigi vaa gasoi aana dai vaascata gaagidiina pai tomali amo imidagai maiquiaa giinoidi tomali amo sivatu isalamadu iduufi aana vagimi giinaaduufi. ³⁰ Damos sivi diviacai gamara ismaacada soimaasiata siao doodai gatumihsiga oooqui taatacaligami alamadu patai muu avaaca mara giacadioma”, astatadai amarad gaducadioma gaooa. ³¹ Amaasi loogad potatadai: “Giimara aapi vaascata giinamaduu daacana dai vaasi istumaasi viaa aana vaasi araapi gavvataa. ³² Damos sivi saalicada gaagaitadai isidufiina aatama vagimi dai baigataliadagi, gasucuuhi ismaacada casi armuquiadacatadai apamu duaaca casi arsiba imiadacatadai taiti apamu taa”, astatadai loogad gamara —astatadai asuusi loodami.

16

¹ Daidaa asuusi potatadai aapa gamamaatar damiga:

—Oidacatadai amoco gaaamu gavidacami dai viaacatadai mui pipioofi dai amoco arpipioofi taanadamigada. Dai amaasi mai aamudaa sipipioofi taanadamigada siao viiididi vustuidada. ² Amaasi aamudaa vai dai potatadai: “iTumaasi idi masmaacada giinaagidi pasaida ivueeyi? Giinaagidaifi pastumaasi idui aapi vaa giinvustuidagacada casiapa maitargiitaañicaruca agai”, astatadai aamudaa. ³ Amaasi apipioofi taanadamigada aduucai gatagito: “iIstuma duufiimu aana giinvuusaidacai giinaamu idi aa duifndagiiñdaga? Maiguvuca aana isaata vuaadagi dajiana, dai siao ara aana isgataanadagi oidicami. ⁴ Casian maata istuma duufiagi dai viaacagi sioora giinmiaadagidagi iñsiascada maiviaaca aana aa duifndagai”, asaalidi. ⁵ Amaasi vai mosalamadutai ismaacada vupuaatulditadai aamudaa. Dai tacacai apagadada dai potatadai: “iPaasi vuaatldi aapi giinaamu?” astatadai. ⁶ Tai agai aa noragi dai potatadai: “Amo siento vopoti giigi”, astatadai. Taidaa taanadamii potatadai: “Tanai daja siaaco oojisi pasiaasi vuaatldi. Baiñi dai siao duaada dai apamu ooja dai poduucai ooja pasai altaajucami siento vuaatldi”, astatadai. ⁷ Amaasi vai agai amai dai potatadai: “iAapio paasi vuaatldi?” astatadai. Tai agai potatadai: “Amo baimocoroi tligi”, astatadai. Taidaa taanadamii potatadai: “Tami daja siaaco oojisi pasiaasi vuaatldi. Baiñi dai siao duada dai apamu ooja dai poduucai ooja pasai ali maaco coobai vuaatldi”, astatadai. ⁸ Taidaa aamudaa maata taa isalia saituduacatadai taanadamii asivuaacada. loodami ismaacada ivueeyi istumaasi agai ipalidi sioma sastuduga isgaagadagi istumaasi ipalidi isagai ismaacada ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi.

⁹ Damos aana anganaagidi sai tomamas saagida daraaja agai ismaacada gamaitacai ganvustuidaga vupuiirumadaitai aa damos aapima gaagai massoicadagi aa ganvustuidagacada isducatai Diuusi ipalidi siascada coiayagi aapima ganvustuidaga camaitansoiñamu dai Diuusi ganmiaadagidamu tavaagiata dai ganmaaquimu baabaqui ismaacada tomali amo imidagai maiuugiatai.

¹⁰ Sioora ivueeyi laachi istumaasi isducatai aagai poduucai iduufian tada agai gapii aapa, dai isasivuaca agai laachicada poduucai asivuaacan tada agai aapa gapicada. ¹¹ Masmaitivueeyi mastumaasi aagai ganvustuidagacada tami oidi daama Diuusi maitanmaaquimu istumaasi vaascata namaacana. ¹² Masmaitivueeyi mastumaasi aagai gavustuidagacada vooora ganmaquia agai istumaasi aapima agai gavvataa.

¹³ Tomali amo pioofi maitistutuidi isgoocaducagi aamudaa, caadadan tada agai amoco dai oigladagi agamai, agiadan tada agai amoco dai maiaagiadagi agamai. Sioora oigladagi ganvustuidaga maitistutuidi isagiadagi Diuusi —astatadai asuusi.

¹⁴ Afariseo ismaacada alia oojoidi isampaidiada mui tumiñsi caacai vaasi imaasi agai mosparunai asuusi. ¹⁵ Amaasi asuusi potatadai:

—Aapima caa tuutiacami gaagaai oodami vuitapi, damos Diuusi caa maata ganiibadaga. Ammo istumaasi istumaasi loodami caagadu alidi Diuusi alia caadai.

¹⁶ Aidasi maiquiaa divia Avuaana ismaacada vapacoi oodami oidacatai Mosesacaru saalicamigada ismaacada maa Diuusi dai oidacatai ara Diuusi niiooquituldiadamigada mamaatuldaragada. Dai aidasi divia Avuaana aid abiaadara gaaagai sai Diuusi soicada lidid oodami sai calagacata oidacana, dai valascatai ganaajagai vaavoituda lididitai sai Diuusi soicada lidid oodami sai calagacata oidacana.

¹⁷ Sioma maisijaiga isugitiagi tavaagi lamadu davalara siugitiagi amo niioqui saalicamigada Diuusi.

¹⁸ Tomastuma cali isdaguigi gaooniga dai valanagi amai agai alia soimaasi ivueeyi, dai agai ismaacada valanagi amo ooqui dagitobarui agai alia soimaasi ivueeyi ara.

¹⁹ Amo imidagai oidacatai amo cali gaviidacami dai calaga dadapacami gaaadaiña yuucusi dai calaga titiodicami, dai valas tasai ivuaadana vagimi gagarducami. ²⁰ Dai oidacatai ara amo soitigami Lazaru laagiducami, ismaacada ivosicatada valasi tuucugada dai mosdavalara dadajaña agaviidacada quitaagiagadara. ²¹ Vaida asoitigami tascoña lididitadi acuadagai viigidacada ismaacada galsai agaviidacada meesagadaidara, vai asta agoogosi viiiumiditadi ivoidada. ²² Tai amo imidagai muu asoitigami, tai dada Diuusi tataañicaruda dai balcai sai lamadu daacana Avraañicaru siaaco ajioopai acoidada. Dai bo chilaaqui tasaicada muu agaviidacada ara matai yaasa. ²³ Dai aidasida agaviidacada soima taatacatada malca siaaco ajioopai maicalaga tuutiacada, dai tai nanaava dai malcasdara lai agai Avraañi, daida Lazaru lamadu daja. ²⁴ Dai amaasi iina dai potai: “Avraañi soigi galda anacada dai baigovai ootosa goLazaru vai vadidana gamasaiga cuugada suudara dai diviana dai avogidana giñmalan aliana soimaa taataca aanl tami taiyara”, astaladai agaviidacada. ²⁵ Damos Avraañi potadai: “Giñmara, gatagitoñi pasiaapi calagacata oidacatai maiquiaa muucuai, dai goLazaru alia soimaa taata. Dai sivi goovai baigaliditai tami pai aapi soimaa taataca. ²⁶ Dai tomasducatai maibaiga isducatai oidagava amo gala daacagi tuucavacami dai poduucai soora imia aliada tabiaadara gaamucu maititutuidi tomali malcadara baigovaco maibaiga”, astaladai Avraañi. ²⁷ Amaasi agaviidacada potadai: “Gadaanai aanl tuduida aapi, caliodami Avraañi, pai ootosa goLazaru giñoca quiidiamu, ²⁸ ami siaaco daraaja taama giñsusuuculi dai giñsiisiagi vai agidana goovai isducatai maidadiagi agai ara tami siaaco mosal soimaasi gataatamai”, astaladai. ²⁹ Damos Avraañi potadai: “Agai viaa agai ismaacada ooja Mosesacaru lamadu Diuusi niiooquituldiadamigada, vai lagiditai calcana”, astaladai Avraañi. ³⁰ Taida agaviidacada aonoragi dai potadai: “Dañi aapi Avraañi, siaadara lagidana agai Avraañi damos isimiagi amaadutai coidada saagidaidara malca siaaco daraaja agai poduucai gia ama duucai gantatagitan tada agai dai camaisoimaasi ivuaadagi”, astaladai. ³¹ Damos Avraañi potadai: “Ismaiagida aliada agai Mosesacaru lamadu Diuusi niiooquituldiadamigada poduucai ara siaadara lagidana agai tomasi amaadutai duaacagi coidada saagidaidara”, astaladai Avraañi —astaladai Asuusi afariseo.

17

¹ Amaasi Asuusi potadai gamamaatardamiga:

—Valascatai oidacamu istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami damos sila soimaa taatamu agai ismaacada soimaasi iduiñitula aliada oodami. ² Sioma lrcagai agai vaatara mascusivuana vulidagi amo mauturui dai gala suudara daitudagi baiyoma issoimaasi iduiñituldada agai amaadutai idi ismaacada utudama vaavoitu. ³ Calagavag gantatagitoca aapima ismaadutai soimaasi iduñia gavui agidavurai aapima agai issoimaasi idui agai gavui. Dai isama duucai gatagitugi agai dai camaisoimaasi ivuaada agadagi oigaldavurai. ⁴ Tomasi muiyoco soimaasi gavuiidada agai dai valasi vuidagara didivadagi dai povai gantatadagi: “Casian maipovuaadagi”, valascatai gaaagai masoiganalidiadagi —astaladai Asuusi.

⁵ Lojootosicami potaladai Asuusi:

—Garsoiñiñi tatai vaamioma vaavoituda aatama —astaladai.

⁶ Amaasi Asuusi potadai:

—Isviaacamudai aapima tomasi lachi vaavoidaragai tomasi ananasi isuiduru amo caida coravi istutiadamudai aapima ispotadagi idi iigosi: “Gavaiñcumañi dai gala suudara cacuiva”, idi iigosi gia ganlagidamudai —astaladai Asuusi.

⁷ Isamaadutai aapimla viaacagi amo piooñi vai agai gasicuandagi dljiana siappa nu-cadacagi vustagai, dai siuu duucu divia agai zbais potaadana aapimla giimi dai gauga? ⁸ Maipotaa dan tada aapimla baiyoma potaa dan tada aapimla: “Baigi tua gocuaagi nai aana gaugiagi quiaa pai gooquiaga gauga aapi”. ⁹ zBais Diuusi atanamquidana taadana aapimla apiooñi iduucai agai mastumaasi taji? Cho lienla. ¹⁰ Poduucai aapimla lapa masiaascada naatugai vaasi istumaasi ismaacada gantaaanai Diuusi, gaagai maspotadagi: “Aatama lapan dugami tomastuma pipiooñi idu aatama mosacaasi istumaasi viaacata dai isidufiagi cascada” —astatadai lSuusi.

¹¹ Dai apiaimaitadai lSuusi Jerusaleenamu amapiadaga lSamaalia dai ajadaga lGalilea tai agai arana salli daivusai. ¹² Dai aacai agai amo amapacaga vai vuidaga iimaitadai baivustaama cacali ismaacada viaacata dai acocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga damos bai maacasadaga guuquiva agai ¹³ dai ijiña daidla icaiti:

—Suusi mamaatutliadami soigi galda aatamaacada —ascaiti acacali.

¹⁴ Dai aidasi ta lSuusi potadai:

—Iimivurai dai mala vuidaga guuquiva apapaaligada ljudidui —astatadai lSuusi.

Dai aidasi iimaitadai agai todian duucai duduadicami vii. ¹⁵ Amaasi amaadutai agai mosta iscadueyi aa gai dai iinaquitadai siaa duutudaimi Diuusi. ¹⁶ Dai gatoonacada caquiva lSuusi vuidaga dai davarapi cuiqui dai potadai: “Diuusi atanamquidana”, astatadai. Dai idi calli lSamaalia oidamicatadai. ¹⁷ Amaasi lSuusi pocaiti:

—zBais maiva baivustaama dudueyi? zSiaaco daraaja agaa tuustaama? ¹⁸ Mosaca idi ismaacada maitarjudui aa gai dai siaa duutuda agai Diuusi —ascaiti lSuusi.

¹⁹ Dai amaasi potadai agai acacali:

—Caquivañi dai imada. Giñvaavoitu aapi cascada dueyi —astatadai lSuusi.

²⁰ Taidal fariseo tacacai lSuusi saascada agai sigataanada agai Diuusi tami oidigi daama, taidal lSuusi aa noragi dai potadai:

—Siaacada gataanadagi Diuusi tami maitaramo istumaasi ismaacada maasi. ²¹ Maita povacaitiada agai: “Tamia daja”, siappa “Maca daja”; Diuusi catanai gansaagida gataanai —astatadai lSuusi.

²² Dai amaasi potadai lSuusi gamamaatar damiga:

—Aimu istuigaco aapimla ipaliadamu isgataanada aana ismaacada viaa amo sallyicami tami tomasi amo tasai damos maiimu amaasi. ²³ Dai aa povantatadamu: “Tamia daja”, siappa “Maca daja”. Damos maitavag ajiopada, tomali maioidatucuda. ²⁴ Poduucai ismaacana saascada vadocadagi oidigi pomaascamu saascada ajiagi istuigaco diviagi aana ismaacada viaa amo sallyicami. ²⁵ Damos lapa viaa aana issallyicada soimaa taatagi, daidla loodami sivi oidacami gajiaadaga giñviaamu. ²⁶ Poduucai isducatai apdvi aidasi oidacata dai lNoe, poduucai apduuñimu lapa saascada cadivia iñaagada aana ismaacada viaa amo sallyicami. ²⁷ Loodami gacuaadana dai gayadana, dai cuucunaiña, dai gamamaacaiña ganmaamara ooqui masai ooñtaiña, asta aidal uucami siva lNoe gavaarcugaga tai sallyicada tavapi duudu tai vvaasi loodami coi. ²⁸ Dai poduucai apdvi lapa aidasi oidacata dai lLota loodami gacuaadana, dai gayadana, dai gasaapadaiña dai gaagaraiña, dai gasaiña, daidla ivuaadana baabaqui. ²⁹ Damos aidasi ii lLota Sodoomaiñdaga tai duudu tai lamadu asufre tavaagiaiñdaga, tai vaasi oodami coi. ³⁰ Poduucai apduuñimu lapa saascada diviagi aana ismaacada viaa amo sallyicami.

³¹ Amaasi isamaadutai vaaqui daama daacagi dai tuucavi viaacagi gavustuidaga maitaagai istavañiagi agai dai vuvaidagi, dai isamaadutai dljiana aimardagi maitaagai isimiagi agai gquiyamu. ³² Gantagitovurai Lota ooñigada isducatai muu vaamioma oigadati gavustuidaga tami oidi daama siDiuusi. ³³ Sioora mostagitodagi isducatai calgacaga oidacagi tami oidigi daama agai tomali amo istumaasi maiviaacamu gooquiaga, dai sioora maitagitodagi mosacaasi isducatai calgacaga oidacagi tami oidigi daama agai sallyicada baigaliadamu.

³⁴ Ganaagidiana sai amaasi tucaga goocatai abaana vaatacamu siDiuusi baacaimu amoco dai agamai viaamu. ³⁵ Dai gooca ooqui amapai gatuadamu siDiuusi baacaimu amoco dai agamai viaamu. ³⁶ Dai gooca cacali dljiana daraajamu siDiuusi baacaimu amoco dai agamai viaamu —astatadai lSuusi.

³⁷ Moscaacai agaa imaasi tacacai dai potadai:

—zVaaco apduñia agai imaasi? —astatadai.

Tai agai aa noragi daidla itatadai:

—Tomasiaaco siaaco caatcagi baabaidi duvaligada ami ganampaidiña nunui poduucai larvaavoi lapa saidal apduuñia agai istumaasi aagai aana —astatadai lSuusi.

18

¹ ASuusi aagidi aoodami amo ñiooqui cuentocada dai aagidi sai gaaagai ismaiugutai daanaadagi Diuusi dai maiiibiocoraitai. ² Dai potatadai:

—Amaraçara oidacatadai amo dunucami ismaacada maisiaa duutudaitadai Diuusi dai tomali maivuaama liditadai tomali amaadutaicada. ³ Dai amaasi agai vaa davaraiaga oidacatadai lapa amo ooqui viuudu, ismaacada cocodacatadai amai dai alia duudatai aimaraiña agai adunucami quiidiamu dai potatadaiña sabai baiduiñdana ñiooqui asaayuda lamadu. ⁴ Tavapi mospovuaadana agai vaid adunucami moscaacana. Damos gooquiaga povali: “Tomasi maisiaa duutudai ana Diuusi dai maivuaama iñalidi tomali amaadutaicada, ⁵ damos idi ooqui viuudu apiagiñoojotuldi soñnamu ana vai camaidividaitai giñoojotuldifiña vaamioma”, ascaiti adunucami —astatadai ASuusi.

⁶ Dai potatadai ASuusi:

—Poduucai aagai adunucami maicaa tuigacada. ⁷ Isbai maisoiñana Diuusi lapa ismaacada acovai vuvaitu agai ismaacada maiugutai taanadagi soñni? Isbai tavapicada soñana agai? ⁸ Ana anganaagidi sai agai gia otoma soñnamu. Damos siasscada diviagi ana ismaacada viaa amo samicami, isbai quiaa tagimu ana oodami vaavoitudadami tami oidigi daama?

⁹ Daid ASuusi aagidi amai cuento chilaquiatai vataran ismaacada sioma calga tuutiacami ganalidi siaa dai soiduucai naidi agaa. Dai potatadai:

¹⁰ —Gooça caçali iji aga quiupaigadamu judidui dai gamamada agai. Amoco arfariseocatadai dai agamai arvuudamicatadai tumiñsi. ¹¹ Afariseo caacatai gamamadai dai aduucai gamamadai: “GiñDiuusiga, alia baigiñalidi ana maitarapan ducamicatai aa ismaacada trasivogami dai ismaacada arsoimaasi ivuaadami, dai ismaacada googosi ganducami ana tomali maitarapan ducami idi vuudami tumiñsi. ¹² Dai ana maitacueeyi gocujaja amo alcaldira, dai aa goidi ana iñismaacada gamaitaca”. ¹³ Damos avuudami tumiñsi baimaacasdara vii dai tomali maitapalli tomali istai nanaaavagi tavaagiamu, mosgavai gamoo dai pocaiti: “GiñDiuusiga soigi galda anacada aliasi arsoimaasi ivuaadami ana”, ascaiti avuudami tumiñsi. ¹⁴ Ana anganaagidi sai idi vuudami tumiñsi nora gacuiyamu caoigaldicami soimaascamigada dai agamai gia chio. Tomasioora ismaacada gaducada galiadagi agai maitargaducadamicamu dai sioora maigaducada galiadagi agai argaducadamicamu.

¹⁵ Dai aa oodami vuapaimi lapa aali siaaco daacatadai ASuusi, sai agai taatana. Damos aidsida amamaatardamigada ASuusi taa imaasi, bagaidimi agai ismaacada vuapaimi aali. ¹⁶ Damos ASuusi vai gamamaatardamiga dai potatadai:

—Dagitovurai vai dadana goaali siaaco daja ana, dai maitavar daidiada. Ismaacada aran ducami idi aaliducada agai agai ismaacada ajioopai malca siaaco gataana Diuusi. ¹⁷ Aanaan samicada ganaagidi sioora iimia aliada siaaco gataana Diuusi agai gaaagai siapan ducamica amo ali dai ismaipoducamica agai siaadara vaacana —astatadai ASuusi gamamaatardamiga.

¹⁸ Amaadutai atataaanadami tacacai ASuusi dai potatadai:

—Mamaatuldiadami caa tuigacada, çtumaasi istutuidi ana siduñiagi dai vaascara oidacagi Diuusi lamadu? —astatadai.

¹⁹ Taid ASuusi potatadai:

—Mosaca Diuusi caa tuiga dai tomali amo imidagai maisoiimaasi ivueeyi. Dai aapi maivaavoitudai iñsaana arDiuusi. Mosaga pocaiti aapi ansai ana arca tuigacami dai tomali amo imidagai maisoiimaasi ivueeyi. ²⁰ Aapi calga maata istumaasi gataana Diuusi: “Maitavar googosi ganducamica, maitavar gacoodada, maitavar gaasiada, maitavar yaatagada aa, dai siaavar duutuada ganooga lamadu gandaa”, podu gataana Diuusi —astatadai ASuusi.

²¹ Taid acali potatadai:

—Vasi gomaasi aan aliducatai abiaadara agidi —astatadai acali.

²² Amaasi caacai ASuusi imaasi potatadai:

—Damos quiaa vialga amo istumaasi pasiduñiagi, gagarañi vasi pastumaasi viaa dai oida asoituuuigami tumiñsi, dai poduucai viaacamu aapi vaamioma tavaagiara. Imiñi dai poduñi dai diviacai giñoidatucuda —astatadai ASuusi.

²³ Dai aidasi caa acalali imaasi, alia soigalali, aliasi argaviidamicatadai agai cascada.

²⁴ Dai taagacai asuusi isaliala soigalali agai potatadai:

—Gia sijaiga isganviipidacami iimiagi siaaco gataanaai Diuusi. ²⁵ Sioma maisijaiga amo muura valataral isdavuñiagi amo oi dagadamu salli isamo gaviidacami imiagi siaaco gataanaai Diuusi —astatadai.

²⁶ Dai agai ismaacada caa imaasi potatadai:

—¿Vooriatai istutuidido iscaagacarla vuvaquiagi? —ascaiti.

²⁷ Taida asuusi potatadai:

—Istumaasi oodami maitistutuidi isiduñiagi Diuusi gia istutuidi —astatadai asuusi.

²⁸ Taida apiiduru potatadai:

—Mamaatatuldiadami, aatama viaa vaasi tastaumaasi viaacatadai, goidatucuda alaliditai —astatadai.

²⁹ Amaasi asuusi aa noragi dai potatadai:

—Sallicala anganaagidi tomasooral ismaacada viaagi gaquii, siapra gadalda, siapra gasusuuculi, siapra gaooniga, siapra gamaamara iduñia aliditai Diuusi aa duñidada, ³⁰ agai sioon mui viacamu idi oidi daama dai gooquilara agamai oidigara vaascara oidacamu —astatadai.

³¹ Asuusi acovai vai abavustaama dan gooca gamamaatardamiga dai potatadai:

—Siviata iimiagi Jerusaleenam, siaaco gaagai isapaduñiagi vaasi istumaasi ooja adiuusi ñiñoquituldiadamigada giñaagaitai aana ismaacada viaa amo sallicali.

³² Giñtalagida magari aa sibadara oidacami, dai giñparunada magari, dai soimaasi ñooqui giñsuuligiada agai, dai giñsiviada agai. ³³ Dai giñgacarsa magari, dai gooquilara giñmuuamu, damos bo vaica tasaicada apamu duaacamu aana coidada saagidañdara —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

³⁴ Damos amamaatardamigada maimaata caa tomali amo istumaasi idi maasi, tomali maimaatacatadai agai istumaasi aagidi asuusi, goovai aramo istumaasicatadai istumaasi maitistutuiditadai agai ismaata cacagi cascada.

³⁵ Aidasida asuusi caajimitadai Jericoora vai voi ugidiana daacatadai amo maiñaadami daida gataanalitadai oidicami. ³⁶ Dai aidasi caa agai ismii imadan caitimi oodami, amaiñaadami gatacaai astumaasi apaduitadai. ³⁷ Matai potatadai sai amui imaitadai asuusi Nasareetara oidacada. ³⁸ Tai agai iña dai pocaitimi:

—Suusi Davi marada soigi galda aana caa —ascaiti acalali.

³⁹ Damos agai ismaacada baitqui iimaitadai bagaimi sai camaiñaacai vaamioma. Damos agai apaiñaacai dai pocaiti:

—Davi marada soigi galda aana caa —ascaiti.

⁴⁰ Amaasi asuusi caquiva dai ootoi siora vuaapagi ami siaaco daacatadai agai. Dai aidamasi caami vuaa taida asuusi tacaai dai potatadai:

41 —¿Tumaasi ipalidi aapi iñsiaduñida aana? —astatadai.

Taida acalali ismaacada maiñaadatadai aa noragi dai potatadai:

—Mamaatatuldiadami, nada iñalidi aana —astatadai.

⁴² Taida asuusi potatadai:

—Naaadañi, vaavoitu aapi cascada nanaava —astatadai asuusi.

⁴³ Mospotai agai taida mismaacada maiñaadatadai istui isnanaavagi, dai oi asuusi dai siaa duutudaimi Diuusi. Dai vaasi aoodami ismaacada tala imaasi siaa duutuli Diuusi.

19

¹ Taida asuusi aayi ami Jericoora dai amui daivusquimi agai. ² Vai ami oidacatadai amo calli gaviidacami Zaqueo tagiducami, dai agai arbaitacaacamigadacatadai tumiñsi vuudami. ³ Daida aZaqueo matia aliditadai asuusi, damos maitistutuiditadai istagiagi alia maitacavacatadai aZaqueo cascada dai oodami alia muiducatadai. ⁴ Vai agai maitatagaitadai isducatai matiagi dai amaasi baitqui mala dai tasai amo uusi tacaacamiara voyara siaaco viaacatadai asuusi isdavuñiagi. ⁵ Dai aidasi amui daivusquimi asuusi tacaivi nanaava dai potatadai:

—Zaqueo otoma itavañi boodara sivi anvaa aana isgaquiyara giñsuulñiagi —astatadai asuusi.

⁶ Taida aZaqueo otoma tavai, dai baigalliaracada miaadagi agai asuusi. ⁷ Amaasi taagacai aoodami imaasi vaascatai ñooquidimi asuusi dai pocaitimi saida asuusi amo soimaasi iuvaadami quiñdara galuuli. ⁸ Amaasi aZaqueo caquiva dai potatadai asuusi:

—Dañi, mamaat^Λatuldiadami oidamu aana^Λ asoituuuigami taajucami v^Λasi giñvustuidaga iñsmaacada^Λ viaa dai iñsiamaadutai ^Λasi aana^Λ vuuirumadacai aa noragidamu aana^Λ asta macovaco vaamioma ismaacada^Λ ^Λasi aana^Λ —astatadai ^ΛZaqueo.

⁹ Taida^Λ ^ΛSuusi potatadai:

—Idi ^Λalli cavaavoitu Diuusi isduuca^Λ vaavoitu aduñda^Λ Avraañicar^Λ cascada^Λ siviati aayi ^Λagacara^Λ vuvaidaragai idi quiiyara^Λ. ¹⁰ Aana^Λ ismaacada^Λ viaa ^Λmo ^Λallicami divia dai gaaga iñagai dai ^Λagacara^Λ vuvaida iñagai soimaasi ivuaadami ^Λgai ^Λrsibiñmiada^Λ Diuusi v^Λatara^Λ —astatadai ^ΛSuusi.

¹¹ Dai camiaanai daacatadai ^Λgai Jerusaleena daida^Λ ^Λoodami povan^Λaliditadai iscaotoma gataanada^Λ ^Λgai Diuusi oidi daama cascada^Λ aidasi quiaa ^Λatagitoitadai ^Λoodami ismaacada^Λ aagidi ^ΛSuusi, ^Λgai aagidi ^Λmo ñiooqui cuentocada^Λ, ¹² dai potatadai:

—^Λmo imidagai oidacatadai ^Λmo ^Λalli dai v^Λasi ^Λaaduñda^Λ ^Λrtataaan^Λadamicatadai daida^Λ ^Λg^Λñvii^Λpidamicatadai. Dai ^Λmaacasi ii ^Λgai ^Λmai ^Λv^Λarañiara^Λ ^Λmasiaaco daasa agaitadai raí dai gooquiara^Λ ^Λpamu divia agaitadai. ¹³ Dai maiquiaa imacai vai baivustaama ^Λg^Λpipiooñiga dai v^Λascatai ^Λamadutai maa tumiñsi dai potatadai: “Aa ñuñtuldavurai idi tumiñsi asta si^Λascada^Λ divia aana^Λ”, astatadai. ¹⁴ ^Λamos ^Λg^Λamai ^Λv^Λarañiara^Λ oidacami alia^Λ ^Λadaitadai dai imacai ^Λgai tai ^Λgaa gooquiamu ootoi ^Λchia^Λqui ^Λca^Λalli sai potatadana: “Maitatata ip^Λlidi aatama^Λ isaapi ^Λg^Λrtataaan^Λadamicagi”, astatadai. ¹⁵ ^Λmat^Λai v^Λascara^Λ dai ^Λgai gataanadami duucati tai ^Λpamu nora. Amaasi ^Λacai ^Λg^Λquiiyara^Λ vai ^Λgai ^Λg^Λpipiooñiga ismaacada^Λ vii ^Λgai tumiñsi dai maataca ^Λgai ^Λsañ^Λqui gamaita ^Λamadutai. ¹⁶ ^Λla^Λpagadada^Λ divia dai potatadai: “Giñaamu, ^Λg^Λtumiñsiga gamaita^Λ baivustaamaojo vaamioma”, astatadai. ¹⁷ Taida^Λ ^Λrai aa noragi dai potatadai: “^Λagaduava aapiara^Λ ^Λra^Λmo ^Λca^Λ piooñi ^Λca^Λaga idui aapi laachicada^Λ sivi gia ^Λdaasamu aana^Λ caigi pai ^Λtaanada^Λ baivustaama quiiqui”, astatadai. ¹⁸ Tai gooquiara^Λ divia ^Λmai dai potatadai: “Giñaamu, ^Λg^Λtumiñsiga gamaita^Λ taamojo vaamioma”, astatadai. ¹⁹ Taida^Λ ^Λaamuda^Λ aa noragi dai potatadai: “Aapi ^Λra^Λgaicigamu ^Λra^Λ dai ^Λtaanadamu taama quiiqui”, astatadai. ²⁰ Tai gooquiara^Λ divia ^Λmai dai potatadai: “Giñaamu, tanai daja ^Λg^Λtumiñsiga giñpañiitugara^Λ vuraca aana^Λ dai baidasaca. ²¹ ^Λg^Λabañi aana^Λ. Maata aana isalia oomaliga aapi cascada^Λ. Dai maita aata vueeyi dai v^Λascara^Λ vuuyi tumiñsi, dai aa ^Λasituldi pai aapi mosvuuyi yoovisicami”, astatadai. ²² Amaasi ^Λrai potatadai: “Aapiara^Λ ^Λra^Λmo piooñi maic^Λla^Λ tuigacami. ^Λg^Λñiooquicada^Λ maata aana isaapi ^Λg^Λaduñi dai maic^Λla^Λ ñuñ. Isca maatacatadai aapi siaana^Λ ^Λroomaligami dai ismaitaaata vueeyi aana^Λ dai v^Λascara^Λ vuuyi tumiñsi dai isaa giñasituldi dai isana^Λ mosvuuyi yoovisicami. ²³ Camaatacatadai aapi ^Λtuipasi maitamaa ^Λgotumiñsi sib^Λacoga ^Λmasiaaco gamaitamudai vaamioma ^Λtumiñsicada^Λ simuiyoma vuimudai aana^Λ diviacai?” astatadai aamuda. ²⁴ Amaasi potatadai ^Λgai ^Λgaa ismaacada^Λ ^Λmai darajaatadai: “^Λlavurai ^Λgotumiñsi dai maaca ^Λgai ismaacada^Λ viaa baivustaama”, astatadai ^Λrai. ²⁵ Tai ^Λgai potatadai: “^Λraamu, ^Λgai caviaa^Λ baivustaama”, astatadai. ²⁶ Taida^Λ ^Λrai aa noragi dai potatadai: “Aana^Λ ang^Λñaagidi sai ismaacada^Λ viaa vaamioma ^Λmaacai dai ismaacada^Λ maiviaa ^Λg^Λvoopoidi tomasi ^Λlaachi ismaacada^Λ viaaca ^Λgai. ²⁷ Dai ^Λoodami ismaacada^Λ giñvui v^Λata dai maitipaliditadai is^Λrtataaan^Λadamica aana^Λ, v^Λaa^Λpavurai dai giñvuitapi cooda”, astatadai ^Λrai ^Λg^Λpipiooñiga.

²⁸ Dai amaasi caagacai ^ΛSuusi imaasi ^Λpamu apiaimaitadai Jerusaleenam^Λ. ²⁹ Dai aidasi caaijimitadai ^ΛSuusi Betapagiara^Λ dai Betaaniara^Λ miaanañi aagiidi siaaco Oliivosi ^Λlagidu, ^ΛSuusi ootoi gooca gamamaatar^Λdamiga, ³⁰ dai potatadai:

—^Λimivurai m^Λla aali quiiquiara^Λ ismaacada^Λ miaaga tabiaadara^Λ dai ^Λacai ^Λlagimu aapima ^Λmo asñiitu vulicami ismaacada^Λ tomali amaadutai maiquiaa dadañjai varai uupana dai v^Λuapa. ³¹ Dai isamaadutai ^Λantacacagi ^Λmastuisi uupasai v^Λrai potada^Λ ansai aana^Λ tagito —astatadai ^ΛSuusi gamamaatar^Λdamiga.

³² Amaasi ^Λmamaatar^Λdamigada^Λ iji dai ^Λla v^Λasi isducatai aagidi ^ΛSuusi. ³³ Dai aidasi uupasaitadai ^Λgai ^Λasñiitu taida^Λ ^Λsoigacami ^Λacacai dai potatadai:

—^ΛTuimasi uupasai goasñiitu? —astatadai.

³⁴ Tai ^Λgai aa noragi dai potatadai:

—^Λmamaatar^Λtuldiadami tagito cascada^Λ —astatadai.

³⁵ Amaasi baidacai ^Λgai ^Λasñiitu ^ΛSuusi, dai asñiitu daama darai gansosua dai daama dai ^ΛSuusi. ³⁶ Dai aidasi asñiitu daama imaitadai ^ΛSuusi ^Λoodami voiyara^Λ ^Λaligaimi gansosua.

³⁷ Dai aidasi camiaadimi ^Λgai coidama ^Λasacara^Λ ^ΛOliivosi giidiañdara^Λ, vai v^Λascatai ^Λv^Λavoitudadami ismaacada^Λ oiditadai iññaquimi baigan^Λliatugaitai dai siaa duutudaimi Diuusi v^Λasi ismaacada^Λ ^Λg^Λarducamicada^Λ ismaacada^Λ ^Λatadai ^Λgai. ³⁸ Dai pocaitimi:

—Diuusi alia caagacata naidi goovai ismaacada divia Diuusi guvcadadacada. Vaaacatai ganiibastacan tada tavaagiat aatama alia sia duutudai Diuusi —ascaitimi vaavoitudadami.

³⁹ Amaasi amoco afariseo ismaacada loodami saagida daraajatadai potatadai agai asuusi:

—Mamaatultuldiadami bagaidani gamamaatardamiga —astatadai.

⁴⁰ Damos asuusi aa noragi dai potatadai:

—Aana anganaagidi sai isidi maiiñacadagi samicada goojodai iñacadamu —astatadai asuusi.

⁴¹ Dai aidasi caajimitadai agai Jerusaleenata dai tagacai Jerusaleena asuusi sosua loidamicada ⁴² dai pocaiti:

—Gia ipalidi aana issivi maata caacagi gooidacami isducatai istutuidi isganiibastacan tadacagi damos maitistutuidi goovai ismaata caacagi. ⁴³ Aimu istuigaco sicolimagi sasaayuda dai sicoli curartamu, dai vaasi aipadata cocodamu, ⁴⁴ vaasi davanaapi suuligamu dai coodamu dai vaasi Jerusaleenata maivimu tomali amo odai amai daama. Aidasi diviji aana ismaacada arDiuusi tai maitiñiaadagi gooidacami cascada —ascaiti asuusi.

⁴⁵ Amaasi asuusi vaa agaa quiupaigadara judidiu dai vuvaitu ismaacada ami gagaa-garaitadai dai ismaacada gasaapadaitadai, ⁴⁶ dai potatadai:

—Diuusi ñooquidara pocaiti: “Giñquiiavaf mamadaragai vaatarata”. Mai aapima tajogada lasivogami duucani naidi —astatadai asuusi.

⁴⁷ asuusi vaasi tasai gamamaatultidina Diuusi ñooquida agaa quiupaigadara judidiu, damos abaitaguucacamigada papaaligada judidiu amadu amamaatultuldiadami Diuusi samicamigada, dai amadu adudunucamigada loodami gaagaitadai isducatai muaagi asuusi. ⁴⁸ Damos vaasi loodami caaga gantagito caacatadai iscaiti asuusi cascada maitatagaitadai agai isducatai muaagi.

20

¹ Amo imidagai agaa quiupaigadara judidiu daacatadai asuusi dai mamaatultulditadai loodami Diuusi ñooquida amadu caagacata vuvaidaragai, tai ami dada abaitaguucacamigada papaaligada judidiu amadu amamaatultuldiadami Diuusi samicamigada, amadu aa baitaguucacami, ² dai potatadai agai asuusi:

—Garaagidani, zuma samicamicada pomaasi ivueeyi aapi? zotora gamaa gosamicami? —astatadai.

³ Amaasi asuusi potatadai:

—Aanaan ara gantacacagi amo istumaasi varai giñaagida: ⁴ zotora ootoi avuaana sai gavapaconana? zidiuusi oodami sio? —astatadai asuusi.

⁵ Damos vaasi abaitaguucacami lagi aipaco gnaatagidimi dai pocaiti:

—zistadamu aatama? Ispotada aatama sai Diuusi ootoi goovai otoma garaa noragidamu dai povartadamu: “zTuimasi maivaavoitu?” ⁶ Dai ispotada aatama sai oodami ootoi, vaascatai goodami garcoodian tada ooodaicada, vaascatai goovai samicada vaavoitudai siavuaana arDiuusi ñooquitudiadamigada —ascaiti abaitaguucacami.

⁷ Dai amaasi aa noragi agai asuusi dai potatadai sai maimaata siora ootoi avuaana sai gavapaconana. ⁸ Amaasi asuusi potatadai:

—Tomali aanaan maitanaagidagi istuma samicamicada ivueeyi aana imaasi —astatadai asuusi.

⁹ Amaasi asuusi gaagacai aagidi loodami, dai aagidi amo ñooqui cuentocada dai potatadai:

—Oidacatada amo cali ismaacada li uvasi gadavalaragana, dai gooquira taajucamicada mai agai aa oodami gaasi dai ii abiaadara sibaco dai tavapi daja. ¹⁰ Dai aidasi aayi yoovaragai agai ootoi amoco gapiooñiga sai taanana agai loodami ayoovi siasi aacatadai, damos loodami gaicacarai dai soi doodai dai ootoi maimaacacai istumaasi.

¹¹ Amaasi atuidacami ootoi amai pioñi, matai agai ara alia soimaasi ñooqui aagidi dai gaicacarai dai ootoi maimaacacai istumaasi aagami agai. ¹² Daida atuidacami ootoi amai, damos loodami alia soi doodai agai ara dai aadaji.

¹³ Dai cagoquira pocaiti atuidacami adavalarai: “zIsducatai iduufimu aana? Ootosamu aana giñmara tomasi alia oigadai aana, siaadara maisiaa duutudadan tadacana agai siuu duucu tagiagi”, ascaiti acali. ¹⁴ Damos aidasida laata vaaadami taalamo marada aipaco gnaatagidimi dai pocaiti: “Idi agai ismaacada atuidacamica agai oogada vustuidada

gaaagai tasmuaagi dai poduucai aatama artutuidacamicamu”, ascaiti laata vuaadami. ¹⁵ Dai amaasi vuusaitu ami dajiaifndara dai muua. Amaasi asuusi taccaci oodami dai potatadai:

—¿Isduufimu adavalarai tuidacami laata vuaadami? ¹⁶ Divimu agai dai coodimu dai maaquimu adavalarai aa oodami —astatadai asuusi.

Moscaacai agai imaasi mai isagai aagadamalidi asuusi cascada pocaiti agai:

—Diuisi maidagitona ispona duñiagi —ascaiti.

¹⁷ Damos asuusi vui nanava dai potatadai:

—¿Taliya alidi idla goovio ismaacada oojisi Diuisi ñiooquidara siaaco pocaiti?:

lodai ismaacada gajiaadara viaa abaabaquitadami sivi agai aragai ismaacada vaamioma gaaagai avaaqui vaataral.

Asduu oojisi Diuisi ñiooquidara. ¹⁸ Tomasioora ismaacada utuvagi lodilara moslalachi daivamu, dai isodai daama gasiagi amai agai mosatuisamu —astatadai asuusi.

¹⁹ Abaitaguacamicagada apapaaligada judidiu lamadu amamaataltuldiadami Diuisi sallamicagada ipaliditadai isaidla otoma bajiagi asuusi, calaga maatacatadai agai isagai vaataral aagaitadai asuusi acuento cascada, damos labaiditadai agai oodami. ²⁰ Dai amaasi ootoi siora soobidacagi vai agai cal tuutiacami ganvueeyi, dai gaagai isducatai aagagi asuusi amo istumaasi istumaasi vui caatacagi adudunucami vai poduucai taagida agai adudunucami. ²¹ Cascada taccaci agai dai potatadai:

—Mamaataltuldiadami, cal maata aatama sai ismaacada gaaagidi aapi dai gamamaataltuldi arvaavoi. Dai maivuaama alidi aapi oodamicada siarganviipidacami siarsoitutuigami laral, mosgamamaataltuldi aapi istumaasi Diuisi ipalidi. ²² Garaagidañi, zcaagaisi tasaa namalaquiadagi gala baitacaacami romano cho sio? —astatadai.

²³ Damos asuusi maata tal isagai vuurumada aliditadai dai potatadai:

—¿Tuimasi gifvuurumada alidi aapima? ²⁴ Giftaagidavurai aapima amo tumiñsi. ¿Voora mooda dai voora taatarada tumiñsira daja? —astatadai asuusi.

Tai agaa aa noragi daida itatadai:

—Ala baitacaacami mooda dai taataragadaava —astatadai.

²⁵ Taidal asuusi potatadai:

—Maacavurai gala baitacaacami istumaasi artuidadai dai maacavurai Diuisi istumaasi arDiuisi tuidada —astatadai asuusi.

²⁶ Tai agai maitistui issoimaasi ñiooquitudagi oodami vuitapi baiyoma maital agai isducatai gantatagituagi caacatai isducatai ñioocai asuusi dai cascada maiñioocacai vii.

²⁷ Dai gooquiara jji lamoco asaduseo siaaco daacatadai asuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga coidadla duaacarada cascada potatadai agai asuusi:

²⁸ —Mamaataltuldiadami, amoseeacaru oojisicami garvii vai pocaiti sai ismuquiagi amo calli dai viaagi laoofniga maiquiaa maamatacaci abaana, saida asucuilidla calli gaaagai isvanagi aviuudu dai maamatagi abaana silaagidala vaataral ismaacada muu. ²⁹ Dai amo imidagai oidacatai cuvaracami amo silaagama, laragadala oofnigai damos muu maiquiaa maamatacaci. ³⁰ Amaasi agooquiardada vaana aviuudu, dai muu laral maiquiaa maamatacaci. ³¹ Tai gooquiara galmai vaana agai vaa ooqui, dai muu laral maiquiaa maamatacaci, vala cuvaracami podui dai vasi coi maimaamatacaci tomali amaadutai. ³² Dai amaasi muu looqui laral. ³³ Dai duduaacacai coidada saagidaifndara, zismaacada arcunadacamu looqui vasi arcunadacatai agai di? —astatadai asaduseo.

³⁴ Amaasi asuusi aa noragi dai potatadai:

—Tami oidigi daama calali dai ooqui cuucuntai dai oofntai. ³⁵ Damos agai ismaacada Diuisi maaquigi oigaragai isiimiagi lavaagiamu caduduaacacai coidada saagidaifndara malaca maitacuucuntai tomali maitamamacai ganmaamara cuucuntaragai vaataral, ³⁶ malaca camaitacooyi cascada. Moscaduduaacacai agai aran ducamica agai Diuisi taataañicaruda agai arDiuisi maamarada. ³⁷ Moseesa laral garmamaataltuldi sai duduaacacai coidada siaaco gaaagai ali uusi ismaacadara mai tai daida luusi maimai ami gaaagai laral sai Diuisi arAvraañicaru dai Isaacaru dai Jacocar Diuisigada. ³⁸ Damos Diuisi maitarDiuisigada agai ismaacada diaavora lamadu ajioopai coocai, baiyoma arDiuisigada agai ismaacada agai lamadu ajioopai —astatadai asuusi.

³⁹ Amaasi amamaataltuldiadami Diuisi sallamicagada potatadai:

—Calaga aagai aapi mamaataltuldiadami —astatadai.

⁴⁰ Dai camaitaralali isvaamioma taccacagi.

⁴¹ Taid^Λ ^ΛSuusi pot^Λ ^Λdai:

—¿Ducatai p^Λcaiti aapim^Λ said^Λ ^ΛCristo ^ΛrDavi marada? ⁴² Vaid^Λ ^ΛDavi aduuc^Λai oja Salmosi liivrugad^Λr^Λ:

^ΛTaanadami pot^Λ ^Λdai giñ^Λ ^Λaan^Λdamiga:

“Gamaaquimu aana^Λ amo sa^Λlicami ismaac^Λ ^Λvaamioma namaga.

⁴³ Dai ugitudamu aana^Λ va^Λsi ismaac^Λ ^Λgavuid^Λr^Λ va^Λta”.

⁴⁴ ¿Damos ducatai istutuidi ^ΛCristo si^Λrmaradacagi ^ΛDavi vai ^Λagi ^Λgiñ^Λ ^Λaan^Λdamiga agai? —ast^Λ ^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁵ Va^Λsi ^Λoodami ca^Λcatadai aid^Λsi ^ΛSuusi pot^Λ ^Λdai g^Λmamaat^Λrdamiga:

⁴⁶ —Ca^Λgavar g^Λnt^Λ ^Λgitoca aapim^Λ. Maitavar apan duuc^Λai ivuaada goma-maat^Λ ^Λtuldiadami Diuusi sa^Λlicamigada. Goovai oojoidi isca^Λ ^Λgaducami yuucustadagi, dai ip^Λ ^Λidiña mascooanadagi g^Λnvapaanamu dai viaatuldiadagi cacaayana, dai ca^Λ ^Λgaducadioma daraicari^Λr^Λ oojoidi isdadar^Λ ^Λdagi judidiu quiquiuupaigad^Λr^Λ, dai siaaco gacuaada goovai ca^Λ ^Λgaducadioma daraicari^Λr^Λ oojoidi isdadar^Λ ^Λdagi ^Λr^Λ. ⁴⁷ Dai ^Λ ^Λsiidiña goovai ^Λr^Λ ^Λvipiudu baabaquid^Λ dai tav^Λ ^Λ gamamadiña sai ^Λidiña ^Λoodami. Goovai ^Λgai ismaac^Λ ^Λvaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —ast^Λ ^Λdai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga.

21

¹ Dai ^ΛSuusi ta^Λ ^Λga^Λ quiuupaigad^Λr^Λ judidiu ^Λganvii ^Λpidac^Λ ^Λismaac^Λ ^Λtueeyi tumiñsi cajojoofiñ^Λr^Λ ^Λismaac^Λ ^Λg^Λmpaidi tumiñsi Diuusi aa duiñdada va^Λ ^Λr^Λ. ² Dai ta^Λ ^Λr^Λ amo viudu soitigami ismaac^Λ ^Λami cajoofiñ^Λr^Λ darai goo sintaavu, ³ tai pot^Λ ^ΛSuusi:

—Sa^Λ ^Λcad^Λ anganaagidi sai idi viudu soitigami vaamioma dai isva^Λ ^Λscatai. ⁴ Va^Λ ^Λscatai gogaa darai ismaac^Λ ^Λcababaivitoc^Λ ^Λamos goooqui soitigamicatai mod^Λ ^Λsi ismaac^Λ ^Λviaacatadai istuuc^Λ ^Λoidacagi —ast^Λ ^Λdai ^ΛSuusi ^Λoodami.

⁵ Dai ^Λmadutai agai ^Λga^Λ quiuupaigad^Λ ^Λjudidiu dai p^Λcaiti sai ali^Λ sigia maasi ^Λquiupai ^Λojoodaic^Λ ^Λsigia maascamic^Λ ^Λdai aa ^Λmamaasic^Λ ^Λismaac^Λ ^Λaa ^Λami darai sai sigia maascana ^Λquiupai ^Λjudidiu. Tai amaasi ^ΛSuusi pot^Λ ^Λdai:

⁶ —Aimu si^Λ ^Λscada va^Λ ^Λidi masmaac^Λ ^Λnaidi aapim^Λ va^Λ ^Λsiaa gaduuñimu, dai maivimu tomali ojoodai goocua daama —ast^Λ ^Λdai ^ΛSuusi.

⁷ Tai ^Λgai ta^Λ ^Λcacai dai pot^Λ ^Λdai:

—Mamaat^Λ ^Λdiadami, ¿va^Λ ^Λcad^Λ ^Λr^Λduñia agai imaasi? ¿Ducatai maat^Λ ^Λaat^Λ ^Λisimaasi casia^Λ ^Λr^Λduñia agai? —ast^Λ ^Λdai ^Λgai ^ΛSuusi.

⁸ Taid^Λ ^ΛSuusi pot^Λ ^Λdai:

—G^Λnt^Λ ^Λgitovar ñaijada, dai maitavar g^Λndagito mas^Λ ^Λgvupuiirumadadagi, dadiava agai muidutai giñ^Λ ^Λtaaaragac^Λ ^Λdai p^Λcaitiadamu ^Λgai: “Aana an^Λ ^ΛCristo”, dai “Casiat aayi istuigaco ugitia agai oidigi”. Damos maitavar oidatucuda. ⁹ Dai masi^Λ ^Λscada caji^Λ ^Λmacagi muiyap^Λr^Λ cocoodi, maitavar duduaadicuda gomaasi daivuñia agai ^Λr^Λ ^Λga, ^Λamos maiquiaa aayi cugat^Λr^Λ ^Λta^Λr^Λ.

¹⁰ Dai bod^Λr^Λ apiaaatagidimi vaamioma dai pot^Λ ^Λdai:

—Amo da^Λ ^Λri^Λr^Λ ^Λoidacami cocoaadamu ^Λmai da^Λ ^Λri^Λr^Λ ^Λoidacami. ¹¹ Dai ali^Λ cavami g^Λgvucudamu ^Λmapac^Λr^Λ ^Λgooidigi, dai oidacamu biuugigai dai coocodagai aipacoga, dai tavaagi^Λr^Λ duaadimudaca maascamu istumaasi dai naana maasi g^Λ ^Λr^Λducami maascamu ^Λr^Λ.

¹² Damos ^Λr^Λ ^Λga ^Λnsasaayu ^Λnvuimu dai soimaasi g^Λntaatatuldamu, dai vaama g^Λntuutusada agai agai ^Λta^Λ ^Λaan^Λ ^Λdami vuid^Λr^Λ ^Λgai vaa ismaac^Λ ^Λgataani quiquiuupaigad^Λr^Λ ^Λjudidiu, dai g^Λntuutusada agai dai vaama g^Λntuutusada agai ^Λr^Λ ^Λvuid^Λr^Λ ^Λdai moomoyi vuid^Λr^Λ giñ^Λ ^Λvaavoitudaitai aapim^Λ. ¹³ Amaasi tuigaco istutiaadamu aapim^Λ isaagadagi ^Λgai vuitpai isvaavoitudai aapim^Λ istumaasi gamamaat^Λ ^Λtuldi aana.

¹⁴ Dai maibai vuaada ^Λqui^Λ ^Λsd^Λr^Λ ^Λisducatai aa noragidagi ^Λgai ismaac^Λ ^Λg^Λri^Λr^Λ ^Λg^Λnsusuuligadagi. ¹⁵ Aana g^Λntuutusada maataadagai dai ñiooqui isducatai g^Λ ^Λsoiña aapim^Λ dai poduuc^Λ ^Λnsasaayu maiviaacamu isducatai g^Λnaa noragidagi tomali mait^Λ ^Λnvui ñioocadamu. ¹⁶ Dai asta g^Λnd^Λ ^Λdai g^Λnsusuuculi dai g^Λnsi^Λ ^Λgi dai g^Λnaaduñi aagiada agai ^Λnsasaayu masiaco daraaja aapim^Λ. Dai g^Λncooditadamu aapim^Λ ^Λmadutai. ¹⁷ Dai va^Λ ^Λsi ^Λoidacami g^Λnc^Λ ^Λdadamu giñ^Λ ^Λvaavoitudaitai aapim^Λ, ¹⁸ ^Λamos maisiba imimu tomali amo cuupai g^Λ ^Λmoaiñd^Λr^Λ. ¹⁹ Damos aapim^Λ apiavaavoitudadamu dai

masiascadas dagavuniagi vassisoimaa taataragai gooquiala vassasala oidacamu aapima Diuusi lamadu.

²⁰ Masiascadas najadagi iscasicoolimadi sandaaru Jerusaleenala, maatacamu aapima iscaotoma vassisoa gaduunimu. ²¹ Amaasi ismaacada Judeeala daraajagi gaagai isvoopiagi giigidiamu, dai soora Jerusaleenala daraajagi gaagai isvuvaaquiagi abiaadala, dai soora dajiaadana ajioopadagi maitaagai isapamu iimiagi ganquiquiamu. ²² Amaasi agai istuigaco soimaasi taatatulda agai Diuusi ajudiduu ismaacada vuudala vattacagi Diuusi. Poduucai apaduñia agai ismaacada oojis Diuusi ñiooquidala. ²³ Sia soimaa taatamu looqui ismaacada amaasi noonoacagi siapala viaacagi aali siisidami alia oidacamu soimaa taataragai oidi daama, dai sallicada soimaasi gaagavituldaragai idi oodami Jerusaleenala oidacami vattala. ²⁴ Lamoco coimu cocodiala, dai aa sibadala oidacami maamaapicami vuimu aa dai vuucaimu. Dai ismaacada maitarjudiduu gataanada agai Jerusaleenala asta salascada uucami Diuusi maquiagi oigaragai.

²⁵ Dai amaasi oidacamu maasidaragai tasiala dai masaadiala dai sisiaavugiala, dai tami oidigi daama vassisoicami maitatagadamu isducatai gantatagitodagi alia duduaaditudamu agai alia sigal caititai gala suudagi. ²⁶ Aoodami susuiquitardamu duduaadicutai dai tagitotai istumaasiala istumaasi daivuniagi agai oidigi daama, asta tavaagi givucudamu. ²⁷ Dai amaasi giñtagimu aapima aana ismaacada viaa amo sallicami ñisiboodala imadamu amo icomai saagida guvucadagaicada dai sallicada dadadaquidatani. ²⁸ Salascada casi apavuidagi imaasi varai tai nananda moscamiaadidatani mastuigada calagacala ganvuvaida agai —astatadai asuusi.

²⁹ Dai agidi lapa amo ñiooqui cuentocada dai potatadai:
—Naidavurai goigosi siapa tomastuma amai uusi. ³⁰ Masiascadas najadagi iscaipoidagi aagada, aapima camaatcana iscamiaadimi toñidagai. ³¹ Dai poduucivav maataca lapa masiascadas najadagi gomaasi varai maataca iscamiaadimi istuigaco gataanada agai Diuusi tami oidi daama.

³² Sallicada anganaagidi sai vassisoimaasi apaduñia agai maiquiaa ugitalai idi oodami. ³³ Tavaagi lamadu oidigi ugitiimu, damos ismaacada aagai aana goovai gia apaduñia agai.

³⁴⁻³⁵ Todian duucai aimu Diuusi apan duucai isduucai gacucupai amo trampa dai vassiso oidi daama oidacami maatamu imaasi, cascada gantagitovar najada dai maigajiaadala vipiaada Diuusi mosgayaladani dai tagitotai istumaasi oidaga oidi daama. ³⁶ Baigavav anduca aapima tudu, dai tomastuigaco avav gamamadada dai poduucai istuidimi aapima iscalagacala vuvaaquiagi vassiso gomaasiañidala ismaacada apaduñia agai, dai poduucai istuidimu isgñvuidala guuquivagi aapima aana ismaacada viaa amo sallicami —astatadai asuusi aoodami.

³⁷ Asuusi gamamaatuldini tasala gala quiupaigadala judiduu dai tucala aimañia dai giidiana cocosiñia siaoco Oliivosi tagidu. ³⁸ Dai vassiso oodami alqui quiamoco gala quiupaigadala judiduu daivaniñia calca aliditai istumaasi aagidiñia asuusi.

22

¹ Aidla camiaadimitadani asiaa duudagai istuigaco tagitoina ajudiduu aidasi Diuusi calagacala vuvaitu Ejiipituañidala. Asiaa duudagai pascua tagidu. ² Vaidla apapaaligada ajudiduu baitaguacacamigada lamadu amamaatuldidiadami Diuusi sallicamigada gaagaitadani isducatai muuagi asuusi, damos alia labaiditadani agai aoodami.

³ Tai amaasi adiaavora vaa aludasiala, masmaacada Iscalote aagaiña lapa, agai lamoco abaiustaama dan gooca ismaacada alaasuusi ojootosada. ⁴ Daidla aludasi naidamu apapaaligada ajudiduu baitaguacacamigada lamadu sandaaru gala quiupaigadala judiduu dai gala quiupiala sandaaru dai lamadu gaataga dai agidi isducatai istutuiditadani agai istalagidagi asuusi. ⁵ Tai agai alia baiganali dai agidi agai aludasi sai maquia agai tumiñi, ⁶ taidla aludasi bai aa dai gaagacai gaa isducatai gatalagidagi asuusi salascada maitipucagi aa oodami.

⁷ Tai amaasi aayi asiaa duudagai istuigaco tagitoina ajudiduu aidasi Diuusi calagacala vuvaitu Ejiipituañidala dai aidla coodaniñia ajudiduu caniru dai dadasiñia Diuusi. ⁸ Taidla asuusi ootoi alpiduru lamadu avuaana, dai potatadai:

—Iimivurai dai bai duuni cuaadagai idi siaa duudagai vattala —astatadai asuusi.

⁹ Tai agai tacacai dai potatadai:

—Zvaoco ipalidi aapi tasbai duñiagi? —astatadai.

¹⁰ Taidla asuusi aa noragi dai potatadai:

—Masiuu duucu ajiagi lquiiquiral, tlagimu aapiml amo clali ismaacada vaigatica agai amo aayi suudagi varai oida siaaco vaquia lagi. ¹¹ Dai tacacavurai lquilaacami saaco clalca ltuucavi siaaco gaugia inagai aanl idi siaa duudagarl lllmadu aapiml. ¹² Siagai gantlagidamu amo tuucavi gaducami goocua daama vaaquilarl tlcaviacoga cabai duñisicami varai ami bai duuñi cuaadagai —astatlada lSuusi.

¹³ Tai agai iji dai tll vallasiaacatai isducatai aagidi lSuusi, dai bai dui lcuaadagai siaa duudagai vllatarl.

¹⁴ Dai caaacai ugidagai, taidl lSuusi meesa vuidarl daiva lllmadu galojootosa. ¹⁵ Taidl lSuusi potatlada galojootosa:

—Gia ipaliditadai aanl isganlllmadu gaugiagi idi siaa duudagarl maiquiaa muucucal. ¹⁶ Aanl anganaagidi ansai sivi gaugia inagai idi siaa duudagarl cuaadagai dai camaitacuaada inagai idi siaa duudagarl cuaadagai asta silascadal idui Diuusi vllasi istumaasi iduñia agai dai clagacarl vuvaidagi oidi daama oidacami diviacai agai dai gataaanada tami oidigi daama.

¹⁷ Amaasi bai amo tucayu uuvasi varaagadl dai gamamagi dai gooquilarl maa gamamaatardamiga daidl itatlada:

—Vllascatai avarl ii idi tucayuiñdarl. ¹⁸ Sallicaldla anganaagidi ansai camaitayllada inagai uuvasi varaagadl asta silascadal aiyagi istuigaco diviagi Diuusi dai naidagi oodami ismaacadal lrcalaga ivuaadami dai ismaacadal lrrmaicalaga ivuaadami —astatlada lSuusi.

¹⁹ Dai gooquilarl bai lpaana dai gamamagi dai gooquilarl saasarai dai maa gamamaatardamiga, daidl itatlada:

—Idiav lrapan ducami giñtuucuga mllasmaacadal gatallgida agai masai muaana masai aapiml clagacarl vuvacana. Poduuquiavarl ivuaada daidl giñtatagitoda —astatlada lSuusi.

²⁰ Dai cauugitocai lSuusi bai ltuucayu dai potatlada gamamaatardamiga:

—Idi uuvasi varaagadl ismaacadal idi tucayuna daja lpan ducami giñllara ismaacadal aastia agai masai aapiml clagacarl vuvacana. Inñsilascadal muquiaagi vai aastia giñllara aida lbiaadarl gllagadamu goñiooqui utudui ismaacadal Diuusi ootoda agai loodami.

²¹ Damos sivi gocalli ismaacadal giñllagida agai ldudunucami tami meesa daama caatl novida giñllapan duucal. ²² Aanl ismaacadal viaa amo sallicami cabllacaiti govoy ismaacadal gllaa lllqui lbiaadarl damos sila soimaa taatamu lcalli ismaacadal giñllagida agai —astatlada lSuusi.

²³ Amaasi llmamaatardamigadl aipaco gantacacaimi soorl agai dai gatallgida agai.

²⁴ Amaasi llmamaatardami lllgi gllnvupui ñiñio aagitai sai ismaacadal vaamioma lrtlaaanadamica agai silascadal iimiagi siaaco gataaanal Diuusi. ²⁵ Damos lSuusi potatlada:

—Ismaacadal maitarljudidui saagida lbaitcllaacamicigadl gapipiooñiga duucal naidiñia loodami, dai agai aadarl ipalidi mllscalaga tuutiacami duucal llajadagi. ²⁶ Damos aapiml maitlaagai mllspoduucal ivuaadagi, baiyoma ismaacadal lrbaitcllaacamicigal gllagagai isvaamioma gllli gllvuaadagi dai piooñi duucal. ²⁷ lMaacadal lrvvaamioma llaaanadami ismaacadal meesa vuidarl daja ismaacadal gabiaajai sio? lMaitasi lrvvaavoio sai ismaacadal meesa vuidarl daja? Damos aanl gllnsaagida daja amo piooñi duucal.

²⁸ Aapiml vllascarl giñllamadul daraajana aidasi soimaa taatamaiña aanl. ²⁹ Cascadal aanl ganmaaquia inagai amo sallicami poduucal isduucal giñoooca giñmaa aanl. ³⁰ Dai aapiml giñllamadul gacuaadamu mllca siaaco gataaanada inagai aanl dai giñsoiñia llaaanadamu aapiml Diuusi maamaradl —astatlada lSuusi gamamaatardamiga.

³¹ Amaasi potal llarl lSuusi:

—Simuñi, Simuñi, lDiaavora tai oigaragai Diuusi isgduiñdagai mui naana maasi soimaacami masai camaitiñvaavoitudaña. ³² Damos aanl daanai Diuusi aapiml ganvllatarl vai mai vllasi ugitanal ganvaavoidaraga, dai silascadal lrpamu clalaga giñvaavoituda aapi pai soiña gllaaduiñ vai vaamioma clalaga giñvaavoitudana —astatlada.

³³ Taidl lSimuñi aa noragi daidl itatlada:

—Mamaatluldiadami, baigan giñduu isgloidagi maisacaruanu dai asta muquiaagi gllllmadu —astatlada Simuñi.

³⁴ Taidl lSuusi potatlada:

—Piiduru, sallicaldla angllagidi sai sivi maiquiaa cuujuicai tacucu pllaapi vaicojo potliya agai plasai maitiñmaata —astatlada lSuusi.

³⁵ Taidl lSuusi potatlada:

—Aidasi^Δ sid^Λ g^Λnootoi aan^Λ maimoraraaliacami dai tomali tumiñsi daraasarucami, dai tomali aa sususacaicad^Λ žisbai vi^Λagacata dai aapim^Λ istumaasi? —astat^Δ dai ^ΛSuusi g^Λmamaatardamiga.

Tai ^Λgai aa noragi dai potat^Δ dai:

—Tomali ^Λmo istumaasi —astat^Δ dai.

³⁶ Tai amaasi ^ΛSuusi potat^Δ dai:

—Sivi ang^Λnaagidi sai sioor^Λ viaacagi moraali g^Λaaagai isb^ΛΛ aim^Λardagi, dai tumiñsi darasarui ^ΛΛp^Λ, dai sioor^Λ maiviaacagi maastai vai gagarana ^Λmoco g^Λvaasaraga dai sav^Λdana. ³⁷ Aan^Λ ang^Λnaagidi sai g^Λaaagai si^Λp^Λduñiagi isducatai ooja Isaiacar^Λ Diuusi ñiooquidat^Λ siaaco icaiti: “Soi duucai man^Λijada ^Λgai tomastuma soimaasi iducami duucai”. Istumaasi oojisi giñaagaitai g^Λaaagai si^Λp^Λduñiagi —astat^Δ dai ^ΛSuusi g^Λmamaatardamiga.

³⁸ Tai ^Λgai potat^Δ dai:

—Mamaat^Λtuldiadami, tami v^Λat^Λ gooca mamaastai —astat^Δ dai.

Tai ^Λgai aa noragi dai potat^Δ dai:

—Cascad^Λ —astat^Δ dai.

³⁹ Amaasi ^ΛSuusi vuusai dai ii Oliivosi giidiamu poduucai isduucai ivuaadana ^Λgai taid^Λ ^Λmamaatardamigad^Λ oi. ⁴⁰ Amaasi ^Λacai ami giidiat^Λ, taid^Λ ^ΛSuusi potat^Δ dai g^Λmamaatardamiga:

—Daan^Λdavurai aapim^Λ Diuusi vai ^Λgai maidagitona ^ΛDiaavora issoimaasi g^Λnduiñtuldagi —astat^Δ dai.

⁴¹ Taid^Λ ^ΛSuusi ^Λcovai ii maisi m^Λacasi ^Λpan ^ΛΛ m^Λacasi si^Λasi vuupai ^Λmoco ^Λmo odai, dai g^Λtootonac^Λ ^Λquiva dai gammada ^Λgai. ⁴² Dai aduucai gammagai:

—Giñooca isbaigacamudai ismaisoimaa taata aan^Λ ^Λmo poduucai isducatai ^Λp^Λduñia ^Λgai d^Λmos vaid^Λ ^Λp^Λduuna p^Λsducatai aapi ip^Λliadagi. Dai maisiu istumaasi aan^Λ ip^Λliadagi —asduucai gammagi ^ΛSuusi.

⁴³ Tai amaasi vuitapi g^Λmaasitu ^Λmo Diuusi t^Λaañicarud^Λ t^Λvaagiaiñd^Λ dai vaamioma maquia ^Λgai guvcadagai. ⁴⁴ Dai ali^Λ soimaa taatacatal vaamioma daan^Λi Diuusi dai vaajurdada ^Λpan duucai ootai ^Λarai dai d^Λv^Λarapi g^Λasai.

⁴⁵ Dai aidasi canaato magai ^Λgai ^Λquiva dai ii siaaco daraajatadai ^Λmamaatardamigad^Λ dai coocos^Λacami t^ΛΛ, gamait^Λ soi^Λliaragai cascad^Λ. ⁴⁶ Daid^Λ ^ΛSuusi potat^Δ dai:

—Ž^Λtuimasi coocos^Λ? Vaapaigivurai, dai daan^Λda Diuusi vai ^Λgai maidagitona ^ΛDiaavora issoimaasi g^Λnduiñtuldagi —astat^Δ dai.

⁴⁷ Dai quiaa ñiooquiditadai ^ΛSuusi, tai ami aayi mui oodami. Dai ismaacad^Λ Uudasi t^ΛΛgiducata dai ^Λbaivustaama dan gooca mamaat^Λrdamiaiñd^Λ ^Λgai bait^Λqui im^Λitadai ^Λoodami, dai miaad^Λ ^Λquiva dai usupiga ^Λgai ^ΛSuusi. ⁴⁸ Amaasi ^ΛSuusi potat^Δ dai:

—Uudasi, ^Λmo ž^Λsupigaicad^Λ p^Λsgiñt^Λagida ^Λgai aapi aan^Λ ismaacad^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami? —astat^Δ dai.

⁴⁹ Tai ^Λgai ismaacad^Λ ^ΛΛmadu daraajatadai ^ΛSuusi dai n^Λiditai istumaasi iduñia agaitadai ^Λgai tacacai ^ΛSuusi dai potat^Δ dai:

—Mamaat^Λtuldiadami, ž^Λvuidat^Λ t^Λssuulig^Λna mamaastaicad^Λ? —astat^Δ dai.

⁵⁰ Dai amaadutai ^Λgai iquita s^Λalisia padat^Λ naacad^Λ ^Λp^Λiooñigad^Λ ^Λbait^Λcaacamigad^Λ papaaligad^Λ ^Λjudidiu. ⁵¹ Damos ^ΛSuusi potat^Δ dai:

—Dagitovurai casia c^Λagadu —astat^Δ dai.

Taid^Λ ^ΛSuusi mostaata ^Λp^Λiooñi naacad^Λ tai dueeyi. ⁵² Dai amaasi ^ΛSuusi potat^Δ dai ^Λbait^Λguucacamigad^Λ papaaligad^Λ ^Λjudidiu, ^ΛΛmadu ^Λg^ΛΛ quiuupiat^Λ sandaar^Λ, ^ΛΛmadu ^Λsonat^Λ guucacami judidiu ^Λgai ismaacad^Λ dada dai b^ΛΛquia ^Λgai:

—Ž^Λducatai dada aapim^Λ mamaastaicad^Λ dai uusicad^Λ ducami iñsaan^Λ ^Λmo ^Λasivogamicagi? ⁵³ Aidasi g^ΛΛ^Λmadu daacata dai aan^Λ v^Λas tasai ^Λg^ΛΛ quiuupaigad^Λ ^Λjudidiu tomali maitiñtaata aapim^Λ, d^Λmos sivi casiganaj^Λga aapim^Λ tucagi ^Λr^ΛDiaavora aa duiñdad^Λ v^Λat^Λar^Λ cascad^Λ —astat^Δ dai ^ΛSuusi.

⁵⁴ Tai amaasi ^Λgai maisapicami b^Λi ^ΛSuusi, dai b^Λacai ^Λbait^Λcaacamigad^Λ papaali quiidiamu, vaid^Λ ^ΛPiiduru mosm^Λacasdat^Λ oidi. ⁵⁵ Tai aa ami tuisiqui araana ganai, dai taicovai daraiva, taid^Λ ^ΛPiiduru saagida daiva ^ΛΛp^Λ. ⁵⁶ Tai amaasi ^Λmo cusñiuru t^Λagacai istaicovai daacata dai ^Λgai, g^Λat^Λgito n^Λan^Λidi daida itat^Δ dai:

—Idi c^Λali ^ΛΛp^Λ ^ΛΛmadu aim^Λrañña gomaisapicad^Λ —astat^Δ dai ^Λcusñiuru.

⁵⁷ Damos ^ΛPiiduru ^Λsto, daid^Λ itat^Δ dai:

—MaitanmaatΛ aanΛ gocΛali di —astΛtΛdai ΛPiiduru.

⁵⁸Tai gooquiΛrioma, Λmai cΛali tΛΛ daidΛ itΛtΛdai:

—AapiapΛ ΛrΛmoco gomaisapicΛdΛ aduñdΛ ΛpΛ —astΛtΛdai.

DΛmos ΛPiiduru itΛtΛdai:

—Cho, maitanmaatΛ aanΛ gocΛali di —astΛtΛdai.

⁵⁹Tai bo laascΛdΛ Λmai itΛi:

—SΛalicΛdΛ idi cΛali Λmadu aimaraiña gomaisapicΛdΛ ΛpΛ daidΛ ΛrGalileeΛrΛ oidacami ΛpΛ —astΛtΛdai ΛcΛali.

⁶⁰TaidΛ ΛPiiduru itΛi:

—Cho, aanΛ tomali maimaatΛ mΛsioorΛ aagai aapimΛ —astΛtΛdai ΛPiiduru.

Dai quiaa ñioocaitadai Λgai tai cuujui tacucu. ⁶¹TaidΛ ΛSuusi vui nΛnΛaava ΛPiiduru, taidΛ ΛPiiduru Λgito istumaasi aagidi ΛmamaatΛtuldiadami, sai maiquiaa cuujuicai tacucu Λgai vaicojo Λstua agaitadai ismaatΛ ΛSuusi. ⁶²TaidΛ ΛPiiduru vuusai abiaadΛrΛ dai soigΛldacai sosua.

⁶³DaidΛ ΛcΛcΛali ismaacΛdΛ nuucadacatadai ΛSuusi parunai dai saasarai tuucugadΛ.

⁶⁴Dai iña vuupuidΛ dai vuivasana Λvai, daidΛ itΛtΛdai:

—¿MaatΛñi toorΛ gΛgΛΛgΛ? —astΛtΛdai.

⁶⁵Dai aagidi mui naana maasi ñiooqui sigalnascami.

⁶⁶Dai aidasi casi artasΛrΛcatadai, gΛnΛmpagi Λjudidiu sonΛrΛ guucacamigadΛ, Λmadu ΛbaitΛguucacamigadΛ ΛpapaaligadΛ Λjudidiu, Λmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛalicamigadΛ, mΛtai vaan cΛi ΛSuusi dudunucami vuidΛrΛ mΛtai ami tacacai, daidΛ itΛtΛdai:

⁶⁷—¿Garaagidañi povai pΛscaiti aapi pΛsaidΛ ΛrΛCristo ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuusaitu pΛsai cΛΛgacΛrΛ garvuvidana? —astΛtΛdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—IspovΛntΛdΛ da aanΛ sai ΛjΛ, siaadΛrΛ giñvaavoitudana aapimΛ. ⁶⁸Dai isgΛntΛcaca aanΛ Λmo istumaasi siaadΛrΛ giña noragidana aapimΛ tomali maitifidagituan taada aapimΛ. ⁶⁹Dai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛalicami caotoma imimu Diuusi Λmadu dai Λmadu gatΛaanΛda iñΛgai, ismaacΛdΛ vaamioma viaa guvcadagai istomali Λmo Λmai —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁷⁰Tai amaasi vΛascatai tacacai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—¿AidΛ gia aapi ΛrDiuusi maradΛ? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛjΛ Diuusi maradΛana poduucai mΛsduucai aagai aapimΛ —astΛtΛdai.

⁷¹Tai Λgai itΛi:

—¿TuisidΛ nanΛracana aatΛmΛ vaamioma nΛijadami cacΛcatai isΛΛgi gatΛñicΛdΛ gΛraagidi goovai? —ascaiti ΛbaitΛguucacami.

23

¹Amaasi vΛascatai ΛbaitΛguucacami bΛlcΛi ΛSuusi dai Pilaato vuidΛrΛ cΛi. ²Dai ami gΛpiΛrΛ vuupaimi daidΛ icaiti:

—TΛΛ aatΛmΛ idi cΛali vai sisioquitudai garaaduñi daidΛ icaiti sai maitΛaagai tΛsaa namΛquiadagi gΛΛ baitΛcΛaacami romano, daidΛ icaiti ΛpΛ sai sΛalicΛdΛ ΛrΛCristo goovai ismaacΛdΛ ΛrΛi ΛpΛ —astΛtΛdai.

³Amaasi ΛPilaato tΛcΛcΛi daidΛ itΛtΛdai:

—¿AapipasΛ ΛrΛjudidiu raigadΛ? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛjΛ poduquiva pΛsducatai aagai aapi —astΛtΛdai.

⁴Amaasi ΛPilaato itΛtΛdai ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali Λmadu Λoodami:

—MaitantΛΛgai tomali Λmo istumaasi soimaascami idi cΛaliΛrΛ —astΛtΛdai.

⁵DΛmos Λoodami vaamioma gΛgΛrΛ aagidi daidΛ itΛtΛdai:

—Goovai sisioquitudai vΛasi JudeeΛrΛ oidacami gΛmamaatΛtuldaragacΛdΛ, GalileeΛiñdΛrΛ abiaadΛrΛ gΛaaga goovai dai asta tami —astΛtΛdai.

⁶Dai aidΛsi cΛΛ ΛPilaato imaasi gatΛcΛcΛi sabaigΛ ΛrGalileeΛrΛ oidacami ΛcΛali. ⁷Dai aidΛmΛsi aagidi sai ΛjΛ, tai Λgai ootosi ΛEroodΛsi ismaacΛdΛ ΛrtΛaanΛdamicatadai GalileeΛrΛ dΛmos aidΛ JerusaleenΛrΛ daacatadai Λgai. ⁸TaidΛ ΛEroodΛsi aliΛ baigΛli tΛΛgacai ΛSuusi ΛΛquioma abiaadΛrΛ nΛida Λlidiitadai Λgai dai nΛida Λlidiña isivuuada

agai amo istumaasi gagarducami. ⁹ DaidΛ Eroodasi naana maasi tacacai, dΛmos ΛSuusi maiaa noragi tomali amo istumaasi. ¹⁰ Dai ami daraajatadai ΛΛpa ΛbaitaguucacamigadΛ ΛpapaaligadΛ Λjudidiu ΛΛmadu Λmamaatatuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ, agai alia goguama gapiΛga vuupai. ¹¹ Amaasi ΛEroodasi ΛΛmadu ΛsandaarugadΛ soi duuca Λidi ΛSuusi, dai mosparandu lididi agai dai cΛΛga dadapacami aadi yuucusi amo raΛ duucai. Amaasi ΛEroodasi ootosi Λpamu ΛPilaato. ¹² Dai aidΛ tasΛga gΛnaadufta ΛPilaato ΛΛmadu ΛEroodasi ΛΛquioma argΛnsasaayumΛcatadai agai.

¹³ Amaasi ΛPilaato Λmpagi ΛbaitaguucacamigadΛ papaali ΛΛmadu ΛtΛtaaanΛdami ΛΛmadu Λoodami, ¹⁴ daidΛ itΛtΛdai:

—AapimΛ mΛtaiñvuuari idi cΛΛli pocaititai sai goovai sisiaquitudai oodami, nai aana catΛcacai aapimΛ ganvuitapi dai canΛidi aapimΛ iñsmaitatagai istumaasicadΛ gapiΛga caatΛcagi goovai tomali amo istumaasicadΛ mΛstuucadΛ gapiΛga vuupai aapimΛ. ¹⁵ Tomali ΛEroodasi baiyoma Λpamu gΛrootosi agai canΛidi aapimΛ ismaitaristuma ducami goovai tomali maiviaa aatΛmΛ istuisidΛ muaagi. ¹⁶ Mossoimaa taatatuldami aana dai gooquiΛga dagitomu —astΛtadai ΛPilaato.

¹⁷ Pilaato aidΛ siaa duudagΛga viaacatadai isdagitoldagi Λoodami Λmaadutai ΛmaamaisapicΛdΛ poduucai ivuaadana agai vΛΛsi uumigi cascΛdΛ. ¹⁸ Tai vΛΛsi Λoodami Λmpai ijiña dai pocaiti:

—Vaidacaivurai goovai dai muaa dai dagito Baraavási —ascaiti Λoodami.

¹⁹ Baraavási Λmpagi oodami dai cocotuli Λbaitaguucacami ΛΛmadu daidΛ argamuacamicatadai ΛΛpa mai cascΛdΛ maisacatadai. ²⁰ VaidΛ Pilaato dagitua liditadai ΛSuusi, dai aagidi Λoodami Λpamu. ²¹ DΛmos agai vaamioma ijiña daidΛ icaiti:

—Siisafi curusiaba. Siisafi curusiaba —ascaiti Λoodami.

²² Dai amaasi cavaicΛga itΛtΛdai ΛPilaato:

—ζTuma soimaasi iducami goovio? Aana maitatagai istuisi muaagi, soimaa taatatuldami aana dai dagitomu —astΛtadai ΛPilaato.

²³ DΛmos Λoodami vaamioma gΛgar ñiooquimi daidΛ icaiti masai curusiaba siisana, dai mosΛΛ gΛgar ñiooquimi agai masai siisana curusiaba mΛtai poduucai idui isducatai aagai agai. ²⁴ TaidΛ ΛPilaato ipΛli isiduñiagi masducatai aagidi, ²⁵ dai dagito ΛcΛΛli ismaacΛdΛ Λoodami ipΛli, agai ismaacΛdΛ maisapicatatadai gamuacamicatai dai cocotuldacai Λoodami. TaidΛ ΛPilaato tΛgΛgi ΛSuusi Λoodami saidΛ iduuna agaicΛdΛ istumaasi ipΛliadagi.

²⁶ Dai aidasi vaidaticatadai agai ΛSuusi dai curusiaba siisa agai, dai caayana aayi amo cΛΛli SireñiΛga oidacami ismaacΛdΛ dajiañidΛga imaitadai Simuñi tΛΛgiducami, mΛtai bai dai tΛjai sai gooquiΛga imΛiña ΛSuusi dai baΛcaticana Λcurusi.

²⁷ Dai oiditadai mui oodami dai mui ooqui ΛΛpa oiditadai dai gΛgΛga suañimi dai iññaquimi soiganΛliditai ñiditai ΛSuusi. ²⁸ DΛmos ΛSuusi vui nanΛaava daidΛ itΛtΛdai:

—Ooqui JerusaleenΛga oidacami maitavΛr suaanΛda soimaa taatΛcatai aana baiyomavΛr suaanΛda masiΛscadΛ soimaa taatΛcagi aapimΛ ΛΛmadu ganmaamara giñvaavoitudaitai. ²⁹ Aimu istuigaco alia soimaasi gΛtaatamu dai povacaitiada agai: “SiΛΛ baiganΛlidi Λooqui ismaacΛdΛ maitistutuidi ismaamatadagi dai agai ismaacΛdΛ tomali amo imidagai maimaamatai”. ³⁰ Dai amaasi Λoodami ipΛliadamu isdaama suuligiagi agigiidi dai sai iññana. ³¹ CanΛidi aapimΛ siΛ soimaasi giñtaatamtuldi gooodami maitaristuma ducamicatai aana, dΛmos ñidamu aapimΛ siΛ soimaa taatamu goovai ismaacΛdΛ Λrsoimaasi iducami —astΛtadai ΛSuusi Λoodami.

³² Dai vaidaticatadai ΛΛpa gooca Λasivogami dai ΛΛmadu coodia agai ΛSuusi. ³³ Dai amaasi aΛcai mΛΛca siaoco Calavera tΛΛgidu ami curusiaba siisa ΛSuusi, ΛΛmadu ΛvΛgoocai gapiΛga vΛΛΛacami. Amoco amo curusiaba sΛΛlisia padΛga ΛSuusi dai agΛmai amai curusiaba oogisia padΛga. ³⁴ Dai aidamasi curusiaba siisapaitadai ΛSuusi tai agai itai:

—Giñooca oigΛdafiñi idi oodami maitamaata goovai istuma vueeyi —astΛtadai ΛSuusi.

DaidΛ Λsandaaru tΛcavi dadaitudai tumiñsi dai ñaida agai sooriatai gantaacoida agai ΛSuusi yuucudΛ. ³⁵ VaidΛ Λoodami ñiditadai ami daraajatai, dai asta ΛtΛtaaanΛdami parunaitadai ΛSuusi daidΛ icaiti:

—CΛΛgacΛga vuvaitu goovai aa dai sivi ζtuisidΛ maicΛΛgacΛga gΛvuusaida lididi goovai Λagi? IssΛΛlicΛdΛ Λga Cristo goovai dai daidΛ rDiuusi Λcovai vuusaidadΛ —ascaiti ΛtΛtaaanΛdami.

³⁶ DaidΛ Λsandaaru ΛΛpa parunai dai miaadΛga gugucai dai iituda agaitadi valienti maisi cΛΛgaducami ³⁷ daidΛ itΛtΛdai ΛΛpa:

—PasapΛi arraiγada judidiu di cΛΛgacΛga igΛvuusaida apΛi Λagi —astΛtadai Λsandaaru.

³⁸ Dai moodΛ daanioma oojisicatadai gilieegocΛdΛ dai latiñicΛdΛ dai evreocΛdΛ, siaacoga icaiti: “IdiavΛr raigadΛ judidiu”, ascaiti Λoojai.

³⁹ Amaadutai agapiara vaatacada ismaacada ami saigacatadai parunai agai cascada itatadai:

—Pasaapi arCristo calagacaga igavuusaida aapi aagi dai calagacaga garvuvaida aatama lapa —astatadai.

⁴⁰ Damos agamai bagaimi gadauni daida itatadai:

—¿Maitapas labidi Diusi? Aapi lapa soimaasi taataca lapan duuca govai. ⁴¹ Damos aatama gia viaa istucada soimaasi taatacagi, soimaasi idui aatama cascada. Damos idi cali maitidui tomali amo soimaasi —astatadai.

⁴² Dai amaasi itatadai agai asuusi:

—Pasiascada aiyagi pasiaaco gataanada agai pai gigitago —astatadai.

⁴³ Taida asuusi aa noragi daida itatadai:

—Sallica angaagidi pasai sivi gilaamadu daaca agai tavaagila —astatadai asuusi.

⁴⁴ Aidasi casi ardan duucucatadai vaasi oidigi tucapi vii uruno taadaco uucami. ⁴⁵ Tasai mostucapi vii, taida aga icuusi vaamioma covocami siamo sueeyi ismaacada aga quiuupaigadaga judidui sagiacatadai aran cali sarai caliacoga tavidaga abiaadaga. ⁴⁶ Amaasi asuusi gaga iina daida itai:

—Ginoca gaviituldagena giba daga —astatadai. Dai mospotai agai dai muu.

⁴⁷ Dai aidasida sandaarun taanadamigada ismaacada artomano naiditai istumaasi apaduitadai, siaa duutuli Diusi daida icaiti:

—Sallica arvaavoi isidi cali maitarsoimaasi iducamicatadai —ascati.

⁴⁸ Dai vaasi aoodami ismaacada ami daraajatadai dai naidi istumaasi apadui, iji abiaadaga dai gavimi gannomo. ⁴⁹ Damos vaascatai ismaacada maatacatadai asuusi malacada guucacatai naidi imaasi lamadu looqui ismaacada oiditadai Galileei adaga abiaadaga.

⁵⁰ Dai oidacatadai amo cali cal tuigacami dai maitarsoimaasi ivuaadami, Osee taagiducami, Arimatee adaga oidacami Judeea davalaga. Dai agai agamo taanadami ismaacada tacacaina masmaacada vaan tutusaina. ⁵¹ Agai nanacatadai istuigaco gataanada agai Diusi, cascada maibai aagaitadai agai isducatai idui agaa baitaguucacami. ⁵² Dai amaasi agai naidamu apilaato dai tai asuusi tuucugada. ⁵³ Dai tavaadacai curusia adaga amo icuusi tuaacami adaga biisa dai amo tajoovai ta masiaaco tomali amaadutai maiquiaa yaasa amai muuquida. ⁵⁴ Aida atatacatadai istuigaco bai vuaadana agai vaasi dai siaadiqui abistaragaicatatadai istuigaco maitistuma vuaadana agai.

⁵⁵ Daid looqui ismaacada oiditadai asuusi Galileei adaga abiaadaga iji dai nanaidi atajoi dai gantagito nanaidi masducatai ta amuuquida. ⁵⁶ Dai aidasi quiyana dada agai bai dui asaiti sigian uuvadami dai siaadiqui abistaraga ganiibasi poduucatai isducatai ganviidacatatadai agai.

24

¹ Dai siaadiqui tuucamidaga tasaga alcaldiga, looqui lalqui quiaamoco iji siaaco caatacatadai asuusi tuucugada dai vuucaticatatadai sigian uvaicada ismaacada bai duitadai agai dai taida agaitadai amuuquida dai aa ooqui lapa oiditadai. ² Dai aidasi aayi agai gantagito ta isadai ismaacada acada cuupicatadai atajoi iscamaianaasi daacatadai, ³ tai agai vaapa damos maital agai asuusi tuucugada. ⁴ Dai agai alia duduaadimucatatadai dai tomali maimaatacatatadai istuma duñiagi, dai ta gooca calali vai sonuana guucacatatadai dai dadadacai vuucuida. ⁵ Daid looqui cuicasacatatadai duduaadimucatai taida calali itatadai:

—¿Tuimasi gaagai coidada saagida agai ismaacada duaaca? ⁶ Maita tami daja agai duaacata. Gantagitovurai isducatai ganaagidi agai aidamasi quiaa Galilee adaga daraajatadai. ⁷ Aidasi povantatadai agai sai agai ismaacada viaa amo salicami gaagaitadai mastlagidagi soimaasi ivuaadami, dai sai bo vaica tasicada duaaca agaitadai —astatadai calali.

⁸ Tai agai gantagito ainooqui ismaacada aagidi asuusi. ⁹ Dai iimacai abiaadaga looqui iji dai mal aagidi vaasi imaasi abavustaama dan amoco asuusi ojootosada lamadu vaascatai agaa. ¹⁰ Looqui ismaacada aagidi lojootosicami arMaría Madaliña, lamadu Vuanita, lamadu María Jacovo dala, dai aa ooqui. ¹¹ Damos lojootosicami mosvuirugami duuca caa ainooqui ismaacada aagidi looqui dai maivaavoitu.

¹² Damos apiduru maraiti vuusai dai mal nanaidi siaaco caatacatadai asuusi, dai alcai tuucavi nanaava dai ta icuusi tuacada ismaacada biisapicatadai amuuquida vai mosgijaadaga daacatatadai, tai agai apamu aa gai dai duaadimutugaitai agacada ismaacada apaduitadai.

¹³ Dai agai vaa tasara goocatai asuusi mamaatardamigada Emausamaco iimaitadai, Emausa maisi maacoraga Jerusaleenaifndara para goo oora imidagai. ¹⁴ Dai iimaitai aatagaimi dai aagaimi agai vaasi istumaasi daivusai Jerusaleenara. ¹⁵ Dai aidasi aipaco ganaatagidimi agai, tai lagi asuusi miaadara calquiva dai oi. ¹⁶ Daidla acacalli naiditadai damos Diuusi maimaa oigaragai ismatiagi sioofa agai. ¹⁷ Taidla asuusi tacacai daidla itatadai:

—¿Tumaasi aatagaimi aapima iimaitai? ¿Tuimasi soignalidi? —astatadai asuusi.

¹⁸ Tai amaadutai acacalli ismaacada Cleoofasi talagidu aa noragi daidla itatadai:

—Vaasi oidacami maata istumaasi apadui Jerusaleenara, ¿mosaca aapipas maimai, ami gauuliñacatai lapa? —astatadai.

¹⁹ Amaasi asuusi itatadai:

—¿Tumaasi apadui? —astatadai.

Tai agai itatadai:

—Agai ismaacada apadui asuusi Nasareetara oidacamicada, ismaacada lramo Diuusi fiooquituldiadamigadacata dai ivuaadana mui naana maasi gagarducami asta gafiiooquicada Diuusi vuitapi dai loodami vuitapi. ²⁰ Dai isduucal abaitaguucacamigada apapaaligada ajudidü lamadu gartalaanadamiga gatagai masai gataaana muaaragai dai curusiaba siisana. ²¹ Aatama poliditadai isagai agai dai calagacala vuvaida agaitadai judidü. Damos sivi casapadui vaica tasai sapadui gomaasi. ²² Damos amoco oquui aatama garsaagidaifndara garalbacatai. Alia laqui iji agai siaaco caatacatadai asuusi, ²³ dai maitaa agai tuucugada, dai dadacai pocaitimi sai vuitapi ganmaasitu Diuusi tataañicaruda sai potatadai sai asuusi duaca. ²⁴ Tai lamadutai garaaduñi iji siaaco caatacatadai agai dai taa vaasi isducatai aagai looquui damos asuusi gia maitaa agai lapa —astatadai acacalli.

²⁵ Amaasi asuusi itatadai:

—Gia maimaata caa aapima dai mosaa tavapicada maiquiaa vaavoitudai ismaacada aagai adiuusi fiñiooquituldiadamigada. ²⁶ ¿Maitasi viaacata dai Cristo issoimaa taatagi vaasi gomaasi vai gooquifara siaa duutuadagi vaascatai tavaagifara? —astatadai asuusi.

²⁷ Amaasi asuusi aagidi istaiya alidi vaasi loojai ismaacada oojsi Diuusi fiooquidara siaaco ooja Diuusi fiñiooquituldiadamigada aagaitai asuusi. Lapaaga aagai agai ismaacada ooja Moseesacaru dai gooquifara aagai ismaacada ooja agaa Diuusi fiñiooquituldiadamigada.

²⁸ Dai aidasi aayi acacalli siaacoga iimaa agaitadai vaidla asuusi mosdavuñia agaitadai abiaadara. ²⁹ Damos acacalli goguama oi sai vianna daidla itatadai:

—Garalamadu ivii casia uruñimi oidigi dai catuicami vaasi —astatadai.

Taidla asuusi ami aayi lapa dai lamadu viiya agai. ³⁰ Dai aidasi gaugia agaitadai agai acacalli lamadu meesa vuifndara taidla asuusi bai lapaana dai gamamagi dai saasarai dai maa acacalli. ³¹ Mospodui agai tai Diuusi maa oigaragai acacalli sai maatana isagai lapaasuusi. Damos aidla otoma asuusi maitamaasitu abiaadara. ³² Vaidla acacalli povai gantatadai aipacoga:

—¿Maitasi arvaavoi tasalia baigarliditadai aatama aidasi garoiditadai agai voyiaifndara dai garaagidimi isducatai icaiti Diuusi fiooquida? —astatadai acacalli.

³³ Dai amaasi agai mainalara vaamioma mosotoma apamu aa suuli Jerusaleenamu, vai ami ganampaidacata dai abavustaama dan amoco oootosicami lamadu laaduñla.

³⁴ Daidla lojootosicami potatadai agaa gooca cacalli:

—Sallicada arvaavoi isduaca amamaatatuldiadami goSimuñi catla —astatadai.

³⁵ Amaasi avagoocai cacalli aagidi isducatai apadui voyifara, dai isducatai mai agai asuusi aidasi saasarai agai lapaana.

³⁶ Amaasi quiaa aagaitadai agai imaasi, taidla asuusi saagida calquiva dai aduucal viaatuli:

—¿Baigamasi analidi? —astatadai.

³⁷ Tai agai alia duduadimü dai povanaliditadai silramo suiñali ismaacada naidi agai. ³⁸ Damos asuusi itatadai:

—¿Tuimasi duduaadimucu? ¿Tuimasi maicaga vaavoitu aapima? ³⁹ Naidavurai giñnoonovi lamadu giñlacaso agai vaa Suusiana. Giñtaavurai dai naida. Amo suiñali maioo tomali maituucuga poducal masducatai giñnaidi aapima —astatadai asuusi.

⁴⁰ Dai potaacai tatagidi ganoonovi lamadu galacaso. ⁴¹ Damos agai maiquiaa vaavoitudaitai baiganaldacai dai maitatagaitai istumaasi gantatagituagi. Cascada asuusi potatadai:

—¿Viaamasi istumaa ugia aana? —astatadai asuusi.

⁴² Tai agai maa laachi vatopa gaicami dai amo mallaava. ⁴³ Taidla asuusi bai dai uu agai vuitapi. ⁴⁴ Dai gooquifara itatadai asuusi:

—VΛΛsi istumaasi ismaacΛdΛ soimaa taata aanΛ arΛgai isducatai gΛnaagidi aanΛ aidΛsi quiaa gΛnΛΛmadu daacatadai, sai viaacatadai siΛpΛduñiagi vΛΛsi gomaasi ismaacΛdΛ glaagai lliivroΛΓΛ ismaacΛdΛ ooja Moseesacaru dai ismaacΛdΛ ooja ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai ismaacΛdΛ oojisi Salmosi liivrugadΛΓΛ giñaagaitai —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁵ Dai soi ΛSuusi Λgai sai maata caΛcana. ⁴⁶ DaidΛ itΛtΛdai:

—Poduucai oojisi saidΛ ΛCristo viaacatadai ismuquiaagi dai bo vaica tasaicΛdΛ viaacatadai isduaacagi coidadΛ saagidaiñdarΛ. ⁴⁷ Dai gomaasi ismaacΛdΛ soimaa taata aanΛ glaagai mΛsaagidagi vΛΛsi oidigi daama oidacami JerusaleenaiñdΛΓΛ abiaadΛΓΛ gΛnaagacai dai sai glaagai isama duucai gΛntatΛgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vai poduucai oigΛldica Λgai vΛΛsi soimaascamigadΛ. ⁴⁸ Dai aapimΛ arΛnijadami vΛΛsi imaasi. ⁴⁹ Dai aanΛ gΛnootosdamu vΛΛsi istumaasi aagai giñooCa, dΛmos tanasi JerusaleenΛΓΛ avΛΓ daraaja asta siΛascadΛ diviagi Diuusi guvucadadΛ tΛvaagiaiñdΛΓΛ aapimΛ gΛnΛΛmadu —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁵⁰ DaidΛ ΛSuusi vaidacai gΛojootosa abiaadΛΓΛ Betaaniumu, dai vañigidacai gΛnoonovi siaa duutuli. ⁵¹ Dai siaa duutuldacai Λcovai ii dai tΛvaagiamu tΛsai. ⁵² DaidΛ Λojootosicami casiaa duutudacai aa suuli Jerusaleenamu dai aliΛ baigΛnΛliatugai, ⁵³ dai vΛascΛΓΛ ΛgΛΛ quiuupaigadΛΓΛ Λjudidiu daraajatai siaa duutudaiña Diuusi.

MosΛcaasi.

A Vuaana ooja istumaasi ivuaadana ΔSuusi Cristo aidasi quiaa aimaraitadai tami oidi daama

¹⁻² Diiusi marada Δgai dai tomastuigaco tavaagiagera daacana Diiusi Δmadu. Aidasi maiquiaa caquiva oidigi vaascagera oidaga Diiusi marada Diiusi Δmadu. Diiusi marada Δgai daida garmaatutuli istuiga Diiusi. Diiusi marada ΔrDiiusi Δpa cascada. ³ Diiusi marada Δmadu Diiusi idui vaasiaacatai. ⁴ Diiusi marada garmaacai ibadagai utuducami dai solcai oodami ismaata caacagi Diiusi ñooquida. ⁵ Diiusi marada divia oidigi daama dai oidacataidai oodami saagida. Aoodami maimaata caacataidai Diiusi ñooquida baiyoma apiasoimaasi ivuaadana. Diiusi marada soi mui oodami sai maata caacana Diiusi ñooquida tomasi vaamioma muidu ismaacada gajiaadara vipieeyi Diiusi ñooquida. Siaaco oidaga cuudagi maitutucagali. Poduucal Δpa sioora vaavoitudai dai Δgidi Diiusi marada Δgai gia gajiaadara vipieeyi goisoimaascami.

⁶⁻⁷ Diiusi ootoi ΔVuaana sai vaponana oodami sai gaagidana isDiiusi marada ΔrΔgai ismaacada maatauldia Δgai oodami Diiusi ñooquida, sai oodami vaavoitudana ΔCristo. ⁸ ΔVuaana maitaraCristocatadai baiyoma Diiusi ootoi ΔVuaana sai gaaagidiana sioora ΔrΔCristo. ⁹ ΔCristo divia agaitadai gooquiarioma dai soina Δgai oodami sai maata caacana Diiusi ñooquida.

¹⁰ ΔCristo oidacataidai oidi daama damos aoodami maimaatacatadai sioora Δgai. Δgai Δgai daida idui oidigi. ¹¹ Daida ΔCristo Δrjudiucataidai damos chilaqui judidiu vaavoitudaitadai Δgai. ¹² Damos vaascagera Δmoco caga gantagito caa dai vaavoitu ΔSuusi Cristo tai Diiusi maa Δgai samicami saida ΔrDiiusi maamaradacana. ¹³ Mospoduucal ΔrDiiusi maamaradacana oodami maisiu mosvuaacacai oodamiaiñdara. Avaavoitudami ΔrDiiusi maamarada maisiu mosipaliditai daldada tomali maisiu mosipaliditai amo oodami baiyoma ΔrDiiusi maamarada ipaliditai Diiusi.

¹⁴ Daida ΔCristo Diiusi marada tavai tavaagiaindara dai agaicada gamai istuiga Diiusi. Diiusi marada vuusai oodami duucal dai oodami saagida oidacana. Dai Δgai samicada cagacagera ñaidina oodami dai vaasi istumaasi aagaiña Δgai Δrvaavoi. Dai aatama mai siΔgai viaa amo samicami dai alia viaa guvucadagai. Diiusi Δgai dai maa gamara samicami dai guvucadagai. Diiusi mosaliΔmaduga marada. ¹⁵ Dai poduu aagai ΔVuaana aagaitai Δgai:

—Idiava ΔrΔgai ismaacada ganaagidi aana sai divia agaitadai, dai vaamioma namaga iñsaana dai aana maitistutuidi siasi istutuidi idi. Maiquiaa vuusaicai aana abiaadara caoidacataidai idi —ascaiti ΔVuaana.

¹⁶ Daida Δgai samicada garoigadai dai cagacagera garnaidi dai vaascagera garsoicai naana maasi istumaasicada aatama ismaacada vaavoitudai Δgai. ¹⁷ Moseesacaru Δgai daida gammaa Diiusi samicamigada dai sioora mailagidina samicami adudunucami gavaiña Δgai iscoodaiña Δpa. Damos ΔSuusi Cristo Δgai dai oigadai oodami dai oigaldi dai cagacagera ñaidi dai vaasi istumaasi aagai Δrvaavoi. ¹⁸ Tomali amaadutai mainaidi Diiusi tomtai amo imidagai. Damos Diiusi marada ismaacada tomastuigaco tavaagiagera daja Diiusi garooga Δmadu dai cascada caa maata istuiga Diiusi. Δgai Δgai dai garmaatutuli istuiga Diiusi. Diiusi mosaliΔmaduga marada.

¹⁹ Afariseo Jerusalenera oidacami ootoi papaali Δmadu pipioñigada sai tacacana ΔVuaana soor Δgai. ²⁰ Taida ΔVuaana salli aagidi dai potatadai:

—Aana anmaitaraCristo —astatadai ΔVuaana.

²¹ Amaasi potatadai apapaali Δmadu pipioñigada Δgai:

—¿Poor aapi? ¿Aapipasi rEliiasi Diiusi ñooquituldiadamigada? —astatadai.

Taida ΔVuaana potatadai:

—Chuu —astatadai.

Tai Δгаа potatadai:

—¿Aapipasi ΔrDiiusi ñooquituldiadamigada ismaacada aagai Diiusi ñooquidara sai divia agaitadai? —astatadai.

Taida ΔVuaana potatadai:

—Chuu —astatadai.

²² Amaasi Δгаа potatadai:

—¿Poor aapi? Garaagidani aapi taitai aagida aatama amo istumaasi Δgai ismaacada garootoi. ¿Tumaasi garaagidamu aapi? ¿Poor aapi? —astatadai.

²³ Taida ΔVuaana potatadai:

—Aan^{aa}an^{aa} ^{aa}gai ismaac^{aa}da^{aa} ^{aa}gai Diuusi ^{aa}ñiooquituldiadamigad^{aa} Isai^{aa}caru sai oidigana gama-maat^{aa}tuldia ^{aa}gai Diuusi ^{aa}ñiooquid^{aa} dai aduuc^{aa}i oja ^{aa}gai: “Aagidamu ^{aa}gai oodami sai otoma ^{aa}divia ^{aa}gai gabait^{aa}ac^{aa}camiga, casc^{aa}da^{aa} ali^{aa}si ^{aa}gaa^{aa}gai isama duuc^{aa}i gant^{aa}atagito dai camaisoimaasi ivuaada ^{aa}gai”, asduuc^{aa}i oja Isai^{aa}caru —ast^{aa}at^{aa}dai ^{aa}Vuaana.

²⁴ Amaasi ^{aa}fariseo ojootosad^{aa} ismaac^{aa}da^{aa} dada Jerusaleenai^{aa}ñdar^{aa} ²⁵ pot^{aa}at^{aa}dai:

—Isaapi mait^{aa}ar^{aa}Cristo, tomali mait^{aa}ar^{aa}Eliasi, tomali mait^{aa}ar^{aa}Diuusi ^{aa}ñiooquituldiadamigad^{aa} ismaac^{aa}da^{aa} ^{aa}divia agaitadai, aid^{aa} ^{aa}gia ^{aa}çtuip^{aa}asi vapaconai aapi oodami? —ast^{aa}at^{aa}dai ^{aa}gai.

²⁶ Taid^{aa} ^{aa}Vuaana pot^{aa}at^{aa}dai:

—Aan^{aa} ^{aa}gia suudagic^{aa}da^{aa} vapaconai oodami d^{aa}amos aapim^{aa} ^{aa}gansaagida aim^{aa}rai amai dai maimaata^{aa} aapim^{aa} sioor^{aa} ^{aa}gai. ²⁷ Aan^{aa} ^{aa}ar^{aa}aga ^{aa}divia is^{aa}gai d^{aa}amos ^{aa}gai vaamioma viaa guvucadagai i^{aa}saana. Aan^{aa} maitistutuidi si^{aa}asi istutuidi ^{aa}gai. ^{aa}Gai s^{aa}allic^{aa}da^{aa} vaamioma nam^{aa}ga i^{aa}saana —ast^{aa}at^{aa}dai ^{aa}Vuaana.

²⁸ V^{aa}asi gomaasi ^{aa}ar^{aa}adi Betaabar^{aa}ar^{aa} vaasmocorad^{aa}ar^{aa} ^{aa}gaa^{aa} aqui Jordán. ^{aa}Aqui Jordán^{aa} ^{aa}gai siaaco vapaconai ^{aa}Vuaana aoodami.

²⁹ Siaadico ^{aa}Vuaana ^{aa}n^{aa}idi isvuidar^{aa} im^{aa}i ^{aa}Suusi. Daid^{aa} ^{aa}Vuaana it^{aa}at^{aa}dai aoodami:

—Da^{aa}ñi gooviava ^{aa}gai ismaac^{aa}da^{aa} ootoi Diuusi sai ^{aa}gamuaatudana curusiaba vai poduuc^{aa}i Diuusi istuidana isoig^{aa}ldiagi oodami soimaascamigada. Poduuc^{aa}i go^{aa}Suusi ^{aa}ar^{aa}pan ducami ^{aa}ali ca^{aa}ñiiru ismaac^{aa}da^{aa} ^{aa}l^{aa}quioma ^{aa}garaaduñicar^{aa}u coodai^{aa}ña sai Diuusi oig^{aa}ldi^{aa}ña soimaascamigada. ³⁰ Goovai ^{aa}agai aan^{aa} aid^{aa}ñi^{aa}si pocaiti: “Aan^{aa} ^{aa}ar^{aa}aga ^{aa}divia is^{aa}gai d^{aa}amos ^{aa}gai vaamioma viaa guvucadagai i^{aa}saana. Aan^{aa} maitistutuidi si^{aa}asi istutuidi ^{aa}gai. Maiquiaa vuusaicai aan^{aa} abiaad^{aa}ar^{aa} caoidacatadai ^{aa}gai”, t^{aa}at^{aa}dai aan^{aa}. ³¹ Aan^{aa} ^{aa}ar^{aa}pa maimaatacatadai sioor^{aa} ^{aa}gai. D^{aa}mos aan^{aa} vapaconai ^{aa}ajudid^{aa}u suudagic^{aa}da^{aa} vai poduuc^{aa}i ^{aa}gai maatana sioor^{aa} ^{aa}gai —ast^{aa}at^{aa}dai ^{aa}Vuaana.

³² Daid^{aa} ^{aa}Vuaana pocaiti ^{aa}ar^{aa}pa:

—Aan^{aa} t^{aa} aid^{aa}si Diuusi ^{aa}l^{aa}ada^{aa} t^{aa}vai tavaagiai^{aa}ñdar^{aa} ^{aa}Suusi daama amo tugu maasi. ³³ Aan^{aa} maiquiaa maatacatadai sioor^{aa} ^{aa}gai d^{aa}amos Diuusi ^{aa}gai dai gi^{aa}ñooto^{aa} sai vapac^{aa}nana aan^{aa} oodami suudagic^{aa}da^{aa} dai ^{aa}gai povai^{aa}ñtat^{aa}dai: “Si^{aa}ascada^{aa} ^{aa}aijadagi gi^{aa}ñibadaga istavañiagi dai dan daiva amo ca^{aa}li ^{aa}gai vaa ^{aa}ar^{aa}gai dai maaqui ^{aa}gai oodami guvucadada gi^{aa}ñibadaga”, i^{aa}ñtat^{aa}dai Diuusi. ³⁴ Dai ^{aa}n^{aa}idi aan^{aa} istumaasi ^{aa}ar^{aa}adi ^{aa}ca^{aa}llic^{aa}da^{aa} dai aan^{aa} ^{aa}ar^{aa}ñijadami is^{aa}gai ^{aa}ar^{aa}Diuusi marad^{aa} ismaac^{aa}da^{aa} t^{aa}vai tavaagiai^{aa}ñdar^{aa} —ast^{aa}at^{aa}dai ^{aa}Vuaana.

³⁵ Siaadico ^{aa}Vuaana movaasi daacatadai ^{aa}l^{aa}madu gooca ^{aa}gamamaatardamiga. ³⁶ Dai ^{aa}n^{aa}iditai isdai^{aa}vusai ^{aa}Suusi, ^{aa}Vuaana it^{aa}at^{aa}dai ^{aa}gamamaatardamiga:

—Da^{aa}ñi bod^{aa}ar^{aa} im^{aa}i goovai ismaac^{aa}da^{aa} Diuusi ootoi sai ^{aa}gamuaatudana curusiaba vai poduuc^{aa}i Diuusi istuidana isoig^{aa}ldiagi oodami soimaascamigada. Poduuc^{aa}i Suusi ^{aa}ar^{aa}pan duucami ^{aa}ali ca^{aa}ñiiru ismaac^{aa}da^{aa} ^{aa}l^{aa}quioma ^{aa}garaaduñicar^{aa}u coodai^{aa}ña vai Diuusi oig^{aa}ldi^{aa}ña soimaascamigada —ast^{aa}at^{aa}dai ^{aa}Vuaana.

³⁷ V^{aa}gocatai mamaatardamigada ^{aa}Vuaana cai iscaiti ^{aa}Vuaana dai oí ^{aa}gai ^{aa}Suusi.

³⁸ Amaasi ^{aa}Suusi aa ^{aa}nanaava dai t^{aa}l isoidi ^{aa}gai daid^{aa} it^{aa}at^{aa}dai:

—çTuma gaagai aapim^{aa}? —ast^{aa}at^{aa}dai ^{aa}Suusi.

Tai ^{aa}gai it^{aa}at^{aa}dai:

—Mamaat^{aa}tuldiadami, çpaaco oidaga aapi? —ast^{aa}at^{aa}dai.

³⁹ Taid^{aa} ^{aa}Suusi it^{aa}at^{aa}dai:

—Gi^{aa}ñoidá^{aa}vurai dai ^{aa}n^{aa}ida —ast^{aa}at^{aa}dai.

Amaasi oí ^{aa}gai dai t^{aa}l siaaco ^{aa}g^{aa}uliñacatadai ^{aa}gai. Dai casi ^{aa}ar^{aa}urunucocatadai dai movaasi daraaja ^{aa}gai ^{aa}Suusi ^{aa}l^{aa}madu asta duupicoi tasa.

⁴⁰ Amaadutai ^{aa}gai Aand^{aa}ar^{aa}asi t^{aa}agidu. ^{aa}Gai ^{aa}ar^{aa}suculid^{aa} Simuñi Piiduru. ⁴¹ Otoma ii ^{aa}gai dai t^{aa}l ^{aa}gasia^{aa}agi daid^{aa} it^{aa}at^{aa}dai:

—Aat^{aa}ma t^{aa}l ^{aa}Cristo ismaac^{aa}da^{aa} Diuusi ootoi tavaagiai^{aa}ñdar^{aa} —ast^{aa}at^{aa}dai.

⁴² Dai Aand^{aa}ar^{aa}asi vaidacai Simuñi m^{aa}aca siaaco daacatadai ^{aa}Suusi. Dai most^{aa}agacai ^{aa}Suusi ^{aa}Simuñi pot^{aa}at^{aa}dai:

—Aapiar^{aa} ^{aa}ar^{aa}Simuñi Joonási marad^{aa} d^{aa}amos sivi Sefasi ^{aa}g^{aa}agadamu aan^{aa}. Sefasi ^{aa}ar^{aa}Piiduru —ast^{aa}at^{aa}dai ^{aa}Suusi.

⁴³ Dai siaadico ^{aa}Suusi imia agaitadai Galilea d^{aa}v^{aa}ar^{aa}iamu. D^{aa}mos ^{aa}ar^{aa}aga t^{aa}l ^{aa}gai ^{aa}Piili daid^{aa} it^{aa}at^{aa}dai:

—Gi^{aa}ñoidá^{aa}ñi —ast^{aa}at^{aa}dai.

⁴⁴ ^{aa}Piili ^{aa}ar^{aa}Betasid^{aa}ar^{aa} oidacami. Dai ami oidacatadai ^{aa}ar^{aa}pa Aand^{aa}ar^{aa}asi ^{aa}l^{aa}madu Piiduru.

⁴⁵ Amaasi ii ^{aa}Piili dai gaagamu Natanieli daid^{aa} it^{aa}at^{aa}dai:

—Aatama taa acalli ismaacada aagai Moseesacaru daida Diiusi ñiñiooquituldiadamigada aidasi ooja agai Diiusi ñiooquida. Agai arSuusi, Osee marada Nasareetaa oidacami —astatadai Piili.

⁴⁶ Taida Natanieli itatadai:

—Siaadaga diviana amo oodami caa tuigajami Nasareetaiñdaga —astatadai.

Taida Piili itatadai:

—Timuda pai naida —astatadai.

⁴⁷ Aidasi Suusi taa isvuidaga imai Natanieli, potatadai agai aoodami:

—Bodaga imai Natanieli. Goovai agamo judiu ismaacada samicada siaa duutudai Diiusi dai caga agidi Diiusi samicamigada dai maitaryaavogami —astatadai Suusi.

⁴⁸ Amaasi Natanieli itatadai:

—¿Ducatai giñmaata aapi? —astatadai.

Taida Suusi itatadai:

—Aana ganlidi aidasi abiaadaga maiquiaa gavaí goPiili pai amo iigosi uta daacatadai aapi —astatadai Suusi.

⁴⁹ Amaasi Natanieli itatadai:

—Mamaatatuldiadami, aapi aparDiiusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdaga. Aapi aparraigada ajudidiu —astatadai Natanieli.

⁵⁰ Taida Suusi itatadai:

—¿Mosgaagidacai aana sai ganlidi ligosi uta giñvaavoitu aapi? Naidamu aapi naana maasi istumaasi vaamioma gagarducami sigomaasi —astatadai Suusi.

⁵¹ Daida Suusi itatadai aga:

—Samicada tagimu aapima iscupioquiñi atavaagi dai Diiusi tataañicaruda taasadamu dai tapanadamu siaaco aimaga aana. Aanaana agai dai viaa amo samicami —astatadai Suusi.

2

¹ Bovaica tasaicada Suusi ii amo cunataragaga Canaaga Galilea davaariaga. Vai ami daacatadai Suusi dala aga. ² Daida Suusi amadu aatama mamaatardamigada vapaidarsicatadai aga cascada iji aatama. ³ Tai ugidagai uuvasi varagada. Taida Suusi dala itatadai Suusi:

—Camaitipu uuvasi varagada —tatadai.

⁴ Damos Suusi itatadai:

—Giñdaada, ¿tuipasi giñaagidi gomaasi? Maiquiaa aayi siuu duucu iduñia iñagai aana amo istumaasi gaducami —tatadai.

⁵ Damos Suusi dala potatadai avasibadami:

—Iduñivurai tomastumaasi istumaasi ganaagidagi goSuusi —tatadai Suusi dala.

⁶ Vai ami daraajatadai naadami ojoodai ajaayi, ismaacadaga toadana ajudidiu suudagi sai cada ganicomana vasi avapaidarsicami poduucai isduucai viituli ajudidiu agu aaduñdardu. Lamo ajaayi aajai para maaco coobai litro suudagi. ⁷ Taida Suusi potatadai avasibadami:

—Suusudavurai idi ajaayi suudagicada —tatadai Suusi.

Tai agai caa suusudagi ajaayi suudagicada. ⁸ Tai amaasi Suusi itatadai:

—Sivivar gia vaasiba lachi dai bidacai ataanadami idi cunataragaga —tatadai Suusi.

Tai podui agai. ⁹ Taida ataanadami dala gosuudagi ismaacada uuvusi varagada ganaato. Damos agai maimai siaadaga vaa avasibadami gouuvasi varagada. Mosaga avasibadami maatacatadai. Lagi agai vaigi asuudagi cascada. Taida ataanadami vai anvio ¹⁰ daida itatadai:

—Samicada vañiga idi uuvasi varagada. Vasi oodami agaga gavasidiña uuvasi varagada vañiacadioma dai gooquaga maisi vañiacada. Damos aapi agaga gatjai vasibaragai gouvasi varagada maisi vañiacada dai gooquaga avañiacadioma —tatadai.

¹¹ Gomaasi ismaacada idui Suusi Canaaga agapagada istumaasi gaducada ismaacada idui agai aoodami vuitapi dai agaicada mai aoodami isviaa agai guvucadagai. Dai aatama mamaatardamigada Suusi vaavoitu isagai agaCristo.

¹² Dai mosgacugaidacai avagimi ii Suusi Capernaumamu. Dai Suusi dala amadu Suusi susuculida amadu Suusi mamaatardamigada oidi agai dai anaasi daraaja chilagui tasai.

¹³ Dai aid^Λ camiaadimitadai ^Λsiaa duudagar^Λ ^Λjudidíu istuigaco ^Λgai tatagitoíña aid^Λsi Diuusi ^Λgacac^Λg^Λ vuvaitu cajiudad^Λ Ejiipituaiñd^Λg^Λ. Daid^Λ ^ΛSuusi ii Jerusaleenam^Λ. ¹⁴ Dai anaasi ^Λg^Λ quiuupi^Λg^Λ tuisic^Λg^Λ ^ΛSuusi t^ΛΛ isami ^ΛΛmadutai gagaagaraitaidai vopoisi dai cañiiru dai tutugu dai aa mo daraaja gagaagaraitadai atumiñsi ismaac^Λd^Λc^Λd^Λ saap^Λdaiñña ^Λoodami istumaasi gagaagaraiña quiuupi^Λg^Λ. ¹⁵ Most^Λgacai ^ΛSuusi gomaasi idui ^Λmo iquisanai aali tataroviñdic^Λd^Λ dai vuvaitu quidigamu ^ΛΛasi ^Λoodami ^ΛΛmadu ^Λvopoisi dai ^Λcañiiru. Dai ^Λv^ΛΛ^Λrapi suuli ^Λtumiñsi ismaac^Λd^Λ gagaagaraitadai ^Λc^Λc^Λl^Λl^Λ dai aipaco suuli meesagad^Λ ^Λgai ismaac^Λd^Λ gagaagaraitadai tutugu. ¹⁶ Daid^Λ pot^Λt^Λdai ^ΛSuusi ^Λgaagardami tutugu:

—Vuvaidavurai ^ΛΛasi gomaasi. Maitav^Λg^Λ ^Λmo gagaaracarui duucaí ^Λñijada giñoo^Λga quiid^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁷ Amaasi aat^Λm^Λ ^ΛSuusi mamaat^Λr^Λd^Λamigad^Λ g^Λntagito ispodu oojisi Diuusi ñiooquid^Λg^Λ: “Giñoo^Λga, ^ΛΛlic^Λd^Λ ip^Λlidi aan^Λ isv^ΛΛasi oodami siaa duuduadagi g^Λquii poduucai isduucai aapi ip^Λlidi”, asduucaí oojisi Diuusi ñiooquid^Λg^Λ.

¹⁸ Amaasi ^Λjudidíu t^Λcacai ^ΛSuusi dai pot^Λt^Λdai:

—¿Tumaa istumaasi gaducami iduñña ^Λgai aapi vai ^Λgaic^Λd^Λ maatiagi aat^Λm^Λ isaapi viaa ^ΛΛlicami isivuaadagi gomaasi? —t^Λt^Λdai ^Λjudidíu.

¹⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Daitudavurai aapim^Λ idi g^ΛΛ quiupai dai vaic tasaic^Λd^Λ ^Λpamu iduññimu aan^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁰ Amaasi ^Λjudidíu it^Λt^Λdai:

—Goo coobai dan naadami uumigic^Λd^Λ ^Λp^Λdui idi g^ΛΛ quiupai. ¿Siaad^Λg^Λ iduuna aapi vaic tasaic^Λd^Λ? —t^Λt^Λdai ^Λjudidíu.

²¹ D^Λamos ^ΛSuusi maiaagai ^Λg^ΛΛ quiupai ismaac^Λd^Λ idui oodami. ^ΛSuusi aagai ^Λg^Λ g^Λt^Λuucuga. ²² Casc^Λd^Λ aid^Λsi ^ΛSuusi ^Λpamu duaaca ^Λcoidad^Λ saagidiaiñd^Λg^Λ g^Λrtagito aat^Λm^Λ mamaat^Λr^Λd^Λamigad^Λ ^Λgai iscaiti ^ΛSuusi dai vaavoitu Diuusi ñiooquid^Λ dai ^ΛΛasi istumaasi ^ΛSuusi aagaiña.

²³ Aid^Λsi ^ΛSuusi modaacatadai Jerusaleen^Λg^Λ ^Λsiaa duudagar^Λ ^Λjudidíu istuigaco ^Λgai tatagitoíña aid^Λsi Diuusi ^Λgacac^Λg^Λ vuvaitu cajiudad^Λ Ejiipituaiñd^Λg^Λ muidutai vaavoitu is^Λgai ^Λt^ΛCristo, ñaiditai naana maasi istumaasi g^Λg^Λr^Λd^Λucami ismaac^Λd^Λ ivuaadana ^ΛSuusi. ²⁴ D^Λamos ^ΛSuusi ^ΛΛbiadan tada ^Λgai maat^Λcatai is^Λgai mai^Λg^Λgiada agaitadai. ^ΛSuusi ^ΛΛga maat^Λ iducatai tat^Λg^Λitoi ^ΛΛasi oodami casc^Λd^Λ. ²⁵ ^ΛSuusi mait^Λg^Λito isaagidiagi ^Λmai isducatai tat^Λg^Λitoi oodami mos^Λg^Λ ^Λgai maat^Λ casc^Λd^Λ.

3

¹⁻² ^Λmo imidagai tucara ii Nicodemo dai m^ΛΛ diviji ^ΛSuusi. Nicodemo ^Λr^Λfariseo daid^Λ ^Λg^Λmo dunucamigad^Λ ^Λjudidíu. Daid^Λ it^Λt^Λdai Nicodemo ^ΛSuusi:

—Mamaat^Λt^Λldiadami, ^ΛΛΛ maat^Λ aat^Λm^Λ isDiuusi g^Λootoi aapi p^Λsai g^Λr^Λmamaat^Λt^Λuldana ñiooquid^Λ. Mosmaitiipu aa sioor^Λ istutiadagi isivuaadagi naana maasi g^Λg^Λr^Λd^Λucami isducatai ivueeyi aapi isDiuusi mai^ΛΛmadu daacagi. Poduucai g^Λmaat^Λ iss^ΛΛlic^Λd^Λ viaa guvucadagai aapi —ast^Λt^Λdai ^ΛNicodemo.

³ Amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aan^Λ ang^Λagidi sai ^ΛΛlic^Λd^Λ ismai^Λpamu vuusiagi ^Λmo oodami maititutiada ^Λgai ismatiagi isducatai t^Λaan^Λi Diuusi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴ Taid^Λ ^ΛNicodemo t^Λcacai daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿Ducatai istutuidi ^Λmo ^ΛΛli is^Λpamu vuusiagi cac^ΛΛlitucaí? Siaad^Λg^Λ ^Λpamu vaacana ^Λmo oodami g^Λd^ΛΛ ^Λr^Λana dai ^Λpamu vuusaiña —ast^Λt^Λdai Nicodemo.

⁵ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Aan^Λ ang^Λagidi sai sioor^Λ maivuusiagi suudagic^Λd^Λ dai Diuusi Ib^Λad^Λc^Λd^Λ ^ΛΛp^Λ ^Λgai gia maimia ^Λgai t^Λv^Λagiamu dai Diuusi ^ΛΛmadu oidacagi. ⁶ Istumaasi vuusai oodami-aiñd^Λg^Λ ^Λgai ^Λroodami. Istumaasi vuusai Diuusi Ib^Λad^Λaiñd^Λg^Λ ^Λgai viaa ^Λmo ib^Λdagai utudui: ⁷ ¿Tui^Λp^Λsi mait^ΛΛ aapi istumaa t^Λg^Λituagi g^ΛΛagiditai aan^Λ sai ^ΛΛscatai viaa is^Λpamu vuv^Λquiaagi? ⁸ ^ΛΛv^ΛΛli tomasiaaco vustai dai caacana aapi iscaiti d^Λamos maimaat^Λ siaad^Λg^Λ daivusc^Λi tomali siaaco imia ^Λgai. Poduucai ^ΛΛp^Λ ^Λgaic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ vusac^Λi Diuusi Ib^Λad^Λ guvucadad^Λc^Λd^Λ, tomali amaadutai mainaidi Diuusi Ib^Λad^Λ mos^Λcaasi ñaidi isducatai ma maasi t^Λg^Λito oodami aid^Λsi Diuusi Ib^Λad^Λ ^ΛΛmadu daacagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁹ Taid^Λ ^ΛNicodemo it^Λt^Λdai:

—¿Ducatai ^Λp^Λv^Λueeyi imaasi? —ast^Λt^Λdai.

¹⁰ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aapi aparaamo gaa mamaatardamigada judiduu. Zuducatai maimaata caa aapi istumaasi gaaagidi aana? ¹¹ Aana gaaagidi istumaasi saalicada maata dai aana arnarijadami istumaasi saalicada naidi. Damos aapima maivaavoitudai istumaasi gaaagidi aana. ¹² Isaapima maitiivaavoitudagai aagaitai aana istumaasi aravueeyi tami oidigi daama zuducatai iivaavoituda agai isganaagidiagai istumaasi aravueeyi lavaagilaga?

¹³ Tomali amo oodami maiii lavaagiamu dai apamu divia tami oidi daami daida istutuidi isaagidiagai aa ismaasi mala. Mosacaasi aana ismaacada viaa amo saalicami lavai lavaagiaidaga dai apamu imimu aana lavaagiamu. ¹⁴ Dai poduucai isduucai Moseesacaru amo uusiaaga sagia amo cooyi vaiuonimicada duinisicami dai oodami vuitapi caa luusi oidigana, poduucai magiisisa agai curusiaba dai aoodami vuitapi caasa agai acurusi. Aana agagai dai divia lavaagiaidaga dai aana viaa amo saalicami. ¹⁵ Gifimuaamu aoodami curusiaba vai tomasioora sioora vaavoitudagai iisaana agacacaga vuviadami agai gia camaimia agai adiaavora amadu baiyoma imia agai lavaagiamu dai Diuusi amadu oidaca agai tomastuigaco.

¹⁶ Diuusi saalicada oigadai aoodami oidigi daama oidacami cascada ootoi agai gamara, mosaliamaduga agai marada, dai galmuaatu sai tomasioora sioora vaavoitudagai isagai agacacaga vuviadami camaimi agai adiaavora amadu baiyoma imia agai lavaagiamu dai Diuusi amadu oidaca agai tomastuigaco. ¹⁷ Diuusi ootoi gamara tami oidi daama sai caagacaga vuvaidana oodami sioora vaavoitudagai maisiu isootosa agai adiaavora amadu.

¹⁸ Sioora vaavoitudai Diuusi marada agai gia maiimia agai adiaavora amadu damos sioora maivaavoitudagai agai gia imia agai adiaavora amadu maivaavoitudacai agai Diuusi marada. Mosaliamaduga Diuusi marada. ¹⁹ Sioora maivaavoitudagai saalicada imia agai adiaavora amadu. ACristo divia tami oidigi daama dai soicada agai oodami sai maata caacana Diuusi fiooquida damos aoodami vaamioma oojoidi issoimaasi ivuaadagai dai maisiu vaavoitudagai ACristo. Aoodami arsoimaasi ivuaadamicatadai cascada. ²⁰ Sioora soimaasi ivueeyi agai gia caadai ACristo dai maivaavoitudai ACristo maitipaliditai isaa maatiagi issoimaasi ivueeyi. ²¹ Damos sioora magidi Diuusi agai gia dai vaavoitudai ACristo vai poduucai gamaatacana isivueeyi agai istumaasi Diuusi ipalidi —astatadai asuusi agai gaaagitadai.

²² Dai casi araduucai gomaasi ii asuusi amadu aatama mamaatardamigada Judeea davarriamu. Dai movaasi daraaja aatama chilaqui tasai vapaconaitadai oodami. ²³ Daida avuaana vapaconaitadai oodami ara Enoonaga dai abiaadaga Salimaga miaaga. Ami apiacatadai suudagai cascada. Tai daada oodami sai vapaconana avuaana. ²⁴ Aida maiquiaa maisapicadai avuaana ismaacada vapaconaitadai oodami.

²⁵ Judiduu muiyoco imidaga dai naana duucai ganiicomaiña siuu duucu gaugia agadagai. Agai polidifia sai poduucai Diuusi caagacaga naidifia. Damos amamaatardamigada avuaana maipoduucai ivuaadana cascada amo imidagai aliagi anvpupui fiifio agai amadu aa judiduu aagaitai gomaasi. ²⁶ Dai gooquilaga iji amamaatardamigada avuaana daida itatadai agai avuaana:

—Mamaatardamigadami acali ismaacada galamadu daacatadai agaa aqui Jordan vaasadaga ismaacada garaagidi aapi saida agacristo sivi agai vapaconai oodami dai nuidutai oidatucui agai —astatadai amamaatardamigada avuaana.

²⁷ Amaasi avuaana itatadai:

—Tomasioora sioora viaacagi saalicami Diuusi agai via maacai gomaasi. ²⁸ Aapima cacaa iscaiti aana ansai maitagacristo. Aana araga divia isagai. ²⁹ Silascada cunaata agadagai amo ali taji vaascaga ipalidifia isamadu daacagi anovio. Daida anovio vapidada aliagi baiganalidifia isamapai daraaja agai. Dai sivi aana ara baigifilidi naiditai ismui oodami oidatucui ACristo. ³⁰ Aliasi gaaagai isamioma arbaicacaamicagi iisaana vai poduucai otoma camaiñamacagi gifisaalicamiga.

³¹ ACristo lavai lavaagiaidaga dai vaamioma namaga saalicamigada agai sitomasioora saalicamigada. Damos aana aroidigi daama oidacami dai gaaagidi aana istumaasi aravueeyi tami oidigi daama. ³² ACristo gaaagidi istumaasi naidi dai istumaasi caa lavaagilaga vai chilaquidu ismaacada vaavoitudai. ³³ Damos sioora vaavoitudai poduucai caaga maata isdiuusi maiyaatagai tomali amo imidagai. ³⁴ Suusi Cristo agagai ismaacada Diuusi ootoi sai gaaagidana Diuusi fiooquida. Saalicada Diuusi ibada amadu daja agai cascada saalicada viaa guvucadagai dai maitistutuidi ismaatiagi silasi guvucadagai viaa agai. ³⁵ Diuusi garooga saalicada oigadai agai. Agai armarada cascada. Dai Diuusi maa agai

amo sállicami sai vaamioma taaanaiña sitomasioora. ³⁶ Sioora vaavoitudai Diuusi marada agai gia tomastuigaco oidaca agai tavaagiara Diuusi lamadu. Damos sioora maivaavoitudagi agai maiini agai tavaagiama baiyoma Diuusi sállicada soimaasi taatatuldia agai agai —astatadai lVuaana.

4

¹ Afariseo cajioma sai Suusi vaamioma mui vapaconaitadai oodami si lVuaana dai vaamioma mui oodami oidatucui lSuusi si lVuaana. ² Damos maitarvaavoi is lSuusi vapaconaitadai oodami. Aatama mamaatardamigada agai dai vapaconaitadai oodami. ³ Dai aidasi mai lSuusi ismai lfariseo gomaasi ii agai Judeeaiñdara dai nora Galileeamu.

⁴ Agai viaacatadai isdaivuñiagi Samaaria d lVaaariara. ⁵ Dai aayi Sicaarara Samaaria d lVaaariara ismaacada miaan daja Jacocar d lVaaaragada. Agai vaa arad lVaaarai ismaacada Jacocar maa gamara Osee. ⁶ Ami agai siaaco daja Jacocar poosogada. lSuusi caibimucata dai aimaraitai dai modaiva pooso soonoana. Aida cayoga dan duitadai. ⁷ Tai ami divia amo ooqui Samaariara oidacami dai vaigi agai suudagi. Taida lSuusi itatadai:

—Giñvasidañi suudagi —astatadai lSuusi.

⁸ Aatama caijitadai caayamu dai gasavada ragai cuadagai. ⁹ Amaasi looqui itatadai lSuusi:

—¿Tuipasi giñtaañi suudagi? Aapi arjudiu nai aana ar Samaariara oidacami —astatadai looqui.

Arjudiu lamadu lSamaariara oidacami maic laga gnñiñiooquidi aipacoga cascada potatadai looqui. ¹⁰ Amaasi lSuusi aa noragi daida itatadai:

—Ismaatacamudai aapi istumaasi maacai Diuusi loodami dai sioora aana aida gia aapi giñtaañimudai suudagi, dai aana gaoidamudai suudagi ismaacadacada odami tomastuigaco oidacana Diuusi lamadu —astatadai lSuusi.

¹¹ Taida looqui itatadai:

—Aapi maiviaa istucuda vusaidagi suudagi dai alia tuucavuga gopooso. ¿Vaadara vusaida agai aapi suudagi ismaacadacada odami tomastuigaco oidacana Diuusi lamadu daida giñoidagi? ¹² Garalqui aduñicaru Jaco idui idi pooso. Agai lamadu maamarada lamadu sosoigada gayadana suudagi idi poosoiñdara. Siaadara vaamioma gataaanaiña aapi si lagai —astatadai looqui.

¹³ Taida lSuusi aa noragi daida itatadai:

—Sioora yadagi idi suudagi vaascara apamu tonocoraña. ¹⁴ Damos sioora iyagi lSuudagi ismaacada aana gaoidi, camaitonocora agai tomali amo imidagai. lSuudagi ismaacada aana gaoidi gaibadagara daacana dai vaascara vusanaiña gosuudagi poduucai isduucai vusanai suudagi amo vagacañiañdara dai gosuudagicada tomastuigaco oidacana odami tavaagiara Diuusi lamadu —astatadai lSuusi.

¹⁵ Amaasi looqui itatadai:

—Giñoida aapi lSuudagi nai poduucai camaitonoomucurada aana tomali maiviaacagi isdidivaitai gavaigadagi suudagi idi poosoiñdara —astatadai looqui.

¹⁶ Taida lSuusi itatadai:

—Imadañi dai vuaapa gacuna —astatadai lSuusi.

¹⁷ Amaasi aa noragi looqui daida itatadai:

—Maicuna aana —astatadai.

Taida lSuusi itatadai:

—Vaavuava ismaicuna aapi cascada pocaiti. ¹⁸ Cataama ñiooquiditadai aapi cacalli dai sivi amoco lamadu oidaga aapi vai agai maitargacuna cascada istumaasi aagai aapi arvaavoi —astatadai lSuusi.

¹⁹ Mosca gomaasi looqui daida tatadai:

—Aapi sállicada aramo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ²⁰ Garalqui aaduñicaru tami Samaariara oidacatadai dai siaa duutudaiña Diuusi tami idi giidiana damos aapima judidiu pocaiti sai Jerusaleenara agai siaaco gaagai issiaa duutuadagi Diuusi —astatadai looqui.

²¹ Taida lSuusi itatadai:

—Giñvaavoitudañi aapi, aimu istuigaco aapima siaa duutuadamu Diuusi maisiu tami idi giidiana tomali Jerusaleenana. ²² Aapima Samaariara oidacami maic laga maata Diuusi tomasi siaa duutuadai. Aatama judidiu calaga maata Diuusi. Agai ismaacada calagacara vuvaida agai oodami arjudiu. ²³ Damos aimu istuigaco sioora sállicada siaa duutuadagi Diuusi siaa duutuada agai maisiu mosacaasi ñiooquicada baiyoma siaa duutuada agai Diuusi ganiibadagacada dai gantatagitoidagacada poduucai isduucai Diuusi ipalidi. ²⁴ Diuusi

aribadagai cascada soora siaa duutuada aliadagi Diuusi ganiibadagacada viaa isiaa duutuadagi poduucai isduucai Diuusi ipalidi dai maisiu mosacaasi fiooquicada —astatadai asuusi.

²⁵ Taidla oooqui itatadai:

—Aanla gia maata isdivia agai Cristo dai siascada diviagi agai calaga garaagida agai vaasi istumaasi —astatadai oooqui.

²⁶ Taidla asuusi itatadai:

—Aanla anara Cristo —astatadai.

²⁷ Dai quiaa aatagiditadai agai tatai dada aatama mamaatardamigada asuusi. Dai maitala istumaasi gartatagitugi taagacai asuusi isaatagidi amo ooqui. Damos vaascatai aatama labaliditadai asuusi cascada tomali lamadutai maitacacai istumaa agai tomali istumaasi aatagidi oooqui. ²⁸ Amaasi oooqui anaasi viaa gavaigacaru dai ii caayamu dai potatadai oodami:

²⁹ —Mlacavara naida amo calli ismaacada giñaagidi vaasi istumaasi ivuaadana aanla. Cristo lienla agai —astatadai oooqui.

³⁰ Amaasi iji oodami caayaiñdara dai aayi malca siaaco daacatadai asuusi. ³¹ Mosimacai oooqui poosoaiñdara tatai aatama mamaatardamigada asuusi daafiimi sai gaugana.

³² Damos asuusi povartadai:

—Vaa aanana amo istumaasi istumaasi cueeyi istumaasi maimaata aapima —gartatadai asuusi.

³³ Amaasi aatama mamaatardamigada asuusi aipaco gartacacaimi dai pocaiti:

—¿Siorea vuaapi cuadagai? —caiti aatama.

³⁴ Damos asuusi itatadai:

—Siuu duucu ivuaada aanla istumaasi ipalidi Diuusi giñooga ismaacada giñootoi ivuaadatai aa duiñdada agai, gomaasi lapan duucami cuadagai aan imvatar. ³⁵ Aapima pocaiti sai quiaa viaaga maaco masaadai isyoovagi oodami taligi. Damos aanla anganaagidi sai caoidaga mui oodami ismaacada calca alidi isgaaagiadagi aapima Diuusi fiooquida. ³⁶ Siorea gasai taligi gamaitacai tumiñsi dai siorea gayoovai taligi gamaitacai tumiñsi lapa. Poduucai lapa Diuusi aa duiñdara. Lamadutai aagidiña Diuusi fiooquida oodami vai aa daivuiña gooquilara dai lapamu aagidiña Diuusi fiooquida oodami vai agai vaavoitudaña Diuusi fiooquida dai calgacara vuvacai dai tomastuigaco oidacana tavaagiara Diuusi lamadu. Daidla ismaacada lapa gaaagiadagi Diuusi fiooquida daida ismaacada gooquilara gaaagiadagi Diuusi fiooquida alia baiganaliadamu. ³⁷ Salicada arvaavoi istumaasi gaaagai sai lamoco gasai daida aa gayoovai. ³⁸ Aanla ganootoi masai aagidana Diuusi fiooquida oodami vai agai giñvaavoitudana. Damos aa Diuusi fiñiooquitudiadamigada caagidi Diuusi fiooquida oodami dai aapima aagidi oodami sai aliassi gaaagai isvaavoitudagi. Poduucai agaa lapan ducami sadami taligi dai aapima lapan ducami yoovadami taligi —gartatadai asuusi.

³⁹ Dai muidutai Samaariara oidacada vaavoitu isaSuusi araCristo calcatai isaoqui potatadai saidla asuusi maata vaasi istumaasi ivuaadana agai. ⁴⁰ Cascada aidasi aayi asamaariara oidacada daafiimi agai asuusi sai anaasi viaana. Taidla asuusi anaasi daja gootasai. ⁴¹ Tai vaamioma muidutai vaavoitu calcatai istumaasi aagidi asuusi. ⁴² Amaasi potatadai oodami oooqui:

—Sivi vaavoitu aatama maisiu mosacaasi istumaasicada garaagidi aapi lagi aatama cacala lapa istumaasi garaagidi goovai dai calaga maata aatama issallicada araCristo dai calgacara vuvaidi goovai oodami —tatadai oodami.

⁴³ Dai bogooa tasaicada asuusi ii Samaariara Galilea davariamu. ⁴⁴ asuusi pocaititadai sai isamo Diuusi fiooquitudiamigada gaaagiadagi Diuusi fiooquida lagi gadavalaraga ami davarara oidacami maiagiditai calcana istumaasi aagiadagi agai.

⁴⁵ Dai aidasi aayi asuusi Galilea davarara baiganaliaracada viaatuli dai miaadaga Galileera oidacami. Agai naiditadai vaasi istumaasi idui asuusi Jerusaleenara gaa siaa duudagara cascada.

⁴⁶ Amaasi aa gai asuusi Canaamu siaaco idui agai uuvasi varagada suudagicada. Dai Capernaumara oidacatai amo gala dunucami. Dai maracatadai agai amo calli vai alia cooco. ⁴⁷ Aidasi mai adunucami isaSuusi caayai Galileera ii agai dai naida agai asuusi. Dai daafiimi agai asuusi sai imana quiidamu dai duaaidana marada ismaacada camuquimi. ⁴⁸ Amaasi asuusi itatadai oodami:

—Aapima maivaavoitudai ismainlijadagi amo istumaasi gaducami ismaacada ivuaadagi aanla —tatadai asuusi.

⁴⁹ Damos dunucami itatadai:

—Mamaataltuldiadami, timlada otoma vai maimuucuna giñmara —tatldai.

⁵⁰ Amaasi asuusi italdai:

—Noragifi aapi gaquiamu gamara cadueeyi —tatldai asuusi.

Taidalacali vaavoitu asuusi dai ii. ⁵¹ Dai voyaral aayi pipioonigada tai agai potaldai:

—Cadueeyi gamara —tatldai.

⁵² Amaasi tlaaanadami tacacai suu duucu dueeyi. Taidal pipioonigada italdai:

—Tacavo moscoi gasaco tasai dagito toifdagai —tatldai pipioonigada.

⁵³ Amaasi ali galii oogada tagitu isaca duucu asuusi aagidi sai cadueeyi marada. Daidal adunucami lamadu vaascatai ismaacada quidalar oidaga vaavoitu isSuusi alacristo.

⁵⁴ Agacada casi argooca istumaasi gagarducami ismaacada idui asuusi Galileealaidasi abiaadaral vuusai judeaifdaral.

5

¹ Dai goquiara apamu ii asuusi Jerusaleenamu dai ami daivuñda agai ajudidü siala duudagada. ² Jerusaleenalar oidaga amo gal piila. Ami canifu cuuparagadalar taagidu. Agal piila Betesada taagidu ajudidü ñioquidacada. Dai sicoli taamadu portatali. ³ Vai ami portataliana vaalacatadai mui cococoidada lamadu mui maiflaadami, lamadu mui chuchuecugami lamadu muidutai ismaacada maitistutuidi isoiflagi. Vaascatai mosnalacatadai isoiflagi asuudagi. ⁴ Lamo iimidagai tapanaiña lamo Diuusi taañicaruda dai oifidifña asuudagi. Vai tomasmaacada cocoad ismaacada lapaga vaaquiagi suudaral canoifñami agai gia duduada. ⁵ Lamo cali ismaacada ami caatcatadai viaacatadai lamo coobai dan baivastaama dan mamaco uumigi iscococatadai. ⁶ Daidal asuusi taagacai dai maatacai isagai catavapi mocaatcatadai potaldai:

—¿Ipalidipasi isduaadiagi? —tatldai.

⁷ Taidalacoadal italdai:

—Mamaataltuldiadami, siuu duucu adiuusi taañicaruda tapanadagi dai oifidagasi suudagi maittipucana sioral giñvaasagi suudaral. Vaascalar aana vaaquia ifñalidifña suudaral vai aa giñmamaitacai dai lapaga vaapacifña agai suudaral —tatldai acocoadal.

⁸ Taidal asuusi italdai:

—Vaifñi dai bai gavaacosi dai imada —tatldai asuusi.

⁹ Tai otoma dueeyi acali dai bai gavaacosi dai gaagacai aimaral. Damos aidal tasalar aribastaragacatadai. ¹⁰ Taidal ajudidü potaldai acali ismaacada dueeyi:

—Sivi aribastaragai tasalar dai Moseesacural samicamigadal aagai sai maittipu oigaragai isaata vaaadagi cascada maitaagai pasbaalquiagi gavaacosi —astaldai.

¹¹ Taidal acali aa noragi daidal italdai:

—Agai ismaacada giñduadi giñgaagidi ansai baacaiña giñvaacosi dai imadana —astaldai acali.

¹² Amaasi ajudidü italdai:

—¿Voor gaagidi pasai baacaiña gavaacosi dai imadana? —astaldai.

¹³ Damos acali maimaf sioral duaadi, alia muiducataidai oodami cascada. Aidal asuusi caaitadai. ¹⁴ Dai goquiara asuusi tal acali agal quiuupaigadalar ajudidü daidal italdai:

—Dañi aapi cadueeyi dai casi maisoimaasi ivuaada tadu vaamioma soimaasi taata aapi —tatldai asuusi.

¹⁵ Taidal acali ii abiaadaral dai aagidi ajudidü saidal asuusi agai dai duaadi. ¹⁶ Cascadal ajudidü gaagaitadai asuusi dai muua aliditadai. ASuusi ivuaadana naana maasi istumaasi ibastaragai tasalar cascada. ¹⁷ Damos asuusi italdai ajudidü:

—Diuusi giñooga apiaiveeyi naana maasi gagarducami vaas tasai dai aana laral ivueeyi naana maasi gagarducami —tatldai asuusi.

¹⁸ Mosaagidi asuusi gomaasi vaidal ajudidü vaamioma calaga ipaliditadai ismuaagi. ASuusi maiflagidi ajudidü samicamigadal aata vaaadatai ibastaragai tasalar dai aagidacai asuusi sai Diuusi argoogadal. Aagaitai asuusi gomaasi potaiya alidi sai lapan tuiga Diuusi.

¹⁹ Amaasi asuusi italdai:

—Aanal anganaagidi sai aana Diuusi maradal ismaacada tavai tavaagiaifdaral maitistutuidi islagi ivuaadagi amo istumaasi. Aanal ivueeyi mosacaasi istumaasi ivueeyi Diuusi giñooga. Poduucal aana lamadu giñooga mosamadugan duucal ivueeyi istumaasi. ²⁰ Giñooga aliasi giñogadai dai giñtatalagidi vaasi istumaasi ivueeyi agai dai aana iduunimu naana maasi istumaasi vaamioma gagarducami siagai ismaacada casi idui aana. Dai aapimal samicadal maitlagi agai istumaasi gantatagitodagi. ²¹ Dai asta duduaacaldiadamu aanal lamo oodami coidadal saagidiaifdaral poduucal isduucal ivueeyi Diuusi giñooga.

²² Dai Diuusi giñooğa giñmaa sällicami ansai aana ñaidana vaasi oodami ismaacada caga ivuaadana dai ismaacada maicaga ivuaadana. ²³ Vai poduucai vaascatai siaa giñduutuadagi poduucai isduucai siaa duutudai Diuusi giñooğa. Aana anarDiuusi marada dai tavai aana tavaagiaindaga dai siora maisiaa giñduutuadagi agai gia maisiaa duutudai Diuusi giñooğa. Agai agai dai giñootoi tami oidigi daama.

²⁴ Siora gantagito caacagi istumaasi ganaagidi aana dai vaavoitudagi Diuusi agai gia sällicada tomastuigaco oidacamu tavaagiara Diuusi lamadu. Dai agai maiiimia agai adiaavora lamadu cacagacaga vuvacai agai cascada. ²⁵ Aana anarDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaindaga. Dai aana anganaagidi sai caaayi istuigaco soimaasi ivuaadami caaca agai giññiooqui. Dai siora giñlagiditai caacagi aana cagacaga vuvaidamu dai tomastuigaco oidacamu agai Diuusi lamadu. ²⁶ Diuusi agai dai viaa guvucadagai ismaaquigi oodami ibadagai utudui. Dai aana arDiuusi marada dai Diuusi giñmaa guvucadagai sai aana lar maacaiña oodami ibadagai utudui. ²⁷ Dai Diuusi giñmaa sällicami ansai aana ñaidana oodami ismaacada rcaaga ivuaadami dai ismaacada rmaicaga ivuaadami. Diuusi giñootoi tavaagiaindaga saida ivuaadana imaasi cascada. ²⁸ Tomasi aapima maitaagidagi istumaasi gantagitodagi gomaasicada vaascaga aimu istuigaco vaascatai ismaacada cacoi caaca agai iñsaana Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiaindaga vapaida agai ²⁹ dai gacucupiooca agai siaaco yaasapi siagai vuvaquimu. Dai ismaacada rcaaga ivuaadamicatadai tomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu dai ismaacada rsoimaasi ivuaadamicatadai iimia agai adiaavora lamadu.

³⁰ Aana lagi giñsällicamigacada maitivueeyi tomali amo istumaasi. Aana ivueeyi mosacaasi istumaasi ipalidi Diuusi giñooğa. Cascada vaascada ñaidi aana sabai caga ivuaadana siara maicaga ivuaadana amo oodami aana ivueeyi istumaasi rsaalicami agaicada. ³¹ Iñsaana lagi ganaagidagi iñsaana arCristo siaadaga giñvaavoitudana aapima. ³² Damos isDiuusi ganaagidagi iñsaana viaa amo sällicami aida gia vaavoitudana tada aapima. ³³ Aapima ootoi lamoco sai tacacana avuaana soor agai daida avuaana aa istumaasi rvaavoivi. ³⁴ Damos aana maitagito amo ñajjadami oodami saagidaindaga isaagagi iñsiora aana. Aana ganaagidi gomaasi masai poduucai vaavoitudana aapima iñsaana arCristo dai cagacaga vuvacana. ³⁵ Siaaco daacagi amo cuudagi caa maacana vaasiacatai. Poduucai ara siora caa istumaasi aagai avuaana caa maata caacana Diuusi ñiooquida. Dai aapima baiganliaracada caana agai chilaqqi tasai. ³⁶ Dai aana ivueeyi naana maasi istumaasi gagarducami istumaasi giñtajai Diuusi giñooğa ansai avuaadana dai agaicada caga gamaata isDiuusi giñootoi ansai ganaagidana ñiooquida agai dai caga gamaata iñsaana viaa amo sällicami. Dai gomaasicada vaamioma caga gamaata iñsiora aana sia avuaana ñiooquidacada. ³⁷ Dai aana arrootosada Diuusi giñooğa. Dai agai arcaacami sai istumaasi aagai aana rvaavoivi, tomasi aapima tomali amo imidagai maica isñioocai agai tomali mainidi aapima. ³⁸ Damos aapima maisällicada vaavoitudai Diuusi ñiooquida, aapima maitiñvaavoitudai aana Diuusi oofosada cascada. ³⁹ Aapima caga ñañaidi oojai Diuusi ñiooquidaga poliditai ispoduucai tomastuigaco oidaca agai aapima Diuusi lamadu. Damos Diuusi ñiñiooquitudadami gada giñaagai Diuusi ñiooquidaga dai pocaitiña ansai aana arCristo. ⁴⁰ Damos aapima maitiñvaavoitudai poduucai siaadaga tomastuigaco oidacana Diuusi lamadu.

⁴¹ Aana maigaagai siora caga ñioocadagi aana gimvaatar. ⁴² Aana caga ganmaata aapima. Maata aana ismaioigadai aapima Diuusi. ⁴³ Aana arrootosada Diuusi giñooğa dai aapima maitiñvaavoitudai. Damos daivaitai aa ismaacada maitarjootosada Diuusi giñooğa agai gia vaavoitudadaiña aapima. ⁴⁴ Aapima maiñlagidi Diuusi vai agai cagacaga ganñajadagi baiyoma aapima ipalidi isoodami caga ñioocadagi aapima gmvvaatar cascada maitistutuidi aapima isgiñvaavoitudagi. ⁴⁵ Aana maigapiara gansuulliga iñagai Diuusi vuitapi, Moseesacaru agai dai gapiara ganvuupai tomasi aapima pocaiti masai vaavoitudai istumaasi oja Moseesacaru. ⁴⁶ Issällicada vaavoitudadamudai aapima istumaasi gaagidi Moseesacaru aida gia aapima giñvaavoitudadamudai aana ara. Moseesacaru oojadaga giñaagai cascada. ⁴⁷ Aapima maivaavoitudai istumaasi oja Moseesacaru cascada maivaavoitudai aapima istumaasi ganaagidi aana —tata dai avuusi.

6

¹ Dai gooqiara ii avuusi vaasadaga agaa suudagi ismaacada Galilea tagidu dai Tibeeriasi tagidu ara. ² Tai mui oodami of avuusi. Aoodami canadi is avuusi duduadi mui coocoidada cascada. ³ Aida avuusi tasai amo giidiaga dai modaiva aatama mamaatardamigada lamadu. ⁴ Aida camiaadimitadai agaa siaa duudagai istuigaco ajudidiu tatagitoiña aidasi

Diuusi $\text{c}\lambda\lambda\text{a}\text{c}\alpha\text{c}\alpha\text{r}\lambda$ vuvaitu cajiudad λ Ejiipituaiñd $\lambda\text{r}\lambda$. Asiaa duudagai pascua t $\lambda\lambda$ gidu. ⁵ Dai aidasi t $\lambda\lambda$ λ Suusi ismuidutugai oodami, λ gai gooqui $\lambda\text{r}\lambda$ pot $\lambda\text{t}\lambda$ dai λ Piili:

— ζ Siaaco sav λ damu aat $\lambda\text{m}\lambda$ cuaadagai mos $\lambda\lambda$ qui oodami v $\lambda\lambda$ tar λ ? —t $\lambda\text{t}\lambda$ dai λ Suusi.

⁶ Suusi aagidi gomaasi λ Piili maatia λ liditai istaiya λ gai. λ Suusi camaat λ catadai istumaasi iduñia λ gai. ⁷ Amaasi λ Piili it $\lambda\text{t}\lambda$ dai:

—Issav λ da aat $\lambda\text{m}\lambda$ goo siento piisu λ cami paana v $\lambda\lambda$ sc $\lambda\text{r}\lambda$ moslaalachi λ jian tada goovai —t $\lambda\text{t}\lambda$ dai λ Piili.

⁸⁻⁹ Amaasi Aand λ r λ si pot $\lambda\text{t}\lambda$ dai λ Suusi:

—Tami $\text{c}\lambda\lambda\text{c}\alpha$ λ mo ali g $\lambda\lambda$ li dai viaa taama paana dai gooca vatopa. ζ D λ mos siaad $\lambda\text{r}\lambda$ λ ana goovai mos $\lambda\lambda$ qui oodami v $\lambda\lambda$ tar λ ? —t $\lambda\text{t}\lambda$ dai Aand λ r λ si.

Aand λ r λ si λ r λ amoco λ Suusi mamaat λ rdamigada daid λ λ r λ suculid λ λ Simuñi Piiduru.

¹⁰ Amaasi λ Suusi it $\lambda\text{t}\lambda$ dai:

—Aagidavurai goodami vai daraivana —t $\lambda\text{t}\lambda$ dai λ Suusi.

Alia vaasoacatadai ami oidigi tai ami daraiva λ oodami. λ gai λ jacatadai par λ taam mil $\text{c}\lambda\text{c}\lambda\lambda$ li. ¹¹ Amaasi λ Suusi vui λ paana dai aagidi Diuusi sai aliasi baig $\lambda\lambda$ lidi oidacatai cuaadagai. Dai amaasi λ Suusi garmaa λ paana tasai aat $\lambda\text{m}\lambda$ taacogidana λ oodami daid λ taacogi λ vatopa λ par λ tai λ gai uu v $\lambda\lambda$ si si $\lambda\lambda$ jasi ip λ li. ¹² Dai catatascovai v $\lambda\lambda$ scatai taid λ λ Suusi pov λ r λ t λ dai:

— λ mpaidavurai aapim λ gosaasquigad λ ismaacad λ baivito vai maisuuligagi toma $\lambda\lambda$ chi —g λ r λ t λ dai λ Suusi.

¹³ T λ tai aat $\lambda\text{m}\lambda$ λ mpagi saasquigad λ ismaacad λ vii tai suusuda baivustan dan goo aasar λ λ paana saasquigad λ c λ d λ . ¹⁴ Amaasi λ oodami t $\lambda\lambda$ gacai isSuusi idui gomaasi g λ ducami pocaiti:

—S $\lambda\lambda$ icad λ λ r λ vaavoi isidi $\text{c}\lambda\lambda$ li λ r λ Diuusi ñiooquituldiadamigad λ ismaacad λ divia agaitadai tami oidigi daama —caiti λ oodami.

¹⁵ D λ mos λ Suusi maat λ catadai is λ oodami poipaliditadai is λ gai arraigada casc λ d λ goguama vaidaquia agaitadai said λ arraigadacana d λ mos λ Suusi maitipaliditadai, casc λ d λ λ gi ii abiaad $\lambda\text{r}\lambda$ sib λ coga ami gid $\lambda\text{r}\lambda$.

¹⁶ Dai aidasi cadidiaimi aat $\lambda\text{m}\lambda$ mamaat λ rdamigad λ λ Suusi taapai λ g $\lambda\lambda$ suudagi ugidiana. Amaasi catuca taid λ λ Suusi maiquiaa divia, ¹⁷ taid λ aat $\lambda\text{m}\lambda$ λ mamaat λ rdamigad λ t $\lambda\lambda$ tasai vaarcu $\lambda\text{r}\lambda$ dai dagavusquimi λ g $\lambda\lambda$ suudagi Capernaumamu. ¹⁸ Daid λ λ vaarcu vuid $\lambda\text{r}\lambda$ cavami vustai λ v $\lambda\lambda$ li dai tai vapañig λ suudagi dai m $\lambda\lambda$ vaarcuaba aast λ c λ ai. ¹⁹ Dai aidasi caji aat $\lambda\text{m}\lambda$ par λ taam mil metro λ g $\lambda\lambda$ suudagi daama todian duucai t $\lambda\lambda$ aat $\lambda\text{m}\lambda$ λ Suusi issuudagi daama im λ itadai dai alia duduaadimu aat $\lambda\text{m}\lambda$. ²⁰ D λ mos λ Suusi pov λ r λ t λ dai:

—Aan λ ana. Maitv λ rduduaadicuda —g λ r λ t λ dai λ Suusi.

²¹ Amaasi baig λ r λ liarac λ d λ miaadagi aat $\lambda\text{m}\lambda$ taid λ λ Suusi tasai λ vaarcu $\lambda\text{r}\lambda$ dai otoma aayi aat $\lambda\text{m}\lambda$ m $\lambda\lambda$ c λ siaaco iimia ragaitadai.

²² Dai siaadico λ oodami ismaacad λ vaasad $\lambda\text{r}\lambda$ λ g $\lambda\lambda$ suudagi viitadai maat λ t $\lambda\lambda$ iscaiji aat $\lambda\text{m}\lambda$ abiaad $\lambda\text{r}\lambda$ λ vaarcu $\lambda\text{r}\lambda$ dai ami maitiipucatadai λ mai vaarcu. Dai maí λ gai is λ Suusi mait λ roí. ²³ V $\lambda\lambda$ sc $\lambda\text{r}\lambda$ aa $\text{c}\lambda\text{c}\lambda\lambda$ li aayi aa vaarcu $\lambda\text{r}\lambda$ Tibeeriasiañd $\lambda\text{r}\lambda$ dai ami tuutui λ gai λ vaarcu miaanai siaaco λ Suusi baig $\lambda\lambda$ liarac λ d λ bibi λ oodami gamamadacai. ²⁴ Aidasi λ oodami maí ismaitiipu λ Suusi tomali aat $\lambda\text{m}\lambda$ mamaat λ rdamigad λ aid λ gia t $\lambda\text{t}\lambda$ sai λ gai λ vaarcu $\lambda\text{r}\lambda$ dai iji Capernaumamu dai gaaga λ gai λ Suusi.

²⁵ Mosaayi λ oodami vaasad $\lambda\text{r}\lambda$ λ g $\lambda\lambda$ suudagi dai t $\lambda\lambda$ λ Suusi daid λ it $\lambda\text{t}\lambda$ dai:

—Mamaat λ tuldiadami, ζ p λ t λ quid λ aayi aapi tami? —t $\lambda\text{t}\lambda$ dai λ oodami.

²⁶ Taid λ λ Suusi it $\lambda\text{t}\lambda$ dai:

—S $\lambda\lambda$ icad λ giñgaagaitadai aapim λ tatascon λ c λ i λ cuaadagaicad λ ismaacad λ g λ m λ ii aan λ dai maisiu maat λ λ liditai istumaasi g λ r λ ducami ismaacad λ ivueeyi aan λ . ²⁷ Mait λ agagai isvuaama λ n λ liada aapim λ cuaadagaicad λ otoma uugiat λ cuaadagai casc λ d λ . Baiyoma aliasi g $\lambda\lambda$ agai m λ sc $\lambda\lambda$ ga g λ n λ gito ca λ cagi istumaasi g λ naagidi aan λ dai poduuc λ $\text{c}\lambda\lambda\text{g}\alpha\text{c}\alpha\text{r}\lambda$ vuv λ quigai dai tomastuigaco oidacagi t λ vaagi $\lambda\text{r}\lambda$. Giññiooqui λ r λ apan ducami cuaadagai ismaacad λ tomali λ mo imidagai maiuugiat λ i. Aan λ λ gai dai viaa λ mo s $\lambda\lambda$ icami ismaacad λ giñmaa Diuusi giñooqa. Casc λ d λ aan λ g λ n λ maaquimu ibadagai utudui dai λ gaic λ d λ tomastuigaco oidacamu aapim λ t λ vaagi $\lambda\text{r}\lambda$ —t $\lambda\text{t}\lambda$ dai λ Suusi.

²⁸ Amaasi λ oodami it $\lambda\text{t}\lambda$ dai:

—ζTumaasi gλαagai isivuaada aatαmλ dai poduucai ivuaadagi istumaasi Diuusi ipλlidi?
—tαtαdai λoodami.

²⁹ Taidλ λSuusi aa noragi daidλ itαtαdai:

—Diuusi ipλlidi isaapimλ giñvaavoitudagi. Aanλ giñfootoi Diuusi ansaidλ cλλgacαγλ vuvaidana oodami —tαtαdai λSuusi.

³⁰ Amaasi λoodami itαtαdai:

—ζTumaasi istumaasi gλducami iduñia agai aapi tαtai nλijada aatαmλ dai gλvaavoitudagi?

³¹ Gαγλλαqui aaduñicarυ gau λmaná oidigana dai podu oojisi Diuusi ñiooquidαγλ: “Diuusi bibi agai λpaana tαvaagiaiñdαγλ” —tαtαdai λoodami.

³² Taidλ λSuusi itαtαdai:

—Vaavuava, isgiñooγα agai dai maa λoodami λpaana tαvaagiaiñdαγλ maisiuu Mosesacarυ. Dai sivi Diuusi giñooγα ganmaacai aapimλ λpaana tαvaagiaiñdαγλ. ³³ Daidλ λpaana ismaacαdλ Diuusi gamaacai sivi tαvai tαvaagiaiñdαγλ dai λgaicαdλ λoodami tomastuigaco oidacagi —tαtαdai λSuusi.

³⁴ Amaasi λoodami itαtαdai:

—Garoidañi gopaana tαvaagiaiñdαγλ —tαtαdai λoodami.

³⁵ Taidλ λSuusi itαtαdai:

—Aanλ anλγpan ducami paana agai vλλtarλ ismaacαdλ maacai aanλ ibλdagai utudui giñvaavoitudacai agai. Dai poduucai agai camaibiugicoñicamu tomali maitonocoñicamu.

³⁶ Damos casi gαnagidi aanλ sai aapimλ maitiñvaavoitudai tomasi casi giñλlidi.

³⁷ Tomasioorλ sioorλ Diuusi giñooγα ipλlidi sai giñλgidiña agai gia giñvaavoitudai dai aanλ maigajiaadαγλ vipieeyi tomali λmaadutai. ³⁸ Dai aanλ tαvai tαvaagiaiñdαγλ dai maisiuu ivuaada iñagai istumaasi λagi ipλliadagi aanλ baiyoma aanλ ipλlidi isivuaadagi istumaasi ipλlidi Diuusi giñooγα. Agai agai daidi giñfootoi. ³⁹ Daidλ giñooγα ipλlidi ansai aanλ cλλgacαγλ vuvaidiña vλλscatai ismaacαdλ agai αco vuvaitu dai ansai aanλ duduaacaldana vλλsi λvaavoitudadami coidadλ saagidiaiñdαγλ siλλscadλ caugitiagi oidigi. ⁴⁰ Diuusi giñooγα ipλlidi isvλλscatai ismaacαdλ giñλlidi dai giñvaavoitudai tomasguigaco oidacana tαvaagiαγλ dai aanλ duduaacalda iñagai agai siλλscadλ caugitiagi oidigi —tαtαdai λSuusi.

⁴¹ Vaidλ λjudidiυ vui ñiooquimi λSuusi. λSuusi pocaititadai saidλ λγpan ducami λpaana dai sai agai tαvai tαvaagiaiñdαγλ cascαdλ. ⁴² Daidλ λjudidiυ pocaiti:

—ζMaitasi λrOsee maradλ idi cλλli? Cλλga maata aatαmλ dαdαdλ. ζTuisi pocaiti goovai saidλ tαvai tαvaagiaiñdαγλ? —caiti λjudidiυ.

⁴³ Amasi λSuusi itαtαdai:

—Casivavγ maitiññiooquiada aapimλ. ⁴⁴ Mosacaasi agai ismaacαdλ Diuusi ipλlidi sai giñλgidiña agai gia giñvaavoitudai. Diuusi giñooγα giñfootoi tami oidigi daama ansaidλ cλλgacαγλ vuvaidana sioorλ giñvaavoitudagi dai aanλ duduaacaldamu vλλsi vaavoitudadami siλλscadλ ugitiagi oidigi. ⁴⁵ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ oja Diuusi ñiooquidαγλ dai poduu ooja: “Diuusi maatatuldiamu oodami sioorλ λγCristo”, ascaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ. Poduucai tomasioorλ sioorλ λλgiditai caλ Diuusi giñooγα giñvaavoitudai λλpλ.

⁴⁶ Tomali αmo oodami oidigi daama oidacami mainλidi Diuusi. Mosacaasi aanλ nλidi Diuusi. Aanλ divia tαvaagiaiñdαγλ siaaco daja Diuusi. Aanλ λrDiuusi maradλ cascαdλ.

⁴⁷ Vaavuava sai sioorλ giñvaavoitudai tomastuigaco oidaca agai tαvaagiαγλ. ⁴⁸ Aanλ anλγpan ducami λpaana oodami vλλtarλ. Aanλ cλλgacαγλ vuvaidi oodami vai agai tomastuigaco oidacagi tαvaagiαγλ cascαdλ. ⁴⁹ Gαγλλαqui aaduñicarυ oidigana gau λpaana ismaacαdλ λmaná tαagiducatadai damos vλλscαγλ coi agai. ⁵⁰ Damos tomasioorλ sioorλ ceeeyi λpaana ismaacαdλ tαvai tαvaagiaiñdαγλ agai gia maiimia agai λDiaavora λλmadu. ⁵¹ Aanλ antλvai tαvaagiaiñdαγλ dai aanλ λγpan ducami λpaana dai tomasioorλ sioorλ giñugiagi tomas-tuigaco oidacamu tαvaagiαγλ. Aanλ muuquimu curusiaba vai poduucai mui odami tomastuigaco oidacana tαvaagiαγλ —tαtαdai λSuusi.

⁵² Amaasi λjudidiυ gλnaatagidimi aipacoga daidi pocaiti:

—ζDucata istutuidi goovai isgarbiidagi gαtuucuga tαsai uugana? —caiti λjudidiυ.

⁵³⁻⁵⁴ Taidλ λSuusi itαtαdai:

—Aanλ anλviaa αmo sλλlicami namλacami. Daidλ λoodami giñmuuamu αmo curusiaba siastimu giñλλγa vai tomasioorλ sioorλ vaavoitudagi iñsaanλγ αcλλgacαγλ vuvaidami agai gia tomastuigaco oidaca agai tαvaagiαγλ Diuusi λλmadu dai aanλ duduaacaldamu agai siλλscadλ caugitiagi oidigi. Damos sioorλ maitiñvaavoitudagi agai gia maiimia agai tαvaagiamu tomali maioidaca agai Diuusi λλmadu. ⁵⁵ Cascadλ aliαsi gλαagai iñsaanλ muuquiagi curusiaba vai astiagi giñλλγa mosacaasi poduucai istutuidi λoodami iscλλgacαγλ vuvaiquagi. ⁵⁶ Sioorλ giñvaavoitudagi giñλma daacamu agai dai soiñamu aanλ agai sai cλλgacαγλ oidacana. ⁵⁷ Diuusi giñooγα giñfootoi dai agai tomastuigaco oidaga dai cascαdλ aanλ λpλ tomastuigaco oidaga poduucai λpλ sioorλ giñvaavoitudagi tomastuigaco

oidaca agai. ⁵⁸ Aana anafapan ducami apaaana dai tavai aana tavaagiaiñdaga. Apaaana ismaacada maná taagidu tai uu gadaaqui aaduficaru maitarsoiñicatadai istomastuigaco oidacagi. Damos siora giñvaavoitudagi dai giñlagiadagi agai gia tomastuigaco oidaca agai tavaagiaga Diuusi lamadu —tatadai asuusi.

⁵⁹ Gomaasi gamamaatatuli asuusi ajudidú quiuupaigadaga Capernaumaga.

⁶⁰ Dai muidutai ismaacada oiditadai asuusi mosca gomaasi daida icaiti:

—Sallica sijaiga ismaat caacagi aatama idi ñiooqui. ¿Siadaga istuidana oodami islagiadagi gomaasi? —caiti aoodami.

⁶¹ Amaasi asuusi maí isloodami maibaiganalli gomaasicada ismaacada aagiditadai agai cascada itatadai:

—¿Gansobicaisi aana idi ñiooquicada isvaavoituda aapima? ⁶² ¿Isducatai gantlagitona aapima masgiñtagiagi aana ismaacada viaa amo sallicami isnoragiagi aana tavaagiamu?

⁶³ Diuusi Ibaada agai dai maacai oodami ibadagai utudui. Giñtuucuga maisoicai oodami sai caagacaga vuvacana mosacaasi giñibadaga. Istumaasi aagai aana argaibadaga vaataraga maisiu gatuucuga. Tomasioora siora vaavoitudagi goñiooqui ismaacada gnaagidi aana agai gia viaaca agai ibadagai utudui dai tomastuigaco oidaca agai tavaagiaga Diuusi lamadu. ⁶⁴ Damos quiaa oidaga amoco aapima gansaagida ismaacada maivaavoitudai —tatadai asuusi.

Asuusi maí tucamidaga abiaadaga ismaacada mamaatar damigada maivaavoitudaitadai dai ismaacada mamaatar damigadañdaga gatlagida agaitadai masai muaana. ⁶⁵ Daida asuusi itatadai aoodami:

—Cascada casi gnaagidi aana sai mosacaasi agai ismaacada Diuusi giñooga ipalidi isgiñlagidiña agai gia giñvaavoitudai —tatadai asuusi.

⁶⁶ Aida abiaadaga muidutai ismaacada oidatucuitadai asuusi covai iji dai camaioidatucui agai asuusi. ⁶⁷ Amaasi asuusi povartatadai aatama abavustan dan gooca maatar damigada:

—¿Giñdagitoamasi alidi aapima apa? —gartatadai asuusi.

⁶⁸ Tai Simuñi Piiduru itatadai:

—¿Siadaga gadagitona aatama? Aapi argar baitacaacami. Dai gamamaatatuldiaragacada camaata aatama isducatai caagacaga vuvacai oodami dai tomastuigaco oidaca agai tavaagiaga Diuusi lamadu. ⁶⁹ Dai aatama cavaavoitu. Dai clla maata aatama isaapi agacristo Diuusi marada dai tavai tavaagiaindaga. Dai Diuusi tomastuigaco oidaga —tatadai Simuñi Piiduru.

⁷⁰ Taida asuusi povartatadai:

—Acovai ganvuvaitu aana bavustan dan gooca aapima dai amoco agadivaora pioñigada —gartatadai asuusi.

⁷¹ Asuusi aagidi gomaasi aagaitai auudasi Iscaliote asimuñi marada. Dai tomaasi agai amoco abavustan dan gooca mamaatar damigada asuusi, vaascaga Uudasi gatlagida agaitadai masai muaana asuusi cascada pocaiti asuusi.

7

¹ Dai gooquira asuusi aimaraitadai galilea davarriaga. Agai maitipali isaimardagi Judeea davarriaga, ajudidú ipaliditadai ismuaagi agai cascada. ² Dai camiaadimi asiaa duudagada ajudidú istuigaco ivuaadana uucusai cascada potlagidi asiaa duudagai uucusai. ³ Taida asuusi susuculida itatadai:

—Maiviimu aapi tanai. Imadañi aapi Judeea davarriamu vai poduucui aloidatucadami ismaacada mllaca daraaja najadagi istumaasi ivueeyi aapi. ⁴ Tomasioora siora ipaliadagi ismaatcagi oodami istumaasi ivueeyi agai gia maiastocai ivueeyi istumaasi. Issallicaada ivueeyi aapi naana maasi istumaasi aida gia ivuaadañi gomaasi aoodami vuitapi vai najada agai vaascatai —tatadai asuusi susuculida.

⁵ Damos tomali agai maivaavoitudaitadai asuusi cascada pocaiti. ⁶ Amaasi asuusi itatadai:

—Maiquiaa aayi istuigaco imia aana gaamucu. Damos aapima cllaga istutuidi isgaamucu iimiagi tomaslaacada. ⁷ Aoodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi maitanadai aapima mosaca aana. Aana aagidi saida arsoimaasi ivuaadami agai cascada. ⁸ Imivurai aapima gaamucu idi siaa duudagaga. Aana gia maiimimu. Maiquiaa aayi istuigaco imiagi aana cascada —tatadai asuusi.

⁹ Dai mospotadai asuusi dai anaasi Galilea davarriaga vii.

³⁶ ¿Istaiya alidi goovai dai pocaiti tasai gaaga ragai dai maitaalgia ragai, dai sai aatama maitistutuidi isimiagi maaca siaaco daaca agai agai? —caiti ajudidu.

³⁷ Acuugataa tasaa asiaa duudagaa vaamioma namaga isagaa tasai. Amaasi aSuusi caquiiva dai cavami fioo dai potadai aoodami:

—Sioora ipaliadagi iscaagacaa vuvaquiagi vai dadana dai ginaacana. ³⁸ Poduucai oojisi Diuusi fiooquidaga sai tomasioora ginaavoitudagi agai gia viaacamu guvucadagai isaagidagi muidutai isducatai Diuusi caagacaa vuuvaidi oodami —tatadai aSuusi.

³⁹ Pocaiti aSuusi vai maataca aoodami isDiuusi Ibada amadu daacana sioora vaavoitudagi agai. Aida maiquiaa tavai Diuusi Ibada tavaagiaifidaga. aSuusi maiquiaa ii tavaagiamu cascada.

⁴⁰ aamo oodami mosca gomaasi daida icaiti:

—Saalicada avavoovi isidi caali aDiuusi fiooquituldiadagada ismaacada Moseesacaru aagai sai divia agai —caiti.

⁴¹ Dai aa icaiti:

—Idiava aCristo —caiti.

Damos aa icaiti:

—aCristo maidivia agai Galileeafidaga. ⁴² Pocaiti Diuusi fiooquidaga saida aCristo aDavicaru cajiudadaca agai, dai Beleenaga vuusia agai agai vaa ali quiiyaga siaaco vuusai Davicaru —caiti agai.

⁴³ Poduucai aoodami maiamadugan caiti aagaitai aSuusi. ⁴⁴ aamoco baiya alidi dai maisagi damos tomali amaadutai maiba.

⁴⁵ Asandaarugada agaa quiupai apamu dada siaaco daraacata dai afariseo amadu abaitagucacamigada apapaali judiduu tai agai itadai:

—¿Tuimasi mavuaa aapima aSuusi? —astadai.

⁴⁶ Taida asandaaru aa noragi daida itadai:

—Tomali amo imidagai tomali amaadutai maapan duuca fioocafia idi caali —astadai asandaaru.

⁴⁷ Amaasi afariseo itadai:

—¿Aapima mascasi andagitu aapa isganyaataida agai? ⁴⁸ Tomali amaadutai aatama dudunucamigada judiduu daida afariseo mavavoitudai. ⁴⁹ Damos idi oodami maicaa maata Moseesacaru saalicamigada. Dai saalicada Diuusi soimaasi taatatuldiamu agai vaavoitudaitai agai caali —astadai afariseo.

⁵⁰ Taida aNicodemo, agai vaa ismaacada diviji aSuusi tucaga, aamo afariseo daida itadai:

⁵¹ —Garsaalicamiaga pocaiti sai maitaagai ispocaitidagi sai amo caali argapiar caatacami asta saaacada vaa caali dai tacacagi dai maatacagi istumaasi idui agai sabai argapiar caatacami ischo aapa —astadai aNicodemo.

⁵² Amaasi agaa aa noragi daida itadai:

—¿Aapipasi aGalileea oidacami aapa? Gaagañi aapi Diuusi fiooquidaga dai nidamu aapi sai tomali amo Diuusi fiooquituldiadagada mavuusai Galileeafidaga —astadai afariseo.

⁵³ Amaasi vaascatai noonora.

8

¹ Daida aSuusi ii aOlivosi giidiamu. ² Dai siaadico mosmaasico apamu ii agai quiupiamu. Tai vaascatai dada siaaco daacata dai aSuusi vai agai mamaatuldimi aoodami.

³ Dai quiaa fioocaitadai aSuusi tai dada afariseo amadu dudunucamigada judiduu dai vaa amo ooqui ismaacada gogoosi gauducami dai aa taala isama voopoi amo caali ismaacada maitarcunada. Daida afariseo aoodami vuitapi van cai oooqui, ⁴ daidi itadai afariseo aSuusi:

—Mamaatuldiamu, aamoco taala idi ooqui isamadu voopoi amo caali ismaacada maitarcunada. ⁵ Moseesacaru saalicamigadaga pocaiti sai gaaga iscoodadagi ismaacada gogosi gauducami ooodacada. ¿Aapio pacaiti? —tatadai afariseo amadu agaa.

⁶ Pocaiti agai mosnajada aliditai astama aSuusi gaagaitadai agai isducatai argapiar vaaajagi aSuusi. Damos aSuusi cuicasa dai ooja davalrapa gamasavicada. ⁷ Dai agaa apiatacaaimi, taida aSuusi caquiiva daida itadai:

—Tomasmaacada aapima masmaacada vuaa goooqui dai ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadana vai apaga maihana goooqui —tatadai asuusi.

⁸ Dai apamu cuicasa dai gaooja davararapi. ⁹ Damos agai ismaacada vuaa looqui mosca istumaasi agai asuusi dai mosamadutai iimimi. Lapaga acsallicoidadioma dai gooquira auutuducadioma maatacatai vascatai isarsoimaasi ivuaadami. Dai maivii tomali amoco mosalagi vii asuusi amadu looqui. ¹⁰ Amaasi asuusi caquiva dai camaitala tomali amaadutai agaa, potatadai agai looqui:

—¿Siaaco duudui loodami ismaacada gariaga ganvupai? ¿Camaitipu siora gamaicarsagi? —tatadai asuusi.

¹¹ Tai looqui potatadai:

—Chu. Camaitipu, tomali amaadutai —tatadai.

Amaasi asuusi itatadai:

—Tomali aana maitamaicarsamu. Sivi gia imadafi dai camaisoimaasi ivuaada —tatadai.

¹² Daida asuusi apiaatagidimi loodami ismaacada amadu aatagaitadai:

—Aana anasoicai loodami iscaga maata cacagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Dai siora giivavoitudai agai gia viaacamu ibadagai utudui dai camaioojiadamu issoimaasi ivuaadagi —tatadai asuusi.

¹³ Amaasi afariseo itatadai asuusi:

—Aapi calaga fioocai lagi gavatar dmos gafiooqui maihamaga —tatadai afariseo.

¹⁴ Daida asuusi aa noragi daida itatadai:

—Tomasi lagi aana calaga fioocai giivatar vascatai samicada arvaavoi istumaasi agai aana. Cal maata aana iniaadar divia dai iniaaco imia inagai dmos aapima gia maimaata iniaadar divia tomali iniaaco imia inagai. ¹⁵ Aapima caa istumaasi agai aana dai pocaiti sai maihamaga giiooqui maimaatacatai sior aana dmos aana maigariar vuupai tomali amaadutai. ¹⁶ Damos isgariar ganvupadamudai aana istumaasi agadamudai tsallicamicamudai. Aana maialagi gariar ganvupadamudai. Diuusi giioogai ismaacada giiootoi agai gariar ganvupai aana inlamadu. ¹⁷ Dai Moseesacaru sallicamigadara pocaiti sai silascada gooca cacalali najadami amadugan caiiadagi ali asi gaagai isvaavoitudagi. ¹⁸ Aana anafamo najadami daida giiooga ismaacada giiootoi agai aramai najadami —tatadai asuusi.

¹⁹ Amaasi agaa itatadai:

—¿Vaa daja googa? —tatadai.

Taida asuusi itatadai:

—Aapima maimaata inisiora aana, tomali maimaata giiooga. Ismaatamudai aapima inisiora aana aida gia maatamudai alpa giiooga —tatadai asuusi.

²⁰ asuusi gaagidi vasi gomaasi gamamaatulditai daacatai alla quiuupiar anaasi siaaco daraaja acajoni siaaco gadaraasai atumiñsi Diuusi aa duindada vatar. Damos tomali amaadutai maiba asuusi. Maiquiaa aayi istuigaco cascada.

²¹ Daida asuusi apamu fiooqui loodami daida itatadai:

—Aana animia inagai dai aapima giingaagamu dmos aapima iimia agai diaavora amadu aapima arsoimaasi ivuaadami cascada. Dai maitistutuidi isimiagi aapima malca iniaaco imia inagai aana —tatadai asuusi.

²² Amaasi ajudidiu pocaiti:

—¿Lagi gamuaa agai lien goovai dai cascada povartatadai tasi maitistutuidi isiimiagi malca siaaco imia agai goovai? —caiti.

²³ Amaasi asuusi itatadai:

—Aapima aroidigi daama oidacami dmos aana gia chu. Aana tavai tavaagiaindara.

²⁴ Cascada povartatadai aana masai aapima imia agai diaavora amadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai. Ismaitivavoitudai aapima ganaagiditai inisiora aana aida gia aapima iimia agai diaavora amadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai —tatadai asuusi.

²⁵ Amaasi ajudidiu itatadai:

—¿Pora aapio? —tatadai.

Taida asuusi itatadai:

—Casi ganaagidi aana tucamidara abiaadara. ²⁶ Dai aana quiaa gaaagidamu naana maasi istumaasi ganaagaitai aapima dai aana gariara ganvuaajamu amo istumaasicada. Damos aana gaaagidi mosacaasi istumaasi giinaagidi agai ismaacada giiootoi dai agai gia sallicada agai mosacaasi istumaasi arvaavoi —tatadai asuusi.

²⁷ Damos ajudidiu maimaata caa isaasuusi agai Diuusi garooga. ²⁸ Cascada asuusi potatadai:

—Siʼaascadʼa aapimʼa giñmuaagi aidʼa gia maatamu aapimʼa iñsaana ʼaʼaCristo ʼagai vaa ismaacadaʼa viaa ʼamo saʼallicami. Dai aana ʼgañaaḡidi mosacaasi istumaasi giñmamaataʼatuli giñooḡa maisiu istumaasi ʼaʼḡi aana ipʼalidi. ²⁹ Dai giñooḡa ʼagai daidʼa giñootoʼi dai vaʼaʼscaʼa giñʼaʼmadu daja. ʼAgai maiʼaʼḡi giñdadagitu. Aana vaʼaʼscaʼa ivueeyi istumaasi ʼagai ipʼalidi —taʼadai ʼaʼSuusi.

³⁰ Aidʼasi ʼaʼSuusi aagidi gomaasi muidutai vaavoitu.

³¹ Amaasi ʼaʼSuusi itaʼadai ʼaʼjudidíu ismaacadaʼa vaavoitu:

—Isaapimʼa apiavaavoitudadagi istumaasi ʼganaagidi aana, saʼallicadaʼa aapimʼa ʼaʼgiñmamaataʼadamicamu. ³² Dai maatamu istumaasi ʼarvaavoi. Dai siʼaascadaʼa camaatia aapimʼa istumaasi ʼarvaavoi aidʼa gia camaitaʼaʼpiipiooñicamu aapimʼa —taʼadai ʼaʼSuusi.

³³ Tai ʼagai itaʼadai:

—Aataʼma ʼaʼAvraaʼñicaru cajiudadʼa. Dai tomali ʼamo imidagai maitaʼaʼpiipiooñigadacatadai tomali amaadutai. ʼ¿Ducata caiti aapi iscamaitaʼaʼpiipiooñicamu aataʼma? —taʼadai ʼagai.

³⁴ Taidʼa ʼaʼSuusi itaʼadai:

—Saʼallicadaʼa ʼarvaavoi sai soora ʼsoimaasi ivuaadagi ʼagai gia ʼaʼpiiooñigada ʼaʼDiaavora. ³⁵ ʼAmo caʼali maiʼamadugan duuca i ʼnaidi ʼgaʼpiipiooñiga dai ʼgamaamara. ³⁶ Dai siʼaascadaʼa aana Diuusi marada ismaacadaʼa taʼvai taʼvaagiañdaʼa caʼaʼgacaʼa vusaidiagi ʼamo caʼali ʼagai camaitaʼaʼpiiooñigadacamu ʼaʼDiaavora. ³⁷ Camaata aana isaapimʼa ʼaʼcajiudadʼa Avraaʼñicaru dʼamos aapimʼa maitiñvaavoitudai cascadaʼa giñmuaa ʼalidi. ³⁸ Aana anʼaʼganaagidi istumaasi giñooḡa giñmamaataʼtuli dai aapimʼa ivueeyi istumaasi ʼganaagidi ganooga —taʼadai ʼaʼSuusi.

³⁹ Taidʼa ʼagai aa noragi daidʼa itaʼadai:

—Avraaʼñicaru ʼaʼgaraduñicaru —taʼadai ʼagai.

Dʼamos ʼaʼSuusi itaʼadai:

—Issaʼallicadaʼa ʼarvaavoi isaapimʼa ʼaʼAvraaʼñicaru cajiudadʼacamudai aidʼa gia giñvaavoitudamudai aapimʼa ʼapan duuca Avraaʼñicaru. ⁴⁰ Dʼamos aapimʼa giñmuaa ʼalidi tomasi aana ʼganaagidi mosacaasi istumaasi ʼarvaavoi istumaasi Diuusi giñmamaataʼtuli. Avraaʼñicaru maipoduuca iduñimudai. ⁴¹ Aapimʼa ivueeyi poduca isduuca ivueeyi ganooga —taʼadai ʼaʼSuusi.

Amaasi ʼagai itaʼadai:

—Aataʼma maitaʼmaamarada ʼooqui taatacaligami. Mosamaduga ʼganooga ʼagai vaa ʼaʼDiuusi —taʼadai ʼaʼjudidíu.

⁴² Amaasi ʼaʼSuusi itaʼadai:

—Issaʼallicadaʼa ʼarvaavoicamudai isDiuusi ʼaʼganoogacamudai aidʼa gia aapimʼa giñooḡadamudai. Diuusi giñootoʼi maisiu mosaaḡi divia aana. ⁴³ Aapimʼa maitipʼalidi isʼaʼḡiadagi istumaasi ʼganaagidi aana cascadaʼa maimaata caʼa giñmamaataʼatuldjaraga. ⁴⁴ Aapimʼa ganooga ʼaʼaʼDiaavora cascadaʼa aapimʼa ʼaʼmaamarada ʼaʼDiaavora daidʼa ivuaada ʼalidi istumaasi ʼagai ipʼalidi. Tucamidara abiaadara ʼaʼDiaavora ʼaʼgamuaacami daidʼa ʼaryaatavogami. ʼAgai tomali ʼamo imidagai maiaagai istumaasi ʼarvaavoi baiyoma vaʼaʼscaʼa mosyaatagai ʼagai. Vaʼasi istumaasi taʼagito ʼagai maitaʼarvaavoi potuiga ʼagai cascadaʼa. ʼAgai ʼaʼroogada ducami vaʼasi ʼaʼyaatavogami. ⁴⁵ Cascada siʼaascadaʼa aana ʼganaagidi istumaasi ʼarvaavoi aapimʼa maitiñvaavoitudai. ⁴⁶ Tomali amaadutai aapimʼa ʼganaagida maitistutuidi isaagagi iñsaana idui ʼamo istumaasi soimaasicami. Siʼaascada ʼganaagiada aana istumaasi ʼarvaavoi, ʼ¿tuimasi maitiñvaavoitudai aapimʼa? ⁴⁷ Diuusi maamarada saʼallicadaʼa oojoide iscaʼacagi Diuusi ñiooquida dʼamos aapimʼa maicaaca ʼalidi Diuusi ñiooquida, aapimʼa maitaʼaʼDiuusi maamarada cascadaʼa —taʼadai ʼaʼSuusi.

⁴⁸ Amaasi ʼaʼjudidíu itaʼadai:

—Saʼallicadaʼa ʼarvaavoi istumaasi aagai aataʼma sai aapi ʼaʼsamaritano dai isviaa aapi ʼamo Diaavora taañicaruda —taʼadai ʼaʼjudidíu.

⁴⁹ Daidʼa ʼaʼSuusi aa noragi daidʼa itaʼadai:

—Aana gia maiviaa Diaavora taañicaruda. Aana mossiaa duutudai giñooḡa dai aapimʼa maisiaa giñduutudai mossoiduuca giñnʼalidi. ⁵⁰ Aana maigagaagai soora siaa giñduutuadagi dʼamos vaʼaʼscaʼa oidaga ʼamoco ismaacadaʼa gagaagai soora siaa giñduutuadagi, dai ʼagai soimaasi taataldiami soora maisiaa giñduutuadagi. ⁵¹ Vaavuava sai soora ʼaʼḡiditai caʼa istumaasi gaaḡidi aana ʼagai gia tomastuigaco oidaca ʼagai —taʼadai ʼaʼSuusi.

⁵² Amaasi ʼaʼjudidíu aa noragi daidʼa itaʼadai:

—Sivi gia caʼa maata aataʼma issaʼallicadaʼa viaa aapi ʼamo Diaavora taañicaruda. Avraaʼñicaru dai vaʼasi Diuusi ñiñiooquituldiadamigada coi dai vaʼaʼscaʼa aapi ʼaʼraagidi sai soora ʼaʼḡiditai caʼa istumaasi gaaḡidi aapi ʼagai gia tomastuigaco oidaca ʼagai. ⁵³ ʼ¿Povaiyasi ʼalidi aapi psai

vaamioma viaa guvucadagai is⁴Avraañicar^u gal^lal^lqui aduñicar^u ismaac^{ad} camuu? ¿Dai po-vaipasi alidi aapi pasai vaamioma viaa guvucadagai si⁴Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^{acaru} ismaac^{ad} cacoi? ¿Aapia poor^l gal^llidi? —tat^{ad}ai ajjudidíu.

⁵⁴ Amaasi ^lSuusi itat^{ad}ai:

—Íñsaan^l ^lagi c^llaga ñioocadagi ^lagi gimv^ll^latar^l aid^l gia maiñam^laga giññiooqui. Damos Diuusi giñoo^{ga} ^lgai vaa ismaac^{ad} aagai aapim^l said^l argan^lDiuusiga ^lgai gia c^llaga ñioocai aan^l gimv^ll^latar^l. ⁵⁵ Damos aapim^l maimaat^l ^lgai. Aan^l gia maat^l ^lgai. Daid^l isganaagiadagi aan^l ansai maimaat^l aan^l ^lgai aid^l gia aan^l ^lrgyaatavogamicagi gan^lapan duuca^l. Damos s^lallicad^l arvaavoi íñsaan^l maat^l ^lgai dai ^ll^lg^liditai ca^l aan^l v^llasi istumaasi giñ^lagidi ^lgai. ⁵⁶ Gan^lal^lqui aduñicar^u Avraañi ali^lasi baig^lali maat^lca^l íñsaan^l divia íñgaitadai oidigi daama dai vaamioma baig^lali ^lgai aid^lasi divia aan^l —tat^{ad}ai ^lSuusi.

⁵⁷ Amaasi ajjudidíu potat^{ad}ai ^lSuusi:

—Maiquiaa viaa aapi goo coobai dan baivastaama uumigi, ¿ducatai caiti aapi isn^laidi Avraañicar^u? —tat^{ad}ai ^lgai.

⁵⁸ Taid^l ^lSuusi aa noragi daid^l itat^{ad}ai:

—Vaavuava ismaiquiaa vuusaicai Avraañicar^u abiaad^lta cat^lavaagi^lta daacatadai aan^l —tat^{ad}ai ^lSuusi.

⁵⁹ Amaasi vuu ajjudidíu ojoodai dai maicarsa aliatugai ^lgai ^lSuusi. Damos ^lSuusi gal^ll^lsto ii dai vuusai ag^lal quiuupiañ^ldar^l. Dai ^loodami saagida daivusai dai ii.

9

¹ Vaid^l ^lSuusi daivusquimi ^lmap^lac^lta^l dai ta^ll amo maiñ^laadami. Podu vuusai ^lgai. ² Tatai aat^lam^l mamaat^lrdamigad^l ^lSuusi ta^lcacai daid^l itat^{ad}ai:

—Garmamaat^luldiadamiga, ¿tuisi podu vuusai idi c^lalli? ¿Voor^l soimaasi idui goc^lalli is^lad^lad^l? —pov^lart^lad^lai aat^lam^l.

³ Taid^l ^lSuusi itat^{ad}ai:

—Idi c^lalli maisoimaasi idui tomali ^lad^lad^l. Baiyoma goovai maiñ^lai sai poduuc^lai aa oodami maat^lana iss^lallicad^l viaa guvucadagai Diuusi isduaa^lidagi. ⁴ Íñsi^lasi uucami oidacagi tami oidigi daama ali^lasi gaag^lai íñsivuaadagi aa duñ^ldad^l ^lgai ismaac^{ad} giñ^lootoi. Aimu istuigaco iscamaitistutuidi isaata vuaadagi tomali amaadagi tomali aan^l. ⁵ Quiaa oidacatai aan^l tami oidigi daama aan^l soic^lai oodami isc^lad^lga maat^l ca^lcagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi —tat^{ad}ai ^lSuusi.

⁶ Caaagacai gomaasi ^lSuusi d^lv^lar^lapi sisiva dai vad^litu laachi d^lv^lar^lai dai ^lmaiñ^laadami vuupuid^l daama dai ^lad^lv^lar^lai vaagiad^l. ⁷ Amaasi itat^{ad}ai:

—Im^ladañi dai vacuana gav^luupuji ^lpiil^lta ismaac^{ad} Siloé ta^ll^lg^lidu —tat^{ad}ai ^lSuusi.

Siloé ta^lya ^llidi oot^losicami oodamicad^l. Taid^l ^lmaiñ^laadami ii dai vacoi gav^luupuji dai ^lpamu divia dai canaeeyi. ⁸ Amaasi ^laaduñ^lda ^llamadu aa ismaac^{ad} ^lalquioma n^ll^liditadai ^lmaiñ^laadami icaiti:

—¿Maitasi ^lridi c^lalli ^lgai vaa ismaac^{ad} daacatai gataan^ll^lña tumiñ^lsi? —asc^laiti ^lgai.

⁹ Vai aa icaiti:

—Aj^l ^lgai vaa goovai —asc^laiti.

Vai aa icaiti:

—Chu, mait^lar^l ^lgai damos ^lpra maasi goovai —asc^laiti.

Damos ^lc^lalli ^lagi pocaiti:

¹⁰ —Aan^lava —asc^laiti.

Amaasi ^lгаа ta^lcacai daid^l itat^{ad}ai:

—¿Ducatai naeeyi aapi sivi? —ast^lat^{ad}ai.

¹¹ Tai ^lgai aa noragi daid^l itat^{ad}ai:

—^lc^lalli ismaac^{ad} ^lSuusi ta^ll^lg^lidu vad^litu d^lv^lar^lai dai giñ^lvuupujana dagivi daid^l po-vañ^lat^lad^lai ansai imana dai vacuanana giñ^lvuupuji ^lpiil^lta ismaac^{ad} Siloé ta^ll^lg^lidu. Antai aan^l ii dai vacuanacai casistui aan^l isn^lan^lavagi —ast^lat^{ad}ai ^lgai.

¹² Amaasi ta^lcacai ^lгаа daidi itat^{ad}ai:

—¿Vaa daja ^lc^lalli? —ast^lat^{ad}ai.

Tai ^lgai itat^{ad}ai:

—Maimaat^l aan^l —ast^lat^{ad}ai.

¹³ Amaasi ^loodami vaidacai ^lgai ismaac^{ad} main^laadatadai ^lfariseo vuitapi. ¹⁴ Aid^lasi ^lSuusi vad^litu ^ld^lv^lar^lai gasisivaragac^lad^l dai dagivi vuupuid^lar^l ^lgai ismaac^{ad} maiñ^laadatadai aid^l ^lrib^lastaragai tas^lar^lcatadai. ¹⁵ Casc^lad^l ^lfariseo ^lpra ta^lcacai ^lc^lalli dai potat^{ad}ai:

—¿Ducatai nanlaava aapi? —astatadai afariseo.

Tai agai itatadai:

—Giñdagiviamata davalrai vagiadla giñvuupuji daama antai vacoi aanla dai sivi canaeeyi —astatadai.

¹⁶ Amaasi lamoco afariseo icaiti:

—Acalli ismaacada idui goomasi maitrootosada Diuusi, agai maisiaa duutudai ibastaragai tasai cascada —ascaiti agai.

Damos aa icaiti:

—¿Ducata ivueeyi agai naana maasi gagarducami isiarsoimaasi ivuaadami? —ascaiti agai.

Poduucai lamoco aagai amo istumaasi dai aa aagai amai istumaasi. ¹⁷ Dai apamu tacacai agai ismaacada maiñaaadatadai daidla itatadai:

—¿Dai aapi pataiya agai aagaitai acalli ismaacada galduaadi? —astatadai.

Tai agai itatadai:

—Aanla ganaagidi saidla aramo Diuusi ñiooquituldiadamigada —astatadai.

¹⁸ Damos ajudidíu maitpaliditadai isvaavoitudagi islaquioma maiñaaadatadai agai dai sivi canaeeyi cascada vai agai daadada acalli ismaacada maiñaaadatadai. ¹⁹ Dai tacacai daidla itatadai:

—¿Idisi argamara aapimla ismaacada pocaiti aapimla sai maiñaaadami vuusai? ¿Ducatai canaeeyi goovai sivi? —astatadai ajudidíu.

²⁰ Taidla acalli daadada itatadai:

—Maata aatamla isidi argamara dai ismaiñaaadami vuusai. ²¹ Damos maimaata aatamla iducatai sivi canaeeyi goovai tomali maimaata aatamla sioora nanlaavatu. Lagiavar tacaca aapimla. Goovai casi argaducami. Lagi goovai ganaagidiamu —astatadai daadada.

²² Potatadai agai abaiditai ajudidíu. Ajudidíu casi ganaagi aipacoga sai isamoco vaavoitudagi saidla asuusi ar Cristo agai ismaacada vaavoitudagi camaiviaaca agai oigaragai isvapaacadagi ajudidíu quiuupaigadara. ²³ Cascada acalli daadada itatadai sai tacacana maradla dai sai agai casi argaducami.

²⁴ Amaasi ajudidíu apamu vai acalli ismaacada maiñaaadatadai daidla itatadai:

—Lagi Diuusi vatarla icalaga ñioocada aapi dai maisiu asuusi. Calaga maata aatamla saidla asuusi arsoimaasi ivuaadami —astatadai ajudidíu.

²⁵ Amaasi agai aa noragi daidla itatadai:

—Aanla maimaata isiarsoimaasi ivuaadami ischo larra. Mosacaasi maata aanla iñsaana armaiñaaadamicatadai dai sivi gia cananlaava aanla —astatadai.

²⁶ Tai apamu tacaca agai daidla itatadai:

—¿Tumaasi idui agai? ¿Ducatai idui pasicananlaava? —astatadai agai.

²⁷ Tai aa noragi acalli daidla itatadai:

—Casian ganaagidi, ¿maitamasca aapimla? ¿Tuimasi ipalidi isapamu ganaagida aanla? ¿Aapimla masiara vaavoituda alidi? —astatadai acalli.

²⁸ Amaasi ajudidíu vui ñiooquimi acalli daidla itatadai:

—Aapiapa vaavoitudai agai damos aatamla agidi Moseesacarumalicamigada. ²⁹ Aatamla maata isDiuusi ñiooqui Moseesacarum damos maimaata aatamla tomali siaadara divia asuusi —astatadai.

³⁰ Amaasi acalli aa noragi daidla itatadai:

—Calio maimaata aanla istumaasi tatagitai pocaitai aapimla. Asuusi giñanlaavatu dai vascara aapimla maimaata siaadara divia. ³¹ Calaga gamaata isDiuusi maicaa asoimaasi ivuaadami baiyoma Diuusi caa mosacaasi agai ismaacada siaa duutudai Diuusi daidla ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi. ³² Tomali amo imidagai maicajiomacatadai aatamla isamaadutai duaadi amoco ismaacada maiñaaadami vuusai dai nanlaavatu. ³³ Isagai maitarDiuusi ootosadacamudai maitistutiadamudai ispoduucai ivuaadagi —astatadai agai ismaacada maiñaaadatadai.

³⁴ Amaasi agaa itatadai:

—Gadadla lamadu aapi arsoimaasi ivuaadami dai vascara aapi garmaatatulda alidi —astatadai ajudidíu.

Daidla quiidamacoga vuusaitu.

³⁵ Amaasi mai asuusi masiagaa quiuupai quiidigamu vuusaitu acalli ismaacada maiñaaadatadai. Dai aidasi asuusi lla agai potatadai:

—¿Vaavoitudaipasi aapi ar Cristo Diuusi maradla ismaacada tavai tavaagiañdara? —tatadai asuusi.

³⁶ Taidla acalli itatadai:

—Iñaa gidañi aapi soora agai nai vaavoitudagi aana —tatadai.

³⁷ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Naidapa. Aatagidapa. Aana —tatadai asuusi.

³⁸ Amaasi aali gatonacada aquiva asuusi vuidaga daida itadai:

—Giñtaanadamiga aana gia gavaavoitudai —tatadai.

³⁹ Amaasi asuusi itadai:

—Aana divia tami oidigi daama dai naavaavatuda inagai agai ismaacada mainaai, dai agai ismaacada pocaiti sai caga maata ca Diuusi ñooquida maata ismaitarvaavo baiyoma arapan ducami mainaadami maimaatatai —tatadai asuusi.

⁴⁰ Amaasi amoco afariseo ismaacada ami daraajatadai itadai:

—¿Povai pas caiti aapi tasai aatama mainaai ara? —tatadai.

⁴¹ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Issallicada mainaadamudai aapima dai maimaata caacamudai Diuusi ñooquida aida gia maitarganduñicamudai aapima damos aapima pocaiti masai caga maata ca Diuusi ñooquida cascada arsoimaasi ivuaadami aapima —tatadai asuusi.

10

¹ Vaavuava sai soora vapacadagi amo curaraga daama salli maisiu quitaagiña salli agai gia aasivogami. ² Apastuuru agai dai nuucada acañiuru dai agai gia quitaagiña salli vapacai. ³ Acaali ismaacada quitaagiña caacana dai nuucadacana acañiuru tucara siu duucu ami diviagi apastuuru agai otoma cupioscaña. Acañiuru ca maata caacana apastuuru ñooquida. Apastuuru vapaidiña acañiuru poduucai istalagida agai dai vuidai agai curaraindaga. ⁴ Dai cavuaidacai vasi acañiuru apastuuru baitaqui imaña vuida acañiuru oidña. Acañiuru ca maata ñooquida apastuuru cascada. ⁵ Damos acañiuru maioidatucui amoco ismaacada maimaata agai baiyoma vopooña agai maimaatatai ñooquida —tatadai asuusi.

⁶ Asuusi aagidi gomaasi ipaliditai ismamaatatuladagi oodami naana maasi istumaasi damos agai maimaata ca.

⁷ Amaasi asuusi apaamu aagidi oodami daida itadai:

—Vaavuava inaa arapan ducami acurarai quitaagiñagada sia salli vapacai acañiuru.

⁸ Vasi amamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada dada maiquiaa diviaca aana agai aasivogami ducami damos Diuusi maamarada maioidatucui agai. ⁹ Vaavuava inaa arapan ducami amo quitaagiña. Soora ipaliadagi isvuaadagi istumaasi Diuusi ipaliditai giñvaavoitudaitai agai gia poduucai cagacaga vuvacai. Daida vaavoitudadami arapan ducami cañiuru ismaacada apastuuru vasi tucagi vaapasai acuraraga dai vasi tasai nuucadai.

¹⁰ Aasivogami dada dai mosacaasi mosgaasidiña dai coodaiña dai sia vuaadana naana maasi istumaasi damos aana divia vuida oodami tomastuigaco oidaca agai cagacaga vuvacaitai dai vai sallicada baiganliaracada oidacana. ¹¹ Amo pastuuru ca tuigacami caga nuucada gasosoiga cañiuru tomasi amuaatu sai maicuucua asai. ⁹ Vaavuava inaa arapan ducami amo pastuuru ca tuigacami. ¹² Damos amo pastuuru ismaacada maitarsosiacami agai gia mosmaraiña siu duucu tagiagi amo sai dai dadagitoi acañiuru. Vaida asai babaña amo acañiuru vaida agaa aipaco vopooña. ¹³ Apastuuru maitarsosiacamicana cascada maraiña dai maivuaama lidini acañiurcada.

¹⁴ Aana arapan ducami amo pastuuru ca tuigacami ismaacada ca maata gasosoiga cañiuru dai acañiuru ca maata apastuuruga. ¹⁵ Poduucai isduucai Diuusi giñooaga caga giñmaata dai aana caga maata giñooaga. Dai aana sallicada soñamu soora giñvaavoitudagi dai aana muuquimu vai agai cagacaga vuvacai. ¹⁶ Dai oidaga aa oodami ismaacada maitarjudidiu ismaacada giñvaavoituda agai ara. Dai aana cagacaga vuvaidamu. Quiaa arsiaba oidacami agai damos aimu istuigaco isagai amadu aa giñvaavoitudadami aamo aadunuma agai dai viaaca agai amo baitacaacami.

¹⁷ Aana muuquimu dai apamu duacamuu vai poduucai cagacaga vuvacai oodami. Cascada giñooagadai giñooaga. ¹⁸ Tomali amaadutai maitistutuidi isgiñmuuagi ismaitindagitu aana. Vascaga indagitamu aana masgiñmuuagi mosana ipaliditai cascada. Aana viaa sallicami isdgituagi isgiñmuuagi dai aana viaa guvucadagai isapamu duacagi. Diuusi giñooaga giñmaa sallicami dai guvucadagai cascada —tatadai asuusi.

¹⁹ Aidasi ajudidiu talaanadami gada ca gomaasi amoco aagai amo istumaasi dai aa aagai amai istumaasi. ²⁰ Dai muidutai pocaiti:

—iGoovai viaa amo Diaavora taañicaruda di! Sallicada arvuiirugami goovai. Maitaagai tascacagi istumaasi aagai goovai —caiti ajudidiu.

²¹ Damos aa icaiti:

—Isviaacamudai goovai amo Diaavora taañicaruda maitistutiadamudai iscaaga ñiooquiagi poduucai isduucai ñioocai goovai. Tomali maitistutiadamudai isduaidagai amo maiñlaadami —caiti lamoco.

²² Aidasi asuusi Jerusaleenaga daacatadai, aidal artoomococatadai. Dai aidal casi aravagimicatadai ismaacalal ivuaadana ajudidíu taaatagitoitai istuigaco idui agal quiuupai. ²³ Daidal asuusi moimaitadai agal quiuupiala siaaco Solomofni portaaligadal taagidu. ²⁴ Daidal atataaanadamigadal ajudidíuicoli guuquiva asuusi abaana daidi itatadai:

—¿Pascadal garaagida agai isbai aapi sallicadal alaCristo ischo ala? —tatadai agai.

²⁵ Taidal asuusi aa noragi daidal itatadai:

—Casiant ganaagidi aana damos aapiml maitiñvaavoitu. Diuusi giñooga giñmaa sallicami ansaidal ivuaadana aana naana maasi istumaasi gagarducami ismaacalacadal calga galmaata iñsioora aana. ²⁶ Damos aapiml maitiñvaavoitudai. Aapiml maitar giñaduñi vaavoitudadami cascada, poduucal isduucal casiganaagidi aana. ²⁷ Giñaduñi vaavoitudadami cal maata giñmamaatatuldaraga daidal giñlamadu ajiopai. Dai aana calga maata giñaduñi vaavoitudadami. ²⁸ Aana calgacalga vuvaidi agai vai tomastuigaco oidacana tavaagiala. Maitipu sioora istutuidi isgiñvoopoidagi giñaduñi vaavoitudadami. ²⁹ Diuusi giñooga agai daidal lacovai vuvaitu agai saidal giñvaavoitudana. Diuusi giñooga sallicamigadal vaamioma namaga istomasioorai dai cascada maitipu sioora istutuidi isvoopoidagi giñooga giñaduñi vaavoitudadami. ³⁰ Aana lamadu giñooga viaa agai vaa sallicami daidal agai vaa tagitoidagai dai agai vaa guvucadagai —tatadai asuusi.

³¹ Amaasi ajudidíu apamu vui ojordai dai maicarsa agaitadai asuusi. ³² Taidal asuusi itatadai:

—Casivuaadana aana mui naana maasi gagarducami guvucadacadal giñooga aapiml gansaagida. ¿Maascadal agaicadal giñmaicarsa agai aapiml? —tatadai asuusi.

³³ Taidal ajudidíu aa noragi daidal itatadai:

—Maisiu ivuaadatai aapi amo istumaasi gaducami aatamal gamaicarsa agai vui ñioocaitai aapi Diuusi agaitai sai aapi arDiuusi damos aapi arcali —tatadai ajudidíu.

³⁴ Amaasi asuusi itatadai:

—Diuusi ñiooquidiala pocaiti saidal adudunucami ajudidíu ardiuusi ducami. Diuusi maacai sallicami cascada. ³⁵ Cal maata aatamal sai istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidiala sallicadal arvaavoi. Dai Diuusi pocaiti sai agai ismaacadal Diuusi maa amo sallicami ardiuusi ducami. ³⁶ Dai Diuusi acovai giñvusaitu daidal giñootoi tami oidagi daama. ¿Ducatai povaiñtatadai aapiml sai aana vui ñioocai Diuusi agaitai ansaidal araana Diuusi marada? ³⁷ Aana ivueeyi naana maasi gagarducami. Diuusi giñooga giñmaa amo sallicami cascada. Dai cascada aliasi gaaagai isaapiml giñvaavoitudagi. ³⁸ Tomasi maivaavoitudai aapiml istumaasi ganaagidi aana vaascala calga maata aapiml isivuaadana aana naana maasi istumaasi gagarducami dai gomaasicadal aliasi gaaagai isvaavoitudagi iñsaana arDiuusi marada dai istavai aana tavaagiaiñdiala dai poduucal vaavoitudagi sai Diuusi giñooga aana giñlamadu daja dai sai aana Diuusi giñooga lamadu daja —tatadai asuusi.

³⁹ Taidal apamu ajudidíu ipalitadai isbaliyagi asuusi dai maisagi damos asuusi mosdavunu ii.

⁴⁰ Amaasi asuusi apamu ii agal aqui Jordán mamojoradiala siaaco alquioma gavapacanitadai avuaana dai ami daaca agai. ⁴¹ Taidal mui oodami iji dai mal ladamu asuusi daidal icaiti:

—Tomasi avuaana maitidui tomali amo istumaasi gaducami vaascala vasi istumaasi aagai agai agaitai idi calli sallicadal arvaavoi —caiti loodami.

⁴² Tai ami mui oodami vaavoitu asuusi.

11

¹ Amo calli Betaaniaga oidacami alia coococatadai. Lázaru taagidu agai. Daidal alázaru susuculidal arMaría dai Maaruta. ² María agai dai alquioma tai asaiti sigian uvaicadal asuusi lacasodal daama dai gacuupacadal gaqui. ³ Daidal María lamadu Maaruta ootoi amo pioofni sai aagidana asuusi sai alia cooco alázaru dai potatadal apioofni asuusi:

—Garbaitacaacamiga, alia cooco gaaamiiguga Lázaru —tatadai apioofni.

⁴ Tai mosmaí asuusi daidal icaiti:

—Agai oí coocodagai dai tomasi muuquiagi vaascala maisiu cascada oí coocodagai. Agai oí coocodagai sai poduucal gooquiala mui oodami maatana issallicadal viaa guvucadagai Diuusi, dai sai loodami maatana ala isalial cal tuiga aana Diuusi marada —tatadai asuusi.

⁵ Tomasi aSuusi sALLicadA oigadai Maaruta aLmadu suculidA aLmadu Lázaru ⁶ vAAscAra anaasi vii aPa goo tasai. ⁷ Dai gooquiara povartadai agai aatama:

—TimadA apamu Judeeamu —gartadai.

⁸ TAdai aatama itadai:

—Mamaatuldiamami, maiquiaa daivusai mui tasai daidA aJudidíu mAAca Judeeara ipaliditadai isgamaicarsagi. ¿Ducatai apamu mAAca imia alidi aapi? —tAdai aatama.

⁹⁻¹⁰ TaidA aSuusi povartadai:

—Tomali amaadutai maitistutuidi isgiñmuaagi maiquiaa naatocai aanA giñaa duiñdaga.

¹¹ Garamiiguga Lázaru cooso dai aanA imia iñagai dai nAñituda iñagai —gartadai aSuusi.

¹² Amaasi aatama itadai:

—Gartaaanadamiga, iscooso agai aidA gia casi gataumadaimi agai —tAdai aatama.

¹³ Povartadai aSuusi potaiya aliditai saidA Lázaru camuu. Damos aatama poliditadai isarvaavoi iscooso agai. ¹⁴ Amaasi aSuusi sALLi garaagidi dai povartadai:

—Camuu Lázaru. ¹⁵ Dai cAagadu ismaiLmadu daacatadai aanA. Poduucai vaamioma cAagaduca agai aapimA gANvaatara, vaamioma giñvaavoituda agai cascada. Tiñda —gartadai aSuusi.

¹⁶ Amaasi aTomás masmaacada cuate aagaiña povartadai:

—Toidá cascada amapai cooyi aatama —gartadai aTomás.

¹⁷ Tai mosaayi aSuusi Betaaniara dai maí iscasi apaduitadai maaco tasai isyaasapi aLázaru. ¹⁸ Betaaniaiñdara miaaga Jerusaleenamu para goo mil dan taan sientro aasi.

¹⁹ Dai mui judidíu caayai dai daadiji Maaruta aLmadu María camuucucui Lázaru. ²⁰ Aidasi aMaaruta maí isaSuusi camiaadimi, ii agai dai mAA vuidara ajia agai. Damos aMaría anaasi quiiyara vii. ²¹ DaidA aMaaruta itadai aSuusi:

—Giñtaanadamiga, istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsiaagi. ²² Damos cAA maata aanA sai Diuusi iduñia agai tomastumaasi istumaasi aagida aapi —tAdai aMaaruta.

²³ TaidA aSuusi itadai:

—Gasiaagi apamu duaacamu —tAdai aSuusi.

²⁴ TaidA aMaaruta itadai:

—Aja, cAaga maata aanA sai apamu duaaca agai agai siAAscada aiyagi istuigaco dudu-aacagi vaasi coidada —tAdai aMaaruta.

²⁵ Amaasi aSuusi itadai:

—Aanana agai dai apamu duduaacalda iñagai coidada sitomastuigaco oidacamu agai. Siorea giñvaavoitudai tomasi muuquiagi vAAscara tomastuigaco oidaca agai tavaagira.

²⁶ Dai siorea oidaga giñvaavoitudaiti agai gia maiimi agai aDiaavora aLmadu. ¿Vaavoitudaipasí aapi imaasi? —tAdai aSuusi.

²⁷ TaidA aMaaruta itadai:

—Aja, vaavoitudiana isaapi araCristo, Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiañdara. Agai vaa ismaacada tavapi nAnaracatadai aatama —tAdai aMaaruta.

²⁸ Caaagidi aMaaruta gomaasi dai ii dai duudusali aagidi gasuculi María dai potadai:

—Garmamaatuldiamami cadivia dai gavaidi —astadai aMaaruta.

²⁹ Amaasi mosmaí agai gomaasi dai caquiva dai ii dai mAA viaatuli aSuusi. ³⁰ Maiquiaa vaatadai aSuusi caayara. Quiaa momAAca caaacatadai agai siaaco aayi aMaaruta. ³¹ Aidasi aJudidíu ismaacada quiiyara daraacatadai aLmadu aMaría taA isagai todian duucai caquiva dai otoma vuusai oidi agai aMaría. Agai povanliditadai isimia agai agai mAAca siaaco yaasapi asiAgida dai ami suaacada agai.

³² Amaasi acai aMaría mAAca siaaco caaacatadai aSuusi gatootonacada caquiva agai aSuusi vuidara daidA itadai:

—GiñbaitacAAacamiga istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsiisi —tAdai aMaría.

³³ Mostaagacai aSuusi issuanai aJudidíu aLmadu aMaría sALLicada soigalli agai. ³⁴ DaidA itadai:

—¿Vaaco yaasa aapimA agai? —tAdai aSuusi.

Tai agai itadai:

—Gartaaanadamiga tiñda pai nida —tAdai agai.

³⁵ TaidA aSuusi sosoa. ³⁶ Amaasi aJudidíu icaiti:

—Dañi sALLicada oigaditadai goovai —caiti aJudidíu.

³⁷ Damos aAmoco icaiti:

—Idi cALLi nAnaaavatu amaiñaadami. CAAga istuidimudai goovai issoiñagi aLázaru simaimuuquimudai agai —caiti agai.

³⁸ Taid^Λ ^ΛSuusi ^Λpamu soig^{ΛΛ} aid^Λsi caajimi ^Λt^Λjovai siaaco yaasapi ^ΛLázar^Λ. Dai ^Λt^Λjovai vaac^Λaac^Λt^ΛΛ daja ^Λmo odai gaducami. ³⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Maigovai^Λv^Λr daasa goodai —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Taid^Λ ^ΛMaaruta suculid^Λ ^Λmuuquiad^Λ it^Λt^Λdai:

—Giñt^Λaan^Λdamiga, casi ^Λp^Λdui maaco tasai ismuu goovai dai galiuvai goovai nai iñ^Λlidi aana —t^Λt^Λdai ^ΛMaaruta.

⁴⁰ D^Λmos ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—¿Maitasi ^Λr^Λvaavoi said^Λ g^Λaaagidi aana isvaavoitudagi aapi ^Λnaidagi is^ΛDiuusi s^Λallic^Λ ^Λv^Λaa g^Λuvucadagai? —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴¹ Amaasi maigovai dai ^Λgai ^Λoodai. Taid^Λ ^ΛSuusi taí ^Λn^Λaaava daid^Λ it^Λt^Λdai Diuusi g^Λooga:

—Giñooga, baigiñ^Λlidi aana aapic^Λ ^Λisgiñ^Λca^Λcana aapi siuu duucu g^Λñiooquiada aana.

⁴² C^Λaa ga maat^Λ aana is^Λv^Λaa^Λsca^Λt^ΛΛ giñca^Λcana aapi d^Λmos sivi poduucagi g^Λaaagidi aana sai ^Λv^Λasi idi oodami ismaac^Λ ^Λtanasi guica vaavoitudagi isaapi giñootoi —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴³ Dai capot^Λcaí ^ΛSuusi cavami iña daid^Λ it^ΛΛi:

—¿Lázar^Λ vuusaíñi! —t^Λt^Λdai.

⁴⁴ Tai vuusai ^Λmuuquiad^Λ dai quiaa biisapicatadai noonovid^Λ dai ^Λcasod^Λ ^Λmo icusi t^Λv^Λaducamic^Λ ^Λdai. Daid^Λ vuivasad^Λ ^Λp^Λ quiaa biisapi ^Λmo icusic^Λ ^Λdai. Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Upanavurai vaid^Λ ^Λistuid^Λ aim^Λraíña —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁵ Dai muidutai ^Λjudidíu ismaac^Λ ^Λoidatucuitadai ^ΛMaría vaavoitu ^ΛSuusi ^Λnaiditai is^Λp^Λn duaacali ^ΛSuusi Lázar^Λ. ⁴⁶ D^Λmos ^Λamoco ^Λjudidíu ismaac^Λ vuid^Λ ^Λv^Λaa ^ΛSuusi iji dai ^Λnaida agai ^Λfariseo dai aagidi istumaasi idui ^ΛSuusi. ⁴⁷ Amaasi ^Λfariseo ^Λamadu ^Λt^Λtaaan^Λdamigad^Λ ^Λpapaali g^Λn^Λmapagi ^Λjudidíu dudunucami daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿Tuma duuna aat^Λma? Idi c^Λali ivueeyi mui naana maasi g^Λar^Λducami. ⁴⁸ Ismosdagitu aat^Λma dai maitiduñiagi tomali ^Λmo istumaasi muidutai vaavoituda agai ^Λgai daid^Λ ^Λt^Λtaaan^Λdamigad^Λ ^Λromamanu dadimu dai daitudamu g^Λr^Λquiuuupaiga g^Λduc^Λ ^Λdai g^Λar^Λoodamu —t^Λt^Λdai ^Λjudidíu.

⁴⁹ D^Λmos ^Λmoco ^Λvaamioma t^Λtaaan^Λdamigad^Λ ^Λjudidíu saagida ismaac^Λ ^ΛCaifási t^Λagidu dai aid^Λ uumi^Λ ^Λgai ^Λrbait^Λcaac^Λamigad^Λ ^Λpapaali aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Vupuiirugami aapima, maimaata tomali ^Λmo istumaasi. ⁵⁰ Maimaata aapima isvaamioma ^Λrc^Λaa gai aat^Λma g^Λr^Λv^Λatar^Λ ismuuquiagi ^Λmo c^Λali ^Λv^Λasi oodami ^Λv^Λatar^Λ dai poduucai maiugitimu ^Λv^Λasi ^Λoodami —ast^Λt^Λdai Caifási.

⁵¹ D^Λmos Caifási pocaiti maisiu poduucai tagitaitai ^Λagi ^Λgai baiyoma ^Λgai ^Λrbait^Λcaac^Λamigad^Λ ^Λpapaali casc^Λ ^ΛDiuusi poduucai tagitoli ^Λgai ismuuquiagi ^ΛSuusi ^Λjudidíu ^Λv^Λatar^Λ. ⁵² Dai maisiu mos^Λcaasi ^Λjudidíu ^Λv^Λatar^Λ muuquia agaitadai ^ΛSuusi baiyoma ^Λv^Λasi oodami ismaac^Λ ^Λaipa oidaga ^Λv^Λasi oidig^Λ. ⁵³ Aid^Λ tas^Λ ^Λabiaad^Λ ^Λt^Λtaaan^Λdamigad^Λ ^Λjudidíu gagaagaimi isducatai muaagi ^ΛSuusi.

⁵⁴ Cascad^Λ ^ΛSuusi camaiamarai caayana ^Λjudidíu saagida. Baiyoma ii ^Λgai Judeeaiñ^Λ ^Λm^Λ Efraiinamu ^Λmo ali quiiy^Λ ^Λoidigana ugidana. Dai movaasi daraaja aat^Λma ^Λamadu ^ΛSuusi.

⁵⁵ Aid^Λ ^Λcamiaadimitadai ^Λsiaa duudagai istuigaco ^Λjudidíu t^Λtagitoiña aid^Λsi Diuusi c^Λagac^Λ ^Λvuvaitu cajiudad^Λ Ejiipituaíñ^Λ ^Λsiaa duudagai pascua t^Λagidu. Dai mui oodami ^Λaali quiiquiaíñ^Λ ^Λiji Jerusaleenamu dai ami iduñi ^Λgai istumaasi g^Λaaagaitadai siduñiagi maiquiaa acai ^Λg^Λ ^Λsiaa duudagai. ⁵⁶ Gagaagaimi ^Λoodami ^ΛSuusi dai ^Λg^Λ quiiupi^Λ ^Λguacacatadai dai aipac gant^Λcaai daid^Λ icaiti:

—¿Tumaasi t^Λtagitoi aapima? ¿Bais divimu ^ΛSuusi sivi siaa duudag^Λ? —ascaiti.

⁵⁷ ^Λfariseo ^Λamadu ^Λt^Λtaaan^Λdamigad^Λ ^Λpapaali gaaagidi sai soor^Λ ^Λmatiagi siaaco daja ^ΛSuusi sai aagidaña vaid^Λ ^Λjudidíu b^Λjiagi ^ΛSuusi.

12

¹ Quiaa ^Λv^Λagacatadai naadami tasai isaayagi ^Λsiaa duudagai taid^Λ ^ΛSuusi ii Betaaniamu. Ami oidacatadai ^ΛLázar^Λ ^Λgai vaa ismaac^Λ ^ΛSuusi ^Λpamu duaacali ^Λcoidad^Λ saagidaíñ^Λ. ² Tai ami ^Λoodami vaí ^ΛSuusi sai gauugana. Taid^Λ ^ΛMaaruta gabibi dai ^ΛLázar^Λ meesa vuid^Λ ^Λdaiva ^ΛSuusi ^Λamadu. ³ Amaasi ^ΛMaría v^Λaa p^Λg^Λ taucami litro asaiti sigian uvadami s^Λallic^Λ ^Λnam^Λacami. Dai t^Λi ^Λgai ^Λasaiti ^ΛSuusi ^Λcasod^Λ dai g^Λc^Λuupac^Λ ^Λgaqui. Tai s^Λallic^Λ ^Λsigian uvaitu ^Λv^Λasi ^Λquii^Λ. ⁴ Amaasi ^ΛUudasi Iscaliote ^Λmo maatar^Λdamigad^Λ ^ΛSuusi ñiooqui ^ΛSuusi. ^Λgai vaa Uudasi ^ΛSimuñi marad^Λ daid^Λ gat^Λagida agaitadai ^ΛSuusi daid^Λ pot^Λt^Λdai:

⁵ —ζTuisi maitΛgagaara idi asaiti sigian uvadami? CΛΛga γΛVuiimudai parΛ vaic sientio piisu dai agaicΛΔΛ soifnamudai aatΛMΛ Λsoitutuigami —tΛtΛdai ΛUudasi.

⁶ DΛmos ΛUudasi potΛtΛdai maisiu soigΛΛlidityai Λgai ΛsoitutuigamicΛΔΛ baiyoma ΛΓΛΛsivogami Λgai cascΔΔΛ pocaiti. Λgai argΛrtumifnsiga nuucadacamicatadai dai γΛΓΛΛsidiifna. ⁷ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—Dagitoifi goooqui. Dagitoifi vai bai daasana goovai gogaa asaiti ismaacΔΔΛ vii asta mΛsilaascΔΔΛ giñyaasagi. ⁸ VΛΛscΛΓΛ oidaca Λgai soitutuigami γΛnsaagida vΛrai soicΔΔΛ dΛmos aanΛ mai vΛΛscΛΓΛ oidacamu aapimΛ γΛnsaagida —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁹ Muidutai Λjudidiu mai isΛSuusi BetaaniΛΓΛ daacatadai. Dai mΛΛca iji maisiu mosΛcaasi naidi Λlidityai ΛSuusi dΛmos naidi alidityadai ΛLζazu ΛpΛ. Λgai vaa Lζazu ismaacΔΔΛ ΛSuusi duaacali coidΛ saagidiaifndΛΓΛ. ¹⁰⁻¹¹ Dai muidutai judidiu mai isΛSuusi duaacali ΛLζazu dai cascΔΔΛ gajiaadΛΓΛ viaa Λjudidiu vaavoidaragadΛ dai vaavoitudaimi ΛSuusi. CascΔΔΛ ΛtΛtΛaanΛdamigadΛ Λpapaali bai idui ismuaagi ΛLζazu ΛpΛ.

¹² Mui oodami JerusaleenΛΓΛ dada gosiaa duudagΛΓΛ. Dai cajioma Λoodami sai siaadico divia agaitadai ΛSuusi JerusaleenΛΓΛ. ¹³ Amaasi Λoodami guicuma souvali maamaradΛ dai iji dai mΛΛ vuidΛΓΛ aayi ΛSuusi dai iifnaquimi daidΛ icaiti:

—Alia siaa duutudai aatΛMΛ Diuusi. AatΛMΛ ipΛlidi sai Diuusi alia cΛΛgacΛΓΛ naijadagi ΛraigadΛ Λjudidiu ismaacΔΔΛ divia Diuusi guvcadadΛcΔΔΛ —caiti Λoodami.

¹⁴ TaidΛ ΛSuusi tΛΛ Λmo asfiitu dai dan daiva poduucai isduucai gaaagidi Diuusi fiiooquituldiadamigadΛ Diuusi fiiooquidΛΓΛ dai podu ooja:

¹⁵ MaitavΛΓΛ duduaadicuda aapimΛ JerusaleenΛΓΛ oidacami.

Dañi bΛrimΛi γΛraiga Λmo asfiitu dan daitugai.

Asduu ooja Diuusi fiiooquidΛΓΛ.

¹⁶ AidΛ ΛpΛdui gomaasi maimai aatΛMΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi istuisi podui. DΛmos goooquiΛΓΛ aidΛsi ΛSuusi Λpamu nora tΛvaagiamu aidΛ gia tΛgitu aatΛMΛ isDiuusi fiifiiooquituldiadamigadΛ ooja Diuusi fiiooquidΛΓΛ aagaitai ΛCristo dai sai poduucai ΛpΛdufna agaitadai.

¹⁷ Λoodami ismaacΔΔΛ moguucacatadai ΛSuusi ΛΛmadu aidΛsi Λgai vai ΛLζazu quiaa yaasapicatai Λgai dai naidi Λgai isΛSuusi duaacali ΛLζazu coidadΛ saagidiaifndΛΓΛ aagidi aa oodami istumaasi naidi. ¹⁸ CascΔΔΛ iji Λoodami dai mΛΛ vuidΛΓΛ aayi ΛSuusi. CΛΛ maata Λoodami isΛSuusi idui Λmo istumaasi γΛducami. ¹⁹ Amaasi Λfariseo aipaco γΛnaagidi daidΛ icaiti:

—Dañi. Maitistutuidi aatΛMΛ isbΛiyagi ΛSuusi sivi. VΛΛscatai oidΛtucui Λgai cascΔΔΛ —ascaiti Λfariseo.

²⁰ Λoodami saagida ajioopaitadai ΛΛmo giliego. Λgai dada JerusaleenΛΓΛ sai siaa duutuda Λgai Diuusi Λsiaa duudagΛΓΛ. ²¹ Dai Λgai miaadΛΓΛ guuquiva ΛPiili ismaacΔΔΛ ΛΓBetasaidΛΓΛ oidacami. Betasaida ΛΓΛmo ali quii Galilea dΛvΛΛΓiΛΓΛ. DaidΛ Λoodami giliego itΛtΛdai ΛPiili:

—Aapi cΛΛli, aatΛMΛ naida ΛΓΛlidi ΛSuusi —astΛtΛdai Λgiliego.

²² TaidΛ ΛPiili ii dai aagidi ΛAandΛΓΛsi. TaidΛ vΛgoocatai iji dai aagidi ΛSuusi. ²³ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ ΛrΛgai ismaacΔΔΛ viaa Λmo sΛΛlicami dai caayai istuigaco matiagi oodami isvaamioma namΛga giñsΛΛlicamiga sitomasmaascΔΔΛ sΛΛlicami. ²⁴ Vaavuiva isΛmo caidΛ tΛligi vΛΛscΛΓΛ mosaliΛmaducana asta mΛsilaascΔΔΛ Λsiagi vai vusaci vupusiadΛ dai γΛΛrai vai uugiatai Λstucaci dai muuratai vai muidarΛi tΛligi. ²⁵ SioorΛ ivuaadagi ΛΛgi istumaasi ipΛlidi, Λgai gia iimimu ΛDiaavora ΛΛmadu, dΛmos sioorΛ maiivuaadagi ΛΛgi istumaasi ipΛlidi tami oidigi daama Λgai gia cΛΛgacΛΓΛ vuusaimu dai tomastuigaco oidacamu tΛvaagiΛΓΛ. ²⁶ IsΛmaadutai giñsoicΔΔΛ liadagi gΛaagai isgiñoidΛtucudagi dai tomasiaaco aimΛrda aanΛ movaasi aimΛradagi Λgai ΛpΛ. Dai sioorΛ giñsoicΛi, giñsooga cΛΛgacΛΓΛ naijada Λgai, Λgai.

²⁷ Camuquiadan tada aanΛ soigiñlidityai. DΛmos vΛΛscΛΓΛ maiagidamu aanΛ giñsooga sai giñsoifna ismaisii soimaasi taatagi aanΛ. AanΛ divia tami oidi daama dai soimaasi taata iñagai dai muuquia iñagai oodami vΛΛtΛΓΛ, cascΔΔΛ maiagidamu aanΛ giñsooga sai giñsoifnana nai maisoimaasi taata aanΛ. ²⁸ Baiyoma aagidamu aanΛ giñsooga sai vΛΛsi oodami maatana sai Diuusi ΛrbaitΛcΛaacamigadΛ vΛΛsi oidigi dama oidacami dai sai vΛΛscatai siaa duutuudagi Diuusi —tΛtΛdai ΛSuusi.

Amaasi fiioo Diuusi tΛvaagiaifndΛΓΛ daidΛ itΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—Aoodami gia maata isaapi siaa giñduutudai soimaasi taatamai aapi cascada —tatadai Diuusi.

²⁹ Taidaa aoodami ismaacada novaasi guucacatadai daida cai isDiuusi ñioo icaiti sai covoi oidigi dai aa aoodami icaiti:

—Amo taañicaruda Diuusi ñiooqui —caiti.

³⁰ Amaasi aSuusi potatadai aoodami:

—Pocaiti giñooga sai aapimaa maataana isagai caagacaga giñnaidi. ³¹ Camiaadimi istuigaco camainamaaca agai aDiaavora saalicamigada tami oidigi daama baiyoma aana iñsaalicamiga namaca agai. ³² Dai masiascada giñsiisagi curusiaba Diuusi soña agai muidutai vaasi oidigi daama sai giñvaavoitudana —tatadai aSuusi.

³³ Potatadai aSuusi sai maataana aoodami isducatai muuquia agai agai. ³⁴ Taidaa aoodami aa noragi daida itatadai:

—Diuusi ñiooquidaga pocaiti saidaa aCristo tomastuigaco oidaca agai. ¿Ducata caiti aapi saidaa aoodami siisapa agai amo curusiaba agai ismaacada viaa amo saalicami? ¿Sioora agai ismaacada viaa amo saalicami? —tatadai aoodami.

³⁵ Amaasi aSuusi itatadai:

—Aanaa quiaa daacamu aapimaa amadu aara chilaqui tasai dai ganmamaatulda iñagai aana. Caagavar giñcaaca aapimaa istumaasi ganaagidi aana vai poduucacaa caagacaga oidacagi dai caagacaga vuvacuiaagi. Sioora maicacaga oidaga maimaata siaaco iimia agai coocai. ³⁶ Aliasi gaagagai isvaavoitudadagi aapimaa istumaasi ganmamaatuldi aana quiaa daacatai aana aapimaa ganamadu vai poduucacaa caagacaga oidaca aapimaa —tatadai aSuusi.

Caagidacai aSuusi imaasi ii abiaadaga dai gaaasto taidaa aoodami camaitaa.

³⁷ aSuusi idui mui naana maasi istumaasi gargarducami aoodami vuitapi damos vaascaga maivaavoitu agai. ³⁸ Poduucacaa aadui istumaasi gaaagidiña Diuusi ñiooquitudiadamigada Isaiacaru potatadai agai Diuusi:

GiñDiuusiga baitoma tomali amaadutai maivaavoitu aidasi aagidi aatama ganiñiooquitudiadamiga ganiñiooqui aoodami.

Tomasi aoodami naidi issalicada viaa aapi giñDiuusi guvucadagai vaascaga maimaata naidi istumaasi aadui.

Astatadai Isaiacaru.

³⁹ Dai Isaiacaru ooja aara istuusi maitistutuidi aoodami isvaavoitudadagi dai podu ooja:

⁴⁰ Najadamu agai istumaasi ivueeyi Diuusi damos Diuusi maidagito ismaata najadagi.

Ducami iscuupicagi vuupuida.

Caagaa agai Diuusi ñiooquidaa damos Diuusi maidagito ismaata caacagi.

Dai Diuusi pocaiti: “Agai maima duucacaa ganatagito alidi dai maitanvaavoitu vai poduucacaa caagacaga ganvuvaidan aana”, ascaiti Diuusi.

Asduucacaa ooja Isaiacaru.

⁴¹ Pocaiti Isaiacaru aagaitai aCristo. Isaia naidi aCristo gacoosigaga dai poduucacaa mañissalicada vaamioma viaa guvucadagai aCristo sitomasioora dai isvaamioma taanañi sitomasioora.

⁴² Damos vaascaga muidutai aJudiduu taanaadamigada vaavoitu aSuusi damos maiaagidi vaasi oodami. Agai aabaidi ismaatamudai aFariseo. Agai camaidagitu isvaapaquiagi aquiupaigadaga. ⁴³ Vaamioma oojoidi agai isaoodami caagacaga najadagi siaDiuusi.

⁴⁴ aSuusi cavami iña daida icaiti:

—Tomasioora sioora iñvaavoitudadagi agai vaavoitudai aara Diuusi giñooga. Agai agai daida giñootoi. ⁴⁵ Dai tomasioora sioora maata istuiga aana caaga maata istuiga agai ismaacada giñootoi. ⁴⁶ Aana andivia tami oidigi daama vai aoodami maataana istumaasi Diuusi ipalidi isvuaadadagi dai divia aana sai sioora giñvaavoitudadagi camaisoimaasi ivuaadagi. ⁴⁷ Tomasioora sioora caacagi istumaasi gaagida aana dai maitiñagadagi aana maitaga ismaacada gaaagida iñagai isducatai soimaasi taata agai agai. Aana divia tami oidigi daama sai caagacaga vuvacana oodami, dai maisiu aagida iñagai oodami isducatai soimaasi taata agai agai. ⁴⁸ Tomasioora sioora gajaadaga giñviaa aana dai maivaavoitudadagi giñiooqui agai gia saalicada soimaasi taata agai siascada caugitlagi oidigi. Giñmamaatuldiaragacada caaga gamaatamu isagai arsoimaasi ivuaadami. ⁴⁹ Istumaasi aagai aana maitaraan aagi giñiooqui baiyoma aana aagai mosacaasi istumaasi ipalidi giñooga. Agai giñootoi daida giñaagidi istumaasi ganaagida aana dai istumaasi ganmaatatuldiagi aana. ⁵⁰ Dai caa maata aana sai istumaasi giñaagidi giñooga ansai gaaagidana gomaasica caagacaga vuvacai oodami. Cascada aana angaaagidi mosacaasi istumaasi giñajai giñooga ansai gaaagidana —caiti aSuusi aoodami.

13

¹ Dai cayoga aayitadai asiaa duudagai istuigaco ajudidíu tatagitoiña aidasi Diuusi caaagacata vuvaitu Ejiipituaiñdaga, mosamo tasai vaaaga. Camaatacatadai asuusi iscaaayi istuigaco daivunu imia agai agai idi oidigiañdaga dai apamu noragia agai mala siaaco daja oogada. Asuusi saalicada oigadai vaaasi ismaacada vaavoitudai agai tami oidi daama, vaaasi galbadagacada oigadai agai.

² Dai asuusi amadu aatama mamaatardamigada gacueeyitadai tucara. Taida laquioma abiaadaga adiaavora divia Simuñi marada Uudasi Iscaliote amadu dai ipalitu isgatalagida agai asuusi sai balana agai ismaacada vuidaga vaatacatadai. ³ Asuusi maatacatadai isDi-uusi oogada agai ootoi tami oidi daama tavaagiaiñdaga dai isapamu gaamu aa gasiagi Diuusi amadu. Dai agai maatacatadai apara isloogada camaa guvucadagai sai taanaañña vaasiaacatai. ⁴ Daida quiaa acueeyitadai asuusi amadu aatama mamaatardamigada dai caquiva agai dai maigo dai gadaamanaga yuucusi dai bai amo gaquidacarui dai gapuraan vuu. ⁵ Amaasi toa suudagi amo vaatejaga dai gaaagacai garvacuañimi gaaacaso aatama mamaatardamigada. Dai gaquigi gaquidacarucada ismaacada gapuraana vuutadai.

⁶ Dai aidasi vacuaañda agaitadai agai asimuñi Piiduru aacasoda agai potatadai:

—¿Aana iñaacaso pasvacuaana agai ara? —tatadai.

⁷ Taida asuusi aa noragi daida itatadai:

—Sivi maimaata naidi aapi istuma vueeyi aana damos gooquiaga gia maata naidamu aapi —tatadai.

⁸ Damos Piiduru itatadai:

—Aana giñaacaso gia tomali amo imidagai maitiñvacuaañdamu aapi —tatadai.

Taida asuusi itatadai:

—Ismaivacuaana aana gaaacaso aida gia aapia maitargiñaduñi —tatadai.

⁹ Taida asimuñi Piiduru itatadai:

—Giñbaitacaacamiga aida gia maisiu mosacaasi giñaacaso vacuaanamu aapi, gaaagai pasvacuaanagi aapi giñnoonovi daida giñmoo ara —tatadai.

¹⁰ Damos asuusi itatadai:

—Sioora utudami ganvapaaviagi maitaagai isvvasi tuucugada vacuaanagi mosacaasi aacasoda gaaagai isvacuaanagi. Dai aapima cavuaañcam vii damos maisiu vaascatai —tatadai asuusi.

¹¹ Caa mai asuusi sioora taagida agaitadai, cascada pocaiti sai maivaascatai vuaañcam vii, poduucai taiya alidi asuusi isarsoimaasi ivuaadami agai ismaacada taagida agaitadai.

¹² Dai canaato vacuaañdacai asuusi aatama mamaatardamigada aacasoda apamu gaaai gadaamanaga yuucusi dai apamu daiva meesa vuidara. Daida itatadai aatama maataardamigada:

—¿Maatamasi naidi aapima istumaasi idui aana aapimacada? ¹³ Aapima maataatuldiamu dai baitacaacami giñaagai daida arvaavoi iñsaana armamaatuldiamu daida arbaitacaacami cascada poduucai calga aagai aapima. ¹⁴ Dai aana iñsmaacada argamamaatuldiamiga daida argabaitacaacamiga cavacoi aana aapima gaaacaso cascada aliñi gaaagai masiaipacoga ganvacuaañdiadagi aapima gaaacaso. ¹⁵ Aapima aliñi gaaagai masivuaadagi ara isducatai ivueeyi aana. ¹⁶ Vaavuava istumaasi gaaagidi aana sai tomali amo pioñi maivaamioma namaga isgaaamu dai tomali amo ootosicami maivaamioma namaga sia agai ismaaca ootoi. ¹⁷ Masimaata caa aapima vaaasi imaasi dai lagiditai caa saalicada baiganliadamu aapima.

¹⁸ Dai aana maivaascatai gaaagai aagaitai masaida arsoimaasi ivuaadami. Caa maata ismaacada covai vuvaitu aana. Dai vaacata aliñi gaaagai isapaduñiagai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidaga dai poduucai aagai: “Agai vaa ismaacada giñlamadu acueeyi casi giñvuidaga gai”, caiti Diuusi ñiooquidaga. ¹⁹ Gaaagidi aana imaasi maiquiaa apaduucai vai poduucai saascada apaduñiagai aapima vaavoitudana iñsaana agai iñsmaacada aagai aana. ²⁰ Vaavuava istumaasi gaaagidi aana sai sioora miaadagidagi giñootosa agai gia giñmiaadagi aana ara dai sioora giñmiaadagidagi aana agai gia miaadagi agai ismaacada giñootoi —gartatadai asuusi.

²¹ Caaagidacai asuusi imaasi saalicada soigaaali agai dai saali aagidi dai potatadai:

—Vaavuava ismaadutai aapima giñtaagida agai saida giñbalana giñvuidaga vaatacamu —tatadai asuusi.

²² Amaasi aatama mamaatardamigada agai aipaco garnanlidimi vaascatai maimaacatai ismaacada aagai asuusi.

²³ Aan^Λ Suusi abaana daivacai gauu. Aan^Λ aliasi giñoi^gadaiñ^a Suusi. ²⁴ Vaid^Λ Simuñi Piiduru g^Λnoovica^d giñisigidi ansai tacacana sioora^Λ agai^Λ agai. ²⁵ Amaasi aan^Λ aabanion daiva^Λ Suusi daid^Λ it^Λadai:

—Giñbaitaca^Λacamiga. ¿Voora^Λ agai^Λ aapi? —tat^Λadai aan^Λ.

²⁶ Taid^Λ Suusi giñaa noragi daid^Λ povaiñtat^Λadai:

—Vad^Λidamu aan^Λ laachi paana dai maa^Λ quia aan^Λ gi^Λgiava^Λ agai —iñtat^Λadai.

Amaasi vad^Λitu laachi paana dai maa^Λ Uudasi. Agai armarad^Λ Simuñi Iscaliote. ²⁷ Dai mosbai Uudasi paana daid^Λ Diaavora vaa ib^Λdagara^Λ agai. Amaasi Suusi it^Λadai Uudasi:

—Istumaasi iduñia^Λ agai aapi, otoma iduñi^Λ tuduidi —tat^Λadai.

²⁸ Damos tomali amaadutai ismaacada^Λ mees vuidara^Λ daraaja maimaata^Λ ca^Λ istuusi pot^Λadai Suusi. ²⁹ Uudasi agai dai bai darasacana va^Λascatai tumiñsigada^Λ cascada^Λ amaadutai poduucai gantatagito sai Suusi taana^Λ issavada^Λ agai amo istumaasi tumiñsicada^Λ siaa duudagara^Λ va^Λatar^Λ si^Λpa maaquiagi amo istumaasi asoitutuigami. ³⁰ Dai mosgau paana Uudasi dai vuusai quiidigamu. Dai casi arturacatadai.

³¹ Dai mosvuusai Uudasi taid^Λ Suusi potai:

—Sivi gia maatamu oodami issallicada^Λ viaa aan^Λ guvucadagai aan^Λ iñsmaacada^Λ viaa amo sallicami. Dai maatamu ara^Λ issallicada^Λ siaa duutudai aan^Λ Diuusi giñoo^g muucucai aan^Λ curusiaba sai calagacata^Λ vuvacana oodami poduucai isduucai agai ip^Λlidi. ³² Silascada^Λ aan^Λ iñsmaacada^Λ viaa amo sallicami ta^Λagidagi aoodami isDiuusi giñoo^g sallicada^Λ viaa guvucadagai aid^Λ gia Diuusi giñoo^g ta^Λagidamu oodami issallicada^Λ viaa aan^Λ guvucadagai ara^Λ. Dai otoma iduñimu^Λ agai gomaasi. ³³ Giñaduñi camaitav^Λapi daacamu aan^Λ aapim^Λ g^Λna^Λmadu. Aapim^Λ giñgaagamu dai maitiñta^Λagimu. Dai aan^Λ anganaagidi aapim^Λ apan duucai agidi aan^Λ a^Λjudidu sai maaca siaaco imiagi aan^Λ, aapim^Λ maitistutuidi isiimiagi. ³⁴ Dai aan^Λ g^Λnaagidi idi ñooqui utudui sai aapim^Λ aipacoga g^Λnoig^Λadaiñ^a. Poduucai isduucai g^Λnoig^Λadai aan^Λ poduucai ara^Λ aliasi gaaagai masiapim^Λ aipacoga g^Λnoig^Λadagi. ³⁵ Vai poduucai va^Λsi oodami oidi daama calaga maatamu masiapim^Λ argiñmamaata^Λrdamiga —tat^Λadai Suusi.

³⁶ Taid^Λ Simuñi Piiduru it^Λadai:

—Giñbaitaca^Λacamiga, ¿pa imia^Λ agai^Λ aapi? —tat^Λadai.

Taid^Λ Suusi it^Λadai:

—Maaca siaaco imia^Λ ñagai aan^Λ aapi maitistutuidi isiñoidági sivi, damos gooquiarioma giñoidámu aapi —tat^Λadai Suusi.

³⁷ Amaasi Piiduru it^Λadai:

—Giñbaitaca^Λacamiga, ¿tuisi maitistutuidi aan^Λ is^Λoidá sivi? Aan^Λ baigiñduu iñsmuuquiagi aapi g^Λva^Λatar^Λ —tat^Λadai.

³⁸ Taid^Λ Suusi it^Λadai:

—Mospocaiti aapi isbaigadu^Λ p^Λsmuuquiagi aan^Λ giñva^Λatar^Λ. Baiyoma sivi tucara^Λ maiquiaa cucuicai atacucu pot^Λimu aapi vaicojo ismaitagiñmaata.

14

¹ Maitav^Λrvaama^Λ an^Λliada aapim^Λ. Calgavar^Λ vaavoitudada Diuusi dai calgavar^Λ giñvaavoitudada aan^Λ ara^Λ. ² Maaca siaaco daja giñoo^g muidu baabaqui. Dai maaca imia ñagai aan^Λ dai movai duuñimu^Λ aan^Λ siaaco oidaca aapim^Λ. Ismaitarvaavoicamudai imaasi aan^Λ gia maitanaagidamudai. ³ Dai caimacai aan^Λ bai duuñimu^Λ siaaco oidaca aapim^Λ aid^Λ gia apan divimu^Λ aan^Λ daid^Λ ganvaidacamu aan^Λ vai aapim^Λ oidacagi aan^Λ iñ^Λmadu. ⁴ Aapim^Λ gia ca^Λ maata^Λ siaaco imia ñagai aan^Λ dai maata^Λ ara^Λ voi —tat^Λadai Suusi.

⁵ Taid^Λ Tomás it^Λadai:

—Giñbaitaca^Λacamiga aatama^Λ maimaata^Λ siaaco imia^Λ agai^Λ aapi. ¿Duucata^Λ maatana aatama^Λ voi? —tat^Λadai.

⁶ Taid^Λ Suusi it^Λadai:

—Aan^Λ voi iñducami aapim^Λ ganva^Λatar^Λ cascada^Λ aanacada^Λ aimu aapim^Λ maaca siaaco daja Diuusi. Dai aanacada^Λ maatamu istumaasi arvaavo^Λ. Dai aan^Λ g^Λnaacai ib^Λdagai utudui. Mosacaasi sioora^Λ giñvaavoitudagi aimu maaca siaaco daja giñoo^g. ⁷ Iscalaga maatamudai aapim^Λ iñsioora^Λ aan^Λ aid^Λ gia maatamudai aapim^Λ giñoo^g ara^Λ. Damos sivi maat^Λ aapim^Λ agai can^Λidi agai cascada^Λ —tat^Λadai Suusi.

⁸ Taid^Λ Pili it^Λadai:

—Giñbaitacaacamiga, gardagitoñi tasnaida aatama Diuusi garooga. Mosacaasi gomaasi ipalidi aatama —tatadai aPiili.

⁹ Taid aSuusi itatadai:

—Piili, mosaa tavapi daja aana ganamadu. ¿Ducatai maitiñmaata aapima quiaa? Sioora giñnaidi agai naidi giñooga aapa. ¿Tuipasi giñaagidi iñsaana gandagituagi masnaidagi aapima Diuusi garooga? ¹⁰ ¿Maitapasvaavoitudai aapi ismosamadugan tuutuiga aana amadu garooga? Idi ñooqui ismaacada gnaagidi aana maisiu aagi giñtagitoidacada agai aana. Garooga agai daida giñnamadu daja daida giñmaa guvucadagai isiduuna aana aa duiñdagada agai. ¹¹ Giñvaavoitudavurai aapima isamadugan tuutuiga aana amadu garooga. Ismaitiñvaavoitudai mosacaasi giññiooquicada aida gia giñvaavoitudavurai aapima anaana maasi gagarducamicada iñsmaacada ivuaadana aana. ¹² Saallicada avvaavoi isagai ismaacada giñvaavoitudai iduññimu aapa naana maasi gagarducami poduucai isduucal ivueeyi aana dai asta istumaasi gagarducadioma iduñña agai agai. Aana noragimu maaca siaaco daja garooga cascada. ¹³ Dai siuu duucu daanada aapima Diuusi giñvaavoitudacai taanadavurai istumaasi ipalidi naida ganmaaquimu aana vai poduucai gamaatiagi isviaa guvucadagai giñooga. ¹⁴ Saallicada iduññimu aana tomastumaasi istumaasi ismaacada taanadagi aapima giñvaavoitudacai.

¹⁵ Masiaapima iñoigadai aagiditai avarcaaca ismaacada gnaagidi aana. ¹⁶ Siaana daanadamu garooga siagai ganootosdamu gaibadaga vai agai gansoicadagi masai vaamioma caaga vaavoitudaña daida baiganaliatudagi apan duucal aana gansoicai daida baiganaliatudai sivi. Agai vaa agai daida gamaatatuldiamu mosacaasi istumaasi avvaavoi. Dai agai vaascara ganamadu daaca agai. ¹⁷ Aoodami maivaavoitudadami maimaata Diuusi Ibada tomali maimaata istan daja agai cascada maitistutuidi isdagituagi isamadu daacagi. Damos agai cadaja aapima ganamadu daida ganamadu daaca agai tomastuigaco cascada aapima maata Diuusi Ibada. ¹⁸ Aana gia maitandagitomu si aagi daraaca aapima. Apan divimu aana daida ganamadu daacamu. ¹⁹ Otoma aoodami tami oidi daama oidacami camaitiññijadamu, damos aapima gia giñtaagimu apamu. Aana gia apamu duaacamu cascada aapima oidaca agai tomastuigaco. ²⁰ Aida gia aapima maatamu iñsaana vaascara daja Diuusi giñooga amadu. Dai aana vaascara ganamadu daja. ²¹ Isamaadutai maatacagi istumaasi gataanañi aana dai aagiditai caacagi poduucai caa maata aana issaallicada iñoigadai agai. Dai Diuusi giñooga oigadamu vaascatai ismaacada giñoigadai. Dai aana aapa oigadamu agai. Dai aana maatatuldamu agai iñsaana daja agai amadu —tatadai aSuusi.

²² Aida gia ñoo aUudasi (idi aramai Uudasi maisiu Uudasi Iscaliote) dai potadai:

—Garbaitacaacamiga, ¿ducatai aapi gamaatatuldamu mosacaasi aatama pasgaralamadu daja dai maimaatulda agai aoodami maivaavoitudadami? —tatadai.

²³ Taid aSuusi itatadai:

—Sioora giñoigadai agai gia aagiditai caacamu giññiooqui. Daida garooga oigadamu agai. Dai giñooga amadu aana daraajamu agai amadu. ²⁴ Sioora maitiñoigadai agai gia maiñagiditai caa giññiooqui. Idi ñooqui ismaacada gnaagidi aana maisiu mosaa giñaagidi aana baiyoma gomaasi arñiooquida Diuusi giñooga dai agai giñootoi.

²⁵ Aana gnaagidi vaasi imaasi quiaa aimaraitai tami oidi daama aapima ganamadu. ²⁶ Dai daañidamu aana Diuusi giñooga sai agai ootosana gaibadaga sai agai annuucadacana daida baiganaliatudana. Agai agai daida ganmaatuldiamu vaasiaacatai dai agai antagitotulda vaasi istumaasi gnaagidi aana.

²⁷ Canoragimu aana damos aapima daraajamu dai ganiibastacan tadacamu ganiibadaga. Vaascara aana ganiibastudan tadatudamu ganiibadaga maisiu apan duucal oodami caiti isiibastudan tadacana. Maitavag vaaama analiada aapima tomali maiñabiada tomali amo istumaasi. ²⁸ Aapima casi giñcai iscaiti aana isimia iñagai maaca siaaco daja garooga dai iñsapamu divimu aana dai amapai daraajamu aatama. Issaallicada giñoigadamudai aapima aida gia baiganaliadamudai caacai iñsimia iñagai aana. Giñooga vaamioma viaa guvucadagai iñsaana cascada. ²⁹ Aana gnaagidi imaasi sivi maiquiaa apadui vai poduucai saascada apaduññiagi aapima caaga vaavoitudamu istumaasi gnaagidi aana.

³⁰ Camaitavapi gnaatagidamu aana aapima. Casi barimui aDiaavora. Agai agai dai taanañi aoodami ismaacada maitiñvaavoitudai. Damos agai maitistutuidi aanacada. ³¹ Damos vaascara gaagai ispoduucai apaduññiagi vai aoodami maatiagi iñsaana oigadai garooga daida iñsaana ivueeyi vaasi istumaasi giñtaanañi agai. Guuquivavurai aapima. Timada tabaga.

15

¹ Uuvasi d_{AA}Δ_A iñducami aana. Dai uuvasi d_{AA}Δ_A nuucadacami ducami Diuusi g_{AR}oo_{GA}.
² Amaamarad_A ismaac_{AD}_A maii_Ibiatai guicumai anuucadacami daid_A l_{GA}quiad_A maamarad_A guicumai l_{AP}_A vai poduucai vaamioma c_{AA}g_A i_Ibiatai luuvasi d_{AA}Δ_A.³ Daid_A amaamarad_A ismaac_{AD}_A c_{AA}g_A i_Ibiatai g_{AN}ducami aapim_A c_{AA}g_A giñvaavoitudaitai.⁴ Maitavar_A g_Aijaad_{AR}_A giñviaa aapim_A dai aana maig_Aijaad_{AR}_A g_{AN}v_{IA}a l_{AP}_A. Luuvasi maamarad_A maisiu l_{AA}gi i_Ibiatai. Mosacaasi amaamarad_A ismaac_{AD}_A quiaa arasaca luuvasi d_{AA}Δ_A istutuidi isi_Ibiatagi. Dai poduucai aapim_Al_{AD}_A l_{AP}_A. Mosacaasi soora_A apiavaavoitudada giñño_{OO}qui istutuidi isc_{AA}gac_{AR}_A oidacagi.

⁵ Uuvasi d_{AA}Δ_A iñducami aana dai aapim_A maamarad_A g_{AN}ducami. Sioora_A maig_Aijaad_{AR}_A giñviaagi agai vaamioma c_{AA}g_A istutuidi isc_{AA}gac_{AR}_A oidacagi. Aatim_A amapai daraaja casc_{AD}_A. Aapim_A l_{AA}gi maitistutuidi isidufiagi tomali amo istumaasi c_{AA}g_Aducami.⁶ Sioora_A g_Aijaad_{AR}_A viaa giñño_{OO}qui g_Aijaad_{AR}_A viaamu aana l_{AP}_A, poduucai isduucai g_{AG}uicomai luuvasi maamarad_A ismaac_{AD}_A maii_Ibiatai dai gaquisar_I. Dai gooqui_{IA} g_{AA}mpaidi amaamarad_A gaquiad_A daid_A m_{AA}maid_I.

⁷ Isaapim_A maitiñdagitu d_{AM}os baiyoma apiavaavoitudada giñmamaat_Atuldaraga aid_A gia giñtaafim_U istumaasi ip_{LI}adagi dai aid_A gia aana g_{AN}maaquimu.⁸ Si_{AA}scad_A aapim_A c_{AA}gac_{AR}_A oidacagi poduucai siaa duutuda aapim_A Diuusi, dai poduucai c_{AA}g_A g_{AA}maat_A isaapim_A l_{RG}iñmamaat_Ardamiga.⁹ Poduucai isduucai giñoi_{GD}ai giñoo_{GA} poduucai aana l_{AP}_A g_{ANO}ig_{AD}ai aapim_A. Apiavar_A tat_{AG}itoda aapim_A iñsg_{ANO}ig_{AD}ai aana.¹⁰ Is_{AA}giadagi aapim_A giñmamaat_Atuldaraga poduucai tat_{AG}itodamu aapim_A iñsg_{ANO}ig_{AD}ai aana. Dai aana l_{AP}_A l_{AG}idi v_{AA}si istumaasi giñaa_{GI}di giñoo_{GA} dai baigiñ_{LI}di aana giñoi_{GD}aitai agai.

¹¹ G_{AA}naagidi aana idi ñoo_{OO}qui vai poduucai aapim_A baig_{AN}liadagi aana iñ_{AA}madu dai isv_{AA}si g_{AN}i_Ibdac_{AD}_A baig_{AN}liada aapim_A.¹² Dai aana g_{AN}t_Ajai masiaipacoga g_{ANO}ig_{AD}ai aapim_A poduucai isduucai g_{ANO}ig_{AD}ai aana.¹³ Sioora_A ali_{AS}i oi_{GA}adagi amoco g_{AA}duñi agai gia bai g_{AD}uu ismuuqu_{IA}gi agai v_{AA}tara.¹⁴ Dai aapim_A l_{RG}iñaa_{DU}ficamu masivuaadagi istumaasi g_{AA}naagidi aana.¹⁵ Aana camai_{GI}ñpi_{OO}ñiga g_{AA}naagai. Apiooñi maimaata istuma v_{UE}eyi aamud_A casc_{AD}_A. Baiyoma aana giñaa_{DU}ñi g_{AA}naagai. Aana casi g_{AA}naagidi v_{AA}si istumaasi giñaa_{GI}di giñoo_{GA} casc_{AD}_A.¹⁶ Aapim_A mai_{AC}ovai giñv_{US}saitu baiyoma aana l_{AC}ovai g_{AN}v_Uvaitu aapim_A. Dai aana g_{AN}ooto_I aapim_A sai aagidana giñño_{OO}qui aa oodami v_{AA}scat_A c_{AA}gac_{AR}_A oidacatai aapim_A. Daid_A giñoo_{GA} g_{AN}maaquimu v_{AA}si istumaasi taafi_{AD}agi aapim_A giñvaavoitudaitai.¹⁷ Dai aana g_{AN}t_{AA}an_{AI} siaipacoga g_{ANO}ig_{AD}ai aapim_A.

¹⁸ Is_{AA}oodami g_{AN}c_{AA}dadagi aapim_A g_{AN}t_{AG}itovurai isaana giñc_{AA}d_{AINA} agai l_{AP}_{GA}.¹⁹ Isaapim_A uurap_{AC}adamudai loodami maivaavoitudadami aid_A gia agai g_{ANO}ig_{AD}adamudai poduucai isduucai g_{ANO}ig_{AD}ai agai ai_{AP}acoga. D_{AM}os aana l_{AC}ovai g_{AN}v_Uvaitu loodami maivaavoitudadami saagid_{IA}iñd_{AR}_A dai sivi camaiuurap_{AC}_{AI} aapim_A agai. Casc_{AD}_A agai g_{AN}c_{AA}d_{AI}.²⁰ G_{AN}t_{AG}itovurai aapim_A isg_{AA}naagidi aana sai tomali amo piooñi maivaamioma nam_{AG}a siaamud_A. Loodami soimaasi giñtaat_{AT}uli aana ismaac_{AD}_A g_{AA}amu casc_{AD}_A soimaasi g_{AN}t_{AA}t_{AT}udamu ismaac_{AD}_A giñpi_{OO}ñiga g_{AN}ducami. L_{AM}o oodami l_{AG}iditai ca_L giñño_{OO}qui poduucai l_{AP}_A l_{AM}o oodami l_{AG}iditai ca_Lcamu g_{AN}ño_{OO}qui.²¹ V_{AA}si gomaasi iduufim_U agai giñvaavoitudacai aapim_A. Agai maimaat_A agai ismaac_{AD}_A giñooto_I casc_{AD}_A.

²² Iñsaana m_{AI}divimudai dai maiñño_{OO}quidamudai agai aid_A gia agai maig_Aijaad_{AR}_A giñviaamudai. D_{AM}os ali_{AS}i soimaasi idui agai g_Aijaad_{AR}_A giñviaacai maiti_Ipu_{CA}tai istui.²³ Sioora_A giñc_{AA}d_{ADA} agai gia c_{AA}d_{AI} Diuusi g_{AR}oo_{GA} l_{AP}_A.²⁴ Iñsaana maitiduufimudai agai saagida naana maasi g_{AG}arducami ismaac_{AD}_A maitidui tomali amo l_{MA}i agai maisoimaasi iduufimudai g_Aijaad_{AR}_A giñviaacai. D_{AM}os tomasi agai naidi v_{AA}si gomaasi v_{AA}scat_A giñc_{AA}d_{AI} daid_A agai c_{AA}d_{AI} giñoo_{GA} l_{AP}_A.²⁵ Aidasi ap_{AD}ui imaasi aid_A ap_{AD}ui istumaasi cao_{OO}jisi ajudidui s_{AA}licamigad_{AR}_A dai pocaiti: “Giñc_{AA}d_{AI} agai maiti_Ipu_{CA}tai istucud_A”, asc_{AI}tai.

²⁶ D_{AM}os daañim_U aana giñoo_{GA} vai agai ootosana g_{AL}b_{AD}aga. Dai si_{AA}scad_A diviagi agai g_{AN}soic_{AD}_{AMU} mas_{AI} c_{AA}g_A vaavoitudaiña daid_A baig_{AN}liatudamu agai. Dai agai gia g_{AA}naagidamu mosacaasi istumaasi l_{RV}avoi. Dai agai g_{AA}naagidamu naana maasi istumaasi giñaa_{GI}tai aana.²⁷ Dai aapim_A l_{AP}_A aagidamu aa oodami naana maasi istumaasi c_{AA}sc_{AG}aducami giñaa_{GI}tai aana. Aapim_A aana iñ_{AA}madu ajioopaitadai tucamid_{AR}_A abiaad_{AR}_A casc_{AD}_A.

16

¹ VΛssi imaasi gΛnaagidi aana masai apiaΛΛaga vaavoitudaiña. ²⁻³ DaidΛ Λjudidifu ismaacadaΛ maisΛlicadaΛ maata Diuusi garooga tomali maisΛlicadaΛ giñmaataΛ maitΛndagitamΛ isapimΛ vapaquigi quiquiuupagadΛΛ. Dai aimu istuigaco Λgai vaa gancoodamu polliditai ispoduucai ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ⁴ Poduucai gΛnaagidi aana vai siΛscadaΛ apduuñiagi gomaasi ismaacadaΛ gΛnaagidi aana aidaΛ gia tagitomu aapimΛ iscaiΛ gΛnaagidi aana.

Aana gΛnaΛmadu aimΛraitadai cascadaΛ maitΛnaagidi aana imaasi ΛΛquiomΛ. ⁵ DΛmos sivi caΛpamu imimu aana mΛΛca siaaco daja giñooΛa. Λgai Λgai dai giñootoi tami oidi daama. Dai tomali Λmaadutai maitiñΛcacai aapimΛ iñsiaaco imia iñΛgai. ⁶ Baiyoma soigΛnΛali aapimΛ gΛnaagidacai aana imaasi. ⁷ DΛmos sΛlicadaΛ Λrvaavoi isvaamiomΛ ΛrcaΛgai aapimΛ gΛnvΛatarΛ iñsimi aana. Iñsmaiimia aana aidaΛ gia maidivimu Λgai ismaacadaΛ gΛnsoidadaΛ Λgai masai vaamiomΛ cΛΛga vaavoitudaiña dai baigΛnΛiatudagi. DΛmos iñsimia aana aidaΛ gia baigovai ootosamu aana Λgai. ⁸⁻¹¹ SiΛscadaΛ divia Λgai maatatuldiadamu oodami isΛrsoimaasi ivuaadami maitiñvaavoitudacai Λgai. DaidΛ Diuusi IbaadaΛ maatatuldiadamu Λoodami ΛpΛ iñsaana sΛlicadaΛ cΛΛga giñtagito dai tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui aana. VΛssi imaasi cΛΛga maatamu Λgai imacai aana mΛΛca siaaco daja giñooΛa dai aapimΛ camaitiñΛijadamu. DaidΛ Diuusi IbaadaΛ maatatuldiadamu Λoodami isΛmo imidagai Diuusi soimaasi taatamituldiamu Λoodami maivaavoitudadami. Dai aidaΛ gia Diuusi soimaasi taatamituldiamu ΛDiaavora ΛpΛ.

¹² Quiaa oidaga naana maasi istumaasi gΛnaagida iñalidi aana dΛmos aapimΛ maitistutuidi ismaataΛ caΛcagi sivi. ¹³ SiΛscadaΛ diviagi Diuusi IbaadaΛ Λgai gΛnmaatatuldiamu vΛssi istumaasi Λrvaavoi. VΛssi istumaasi aagai Λgai Λrvaavoi. Λgai gΛnmaatatuldiamu maisiu istumaasi ΛΛgi Λgai ipalidi, baiyoma Λgai gΛnmaatatuldiamu mosΛcaasi istumaasi aagidi aana. Dai Λgai gΛnaagidamu istumaasi pΛduñia Λgai. ¹⁴ Dai Λgai soicadaΛ Λgai oodami sai siaa giñduutudaiña mamaatatulditai Λgai istumaasi aana aagidi. ¹⁵ VΛssi istumaasi aagai giñooΛa Λgai vaa iñooqui aagai aana ΛpΛ cascadaΛ pocaiti aana sai Diuusi IbaadaΛ gΛnmaatatuldiamu istumaasi aagai aana.

¹⁶ Caotoma maitiñΛijadamu aapimΛ dai gooquiΛrΛ maitΛvΛpicadaΛ Λpamu giñΛΛgimu. Aana imimu tavaagiamu siaaco daja giñooΛa cascadaΛ —tatadai ΛSuusi.

¹⁷ Amaasi ΛΛmoco aatΛmΛ mamaatΛrdamigadaΛ ΛSuusi aipaco gΛrtΛcacaimi dai pocaitimi: —Istaiya lidi goovai dai pocaiti tΛsai caotoma mainΛijadaΛ ragai aatΛmΛ dai gooquiΛrΛ maitΛvΛpicadaΛ Λpamu tΛΛgia ragai. Dai sai imia Λgai tavaagiamu siaaco daja oogadaΛ. ¹⁸ Istuisi pocaiti goovai tΛsai otoma camaitΛΛgia ragai. AatΛmΛ maimaataΛ caΛ istaiya lidi goovai —caiti aatΛmΛ.

¹⁹ ΛSuusi maatacatadai isaatΛmΛ tΛcaca ipaliditadai Λmo istumaasi cascadaΛ povΛrtatadai: —Casi gΛnaagidi aanaΛ sai caotoma maitiñΛijadamu aapimΛ dai gooquiΛrΛ maitΛvΛpicadaΛ Λpamu giñΛΛgimu. ¿Gomaasi mΛsaagai aapimΛ? ²⁰ SΛlicadaΛ aapimΛ soigΛnΛiadamu dai suaanadamu dΛmos Λoodami maivaavoitudadami baigΛnΛliadamu. DΛmos gΛnsoidΛiaraga ugitimu sibaigΛnΛliadamu aapimΛ. ²¹ SiΛscadaΛ Λmo ooqui cacooocagi duaaiddaΛ agaitai ali oodami aliΛ soimaasi taatacana Λgai dΛmos siΛscadaΛ cavuusai Λali oodami camaitagito iscavami cooco baigΛnΛiatugaitai iscavuusai Λmo ali oodami. ²² Poduucai aapimΛ soigΛnΛlidi sivi dΛmos Λpan divimu aanaΛ dai gΛnΛiadamu dai aidaΛ gia sΛlicadaΛ baigΛnΛliadamu aapimΛ dai maitiipucamu sioraΛ soigΛnΛliatudagi.

²³ AidaΛ tΛsarΛ camaitiñΛcacamu aapimΛ tomali Λmo istumaasi. SΛlicadaΛ Λrvaavoi mΛsiaapimΛ tañiagi Diuusi garooga tomastumaasi giñvaavoitudacai Λgai gia gΛnmaaquimu istumaasi tañiagi aapimΛ. ²⁴ ΛΛquiomΛ daanaifiaΛ aapimΛ Diuusi maisiu giñsΛlicamigacadaΛ. Sivi gia taanΛdavurai aapimΛ Diuusi istumaasi tagitocagi giñsΛlicamigacadaΛ dai Diuusi gΛnmaaquimu vai poduucai sΛlicadaΛ baigΛnΛliadamu aapimΛ.

²⁵ AanaΛ gΛnaagidi ΛΛmo istumaasi gΛnmaatatulda iñaliditai Λma maasi. DΛmos aimu istuigaco aanaΛ camaipoduucai gΛnmamaatatuldiadamu baiyoma sΛali gΛnaagidamu aana naana maasi istumaasi aagaitai Diuusi garooga. ²⁶ Dai aidaΛ tΛsarΛ daañidamu aapimΛ Diuusi garooga giñsΛlicamigacadaΛ. Dai camaitagitocamu aapimΛ iñsaana daanΛdagi garooga aapimΛ gΛnvΛatarΛ. ²⁷ Diuusi garooga sΛlicadaΛ gΛnoigadai giñoigadaitai aapimΛ dai vaavoitudaitai iñsaanaΛ divia mΛΛcadΛrΛ siaaco oidaga Diuusi garooga. ²⁸ Vaavuava iñsaanaΛ divia mΛΛcadΛrΛ siaaco oidaga Diuusi giñooΛa dai divia aanaΛ tami oidi daama. Dai sivi caimΛdamu aanaΛ Λpamu gaamucu siaaco daja garooga —tΛtadai ΛSuusi.

²⁹ Taidā aatama ḷSuusi mamaatarḷdamigadā potatadai:

—Sivi gia casali garaagidi dai maisiu garaagidi amo istumaasi garmaatulda aliditai ama maasi. ³⁰ Sivi gia cal maata aatama isaapi maata vaasiaacatai. Aapi maitagito isamo oodami gatacaca amo istumaasi. Aapi camaata vaasi istumaasi tatagitoi oodami cascada. Imaasicada cavaavoitu aatama isaapi divia maaacadala siaaco daja Diuusi —tatadai aatama.

³¹ Taidā ḷSuusi povartadai:

—iSaalicada masgiṽvaavoitudai aapima? ³² Otoma aimu istuigaco aapima aipacoga voopoimu dai ḷagi ginviaamu. Damos vaascala maiḷagi daacamu aana. Diuusi giṽooga giṽlamadu daacamu cascada. ³³ Vaasi imaasi ganaagidi aana vai aapima ganiibastacan tadaca giṽvaavoitudacai. Tami oidigi daama saalicada soimaasi taatamu aapima. Damos maitavarvuam ḷnaliada aapima aana gia vaamioma istutuidi siagai ismaacada viaa guvucadagai tami oidi daama —gartadai ḷSuusi.

17

¹ Caaagidacai ḷSuusi imaasi dai tai nanaava tavaagi amacoga daida itatadai:

—Giṽooga caaayi siuu duucu aapi taagidagi oodami iṽsaana gamara viaa guvucadagai dai taagidamu aana oodami issaalicada viaa guvucadagai aapi. ² Aapiara ḷgai daida giṽmaa saalicami ansai aana taanaifiṽ vaasi oodami oidi daama oidacami. Dai ansai aana maacana ibadagai utudui vaasi ismaacada aapi ḷco vuvaitu vai ḷgai vaascala oidacamu aatama gatlamadu. ³ Dai soora viaacamu idi ibadagai utudui poduucai ḷgai gamaata aapi daida giṽmaata aana ḷpa. Daida maata ḷgai isaḷgi aapi saalicada ḷrDiuusi, dai isaapi giṽootoi tami oidigi daama.

⁴ Camamaatuli aana ḷoidacami tami oidi daama isaapi vaamioma viaa guvucadagai sitomasioora. Canaato aana aa duiṽdagai ismaacada giṽtajai aapi. ⁵ Sivi gia giṽooga ḷpamu igiṽmaaca ḷgai via guvucadagai ismaacada viaacatadai aana aapi ḷlamadu maiquiaa tipucatai oidigi biaadara.

⁶ Camaatatuli aana ḷgai ismaacada ḷco vuvaitu aapi oidigi daama oidajami saagidi-aifṽda istuiga aapi. Aapi ḷco vuvaitu ḷgai vaidā giṽoidatucuiṽ dai ḷagiditai cacana gṽiṽooqui ismaacada aagidi aana. ⁷ Dai sivi ḷgai cal maata ismosacaasi istumaasi giṽaagidi aapi ḷgai via fiṽooqui aagidi aana ḷgai. ⁸ Poduucai aana aagidi ḷgai gṽiṽooqui ismaacada giṽmaa aapi dai ḷgai vaavoitu giṽiṽooqui. Dai ḷgai vaavoitudai ḷpa iṽsaana divia maaacadala siaaco daja aapi daida isaapi giṽootoi tami oidi daama.

⁹ Gadaaifiṽ aana pasai nuucadacana ḷgai ismaacada giṽoidatucui ḷgai via ismaacada ḷco vuvaitu aapi dai maisiu gdaanaṽ pasai nuucadacana aapi amaivaavoitudadami. ¹⁰ Vaasi istumaasi viaa aapi ḷraana iṽtuidaga ḷpa dai vaasi istumaasi viaa aana ḷraapi gatuidaga ḷpa. Dai vaasi aapi gamaamara ḷraana giṽmaamara ḷpa. Saalicada siaa giṽduutuadamu oodami ḷliditai isducatai ivueeyi ḷgai ismaacada giṽvaavoitudai.

¹¹ Aana gia camaiviimu tami oidi daama baiyoma imimu aana maaaca siaaco daja aapi. Damos ḷgai gia viimu tami oidi daama. Giṽooga aapi tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi saalicada calga tagito aapi. Nuucadafiṽ aapi gaguvucadacada ḷgai ismaacada ḷco vuvaitu aapi vai ḷgai viaacagi amo tagitoidagai ḷpan duucai aatama viaa amo tagitoidagai. ¹² Aidasi quiaa aimaraitadai aana ḷgai ḷlamadu tami oidi daama calga nuucadatadai aana gaguvucadacada ḷgai ismaacada ḷco vuvaitu aapi dai soicaitadai aana sai apiavaavoitudaiṽ. Tomali amoco maigajiaadara giṽviaa mosaca amoco ḷgai ismaacada ḷlamadu daja ḷDiaavora dai poduucai ḷpadii ismaacada casi oja Diuusi fiṽooquidara.

¹³ Dai sivi caimia iṽgai aana maaaca siaaco daja aapi. Damos quiaa daacatai aana tami oidi daama aagidi aana vaasi imaasi giṽmamaatarḷdamiga vai ḷgai baiganliada poduucai isduucai baigiṽlidi aana. ¹⁴ Camaa aana gṽiṽooqui ḷgai. Daida amaivaavoitudadami saalicada caldai vaavoitudadami. Vaavoitudadami camasioiducai oidaga cascada. Vaavoitudadami calgacala oidaga giṽḷapan duucai. ¹⁵ Aana maitdaanaṽ pasai vuvaidana vaavoitudadami oidigi daamaifṽda mosacaasi gadaanaṽ aana pasai sobicadana ḷDiaavora vai ḷgai maisoimaasi duiṽtuldana. ¹⁶ Aana gia maisoiduu oidaga daida giṽmamaatarḷdamiga maisoiduu oidaga poduucai isduucai soiduu oidaga amaivaavoitudadami. ¹⁷ Soicadafiṽ aapi giṽmamaatarḷdamiga vai ḷgai saalicada calga gṽntatagitocana dai calga oidacagi vaavoitudacai ḷgai gṽiṽooqui. Gṽiṽooqui saalicada ḷraavaoi cascada. ¹⁸ Poduucai isduucai aapi giṽootoi tami oidi daama aana ḷpa ootosa giṽmamaatarḷdamiga vai aagidiana ḷgai gṽiṽooqui ḷoodami tami oidi daama oidacami. ¹⁹ Dai aana gia saalicada gṽḷagidi vaasi istumaasi giṽtaanaṽ aapi vai poduucai ḷgai ḷpa saalicada gṽḷagidagai dai calgacala oidacagi.

²⁰ Maisui mosacaasi gadaanai aanal pasai soicaifia giñmamaatardamiga baiyoma gadaanai aanal pasai soicaifia agaa ismaacada vaavoituda agai aagidacai giñmamaatardamiga gafiiooqui. ²¹ Dai gadaanai aanal giñooga isagai vaascatai mosamadugan duucai tatagitoina apaan duucai aatama mosamadugan duucai tatagitoi. Mosamadugan duucai tatagitodacai agai poduucai aoodami oidi daama oidacami vaavoituda agai pasigiñootoi aapi tami oidi daama. ²² Poduucai isduucai aapi giñooga giñsaa duutudai iñlamadu aimaraitai poduucai apaal aanal siao duutudai giñmamaatardamiga lamadu aimaraitai aanal. ²³ Agai lamadu daja aanal. Dai aapi giñlamadu daja. Dai poduucai lamadugan duucai tatagitoina agai daidal poduucai maivaavoitudadami maatamu isaapi giñootoi daidal isaapi oigadai giñmamaatardamiga poduucai isduucai giñoigadai aapi.

²⁴ Giñooga, aapi aco vuvaitu agai aanal iñvaataral. Dai aanal ipalidi isagai giñlamada daraajagi dai naidagi iñsaanaa viaa amo saalicami ismaacada giñmaa aapi dai iñsaanaa afama gaa taanadami maaca siaaco daja aapi. Maiquiaa caquivacai oidigi abiaadala giñoigadai aapi cascada giñmaa saalicami. ²⁵ Giñooga aapi ivueyvi mosacaasi istumaasi arsaalicami. Aoodami maivaavoitudadami maitamaata damos aanal gia gamaatal. Daidal giñmamaatardamiga caa maata isaapi giñootoi ansai diviana tami. ²⁶ Aanal casi aagidi agai istuiga aapi. Dai quiaa aagidimi aanal agai istuiga aapi, vai poduucai agai giñoigadagi poduucai isduucai aapi giñoigadai, lamadu daacatai aanal agai —tatadai asuusi galooga.

18

¹ Dai casi aagidacai asuusi imaasi ii agai aatama mamaatardamigada lamadu maamocoradala laqui Sedarõni maaca siaaco muidu oliivosi daadada. Dai movaapa agai uusi saagida. ² Daidal aUudasi caaga maatacatadai ami, asuusi lamadu aatama mamaatardamigada agai duudatai ami gafampaidiña cascada. AUudasi agai dai ami gatallagida agaitadai asuusi masai balaifia dai muaana. ³ Taidal aUudasi ami divia siaaco daacatadai asuusi dai vaidati mui sandaaruu. Simasi guviernu sandaarugada icasi ajudidíu quiuupaigada sandaarugada ismaacada ootoi abaitaguucacamigada papaali daidal afariseo. Asandaaru vucati mamaastai dai cuudagi. ⁴ Damos asuusi camaatacatai vaasi istumaasi apaduñia agaitai vuidal caquiva asandaaru dai tacacai dai potatadai:

—¿Moof gaagai aapima? —tatadai.

⁵ Taidal asandaaru aa noragi daidal itatadai:

—Gaagai aatama asuusi Nasareetala oidacami —tatadai.

Taidal asuusi aa noragi daidal itatadai:

—Aanaava —tatadai.

Taidal asandaaru saagida caaca aUudasi. Agai vaa agai daidal gatallagi asuusi. ⁶ Aidasi asuusi itatadai: “Aanaana”, taidal asandaaru tai suuli davalarapi. ⁷ Taidal asuusi mostacacai apaal asandaaru daidal itatadai:

—¿Moof gaagai aapima? —tatadai.

Taidal asandaaru itatadai:

—Gaagai aatama asuusi Nasareetala oidajami —tatadai.

⁸ Amaasi asuusi itatadai:

—Casi ganaagidi aanaava. Isgingaagaimi aapima, dagitavurai vai iimana idi ismaacada giñlamadu guuca —tatadai.

⁹ Dai mopovadui dai apadui istumaasi caagaitadai asuusi: “Ismaacada aco vuvaitu giñooga tomali amaadutai maitiñvoojoi”, caititadai asuusi. ¹⁰ Amaasi Simuñi Piiduru vusaitu gacusiru dai agaicada iquita naacada saalis padala Malico. Agai arpiooñigada abaitacaacamigada apapaali. ¹¹ Damos asuusi itatadai Piiduru:

—Apamugacubiertagala caasa gacusiru. Alias gaagai iñsaana soimaasi taatagi poduucai isduucai aagai giñooga issoimaasi taata iñagai aanal —tatadai asuusi.

¹² Amaasi aguviernu sandaarugada lamadu taanadamigada agai lamadu ajudidíu sandaarugada bai asuusi dai vuu. ¹³ Dai otoma vaidacai Aanasí quidiidamu Aanasí artuubada Caifási. Aidal uumira Caifási abaitacaacamigada apapaali. ¹⁴ Agai vaa Caifási caagiditadai ajudidíu isvaamioma arcagaai agai vaataral ismuuquiagi amo caali vaasi oodami vaataral.

¹⁵ Simuñi Piiduru lamadu aanal oí asuusi. Abaitacaacamigada apapaali giñmaatacatadai cascada vaa aanal suusi lamadu tuisicana quidiatal abaitacaacamigada. ¹⁶ Damos Piiduru quidigana vii cuuparagai abaana. Cascada aagidi aanal lali ooqui ismaacada nuucada quitaagiña sai maacana oigaragai isvaquiagi Piiduru. Dai mosai vaaquimi aPiiduru ¹⁷ taidal lali ooqui tacacai aPiiduru daidi itatadai:

—¿Maitasi arvaavoi isaapi armamaatardamigada gormaisapicada? —tatadai aali ooqui.

Taidai Piiduru itatadai:

—Chuava. Angia chu —tatadai.

¹⁸ Apidicatadai aidarara cascada apipiooñi amadu sandaaru ganai daida gluucadaca tai. Vaidai Piiduru ami gasaagida calca arpa daida uucadacai arpa.

¹⁹ Abaitcalaacamigada apapaali tacacaimi asuusi soora armamaatardamigada agai dai astumaasi mamaatutuli agai. ²⁰ Taidai asuusi itatadai:

—Aana gaaagidi giññoiqui aoodami vuitapi dai vascaga gamamaatutulitadai aali quiquiupaigadaga ajudidiu daida aga quiuupaigadaga ajudidiu siaaco galampaidi agai. Dai ana maisiu astocai gaaagidi tomali amo istumaasi. ²¹ ¿Tuipasi giñtacacai? Tacacañi aapi agai ismaacada giñca vai agai gaaagidana istumaasi gaaagidi ana. Cal maata agai istumaasi gaaagidi ana —tatadai asuusi.

²² Potadacai asuusi tai amo sandaaru aga quiuupiañdagal mocaacatadai dai aga agai asuusi vuiwasadarar daida itatadai:

—Maitiñoquiada abaitcalaacamigada apapaali —tatadai sandaaru.

²³ Taidai asuusi aa noragi daida itatadai:

—Isaagai ana amo istumaasi maicalgaducami iñaagidañi aapi istumaasi maicalgaducami aagai ana. Damos iscalgaducami istumaasi aagidi ana, ¿tuipasi giñaga? —tatadai asuusi.

²⁴ Amaasi sandaaru vuu asuusi tai Anasi ootoi asuusi Caifasi quidiamu. Caifasi abaitcalaacamigada apapaali.

²⁵ Vaidai Piiduru quiaa taico caacatadai dai gluucada. Daidai aga ismaacada moguuacatadai itatadai:

—¿Maitasi arvaavoi isaapi armamaatardamigada gormaisapicada? —tatadai agai.

Taidai Piiduru itatadai:

—Chu, angia chu —tatadai.

²⁶ Vai ami caacatadai amo piooñigada abaitcalaacamigada apapaali. Apiooñi araduñal calali ismaacada Piiduru iquitaa naacada. Daidai apiooñi itatadai Piiduru:

—¿Maitasi arvaavoi isganidi ana malca siaaco muidu oliivosi daladal maisapicada amadu? —tatadai.

²⁷ Dai Piiduru arpa itatadai ismaitarvaavoi. Pocaitimi Piiduru tai cuujui amo tacu calia.

²⁸ Dai camaasidatai oidigi sandaaru vaidacai asuusi aga quiyamu siaaco daacatadai caigi. Damos ami siaaco daacatadai caigi maivaapa ajudidiu. Camiaadimitadai istuigaco ajudidiu tatagitoña aidasi Diuusi calagacaga vuvaitu Ejiipituañdagal cascada. Ajudidiu daidarsi isvaapaquiagi quidaga amoco ismaacada amaitarjudidiu siaa duutudaita asiaa duudagai. ²⁹ Cascada caigi ismaacada Pilaato lagidu vuusai dai ñiooquiada agai ajudidiu dai potadai:

—¿Tumaasicada apiar vuupai aapimidi cali? —tatadai caigi.

³⁰ Tai aga aa noragi daida itatadai:

—Isgoovai maitarsoimaasi ivuaadamicamudai maivuaapamudai aatama —tatadai ajudidiu.

³¹ Amaasi Pilaato tatadai:

—Bacavurai aapimidi gocalli dai lagi aapimidi naida issalicada apiar caatacami ischu arpa aapimidi gallicamigacada —tatadai Pilaato.

Tai aa noragi ajudidiu dai potadai:

—Damos aatama ajudidiu maiviaa oigaragai ismuaagi tomali amaadutai —tatadai.

³² Aidasi ardui gomaasi aida ardui ismaacada aagai asuusi aagaita isducatai muuqui agai. ³³ Taidai Pilaato aa gai dai vaa aga quiyaga. Dai vai agai asuusi daida tacacai dai potadai:

—¿Aapipasi arraigada ajudidiu chu sio? —astatadai Pilaato.

³⁴ Taidai asuusi itatadai:

—¿Aapi lagipasi giñtacacai gomaasi aa isgaagidio? —astatadai asuusi.

³⁵ Taidai Pilaato aa noragi daida itatadai:

—¿Povai ali aapi isaana arjudiu? Gaaaduñi ajudidiu amadu abaitaguucacamigada apapaali gavuaa tami. ¿Tuma dui aapi? —astatadai Pilaato.

³⁶ Amaasi asuusi itatadai:

—Giñsallcamiga maisiu apan ducami sallcamigada baitaguucacami tami oidi daama. Isarraicamudai aana apan duucai amo raí tami oidi daama aidā gia giñoidatucudamiga cocodamudai ajudidíu sai maitimbanna dai tomali aUudasi maitiñaaigidamudai ajudidíu. Damos aana arai maisiu apan duucai amo raí tami oidigi daama —astatadai aSuusi.

³⁷ Amaasi aPilaato itatadai:

—¿Aidā gia arvaavoi isaapi arraigada ajudidíu? —astatadai.

Taidā aSuusi itatadai:

—Aana arai poduucai isduucai iñaagidi aapi. Aana divia tami oidi daama dai oodami duucai vuusai daidā gaaagida iñagai istumaasi arvaavoi. Tomasioora sioora caaca alidi istumaasi arvaavoi agai gia aagiditai caacana istumaasi aagidi aana —astatadai aSuusi.

³⁸ Taidā aPilaato itatadai:

—¿Tumaasi arvaavoi? —astatadai.

Dai mospotadacai aapara vuusai agai quidigamu dai ñiooquida agai ajudidíu daidā potatadai:

—Aana maitaagai istumaasicada gapiar vuupai aapima idi caali. ³⁹ Damos aapima poduucai ganviida vaaasi uumigi idi siaa duudagala isdagituagi isimiagi amo maisapicami. ¿Ipalidimasi aapima iñsdagituagi isimiagi arraigada ajudidíu? —tatadai aPilaato.

⁴⁰ Amaasi vaascatai cavami iña daidi itatadai:

—Googia chu. Daigitoni vai imana Baraavási —tatadai ajudidíu.

ABaraavási aLASIVOGAMICANA.

19

¹ Amaasi aPilaato gatajai masai gaaana aSuusi iquisanaicada. ² Daidā asandaaru idui amo cooronai uuparaicada dai aSuusi mooda daama daí. Dai aadi yuucusi moraducami sai apara maascana raí. ³ Dai sicoli guuquiva daidā icaiti:

—Tan caaca arraigada ajudidíu —ascaiti asandaaru parunaitai aSuusi.

Daidā asandaaru capiji aSuusi.

⁴ Amaasi aPilaato apamu vuusai quidigamu daidi itatadai ajudidíu:

—Vuaapamu aana gomasapicada baigovai vai nada aapima ismaita aana isducatai arsoimaasi ivuaadami goovai —tatadai aPilaato.

⁵ Tai vuusai aSuusi dai quiaa gamoo dan daasa uuparai cooronai dai apiaquiaa gaaada ayuucusi moraduacada. Aidā aPilaato itatadai ajudidíu:

—Tan caaca gocali —tatadai.

⁶ Mostaa abaitaguucacamigada apapaali amadu sandaaruga aSuusi dai iñaquimi daidā icaiti:

—Siisañi curusiaba, siisañi curusiaba vai poduu muucuna —caiti aoodami.

Taidā aPilaato itatadai:

—Vaidacaivurai aapima idi caali dai siisa curusiaba. Aana gia maitaagai isducatai arsoimaasi ivuaadami idi —tatadai aPilaato.

⁷ Daidā ajudidíu aa noragi daidā itatadai:

—Garsallcamigacada aliaisi gaaagai ismuquiyagi gocali. Goovai gaagidi saidā arDiuusi marada ismaacada divia tavaagaiñdaga daidā isapan tuiga Diuusi. Cascada aliaisi gaaagai ismuquiyagi —tatadai ajudidíu.

⁸ Moscaacai imaasi aPilaato dai vaamioma duaadimu agai. ⁹ Dai ara aa gai dai vaa agaa quiaa dai tacaaci aSuusi dai potatadai:

—¿Paaco oidacami aapi? —astatadai.

Damos aSuusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui.

¹⁰ Amaasi aPilaato itatadai:

—¿Maitiñaa noragi aapi? ¿Maitapasmaatā aapi iñaana vaa sallcamisi gaaasiisagi curusiaba? Dai aana vaa sallcamisi apara isdagituagi pasai imana —tatadai aPilaato.

¹¹ Taidā aSuusi aa noragi daidā itatadai:

—Aapi gia maiviaacamudai toma laachi sallcamisi pasigiñmuaagi isgiñooga maitamaaquimudai sallcamisi. Cascada agai ismaacada giñtaagi aapi vuitapi vaamioma arsoimaasi ivuaadami isaapi —astatadai aSuusi.

¹² Aidā abiaadaga aPilaato gaagaimi isducatai dagituagi isimiagi aSuusi. Damos ajudidíu iñaquimi dai potatadai:

—Isaapi dagituagi isimiagi goovai aidā gia aapi maitaramiigugada abaitacaacamigada aRoomaga oidacami. Tomasioora sioora raica alliadagi agai arsaayudā abaitacaacamigada aRomamano —tatadai ajudidíu.

dai oomi nonoosacad_Λ ap_Λagadad_Λ daid_Λ ag_Λmai a_Λap_Λ ismaac_Λd_Λ a_ΛSuusi abaana siisapi amai curusiaba. ³³ Damos aidasi miaad_Λra n_Λn_Λaidi agai a_ΛSuusi t_ΛΛ agai iscasi armuquiad_Λ dai casc_Λd_Λ maioomi nonoosacad_Λ a_ΛSuusi.

³⁴ V_Λasc_Λra amo sandaaru bai amo uusi t_Λv_Λaducami muucacami cuugad_Λ dai agaic_Λd_Λ sai oonomad_Λ uuta tai vuusai a_Λrad_Λ a_Λmadu suudagi abaid_Λra. ³⁵ Idi ismaac_Λd_Λ ooja aan_Λ, aan_Λ gia n_Λaidi dai s_Λallic_Λd_Λ a_Λrv_Λavoi. Dai c_ΛΛ maat_Λ aan_Λ vaid_Λ a_Λrv_Λavoi daid_Λ poduu ooja aan_Λ masai vaavoitudana aapim_Λ a_Λra. ³⁶ Aidasi a_Λradui v_Λasi gomaasi aid_Λ a_Λradui istumaa ooja Diuusi n_Λooquituldiadamigada dai poduu ooja: “Maimuuliña agai tomali amo od_Λ agai”. ³⁷ Dai ooja a_Λra Diuusi n_Λooquituldiadamigada dai poduu ooja: “Dai n_Λidamu aoodami masai tuucugad_Λ agai”, asduu ooja.

³⁸ Amaasi amo c_Λali Osee t_ΛΛgiducami Arimatee_Λra oidacami ii dai taí oigaragai a_ΛPilaato sai dagitona isb_Λaliquia agai a_ΛSuusi tuucugad_Λ. Daid_Λ a_ΛOsee a_Λrv_Λavooitudadamicatadai, tomasi asto vaavoitudai agai. a_Λb_Λaidi agai a_Λjudidíu casc_Λd_Λ. Taid_Λ a_ΛPilaato maa oigaragai isb_Λaliquiagi agai a_ΛSuusi tuucugad_Λ. Taid_Λ a_ΛOsee ii dai bacai tuucugad_Λ a_ΛSuusi. ³⁹ a_ΛOsee a_Λmadu ii Nicodemo. a_ΛNicodemo agai dai tucara diviji a_ΛSuusi. Dai b_Λcati agai amo coobai dan baivustaama kilo chigian uuvadami. a_Λchigian uuvadami mirrac_Λd_Λ a_Λmadu áloesic_Λd_Λ duñisicatadai. Mirra a_Λrasabai daid_Λ áloesi a_Λra amo uusi. ⁴⁰ Daid_Λ a_ΛOsee a_Λmadu a_ΛNicodemo b_Λacai a_Λtuucugad_Λ a_ΛSuusi dai biisa yuucusic_Λd_Λ saabi agai a_Λchigian uuvadami poduucai isduucaí ganviidacana a_Λjudidíu yaasapaitai a_Λcoidada. ⁴¹ M_Λaca siaaco siisa aoodami a_ΛSuusi curusiaba ami oidacatadai mui uusi ismaac_Λd_Λ iibiatai. Dai ami oidacatadai amo t_Λjoi ismaac_Λd_Λ idui aoodami ait_Λra dai ami yaasa agai amo muuquiad_Λ. Damos maiquiaa yaasa tomali amaadutai t_Λjoví_Λra. ⁴² Dai ami asto agai a_ΛSuusi tuucugada. Ali_Λ miaaga t_Λjoi casc_Λd_Λ dai cayoga aayi siuu duucu abiaad_Λra siaa duutudaiña a_Λjudidíu a_Λb_Λstaragai tasai.

20

¹ Dai tumiñoco maiquiaa maasicai María Madaliña ii m_Λaca siaaco caat_Λcatadai a_ΛSuusi tuucugada. Dai aidasi aayi agai t_ΛΛ isaodai ismaac_Λd_Λ a_Λc_Λd_Λ cuupicatadai a_Λt_Λjoi camaianaasi daacatadai. ² Amaasi m_Λaa a_ΛMaría m_Λaca siaaco daraacatadai a_ΛSimuñi Piiduru a_Λmadu aan_Λ. a_ΛSuusi aliási giñoi_Λg_Λdaiña aan_Λ. Daid_Λ a_ΛMaría pov_Λart_Λdai:

—Casi matibacai ga_Λrbait_Λc_Λaacamiga a_Λt_Λjooviaiñ_Λd_Λra dai maimaata aat_Λm_Λ masiaaco asto —a_Λrt_Λdai a_ΛMaría.

³ Amaasi a_ΛPiiduru a_Λmadu aan_Λ vuvaja dai iji. ⁴ a_Λmapai voopoigi aat_Λm_Λ v_Λagoocatai. Damos vaamioma maldaga aan_Λ si_Λa_ΛPiiduru dai a_Λra ga aayi m_Λaa t_Λjoovai. ⁵ Dai gai n_Λn_Λaaava aan_Λ tuucavi. Dai t_ΛΛ a_Λyuuucusi ismaac_Λd_Λ a_Λc_Λd_Λ biisapicatadai a_ΛSuusi tuucugada ismodaraaja damos maivaa aan_Λ. ⁶ Gooqui_Λra aayi a_ΛPiiduru dai tuucavi vaa. Dai Piiduru t_ΛΛ a_Λra a_Λyuuucusi ismodaraaja. ⁷ Dai t_ΛΛ a_Λra a_Λicuusi isaac_Λd_Λ a_Λc_Λd_Λ biisapicatadai a_ΛSuusi mooda ismaiabaana daja agaa yuucusi baiyoma a_Λcovai daacatadai dai biisapica daja. ⁸ Amaasi vaa aan_Λ a_Λra dai t_ΛΛ istumaasi a_Λraduitadai dai vaavoitu. ⁹ Aat_Λm_Λ maiquiaa maata ca_Λcatadai istumaasi ooja Diuusi n_Λooquituldiadamigada Diuusi n_Λooquid_Λra dai pocaiti sai aliási g_Λaaagai isa_ΛSuusi a_Λpamu duaacagi coidad_Λ saagidiaiñ_Λd_Λra. ¹⁰ Amaasi aa suuli aat_Λm_Λ quiiyamu.

¹¹ Damos a_ΛMaría anaasi quidigana vii t_Λjoi abaana dai suaacai soig_Λalldacai mait_Λagacai a_ΛSuusi tuucugada. Daid_Λ quiaa suaacaitai gai n_Λn_Λaaava tucavi t_Λjovai. ¹² Dai t_ΛΛ gooca Diuusi t_Λtaañicarud_Λ tooto yuucuscami vai daraaja ami siaaco caat_Λcatadai a_Λtuucugad_Λ a_ΛSuusi. Amo Diuusi t_Λtaañicarud_Λ moovasa amad_Λra daacatadai dai ag_Λmai taatapasi amad_Λra. ¹³ Taid_Λ a_ΛDiuusi t_Λtaañicarud_Λ it_Λt_Λdai a_ΛMaría:

—¿Tuipasi suaacai? —ast_Λt_Λdai.

Taid_Λ a_ΛMaría it_Λt_Λdai:

—B_Λquiam_Λta giñ_Λbait_Λc_Λaacamiga dai maimaata aan_Λ masiaaco imitu —ast_Λt_Λdai a_ΛMaría.

¹⁴ Mospot_Λt_Λdai a_ΛMaría dai aa n_Λn_Λaaava dai t_ΛΛ a_ΛSuusi vai ami c_Λaca damos maimai agai si_Λt_ΛSuusi. ¹⁵ Amaasi a_ΛSuusi tacacai dai pot_Λt_Λdai:

—¿Tuipasi suaacai? ¿Poo_Λ gaagai aapi? —ast_Λt_Λdai a_ΛSuusi.

Daid_Λ a_ΛMaría pov_Λalidi si_Λgai a_Λraasicami nuucadacami daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Aapi c_Λali, pasb_Λacai amuquiad_Λ iñaagidañi pasiaaco dai nai aan_Λ b_Λaliquiagi —ast_Λt_Λdai.

¹⁶ Taid_Λ a_ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—María —astatadai.

Taida ʌMaría aa naʌʌaava daidʌ itatadai evreocʌdʌ:

—Raboñi —astatadai.

Ismaacʌdʌ itʌiya ʌlidi mamaatʌtuldiadami.

¹⁷Taida ʌSuusi itatadai:

—Casi maitiñtaamada. Maiquiaa tʌsai aana mʌʌca siaaco daja giñooğa. Baiyoma imadañi dai aagidañi giñaaduñi iñscaimia iñagai aana mʌʌca siaaco daja Diuusi garooğa —astatadai ʌSuusi.

¹⁸Amaasi ii ʌMaría Madaliña dai garaagida agai iscatʌʌ ʌSuusi dai istumaasi aagidi ʌgai.

¹⁹ʌgai vaa tasara tucara garʌʌmapagi aatʌmʌ ʌmo quiiyara. Dai cucupacatadai cucu-uparagai. ʌbaiditadai aatʌmʌ ʌjudidiu cascʌdʌ. Tai todian duucai vaa ʌSuusi dai ʌran caquiva ʌgai. Dai garviaatuli dai povartatadai:

—Ganiibastacan tadacavurai ganiibadaga —gartatadai ʌSuusi.

²⁰Garaagidacai gomaasi ʌSuusi gartʌʌgi ganoovovi daidʌ gʌoonomaba gartʌʌgi ʌʌʌ siaaco ʌʌsiñi. Tatai aatʌmʌ ʌʌlicʌdʌ baigarʌʌli tʌʌgacai ʌSuusi. ²¹Amaasi ʌSuusi ʌpamu povartatadai:

—Ganiibastacan tadacavurai ganiibadaga. Poduucai isduucai giñootoi giñooğa tami oidi daama saidʌ iduuna aana istumaasi ʌgai ipʌlidi poduucai ganootoi aana aapimʌ saidʌ iduuna aapimʌ istumaasi ʌgai ipʌlidi —gartatadai ʌgai.

²²Amaasi ʌSuusi garvuijago vusiji dai povartatadai:

—Diuusi ʌbadʌ gʌʌʌmadu daacana. ²³Isaapimʌ oigʌldi ʌsoimaascamigadʌ ʌoodami casiatgʌoigʌldi ʌsoimaascamigadʌ ʌgai. Dai isaapimʌ maiogʌldi ʌsoimaascamigadʌ ʌoodami casiatamaigʌoigʌldi ʌsoimaascamigadʌ ʌgai —gartatadai ʌSuusi.

²⁴Damos Tomás ʌmoco aatʌmʌ garaduñi ʌbaivastaama dan gooca mamaatardamigadʌ ʌSuusi maitarʌma daecatadai aidasi divia ʌSuusi. Cuatai aagaiña oodami ʌTomás. ²⁵Dai gooquiara aatʌmʌ potatadai ʌTomás:

—Tʌʌ aatʌmʌ garbaitʌcaacamiga —tatadai aatʌmʌ.

Damos ʌTomás povartatadai:

—Ismaitaʌgi aana masiaaco dʌʌdʌgarai ʌclaavocʌdʌ noonovidara dai ismaivaasa aana giñmaasaviga siaaco dʌʌdaga noonoviara ʌclaavocʌdʌ dai ismaivaasa aana giñoovi siaaco ʌʌsiñi oonomaba maitistuidi antada aana isvaavoitudagi —gartatadai ʌTomás.

²⁶Bomamaco tasaicʌdʌ ʌpamu garʌʌmapagi aatʌmʌ mamaatardamigadʌ ʌSuusi ʌmo quiiyara. Dai aidʌ ʌTomás modaecatadai aatʌmʌ garʌʌmadu. Vai cucuupicatadai cucu-paragai tai vaascara vaa ʌSuusi dai ʌran caquiva. Dai garviaatuli ʌgai dai povartatadai:

—Ganiibastacan tadacavurai ganiibadaga —gartatadai ʌSuusi.

²⁷Daidʌ ʌSuusi itatadai ʌTomás:

—Vaasañi tami gamasaviga dai naida giñmaataca. Dai vaasañi ganoovi dʌgacara giñoonoma. Cascʌdʌ camaipʌoliada aapi ismaitarvaavoi, baiyoma vaavoitudañi —tatadai ʌSuusi.

²⁸Aidʌ gia aa noragi Tomás daidʌ itatadai:

—Giñbaitʌcaacamiga, giñDiuusiga —tatadai ʌTomás.

²⁹Taida ʌSuusi itatadai:

—Tomás sivi gia vaavoitudai aapi giñtʌʌgacai. ʌʌlicʌdʌ baiganʌlidi ʌgai ismaacʌdʌ vaavoitudai tomasi maitiññlidi —tatadai ʌSuusi.

³⁰Daidʌ ʌSuusi idui mui naana maasi gʌgarducami aatʌmʌ garvuitapi ismaacʌdʌ maioojisi idi liivruara. ³¹Damos vaasi istumaasi oojisi idi liivruara casi gʌooja vai poduucai vaavoitudana aapimʌ isSuusi ʌraCristo daidʌ ʌrDiuusi marada ismaacʌdʌ tavai tavaagiaindara. Daidʌ isvaascara oidaca agai aapimʌ Diuusi ʌmadu vaavoitudacai Suusi Cristo.

21

¹Dai ʌʌʌ ʌmo imidagai ʌSuusi ʌpamu gʌmaasitu aatʌmʌ garvuitapi mʌʌca ugidana ʌgʌʌ suudagi Tiveriiasi. Dai poduucai idui ʌgai: ²ʌmpai daraaja ʌSimuñi Piiduru ʌmadu ʌTomás ismaacʌdʌ Cuatai aagaiña oodami ʌʌmadu Nataniel Canaaʌra oidacami. Canaa ʌʌmo ali quii Galilea dʌvʌʌriara. Daidʌ modaraaja ʌʌʌ Sevideo maamaradʌ dai ʌʌʌ gooca garaaduñi ʌSuusi mamaatardamigadʌ. ³Taidʌ ʌSimuñi Piiduru povartatadai:

²⁰ Tai aa nanaava aPiiduru dai giñtala isgooquiara imaitadai aana. ASuusi aliasi giñoigadaiña aana. Dai aana abaana daivacai gauu ASuusi aidatucar masigatagida agaitadai. Dai aana tacaai asmaacada agai dai tagida agai. ²¹ Aidasi aPiiduru giñtala taca agai ASuusi daidatadai:

—Giñbaitacacamiga, tumaasi apaduñi agai idi callicada? —tatadai aPiiduru.

²² Taid ASuusi aa noragi daidatadai:

—Insaana ipliadagi isgoovai oidacagi asta silasca apamu divia aana, tumaasi argavattara aapi? Mosai apiacaga giñvaavoitudada aapi —tatadai ASuusi.

²³ Amaasi vaavoitudadami aipaco aagaiña ansai aana maimuuquiaa inagai. Damos ASuusi maiaagai ismimuuquia inagai aana baiyoma potatadai agai aPiiduru: “Insaana ipliadagi isgoovai oidacagi ast silasca apamu divia aana, tumaasi argavattara aapi?” —tatadai ASuusi.

²⁴ Dai aana oja vasi gomaasi idi liivruara. Dai vasi istumaasi oja aana sallicada arvaavo.

²⁵ Dai oidaga mui vaamioma istumaasi ismaacada idui ASuusi. Daid isgoojamudai vasi gomaasi liliivruara aana piñlidi ismaiaajiacamudai vasi oidigara liliivru ismaacada apaduñimudai.

Mosacaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo ojootosadΛ caimΛcai Suusi Cristo tΛvaagiamu

¹ Giñaduñi Teoopilo aanΛ arRuucasi dai casiant gΛooji aanΛ dai gΛaaagidi vΛasi istumaasi iduiΛamadu istumaasi mamaatΛtuldiñña ΛSuusi oodami. Dai gaaagidi aanΛ isducatai gΛaaaga ΛSuusi gΛaa duiñdaga dai isducatai ivuaadana ² asta aidasi tasai agai tΛvaagiamu. Aidasi maiquiaa ii ΛSuusi tΛvaagiamu aagidi agai guvucadadΛcadΛ Diiusi IbaadΛ gΛojootosa istumaasi gΛaaagai isiduñiagi. Agai aragai vaa ismaacadΛ Λco vuvaitu ΛSuusi ΛΛquioma abiaadara. ³ Aidasi muu ΛSuusi apamu duaaca dai agai vaa divia dai vuiderΛ caquiva gΛojootosa dai goo coobai tasai aitu didividitai. Poduucai maasitu ΛSuusi isduaaca. Dai aagadi ΛSuusi gΛojootosa ismaasi siaaco taaanΛi Diiusi.

⁴ Aidasi quiaa daacataadi ΛSuusi gΛojootosa Λmadu aagidi sai maiimΛna Jerusaleenaiñdara, dai potΛtdai:

—Nanaracavurai aapimΛ asta siΛascadΛ apΛdui ismaacadΛ gΛaaagidi Diiusi giñooaga isiapaduñiagi, agai vaa ismaacadΛ gΛaaagidi aanΛ. ⁵ SaΛlicadΛ ΛVuaana gΛnvapacoi suudagicadΛ mosΛpa chilaquii tasaicadΛ vapacoñicamu aapimΛ Diiusi IbaadΛcadΛ sai agai gΛnΛΛmadu daaca agai. Poduucai divimu Diiusi IbaadΛ dai vΛascara gΛnΛΛmadu aimardamu —astΛtdai ΛSuusi.

⁶ Dai aidasi gΛnΛmpaidacataadi agai Oliivosi giidiaiñdara taidΛ Λojootosicami itΛtdai ΛSuusi: —MamaatΛtuldiadami, ζsivisi arsiΛascadΛ vuvaida agai aapi aromamano vai camaitataanaañña agai tanai Isireli davΛariara dai baiyoma aapi taaanΛdagi? —astΛtdai Λojootosicami.

⁷ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—AapimΛ maitarΛnvΛatarΛ masmaatacagi siΛascadΛ tomali istuigaco iduñiagi giñooa istumaasi Λagi agai viaa saΛlicami siduñiagi. ⁸ SiΛascadΛ tavañiagi Diiusi IbaadΛ aapimΛ gΛnΛΛmadu viaacamu aapimΛ guvucadada dai ñiioquimu giñvΛatarΛ siΛasi tami Jerusaleenara Λcaasi aipacoga sicooli Jerusaleena, siaaco Judea tΛgidu, dai gamai davΛariara vΛasi siaaco Samaalia tΛgidu dai asta maΛcasi oidigi ugidarioma —astΛtdai ΛSuusi.

⁹ Aidasi caagidi ΛSuusi imaasi tasai tavaagiamu. Dai quiaa tΛagigi Λojootosicami tai divia Λmo icomai dai iñña ΛSuusi tai camaivaamioma tΛΛ agai. ¹⁰ Dai quiaa tΛagigi agai tavaagiamu dai todian duuca tΛΛ gooca cacΛali tooto yuuscucami vai abaana guuca. Agai dada aidasi quiaa tasadimi ΛSuusi tavaagiamu. ¹¹ Dai potΛtdai:

—CacΛali GalileeΛra oidacami, ζtuimasi mosguucacatai tavaagiamu ñaeeiy? agai vaa Suusi ismaacadΛ tasai tavaagiamu aapimΛ gΛnsaagidañdara apamu divimu poduucai isducatai tΛagigi aapimΛ aidasi tasai agai tavaagiamu —astΛtdai ΛCacΛali.

¹² Tai iji Λojootosicami ami giidiaiñdara Jerusaleenam. Agiidi miaanΛi cΛΛca Jerusaleena parΛ goo miil vaan cΛisapi Λasi. ¹³ Aidasi caaayi agai Jerusaleenara goocua daama vaaquiarΛ tΛcaviaco tΛΛtasai. Ami gΛnuuliñacataadi ΛPiiduru, Jacovo, Vuaana, Aandarasi, Piili, Tomás, Bartolomé, Mataivo, Λmadu Jacovo Alfeo marada, Λmadu Simuñi ismaacadΛ vuvaida Λlidadai aromamano, Λmadu Uudasi Jacovo suculidΛ. ¹⁴ VΛascatai agai gΛnΛmpaidiñña mamaadaragai vΛatarΛ, Suusi susuuculidΛ Λmadu dai Maria Suusi dΛΛdΛ Λmadu dai aa ooqui Λpa.

¹⁵ Λmo imidagai aidasi gΛnΛmpagi Λvaavoitudadami tai saagida caquiva ΛPiiduru, ami daraajatadai Λmo sientu dan Λmo coobai oodami. TaidΛ ΛPiiduru potΛtdai:

¹⁶ —Giñaduñi, poduucai gaagaitadai siapaduñiagi ismaacadΛ ΛΛquioma aagai Davicaru guvucadadΛcadΛ Diiusi IbaadΛ. Davicaru aagai Uudasicaru. Uudasicaru aragai ismaacadΛ vaa agai ismaacadΛ maisapicami baΛcai ΛSuusi. ¹⁷ DaidΛ arΛmoco garaduñicatadai dai viaacataadi saΛlicami garaa duiñdagarΛ. ¹⁸ Dai gasavΛali Λmo davΛarai atumiñsicadΛ ismaacadΛ aa namΛqui abaitaguucacami ΛUudasicaru soimaasi iduucai agai. Tai Uudasicaru gasagia dai vauuguu dai taapai vooada tai vuvaaja ijidΛ. ¹⁹ Aidasi mai Jerusaleenara oidacami Aselidama tΛΛtai adΛvΛarai ismaacadΛ itaiya alidi oodamicadΛ davΛarai ΛΛracara. ²⁰ Poduucai ooja Davicaru liivruarΛ Salmosi tΛgiducara agaitai Uudasicaru:

Λagi vΛΛna vaaquidΛ. Maitiipucana siora ami oidacagi.

Dai siΛmai baimu saΛlicamigadΛ.

Asduucai ooja Davicaru.

²¹ Tanai aatama garsaagida oidaga amoco cacalli ismaacada galamadu ajioopaiña vaaas tasai aidasi daacatadai asuusi aatama galamadu. ²² Aidasi abiaadaga avuaana vacoi asuusi galamadu ajioopaiña goovai asta aidasi tasai agai tavaagiamu aatama garsaagidaifidaga. Aliasi gaagai isgaaga aatama amoco goovai saagidaifidaga ismaacada naidi isduuaca Suusi vaid araagiadamicana Suusi duaacarada aatama galamadu —astatadai Piiduru.

²³ Amaasi aco vuvaitu gooca. Amoco Osee Barsavasi taagidu mai Justo aagaiña agra. Dai agamai Matiia taagidu. ²⁴ Dai aduucai gamamagi:

—Aapi caliodami Diuusi garooga, caa maata vaascatai iibada. Gartagidañi ismaacada idi vagoocai aco vuusaitu aapi ²⁵ sai baana saalicamigada Uudasicaru dai garsoicaiña idi aa duiñdagiaaga ismaacada garmaa aapi. Agai arDiuusi ootosadacatadai dai dagito gasalicamiga dai ii ami siaaco acatadai alia soimaasi iduucai —asduucai gamamagi.

²⁶ Dai tacavi daitu amo tumifisi tai gamaita Matiia. Dai otoma vaana abaivustaama dan amoco ojootosicami.

2

¹ Aidasi aayi agaa siaa duudagai Pentecostesi taagiducada mosamapacaga daraajatadai avavoitudadami vaascatai amapai. ² Tai todian duucai ga caidatu tavaagiaifidaga anpan caiti saascada cavami avaaradagi dai vaasiaacatai gigiduli mai quiiyaga siaaco daraajatadai agai. ³ Amaasi gamaasitu amo istumaasi tai maascami dai aipaco daama darai va ismaacada ami daraajatadai. ⁴ Tai divia Diuusi Ibadada dai vaascatai avavoitudadami lamadu daaca agai tai agai gnaagacai ñiño ama maa ñiooqui. Vaascatai ñiño amo ñiooqui ismaacada maimaatacatadai ismaacada maa Diuusi Ibadada.

⁵ Aida Jerusaleenaga oidacatadai judidíu vaasi aipadaga dai maiamo ñiooqui ñioocaitadai dai alia siaa duudagai Diuusi. ⁶ Aidasi caa agai isga caidatu ganampagi ami siaaco daraajatadai avavoitudadami dai maitaa isducatai gantalaagituagi caacatai islamadutai ñioocai ñiooquidacada. ⁷ Dai vaascatai vupuiirutuan tada dai aipaco gnaagidi:

—Goovai ismaacada pomaa ñioocai arGalileenaga oidacami. ⁸ ¿Dai ducatai aatama lamadutai caa lagi garñiooqui? ⁹ Tami daraaja oodami Partiaifidaga, dai Meediaifidaga, dai Elamaifidaga, dai Mesopotamiaifidaga, dai Judeeifidaga, dai Capadusiaifidaga, dai Poontoaifidaga, dai Aasiaifidaga, ¹⁰ dai Filijiaifidaga, dai Panfiliaifidaga, dai Ejiipituaifidaga, dai lamapacagaifidaga Apilica vaasoñiomaiifidaga Sireñi. Tami daraaja amoco Romaiifidaga agra dai amoco arjudidíu vaavoitudaitai vaavoidaragada arjudidíu dai aa gia arjudidíu daadada cascada arjudidíu goovai. ¹¹ Tami daraaja agra oodami Carataaifidaga, dai Araaviaifidaga dai vaascatai aatama caa isgarñiooquicada aagai gocacalli istumaasi gararducami istumaasi lagi Diuusi ivueeyi —ascaiti arjudidíu ismaacada ami dada.

¹² Dai vupuiirutuan tada dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Istuisi aradui gomaasi? —ascaiti.

¹³ Dai aa mosparunai daida icaiti:

—Alia navaacofi goovai cascada pomaa ñioocai —ascaiti aoodami.

¹⁴ Amaasi guuquiva abaivustaama dan gooca ojootosicami taida Piiduru gagara ñioo daida itatadai:

—Judeenaga oidacami lamadu vaascatai ismaacada Jerusaleenaga oidaga maatavurai aapima idi dai caagavag caaca ismaacada gnaagida iñaagai aana. ¹⁵ Aatama maitarnavaacoidada marducatai gantalaagitoi aapima. Tami oidacami mainavaacorai laqui quiaamoco tuustaamaga. ¹⁶ Idi agai ismaacada aagidi Joelicaru garlaqui aaduficaru. Agai arDiuusi ñiooquituldiadamicadacatadai dai pocaiti:

¹⁷ Pocaiti Diuusi: “Cayoga ugitaicai oidigi divimu giñbadaga dai lamadu daacamu vaasi oodami aipaco oidacami.

Vaasi ganmaamara ñiooquimu aana giñvataraga.

Dai ganmaamara cacalli taagimu mui naana maasi istumaasi mainaidi aa oodami.

Dai ñiooquida iñagai aana acacalliocoidada coosigadaga.

¹⁸ Amaasi ootosamu aana giñbadaga vai lamadu daacana giñpipiooñiga.

Silagai ñiooquimu aana giñvataraga.

¹⁹ Tacavi tavaagiana gantlagidamu aana mui naana maasi istumaasi.

Dai oidigi daama gantlagidamu aana mui naana maasi arai lamadu tai, lamadu gapi cuubusi dai poduucai maatamu aapima iscaugitia agai oidigi.

²⁰ Tucaagamucamu gotasai. Dai masaadai moalarai gaduñimu dai gooquigaga aimu istugaco divia agai laaanaadami.

Dai vAascatai siaa duutuuda agai.

²¹ Amaasi vAascatai ismaacAdA giñdaanAdagi cAAgacArA vuvaidamu aana", ascaiti Diuusi. Ascaiti Joelicaru.

²² CAacavurai aapimA judidíu ismaacAdA gAnaagida iñagai aana. Suusi arNasareetaA oidacamicatadai dai agai arAmo cAali ismaacAdA maa Diuusi gAA guvucadagai saidA iduuna mui naana maasi gaArducami aapimA ganvuitapi dai idi maasicAdA Diuusi gAntAAgi isootoi ASuusi. VAAsi imaasi cAA maata aapimA. ²³ VAAscArA aidAmasi gAntAAgi ASuusi maisatugai aapimA dai tAAgi ACACaali ismaacAdA maisiaa duutudai Diuusi sai curusiaba siisana dai poduucai gAtajai aapimA muaragai. VAAsi imaasi camaatAcataidai Diuusi. AAgi agai capomaasi gAtagito AAqui abiaadArA sai poduucai arAduuna. ²⁴ Agai vaa Diuusi apamu duaacali ASuusi. Tomali amo istumaasi maitistui issoobidagi ASuusi isduaacagi, tomali muuquigami. ²⁵ Dai aagai Davicaru ASuusi dai poduucai ooja: VAAscArA nAidi aana ACali odami Diuusi aana giñAAmadu daja giñsAAlisa padArA.

Giñnuucada agai vai tomali amaadutai maisoimaasi giñvuiididi.

²⁶ CascAdA alia baigiñAlidi aana dai aagai ansai baigiñAlidi.

CascAdA maiduaadicui aana istuma daivuñiagi giñtuucugacAdA siAAscadA muuquia aana.

²⁷ Damos aapi giñDiuusiga maiviaamu giñibAdaga aa coidadA ibaadA saagida.

Dai maitidagito issiaa tuidiagi giñtuucuga.

Aana arAgai ismaacAdA oigAdai aapi.

²⁸ Giñduaacaldamu aapi.

Aana giñAAmadu aimArA aapi cascAdA alia baigiñAlidi aana.

Asduucai ooja Davicaru.

²⁹ Giñaduñi cAAga maata aapimA siAAqui muu gaRaduñi Davicaru dai quiaa maasi masiaaco yaasa. ³⁰ Davicaru arDiuusi ñiooquituldiadamigadAcataidai dai cAAga maatacatadai isDiuusi aagidi vAAsi gaIbAdacAdA sai amaadutai cajiudadA arCristoca agai dai bAija agai Davicaru sAAlicamigadA. ³¹ Idi vaa cAAga maatacatadai Davicaru naijadacan caitiña AAquioma abiaadArA cascAdA aagaitadai agai ASuusi duaacarada daidA icaiti maiviimu Cristo IbaadA coidadA saagida tomali maisiaa tuidimu tuucugadA. ³² Diuusi duaacali agai vaa Suusi dai vAascatai aatAmA arnaijadami vAAsi imaasi. ³³ Diuusi vaidacai ASuusi tavaagiamu sai sonuana daacana dai poduucai maa amo gAA sAAlicami. Dai sivi ootoi ASuusi Diuusi IbaadA, poduucai isducatai gAnaagidi ASuusi oogada. VAAsi idi ismaacAdA nAidi aapimA dai caA Diuusi IbaadA idui. ³⁴ Davicaru maitArAgai ismaacAdA tasai tavaagiamu. AAgi Davicaru icaiti:

ACali odami Diuusi itAtadai giñtaanAdamiga:

"Daacañi giñsAAlisa padArA ³⁵ asta siAAscadA cabaidui aana vai camaitistuidiagi vaamioma gasasaayu".

Ascaiti Davicaru.

³⁶ VAAsi judidíu sAAlicAdA gAAagai ismaatAcamudai isAgai vaa Suusi ismaacAdA siisa aapimA curusiaba cadai Diuusi agai saidA arCristocana ismaacAdA vaamioma taanada agai oidigi daama —astAtadai Piiduru.

³⁷ Aidasi caA agaa gomaasi aayi soialiaragai dai tacacai agai APiiduru AAmadu agaa ojootosicami:

—¿TAtumaa duuna? —ascaiti Aoodami.

³⁸ Amaasi APiiduru aa noragi daidA itAtadai:

—Ama duucaivar gAntatagito dai camaisoimaasi ivuaada vai Diuusi gAnoigAldana vAAsi gAnsoimaascamiga. Ganvapaconavurai aapimA vAascatai Suusi sAAlicamigadAcAdA siDi-
uusi ootosamu gaIbAdaga vai gAnAAmadu daacana. ³⁹ Idi ñiooqui arAapimA ganvAataA
AAmadu ganmaamara dai agai ismaacAdA maAcasi daraaja dai vAascatai ismaacAdA
ACali odami garDiuusiga vapaida Alidio —astAtadai APiiduru.

⁴⁰ Idi ñiooquicAdA AAmadu vaamioma aa ñiooquicAdA ñioo APiiduru dai cAAga maa ñiooqui dai potAtadai:

—CAagacArAvAr vuvaaqui gAAgAvituldaragadañidArA Aoodami soimaasi ivuaadami
—astAtadai APiiduru.

⁴¹ Poduucai tudo vAascatai ismaacAdA AAgi ñiooquidA ganvapacoi. AidA tasArA urava para vaica miil odami agaa ismaacAdA vaavoitudai. ⁴² Dai vAascatai apiavaavoitudai istu-
maasi maaatAtuldiña Aojootosicami. Dai amo tagitoidagai vaacana dai gamamadaiña
gAnAAmpaiditai siuu duucu gaugia agadagi.

⁴³ DaidA ivuaadana Aojootosicami mui naana maasi gaArducami vai vAascatai dudu-
aadiciuñA. ⁴⁴ Dai vAascatai ismaacAdA vaavoitudaitadai sAAlicAdA cAAga gAnuraavacataidai
dai amapai viaacataidai ganvustuidaga. ⁴⁵ Dai gaagaraiña ganvustuidaga dai Atumiñsi

arvAascatai vAAaracana. Ismaadutai vaamioma tagitocagi vaamioma maacaiña agai. ⁴⁶ Dai vAAs tasai gADampaidiña agAA quiuupaigadAra judidiu. Dai amapai gacuaadana quiiquiAra baiganAliaracada dai tomali amoco maivaamioma gaducada gAlidiña. ⁴⁷ Dai vAAscatai siaa duutudaiña Diusi dai vAAsi oodami cAAgacAra nAidiña dai vAAs tasai ampaidimi Diusi ismaacada cacAAgacAra vuvaidimi aAmadu agaa ismaacada cavaavoitudai.

3

¹ Amo imidagai coi gAAsaco tasai tAAaidimitadai Piiduru aAmadu Vuaana amapai agAA quiuupaigadAra judidiu. Caaayi siuu duucu gamamadaiña agai. ² vAAs tasai ami dadaAjiña amo cAAli. Agai maitistutuidiña isaimardagi poduucai vuusai agai. AgAA quiuupaigadAra judidiu bAA ajioopaiña aa, dai dadaasaiña quitaagiña cAA tioodicAra tAAgiducana sai gataanaña tumiñsi oidicami ismaacada vaapaquidagi ami. ³ Aidasi tAA aCAali soimaascada Piiduru aAmadu AVuaana aidasi vaapaquia agaitadai agai agAA quiuupaigadAra judidiu tai amo oidicami. ⁴ Amaasi vui nAnAava aPiiduru aAmadu AVuaana aCAali taida Piiduru potatadai:

—GArvuidAra iñAnAava —astatadai.

⁵ Amaasi vui nAnAava aCAali poaliditai isoida agai istumaasi. ⁶ DAmos aPiiduru potatadai: —Maitan viaa tumiñsi vAAscAra gAoidamu aana istuma viaa. Suusi Cristo ismaacada NasareetaAra oidacatadai guvucadacada caquivañi dai aimarda —astatadai Piiduru.

⁷ Amaasi bai aPiiduru acoocoda novida sAAliisa padaAra dai vañigi. Tai bovasdara guupucatu aacasoda aAmadu taAaanasigada. ⁸ Amaasi taca tual daa agai dai caquiva. Dai gaaagacai aimarai dai vaa agaa aAmadu agAA quiuupaigadAra judidiu. Dai tuali dadaimi. Dai alia cAAga ñiooquimi Diusi vui. ⁹ Dai canaiditai vAAscatai iscaaimarai dai cAAga ñioocai Diusi vui alia duduaadimu, ¹⁰ dai camaitaa isducatai gantataagituagi tomali istaiyagi nAiditai iscadueyi acoocoda. CAAga maacatadai agai isagai aAra vaa ismaacada dadaAjiña daida taanaña oidicami agAA quiuupaigadAra judidiu quitaagiña tioodicAra.

¹¹ Caduaadacai aCAali ismaacada maitistutuiditadai isaimardagi mosAamadu aimaraña agai aPiiduru aAmadu AVuaana. Dai vAAsi aoodami camaitaa istumaasi gantataagituagi dai voopoi ami agAA quiuupaigadAra judidiu siaaco Solomoiñi portaaligada tAAgidu. ¹² Dai tAAgacai aPiiduru isganampagi vAAscatai potatadai:

—Aapima judidiu, ztuimasi gArnAnaidi ducami isaatama aagi duaaidamudai idi cAAli dai imitu gArguvucadagacada siara cAA tuutiacatai? ¹³ Baiyoma Suusi guvucadacada atdueeyi idi cAAli. Diusi maa gamara Suusi adaasicami ismaacada vaamioma viaa guvucadagai. Dai agai vaa Diusi aPiiduisigadacatadai aAra garaduñi Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocar. Dai Suusi aAra vaa ismaacada tAAgi aapima dudunucami. Dai aidasi dagitua agaitadai Pilaato aSuusi mosgajiaadara vipieeyi aapima. ¹⁴ Maiaagidi aapima isdagitomudai agai ismaacada cAA tuiga dai maitargapira caatacami baiyoma aagidi aapima isdagitua agai amo gamuaacami. ¹⁵ Poduucai muua aapima ismaacada gamaacai ibadagai utudui. Taida Diusi duaacali agai coidada saagidaiñdara, vAAsiaacatai idi aatama daraaja nAijadami. ¹⁶ Agai vaa Suusi guvucadacada bai guvucadagai idi cAAli ismaacada nAidi dai maata aapima. Vaavoitudai aatama dai idi cAAli Suusi guvucadadara cascada cacAAga dueeyi goovai. Canaidi aapima iscadueeyi.

¹⁷ Giñaduñi judidiu cAAga maata aana isaapima aAmadu ganbaitaguacacamiga muua aSuusi maicAAga maacatai mastuma vueeyi. ¹⁸ Poduucai baidui Diusi ismaacada aAquiacoga aagai ñiñiooquituldiadamigada. Agai vaa agaitadai isali soimaa taata agaitadai aCristo. ¹⁹ Cascada ama duucaivar gantataagito aapima dai agoovar suuligi gosoimaa voyaiñdara. Vaavoitudavurai Diusi vai agai ganoigaldana vAAsi gansoimaascamiga amaasi aCAliodami Diusi baiganAliatudamu. ²⁰ Dai ganootosdamu Diusi Suusi apamu. Agai vaa aCristo ismaacada aAquiacoga aco vuusaitu Diusi aapima ganvAAtara. ²¹ vAAscAra tavaagiara viimu Suusi Cristo asta siaascada baidui Diusi vAAsiaacatai istumaasi isducatai agaitadai aAquiacoga ñiñiooquituldiadamigada ismaacada aagi agai aco vuvaitu. ²² Poduucai tudu aAquiacoga potatadai Moseesacaru garaaduñicaru: “Ootosamu Diusi amo ñiooquituldiadami aapima ganvAAtara vAAscatai aapima ganaadunuma saagidaiñdara poduucai isducatai giñootoi agai aana. Aagiadavurai vAAsiaacatai istumaasi agai ganaagiadagi. ²³ vAAscatai ismaacada maiAagidi Diusi ñiooquituldiadamigada ugititudamu Diusi dai aco vuvaidamu judidiu saagidaiñdara”, astatadai Moseesacaru.

²⁴ Poduucai tudu vAAsi Diusi ñiñiooquituldiadamigada Samueli baigovacoga aagai istumaasi daivuñia agaitadai sivi. ²⁵ Aapima arcapijudada vAAsi Diusi ñiñiooquituldiadamigada.

Dai vAasi ñiiooqui ismaacAΔA ootoi Diuusi gAñiñiiooquituldiadamigacAΔA AraapimA ganvAAtarA. Dai vAasi istumaasi ismaacAΔA Diuusi baidui gnaaduñicarui AΔmadu AraapimA ganvAAtarA. Dai asta ismaacAΔA aagidi Diuusi gAraduñi Avraañicarui aidasi potAtAdai: “Aana baiAaliatudamu vAasi oodami oidigi daama oidacami aapi gAcajuudagacAΔA”.²⁶ Aidasi duaacali Diuusi gAmarA AΔpaga gAnootosi aapimA sai baiganAaliatudana mAAsai aapimA camaisoimaasi ivuaadana —astAtAdai Piiduru.

4

¹ Quiaa ñiiooquiditadai AΠiiduru AΔmadu AVuaana Aoodami tai dada AΔpapaali judidú AΔmadu AbaitACAacamigadA AΔAA quiuupilaTA sandaaru AΔmadu Asaduseo. Asaduseo ATAgai ismaacAΔA maivaavoitudai duaacaragai. ² Dai alia baacoi vAAscatai mamaatAtulditai AΠiiduru AΔmadu AVuaana Aoodami isduaacaradAcAΔA ASuusi camaata vAAscatai isoidagai duaacaragai coidadA vAAtarA. ³ Amaasi vui Agai AΠiiduru AΔmadu AVuaana dai casi Arurunococatadai dai camaiaAcataidai uruñi isbai duñiagi dudunucamiAΔA cascAΔA cuu Agai asta siaadiqui. ⁴ Muidutai Agai ismaacAΔA gAntAgito caA ñiiooqui vaavoitu. VAsi ismaacAΔA vaavoitu baitoma aayi taan miil, gocaaqui aayi goAA cAcAali.

⁵ Dai siaadiqui gAnAmpagi JerusaleenAΔA vAasi AdudunucamigadA Ajudidú AΔmadu Apipiscali AΔmadu AmamaatAtuldiadami Diuusi SAalicamigadA. ⁶ Dai ami daacataidai AΔpA Aanasai baitACAacamigadA papaali, judidú AΔmadu Caifási, AΔmadu Vuaana, AΔmadu Alijandaro, AΔmadu vAasi ismaacAΔA AΔaduñidA AbaitACAacamigadA papaali. ⁷ Dai vai AΠiiduru AΔmadu AVuaana dai AΔaana tuutui dai tAcacai:

—¿Tuma guvucadagaicAΔA dai vooA SAalicamigadAcAΔA ivueeyi aapimA gomaasi? —astAtAdai Agai.

⁸ Amaasi Diuusi IbAdA AΔmadu daacataidai AΠiiduru taidA AΠiiduru itAtAdai:

—DudunucamigadA dai pipiscaligadA judidú⁹ sivi casi gArtAcacai aapimA isducatai cAAgacATa vuusai idi cAali coocoadA dai isducatai dueeyi goovai. ¹⁰ AapimA ganvuitapi aagamui aatama vai maatana vAAscatai IsireliAΔA oidacami. Idi cAali vAAscatai aapimA ganvuitapi cAAca caduaadAcatai Suusi Cristo guvucadadAcAΔA. Agai ATAgai vaa ismaacAΔA NasareetAΔA oidacataidai dai aapimA siisa curusiaba tai Diuusi duaacali coidadA saagidañidAΔA. ¹¹ ASuusi AΔan ducami Aodai ismaacAΔA siooma gAAagai AΔo vaaqui vAAtarA dai aapimA AΔan ducami Abaabaquitadami ismaacAΔA gajiaadAΔA vaa Aodai. ¹² Diuusi ootoi ASuusi Cristo oidi daama sai AAgai Agai vaaacana guvucadagagai iscAAgacATa vuviaadagai vAasi oodami oidi daama oidacami. Maitiipu Amai vAasi oidigAΔA ismaacAΔA vaa guvucadagagai iscAAgacATa vuviaadagai oodami —astAtAdai AΠiiduru.

¹³ Amaasi tAA Adudunucami AΠiiduru AΔmadu AVuaana dai maata tAA isAcAcAali maitAvAΔpi daraiva oojiAΔA dai maitAΔmamaatAtuldiadami dai vAAscATa maiduduaadimu ñiñio. DaidA Adudunucami maitAA istumaasi gAntAtAgituagi. Dai amaasi maata tAA sidi ATAgai ismaacAΔA AΔmadu Ajiopaiña ASuusi. ¹⁴ Dai cAali ismaacAΔA cadueeitadi ami AΔmadu cAAacataidai AΠiiduru AΔmadu AVuaana cascAΔA maitistutuiditadai Adudunucami isvuidAΔA ñiioocada tomali AΔo ñiiooqui. ¹⁵ DaidA Adudunucami AAgai gaaataga Aliditadai cascAΔA ootoi Aojootosicami sai vuvaaana AΔmpaidaragaiñidAΔA, ¹⁶ daidA icaiti:

—¿Taduuna gocAcAali? CAa maata vAAscatai JerusaleenAΔA oidacami sida idui gocAcAali idi istumaasi gAducami dai maitistutuidi aatama ispotAiyagi ismaitArvaavoi. ¹⁷ AbAAcatamu aatama vai sivi abiaadAΔA camaiaagidiña goovai tomali amaadutai istumaasi ivuaadana ASuusi dai istumaasi gamamaatAtuldiña Agai vai camaivaamioma aipaco imana idi maasi —ascaiti Adudunucami.

¹⁸ Amaasi vai Adudunucami AΠiiduru AΔmadu AVuaana dai aagidi sai camaiaagaiña istumaasi ivuaadana ASuusi dai mamaatAtuldiña. ¹⁹ Damos aa noragi AΠiiduru AΔmadu AVuaana daidA itAtAdai:

—¿Tuma tAtAgitói aapimA baisi ATCAAgai Diuusi vAAtarA isgAnAAgida aatama aapimA dai maiaAgidagi Diuusi? ²⁰ Mosmaibaiga ismaiaaga aatama tAstuma nAidi aatama dai caA —astAtAdai AΠiiduru AΔmadu AVuaana.

²¹ Baitoma vAasi Aoodami cAAga ñiñio Diuusi vAAtarA duaadacai AcoocoadA cascAΔA Adudunucami alia AAbaiditadai Aoodami cascAΔA maitAΔpAnAalidi isgAviaarsagi AΠiiduru AΔmadu AVuaana dai mosAbAqui dai dagito sai iimana. ²² AcAali ismaacAΔA cadueeyi Diuusi guvucadadAcAΔA vaaacataidai vaamioma isgoo coobai uumigi.

²³ Amaasi cadagitocai Agai AΠiiduru AΔmadu AVuaana Agai mosiji mAACA siaaco daraajataidai AAduñidA dai vAasi aagidi istAtAdai AbaitAgucacamigadA papaali AΔmadu judidú pipiscali. ²⁴ Aidasi caA Agai imaasi vAAscatai AΔmapai daanAΔi Diuusi daidA icaiti:

—GARcaliodamiga Diuusi, aapiapla arDiuusi ismaacada idui tavaagi dai davalarai dai gaa suudagi dai vvasi istumaasi. ²⁵ Gapiooñiga Davicaru aagai istumaasi aagidi aapi sai aagana dai pocaiti:

¿Tuisida bacocoi vvasi oodami naana maasi ñioocadami Diuusi vui?

¿Dai tuisi tatagito aoodami mui naana maasi maicacalagaducami?

²⁶ Ararai oidigi daama oidacami amadu aa baitaguucacami ganampagi dai ñiooquiada agai Diuusi amadu Cristogada.

²⁷ Saallicada arvaavoi istanai Jerusaleenaga ganampagi Eroodasi amadu Ponsio Pilaato amadu judidui dai aa ismaacada maitarjudidui dai vuidara suuli gamara Suusi ismaacada maisoimaasi idui dai aco vuusaitu aapi garDiuusiga. ²⁸ Gomaasicada idui agai vvasiacatai ismaacada ipali aapi garDiuusiga siapaduñiagi. ²⁹ Sivi gargaviarsa agaitadai adudunucami cascada garmaacani aatama gapipiooñiga guvucadagai tatai ñioocadagi gañiooqui maisiu duaadimudacada. ³⁰ Dai duduaididagi acoococoidada aguvucadagacada daida ivuaadagi istumaasi gagarducami gamara Suusi guvucadadacada. Agai vaa Suusi argalaco vuusaida aapi —ascaiti aaduidna vaavoitudadami.

³¹ Aidasi canaato mamagi agai gigivuli aquii siaaco daraajatadai agai tai divia Diuusi Ibaada vvascatai amadu dai poduucai maiduduaadicuitai aagaiña agai Diuusi ñiooquida.

³² Dai camuiducatadai vaavoitudadami dai vvascatai viaacataidai amo tagitoidagai. Dai vvascatai amapai viaacataidai ganvustuidaga cascada tomali amaadutai maiaagaiña siagai artuidada amo istumaasi. ³³ Vvascatai lojootosicami apiaaagaiña siooma guvucadagaicada Suusi duaacaragada vai Diuusi calagacaga naidina vvascatai. ³⁴⁻³⁵ Vvascatai ismaacada viaacataidai dadavalarai isbaabaqui ara gaagariña agai dai vvaapaiña atumiñsi. Dai maacaiña agai lojootosicami atumiñsi. Atumiñsi arvvascatai vaataracana. Ismaadutai vaamioma tagitocagi vaamioma maacaiña agai cascada vvascatai viaacana istumaasi tagito. ³⁶ Dai ami agai amadu daacataidai amo calli Levicaru cajitudada agai Osee tagiducatadai. Agai arSipiliaga vuusaicami. Taida lojootosicami Bernabé taitai ismaacada itaiya lliidi amo baiatitudadami. ³⁷ Agai gagaara amo davalarai ismaacada viaacataidai agai dai vvaapi atumiñsi lojootosicami.

5

¹ Dai ami daacataidai ara amai calli Ananiiasi tagiducami dai Safira tagiducatadai ooñigada. Dai vagoocatai viaacataidai agai amo davalarai dai gagaara. ² Calli aa maa atumiñsi lojootosicami ducami iscavvasi tagidamudai dai viidadai viaa lagi gavataraga. Dai ooñigada maatacatadai ara. ³ Amaasi itai aPiiduru:

—¿Ananiiasi tuipasi dagito isvaquiagi aDiaavora gaibadagara dai gyaatagitu Diuusi Ibaada vui? Aapi aa viaa tumiñsi lagi gavataraga masmaacada gaaa namaqui gadavalragacada. ⁴ ¿Maitisi arvaavoi isaapi argatuidacataidai adavalarai? Dai aidapasi gagaara adavalarai ¿maitisi arvaavoi isaapi argatuidacataidai atumiñsi? ¿Tuiyasi podui? Yaatagi aapi Diuusi maisiu oodami —astatadai aPiiduru.

⁵ Mosca aAnaniiasi gomaasi dai muucucatai gai. Dai vvascatai ismaacada mai gomaasi saallicada duduadimu. ⁶ Amaasi dada amoco gagali dai calga biisa amuuquiada dai baacai dai yaasa.

⁷ Vaica ooracada vaa Ananiiasi ooñigada maimaatacatai agai istumaasi aradii cunaadacada. ⁸ Taida aPiiduru itatadai:

—Giñaagidañi, ¿caaquicada masgagaara adavalarai? —astatadai aPiiduru.

—Aja, caaquicada —astatadai aooqui.

⁹ Amaasi aPiiduru itatadai:

—¿Tuimasi pomaasi gantatagito aapima isyaatagidagi Diuusi Ibaada? Quidigaiñdaga iimai ismaacada baacai dai yaasa gacuna. Dai sivi aapi gabalquia agai ara —astatadai aPiiduru.

¹⁰ Tai agai otoma muu dai aacasoda abaana gai agai aPiiduru. Amaasi vaapa agagali dai taalooqui muuquiada dai vuusaitu dai mala yaasa cunada abaana. ¹¹ Tai alia duduadimu vaavoitudadami amadu vvascatai ismaacada mai gomaasi.

¹² Mui istumaasi gagarducami ivuaadana lojootosicami aoodami saagida dai vvascatai ganampagi ami agaa quiuupiaraga siaaco Salomoni portaaligada tagidu. ¹³ Tomasi tomali amaadutai maitipaliditadai isganampaidagi vaavoitudadami amadu vvascatala calga ñioocataidai agai vaataraga. ¹⁴ Muidutai calalli amadu ooqui vaavoitu isSuusi Cristo arcalagacaga vuviaadami. ¹⁵ Amaasi vuvaitu aoodami coococoidada caayana

dai vopoicari¹⁷ tuua dai vapaacosia¹⁸ sai siuu duucu daivuñiagi ¹⁶ Piiduru sai tomasi mosacaasi ¹⁹ Damos tucara²⁰ divia amo Diuusi ²¹ taañicaruda dai cuucupioco cuucuparagada ²² maisacarui dai vuvaitu ²³ oojootosicami daida itatadai:

¹⁷ Amaasi ¹⁸ abaita¹⁹aacamigada papaali judidiu ²⁰ amadu ²¹ v²²asi ²³ asaduseo ismaacada uraavacatadai ²⁴ abaita²⁵aacamigada papaali vui baaco ²⁶ oojootosicami. ²⁷ Dai vui ²⁸ agai dai maamaisa. ²⁹ Damos tucara³⁰ divia amo Diuusi ³¹ taañicaruda dai cuucupioco cuucuparagada ³² maisacarui dai vuvaitu ³³ oojootosicami daida itatadai:

²⁰ —Iimivurai dai ²¹ agaa ²² quiuupaigadara²³ judidiu ²⁴ guuquiva dai ami aagida ²⁵ oodami isducatai ²⁶ istutuidi ²⁷ agai isoidacagi ²⁸ v²⁹asara³⁰ Diuusi ³¹ amadu —astatadai.

²¹ Amaasi ²² caacai ²³ oojootosicami imaasi, ²⁴ siaadiqui ²⁵ laqui vaapa ²⁶ agaa ²⁷ quiuupaigadara²⁸ judidiu dai aagidi ²⁹ oodami Diuusi ³⁰ ñooquida.

Vaida ¹ abaita²aacamigada papaali ³ amadu ismaacada ⁴ uraavacatadai ⁵ pooliditadai ⁶ isquiaa ⁷ maisacariara⁸ ⁹ daraajatadai ¹⁰ oojootosicami ¹¹ cascada ¹² ampagi ¹³ agai ¹⁴ vaamioma ¹⁵ tataanadami. ¹⁶ Agai ¹⁷ arpipiscali ¹⁸ judidiu. ¹⁹ Dai ²⁰ gooquia²¹ ootoi ²² sandaaru ²³ sai ²⁴ vaaapana ²⁵ maisacaruñidara²⁶ ²⁷ oojootosicami. ²⁸ Aida²⁹ aayi ³⁰ asandaaru ³¹ maisacariara³² ³³ maitaa ³⁴ oojootosicami, ³⁵ dai ³⁶ apamu ³⁷ aa ³⁸ suuli ³⁹ dai ⁴⁰ mala ⁴¹ potatadai:

—Caa¹ga ² cuucupi ³ v⁴asi ⁵ cuucuparagada ⁶ maisacarui ⁷ dai ⁸ vuida⁹ ¹⁰ guuca ¹¹ asandaaru ¹² dai ¹³ nuucada. ¹⁴ Amaasi ¹⁵ cupioco ¹⁶ agai ¹⁷ tatai ¹⁸ tomali ¹⁹ amoco ²⁰ maitaa ²¹ tuucavi —astatadai ²² asandaaru.

²⁴ Amaasi ²⁵ caacai ²⁶ imaasi ²⁷ abaita²⁸aacamigada ²⁹ agaa ³⁰ quiuupia³¹ ³² sandaaru ³³ amadu ³⁴ abaita³⁵aacamigada ³⁶ papaali ³⁷ judidiu ³⁸ amadu ³⁹ aa ⁴⁰ papaali ⁴¹ tataaanadami ⁴² aipaco ⁴³ gantacacai ⁴⁴ daida ⁴⁵ icaiti:

—¿Istumaasi ¹ daivuñia ² agai ³ v⁴asi ⁵ gomaasicada? —ascaiti.

²⁵ Tai ¹ amaasi ² divia ³ amo ⁴ caali ⁵ dai ⁶ potatadai:

—Aca¹caali ² ismaacada ³ maamaisa ⁴ aapima ⁵ agaa ⁶ quiuupaigadara⁷ ⁸ judidiu ⁹ guucacatai ¹⁰ maamatatuldi ¹¹ oodami —astatadai ¹² caali.

²⁶ Amaasi ¹ ii ² abaita³aacamigada ⁴ agaa ⁵ quiuupia⁶ ⁷ sandaaru ⁸ amadu ⁹ sandaaru ¹⁰ dai ¹¹ vuaa. ¹² Damos ¹³ alia ¹⁴ abaiditadai ¹⁵ asandaaru ¹⁶ oodami ¹⁷ ismaicarsagi ¹⁸ agai ¹⁹ cascada ²⁰ maisoi ²¹ vuimi ²² oojootosicami. ²³ Amaasi ²⁴ vuaa ²⁵ dai ²⁶ vititapi ²⁷ tuutui ²⁸ vaamioma ²⁹ tataaanadami ³⁰ taida ³¹ abaita³²aacamigada ³³ papaali ³⁴ judidiu ³⁵ potatadai:

²⁸ —Sa¹licada ² gandai ³ aatama ⁴ masai ⁵ camaitaagidiña ⁶ Suusi ⁷ Cristo ⁸ mamaatatuldaragada. ⁹ ¿Mostuma ¹⁰ dui ¹¹ aapima? ¹² Camaatatuli ¹³ aapima ¹⁴ v¹⁵asi ¹⁶ Jerusaleenara¹⁷ ¹⁸ oidacami ¹⁹ ganmamaatatuldaraga. ²⁰ Dai ²¹ aatama ²² garpara²³ ²⁴ garsusuuligai ²⁵ gamuaatudacai ²⁶ caali ²⁷ ismaacada ²⁸ Suusi ²⁹ aagai ³⁰ aapima —astatadai ³¹ abaita³²aacami.

²⁹ Amaasi ¹ Piiduru ² amadu ³ aa ⁴ oojootosicami ⁵ ismaacada ⁶ oi ⁷ agaa ⁸ quiuupiañidara⁹ ¹⁰ ñiño ¹¹ daida ¹² itatadai:

—Alia¹si ² gaagai ³ isaagida ⁴ aatama ⁵ Diuusi ⁶ arpara⁷ ⁸ siodami. ⁹ Aatama ¹⁰ quiaa ¹¹ vaavoitudai ¹² garaaduñicaru ¹³ Diuusigada. ¹⁴ Agai ¹⁵ apamu ¹⁶ duacali ¹⁷ asuusi. ¹⁸ Asuusi ¹⁹ aragai ²⁰ ismaacada ²¹ gatajai ²² aapima ²³ curusiaba ²⁴ siisaragai ²⁵ dai ²⁶ muaragai. ²⁷ Tai ²⁸ tavaagiamu ²⁹ vañigi ³⁰ Diuusi ³¹ asuusi ³² dai ³³ saalisa ³⁴ padara³⁵ ³⁶ dai ³⁷ saida ³⁸ artaaanadamicana ³⁹ daida ⁴⁰ arcraagacara⁴¹ ⁴² vuviadamicana ⁴³ vaidai ⁴⁴ istuidana ⁴⁵ aatama ⁴⁶ judidiu ⁴⁷ isama ⁴⁸ duucai ⁴⁹ gartatagituagi ⁵⁰ dai ⁵¹ camaisoimaasi ⁵² ivuaadagi ⁵³ dai ⁵⁴ poduucai ⁵⁵ garoigaldamu ⁵⁶ Diuusi ⁵⁷ garsoimaascamiga. ⁵⁸ Dai ⁵⁹ v⁶⁰asi ⁶¹ imaasi ⁶² arna⁶³ijadami ⁶⁴ aatama ⁶⁵ amadu ⁶⁶ Diuusi ⁶⁷ Ibaada ⁶⁸ ismaacada ⁶⁹ ootoi ⁷⁰ Diuusi ⁷¹ sai ⁷² v⁷³asatai ⁷⁴ amadu ⁷⁵ daacana ⁷⁶ ismaacada ⁷⁷ laagiditai ⁷⁸ caa —astatadai ⁷⁹ Piiduru.

³³ Amaasi ¹ caacai ² agaa ³ gomaasi ⁴ alia ⁵ baaco ⁶ dai ⁷ cooda ⁸ aliditadai. ⁹ Amaasi ¹⁰ caquiva ¹¹ amo ¹² sonara ¹³ caaacami ¹⁴ Gamalieli ¹⁵ taagiducami. ¹⁶ Agai ¹⁷ aramo ¹⁸ fariseo ¹⁹ daida ²⁰ armamaatatuldiadami ²¹ Diuusi ²² saalicamigada. ²³ Dai ²⁴ v²⁵asi ²⁶ oodami ²⁷ alia ²⁸ siaa ²⁹ duutudaiña. ³⁰ Dai ³¹ agai ³² gatajai ³³ masai ³⁴ vuvaidana ³⁵ laachi ³⁶ oojootosicami. ³⁷ Dai ³⁸ otoma ³⁹ potatadai ⁴⁰ agai ⁴¹ agaa ⁴² tataaanadami:

—Giña¹aduñi, ² aatama ³ arjudidiu, ⁴ gantagitovar ⁵ naida ⁶ masduñiagi ⁷ goca⁸caali.

³⁶ Gantagitovurai ¹ aapima ² catarapi ³ aradui ⁴ isoidacatadai ⁵ amo ⁶ caali ⁷ Teudas ⁸ taagiducami. ⁹ Dai ¹⁰ poaititadai ¹¹ saida ¹² aramo ¹³ caali ¹⁴ gaa ¹⁵ guvcadagai ¹⁶ vaaacami ¹⁷ tai ¹⁸ oi ¹⁹ maaco ²⁰ sientio ²¹ ca²²caali. ²³ Matai ²⁴ muua. ²⁵ Tai ²⁶ v²⁷asatai ²⁸ ismaacada ²⁹ oidatucuitadai ³⁰ v³¹asi ³² aipaco ³³ iji. ³⁴ Dai ³⁵ v³⁶asi ³⁷ ugidagai.

³⁷ Dai ¹ gooquia² ³ aida⁴ ⁵ gatajai ⁶ agaa ⁷ taaanadami ⁸ acaldaragai ⁹ oodami ¹⁰ oidacatadai ¹¹ amai ¹² caali ¹³ Uudasi ¹⁴ taagiducami ¹⁵ agai ¹⁶ arGalilee¹⁷ ¹⁸ oidacamicatadai. ¹⁹ Tai ²⁰ muidutai ²¹ oi. ²² Matai ²³ muua ²⁴ arpa. ²⁵ Dai ²⁶ v²⁷asatai ²⁸ ismaacada ²⁹ oidatucuitadai ³⁰ aipaco ³¹ iji. ³² Cascada ³³ aana ³⁴ anganaagidi ³⁵ masai ³⁶ dagitona ³⁷ idi ³⁸ ca³⁹caali. ⁴⁰ Maitavar ⁴¹ oiñiada. ⁴² Siaduñiada ⁴³ gomaasi ⁴⁴ aramo ⁴⁵ istumaasi ⁴⁶ ismaacada ⁴⁷ ivueeyi ⁴⁸ oodami ⁴⁹ v⁵⁰asi ⁵¹ ugitimu ⁵² goovai. ⁵³ Siaduñiada ⁵⁴ gomaasi ⁵⁵ aramo ⁵⁶ istumaasi ⁵⁷ ismaacada ⁵⁸ ivueeyi ⁵⁹ Diuusi ⁶⁰ siaadara⁶¹ ⁶² istuidacai ⁶³ ugilitudana ⁶⁴ aapima. ⁶⁵ Gantagitovar ⁶⁶ naida ⁶⁷ maisiu ⁶⁸ soimaasi ⁶⁹ ivuaada ⁷⁰ Diuusi ⁷¹ vui —ascaiti ⁷² Gamalieli.

tomali siaaco caisa agai. Dai vaaascafa caaagiditadai Diuusi isoida agai. Sai siaaascafa muquiaa agai saida arcajituda vaataraca agai. Aida Avraaŋi maiquiaa maamaracatadai. ⁶ Dai aagidi aapa Diuusi Avraaŋi sai cajiudadā oidaca agai maacasadafa oidacami duucaí gadavaaragana dai sai souduucaí oidaca agai dai masai souduucaí naíjada agai agai maaco sientu uumigi. ⁷ Dai potatadai Diuusi aapa: “Soimaa taatatuldamu aana agai ismaacada taaŋi agai aa duiŋdagai gansosoiga duucaí dai gooquiafa vuvaquimu gacajitudaga abiaadafa dai giŋsíaa duutuadamu agai idi davaaríafa”, astatadai Diuusi. ⁸ Diuusi baiduí amo ŋiooqui Avraaŋícaru amadu. Dai tajai sai iquitana gatucuga dai poduucaí tagitocana ismaacada aagidi Diuusi. Cascada aidasi vuusai Isaacaru Avraaŋícaru marada bo mamacova tasaicada poduucaí iquitā Avraaŋícaru Isaa aapa, dai poduucaí iduí aapa Isaacaru gamara Jacocarú dai Jacocarú poduí aapa abavustaama dan gooca gamaamara ismaacadaifíafa vuvaaja vaasi judidú.

⁹ Garaaduŋi Jacocarú maamarada alia caadai gansuculi Osee cascada gagaali agai aOsee aa cacali sibaadafa oidacami tai agai baacai aOsee Ejiipitu davaaríamu dai gagaali Potifara. ¹⁰ Dai agai alia soimaa taatamituldíŋa aOsee dai maisa. Dai vaaascafa Diuusi amadu daacatadai aOsee dai cagaafafa vuusaitu maisacaruaifíafa, dai maa saítuducami tagitoidagai. Paraoŋi caagacafa naíditadai aOsee, Diuusi poduucaí ipali cascada. Paraoŋi araf Ejiipitafa dai daí agai aOsee ali mooyi sai soíŋa taaanaíŋa ami davaaríafa dai Paraoŋi quidiíafa aapa.

¹¹ Amaasi divia gaa biuugigai tai alia soimaa taata Ejiipitafa oidacami amadu Canaanafa oidacami. Dai garaaduŋícaru aakuí oidacami ismaacada Canaanafa oidacatadai camaitafaitadai istumaa ugi. ¹² Aidasi maí Jacocarú isoidacatadai tagi Ejiipitafa gaamucu ootoi gamaamara. Agai argafakuí aaduŋícaru. Dai agai tomali amo imidagai maiquiaa ajoopaiŋa Ejiipitumu. Dai aidasi taa agai aOsee Ejiipitafa maimaí sida arsuculíacatadai. ¹³ Dai gooquiafa aparamu iji agai taida aagidi aOsee síora agai. Dai poduucaí maí Paraoŋi istuma oodamicatadai aOsee. ¹⁴ Amaasi aOsee ootosi ŋiooqui gaooga Jaco sai dividana vaasi maamarada amadu, vaasicada arvai coobai dan baivustaama dan taamacatadai agai. ¹⁵ Poduucaí ii Jaco Ejiipitafa oidatu. Dai gooquiafa movaasi muu. Dai movaasi coi aapa aa garaaduŋícaru. ¹⁶ Tai gooquiafa acajituda vuucaí ganaaduŋícaru ooda Síqueemamu dai yaasa atajoovai ismaacada savalli Avraaŋícaru aAmori maamarada Síqueemafa.

¹⁷ Aida tuigaco cayooga aayitadai istumaasi ismaacada bai duitadai Diuusi Avraaŋícaru amadu vaasi gatagítoidacada. Dai ajudidú ismaacada Ejiipitafa oidacatadai alia muidaimi dai saalicada muida. ¹⁸ Aida utudama daiva Ejiipitafa amo baitacaacami dai agai maimaatacatadai aOsee. ¹⁹ Dai idi baitacaacami naana duucaí vupuiirumada alíditadai garaaduŋícaru dai alia soimaasi ivuúidíditadai dai dadaagítoldi cacali maamarada daldadaifíafa utu vuvaquíadaí sai coona. ²⁰ Aidasi gataaaníitadai abaitacaacami maíca tuigacada aida vuusai Moseesa. Alíducataí abiaadafa baigaldacai taa Diuusi. Taida adaldada nuucagi ganquiyafa vaica masaadai. ²¹ Aidasi caviaacatadai adaldada isvuusaidagi aMoseesa quidiíafíafa camaitistutuíditai isastuagi taida looqui Paraoŋi marada bai dai gaali gamara duucaí. ²² Cascada mamaatuldíŋa Ejiipitafa mamaatuldíadami aMoseesa vaasi istumaasi mamaatacatadai Ejiipitafa oidacami. Dai caaga maata ŋioocai aMoseesa dai alia saítuduga aapa.

²³ Aidasi caviaacatadai aMoseesa goo coobai uumigi diviji agai ajudidú Goosiena, agai arjudíacatadai aapa cascada. ²⁴ Dai ami taa aMoseesa amo caali Ejiipitafa oidacami ismaacada soi vuadatadai amo judú. Dai soíŋa alíditadai aMoseesa ajudí cascada muua agai caali Ejiipitafa oidacami tai aduucaí aa noragi ismaacada soimaasi ivuadatadai agai. ²⁵ Moseesa poalíditadai isajudidúí camaatacatadai isDiuusi ootosa agai agai sai vuvaídana loodami Ejiipituaifíafa dai vaaascafa maimaatacatadai agai. ²⁶ Dai siaadiquí taa aMoseesa gooca judidú vai alíasi gancocoidatadai dai agai baíallíatuda lídii cascada ítatdai: “Aapíma afamo oodami ¿tuímási soi ganvueeyi?” astatadai. ²⁷ Amaasi agai ismaacada soi vueeyi agamai nítuica Moseesa daída ítatdai: “¿Toofa gadaí aapi taaandami duucaí dai dunucami duucaí aatama gafvaatará?” ²⁸ ¿Giŋmuua pasalídii aana aapa poduucaí pasduucaí muua aapi tacavo aEjiipitafa oidacada?” astatadai. ²⁹ Tai maalida aMoseesa caacai iscaíti caali. Dai vuusai Ejiipituaifíafa dai maacasi ii Madianamu. Dai ami oidacatu maacasadafa oidacami duucaí. Dai maamarai gooca.

³⁰ Dai cadaivunucaí goo coobai uumigi, ami oidigana miaanaí agíidi siaaco Síŋa taa gidu, gamaasitu amo Diuusi taaafícaruda aMoseesa vuítapi taiyafa ismaacada maacatadai amo uusi ípuadafa. ³¹ Taida aMoseesa maitaa isducataí gatagítuagi taagacai gomaasi. Dai aidasi miaadafa caquiva agai dai caagioma naída agai, caa agai Diuusi ŋiooquída ismaacada ítatdai: ³² “Aanaana arDiuusigada gaalakuí aaduŋícaru Avraaŋícaru amadu aIsaacaru amadu Jacocarú”, ascáiti afíiooqui. Amaasi aMoseesa gígvuquimi duaadímucaí dai

camaitapali isvui nanlavagi vaamioma. ³³ Taidi Diuusi itatadai Moseesa: “Movai pasiaaco caaca aapi godavaraai aracovai ginvuusaida cascada uupasafi gasusuusaca dai poduucai siaa ginduutuda. ³⁴ Aana caa maala siila soimaa taataca vaasi ginmaamara Ejiipitara oidacami, aana caa isaijigai agai cascada tavai aana dai caagacata vuvaida ifagai. Imifi tudu gaootosamu aana Ejiipituamu”, astatadai Diuusi niooquida Moseesa.

³⁵ Tomasi Moseesa aadufi maicagacata naiditadai Moseesa dai potatadai: “¿Toora dunucami dai taanadami duucai gadaí?” astatadai. Vaascafa Diuusi ootoi Moseesa taanadami duucami dai caagacata vuviadami, poduucami ootosi agai niooqui gataaificaruca da ismaacada gamaasitu ataiyafa. ³⁶ Dai Moseesa aragai ismaacada vuvaitu garaaduñicaru Ejiipituaindara dai idui mui naana maasi gagarducami Diuusi guvucadadacada ami davaraifara dai siaaco Gaa Suudagi Vagicata taagidu ara dai oidigana ara goo coobai uumigi pomaasi ivueeyi agai. ³⁷ Dai Moseesa agai daida itatadai ajudidui: “Diuusi ganootosda agai amoco ismaacada nioocada agai agai vaataraa lagi aapima ganaadunuma saagidaifdara, poduucami isduucai ginootoi agai aana. Dai lagiadvurái agai”, astatadai Moseesa. ³⁸ Dai Moseesa agai ismaacada oidigana aimaraitadai amadu loodami, dai agai niooqui Diuusi taaficaruca agiidi Sinaifara dai amadu daacatadai garaaduñicaru ara dai Diuusi aagidi Moseesa niooqui sai garaagidana isducatai gaagai isoidaca aatama.

³⁹ Damos garaaduñicaru maitipali islaagidagi, baiyoma mosgajadara vipieeyi agai ismaacada mamaataldi Moseesa dai apamu noonoigia aliditadai Ejiipituamu. ⁴⁰ Amaasi itatadai agai Aaróni: “Aatama ipalidi pasgarduifdagi didiuisi vai garnuucadacana aatama maimaata siaaco dui Moseesa ismaacada garvuvaitu Ejiipituaindara”, ascaiti loodami. ⁴¹ Amaasi idui agai amo ali casis vaaca mara maasi, dai coi vustaquui dai dadasdiña avaca mara ismaacada idui agai dai diuusi aagaiña. Dai alia baiganaliditadai agai gaicada ismaacada idui agai gannoonovicada. ⁴² Amaasi Diuusi acovai ii agai saagidaifdara, dai dagito sai siaa duutudaiña agai sisiaavugai gandiuisiga duucami, dai amo Diuusi niooquituldiadamigada oja iscaiti Diuusi sai pocaiti:

¿Coimasi aapima judidui vustaquui dai gindadasdiña aidasi goo coobai uumigi oidigana ajioopaitadai aapima?

⁴³ Baiyoma baal ajioopaiña aapima gandiuisiga Moloqui amo icuusi vaaquifara daida idui aapima amo istumaasi amo siaavugai maasi dai Rempani taatali, agai ardidiuusi ismaacada aapima lagi idui dai siaa duutudaiña.

Cascada ganvuvaidamu aana gandavaraifdara dai ganootosamu maacasi Babilonia baitaqui.

Ascaiti Diuusi.

⁴⁴ Garaaduñicaru viaacatadai oidigana amo icuusi vaaqui siaaco bai daraasacana agai lojoodai caacaparacada ismaacadafa oja Diuusi ismaacada arsallicami. Diuusi tajai Moseesa licuusi vaaqui sai poduucami iduuna isducatai naiditadai agai amai sibacoga siaaco taagi Diuusi. ⁴⁵ Dai garaaduñicaru vii licuusi vaaqui ismaacada idui Moseesacaru aa gooqilardadioma garaaduñicaru, dai agai ismaacada oiditadai Josue baacaticatadai licuusi vaaqui aidasi voopoji agai davaraifadaga aa ama maa nioocadami. Diuusi vuvaitu agai ismaacada ami oidacatadai sai ami oidacana Josue amadu agaa oodami. Daida licuusi vaaqui movaasi viaacatadai loodami dai ami siaa duutudaiña Diuusi asta aidasi gatajai abaitacaacami Davicaru. ⁴⁶ Diuusi alia caagacata naiditadai Davicaru vaidi Davicaru iduñia aliditadai amo vaaqui Diuusi vaataraa. Garaduñi Jacocaru vaavoitu Diuusi garooga ara. ⁴⁷ Damos Salomofi agai daida idui Diuusi vaaquida. ⁴⁸ Tomasi Diuusi ismaacada abaitacaacami maioidaga quiquiupifara ismaacada ivueeyi oodami. Poduucami isducatai agai Diuusi niooquituldiadamigada sai pocaiti Diuusi:

⁴⁹ Aanaana agai ismaacada taanai tavaagi dai vaasi oidigi ara.

¿Maasca agai vavaaqui ismaacada ginduiña agai aapima?

Aana anmaitagito siaaco ginibastagi.

⁵⁰ ¿Maitansi lagi idui aana vaasi gomaasio?

Ascaiti Diuusi.

⁵¹ Daida Tiivafi apiañiooquidi loodami daida itatadai:

—Aapima aasñiñitu ganducami maitataacaidaga apam ducami aapima ismaacada maivaavotidai Diuusi. Dai vaascafa vuidara vaatacana aapima Diuusi Ibaada apam tuutuiga aapima ganaaqui aaduñicaru. ⁵² Ganaaduñicaru soimaa taatatuli dai asta coi vaasi Diuusi niooquituldiadamigada ismaacada laquioma dada dai aagidi Diuusi niooquida. Agai vaa niooquituldiadami aagai isdivia agai acala tuigacada ismaacada tomali amo imidagai maisoimasi ivueeyi. Dai aidasi divia agai aapima gataagi masai muaana. ⁵³ Diuusi ganaagidi gatataaificaruca isducatai gaagai masoidacagi mai aapima maiagidi —astatadai Tiivafi.

⁵⁴ Dai aidasi caa loodami imaasi saalicada baacoi aTiivañi vui dai cacarañdimi gantaatamu. ⁵⁵ Damos Diuusi Ibaada lamadu daacatadai aTiivañi tai agai tavaagiamu nanaava dai taa Diuusi isvaamioma dadadacai sitasai dai asuusi saalisa padara caaca Diuusi. ⁵⁶ Amaasi itatadai aTiivañi loodami:

—Dañi naidi aana tavaagi vai cupioquiñi dai agai ismaacada viaa amo saalicami saalisa padara caaca Diuusi—astatadai Tiivañi.

⁵⁷ Amaasi loodami cuu gannaanaca maicaaca aliditai, dai vaascatai gagara iñaquimi dai vui voopoi aTiivañi ⁵⁸ dai bai dai vuusaitu ami Jerusaleenaiñdara dai maicacarai. Dai agai ismaacada maisai nuucatuli gansosoa amo galli Saulo taagiducami. ⁵⁹ Dai aidasi quiaa maisaitadai loodami taida aTiivañi aduucai daanagi asuusi:

—Suusi baacaiñi giñiibadaga—ascaiti.

⁶⁰ Dai gooquiara gatootonacada caquiva dai gagara iña daida icaiti:

—Taanadami maiti gopira vuupada goodami idi soimaascamicada—ascaiti.

Dai mospotai dai muu.

8

¹ Daid aSaulo baiaa ara masmuaagi aTiivañi. Dai aida acara sigamuaatu aTiivañi aJerusaleenara oidacada vui suuli vaavoitudadami dai soimaa taatatuli. Tai vaasi vaavoitudadami aipaco iji Judeeamu dai Samaalamu mosacaasi lojootosicami maiiji abiaadara. ² Dai lamoco caalmi ismaacada siaa duutudaitadai Diuusi yaasa aTiivañi dai saalicada sosuañi agaicada. ³ Vaid aSaulo apiasoi vaaadatadai vaavoitudadami, dai vaasi quiiquiara vapaacaiña dai tavaimaticatai vuvaidiña caalmi dai ooqui gatanaa iñdita maamaisaragai.

⁴ Damos vaavoitudadami ismaacada iji Jerusaleenaiñdara tomasiaaco siaaco ajoopaitadai agai gaaagidimi isSuusi Cristo arcraagacara vuviaadami. ⁵ Amaadutai vaavoitudadami Piili taagiducatai dai ii amapacara Samaalia davanaara. Dai ami gaaagidi isSuusi Cristo arcraagacara vuviaadami. ⁶ Vaid loodami ganampaidiña dai caaga gantagito caacana istumaasi aagidiña aPiili. Dai naidi agai ara istumaasi gagarducami ismaacada ivaaadatadai aPiili Diuusi guvcadadacada. ⁷ Muidutai agai ismaacada viaacatadai Diaavora tataañicaruda duduaadi aPiili vaid aDiaavora tataañicaruda vuvacaiña oodamiñdara iñaquidatadi, dai muidutai ismaacada maitistutuiditadai isoñidagadi lamoco ganalaca siaara lamoco gancaacaji vaasi duduaadi agai. Dai lamoco ismaacada maitistutuiditadai isajoopadagi vaasi duduaadi agai. ⁸ Dai poduucai vaasi loodami baiganali.

⁹ Dai ami oidacatadai amo caali Simuñi taagiducami, ismaacada laquioma arcmaadaracamicatadai dai mosyaatagidiña agai loodami potatadaitadai saida armaatcami. ¹⁰ Vai vaasi loodami amaduga maasi aaliducami dai gagarducami vaasi gantagito caacana istumaasi aagaiña agai daida icaitiña:

—Goovai gia viaa Diuusi guvcadada—ascaitiña loodami.

¹¹ Tavapi yaatagidiña aSimuñi gacmaadaragacada cascada gantagito caacana loodami dai agidiña. ¹² Dai aidasi vaavoitu loodami aagiditai aPiili isDiuusi soicai oodami sai caagacara oidacana dai isSuusi Cristo arcraagacara vuviaadami, muidutai ooqui dai caalmi ganvapacoi. ¹³ Dai asta aSimuñi ismaacada arcmaadaracamicatadai vaavoitu dai gavacoi, dai lamadu aimaraña aPiili dai maitatagaiña isducatai galagituagi naiditai aPiili isivuaadana naana maasi gagarducami Diuusi guvcadadacada.

¹⁴ Aidasi mai lojootosicami ismaacada Jerusaleenara daraajatadai isSamaaliara oidacami vaavoitu Diuusi ñooquida, gamucu ootoi aPiiduru lamadu avuaana. ¹⁵ Dai aidasi aayi agai Samaaliara gamamagi vaavoitudadami vaatara, sai Diuusi Ibaada diviana vaavoitudadami lamadu. ¹⁶ Tomali amaadutai agai maiquiaa lamadu daacatadai Diuusi Ibaada. Mosvapoñicatadai agai Suusi saalicamigadacada. ¹⁷ Cascada aPiiduru lamadu avuaana daama darai gannoonovi tai poduucai divia Diuusi Ibaada vaavoitudadami lamadu.

¹⁸ Dai aidasi aSimuñi taa isdivia Diuusi Ibaada vaavoitudadami lamadu aidasi daama darai lojootosicami gannoonovi, ¹⁹ amaasi aSimuñi itatadai:

—Aana ganmaquiaagi tumiñi varai aapima giñmaaca guvcadagai nai silascada aana daama darasadagi giñnoonovi tomastuma oodami vai didivadagi Diuusi Ibaada agai lamadu—astatadai aSimuñi.

²⁰ Amaasi aPiiduru itatadai:

—Poalidi aapi sai istumaasi gaoidi Diuusi gasaapadai tumiñsicada cascada ugitanaga tumiñsiga aapi galmadu. ²¹ Aapi maiviaa tomalachi saallicami idi guvucadagiata maitacalagadu gaibadaga Diuusi vuitapi. ²² Dagitofni vaasi gasoimaascamiga dai daañi Diuusi sabai goigaldana agai gasoimaascamiga ismaacada viaa aapi gaibadagata. ²³ Giñtagito naidi aana isaliasi arsoimaasi iducami aapi dai gasoimaascamiga gamaisacan duu —astatadai aPiiduru.

²⁴ Amaasi aSimuñi aa noragi daida itatadai:

—Daanadavurai aapima Diuusi aanacada nai maipovai iñduña aana masducatai aagai aapima —astatadai aSimuñi.

²⁵ Amaasi aPiiduru amadu aVuaana aatagi aoodami dai aagidi aPa Diuusi ñiooquida, dai gooquigata iji muiyapata Samaalia davarigata dai gaaagidimi isSuusi Cristo arcacagata vuviaadami dai gooquigata noonora Jerusalemu.

²⁶ Amaasi cadaivunucai imaasi amo Diuusi taañicaruda ñiooqui aPiili daida itatadai:

—Caquivañi dai imi govoyamu ismaacada Jerusaleenañidagata caata Gaasamaco dai idi vaa voi agai dai oidigana daivunuga siaaco maitiipu oidacami —astatadai aDiuusi taañicaruda.

²⁷ Taida aPiili caquiva dai ii dai voyigata aayi amo caali Etiopiagata oidacami. Agai artaanadamicatadai daida arnuucadamicatadai aCandaasi tumiñsigada. ACandaasi atamo ooque daida arbaitacacamicatadai Etiopiagata dai vaasi caali ismaacada aata vuaadana Candaasi vaatata cacapuñicatadai cascada caali capuñicatadai aPa. Daida caali cagacuiyamaco imatadai Jerusaleenañidagata siaaco siaa duutudaitadai agai Diuusi. ²⁸ Vaida caali amo careeta aana daitugaitadai dai aagaimi oojai ismaacada oja Isaiacaru Diuusi ñiooquituldiadamigada. ²⁹ Amaasi Diuusi Ibada itatadai aPiili:

—Imiñi dai abaan caquiva gocareeta —astatadai.

³⁰ Dai aidasi miaadagata caquiva aPiili caa agai caali isaagaimi oojai ismaacada oja Isaia tai agai taccacai daida itatadai:

—¿Maatapas caa gooojai pasmaacada aagai? —astatadai aPiili.

³¹ Taida caali aa noragi daida itatadai:

—¿Ducatai maata cacana aana maitiipucatai siorta giñaagidagi istaiya alidi goovai? —astatadai caali.

Dai vai aPiili sai abaana daivana.

³² Vaida caali aagaitadai aoojai Diuusi ñiooquidagata siaaco icaiti:

Aidamasi baacai dai muua agai maiiijigai apan duucacai amo cañiiru ismaacada maisuacacai masiuu duu muaagi.

Dai apan duucacai cañiiru mara ismaacada maisuacacaiñi masiuu duuca iicadagi, Poduucacai agai maisosua dai muu.

³³ Soi dui agai maiviaacatai agai istuusi soimaa taatagi. ¿Siorta istudacai acaldana siacquiatai vaavoituda agai?

Ascaiti Diuusi ñiooquidagata.

³⁴ Taida ataanadami taccacai aPiili daida itatadai:

—Giñogadacai giñaagida, ¿voota aagai goDiuusi ñiooquituldiadamigada aagi agai amai sio? —astatadai.

³⁵ Amaasi aPiili glaagacai aagidi añiooqui ismaacada aagai caali oojigata dai aagidi ama maasi aPa aagaitai aSuusi. ³⁶ Dai aidasi aayi agai amapacata siaaco daacatadai suudagi, taida ataanadami itai:

—Tami daja suudagi. ¿Baisi arcacagata isvacuñica aana? —astatadai agai aPiili.

³⁷ Taida aPiili itatadai:

—Passallicada vaavoitudadagi aidagata istutuidi aapi —astatadai aPiili.

Taida caali aa noragi daida itatadai:

—Aana angia vaavoitudai isSuusi Cristo arDiuusi marad —ascaiti caali.

³⁸ Amaasi caali gatjai caasaragai acareeta, dai vagoocatai taaapai siaaco daacatadai asuudagi, taida aPiili vacoi caali. ³⁹ Dai aidasi apaamu taatasai agai abiaadagata taida Diuusi Ibada vaidacai aPiili, taida ataanadami camaitaa vaamioma, damos apiaimai agai gavoogamu baigalliatugaitai. ⁴⁰ Amaasi aPiili aayi Asootata dai vaasi amapacata aijimi dai gaaagidimi cacacagata vuvaidaragai mospovuimi dai aayi Sesareeta.

9

¹ ASaulo maidagitocai soi vueeyi vaavoitudadami. Dai pocaitiña sai coodia agai cascada naidamu agai abaitacacamicadagata papaali judidiu ² dai tai oojai ismaacadagata

maa agai oigaragai sai imana agai judidiu quiquiupaigadalamu Damascara dai gaagana ismaacada apiavaavoitudai Suusi Cristo mamaataltuldaragada dai sai maamaisapicamu vuaapana Jerusaleenara vaaasi amaduga maaasi ooqui dai cacalli. ³ Damos aidasi voyiamu imaitadai agai camiaadara Damasco, tai todian duucaai vrapadoli sicoli agai amo cuudagi lavaagiaiñdara. ⁴ Taida asaulo davalrapai gai, dai caa amo ñiooqui ismaacada itatadai:

—Saulo, Saulo, ztuipasi soi giñvueeyi? —astatadai.

⁵ Amaasi asaulo itatadai:

—zPooa aapi taaanadami? —astatadai.

Taida ñiooqui aa noragi daida itatadai:

—Aanana arSuusi agai vaa ismaacada soi vueeyi aapi. Lagi gatomitascasai aapi anpan duucaai amo vooyisi ismaacada cuituscasai tootoicami cuugada —astatadai ñiooqui.

⁶ Amaasi asaulo gigivuquimi duaadimucai daida itatadai:

—Taaanadami, ztumaasi ipalidi aapi isidunña aan? —astatadai.

Taida taaanadami itatadai:

—Caquivañi dai ai Damascara masimaaaca gaaagidamu istumaasi gaaagai pasidunñiagi —astatadai taaanadami.

⁷ Acacalli ismaacada amadu iimaitadai asaulo alia duduaadimu caacacai ñiooqui dai maitagacai tomali amaadutai. ⁸ Amaasi asaulo cacuiva davalrapidara, damos maitistui isnaavagi tomalaachi. Taida aadunña vaidacai Damascoamu. ⁹ Daida asaulo vaica tasai maitistui isnaavagi dai maituu dai maitaii tomalaachi istumaasi.

¹⁰ Dai ami Damascara oidacatadai amo vaavoitudadami Ananiiasi taagiducami tai agai vuitapi gamaasitu asuusi daida itatadai:

—Ananiiasi —astatadai.

Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Taaanadami tami andaja —astatadai Ananiiasi.

¹¹ Amaasi taaanadami itatadai:

—Cacuivañi dai imi siaaco caayi Sallinicaa taagidu dai Uudasi quidiara naida amo calli Tarsuaindara Saulo taagiducami gamamadiava. ¹² Gatatacuiara ta agai amo calli Ananiiasi taagiducami sai vaa dai daama darai ganoonovi saida istui agai isnaavagi apamu —astatadai asuusi.

¹³ Taida ananiiasi mosca imaasi daida itatadai:

—Taaanadami muidutai giñaagidiña gocalli dai vaaasi soimaascami ismaacada ivuiddiña goovai ismaacada gavaavoitudai Jerusaleenara. ¹⁴ Dai sivi divia goovai tami apapaali baitaguacacamigada saalicamigadada, dai maamaisapicami vuuquia agai vaascatai ismaacada gavaavoitudai aapi —astatadai Ananiiasi.

¹⁵ Amaasi taaanadami itatadai:

—Imiñi casiant aco vuusaitu aan asaulo vai aagidana agai aa ama maasi ñioocadami dai rarai dai judidiu ara innaa calagacara vuvaidi oodami. ¹⁶ Aana taagidamu isalia viaa agai issoima taatagi giñvaavoitudaitai —ascaiti asuusi.

¹⁷ Amaasi ii Ananiiasi acuiyamu siaaco daacatadai asaulo dai ami vaacacai daama darai ganoonovi daida itatadai:

—Giñaduñi Saulo, asuusi ismaacada gamaasitu aapi gavitapi voyiañdara agai atgiñootoi pasai apamu naavana dai sai Diuusi Ibada gaaamadu daaca agai —astatadai Ananiiasi.

¹⁸ Tai otoma suuli vatopa coocomida maasi vuupujiañdara dai casi istui agai isnaavagi. Dai otoma cacuiva dai gacacai sai nadiña aoodami iscaama duucaai gatagito agai dai camaisoimaasi ivuaada agai. ¹⁹ Dai gooquira gauu dai bai guuvucadaga apamu dai anaasi daja chillaqui tasai vaavoitudadami amadu Damascara.

²⁰ Otoma gaaagacai gamamaataltudimi asaulo judidiu quiquiupaigadara Diuusi ñiooquida dai gaaagidi sai Suusi arDiuusi marada. ²¹ Dai vaascatai ismaacada caa maitatagaitadai isducatai gantatagituagi daida icaiti:

—zMaitasi acacalli goovai ismaacada Jerusaleenara aimaraña dai gaagaiña vaavoitudadami dai soi vuaadana? zDai maitasi atagai vaa ismaacada tami divia dai maamaisapicami vuuquia agaitadai vaavoitudadami ara dai taagida agai baitaguacacamigada papaali Jerusaleenara? —ascaiti aoodami.

²² Damos asaulo vaamioma maiduaadicuitai gaagidi Diuusi ñiooquida dai gaagidiña ara saida asuusi arCristo, taida judidiu Damascara oidacada camaita isducatai gantatagituagi.

²³ Dai bai tAVAPICADΛ AJudidíu gΛnaagi dai muua agai ASaulo. ²⁴ DΛmos ASaulo maí. Dai Damasco sicoli cuupicadadi gΛΛ bidaaviquicADΛ vaidΛ AJudidíu abidaaviqui cuucuparagadΛΓΛ soobidacana tasΛΓΛ dai tucarΛ siaaco vuusiagi sai muua agaitadai. ²⁵ DΛmos AVAavoitudadami gΛΛ asarai araana daí ASaulo dai bidaaviquiamu sΛΛli tAVaafi AMo imidagai tucarΛ tai poduucai cΛΛgacΛΓΛ vuusai ASaulo.

²⁶ AidΛsi aayi ASaulo JerusaleenΛΓΛ agai urava Aliditadai AVAavoitudadami dΛmos AVAavoitudadami ΛAbaidiña VΛAScΛΓΛ maivaavoitudaiña agai siaSaulo casi AVAavoitudadami ΛΛPΛ cΛscADΛ. ²⁷ DΛmos ABernabé gia vaidacai dai vaan cΛΛsi Λojootosicami dai aagidi isducatai tΛΛ ASaulo ASuusi Cristo voiyΛΓΛ, dai isducatai ñiooqui ASuusi, dai isducatai ASaulo maiduaadimudacADΛ aagidi Diuusi ñiooquidΛ DamascΛΓΛ oidacami. ²⁸ TaidΛ ASaulo anaasi JerusaleenΛΓΛ vii dai ΛΛmadu aimΛΓaiña AVAavoitudadami. ²⁹ Dai maiduaadicuitai gaagidiña Diuusi ñiooquidΛ, dai ΛΛmadu gaatagaiña agai AJudidíu ismaacADΛ ñioocaitadai giliego ñiooquidΛ, dΛmos AJudidíu gaagaitadai isducatai muuagidi ASaulo. ³⁰ Dai aidΛsidΛ AVAavoitudadami maí gomaasi otoma vaidacai agai ASaulo Sesareeamu dai abiaadΛΓΛ ootoi Tarsuamu.

³¹ AidΛ camaitiipucadadi sioorΛ soi duucai ñaijadagi AVAavoitudadami JudeeΛΓΛ dai GalileeΛΓΛ dai SamaaliΛΓΛ oidacami cΛscADΛ baigΛΛAliditai oidaga agai dai vaamioma cΛΛga vaavoitudaimi dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai Diuusi IbaadΛ ΛΛmadu daacatadai vai vaamioma muidaimi vaavoitudadami.

³² AidΛsidΛ APiiduru didividitadai AVAavoitudadami diviji agai ΛΛPΛ AVAavoitudadami LiidiΛΓΛ oidacADΛ. ³³ Vai ami oidacatadai ΛΛPΛ AMo cΛΛli Eneesi tΛΛgiducami ismaacADΛ caparΛ mamacova uumgí moscaatΛcatadai maitistutuidiña agai isaimΛrdagi cΛscADΛ. ³⁴ TaidΛ APiiduru itΛtdadi:

—Eneesi casiapΛtduueyi Suusi Cristo guvcudadΛcADΛ, vañigiñi dai bai duuñi gΛvaacosi —astΛtdadi APiiduru.

TaidΛ Eneesi otoma vañi. ³⁵ Dai vΛAscΛtai LiidiΛΓΛ oidacADΛ dai SaroñiΛΓΛ oidacADΛ tΛΛgacai imaasi dagito ΛΛquidΛ gΛNvaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi.

³⁶ AidΛ JopΛΓΛ oidacatadai AMo ooqui vaavoitudadami Tavita tΛΛgiducami dai giliego ñiooquicADΛ rDoorcasi. Idi ooqui vΛAscΛΓΛ cΛΛga ivuaadana dai soicΛiña ASoituuuigami. ³⁷ Dai AMo imidagai aliΛ cooco Λooqui dai muu, matai vaΛtasi dai gooquiΛΓΛ goocua daama vaaguiΛΓΛ tAcaviaco tΛΛ. ³⁸ Dai JopaiñdΛΓΛ miaaga Liidiamu siaaco daacatadai APiiduru, taidΛ AVAavoitudadami maí isami daacatadai APiiduru dai ootoi gooca cΛcΛΛli sai mΛΛ aagidana APiiduru sai otoma diviana.

³⁹ TaidΛ APiiduru otoma oí ACΛcΛΛli. AidΛsi aayi agai matai otoma vaidacai siaaco caatΛcatadai amuuquidΛ, tai vΛAsi AVipiuudu sicoli guuquiva dai suaañimi dai vuvaitu yuupuru dai vaapasaragai ismaacADΛ idui ADoorcasi maiquua muucucai dai tΛgidi APiiduru. ⁴⁰ Amaasi APiiduru quidigamu ootoi vΛAscΛtai ismaacADΛ ami daraajatadai dai gΛtootonacADΛ caquiva dai gamamagi, dai vui ñΛNΛVA agai Λooqui muuquidΛ daidΛ itΛtdadi:

—Tavita vañigiñi —astΛtdadi APiiduru Λooqui.

Tai agai cupioco gΛvuupuji dai tΛΛ APiiduru dai sΛΛli daiva. ⁴¹ TaidΛ APiiduru noviaiñdΛΓΛ bai dai vañigi, dai otoma vai aaaduñdΛ ΛΛmadu AVipiuudu dai vaan cΛΛsi duaacami. ⁴² VΛAsi gomaasi maí vΛAscΛtai JopΛΓΛ oidacami dai muidutai vaavoitu Suusi Cristo. ⁴³ TaidΛ APiiduru anaasi JopΛΓΛ vii bai tAVapi AMo vaqueetatami quidiΛΓΛ Simuñi tΛΛgiducami.

10

¹ SesareeΛΓΛ oidacatadai AMo cΛΛli Cornelio tΛΛgiducami ismaacADΛ tΛaanΛitadai AMo siento sandaarΛ mΛsmaacADΛ Italianu aagaiña. ² Dai Cornelio ΛΛmadu vΛAsi aaduñdΛ aliΛ siaa duutudaiña Diuusi, dai agai soicΛiña mui tumiñsicADΛ AJudidíu dai vΛAscΛΓΛ gamamadaíña. ³ Dai AMo imidagai coi gΛΛsaco tasai cΛΛga tΛΛ ACornelio AMo Diuusi tΛaañicarudΛ ismaacADΛ vaa siaaco daacatadai agai daidΛ itΛtdadi:

—Cornelio —astΛtdadi ADiuusi tΛaañicarudΛ.

⁴ VaidΛ ACornelio mosnaidi ADiuusi tΛaañicarudΛ duaadimucai. Dai amaasi tAcacai daidΛ itΛtdadi:

—¿Tumaasi tAgito aapi? —astΛtdadi Cornelio.

Amaasi ADiuusi tΛaañicarudΛ itΛtdadi:

—Diuusi alia baigallidi gamamadaragacada dai vlassicada ismaacada ivueeyi aapi soicaitai soituutuigami. ⁵ Ootosaŋi cacalli Jopamu vai vaidana Simuŋi Piiduru. ⁶ ismaacada ama Simuŋi quidiara gauuliŋaca. Agai arvaqueetatadami dai gaa suudagi ugidiana oidaga. Piiduru gaaagidamu istumaasi gaaagai pasiduŋiagi —astatadai Piiduru taaŋicaruda.

⁷ Aidasi ii Piiduru taaŋicaruda taida Cornelio vai gooca garpipiooŋiga dai amo sandaaru ismaacada siaa duutudai Diuusi vaid Cornelio baigalliditai naidiŋa. ⁸ Dai aagidi vlassi istumaasi taa agai. Dai gooquira ootoi Jopamu.

⁹ Dai siaadiqui aidasi camiaadimitadai agai Jopara dan duucu vlassi tasai Piiduru vaaqui daama daida mamada agai. ¹⁰ Dai agai alia biuugimucata dai dmos quiaa bai vuidditadai cuaadagai, tai gamaasitu agai vuitapi amo istumaasi. ¹¹ Taa agai isgacupioo tavaagi dai davarapi uucami taaapanai amo istumaasi apa maasi amo gaa tua icuusi vamaacova siisoda vuupuli. ¹² Dai ami tua icuusiara daraitugai naana maasi cacasi maaco taataracami dai gagar coocoyi dai ujuurugi ara. ¹³ Dai amaasi caa agai amo ŋiooqui ismaacada itatadai: —Cequivaŋi Piiduru dai cooda dai uga —astatadai ŋiooqui.

¹⁴ Taida Piiduru aa noragi daida itatadai:
—Chio taanadami, tomali amo imidagai maitarugacami aana istumaasi judiduu maivaa oigaragai iscuadagai —astatadai Piiduru.

¹⁵ Taida ŋiooqui apamu ŋioo daida itatadai:
—Istumaasi Diuusi agai saida arcuaadagai maitaagai paspocaitadagai sai maicallagadu —astatadai ŋiooqui.

¹⁶ Atua icuusi vaicojo tavai daida tasai tavaagiamu apamu. ¹⁷ Aidasida Piiduru tatagitoitadai istaia lidi agai ismaacada gamaasitu vuitapi, tai quitaagiŋa aayi cacalli Cornelio ojotosada gatacacaimi agai siaaco oidaga Simuŋi daida aayi. ¹⁸ Dai acai gagara gatacacai sabai ami gauuliŋacata dai amo cali Simuŋi Piiduru taagiducami. ¹⁹ Dai quiaa tatagitoitadai Piiduru gara ismaacada vuitapi gamaasitu, taida Diuusi Ibaada itatadai:

—Daŋi gagaagiava vaica cacalli. ²⁰ Tavaŋiŋi dai oida dai maivuaama liatugada aanaanta ootoi —astatadai Diuusi Ibaada.

²¹ Taida Piiduru tavai dai ii siaaco guucacata dai cacalli Cornelio ojotosada daida itatadai:

—Aanaana agai masmaacada gaagai aapima. Matumaasi aagaimi? —astatadai.

²² Taida cacalli aa noragi daida itatadai:
—Garbaitacaacamiga Cornelio atgarootoi. Agai aramo cali caa tuigacami dai siaa duutudai Diuusi. Dai vlassi ajudiduu calgacata naidi dai oigadai. Tai amo Diuusi taaŋicaruda aagidi Cornelio sai gavaidana pasai aapi imana quidiamu sai agai caacana pastumaasi viaaca isaagidagi —astatadai cacalli.

²³ Taida Piiduru miaadagi, tai agai anaasi vii aida tucara Piiduru amadu. Dai siaadiqui jii tai oi Piiduru dai oi ara amoco avavoitudadami Jopara oidacami.

²⁴ Dai siaadiqui aayi agai Sesareara siaaco nararacata dai Cornelio amadu muidutai aaduŋa dai aa ismaacada calga amaducata dai agai vlassi vapai. ²⁵ Aidasi aayi Piiduru quiyara tai vuusai Cornelio dai miaadagida agai dai vuidara gatoonacada calquiva dai siaa duutuda agaitadai. ²⁶ Damos Piiduru calquivatua daida itatadai:

—Cequivaŋi. Aana anara arcalli gapan duucai —astatadai.

²⁷ Dai apiaatagaimi agai Cornelio amadu dai vaa tuucavi dai ami taa mui odami ismaacada ganampaidacata dai. ²⁸ Amaasi Piiduru itatadai oodami:

—Aapima calga maata isjudiduu vaavoidaragada maitamaacai oigaragai isuurapacadagi ama maa ŋioocadami tomali isvapacadagi quidiara. Damos Diuusi giŋmaatuli ansai dagitona aana govaavoidaragai. Dai siora Diuusi calgacata naidi aana maivaa istusi gajjaadara vipaadagi. ²⁹ Cascada mosgiŋvai antai maiŋioocacai maacadara ii. Dai maataca iŋalidi aana taimasida giŋvai —astatadai Piiduru.

³⁰ Taida Cornelio aa noragi daida itatadai:
—Casi apadui maacova tasai icaduucu lienai coi gassaco tasai tanasi giŋquiyara daacata dai aana dai gamamadaitadai maitaugacai, dai taa aana amo cali vai dadadacai yuucusida. ³¹ Vaida ipiŋtatadai: “Cornelio, Diuusi caa gamamadaraga dai maata ara istumaasi ivueeyi aapi soicaitai soituutuigami. ³² Ootosaŋi tudu Jopamu siora vaidagi Simuŋi Piiduru ama Simuŋi quidiara avauuliŋaca. Agai arvaqueetatadami dai gaa suudagi ugidiana oidaga. Dai siacada divia agai gaaagidamu amo istumaasi iŋtatadai cali”, ascaiti Cornelio. ³³ Cascada otoma ootoi aana masai gagaagana, dai aapi calga dui diviacai. Dai sivi tami daraaja aatama dai siaa duutudai Diuusi dai calca aralidi ŋiooqui ismaacada garootosi Diuusi apicada —astatadai Cornelio.

³⁴ Amaasi gaaagacai ŋioo Piiduru daida itatadai:

—Sivi camaatla naidi aanla isDiuusi maivaamioma cllaagacata naidi lammoco, agai vllascatai lamadugan duucai naidi. ³⁵ Diuusi ali cllaagacata naidi tomastuma oodami ismaacada siaa duutudai dai maisoimaasi ivuaadagi. ³⁶ Diuusi ootosi amo ñiooqui ajudidú Suusi Cristocada sai cllaagacata oidacana Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi daida Suusi Cristo lbaitacaaacamigada vllasi oidi daama oidacami. ³⁷ Aapimla cllaga maata istumaasi apdui judidú davalragadara, aidasi casi gaaagidi lvuaana Diuusi ñiooquida dai casi gavapacacai vllasi gomaasi Galileeiñdara gaaaga. ³⁸ Dai cllaga maata aapimla lapa isducatai maa Diuusi lvuaana ismaacada Nasareetara oidacatadai guvucadada Diuusi lbada, dai isducatai aimaraitai cllaga ivuaadana agai dai duduaaidina vllascatai ismaacada soimaa taatacana Diaavora tataañicarudacada. Diuusi lbada lamadu daacatada lvuaana cascada pomaasi ivuaadana agai. ³⁹ Dai aatama arnlijadami vllasi istumaasi ivuaadana lvuaana silasi Judeea davalara acaasi Jerusalemara lapa matai gooquara curusiaba siisa dai muua. ⁴⁰ Damos Diuusi bo vaica tasaicada duaacali apamu, dai garmaa oigaragai tastaigi. ⁴¹ Damos maisiu vllasi oodami maa agai oigaragai istagi mosaca aatama ismaacada Diuusi acovai vuvaitu llaquioma abiaadara tasaida arnlijadamicana dai aatama lamadu gauu dai gaii caduaacacai agai coidada saagidañdara. ⁴² Dai agai gartajai tasai aagidana oidigi daama oidacami Diuusi ñiooquida dai aagidana lapa tastaumaasi naidina dai tastauma caacana sai Diuusi aagidi lvuaana silasi agai naidana acoidada dai aduduaacada ismaacada arcclaga ivuaadami dai ismaacada armaicllaga ivuaadami. ⁴³ Llaquioma abiaadara aagai vllasi lvuaana ñiooquitudladami agai lvuaana silasi aagai arcclagacata vuviadami Diuusi oigalda agai vllasi soimaascamigada.

⁴⁴ Quiaa ñioocaitadai lapiiduru, tai divia Diuusi lbada dai lamadu daaca agai vllascatai ismaacada caa istumaasi aagaitadai lapiiduru. ⁴⁵ Taida ajudidú vaavoitudadami ismaacada oiditadai lapiiduru camaitaa isducatai gantatagituagi naiditai isDiuusi lbada divia dai lamadu daaca agai lapa agai ismaacada maitarjudidú. ⁴⁶ Dai caa agai isnaana maasi ñiooqui ñioocai agai dai siaa duutudai Diuusi. ⁴⁷ Amaasi lapiiduru iti:

—¿Baigas potlana aapima isidi oodami maitistutuidi isvapacoñicagi canaidi aapimla isdivia Diuusi lbada vllascatai lamadu poduucai isduucai divia aatama garlamadu? —ascaiti lapiiduru.

⁴⁸ Amaasi taji lapiiduru aoodami sai ganvapaconana isduucai gatjai Suusi Cristo. Dai gooquara agai goguaama oi lapiiduru sai anaasi vllana chilaaqui tasai.

11

¹ Amaasi lojootosicami lamadu vaavoitudadami ismaacada Judeeara daraajatadai mai isagai ismaacada maitarjudidú vaavoitu Diuusi ñiooquida lapa. ² Dai aidasi apamu ii lapiiduru Jerusalemara vaidla ajudidú ismaacada arvaavoitudadami ñiooquidi, ³ daida itatadai:

—¿Tuipasi diviji ismaacada maitarjudidú dai lamadu gauu? —astatadai ajudidú vaavoitudadami lapiiduru.

⁴ Taida lapiiduru aagidi vllasi isducatai apdui daida itatadai:

⁵ —Aanla Jopara daacatadai, dai aidasi gamamadaitadai aanla taa aanla amo istumaasi lapa maasi amo gaa tua icuusi, vai lavaagiañdara taapanai dai aajai malaca siaaco daacatadai aanla dai vaa maacova siisicada vuupuli atua icuusi. ⁶ Dai aidasi cllaga ñanlidi aanla astumaasi oidaga araana, vai ami daraajatadai cacaisi maaco taataracami, dai coocoyi dai ujuurugi lapa. ⁷ Dai caa aanla amo ñiooqui vaidla ipiñtadai: “Cliquivañi Piiduru dai cooda dai uga”. ⁸ Damos aanla itatadai: “Chio taanadami tomali amo imidagai anmaivapasai aanla giñtañara istumaasi judidú maivaa oigaragai iscuuadagi”, antatadai aanla. ⁹ Tai amaasi ñiooqui lavaagiañdara apamu giññiooqui daida ipiñtadai: “Istumaasi Diuusi aagai saidla arcuaadagai maitaagagai paspocaitiadagi sai maiclagadu”, caiti ñiooqui. ¹⁰ Taida atua icuusi vaicooyo lavai dai apamu tasai lavaagiamu. ¹¹ Dai quiaa vaaku daama daacatadai aanla tai ami dada vaica cacalali daida giñgaagaimi agai rojootosicami Sesareeiñdara. ¹² Taida Diuusi lbada giñgaagidi ansai oidana maivuaam inlliatugaitai, tai idi naadami vaavoitudadami giño lapa dai vllascatai aatama vaapa amo cali quidiara, ¹³ ismaacada garaagidi isducatai taa agai amo Diuusi taañicaruda sai calca daida itatadai: “Ootosaño cacalali Jopamu vai maa vaidana Simuñi Piiduru. ¹⁴ Siagai gaaagidamu isducatai cllaagacata vuusia aapi lamadu vllasi gaaaduñi”, astatadai lapiiduru taañicaruda. ¹⁵ Dai aidasi giñgaagacai ñiooqui aanla divia Diuusi lbada vllascatai agai lamadu poduucai isducatai divia aatama garlamadu tuucamidara. ¹⁶ Amaasi antai tagito aanla iscaiti gartaaanadami: “Vaavuava sida lvuaana suudagicada gavapacoi damos vapacoñicamu aapimla Diuusi lbadaacada sai

agai ganamadu daaca agai". ¹⁷ IsDiuusi maa agai lapa istumaasi garmaa aatama ismaacada vaavoitu Suusi Cristo znoora aana sivuidaga nioocaiña Diuusi? —astatada lpiiduru.

¹⁸ Aidasi caa imaasi lvaavoitudadami ismaacada Jerusaleenaga daraajatadai camaiñio lpiiduru vui. Mossiaa duutudaimi Diuusi daida icaiti:

—Iscapovadi di isDiuusi maa oigaragai ismaacada maitarjudidiu lapa isama duucaigantatigituagi agai dai poduucai vasscata oidacagi Diuusi lamadu —ascaiti ljudidiu.

¹⁹ Aidasi muua loodami Tiivañi, ganaagacai soi vuimi lapa agaa vaavoitudadami, tai lamoco dagavunu voopoi asta Penisiala uucami dai aa Sipiliamu dai aa Antioquiala uucami dai ami aagidi Diuusi niooquida mosaca ljudidiu dai aa oodami gia chio. ²⁰ Damos ami Antioquiala dada aa vaavoitudadami Sipiliaiñdaga dai Sireñiaiñdaga dai aagidi loodami dai ismaacada maitarjudidiu lapa isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami. ²¹ Diuusi lbadala lamadu daacatada lvaavoitudadami dai poduucai muidutai agaa dagito ganalqui vaavoidaraga dai vaavoitu isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami.

²² Dai aidasi mai lvaavoitudadami Jerusaleenaga imaasi ootoi lBernabé asta Antioquiala uucami. ²³ Dai aacai Bernabé tal isducatai Diuusi alia calagacaga lpiditadai lvaavoitudadami dai alia baigalli, dai maa niooqui daida itatadai sai vlassi ganibadacada apiavaavoitudaiña Diuusi. ²⁴ Bernabé aramo calli cal tuigacami dai vlassi gaibadacada vaavoitudaiña agai vai Diuusi lbadala lamadu daacatada dai poduucai muidutai vaavoituli agai Diuusi niooquida.

²⁵ Dai gooquiala ii Bernabé Tarsuamu dai gaaga agai lSaulo, dai tagacai vaidacai Antioquiamu. ²⁶ Dai anaasi daraaja agai lvaavoitudadami lamadu amo uumigi suudacami dai gamamaataldi Diuusi niooquida. Antioquiala agai siaaco lrapaga glaaga goñiooqui iscristianu aagadagi vaavoitudadami.

²⁷ Aidala tuigaco iji lamoco Diuusi niooquituldiadamigada Jerusaleenaiñdaga Antioquiamu. ²⁸ Tai amoco Agavo talgiducami caquiva lvaavoitudadami saagida daida itatadai sai imia agai amo gla biuugigai vlassi oidigi daama. Gomaasi maatacatadai agai aagiditai Diuusi lbadala, tai sallicada povadi aidasida lrbaitacaacamicatadai lClaudio. ²⁹ Taidala lvaavoitudadami Antioquiala ganaagi dai ootosda agai soñi agaa vaavoitudadami Judeeaga, dai mpagi vasscatai silajasi istui. ³⁰ Dai ootosi atataandamigada lvaavoitudadami Judeeaga Bernabécala dai Saulocada.

12

¹ Aidala tuigaco arai Eroodasi glaagacai soi vuaadatadai lvaavoitudadami. ² Dai gatjai muaragai lJacovo Vuana silagida amo mastaicada. ³ Dai aidasi tal agai isalia baigallali ljudidiu pomaasi iduucai agai maisapicami bai lapa lpiiduru. Gomaasi apadi sia duudagala istuigaco tatgitoña ljudidiu aidasi Diuusi calagacaga vuvaitu Ejiipituañdaga. ⁴ Aidasi cabai agai lpiiduru maisariaga cuu siaacoga sallicada calaga nuucadacatadai maacova amapai ajioopaitadai asandaaru maacovapaga dai nuucada amaamaisapicada. Cadaivunucai asiaa duudagai lEroodasi vuusaida lpiditadai lpiiduru maisacaruaiñdaga dai vlassi loodami vuitapi gatlaañia agaitadai muaragai. ⁵ Vaidala lpiiduru maisapicatadai dai calaga nuucadicatadai. Vaidala lvaavoitudadami sallicada gamamadaitadai agai vatarala.

⁶ Aidasi vuusaida agaitadai lEroodasi lpiiduru loodami vuitapi aidala tacavioma tucara coosocatadai lpiiduru vai aipadaga guucacatadai gooca sandaaru nuucadacami vaidala lpiiduru vulicatadai gooca cadeenacada lvalgoocai sandaaruañdaga, dai aa sandaaru quidigamadaga guucacatadai dai nuucadacatadai amaamaisapicada. ⁷ Tai todian duucaigamaasitu amo Diuusi taañicaruda lpiiduru vuitapi dai vlassi maasili amaasacaru daida lDiuusi taañicaruda taata lpiiduru amaapiadaga dai nanaitu daida itatadai:

—Otoma ivañigi —astatadai.

Tai otoma uupai acadeena ismaacada calada vulicatadai lpiiduru noonovida. ⁸ Taidala Diuusi taañicaruda itatadai:

—Gaisatudañi gagivuura dai glaada gasususaca —astatadai.

Dai aidasi capodui lpiiduru taidala itatadai lDiuusi taañicaruda:

—Gatuñi gasuaa daida iñoida —astatadai.

⁹ Amaasi vuusai lDiuusi taañicaruda vaidala lpiiduru oidi maimaatacatai silrvaavo ischio lapa agai ismaacada ivuididi lDiuusi taañicaruda. Baiyoma talatqui lpiditadai agai. ¹⁰ Damos dagavusai agai siaaco guucacatadai ltuucamidaga nuucadacami dai gooquiala siaaco guucacatadai agaa nuucadacami dai aidasi aayi agai siaaco calca amo gla vaiñomi cuuparagai caayamacoga calacada lcuuparagai lligi lcupioco, tai vuvaja agai dai amapai

iji laachi dai amaasi ʌagi viaa ʌDiuusi tʌaañicaruda ʌPiiduru. ¹¹ Amaasi ʌPiiduru mañ siʌrvaavoi daidʌ itai:

—Sivi gia camañ aanʌ siʌrvaavoi isotooti Diuusi gʌʌaañicarau sai caʌagacaʌʌ giñvuusaidana ʌEroodasi maisacarduaiñdaʌʌ dai vʌasi ʌsoimaascamiañdaʌʌ ismaacaʌʌ iduñia agaitadai ʌjudidũ aanʌcaʌʌ —ascaiti ʌPiiduru.

¹² Amaasi quiaa poñʌʌlidadai agai dai ii ʌMaría quidiidamu dʌʌʌ ʌVuaana Marcusi. Vai ami mui gʌʌʌmpaidacatadai oodami dai gamamadaitadai ʌPiiduru vʌʌtarʌ. ¹³ Dai aidʌsi aayi ʌPiiduru soosoi ʌcuuparagai caayamadʌʌ caacada tai vuusai ʌmo ali tʌji Rooda tʌʌgiducami dai naida agai sooʌʌ agai. ¹⁴ Dai maatacai ʌPiiduru ñiooquidʌ maicupioqui baigʌldacai baiyoma ʌpamu tuucavi mʌʌ dai aagida agai ʌгаа sai quitaagiña caʌca ʌPiiduru. ¹⁵ Amaasi agai itʌʌdai:

—Vuirutupʌtiqiu aapi —astʌʌdai.

Dʌmos ʌali tʌji apiaaagidi saidʌ ʌrvaavoi. Amaasi agai icaiti:

—Siaadaʌʌ ʌPiidurucana goovai, ibʌadaʌ lienʌ goovai —ascaiti.

¹⁶ Vaidʌ ʌPiiduru apiasooñiditadai amaasi cupioco agai dai tʌʌgacai sidʌ ʌrPiiduru aliʌ duduadimu. ¹⁷ Dʌmos ʌPiiduru gʌʌovicada aagidi sai dodoligicana dai aagidi isducatai vuusaitu Diuusi maisacaruaiñdaʌʌ daidʌ itʌʌdai agai ʌoodami:

—Aagidavurai imaasi ʌJacovo dai ʌгаа vaavoitudadami ʌʌʌ —astʌʌdai.

Dai amaasi ii abiaadʌʌ sibʌacoga.

¹⁸ Dai camaasicai ʌsandaaru camaitʌʌ isducatai gantʌʌagituagi maimaatacai siʌdui ʌPiiduru. ¹⁹ Amaasi ʌEroodasi tʌʌji ʌsandaaru sai gaagana ʌPiiduru dai aidʌsi camaitʌʌ agai taidʌ ʌEroodasi vapai ʌsandaaru ismaacaʌʌ nuucadacatadai ʌmaamaisapicaʌʌ dai tʌcacai istuma dui dai gooquiʌʌʌ gataʌʌi coodaragai. Dai gooquiʌʌʌ ii ʌEroodasi Judeeaiñdaʌʌ dai Sesareeʌʌʌ oidaca agai.

²⁰ ʌEroodasi vui baamucatađai ʌTiiooʌʌʌ oidacami, amaasi agai gʌnaagi dai vaan guquiva agai ʌEroodasi vuiddaʌʌ, dʌmos ʌʌʌʌʌ aa namaqui agai tumiñsicada ʌmo sonʌʌ caaacamigada ʌEroodasi sai aagidana agai ʌEroodasi sai camaibaamucana vui, agai cucu- uspañia cuadagai ʌEroodasi dʌvʌʌʌragadañidʌʌʌ caacada ipaliditadai isbai duñiagi ñiooqui.

²¹ Taidʌ ʌEroodasi ootosi ñiooqui dai aagidi ismaa tʌʌʌʌʌ iimna agai. Daidʌ ʌEroodasi aidʌ tʌʌʌʌ gʌai caʌcaʌgaducadioma gʌyuucusi dai raí daicarduaʌʌ daiva. Dai sidʌ tʌvʌpi aatgi.

²² Taidʌ ʌoodami gʌnaagacai ijiña daidʌ icaiti:

—Idi ismaacaʌʌ ñioocai maitavaʌʌmo caʌʌi, ʌmo diuusiava —ascaiti ʌoodami.

²³ Dʌmos aidʌsi quiaa iñcaaitadai agai tai divia ʌmo Diuusi tʌaañicaruda dai coocotuli ʌEroodasi maisiaa duutudacai agai Diuusi caacada vatopadagai agai dai muu.

²⁴ Muipapʌʌ gaaagidi ʌvaavoitudadami Diuusi ñiooquidʌ dai muidutai vaavoitudaimi.

²⁵ Aidʌsidʌ ʌBernabé ʌʌmadu ʌSaulo canaato gʌnaa duiñdaga iji Jerusaleenaiñdaʌʌʌ Antioquiiamu dai vaidaticatadai ʌʌʌ ʌVuaana Marcusi.

13

¹ Antioquiiʌʌʌ ʌvaavoitudadami saagida oidacatadai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada dai aa ʌrmamaataʌtuldiadamigadai. Agai ʌrBernabé dai Simuñi tucucada, dai Luusio Sireeñiʌʌ oidacami, dai Manameena ismaacaʌʌ ʌʌmadu gʌʌ ʌEroodasi ismaacaʌʌ ʌrcaigi Galileeʌʌʌ, dai Saulo. ² Dai ʌmo imidagai siaa duutudaitadai agai Diuusi maitaugacai taidʌ Diuusi Ibʌada itʌʌdai:

—ʌcovai avʌʌ giñvuusaitulda Bernabé ʌʌmadu Saulo vaidʌ iduuna goovai ʌaa duiñdagai ismaacaʌʌ viaa aanʌ goovai vʌʌtarʌ —ascaiti ʌDiuusi Ibʌada.

³ Amaasi agai gamamagi maitaugacai dai dama darai gʌnnoonovi dai diosagi dai ootoi.

⁴ Dai gooquiʌʌʌ Diuusi Ibʌada oototi ʌBernabé ʌʌmadu ʌSaulo Seliisiamu tai agai iji. Dai ami tʌʌʌʌʌ ʌmo vaarcuʌʌʌ dai iji Sipiliiamu agai ʌʌʌmo ʌmapacaʌʌ sicolimadicami gʌʌ suudagi. ⁵ Amaasi ʌʌcaai ʌdʌvʌʌʌʌʌ ugidiana siaaco Salamiña tʌʌgidu, agai gʌnaagacai mamaatʌtuldi ʌoodami Diuusi ñiooquidʌ judidũ quiquiupaigadʌna, vaidʌ ʌVuaana ʌʌʌʌ oiditadai ʌmo piooñi duuca. ⁶ Dai vʌʌsi aipacoga iji agai ʌdʌvʌʌʌʌʌ siaaco sicolimadi ʌsuudagi dai aayi ʌmapacaʌʌʌ siaaco Pafosi tʌʌgidu dai ami tʌʌ ʌmo judidũ Barsuusi tʌʌgiducami dai agai ʌʌʌmo caʌdaracami. Dai agai mosyaatagidiña ʌoodami dai pocaitiña saidʌ ʌʌʌmo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ⁷ Daidʌ ʌcaʌdaracada ʌʌmadu daacatadai ʌcaigi Serjio Paulo, ismaacaʌʌ ʌʌʌmo caʌʌi saitudugami gʌʌʌʌʌʌʌ. Daidʌ ʌcaigi ootosi ñiooqui ʌBernabé ʌʌmadu ʌSaulo sai iimʌna quidiidamu caʌca ʌlidadai agai Diuusi ñiooquidʌ caacada. ⁸ Amaasi ʌcaʌdaracada Barsuusi Elimasi vui ñiooquimi Bernabé ʌʌmadu

Saulo daida aliditai acaigi isvaavoituda agai. ⁹ Amaasi a Saulo masmaacada Paavora aagaiña alpa Diuusi Ibadal amadu daacatadai agai, vai agai galagito naniidi aladaracada ¹⁰ daidal itadai:

—Yaatagidaracami maicalaga ivuaadami, Diaavora aduñda dai vuidara caatacami vasi gocagaducada. ¿Dai tuipasi sobicai oodami sai maivaavoitudana Diuusi? ¹¹ Sivi Diuusi gagagamu simainajadamu aapi tomali tasai cuudagida —astatadai a Saulo.

Mospotai agai taida aladaracada mainanava mostuca oidigi agai vaataral, dai gaagaiña agai sioora bal aimardagi noviañdara mainaadana agai cascada. ¹² Aidasi tal acaigi imaasi vaavoitu Diuusi ñiooquida maitatagaitadai agai sialdagi caacatai istumaasi gama-maatatuldi alcalali.

¹³ Amaasi a Paavora amadu aaduñda talatasai amo vaarculara Pafosiara dai iji Perjiamu, Panfilia davalriara, taida a Vuana anaasi viaa gaaduñi dai aagai Jerusaleenamu. ¹⁴ Tai gooquira agai iji Perjiañdara Antioquiamu Pisidia davalriara. Dai ami amo imidagai ibastaragai tasara vaapa agai judidiu quiupaigadara dai ami darava. ¹⁵ Amaasi casi gaagacai ojaji siaaco oja Moseacaru galalicamiga dai ismaacada oja Diuusi ñiooquituldiadamigada taida abaitaguucacami quiupaigadara judidiu ootosi ñiooqui adadidacami ami quiupiaral masaida itadana:

—Garaaduñi masmaquia aliada aapima gooidacami ñiooqui istutuidiana ismaquiagi —astatadai.

¹⁶ Tai otoma calquiva a Paavora dai ganovicada aagidi sai dodoligiana daida itadai:
—Giñcalcavurai aapima judidiu dai vascatai ismaacada siaa duutudai Diuusi.

¹⁷ Diuusigada aljudidiu acovai vuvaitu galalqui aaduñicaru dai muidali aidasi quiaa Ejiipitara oidacatadai agai malacasara oidacami duucal dai gooquira vuvaitu agai ami davalriañdara gaguvucadada. ¹⁸ Dai goo coobai uumigi oidigana oidacatadai agai tomasi soimaasi ivuaadana agai Diuusi vascara maiiojogi. ¹⁹ Dai Diuusi ugiritu cuvaracami naana maasi ñioocadami ismaacada Canaanara oidacatadai dai maa adavara galalqui aaduñicaru. ²⁰ Dai gooquira maaco sientu uumigi dan taajucami Diuusi darasdiña dudunucami garaaduñicaru asta aida uucami sioidacatadai a Diuusi ñiooquituldiadamigada Samueli. ²¹ Tai aida uumira garaaduñicaru gatai sai Diuusi daasagi amoco saida arraicana dai taanañña agai, dai sai camaitaanañña adudunucami. Tai Diuusi dai a Saul saida arraicana dai gataanañña goo coobai uumigi agai arSisi marada Benjamini cajiudada. ²² Dai gooquira Diuusi vuusaitu Saul sai camaitaanañña dai maa alalicami a Davi dai agai gataanañña daida icaiti Diuusi: “Baigiñaliditai ñidi aana goDavi Isai marada dai goovai ivuaadamu istumaasi ipalidi aana”, ascaiti Diuusi. ²³ Dai Suusi arcajiudada agai vaa Davicaru, a Suusi ismaacada acovai vuusaitu Diuusi sai calgacara vuvaidana aljudidiu poduucal isducatai bai dui agai ñiooqui garaaduñicaru amadu. ²⁴ Dai aidasi maijuiaa divia a Suusi, a Vuana aagidi vasi judidiu dai potatadai sai gaagai isvapacoñicagi dai ama duucal gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ²⁵ Aidasi cayoga aayi istuigaco muquia agai a Vuana agai itadai oodami: “Aanaan maitaragai masmaacada aapima tatagitoi, giñgooquira divia agai amai ismaacada aana tomali maiviaa alalicami isuupadagi susuusacada ggiaragada”, astatadai a Vuana.

²⁶ Aapima giñaduñi Avraañicaru cajiudada amadu aapima masmaacada siaa duutudai Diuusi, aapima ganvatarava idi ñiooqui calgacara vuvaidaragai. ²⁷ Ismaacada Jerusaleenara oidacatadai amadu dudunucamigada maimaatacatadai sioora arSuusi. Dai tomali maimaat calcana a ñiooqui ismaacada gaagaiña quiquiupiana vascara ibastaragai tasara ojaji ismaacada oja a Diuusi ñiooquituldiadamigada, dai poduucal aidasi gatajai adudunucamigada a Jerusaleenara oidacami maaaragai a Suusi poduucal apadi isducatai aagaitadai alquida Diuusi ñiooquituldiadamigada. ²⁸ Tomasi maitaa agai tomali amo istumaasi soimaascami a Suusi vui, vascara aagidi agai a Pilaato sai gataanana maaaragai. ²⁹ Dai aidasi casi idui agai vasi isducatai oja a Diuusi ñiooquituldiadamigada aagaitai a Suusi, tavañi agai curusiñdara dai yaasa. ³⁰ Damos Diuusi duacali coidada saagidañdara. ³¹ Daida a Suusi caduaacacai mui tasai gamamasdiña vuitapi agai ismaacada oidatucuiña Galileañdara Jerusaleenamu, dai sivi agai vaa maimaatardamigada aagidi a oodami istumaasi ivuaadana dai maimaatatuldina a Suusi.

³² Dai poduucal alpa aatama ganaagidi alagaducada ñiooqui ismaacada aagidi Diuusi galalqui aaduñicaru. ³³ Dai aatama arcajiudada agai. Dai aidasi Diuusi duacali a Suusi aida casi idui agai aatama galvataral ismaacada aagidi agai galalqui aaduñicaru poduucal isducatai oojisi Salmosi goocara siaaco icaiti: “Aapiara argimara dai sivi vaama cal aana vasi oodami vuitapi vai maatacana isaapi argimara”, ascaiti Diuusi. ³⁴ Diuusi aagidi a Suusi sai duacalda agai coidada saagidañdara sai maiduvana tuucugada, daida icaiti

Diuusi ñiñiooquituldiadamigada: “Ganmaaquimu aanla ñistumaasi calagaducada ismaacada aagidi aanla Davicaru”, ascaiti. ³⁵ Cascada poduucai aagai Cristo amai Salmosiafa: “Maid-agitomu aapi isduvagi tuucugada gapiooñiga ismaacada alia oigadai aapi”. ³⁶ Adavicaru gia soi ismaacada oidacata dai aidasi oidacata dai agai, poduucai isducatai tajai Diuusi, dai goouiafa muucuai agai taidla libada ii malaca siaaco daraajatadai laaduñdarcadu damos tuucugada gia duva. ³⁷ Damos agai ismaacada duaacai Diuusi agai gia maiduva tuucugada. ³⁸ Giñaaduñi aapimla gaaagai ismaatcagii isSuusi Cristocada ismaacada muu curusiaba gaicada Diuusi oigaldi vaasi oidigi daama oidacami soimaascamigada. ³⁹ Agaicada agai vai Diuusi oigaldi soimaascamigada sioora vaavoitudagi isSuusi Cristo afaagacafa vuviadami. Moseesacaru mallicamigadafa maitiipucata dai oigaldragai. ⁴⁰ Gannuucadacavurai aapimla, vai maipoduucai paduuna aapimacada isducatai oja adiuusi ñiñiooquituldiadamigada aidasida icaiti:

⁴¹ Dañi aapimla parunadami, gantagitovar ñaijada ugitivurai.

Aanaan arDiuusi daida iduñimu aanla mui naana maasi gagarducami quiaa oidacatai aapimla.

Dai maitalagimu aapimla istaiyagi dai vaascara maivaavoitudamu tomamasi ganaagidi.

Ascaiti adiuusi ñiñiooquituldiadamigada —astatadai paavora loodami quiupiafa.

⁴² Dai aidasi vuvaja paavora lamadu laaduñda judidiu quiupaigadaiañdafa, tai agai ismaacada maitarjudidiu aagidi sai agamai ibastaragai tafafa aagidana Paavora apamu gomaasi ñiooqui. ⁴³ Aidasi caugidagai ampaidaragai quiupiafa tai muidutai judidiu lamadu aa ismaacada maitarjudidiu damos vaavoitu judidiu vaavoidaragada oi paavora lamadu Bernabé, vai agai mamaacaiña ñiooqui dai agidiña sai gaaagai isapiavaavoitudadagi isDiuusi alia oigadai.

⁴⁴ Dai agamai acaldiafa ibastaragai tafafa baitoma vaasi Antioquiafa oidacami galampagi dai caaca agai Diuusi ñiooquida. ⁴⁵ Damos aidasi tala judidiu isgalampagi mosalqui oodami alia lagacoi dai vui ñiooquimi agai paavora dai sigalnaasi ñiooqui suuligidimi. ⁴⁶ Tai amaasi paavora lamadu Bernabé maiduduaadicitai ñiño daida itatadai:

—Alia gaaagaitada isganaagida aatama Diuusi ñiooquida larpa aapimla ismaacada arjudidiu, damos aapimla sivi calmapiadafa vipieeyi Diuusi ñiooquida cascada camaiviaa aapimla mallicami isvaascara oidacagi Diuusi lamadu, sivi iimimu aatama agai lamadu ismaacada maitarjudidiu. ⁴⁷ Lagi poduucai gartajai gartaanadamiga Suusi Cristo daida partatadai:

Aanaan ganootoi amo cuudagi duucai agai vaatarla ismaacada maitarjudidiu

Mai mamaatalda isducatai calagacafa vuvaquia agai vaascatai

Asta oidigi ugidiariona oidacami vaasi.

Astatadai gartaanadamiga —astatadai paavora.

⁴⁸ Dai aidasi cal imaasi agai ismaacada maitarjudidiu alia baigalalli daida icaitimi sai Diuusi ñiooquida alia calagadu, dai vaascatai vaavoitu ismaacada Diuusi acovai vuvaitu sai vaascara oidacana agai lamadu. ⁴⁹ Dai poduucai vaasi agai davaliafa gaa Diuusi ñiooquida. ⁵⁰ Damos ajudidiu aataga lamadu amo ooqui ismaacada calaga vaavoitudai ajudidiu vaavoidaragada dai vaasi loodami siaa duutudaiña agai dai aataga larla acalalli lamadu ismaacada taanai ami Antioquiafa. Ajudidiu aapanquidi sai soimaasi taatuldana agai paavora lamadu Bernabé dai sai adaiña abiaadafa. ⁵¹ Amaasi paavora lamadu Bernabé gigigi davaliafa ganacasoiñdafa sai maatacana loodami ismaacada adaji ismaacaga idui lagi poduucai ganviidacata dai agai. Dai iji Iconiamu. ⁵² Damos vaavoitudadami Antioquiafa alia baigalaliditai vii lamadu daacatai Diuusi Ibaada.

14

¹ Amaasi paavora lamadu Bernabé vaapa judidiu quiupaigadafa Iconiafa, dai alia calaga ñiño agai tai muidutai vaavoitu vaasi mosamaduga maasi judidiu lamadu ismaacada maitarjudidiu. ² Damos ajudidiu ismaacada maivaavoitu soimaasi aapanquidi agai ismaacada maitarjudidiu dai soimaasi tatagitoituldina vui vaavoitudadami. ³ Cascada paavora lamadu Bernabé anaasi vii bai tavapi. Dai maiduduaadicitai ñioocaiña agai vaavoitudaitai Diuusi. Dai Diuusi apiamaacaiña guvucadagai saida ivuaadana mui naana maasi gagarducami. Dai poduucai Diuusi tatagidi loodami siaavaavu ismaacada aagidi paavora lamadu Bernabé isDiuusi calagacafa vuvaida alidi. ⁴ Damos Iconiafa oidacami apaco ganvupui vaatcatadai. Lamoco vuidafa vaatcatadai ajudidiu dai calaga ñioocaiña lojootosicami vaatarla vai aa vuidafa vaatcatana lojootosicami dai calaga ñioocaiña ajudidiu vaatarla. ⁵ Amaasi ajudidiu lamadu ismaacada maitarjudidiu vaascatai ismaacada vuidafa

vallaacatadai lojootosicami gnaagi lamadu abaitaguacacami dai soimaasi fiooqui aagida agai dai maicarsa agai ojoodaicada. ⁶ Damos aidasi mai lPaavora lamadu Bernabé voopoi abiaadara Listiramu dai Derviamu, Licaonia davalriara, dai vaasi siculo ⁷ siaaco gaaagaiña lara isSuusi Cristo lrcalagacara vuviadami.

⁸ Listara oidacatadai amo calli ismaacada maitistutuiditadai isaimardagi. Lagi poduucai vuusai agai dai mosdaacana. Dai tomali amo imidagai maitarimacami agai. ⁹ Dai agai daacatai caacatadai istumaasi aagai lPaavora. Amaasi lPaavora galagito taa isvaavoitudai agai isDiuisi istutuidi isduaaidagi. ¹⁰ Dai amaasi gagara itatadai:

—Salli caquiva —astatadai lPaavora.

Taida calli tacavi tuali tuudai dai caquiva dai gaaagacai aimarai. ¹¹ Dai aidasi taa loodami ismaacada idui lPaavora iinaquimi ganfiooquicada daida icaitimi:

—Didiuisi lpa maasi cacalli titapaai aatama garsaagida —ascaiti loodami.

¹² Daida icaiti saida lBernabé ardiuisi ismaacada Upiteli aagaiña agai, daida lPaavora laradiuisi ismaacada Mercurio aagaiña agai. lPaavora fiooquiditadai loodami cascada Mercurio taatai agai. ¹³ Taida lUpiteli paaligada ismaacada mosvaacacara Listirara caacatadai quiuupaigada, agai vuaa tuturu lamadu yoosigai dai agai lamadu loodami cooda agaitadai l tuturu lPaavora lamadu Bernabé vatarara dai poduucai siaa duutuda agaitadai. ¹⁴ Damos aidasida lojootosicami lPaavora lamadu Bernabé mai gomaasi, saasaimi ganyuucusi lagi poduucai ivuaadana agai sai naidiña loodami ismaitaralagai issiaa duutuadagi oodami didiuisi duucai, dai vaapa agai loodami saagida dai iinaquimi daida icaitimi:

¹⁵ —¿Cacalli, tuimasi povueeyi? Aatama lrcacalli lara ganapan duucai, dai cascada dada aatama dai ganaagida ragai sai gaaagai masdagituagi gomaasi ismaacada maitarsoini, dai gaaagai masvaavoitudagi lDiuisi ismaacada duaaca agai ismaacada idui tavaagi lamadu davalraai lamadu gara suudagi dai vaasi istumaasi oidaga. ¹⁶ Laquioma Diuisi dagito loodami saida ivuaadana istumaasi ipalidi. ¹⁷ Tomasi vaascara talagidiña agai sioora listumaasi cacalagaducamicada ismaacada ivuaadana agai loidacami vatarara, agai garootosdi duuqui dai calaga garmaacai cuaadagai dai tstuucada vagiam larliadagi —ascaitimi.

¹⁸ Damos tomasi aagidi agai vaasi imaasi maitistui isdaidagi loodami iscoodagi agai l tuturu ismaacacada siaa duutuda agaitadai agai lPaavora lamadu Bernabé.

¹⁹ Tai amaasi ami dada lamoco judidui Antioquiiaindara dai Iconiaindara dai avanaqui loodami dai maicacara lPaavora. Dai aidasi poaliditadai agai iscamuaa tavaimacai malacasi dai Listira ugidiana viaa. ²⁰ Dai aidasida lvaavoitudadami ganampagi lPaavora sicoli tai agai vafi dai ii lramu Listiramu dai siaadiqui iji abiaadara agai lamadu Bernabé Derviamu.

²¹ Dai ami gaaagidi Diuisi fiooquida dai sioora lrcalagacara vuviaadami tai muidutai vaavoitu, tai agai lramu iji Listiramu dai Iconiamu dai Antioquiamu. ²² Dai vaasi amui vaamioma baialiatudaimi agai lvaavoitudadami dai maacaimi fiooqui daida itatadaimi sai gaaagai isapiavaavoitudadagi dai sai viaacatadai issoimaa taatagimui naana maasi dai poduucai istudacai iimiagi siaaco gataanaan Diuisi. ²³ Dai vaasi apacoga siaaco ajiopaitadai agai lvaavoitudadami saagida daraasaimi lamoco talaanadami lvaavoitudadami vatarara dai aidasi darasaña agai maitaugacai gadaanaiña Diuisi dai potatadaiña saida ivuaadana istumaasi Diuisi ipalidi.

²⁴ Dai goquiara iji dai Pisidia davalriamu salli dagavusai dai aayi Panfilia davalriara.

²⁵ Dai gaaagidimi Diuisi fiooquida Pelijara, dai amaasi iji Ataliamu. ²⁶ Dai ami taatasai amo vaarcara dai iji Antioquiamu Siria davalriara, siaadara vuvaja agai aidasi iji taida lvaavoitudadami gadaanadagi Diuisi sai nuaticana aa duifadara vai sivi canatoli. ²⁷ Dai aidasi aayi agai Antioquiaralmpagi vaasi vaavoitudadami dai aagidi vaasi istumaa dui Diuisi agacada aidasi gamamaatutiditadai agai Diuisi fiooquida, dai isducatai Diuisi soi isaagida agai Diuisi fiooquida agai ismaacada maitarjudidui dai isducatai agai vaavoitu lara. ²⁸ Daida lPaavora lamadu Bernabé anaasi vii lvaavoitudadami lamadu tavapi.

15

¹ Aida tuigaco lamoco cacalli ismaacada iji Judeeaindara Antioquiamu aagidimi lvaavoitudadami sai sioora calagacara vuvaaquia liada sai gaaagaitadai isiquitagi gantuucuga poduucai isducatai viituli Moosesacaru. ² Taida lPaavora lamadu Bernabé alia fiñio lcalalli lamadu aagaitai gomaasi, dai aagidi sai camaipoduucai gantatagitoiña,

maltaita acovai vuvaitu Paavora lamadu Bernabé dai aa sai iimna Jerusaleenamu dai mala bai duuna idi ñiooqui lojootosicami dai abaitaguucacamigada lvaavoitudadami lamadu.

³ Lvaavoitudadami Antioquiara agai dai ootoi, dai voyamu iimaitai Penisia sai Samaalia dadlavariamu sala dagavusai agai dai aagidimi lvaavoitudadami isducatai agai ismaacada maitarjudidiu dagito ganlaqui vaavoidaraga dai vaavoitu Diusi, tai vaascatai lvaavoitudadami alia baiganali calcai gomaasi.

⁴ Aidasi aayi lpaavora lamadu Bernabé Jerusaleenara taida lvaavoitudadami lamadu lojootosicami lamadu abaitaguucacami baiganaliaracada miaadagi, daida lpaavora lamadu Bernabé aagidi vlassi istumaasi idui Diusi aipaco siaaco ajioopaitadai agai.

⁵ Damos lamoco lfariseo ismaacada vaavoitu guuquiva daida itai:

—Gaaagiava isiquitlaga tuutucugada vaascatai vaavoitudadami ismaacada maitarjudidiu dai gaaagai istaafiagi vai lagidiña vlassi istumaasi viituli Moseesacaru —ascaiti lfariseo.

⁶ Tai ganampagi lojootosicami lamadu abaitaguucacami dai bai duña agai ñiooqui. ⁷ Dai catavapi gaaataga agai tai calquiva lpiiduru daida itai:

—Giñaadufi calaga maata aapima sai bai laqui Diusi acovai giñvuusaitu aana aapima gansaagidaiñara ansai aagidana aana agai ismaacada maitarjudidiu Diusi ñiooquida sai agai vaavoitudana lara. ⁸ Dai Diusi maata vaascatai iibaada dai ootoi galbadaga sai lamadu daacana agai ismaacada maitarjudidiu lara poduucai isduucai garootosi agai aatama vaascatai dai poduucai Diusi gartalagi isoigadai agai lara. ⁹ Diusi mosamadugan duucai garnaidi aatama lamadu agai ismaacada maitarjudidiu cascada oigaldi agai soimaascamigada lara vaavoitudacai agai. ¹⁰ Sivi tuimasi maivaavoitudai aapima ismaacada idui Diusi, dai tuimasi poduucai taanaai aapima agai istumaasi tomali aatama maitistutuidi isganalagidagi tomali gartalagi aaduñicaru maitistui. ¹¹ Maitavar poduucai. Aatama vaavoitudai isDiusi calagacara garvuvaitu dai calagacara garnaidi dai Suusi garoigadai aran duucai agai —astaladai lpiiduru.

¹² Tai vaascatai agaa mosdodoli vii, vaidal paavora lamadu Bernabé aagidi vlassi istumaasi idui agai Diusi guvucadadacada agai ismaacada maitarjudidiu saagida. ¹³ Dai aidasi canaato ñioo lpaavora lamadu Bernabé taida ljacovo itai:

—Giñaadufi, giñcalavurai. ¹⁴ Casi garaagidi goSimufi lpiiduru siallaquida abiaadala calagacara naidi Diusi agai ismaacada maitarjudidiu dai acovai vuvaitu lamoco agai saagidaiñara sai siaa duutudaiña Diusi daida larmaamaradacana. ¹⁵ Bai laqui poduucai ooja Diusi ñiñoquituldiadamigada cascada gaaagaitadai siaraduñiagi calavurai aapima isducatai oja amaadutai Diusi ñiooquituldiadamigada:

¹⁶ Pocaiti Diusi:
Laraga naana maasi dagavuña agai dai gooquiara lamu divimu aana judidiu saagida. Agai lrismaacada laqui abiaadala acovai vuvaitu aana.

Dai gooquiara mui uumigicada camaitiñsiaa duutudaiña agai cascada aagidamu aana sai lamu giñsiaa duutudaiña poduucai isducatai giñsiaa duutudaiña agai aidasi oidacata dai Davicaru.

¹⁷ Lamu divimu aana dai aagidamu sai giñlagidiña.
Poduucai iduñimu aana vai vlassi istumaasi maitarjudidiu gitatalgitoiña daida lrgiñmaamaracana dai giñlagidiña.

¹⁸ Pocaiti Diusi ismaacada gartmaatutuli vlassi idi istumaasi laqui abiaadala. Ascaiti Diusi.

¹⁹ Cascada aana pocaiti maitaagai issai vuaadagi ismaacada maitarjudidiu. Agai cadagito laquida ganvaavoidaraga dai vaavoitu Diusi. ²⁰ Mosacaasi gaaagai lasoojidagi sai camaicuaadana baabaidi ismaacada dadasdi amoono ismaacada siaa duutudai oodami Diusi duucai, dai sai maigoogosi ganducamicana, dai camaicuaadana baabiada vustaaqui baicuada ismaacada maivuusanaai larada sialacada coiyagi, dai tomali maicuaadana larada. ²¹ Laqui abiaadala aipacoga oidaga soora gamamaatutuli Moseesacaru sallicamigada vaascara ibastaragai tasara judidiu quiqiuupaigadala gaaagiña gomaasi —astaladai Jacovo.

²² Amaasi lojootosicami lamadu abaitaguucacami lamadu vaascatai lvaavoitudadami lanali isacovai vuvaidagi lamoco lagi gansaagidaiñara dai ootosagi Antioquiimu lamadu Paavora dai Bernabé. Dai lco vuusaitu Udasi masmaacada Barsavasi aagiña lara, dai lco vuusaitu Siilasi lara agai lrbaitalcaacamigada lvaavoitudadami. ²³ Dai lagaicada ootoi lmo oojai ismaacada icaiti:

“Aatama ojootosicami lamadu baitaguucacami lamadu gogaa vaavoitudadami ganviaatutuli aapima garaadufi ismaacada maitarjudidiu ismaacada Antioquiara oidaga dai Siria dai Silisia dadlavariara oidaga. ²⁴ Mai aatama sai lamo oodami iji tabiaadala ismaacada aatama maiooti. Dai agai gansoobi ganñiooquicada masi aapima maimaata

isducatai gantatagituagi. Agai povai gantatadai sai gaaagai masiquitlagi gantuutucuga dai lagidagi Mosesecaru saalicamigada. ²⁵ Cascada calagadu lali aatama isaco vuvaidagi lamoco aatama garsaagidaifndara sai maaaca gannaidana aapima lamadu garaaduñi Paavora dai Bernabé ismaacada alia oigadai aatama. ²⁶ Paavora dai Bernabé muiyapara ajioopaña masiaaco cooda agaiña gamamaatultiditai goovai isSuusi Cristo arcalagacara vuvaidami. ²⁷ Cascada ganootosi aatama Uudasi lamadu Siilasi vai lagi goovai ganaagidana vaaasi idi ismaacada ganooji aatama. ²⁸ Garaagidi Diuusi Ibadal tastama duñiagi. Aatama garvataral ara calagadu cascada maitantaanai aatama mui naana maasi, mosacaasi chilaaqui istumaasi ismaacada gaaagai. ²⁹ Masai maicuaadana baabaidi ismaacada gadadadi amoono ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai, tomali maicuaadagi larada, tomali baabiada vustaaqui baicuada ismaacada maivuusanai larada siaascada coiyaagi, dai tomali maigoogosi ganducamicagi. Masalagidagi vaaasi idi istumaasi aidal gia cacalaga ivueeyi aapima. Gartlagadamu”, ascaiti lbaitacaacamicagada.

³⁰ Matai ootoida tai iji vamaacova Antioquiiamu. Dai ami ampagi vaaasi vaaavoitudadami dai maa loojai. ³¹ Taidal vaaavoitudadami alia baiganalali naidacai loojai. ³² Uudasi lamadu Siilasi arDiuusi fiñiooquituldiadamicagada dai baialliatu vaaavoitudadami ganñiooquicada tai agai vaamioma vaavoitu. ³³ Bai tavari anaasi daraaja vamaacova dai aidasi caiimia agaitadai agai taidal vaaavoitudadami diosagi dai potatadai: “Diuuscada avar viaatulda Jerusaleenara oidacami agai ismaacada ganootoi”, astatadai. ³⁴ Damos alSiilasi ipali isviagi. ³⁵ Daidal Paavora lamadu Bernabé ara anaasi vii Antioquiiala. Dai muidutai aa lamadu anaasi gaaagidiña Diuusi fiñoquida.

³⁶ Cabai tavapicala Paavora potatadai Bernabé:

—Tinda apamu maa dadida garaaduñi aipacoga tasiaaco casi gaaagidi Diuusi fiñoquida. Dai naida asducatai daraaja —astatadai.

³⁷ Bernabé vaidaquia aliditadai Vuana Marcusi ³⁸ agai ismaacada oí aidasi tuucamidara iji agai aipacoga dai gaaagidimi Diuusi fiñoquida dai Panfiliaifndara aa gai dai camaisoicaiña cascada Paavora maitipaliditadai isvaidaquiaagi. ³⁹ Dai alia cavaami fiñio dai maibai dui dai ajacovai iji. Bernabé vaidacai Marcusi dai taatasai amo vaarcuara dai iji Sipiliamu. ⁴⁰ Taidal Paavora vaidacai Siilasi. Taidal vaaavoitudadami gadaanai Diuusi sai nuucaticana taida iji. ⁴¹ Dai Siiliana dai Silisiana dagavusai dai vaamioma baialliatudami vaaavoitudadami.

16

¹ Paavora lamadu Siilasi Derviala aayi dai Listiala. Dai ami taal amo vaavoitudadami Timoteo taagiducami. Agai armaradacatadai amo oogui judiu daidal vaaavoitudadami ara daidal loogadal argiliego. ² Vaaavoitudadami ismaacada Listiala dai Iconiala oida-catadai calaga fiñoocaitadai Timoteo vaataral. ³ Paavora ipali isvaidaquiaagi arTimoteo damos taja sai iquitana gatuucuga maibaacoituda aliditai ajudidiu ismaacada ami oidacatadai tomasi vaascatai maatacatadai siargiliego oogada. ⁴ Tomasiaaco siaaco dagavusquimi Paavora lamadu Siilasi aagidimi agai vaaavoitudadami isducatai ooji lojootosicami lamadu abaitaguacacami Jerusaleenaiifndara vaaavoitudadami Antioquiiala vaataral sai vaascatai vaaavoitudadami lagidiña. ⁵ Dai poducai vaaavoitudadami sioma calaga vaavoitu, dai vaas tasai vaamioma muidaimi vaaavoitudadami.

⁶ Dai Diuusi Ibadal maidagito isgaaagida agai Diuusi fiñoquida Aasia davalariara. Cascada mosdagavusai agai Pilijia dai Galasia davalariamumu. ⁷ Dai ugidiana Misia aayi dai abiaadara Bitiñiamaco iimia aliditadai damos Diuusi Ibadal maidagito isgaamu iimia agai. ⁸ Dai Misia ugidiana saali dagavusai, dai taapai siaaco Troasi tagidui gaa suudagi ugidiana siaaco aajai vaarcu. ⁹ Dai ami amo imidagai tucara taataquimi Paavora amo calali Masedoniaifndara sai vuidara calca dai daanai daidal itatadai: “Diimi Masedoniamu dai garsoiña”, astatadai. ¹⁰ Cascada otoma bai gardui aatama dai iimia ragai Masedoniamu, cacalaga vaavoitu aatama isgarvaidi Diuusi tasai gaaagidana ami davalariara fiñoquida.

¹¹ Anaasi Troasiala amo vaarcuara taatasai aatama dai saali iji Samotrasia davalariamumu siaaco sicolimadi suudagi. Dai gan siaadiqui Neápolisiala aayi aatama dai ami taapai vaarcuifndara. ¹² Dai abiaadara iji aatama Pilipoosiamu ami arromamanu davalaragada, agai aramapacara Masedoniaiala siaaco oidaga mui quiqui. Dai ami daraaja aatama chilaaqui tasai. ¹³ Amo imidagai ibastaragai tasara vuvaaja aatama Pilipoosiaifndara maisi maaacasi gaa

aqui ugidiana, siaaco duudatai gamamadaiña aoodami anaasi daraiva aatama dai aagidi aatama Diuusi ñiooquida aooqui ismaacada ganampagi ami. ¹⁴ Amoco Lidia taagiducata dai. Agai arTiatirara oidacami daida argaagardami yuucusi moraduacami. Dai idi ooqui alia siaa duutudai Diuusi. Dai cacatada i agai ñiooqui tai Diuusi soi sai agidana agai ismaacada aagidi Paavora. ¹⁵ Dai gavacoi agai amadu vaascatai ismaacada quidiara oidacata dai gooquiara gardaafimi agai dai povartada:

—Masi aapima sallidada vaavoitudadagi isvaavoitudai aana Diuusi, varai iimi dai giñquiyana daraaja asta masivaacada iji tabiaadara —astatada i agai.

Dai maitardagito tascho tlayagi.

¹⁶ Amo imidagai caimaitada aatama siaaco gamamadaiña dai vuidara aayi aatama amo ali ooqui ismaacada viaacata dai amo Diaavora taañicaruda dai agai aiquiasdara maatacana istumaasi daivuñia agai. Dai viaacata dai agai gatutudacami dai ali ooqui mui gamaitacaina tumiñi gatutudacami vaatarara. ¹⁷ Idi ali ooqui garoidatucuiña Paavora amadu aatama dai iñiaquidana daida icaitidana:

—Idi cacali arpiioñigada Diuusi ismaacada arabaitacaacami, dai goovai ganaagidi aapima isducatai calgacara vuvauyagi —caitidana ali ooqui.

¹⁸ Mui tasai povueeyi agai tai amo imidagai oojogi Paavora dai ajaco caquiva daida itatada i Diaavora taañicaruda ismaacada viaacata dai ali ooqui:

—Suusi Cristo guvucadada angaagidi vuusaiñi gooquiaindara —astatada i.

Taida i Diaavora taañicaruda otoma vuusai.

¹⁹ Dai aidasi ali ooqui tutudacami maata ta iscamaititutuudi isgamaitacadagi tumiñi agaicada vui agai a Paavora amadu Siilasi dai vuusai dai vaan tutui dudunucamiara plaasana. ²⁰⁻²¹ Daida itatada i agai adunucami:

—Idi cacali ismaacada arjudidu gardavara dada dai garaagidi tasviaa siduñiagi istumaasi aatama maititutuudi. Aatama arromamanu dai gardaidi gartataandamiga gomaasi. Dai poduucai baacoitadai goovai oodami ganñiooquicada —astatada i.

²² Tai vaasi aoodami vui baocoi, taida adunucami gatajai sai uupasdana yuucuida dai gaviaarsana uusicada. ²³ Dai catavapi gaviacarai dai maamaisa. Dai tajari amaisacarui nuucadacami sai calga nuucadacana. ²⁴ Aidamasi potatada i amaisacarui nuucadacami agai tuucavi vavaisanana uucami vaapai maisacariara. Dai uusi maisacariara vaapai aacasoda dai anaasi viaa.

²⁵ Aran tucara aidasi a Paavora amadu Siilasi gamamadai dai siaa duutudai Diuusi gannaidagacada vaida agaa maamaisapicada moscaacata dai. ²⁶ Tai todian duucai cavami gigidul davalara dai oiñitu bibidaviqui ojoodagada utioma daraajada. Tai gocada gacucupico vaasi cucuparagada amaisacarui, dai upai vaasi amaamaisapicada cadeenagada ismaacada acada vupuplicatada i agai. ²⁷ Dai aidasi naraa amaisacarui nuucadacami ta iscucupioquiñi amaisacarui cucuparagada vuusaitu gamastaga dai acada agi gamuaa agaitada i poliditai isvuvaja amaamaisapicada. ²⁸ Damos a Paavora iñioqui daida itatada i:

—Maitagamuaa tamiata daraaja vaascatai —astatada i.

²⁹ Taida amaisacarui nuucadacami gatai amo cuudagi dai maraitai vaa duaadimutugaitai dai gigivuquimi dai vuidara gatootonacada caquiva agai a Paavora amadu Siilasi.

³⁰ Dai otoma vuvaitu dai tacacai daida itatada i:

—¿Cacali tuma duuna aana dai calgacara vuusaiña? —astatada i.

³¹ Taida a Paavora amadu Siilasi aa noragi daida itatada i:

—Vaavoitudañi aapi isSuusi Cristo arcalgacara vuviadami dai poduucai calgacara vuusaimu aapi amadu vaascatai ismaacada gquiyara oidaga —astatada i.

³² Daida a Paavora amadu Siilasi aagidi Diuusi ñiooquida vaascatai ismaacada amaisacarui nuucadacami quidiara oidacata dai. ³³ Dai quiaa artucaracata dai vaida amaisacarui nuucadacami vacuañi tuucugada masiaco saasarai uusicada. Dai otoma agai amadu vaascatai ismaacada quidiara oidacata dai ganvapacoi. ³⁴ Dai gooquiara vaidacai gquiyamu dai bibi. Dai agai amadu vaascatai ismaacada quidiara oidacata dai alia baiganliditadi vaavoitudacai.

³⁵ Siaadiqui quiaamoco adunucami ootosi ñiooqui sandaarucada amaisacarui nuucadacami sai dagitona agai a Paavora amadu Siilasi. ³⁶ Taida amaisacarui nuucadacami potatada i a Paavora:

—Adunucami casi giñootosi ñiooqui ansaida gandagitona. Diuusi gannuucaticana —astatada i.

³⁷ Damos a Paavora itatada i sandaarui:

—Aatama arromamanu ara matai vaascaara vaasi oodami vuitapi gargaaviacarai maitardagitocai tasñiooquia aatama, dai garmaamaisa. Dai sivi astocai gardagitua alidi agai poduucai gia cho. Vai agi dadana agai dai garvuvaidana —astatada i a Paavora sandaarui.

³⁸ Taidá asandaaru malla aagidi idi ñiooqui adudunucami tai agai alia duduaadimu maatacaí isagái arromamanu larra. ³⁹ Dai cascada iji agai malaca siaaco daraajatadai acacalli dai daañimi sai oigaldana. Dai vuvaitu dai daañimi sai vuvacana Piliposiañidara. ⁴⁰ Tai agai vuvaja maisacaruañidara dai iji Lidia quidiámu dai aagidi avavoitudadami isducatai vuvaitu adudunucami maisacaruañidara sai camaiduduadiciuñia avavoitudadami, dai gooquiara iji agai abiaadara.

17

¹ Dai iimacai Paavora lamadu Siilasi Ampipoliisiana dai Apolooniana salli dagavusaí dai boodara aayi Tesalonicara ami caacatadai amo judidíu quiuupaigada. ² Taidá Paavora ii ajudidíu quiuupaigadamu poduucái isduucái ivuaadana agai vascara. Dai vaica acaldi anaasi daraaja agai. Dai vascara ibastaragai tasara lamadu gaaatagaiña agai ajudidíu isducatai icaiti Diusi ñiooquidara. ³ isaCristo viaacatadai issoimaa taatagi, dai muquiaagi dai apamu duaacagi. Dai potaldaiña agai:

—Agai vaa Suusi ismaacada ganaagidi aanara Cristo, agai vaa ismaacada laqui abiaadara nanaa aapima —astaldai Paavora.

Vai lamoco judidíu pocaitiña sai maitarvaavoí.

⁴ Tai lamoco vaavoitu dai uraava Paavora dai Siilasi. Dai mui giliego ismaacada sia duutudai Diusi vaavoitu larra, dai mui ooqui larra ismaacada loodami alia sia duutudaiña. ⁵ Cascada alia baacoi ajudidíu ismaacada maivaavoitu. Dai ampagi cacalli soimaasi ivuaadami ismaacada mosajioopaiña caayana dai alia sia caítimi agai gampaidacai vaidá loidacami maisioma daraajatadai cacacai. Taidá cacalli soimaasi ivuaadami lamadu judidíu Jasoiñi quidiara dada dai daitu cuuparagai dai vaapa dai gaagami Paavora lamadu Siilasi dai vuvaida agaitadai abiaadara dai tagida agaitadai agai loodami. ⁶ Dai maitaa agai ami dai cascada tavaimacai Jasoiñi lamadu aa vaavoitudadami dai vuucái dudunucamiara, dai ami ijiña daidá icaiti:

—Acacalli ismaacada naana ñiooquidara caaayi tami Tesalonicara larra. ⁷ Tai gojasoiñi miaadagi gaquiyara. Dai vaa si agai ivueeyi mui naana maasi istumaasi gaa taanadami romanu maitamaacai oigaragai. Agai pocaiti sai oidaga mai gaa baitacaacami Suusi tagiducami —ascaiti.

⁸ Taidá loodami lamadu adudunucami mosca goñooqui dai sisioli. ⁹ Dai taí adudunucami Jasoiñi lamadu agaa vaavoitudadami tumiñsigada dai potaldai sai apamu maquia agaitadai siascada vuvaaquiagi abiaadara Paavora dai Siilasi, tai agai gamaa maitada dagito isiimiagi.

¹⁰ Taidá avavoitudadami otoma vuvaitu Paavora lamadu Siilasi tucara dai ootoí Bereamaco. Tai agai mosaayi Bereara dai iji judidíu quiuupaigadamu. ¹¹ Ajudidíu ami oidacada vaamioma caga tuutuiga siaga Tesalonicara oidacada agai mosbaiganliaracada cacana istumaasi aagidiña Paavora lamadu Siilasi. Dai vaa tasai gaagaiña Diusi ñiooquidara dai naida agaiña sabaiga arvaavoí ismaacada aagidiña Paavora lamadu Siilasi. ¹² Dai poduucái muidutai judidíu lamadu giliego vaavoitu, vaasi lamaduga maasi cacalli lamadu ooqui ismaacada loodami alia sia duutudaiña. ¹³ Dai aidasi maí ajudidíu Tesalonicara oidacami si Paavora gaagidi Diusi ñiooquidara Bereara larra, gaamu iji dai sisiolitu loidacami. ¹⁴ Damos avavoitudadami otoma ootoí Paavora coostamu, taidá Siilasi lamadu Timoteo anaasi vii. ¹⁵ Agai ismaacada oi Paavora Ateensiara uucami dagito dai aa suuli. Taidá Paavora ootosi ñiooqui agaicada Siilasi lamadu Timoteo sai gaamu iimana si lotoma istutiadagi.

¹⁶ Dai aidasi Ateensiara daacatadai Paavora dai nanaracatadai Siilasi lamadu Timoteo ami naidi agai mui amono ismaacada sia duutudai oodami Diusi duucái cascada alia soigaliditadai agai dai baamucan tada. ¹⁷ Cascada Paavora aagidiña Diusi ñiooquidara ajudidíu ismaacada gampaidiña quiuupiyara dai aa larra ismaacada ami sia duutudaiña Diusi. Dai vaa tasai aagidiña agai Diusi ñiooquidara agai ismaacada plaasana daraajagi. ¹⁸ Dai lamoco agai repicureo mamaatardamigada dai aa tagai ismaacada mamaataraí estoicoí mamaatardaragada. Dai ganaagacai ñiño agai lamadu Paavora dai lamoco icaiti:

—¿Istumaasi goovai ismaacada aagai goaatagaracada? —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Garaagidan caiti goovai sibaadara didiusi —ascaiti.

APaavora aagaiña ASuusi dai duaacarada cascada pocaiti agai. ¹⁹ Dai bai agai APaavora dai baacai maaca siaaco Aliopago taagidu, ami siaaco bai vuaadana ñiooqui adudunucami daida itatadai agai APaavora:

—Maataca aralidi aatama istumaasi utuducami garmaatatlulda alidi aapi. ²⁰ Garaagidañi istumaasi maimaata aatama dai cascada maataca aralidi aatama istaiya alidi aapi goocada —astatadai.

²¹ VAscatai Ateenasiata oidacami dai sibadaga vuvacacami ismaacada anaasi oida-catadai, maitvuaadana ama maasi moscaacana istumaasi utuducami dai gaaagidiña ara.

²² Amaasi APaavora caquiva vAscatai saagida ami Aliopagata daida itai:

—Cacali Ateenasiata oidacami vAsiacatai naidi aana masalia siaa duutudai aapima gandidiusiga. ²³ Aidasi aimagaiña aana dai nañaidiña vAsi amapacata siaaco oidaga moomono, ta aana amapacata siaaco aduucai oojis: “Tami aradiuusi vatar ismaacada maimaata aatama”. Idi vaa ismaacada siaa duutudai aapima maimaatacatali gooviava aradiuusi ismaacada ganaagidi aana.

²⁴ Agai aradiuusi ismaacada idui oidigi dai vAsiacatai istumaasi oidaga agai arbaicacacami ismaacada taananai tavaagi dai vAsi oidigi. Agai maiquiquiupiana oidaga ismaacada ivueeyi oodami. ²⁵ Agai maitagito isvuaadagi oodami tomali amo istumaasi agai vatar. Agai vaa aragai ismaacada garmaacai ibadagai dai vAsi dai vAsi istumaasi.

²⁶ VAsi naana maasi oodami vuvaaja aoodamiñdaga ismaacada idui Diuusi ara. Dai Diuusi taji sai vAsi oidigi daama oidacana, dai vAscata aagaiña siaacoga dai silascada.

²⁷ Daida icaiti Diuusi: “Aana andarai aoodami oidigi daama sai matia alidiña sabai oidaga Diuusi”, ascaiti Diuusi. VAscata maimacasi daja Diuusi mosalia miaanai daja agai vAscatai. ²⁸ Diuusicada duduaaca aatama dai ajioopai dai oidaga. Ganlaqui aaduficaru sastuduacada pocaiti: “Aatama armaamarada Diuusi”, ascaiti. ²⁹ Vaavoava aradiuusi maamarada aatama cascada maitaagai taspoduucal tatagitoda aatama isamo moono istutuidi aradiuusicagi ismaacada ivueeyi oodami isducatali gantatagitoi agai oorocada, isplaatacada isodaicada. ³⁰ Laquioma pocaiti Diuusi: “Oidacatai oodami ismaacada maitiñmaata cascada maitiñagidiña antai aana vAscata maijojigi dai sivi taananai aana vAscatai aipaco oidacami sai ama duucal gantatagitona dai camaisoimaasi ivuaadana”, ascaiti Diuusi. ³¹ Amo imidagai amo dunucami naida agai vAsi oodami ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami gomaasi iduñia agai agai Diuusi vatar dai caga iduñia agai. Diuusi aagai silascada. Agai arSuusi ismaacada acovai vuusaitu Diuusi. Diuusi duaacali ASuusi coidada saagidañdaga dai poduucal caga maata vAscatai silvaavoi ismaacada aagai Diuusi —astatadai APaavora.

³² Aidasi caa agai coidala duaacarada amoco mosparunai dai aa icaiti:

—Baiyoma isapadaamaga araagida gomaasi —ascaiti aoodami.

³³ Amaasi APaavora anaasi viaa dai ii. ³⁴ Tai amoco cacali oi APaavora dai vaavoitu. Dai agai saagida imatadai Dionisio ismaacada aramo dunucami Aliopagata, dai amo ooqui Dámalisi taagiducami, dai aa ara.

18

¹ Dai gooquilara ii APaavora Ateenasiñdaga Coriintoamu. ² Dai ami ta agai amo judidíu Aquilasi taagiducami. Agai arPonto davararata oidamicatadai. Aida vaasquioma ami divia Aquilasi amadu ooñigada Prisilasi Italiañdaga. Agaa baitaacacami Claudio taji sai vuvacana vAsi ajudidíu Roomañdaga cascada agai viaacatai isvuaquigi ara. Taida APaavora ii dai diviji. ³ Dai ta APaavora isagai viaacatai agai vaa aa duñdagai ismaa viaacatai APaavora isvuaadagi icuusi baabaqui cascada anaasi amadu vii agai dai amadu gaata vuaada agai. ⁴ Daida APaavora vAscata ibastaragai tasara aimaraiña ajudidíu quiuupaigadamu. Dai ami gaaagidiña Diuusi ñiooquida tai muidutai vaavoitu silasi judidíu caasi agai ismaacada maitarjudidíu ara.

⁵ Aidasi Silasi amadu Timoteo aayi Masedoniaida aida abiaadaga APaavora maiti vuaadana ama maasi mosgaagidiña Diuusi ñiooquida. Dai salli aagidiña APaavora ajudidíu daida itatadaiña:

—ASuusi ismaacada ganaagidi aana arCristo ismaacada nanara aapima —astatadai APaavora.

⁶ Tai agai vui baacoi dai sigalnaasi ñiooqui aagidi taida APaavora itatadai:

—Lagi aapima arganduñi masilascada coiya aapima maiimimu Diuusi amadu. Aana gaa camaitargiñduñi —astatadai APaavora.

Cascada Paavora gigigi gayuucusi lagi poduucai gaaagidiña lagi ismaitarduñida. Dai apamu ñioo Paavora daida itatadai:

—Sivi baitaqui imimu aana lagi ismaacada maitarjudidüü lamadu —astatadai.

⁷ Daida Paavora vuusai ajudidüü quiupaigadaañidaga dai ii amo calli quidiamu Justo taa giducami ismaacada alia siaa duutudai Diuusi. Agai quiupai abaana oidacata dai. ⁸ Dai amo calli Calisipo taagiducami ismaacada arbaitacaacami quiuupiga, vaavoitu isSuusi Cristo arcacaga vuviadami. Dai vaascatai ismaacada quidiaga oidacata dai vaavoitu ara. Dai muidutai Coriintoaga oidacami mosca dai vaavoitu dai ganvapacoi. ⁹ Dai amo imidagai tucara Paavora gacoosiga naidi Diuusi saida itatadai:

—Maitiduaadicuda apiaigaagidida ginñiooqui maitidagitocai aagada. ¹⁰ Aana anglamadu daja dai tomali maadutai maisoimaasi gataatuldamu, aana viaa mui oodami tami Coriintoaga —astatadai Diuusi.

¹¹ Tai cascada Paavora Coriintoaga vii amo uumigi dan taajucami dai gaaagidiña Diuusi ñiooquida oodami saagida.

¹² Aidasi Galioñi artaaanadamicatadai Acaayaga ajudidüü vui baacoi Paavora dai baacai ami siaaco daacata dai aanaadami ¹³ daida itatadai:

—Idi calli gaaagidiña sai gaaagai issiaa duutuadagi Diuusi damos daidarsi isducatai ivueeyi goovai —astatadai lagi aanaadami.

¹⁴ Paavora cañiooquia agaitadai taida Galioñi itatadai ajudidüü:

—Dañi siarsoimaasi iducamicamudai goovai aidaga bai ganduiñdamudai aana. ¹⁵ Damos aapima aagai istumaasi aapima lagi gandaidi, lagiavai bai duuñi aapima. Aana anmaivapacai gomaasiaga —astatadai.

¹⁶ Dai vuvaitu abiaadaga. ¹⁷ Tai vaascatai agiliego bai Sostiña ismaacada baitacaacami judidüü quiupaigadaga dai anaasi vuitapi aanaadami gaicacarai vaid aanaadami mosnaidi dai maivuaa alidi.

¹⁸ Paavora quiaa anaasi vii mui tasai. Dai gooquiga diosagi lagi vaavoitudadami dai iji Paavora lamadu Prisiilasi dai Aquilasi Sincalliamu. Dai ami ivisu Paavora gamoo sai naidiña oodami islagidi lagi istumaasi bai dui vaasquiomu Diuusi lamadu. Dai abiaadaga taatadai amo vaarcuaga dai imia agai Siilia davariamu. ¹⁹ Dai aidasi aayi lagi Efeesiga taida Paavora anaasi viaa Prisiilasi lamadu Aquilasi dai ii judidüü quiupaigadamu dai aagidi Diuusi ñiooquida ajudidüü ismaacada ami ganampaidiña dai lagi alia ñiñioo Paavora lamadu agaitai imaasi. ²⁰ Daida ajudidüü daañimi Paavora sai vaana tavapioma damos lagi maivi. ²¹ Dai diosagi daida itatadai:

—Viaa aana isJerusalemaga daacagi siaa duudaga ismaacada camiaadimi, vaascaga apamu divimu aana dai ganadamu isDiuusi ipaliadagi —astatadai.

Dai tasai amo vaarcuaga dai Efeesiañidaga ii. ²² Dai aidasi aayi lagi Sesareega taida Paavora ii Jerusalemu dai viaatulda lagi vaavoitudadami, dai otoma tavai Antioquiamu. ²³ Dai anaasi vii Paavora bai tavapi. Amaasi apamu ii dai divida lagi vaasi vaavoitudadami vaasi amapacaga Galaasiaga dai Pilijaga. Dai aagidimi apamu Diuusi ñiooquida dai poduucai soiquimi sai vaamioma calla agidiña Diuusi.

²⁴ Aida aayi Efeesiga amo judüü Apoolosi taagiducami. Agai arAlejandalliga oidacami dai lagi calla maata ñioocai dai calla maata Diuusi ñiooquida. ²⁵ Alia calla maatatudicatadai lagi Diuusi ñiooquida. Dai bailiaracada ñioocaiña. Dai calli aagaiña istumaasi idui asuusi. Dai maimaatatadai lagi amai vacuanaragai mosacaasi avuaana vacuanaragada maatatadai lagi. ²⁶ Daida Apoolosi maiduaadicuitai ñioocaiña judidüü quiupaigadaga. Aidasi caa Prisiilasi lamadu Aquilasi covai vuusaitu dai sioma calla maatatuli Diuusi ñiooquida. ²⁷ Aidasi imia agaitadai Apoolosi Acaaya davariamu taida vaavoitudadami soi dai ootosi amo oojai agaa vaavoitudadami dai potatadai sai baiganliaracada miadagidana Apoolosi. Dai aidasi Apoolosi aayi Acaayaga calla soi lagi vaavoitudadami ismaacada Diuusi alia oigadai dai vaavoituli. ²⁸ Daida Apoolosi aagidi vaascatai vuitapi isducatai maicalla ivueeyi ajudidüü ganvaavoidaraga. Dai alia ñioo dai mamaatatuldi iscaiti Diuusi ñiooquidaga isSuusi Cristo ragai vaa ismaacada nantaracata dai lagi. Cascada lagi maitistutuidatadai isvui ñioocadagi.

19

¹ Apoolosi quiaa Coriintoaga daacata dai taida Paavora amapacaga ucoidigana daivusai dai Efeesiga aayi dai ami taa chialaqui vaavoitudadami. ² Daida itatadai lagi vaavoitudadami:

—¿Aidasi vaavoitu aapim^Λ diviasi Diuusi Ib^Λad^Λ dai g^Λn^ΛΛ^Λmadu daaca agai? —ast^Λt^Λd^Λai.
Tai agai aa noragi daid^Λ it^Λt^Λd^Λai:

—Tomali maicajomacatadai aat^Λm^Λ isoidaga Diuusi Ib^Λad^Λ —ast^Λt^Λd^Λai.

³ Taid^Λ ^ΛPaavorai it^Λt^Λd^Λai:

—¿Maac^Λd^Λ vacuanaragaic^Λd^Λ g^Λn^Λvapacoi aapim^Λ? —ast^Λt^Λd^Λai.

Tai agai aa noragi daid^Λ it^Λt^Λd^Λai:

—^ΛVuaana vacuanaragad^Λc^Λd^Λ —ast^Λt^Λd^Λai.

⁴ Taid^Λ ^ΛPaavora it^Λt^Λd^Λai:

—^ΛVuaana vapaconaiña oodami sai n^Λidiña aa is^Λgai caama duucai g^Λn^Λt^Λat^Λgito dai ca-
maisoimaasi ivuaada agai. Dai ^Λgai pot^Λt^Λd^Λaiña ^Λpp^Λ sai gaaagai isvaavoutudagi ismaac^Λd^Λ
gooquiarioma divia agaitadai. Agai ^Λr^ΛSuusi Cristo —ast^Λt^Λd^Λai ^ΛPaavora.

⁵ Aidasi ca^Λ ^Λgai g^Λn^Λvapacoi sai n^Λidiña aa is^Λgai vaavoitu Suusi Cristo
mamaat^Λtuldaragad^Λ. ⁶ Aid^Λsida ^ΛPaavora daama darai g^Λn^Λoonovi divia Diuusi Ib^Λad^Λ
agai ^Λmadu. Tai ^Λgai g^Λn^Λaagacai ñiño ama maasi ñiooquic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ maimaat^Λcatadai
agai dai aagai istumaasi agidi Diuusi. ⁷ ^ΛV^Λasic^Λd^Λ ^Λr^Λpa^Λ baivutaama dan gooca ^Λgai.

⁸ Daid^Λ ^ΛPaavora vaica masaadai aitu aimaraitai judidíu quiquiupaigad^Λamu dai
maiduaadicuitai gaaagidiña is^ΛDiuusi soic^Λi oodami sai ca^Λgac^Λg^Λl oidacana. Tai ^ΛΛmoco
gia vaavoitu. ⁹ ^ΛDamos aa maivaavoitu mai^Λma duucai g^Λn^Λt^Λat^Λgítua ^Λliditai. Dai sigal-
naasi ñioocai idi mamaat^Λtuldaragai vui ^Λoodami vuitapi. Amaasi ^ΛPaavora ^Λcovai ii dai
vaidacai ^ΛVaavoitudadami ^Λmo escueelamu siaaco gamamaat^Λtuldiña Tirano. Dai ^ΛΛ^Λs
tasai mosvusacaíña Tirano vai amaasi ^ΛPaavora ^ΛΛ^Λmadu ^Λgaa anaasi aatagaiña dai aagaiña
Diuusi ñiooquid^Λ. ¹⁰ Poduucai idui ^Λgai goo uumigi dai poduucai ^ΛΛ^Λsi Aasia d^Λv^ΛΛ^Λri^Λg^Λ
oidacami ca^Λ Diuusi ñiooquid^Λ ^ΛΛ^Λsi ^ΛΛ^Λduga ^ΛΛ^Λsi judidíu dai ismaac^Λd^Λ mait^Λrjudidíu.
¹¹ Dai Diuusi maa guvucadagai ^ΛPaavora said^Λ iduuna mui naana maasi g^Λg^Λarducami.
¹² Taid^Λ ^Λoodami vaidacai ^Λcoococoidad^Λ g^Λn^Λpañiñituga dai g^Λn^Λtaagiñiñiacaru ismaac^Λd^Λ
^Λc^Λd^Λ taata ^Λgai ^ΛPaavora tuucugad^Λ tai mos^Λgac^Λd^Λ dudueeyi ^Λcoococoidad^Λ dai asta
Diaavora t^Λtaañicarud^Λ vuvacaiña oodamiñid^Λg^Λ.

¹³ Dai ^ΛΛmoco judidíu ismaac^Λd^Λ mosaipaco ajiopaiña vuvaidimi Diaavora
t^Λtaañicarud^Λ oodamiñid^Λg^Λ vuvaida ^Λliditadai ^Λgai Suusi guvucadad^Λc^Λd^Λ dai pot^Λt^Λd^Λai
^Λjudidíu ^ΛDiaavora t^Λtaañicarud^Λ:

—G^Λn^Λtaanai aat^Λm^Λ Suusi guvucadad^Λc^Λd^Λ ^Λgai vaa ismaac^Λd^Λ aagaiña ^ΛPaavora masai
vuvacana —ast^Λt^Λd^Λai.

¹⁴ Poduucai ivuaadana cuvaracami c^Λc^Λali ^Λgai ^Λr^Λmaamarad^Λ ^Λmo ca^Λli Isiiquiva
t^ΛΛ^Λguducami. Agai ^Λg^Λmo bait^Λc^Λaacamigad^Λ t^Λtaaanadami judidíu quiquiupaigad^Λg^Λ.

¹⁵ Aidasi pot^Λt^Λd^Λai ^Λc^Λc^Λali ^ΛDiaavora t^Λtaañicarud^Λ tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λt^Λd^Λai:

—Maat^Λ aan^Λ ^ΛSuusi dai maat^Λ sio^Λg^Λ ^Λr^ΛPaavora. ¿^ΛDamos aapimo moor^Λ? —ast^Λt^Λd^Λai.

¹⁶ Cascad^Λ ^Λc^Λali ismaac^Λd^Λ viaacatadai ^ΛDiaavora t^Λtaañicarud^Λ vuid^Λg^Λ ^Λgai ^Λc^Λc^Λali dai
vaomioma istui isv^ΛΛscatai dai cavami capiacarai ^Λgai taid^Λ ^Λc^Λc^Λali maiyuucustugaitai
voopoi ami quiyaiñid^Λg^Λ dai saasaquitugai tuucugad^Λ. ¹⁷ Dai ^ΛΛ^Λsi Efeesi^Λg^Λ oidacami
mai gomaasi judidíu dai ismaac^Λd^Λ mait^Λrjudidíu ^Λpp^Λ cascad^Λ ^ΛΛ^Λscatai ali^Λ duduaadimu,
dai ali^Λ siaa duutudaimi Suusi Cristo.

¹⁸ Dai muidutai ismaac^Λd^Λ vaavoitu dada dai gaaagidimi istumaasi soimaascami is-
maac^Λd^Λ ivuaadana ^Λgai ^ΛΛ^Λquioma. ¹⁹ Dai muidutai ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λc^ΛΛ^Λdaracamicana vuaa
g^Λn^Λlilivrug^Λ dai ^ΛΛ^Λscatai vuitapi m^ΛΛ^Λji. Dai gooqui^Λg^Λ ^ΛΛ^Λsitu ^Λlilivru nam^Λgad^Λ sai aayi
p^Λg^Λ taajucami siento miil piisu. ²⁰ Dai poduucai muidutai t^ΛΛ gomaasi dai muiyap^Λg^Λ mai
oodami Diuusi ñiooquid^Λ.

²¹ Cadaivunucai ^ΛΛ^Λsi gomaasi taid^Λ ^ΛPaavora ^Λpp^Λli isimiagi Masedoniamu dai
Acaayamu dai abiaad^Λg^Λ Jerusalemamu. Daid^Λ icaiti:

—Cadaivunucai amui g^Λaaagai isimia aan^Λ Roomamu ^Λpp^Λ —asc^Λaiti.

²² Dai caotosacai gooca g^Λaaaduñi ismaac^Λd^Λ soic^Λiña aa duiñdag^Λg^Λ Masedoniamu ^Λgai
^Λr^ΛTimoteo ^ΛΛ^Λmadu Erastusi, dai ^Λgai anaasi vii Aasi^Λg^Λ bai t^Λv^Λpi.

²³ Aid^Λ ali^Λ sisioli Efeesi^Λg^Λ oidacami Diuusi ñiooquid^Λc^Λd^Λ. ²⁴ ^Λmo ca^Λli Demetrio
t^ΛΛ^Λguducami sisiolitu ^Λoodami. Agai ivuaadana plaata quiquiupai aaliducami ^Λpa maasi
ismaasi Diana quiquiupaigad^Λ dai ^Λraana daasaca Diana. Diana ^Λg^Λmo odai uvisi ismaac^Λd^Λ
siaa duutudai Efeesi^Λg^Λ oidacami Diuusi duucai. Dai ^ΛΛ^Λscatai ismaac^Λd^Λ ^ΛΛ^Λmadu gaaata
vuaadana ^Λc^Λali ali^Λ mui gamaitacaíña tumiñsi. ²⁵ Dai ^Λgai ^Λmpagi ^ΛΛ^Λsi g^Λp^Λipioñiga
^ΛΛ^Λmadu aa ismaac^Λd^Λ viaacatadai pomaasi aa duiñdagai ^Λpp^Λ, daid^Λ it^Λt^Λd^Λai:

—Giñaduñi, c^ΛΛga maat^Λ aapim^Λ isali^Λ c^ΛΛgac^Λg^Λl oidaga aat^Λm^Λ idi aa duiñdagaic^Λd^Λ.

²⁶ Dai c^ΛΛga naidi aapim^Λ dai ca^Λ si^ΛPaavora gaaagidiña sai idi moonoo ismaac^Λd^Λ
ivueeyi oodami mait^Λr^Λdidiuusi. Dai poduucai vaavoutuldi ^Λgai muidutai, maisiuu

mosaca tami Efeesiata oidacami vaasi Aasia davalariata oidacami lapa. ²⁷ Vaasi idi aliassi arduaadimudagai maisiuu mosaca garaa duifidaga siaa gaduufian tada dai vaasi oodami camaitagitomu goquiupaigada gaducada gardiuisiga Diana. Vaasi Aasiata oidacami lamadu vaascatai vaasi oidigi daama oidacami siaa duutudai idi gaducada gardiuisiga Diana. Dai sivi siaa gaduufian tada gogaducamigada goovai —astatadai Demetrio gaaaduñi.

²⁸ Dai moscalacai loodami gomaasi alia baacoi dai iifnaquimi daida icaitimi:

—Gaducada gardiuisiga Diana, gaducada —ascaiti.

²⁹ Dai vaasi Efeesiata oidacami alia siaa caitimi. Dai vui Gaayo lamadu Aristarco agai argooa cacalli ismaacada Masedoniaata oidaga dai oiditadai lapaavora. Taida loodami cavami ganaagacai tavaimacai maaca uucami siaaco ganampaidiña loodami. ³⁰ Daida lapaavora vaquia aliditadai dai fiooquida agaitadai loodami damos vaavoitudadami maid-agito. ³¹ Lamoco ismaacada arduunucami Aasiata ismaacada amiigugada lapaavora agai lapa ootosi fiooqui dai daañimi sai maivaacana ami. ³² Dai ami siaaco ganampagi loodami lamoco iifnacai amo istumaasi vai aa ama maasi dai alia siaa caiti vaasi oodami dai baitoma vaascatai maimaatacata dai istuisida ganampagi. ³³ Damos lamoco ismaacada loodami saagida guucacata dai aagidi Alejandro astuisida ami ganampagi. Taida aljudidiu baitaqui cai Alejandro. Vai agai fiooquia agaitadai cascada vañigi ganovi sai dodoligicana vaascatai. ³⁴ Dai aidasi mai agai Alejandro arjudiu vaascatai iijina para goo oora daida icaiti:

—Gaducada gardiuisiga Diana, gaducada —ascaiti.

³⁵ Amaasi amo dunucami anaasi Efeesiata oidacami cadodoligitudacai vaascatai itatadai: —Giñaaduñi Efeesiata oidacami, calaga maata vaasi oidi daama oidacami isaatama nuucada goodai moonoo ismaacada tavaagiiñidaga gai. Agai ismaacada Diana laagidu. Agai argardiuisiga. Dai nuucada aatama quiupaigada lapa. ³⁶ Calaga maata aapima istomali amaadutai maitistutuidi ispotaiyagi ismaitarvaavoi vaasi gomaasi, cascada dodoligivurai. Maitavar istuma vuaada masmaicacaga gantatagitodaga lapa. ³⁷ Idi cacalli masmaacada vuaa aapima maitagaasidi goovai tomali amo istumaasi goquiupaiñidaga dai tomali maisigalnaasi fioocai gardiuisiga vui. ³⁸ Siademetrio lamadu agaa aata vuaadami viaacagi amo istumaasi amo oodami vui cascada oidaga dudunucami siora bai duñiagi gomaasi. Dai calaga istutuidi isvan calasagi. Dai ami dudunucamiata istutuidi isaipaco gariata ganvuupadagi. ³⁹ Dai siatama maasicagi ismaacada tagito aapima lapaadaamara avat bai duuñi loodami lapaadaragadaga. ⁴⁰ Masgartacacagi istuisida siaa caitimi aatama sivi maitiipu istumaasi gaaagida aatama cascada aliassi arduaadimudagai. Daida dudunucami calaga istutuidi isvaama gartuutusagi dai potaiyagi tasai aatama vui baacoi —astatadai adunucami.

⁴¹ Dai capotalacai ootosi vaascatai sai noonoigana.

20

¹ Mosugitacai asisioligai taida lapaavora ootosi fiooqui vaavoitudadami sai ganampaidana sai agai maquia agai fiooqui. Dai gooquiata coocomitu dai diosagi dai ilamapacata Masedoniaata. ² Dai gadiviji muiyapata Masedonia davalariata dai aagidimi vaavoitudadami apamu Diuusi fiooquida dai poduucai soiquimi sai vaamioma calaga lagiñidaga Diusi. Dai abiaadaga Gilisia davalariata aayi. ³ Dai anaasi daja vaica masaadai dai gooquiata catasadia agaitadai amo vaarcuata dai imia agaitadai Siriamu, damos mai isaljudidiu cabai duitadai fiooqui dai soobida agai cascada palali agai isaa gasiagi davalarapi salli apamu Masedoniamu salli. ⁴⁻⁵ Damos lamoco ismaacada oiditadai Paavora baitaqui iji dai Trooasiata garnanaracata dai. Agai arSopatera Bereeta oidacami, lamadu Aristarco, dai Segundo, Tesalonicata oidacami, lamadu Gaayo Delivlata oidacami, lamadu Timoteo, lamadu Tiquico, dai Trofimo lapa agai lapaasia davalariata oidacami. ⁶ Cadaivunucai asiaa duudagai istuigaco gacuaadana apaana maicopodatudicami taltasai aatama vaarcuata dai Pilipoosiñidaga iji. Dai bo taama tasaicada aayi aatama agaa Trooasiata dai anaasi daraaja aatama cuvaracami tasai.

⁷ Dai tumiñoco ganampagi vaavoitudadami dai gaugia agai. Aida aristuigaco tatagitoiña agai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba. Vaida lapaavora mamaatutudi Diuusi fiooquida. Aliasi gaaagaitadai isimiagi agai siaadiqui cascada apiañioocai agai aran tucara uucami. ⁸ Dai amo vaagui vaico daama tuutucaviacamiata tacaviaco ganampaidacata dai vaavoitudadami dai muiducata dai cuucudagi. ⁹ Dai amo galli Eutico taagiducami amo ali quitaagiña daacata dai alia tavapi gafiiooqui lapaavora vaida agalli alia coosimucata dai dai coi dai abiaadaga matan gai. Dai aidamasi vañigi agai camuucata dai. ¹⁰ Tai otoma tavai lapaavora dai cuiqui agalli daama dai coomitu dai potatadai agai loodami:

—Maitavar duduadicuda duaacava —astatdai aPaavora.

¹¹ Dai apamu tsai tacavi dai gasaasai paana dai gauu dai apiañioocai maasico uucami daida ii. ¹² Matai baacai agalli duaacami dai alia baiganaldacai vii loodami.

¹³ Tatai aatama baitaqu iji amo vaarcuara Asoonara uucami. Dai ami vana ragai aatama apamu aPaavora. Agai apalli isdavalrap i salli imiagi cascada lagi poduucai garaagidi agai. ¹⁴ Dai aidasi aayi aatama Asoonara ami daacatadai aPaavora dai ganlamadu tsai vaarcuara tatai iji Mitiliñiamu. ¹⁵ Dai iji aatama abiaadara dai siaadiqui miaanai dagavusai aatama Quiiyosi. Dai gan siaadiqui aayi aatama Samoosara dai Trojiiliara gariibasi. Dai gan siaadiqui Mileetara aayi aatama. ¹⁶ Alia otoma aiya aliditadai aPaavora Jerusaleenara dai ami daaca aliditadai Pentecosteeco sistuidiagi. Amaasi aramo siaa duudagada judidiu. Cascada maitpaliditadai aPaavora istavari daacagi Aasiara dai maiaayi Efeesara.

¹⁷ Aidasi quiaa Mileetara daacatadai aPaavora ootosi agai ñiooqui Efeesara vaavoitudadami baitaguucacamigada sai dadana. ¹⁸ Dai aidasi dada agai taida aPaavora itatadai:

—Caga maata aapima isducatai daacatadai aana vaascatai oidacami lamadu, aidasi tuucamidara abiaadara divia aana Aasiara. ¹⁹ Vaascara aidasi gansaagida daacatadai aana apioñigadacatadai Diuusi. Dai maigaducada giñalidiña aana. Dai alia suacaiña aana naiditai oodami ismaivaavoitudai. Dai tomasiacoga siaaco aimaraiña aana giñsobicaiña ajudidiu cascada alia soimaa taatacana aana. ²⁰ Dai maidagitocai agaiña aana vaasi istumaasi ismaacada arcagaducami aapima ganvatarara. Dai gamamaatuldidiña aana vaasi oodami vuitpai dai ganquiquiana vaasi amaduga maasi judidiu dai ismaacada maitarjudidiu. ²¹ Dai aana ganaagidiña sai gaagai isama duuca gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai vaavoitudagi isSuusi Cristo arcagacara vuvriadami. ²² Sivi imimu aana Jerusaleenam. Giñootosai Diuusi Ibada. Dai maimaata aana istumaasi iñduñiagi. ²³ Mosacaasi maata aana istomasiaaco iñsaco aimardagi giñaagidiña Diuusi Ibada masai giñmaisa agai Jerusaleenara dai sai alia soimaa taata iñagai aana. ²⁴ Damos aana gia maivuum iñalidi gomaasicada. Aana gia maisoigiñalidi giñtuucugacada. Mosacaasi istumaasi argiñvatarara arnaatuagi aana duiñdagai ismaacada giñmaa gartaaanadamiga Suusi Cristo daida iduñiagi vaasi istumaasi giñvii agai ansaida iduuna. Aana duiñdagai ismaacada giñvii agai argaagidagi cagaducada ñiooqui isDiuusi oigadai vaascatai.

²⁵ Casi gaaagidi aana aapima gansaagida idi ñiooqui isDiuusi soicai oodami sai cagacara oidacana dai sivi caga maata aana sai tomali amaadutai aapima camaitiñtagia agai apamu. ²⁶ Cascada anganaagida iñalidi aana sivi sai camaitar giñduñi masmaiimiagi Diuusi lamadu masiascada coiyagi. ²⁷ Casi ganaagidi aana maiastocai tomali amo istumaasi mosvaasi ganaagidi aana istumaasi ipalidi Diuusi tasmaacagi daida ivuaadagi. ²⁸ Cascada ganuucadacavurai aapima lagi dai nuucadacavurai vaascatai vaavoitudadami ara aran duuca cañiru pastuurugada caga nuucadacana gosoiga. Caga maata aapima isDiuusi Ibada gandarai masai nuucadacana vaavoitudadami ismaacada covai vuvaitu Diuusi cascada cagavai mamaatulda. Suusi Cristo Diuusi marada muu dai aasi arada agai vatarara dai poduucai cagacara vuvaitu saida aramo silagama ducamicana. ²⁹ Caga maata aana sai iñsiascada imiagi dadimu aa dai siaa duña agadamu agai vaavoidaragada aran duuca sasayi omaligami daiva dai maivieeyi cañiru. ³⁰ Todian duuca aapima gansaagida iñdara baitaqu guuquivamu lamoco dai gamamaatuldidam yaaatagi baiyoma siismaacada arvaavo. Dai poduucai iduñimu agai sai oidatucuiña aa daida armamaatardamigadacana. ³¹ Ganuucadacavurai tudu. Gantagivurai aapima iñsaana aitu vaica uumigi ganmaacaitai ñiooqui tsara dai tucara. Maidagitocai ganmaacaiña aana ñiooqui vaascatai amadutai dai suacaiña aana aapimacada.

³² Sivi giñaaduñi ganviaamu aana Diuusi lamadu vai agai ganuucadacana dai Diuusi ñiooquida lamadu ara ismaacada garaagidi isgaroigadai Diuusi. Idi vaa ñiooqui guvucadaliga dai agaicada sioma caga agidi aapima Diuusi. Dai agaicada ara viaa aatama muu naana maasi cacagaducami ismaacada maacai Diuusi agai ismaacada covai vuvaidi agai. ³³ Aidasi ganlamadu aimaraiña aana maitatañiña aana tumiñi tomali yuucsi. ³⁴ Baiyoma caga maata aapima iñsaana lagi gaaata vuaadana dai gaagaiña istumaasi tagito aana giñvatarara dai ismaacada giñlamadu ajioopaiña ara. ³⁵ Vaascara ganmamaatuldidiña aana ispoduucai gaagai isgaaata vuaadagi dai soicadagi soituuuigi. Vaascara avatagitoda istumaasi caiti Suusi Cristo: “Sioma baigalidiña ismaacada gamaacai siismaacada bajai mastumaasi oidi”, ascaiti Suusi Cristo —astatdai Paavora.

³⁶ Mosaagacai aPaavora gomaasi gatootonacada caquiva vaascatai lamadu dai gamamagi. ³⁷ Dai vaascatai suañimi dai cocomituquimi dai uusupigaimi diasaidacai. ³⁸ Dai alia soiganalli potaldacai aPaavora sai camainajada agai vaamioma. Dai oi asta siaaco caca vaarcu.

21

¹ Dai anaasi viaacai vaavoitudadami taatasai aatama vaarcuata dai saali iji Coosiamu. Dai siaadiqui iji aatama Roodasiamu dai abiaadara Paataramu. ² Paatarara ta aatama ama vaarcu Penisiamaco imadami tatai agiara taatasai aatama dai iji. ³ Dai dagavusai aatama amapacata siaadara maasi Sipiliamu, Sipili aramapacata siaaco sicolimadi suudagi. Dai dagavusai aatama tai Sipili oogisa padara vii. Dai apiaimai aatama Siiliara uucami. Tiirona viaa agaitadai istumaasi cusuvuti vaarcu cascada ami aayi agai. ⁴ Tatai anaasi taapai aatama dai ta ammoco vaavoitudadami. Dai anaasi vii aatama cuvaracami tasai. Tai Diuusi Ibaada fiooqui vaavoitudadami tai agai potatadai Paavora sai maitaagai isimia agai Jerusaleenamu. ⁵ Dai mosaacai cuvaracami tasai iji aatama. Tai vaasi vaavoitudadami dai oonigada dai maamarada garoi gaa suudagi ugidiara uucami dai anaasi ooratana gartotonacada guuquiva aatama dai gamamagi. ⁶ Amaasi coocomitu aatama vaavoitudadami dai diosagi dai taatasai aatama vaarcuata tai agai iji ganquiquiamu.

⁷ Dai Tiirona apiaimai aatama vaarcuata Tolemaidara uucami dai ami taapai aatama dai viaatuli garaaduñi dai anaasi daraaja amo tasai agai amadu. ⁸ Dai siaadiqui Paavora amadu aatama ismaacada oiditadai iji abiaadara dai aayi Sesareeara. Dai ami iji Pili quidiamu agai aramoco ismaacada gaaagidiña Diuusi fiooquida. Dai agai aramoco tatacogiadami acuaracamaiañidara ara. Tatai anaasi vii aatama agai amadu. ⁹ Daida Pili maamaracatadi maacova oogu. Dai agai maiquiaa arcuucunacami. Daida looqui aagaiña istumaasi aagidiña Diuusi. ¹⁰ Cadaraajatadai aatama chilaqui tasai tai ami divia amo saali Agavo taagiducami. Agai Judeeaiñidara divia dai agai aagai istumaasi aagidiña Diuusi. ¹¹ Dai agai bai Paavora givurada dai acada vuupu gaaacaso dai ganoonovi daida itai: —Pocaiti Diuusi Ibaada sai Jerusaleenara ajudiduu aduucai vulia agai idi givurai tuidacami dai taagida agai ismaacada maitarjudiduu —ascaiti Agavo.

¹² Dai mosacacai aatama amadu Sesareeara oidacami gomaasi vaascatai daañimi aatama Paavora sai maiimana Jerusaleenamu. ¹³ Damos Paavora garaa noragi dai povai gartatadai:

—¿Tuimasi suana dai soigañalliatudai? ¿Ducatai ipalidi aapima isama duucai giñtagitoituldagi? Masiiñvuliagi isgiñmuaagi ara Jerusaleenara gaaagiditai ana isSuusi Cristo arcaagacata vuvriadami. Ana gia maivuum iñalidi —ascaiti Paavora.

¹⁴ Aidasi ta aatama ismaitistui isama duucai tagitoituldagi dagito aatama daida icaiti:

—Araduuna istumaasi ipaliadagi Diuusi —caiti aatama.

¹⁵ Cadaivunucai chilaqui tasai bai gardui aatama dai iji Jerusaleenamu. ¹⁶ Tai garoi ammoco vaavoitudadami Sesareeaiñidara. Dai amaadutai agai aramo saali Nasooñi taagiducami. Agai arSipilara oidacami dai laqui abiaadara arvaavoitudadami. Dai agai quidiara viiya ragaitadai aatama.

¹⁷ Aidasi aayi aatama Jerusaleenara garaaduñi baiganliaracada garviaatuli. ¹⁸ Siaadiqui Paavora garoi aidasi dividamu aatama Jacovo. Ami daraajatadai vaasi baitaguucacamigada vaavoitudadami ara. ¹⁹ Taida Paavora viaatuli dai aagidi vaasi istumaasi idui agai Diuusi guvcadacada ismaacada maitarjudiduu saagida. ²⁰ Dai aidasi caa agai gomaasi caa fioocai Diuusi vaara. Tai amaasi abaitaguucacami potatadai Paavora:

—Garaduñi, damos caaga maata aapi silaquidu vaavoitudadami judiduu saagida dai vaascatai pocaiti sai aliñi gaagai isvaasi vaavoitudadami apiaagiadagi vaasi Moseesacaru saalicamigada. ²¹ Dai amo oodami aspocaitiña pasai aapi mamaatatluidi vaasi judiduu ismaacada sibacoda oidaga sai maiagidiña Moseesacaru saalicamigada, dai poviapas caitiña ara sai maitaagai isiquiacadagi ganmaamara caalli tuutucugada, tomali maiagidiña garviituldaraga. ²² ¿Istumaasi araduñimu? Mosmaatama aodami iscadivia aapi dai ganampadamu agai dai maataca liadamu isducatai gamamaatatluidi aapi. ²³ Sivi mosgaagidamu aatama istumaasi gaagai pasiduñiagi. Tanai daraaja garaaduñi saagida maacova caalli ismaacada bai dui amo fiooqui Diuusi amadu dai maiquiaa naatocai idui. ²⁴ Vaidacaiñi aapi judiduu quiuupaigadamu daida iduñi istumaasi gaagai isiduñiagi silascada bai duñiagi amo istumaasi Diuusi amadu poduucai isduucai armaatatlui Moseesacaru dai gaaata inamaquida aapi agai vaara quiuupia. Dai gooquira casi iduucai gomaasi casi istutuidi agai isiicagi ancucupa poduucai tasduucai ivueeyi aatama. Dai casi iduucai aapi gomaasi maatamu vaascatai ismaitarvaavoi mascaiti ganai, baiyoma mosaapi ara agida mamaatuldaragada Moseesacaru. ²⁵ Moscaooji aatama amo oojai vaavoitudadami ismaacada maitarjudiduu dai poduucai ooji aatama sai

camaivuum analidiña mamaatutldaragadacada Moseesacaru tomali judidíu viituldara-gadacada, dai sai maicuaadana aapa baabaidi ismaacada gadadasdi uuvisi ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucaí, tomali arada, dai tomali amo calsi baabiada baimuada ismaacada gacueeyi dai sai maigoogosi ganducamicana —astatdai abaitaguucacami aPaavora.

26 Taida aPaavora vaidacai amaacova cacalli judidíu quiuupaigadlamu dai siaadiqui Paavora amadu agaa maacova idui istumaasi gaagaitadai siduñiagi silascada bai duñiagi amo istumaasi Diuusi amadu. Dai gooquiara vaa Paavora agra quiuupaigadara judidíu dai aagida agai tlaaanadami agra quiuupaigadara judidíu istuigaco naatocai iduñia agai ismaacada bai dui agai Diuusi amadu, dai amaasi vuaapa agai agai ara lamadutai istumaasi daasda agai Diuusi.

27 Dai cayoga aacai cuvaracami tasai tai amoco judidíu Asia davararara oidacami tala aPaavora agra quiuupaigadara judidíu dai sisiolitu vaaasi oodami dai bai aPaavora. 28 Dai ijiña daida icaitimi:

—Aapim judidíu, garsoiñavurai. Idi aracalli ismaacada aipaco aimaraiña dai vui ñioocaiña judidíu dai mamaatutldaragada Moseesacaru dai idi judidíu quiuupaigada vui ara dai sivi asta vaapai goovai aa oodami ismaacada maitarjudidíu agra quiuupaigadara judidíu dai poduucai maisiaa duutuli idi quiupai siaaco siaa duutudai judidíu Diuusi —ascaiti ajudidíu.

29 Ajudidíu Asia davararara oidacami Jerusaleenara naiditadai aPaavora vaasaquioma Trófimo amadu. Trófimo afeesiara oidacami. Ajudidíu Asia davararara oidacami poliditadai isaPaavora vaidacai cascada pocaiti.

30 Tai vaasi oidacami sisioli dai voopoigatí dada ami dai bai aPaavora dai tavaimacai quidigamu dai otoma cuu cuucuparagada quiupai. 31 Dai camuaa agaitadai sai amaadutai aagidi agra tlaaanadamigada sandaarú sai vaasi Jerusaleenara oidacami siaa caiti. 32 Tai agai otoma vaidacai gasandaaruga amadu atlaaanadami dai voopoigatí tapai ami siaaco daraajatadai aoodami. Dai aidasida aoodami tala agra tlaaanadami amadu sandaarugada camaiagra vaamioma aPaavora. 33 Taida agra tlaaanadami mala dai maisapicami bai aPaavora dai gatjai masai vurana gooca cadeenacada dai gooquiara gatcacai sioga agai dai astuma dui. 34 Vaida aoodami alia sisiocai dai amoco aagai amo istumaasi vai aa ama maasi dai poduucai maitistutuidi agra tlaaanadami iscaacagi dai matiagi astuma sidui cascada tajai agai gasandaaruga sai balcaíña aPaavora madana siaaco oidaga agai. 35-36 Dai mosaacai tasadicaruda sandaarú quida, alia muidutugaitai oodami dai baiya agai Paavora dai iñiquimi daida icaitimi:

—Muaavurai, muaavurai —ascaitimi vaascatai.
Cascada sandaarú viaacatadai ismootiadagi aPaavora sai maibalana agaa.

37 Dai aidamasi cavaasa agaitadai aPaavora tuucavi agai itatdai agra tlaaanadamigada sandaarú:

—¿Giñmaquiagipasi oigaragai isñiooquia aana? —astatdai aPaavora.

Taida tlaaanadami itatdai:

—¿Ñioocairasi aapi giliego? 38 ¿Aida gia aapi maitaracalli Ejiipitara oidacada ismaacada aequioma gaagacai cocoda dudunucami dai gooquiara vaidacai maaco miil gacoodacami idigamu? —astatdai agra tlaaanadami.

39 Taida aPaavora itatdai:

—Aana arjudíu. Tarsara vuusaicami aana dai anaasi aroidacami. Agai agramapacara gducami Silisia davararara. Damos giñmaacafi oigaragai nai ñiooquida aana gooodami —astatdai aPaavora.

40 Taida agra tlaaanadami maa oigaragai. Taida aPaavora caquiva tasadicarara. Dai vañigi ganovi sai dodoligicana vaascatai. Dai aidasi cadodoli vii agai taida aPaavora ñioo evreocada daida itatdai:

22

1—Giñaaduñi, cacavurai aapim istumaasi ganaagida iñagai aana dai poduucai giñsoiña iñagai —astatdai Paavora.

2 Dai moscaacai aoodami isñiooquidi agai evreocada vaamioma dodoli vii taida aPaavora itatdai:

3—Aana arjudíu. Tarsara vuusaicami aana. Agai agramapacara Silisia. Damos tanai Jerusaleenara gra aana. Gamalieli argiñmamaatutldiadamicatadai. Agai cala salli giñmaatutuli sallicamigada garalqui aaduñicaru. Dai aana vaascara giñajajai isiduñiagi

vAasi giñvuvucadacada istumaasi ipalidi Diuusi, poduucai isducatai ganaajagai aapima siduñiagi sivi. ⁴ Aana aaquoma alia soi vuaadana vAascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcAagacata vuviadami. Dai coodaiña aana amoco dai aa vuuyiña aana dai vupuraiña cadeenacada dai maamaipaiña vAasi amaduga maasi ooqui dai caali. ⁵ Dai caaga maata abaitacaacamigada papaali judidiu dai vAasi adudunucami quiuupiata dai agai anaijadami isagai vaa giñmaa oojai garaaduñi judidiu Damascara oidcami vaalara. Aoojiaata giñmaa agai oigaragai ansai imana Damascamu dai gaagana vaavoitudadami dai vuaapa iñagaitadai aana tanai Jerusalemasai soimaa taatatuldana.

⁶ Mosimaitadai aana dai camiaadimi Damascara dai cayoga danduucu tai todian duucai giñsicoli vAadolian dui amo gaal cuudagi tavaagaiñdara. ⁷ Antai aana davAarapi gai dai cai aana amo ñiooqui vai povaiñtadai: “Saulo, Saulo, ¿tuipasi soi giñvueeyi?” iñtatadai ñiooqui. ⁸ Antai tacacai aana daida itatadai: “¿Pora aapi?” Tai agai povaiñtadai: “Aana anarSuusi Nasareeta oidcami agai vaa ismaacada soi vueeyi aapi”, iñtatadai taaanadami. ⁹ Agai ismaacada giñlamadu iimaitadai taa acuudagi dai alia duduadimu damos maimaata cai agai ñiooqui ismaacada giñagidi agai. ¹⁰ Antai aana potai: “¿Tumaa duuna aana?” Taida taaanadami ipiñtatadai: “Vañigiñi dai apiaimada Damascamu siami gaagidamu aa vAasi pastumaasi viaa siduñiagi”, iñtatadai. ¹¹ Daida agaal cuudagicada mainaadatai vii aana cascada giñaduñi viaacata dai isgiñnoviana baacaticagi Damascara uucami.

¹² Dai ami oidacatai amo caali Ananiiasi taaagiducami. Agai aramo caali ismaacada caaga agidi Moseesacaru mamaatatuldaragada. Dai vAasi ajudidiu ismaacada Damascara oidacatai alia caaga ñioocaiña agai vaalara. ¹³ Ananiiasi divia dai giñnada agai. Dai mosaayi dai povaiñtatadai: “Giñaduñi Saulo casi istutuidi aapi isnaadagi apamu”, mospotai agai antai otoma naava aana dai taa caali ismaacada giñagiditadai. ¹⁴ Tai agai povaiñtatadai: “Agai vaa Diuusi ismaacada siaa duutuli gatallqui aduñicaru allqui abiaadara acovai gavuusaitu aapi pasai maatacana istumaasi agai iduñia alidi tanai oidigi daama, dai pasai naidana ara agai ismaacada tomali amo imidagai maisoimaa idui, dai pasai caacana ara isagai vaa giñiooqui. ¹⁵ Dai sivi cataa aapi dai cacaa dai sivi caaga ñiooquimu aapi agai vaalara vAasi oodami vuitapi dai agidamu aapi pastuma taa dai pastuma cai. ¹⁶ ¿Dai sivi tatumaa naara aatama? Caquivañi dai vaavoituda Suusi Cristo vai agai goigaldana gasoimaascamiga nai gavacuanana”, iñtatadai caali.

¹⁷ Dai aidasi divia aana tanai Jerusalemata ii aana quiuupiamu dai gamamagi tai ami Diuusi giñtaagi amo istumaasi. ¹⁸ Taa aana taaanadami Suusi vaidai ipiñtatadai: “Siaacada caaga ñioocaiña aapi aana giñvaalara tanai Jerusalemata maivaavoituda agai aoodami cascada otoma cavami gaagagai vuusai tanai Jerusalemata”, iñtatadai taaanadami Suusi Cristo. ¹⁹ Antai aana potadai: “Dañi taaanadami caaga maata agai iñsaana vAasi quiuuiupaigadana judidiu aimaraña dai maamaipicami vuudana ismaacada gavaavoitudai dai gavaña aana. ²⁰ Dai aidamasii mumueeyi gañiooquituldiadamiga Tiivañi agai ismaacada caaga ñioocaiña aapi gavataara aana ara ami daacatai dai bai agaitadai aana masmuuagi dai asta nuucada aana sosoada agai ismaacada mumueeyitadai”, antatadai aana. ²¹ Damos taaanadami povaiñtatadai: “Imiñi aapi gaootosana iñagai aana maacasi ismaacada maitarjudidiu saagida”, iñtatadai taaanadami —astatadai Paavora.

²² Caaga caacatai aoodami asta agacai agai isDiuusi ootosa agai ismaacada maitarjudidiu saagida taida ganaagagai ijiña daida icaitimi:

—Muaavurai gocaali. Siooma arcAagai ismaioidaca goovai —ascaiti aoodami.

²³ Dai alia baacoicatadai agai cascada apaiñacai dai tacavi susuligai ganvaapasaraga dai tacavi daitudai davatai. ²⁴ Taida agaal taaanadamigada sandaaru gatajai masai tuucavi vaasana Paavora dai gaicarsana sai ñioocana dai aagana istuisida vui baaco aoodami. ²⁵ Damos aidasi cavuracatai agai dai gaicarsa agaitadai taida Paavora itatadai amai taaanadamigada sandaaru ismaacada ami caacatai:

—Viaamasii aapima saalicami isgaicarsagi amo romano dai tomali maitacacai dudunucamata istuma dui —astatadai Paavora.

²⁶ Dai moscaacai taaanadami gomaasi ii dai mala agidi agaal taaanadami daida itatadai:

—Ganuucadañi gomaasicada ismaacada iduñia agai. Idi caaliava arromano —astatadai.

²⁷ Taida agaal taaanadami divia siaaco daacatai Paavora daida itatadai:

—¿Vaavoisi siarromano aapi? —astatadai agaal taaanadami.

TaidΛ ΛPaavora itΛtΛdai:

—ΛjΛ —astΛtΛdai ΛPaavora.

²⁸TaidΛ ΛgΛΛ tΛaanΛdami potΛtΛdai:

—Gaaa namΛqui aana mui tumiñsi dai romanutu —astΛtΛdai ΛgΛΛ tΛaanΛdami.

TaidΛ ΛPaavora aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Aana gia Λromamano giñdΛdΛ —astΛtΛdai ΛPaavora.

²⁹GomaasicΛdΛ Λgai ismaacΛdΛ gΛcarsa agaitadai ΛPaavora dagito dai maigovioma iji. Dai camaatΛcai ΛgΛΛ tΛaanΛdami isvuu Λmo cΛli ismaacΛdΛ Λromano aliΛ duaadimu.

³⁰Siaadiqui ΛgΛΛ tΛaanΛdami cΛga maatΛca Λlidadai istucΛdΛ gΛpiarΛ vuupai Λjudidiu ΛPaavora cascΛdΛ uupai cadeena ismaacΛdΛ ΛcadΛ vuracatadai dai tajai ΛbaitΛguucamigadΛ papaali judidiu Λmadu vΛasi ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi sai gΛnΛmpaidana dai vuusaitu ΛPaavora dai vΛascatai vuitapi cai.

23

¹TaidΛ ΛPaavora vui nΛnΛava vΛasi ΛbaitΛguucacami ismaacΛdΛ gΛnΛmpagi daidΛ itΛtΛdai:

—Giñaduñi, Λqui abiaadΛrΛ oidaga aana dai cΛga ivueeyi Diuusi vuitapi asta sivi uucami cascΛdΛ ΛgΛ bai tadaga giñibΛdaga —astΛtΛdai ΛPaavora.

²TaidΛ ΛAnaniiasi ismaacΛdΛ ΛrbaitΛcΛaacamigadΛ papaali judidiu tajai Λgai ismaacΛdΛ miaadΛrioma guucacatadai ΛPaavora sai tΛñiana gΛΛgΛna. ³Damos ΛPaavora itΛtΛdai:

—Diuusi soimaasi gataatutldamu aapi. Aapi aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. Mosdaja aapi dai nΛida Λgai isbai maicΛga idui aana isducatai aagai Moseesacaru sΛallicamigadΛrΛ dai vΛascatΛ gataaanΛi aapi mΛsaidΛ giñgΛΛgana dai gomaasi daidarsi sΛallicamiΛrΛ —astΛtΛdai ΛPaavora.

⁴Tai Λgai ismaacΛdΛ ami guucacatadai potΛtΛdai:

—¿Ducatai vui ñiocai aapi baitΛcΛaacamigadΛ papaali ismaacΛdΛ ivueeyi Diuusi aa duñdada? —astΛtΛdai.

⁵TaidΛ ΛPaavora potΛtΛdai:

—Giñaduñi, maimaatΛcatadai aana isgoovai ΛrbaitΛcΛaacamigadΛ papaali judidiu mopocaiti Diuusi ñiioquidarΛ: “Maitavar vui ñiocada gandudunucamiga”, caiti Diuusi —astΛtΛdai ΛPaavora.

⁶DaidΛ ΛPaavora maatΛ tΛΛ isΛΛmoco Λdudunucami Λrsaduseo dai aa Λrfariseo, dai gΛgΛrΛ ñiio daidΛ itΛi:

—Giñaduñi, aana Λrfariseo aana vaavoitudai fariseo vaavoidaragadΛ cascΛdΛ. Dai giñdΛdΛ Λrfariseo. Dai aana vaavoitudai coidadΛ duaacaradΛ cascΛdΛ giñvuaa aapimΛ tanai dai vaama giñcai —astΛtΛdai ΛPaavora.

⁷Aidasi potΛi Λgai Λfariseo Λmadu Λsaduseo Λgi gΛnvupui ñiioquimi. ⁸Λsaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai, dai maitiipu Diuusi tΛtΛaafiicarudΛ dai ismiiibΛdaga odami. Damos Λfariseo vaavoitudai vΛasi gomaasi cascΛdΛ Λmmoco aagai Λmo istumaasi vai aa Λma maasi. ⁹Dai vΛascatai iññacai. Tai guuquiva Λmmoco mamaatΛtuldiadami Diuusi sΛallicamigadΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai Λgai vaa vaavoidaragai ismaacΛdΛ vaavoitudai Λfariseo, daidΛ icaiti.

—Idi cΛli maitΛrsoimaasi iducami siarvaavoi isñiioqui Λmo Diuusi taaafiicarudΛ isΛmo ibΛadΛ ΛpΛ maitΛrcΛΛgai tasvuidΛrΛ vΛΛtacagi Diuusi —ascaiti ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛallicamigadΛ.

¹⁰Dai idi aatagiΛrΛ aliΛ baacoicatadai Λoodami cascΛdΛ ΛgΛΛ tΛaanΛdamigadΛ sandaaruu aliΛ duaadicuitadai mΛssoi duñiagi ΛPaavora, cascΛdΛ ootosi Λgai ñiioqui sandaaruu sai dadana dai vuusaidana ΛPaavora Λoodami saagidañdΛrΛ dai bΛacaiñi Λpamu sandaaruu quiidiamu.

¹¹Siaadiqui tucarΛ divia Diuusi dai sonuana Λquiva ΛPaavora dai potΛtΛdai:

—Maitiduaadicuda Paavora poduucai pasduucai cΛga ñiio aapi aana giñvΛΛtarΛ tanai JerusaleenΛrΛ poduucai ΛpΛ pΛñiioquia Λgai RoomΛrΛ —astΛtΛdai Diuusi.

¹²Siaadiqui Λmmoco judidiu bai dui ñiioqui dai muua Λgai ΛPaavora. Dai poduucai bai dui sai maidΛaca Λgai cuaadagai tomali suudagi asta siΛΛscadΛ muua ΛPaavora sai Diuusi gΛΛgΛvia Λgai ismaiopoduñia Λgai. ¹³ΛcΛcΛali ismaacΛdΛ poduucai bai dui Λrvaamioma isgoo coobai. ¹⁴Dai Λgai iji siaaco daraajatadai ΛbaitΛguucamigadΛ papaali Λmadu aa tΛtΛaanΛdamigadΛ judidiu daidΛ itΛtΛdai:

—Cabai dui aatΛmΛ tasai maidΛaca Λgai cuaadagai asta tasiaΛscadΛ muua ΛPaavora sai Diuusi gΛrgΛΛgana tasmaiopoduñiagi. ¹⁵Daidi sivi aapimΛ Λmadu aa ismaacΛdΛ

arvaamioma tataanadamigada judidiu aagidavurai agaa taaanadamigada romamano sai baigovai vaaapana Paavora dai poviavar taaada masai vaamioma caaga maataca agai istuma dui agai. Taitai aatama soobidaca ragai maiquiaa aana taitai muua ragai —astatadai acacaali.

¹⁶ Damos amarada Paavora siagida mai gomaasi dai ii sandaaru quidiamu dai aagida agai aPaavora. ¹⁷ Taida aPaavora vai amo sandaaru taaanadamigada daida itatadai:

—Vaidacaini idi ali gaaali maaca siaaco daja agaa taaanadami aagidasa agai goovai amo niioqui —astatadai aPaavora.

¹⁸ Taida taaanadami vaidacai siaaco daacatadai agaa taaanadami daida itatadai:

—Paavora maisapicada giinaagidi ansai gavvuapidana idi ali gaaali gaaagidasa alidi goovai amo niioqui —astatadai.

¹⁹ Taida agaa taaanadami noviaindara bai aali gaaali dai acovai vaidacai daida itatadai:

—Zumaasi giinaagida alidi aapi? —astatadai agaa taaanadami.

²⁰ Taida ali gaaali itatadai:

—Ajudiduu cabai dui sai gaaagida agai pasai sioroco baacaiña goPaavora maaca siaaco daraaja tataanadamigada judidiu sai siooma caaga maataca agai istuma dui agai.

²¹ Damos maitivaavoituda. Vaamioma isgoo coobai cacali assoobidaca agai voiyara dai maiquiaa aana sai muua agai dai poduucai bai dui sai maidaca agai cuaadagai tomali suudagi asta siascada muua sai Diuusi gaagavia agai ismaipodunia agai. Dai sivi cabai ganduuduna dai mosnara istaiya aapi —astatadai aali gaaali.

²² Taida agaa taaanadami diosagi aali gaaali dai potatadai sai maiagidiña tomali amaadutai iscaaagidi gomaasi.

²³ Taida agaa taaanadami vai gooca sandaaru tataanadamigada dai taji sai bai duuna gooca sienta sandaaru gantaataracada ajioopadami, dai vaicoobai dan baivustaama sandaaru caapayu daama ajioopadami, dai goo sienta sandaaru ismaacada vuu ajioopai lalansa sai iimana amadu aPaavora Sesareeamu aida tucara tustamara. ²⁴ Dai gatajai ara sai bai duuna caapayu sai daitugaina aPaavora dai taji ara sai caagaducami taagidana agaa dunucami Pailisi. ²⁵ Dai agaicada ootoi amo oojai dai oojara itatadai:

²⁶ “Gaa dunucami Pailisi, aana arcaudio Liisiasi dai aana aliasi siaa gaduutudai dai gaviaatuldi. ²⁷ Ajudiduu camaisapicami bai idi caali dai muua agaitadai antai mai aana isgoovai arromano cascada otoma ii aana amadu giinsandaaruga dai maa soi. ²⁸ Damos aana maataca inliditadai mastuucada gapiara vuupai cascada vaidacai aana dudunucamigada judidiu ampaidaragadamu, ²⁹ dai mosotoma mai aana masai gapiara vuupai maivaavoitudaitai goovai viituldaragada, dai mosmaitiipucata dai istuisi muuagi tomali istuisi maisagi. ³⁰ Damos mai aana isajudiduu cabai dui dai muua agai cascada antotoma gaootosi, dai caagidi aana ara agai ismaacada gapiara vuupai sai gaamu iimana dai gaaagidana istuma viaaca agai goPaavora vui. Mosacaasi”, astatadai oojara.

³¹ Taida sandaaru bai aPaavora tucara poduucai masduucai aagidi dai baacai Antipatrisiara uucami. ³² Siaadiqui sandaaru gantaataracada ajioopadami apamu dada ganquiara daida caapayu daama iimicada apiavaidaticata dai aPaavora. ³³ Dai acai Sesareeara maa oojai adunucami dai bo taagi aPaavora ara. ³⁴ Taida adunucami araga nanlidi oojai dai gooqira tacacai aPaavora saaco oidacami, dai camaatacai isiarSiliisara oidacami ³⁵ potatadai:

—Gacaacamu aana siascada dadiagi agai ismaacada gapiara gavvuupai —astatadai adunucami.

Dai gatajai masai nuucadacana agaa raí Eroodasi quidiara.

24

¹ Bo taama tasaicada ami divia Ananiiasi agai arbaitacaacamigada papaali judidiu. Dai amadu iimaitadai ara amoco ajudiduu baitaguucacamigada dai amai ismaacada arniioquituldiadami agai Tertulo taagidu. Dai vaascatai vuudara guuquiva agaa taaanadami dai gapiara vaaaja agai aPaavora. ² Matai mosvuaa aPaavora vaid aTertulo gapiara vuupaimi dai potatadai Tertulo aPailisi:

—Alia baigaralidi aatama aapi garbaitacaacamigacada alia saituduga aapi cascada caagaacara oidaga aatama, dai vaasiacatai siooma caagadu vaasi oodami vaatara taaanadamicatai aapi, ³ cascada saalicada baigaralidi aatama vaascatai aipaco oidacami. ⁴ Maisi tavapi gasoobida aralidi aatama, cascada gadaanai aana pasai garoigadana dai garcaacana laachi. ⁵ Moscaimai aatama isidi caali arcaisi imisalicami gaducami dai vaasi

aipaco sisoquitudai judidiu. Dai goovai arbaitacaaacamigad aoodami ismaacada vaavoitudai mamaatatludaragada suusi Cristo Nasareetaia oidacada cascada nasareno aagai agai. ⁶Dai gocalla vaapasa aliditadai lamoco ismaacada maitarjudidiu agaa quiuupaigadara judidiu dai poduucai maisiaa duutuli goovai garquiuupaiga, tatai aatama bai dai van calsa ragaitada gardudunucamiga vuidara. ⁷Damos Aliisiasi agaa taaanadamigada sandaaru anai divia dai guvucadagaicada garvoopoji. ⁸Daida icaiti sai sioora gapiara vuupadagi sai dadana aapi gaaamadu. Mostacacafi aapi lagi dai poduucai calga maatacamu aapi isiarvaavoi vaasi ismaacada gaaagidi aatama —astatadai Tertulo.

⁹Taida ajudidiu ismaacada ami guccacatadai potatadai ara sai vaasi gomaasi arvaavoi. ¹⁰Amaasi agaa taaanadami sigisi Paavora sai fioocana taida Paavora potai:

—Calga maata aana isaapi ardunucamigada idi oodami laqui abiaadara cascada baigiñliaracada lagi giñsoiñamu aana aapi gavuitapi. ¹¹Calga istutuidi aapi ismatiagi ismaiquiaa baivuto baivustaama dan gooca tasai isaayi aana Jerusaleenara dai siaa dutudata inagai Diuusi. ¹²Dai aana maivui fioocai tomali amaaduti tomali maisiolitudai aana oodami agaa quiuupaigadara judidiu tomali aali quauuupiaara tomali mapacara Jerusaleenara. ¹³Idi oodami maitistutuidi isvuusaidagi tomali amo najadami ispotaiyagi sida arvaavoi gomaasi istucada gapiara giñvuupai goovai. ¹⁴Damos amo istumaasi sallacada gaaagidi aana. Aana anaaagidi Diuusi agai vaa ismaacada agidiña giñlaqui aaduñicaru. Lagidi aana Diuusi aran duucai agai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo maataatludaragada. Ajudidiu pocaiti sai maitarvaavoi idi vaavoidaragai. Aana vaavoitudai ara vaasi ismaacada ooja Moseesacaru dai ismaacada ooja Diuusi niñioquituldiadamigada. ¹⁵Aana ara vaavoitudai aran duucai ajudidiu isduduaca agai vaasi coidada calga tuutiada dai maicalga tuutiada ara. ¹⁶Cascada gaagai aana isducatai calgacara oidacagi dai maisiaa aradagi Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi.

¹⁷Chilaqui uumigi sibaco aimaraña aana dai apamu divia giñdvaaragana dai vaaapida inagai aoidacami tumiñi ismaacada ootosi aa sibadara oidacami dai aana ara gamaquia inagai soiñi. ¹⁸Gomaasi ivuaadatadai aana agaa quiuupaigadara judidiu aidasida giñla lamoco judidiu Asia davalara oidacami. Dai casi iduitadai aana istumaasi gaaagai siduñiagi silascada bai duñiagi amo istumaasi Diuusi lamadu poduucai isduucai garviituli Moseesacaru. Dai maitiupacatadai mui oodami giñlamadu dai tomali maisiociatadai oodami. ¹⁹Agai vaa Asia davalara oidacami ismaacada pocaiti anai aana maisiaa duutuli agaa quiuupai tudu gaaagai isdadimudai dai gapiara giñvuujamudai tami isviaacagi agai amo istumaasi giñvui. ²⁰Maaca Jerusaleenara vama giñcasi ajudidiu ganbaitaguucacamiga vuidara. Dai sivi vai aagana idi ismaacada Jerusaleenaindara dada sabai ta najadami issoimaasi idui aana. ²¹Maatas pocaiti agai ara ismaacada idui aana aidasi gagara fioo aana dai potai: “Aana anvaavoitudai coidada duaacarada cascada vama giñcasasi aapima sivi”, antatadai aana —caiti Paavora.

²²Apailisi calcala maatacatadai vaasi istumaasi ismaacada vaavoitudai agai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo cascada aidasi mosca istumaasi aagai Paavora camaivaamioma tacacai dai potatadai:

—Silascada diviagi agaa taaanadamigada sandaaru Liisiasi bai ganduñdamu aana idi niñoqui —astatadai.

²³Daida Apailisi tajai amo sandaaru taaanadamigada sai apianuucadacana Paavora dai vaascara dagitona saida ivuaadana istumaasi ipaliada agai dai dagitona ara sai daividiña aaduñda dai soicaña istumaasicada tagitocagi Paavora.

²⁴Dai bo chilaqui tasacada apamu divia Apailisi dai vaidati gaofiga Durusila. Agai arjudiu. Daida Apailisi ootosi niñoqui Paavora sai diviana dai aagidana Suusi Cristo mamaatatludaragada. ²⁵Aidasi Paavora aagidi isducatai gaaagai iscalgacara oidacagi sai ganuucadacana dai maisoimaasi ivuaadana, dai aagidi ara sai amo imidagai Diuusi naida agai vaasi oodami ismaacada calga ivuaadami dai ismaacada maicalga ivuaadami. Taida Apailisi aidasi caa agai gomaasi alia duaadimu daida itatadai:

—Imadañi, ara daamara inasilascada istutiadagi nai gaootosdagi niñoqui —astatadai Apailisi.

²⁶Daida Apailisi povalliditadai ara sila Paavora maquia agai tumiñi sai dagitona isimiagi cascada duudatai vapaidiña agai dai aatagidiña. ²⁷Dai poduucai aitu goo uumigi. Taida aayi istuigaco gatlaagi Apailisi gasallicamiga matai dai Poolisio Festo. Daida Apailisi ipaliditadai iscalgacara najadagi ajudidiu cascada maisapicami vaa agai Paavora.

¹ Taid¹ ¹ Festo aayi Judee¹ dai baiya agai g¹ s¹ allicamiga. Dai bo vaica tasaic¹ da Sesa-reeai¹ dai t¹asai Jerusaleenamu. ² Dai ami ¹ abait¹ aguuacacamigad¹ papaali judid¹ i¹ amadu ¹ at¹ ta¹ aan¹ adamigad¹ judid¹ i¹ aagidi Festo sai Paavora ¹ ar¹ g¹ pi¹ la¹ caat¹ acami. ³ Dai daa¹ fi¹ mi dai pot¹ at¹ dai sai oig¹ adana dai ootosana sioor¹ v¹uaapagi ¹ Paavora ami Jerusaleenara. Agai cabai duitadai dai soobida agai ¹ Paavora voi¹ y¹ la¹ dai muaa agai casc¹ ad¹ pot¹ at¹ dai agai ¹ Festo. ⁴ Taid¹ ¹ Festo aa noragi daid¹ it¹ at¹ dai:

—Paavora maisapi Sesaree¹ dai aan¹ gaamucu imia i¹ n¹ l¹ idi chi¹ a¹ l¹ qui tasaic¹ ad¹, ⁵ casc¹ ad¹ aapim¹ mas¹ maac¹ ad¹ viaa s¹ allicami ga¹ agai mas¹ gi¹ noidagi Sesareeamu. Dai sia Paavora ¹ ar¹ soimaasi iducami ami istutuidi aapim¹ is¹ g¹ pi¹ la¹ v¹uaajagi —ast¹ at¹ dai Festo.

⁶ Daid¹ ¹ Festo anaasi Jerusaleenara vii par¹ mamacova tasai dai ap¹ amu ii Sesareeamu dai sia¹ diqui vaa dudunucami quidi¹ la¹ siaaco gata¹ aan¹ da agai agai dai gat¹ jai masai v¹uaapana ¹ Paavora. ⁷ Aid¹ asi ¹ Paavora vaa ami taid¹ ¹ judid¹ i¹ ismaac¹ ad¹ dada Jerusaleenai¹ da¹ la¹ miaad¹ la¹ guuquiva dai g¹ pi¹ la¹ v¹uupaimi sai naana maasi idui al¹ i¹ soimaascami. Damos maiti¹ pucata¹ dai tomali amo n¹ ai¹ j¹ adami. ⁸ Taid¹ ¹ Paavora ca¹ quiva dai la¹ gi¹ s¹ oi¹ na agai dai pocaiti:

—Aan¹ gia maisoimaasi ivueeyi s¹ allicamigad¹ judid¹ i¹ vui tomali ag¹ a¹ quiuupaigad¹ judid¹ i¹ vui, tomali ¹ abait¹ ca¹ acamigad¹ romamano vui —ast¹ at¹ dai ¹ Paavora.

⁹ Vaid¹ ¹ Festo ip¹ aliditadai is¹ ca¹ la¹ g¹ ca¹ la¹ n¹ ai¹ j¹ adagi ¹ judid¹ i¹ casc¹ ad¹ it¹ at¹ dai agai ¹ Paavora: —i¹ miap¹ asi ali¹ di Jerusaleenamu nai ma¹ ca¹ g¹ at¹ ca¹ naana maasi istumaasi dai n¹ idamu aan¹ is¹ g¹ pi¹ la¹ g¹ du¹ fi ischo la¹ pa? —ast¹ at¹ dai ¹ Festo.

¹⁰ Taid¹ ¹ Paavora aa noragi daid¹ it¹ at¹ dai:

—Tamian ca¹ la¹ siaaco gata¹ aan¹ ai dudunucami ismaac¹ ad¹ daraasai ¹ abait¹ ca¹ acamigad¹ romamano dai tami agai masiaaco istutuidi is¹ gi¹ n¹ t¹ acacagi. Ca¹ la¹ ga maata aapi i¹ n¹ saana maitivueeyi tomali amo istumaasi soimaascami ¹ judid¹ i¹ vui. ¹¹ Si¹ du¹ fi¹ iada ¹ ar¹ vaavoica issoimaasi idui aan¹ mas¹ casc¹ ad¹ gi¹ n¹ muaa aliada tomamas gi¹ n¹ muaa. Dai is¹ mait¹ ar¹ vaavoicagi gomaasi istumaasi g¹ pi¹ la¹ gi¹ n¹ v¹uupai tomali amaadutai maiviaa s¹ allicami is¹ gi¹ n¹ t¹ acacagi ¹ judid¹ i¹. Aan¹ ip¹ alidi mas¹ vaama gi¹ n¹ ca¹ la¹ s¹ agi ag¹ a¹ bait¹ ca¹ acamigad¹ romamano vuid¹ ara —ast¹ at¹ dai ¹ Paavora.

¹² Taid¹ ¹ Festo gaaataga la¹ madu g¹ ma¹ acadamiga n¹ iooqui daida aa noragi ¹ Paavora daid¹ it¹ at¹ dai:

—Capocaiti aapi pa¹ said¹ ip¹ alidi is¹ g¹ at¹ acacagi ag¹ a¹ bait¹ ca¹ acami agai la¹ madu tudu imimu aapi —ast¹ at¹ dai.

¹³ Cadaivunucai chi¹ a¹ l¹ qui tasai tai ii ama¹ ra¹ la¹ madu oof¹ igad¹ Berenisa Sesareeamu dai viaatuda agai Festo. ¹⁴ Dai anaasi daraaja bai ta¹ va¹ pi¹ taid¹ la¹ ra¹ Festo aagidi Agilipo sai maisaca amo ca¹ ali Paavora ta¹ la¹ giducami dai pot¹ at¹ dai:

—Govaa ca¹ ali ar¹ agai ismaac¹ ad¹ maisapicami viaa ¹ Pailisi. ¹⁵ Aid¹ asi Jerusaleenara daacatadai aan¹ taid¹ ¹ abait¹ ca¹ acamigad¹ papaali la¹ madu ¹ at¹ ta¹ aan¹ adamigad¹ judid¹ i¹ gi¹ naagidi sai Paavora ¹ ar¹ g¹ pi¹ la¹ caat¹ acami dai gi¹ naagidi ansai gata¹ aan¹ a¹ muaragai. ¹⁶ Antai aan¹ aa noragi dai pot¹ at¹ dai sai ¹ dudunucamigad¹ romamano maita maacai oigaragai is¹ muuagi amo g¹ pi¹ la¹ caat¹ acami asta si¹ la¹ scad¹ v¹u¹uid¹ la¹ guuquiva ag¹ pi¹ la¹ caat¹ acad¹ la¹ madu ismaac¹ ad¹ g¹ pi¹ la¹ v¹uupai, dai poduucai ag¹ pi¹ la¹ caat¹ acad¹ la¹ agi istutuidi is¹ g¹ so¹ i¹ agi. ¹⁷ Casc¹ ad¹ aid¹ asi dada agai main¹ la¹ ra aan¹ vaamioma mossia¹ diqui vaa aan¹ dudunucami quidi¹ la¹ dai gat¹ jai aan¹ masai v¹uaapana ca¹ ali. ¹⁸ Damos agai ismaac¹ ad¹ dada dai g¹ pi¹ la¹ v¹uaaja agai maig¹ pi¹ la¹ v¹uaa tomali amo istumaasi poduucai is¹ duucai ta¹ la¹ gitoitadai aan¹. ¹⁹ Mos¹ ca¹ asi ismaac¹ ad¹ aagaitadai agai mos¹ la¹ gi gan¹ vaavoidaraga sai Paavora maisiaa duutuli vaavoidaragad¹ judid¹ i¹. Dai mosa¹ agaitadai la¹ pa¹ ca¹ la¹ Suusi ismaac¹ ad¹ camuu sai Paavora pocaiti sai duaaca. ²⁰ Dai camaima¹ aan¹ is¹ ducatai idu¹ niagi amo istumaasi pomaasi, dai ta¹ ca¹ ai aan¹ ¹ Paavora sabai imia ali¹ di Jerusaleenamu ansai ma¹ la¹ ca¹ ta¹ caana aan¹ gomaasi. ²¹ Damos agai ip¹ alidi mas¹ van ca¹ la¹ s¹ agi ag¹ a¹ bait¹ ca¹ acami Augusto vuid¹ ara, casc¹ ad¹ gat¹ jai aan¹ masai ap¹ i¹ maisacana asta si¹ la¹ scad¹ istui aan¹ isootosdagi ag¹ a¹ bait¹ ca¹ acami —ast¹ at¹ dai Festo.

²² Taid¹ ¹ Agilipo pot¹ at¹ dai Festo:

—Aan¹ la¹ pa¹ ca¹ a i¹ n¹ l¹ idi ca¹ ali —ast¹ at¹ dai ¹ Agilipo.

Taid¹ ¹ Festo aa noragi daid¹ it¹ at¹ dai:

—Sioroco ca¹ camu aapi —ast¹ at¹ dai Festo.

²³ Dai sia¹ diqui aid¹ asi aayi Agilipo la¹ madu Berenisa dai dudunucami quidi¹ la¹ v¹uaa dai ga¹ ar¹ ra¹ gantuidigi. Dai agai la¹ madu iim¹ aitadai la¹ pa¹ ¹ abait¹ aguuacacamigad¹ sandaaru dai va¹ amioma ta¹ ta¹ aan¹ dami Sesaree¹ ara. Taid¹ ¹ Festo gat¹ jai masai v¹uaapana ¹ Paavora ²⁴ dai pot¹ at¹:

—Aapi gaa raf Agilipo dai vaasi cacalli ismaacada tanai garlamadu ganampagi, tami naidi aapima idi cali. Idi aragai ismaacada gapiara vuupai muidutai ajudiduu vaasi apanaasi Jerusaleenara siassi tanai Sesareera dai maidagitocai giñaagidi sai idi cali casi gaagai ismuquiagi. ²⁵ Damos aana poalidi istiipu istuisi muaagi. Dai lagi goovai ipali masvan calasagi aana baitacaacami Augusto vuudara, cascada capoduucai tagito aana ifiisootosdagi. ²⁶ Dai aana maimaata istumaasi oojidagi abaitacaacami cascada gatajai aana masai vuaapana tami aapima ganvuitapi. Siooma calaga aapicada raf Agilipo pai aapi tacaca istuma dui goovai dai poduucai viaacamu aana istumaasi oojidagi aana baitacaacami. ²⁷ Alii vuuirugami alidi aana ismosapiaduucai ootosagi amo maisapicami dai maiaagidagi mastuisi gapiara vuupai —astatadai Festo.

26

¹ Taid Agilipo potadai Paavora:

—Casi istutuidi aapi isfiiooquiagi lagi ganvutara —astatadai Agilipo.

Taid a Paavora vanigi ganovi dai gaagacai fiioo dai pocaiti:

² —Alii baigiñalidi aana istutuiditai isgalmadu gaaatagagi aapi raf. Dai giñsoifiagi vaasiaacatai istumaasi gapiara giñvuupai ajudiduu. ³ Dai calaga maata aapi ara vaasi viituldaragada judiduu dai vaasi astuucada garvupui fiioocaiña, cascada gadaanai aana pasai maiuojoditai giñcancana.

⁴ Vaasi ajudiduu maata isducatai oidacatai aana aliducatai abiaadara lagi lagi saagida giñdavaaragana dai Jerusaleenara. ⁵ Dai maata vaasi isgallicatai abiaadara arfariseo aana. Goma fariseo vaamioma calaga lagi judiduu vaavoidaragada. Dai vaasi ajudiduu calaga istutuidi isaagagi vaasi gomaasi isipaliadagi. ⁶ Dai Diuusi bai laqui aagidi garlaqui aadunicarai sai duduaacalda agai coidada nai aana vaavoitudai gomaasi cascada gapiara giñvuupai sivi. ⁷ Dai vaasi acajitudada abaiivustaama dan gooca cacalli maamarada Isirelicaru agai vaa argarlaqui aadunicarai dai agai quiaa narara ispoduucai iduñiagi Diuusi cascada siaa duutudai lagi dai lagi Diuusi tasara dai tucara. Dañi tudu aapi raf Agilipo gomaasi vaavoidaragacada gapiara giñvuupai lagi vaa judiduu. ⁸ Tuimasi poduucai tatagitai aapima ismaibaiga isvaavoitudagi isDiuusi istutuidi isduduaacaldagi coidada.

⁹ Laquioma aana ara poduucai tatagitoina isgaagai isiduñiagi mui naana maasi Suusi Nasareetara oidacami vui. ¹⁰ Dai poduucai idui aana Jerusaleenara. Saallicamigadacada abaitaguucacamigada papaali maamaisa aana mui vaavoitudadami. Dai aidamasi coodaiña aana calaga bai agaiña. ¹¹ Dai muiyoco imidagai aana soi vuaadana vaavoitudadami sai potana sai camaivaavoitudai. Gomaasi ivuaadana aana judiduu quiquiupaigadara. Dai alia omaliacana aana lagi vui dai asta aimaraiña aana adadlavariamu dai soi vuaadana.

¹² Gomaasilara imaitadai aana Damascamu. Abaitaguucacamigada papaali giñmaa oojai asta lagi lagi giñootoi. ¹³ Dañi aapi raf, voyara imaitadai aana dan duucu taa aana amo gaa cuudagi vaamioma dadadacadami sitasai vai garsicoli dadadacai aana lamadu ismaacada giñlamadu iimaitadai. ¹⁴ Tatai vaascatai davararapi suuli aatama antai aana caa amo fiiooqui evreocada vai povaiñtatadai: “Saulo, Saulo, ¿tuipasi soi giñvueeyi? gatomitascai aapi lagi aran duucai amo vooyisi ismaacada cuituscai tootoicami cuudad”, iñtatadai anfiiooqui. ¹⁵ Antai aana potai: “¿Pora aapi?” antatadai aana. Tai agai povaiñtatadai: “Aana anlarSuusi lagi vaa ismaacada soi vueeyi aapi. ¹⁶ Vaniiñi tudu. Divia aana aapi galmadu pai giñsoiña dai aagada pastumaasi taa sivi dai pastuma tagiagi siascada divia aana apamu galmadu. ¹⁷ Sivi angaootosai ismaacada maitarjudiduu saagida dai masiascada gamuaa agadagi aana gasoiñamu dai siascada judiduu saagida aimarda aapi ganuucadacamu aana ara. ¹⁸ Gaootosai aana ismaacada maitarjudiduu saagida pai maatatulda sai camaisoi duucai oidacana vai baiyoma calagacara oidacana, vai camaitivuadana isducatai gataana Di-aavora vai baiyoma ivuaadana isducatai gataana Diuusi. Vai lagi vaavoitudana iñsaana arcalagacara vuviadami dai poduucai Diuusi oigaldamu soimaascamigada dai maaquimu saallicami vai lamadu daraajana ismaacada Diuusi covai vuvaitu”, iñtatadai aSuusi.

¹⁹ Dañi aapi raf Agilipo, poduucai lagi aana istuma caa tavaagiaindara aidasi divia Suusi aana giñlamadu. ²⁰ Dai araga aagidi aana gomaasi Damascara oidacami dai gooquilara Jerusaleenara oidacami, dai vaasi Judeea davararara dai ismaacada maitarjudiduu ara.

Aagidiña aanλ sai glaagai isama duucai gantlatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai lagidagi Diuusi, dai sai calagacarla oidacana sai naidiña aa iscaama duucai gantlatagito agai dai camaisoimaasi ivuaada agai. ²¹ Mosgomaasicadλ giñbai ajudidū agλλ quiuupaigadara judidū dai giñmuua agaitadai. ²² Diuusi giñsoicai nai apiaquiaa aagidi aanλ vllascatai istumaasi Diuusi giñmaatatluli vllasi atataaanadami dai ismaacadλ maitartataaanadami. Aanλ mosacaasi aagai ismaacada oja Diuusi ñiñiooquituldiadamidagadλ lamadu Moseesacaru istuma daivuñia agai. ²³ Agai poduucai oja sai glaagaitadai issoimaa taatagi Suusi, dai muquiagi dai saidλ arpagadadaca agai ismaacada duaaca agai coidadλ saagidaiñdara, dai gaaagida agai sai calagacarla vuvaidaragai arvllascatai vllatarλ vllasi amaduga mllasi garaaduñi lamadu aa oodami —astatadai λPaavora.

²⁴ Mospotλ Paavora lagi gasoicaitai, taidλ λFesto gagara ñioo daidλ itatadai:
—Vuiirutupatiqui aapi Paavora. Mosllasi mamaatarai aapi cascadλ cavuiirutu —astatadai Festo.

²⁵ Damos λPaavora aa noragi daidλ itatadai:
—Maitant vuiirutu aanλ baiyoma goovai ismaacada aagai aanλ sallidada arvvaovi.
²⁶ Tami daja gorai Agilipo dai goovai calaga maata vllasi gomaasi cascada maiduadicuitai aagai aanλ goovai vuitapi. Aanλ sallidada vaavoitudai isgoovai calaga maata vllasi gomaasi. Goovai maitaramo istumaasi astoquicami. ²⁷ Rai Agilipo, zvaavoitudaipλsi aapi ismaacada aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamidagadλ? Calaga maata aanλ isvvaavoitudai aapi —astatadai Paavora.

²⁸ Taidλ λAgilipo potatadai:
—Moschilliqui ñiooquicadλ baitoma giñvaavoituli aapi isSuusi Cristo arcalagacarla vuviadami —astatadai Agilipo.

²⁹ Taidλ λPaavora potatadai:
—Chilliqui ismuicada daanada iñlaidi aanλ Diuusi sai maisiu mosaca aapi vaavoitudadana iducatai vaavoitudai aanλ mosvllascatai ismaacada giñcaλ sivi poduucai vaavoitudana ara, damos maivuupulicagi cadeenacada giñapan duucai —ascaiti λPaavora.

³⁰ Aidasi potai λPaavora calquiva arai lamadu Festo lamadu Berenisa lamadu vllascatai ismaacada ami daraajatadai. ³¹ Dai acovai iji dai lagi gaaataga agai dai pocaiti:

—Idi calli maitarsoimaasi iducami maitiipu mastuisi muaagi, tomali maitlaagai ismaisapica goovai —ascaiti.

³² Taidλ λAgilipo potatadai Festo:
—Idi calli calaga baigacamudai masdagituagi ismaipotlimudai goovai saidλ ipλidi masvan calasagi agλλ baitacaacami vuidara —astatadai.

27

¹ Aidasi povanllili agai isgarootosagi Italiamu matai lagi λPaavora lamadu agaa maisapicada amo taanadamidagadλ sandaaru Julio tallagiducami. Agai artaanadamidagadλ sandaarugadλ agλλ baitacaacami Augusto. ² Dai tallasai aatama amo vaarcuara ismaacada arAdaramitara oidacami dai casi arimadamicatadai muiyapara Aasia. Dai Aristarco garoiditadai ara, agai Tesalonicara oidaga. ³ Siaadico Sidoonilara guruuli aatama. Dai Julio calagacara naidi Paavora dai dagito sai mllai naidana gaaaduñi. Daidλ laaduñidλ baiganliaracada miaadagi tai ami galbaasi agai. ⁴ Avaarcu avallidada aimarai. Dai abiaadara iimacai garvuidara vustaimi avalli cascada Sipili labagi dagavusai aatama. Agai aramaracara sicolimadicami suudagi. ⁵ Dai dagavunucai aatama agλλ suudagi Silisia abaana dai Panfilia abaana salli dai Mirilara aayi Lisia davalilara.

⁶ Tai ami taanadamidagadλ sandaaru tallamai vaarcu Alijandliaiñdara imadami dai Italia amaco imaitadai. Dai ami gartataitu tasai apiaiaiañi. ⁷ Bai mui tasai moscall duucai iimai aatama dai alia sijaitai aayi Galnido abaana. Vai quiaa garvuidara vustai avalli cascada dagavusai aatama Salomoñi dai Calieta labagi salli iji. Agai aramaracara sicolimadicami suudagi. ⁸ Dai apiaquiaa sijaitai iimai Calieta abaana aayi aatama amapacara siaaco Calaga Uuliñacarui tallagidu Lasea abaana.

⁹ Camui tasai aradui tasi mosiimaitadai dai camiaadimi toomoco cascada aliasi arduaadimudagai isapiaiimidagi, cascada Paavora maa ñiooqui, ¹⁰ dai potatadai:

—Calli aanλ polidli isgarimidaga aliasi arduaadimudagaica agai dai siaa gaduufimu silasi govaarcu moduucai cusuvidλ, dai asta aatama istutuidi iscoiyagi —astatadai Paavora.

¹¹ Damos sandaaru taanadamidagadλ vaamioma lagi avaacu soigacami dai avaacu taanadamidagadλ silPaavora. ¹² Dai ami maicalladucataidai isdaivuñidagi toomoco dai

baitoma vāscatai povanāliditadai issiooma arcālagi isiimiagi abiaadara dai naida agai sabaig istuidacai ana Peñisīara dai ami daivufidagi toomoco. Ami aramai amapacata siaaco gugucui vaarcu Calieta davarāra. Dai ami maisi aajai avāali.

¹³ Cava apamu maisi cavami sur amacoañdara vai cascada povanāliditadai agai isistutuidi isapiaimadagi. Tatai iji dai Calieta davarai abaana sālī iimā. ¹⁴ Damos otoma aliā cavami avā davarai amadara. ¹⁵ Dai gā suudagi amaco garnutuscaī. Dai camaitardagito tasbaitaaco iimiagi cascada mosdagito agai sai garbaacaiña. ¹⁶ Dai amapacata sicolimadi suudagi Calauda taagidu tatai labagi dagavusai aatama. Dai aliā sijaita tasagi aatama ali vaarcu ismaacada tavaimaticatadai vaarcu gaducada. ¹⁷ Aidatasi cacāga vuu ali vaarcu goquīara gagar taataropiñdada vuu agā vaarcu sai maisiaa gaduuna. Dai duduaadicuitadai aatama isarbaacaiñi avāali Silite amacoga siaaco oidaga oorai duupiacami cascada tavañi aatama icuusi ismaacada acada nuituscaī avāali vaarcu. Dai mosapiaduucui dagito aatama sai garbaacaiña avāali. ¹⁸ Dai siaadico apiaquia aliā cavami vustai avāali cascada gā suudagi arana suuligaimi agai cuaadagai sai maisi vaatatugaiña vaarcu dai camaidupiquidana suudara. ¹⁹ Dai gānsiaadico vāscatai aatama suuli vāasi istumaasi oidacatadai vaarcu arana. ²⁰ Dai catavapi aradi tasi maināidi tasai tomali sisiaavugai. Dai aliā cavami avārai quiaa cascada camaitagitocatadai aatama isvuvaiquagi. ²¹ Dai catavapi aradi tasi maitacueeyi aatama taida apavora caquiva vāscatai saagida daida itai:

—Cacāli siooma arcāgaicamudai isgīñāgidamudai aapima dai maivuvaquimudai Calietañdara simaisoi gaduñimudai govaarcu dai tomali aatama maisoimaa taatamudai dai maisiaa gaduñimudai mosāqui istumaasi. ²² Dai sivi ana gānaagidi masai maisoigānālidīña. Tomali amaadutai aapima maimuquiaa agai. Tomasi govaarcu siaa gādūi. ²³ Ana arDiūsi marada dai lagidi ana, dai tucara tā ana amo Diūsi taañicaruda ²⁴ vai povaiñtatadai: “Paavora maitiduaadicuda viaapa isvuidara caquivagi agā baitacaacamigada romamano. Cascada aapi amadu vāscatai ismaacada gāamadu iimā calgacara vuvaiquia agai”, iñtatadai adīūsi taañicaruda. ²⁵ Cascada baigavar ganāliada aapima vāscatai. Ana gā vaavoitudai Diūsi dai calga maata ana ispovai gaduñia agai isducatai gīñāgidi adīūsi taañicaruda. ²⁶ Siaa gaduñimu govaarcu dai aatama amapacata sicolimadicamiara suudagi viimu —astatadai Paavora.

²⁷ Dai cagooca acaldi gā suudara iimāitadai aatama dai Adliana iimāitadai aatama gā tucara vai aipaco garbaa ajioopai avāali. Dai aran tucara maata tā agai ismaacada nuucati vaarcu iscayoga aayi davarai. ²⁸ Dai apavi agai suudagi sāl tuucavaga saida aramo coobai dan baivustaama dan naadam metro dai baitaquioma apamu apavi sai casi aramo coobai dan cuvaracami metro. ²⁹ Dai agai duduaadicuitadai isvaarcu gāgaviagi ojooidi gā suudagi ugīdiana cascada gooquiamadara vaarcu taapañi maacova gagar vapaiñomi vapatacami suudara sai caquivana. Dai aliāsi ipāliditadai isotoma masiagi. ³⁰ Dai amoco agai ismaacada nuucati vaarcu vuvaiquia liditadai vaarcu añidara cascada catavāñidimi ali vaarcu suudara, duucami istuvañda agadagi angar vapaiñomi vapatacada baitadara. ³¹ Damos apavora aagidi agā taaanadamigada sandaru amadu asandaaru dai potatadai: —Ismaiviyagi idi cacāli vaarcuara aapima maitistuidimu iscalgacara vuvaiquagi —astatadai Paavora.

³² Taida asandaaru iquica ali vaarcu taataropiñdada dai dagito sai suudara gāasana.

³³ Dai sialimada apavora dañimi vāscatai saida ugaana dai potatadai:

—Caayī gooca acaldi ismaicāga gacueeyi aapima nuucaticatai govaarcu. ³⁴ Gandaanaī ana masai ugaana tomasi laachi. Aliāsi gāagai isgaugiyagi dai calgacara vuvaiquagi. Maitavar vuanāliada tomali amaadutai maitasiaduñimu —astatadai Paavora.

³⁵ Dai mospotai dai bai amo paana dai gamamagi vāscatai vuitapi dai saasarai dai gauu.

³⁶ Dai vāscatai bai ganāli dai gauu ara. ³⁷ Vāscatai aatama argoo sientō dan vaicoobai dan baivustaama dan naamicatadai vaarcuara. ³⁸ Dai aidasi gauu vāscatai gā suudara suuli ataligi ismaacada baivito sai vaamioma maivaatātuna vaarcu.

³⁹ Dai aidasi camaasi anuucadacami vaarcu camaimai tsiaaco daraajatadai. Damos nāidi agai amo aquī maasi dai ooraga ugīdiana dai ami imituda agaitadai vaarcu isistuidiagi. ⁴⁰ Dai iquica agar taataropiñdada agar vapaiñomi vapatacada ismaacada acada calcaī vaarcu dai anaasi suudara viaa. Dai upai taataropiñdi ismaacada acada vupurai tavla ismaacada acada imitudai agai vaarcu siajacoga ipaliadagi. Dai vañigi agā icuusi baitadara saida avāali imitudana davarai amacoga. Daida vaarcu davarai amacoga imi. ⁴¹ Dai todian duucai aayi amapacata siaacoga goocapadara imāi suudagi dai ooratana

saí baitaadara dai anaasi vii dai camaitistui isoifiagi dai gooquiamadara cataataquimi guvuacatai asuudagi. ⁴² Vaidasandaaru cooda agaitadai amaamaisapicada sai maicalgacata vuvacana susuligidatai suudara dai noonoigana. ⁴³ Damos agla taanadami calgacata vuusaida aliditadai Paavora cascada maidagito mascoodagi. Dai tajai vaascatai ismaacada susuligicui sai apaga suudara suuligana dai ana davalrai. ⁴⁴ Sai agaa tavla daama iimana sipra laalachi vaarcu oomiquigada daama. Dai poduucai vaascatai calgacata aayi davalrai.

28

¹ Dai calgacata vuvacacai mai aatama isami sicolimadicata suudagi Malta tagidu. ² Dai ami oidacami calga tuutuiga. Dai alia apidicatadai dai duucui cascada galpi ganai agai dai garmiaadagi tasai garuucadana. ³ Taidas Paavora vui chilalqui cuaagi gaquiadai dai taiyara tuaajimi tai vuusai amo cooyi cuaagiaiñdara toñdakai dai noviana bai Paavora. ⁴ Aidasi tala aoodami isnoviaiñdara sagimi acooyi aipaco ganaagidimi daida icaiti:

—Idi cali gia salicada argamuacami. Tomasi calgacata vuusai goovai suudagiaiñdara vaascara Diuusi maidagitomu isoidaca goovai —ascati aoidacami.

⁵ Taidas Paavora taiyara gigigi ganovi sai gasana acooyi dai maitasiadui. ⁶ Vaascatai nalaracata dai isvaiuguuagi sipra todian duucui muquiaagi. Dai catavapi nalaracadatai tai maitasiadui tai cascada vaascatai ama duucui gantatagito dai pocaiti sai Paavora atamo diuusi.

⁷ Dai mais malacasi abiaadara oidacata dai agla taanadami Malta. Agai Puvulio tagidu. Agai calga garmiaadagi taitai sioma daraaja aatama vaica tasai anaasi. ⁸ Vaidas Puvulio oogada cococatadai dai caatcatadai oiditai toñdagai dai larai bitavigai. Taidas Paavora dividamu dai apaga gamamagi dai daama darai ganoonovi tai agai dueeyi. ⁹ Dai aidasi capovadui tai agaa cococoidada ismaacada anaasi Malta oidacata dai dada dai vaasi dudueeyi. ¹⁰ Dai aliasi garsiaa duutuli dai gooquira aidatasi caiimia ragaitadai garmaa agai vaasiaacatai istumaasi gaagai voyara.

¹¹ Dai cavaica masaadai daraaja aatama Malta daida talasai amo vaarcuara ismaacada anaasi dai vuñtu toomoco. Lavaru Alejandaliñdara divia dai Cocotai tagidu. ¹² Dai aayi aatama Siracuusiana dai ami daraaja vaica tasai. ¹³ Dai abiaadara apiiaimai aatama davalrai sonuana daida aayi Rejira. Dai siaadico calga ava dai gargoquiamadara vustai avalli, dai gan siaadiqui aayi aatama Puteolira. ¹⁴ Dai ami tala aatama chilalqui vaavoitudadami tai agai garvai tasai lamadu daraajana amo caldi. Dai gooquira abiaadara iji aatama Roomamu. ¹⁵ Aidasi mai garaaduñi Roomara tasaajimi, vuvaja dai voyara garaayi. Dai Apiporara tagidu amparacata tai ami garaayi amoco dai aa garaayi siaaco Vaica Tavernasi tagidu. Taidas Paavora alia baigalli tagacai dai siaa duutuli Diuusi. ¹⁶ Dai aidatasi aayi Roomara taidas agla taanadamigada sandaaru tagi amaamaisapicada ama sandaaru taanadamigada. Dai Paavora gia dagito sai acovai oidacana lamadu amo sandaaru ismaacada nuucada.

¹⁷ Dai bo vaica tasaicada Paavora ootosi ñiooqui abaitaguucacamigada judidiu sai ganampaidana. Dai aidasi casi ganampagi agai taidas Paavora ñiooqui dai potatadai:

—Giñaaduñi, tomasi maitistuma dai aana ajudidiu vui tomali garalqui aaduñicaru vituldaragada vui taidas ajudidiu vaascata giñtagi romamano Jerusaleenara, dai vaama giñcai. ¹⁸ Taidas taanadami maitala tomali amo soimaascami istuisida giñmuagi cascada giñdagitua aliditadai. ¹⁹ Damos ajudidiu vui baacoi dai viaacata dai aana ispotadagi sai agla baitacaacamigada romamano giñtacana, tomasi maiviaa aana istuisida gariara vuupadagi giñaaduñi. ²⁰ Cascada ganvai aana sivi dai ganada iñagai dai ganaatagida iñagai. Aana anvaavoitudai ganapan duucui lamadu vaasi garaaduñi judidiu isalalqui abiaadara Diuusi pocaiti sai ootosa agai amo calgacata vuviadami dai vaavoitudai aana vaasi isDiuusi duduaacalda agai coidada cascada vuli aana idi cadeenacada —astatadai Paavora.

²¹ Tai agai potatadai:
—Tami maididivai tomali amo oojai Judeeaiñdara isgaagadagi aapi, tomali amaadutai garaaduñi judidiu ismaacada daivai malcadara maitaraagidiña tomali amo istumaasi soimaasi aapi gavui. ²² Cal maata aatama istomasiaacoga ñiooquidiña oodami idi utuducada vaavoidaragai cascada amo imidagai galcala aralidi aatama pasiallidi aapi —astatadai ajudidiu.

²³ Dai poduucai tudu bai dui istuigaco ganampadagi. Dai aidasi aayi istuigaco bai dui agai tai ganampagi mui oodami ami siaaco guuliñacata dai Paavora. Tai agai ñiooqui quiamoco abiaadara urunoco uucami. Dai aagidi isducatai Diuusi soicai oodami

sai cʌʌgacʌɾʌ oidacana Paavora aagidi ismaacʌdʌ ooja Moseesacaru ʌʌmadu aa Diuusi ñiñiooquituldiamigada dai gomaasicʌdʌ ipʌlidadai isvaavoituldagi isSuusi ʌɾcʌʌgacʌɾʌ vuviadami. ²⁴ Dai ʌʌmoco vaavoitu ismaacʌdʌ aagidi ʌPaavora dai aa gia maivaavoitu.

²⁵ Dai maiʌmo tʌgitoidagai viaacatadai dai iimimi. Taida ʌPaavora potʌtʌdai:

—Aliaɿi ʌɾvaavoi ismaacʌdʌ aagidi Diuusi ñiooquituldiamigada Isaia gʌɾʌʌqui aaduñicaru. ʌgai aagidiña istumaasi Diuusi Ibʌadʌ aagidiña ismaacʌdʌ pocaiti:

²⁶ Imʌdañi aapi dai potʌʌda ʌoodami:

Caʌcamu aapimʌ dai maimaatʌ caʌcamu.

Nʌijadamu aapimʌ dai maimaatʌ nʌijadamu ducami iscuupicagi gʌnvuupuji.

²⁷ Maitʌntʌgito caʌ aapimʌ.

Mainʌijada ʌlidi aapimʌ tomali maicaʌca ʌlidi,

Tomali maiʌma duucaɿ gʌntʌtʌgitua ʌlidi iñsaana cʌʌgacʌɾʌ gʌnvuvidana.

Ascaiti Diuusi Ibʌadʌ Isaia sai potʌʌna. ²⁸ Ipʌlidi aanʌ mʌsmaatʌcagi —ascaiti Paavora—, sai sivi baitʌqui ismaacʌdʌ maitʌɾjudidiu viaacamu isducataɿ maatiagi isDiuusi cʌʌgacʌɾʌ vuvida ʌlidi ʌgai ʌʌɾʌ dai ʌgai gia cʌʌga gʌntʌgito caʌcamu —ascaiti Paavora.

²⁹ Aidʌsi potʌi ʌPaavora taida ʌjudidiu iji dai aipaco gʌnaatʌgidimi.

³⁰ Taida ʌPaavora anaasi vii gooca uumigi ʌmo quii rentʌgadicamiʌɾʌ. Dai ami mi-aadʌgidiña vʌʌscataɿ siooɾʌ daividiña. ³¹ Tomali ʌmaadutai maidaidiña isgaaagiada ʌgai isDiuusi soicʌi oodami sai cʌʌgacʌɾʌ oidacana dai isSuusi Cristo ʌɾcʌʌgacʌɾʌ vuviadami cascʌdʌ maiduadicuitai gaaagidiña ʌgai gomaasi.

Mosʌcaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Roomʌʌ ooidacami

¹ Aana ʌrPaavora Suusi Cristo piooñigada. Dai ganoojidi aana aapima vaavoitudadami Roomʌʌ ooidacami. Diuusi giñmaa saalicami ansaidʌ ʌfootocamicana aana dai ʌcovai giñvusaitu ansaidʌ gaaagidiña aana sai Diuusi ʌʌgacʌʌ gavuvaidi.

² ʌʌquioma Diuusi ñiñiooquituldiadamigada ooja Diuusi ñiooquidʌʌ sai Diuusi aagai sai poduucai ʌʌduña agaitadai. ³ ʌgai aagai sai divia ʌgai gartʌaanʌdamiga Suusi Cristo Diuusi marada ismacada tavai tavaagiñdʌʌ. ʌgai oodami duucai vuusai daidʌ ʌʌʌʌ Davicaru cajiudadʌ. ⁴ Suusi Cristo muu dai ʌpamu duaaca coidada saagidiñdʌʌ. Gomaasica ʌʌga gʌmai issaalicada ʌrDiuusi marada dai viaa guvucadagai dai tomali ʌmo imidagai maisoimaasi idui. ⁵ Cristo ʌʌgacʌʌ giññʌidi cascada giñaagidi ansaidʌ ʌfootocamicana aana, Diuusi ipali cascada. Dai giñootoi ʌgai ansaidʌ gaaagidiña Diuusi ñiooquidʌ sai poduucai vaasi naana maasi oodami saagida oidacana sioora vaavoitudadagi dai ʌʌgiadagi. ⁶ Dai aapima ʌʌmo oodami ismaacada Diuusi ʌcovai vuvaitu masaidʌ ʌrmamaatʌrdamigadacana Suusi Cristo.

⁷ Diuusi ganoigadai daidʌ ʌcovai ʌʌvuvaitu masaidʌ ʌrmaamaradacana. Aana ipalidi isDiuusi garooga ʌmadu gartʌaanʌdamiga Suusi Cristo ʌʌgacʌʌ gannʌijadagi dai ganiibʌstudacan taadacagi.

⁸ Suusi Cristo ʌʌgacʌʌ giñvusaitu cascada viaa aana saalicami isñioocadagi Diuusi ʌmadu. Dai aagidi aana Diuusi isalʌ baigiñʌlidi aana vaasi aapimacada. Tomasi-aaco siaaco aimarai aana gaaagai gannvaavoidaraga cascada. ⁹ Aana ivueeyi Diuusi aa duiñdada vaasi giñgʌvucadagacada maiiojodaitai gaaagidi aana isSuusi Cristo Diuusi marada ʌʌʌgacʌʌ vuviadami. Diuusi ʌʌ maata iñsaana aliisi gantʌʌgitoi vaascʌʌ siuu duucu gamamadadagi. ¹⁰ ʌʌqui abiaadʌʌ daanʌi aana Diuusi sai giñmaacana oigaragai isgai ipaliadagi sai aana istuidana ismaaca gandividagi. ¹¹ Gannaida iñʌlidi aana, dai vaamioma gansoiña iñʌlidi mai vaamioma ʌʌga oidaca isducatai Diuusi ipalidi mai vaamioma ʌʌga vaavoituda aapima. ¹² Siʌascada naida aana masʌʌ ʌʌga vaavoitudai aapima dai aapima naida siʌʌ ʌʌga vaavoitudai aana aipaco baigʌʌʌʌʌʌʌʌ aatʌʌ.

¹³ Giñaaduñi aana ipalidi ismaataca aapima ismuyoco imidagai gannʌidamua iñʌlidiña aana dʌmos maiquia istui. Aana ipalidi ismuidutai aapima Roomʌʌ ooidacami vaavoitudagi Suusi Cristo dai ʌʌgiadagi ʌpan duucai sibʌcoga ooidacami siaaco gaaagidiña aana Diuusi ñiooquidʌ ʌʌʌ, cascada imia iñʌlidi aana dai gannaida iñʌlidi. ¹⁴ Aana viaa isaagidagi Diuusi ñiooquidʌ ʌgʌʌgi dai aa ʌma maasi ñioocadami, dai sastuduacami dai maisastuduacami. ¹⁵ Poduucai ʌʌʌ saalicada ipalidi aana isgʌnaagidagi aapima Roomʌʌ ooidacami isSuusi Cristo ʌʌʌgacʌʌ vuviadami.

¹⁶ Aana maisiaa ʌrai isgaaagidagi isSuusi Cristo ʌʌʌgacʌʌ vuviadami. Siʌascada gaaagidagi aana gomaasi vaascatai sioora vaavoitudai ʌʌgacʌʌ vuvacʌi Diuusi guvucadacada. ʌʌʌga Diuusi ñiooquidʌ ʌrjudidiu vaʌʌʌʌʌʌʌʌʌʌ dʌmos sivi ʌʌvaascatai vaʌʌʌʌ. ¹⁷ Diuusi ñiooquidʌʌ aagai sai sioora vaavoitudagi isSuusi Cristo ʌʌʌgacʌʌ vuviadami Diuusi ʌʌgacʌʌ naidiña ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ʌʌquioma poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada dai pocaiti: “Sioora vaavoitudagi Diuusi, Diuusi ʌʌgacʌʌ naidiña ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai ʌgai vaascʌʌ ooidacamu Diuusi ʌmadu”.

¹⁸ ʌʌga gʌmaata isDiuusi aliʌ soimaa taatamituldi vaasi soimaasi ivuaadami. ʌgai soimaasi ivueeyi dai poduucai maidadagitoi aa isvaavoitudagi istumaasi ʌʌvaavoi. ¹⁹⁻²⁰ ʌsoimaasi ivuaadami ʌʌga maata isoidaga Diuusi. Tomasioora naidi vaasi istumaasi oidaga oidi daama dai poduucai ʌʌ maata isoidaga Diuusi tomasi mainʌidi oodami Diuusi. Aidasi abiaadʌʌ Diuusi idui oidigi ʌʌga gʌmaata isoidaga Diuusi, dai isgai tomastuigaco viaa guvucadagai, cascada ʌgai ismaacada maivaavoitudai ʌgai ʌʌgi arduñida isDiuusi soimaasi taatutldagi. ²¹ Tomasi ʌʌga maata ʌsoimaasi ivuaadami isoidaga Diuusi vaascʌʌ maisiaa duutudaiña isducatai gaaagai, tomali maipocaitiña ʌgai sai baigʌʌlidi Diuusiada. Baiyoma ʌgai tatgitoi istumaasi maicʌʌgʌducami dai vaamioma maimaata caʌcʌna istumaasi caʌʌgʌducami. ²² Tomasi polidi ʌgai isalʌ sastuduga dʌmos vaamioma vupuiurutu. ²³ Dai ʌgai gaaagai isiaa duutuadagi Diuusi ismaacada

tomastuigaco oidaga dai vaascata maisiaa duutudai baiyoma idui agai momoono uuscada dai ojoodacada lapa maasi oodami, dai lapa maasi ujuurugi, dai lapa maasi cacasi, dai lapa maasi cocoyi, dai siaa duutudaiña poliditai isagai ardidiuusi.

²⁴ Cascada Diuusi gajiaadaga viaa agai dai dagito saida ivuaadana agai istumaasi sigal nanaascami istumaasi lagi agai ipali isivuaadagi, dai sai googosi ganducamicana. ²⁵ Agai maivaavoitudai istumaasi agai Diuusi tomasi cal maatacadai isiarvaavoi. Baiyoma vaavoitudai istumaasi maitarvaavoi. Diuusi idui oodami, dai ujuurugi, dai cocoyi, damos aodami idui moonoo ismaacada lapa maasi oodami dai ujuurugi dai cocoyi dai siaa duutudaiña. Dai maisiaa duutudaiña Diuusi sioora aliasi gaaagai issiaa duutuadagi vaascata.

²⁶ Cascada Diuusi gajiaadaga viaa agai dai dagito sai googosi ganducamicana. Asta ooqui dagito cacalli dai lagi googosi ganducamicana. ²⁷ Dai cacalli lagi poduucai ivueeyi lapa dai Diuusi alia soimaasi taatamituldi cascada cocora poduucai ivuaadatai.

²⁸ Aidasiada soimaasi ivuaadami camaitipali isvaavoitudagi Diuusi tai Diuusi gajiaadaga viaa dai dagito sai tagitoina naana maasi maicallagaducami daida ivuaadana mui naana maasi istumaasi maitaagai isivuaadagi. ²⁹ Agai arsoimaasi ivuaadami dai googosi ganducami dai maicall tuutuiga dai viaaca lidina mui naana maasi istumaasi viaa aa dai coimudada tuutuiga, daida argacoodacami, dai oomaliga, dai yaatavoga, dai naana caiti lidina aa ³⁰ dai aagataraga istumaasi maitarvaavoi, dai caldai agai Diuusi, dai garducada ganlidina, dai maisiaa duutudaiña aa, dai vaascata tagitoina isducatai soimaasi ivuaadagi, dai maisiaa duutudaiña gandada, ³¹ dai maimaata cal istumaasi callagaducami, dai maitivueeyi istumaasi aagai, dai maiogadai oodami, dai maiogaldi aa, dai maisoiganalidi aacada. ³² Tomasi cal maata agai istumaasi Diuusi tjai oodami saida ivuaadana dai maata agai sai sioora soimaasi ivuaadagi maitistutuidi isiimiagi Diuusi lamadu dai vaascata apiasoimaasi ivueeyi dai baiganlidina agai silascada aa pomaasi ivuaadagi lapa.

2

¹ Cascada isamaadutai pocaiti adagi sai aliasi arsoimaasi ivuaadami aodami ismaacada gaaagai tami sai gaaagai issoimaasi taatagi ducami ispoaiti adagi sai agai lapa gaaagai issoimaasi taatagi. Agai arsoimaasi ivuaadami lapa anan duucai agai cascada. ² Dai cal maata aatama iscaaga ivueeyi Diuusi silascada soimaasi taatamituldi adagi ismaacada soimaasi ivueeyi. ³ Sioora pocaiti adagi sai aliasi arsoimaasi ivuaadami aa dai vaascata anan duucai ivueeyi maitaagai ispoli adagi sai Diuusi maisoimaasi taatatulda agai agai anan duucai soimaasi taatatulda agai agaa soimaasi ivuaadami. ⁴ Oodami maitaagai istagitodagi ismaicaga ivueeyi Diuusi baiyoma aliasi gaaagai istagitodagi isDiuusi maquia soimaasi taatutuli dai alia cal tuiga vuu sai ama duucai tagitona. ⁵ Damos iscatavapi daivuñiagi vai agai vaascata ama duucai gantagitua Diuusi vaamioma soimaasi taatutudamu, silascada diviagi agai dai naidagi ismaacada argaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. ⁶ Silascada diviagi Diuusi agai baiduñia agai vaascatai lamadu. ⁷ Sioora apaiivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi ipaliditai isDiuusi baigali adagi agai vuu dai isvaascata oidaca agai Diuusi lamadu, Diuusi maquia agai oigaragai sai vaascata oidacana agai lamadu. ⁸ Damos Diuusi aliasi soimaasi taatutudamu agai ismaacada vuidaga vaila Diuusi dai maivaavoitudai Diuusi ñooquida baiyoma soimaasi ivueeyi agai. ⁹ Salicada soimaasi taatamu vaascatai ismaacada soimaasi ivueeyi, araga ajudiduu dai gooqilaga agai ismaacada maitarjudiduu. ¹⁰ Damos agai ismacada ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, Diuusi baigali adamu agacada dai iibastudacan tadacamu, araga ajudiduu dai gooqilaga agai ismaacada maitarjudiduu.

¹¹ Diuusi naida agai vaasi oodami ismaacada argaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Dai Diuusi soimaasi taatatulda agai vaasi asoimaasi ivuaadami. ¹²⁻¹⁵ Diuusi soimaasi taatutudamu agai ismaacada maitarjudiduu soimaasi ivuaadamicatai agai tomasi maimai agai Moseesacaru salicamigada ismaacada maa Diuusi. Cal maata agai istumaasi argagaducami dai istumaasi armaicagaducami, vaasi oodami caaga maatacana silascada soimaasi ivuaadagi. Dai Diuusi soimaasi taatutudamu ajudiduu soimaasi ivuaadamicatai agai. Agai maata Moseesacaru salicamigada ismaacada maa Diuusi dai vaascata maiagidi cascada. Calaga maata agai istumaasi argagaducami dai vaascata maitivueeyi. Ismaacada agidi Diuusi ñooquida agai gaaagacaga vuvaidi Diuusi. Dai agai ismaacada maiagidi Diuusi ñooquida tomasi maata agai gaa maicagacaga vuvaidamu Diuusi. ¹⁶ Amo imidagai Diuusi otosa agai Suusi Cristo sai naidana ismaacada argaaga

ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami. Agai maata asta istumaasi taagitoifna oodami. Vaaasi gomaasi agai ismaacada gaaagidi aana.

¹⁷ Diiusi maa Moseesacaru judidii aduñda gasalicamiga cascada ajudidii povanali dai Diiusi calagacata naidi dai cascada gagarducada ganali. ¹⁸ Agaicada ismaacada ooja Moseesacaru cal maata agai istumaasi Diiusi ipalidi isivuaadagi oodami dai cal maata istumaasi arcallagaducami dai istumaasi armaicallagaducami. ¹⁹⁻²⁰ Agai maata vaasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadala cascada polidi agai saida istutuidi ismamaatatuldagi agai ismaacada maimaata Diiusi ñooquida. ²¹ Dai ismaacada polidi saida istutuidi ismamaatatuldiagi aa agai gaaagai isivuaadagi poduucai isducatai gamamaatatulda aliadagi. Ismaacada gamamaatatuldi sai maitaagagai isgallasiadagi agai maitaagagai isgallasiadagi lapa. ²² Dai ismaacada gamamaatatuldi sai maitaagagai isgoogosi ganducamicagi agai maitaagagai isgoogosi ganducamicagi lapa. Dai ismaacada caldai momoono ismaacada siaa duutuadagi oodami maitaagagai isgallasiadagi istumaasi oidaga quiquiupiala siaaco oidaga momoono. ²³ Dai agai ismaacada gagarducada ganali pocaitai sai Diiusi aagidi aduñda Moseesacaru istumaasi ooja agai dai cal maata agai istumaasi aagai samicamiala dai vaascata maiagidi poduucai alia soiduucai naidi Diiusi. ²⁴ Pocaiti Diiusi ñooquidala: "Aapima ismaacada arjudidii soimaasi ivueeyi cascada agai ismaacada maitarjudidii vui ñoocai Diiusi".

²⁵ Vaavoava saida arcallagai isarjudidiiucagi islagiadagi agai Moseesacaru samicamigada damos ismailagiada agai aidala gia ducami ismaitarjudidiiucagi agai. ²⁶ Damos isagai ismaacada maitarjudidiiucagi lagiadagi Moseesacaru samicamigada Diiusi calagacata naijadamu agai ducami isarjudidiiucagi. ²⁷ Silascada ajudidii maimagiadagi Moseesacaru samicamigada tomasi caoojicami viaa agai dai ismaacada maitarjudidiiucagi lagiadagi Moseesacaru samicamigada poduucai gamaata isajudidii maicalla ivueeyi. ²⁸ Maisiu vaasi ajudidii arDiiusi maamarada tomasi iquitaiqui agai tuutucugada poduucai isduucai aagai Moseesacaru samicamigadala. ²⁹ Baiyoma Diiusi maamarada agai ismaacada Diiusi maacai ibadagai utudui dai poduucai agai camaitivuaada aliidi istumaasi soimaasi dai Diiusi ladaa lamadu daja agai ismaacada vaavoitudai dai agidi Diiusi. Dai Diiusi calagacata naijadamu agai tomasi oodami maicallagacata naidi.

3

¹ Vaascata aliasi arsoifni isarjudidiiucagi oodami daida arsoifni isajudidii iquitaiquicagi tuutucugada. ² Diiusi lcovatii vuvaitu ajudidii sai agai oojana ñooquida dai nuucadacana loojai. ³ Vaavoava sai lamadutai ajudidii maivaavoitu Diiusi, damos Diiusi gia vaascata iduufimu istumaasi aagai. ⁴ Agai vaascata ivueeyi istumaasi aagai, tomasi vaasi oodami yaatavoga. Pocaiti Diiusi ñooquidala:

Tomasi oodami polidi ismaitarvaavoi istumaasi aagai Diiusi, vaascata naidamu agai isarvaavoi istumaasi aagai Diiusi. Ascaiti Diiusi ñooquidala.

⁵⁻⁶ Damos isamaadutai pocaitiadagi sai silascada soimaasi ivuaadagi oodami sai poduucai gamaata isDiiusi cal tuiga dai cascada maitaagagai issoimaasi gartaatamituldida agai, tomasi pocaiti amoco vaascata maitarvaavoi. Diiusi vaascata calaga ivueeyi silascada soimaasi taatatuldi oodami.

⁷⁻⁸ Lamo oodami giñooquidi dai pocaiti ansai gamamaatatuldi aana sai gaaagai issoimaasi ivuaada oodami sai poduucai sioma calaga gamaata isDiiusi maitarsoimaasi ivuaadami. Agai pocaiti ansai gamamaatatuldi aana sai isyaatagada amoco poduucai sioma calaga gamaata isDiiusi maitarsoimaasi ivuaadami. Diiusi maiyaatagai cascada. Sai cascada Diiusi maitaagagai issoimaasi taatamituldigi ismaacada soimaasi ivueeyi. Damos Diiusi calaga iduufimu silascada soimaasi taatatuldiagi agai ismaacada pocaitiadagi.

⁹ Aatama judidii maivaamioma calaga tuutuiga siaa oodami. Camaata aatama isvaasi oodami oidigi daama oidacami arsoimaasi ivuaadami. ¹⁰ Pocaiti Diiusi ñooquidala: Tiipu tomali amaadutai maisoimaasi ivuaadami.

¹¹ Tiipu tomali amaadutai ismaacada maata caacagi Diiusi ñooquida.

Dai tomali amaadutai maimaataca aliidi iscaiti Diiusi ñooquidala.

¹² Vaascatai gajiaadala vipieeyi Diiusi,

Dai vaascatai arsoimaasi ivuaadami.

Tomali amaadutai maitivueeyi istumaasi Diiusi ipalidi.

¹³⁻¹⁴ Vaascatai ayaatavogami daida aroomaligami.

Dai moslagi soimaasi ñooqui aagaiña agai.

15 Tomastucada gancoodaiña oodami.

16 Gomaasicada souduucaí gannaidiña oodami aipacoga.

17 Dai mosgancocoda lidíña agai.

18 Maiabaidi agai Diuusi.

Ascati Diuusi ñooquidaga.

19 Caa maata aatama isDiuusi maa Moseesacaru asalicami sai oodami agiditai caacana. Diuusi salicada soimaasi taatulda agai soora maiagiadagi dai agai maiviaacamu isducatai gansoiñagi. Dai poduucái aapa vaasi oodami oidigi daama oidacami arsoimaasi ivuaadami Diuusi vuitapi. 20 Moseesacaru salicamigadacada maata aatama islarsoimaasi ivuaadami. Diuusi calagacata ñaidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai agai Suusi Cristo maisiu agiditai cacatai Moseesacaru salicamigada.

21 Aidasi maiquiaa divia ACristo tami oidigi daama ajudidíu ganaajagiña iscalagacata oidacagi dai agiadagi vaasi Moseesacaru salicamigada, agai polidíña sai poduucái istutuidi isimiagi Diuusi amadu. Dai gooquiata Diuusi ootoi ACristo tami oidigi daama sai agai maatauldana aoodami isducatai istutuidi Diuusi iscalagacata ñajadagi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi ñiñoquitudladamigada casi gaaagiditadai isDiuusi poduucái iduñia agaitadai. 22 Tomasioora ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcalagacata vuviadami. Diuusi calagacata ñajadamu agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. 23 Tomali amo oodami maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi vaascatai soimaasi ivueeyi cascada. 24 Diuusi oigaldi agai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcalagacata vuviadami dai calagacata ñaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi poduucái ivueeyi oigaditai agai. Diuusi maitataanai namagada calagacata vuvaidaragai. 25 Vaasi oodami aliási soimaasi ivueeyi cascada gaaagaitadai isDiuusi soimaasi taatatuldagi damos Diuusi ootoi ASuusi Cristo tami oidigi daama sai muucuna curusiaba dai soimaasi taatutuli dai poduucái aoodami camaitaagai issoimaasi taatagi soimaasi ivuaadaitai. Diuusi calagacata vuvaidi agai ismaacada vaavoitudai gomaasi. Vaasi gomaasi idui Diuusi sai poduucái maatana aoodami isDiuusi calaga idui oigaldacai alquida soimaasi ivuaadami. 26-28 Dai isDiuusi apiacalaga ivueeyi sivi oigalditai dai calagacata ñaiditai vaascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcalagacata vuviadami agai ismaacada pocaiti sai calaga agidi Moseesacaru salicamigada cascada maitiipu istuisida gagarducada ganaliadagi tomali amaadutai.

29 Diuusi arDiuusigada ajudidíu dai agai ismaacada maitarjudidíu aapa. 30 Mosali amo Diuusi oidaga dai agai oigaldi dai calagacata ñaidi vaascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcalagacata vuviadami tomasi aramoco ismaacada iquitaa gatuucuga ischo aapa. 31 Tomasi arvaavoi iscalagacata vuvacai oodami vaavoitudaitai isASuusi Cristo arcalagacata vuviadami vaascata aliási gaaagai salagiadagi Diuusi salicamigada.

4

1 Avraañicaru argatalaqui aduñicaru. Sivi ñaidamu aatama isducatai Diuusi calagacata ñaidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. 2-3 IsAvraañi iduñimudai amo istumaasi calagaducami sicascada calagacata ñajadamudai Diuusi aidaga vaaacamudai Avraañi istuisida gaducada galliadagi. Damos Diuusi ñiñoquidataga pocaiti: “Avraañi vaavoiu Diuusi cascada Diuusi calagacata ñaidi agai”. Cascada Avraañi maiviaa istuisida gaducada galliadagi. 4 Isamoco iduñiagi amo aa duñdagai aamuda gaaagai isaa namalquidagi, mastumaasi aa namalquidagi maitaroidicami. 5 Diuusi ipalidi isloodami calagacata oidacagi damos maisiu poduucái oigaldi dai calagacata ñaidi Diuusi aoodami baiyoma Diuusi oigaldi dai calagacata ñaidi amo soimaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudagi Diuusi. 6 Davicaru aagai sai alia baigalidíña amo oodami silascada Diuusi oigaldagi dai calagacata ñajadagi vaavoitudacai agai Diuusi. Dai pocaiti Davicaru:

7 Baiganalidi aoodami ismaacada Diuusi oigaldi soimaascamigada.

8 Baiganalidi aoodami ismaacada Diuusi camaisoimaasi taatatulda agai.

Ascaiti Davicaru.

9-10 Avraañi salicada baigalli aidasi Diuusi oigali agai dai calagacata ñaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai agai Diuusi maiquiaa iquitacai agai gatuucuga. Poduucái calaga gamaata isDiuusi oigaldi dai calagacata ñaidi agai ismaacada iquitacai gatuucuga silasi agai ismaacada maiiquitacai gatuucuga. 11 Avraañicaru cavaavoiu Diuusi dai gooquiata iquitaa gatuucuga sai poduucái ñaidiña aa isDiuusi cacalagacata ñaidi agai, vaavoiu agai Diuusi cascada. Dai poduucái Avraañicaru

araduñacatadai agai ismaacada vaavoitudai Diuusi maiiucacai gatucuga dai poduucai lapa gamaata isDiuusi oigaldi dai calgacaga naidi agai. ¹² Avraañicaru araduñacatadai agai ismaacada iquitacai gantuucuga vaavoitudacai Diuusi lpan duucai Avraañicaru vaavoitudaitadai.

¹³ Diuusi aagidi Avraañicaru sai vaasi oidigi artuidadaca agaitadai, agai lamadu cajiudad, Diuusi poduucai aagidi Avraañicaru vaavoitudacai agai dai maisiu lagidacai Diuusi saalicamigada. ¹⁴ Lamoco pocaiti sai vaasi oidigi artuidadaca agai agai ismaacada lagidi Diuusi saalicamigada dai maisiu agai ismaacada vaavoitudai Diuusi damos gomaasi maitarvaavoi. Isiarpoduucamudai aida gia maitarsoificamudai vaavoidaragai, tomali maitarsoificamudai ismaacada aagai Diuusi. ¹⁵ Si laascada aatama garaajagadagi islagiadagi Diuusi saalicamigada sai agai calgacaga garnaidiña dai sai calgacaga garvuvaidana agai viaa issoimaasi gartaatamituldadiagi maicalla lagiditai aatama. Ismaitiipucamudai saalicami aida gia maitiipucamudai oodami mai lagidaracami.

¹⁶ Diuusi calgacaga naidi loodami vaavoitudacai agai daida loodami maigamaitacai calgacaga vuvaidaragai. Calga maata aatama isDiuusi calgacaga garnaidi tomasi ivueeyi aatama judidiu viituldaragada ischo lapa, isvaavoitudada aatama Diuusi lpan duucai Avraañicaru. Poduucai agai argaraduñicaru, ¹⁷ cascada pocaiti Diuusi sai Avraañicaru roogoda ducami mui oodami naana maasi ñioocadami. Diuusi calgacaga naidi tomastuma oodami isvaavoitudagi Diuusi lpan duucai Avraañicaru. Diuusi alia viaa guvucadagai dai agai duduaacaldi coidada dai si laascada Diuusi aagadagi saida apadunia agai amo istumaasi ismaacada maiquiaa apadui ducami iscaasi lapa duuñimudai.

¹⁸ Cascada aidasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai ooñigada marata agaitadai saida lamrada cajiudad saalicada miiduca agaitadai taida Avraañicaru calga vaavoitu tomasi maibaigaca maascata dai gomaasi. ¹⁹ Tomasi Avraañicaru viaacata dai amo sientio uumigi daida Saara rooñigada dai viaacata dai maaco coobai dan baivustaama uumigi aliasi atcaallioocoidacatadai agai dai camabaigaca maascata dai ismaamaracagi. ²⁰ Damos Avraañicaru apiacalla vaavoitudaitadai Diuusi dai asta vaamioma vaavoitu. Dai tomasi maiquiaa viaacata dai agai istumaasi aagidi Diuusi vaascaga calga ñioo agai Diuusi vaatar. ²¹ Saalicada calga vaavoitudai agai isDiuusi istutuidi isidufiagi istumaasi aagai. ²² Cascada Diuusi oigaldi Avraañicaru soimaascamigada dai Diuusi pocaiti sai camaitarsoimaasi iducami Avraañicaru. ²³ Aidasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai oigali agai dai calgacaga naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai mosvaavoitudacai agai Diuusi, maisiu mosacaasi Avraañicaru aagidi agai gomaasi. ²⁴ Diuusi garaagidi aatama lapa. Diuusi garoigaldi dai calgacaga garnaidi aatama lapa ismaacada vaavoitudai Diuusi ismaacada duaacali gartaanadamiga Suusi Cristo coidada saagidaidaga. ²⁵ Agai muu dai poduucai garoigaldi garsoimaascamiga dai duaaca dai poduucai Diuusi pocaiti sai camaitarsoimaasi iducami aatama.

5

¹ Poduucai Diuusi calgacaga garnaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai aatama dai poduucai ganiibastacan tadacagi gariibadaga. Suusi Cristo muu dai poduucai garoigaldi garsoimaascamiga cascada. ² Dai poduucai istutuidi aatama ismamadadagi dai poduucai apiacallagacaga garnaidi Diuusi. Dai alia baigalidi aatama nanaracatai si laascada Diuusi garvaidaquiagi lavaagiamu tasai lamadu daraajana. ³ Dai garaagai isbaigariadagi aatama si laascada soimaa taatamadagi, gomaasi garsoicai aatama issoimaa taatamadagi dai maivui ñioocadagi Diuusi dai tasai vaamioma ivuaada aralidifia istumaasi Diuusi ipalidi. ⁴ Dai si laascada soimaasi taatamadagi dai maivui ñioocadagi poduucai baigalidi Diuusi aatamacada. Dai si laascada Diuusi baigaliadagi aatamacada gomaasi garsoicai tasai nanaracana aatama si laascada Diuusi garvaidaquiagi lavaagiamu dai saalicada vaavoitudai aatama isDiuusi saalicada idufia agai istumaasi aagai ñiooqidaga. ⁵ Dai si laascada vaavoitudai aatama Diuusi tomali amo imidagai maisiaa gararatudadamu agai, agai vaascaga ivueeyi istumaasi aagai cascada. Diuusi ootoi galbadaga sai galalamadu daacana dai Diuusi lbadala garmamaatutldi sai Diuusi aliasi garoigadai.

⁶ Aatama maitistutuiditadai isaagi calgacaga garvuvaidagi. Tai Suusi Cristo divia aidasi Diuusi ipali dai muu sai calgacaga vuvacana soimaasi ivuaadami. ⁷ Baitoma maitiipu tomali amaadutai oidigi daama siooga muquia aliadagi sai calgacaga vuusaiña amai tomasi cala tuiga ismaacada gamuaatuda agadagi. Damos isalia cala tuigacagi amo oodami ismaacada gamuaatuda agadagi aida gia oidacan tada amaadutai siooga muquia aliadagi

agái vaalata. ⁸ Damos Cristo muu tasai aatama calagacata vuvacana tomasi quiaa arsoimaasi ivuaadamicatadai aatama ⁹ dai poduucai Diuusi gartaaigi isaliasi garoigadai dai calagacata garnaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada aatama camai viaa issoimaa taatagi Diaavora lamadu. ¹⁰ Aidasi maiquiaa vaavoitu aatama Diuusi, agái garvuidata caatacatadai soimaasi ivuaadatai aatama damos Suusi Cristo muu tasai aatama calagacata vuvacana dai poduucai Diuusi camaitrvuidata caata. Sivi siooma calaga istutuidi Diuusi iscalagacata garvuvaidagi duaacacai Suusi Cristo dai camai vuidata vaala aatama Diuusi. ¹¹ Cascada alia baigatalidi aatama Diuusi vui.

¹² Adanacaru atapagadala oodami ismaacada oidacatadai oidigi daama dai soimaasi idui agái dai cascada muu cascada vaasi oodami soimaasi ivueeyi dai cooyi. ¹³ Ismaitiipucamudai saalicami tomali amaadutai maitistutiadamudai ispoaiti adagi ismailagidi saalicami vaascata aidasi maiquiaa maa Diuusi gasalicamiga Moseesacaru aoodami casoimaasi ivuaadatadai. ¹⁴ Damos aoodami vaascata coodana lapa aidasi abiaadala oidacatadai Adanacaru asta aidala uucami sioidacatadai Moseesacaru poduucai isduucai cooyi Moseesacaru abiaadala dai sivi quiaa cooyi cascada gamaata issoimaasi ivuaadana agái tomasi maiapan duucai soimaasi ivuaadana agái Adanacaru. Maiapan tuutuiga Adanacaru lamadu Cristo ismaacada divia agaitadai.

¹⁵ Adanacaru soimaasi idui dai cascada muu agái dai vaala cajiudala coi lapa damos Suusi Cristo muu dai poduucai Diuusi oigaldi dai calagacata naidi muidutai. Poduucai maiapan dui Suusi Adán. ¹⁶ Asoimaascami ismaacada idui Adán maiapa maasi calagacata vuvaidaragai ismaacada gammaacai Diuusi. Adanacaru soimaasi idui dai cascada soimaasi ivueeyi vaasi oodami vai Diuusi soimaasi taatamitildi damos Cristo muu vai cascada Diuusi calagacata naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai calagacata vuvaidi tomasi aoodami aliasi arsoimaasi ivuaadami. ¹⁷ Adanacaru soimaasi idui dai cascada vaasi oodami viaa iscoiyagi, Suusi Cristo muu dai vaascatai ismaacada Diuusi calagacata naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduufimudai agái oidacamu Suusi Cristo lamadu tavaagiala tomastuigaco.

¹⁸ Adanacaru soimaasi idui dai cascada soimaasi ivueeyi vaascatai vai Diuusi soimaasi taatamitildi. Damos Suusi Cristo idui amo istumaasi calagaducami vai cascada Diuusi calagacata naidi aoodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduufimudai dai poduucai tomastuigaco oidacamu Diuusi lamadu. ¹⁹ Adanacaru maiagi Diuusi vai cascada vaascatai soimaasi ivueeyi damos Suusi Cristo lagi Diuusi vai Diuusi calagacata naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

²⁰ Diuusi maa oodami gasalicamiga sai poduucai maatana oodami isalia maiagidi Diuusi. Damos aidasi aoodami vaamioma soimaasi ivuaadatadai vaamioma oigaldi Diuusi agái dai oigadai. ²¹ Aoodami apiasoimaasi ivuaadatadai dai cascada viaacatadai iscoiyagi. Damos Suusi Cristo muu sai poduucai aoodami calagacata vuvacana dai tomastuigaco oidacana Diuusi lamadu dai cascada Diuusi calagacata naidi aoodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduufimudai dai poduucai lagi agái oodami isalia oigadai.

6

¹⁻³ Damos maitaaagai isapiasoimaasi ivuaadagi vai poduucai Diuusi oigaldi adagi dai poduucai gamaata issalicada oigadai agái oodami. Gantagitovurai isvaascatai aatama ismaacada casi garvapacoi Suusi Cristo guvucadadacada poduucai atapan ducami iscoimudai aatama agái lamadu dai viaa aatama guvucadada agái dai istutuidi aatama iscamaisoimaasi ivuaadagi. Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isdiaavora, cascada maitaaagai issoimaasi ivuaadagi.

⁴⁻⁵ Aatama quiaa arsoimaasi ivuaadamicatadai dai aidasi garvapacoi aatama ducami isyaasapicamudai lamadu Cristo dai ducami isduduacacamudai aatama coidada saagidaiñdala lamadu Cristo Diuusi guvucadadacada dai poduucai viaa aatama ibadagai utudui. ⁶ Dai ducami iscoi aatama curusiaba Suusi Cristo lamadu dai poduucai camaitivueeyi aatama mosacaasi istumaasi ipalidi aatama poduucai isduucai ivuaadana laquiomaa, ⁷ amo muuquiala camaisoimaasi ivueeyi cascada. ⁸ Ducami iscaoi aatama Cristo lamadu saalicada ducami iscaduuaaca Cristo lamadu dai caviaa ibadagai utudui. ⁹ Calaa maata aatama sai Cristo duaaca coidada saagidaiñdara dai camaimuquia agái tomali amo imidagai cascada. ¹⁰ Oodami soimaasi ivueeyi cascada Cristo curusiaba muu poduucai Diuusi soimaasi taatutuli Suusi Cristo dai camai viaa isapamu muquiyagi. Damos sivi Suusi Cristo tomastuigaco oidaga Diuusi lamadu ivueeyi Diuusi aa duñdada. ¹¹ Siilascada soimaasi iduñia aliada aapima gaaagai maspoliada aapima masaidal acooidada

ducami dλmos isidufiηa aliada aapimλ Diuusi aa duiñdadaλ Suusi Cristo λλmadu glaagai maλspoliadagi masai maitaroidadaλ.

¹² Casiavarλ maitandadagitoda isλDiaavora soimaasi gnduiñituldagi dai poduucai camaisoimaasi ivuaadamu aapimλ. ¹³ Maitavar ivuaada istumaasi λDiaavora ipliadagi baiyomavar ivuaada istumaasi Diuusi ipliadagi ducami iscacoimudai aapimλ dai λpamu duduaaca. ¹⁴ λDiaavora camaitantaanadamu. Aapimλ camaiviaa isλλgiadagi vλssi ismaacadaλ aagai Moseesacaru sλλlicamigadaraλ dai cλλgacaraλ vuvaquiagi, mosglaagai isvaavoitudagi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi gλnoigaldi dai cλλgacaraλ gλnnλidi.

¹⁵ Vλascaraλ maitlaagai isapiasoimaasi ivuaadagi tomasi maiviaa isλλgiadagi vλssi ismaacadaλ aagai Moseesacaru sλλlicamigadaraλ. ¹⁶ Cλλ maata aapimλ sai isλmaadutai baidufiηagi dai gaaata duñia agadagi λmo piooñi duucai λgai gia viaa isλλgiadagi glaamu. Poduucai λpaλ sioora λλgiadagi λDiaavora gaamu duucai tomali λmo imidagai maimia agai Diuusi λλmadu. Damos sioora λλgiadagi Diuusi cλλgacaraλ oidacamu dai imi agai Diuusi λλmadu. ¹⁷ Damos baifiñaldi aanaλ Diuusicadaλ isaapimλ ismaacadaλ λλquioma λλgidiñia λDiaavora gooquiaraλ cavaavoitu Diuusi dai sivi λλgidityai caλ Diuusi ñiooquidaλ. ¹⁸ Dai sivi camaitarpiiooñigadaλ aapimλ λDiaavora baiyoma arpiiooñigadaλ aapimλ Diuusi dai cλλgacaraλ oidaga. ¹⁹ Aagai aanaλ gapiooñiga dai gaaamu mai poduucui siooma cλλga maata caaca aapimλ. λλquioma λλgidityai aapimλ λDiaavora daidaλ ivuaadana mui naana maasi soimaascami dλmos sivi glaagai isλλgiada aapimλ Diuusi daidaλ ivuaadagi istumaasi cλλgaducami.

²⁰ Aidasi quiaa λλgidiñia aapimλ λDiaavora maiviaacana aapimλ isivuaadagi istumaasi cλλgaducami. ²¹ Istumaasi ivuaadana aapimλ maitarsoiñi poduucui baiyoma mosmaitistutuiditadai aapimλ isiimiagi Diuusi λλmadu mossiaa λrai aapimλ sivi λgaicadaλ ismaacadaλ ivuaadana. ²² Damos sivi camaiλλgidi aapimλ λDiaavora baiyoma λgidi aapimλ Diuusi gomaasi gia arsoiñi dai poduucui aapimλ aracovai vuvaiddaλ Diuusi dai tomastuigaco oidacamu aapimλ Diuusi λλmadu. ²³ Agai ismaacadaλ λgidi λDiaavora maimia agai Diuusi λλmadu dλmos λgai ismaacadaλ λgidi Diuusi, Diuusi maaquimu λgai oigaragai istomastuigaco oidacamu Diuusi λλmadu vaavoitudaitai λgai Suusi Cristo.

7

¹ Giñaaduñi aapimλ cλλga maata isλmo oodami istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai sλλlicamiaraλ siλssi uucami oidacagi siλascadaλ coiyagi amaasi gia cho. ² λmo ooqui cunacami viaa isλλmadu oidacagi gacuna siλssi uucami oidacagi cunadaλ, poduucai aagai sλλlicamiaraλ cascadaλ. Damos siλascadaλ muquiagi cunadaλ looqui camaiviaa isλλgiadagi gosλλlicami ismaacadaλ poduucui aagai sai λmo ooqui cunacami viaa isλλmadu oidacagi gacuna. ³ Damos isλooqui vλlanagi λmai cλλli quiaa oidacatai cunadaλ λgai soimaasi ivueeyi. Dai ismuquiagi cunadaλ λgai istutuidi isvλlanagi λmai cλλli dai maisoimaasi ivueeyi.

⁴ Giñaaduñi poduucui λpaλ aidasi muu Suusi Cristo camaiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sλλlicamigadaλ dai aidasi vaavoitudai Suusi Cristo poduucui arducami iscoimudai aapimλ Suusi Cristo λλmadu curusiaba dai cascadaλ maiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sλλlicamigadaλ dai cλλgacaraλ vuvaquiagi, dai ducami isduduaacatudai aapimλ coidadaλ saagidaifiñdaraλ λλmadu Cristo Diuusi guvucadadacadaλ dai poduucui viaa ibadagai utudui dai Cristo λλmadu oidaga daidaλ ivueeyi Diuusi aa duiñdadaλ. ⁵ Aidasi quiaa ivuaadatadai aapimλ istumaasi λDiaavora ipλidi aidasi mai aapimλ Moseesacaru sλλlicamigadaλ vaamioma soimaasi ivuaada λlidityai dai poduucui camaiiimia agaitadai aapimλ Diuusi λλmadu. ⁶ Damos sivi ducami iscacoimudai Cristo λλmadu cascadaλ maiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sλλlicamigadaλ. λλquioma ivuaadatadai aapimλ Diuusi aa duiñdadaλ λgidityai Moseesacaru sλλlicamigadaλ. Agai arcamlimudadaλ sλλlicami. Damos sivi ivueeyi aapimλ Diuusi aa duiñdadaλ viaacatai ibadagai utudui Diuusi Ibaadaλ guvucadadacadaλ.

⁷ Cλλ maata aapimλ isMoseesacaru sλλlicamigadaλ maitarsoimaascami. Vλascaraλ ismaioidacamudai sλλlicami maimaatacamudai aanaλ istumaasi arsoimaascami. Issλλlicamiaraλ maiaagamudai sai maitlaagai isviaaca aliadagi gavustuidaga aidaλ gia maimaatacamudai aanaλ gomaasi. ⁸ Aidasi maiquiaa maatacatadai aanaλ sλλlicami maimaatacatadai aanaλ istumaasi arsoimaascami dλmos aidasi mai aanaλ sλλlicami aidaλ gia aanaλ viaaca iñlidityai gavustuidaga aanaλ arsoimaasi ivuaadamicatadai cascadaλ. Ismaioidacamudai sλλlicami maimaatacamudai oodami istumaasi arsoimaascami. ⁹ Aidasi maiquiaa maata caacatadai aanaλ sλλlicamigadaλ Moseesacaru aanaλ aliλ

baigiñalidiña dāmos aidasi camai aanā istumaasi aagai Moseesacaru sāllicamigadā aidā gia maī aanā ismaīlagiditadai sāllicami daidā arsoimaasi ivuaadamicatadai, dai poduucai maiimīa iñagaitadai aanā Diuusi āmadu. ¹⁰ Dai poduucai sāllicamiā gāagaitadai ismaatamudai aanā isducatai cāgacāta oidacagi baiyoma maī aanā ismaimīa iñagaitadai Diuusi āmadu. ¹¹ Poduucai āDiaavora giñyaatagi giñagitoli ansaidā istutuidi aanā isāgiadagi vāasi Moseesacaru sāllicamigadā dai cāgacāta vuusiagi dāmos maitistui aanā isālgidagi vāasi Moseesacaru sāllicamigadā dai cascādā maiimīa iñagaitadai Diuusi āmadu.

¹² Sāllicamiā maiaagai tomali āmo istumaasi soimaascami vāasi istumaasi gāagai ami ārcāgaducami. ¹³ Sāllicami maitarduñidā ismaimī iñagaitadai aanā Diuusi āmadu, āDiaavora arduñidā, āgai soimaasi iduiñituli oodami cascādā. Aoodami maiāgidi Diuusi sāllicamigadā dai poduucai soimaasi ivueeyi dai maiimīa āgai Diuusi āmadu dai poduucai gāmaata ismaīcāgadū issoimaasi ivuaadagi.

¹⁴ Diuusi maa sāllicami Moseesacaru dai sāllicami aliā cāgadu. Dāmos aanā pi-ooñigadā giñducami āDiaavora dai cascādā soimaasi ivuaada iñalidi aanā. ¹⁵ Aanā sāllicādā ivuaada iñalidi istumaasi cāgaducami, dāmos maitistutuidi, baiyoma ivueeyi aanā istumaasi maioojoidi. ¹⁶ Cāā maata aanā ismaīcāga ivueeyi dai maata aanā isāsallicami aliā cāgadu tomasi maiāgidi aanā. ¹⁷ Poduucai aanā maisoimaasi ivuaada iñalidi dāmos āDiaavora soimaasi giñduiñituli cascādā maitārgiñduñi aanā. ¹⁸ Dai cāā maata aanā iñsaana arsoimaasi ivuaadami maitiñāmadu daacatai Diuusi. Aanā cāga ivuaada iñalidi dāmos maitistutuidi. ¹⁹ Aanā maitivueeyi istumaasi cāgaducami tomasi cāga ivuaada iñalidi baiyoma apiasoimaasi ivueeyi aanā tomasi maisoimaasi ivuaada iñalidi. ²⁰ Poduucai isivuaada aanā istumaasi maitipalidi, āDiaavora āgai dai soimaasi giñduiñituli.

²¹ Gomaasi āpāvueeyi aanācādā siāascādā cāga ivuaada iñaliada aanā baiyoma soimaasi ivueeyi. ²² Aanā oojoidi Diuusi sāllicamigadā ²³ dāmos oidaga āmo istumaasi ismaacādā giñsobicāi isāgiada aanā Diuusi sāllicamigadā. Āgai ātāDiaavora ismaacādā soimaasi giñduiñituli dai giñmaisacan duu.

²⁴ Sāllicādā soigiñalidi aanā. Siora ārpipiooñigadā Diaavora maiājioopai Diuusi āmadu cascādā aliāsi tagito aanā siora cāgacāta giñvusaidagi vai giñdagituagi āDiaavora nai camaisoimaasi ivuaada aanā. ²⁵ Baigiñalidi aanā Diuusicādā isSuusi Cristo gartaanādamiga istutuidi iscāgacāta giñvusaidagi. Aanā āgiada iñalidi Diuusi sāllicamigadā dāmos āDiaavora soimaasi giñduiñituli.

8

¹ Siora vaavoitudai Suusi Cristo dai camaisoimaasi ivueeyi isduucai ivuaadana maiquāa vaavoitudacai Suusi Cristo baiyoma ivueeyi istumaasi Diuusi Ibaadā ipalidi, āgai gia Diuusi caoigali dai maisoimaasi taatatuldamu. ² Siora vaavoitudai Suusi Cristo āgai viaa guvucadadā Diuusi Ibaadā ismaacādā gārmaacai ibadagai utudui. Diuusi Ibaadā guvucadadā cāgacāta giñvusaitu taidā āDiaavora giñdagito nai imia iñagai aanā Diuusi āmadu cascādā camaitāagai issoimaasi ivuaada aanā. ³ Aoodami maitistutuidi iscāgacāta vuvāquiagi Moseesacaru sāllicamigadācādā, maiāgidi āgai sāllicami cascādā. Dāmos Diuusi ootoi gāmara sai āgai cāgacāta vuvaidana aoodami. Suusi Cristo arDiuusi maradā dai oodami duucai vuusai dāmos tomali āmo imidagai maisoimaasi idui āgai. Oodami arsoimaasi ivuaadami cascādā Suusi Cristo curusiaba gāmuuatu ducami isāgai arsoimaasi ivuaadamicamudai dai oodami camaisoimaasi ivuaadami duucai vii. ⁴ Diuusi idui gomaasi tāsai poduucai istutuidiña aatāma isāgiadagi istumaasi aagai sāllicamiā camaitivueeyi aatāma istumaasi aatāma āgai ipalidi baiyoma ivueeyi aatāma istumaasi ipalidi Diuusi Ibaadā.

⁵⁻⁶ Siora ivueeyi istumaasi āgi āgai ipalidi āgai mostatāgitoiña istumaasi iduñia alidi. Āgai maivīaā ibādagai utudui. Dāmos siora ivueeyi istumaasi ipalidi Diuusi Ibaadā āgai mostatāgitoiña istumaasi Diuusi Ibaadā ipalidi isivuaada āgai. Dai āgai gia viaa ibādagai utudui dai gāniibastacan taadacana. ⁷⁻⁸ Siora ivueeyi istumaasi āgi āgai ipalidi vūi vāala Diuusi. Āgai maitipalidi tomali maitistutuidi isāgiadagi Diuusi sāllicamigadā cascādā Diuusi maitistutuidi isbaigaliadagi āgaicādā.

⁹ Dāmos Diuusi Ibaadā aapimā gānāmadu daja cascādā maitivueeyi aapimā istumaasi āgi ipalidi baiyoma ivueeyi aapimā istumaasi ipalidi Diuusi Ibaadā. IsDiuusi Ibaadā maiāmadu daacagi oodami āgai maivaavoitudai Suusi Cristo. ¹⁰ Dāmos isaCristo āmadu daacagi oodami Diuusi cāgacāta nāijadamu āgai ducami istomali āmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascādā tomastuigaco oidacamū ibāadā. ¹¹ Diuusi duuacali Suusi Cristo coidadā saagidañdā daidā isDiuusi Ibaadā gānāmadu daacagi aida

gia siAascada coiya aapima Diuusi gAnduduaacaldamu. Diuusi Ibaada gAaamadu daja cascada.

¹² GiAaduñi aatama viaa isivuaadagi istumaasi Diuusi Ibaada ipalidi dai maisiu istumaasi aatama Aagi ipaliadagi. ¹³ Damos isaapima ivuaadagi istumaasi aapima Aagi ipaliadagi aida gia maiiimimu aapima Diuusi Aamadu. Baiyoma isDiuusi Ibaada guvucadadacada ivuaada aapima istumaasi Diuusi Ibaada ipalidi aida gia camaisoimaasi ivuaadamu aapima.

¹⁴ Siorea vaavoitudadagi isDiuusi Ibaada soicai sai caaga tatagitoina, Agai arDiuusi maamarada. ¹⁵ Diuusi Ibaada divia dai gAaamadu daaca agai cascada maitaagai isAabiada aapima Diuusi apan duucai amo piooñi Aabaidiña gaaamu. Aapima armaamarada Diuusi, Diuusi Ibaada ipalidi cascada. Cascada gaaagai isgArooga agada aatama Diuusi. ¹⁶ Dai Diuusi Ibaada garmaatutuli sai aatama saallicada arDiuusi maamarada. ¹⁷ Aatama arDiuusi maamarada cascada garmaaquimu agai istumaasi viaa poduucai isduucai maacai Agai Suusi Cristo. Aatama vaasacata oidaca ragai Suusi Cristo Amadu tavaagiata cascada viaa aatama issoimaa taatamadagi poduucai isduucai soimaa taata Agai.

¹⁸ Vaasacata siAascada tatagitoda aatama isDiuusi garmaquia agai mui naana maasi caAagaducami dai istumaasi soimaa taatamai aatama sivi maitaristumaasi. ¹⁹⁻²¹ Aidasi Adanacaru soimaasi idui Edeenata aida abiaadata divia ADiaavora oidigata dai Diuusi soimaa taatutuli Adanacaru dai ootoi oidigata muuquigami dai darai uuparai dai mui naana maasi istumaasi maicacAagaducami. SiAascada Suusi Cristo diviagi apamu tami oidigi daama dai vaasi vaavoitudadami Amadu daraajamu poduucai gamaatamu isvaavoitudadami saallicada arDiuusi maamarada amaasi uggitimu uuparai, dai vaasi soimaascami, dai muuquigami dai vaasi istumaasi maicAagadu oidigi daama, ADiaavora camaitaanada agai cascada. Daida vaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadamu tomali amo imidagai. ²² CaA maata aatama iscoocodagai, dai soimaa taataragai, dai muuquigami dai vaasi istumaasi soimaascami oidaga oidigi daama. ²³ Dai aatama ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo soimaa taatamai Aapa tomasi Diuusi Ibaada gAaamadu daja dai apiasoimaasi taatamai dai nanata siAascada gamaatamu isvaasi vaavoitudadami saallicada armaamarada tavaagiata dai aatama casi ipalidi isajiagi siAascada Diuusi garmaaquigi ibadagai utudui dai camaicoocorda ragai dai camaicoodamu aatama. ²⁴ Siorea caagacata vuvuquia Ahiadagi gaaagai isvaavoitudadagi dai nanatacagi siAascada Diuusi caagacata vuvaidagi soimaasi ivuaadami saagidañdara damos istumaasi canaijada oodami maitaagai isapiananatacagi. ²⁵ Baiyoma istumaasi mainaijada Agai gia gaaagai isnanatacagi dai isnanatacagi vaavoitudaitai amo istumaasi gomaasi garsoicai isnanatacagi maivui ñioocaitai Diuusi.

²⁶ Dai Diuusi Ibaada garsoicai Aapa ismamadadagi aatama maimaata isducatai dai maimaata istumaasi aagidagi Diuusi. Diuusi Ibaada daanaí Diuusi aatama garvaatará maiñiooquicada mosaijigai Agai. ²⁷ Diuusi caA maata istumaasi tatagitói oodami dai caA maata istaiya Alidi Diuusi Ibaada siuu duucu Agai daanaí Diuusi vaavoitudadami vaatará istumaasi Diuusi ipalidi.

²⁸ CaA maata aatama sai isoigada aatama Diuusi dai isivuaada istumaasi Diuusi ipalidi aida gia vaasi istumaasi avuaadagi aatmacada arsoiñi aatama Aagi garvaatará. Diuusi poduucai ipalidi saida arsoiñicana aatama garvaatará cascada. ²⁹ Tucamidata abiaadara Diuusi maata siorea acovai vuvaituda agai saida Aamaamaradacana. Diuusi Aagu abiaadara aagai sai siorea vaavoitudagi apan tuutiaca agai Diuusi marada ismaacada tavaí tavaagiañdara dai poduucai Diuusi marada arsiAagida ducamica agai. ³⁰ Dai acovai vuvaidacai aagidi sai Aagiditai caacana istumaasi aagiadagi Agai dai siorea Aagiditai caaca istumaasi aagai Diuusi. Diuusi caagacata naidi Agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Dai Diuusi aagai sai amo imidagai oidacamu Agai Amadu tavaagiata tomastuigaco.

³¹ Vaasi gomaasicada caA maata aatama isDiuusi saallicada garsoicai dai tomali amaadutai maivaamioma istuudii isDiuusi. ³² Diuusi ootoi gamara tami oidigi daama dai dagito sai soimaa taatana muucucui curusiaba tasai poduucai caagacata vuvacana aatama dai Diuusi saallicada garmaquia agai vaasi istumaasi tagito aatama poduucai isduucai ootoi Agai gamara sai caagacata garvuvaidana. ³³ Diuusi casi acovai garvuvaitu dai caagacata garnaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama cascada maitiipu siorea istutiadagi isgapiata garvuupiadagi Diuusi vuitapi tassoimaasi ivueeyi. ³⁴ Cascada maitiipu siorea gataañiagi masai soimaasi gartaatatludana. Suusi Cristo muu dai gooquigata apamu duaaca dai sivi saalisa padata daja Diuusi dai daanaí Diuusi aatama garvaatará. ³⁵ Aliasí garoigadai Suusi Cristo dai tomastuigaco garoigada agai, tomasi soigatalidi aatama,

siapla coococoiñicagi, siapla soimaa taatamadagi, siapla arsoituutuigamicagi siapla gargagavia agadagi aa, siapla garcooda agadagi aa,³⁶ poduucai oojisi Diuusi ñiooquidatla:

Sioora ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi aa aoodami cooda agaiña.

Agai poalidiña saida arcacagai iscoodadagi apan duucaai vustaqui.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquidatla. ³⁷ Damos vaascata vaasi gomaasi maitarsoibicai isvaavoitudadagi aatama baiyoma garsoicai isvaamioma caaga vaavoituda aatama dai Suusi Cristo garoigadai daida garsoicai aapla. ³⁸ Tomali amo istumaasi maisobicai Diuusi isgaroigadagi tomali Diuusi tataañicaruda, tomali adiaavora tataañicaruda, tomali istumaasi apavueeyi sivi tomali istumaasi apaduñia agai gooquidatla, tomali adiaavora ³⁹ tomali amo istumaasi ismaacada oidaga tavaagiatla tomali amo istumaasi ismaacada oidaga oidigi daama, tomasi coi aatama vaascata Diuusi garoigadai cascada ootoi gamara Suusi Cristo tami oidigi daama sai agai caagacata garvuvaidana.

9

¹⁻³ Giñaaduñi judidíu aliási ipalidi aana isvaavoitudagi aapima Suusi Cristo. Tucara dai tasata alia soigñaliñiña aana aapimacada. Suusi Cristo amadu Diuusi Ibaada caaga maata issaallicada arvaavoi ansai aana ipalidi isDiuusi gajiaadara giñviaagi isgomaasi arsoiñicagi iscaagacata vuvauia aapima. ⁴ Aapima arjudidíu dai Diuusi gamaamara duucaai gannaídi dai gnaaduñicaru naidiña isducatai Diuusi dadadacai gansaagida. Diuusi aagidi ganaduñi Avraañicaru dai Davicaru saida iduñia agai mui naana maasi cacagaducami cajiudadla vaatarla, dai Diuusi maa saalicami Moseesacaru, dai Diuusi aagidi isducatai gaagai issiaa duutuadagi Diuusi, dai Diuusi aagidi isamo imidagai ootosa agaitadai amo caagacata vuvuidami. ⁵ Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocararu arganaaduñicaru. Agai ismaacada Diuusi ootoi saida arcacagacata vuvuidamicana agai arjudíu aapla daida arDiuusi dai agai taanaí vaasi istumaasi oidaga oidigi daama dai tavaagiatla. Dai aana ipalidi isoodami caaga ñioocadagi Diuusi vaatarla tomastuigaco.

⁶ Tomasi maivaavoitudai muiditai judidíu dai maitarDiuusi maamarada, vaascata vaasi istumaasi aagadagi Diuusi vaasi apavueeyi. ⁷ Maisiu vaasi Avraañicaru cajiudadla vaavoitudai apan duucaí agai dai maisiu vaascatai viaaca agai istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai maquia agai, mosaca Avraañicaru cajiudadla ismaacada vuvaja Isaañidara. ⁸ Poduucai gamaata sai maisiu vaasi Avraañicaru cajiudadla arDiuusi maamarada mosacaasi agai ismaacada vaavoitudai ismaacada Diuusi aagidi Avraañicaru, agai arDiuusi maamarada. ⁹ Diuusi aagidi Avraañicaru sai amo uumigicada divia agaitadai apamu sai amaasi Saara marata agaitadai.

¹⁰⁻¹³ Aidasi Reveca nonoacatadai Diuusi aagidi sai cucuatai maamaraca agai sai amoco Esaú taagiduca agai dai agamai Jaco daida agaducadioma arpiooñigadaca agaitadai aliducada tomasi maiquia vuvaja dai maiquia ivuaadana tomali amo istumaasi caagaducami tomali soimaascami. Daida Isaa arroogada laali. Dai Diuusi aagidi sai oigadai Jaco dai caladai Esaú. Poduucai gamaata isDiuusi istutuidi isacovai vuvaidagi sioora ipaliadagi.

¹⁴ Vaascata vaasi gomaasicada maitaaagai isaatama pocaiti adagi sai Diuusi maicaga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi potatadai Moseesacaru: “Aana soigñaliñiadamu dai caagacata naijadamu sioora ipaliada aana”. ¹⁶ Poduucai gamaata isDiuusi caagacata naidi oodami maisiu mosipaliditai oodami sai caagacata naidiñi tomali caagacata oidacatai baiyoma Diuusi soigñalidi oodamicada cascada caagacata naidi. ¹⁷ Diuusi ñiooquidatla pocaiti sai Diuusi potatadai aragada Ejiipitara oidacami: “Aana gadagito isarraica aapi vai poduucai gamaatana iñsaana alia viaa guvucadagai dai poduucai gamaatana vaasi oidigi daama sioora aana”. ¹⁸ Dai Diuusi soigñalidi siooracada ipalidi agai dai Diuusi maidadagitoi isaañiadagi sioora ipaliada agai.

¹⁹ Isamaadutai giñtacacagi: “IsDiuusi maidadagitoi isaañiadagi oodami tuisi gapiara vuupai Diuusi oodami ismaañiadagi”. ²⁰⁻²¹ Ducami isajaayi ñioocadamudai vaascata maitaaagai ispotatada agai lajaatadami: “¿Tuipasi poduucai idui giñuusu?” Damos oodami maitaaagai isñiooquidagi Diuusi. Diuusi idui oodami cascada viaa saalicami isivuaadagi oodamicada isducatai ipaliadagi. Cal maata vaascatai isDiuusi idui oodami cascada oodami maivia saalicami ispotatadagi Diuusi: “¿Tuipasi poduucai giñdúi?”

²² Tucamidara caquivacai oidigi abiaadara Diuusi maivui baamucui ismaacada soimaasi ivueeyi dai maisoimaasi taatamituldíu vaascata amo imidagai soimaa taatatuldamu poduucai gamaata isDiuusi alia viaa guvucadagai. ²³ Vai poduucai gamaata isaliási garoigadai Diuusi aatama ismaacada acovai garvuvaitu agai dai caagacata gannaídi daida garvuuquia agai tavaagiamu. ²⁴ Diuusi acovai vuvaitu amoco arjudidíu saagidañidara dai aa ismaacada

maitarjudidü saagidaiñdara. ²⁵ Osea ooja Diuusi ñioquidara istumaasi aagai Diuusi sai pocaiti:

Ismaacada maitarjudidü saagida gaagamu aanla aa vaidla argiñmaamaracana. Dai oigladamu aanla agai tomasi laquioma tomali amaadutai maioigadaña.

²⁶ Dai ismaacada laquioma potatadai aapimla maitargiñmaamara.

Sivi povantadamu aanla aapimla argiñmaamara. Aanla atagai dai tomastuigaco oidaga.

Ascaiti Diuusi. ²⁷ Isaia pocaiti aagaitai ajudidü: "Tomasi judidü alia muidu vaascata chi laqui cagacata vuvaquimu. Poduucai isduucai maibaiga isacaldi lorai poduucai larai maitistutuidi isacaldi ajudidü ismaacada oidaga oidigi daama sallicada muidu agai cascada. ²⁸ Si laascada Diuusi gaagacai soimaa taatutuda agadagi oodami oidigi daama agai otoma naatomu". ²⁹ Dai laquioma pocaiti larai Isaia:

Diuusi agai dai taanaai vaasiaacatai.

Isagai maicagacata vuvaidamudai chilaqui aida gia aatama aran duufimudai Sodoomata oidacami dai Gomorata oidacami.

Ascaiti Isaia.

³⁰ Vaasi gomaasicada gamaata sai tomasi ismaacada maitarjudidü maivuam analidina isvaavoitudagi Diuusi sai agai cagacata naidina dai todian duucai vaavoitu vai Diuusi cagacata naidi. ³¹ Vaidla ajudidü ganaajagaina islagiadagi vaasi Moseesacaru sallicamigada sai poduucai Diuusi cagacata naidina agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaascata agai maitistui iscala lagiadagi Moseesacaru sallicamigada. ³² Agai maitatagitoina ismosvaavoitudacai Suusi Cristo Diuusi cagacata naidina ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, baiyoma polidina agai sai lagiditai Moseesacaru sallicamigada Diuusi cagacata naidina ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada vui baacoi agai Suusi Cristo. ³³ Dai Isaia ooja isduucai aagidi Diuusi:

Ootosdamu aanla Cristo ajudidü dai muidutai agai vui baacoimu Cristo.

Damos siora vaavoitudagi maiviacamu istuisi siaa aradagi.

Poduu ooja Isaia isduucai aagidi Diuusi.

10

¹ Giñaaduñi sallicada ipalidi aanla iscagacata vuvaquiyagi ajudidü cascada mamadai aanla sai Diuusi cagacata vuvaidana. ² Cal maata aanla isagai sallicada siaa duutudai Diuusi dai ganaajagai isvuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi damos maimaata. ³ Agai maimaata cal is-Cristo muu curusiaba sai Diuusi oigaldana soimaascamigada dai cagacata naidina ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada maivaavoitudai Suusi Cristo. Baiyoma ganaajagai islagiadagi vaasi Moseesacaru sallicamigada poliditai sai poduucai Diuusi cagacata najada agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁴ Maiquiaa diviacai Cristo ajudidü ganaajagaitadai islagiadagi vaasi Diuusi sallicamigada agai polidina islagiditai sallicamigada Diuusi cagacata naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Damos Diuusi ootoi Cristo tami oidigi daama sai agai cagacata naidina oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai sivi gaagai isvaavoitudagi Cristo maisu sallicami.

⁵ Moseesacaru poduucai ooja sai ismaadutai istutiadagi islagiadagi vaasi sallicami dai maisoimaasi ivuaadagi tomali amo imidagai sai poduucai istutuidi iscagacata vuvaquiyagi. ⁶ Damos Diuusi cagacata vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo. Gantagitovurai isSuusi Cristo cadivia tavaagiañdara, ⁷ daida ismuu agai dai aran du-aaca coidala saagidaiñdara. ⁸ Dai aanla gaaagidi aipacoga sai Diuusi cagacata vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo dai tomasiora istutuidi isvaavoitudagi siuu du-ucu ipaliadagi. ⁹ Siora pocaitiadagi sai Suusi Cristo artaanaadamigada daida isvaavoitudadagi sai Diuusi duacali Suusi Cristo coidada saagidaiñdara Diuusi cagacata vuvaidi. ¹⁰ Mosvaavoitudacai Diuusi cagacata naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai siora aagiadagi aa sai vaavoitudai Diuusi cagacata vuvaidi.

¹¹ Pocaiti Diuusi ñioquidara sai siora vaavoitudagi Suusi Cristo maiviacamu istuisi siaa aradagi. Cristo ivueeyi istumaasi aagai cascada. ¹² Diuusi amadugan duucal cagacata vuvaidi ajudidü dai ismaacada maitarjudidü. Diuusi amadugan duucal taanaai dai nuucada ajudidü dai ismaacada maitarjudidü dai soigalidi vaasicada siora aagiadagi sai oigaldana soimaascamigada. ¹³ Pocaiti Diuusi ñioquidara: "Vaascatai siora vaavoitudagi dai daanadagi Diuusi, Diuusi cagacata vuvaidamu". ¹⁴ Damos ismaacada maiquia vaavoitudai Diuusi siaadara aagidina sai oigaldana soimaascamigada. Dai ismaacada

maiquia caa Diuusi ñiooquida siaadara vaavoitudana. Dai ismaitiipucagi soora aagiadagi Diuusi ñiooquida, ¿ducatai caacana agai? ¹⁵ Dai ismaitiipucagi soora ootosagi oodami saida gaaagidiña Diuusi ñiooquida poduucai tiipu soora gaaagiadagi. Damos Diuusi gia caooto gafiñiooquituldiadamiga. Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Baiganalidiña oodami siascada taaagiagi amo Diuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada gaaagiadagi sai Diuusi iibastudacan tadatuda alidi oodami iibada”.

¹⁶ Damos maisiu vaascatai vaavoitu Diuusi ñiooquida. Isaíacaru potatadai Diuusi: “GiñDiuusiga baitoma tomali amaadutai maivaavoitu aidasi aagidi aatama gafiñiooquituldiadamiga gafiñiooqui oodami”, astatadai Isaíacaru. ¹⁷ Tomali amaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi Suusi Cristo asta siascada caa isDiuusi ñiooquituldiadamigada aagiadagi isSuusi Cristo caagacara gavuvaidi.

¹⁸ Damos ajudidú gia caa Diuusi ñiooquida. Pocaiti Diuusi ñiooquidara: Tomasiaacoga gaaagai Diuusi ñiooquida.

¹⁹ Daidá ajudidú sallicada maata Diuusi ñiooquida pocaiti Moseesacaru: Diuusi caagacara vuvaidamu ismaacada maitarjudidú dai maimaatatadai Diuusi ñiooquida vai poduucai baacoíña ajudidú.

²⁰ Dai Isaí maíduaacuítai ñioo dai agai istumaasi aagidi Diuusi:

Tomasi maitatacaai ismaacada maitarjudidú isducatai istutuidi isgiñmatiagi vaascara ootoi aana giñiooquituldiadamiga sai aagidana isducatai istutuidi isgiñmatiagi tai agai giñmaí.

Ascaiti Diuusi. ²¹ Dai agai Isaí istumaasi aagidi Diuusi aagaitai ajudidú:

Vaascara oigadai aana giñmaamara dai daanaí sai ama duucái gantatagitona sai camaisoimaasi ivuaada agai dai siaa giñduutudana.

Damos agai gajiaadara giñviaa dai maitiñlaagi.

Ascaiti Diuusi.

11

¹ Aana maipocaiti sai Diuusi gajiaadara viaa ajudidú. Siaadara pocaitiña aana. Aana ara arjudidú di. Dai aana arcajitudada giñaduñicaru Avraaí dai Benjamín. ² Diuusi laqui abiaadara acovai vuvaitu ajudidú cascada maigajiaadara vipieeyi. Tagitovurai isducatai oojisi Diuusi ñiooquidara. Eliasi gamamadai dai pocaiti: ³ “GiñDiuusiga ajudidú alia soimaasi ivueeyi. Agai coi gafiñiooquituldiadamiga dai suuli altar siaaco siaa gaduutudaiña agai dai mosaca aana vii dai giñmuua alidi agai aana ara”, ascaiti Eliasi. ⁴ Damos Diuusi potatadai: “Quiaa oidaga cuvaracami mil oodami ismaacada giñsaa duutudai. Aana nuucada agai dai agai maisiaa duutudai amoono ismaacada Baal taagidu”, ascaiti Diuusi. ⁵ Dai sivi ara oidaga amoco ismaacada siaa duutudai Diuusi. Diuusi caagacara naidi agai cascada acovai vuvaitu. ⁶ Agai maitivueeyi tomali istumaasi caagaducami istucada caagacara naijadagi Diuusi. Baiyoma Diuusi ipali cascada caagacara naidi.

⁷ Ganaagidamu aana istumaasi aradui. Ajudidú matia aliditadai isducatai caagacara vuvaiagi damos chilaquiatai maí, mosaca agai ismaacada Diuusi acovai vuvaitu. Dai Diuusi dagito isagaa maimaata caacana dai cascada maimaí agai. ⁸ Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Diuusi dagito sai agai maimaata caacana istumaasi aagai ñiooquituldiadamigada cascada maimaí agai dai sivi maiquiaa maata caa agai”, ascaiti Diuusi ñiooquidara. ⁹⁻¹⁰ Pocaiti Davicaru ara:

Agai cueeyi caagaducami cuadagai cascada poalidi sai Diuusi caagacara naidi, damos maitarvaavoi.

Dai agai maimaata isDiuusi soimaa taatatulda agai. Agai soimaasi ivueeyi cascada.

Dai tomastuigaco soimaa taatacamu agai.

Ascaiti Davicaru.

¹¹ Dai vaascara Diuusi maigajiaadara viaa ajudidú, tomasi soimaa taatamai. Damos ajudidú gia gajiaadara vai Suusi Cristo aidasi divia agai dai caagacara vuvaida agaitadai dai cascada ismaacada maitarjudidú saagida gaaagai isSuusi Cristo arcacacara vuviadami dai mudutai vaavoitudai saida ajudidú naiditai gomaasi vaavoituda alidiña ara. ¹² Aidasi ajudidú soimaasi ivuaadatadai dai gajiaadara viaa Suusi Cristo poduucai aidá abiaadara Diuusi caagacara naidi agai ismaacada maitarjudidú vaasi oidigara oidacami dai siascada apamu vaavoitudagi ajudidú Diuusi sallicada aliasi caagacara naijadamu vaasi oodami oidigi daama oidacami.

¹³ Sivi ganaagidamu aana amo ñiooqui aapima ismaacada maitarjudidú. Caa maata aapima isDiuusi giñootoí ansai aana aagidana ismaacada maitarjudidú sai Suusi Cristo

arcalagacarla vuviadami. Istumaasi ganaagidi sallaicada gaaagai masmaatlacagi. ¹⁴ Dai sallaicada ipalidi aana isgñaaduñi judidíu vaavoitudagi Suusi Cristo dai poduucái calagacarla vuvauquiagi naiditai isaapimla vaavoitudai. ¹⁵ Diuusi gajiaadara viaa ajudidíu ismaacada maivaavoitudai dai aidla abiaadara ootoi gñiñiooquituldiadamiga ismaacada maitarjudidíu saagida cascada agai casi istutuidi isarmaamaradlacagi Diuusi. Dai siasscada ajudidíu apamu vaavoitudagi Diuusi vai Diuusi calagacarla nlijadagi ducami isduduacamudai agai. ¹⁶ Diuusi acovai vuvaitu ajudidíu aaduñlacardu cascada vlassi ajudidíu aracovai vuvaidada Diuusi larla.

¹⁷ Diuusi cagajiaadara viaa lamoco judidíu cajiudadla ismaacada maivaavoitu dai lamoco aapimla ismaacada maitarjudidíu ismaacada cavaavoitudai casi arDiuusi maamarada vai calagacarla gannlidi poduucái isduucái calagacarla naidi agai ajudidíu ismaacada vaavoitudai. ¹⁸ Diuusi ñiñiooquituldiadamigada ismaacada ganaagidi Diuusi ñiooquida arjudidíu daidla acalagacarla vuviadami arjudíu larla cascada aapimla ismaacada maitarjudidíu maitaagái issoiduucái nlijadagi ajudidíu.

¹⁹ Damos isaapimla ismaacada maitarjudidíu pocaiti adagi sai Diuusi gajiaadara viaa ajudidíu sai poduucái aapimla armaamaradacana Diuusi ²⁰ gaaagai istatagitodagi aapimla sai ajudidíu maivaavoitudai sai cascada Diuusi gajiaadara viaa agai. Damos aapimla arDiuusi maamarada vaavoitudaitai. Cascada aapimla maitaagái isgagarducada ganliadagi. Baiyoma gaaagai issiaa duutuadagi Diuusi vai agai maigajiaadara ganviaagi aapimla. ²¹ Diuusi gajiaadara viaa ajudidíu daidla istutuidi isgajiaadara ganviaagi aapimla larla. ²² Sallaicada clla tuiga Diuusi damos vlasscara soimaa taatamituldi oodami. Diuusi soimaa taatamituldi agai ismaacada maivaavoitudai damos Diuusi clla tuiga aapimla ganvui. Damos aapimla aliási gaaagai isapiavaavoitudadagi Diuusi vai poduucái agai maigajiaadara ganviaagi. ²³ Dai isaa judidíu vaavoitudagi Diuusi aidla gia armaamaradacamu Diuusi larla. Diuusi istutuidi iscalagacarla vuvaidagi tomasioora sioora vaavoitudagi. ²⁴ Isaapimla ismaacada maitarjudidíu calaga istutuidi isarmaamaradlacagi Diuusi tomasi laquioma maitarmaamaradacata dai Diuusi, vaamioma calaga istutuidi ajudidíu Diuusi acovai vuvaidada siarmaamaradlacagi Diuusi.

²⁵ Giñaaduñi, aana ipalidi ismaataca aapimla amo istumaasi istumaasi maiquiaa maata tomali amaadutai vai poduucái maigagarducada ganliada aapimla poliditai sai vaamioma sastuduga aapimla siljudidíu. Lamoco ajudidíu saagida vupuiirutu dai momaascamu agai asta siasscada Diuusi calagacarla vuvaitu vlassi ismaacada maitarjudidíu ismaacada calagacarla vuvaida agai Diuusi. ²⁶ Siasscada poduucái larla duñiagi amaasi Diuusi calagacarla vuvaida agai vlassi ajudidíu. Pocaiti Diuusi ñiooquidara larla: Calagacarla vuviadami vuusia agai ajudidíu saagidañidara. Dai agai ama duucái tatagitoitula agai ajudidíu sai camaisoimaasi ivuaadana. ²⁷ Dai oigaldamu agai vlassi soimaascamigada poduucái isduucái aagidi Diuusi ajudidíu. Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

²⁸ Muidutai ajudidíu maioojoidi iscalacagi isSuusi Cristo arcalagacarla vuviadami dai agai vui vatta Diuusi dai poduucái aapimla ismaacada maitarjudidíu istutuidi iscalagacarla vuvauquiagi. Damos vlasscara Diuusi quiaa oigadai ajudidíu, Diuusi acovai vuvaitu aaduñlacardu cascada. ²⁹ Laquioma Diuusi acovai vuvaitu ajudidíu sai agai armaamaradacana. Dai aagai sai calagacarla nlijada agai vlassi ajudidíu tomastuigaco dai Diuusi vlasscara ivueeyi istumaasi aagai. ³⁰ Laquioma aapimla maiलगिदिña Diuusi damos sivi ajudidíu maiलगिदि Diuusi dai poduucái Diuusi calagacarla gannlidi vaavoitudaitai aapimla. ³¹ Dai Diuusi soigaliadamu ajudidíu dai oigaldamu soimaascamigada agai larla siasscada agai ama duucái gantatagitoi. ³² Dai Diuusi ñiooquida pocaiti isvlassi oodami arsoimaasi ivuaadami dai lagi oodami clla maata isarsoimaasi ivuaadami dai poduucái clla maata oodami isaliási tagitoi isDiuusi oigali soimaascamigada.

³³ Sallaicada clla tuiga Diuusi. Aliási saituduga agai dai maata vlassiacatai. Oodami maimaata vlassi istumaasi ivueeyi Diuusi dai istumaasi tatagitoi. ³⁴ "Tomali amaadutai maitistutuidi ismaatiagi istumaasi tatagitoi Diuusi. Tomali amaadutai maimaata tuli Diuusi tomali amo istumaasi. ³⁵ Tomali amaadutai maitistutuidi isoidagi Diuusi amo istumaasi sai poduucái Diuusi calagacarla naidiña". ³⁶ Diuusi idui vlassiacatai dai Diuusi guvucadacada quiaa calaca oidigi. Vlassi oodami aliási gaaagai iscalaga ñioocadagi Diuusi vui tomastuigaco.

12

¹ Giñaaduñi Diuusi casoigalli aapimlacada dai oigali gansoimaascamiga cascada aana gandaanai masai potatadaiña Diuusi masaidla ivuaada lidíu istumaasi agai ipalidi. Dai

caagacafa avar oidaca dai camaisoimaasi ivuaada. Caagadu ispoduucai tatalagitodagi aapima dai poduucai ivuaadagi. Poduucai gaaagai issiaa duutuada aapima Diuusi. ² Maitavar apaan duucai oidaca asoimaasi ivuaadami baiyomavar ama duucai gantatagito dai poduucai ama duucai oidacamu aapima. Dai poduucai maatacamu aapima istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. Diuusi baigalidi ispoduucai ivuaada aapima daida arvaagami aapima gamvvaatara poduucai vaamioma caaga vaavoitudamu aapima. Gomaasi arvaamioma caaga ducami sila tomastumaasi istumaasi isivuaadagi aapima.

³ Diuusi caagacafa giñnaidi dai giñmaa saallicami ansai gamamaatatuldiña istumaasi agai ipalidi cascada gnaagidi aana sai maitaagai isgagarducada ganaliadagi. Caagavar gantatagitoda. Tatalagitodavurai istumaasi arvaavoi istumaasi istutuidi aapima isivuaadagi dai tatalagitodavurai silasi vaavoitudai aapima Diuusi. ⁴ Amo oodami moo dai noonova dai lacaso dai maisiu mosacaasi gomaasi. Gamocada maitivueeyi istumaasi ivueeyi ganoonovicada dai ganoonovicada maitivueeyi istumaasi ivueeyi galacasocada. ⁵ Poduucai lapa aatama vaavoitudami tomas muidu vaascaga aatama alamo adunuma ducami vaavoitudaitai Suusi Cristo dai Suusi Cristo argartlaanadamiga.

⁶ Vaascatai istutuidi isivuaadagi amo istumaasi Diuusi garmaacai guvucadagai isducatai agai ipalidi. Istumaasi istutiada aatama isivuaadagi gaaagai iscaaga ivuaadagi. IsDiuusi maaquiagi guvucadagai lamadutai aapima sai aagiña istumaasi agai gnaagiadagi, gaaagai masaagadagi poduucai isduucai ganmamaatatuli aatama. ⁷ IsDiuusi maaquiagi guvucadagai aa sai soicafiña oodami, gaaagai iscaaga soicadagi. Isamaadutai maatai gamamaatatuldiadagi Diuusi ñiooquida, gaaagai iscaaga gamamaatatuldiadagi. ⁸ Siorea maata soicadagi aa sai vaamioma vaavoitudana agai, gaaagai ispoduucadagi. Siorea mui gamaacadagi tumiñsi Diuusi aa duiñdada vaatara maitaagai isgaducada aliadagi mui gamaacaitai. Siorea gataaanadagi gaaagai iscaaga gataaanadagi isduucatai baigaliadagi Diuusi siorea daiviadagi acococoidada daida asoitutuigami gaaagai isbaiganaliadagi.

⁹ Saallicada avar ganoiglada aipacoga. Dai gajiaadara avar viaa vaasi istumaasi soimaascami dai mosacaasi istumaasi caagaducami ivuaada. ¹⁰ Ganoigladavurai aapima gansilaagama duucai. Gaaagai issiooma gagarducada duucai najjada aapima aa isaapima lagi.

¹¹ Maitavar paparaaca. Ivuaadavurai istumaasi Diuusi ipalidi baiganaliaragacada.

¹² Baigavar analiada aapima nanaracatai masilaascada iimi agai lavaagiamu dai lamadu oidaca agai Diuusi. Maitavar vui ñioocada Diuusi masilaascada soimaa taatamadagi. Vaascaga avar daanada Diuusi.

¹³ Oidadavurai aa vaavoitudadami soituutuigami mastumaasi viaacagi. Dai caagavar miadagiada iimadami ismaacada gandaiviadagi.

¹⁴ Silaascada soimaasi gantaatamituldiadagi aa, daanadavurai aapima Diuusi sai agai oigaldiana soimascamigada dai caagacafa vuvaidana. Dai maigalnaasi ñioocada aapima agai vui.

¹⁵ Silaascada ganaaduñi baiganaliadagi aapima lapa gaaagai masbaiganaliadagi, dai silaascada ganaaduñi soiganaliadagi aapima lapa gaaagai massoiganaliadagi.

¹⁶ Caagacafa avar gannajada aipacoga. Maitavar gagarducada ganaliada. Caagacafa avar najjada soituutuigami. Maitavar povanaliada aapima masialia sastudaga. ¹⁷ Maitavar soimaasi ivuidiada siorea soimaasi ganvuidiada aapima. Mosgoalagi istumaasi caagaducami avar ivuaada aapima vaascatai vuitapi. ¹⁸ Maitavar vuidara vaataca aa oodami tomasi agai ganvuidara vaata. ¹⁹ Giñaduñi isamaadutai soimaasi ganduñidagi aapima maitaagai issoimaasi taatatuldiagi. Diuusi soimaasi taatatuldiamu. Diuusi ñiooquidara pocaiti: "Aana agai dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami", ascaiti Diuusi. ²⁰ Dai pocaiti lapa: "Isgansasaayu biugicoñicagi, bibiadavurai aapima, dai istonocoñicagi, oidavurai suudagi. Ispoduucai ivuaada aapima siaa aratudamu aapima", ascaiti Diuusi ñiooquidara. ²¹ Maitavar vuidara vaataca aa oodami baiyoma caagacafa oidaca aapima dai poduucai diaavora camaitistuidimu issoimaasi ganduñituldiagi.

13

¹ Vaascatai aliase gaaagai isaaagiadagi atataaanadami. Diuusi darai vaasi tataaanadami, tomali amaadutai maivia saallicami lagi, Diuusi agai dai maacai. ² Poduucai ismaacada maiilagidi atataaanadami agai vuidara vaata istumaasi gataaanai Diuusi, dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu. ³ Atataaanadami maiabacatai siorea maisoimaasi ivueeyi mosacaasi ismaacada soimaasi ivueeyi. Siorea maiabiacata aliadagi atataaanadami maitaagai issoimaasi ivuaadagi, sida atataaanadami caaga ñioocadamu gavui. ⁴ Agai arpipioofigada Diuusi daida ivueeyi istumaasi caagaducami aapima gamvvaatara. Damos

sioora soimaasi ivuaadagi gaaagai isallbiada atataaanadami. Agai viaa sallowicami issoimaasi taatatuldiagai asoimaasi ivuaadami. ⁵ Cascada gaaagai isaaigiadagi atataaanadami maisiu mosmaisoimaasi taatamada aliditai gomaasi gaaagai isipaliadagi isivuaadagi cascada. ⁶ Atumiñsi vuudami arpipiooñigada atataaanadami cascada maacai aapima tumiñsi, vlassi uumigi istuigaco gataanaí agai.

⁷ Anamaquidavurai istumaasi vuaatuldi. Siaavar duutuada atataaanadami lapa. ⁸ Maitaaagai isapiagavuaatuldiadagi. Ganoigadavurai aipacoga. Sioora oigadaa aa agai ivueeyi istumaasi gataanaí Diuusi. ⁹ Diuusi agidi gasallowicamiga Moseesacaru dai potatadai: “Maitavar googosi ganducamica, dai maitavar gacoodada, dai maitavar lasivuaca, maitavar yaatagada tomali amaadutai, maitavar viaaca aliada gavustuidaga”. Sioora aliási oigadaa aa oodami dai sallowicada ipaliadagi sai Diuusi soicaíña isoigadaa aa oodami apan duucái lagi agai gaoigadaa, poduucái agai gia lagi vlassi istumaasi gataanaí Diuusi. ¹⁰ Sioora oigadagai aa oodami agai maisoimaasi ivueeyi baiyoma ivueeyi vlassi istumaasi Diuusi gataanaí.

¹¹ Dai vlassi gomaasi ivuaada aapima tatagitoitai isotoma dagavuscaí gotasai dai sivi cavaamioma miaadimi istuigaco iimia ragai aatama tavaagiamu cascada gaaagai isvaamioma calaga ivuaadagi Diuusi aa duiñdada. ¹² Cayoga ugidagai siási oidaca ragai aatama tami oidigi daama siaaco aliási soimaasi ivueeyi oodami. Dai miaadimi istuigaco oidaca ragai aatama Diuusi lamada siaaco tomali amaadutai maisoimaasi ivueeyi. Cascada gaaagai isgajiaadara viaagi vlassi soimaascami. Daida ivuaadagi istumaasi calagaducami. ¹³ Maitavar navacorada, dai maitavar googosi ganducamica dai maitavar oomaliaca, maitavar lagacoitaraca, baiyoma calagacara oidaca aapima duucami iscalamadu oidacamudai Diuusi. ¹⁴ Apan duucái avat oidaca aapima Suusi Cristo maitavar ivuaada aliada istumaasi soimaascami tomali maitatagitoda gomaasi.

14

¹ Isamo vaavoitudadami maicaa maata caacagi vlassi istumaasi gamamaatuldi aana lamadu aa ojootosada Suusi Cristo vlasscata calagavar miaadagiada. Damos maitavar ganvupui ñioocada aagaitai ismaicaga maata caa agai lamo istumaasi. ² Lamoco vaavoitudai saida istutuidi iscuadadagi tomastuma cuaadagai vai aa ismaacada maicaga maata caa istumaasi gamamaatuldi aatama maicueeyi baabaidi. ³ Ismaacada cueeyi baabaidi maitaaagai issoiduucái naijadagi agai ismaacada maicueeyi. Dai ismaacada maicueeyi baabaidi maitaaagai ispotatadagi agai ismaaca cueeyi sai maicaga ivueeyi, Diuusi calagacata naidi vlasscatai cascada. ⁴ Tomali amaadutai maiviaa sallowicami ispotatadagi gapipiooñiga sai maicaga ivueeyi. Lagi aamuda viaa sallowicami isaagiadagi iscalaga ivueeyi ismaicaga lapa. Vlassi lvaavoitudadami arDiuusi pipiooñigada dai Diuusi istutuidi iscalaga iduiñtuldiagi.

⁵ Lamoco vaamioma siaa duutudai lamo tasai siaa tasai dai aa polidí sai vlassi tasai atlagai vaa. Vlasscatai gaaagai iscalaga maatacagi istumaasi ipalidí isivuaadagi sai gaaagai isivuaadagi. ⁶ Sioora siaa duutudai lamo tasai agai povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi. Dai sioora maisiaa duutudai tomali lamo tasai agai povueeyi siaa duutudai aliditai Diuusi. Dai sioora cueeyi baabaidi agai povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi dai baigalidí agai Diuusi vui. Dai sioora maicueeyi baabaidi agai povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi dai baigalidí agai Diuusi vui.

⁷ Lvaavoitudadami maitivueeyi mosacaasi istumaasi lagi ipalidí tomali maimaata sallowicada tomali isduucatai coi agai. ⁸ Vlassi vaavoitudadami arpipiooñigada Suusi Cristo quiaa oidacatai tami oidi daama dai coocai lapa. ⁹ Suusi Cristo muu tai Diuusi duaacali saida atataaanadamigadacana vaavoitudadami ismaacada quiaa oidaga dai ismaacada cacoi.

¹⁰ Damos aapima maitartataaanadami cascada maitaaagai ispotatadagi aa ismaicaga ivueeyi, tomali maitaaagai issoiduucái naijadagi. Vlasscatai viaa aatama isvuidara quiquivagi Suusi Cristo sigai aagamu istumaasi calaga ivuaadana aatama dai istumaasi maicaga ivuaadana aatama. ¹¹ Diuusi ñiooquidara pocaiti: Sallowicada lraavoi isamo imidagai vlasscatai maatamu iñsaana lragai ismaacada vaamioma taanaí daidí giñsiaa duutuadamu.

Dai vlasscatai calaga ñioocadamu aana gimvattara. Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

¹² Poduucái vlasscatai aatama aagidamu Diuusi istumaasi ivuaadana.

¹³ Amaasi camaitarñiooquiadamu aatama aipacoga baiyoma maitaagai isivuaadagi aatama tomali amo istumaasi istucada soimaasi duifituliadi aa. ¹⁴ Caa maata aanla istomali amo cuaadagai maidaidarsi vaavoitudacai Suusi Cristo. Damos sioora polliadagi sai daidarsi amo cuaadagai agai gia maitaagai iscuaadagi. ¹⁵ Isamaadutai cuaadagi amo istumaasi vuitapi agai ismaacada polliadi sai daidarsi dai vaascata uugiagi aapa, ismaacada apaga uugiagi ducami ismaioigadagi agaa. Maitaagai massoiamaasi iduifituliadi aa mosugia aliditai amo istumaasi. Suusi Cristo muu agai vaatar vaasi. ¹⁶ Maitavar dagitu aa ispocaitadagi masai maicaga ivueeyi tomasi aapima gimvaatar maitarsoimaascami. ¹⁷ Diuusi aragai dai laanla vaasi vaavoitudadami. Diuusi maisi vuaama alidi istumaasi cuaadagi oodami tomali istumaasi yadagi vaamioma ipalidi agai iscalagaca oidacagi oodami, dai maitancooadagi dai sai baiganalidina. Diuusi Ibadala garsoicai sai poduucai ivuaadana. ¹⁸ Ismaacada poduucai oidaga agiditai Suusi Cristo, agai ivueeyi istumaasi Diuusi ipali vaidaloodami calaga ñioocada agai vaatar.

¹⁹ Cascada garaajagai aatama isivuaadagi aagi istumaasi garsoicai ismaitarcooadagi dai vaamioma calaga maatacagi dai agiadagi Diuusi ñiooquida. ²⁰ Saallicada maitaagai iscuaadagi baabaidi ispoduucai soimaasi iduifituliadi aapima aa vaavoitudadami vai agai vaamioma maicalaga maata calacagi dai vaamioma maicalaga agiadagi Diuusi ñiooquida. Vaavuava sai tomali amo cuaadagai maidaidarsi. Damos vaascata maicalagadu isamaadutai cueeyi baabaidi ispoduucai soimaasi iduifituliadi aa. ²¹ Aliasi arcaga ismaicuaadagi baabaidi, tomali maitayadagi, tomali maitivuaadagi tomali amo istumaasi istucada soimaasi iduifituliadi aa vai agai vaamioma maicalaga maata calacagi dai vaamioma maicalaga agiadagi Diuusi ñiooquida. ²² Ismaacada vaavoitudai sai maidaidarsi tomali amo cuaadagai maitaagai isaagiadagi oodami mosacaasi Diuusi. Aliasi baigalidi agai ismaacada ivuaadutai istumaasi alidi agai iscalagaducami maivuama alidi tomasi aa alidi ismaitarcaladucami. ²³ Damos sioora cuaadagi baabaidi maicalaga vaavoitudaitai ismaidaidarsi baabaidi soimaasi ivueeyi. Vaasi istumaasi ivuaadagi gaaagai isivuaadagi isduucatai vaavoitudadagi. Ismaacada maipovueeyi agai soimaasi ivueeyi.

15

¹ Aatama ismaacada vaavoitudai sai maidaidarsi tomali amo cuaadagai aliisi gaaagai ismaivui ñioocada agaa ismaaca vaavoitudai sai daidarsi ammo cuaadagai, dai maisiu ivuaadagi mosacaasi istumaasi ipalidi aatama maitaragitoitai istumaasi vaavoitudai agaa. ² Vaascatai aatama aliisi gaaagai isivuaadagi istumaasi oojoidi garaadufi vaavoitudadami vai poduucai soicada aatama agaa sai vaamioma calaga maata cacana Diuusi ñiooquida dai vaamioma calaga oidacagi. ³ Poduucai idui Cristo. Agai maitidui mosacaasi istumaasi oojoidi cascada Diuusi ñiooquidara pocaiti: “Vaascatai ismaaca galamadai aapi giñcaladai aanla aapa”, astaladai Cristo Diuusi. ⁴ Vaasi istumaasi gaooja alquioma Diuusi ñiooquidara aatama gatvaatar, tasai poduucai maatama istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aatama. Saallicada naaniada aatama oojai istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidara maatarai aatama isducatai nuucada Diuusi loodami alquida dai isducatai soimaa taatamaña agai dai mañioocaiña Diuusi vui. Gomaasi garsoicai isapiavaavoitudada isDiuusi garsoicai. ⁵ Diuusi aragai dai garsoicai sai mañioocaiña agai vui tomasi soimaasi taatamai daida garsoicai isapiavaavoitudadagi isagai garnuucada. Dai aanla ipalidi isagai gansoicada mai maitancoocada aapima aipacoga baiyoma siaa ganduutuada aapima aipacoga. Suusi Cristo ipalidi ispovuada aapima cascada. ⁶ Vai poduucai aapima amo tagitoidagai viaacagi dai calaga ñioocada Diuusi vui. Diuusi roogada gartaanadamiga Suusi Cristo.

⁷ Calagaca avar ganalijada aapima aipacoga poduucai isduucai Suusi Cristo calagaca ganalidi aatama vai poduucai calaga ñioocadagi aa Diuusi vui. ⁸ Cristo divia dai ajudiduu saagida oidaga calagaca vuvaida aliditai ajudiduu. Poduucai apadi istumaasi aagidi Diuusi ajudiduu alqui aadunacardu sai amo imidagai divi agaitadai amo calagaca vuvidadami. Dai poduucai maatatuldi Diuusi agai sai istumaasi aagai Diuusi saallicada arvaavoi. ⁹ Daida Cristo divia vaidala agai ismaacada maitarjudiduu calaga ñioocaiña Diuusi vui. Diuusi calagaca naldi agai dai calagaca vuvaidi agai cascada. Pocaiti Diuusi ñiooquidara: Cascada calaga ñioocadamu aanla aapi gavatar agai ismaacada maitarjudiduu saagida. Dai ganadamu aanla siaa ganduutaditai. Potaladai Davicar Diuusi.

¹⁰ Dai pocaiti aapa Diuusi ñiooquidara: Baigavar analiada aapima ismaacada maitarjudiduu apan duucai aa ismaacada arDiuusi maamarada.

Ascaiti Diuusi ñiooquidAΓA.

¹¹ Dai pocaiti AΠA Diuusi ñiooquidAΓA:
CΛAΓAVAR ñioocada Diuusi vui VΛASCATAI aapimA ismaacAΔA maitarjudidíu.
Dai VΛASI oodami gaaagai isCΛAΓA ñioocadagi Diuusi vui.
Dai gΛAagai ispocaitiadagi sai Diuusi SAΛLICADA viaa guvucadagai.
Ascaiti Diuusi ñiooquidAΓA.

¹² Dai pocaiti IsaíA AΠA aagaita ACRISTO:
Dai amoco ACajitudaΔAifíndAΓA IsaíA divimu dai tAANADAMU AΓAI ismaacAΔA maitarjudidíu.
Daidi AΓAI ismaacAΔA maitarjudidíu vaavoitudamu isAΓAI CΛAΓACATA VUVUIDAMU.
Ascaiti IsaíA.

¹³ Diuusi AΓAΓAI ismaacAΔA ΓARSOICAI isvaavoitudadagi istumaasi AΓVAAVOI. Dai aana ipalidi isAΓAI baiganAliatuda dai gANIBASTUDACAN tadacatuda vaavoitudacai aapimA Diuusi vai Diuusi IBAADA guvucadACADA aapimA SAΛLICADA vaavoitudada isDiuusi gANNUCADA.

¹⁴ Giñaduni CAA maata aana isaapimA CAA tuutuiga dai sastuduga dai CΛAΓA istutuidi isgANMAMAATULDIADAGI aipacoga istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. ¹⁵⁻¹⁶ DAMOS idi oojai maiduadicuitai gANOojidi aana dai APAMU gANAAGIDI aana naana maasi. Diuusi giñmaa SAΛLICAMI ansaidA AΓOOTOSADACANA Suusi Cristo cascADA. Diuusi CΛAΓACATA giññaidi dai giñooto ismaacAΔA maitarjudidíu saagida ansai aagidana sai Diuusi CΛAΓACATA vuvuida Alidi. Apapaali judidíu vuaapai naana maasi dai dadasdi Diuusi dai aana ipalidi isDiuusi naijadagi AVAavoitudadami ismaacAΔA maitarjudidíu Apan duucaí istumaasi dadasdi aana Diuusi. Diuusi IBAADA ACO vuvaitu AΓAI cascADA Diuusi CΛAΓACATA naidi AΓAI.

¹⁷ Suusi Cristo giñsoicai idi aa duíndaga ismaacAΔA ivueeyi aana Diuusi VΛATARA cascADA istutuidi aana ispocaitiadagi sa CΛAGADU. ¹⁸ Dai maisiaa AΓAI aana isgaaagiadagi VΛASI istumaasi giñsoicai Suusi Cristo isivuaada aana. VΛASI istumaasi gaaagidi aana AΓAI giñagidi dai AΓAI giñmaa guvucadagai ansaidA ivuaadana naana maasi istumaasi sai AΓAI ismaacAΔA maitarjudidíu AΓGIDIÑA Diuusi. ¹⁹ SiΛASCADA AOODAMI naijadagi VΛASI istumaasi gAGARDUCAMI ismaaca ivueeyi aana CΛAΓA maata AΓAI isDiuusi IBAADA guvucadACADA ivueeyi aana gomaasi. Poduucai caaagidi aana AOODAMI JerusaleenaiñdAΓA abiaadAΓA asta IliricooAΓA isSuusi Cristo AΓACAΛAΓACATA vuviadami. ²⁰ Aana giñaaΓagai isgaaagiadagi gomaasi siaaco maiquiaa caa oodami isoidaga Suusi Cristo. Maitaaagiada iñalidi aana siaaco casi gaaagidi aa. ²¹ Vai poduucai APADUUNA istumaasi aagai Diuusi ñiooquidAΓA siaaco pocaiti IsaíA: MaatAMU ismaacAΔA tomali AMO imidagai maiquiaa caa isoidaga ACRISTO. Dai maata CAACAMU isAΓAI AΓACAΛAΓACATA vuviadami. Ascaiti IsaíA.

²² AΛQUI abiaadAΓA gannaída iñalidiña aana DAMOS maitistutuidiña. Viaacatadai aana isaagiadagi ismaacAΔA maiquiaa maatacatadai isSuusi Cristo AΓACAΛAΓACATA vuviadami. ²³ DAMOS sivi caaagidi aana VΛASCATAI ismaacAΔA maimaatacatadai siaaco gaata vuaadana aana cascADA casistutuidi aana isMAACA gANNIDAGI. ²⁴ Modaivana iñalidi aana siΛASCADA imiagi Espaañiamu. Dai siΛASCADA gANDIVIDA aana baigiñAliadamu aana gANTAAGACAI. Aana ipalidi isgiñsoiña aapimA istucADA imi aana baitAQUIOMA. ²⁵ DAMOS quiaa imia iñagai Jerusaleenamú dai vuidaquia iñagai tumiñsi AVAavoitudadami JerusaleenAΓA oidacami. ²⁶ AVAavoitudadami MasedooniAΓA oidacami dai ACAAYAΓA oidacami baiganAlidi Añpaidacai tumiñsi dai ootosda AΓAI AVAavoitudadami soituutuigami JerusaleenAΓA oidacami. ²⁷ AΓAI soi A MasedooniAΓA oidacami dai AACAAYAΓA oidacami sai maatana isSuusi Cristo AΓACAΛAΓACATA vuviadami cascADA A MasedooniAΓA oidacami dai AACAAYAΓA oidacami gaaagaitadai issoiñiagi tumiñsicADA dai VΛASCATA baiganAlidi cañpaidacai. ²⁸ CascADA siΛASCADA vuidaquia aana gotumiñsi AVAavoitudadami JerusaleenAΓA oidacami casistutuidi aana isimiagi Espaañiamu dai modaivunucai gANDIVIDAGI. ²⁹ SiΛASCADA ai aana masiaaco daraaja aapimA CAA maata aana isSuusi Cristo giñbaíAliatuda AΓAI. Aana gANMAMAATULDA iñagai vaamioma Suusi Cristo mamaatULDIARAGADA.

³⁰ AapimA siaa duutudai Suusi Cristo daidA Diuusi IBAADA ΓARSOICAI isgARoigAADA aatAMA cascADA gandanai aana masai mamadiña aana invAATARA. ³¹ Vai Diuusi maidagitona JudeeAΓA oidacami ismaacAΔA maivaavoitudai issoimaasi giñtaatuldiagi. Dai daanADAVURAI Diuusi AΠA vaida AVAavoitudadami JerusaleenAΓA oidacami baigarAliaracADA vuuna Atumiñsi ismaacAΔA vuidiaquia iñagai aana. ³² Vai poduucai isDiuusi ipalidagi baigiñAliatugada aana siΛASCADA gANDIVIDAGI dai giñibASTAGI gANDIVIDACAI. ³³ Diuusi gARIIBASTUDACAN tadatudai dai aana ipalidi isAΓAI gANAMADU daacagi.

²⁷ Aan^Λ ip^Λlidi isaapim^Λ dai v^{ΛΛ}asi oodami s^Λaa duutuadagi Diuusi dai c^{ΛΛ}aga ñioocadagi giñ^Λpan duuca^Λi. Diuusi ^Λgai dai maat^Λ v^{ΛΛ}asia^Λcatai. Poduuc^Λi ivueeyi aat^Λm^Λ vaavoitu-daitai isSuusi Cristo ^Λr^Λc^{ΛΛ}agac^Λr^Λ v^Λviadami. Mos^Λcaasi.

Idi arapagadala ojai ismaacada ooji Paavora vaavoitudadami Coriintoarala oidacami

¹ Aana arPaavora dai Suusi Cristo acovai giñvuusaitu ansaidala arootosadacana poduucai ipali Diuusi cascada. Aana amadu gradufi Sóstenes ² Diuuscada ganviaatuldi aatama aapimla vaavoitudadami masmaacada ganmpaidiña Coriintoarala dai siaa duutudaiña Diuusi. Aapimla arDiuusi maamarada vaavoitudaitai Suusi Cristo. Diuusi acovai ganvuvaitu aapimla masai gajiaadara vipiaadana vlassi soimaascami dai maisiu mosaca aapimla agai ismaacada vlassi oidigara siaa duutudai Suusi Cristo arpa. Suusi Cristo artlaanadamigada agai dai aatama arpa. ³ Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga apiacalagacara gannaijadagi dai apiaganiibastudacan tadacagi.

⁴ Vlassacala baigiñalidiña aana Diuusicada. Diuusi calagacara gannaiidi vaavoitudaitai aapimla Suusi Cristo. ⁵ Saallicada Diuusi calagacara gannaiidi aapimla vai poduucai aapimla cal maata cal ñioquida dai calaga agidi aapimla aa istumaasi agai Diuusi ñioquidara. ⁶ Poduucai isduucai ganaagidi aana sai Suusi Cristo istutuidi iscalagacara ganvuvaidagi dai gansoiñagi masai calagacara oidacana, tai poduucai idui. ⁷ Dai poduucai aapimla maivialaga tomali amo istumaasi istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami. Vlassi gomaasi Diuusi ganmaacai nalaracatai aapimla isdiviagi gartaanadamiga Suusi Cristo. ⁸ Dai Suusi Cristo gansoiñamu isapiavaavoitudada aapimla dai calagacara oidacagi asta masalascada coiyesi vai poduucai tomali amaadutai maigapiara ganvuupadagi silascada diviagi Suusi Cristo. ⁹ Diuusi vlassacala ivueeyi istumaasi agai. Dai agai garaagidi isapiamamadiña aatama gartaanadamiga Suusi Cristo vuitapi agai garoigada cascada.

¹⁰ Giñaaduñi gartaanadamiga Suusi Cristo giñmaa saallicami ansai ganaagidana masai amo tagitoidagai viaacana dai maitanvupui vaatacana. Baiyoma avar calagacara gannaijada aipacoga. ¹¹ Cloe aaduñla giñaagidi masai aapimla gancocodaiña cascada poduucai ganaagidi aana. ¹² Agai giñaagidi masai aapimla ganvupui vaatacana pocaititai: “Aatama arPaavora mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arApoososi mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arSeefasi mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arCristo mamaatardamigada, dai aapimla gia cho”. ¹³ Amoco viaacalidi amo taanadami dai aa viaacalidi amai taanadami poduucai gia maitarcalagai. Mosaca Suusi Cristo taanai vlassi vaavoitudadami. Aana maimuu curusiaba masai calagacara vuvacana aapimla. Aana maitanvapacoi masaida argiñmamaatardamicana. ¹⁴ Alia baigiñalidi aana Diuusi vui ismaitanvapacoi aana tomali amaadutai aapimla mosaca Crispo dai Gaayo vapacoi aana. ¹⁵ Cascada tomali amaadutai aapimla maitistutuidi ispotaiyagi sai aana ganvapacoi masaida argiñmamaatardamicana. ¹⁶ Utudami tagito aana isEstéfana aaduñla vapacoi aana arpa, damos maitagito aana isvapaconai aa. ¹⁷ Suusi Cristo maitiñootoi ansai gavapaconana. Agai giñootoi ansai ganaagidana isagai arcalagacara vuviadami. Dai aana maitiñocai amo saitudugami duucai. Silascada gaaagadagi sai Suusi Cristo muu curusiaba sai calagacara vuvacana oodami, aoodami calagacara vuvacai Diuusi guvucadagacada dai maisiu cal maata ñioocaitai agai ismaacada agidi Diuusi ñioquida.

¹⁸ Silascada gaaagiada aatama isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai calagacara garvuvaidi, agai ismaacada iimya agai arDiaavora amadu mosvuiirugami duucai calacana gomaasi, damos aatama ismaacada Diuusi calagacara garvuvaidi vaavoitudai isgomaasi arDiuusi guvucadada. ¹⁹ Pocaiti Diuusi ñioquida:

Aana maatatuldami oodami sai istumaasi agai mamaatarami maitarsoiñi calagacara vuvaidaragai vaatarala.

Tomali istumaasi ivueeyi asastuduacada maitarsoiñi arpa.
Ascaiti Diuusi.

²⁰ Tomali mamaatarami, tomali mamaatatuldiadami tomali agai ismaacada cal maata ñioocai maitistutuidi iscalagacara garvuvaidagi. Diuusi garmaatatuldi sai silascada amamaatarami gamamaatatuldiada aliadagi isducatai gataanai Diuusi sai agai vupuiirugami duucai ñioocai. ²¹ Diuusi cal maata istumaasi lagi agai ivueeyi. Diuusi maitagito tomali amo oodami isalagi maatiagi isducatai gataanai Diuusi tomali vaamioma sastuduacada, Diuusi baiyoma ipali iscalagacara vuvaiyagi siogara vaavoitudagi, naiditai

ñiooquidá ismaacadá oojisi tomasi aa vuuirugami duucaí nájadagi Diuusi ñiooquidá ismaacadá aagai cāagacāgā vuvaidaragai.

²² Ajudidú ipalidi istāagiagi mui naana maasi gāgārducami ismaacadá ivueeyi Diuusi dai poduucái maatiagi isbaigā arvaavoi Diuusi ñiooquidá ismaacadá aagai cāagacāgā vuvaidaragai, daidā āgiliego ismaacadá polidí isalā sastuduga vaavoitudai mosācaasi istumaasi maivuidāgā caatā mamaatatuldaragadā. ²³ Damos aatāma gamamaatatuldi isāCristo ismaacadá nānāra ājudidú cadivia dai gāmuuaatu curusiaba damos gomaasi aliāsi ārsiāa araragai ājudidú ismaacadá maivaavoitudai vāatarā, daidā āgiliego vuuirugami ālidi gomaasi. ²⁴ Damos āgai ismaacadá Diuusi āco vuvaitu sai cāagacāgā vuvacāna tomasi āgājudidú dai giliego āgai maata isDiuusi aliā viaā guvucadagai dai isDiuusi aliā cāā tātagitói dai isDiuusi ootoi āCristo sai cāagacāgā gānvuvaidana. ²⁵ Tomasi oodami vuuirugami ālidi gomaasi ismaacadá ivueeyi Diuusi damos Diuusi vaamioma cāāgā tātagitói siodami. Tomasi oodami polidí isDiuusi maiviaā guvucadagai dai dagito masmaagi āCristo curusiaba, damos Diuusi vaamioma viaā guvucadagai siodami. ²⁶ Giñāaduñi gāagāgi masmaatcāgi isDiuusi maiācovai vuvaitu mui sastudugami tomali mui tātaanadami, tomali mui riricu. ²⁷ Baiyoma Diuusi āco vuvaitu mui ismaacadá āoodami polidí isārvupvuuirugami vai poduucái siaā āārana sastuduacāda, dai Diuusi āco vuvaitu mui ismaacadá āoodami polidí ismaistitutuidi isgātāānādagi vai poduucái siaā āārana ātātaanadami. ²⁸ Diuusi maidagitua āgai ātātaanadami isgātāānādagi tāvaagiāgā baiyoma āco vuvaitu āgai ismaacadá maitārtātaanadami dai ismaacadá āoodami soi duucaí nāidí sai āgai gātāānāñiā tāvaagiāgā. ²⁹ Dai poduucái tomali āmaadutai maigāducādā gāliadāmu Diuusi vuitapi. ³⁰ Diuusi gāmaā iibādāgai utudui vaavoitudaitai aatāma Suusi Cristo dai Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama sai poduucái maatāna aatāma isducatai cāagacāgā vuvaidi āgai oodami, dai Suusi Cristo muu curusiaba tasai aatāma cāagacāgā vuvacāna cascādā Diuusi cāagacāgā gārnāidí ducami istomali āmo imdagai maisoimaasi iduñimudai aatāma, Suusi Cristo gāsoicai tasai cāagacāgā oidacāna maisoimaasi ivuaadatai, Suusi Cristo āgāgai ismaacadá cāagacāgā gārvuvaidi. ³¹ Cascādā pocaiti Diuusi ñiooquidāgā: “Tomali āmaadutai maitāāgāgi isgāducādā gāliadāgi āgaicādā ismaacadá ivueeyi baiyoma gāāgāgi isbaigānāliadāgi āgaicādā ismaacadá ivueeyi Diuusi”.

2

¹ Damos giñāaduñi aidāsa ii aana dai gānaagidi Diuusi ñiooquidā aana maiāmo cāā maata ñioocadami duucaí gānaagidi. ² Aidāsi gānāāmadu daacatadai aana, aana ipaliditadai isgānaagidāgi sioofā arSuusi Cristo dai istumaasi ivuaadana dai vaamioma ipalidiana ismaatāca aapima isSuusi Cristo muu curusiaba cascādā muiyoco gānaagidiñā aana gomaasi. ³ Aidāsi tucamāgā aayi aana gigivuquimi aana duaadimutugaitai poliditadai aana ismaicāāgā iduñiā iñāgai giñāa duiñdaga. ⁴ Dai aidāsi gānaagidi aana Diuusi ñiooquidā aana maiāmo cāā maata ñioocadami duucaí gānaagidi baiyoma Diuusi iāādā guvucadadācādā ⁵ vai poduucái aidāsi vaavoitu aapima Diuusi iāādā gānvaavoituli dai maisiu oodami cāā maata ñioocadami.

⁶ Vāāscāgā āgai saagida ismaacadā vaamioma cāāgā āāgidi Diuusi ñiooquidā mamaatatuldi aana vāāsi istumaasi Diuusi giñmamaatatuli vai poduucái āgai vaamioma cāāgā maatāna Diuusi ñiooquidā. Gomaasi maimaata āoodami ismaacadā pocaiti sai āgai ārsastudugami tomali ismaacadā vaamioma tāānāi. āgai maivāāscāgā tāānāda āgai. ⁷ Baiyoma aagidiñā aatāma istumaasi gārmamaatatuldi Diuusi istumaasi āāgi āgai maatācatadai. Gomaasi gatātagitōitadai āgai maiquiaā cāquívacai oidigi ābiaadāgā tātagitōitadai āgai isducatai cāagacāgā gārvuvaidāgi, tasai tomastuigāco oidacāna aatāma āgai āāmadu. ⁸ Tomali āmaadutai tāānādami oidigi daama maimaata cāā gomaasi. Maatā cāacamudai āgai maicurusiaba siisamudai āSuusi Cristo ismaacadā vāāscātai gāāgāgi issiāa duutuadamudai. ⁹ Dai Diuusi ñiooquidāgā pocaiti daidā arvaavoi:

Diuusi bai duu mui naana maasi āgai vāatarā ismaacadā oigādai.

āgai āristumaasi istumaasi tomali āmaadutai maināidīñā tomali maicājiomacāna tomali maitātagitōiñā.

¹⁰ Gomaasi āgai istumaasi Diuusi iāādā gārmamaatatuldi dai gārsōicai tasai maatācāna. Diuusi iāādā cāā maata vāāsi istumaasi tātagitōi Diuusi.

¹¹ Tomali āmo oodami maimaata istumaasi tātagitōi āmai oodami mosāāāgi maata istumaasi tātagitōi. Poduucái āāpā tomali āmo oodami maimaata istumaasi tātagitōi Diuusi damos Diuusi iāādā maata istumaasi tātagitōi Diuusi. ¹² Diuusi gārootosi gāiāādāga sai

gafalamadu daacana, tasai poduucai maata caacana vaasi istumaasi cacalagaducami istumaasi Diuusi ivueeyi aatama garvaataraga. Maisiu oodami sastudugami garmamaatatuldi gomaasi. ¹³ Idi ñiooqui ismaacadala ganaagidi aana Diuusi Ibaada gifmaatatuli maisiu oodami. Dai poduucai mamaatatuldiña aana oodami ismaacadala lamadu daja Diuusi Ibaada.

¹⁴⁻¹⁵ Damos agai ismaacadala maialamadu daja Diuusi Ibaada maitistutuidi ismaata caacagi tomali isvaavoitudagi istumaasi gamamaatatuldi Diuusi Ibaada gomaasi arvuiirudagai agai vaataraga. Mosacaasi agai ismaacadala lamadu daja Diuusi Ibaada agai gia istutuidi ismaata caacagi vaasi. Damos agai ismaacadala maialamadu daja Diuusi Ibaada maitistutuidi ismaatiagi istuisi poduucai vaavoitudai aa. ¹⁶ Diuusi ñiooquidataga pocaiti: “Tomali amaadutai maimaata istumaasi gatatagitoi Diuusi. Dai tomali amaadutai maitistutuidi ismaatatuldagi Diuusi”. Damos Diuusi Ibaada gafalamadu daaca aatama vaavoitudadami dai garsoicai tasai maata tomasi palapi istumaasi tatagitoi Suusi Cristo.

3

¹ Aidasi ganama daacatadai aana, aana maitistui iscaaga ganmaatatuldagi apan duucai agai ismaacadala lamadu daja Diuusi Ibaada. Aapima ivuaadana istumaasi ipalidiña maisiu istumaasi ipalidiña Suusi Cristo. Baiyoma ganmaatatuli aana poduucai isduucai maataatuldiña aana ismaacadala utudama vaavoitudai. ² Aapima maitistutuiditadai ismaata caacagi istumaasi sijiacami ismaacadala aagai Diuusi ñiooquidataga cascada ganmaatatuli aana istumaasi maisijiacami. Dai vaascata tomali sivi maiquiaa istutuidi aapima ismaata caacagi. ³ Aapima quiaa ivueeyi istumaasi ipalidi. Aapima coimudada tuutuiga dai oomaliga apan duucai vaasi oodami ismaacadala maivaavoitudai. Poduucai ivueeyi aapima istumaasi istuisi maisiu istumaasi ipalidi Suusi Cristo. ⁴ Siascada pocaitiada aapima: “Aana arPaavora mamaatardamigada”. Dai aa pocaitiada: “Aana arApoolosi mamaatardamigada”. Aapima apan vueeyi ismaacadala maivaavoitudai.

⁵ Apoolosi dai aana aoodami. ¿Dai tuma guvucadagai viaa aatama? Aatama mosarpipiooñigada Diuusi. Diuusi acovai garvuvaitu tasai gaaagidiña ñiooquida dai aatama ganaagidi aapima matai aapima vaavoitu. ⁶ Aana apaga ganaagidi Diuusi ñiooquida dai gooquiataga Apoolosi vaamioma ganmaatatuli damos Diuusi agai dai vaamioma ganvaavoitudi. ⁷ Aana ismaacadala apaga ganaagidi tomali Apoolosi ismaacadala gooquiataga ganaagidi aatama maivaa guvucadagai mosalagi Diuusi. Diuusi aragagai ismaaciada vaamioma ganvaavoitudi. ⁸ Dai vaasi Diuusi pipiooñigada apan ducami dai Diuusi aa namalquida agai gapipiooñiga tavaagiataga isamaadutai vaamioma calaga iduñiagi aa duiñdada tami oidigi daama vaamioma aa namalquidamu agai malaca. ⁹ Aatama arDiuusi pipiooñigada dai ganaagidi ñiooquida dai Diuusi vaamioma ganvaavoitudi.

Aapima arDiuusi maamarada dai Diuusi Ibaada ganlamadu daja. ¹⁰ Diuusi gifmaa salliacami ansaida gaaagidiña aana ñiooquida Diuusi guvucadadacada. Aidasi apaga ganaagidi aana Diuusi ñiooquida aana ganaagidi isSuusi Cristo muu curusiaba. Gomaasi gaaagai isapaga vaavoitudagi. Vai sivi amai vaamioma ganmamaatatuldi Diuusi ñiooquida. Tomasioora sioora gamamaatatuldiadagi gaaagai isgamamaatatuldiadagi istumaasi arvaavoi. ¹¹ Siascada amaadutai gaaagacai gamamaatatuldiada aliadagi Diuusi ñiooquida gaaagai isapaga gamamaatatuldiadagi isSuusi Cristo muu curusiaba. ¹² Dai gooquiataga vaamioma gamamaatatuldiadagi mosacaasi istumaasi arvaavoi dai maisiu istumaasi maitarvaavoi. ¹³ Siascada diviagi Suusi Cristo dai ñidagi ismaacadala arcaaga ivuaadami dai ismaacadala armaicaga ivuaadami amaasi calaga gamaatamu ismaacadala vaamioma calaga idui gaa duiñdaga. ¹⁴ Agai ismaacadala gaaagidi mosacaasi istumaasi arvaavoi agai gia Diuusi aa namalquidamu tavaagiataga. ¹⁵ Damos agai ismaacadala gamamaatatuldi istumaasi maitarvaavoi agai gia maiaa namalquidamu Diuusi, tomasi agai calagacata vuusai.

¹⁶ Aapima arDiuusi maamarada dai Diuusi Ibaada ganlamadu daja. ¹⁷ Dai Diuusi acovai ganvuvaitu masai camaisoimaasi ivuaadama. Cascada isamaadutai ganmamaatatuldiadagi istumaasi maitarvaavoi, Diuusi alia soimaa taatatuldamu agai.

¹⁸⁻¹⁹ Tomali amaadutai maitaagai isalagi ganvupuiirumadadagi. Isamaadutai polliadagi isalia saituduga aliaa gaaagai istatagitodagi sai Diuusi vupuiirugami duucai ñidi aoodami sastuduacada. Siomala arcaagagai siaa oodami pocaitiadagi saida arvupuiirugami dai Diuusi vaataraga gia sastuduga agai. Diuusi ñiooquidataga pocaiti: “Agai ismaacadala polliidi issastuduga, Diuusi dadagitoi sai aljalgi ganvupuiirumadaña”. ²⁰ Dai pocaiti ara: “Cala maata Diuusi sai tatagitodada ismaacadala polliidi issastuduga maitarsoiñi iscalagacata oidacagi”. ²¹ Cascada maitaagai masgancocoadagi sastuduacatai ganmamaatatuldiadami. Diuusi

casi ganmaa vlassi istumaasi tagito aapimla. ²²⁻²³ Aapimla arCristo aaduñda dai Cristo arDiuusi marada. Dai aana dai Apoolosi dai Piiduru arganpipiooñiga aapimla. Dai oidigi araapimla gantuidaga. Dai oidaga aapimla dai coiya agai aapimla, dai naidi aapimla mui naana maasi istumaasi avaveeyi sivi, dai tagimu aapimla mui naana maasi istumaasi dagavuñia agai, vlassi gomaasi arsoiñi aapimla ganvallaaga.

4

¹ Poduucai aapimla aliasi gaaagai isCristo pipiooñigada duucai garnaijadagi. Diuusi garootoi tasai ganmamaatatuldana istumaasi lagi Diuusi maatacatadai. ² Dai vlassaata isamaadutai viaacagi amo aa duiñidagi gaaagai iscala ivuaadagi. ³ Damos aana maivuum iñalidi tomamas caiti giñnaidi aapimla dai tomali maivuum iñalidi tomasi caiti giñnaidi dudunucami. Damos aana maimaata isbaig arsoimaasi iducami aana. ⁴ Vlassaata polidi iscaagacata oidaga dai maisoimaasi ivueeyi, maisiu gomaasica ismaacada tagitoi aana potaimu Diuusi ismaitarsoimaasi iducami. Mosaaigi agai maata isbaig arsoimaasi ivuaadami aana ischo ara. ⁵ Dai cascada aapimla maitaagai isapiapocaitidagi ansai aana arsoimaasi ivuaadami asta siascada divia Suusi Cristo amaasi agai maasiuldamu istumaasi maitamaata sivi, asta istumaasi tagitoiña oodami, dai sioota caaga ivuaadana Diuusi potaadamu sai caaga idui.

⁶ Dai casi ganaagidi aana sai gaaagai masamaadugan duucai garnaijadagi Apoolo amadu aana vai poduucai caaga maataa aapimla sai maitaagai isocaitidagi sai vaamioma caagadu ganmamaatatuldiadamiga siaa. Dai poduucai ivuaada aapimla istumaasi Diuusi ipalidi. Siascada pocaitiada aapimla gamaata isgagarducada ganalidi aapimla. ⁷ Aapimla maitaagai isgagarducada ganaliidagi. Vlassi istumaasi istutuidi aapimla isivuaadagi Diuusi ganmaa guvucadagai cascada istutuidi aapimla isivuaadagi. ¿Tuimasi gagarducada ganalidi aapimla ducami isaaigi aapimla viaacagi guvucadagai isivuaadagi?

⁸ Aapimla polidi iscamaata vlassiaacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidata. Dai aapimla tataaanadami duucai oidaga. Dai gajiaadaga garviaa aapimla. Siassi arcaagaicamudai issallicada artalaanalamicamudai aapimla saatama ojootosicami ara gansoiñacai gataaanadamudai. ⁹ Amo imidaga polidi aana sai Diuusi pipiooñi duucai garnaijada cascada. Ducami istomali amo imidagai maitaana ai aatama tomali amo istumaasica. Dai ducami iscasi garcoodia agadamudai oodami dai Diuusi tataañicaruda dai oodami mosnajiadamudai. ¹⁰ Dai ducami isoodami vupuiirugami ducai garnaijadamudai gaaagiditai aatama isSuusi Cristo arcaagacata vuviadami. Mai aapimla povanalidi masi alia sastuduga vaavoitudaitai Suusi Cristo. Ducami isaatama maicaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida mai aapimla polidi masai caaga vaavoituidai. Ducami isvlassi oodami soi duucai garnaijadagi dai ducami masaapimla siaa ganduutuadagi. ¹¹ Aatama bibiuguiña, dai tonocañicana, dai maiyucucucana, dai oodami soi duucai garnaiña, dai maivaaca aatama. ¹² Dai iibicorai aatama gaaata vuaadatai. Oodami soimaasi ñiooqui garaagidiña damos aatama daanaiña Diuusi sai agai soicaiña. Oodami soimaasi gartaatamituldiña tatai aatama maivui ñioocaiña. ¹³ Dai oodami garñiooquidiña damos aatama maacaiña ñiooqui ducami siargaaraaduñca agai. Dai oodami voisiqui duucai garnaiidi.

¹⁴ Aapimla giñmaamara ganducami nai aana aliasi anoigadai cascada poduucai ganoojidi aana ganmaquia iñaliditai ñiooqui maisiu gansiaa aratuda iñaliditai. ¹⁵ Tomamasi aapimla viaacagi baivustaama miil mamaatatuldiadami ismaacada ganmamaatatuldi istumaasi aagai Suusi Cristo damos maimuidi ismaacada an ducami ganooga mosaca aana. Aana ganaagidi isSuusi Cristo arcaagacata vuviadami matai aapimla vaavoitu cascada ganooga giñducami aana. ¹⁶ Cascada gandaana aana masai giñapan duucai oidacana.

¹⁷ Cascada ganotosda iñagai aana goTimoteo dai goovai gaaagidamu isduucatai gaaagai isoidaca aapimla. Goovai giñmara gaducami nai aana alia oigadai dai goovai caaga ivueeyi gaa duiñidaga. Dai goovai ganaagidamu isducatai ivueeyi aana vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai istumaasi mamaatatuldi aana vlassi aipacoga quiquiupiaata. ¹⁸ Amadutai aapimla gagarducada ganalidi poliditai iñsaana ganabaidi dai cascada maitandidividi aana. ¹⁹ Damos aana otoma malca gannaida iñalidi isDiuusi ipaldagi. Dai amaasi naidamu aana saa caaga vaavoituidai dai saa caaga oidaga agai ismaacada gagarducada ganalidi dai maisiu mosaca istumaasi aagai agai. ²⁰ Dai agai saagida ismaacada iduñia alidi istumaasi Diuusi ipalidi Diuusi guvucadada vaamioma gaaagai sioodami ñiooquida. ²¹ Caagacata avar oidaca aapimla dai poduucai aana maitanbagaidamu siascada gamu imiagi dai poduucai baigiñliadamu aana aapimacada.

5

¹ Sivi cajioma aatama isamaadutai aapima vana gaogoa ooñigada. Gomaasi atamo istumaasi alia soimaascami. Dai maitiipu oigaragai isivuaadagi tomali agai saagida ismaacada maiagidi Diuusi. ² Dai vascata quiaa garducada ganlidi aapima. Baiyoma gaagai massiaa aradamudai dai soigaliadamudai. Acali ismaacada pomaasi idui maitaagai masdadagitodagi isvapacada agai ganmpaidaragata. ³⁻⁴ Tomasi maigallamadua daja aana vascata gantatagitoña aana. Ataanadami Suusi Cristo giñmaa sallicami cascada ganaagidi aana istumaasi idui gocalli aliasi arsoimaascami. Aana ganaagidamu istumaasi gaagai isiduñiagi aapima ducami isgallamadua daacamudai aana. Ampaidavurai aapima vasi vaavoitudadami dai Suusi Cristo guvcadada ganamadua daacamu. ⁵ Dai aagidavurai gocalli sai camaivapacaiña ganmpaidaragara vai poduucai amadu aimaraiña oodami ismaacada ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi. Adiaavora alia viaa guvcadagai. Poduucai sallicada soimaa taatamu agai. Dai agai soimaasi taatacai istutuidi siana duucai gatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi poduucai calgacata vuusaiña silascada diviagi ataanadami Suusi Cristo.

⁶ Maitaagai masgarducada ganliadagi poliditai mascaaga ivueeyi. Cal maata aapima sai amo oodami soimaasi ivuaadami istutuidi issoimaasi iduñituldagi mui oodami. ⁷ Cascada gaagai isaagidagi gocalli sai camaivapacaiña ganmpaidaragara. Agai istutuidi issoimaasi iduñituldagi aa vaavoitudadami tomasi maiquaa soimaasi iduñituli aa. Suusi Cristo arapan ducami aali cañiiru ismaacada coodaiña ganaaduñicarua gaa siaa duudagara ismaacada pascua taagidu vai poduucai Diuusi oigaldiña soimaascamigada. ⁸ Dai poduucai aatama gaagai iscamaisoimaasi ivuaadagi dai calgacata oidaca.

⁹ Casi ganaagidi aana ama oojlata dai maitaagai masuurpacadagi agai ismaacada googosi ganducami. ¹⁰ Damos aana maitaagida inlidadai masai gajiaadara vipiadana vascata ismaacada googosi ganducami, dai ismaacada coimudai tuutuiga, dai ismaacada lasivoga, dai ismaacada siaa duutudai momoona. Ismaiñoquiada agadamudai aapima gooodami avanacai isiimia aapima idi oidigi daamadara. ¹¹ Baiyoma ganagida inlidadai aana masai maiuurapacaiña agai ismaacada pocaitiada saida arvaavoitudadami dai vascata googosi ganducamicagi, dai coimudada tuutiacagi, dai ñooquiadagi aa oodami, dai navacoitaracagi, dai lasivoacagi, tomali maitaagai masgacuaadagi agai amadu. ¹²⁻¹³ Aana maiviaa sallicami isaagadagi ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami, agai ismaacada maitarvaavoitudadami mosalgi Diuusi viaa sallicami. Damos aapima vaavoitudadami lagi gansaagida gaagai isaagadagi ismaacada maicaga ivuaadagi. Maitavar dadagitoda gocalli soimaasi ivuaadami isgansaagida vapacadagi siuu duucu siaa duutuadagi aapima Diuusi.

6

¹ Silascada amaadutai aapima viaacagi amo istumaasi gaaduñi vaavoitudadami vui maitaagai isvan cacasadagi dudunucamiata ismaacada maitarvaavoitudadami. ² Maitamas maata aapima sai ismaacada vaavoitudai Diuusi naida agai agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Poduucai arpa gaagai masalgi baivuaadagi istumaasi tagitocagi ganaaduñi. ³ Maitamasmaata aapima tasai asta Diuusi tataañicaruda naida ragai ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Vaamioma caaga istutuidi aatama isnlidagi gaaduñi vaavoitudadami saagida ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami tami oidigi daama. ⁴ Silascada gancocoda aapima, çtuimasi ajioopaiña aapima sai baiganduñidana dudunucami ismaacada maitarvaavoitudadami? ⁵ Gomaasi gia ganaagidi aana masai siaa arana. Siaadara maioidacana amaadutai aapima gansaagida ismaacada istutiadagi isbaiganvuiidiadagi ñooqui aapima vaavoitudadami gansaagida. ⁶ Amo vaavoitudadami maitaagai isvan calasagi gaaduñi dudunucami vuidara ismaacada maitarvaavoitudadami.

⁷ Sallicada arvaavoi sai isgancocoda aapima poduucai alia soimaasi ivueeyi aapima. Baiyoma maitaagai masvui ñooCADagi soora gancocoda aliadagi. Dai baiyoma maitaagai masvui ñooCADagi soora ganlasiadagi. ⁸ Damos aapima maicaga ivueeyi dai lasidiña asta ganaaduñi vaavoitudadami.

⁹⁻¹⁰ ¿Maitamas maata aapima sai ismaacada arsoimaasi ivuaadami maiimia agai siaaco gataaani Diuusi? Maitavar gandadagitoda masganvupuiirumadadagi. Sallicada arvaavoi isagai ismaacada googosi ganducami, dai ismaacada siaa duutudai momoona ismaacada ivueeyi oodami dai diuusi aagai dai cacalli ismaacada maiiaan voopoi ooqui baiyoma

cacallli llaagi aipacoga ganvuudana, dai ismaacada llaasivoga, dai ismaacada coimudada tuutuiga, dai ismaacada navacoitaraga, dai ismaacada oojoidi isñiooquiadagi aa oodami, maitalaanada agai malla lavaagiala Diuusi llaamadu. ¹¹ Poduucai oidacatadai llaamadutai aapima damos sivi Diuusi casi ganoigali gansoimaascamiga dai casi acovai ganvuvaitu dai Diuusi calagacala gannaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aapima Suusi Cristo calagacala ganvuvaitu dai Diuusi llaada ganllaamadu daja cascada.

¹² Amo oodami pocaiti: “Oodami istutuidi isivuaadagi vallasiaacatai istumaasi ipalidi”. Damos aana pocaiti: sai maisiu vlassi istumaasi ivueeyi oodami arsoiñi. Dai maitlaagai isivuaadagi tomali amo istumaasi soimaascami tomasi iduñia alidi. ¹³ Aliaisi arvaavoi istumaasi aagai oodami: “Cuaadagai arugidagai vallaara dai gavoocata vaacali cascada vooca oodami”. Damos Diuusi ugigituda agai vlassi gomaasi. Damos tuucuga oodami maisiu isgama voopoda tomasmaascada, baiyoma tuucuga oodami vai poduucai ivuaadana Diuusi aa duiñadaga dai Diuusi nuucada oodami tuucugada. ¹⁴ Poduucai isduucai Diuusi duaacali gartlaanadamiga Suusi Cristo poduucai garduduaacalda agai aatama lara gaguvucadagacada.

¹⁵ ¿Maitamasmaata aapima sai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo arapan ducami agai daida araduñda? Aatama arSuusi Cristo aaduñda cascada maitlaagai tsvapanagadagi ooqui tatacaligami. ¹⁶ ¿Maitamasmaata aapima sai silascada amo calli vllanagi amo ooqui tatacaligami vagoocatai aramo oodamicana? Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Vagoocatai aramo oodamicana agai”. ¹⁷ Damos silascada amo oodami vaavoitudagi Suusi Cristo agai amo tagitoidagai viaacana Suusi Cristo llaamadu.

¹⁸ Aapima gaaagai isgajiaadara vipiaadagi vlassi goomaasi. Diuusi idui oodami sai siaa duutudaña agai dai maisiu isivuaadana mosacaasi istumaasi ipaliadagi. Mui naana maasi soimaascami ivueeyi oodami damos agai ismaacada googosi ganducami agai soimaasi ivueeyi gatuucuga vui. ¹⁹ ¿Maitamas tagito aapima sai Diuusi ootoi galbadaga sai ganllaamadu daacana? Poduucai aapima camialagi gantlaana. ²⁰ Diuusi alia calaga idui aapima ganvallaara ootosacai gamara Suusi Cristo masai aapima calagacala vuvacana. Cascada aliaisi gaaagai issiaa duutuada aapima Diuusi silasi gantuucugacada acaasi ganibadagacada Diuusi taanañi gantuucuga dai ganibadaga cascada.

7

¹ Sivi gia ganaa noragidamu aana istumaasi giñlacacai aapima giñoojidacai. Calagaduava ismaiooñtadagi cacalli. ² Damos alia muidu ismaacada googosi ganducami cascada aliaisi gaaagi iscacalli viaacagi ganooñiga dai ooqui viaacagi gancucuna dai poduucai maisoimaasi ivuaadagi googosi ganducamicatai. ³ Calalli gaaagai isama voopodagi gaoñiga siuu duucu looñigada ipaliadagi dai ooqui gaaagai isama voopodagi gacuna siuu duucu acunada ipaliadagi. ⁴ Silascada cunatagi amo ooqui camialagi taanañi gatuucuga acalli agai dai taanañi. Dai silascada ooñtagi amo calli camialagi taanañi gatuucuga lara looqui agai dai taanañi. ⁵ Cascada maitlaagai ischo gantlaadagi aipacoga. Silgisi gia gnaagida agai dai maiamapai voopodagi chilalqui tasai gamamadada aliditai. Dai vllascara gooquilara gaaagai isamapai voopodagi agai vai lDiaavora maisoimaasi iduiñituldagi looqui ama calli llaamadu tomali acalli ama ooqui llaamadu.

⁶ Aana maitlaanañi masooñtadagi masmaiooñtadagi lara baiyoma istutuidi aapima isiduñiagi istumaasi ipaliadagi. ⁷ Aana llaagi ipalidi isvllascatai maiooñtagi giñapan duucai, damos lamoco istutuidi isivuaadagi amo istumaasi dai aa ama maasi. Diuusi maacai guvucadagai cascada.

⁸ Ismaacada maiquiaa ooñiga dai ismaacada maiquiaa cuucuna dai vipiuudu calagaicamudai islaagi viiyagi agai giñapan duucai. ⁹ Damos ismaitistutiada agai islaagi oidacagi vai ooñtana. Vaamioma arcalagai isooñiacagi dai maisoimaa taatamadagi ama voopoda aliditai ooqui.

¹⁰ Damos ismaacada caooñigai dai ismaacada cacucuna aana gantlaanañi sai ooqui maidadagitoña gancucuna. Idi ñiooqui aagaiña gartlaanadamiga Suusi Cristo lara. ¹¹ Damos isamo ooqui dagituagi gacuna agai maitlaagai iscunatagi apamu baiyoma gaaagai isbaiduña agai ñiooqui gacuna llaamadu. Poduucai lara acalli maitlaagai isdagituagi gaoñiga.

¹² Dai ama maasi agida iñalidi aana ismaacada ooñiga maivaavoitudadami llaamadu dai ismaacada cuucuna maivaavoitudadami llaamadu. Oidaga amo ñiooqui ismaacada maiaagaiña gartlaanadamiga Suusi Cristo damos aana gia gnaagidamu sivi. Ismaadutai ooñigada maitarvaavoitudadamicagi dai vllascara llaamadu oidaca aliadagi gacuna, cunada

maitlaagai isdagituagi saibai poduucai vaavoitudana ooñigada. ¹³ Dai islamaadutai cunada maitarvaavoitudadamicagi dai vaascata lamadu oidaca liadagi gaooñiga, ooñigada maitlaagai isdagituagi sabai poduucai vaavoitudana cunada. ¹⁴ Acalli ismaacada maitarvaavoitudadamicagi Diuusi calgacata naidi agai vaanacai agai amo ooqui vaavoitudadami daida looqui ismaacada maitarvaavoitudadamicagi Diuusi calgacata naidi agai vaanacai agai amo calli vaavoitudadami. Dai ismaitarpođuucacamudai maamarada arapan ducamicamudai maamarada agai ismaacada maivaavoitudai, damos Diuusi calgacata naidi maamarada lapa. ¹⁵ Damos isacalli maivaavoitudadamicagi dagitua liadagi gaooñiga vai dagitona daida looqui camaiviaa islamadu oidacagi dai isaooqui maivaavoitudadamicagi dagitua liadagi gacuna vai dagitona daida acunada camaiviaa islamadu oidacagi. Diuusi acovai garvuvaitu tasai calgacata oidacana dai maitarcocodaiña. ¹⁶ Dai vaascata maimaata amo calli sia amo ooqui iscalgacata vusaidagi gaaduñi sia ismaicalgacata vusaidagi lapa quiaa lamadu oidacatai agai.

¹⁷ Dai gaaagai masbaiganliadagi agaicada ismaacada Diuusi ipalidi isivuuada aapima. Dai aliasi arcaga ismaidagituagi ganaa duifidaga ismaacada viaacatadaid aiasai Diuusi acovai vusaitu sai vaavoitudana. Gomaasi agai istumaasi laanai aan vaasi vaavoitudadami aipaco oidacami. ¹⁸ IsDiuusi acovai vusaidagi amaadutai ismaacada iquitauicagagi tuucugada isducatai gamviidacatada ijudidu agai gaaagai ismoduucati viiyagi dai isDiuusi acovai vusaidagi amaadutai ismaacada maiiquitauicagagi tuucugada agai maitlaagai isiquitlagi. ¹⁹ Tomasmaasi oodami isiquitauicagagi tuucugada ischo lapa mosgaaagai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi. ²⁰ Aliasi arcaga isvaasi oodami maidagituagi ganaa duifidaga ismaacada viaacatadaid aiasai Diuusi acovai vuusaitu sai vaavoitudana. ²¹ Isamaadutai arpiooficadaid aiasai Diuusi acovai vusaitu maitlaagai isvuama liada agai. Damos isviaacagi agai isducatai vuusiagi dai camaitarpiooficagi gaaagai isvuusiagi. ²² Pipioofi ismaacada Diuusi acovai vuvaitu sai vaavoitudadana gaaagai istatagitodagi isaraaduñida Cristo dai agai ismaacada maitargarpioofi ismaacada Diuusi acovai vuvaitu sai vaavoitudana gaaagai istatagitodagi isarpioofi ismaacada Suusi Cristo. ²³ Diuusi alia calga idui aapima ganvallata ootosacai gamara dai sivi gaaagai maslagiadagi Diuusi maisiu oodami. ²⁴ Poduucati tudo giñaaduñi tomali amaadutai maitlaagai isdagitua gi ganaa duifidaga ismaacada viaacatadaid aiasai Diuusi acovai ganvuvaitu sai vaavoitudana, Diuusi ganlamadu daja cascada.

²⁵ Dai sivi maaquimu aan ñiooqui ismaacada maitarooñiacami dai ismaacada maitarcuucunacami. Suusi Cristo maipoduu aagai damos aan anganaagida iñagai. Diuusi calgacata giñhaidi daida giñvaavoitudai cascada aapima gaaagai isgiñvaavoitudagi lapa cascada ganaagidamu aan istumaasi tatagitoi aan. ²⁶ Otoma aliasi soimaasi taatamituldi agai adudunucami vaasi vaavoitudadami cascada polidi aan sai ismaacada maitarooñiacami dai ismaacada maitarcuucunacami gaaagai isapiadu viiyagi. ²⁷ Vaascata ismaacada caoofi gaaagai isdadagitodagi ganoofi dai ismaacada maiquiaa ooñiga maitlaagai isooñtigi. ²⁸ Damos isamo calli ooñtigi maisoimaasi ivueeyi dai isamo ooqui cunatagi maisoimaasi ivueeyi. Damos sioora gavallanacami vaamioma soimaasi taata agai dai aan ipalidi isotolioma soimaasi taata agai aapima.

²⁹⁻³¹ Giñaaduñi aan ganaagidi sai chilaaqui tasai vaaga masicamaoidacamu tami oidi daama cascada gaaagai lasvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duifidada siama maasi sivi quiaa istutuiditai. Sioora ooñiacagi, dai sioora soiganliadagi, dai sioora baiganliadagi, dai sioora viaacagi tumiñsi dai tomasioora ismaacada tami oidigi daama oidaga gaaagai isvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duifidada siama maasi. Idi oidigi caugitimi cascada.

³² Aan ipalidi isaapima maivuum anliadagi tomali amo istumaasicada. Amo calli maiooñiacami vaamioma tatagitoi Diuusi aa duifidada daida ivuaada lididña istumaasi Diuusi ipalidi. ³³ Damos siacscada caoofi agai vaamioma tatagitoiña agai istumaasi gaaagai quiiyara, daida ivuaada lididña istumaasi ipalidi ooñigada. ³⁴ Poduucati lapa amo ooqui maicunacami vaamioma tatagitoi Diuusi aa duifidada daida ivuaada lididña istumaasi Diuusi ipalidi vai poduucati vaamioma calga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi siasi tuucugada caasi ibada. Damos siacscada cacunata agai vaamioma tatagitoiña istumaasi gaaagai quiiyara daida ivuaada lididña istumaasi ipalidi cunada.

³⁵ Aan ganaagidi gomaasi gansoiña iñaliditai maisiu gandaida iñaliditai mui naana maasi, varai poduucati calgacata oidaca daida ivuaada Diuusi aa duifidada oigadaitai Diuusi.

³⁶ Damos islamaadutai polliadagi iscaoquimuimi marada dai polliadagi issiooma arcaga iscunata agai, dai isaooqui polliada lapa vai cunatana gomaasi maitarsoimaascami. ³⁷ Damos isamai sallicada polliadagi ismaitlaagai iscunatagi marada dai ismaittipu istuisi cunata agai, oogada viaa sallicami isiduñia istumaasi ipalidagi, agai

caaga ivueeyi. ³⁸ Damos sioora dagituagi gamara sai cunatana caaga ivueeyi dai sioora maidagituagi gamara sai cunatana vaamioma caaga ivueeyi.

³⁹ Amo ooqui cunacami viaa isalamadu oidacagi gacuna asta siascada muu agai. Damos siascada muquiagi cunada looqui viaa sallicami iscunatagi apamu sioora lamadu ipaliadagi, damos arvaavotudamicagi agai. ⁴⁰ Damos looqui vaamioma baigaliadana tada ismaicunata apamu. Gomaasi agai istumaasi tatagitoi aana. Dai Diuusi Ibada giñama daja aana ara dai gomaasi ismaacada aagai aana polidi aana isDiuusi Ibada giñaagi.

8

¹ Aapima giñacacai isbai oidaga oigaragai iscuadagi cuaadagi ismaacada gadadasdi amomono ismaacada ivueeyi oodami ischo ara. Baiyomavar maicuaada. Vascatai aatama maata isDiuusi maigapilar garvuupai iscuada aatama istumaasi gadadasdi amomono. Damos sioora pocaiti adagi sai vaamioma maata siaa agai garducada ganalidi. Damos sioora oigadagi vasi oodami agai poduucai vaamioma caaga vaavoitudai Diuusi. ² Sioora poliadagi iscamata mui naana maasi agai maicaga mai isducatai gaagaitadai ismamaat mudai agai. ³ Damos Diuusi calgacata naidi sioora oigadai Diuusi. Agai armaamarada cascada.

⁴ Amomono ismaacada ivueeyi oodami dai diuusi aagai maitardidiuusi mosaliamadugava Diuusi. ⁵ Oodami polidi ismuidi didiussi tavaagata dai oidi daama, agai vatarata gia oidaga mui didiussi. ⁶ Damos caa maata aatama sai mosaliamaduga Diuusi, garooga. Agai idui vasiaacatai. Aatama oidaga dai siaa duutuda ragai Diuusi daida ivuaadaragai aa duiñada. Dai aliamaduga gartaanadamiga agai arSuusi Cristo, dai agai idui vasiaacatai. Dai agai garmaa ibadagai utudui.

⁷ Gomaasi maisu vasi oodami maata. Lamadutai ismaacada laquioma siaa duutudaina amono quiaa vaavoitudai sai cuadatai cuaadagai ismaacada gadadasdi amono sai agai siaa duutudai amono cascada polidi agai sai maitarcalaigai iscuadagi. ⁸ Vaavoava siDi- uusi maivaamioma calgacata gartnaidi tomali maivaamioma calgacata oidacana aatama cuadatai cuaadagai. ⁹ Vascatai avarmaicuaada cuaadagai ismaacada gadadasdi amono ismaacada ivueeyi oodami dai diuusi aagai. Iscuada aapima acuaadagai aida gia agai ismaacada maicaga maata caa isducatai ipalidi Diuusi isoidacana ugian tada ara dai gomaasi arsoimaascami agai vatarata. ¹⁰ Damos isamaadutai aapima ismaacada caa maata vasi gomaasi vascata imiagi amono quiupaigadamu dai gacuaadagai cuaadagai ismaacada gadadasdi amono vai gantagiagi amai ismaacada maicaga maata caa isducatai ipalidi Diuusi isoidacana, agai ugian tada ara. ¹¹ Dai poduucai gaicada ismaacada iduñia aapima agai soimaasi iduñia tada, dai Suusi Cristo muu agai vatarata ara. ¹² Poduucai isaapima soimaasi iduiñituldagi ganadufni ismaacada maicaga maata caa isducatai ipalidi Diuusi isoidacana, aapima soimaasi ivueeyi Suusi Cristo vui. ¹³ Poduucai insaana cuaadagi cuaadagai ismaacada dadasdi amono dai poduucai soimaasi iduiñituldagi giñadufni vaavoitudadami baiyoma maicuaadan tada aana cuaadagai ismaacada dadaasdi momono tomali amo imidagai maisoimaasi iduiñitolda inliditai.

9

¹⁻³ Sivi aagidamu aana amo ñooqui agai ismaacada maivaavoitudai insaana arootosada Suusi Cristo. Sallicada arvaavoi insaana arootosada Suusi Cristo. Aana taa gartaanadamiga Suusi Cristo. Dai aapima vaavoitudai Suusi Cristo, aana ganaagidi isagai calgacata vuviadami cascada. Tomasi aa maivaavoitudai insaana arSuusi Cristo ootosada, damos aapima gia gaagagai isvaavoitudagi dai aapima arvaavoitudadami cascada gamaata insaana arSuusi Cristo ootosada.

⁴ Aana viaa sallicami isgamaitacadagi cuaadagai gaagiditai isduusi ñooquida. ⁵ Dai viaa aana sallicami isoofitagi amo ooqui vaavoitudadami poduucai ivueeyi agaa Suusi Cristo oototada, dai Suusi Cristo vsuuculida dai Piiduru. ⁶ ZPovai masianalidi aapima ismosaca aana dai Bernabé maviaa sallicami isdagituagi aa duiñadagai dai gaagiadagi isSuusi Cristo calgacata vuviadami? ⁷ Sandaaru maiagi gaaa namquidi istumaasi siaa vueeyi. Dai sioora asadagi uuviai viaa sallicami iscuadagi iibiada. Dai sioora nu- cadacagi sisivatu viaa sallicami isyadagi viibada. ⁸ Aana maitanaagidi istumaasi aagai oodami aana ganaagidi istumaasi aagai Diuusi ñooquidata. ⁹⁻¹¹ Aatama ganaagidi Diuusi ñooquida dai poduucai gansoicai calgacata oidaca aapima cascada viaa aatama sallicami isgantaanadagi cuaadagai aapima poduucai soicai aa oodami cascada gaagai isvaamioma garsoicada aapima aatama. Poduucai ooja Mosesacaru: “Maitavar dacamidacartudada

poduucai isduucai idui lamadutai agai tai calquiacarai coocoyi dai coi. ¹⁰ Dai maitavar vui fioocada Diuusi apan duucai lamadutai agai vui fioocai Diuusi tai Diuusi ootoi gataaanicaru sai coodana.

¹¹ Vaaasi gomaasi apadui garaadunucacada tasai poduucai maatana aatama sai maitarcagagai ispoduucai ivuaadagi. Dai cascada vaaasi gomaasi gaooja Diuusi fiooquidatata tasai aatama maatacana sivi cayoga ugitaicai oidigi. ¹² Sioora polliadagi iscaaga vaavoitudai agai gaagagai isganuucadacagi dai maisoimaasi ivuaadai. ¹³ Siiaascada amaadutai soimaasi iduunia liadagi gaagagai istatagitodagi isvaascatai poduucai tatagitoina. Diuusi apiagansoicadamu iscaaga ivuaada aapima dai maitandagitodamu istatagitoda istumaasi maitistutuidi aapima isgajiaadara vipiadagi baiyoma gansoifamumu mai gajiaadara vipiada aapima istumaasi soimaascami istumaasi iduunia liadagi.

¹⁴ Cascada giinaadufi casivar maisiaa duutuada aapima momoono. ¹⁵ Aapima caaga maata caa istumaasi. Dai caagavar tagitoca istumaasi ganaagidi aana sabaiga aramo istumaasi caagaducami ischo ara. ¹⁶⁻¹⁷ Siiaascada garampaidiada aatama dai gacuaadagi paana dai gayaladagi uuvasi varagada dai poduucai tatagitoina aatama isducatai muu Suusi Cristo aatama garvaatarai dai poduucai Diuusi baigaraliatudai. Dai poduucai gatatalagidina aatama tasvaascatai argaraadunumu vaavoitudadami.

¹⁸ Gantagitovar naida isducatai ivueeyi ajudidiu siiaascada cuaada agai baabiada caniru ismaacada coodai agai dai dadasdi Diuusi. Poduucai amaata isvaascatai agai arganaadunumu siaa duutuadami Diuusi. ¹⁹ Aana maitipalidi isaapima poliadagi isamoono ismaacada ivueeyi oodami viaa guvucadagai tomali ispolliadagi aapima isabaabaidi ismaacada gadadasdi amoono maitarapan ducami tomastuma baabaidi. ²⁰ Poduucai agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi dadasdi cuaadagai Diaavora tataaanicaruda maisiu Diuusi. Aana maitipalidi ispoduucai ivuaada aapima dai maitipalidi aana ara isgacuaada aapima agaa lamadu siiaascada gavaagimatada agai dai poduucai araadunadacagi oodami ismaacada vaavoitudai diaavora tataaanicaruda. ²¹ Aapima maitistutuidi isaraadunadacagi Suusi Cristo daida araadunadacagi Diaavora tataaanicaruda ara. ²² Maitaagagai tasbaamutudagi Diuusi ganvui daraacatai agai lamadu siu duucu siaa duutuadagi diaavora tataaanicaruda. Caa maata aatama isDiuusi vaamioma guvuca isaatama.

²³ Mui naana maasi istutuidi aatama isivuaadagi amos maisiu vaaasi istumaasi garsoicai iscaagacata oidaca aatama Diuusi vuitapi. ²⁴ Isamaadutai iduunia liadagi amo istumaasi gaagagai isapaga tatagitodagi sabaiga aristumaasi soimaascami aadunara vaatarai.

²⁵ Sapadavurai tomastuma baabaidi ismaacada oidacagi dai maitavar gatcacada masbai daasi amo moonoo ischo ara. Baiyoma maimaataca aapima dai maipolliadagi massoimaasi ivueeyi cuaadatai. ²⁶ Vaaasi oidigi dai vaaasi istumaasi oidaga arDiuusi tuidada cascada gaagagai mascaadagi vaaasi istumaasi oidacagi.

²⁷ Isamaadutai ismaacada maitarvaavoitudadamicagi ganvuidagi masai quidiara gau-gana dai masiimia liadagi, iimivurai dai ugavurai mastumaasi ganbiidagi dai maitacacada isbai daasi amo moonoo ischo ara. Baiyoma maimaataca aapima dai maipovantaliadagi massoimaasi ivueeyi cuaadatai. ²⁸ Damos isamaadutai povantaliadagi masai gocuaadagai ismaacada modaja daasi amo moonoo ismaacada siaa duutudai oodami, varai maiuga vai agai maipoldagi masapima vaavoitudai ara amoono, ²⁹ tomamas aapima maata masmaivaavoitudai.

Damos aana ipalidi sai amaadutai giinaagidamu: “¿Istuisi maitistutuidi iscuadagi cuaadagai ismaacada dadasdi moonoo mospocaitai aa saida aramo istumaasi soimaascami, ³⁰ dai sai iscuadagi baigaliditai Diuusi vui, tuisi potaana amai issoimaasi ivueeyi?” ³¹ Damos aana ganaagidamu sai masiu duucu cuaadagi gaagagai masivuaadagi siaa duutudaitai Diuusi. ³² Maitaagagai isivuaadagi istumaasi sobicadagi oodami isaaigiada Suusi Cristo tomasi arjudidiu ismaitarjudidiu ara dai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo ara. ³³ Aana vaascara giinaajagai isivuaadagi istumaasi istucada baiganliadagi aa. Dai aana maitivueeyi mosacaasi istumaasi arcagagai aana giinvaatarai baiyoma ivueeyi aana istumaasi arsoifi aa vaatarai, vai poduucai caagacata vuvaua agai.

11

¹ Giinapan duucai varivuaada aapima poduucai isduucai apan duucai ivueeyi aana Suusi Cristo.

² Giñaaduñi alia cāga ivueeyi aapimā tatāgitoitai daidā ivuaadatai istumaasi gānmaatatuli aana. ³ Aana ipalidi masmaatācagi sai Cristo agai dai taaanaī cacāli, dai cacāli taaanaī ganooñiga, dai Diuusi taaanaī Cristo. ⁴ Dai aapimā Coriintara oidacami pocaiti sai isamo cāli gacacāsada gavanamu siuu duucu gamamadadagi siapa siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquida gomaasi arsiaa araragai agai vaatarā. ⁵ Damos isamo ooqui maivuracagi gamoo siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquida gomaasi arsiaa araragai agai vaatarā gomaasi arapan ducami isavisumicamudai agai mooda. ⁶ Isamo ooqui maivuraca aliadagi gamoo sioma arcaagai isbovasdara ivisua agai gamoo. Damos isgomaasi arsiaa araragaicagi ooqui vaatarā baiyoma gaaagai isvuraca gamoo. ⁷⁻⁹ Diuusi idui acāli sai arapan tuigacana naana maasiara. Dai cacāli viaa sāllicami isgataaanaidagi oidigi daama poduucā isduucā Diuusi taaanaī tavaagiara, cascāda aapimā Coriintoara oidacami pocaiti sai siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquida cacāli maitaagai isgacacāsada gavanamu dai poduucā cacāli gatataagidi isagai vaamioma viaa guvucadagi dai vaamioma taaanaī isooqui, cascāda cacāli maitaagai istutusadagi gānvapanamu siuu duucu gamamadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquida. Damos Diuusi idui looqui cāliiañdara maisiu acāli ooquiañdara. Dai Diuusi idui looqui dai soicāña acāli maisiu acāli sai soicāña looqui. ¹⁰ Poduucā Diuusi gatatagidi isvaamioma gataanaī acāli siooqui cascāda ooqui gaaagai isvuracagi gamoo. Asta Diuusi tataañicaruḍa iñapāi gānvupuivasa siuu duucu vuidara gugucadagi Diuusi. ¹¹ Vaascara agai saagida ismaacāda vaavoitudai Suusi Cristo aliāsi tagito cāli dai aliāsi tagito ooqui vai gānsoidadagi aipacoga ivuaadatai Diuusi aa duiñdada. ¹² Vaavoava sicāliiañdara apadui looqui daidā arvaavoī sicācāli ooquiañdara vuvacāi dai vaasi gomaasi idui Diuusi.

¹³ Giñaagidavurai aapimā sabaiga arcaagai isamo ooqui gamamadadagi maitavuracatai amo pañitu. ¹⁴⁻¹⁵ Maitasi arvaavoī sai vaascatai povanāliḍi sai ooqui gaaagai isvuracagi gamoo dai oojidi istavuducagi cuupada dai cacāli vaatarā arsiaa araragai istavuducagi cuupada. ¹⁶ Isamaadutai giñvui ñiooqui aliada aagaitai gomaasi, agai gaaagai ismaatācagi tasai aatama tomali aa vaavoitadadami maiviaa amai viituldaragai.

¹⁷ Sivi gānaagidamu aana ama maasi dai goocāda maitistutuidi aana ispotaiyagi ansai baigiñāliḍi. Siāscāda gānampaidiada aapimā dai cuaada cuaadagai ismaacāda cueeyi aapimā tatāgitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba vaamioma soimaasi ivueeyi aapimā isbai cāga ivuaadagi. ¹⁸ Cajioma aana masai aapimā gānvupui ñioocāña dai baitoma vaavoitudai aana. ¹⁹ Aliāsi gaaagai isvaascatai aagadagi isducatai vaavoitudai poduucā gāmaatmu ismaacāda agai dai sāllicāda vaavoitudai Suusi Cristo. ²⁰⁻²¹ Masiaascāda gānampaidiada aapimā dai cuaadagai ismaacāda cueeyi aapimā tatāgitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba amoco arpaaga cuaadana cuaadagai ismaacāda vuaa dai asta navacorāña gayāadatai vai aa maitatasconāña, dai chichiaqui aipaco dadarāña poduucā sāllicāda soimaasi ivueeyi aapimā maisiaa duutudai aapimā Suusi Cristo. ²² Maitamasviaa aapimā gānquiqui masiaaco gacuaadagi dai maigapi gacuaadagi masiaaco gānampaidiadi. Aapimā soiduucā naīdi ismaacāda Diuusi lco vuvaitu dai siaa aratudai aapimā agai ismaacāda maiviaa cuaadagai. ¿Povai masianāliḍi aapimā iñsaana baigiñālda iñagai? Siadara baigiñāldana aana.

²³ Suusi Cristo aragi giñmaatatuli istumaasi gānaagidi aana. Aidā acara tucara masigatāgida agaitadai Suusi Cristo agai bai amo paana ²⁴ dai gamamagi dai gooquāsa saasarai daidā itai: “Ugavurai, idi arapan ducami giñtuucuga iñmaacāda tāgida agai aana masai aapimā cāgacāra vuvacana. Masiaascāda poduucāi ivuaadagi varai giñtatāgītoda”, astai aSuusi Cristo. ²⁵ Poduucāi arpa caugitocai bai agai amo tucayu uvvasi varagada daidā itatadai gājoootosa: “Idi uvvasi varagada ismaacāda idi tucayuna daja arapan ducami giñāra ismaacāda astia agai varai aapimā cāgacāra vuvāqui. Iñsiaascāda muquiagi vai astia giñāra aidā abiaadara gaaagamu goñiooqui utudui ismaacāda Diuusi ootosa agai loodami. Vaascara masiaascāda gānampaidiadi dai yādagi uvvasi varagada varai giñtatāgītoda”, astatadai Suusi Cristo. ²⁶ Poduucāi vaascara masiaascāda gacuaadagi dai yādagi uvvasi varagada poduucāi aapimā tatāgidi aa masvaavoitudai isSuusi Cristo muu curusiaba sai cāgacāra vuvacāna oodami dai aapimā gaaagai ispovuaadagi asta siaascāda diviagi Suusi Cristo.

²⁷ Poduucāi tomasioora siora cuaadagi apaana dai yādagi uvvasi varagada poduucāi isduucāi giñmaatatuli Suusi Cristo dai maicāga vueeyi navacoraitai dai aliā soimaasi

ivuaadagi maitatagitoitai isSuusi Cristo muu curusiaba vai cAAGACATA vuvaidi oodami, poduucai agai soi duucai naidi Suusi Cristo. ²⁸ Cascada vAAscatai maiquiaa gaugacai dai maiquiaa yAAcai uuvasi varagada aliasi gAAagai istatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai cAAGACATA vuvacana oodami. ²⁹ Isamaadutai cuaadagi apaana dai gayAADagi uuvasi varagada dai maitatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai cAAGACATA vuvacana oodami Diuusi soimaasi taatatuldamu. ³⁰ Aamadutai aapima poduucai ivuaadana cascada cococofni dai maiguupuca dai AAmmocho asta cooyi. ³¹ Damos isaatama istatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba aidla gia Diuusi maiviaacamudai issoimaasi gartaatamituldidiagi. ³² Damos siAAscada Diuusi naidagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicAaga ivuaadami agai soimaasi taatatuldamu ismaacada armaicAaga ivuaadami vai poduucai maiimia agai Diaavora AAmadu.

³³ Poduucai tudo giñaaduñi masiAAscada ganampaidiadiagi dai gaugia aagadagi apaana dai gayAADagi uuvasi varagada varai nanaraca asta siuu duucu ganampagi vAAscatai varai mapai gauga. ³⁴ Isamaadutai biugimucagi gaaagai isAarpa gaugiagi gaquiiyaga vai poduucai Diuusi maiviaacagi issoimaasi gartaatuldagi gomaasicada istumaasi ivueeyi aapima ganampaiditai. Gogaa istumaasi ismaacada giñacaca aapima ojjiyaga bai duuñimu aana iñsiAAscada maaca gannaidagi.

12

¹ Giñaaduñi ganaagida iñlidi aana amo istumaasi varai maataca. Sai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai vaavoitudadami sai naana maasi ivuaadana.

² Caa maata aapima sai aidamasi maiquiaa vaavoitudaiña Suusi Cristo aapima siaa duutudaiña mui moono ismaacada maiñioocai. ³ Aapima gansaagida daivai AAmmocho ismaacada pocaiti sai aagai istumaasi aagidi Diuusi. Damos isagai ñiooquiadagi Suusi Cristo poduucai gamaata isagai maiaagai gomaasi Diuusi Ibaada guvucadadacada. Dai isamaadutai cAaga vaavoitudadagi isSuusi Cristo arDiuusi dai AAgiadagi poduucai gamaata sai istumaasi aagai agai, agai aagai Diuusi Ibaada guvucadadacada.

⁴ Vaavoitudadami viaa guvucadagai isivuaadagi AAmo istumaasi. Diuusi Ibaada agai dai maacai guvucadagai. ⁵ vAAscatai ivueeyi Suusi Cristo aa duñidada isducatai istutuidi damos vAAscatai ivueeyi agai vaa Suusi Cristo aa duñidada. ⁶ vAAscatai ivueeyi Diuusi aa duñidada damos maiaadugan duucai damos vAAscata agai vaa Diuusi agai dai soical vAAscatai. ⁷ Diuusi Ibaada maacai guvucadagai vAasi vaavoitudadami saida ivuaadana AAmo istumaasi vai poduucai gamaata siDiuusi Ibaada AAmadu daja vAAscatai, dai istumaasi ivueeyi AAmadutai arsoiñi vAascatai vAarta. ⁸ Diuusi Ibaada maacai guvucadagai AAmadutai sai cAaga maata aagaiña ismaacada aagai Diuusi, dai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai aa sai cAaga maata caacana Diuusi ñiooquida, ⁹ dai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai aa sai vaamioma cAaga vaavoitudaiña Diuusi dai poduucai ivuaadana naana maasi, dai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai aa sai duduaaidiña cococoidada, ¹⁰ dai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai aa saida ivuaadana naana maasi gagarducami, dai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai aa sai cAaga maata gaagidiña Diuusi ñiooquida, dai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai aa sai maata naidiña asmaacada ñioocai Diuusi Ibaada guvucadadacada dai ismaacada ñioocai Diaavora tataañicaruda guvucadadacada, dai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquicada ismaacada maimaata agai, dai Diuusi Ibaada maacai guvucadagai aa sai aagaiña istumaasi aagai agai ismaacada aa ñiooquicada ñioocai. ¹¹ vAasi gomaasi ivueeyi agai vaa Diuusi Ibaada. Agai agai dai maacai guvucadagai vAAscatai saida ivuaadana AAmadutai istumaasi AAgidi Diuusi Ibaada ipalidi.

¹² Oodami AACaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vAAscata aragai vaa tuucugadañidaga. Poduucai isduucai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo saagida oidaga ojootosicami dai Diuusi ñiñiooquitudiadamigada dai maamatatuldidiadi dai vAAscata agai arganaadunumu. ¹³ Tomasi aatama arjudiduu isgilliego arpa, tomatasi arpipioofi ischo arpa vAAscatai vAAscatai casi garvapaconica Diuusi Ibaada guvucadadacada tsaidala argaadunumucana aatama, dai agai vaa Diuusi Ibaada gartama daja vAAscatai.

¹⁴ Poduucai isduucai caagai aana oodami AACaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vAAscata aragai vaa tuucugadañidaga. ¹⁵ Isamo oodami potaiyagi: “Giñacaso maitargiñinovi cascada maitargiñiucuga”. vAAscata siaadaga maigovai gAASANA ACASODA. ¹⁶ Dai isamo oodami potaiyagi: “Giñacaso maitargiñinovi cascada maitargiñiucuga”. vAAscata siaadaga maigovai gAASANA ACASODA. ¹⁷ ISvAasi gartuucuga arvujicamudai isducatai caacamudai aatama. SiAarpa isvAasi gartuucuga arnaacaicamudai isducatai istutidamudai aatama isuuvapiadiagi. ¹⁸ Diuusi darai oodami vuupuidala siaaco agai ipali dai daacada,

naanacada dai vaasi istumaasi viaa oodami. ¹⁹ Si amo oodami arvujicamudai siaaco daacamudai atuucugada. ²⁰ Damos saalicada arvaavoi isamo oodami lacaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vaascata atagai vaa tuucugada iñdaga.

²¹ Vaasi gartuucuga ali asi gaagai. Ali tagito aatama gartuupuju dai garnoonovi dai garmoo dai garlacaso. ²² Dai ismaacada maiguupuca agai dai sioma gaagai. ²³ Dai istuidaba sioma maitaagada maasi agai tati vaumioma nunucadai aatama dai ismaacada siaa araragai isnadi aa oodami agai gia iñapai aatama. ²⁴ Poduucui gardui Diuusi cascada. ²⁵ Oodami lacaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju. Dai vaasi istumaasi viaa oodami abaana saasa agai. Dai vaasi ali asi gaagai. ²⁶ Isamo oodami cococagi amapacata tuucugada maiba tadacana vaasi tuucugada. Isamo cali maata ñioocadagi dai aa oodami aagidi sai calagadu mooda ali baigallidiña calali.

²⁷ Poduucui apa aapima muidu daida atamo aadunumu. ²⁸ Dai vaavoitudadami saagida darai Diuusi amoco saida arojootosicamica dai aa saida arñiooquituldiadamicadacana dai aa saida armamaatuldiamicana, dai aa saida ivuaadana mui naana maasi gartuducami, dai aa saida duduaidiña cococoidada, dai aa sai soiaña ganaaduñi, dai aa saida artataandamicana, dai Diuusi maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquicada ismaacada maimaata lagi agai. ²⁹ Maisiu vaasi vaavoitudadami arojootosicami, dai maisiu vaasi ardiuusi ñiooquituldiadamicada, dai maisiu vaasi armaatuldiamici, dai maisiu vaasi ivueeyi istumaasi gartuducami, ³⁰ dai maisiu vaasi duduaidi cococoidada dai maisiu vaasi ñioocai aa ñiooquicada, dai maisiu vaascatai maata aagai istaiya lidi aoodami aa ñiooquicada ismaacada maimaata agai. ³¹ Aagidavurai Diuusi sai ganmaacana guvucadagai maida ivuaada aapima istumaasi vaumioma gaagai. Damos ana ganaagidi iñlidi amo istumaasi ismaacada vaumioma arsoiñi isvaasi gomaasi.

13

¹ Istutiadamudai ana isñioocadagi aa ñiooquicada ismaacada maimaata ana tomasi aoodami ñiooquida sipa Diuusi tataañicaruda ñiooquida dai ismaioigada ana oodami mosarapan ducami ana amo istumaasi imaacada mosciti dai maitarsoiñi. ² Dai istutiadamudai ana isaagadagi Diuusi ñiooquida dai ismaatacamudai ana istumaasi lagi Diuusi maatacatadai dai ismaatacamudai ana mui naana maasi, iscala viaacamudai ana vaavoidaragai dai poduucui istutiadamudai isibaco tutusadagi gigidi, mospocaiti ana ismaigovai imadagi dai ismaioigada ana oodami ducami ismaitistiadamudai ana isistuma vaaadagi. ³ Isaana gaoidagi vaasi istumaasi viaa ana, dai masgimadagi gaagiditai ana Diuusi ñiooquida, dai ismaioigada ana oodami gomaasi maitarsoiñi ginvalata.

⁴ Oodami ismaacada saalicada oigadai aa agai maioomaliga, dai cal tuutuiga, dai maicoimudada tuutuiga, dai maigarducada ganalidiña, ⁵ dai maisoiduucai nidiña aa, dai maivupuiiruga oodami vui, daida ivuaadana istumaasi ipalidadi aa maisiu mosacaasi istumaasi ipalidadi agai, siacada aa ñiooquidadi agai maita ñiooquidiña, dai maivuaama lidiña tomasi soimaasi ivuididi aa. ⁶ Dai maibaiganalidiña siacada soimaasi ivuaadadi aa baiyoma baiganalidiña siacada calga ivuaadadi aa. ⁷ Oodami ismaacada saalicada oigadai aa maivui ñioocai aa ismaacada soimaasi nidi, dai vaascata vaavoituda lidi istumaasi aagidi aa, dai vaascata vaavoitudai isaa ipalidi iscala ivuaadadi, dai vaascata apioigadai aa ismaacada soimaasi taatamitulda.

⁸ Tomastuigaco oidacamu amadutai ismaacada oigadadi aa, damos aimu istuigaco tipuca agai Diuusi ñiooquituldiadamicada, dai tomali maitañioocada agai aa ñiooquicada, dai tomali maitaagada agai isDiuusi Ibaada maacai guvucadagai oodami sai calga maata cacacagi Diuusi ñiooquida. ⁹ Damos sivi palapi maata aatama Diuusi ñiooquida dai maicaga maata aagai aatama Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Aimu istuigaco vaascatai maata caaca agai vaasi Diuusi ñiooquida cascada maitaagada agai isDiuusi Ibaada maacadadi guvucadagai oodami isivuaadagi tomali amo istumaasi.

¹¹⁻¹² Tami oidigi daama maimaata aatama vaasi istumaasi Diuusi maata an duucui amo ali maimaata vaasi istumaasi maata amo oodami gaducami. Poduucui apa maimaata caa aatama vaasi Diuusi ñiooquida ducami isnaljadagi amo nidadarui ismaacada maicaga maasi damos aimu istuigaco calga maata calcamu aatama vaasi Diuusi ñiooquida poduucui isduucui Diuusi gartumaata. Dai amo oodami gaducami camaitivueeyi istumaasi ivuaadana aliducatai poduucui apa siacada iimia aatama Diuusi amadu camaitivuaadamu istumaasi ivuaadana tami. ¹³ Vaascata oidacamu sioota vaavoitudadadi Diuusi dai sioota nanaracagi istumaasi Diuusi iduñia aatama gartavata, dai sioota oigadadi aa. Damos vaumioma arcalgai isoigadadi aa.

14

¹ Aliasi gaaagai masaipaco ganoigladagi. Daanadavurai aapima Diuusi sai lagi ganmaacana guvucadagai maida ivuaada aapima tomasi amo istumaasi ismaacad ivueeyi aa vaavoitudadami, damos sioma arcagagai isaagada aapima Diuusi niooquida. ² Lagi ismaacad nioocai aa niooquicada ismaacad maimaata, lagi Diuusi lamadu nioocai maisiu oodami. Oodami maimaata caa istumaasi aagai lagi cascada. Diuusi Ibaada maacai guvucadagai sai aagai istumaasi lagi Diuusi maata. ³ Baiyoma lagi ismaacad aagai Diuusi niooquida lagi gia oodami lamadu nioocai, dai poduucai soicai lagi vaavoitudadami sai vaamioma caga vaavoitudana, maacatai niooqui dai baialliatudaitai. ⁴ Lagi ismaacad nioocai aa niooquicada ismaacad maimaata lagi lagi vaamioma vaavoitudai, damos lagi ismaacad aagai Diuusi niooquida lagi soicai aa vaavoitudadami sai vaamioma caga vaavoitudana.

⁵ Aana ipalidi isvascatai aapima istutiadamudai isnioocadagi ama maasi niooqui damos vaamioma ipalidi aana isaapima aagadagi Diuusi niooquida. Isnioocada aapima ama maasi niooqui dai maiaagadagi istaiya alidi maitarsoini vaavoitudadami vatar cascada sioma arcagagai isaagadagi Diuusi niooquida siisnioocadagi ama maasi niooqui. Damos isnioocada aapima ama maasi niooqui dai aagadagi istaiya alidi goovai gia arsoini araan duucai isduucai arsoini isaagadagi Diuusi niooquida. ⁶ Cascada ginaaduini isaan gandididagi dai ama maasi niooqui gannioquiadagi poduucai maitarsoinan tada aana isvaamioma vaavoituda aapima. Damos isaan ganaagidagi istumaasi Diuusi ginaagidagi, dai istumaasi maata caaca aana, sipara isganaagiada aana istumaasi Diuusi idufina, sipara ganaagiada aana Diuusi niooquida poduucai gia gansoinan tada aana.

⁷ Siorea iivadagi uusi gitaru gaaagai iscaga iivada lagi vai poduucai maata caacagi aa istuma iivaragai iivai lagi. ⁸ Sandaaru saagida oidaga amoco ismaacad iivai piito dai iivaiña lagi amo iivaragai dai poduucai aagidiña sandaaru sai vaapaigana dai iivaiña amai iivargai sai gacocodana gola iivaragaicada aagidiña lagi sandaaru istumaasi gaaagai isidufiagi cascada gaaagai iscaga iivada lagi vai maata caacagi sandaaru daida ivuaadagi istumaasi tagitocagi lagi. ⁹ Poduucai arvaveeyi aapimacada. Ismaadutai nioocadagi ama maasi niooqui siaadara maata caacana aa iscaiti lagi. Ducami isalagi nioocadamudai lagi. ¹⁰ Sallacada arvaavoi isoidaga mui naana maasi niooqui oidigi daama dai vascatai ismaacad nioocai maata caa. ¹¹ Dai ismaadutai ginnioquiadagi ama maa niooquicada ismaacad maimaata aana poduucai maitarsoinan tada aatama aipacoga. ¹² Cascada aapima ismaacad ipalidi isDiuusi Ibaada ganmaaqiagi guvucadagai isidufiagi amo istumaasi ismaacad ivueeyi aa vaavoitudadami, aagidavurai Diuusi sai lagi ganmaacana guvucadagai maida ivuaada aapima istumaasi arsoini vaavoitudadami.

¹³ Poduucai siorea nioocadagi ama maasi niooqui ismaacad maimaata lagi, gaaagai isaagiada lagi Diuusi sai maacana guvucadagai vai gaaagiada istaiya alidi lagi niooquicada. ¹⁴ Isgamamadada aana amai niooquicada ismaacad maimaata aana, maata aana issiaa duutudai Diuusi damos maimaata aana iscaiti. ¹⁵ Gaaagai isgamamadada aana siaa duutudaitai Diuusi dai maatacagai iscaiti aana. Gaaagai isganlaada aana siaa duutudaitai Diuusi dai maatacagai iscaiti aana. ¹⁶ Damos ismaadutai gamamadadagi amai niooquicada ismaacad maimaata lagi tomali aaduina, laaduina siaadara potana lagi vaavoava. ¹⁷ Tomasi alia caga gamamadai lagi maitarsoini aaduina vatar. ¹⁸ Aana baigifalidi Diuusicada isvaamioma nioocai aana ama maasi niooqui isvascatali aapima. ¹⁹ Damos siascada gampaidiada aatama vaavoitudadami aana baiyoma ipalidiña isaagadagi altaama niooqui damos vascatai maata caacagi maisiu baivustan miil niooqui amai niooquicada ismaacad maimaata caacagi tomali amaadutai.

²⁰ Ginaaduini maitavar tagitoda aran ducai lagi ismaacad maiquiaa caga maata istumaasi gaaagai isivuaadagi baiyoma gaaagai mascalaga tagitodagi. Siascada idufina liada aapima amo istumaasi soimaascami amaasi gia gaaagai istatagitodagi aapima aran ducai lagi ismaacad maiquiaa maata ivueeyi istumaasi soimaascami. ²¹ Pocaiti liivurara ismaacad ooja Moseesacaru sai pocaiti Diuusi: "Aa oodami ama maasi nioocadami ginnioquituldiadamu ajudidiu saagida damos vascalaga maitinlagidamu ajudidiu", caiti Diuusi, asduucai ooja Moseesacaru. ²² Poduucai para siascada lagi ismaacad maivaavoitudai Diuusi caacagi vaavoitudadami isniooquiagi amai niooquicada poduucai gaaagai ismaatiagi isDiuusi guvucadadacada nioocai oodami, dai siascada amaadutai gaaagiadagi Diuusi niooquida poduucai maata vaavoitudadami isDiuusi guvucadadacada nioocai lagi. ²³ Dai isgampaidagi vaavoitudadami dai vascatai ama maasi niooqui nioocadagi vai vaapaquiagi aa ismaacad maivaavoitudai potaiyan tada lagi sai vupuirutu vaavoitudadami. ²⁴ Damos isvascatali aagadagi Diuusi niooquida vai vaapaquiagi

ΛΑmadutai ismaacΑΔΑ maivaavoitudai, Αgai maatΑmu isiarsoimaasi ivuaadami dai cascΑΔ Αma duucai γΑtagitomu ²⁵ dai siaa duutuadamu Diuusi dai potΑimu isDiuusi ΣΑlicΑΔ ΑΛmadu daja λvaavoitudadami.

²⁶ Giηaaduηi siΛascΑΔ γΑηΑmpaidiada aapimΑ vΛascatai ivueeyi istumaasi istutuidi. ΛΑmoco γΑηΑΛdana dai aa gamamaatΑtuldiηa Diuusi ηiiooquidΑ dai aa aagaiηa istumaasi aagidi Diuusi, dai aa ηiioocaiηa Αma maasi ηiiooqui, dai aa aagadamu istΑiya Αlidi Αgai ΑηiiooquicΑΔ, vΛascΑγΑ mastumaasi ivuaadagi γΑaagai isiarsoiηicagi λvaavoitudadami vΛΑtΑγΑ. ²⁷ SiΛascΑΔ ΑΛmadutai ηiioocadagi Αma maasi ηiiooqui ali googocatai γΑaagai isηiioocadagi siΛΑpΑ vaavaicatai Δamos vaamioma gia cho. Δamos ΑΛmadutai γΑaagai isηiioocadagi maisiu vΛascatai ΑpΑna. Δamos γΑaagai isoidacagi siοογΑ aagadagi istΑiya Αlidi Αoodami ΑηiiooquicΑΔ. ²⁸ Δamos ismaitiipucagi siοογΑ aagadagi istΑiya Αlidi oodami Αma maa ηiiooqui, siοoma ΑγcΑagai ismaitΑηiioocadagi Αma maasi ηiiooqui masiΛascΑΔ γΑηΑmpaidiadagi siοoma ΑγcΑagai isΑjagi ηiiooquiada Αgai Diuusi mostΑgitoidadΑγΑ, gomaasi Αγsoiηi ΑjΑagi Αgai vΛΑtΑγΑ. ²⁹ PoduucΑi ΑpΑ siΛascΑΔ ΑΛmadutai aagadagi Diuusi ηiiooquidΑ ali googocatai γΑaagai isaagadagi siΛΑpΑ vaavaicatai, dai aa γΑaagai isaagadagi sabaig ΑγDiuusi ηiiooquidΑ ismaacΑΔ aagai Αgai. ³⁰⁻³² Δamos isDiuusi aagidagi Αmo istumaasi Αmaadutai ismaacΑΔ daacagi ΑγΑmai ismaacΑΔ caηiioocaitadai γΑaagai iscamaiηiioocadagi vai ηiiooquiagi ΑγΑmai. CΑγα istutuidi oodami iscamaiηiioocadagi ismaiηiiooquia Αliadagi. PoduucΑi isDiuusi aagiadagi Αmo istumaasi Αmaadutai γΑaagai isaagadagi ΑpγΑ Αmoco dai gooquiΑγΑ Αmai vai poduucΑi vΛascatai maatiagi dai baigΑηliadagi. ³³ Diuusi maisioliutudai oodami baiyoma soicΑi sai maisisociaiηa dai ibAstudacan tadatudai. vΛAsi gomaasi ismaacΑΔ caagagai aΑηΑ ivueeyi γΑraaduηi vaavoitudadami ismaacΑΔ γΑηΑmpaidi tomasiaacoga.

³⁴ SiΛascΑΔ γΑηΑmpaidiadagi λvaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi, οoqui maitΑaagai isηiioocadagi, gomaasi daidarsi. Ooqui Αliasi γΑaagai isΑgiadagi γΑηcυucuna poduucΑi isduucΑi aagai Diuusi ηiiooquidΑγΑ. ³⁵ Dai isooqui maatΑca Αliadagi Αmo istumaasi γΑaagai isquiiyΑγΑ tAcAcΑ Αgai γΑηcυucuna. Αliasi Αγsiaa Αrαragai isΑmo οoqui ηiioocadagi siaaco γΑηΑmpaidacagi oodami dai siaa duutuadagi Diuusi.

³⁶ γΑηtΑgitovurai masai aapimΑ maitΑpΑpΑgadΑΔ ismaacΑΔ gaaagidi Diuusi ηiiooquidΑ, dai maisiu mosAcΑ aapimΑ vaavoitudai Diuusi ηiiooquidΑ. ³⁷ IsΑmaadutai pοηliadagi isΑgai istutuidi isaagadagi Diuusi ηiiooquidΑ siΛΑpΑ pοηliadagi isDiuusi IbΑadΑ ΑΛmadu daja γΑaagai istΑgitodagi sai istumaasi γΑηooji aΑηΑ Diuusi poduucΑi γΑηootosdi ηiiooqui. ³⁸ Δamos isΑmaadutai maiΑgiadagi istumaasi γΑηaagidi aΑηΑ aidΑ gia maitΑaagai mAscAcAgai istumaasi γΑηaagiada Αgai.

³⁹ PoduucΑi giηaaduηi γΑaagai masdaanΑdagi Diuusi sai Αgai γΑηmaacana guvucadagai mai aapimΑ aagadagi Diuusi ηiiooquidΑ dai maitAvΑr daidiada aa isηiioocada Αgai Αma maasi ηiiooqui. ⁴⁰ Dai vΛAsi istumaasi ivuaadagi γΑaagai mAscΑAgΑ ivuaadagi isducatai γΑaagai isivuaadagi dai maitAvΑr sisiocada.

15

¹ Sivi giηaaduηi aΑηΑ ipΑlidi mastΑgitodagi isducatai γΑηaagidi aΑηΑ sai Suusi Cristo ΑγcΑAgAcΑγΑ vuvviadamι. MAtai aapimΑ vaavoitu gomaasi dai apiavaavoitudai. ² Isiarvaavo iscΑAgΑ vaavoitu aapimΑ tucamidΑγΑ dai apivaavoitudai poduucΑi cΑAgAcΑγΑ vuvvacΑi aapimΑ.

³ AΑηΑ γΑηmamaatΑtuli aapimΑ istumaasi giηmaatΑtuli Suusi Cristo. AΑηΑ γΑηmaatΑtuli istumaasi vaamioma γΑaagai ismaatAcagi. AΑηΑ γΑηaagidi sai Suusi Cristo muu dai poduucΑi γΑroigΑldi γΑrsoimaascamiga, poduucΑi isducatai aagai Diuusi ηiiooquidΑγΑ. ⁴ Dai aΑηΑ γΑηaagidi ΑpΑ masai yaasa Suusi Cristo tai Αgai bo vaica tasaicΑΔ ΑpΑmu duaaca, poduucΑi isduucΑi aagai Diuusi ηiiooquidΑγΑ ΑpΑ, ⁵ dai sai γΑmaasitu Αgai Πiduru vuitapi, dai gooquiΑγΑ γΑmaasitu Αgai Αγaa ojootosicami vuitapi. ⁶ Dai gooquiΑγΑ γΑmaasitu Αgai vaamioma istaama siento vaavoitudadami vuitapi bo vasdΑγΑ, dai muidutai Αgai quiaa oidaga dai ΑΛmoco cacoi. ⁷ Dai gooquiΑγΑ γΑmaasitu Αgai Jacobo vuitapi dai gooquiΑγΑ vΛAsi ojootosicami.

⁸ Dai cyugatΑγΑ γΑmaasitu Αgai aΑηΑ giηvuitapi, dai cΑAgAcΑγΑ giηvuusaitu aidAsi tomali Αmaadutai maitΑgitocatadai ⁹ Αγaa ojootosicami vaamioma gAtΑΑηΑi iηsaΑηΑ dai aΑηΑ maitΑaagai mAsootosicami giηaagadagi. AΑηΑ soimaa taatatuli λvaavoitudadami cascΑΔ. ¹⁰ Δamos Diuusi cΑAgAcΑγΑ giηηΑldi cascΑΔ ΑrootosadΑ aΑηΑ. Dai aΑηΑ ivuaadana mui naana maasi Diuusi guvucadadAcΑΔ. Dai vaamioma aata vuaadana aΑηΑ sivΛascatai Αγaa

Diuusi vaascara giñsoicai cascada. ¹¹ Damos iñsaana ganaagidiña Diuusi ñiooquida siappa agaa oootosicami vaascara atagai vaa Diuusi ñiooquida ismaacada vaavoitudai aapima.

¹² Aana ganaagidi sai Suusi Cristo duaaca coidada saagidañdara, mai lamadutai aapima pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidada vaatar. ¹³ Isiarvaavoicamudai ismaaca aagai aapima sai maioidaga duaacaragai coidada vaatar aida gia tomali Suusi Cristo maiduaacamudai. ¹⁴ Damos isiarvaavoicamudai isSuusi Cristo maiduaaca aida gia vaasi istumaasi aagai aatama maitarsoñicamudai. ¹⁵⁻¹⁷ Damos isiarvaavoicamudai ismaioidaga duaacaragai aida gia aatama aryaatavogami. Aatama agai dai aagai sai Diuusi duaacali Suusi Cristo cascada. Damos ismaitarvaavoicamudai isoidaga duaacaragai aida gia maitarvaavoicamudai appa isDiuusi duaacali Suusi Cristo, dai poduucai ganvaavoidaraga maitarsoñicamudai, quiaa arsoimaasi ivuaadamicamudai aapima. ¹⁸ Daidavaavoitudadami ismaacada cacoi maiimimudai Diuusi lamadu. ¹⁹ Ismaitarvaavoicamudai isimia ragai aatama Suusi Cristo lamadu siascada coiyagi aida gia vaamioma soigataliadamudai aatama siasa oodami oidigi daama.

²⁰ Damos arvaavoi isSuusi Cristo duaaca coidada saagidañdara. Poduucai clla maata aatama isDiuusi garduuaacalda agai aatama appa. ²¹⁻²² Diuusi idui amo cllai dai Adan tala. Agai maiaggi Diuusi cascada muu dai cascada vaasi oodami oidigi daama cooyi. Gooquiara Diuusi ootoi gamara oidigi daama. Agai agai Diuusi dai aidasi muu agai Diuusi duaacali coidada saagidañdara cascada vaascatai ismaacada vaavoitudai Diuusi, Diuusi duduacalda agai coidada saagidañdara. ²³ Suusi Cristo appaga duaaca aidasi Diuusi ipali dai agai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo duduacamumu siascada diviagi Suusi Cristo apamu, siascada Diuusi ipaldagi. ²⁴ Dai siascada ugitiagi oidigi tiipuca agai tomali amo taanadami dai Suusi maidagitua agai isgataanadagi adiaavora tataañicaruda tomali adiaavora amaasi Suusi taagida agai gasalicamiga Diuusi grooga. ²⁵ Cristo gaagagai isapiaviaacagi gasalicamiga asta siascada ugittu Diuusi vaasi ismaacada vuidara vaataca. ²⁶ Dai cuugarara Diuusi duduacalda agai vaasi coidada vai poduucai gamaatna isvaamioma guvuca agai ismuuqigami. ²⁷ Diuusi maa sallicami gamara Suusi Cristo sai agai taanaiña vaasi istumaasi oidaga. Mosaca Diuusi maitaanai agai. ²⁸ Dai siascada vaascatai lagidagi Cristo amaasi Cristo taagida agai gasalicamiga Diuusi dai Diuusi taanadamumu vaasi.

²⁹ Lamoco vaavoitudadami vaavoitudai saida arsoiñi isganvapaconadagi coidada vaatar. ¿Damos ismaitarvaavoi isoidaga duaacaragai duucatai arsoiñi gomaasi?

³⁰⁻³¹ Aatama oootosicami vaasi tasai garcooda agaiña oodami. ¿Dai ismaiduduuaaca ragai aatama coccai tumaasi arsoiñi gomaasi aatama garvaatar? Gomaasi gia arvaavoi masvaasi tasai gimuaa agaiña. Isaapima vaavoitudai isganoigadai aana poduucai appa gaagagai masvaavoitudadagi istumaasi ganaagidi aana. ³² Efeesiaraga giñcocoda oodami oomaliacami. ¿Tumaasi arsoiñi gomaasi aana giñvaatar ismaiduuaaca iñagagai aana camuucuai? Isiarvaavoi ismaitiipu duaacaragai gaagagai tagsaiiyagi sivi dai vagiam araliadagi, sioroco siappa vaasamacada coiya ragai aatama.

³³ Maitavar gandadagitoda isaa ganvupuiirumadadagi anmamaatatulditai ama maasi. Clla maata aapima sai sioora ururapacai oodami maicaga ivuaadami agai anan duucai mamaatarai dai soimaasi ivuaadama appa. ³⁴ Gaagagai masaalagai gantatagituagi apamu dai camaisoimaasi ivuaada. Lamadutai aapima maivaavoitudai isca tuiga Diuusi dai siasi viaa guvucadagai, cascada gaagagai massiaa aradagi.

³⁵ Lamadutai aapima giñtacacamu lien. “¿Asducatai duduacarai coidada? ¿Dai asmaasana tuucugada?” ³⁶ Sioora giñtacacagi gomaasi aliasi arvuiirugami. Astucai ismaacada gasai vuvacai dai gaarai dai gooquiara acaida ismaacada gali camaitiipucana. ³⁷ Gasai unuui caida vai vuvacai dai gaarai dai camaiapa maasana caida ismaacada gali. Poduucai aravueeyi tomastuma astucaicada. ³⁸ Diuusi poduucai idui cascada. Poduucai appa oodami ismaacada cooyi dai gyaasapai ugiatui tuucugada dai siascada duduuaaca Diuusi gamaaquimu tuucugada tuucugada agai agai ipalidi. ³⁹ Oodami tuucugadaga maiapa maasi calaisi tuucugada, tomali ujuurugi, tomali vatopadagai. ⁴⁰ Diuusi tataañicaruda tavaagiaraga oidaga dai oodami oidigi daama oidaga cascada maiappa mamaasi tuucugada. ⁴¹ Tasai dai masaadai dai sisiaavugai maiappanlaasi dadadacai, vaascara amo sisiaavugai vaamioma dadadacai siasa. ⁴² Poduucai idui Diuusi vaasi gomaasi dai poduucai iduñia agai siascada duduacaldagi coidada. Oodami tuucugada ismaacada gyaasapai duvarai damos siascada Diuusi duduacaldagi camaicoodamu agai. ⁴³ Oodami tuucugada ismaacada gyaasapai camaitarsoiñi damos siascada Diuusi duduacaldagi dadadadamumu agai. Oodami tuucugada ismaacada gyaasapai camaiqupuacana damos siascada

Diuusi duduacaldagi amaasi gia guupuacamu agai. ⁴⁴ Oodami tuutucugadΛ ismaacadΛ gΛyaasapai oo dai tuucuga dai ΛATA dai uugiatai dΛmos siΛascadΛ Diuusi duduacaldagi camaiugitimu agai.

⁴⁵ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ sai Adán ΛrtuucamidΛΓΛ oodami ismaacadΛ idui Diuusi sai tami oidigi daama oidacana. DΛmos ΛSuusi Cristo gooquiΛrioma divia. Agai ΛrDiuusi dai maacai ibadagai utudui oodami. ⁴⁶⁻⁴⁹ Diuusi idui Adán dΛvΛΛaricadΛ dΛmos ΛSuusi Cristo tΛvaagiaiñdΛΓΛ divia. VΛasi oodami ismaacadΛ oidigi daama oidaga dΛvΛΛaricadΛ duñisi Λpan duucaí Adán. Dai vΛascatai ismaacadΛ vaavoitudai Suusi Cristo Λpa mamaascamu Suusi Cristo siΛascadΛ duduacacagi dai tΛvaagiΛΓΛ oidacamu. Suusi Cristo maidΛvΛΛaricadΛ duñisi.

⁵⁰ Giñaaduñi aana anganaagidi sai oodami tuutucugadΛ maijioopai tΛvaagiamu istumaasi ismaacadΛ uugiatai maitistuidi isΛΛmadu daacagi istumaasi maiuugiatai. ⁵¹⁻⁵² DΛmos gΛnaagidi aana Λmo istumaasi istumaasi Diuusi giñaagidi istumaasi Λagi Diuusi maatacatadai. Maisiu vΛascatai aatΛma coiya ragai dΛmos todian duucaí garnanatudamu dai Λma maasi tuucuga viaacamu dai tomastuigaco oidacamu vΛasi coidadΛ dai duduacadΛ. Siuu duucu cacugataΓΛ iivagi Diuusi tΛtaañicarudΛ piitocadΛ, duduacamu coidadΛ dai tomali Λmo imidagai camaicoimu. ⁵³ Poduucai isduucaí oidaga aatΛma sivi maitistuidi istomastuigaco oidacagi cascadΛ gΛaagai isΛpa mamaastua aatΛma Diuusi dai amaasi camaicoodagi. ⁵⁴ SiΛascadΛ ΛpΛduñiagi gomaasi amaasi casi ΛpΛduñimu istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛΓΛ. Dai aidΛ abiaadΛΓΛ camaicoodamu oodami. ⁵⁵ CascadΛ maitΛaagai isΛΛbiadagi muuquigami. ⁵⁶ Aoodami ismaacadΛ caoigali Diuusi soimaascamaigadΛ camaisoimaa taatamai siΛascadΛ coiyadi. Diuusi ñiooquidΛΓΛ maata aatΛma isiarsoimaasi ivuaadami vΛascatai. ⁵⁷ DΛmos baigiñalidi aana DiuusicadΛ. Agai garoigaldi garsoimaascamiga vaavoitudaitai aatΛma Suusi Cristo cascadΛ camaisoimaasi taatama aatΛma siΛascadΛ coiyadi.

⁵⁸ CascadΛ giñaaduñi apiavΛr cΛΛga vaavoitudadai dai apiacΛΛga ivuaada Diuusi aa duñidada. Aapima cΛΛga maata sai aa duñidagai mΛsmaacadΛ ivueeyi Diuusi vΛatarΛ maitΛrmosΛagicadΛ.

16

¹ Sivi gΛnaagidamu aana Λmo ñiooqui. Aana caaagidi Λvaavoitudadami ismaacadΛ GalaasiarΛ oidaga isduucatai gΛaagai isΛmpaidiada agai tumiñsi garaaduñi vaavoitudadami ismaacadΛ JerusaleenarΛ oidaga vΛatarΛ. Dai aapima Λpa gΛaagai ispoduucai ivuaadagi. ² VΛasi tumiñoco gΛaagai mΛsacovai darasadagi chichiaΛqui tumiñsi mΛsmaacadΛ gamaitacai, dai bai darasaca poduucai maiviaaca aapima isΛmpaidagi tumiñsi siΛascadΛ mΛΛ divia aana. ³ Dai siΛascadΛ mΛΛ divia aana ootosamu aana sioorΛ ipalidi aapima sai vuidacaiña tumiñsi dai oojai garaaduñi JerusaleenarΛ oidacadΛ. ⁴ Dai iñsaana istutiadagi isimia Λpa aidΛ gia giñoidamu goovai.

⁵ SiΛascadΛ imia aana gamucu viaa aana isMasedoniamu sΛΛli daivuñiagai, dai gooquiΛΓΛ aimu aana CoriintoarΛ. ⁶ GΛnΛΛmadu daaca iñalidi aana chiaΛqui tasai isΛmo toomoco Λpa. Dai siΛascadΛ imia iñagada aana boodarΛ sibaacoga aapima istutuidi isgiñmaquiagi istumaasi tΛgitoca aana voiyarΛ vΛatarΛ. ⁷ Aana maisiu mosdaivunucaí gannaida iñalidi baiyoma ipalidi aana isbai tΛvΛpi daacagi gΛnΛΛmadu, isDiuusi ipaldagi. ⁸ DΛmos tanasi EfeesiarΛ daaca iñagui aana quiaa, siaa duudagarΛ uucami ismaacadΛ Pentecostési tΛΛgidu. ⁹ Sivi tami cΛΛga istutuidi aana isgaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ vΛasi tasai muidutai vaavoitudai, dai muidutai garvuidarΛ vΛatΛ.

¹⁰ IsmΛΛ diviagi Timoteo varai cΛΛgacarΛ ñaida vai maiduaadicuda agai. Agai Λpa ivueeyi Diuusi aa duñidada Λpan duucaí aana. ¹¹ CascadΛ vΛascatai aapima gΛaagai mΛscΛΛgacarΛ ñaljadagi. Dai siΛascadΛ baigovai imia agai boodarΛ varai maaca istumaasi tΛgitoca agai voiyarΛ vΛatarΛ. Tami ñarara aana Timoteo ΛΛmadu agaa vaavoitudadami ismaacadΛ oidi.

¹² Aana goguama oi garaduñi Apolosí sai oidana gogaa vaavoitudadami dai mΛΛca gΛnΛidana, dΛmos sivi maitipali agai isimiyagi. Agai imimu siΛascadΛ istutiadagi.

¹³ GΛnnuucadacavurai vai maisoimaasi gΛnduiñtuldana ΛDiaavora, dai apiavΛr cΛΛga vaavoitudadai. MaitavΛr Λbiada ismaacadΛ gΛnvuidarΛ vΛatΛ. CΛΛgacarΛ avΛroidaca Diuusi gΛnmaacai guvcadagagi cascadΛ. ¹⁴ Dai vΛascarΛ avΛr oigΛada vΛasi oodami.

¹⁵ CΛΛga maata aapima giñaaduñi sai AcayarΛ Λpaga vaavoitu Tiivañi ΛΛmadu vΛascatai ismaacadΛ quidiarΛ oidacatai. Dai aidΛsi cavaavoitudaimi aa agai soicañi vΛasiarΛ

istumaasi t_Λgitocana _Λgai. ¹⁶ Aan_Λ g_Λnaagidi m_Λsai siaa duutudaiñ_Λ dai _{ΛΛ}gidiñ_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ _Λpan tuutuiga Tiivañi dai aaduñ_Λd_Λ dai v_{ΛΛ}scatai ismaac_Λd_Λ g_Λnsaic_Λi dai ismaac_Λd_Λ ivueeyi Diuusi aa duiñ_Λd_Λ. ¹⁷ Ali_Λ baigiñ_Λlidi aan_Λ giñ_Λdividacai Tiivañi dai Fortunato dai Acayo _Λgai ali_Λ baigiñ_Λliatu poduucai aapim_Λ _{ΛΛ}p_Λ ali_Λ baigiñ_Λliatudamudai isdadimudai. ¹⁸ Dai casi giñ_Λiib_Λstacan tada aan_Λ go _{ΛΛ}madu gaaatagacai dai polidi aan_Λ isaapim_Λ _{ΛΛ}p_Λ g_Λniib_Λstacan tada. G_{ΛΛ}agai issiaa duutuadagi Tiivañi _{ΛΛ}madu Fortunato _{ΛΛ}madu Acayo. Goovai g_Λrsoic_Λi casc_Λd_Λ.

¹⁹ _Λvavoitudadami Asi_Λg_Λ oidacami dai Aquila _{ΛΛ}madu Prisila dai _Λgaa vaavoitudadami ismaac_Λd_Λ Aquila dai Prisila quidi_Λg_Λ g_Λñ_Λmpaidi Diuusc_Λd_Λ g_Λñ_Λviaatuldi _{ΛΛ}p_Λ. ²⁰ Dai v_{ΛΛ}si _Λvavoitudadami ismaac_Λd_Λ tanai daraaja Diuusc_Λd_Λ g_Λñ_Λviaatuldi. Dai casiav_Λr mait_Λncocoadai baiyomav_Λr g_Λñ_Λviaatuldiada aipaco.

²¹ Tami cuugat_Λr_Λ gia _{ΛΛ}gi ooja aan_Λ dai Diuusc_Λd_Λ g_Λñ_Λviaatuldi.

²² Siora_Λ maioig_Λdai Suusi Cristo Diuusi gajiaad_Λr_Λ vipieeyi. Aan_Λ ip_Λlidi isotoma diviagi g_Λrtaan_Λdamiga Suusi Cristo.

²³ Aan_Λ ip_Λlidi isg_Λr_Λtaan_Λdamiga Suusi Cristo c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ g_Λñ_Λñ_Λjadagi. ²⁴ Aan_Λ dai aapim_Λ vaavoitudai Suusi Cristo casc_Λd_Λ ali_Λsi g_Λñ_Λoig_Λdai aan_Λ.

Mos_Λcaasi.

Idi aragotordada oojai ismaacada ooji Paavora vaavoitudadami Coriintoora oidacami

¹ Aana arPaavora dai Suusi Cristo acovai giñvusaitsu ansaida arootosadacana. Poduucai ipali Diuusi cascada. Aana lamadu garaduñi Timoteo gamviaatuldi. Dai aana ganoojidi idi oojai aapima garaaduñi vaavoitudadami masmaacada Coriintoora oidaga dai ganampaidiña dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai idi oojai argaraaduñi vaavoitudadami Acaayaga oidacami vaataraga ara. ² Aana ipalidi isDiuusi garooga lamadu Suusi Cristo gartaanadamiga apiacalagacaga gannaijadagi dai apiaganiibastudacan tadacagi.

³ Diuusi agai dai vaascaga soigalidi aatamacada dai garbaialliatudai cascada calga ñioocai aatama Diuusi vui. Agai agai daida aroogada gartaanadamiga Suusi Cristo. ⁴ Siuu duucu soimaa taatamadagi aatama Diuusi baigaraalliatudai dai poduucai istutuidi aatama isbaialliatudadagi aa ismaacada soimaasi taatamai. ⁵ Aatama alia soimaa taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucai isduucai soimaasi taata Suusi Cristo. Dai agai vaa Suusi Cristo samicada baigaraalliatudai. ⁶ Aatama soimaasi taatamai ganaagiditai sai Suusi Cristo arcagacaga vuviadami dai poduucai istutuidi aatama isbaigaraalliatudadagi. Dai Diuusi baigaraalliatudai aatama dai poduucai aapima baigaraallidiña ara. Dai poduucai calga istutuidi aapima issoimaa taatamadagi poduucai isduucai soimaa taatamai aatama maivui ñioocaitai Diuusi. ⁷ Dai samicada vaavoitudai aana isapiavaavoitudadamu aapima. Cal maata aana issoimaasi taatamu aapima poduucai isduucai soimaasi taatamai aana. Dai cal maata aana isDiuusi baigaraalliatudamu aapima poduucai isduucai baigiñalliatudai agai aana.

⁸ Garaaduñi ipalidi aatama ismaatia aapima siassi soimaa taatamaiña aatama Aasia davarriaga. Alia cavami soimaasi taatamaiña aatama dai camaitistui isvaamioma soimaasi taatagi. Dai asta poliditadai aatama masgarcooda agai. ⁹ Samicada poliditadai aatama iscaoiya aragai aatama. Diuusi dagito ispoduucai araduñiagi tasai aatama maatana isducatai vaamioma calga vaavoitudagi Diuusi dai maisiu poaliada aatama isalgi istutuidi isgarsoicadagi. Diuusi agai dai aran duduaacaldi acoidada. ¹⁰ Dai Diuusi garsoi tatai camaitarcooditu aatama dai Diuusi quiaa garsoicai. Daida cal maata aatama isvaascaga garsoicadamu agai. ¹¹ Alia gaagai isdaanada aapima Diuusi sai garsoiciña. Dai siasscada muidutai daanadagi Diuusi sai garsoiciña muidutai pocaitiada agai ara sai baigaraalidi Diuusicada maatacatai isDiuusi garsoicai.

¹² Alia baigaraalidi aatama maatacatai gartagitoidagaga iscal tuutuiga aatama tomasiacoga sioon calga aapima gansaagida vaascaga ipalidiña aatama iscalga ivuaadagi tomasumaasi. Aatama lalgi maitistutuidi isivuaadagi gomaasi baiyoma Diuusi agai dai garsoicai cascada calga ivueeyi aatama. ¹³⁻¹⁴ Dai ganoojidi aatama mosacaasi istumaasi calga istutuidi ismaatana ijadagi dai maata calcagi aapima. Dai aana ipalidi sai siasscada ajiagi istuigaco Suusi Cristo garvaidaquiaagi tavaagiamu baigaraaliadamu aapima aatamacada poduucai isduucai aatama baigaraaliadamu aapimacada ismaacada vaavoitu aSuusi Cristo ganaagiditai aatama isagai arcagacaga vuviadami.

¹⁵⁻¹⁶ Dai vaavoitudai aana isalia baigaraalidi aapima aanacada, aana gandivida inlilitadai aidasi Masedoñia maacoga daivusai aana dai aran baigo vacoga daivunucai dai poduucai goocoaja gandividamudai aana dai aapima baigaraaliadamudai giñmaiditai, dai aapima calga istutiadamudai isgiñsoiñiagi naana maasicada istumaasi tagitocatadai aana voiyaga Judeea maacoga imaitai. Damos mai aana isquiaa soimaasi ivuaadatadai aapima dai aana maisoigaraalliatuda inlilitadai ganbagaidacai cascada maii. ¹⁷ Aidasi aagai aana sai gandivida inagaitadai aana samicada gandivida inlilitadai. Aana maitarapan ducami lamoco ismaacada pocaitiña sai duuñiagi amo istumaasi tomasi maata agai ismaitistutuidi. ¹⁸ Diuusi cal maata inñaana gandivida inlilitadai cascada aagaitadai aana. ¹⁹ Aana lamadu Timoteo lamadu Silvanu casi ganaagidi isSuusi Cristo Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiaindaga arcagacaga vuviadami. Agai maiagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Agai vaascaga ivueeyi vaasi istumaasi aagai. ²⁰ Dai Suusi Cristo agai daida ivueeyi vaasi istumaasi aagai Diuusi saida iduñia agaitadai oodami vaataraga. Dai Suusi Cristo garsoicai tasai calga ñioocaiña aatama Diuusi vui. ²¹ Dai Diuusi agai daida garsoicai isapiacalga vaavoitudada aatama Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi galbadaga sai galalamadu daacana, ²² sai poduucai maatana aatama isDiuusi samicada iduñia agai vaasi

istumaasi aagai saida idufiña agai. Diuusi Ibaada agai dai garmaacai gavgucadagai taaai caaga ivuaadana Diuusi aa duñdada.

²³ Damos maata Diuusi ismaiquiaa ii aana Coriintoamu maitanbagaida inñaliditai soimaasi ivuaadatai aapima. ²⁴ Siñascada gandadida aatama, aatama maitipalidi isganaagidiagi masai ama maasi vaavoitudana. Aapima cacaga vaavoitudai istumaasi arvaavoi cascada. Baiyoma gansoña alalidi aatama masai vaamioma baiganalidiña.

2

¹ Dai povai inñalidi aana iscamaiapamu soiganaliatuda inñagai gandividacai. ² Siu duucu baiganaliadagi aapima baigñalidiña aana lara dai siu duucu soiganaliadagi aapima soigñalidiña aana lara. Poduucai inñsoiganaliatudagi aana camaitipucamu isducatai baigñaliatuda aapima. ³ Cascada casi ganooji aana laquioma vai poduucai siora soimaasi ivuaadatadai isama duuca tagitocagi sai camaisoimaasi ivuaadana naida gandivida aana. Vai poduucai siñascada aaji aana maisoigñaliatudagi aapima. Aapima aragai daida gaaagai isbaigñaliatudagi. Aana polidi issiuu duucu baigñaliadagi aana poduucai aapima lara baiganalidiña. ⁴ Aidasi ganoojidadai aana samicada soigñaliditadai aana gantatagitoitai dai asta suaacitadai aana. Damos aana gia maitipalidi issoiganaliatudagi baiyoma ipalidi aana ismaatiagi aapima siñasi ganoigadai aana.

⁵ Gocalli ismaacada soigraliatu soimaasi ivuaadatai vaamioma soiganaliatu goovai aapima tomasi aana soigñali lara. Damos camaivaamioma bagai aana agai vai maivaamioma soigñalidiña. ⁶ Casi alia soimaa taatatuldi aapima agai casivar maiñoquiada vaamioma. ⁷ Dai sivi gandaana aana masai oigaldana aapima agai dai baigavar aliatuda vai poduucai maipov alidiña agai iscamaitipu oigaldaragai agai vatar. ⁸ Vai poduucai maatiagi agai issamicada oigadai aapima. ⁹ Laqui abiaadara ganooji aana masai soimaasi taatatuldiana gocalli dai poduucai maataca inñagai sabai giñlagidi aapima ischo ara. ¹⁰ Dai siñascada oigaldadagi aapima amaadutai aana oigaldadamu agai lara. Dai caa maata Suusi Cristo iscaoigali aana gocalli dai poduucai vaascatai baiganaliadamu aapima. ¹¹ Vai poduucai adiaavora maitarmaitiagi mosca maata aatama isalia yaatavoga agai.

¹² Aidasi ii aana Troasiamu dai aagida inñagai aoidacami isSuusi Cristo aracagacara vuviadami, agai vaa Suusi Cristo giñsoi sai maata cacana dai vaavoitudana mui oodami. ¹³ Damos aidasi ai aana maitaa graduñi Tito cascada maitabastan tada giñbadaga. Cascada otoma ii aana macadara Masedonio davariamu.

¹⁴ Damos samicada baigralidi aatama Diuusicada. Agai vaa agai daida garsoicai isapiagaagiadagi aatama ñooquida dai garsoicai sai maitarsobicaiña ismaacada vuidara vata Suusi Cristo. Diuusi garsoicai ismamaatatuldi aatama aa istumaasi idui asuusi Cristo oodami vatar. Dai siñascada caaca aoodami isSuusi Cristo aracagacara vuviadami baiganaliaracada cacana idi ñooqui poduucai isduucai baiiliaracada uvaida oodami amo chigian uvadami. ¹⁵ Dai baigralidi Diuusi gaaagiditai aatama Suusi Cristo ñooquida. Siñascada mamiadagi aljuididi papaaligada cubimidali quiuupilara vaascatai ismaacada ami daraajagi uvagidacana. Dai siñascada gaaagiadagi aana Diuusi ñooquida vaascatai ismaacada ganampaidiadiagi cacana dai lamoco cacagacara vuvauquimu dai iimimu Diuusi lamadu dai aa maivaavoitudamu dai adiaavora lamadu iimimu. ¹⁶ Ismaacada vaavoitudai Diuusi ñooquida agai gia cacagacara vuvacal. Dai ismaacada maivaavoitudai agai gia, arsiñiimiada ducami Diuusi vatar. Tomali amaadutai maitistutiudi islagi gaaagiadagi Diuusi ñooquida avlanacai Diuusi gvucadacada. ¹⁷ Damos aatama maitarapan ducami muidutai ismaacada gaaagidi Diuusi ñooquida gamaita aliditai tumiñsi dai istumaasi gamamaatatuldiña agai maisiu vaasi arDiuusi ñooquida. Damos aatama gaaagidi Diuusi ñooquida samicada maatacatal isarvaavoi dai maisiu gamaita aliditai tumiñsi. Diuusi garootoi taaai gaaagidana ñooquida dai maata agai iscala gaaagidi aatama vaavoitudaitai Suusi Cristo. Aatama arCristo oootosada cascada.

3

¹ Gomaasicada ismaacada caagai aatama siora maata isbai polidi aapima isaatama moscala ñoocai aatama lagai garvatar. Tomasiaaco siaaco ajiopadagi aatama maitagito

isbΛΛaticagι amo oojai siaaco aagadagi iscΛΛ tuutuiga aatΛΛmΛ poduucai isduucai ivueeyi aa.

² SΛΛlicadΛ vaamioma arsoifni aapimΛ aatΛΛmΛ garvΛΛatarΛ siΛmo oojai. MosnΛiditai oodami isducatai cΛΛga vaavoitudai aapimΛ poduucai maatΛmu iscΛΛga idui aatΛΛmΛ garaa duiñdaga aapimΛ gΛnsaagida. VΛΛsi imaasi cΛΛ maata aatΛΛmΛ garibΛdagatΛ. ³ Suusi Cristo Λgai daidΛ cΛΛgacatΛ ganvuvaitu aapimΛ vaavoitudacai isagai arΛcΛΛgacatΛ vuviadami. Dai Λgai gΛnsoicai masai camaisoimaasi ivuaadana ootosacai Diuusi IbΛadΛ isgΛnΛΛmadu daacana. Λgai Λgai dai tomastuigaco oidaga. Dai aatΛΛmΛ Λgai daidΛ ganaagidi Suusi Cristo ñiooquidΛ. Poduucai tomasioora sioorΛ ñaidi isducatai cΛΛga oidaga aapimΛ Λgai gia cΛΛga maata isaatΛmΛ arjojotosadΛ Suusi Cristo. Poduucai ducami isSuusi Cristo oojamudai Λmo oojai dai ΛoojiatΛ aagidamudai vΛΛsi oodami tasi aatΛΛmΛ arjojotosadΛ Λgai. Λgai baiyoma ducami isgΛniibΛdagatΛ oja maisiu oodiatΛ isducatai idui Diuusi aidΛsi maa Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ.

⁴ SΛΛlicadΛ maata aatΛΛmΛ isarDiuusi oojotosada vaavoitudacai aapimΛ Suusi Cristo. ⁵ AatΛΛmΛ Λagi maitistutuidi isivuaadagi Diuusi aa duiñdada baiyoma Diuusi Λgai daidΛ garmaacai guvcadagai tasaidΛ ivuaadana aatΛΛmΛ istumaasi Λgai ipΛlidi. ⁶ Λgai vaa Λgai daidΛ garsoicai isaagiadagi aatΛΛmΛ oodami sai oidaga sΛΛlicami utudui. AatΛΛmΛ maiaagidi oodami sai coiya Λgai ismaiΛΛgiadagi vΛΛsi istumaasi gatΛjai Diuusi baiyoma gaaagidi aatΛΛmΛ sai Diuusi IbΛadΛ maacai ibΛdagai utudui tomasioora sioorΛ vaavoitudagi Suusi Cristo.

⁷ Damos cΛΛ maata aatΛΛmΛ isΛΛquioma gia coodana oodami ismaacadΛ maiΛΛgidi Diuusi sΛΛlicamigadΛ ismaacadΛ Diuusi ooji odai daama. AidΛsi maa Diuusi gΛsΛΛlicamiga Moseesacaru aliΛsi dadadacitadai Moseesacaru vuivasada dai cascadΛ Λjudidui maitistutuiditadai isvui ñΛnΛavagi Moseesacaru tomasi camaisi dadadacitadai Λgai. ⁸⁻⁹ Diuusi cΛΛgacatΛ ñaiditadai Moseesacaru aidΛsi maa Λgai gΛsΛΛlicamiga. ΛsΛΛlicamicadΛ coodana ismaacadΛ maiΛΛgidi.

Dai sivi vaamioma cΛΛgacatΛ garñaidi Diuusi aatΛΛmΛ ismaacadΛ gaaagidi goutu sΛΛlicami ismaacadΛ garmaa Diuusi IbΛadΛ. Goutu sΛΛlicamicadΛ Diuusi IbΛadΛ garmaacai ibΛdagai utudui. ¹⁰⁻¹¹ GoΛΛqui sΛΛlicami aliΛsi cΛΛgaducataidai tomasi maitavΛpi cavaca agaitadai Λgai damos sivi camaiñamaga Λgai toma laachi casi garmaacacai Diuusi goutu sΛΛlicami ismaacadΛ vaamioma cΛΛgadΛ. Goovai tomastuigaco namaaca Λgai.

¹² CascadΛ gaaagidi aatΛΛmΛ vΛΛsi istumaasi Diuusi aagai. Dai aagidi aatΛΛmΛ ñiooquicadΛ ismaacadΛ maisijaiga maata caidagai. CΛΛ maata aatΛΛmΛ istomastuigaco namaaca Λgai idi ñiooqui cascadΛ. ¹³⁻¹⁶ AatΛΛmΛ maiΛpan duucai ivueeyi Moseesacaru. Istumaasi agaiña Λgai maicΛΛ maata caacana aoodami. Dai asta sivi maiquiaa cΛΛga maata caΛ Λjudidui goΛΛqui sΛΛlicami. Mosacaasi Suusi Cristo Λgai dai soicai oodami ismaatΛ caacagi goΛΛqui sΛΛlicami vaavoitudacai Suusi Cristo. ¹⁷ Suusi Cristo Λgai daidΛ garmaa ibΛdagai utudui. Tomasioora sioorΛ caviaacagi ibΛdagai utudui camaiivia isΛΛgiadagi vΛΛsi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ¹⁸ Dai sivi aatΛΛmΛ vΛΛscatΛ cΛΛga maata Suusi Cristo sΛΛlicadΛ cΛΛ tuiga. Dai vΛΛscatΛ maata aatΛΛmΛ isagai vaa Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga arDiuusi maradΛ, dai tavaagiiñdΛtΛ tavai Λgai tami oidigi daama, dai tomali amo imidagai maisoimaasi idui Λgai. Dai Diuusi IbΛadΛ guvcadadΛcadΛ vΛΛs tasai vaamioma cΛΛga oidacana aatΛΛmΛ poduucai isduucai oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama.

4

¹ CascadΛ baigΛrΛliaracadΛ gaaagidi aatΛΛmΛ Diuusi ñiooquidΛ. Diuusi garmaa idi aa duiñdaga Λgai cΛΛgacatΛ garñaidi cascadΛ. ² Oidaga Λmo oodami ismaacadΛ astocai ivueeyi istumaasi siaa araracami, dai vupuiirumadaiña oodami, dai maicΛΛga gamamaatΛtuldiña Diuusi ñiooquidΛ baiyoma aagai Λgai istumaasi maitarvaavoi. Damos aatΛΛmΛ maitivueeyi gomaasi baiyoma aatΛΛmΛ gamamaatΛtudi mosacaasi istumaasi arvaavoi, vai poduucai oodami cΛΛga istutuidi ismaatiagi iscΛΛga ivueeyi aatΛΛmΛ. ³ ΛΛmoco maicΛΛ maata caΛ istumaasi gamamaatΛtuldi aatΛΛmΛ. Λgai Λgai dai maivaavoitudai Suusi Cristo dai cascadΛ iimia Λgai ΛDiaavora ΛΛmadu. ⁴ ΛDiaavora Λgai daidΛ artΛaanΛdamigadΛ Λgai ismaacadΛ maivaavoitudai Suusi Cristo, dai maidadagitoi ismaatΛ caacagi Λgai siΛΛ cΛΛ tuiga Suusi Cristo dai maidadagitoi ismaatiagi isSuusi Cristo arDiuusi. ⁵ AanaΛ gia gaaagidi sai Suusi Cristo arΛbaitΛcaacami vai poduucai siaa duutuadagi oodami Suusi Cristo dai maisiu aana Suusi Cristo Λgai daidΛ artΛaanΛdami dai aana mosarpiooñigada. Λgai giñootoi ansai gΛnsoicaiña isvaavoituda aapimΛ Λgai ñiooquidΛ. ⁶ Diuusi Λgai daidΛ idui Λcuudagi tuucamidatΛ. Dai Diuusi garsoi iscΛΛga maatiagi aatΛΛmΛ iscΛΛ tuiga Λgai maatacatΛi aatΛΛmΛ istuiga Suusi Cristo.

⁷ Saaalicada viaa guvucadagai Diuusi. Agai giñaagidi istumaasi gaaagida aanla. Aana laagi mai viaa guvucadagai baiyoma Diuusi agai daida giñmaacai guvucadagai ansaidla gaaagidiña ñiooquida. ⁸ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatama aliasi soimaasi taatamai damos vaascata garsoicai Diuusi. Tomasi aamo imidagai maitatlagaiña aatama istumaasi gartatagituagi vaascata apiavaavoituda aatama Diuusi. ⁹ Tomasi soi duucaai garnaidiña oodami vaascata Diuusi gaaamadu daacana. Dai garcooda agaiña oodami damos maitistutuidiña. ¹⁰⁻¹¹ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatama garcooda agaiña oodami poduucai isduucaai muua agaiña agai aSuusi quiaa aimaraitai agai tami oidigi daama dai bai tavapicada muua damos aatama gia maiquaa coi, Suusi Cristo garsoicai gaguvucadacada cascada. Dai poduucai gamaata isDiuusi duaacali agai. ¹² Poduucai garcooda aagaiña oodami gaaagiditai aatama Diuusi ñiooquida damos aapima caviaa ibadaga utudui vaavoitudacai Diuusi ñiooquida.

¹³ Pocaiti Diuusi ñiooquidala: “Vaavoitu aana Diuusi ñiooquida dai cascada agidi aana oodami Diuusi ñiooquida”, ascaiti. Poduucai aatama laa vaavoituda Diuusi ñiooquida dai cascada gaaagidi aatama Diuusi ñiooquida. ¹⁴ Dai caa maata aatama isDiuusi duaacali gartaanadamiga Suusi coidada saagidiañdala dai poduucai laa garduduaacalia agai agai aatama coidada saagidiañdala. Dai amaasi garvaidaquia agai vaascatai amapai tavaagiamu Suusi Cristo aamadu. ¹⁵ Dai aatama soimaasi taatamai naana maasi istumaasi dai gaaagidi Diuusi ñiooquida maatacatai ispoduucai vaamioma gansoicai aatama aapima. Dai poduucai vaamioma muidutai vaavoituda agai Diuusi ñiooquida dai Diuusi vaagacatai naijada agai dai agai pocaitiada agai sai baiganalidi Diuusicada dai caaga ñioocada agai agai Diuusi vui.

¹⁶ Cascada baiganalidi aatama. Tomasi caalimuimi gartuucuga vaascata tiodian tada garibadaga. ¹⁷ Tami oidi daama maisi cavami soimaasi gataatamai dai alia otoma daivuscai. Dai gomaasicada Diuusi garmaaquia agai naana maasi istumaasi caagaducami ismaacada tomastuigaco maiuugiatai. ¹⁸ Dai vaamioma tagittoi aatama istumaasi agai Diuusi ñiooquidala sai oidaga tavaagiata siistumaasi oidaga tami oidigi daama. Vaasi istumaasi oidaga oidi daama alia otoma uugiatai damos istumaasi oidaga tavaagiata go gia tomastuigaco maiuugiatai.

5

¹ Gartuucuga arapan ducami amo vaaqui daida garibadaga gartuucuga arana oidaga. Siiaascada ugitiagi gartuucuga caa maata aatama isDiuusi garmaaquia agai amai utudui tavaagiata siaaco tomastuigaco oidacamu aatama dai tomali amo imidagai maiuugiatai agai. ² Aliasi aijigai aatama ipaliditai iscaimiagi tavaagiamu dai viaacagi gartuucuga ismaacada garmaaquia agai Diuusi ³ poduucai gamaata istuucuaa ragai tavaagiata. ⁴ Quiaa oidacatai garibadaga tami oidi daama idi tuucugala ismaacada arapan ducami amo quii alia aijigai aatama soimaasi taatamatai. Dai tomasi maicoiya aralidi aatama vaascata sioma ipalidi aatama istavaagiata oidacagi dai viaacagi gartuucuga ismaacada maiuugiatai tomali amo imidagai. ⁵ Diuusi agai dai poduucai idui. Dai Diuusi caototi galbadaga sai gaaamadu daacana sai poduucai maatacana aatama issaallicada garmaaquia agai tuutucuga uutudui.

⁶ Cascada baiganalidi aatama Diuusicada, tomasi caa maata aatama isquiaa oidacatai aatama tami oidi daama maitistutuidi aatama isoidaga tavaagiata Diuusi aamadu. ⁷ Damos vaascata gaaamadu daja Suusi Cristo vaavoitudaitai aatama ñiooquida agai tomasi maitiquaa naidi aatama agai. ⁸ Vaascata baiganalidi aatama. Damos vaascata vaamioma ipalidi aatama isiimiagi tavaagiamu siaaco naidia aragai Suusi Cristo siapiaoidacagi tami oidi daama idi tuucugala. ⁹ Cascada ipalidi aatama isivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi quiaa oidacatai tami oidi daama dai siiaascada tavaagiata daraaja laa. ¹⁰ Dai aimu istuigaco Suusi Cristo garnaida agai aatama vaavoitudadami ismaacada caaga ivuaadana aa duiñdada dai ismaacada maicaaga ivuaadana quiaa oidacatai tami oidi daama. Sioora caaga ivuaadana Suusi Cristo aa duiñdada Suusi Cristo maaquimu agai naana maasi istumaasi caagaducami dai sioora maicaaga ivuaadana maimaquimu agai gomaasi.

¹¹ Aliasi siaa duutudai aatama Diuusi, cascada duudatai agidi aana aoodami sai vaavoitudana Diuusi ñiooquida. Caa maata Diuusi istuutuiga aatama daida isaatama aagai mosacaasi istumaasi arvaavoi. Daida ipalidi aatama isaapima laa caa maatacagi gomaasi. ¹² Maitipalidi aatama islaagi ganaagiadagi iscaai tuutuiga aatama, damos vaascata ipalidi isbaiganaliada aapima aatamacada. Vai poduucai viaacamu aapima isduucatai garsoicadagi siiaascada gapiar garvuupadagi aoodami ismaacada gagarducada ganalidi ivuaadatai ganviituldaraga, maitatagitoitai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. ¹³ Tomasi poalidi aoodami ismaisi caagadu tagittoi ischo laa vaascata ivuaadamu aana mosacaasi istumaasi ipalidi Diuusi ipaliditai isgansoicadagi aapima. ¹⁴ Aliasi giñoigadai Suusi Cristo

cascadla povueeyi aana. Suusi Cristo muu vaasi oodami vaatarla. Diuusi soimaasi taatatuldi Suusi Cristo soimaasi ivuaadatai oodami. Poduucai Diuusi oigaldi oodami ducami isDiuusi casoimaasi taatatuldiamudai oodami, cascadla apnan ducami isvvaasi oodami cacoidamudai. ¹⁵ Suusi Cristo muu dai apnan duaaca vaasi oodami vaatarla vai ismaacadla viaa ibadaga utudui vaavoitudacai Suusi Cristo camaitivuaadaifna istumaasi llaigi ipalidi isvuaadagi baiyoma ivuaadagi istumaasi Suusi Cristo ipalidi isvuaadagi. ¹⁶ Oodami maivaavoitudadami soi duucai naidi lamo oodami dai calaga naidi aa oodami. Aana lapa poduucai naidifna oodami maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo dai asta Suusi Cristo soi duucai naidifna aana. Damos sivi cavaavoitu aana Suusi Cristo dai amadugan duucai naidi aana oodami. Maiquiaa vaavoitudaitai aana Suusi Cristo apnan duucai naidi aana oodami poduucacai isduucacai maivaavoitudadami naidi oodami. Laquioma poduu naidi aana aSuusi Cristo damos sivi camaipoduu naidi aana agai. ¹⁷ Cascadla tomasioora sioora cavaavoitudagi Suusi Cristo camaiapan duucacai latagitoi tomali maiapan duucacai ivueeyi maiquiaa vaavoitudacai. Agai viaa lamo ibadagadi utudui cascadla.

¹⁸ Diuusi agai dai soicai avavoitudadami sai povuaadana vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Dai camaiivui vaatacana aatama Diuusi cavaavoitudacai ismuu Suusi Cristo aatama garvaatarla soimaasi ivuaadatai aatama. Dai Diuusi gartajai tasai aagidana oodami sai ama duucacai latagitona sai poduucacai camaiivuidara vaatacana agai Diuusi. ¹⁹ Diuusi agai dai ootoi Suusi Cristo sai soifnana oodami sai ama duucacai gantatagitona sai poduucacai Diuusi calagacala naidifna. Dai poduucacai Diuusi oigaldi oodami soimaascamigadla ismaacadla vaavoitudai Suusi Cristo. Dai Diuusi gartajai tasai aagidana oodami sai agai saallicadla oigaldla lididi soimaascamigadla. ²⁰ Cascadla Diuusi garmaa saallicami tasaidla arojootosadlacana Suusi Cristo. Dai aagidi aatama oodami istumaasi Diuusi ipalidi isaagidiagi. Gandaanai aatama masai ama duucacai gantatagitona masai camaiivuidara vaatacana aapima Diuusi. aSuusi Cristo ipalidi ispovuaada aapima. ²¹ Tomali lamo imidagai maisoimaasi idui aSuusi Cristo. Damos aatama gia soimaasi ivuaadatai Diuusi soimaasi taatatuldi aSuusi Cristo ducami issoimaasi iducamimudai agai dai sivi camaisoimaasi gartaataldla agai Diuusi aatama vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. Dai Diuusi calagacala garnaaidi ducami ismaisoiimaasi ivuaadamudai aatama.

6

¹ Aatama lamadu aapima ivueeyi Diuusi aa duifndada cascadla ganaagidi aatama masai apiavaavoitudaiifna isDiuusi calagacala gannaaidi. ² Pocaiti Diuusi ganiooquira:

Aidasi abiaadara casi ipali aana iscalagacala vuvriadagi oodami gindaanaitadai aapima dai aana gia caa.

Dai aana gia gansoi masai calagacala vuvacana.

Ascaiti Diuusi. Sivi arsaaliscadla caa Diuusi oodami ismaacadla daana. Sivi arsaaliscadla calagacala vuvaidi Diuusi oodami.

³ Saallicadla ipalidi aatama ismaisoiimaasi ivuaadagi vai tomali amaadutai maipocaitadagi sai maicalaga ivueeyi aatama Diuusi aa duifndada. ⁴ Baiyoma ipalidi aatama iscalaga oidacagi ivuaadatai Diuusi aa duifndada vai poduucacai vaamioma calaga vaavoitudagi oodami Diuusi fiooquida. Cascadla soimaasi taatamai aatama dai maivui fioocai Diuusi, tomasi lamo imidagai maitatagaagai aatama istumaasi gartatagitoagi tomali siaaco iimiagi. ⁵ Daidla cavami gargaavaifna oodami, dai garmamasapaiifna. Daidla lamapacala garcaldaiifna oodami dai siaa caifna iifnaguidatai. Dai lamo imidagai aliassi gaaata vuaadana aatama dai lamo imidagai maicocoosaiifna dai bibiuugaiifna aatama. ⁶ Dai maigoogosi garducamica aatama. Dai caa maata aana Diuusi fiooquida. Dai maibaacocoi aatama tomasi aa oodami naana caiti garnaaidi garniooquidi. Dai caa tuutuiga aatama. Dai Diuusi Ibaada garlamadu daja. Dai saallicadla oigadadi aatama vaasi avavoitudadami. ⁷ Dai gaaagidi aatama Diuusi fiooquida. Dai Diuusi garmaacai guvucadagai tasaidla ivuaadana vaasi istumaasi agai ipalidi. Dai Diuusi garsoicai tasaidla ivuaadana mosacaasi istumaasi arcalagaducami dai poduucacai istutuidi aatama islaagi garsoicadagi siuu duucu aDiaavora soimaasi garduiifnaldla aliadagi. ⁸ Lamo imidagai siaa garduutudai oodami dai lamo imidagai maisiaa garduutudai. Lamo oodami garniooquidiifna dai aa gia cho. Lamo oodami yaatavogamu garaagaiifna dai aa pocaitiifna tasai aatama aagai istumaasi arvaavo. ⁹ Lamo oodami maicala tuutuiga garvui ducami ismaitarmaatacamudai tomasi calaga garmaata dai lamoco caa tuutuiga garvui tomasi maitarmaata. Lamo imidagai baitoma garcoodaiifna lamo oodami damos apiaquiaa oidaga aatama. Lamoco aliassi soimaasi gartaatamituldifna damos maiquiaa garcol. ¹⁰ Tomasi lamo imidagai soimaasi taatamai aatama vaascala baigatalidifna. Tomasi arsoituutuigami aatama vaascala soicai aatama mui oodami idi fiooquicadla ismaacadla aagidi aatama. Maiviaa aatama tomali lamo istumaasi damos Diuusi

garmaacai vaaasi istumaasi tagito aatama. Vaaasi gomaasicada caaaga gamaata tasiaatama arDiuusi ojootosada.

¹¹ Aapima garaaduñi Coriintoaga oidajami casi ganaagidi aatama mui naana maasi istumaasi aatama maitanastoquidi tomali amo istumaasi. Aatama ganoigadai cascada. ¹² Aatama ipalidi iscaagacaga gannaijadagi damos aapima maitipalidi. ¹³ Aana gandaana giñmaamara duucai masai caaga tuutiacana giñvui poduucai isduucai caa tuiga aana gnvui.

¹⁴ Maitavar apa maasi ivuaada urapacada aa ismaacada maivaavoitudai. Aapima maiapan duucai oidaga agai cascada. Agai oojoidi isivuaadagi naana maasi istumaasi soimaascami dai aapima gia cho. ¹⁵ Suusi Cristo maiapan duucai ivueeyi adiaavora daidaavaavoitudadami maiapan duucai ivueeyi maivaavoitudadami. ¹⁶ Gogaa quii vaaco siaa duutudai oodami Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga maiapan ducami gogaa quii siaaco siaa duutudai oodami momoono ismaacada ivueeyi agai. Dai aapima an ducami aquii siaaco siaa duutudai oodami Diuusi. Potatadai Diuusi garaaqui aaduñicaru:

Aana vaavoitudadami saagida oidaga.

Aana arDiuusigada.

Dai agai argiñmaamara.

Ascaiti Diuusi. ¹⁷ Cascada pocaiti aapa:

Aapima vaavoitudadami camaitaagai masiapan duucai oidacagi agai ismaacada maivaavoitudai.

Casiavar maitivuaada istumaasi soimaascami.

¹⁸ Dai aana arganoogacamu,

Dai aapima argiñmaamaracamu.

Dai aana caagacaga gannaijadamu.

Pocaiti garbaitaacacami ismaacada saalicada viaa guvucadagai.

7

¹ Aapima giñaduñi aana ganoigadai. Gomaasi aagai Diuusi maisiu mosacaasi garaaqui aaduñicaru vaatar, vaaasi gomaasi aatama garvaatar aapa. Cascada aliasi gaagagai tasigajaadaga vipiaadagi vaaasi soimaascami dai camaisoimaasi ivuaadagi. Dai siaa duutudaitai Diuusi aliasi gaagagai isivuaadagi mosacaasi istumaasi Diuusi ipalidi.

² Caaagavar tuutiaca aapima gnvui. Aatama maitanmamaatatuli masisoimaasi ivuaadagi aapima tomali maiyaataidi aatama. ³ Aagai aana gomaasi maisiu soimaasi ivuaadagai aapima. Aana saalicada ganoigadai cascada. Dai ganoigadamu aana asta siaascada muu. ⁴ Vaavoitudai aana masiaapima iduñia agai vaaasi istumaasi ganaagidi aana. Dai saalicada baigiñalidi aana aapimacada. Dai tomasi soimaasi taatamai aana vaascaga saalicada baigiñalidi.

⁵ Aidasi abiaadaga aayi aatama tami Masedooniaga maiquiaa ganiibastacan tada gariibadaga alia soimaa taatamai aatama cascada. Tomasiaaco siaaco ajioopada aatama garcoodai oodami dai vaascaga tatagitoi aana giñaduñi vaavoitudadami. Aana maitipalidi isagai dagituagi gnvavaoidaraga. ⁶ Damos Diuusi agai dai baiiatudai vaavoitudadami ismaacada soiganliadagi, cascada baigafali aatama diviacai Tito. ⁷ Maisiu mosacaasi diviacai agai. Agai alia baigaliatugai aapimacada cascada. Agai garaagidi sai aapima saalicada garñaida alidi. Daida garaagidi aapa sai aapima aliasi giñtatagitoi dai soiganalidi aanacada. Gomaasicada vaamioma baigiñali aana.

⁸ Tomasi soiganali aapima ñaidacai aoojai ismaacada ganootosi aana vaascaga maivuaam iñalidi aana sivi. Tomastuucamidaga soigiñali aana maatacai issoiganali aapima chaalqui tasai ñaidacai gooojai ⁹ vaascaga sivi baigiñalidi, maisiu soiganliacai aapima, aapima ama duucai gantatagitoi aidasi soiganali cascada. Diuusi alia baigali ñaiditai isducatai ivuaadana aapima aidamasi soiganalidi. Cascada maata aana ismaisoimaasi ganduñi ganoojidacai. ¹⁰ Siaascada amaadutai soigaliadagi dai maivui ñioocadagi Diuusi, poduucai Diuusi alia baigaliñi dai poduucai ama duucai gatatagitoiña oodami dai caagacaga vuvacai. Cascada arsoiñi issoigaliadagi oodami siaascada soimaasi ivuaadagi dai ama duucai gatatagitoiña. Damos siaascada soigaliadagi amo maivaavoitudadami dai maama duucai gatatagitoiñi aidai gia imi agai agai adiaavora amadu. ¹¹ Damos aapima alia caaga idui cascada alia baigali Diuusi dai canalidi aapima istumaasi apdui gooquiaga. Alia baacoi aapima lagi poliditai sai Diuusi soimaasi gantaatuldai agai dai giñabaiditai iñsaana gnvbagaidagi. Cascada ipalidi aapima iñsaana ganoigadagi, dai otoma bagaimi aapima caali ismaacada soimaasi idui. Dai ipaliditadai iñsaana gandividiagi. Vaaasi gomaasicada caaga gamaata masiaapima maibaiganalidi caali

vui soimaasi ivuaadatai agai. ¹² Aidasi ganooji aana maisiu mosacaasi gocalli tagitocatadai aana ismaacada soimaasi idui tomali gamai ismaacada soimaasi iduñi goovai. Baiyoma maata Diuusi ispoduucai ganooji aana aliasi ganoigadaitai. ¹³ Vlassi gomaasicada alia baigalididi aatama.

Dai vaamioma baigalididi aatama naiditai isbaigalididi Tito aapimacada. Tito aliasi baigalididi naiditai ismucatai ama duucai gantatagitoi dai gajiaadara vipiaada aapima asoimaascami. ¹⁴ Aidasi maiquiaa ii Tito Coriintoamu aana aagidi masai aapima lagidia agai istumaasi ganoojida iñaagaitadai aana dai aapima podui. Vlassi istumaasi ganaagidi aatama arvaavoi dai istumaasi aagidi aatama Tito vlassi apdui. ¹⁵ Dai sivi vaamioma ganoigadai Tito tatagitoitai isaapima calaga lagi vlassi istumaasi ganaagidi agai dai calaga miaadagidacai aapima dai calaga siaa duutudai aapima agai. ¹⁶ Calaga vaavoitudai aana masiaapima apialagiada agai istumaasi ganaagidi aana cascada baigiñalididi aana.

8

¹ Sivi giñaaduñi ipalididi aana isganaagidagi isduucatai Diuusi calagacara naidi vaavoitudadami Masedooniata oidajami dai agai calaga soicai aa vaavoitudadami. ²⁻⁴ Tomasi aliasi soimaa taatamai agai vaascara alia baiganalididi. Tomasi saalicada arsoituutuigami agai vaascara mui ampagi tumiñsi ducami isirirucacamudai agai daida gardaafiñi lasai dagitona aatama isootosda atumiñsi vaavoitudadami Jerusaleenata oidajami. ⁵ Aatama maivaavoitudaitadai ismosaa mui ampaida agai tumiñsi. Arpaaga idui agai vlassi istumaasi Diuusi ipali dai goquiara duuñia aliditadai istumaasi aagidi aatama. ⁶ Mosnaiditai aana isalia mui ampagi tumiñsi vaavoitudadami Masedooniata oidacami aagidi aana Tito sai agai apamu imana malaca siaaco daraaja aapima dai ganaagidana masai apamu ampaidiña tumiñsi vaavoitudadami Jerusaleenata oidajami vaataru poduucai isduucai ivuaadatadai aapima laquioma. ⁷ Aapima vlassiacatai saalicada calaga ivueeyi, dai saalicada calaga vaavoitudai aapima. Dai aliasi calaga gamamaatatuldiña. Dai istumaasi ivueeyi aapima baiganaliaracada ivueeyi. Dai aliasi ganoigadai. Dai sivi aliasi gaagagai iscalaga soña aapima garaaduñi soituutuigami.

⁸ Aana ganaagidi gomaasi maisiu gantaañia iñaliditai baiyoma ganaagidi aana gomaasi masai maatacana isduucatai aa vaavoitudadami baiganaliaracada ampaidi tumiñsi garaaduñi vaataru. Dai saascada aapima gaoidagi arpa vaascatai maatamu isaapima alia oigadai garaaduñi. ⁹ Aapima camaata isSuusi Cristo alia calaga teuga. Aidasi maiquiaa divia agai tami oidigi daama maiviaagacatadai tomali amo istumaasi tavaagiara daacatai. Damos diviacai tami oidigi daama soitigami ganaato agai. Suusi aliasi ganoigadai cascada poduucai idui, vai poduucacai istuidana aapima isiimiagi tavaagiamu dai ami viaacagi naana maasi istumaasi cacalagaducami.

¹⁰ Aana ganaagidi saida arcalaga isotoma aitudagi atumiñsi ismaacada baialiariacada ampaidi aapima vsumira abiaadara. ¹¹ Sivi istutuidi aapima masiaitudagi tumiñsi massialaqui aagai isaituda agai. Vaascatai gaagagai isgamaacadagi sialasi istutuidi. ¹² Sioora baigaliaracada gamaacadagi sialasi istutuidi Diuusi baigalididi agai vui arpa.

¹³ Aana maitipalididi masvlassi gamaacadagi masialajasi viaacagi ¹⁴ baiyoma ipalididi aana masiapan ajajasi viaacagi. Sivi aapima ganbaivitocami viaa cascada gaagagai masiaa oidagi garaaduñi soituutuigami. An tasara agai ganbaivitocami viaacamu dai aapima maiviaacamu siagai ganoidamu arpa. Dai poduucai vaascatai viaacamu aapima istumaasi tagito. ¹⁵ Poduucacai isduucacai aagai Diuusi ñiooquidara: “Sioora naana maasi viaacatadai maibaivito, dai sioora baitoma maiviaacatadai vaascara maiviaagacatadai”, pocaiti Diuusi ñiooquidara.

¹⁶ Dai pocaiti aana sai baigiñalididi aana Diusicada isagai soi Tito isagai ganoigadagi aapima poduucacai isduucacai ganoigadai aana. ¹⁷ Tito aliasi ipalididi isvaascara baiganaliada aapima cascada imi agai goovai maisiu mosacaasi ootosaitai aana baiyoma goovai lagi ipalididi isimiagi cascada.

¹⁸ Dai ootosa ragai aatama amai garaduñi Tito lamadu. Vlassi vaavoitudadami calaga ñioocai gocalli vui, alia calaga gamamaatatulditai goovai Diuusi ñiooquida. ¹⁹ Lagi vaavoitudadami acovai vusaitu gocalli sai garoidana dai garsoña ampaidana atumiñsi ismaacada ampagi garaaduñi vaavoitudadami aipacoga oidacami. Aatama ampaidi gotumiñsi vaavoitudadami soituutuigami vaataru dai poduucacai maatamu aa oodami sialia cala tuiga Diuusi, dai poduucacai arpa gamaatamu isbaigaliaracada ivueeyi aatama istumaasi Diuusi ipalididi. ²⁰ Aatama ootosa aragai idi cacalli calaga tuutiacada sai ampaidana atumiñsi

vai poduucai maitarñiooquidiña oodami. ²¹ Aatama cāga iduūña alalidi goaa duiñdagai Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi āpa.

²² Dai amai cāli oida agai āpa Tito amadu aduñda dai idi cāli camaata aatama āpa iscāga ivueeyi Diuusi aa duiñdada dai baigālliaracada oida agai gogaa vaavoitudait masiapima sāllicada cāga soīña agai garaaduñi soitutuigami tumiñsica. ²³ Isamaadutai gantacacagi istuusi ootoi aana goTito aagidavurai sai goovai argiñaduñi dai giñsoicai giñaa duiñdagā ganmamaatatulditai Diuusi ñiooquida. Dai isamaadutai gantacacagi istuusi ootoi aana gogaa vagoocai, aagidavurai sai govaavoitudadami tami oidacami ootoi. Dai aa oodami ñaliditai iscā tuutuiga goovai alia cā ñioocaiña Suusi Cristo vāatara. ²⁴ Siāscada māā dadia gocacāli cāgavar miaadagida dai cāga āggiada dai poduucai maatamu vaavoitudadami aipaco oidacami masiapima alia oigadai gānaaduñi vaavoitudadami. Aana caagidi gāraaduñi vaavoitudadami aipaco oidacami masai aapima alia oigadai gānaaduñi vaavoitudadami.

9

¹ Aana maiviaa isgānaagidagi idi oojira masai ampaidana tumiñsi gāraaduñi soitutuigami vāatara. ² Camaata aana masiapima bailliaracada soicai gānaaduñi soitutuigami. Aana vāscāga baigiñliaracada aagidiña gāraaduñi vaavoitudadami Masedooniāga oidacami masai aapima Acaayāga oidacami vasumira abiaadāga ampaidi tumiñsi dai ootosda agai gāraaduñi soitutuigami. Aidasi mai vaavoitudadami Masedooniāga oidajami masduucatai ivueeyi aapima baitoma vāscātai vaamioma baigālliaracada ampaidi tumiñsi asoitutuigami vāatara. ³ Vāscāga ootosa iñagai aana idi gāraaduñi vai sāllicada vaavoī vuusaīña istumaasi aagai aana gānaagitai. Dai aana ipalidi issāllicada bai duuca aapima atumiñsi poduucai isduucai caagidi aana gāraaduñi Masedooniāga oidacami. ⁴ Sāllicada ipalidi aana isbai duuca aapima atumiñsi siduūñidagi giñoidagi amoco gāraaduñi tami Masedooniāga oidacami siāscada imiagi aana. Siaa āran tada aana ismaibai duuca aapima. Aana vāscāga vaavoitudai istumaacadi aagada aapima. Aapima āpa siaa āran tada maibai duucacatai. ⁵ Cascada aana polidi sai aliāsi gāagai isāpaga iimiagi idi cācāli dai gāsoīña naato ampaidagi atumiñsi ismaacada vāaga isaituda aapima siāquai aagai. Poduucai āgi ampaidamu aapima mosācaasi siāquai ipalidi maisiu siāquai aatama ipaliadagi.

⁶ Tagitovurai aapima sioora chāquai gaoidadagi Diuusi maisicāga soicaiña, dai sioora mui gaoidadagi Diuusi cāga soicai āpa. ⁷ Vāscātai gāagai isgaoidadagi siāquai cāgadu aliadagi. Mosgāagai isbaigālliaracada gaoidadagi maisiu guvucadacada. Diuusi oigadai sioora baigālliaracada gaoidi. ⁸ Diuusi cāga istutuidi isgānaacadi naana maasi istumaasi dai poduucai viaacamu aapima vāsi istumaasi tagitocagi aapima gānvāatara. Dai poduucai viaacamu aapima istucuda soicadagi aa. ⁹ Pocaiti Diuusi ñiooquidāga: Sioora cā tuutuiga alia cāga soicai asoitutuigami.

Dai Diuusi vāscāga soicadamu sioora cāga soicai aa. Ascāiti Diuusi ñiooquidāga. ¹⁰ Diuusi agai dai maacai oodami astocai ismaacada asai. Dai agai vaa Diuusi gānmaaquimu aapima vāsi mastumaasi tagitucagi. Dai aapima gānbaivitocami viaacamu dai poduucai cāga soicadamu aa. ¹¹⁻¹² Siāscada vuidāquia aatama asoitutuigami gotumiñsi ismaacada ampagi aapima sāllicada baigāllidiamu agai Diuusi vui viaacatai istumaasi tagito. ¹³ Dai cāga ñioocadamu agai Diuusi vui maacatai isaapima cāga āgidi istumaasi aagai Suusi Cristo cascada ootosdi aapima gotumiñsi. Dai cāga ñioocadamu agai Diuusi vui mui ootosdācāi aapima tumiñsi agai vāatara dai aa vāatara āpa. ¹⁴ Dai agai vaamioma gānoigādamu cascada daanadamu Diuusi sai agai vaamioma gānsoicaiña. Agai maata isDiuusi gānsoicai iscā tuutiaca aapima cascada mosā cāga soicai aapima dai cascada aliāsi gānoigādai agai. ¹⁵ Sāllicada baigālliditai aatama Diuusicada isagāi mosāsi gānsoicai. Maitistutuidi aatama iscāga aagāi isāsi gānsoicai Diuusi.

10

¹ Aana Paavora gānaagidamu amo istumaasi. Cā maata aapima isSuusi Cristo aliāsi cā tuiga dai maioomaliga dai aana āpa ipalidi ispotuigacagi. Amo oodami pocaiti sai siāscada gāpāmadu daaca aana maioomaliga aana gānvui dāmos siāscada gānoojiada aana aliāsi gānbagaiña. ² Aana gāndaanai giñaduñi masai gājiaadāga viaana vāsi gosoiamaascami poduucāi siāscada gaamo imia aana maiviaacamu isgānbagaidagi. Dāmos isāmoco quiaa pocaitaidagi sai aana ivueeyi mosācaasi istumaasi aana āgi ipalidi, agai gia bagaidamu aana. ³ Vaavuava isaatama āpa āoodami dai quiaa oidi

daama oidaga dāmos maiapan duucai ivueeyi aatama agai ismaacadā maivaavoitudai Diuusi. ⁴ Diuusi agai dai giñsoicai iscaaga ivuaada aana aa duiñdada maisiu aana lagi. Amo oodami lagi maitistutuidi isgajiaadaga viaagi gosoiamaascami avānacai Diuusi guvucadadacada. Cascada Diuusi giñmaacai guvucadagai ansai cāga ivuaadana aa duiñdada. ⁵ Idi guvucadagaicada ismaacadā Diuusi giñmaacai vaamioma maata ñioocai aana isagai ismaacadā gāgāducada gānalidi vui ñioocaitai Diuusi ñiooquida ismaacadā gamamaatatuldi aana. Agai maitipalidi isoodami maatiagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Dai agai vaa guvucadagaicada vaamioma istutuidi aana isagai dai avānacai poduucai agai lapa lagi Diuusi ñiooquida. ⁶ Siāascada cacāga lagiada aapima vāasiaacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidaga aidā gia casi istutiadamu aana isbagaidagi ismaacadā maiālagidi Diuusi ñiooquida.

⁷ Gaaagai mascaaga gantagito naijadagi istumaasi apavueeyi aapima gansaagida. Dai agai ismaacadā pocaiti saidā arsuusi Cristo ojootosada dai giñvui ñioocai gaaagai ismaatcagi iñsaana lapa arsuusi Cristo ootosada. ⁸ Tomasi alia aagai aana sai Suusi Cristo giñmaa mo sāllicami vāascaga maisiaa larai aana. Suusi Cristo giñmaa gosāllicami ansai gānsocaiña masai vaamioma cāga vaavoitudaña Diuusi ñiooquida, maisiu ansai gānsocaiña isvaavoitudadagi aapima. ⁹ Maitipalidi aana isgānālabacatadagi gomaasicada ismaacadā gānaagidiña aana gānoojiditai. ¹⁰ Amo oodami pocaitiña sai siāscada gānoojida aana gānbagadan caitiña aana dai sai siāscada gānāmadu daaca aana sai aidā gia doadicudan duucai ñioocaiña aana. ¹¹ Damos agai ismaacadā pocaitiña gaaagai ismaatcagi sai poduucai isduucai gānoojidiña aana istutuidi ismotuigacagi siāscada gāndividagi.

¹² Damos maitipalidi aana isapan tuigacagi agai ismaacadā gāgāducada gānalidi giñvui ñioocaitai. Agai polidi sai vaamioma sastuduga siaa oodami. Agai alia vupuiiruga cascada polidiña sai vaamioma cāga gamamaatatuldiña siaa aaduñda mamaatatuldiadami. ¹³ Siāscada gānaagiada aana ansai cāga ivueeyi giñaa duiñdaga aana gānaagidiña mosacaasi istumaasi ivueeyi aana. Aana ivueeyi istumaasi Diuusi giñtajai ansaidā ivuaadana, cascada mosacaasi gomaasi gānaagidiña aana. Dai agai giñtajai ansaidā gānmaatatuldana ñiooquida aapima Coriñtoaga oidacami. ¹⁴ Aana ivueeyi mosacaasi istumaasi Diuusi giñagidi. Aana agai dai apaga gānaagidi Suusi Cristo ñiooquida. ¹⁵ Aana maiagagai istumaasi gamamaatatuldi aa mosacaasi istumaasi aana lagi gamamaatatuldi. Alia si ipalidi aana masai vaamioma cāga vaavoitudana aapima nai poduucai istutiada aana isvaamioma naana maasi istumaasi gānmaatatuldiagi. ¹⁶ Dai poduucai casi istutuidi aana isgamaatatuldiagi Diuusi ñiooquida sibacoga siaaco maiquiaa gamaatatuldi aa oodami.

¹⁷ Alia si arcāgai iscaaga ñioocadagi oodami Diuusi vui dai maisiu lagi gavāatarā. ¹⁸ Diuusi maibaigāalidi agaicada ismaacadā cāga ñioocadagi lagi gavāatarā baiyoma lagi Diuusi maata sioga baiāliadagi.

11

¹ Maitavar oojodacai caaca istumaasi gānaagida iñagai aana tomasi polidi aapima ismaicāagadu giñtagitoidaga. ² Diuusi ipalidi sai baamucan tadacana aana gomaatatuldiadami yaatavogami vui, goovai gānvupuiirumada alidi cascada. Aana agai dai gānaagidi sai Suusi Cristo arcāgacaga vuviadami matai aapima vaavoitu. Dai sivi alia si ipalidi aana isaapima apiavaavoitudadagi dai cāga lagiadagi Suusi Cristo. ³ Aana maitipalidi masgānyaatagiadagi tomali maitipalidi aana masgānvupuiirumadadagi masai gajiaadaga viaana Suusi Cristo poduucai isduucai adiaavora yaatagi dai vuiirumagi Eva Edeēaga. ⁴ Aana maata masiaapima cāga miaadagidiña tomastuma mamaatatuldiadami ismaacadā gāndaividi dai cāga gantagito caacana istumaasi gānmamaatatuldiadagi aagaitai Cristo agai, tomasi maitaragai vaa mamaatatuldiaragai ismaacadā gānmaatatuli aana. Aana gānmaatatuli sai Suusi Cristo arcāgacaga vuviadami dai sai Diuusi bāada gānāmadu daja dai sai sioga vaavoitudai Suusi Cristo cāgacaga vuvacai. Damos aa ama maasi gānmamaatatuldi dai vāscaga aapima cāga gantagito caacana. ⁵ Agai polidi sai vaamioma sastuduga siaa dāmos aana polidi sai maivaamioma sastuduga agai iñsaana. ⁶ Tomasi aana maicāga maata ñioocai vāscaga cāa maata aana istumaasi gānmamaatatuldi agai cascada maata aana isgānyaatagidi agai. Dai aapima cāga giñmaata dai cāa maata istumaasi gamamaatatuldi aana.

⁷ Amo oodami pocaitiña sai ismaadutai gamamaatatuldiadagi dai maitamaitacadagi sai maitarsoiñi mamaatatuldiaragada. Sioga maata issioma arcāgaicamudai isgiñaa namāquidamudai aapima dai poduucai vaamioma cāga lagiadamudai istumaasi gānmamaatatuldiña aana. Baiyoma gaata vuaadana aana dai gaagaiña istumaasi tagito

aidasi gāndiviji aana dai ganmaatutuli Diuusi ñiooquida poduucai ivuaadana aana gansoiña iñaliditai. ⁸ Dai aa vaavoitudadami sibaa oidacami giñoidiña tumiñsi aara ansai aacada giñsoicaiña ganlamadu daacatai. ⁹ Aidasi mala dada vaavoitudadami Masedooniara oidajami agai agai dai giñoi tumiñsi dai poduucai aapima maisiaa doodai tomali amo istumaasi aana giñvaatarā dai tomali amo imidagai maiviaacamu aapima issiaa vuaadagi tomali amo istumaasi aana giñvaatarā. ¹⁰ Aana vaavoitudai Suusi Cristo cascada istumaasi aagai aana arvaavoi. Cascada aagidi aana vaasi Acaaya davalariara oidacami ansai maitantaanada iñagai aapima tomali amo tumiñsi. ¹¹ Maitavar povanaliada ismaitanoigadai aana dai cascada pocaiti. Lagi Diuusi maata isaliasi ganoigadai aana.

¹² Amamaatatuldiadami yaatavogami gantaanai tumiñsi ganmamaatatulditai cascada aana maitpalidi masiapima giñoidadagi tumiñsi vai maipocaitiadagi amamaatatuldiadami sai giñpan duucai ivueeyi. ¹³ Agai pocaitiña saida arSuusi Cristo ojotosada damos maitarvaavoi. Agai mosaryaatavogami. ¹⁴⁻¹⁵ Dai lagi mala tuutiacami ganvuaadana damos ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi isivuaadagi. Adiaavora alia yaatavoga aara cascada. Damos Diuusi saalicada soimaasi taatatuldamu soimaasi ivuaadatai lagi.

¹⁶ Aana maitpalidi ispoliada aapima ismaicagadu giñagitoidaga. Damos ispoliada aapima ismaicagadu giñagitoidaga vaascara gaaagai mascaacagi istumaasi ganaagidi aana giñagaitai aana lagi isalia mala tuiga aana ducami isgudada giñaliadamudai aana. ¹⁷ Damos Suusi Cristo maipoduucai garmaatutuli lagi maigaducada galidiña, cascada vuuirugan tada aana poduucai ñioocaitai. ¹⁸ Muidutai mamaatatuldiadami aagaiña sai alia cala ivueeyi ganaa duiñdaga cascada aana aara aagai ansai alia cala ivueeyi giñaa duiñdaga. ¹⁹ Aapima polidi masai alia sastuduga cascada cala istutudi aapima masmaitiñojoadagi vuuirugami duucai ñioocaitai aana ²⁰ poduucai isduucai maioojodai aapima amamaatatuldiadami yaatavogami tomasi lagi gantataañicaru duucai ganalidi, dai mañamaquidacai vuuyi ganvustuidaga, dai soi duucai ganalidi, dai gangvaiña. ²¹ Damos aana maioojoidi ispoduucai ivuaadagi. Dai aliasi baigiñalidi aana ismaisoimaasi ganvuiididi.

Amamaatatuldiadami yaatavogami aagaiña sai cala ivueeyi ganaa duiñdaga dai aana aagadamu aara tomasi vuuirugan tada aana aagaitai. ²² Lagi gagarducada ganalidi judididucatai. Aana aara arjudi. Dai lagi gagarducada ganalidi isireliara oidacamicatai. Aana aara arisireliara oidacami. Dai lagi gagarducada ganalidi Avraañicaru cajuudadacatai. Aana aara arAvraañicaru cajuudad. ²³ Lagi gagarducada ganalidi pocaititai saida arSuusi Cristo ojotosada. Aana gia saalicada arSuusi Cristo ootosada, tomasi vuuirugami duucai ñioocai aana. Aana vaamioma gaaagidi Diuusi ñiooquida isagai. Dai aana vaamioma giñgavai oodami isagai. Dai aana vaamioma muiyoco vaa giñmaisatu isagai. Dai muiyoco giñmuaa aagaiña oodami. ²⁴ Taama imidagai giñgala judididuiquisanacada dai vaa taama imidagai aitu amo coobai dan baiavastaama dan tuvustaamaojo. ²⁵ Dai aara vaica imidagai uusicada giñgala. Dai aara amo imidagai giñmaicacarai. Vaica imidagai duupi avarcu suudara ismaacada imaiña aana. Dai amo imidagai suudara vii aana amo tasai dai amo tucagi amo uusiañidara iñdaagacatai malacasi davalari uugidiañidara. ²⁶ Aana aipaco aimariña. Dai baitoma giñbaa aimariña suudagi. Dai asivogami giñsobicaiña voiyara. Dai giñaaduñi giñvui vaatacana dai sibacoga aa oodami giñvui vaatacana aara. Dai galagar quiiquiara oidacami giñvui vaatacana aara. Dai saascada oidagana aimarda aana giñaañiña asivogami. Dai saascada vaarcuara aimarda aana amo iimidagai duupicaiña avarcu. Dai lagi ismaacada yaatagai saida arvaavoitudadami giñvui vaatacana aara. ²⁷ Alia soimaa taatamai aana aata vuaadatai. Muiyoco maicocosaiña aana. Dai muiyoco alia bibiugaiña dai tonomocaiña. Dai aliasi gaata vuaadana aana cascada amo imidagai maitiñajai tasai ugidagai. Dai muiyoco imidagai avamucariña aana. Dai muiyoco imidagai baitoma maiyuucucana aana.

²⁸ Dai vaas tasai aana aara tatagitoi vaasi vaavoitudadami vaasi aipacoga oidacami. ²⁹ Isamaadutai maicaga vaavoitudadagi ducami iñsaana aara maicaga vaavoitudadagi. Isaa oodami soimaasi duiñtuldagi amo vaavoitudadami aana siaa arraiña dai baamucuiña aana adiaavora vui. ³⁰ Aana caagagai naana maasi istumaasi aagaitai isducatai soimaa taatamaiña vai poduucai gamaatana iñsaana saalicada tagito isDiuusi giñsoicadagi. ³¹ Mala maata Diuusi sai istumaasi aagai aana arvaavoi. Diuusi aroogada gartaanadamiga Suusi Cristo dai aliasi gaaagai isvaacatai cala ñioocadagi lagi vaatarā tomastuigaco. ³² Damasco aamo amapacara davalariara siaaco taanai ara Aretas. Dai amo imidagai Damascara daacatai aana. Damasco sicoli cuupi galagar bibiidaviquicada. Taida asonar caacami daara nuacadacami vaas cuucuparagiara sai giñsobidacana siuu duu vuusia aana sai

giñbaji aagaitadai. ³³ Damos giñaaduñi amo asaraga giñdaí dai bidaviqui an salli giñtávañi. Dai poduucai cagacaga vuusai aana.

12

¹ Aana polidi sai maitaragagai isgaducada giñliada aana gomaasicada ismaacada ivueeyi aana baiyoma aagamu aana istumaasi giñtaagi gartlaanadamiga Suusi Cristo dai istumaasi agai giñmaatului. ²⁻³ Camui uumigi vaa apadui isvaavoitu aana Suusi Cristo. Casiapadui baivustaama dan maacova uumigi isgartlaanadamiga Suusi Cristo giñvaidacai tavaagiamu siaaco daja agai. Damos maimaatai aana isbai lagi ii giñibadaga ismoduucai giñtuucuga lapa. Lagi Diuusi maata isducatai apadui. ⁴ Damos calaga maata aana isii tavaagiamu dai malaca caa aana istumaasi giñaagidi Diuusi. Dai Diuusi maitiñmaa oigaragai isaagida aana tomali amaadutai istumaasi caa. ⁵ Calaga istutuidi aana isgaducada giñliadagai aana imacai tavaagiamu, damos baiyoma alia tagito aana isDiuusi giñsoicadagai vaa tasai. ⁶ Calaga istutuidi aana isganaagidagai naana maasi istumaasi ismaacada ivuaadana aana. Aana ganaagiadamudai mosacaasi istumaasi lavaavoi dai gomaasi maitarvuiirudagaicamudai. Damos vaascaga maiaagaiña. Damos casi giñmaat aapimaa niditai isducatai ivuaadana aana dai isducatai oidacana dai mosacaasi poduucai ipalidi aana isgiñmaatcagai aapimaa cascada maiaagaiña naana maasi istumaasi ismaacada ivuaadana aana.

⁷ Naana maasi istumaasi gagarducami lla aana tavaagiana. Damos Diuusi maitipali isgaducada giñliada aana tagacai gomaasi cascada Diuusi dagito adiaavora sai soimaasi giñtaatatldana cocodagacada. Sallacada coco giñtuucuga ducami isgiñsasimudai amo uusi muucacami. ⁸ Vaicojo dai aana giñtaanadamiga sai maigovai imitudana cocodagagai ⁹ damos agai poviñtatadai: “Aapi mosviaa ismaatiagi iñsaana gaoigadai. Damos maitan lavaaidagai vai poduucai gamaatana sai aapi lagi maiviaa guvucadagai isivuaadagai giñaa duiñdaga. Aana agai daida gamaacai guvucadagai, iñtatadai Cristo. Baigiñalidi aana maiviaacatai guvucadagai vai poduucai gamaatana isSuusi Cristo giñmaacai guvucadagai ansaidi ivuaadana aa duiñdada. ¹⁰ Baigiñalidi aana maiviaacatai guvucadagai poduucai vaamioma calaga maata aana isCristo agai dai giñmaacai guvucadagai. Dai baigiñalidi aana maiviaacatai guvucadagai isivuaadagai Cristo aa duiñdada, agai giñmaacai guvucadagai isivuaadagai aa duiñdada cascada, daida oodami giññiooquidina vaavoitudaitai aana Suusi Cristo, dai alia soimaa taatamai aana biuugigai, dai soi duucai giññalidi oodami, dai alia soimaa taatamai naana maasi istumaasi.

¹¹ Aana lapan duucai ñioocai amoco ismaacada maicalagadu tagitoidada aliasi giñaagaitai aana lagi damos aapimaa arganduñi ispoduucai ñioocai aana, aapimaa maicalaga ñioocai aan imvaataraa cascada. Amamaatatuldiadami yaatavogami pocaiti saida ajoojotosada Suusi Cristo dai sai vaamioma namaga agai istomasioora. Damos tomasi aana lapa maiñamaga vaascaga lapan lasi namaga aana agai. ¹² Aana maioojodacai ganaagidiña Diuusi ñiooquida dai Diuusi giñmaa guvucadagai ansaidi iduuna aapimaa ganaagida naana maasi gagarducami dai gomaasicada calaga gamaata iñsaana sallacada ajootosada Suusi Cristo. ¹³ Aana calagacaga gannaidi aapimaa lapan duucai tomasuma vaavoitudadami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Mosaca soñi maitantai aana poduucai isduucai taanai aana aa. Damos sioor maata isbai polidi aapimaa sai gaaagai isganaagida aana masai giñoigaldana gocascada.

¹⁴ Sivi cabai giñduu aana apamu dai gandivida iñagai sivicada casi lavaicojoa agai. Dai apamu maitantañimu aana soñi. Aana maitagito ginvustuidaga, mosai ipalidi aana isgiñoigada aapimaa. Aana ganaoga giñducami cascada maitantañi aana soñi. ¹⁵ Baiyoma baigiñliaracada siaa doadamu aana istumaasi viaa. Aana bai giñduu isapiangansoicadagai vai vaamioma calaga oidacana aapimaa. Aana gansoicadamu asta silascada ugitiagi giñguvucadaga, tomasi aana aliasi ganoigadai polidi aana masiapimaa maitiñoigadai.

¹⁶ Damos amoco aapimaa gansaagidañdaga tomasi caa maata agai ismaitantai aana soñi ganlamadu daacatai, vaascaga pocaiti ansai aa vuuyi aana tumiñsi ismaacada ampagi aapimaa garaaduñi soituutuigami vaataraa. ¹⁷ Dai pocaiti lapa ansai aana ootoi Tito sai gavnvupuiirumadana. ¹⁸ Vaavuava isotoo aana Tito lamadu amai graduñi. Damos agai maitanvupuiirumagi iimacai. Caa maata aapimaa iñsaana lamadu Tito lapan duucai oidacana aapimaa gansaagida.

¹⁹ Aana maisu mosacaasi aapimaa ganaagidi gomaasi Diuusi giñcaal lapa. Aana ganaagidi istumaasi Cristo ipalidi. Dai aana ipalidi masiapimaa vaamioma calaga vaavoitudagai Diuusi ñiooquida. Sallacada ganoigadai aana cascada. ²⁰ Maimaata aana isducatai daraajamu

aapim^Λ si^Λascad^Λ m^{ΛΛ} divi aan^Λ. Aan^Λ maitip^Λlidi is^Λncocoad^Λ aapim^Λ, dai maitip^Λlidi is^Λcoimudad^Λ tuutiaca, dai maitav^Λr baacoica, dai tat^Λgitodavurai istumaasi vi^{ΛΛ}gacagi aa, maitav^Λr yaatag^Λda aa, maitav^Λr g^Λn^Λñiooquiada aipacoga, maitav^Λr g^Λg^Λarduc^Λda g^Λñ^Λliada, dai maitav^Λr g^Λñvupui ñioocada. Nai poduuc^Λi maiviaaca aan^Λ isg^Λnbagaidagi. Maitip^Λlidi aan^Λ issoig^Λñ^Λliatudagi. ²¹ Maitip^Λlidi aan^Λ issiaa ^Λr^Λgi Diuusi vui aapim^Λc^Λda tomali maitip^Λlidi aan^Λ issusuaquiagi soimaasi ivuaadatai ^Λmadutai aapim^Λ ^Λqui abiaad^Λr^Λ. Agai quiaa googosi g^Λnducami.

13

¹ Cagoo^Λcoaja gandiviji aan^Λ sivi^Λc^Λda casi ^Λrvaicojoca agai. Is^Λmaadutai g^Λp^Λi^Λr vuaaja ^Λliada g^Λaduñi sai soimaasi idui g^Λaag^Λi isoidacagi gooca is^Λl^Λp^Λ vaica ñ^Λijadami. ² Aid^Λsi g^Λñ^Λñ^Λmadu daacatadai aan^Λ g^Λñ^Λaagidi v^Λl^Λscatai aapim^Λ ^Λmo ñiooqui dai tomasi m^Λacasi daja aan^Λ ^Λpamu g^Λñ^Λaagidamu aan^Λ ^Λgai vaa ñiooqui. Sivi g^Λi^Λ soimaasi g^Λñ^Λtaatatuldamu aan^Λ isquiaa soimaasi ivuaada aapim^Λ poduuc^Λi isduuc^Λi g^Λñ^Λaagidi aan^Λ. ³ Poduuc^Λi maat^Λmu aapim^Λ isSuusi Cristo guvcadad^Λc^Λda ñioocai aan^Λ. C^Λl^Λ maat^Λ aapim^Λ sai istumaasi aagai Suusi Cristo s^Λl^Λic^Λda ivueeyi ^Λgai. ⁴ Vaavuava sai aid^Λsi sisapicatadai Suusi Cristo curusiaba maiviaaca maascataidai guvcadag^Λi d^Λmos ^Λpan duaaca ^Λgai dai t^Λvaagi^Λr^Λ daja Diuusi guvcadad^Λc^Λda. Aat^Λma g^Λi^Λ maiviaa guvcadag^Λi d^Λmos Diuusi ^Λgai daid^Λ g^Λrmaacai guvcadag^Λi t^Λasai g^Λñ^Λaagidiña m^Λsai soimaasi ivueeyi.

⁵ C^Λl^Λgav^Λr tat^Λgitoda aapim^Λ istumaasi ivueeyi m^Λsabai c^Λl^Λga vaavoitudai. C^Λl^Λ maat^Λ aapim^Λ isSuusi Cristo ^Λl^Λmadu daja ismaac^Λda c^Λl^Λga vaavoitudai. ⁶ Ip^Λlidi aan^Λ ist^Λt^Λgitoda aapim^Λ iss^Λl^Λic^Λda vaavoitudai aan^Λ Suusi Cristo. Aan^Λ g^Λi^Λ mait^Λnyaatagidi. ⁷ Daan^Λi aan^Λ Diuusi m^Λsai maisoimaasi ivuaadana aapim^Λ, m^Λsai baiyoma c^Λl^Λgac^Λr^Λ oidadana. Aan^Λ s^Λl^Λic^Λda ip^Λlidi ispoduuc^Λi oidaca aapim^Λ d^Λmos maisiu casc^Λda ip^Λlidi aan^Λ is^Λoodami siaa giñ^Λduutudagi. ⁸ Mosai ip^Λlidi aan^Λ isoodami vaavoitudadagi Diuusi ñiooquid^Λ aat^Λma tomali ^Λmo imidag^Λi maivuid^Λr^Λ v^Λl^Λacana Diuusi ñiooquid^Λ. ⁹ Casc^Λda baigiñ^Λlidiña aan^Λ si^Λascad^Λ c^Λl^Λga ^Λl^Λgiadagi aapim^Λ Diuusi ñiooquid^Λ vai poduuc^Λi maiviaaca aat^Λma isg^Λnbagadagi tomasi aa p^Λl^Λiadagi ismaiviaa aan^Λ guvcadag^Λi. Dai daan^Λi aan^Λ Diuusi m^Λsai vaamioma c^Λl^Λga ^Λl^Λgidiña dai vaamioma c^Λl^Λga vaavoitudaiña Diuusi. ¹⁰ Aan^Λ g^Λñoojidi idi oojoi maiquiaa g^Λndividacai vai poduuc^Λi si^Λascad^Λ m^Λaca divia aan^Λ maiviaaca isg^Λnbagaidagi tomasi viaa aan^Λ s^Λl^Λicami. G^Λr^Λtaan^Λdamiga ^Λgai daid^Λ giñ^Λmaa idi s^Λl^Λicami ansai g^Λñsoic^Λiña isvaamioma c^Λl^Λga vaavoituda dai vaamioma c^Λl^Λga ^Λl^Λgiadagi aapim^Λ Diuusi. Diuusi maitip^Λlidi issobic^Λda aan^Λ g^Λñvaavoidaraga.

¹¹ Otoma g^Λr^Λl^Λgadamu aat^Λma giñ^Λaaduñi. Ivuaadvurai m^Λsacaasi istumaasi ^Λr^Λc^Λl^Λgaducami, dai baigav^Λr ^Λñ^Λliada, dai ^Λmo t^Λgitoidag^Λi av^Λr viaaca aapim^Λ, dai casiv^Λr mait^Λncocoad^Λ. Daid^Λ g^Λr^ΛDiuusiga ismaac^Λda g^Λr^Λi^Λbastudan tadatudai dai g^Λroig^Λdai g^Λñ^Λñ^Λmadu daacamu. ¹² C^Λl^Λgav^Λr g^Λñ^Λmiaad^Λgiada aipacoga. ¹³ V^Λl^Λsi g^Λñ^Λaduñi vaavoitudadami tami oidacami Diuus^Λc^Λda g^Λñ^Λv^Λiaatuldi.

¹⁴ Aan^Λ ip^Λlidi isSuusi Cristo c^Λl^Λgac^Λr^Λ g^Λñ^Λñ^Λijadagi, dai sai Diuusi apiag^Λnoig^Λdaiña, dai sai Diuusi Ib^Λad^Λ g^Λñ^Λñ^Λmadu daacana.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Galaasiʌʌ oidacami

¹ Aana ʌrPaavora Suusi Cristo ootosada. Agai giñootoi sai gaaagidiña aana Diuusi ñiooquida. Suusi Cristo ʌmadu Diuusi garooga giñootoi maisiu oodami. Diuusi agai dai duaacali Suusi Cristo coidada saagidiaiñdara. ² Aana ʌnoojidi idi oojai dai aana ʌmadu vʌasi govaavoitudadami ismaacada giñama daraaja gamviaatuldi aapima vaavoitudadami Galaasiʌʌ oidacami. ³ Aana ipalidi isDiuusi garooga ʌmadu Suusi Cristo gartaanadamiga ʌʌagacara gannaajadagi dai ganiibastudacan tadacagi. ⁴ Suusi Cristo ʌagi gadagitu masmuuagi dai poduucai garoigaldi garsoimaascamiga dai ʌʌagacara garvuvaitu sai camaiʌʌgidiña ʌDiaavora dai camaisoimaasi ivuaadana poduucai isduucai ivueeyi oodami sivi tanai oidigi daama. Vʌasi gomaasi ʌpadui poduucai isduucai Diuusi ipali. ⁵ Aana ipalidi isvʌasi oodami ʌʌaga ñioocada Diuusi vui tomastuigaco.

⁶ Maitʌʌagai aana isducatai giñʌgituagi mosʌʌ otoma gajiaadara viaacai aapima Diuusi. Diuusi saʌlicada soigʌalidi aapimacada cascada ootoi Cristo sai muucuna curusiaba sai poduucai ʌʌagacara vuvacana oodami. Diuusi ñiooquidara pocaiti sai soora vaavoitudagi Suusi Cristo agai imia agai tavaagiamu dai ami oidaca agai tomastuigaco Diuusi ʌmadu. Damos aapima cavaavoitudai ama maasi. ⁷ Damos maitiipu ama vaavoidaragai ismaacadacada istutuidi oodami isʌʌagacara vuvaquiagi mosaca Cristo mamaatʌtularagada. Damos vʌʌascaʌʌ ʌmadutai ipalidi isganmaatʌtuldiagi ama maasi dai maisiu mosacaasi Suusi Cristo mamaatʌtuldjaragada. ⁸ Damos agai ismaacada ganmamaatʌtuldiadagi ama maasi ismaacada maiʌpa maasi istumaasi ganmaatʌtuli aatama gaaagai isDiuusi soimaasi taatʌtuldiagi agai tomasi araana isamo Diuusi taañicaruda ismaacada diviagi tavaagiaiñdara ʌpa. ⁹ Dai ʌpamu ganaagidi aana sai ismaacada ganmamaatʌtuldiadagi ama maasi ismaacada maiʌpa maasi istumaasi ganmaatʌtuli aatama agai gaaagai isDiuusi soimaasi taatʌtuldiagi agai.

¹⁰ Aana aagai gomaasi damos maitipalidi aana sioodami pocaitiadagi sai ʌʌaga ivueeyi aana baiyoma ipalidi aana isDiuusi aagagi isʌʌaga ivueeyi aana. Insaana ivuaadamudai istumaasi oodami ipalidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipalidi aida gia maitʌrSuusi Cristo pooñigadacamudai aana.

¹¹⁻¹² Damos maatʌcavurai aapima giñaaduñi sai istumaasi gamamaatʌtuldi aana Suusi Cristo giñmaatʌtuli maisiu oodami.

¹³ Aapima camaata isducatai ivuaadana aana ʌʌquioma aidasi ʌʌgidiña aana ʌjudidiu vaavoidaragada. Camaata aapima isalia soimaasi taatʌmituldiña aana agai ismaacada vaavoitudaiña Suusi Cristo. Aana vʌasi coodai iñʌlilitadai. ¹⁴ Aana vaamioma ʌʌaga ʌʌgidiña ʌjudidiu vaavoidaragada siaa giñaaduñi ismaacada argiñpanacami dai aana vaamioma ʌʌaga ʌʌgidiña giñaaduñicaru viituldjaragada. ¹⁵ Damos Diuusi ʌcovai giñvuusaitu aidasi abiaadara maiquiaa vuusai aana. Agai saʌlicada giñoigadai cascada. ¹⁶ Dai aana mai Suusi aidasi Diuusi ipali. Cascada istutuidi aana isaagiadagi Diuusi ñiooquida agai ismaacada maitʌrjudidiu sai agai ʌpa maata isducatai ʌʌagacara vuvaquiagi. Aidasi tʌa aana Suusi Cristo aida otoma maiaagidi aana tomali amaadutai, ¹⁷ tomali maiotoma ii aana Jerusaleenamu dai naidamu agai ismaacada ʌrSuusi Cristo ojootosada ʌpa isaana. Baiyoma otoma ii aana Araaviamu. Dai gooquiʌra ʌpamu divia aana Damaascaʌra.

¹⁸ Dai asta vaica uumigicada ii aana Jerusaleenamu. Aida mai aana Piiduru dai ʌmadu daja aana goo ʌcaldi. ¹⁹ Dai tʌa aana Jacovo ʌpa Suusi suculida dai ʌga Suusi ojootosada gia maitʌa aana. ²⁰ Maata Diuusi sai istumaasi ganoojidi aana ʌrvaavo.

²¹ Dai gooquiʌra ii aana Siiriamu dai Siliisiamu. ²² Garaaduñi vaavoitudadami ismaacada Judeeʌra oidacatai maitiñmaatʌcatadai. ²³ Moscajiomacana agai sai aana ʌʌquioma soimaasi taatʌmituldiña ʌvaavoitudadami dai ʌʌadaiña Suusi Cristo gooquiʌra casi gaaagidi isSuusi Cristo ʌrʌʌagacara vuviadami. ²⁴ Dai ʌʌaga ñioocaiña Diuusi vʌʌataʌ cajiomacatai gomaasi.

2

¹ Dai cadaivunucai baiʌstan dan maacova uumigi ʌpamu ii aana Jerusaleenamu ʌmadu Bernabé. Dai vaidacai aana Tito. ² Diuusi giñaagidi sai gaamu iimana cascada

ii aana. Dai Jerusaleenata gnanmpagi vaasi vaavoitudadami taanaadamigada antai aana aagidi istumaasi mamaatatuldi aana ismaacada maitarjudiduu agaitai Suusi Cristo calagacata garvuviaadamiga, dai tacacai aana sabai calagadu giñmamaatatuldaraga. ³ Vai agai pocaiti sai calagadu cascada maitajai agai isTito iquitaaigi gatuucuga tomaasi agai maitarjudiucatai. ⁴ Ami vaapa lamoco yaatavogami. Agai pocaiti saida lrvavaoitudadami damos maitarvaavoi. Agai vaapa dai naida agai sabai galvaavoi isaatama ismaacada cavaavoitu Suusi Cristo camaalagidi Moseesacaru sallicamigada. Dai agai ipaliditadai isvaascatai lagiada aatama Moseesacaru sallicamigada. Agai gia ipaliditadai isTito iquitiagi gatuucuga. ⁵ Damos aatama maialagi, ipaliditai isaapima apiavaavoitudadagi isSuusi Cristo calagacata vuviadami dai maisiu talagitodagi isistutuidi iscalagacata vuvaquiagi Moseesacaru sallicamigadacada.

⁶ Damos vaavoitudadami tataanaadamigada maitinaagidi ansai ama maasi gama-maatatuldina aana. Aana maivuuaana inlidi taanaadamicatai agai. Diuusi lamaduan duuca naidi vaascatai cascada. ⁷ Agai maitinaagidi isducatai gamamaatatuldiada aana. Agai maata ta isDiuusi giñmaa laa duiñdagai ansai mamaatatuldiana aana ismaacada maitarjudiduu isSuusi Cristo calagacata vuviadami poduucai isduucai maa agai Piiduru laa duiñdagai dai aagidiña agai ajudiduu isSuusi Cristo calagacata vuviadami. ⁸ Diuusi maa sallicami Piiduru saida arootosadacana Suusi Cristo dai aagidiña ajudiduu sai Suusi Cristo calagacata vuviadami, dai Diuusi giñmaa aana lapa sallicami ansaid arootosadacana Suusi Cristo dai aagidiña ismaacada maitarjudiduu sai Suusi Cristo calagacata vuviadami.

⁹ Cascada Jacovo lamadu Piiduru lamadu Vuana, ismaacada lrvavaoitudadami baitaguucacamigadacana, maata talagacai isDiuusi sallicada calagacata galnadi aatama, aana lamadu Bernabé, agai alia baiganaali aatamacada. Dai garaagidi tasai apiaaagidiña aatama Diuusi ñiooquida ismaacada maitarjudiduu sai agai apiaaagida agai Diuusi ñiooquida ajudiduu. ¹⁰ Dai garaagidi agai lapa tasai vaascatai soicaña aatama asoitutuigami, tomaasi aana vaascata ivuaadana gomaasi.

¹¹⁻¹² Aidasi ii Piiduru Antioquiamu siaaco daraajatadai aatama, agai tucamidata gacuaadana agai lamadu ismaacada maitarjudiduu. Damos aidasi ami dada lamaco Jacovo aaduñda, Piiduru camaitauu ismaacada maitarjudiduu lamadu. Agai maitipaliditadai isñiooquidagi ajudiduu vaavoitudadami ismaacada apiaagiditadai Moseesacaru sallicamigada. Cascada aana bagaimi povuaadatai agai. ¹³ Amaasi vaavoitudadami judiduu uraava Piiduru tomasi agai aagaitadai amo istumaasi dai ama maasi idui. Dai asta Bernabé uraava agai tomasi Bernabé pocaititadai sai gaagaitadai isdaguugi Moseesacaru sallicamigada, gooquila vaascata lparamu lagida aliditadai. ¹⁴ Damos aidasi ta aana ismaicaga ivuaadatadai agai isducatai aagai Diuusi ñiooquidata, amaasi aana potatadai Piiduru vaasi vaavoitudadami vuitapi: “Maicaga ivueeyi aapi. Tomasi aapi arjuduu vaascata lalquioma gajjaadata viaa aapi Moseesacaru sallicamigada. ¿Dai ducatai sivi ipalidi aapi isagai ismaacada maitarjudiduu lagiadagi Moseesacaru sallicamigada?” antatadai aana.

¹⁵ Aatama arjudiduu, gardalada dai garaaduñicaru arjudiduu cascada. ¹⁶ Damos vaascata cal maata aatama sai Diuusi calagacata naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudatai Suusi Cristo maisiu mosalagiditai Moseesacaru sallicamigada. Aatama calagacata vuvaquia lalidi cascada vaavoitu Suusi Cristo dai camaiavaoitudai Moseesacaru sallicamigada.

¹⁷ Aidasi aatama mamaataitadai sai Suusi Cristo calagacata naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, amaasi mai aatama isaatama lapa lrsomaasi ivuaadami lapa duucai agai ismaacada maitarjudiduu. Damos maitistutuidi aatama ispotiyagi sai Suusi Cristo soimaasi garduiñtuldi. ¹⁸ Dai insaana lparamu gamamaatatuldiadagi sai gaagai islagiadagi Moseesacaru sallicamigada dai poduucai calagacata vuvaquiagi aid gia gamamaatatuldiadamudai aana istumaasi cagajjaadata viaa aana dai poduucai sallicada soimaasi ivuaadamudai aana. ¹⁹ Aana lagida inlidiadai Moseesacaru sallicamigada damos maitistui aana cascada mai aana sai tomali amaadutai maitistutuidi iscalagacata vuusiagi Moseesacaru sallicamigadacada. Cascada gajjaadata viaa aana Moseesacaru sallicamigada dai vaavoitu Suusi Cristo dai poduucai calagacata oidaga isducatai Diuusi ipalidi. ²⁰ Aidasi Suusi Cristo muu curusiaba aid abiaadara camainamaga Moseesacaru sallicamigada cascada aidasi vaavoitu aana Suusi Cristo aana gajjaadara viaa Moseesacaru sallicamigada. Dai sivi Suusi Cristo giñlamadu daja daida aana ivueeyi istumaasi agai ipalidi maisiu istumaasi aana ipalidi. Suusi Cristo giñogidai dai agai muu curusiaba ansai aana calagacata vuusaiña. ²¹ Dai sallicada vaavoitudai

aana ismosacaasi sioora vaavoitudai Suusi Cristo caagacata vuvacai dai Diuusi oigaldi soimaascamigada dai caagacata naidiña. Damos sioora pocaitiadagi sai gaagai islaagiadagi Moseesacaru saalicamigada dai poduucai caagacata vuvaquiagi agai gia gajiaadara vipieeyi vvasi istumaasi idui Suusi Cristo aidasi muu curusiaba. Aana gia maitipalidi ispoduucai ivuaadagi.

3

¹ Alii vupuiiruga aapima giñaaduñi vaavoitudadami Galaasara oidacami gandagitocai isganvupuiirumadagi aa oodami ganyaatagi ganmamaatatulditai ama maasi ñooqui masai maiagidiña Diuusi ñooquida. Aana caaga ganmaatlatui isSuusi Cristo muu curusiaba sai caagacata vuvacana oodami. ² Tatagitodavurai aapima sai Diuusi Ibaada divia dai ganlamadu daaca agai vaavoitudacai aapima Suusi Cristo dai maisiu agidacai aapima Moseesacaru saalicamigada. ³ Saalicaada vupuiiruga aapima. Caa maata aapima sai aidasi ganaaga aapima isoidacagi isducatai Diuusi ipalidi Diuusi Ibaada gansoi. Cascada gaagai ismaataca aapima sai maitistutuidi aapima isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi agiditai Moseesacaru saalicamigada. ⁴ Aapima aliasi soimaa taata vaavoitudacai Suusi Cristo cascada aana ipalidi isgomaasi gansoiñagi mai apivaavoitudada aapima. ⁵ Diuusi ootoi gaibadaga dai ganlamadu daacana dai Diuusi ivueeyi naana maasi gaarducami aapima gansaagida vaavoitudacai aapima Suusi Cristo maisiu agidacai aapima Moseesacaru saalicamigada.

⁶ Caa maata aapima isducatai Avraañicaru vaavoitu Diuusi dai poduucai istui isimiagi lavaagiamu. ⁷ Poduucai caaga gamaata sai sioora vaavoitudai Diuusi agai arAvraañicaru cajiudadu ducami. ⁸ Diuusi camaatacatadai iscaagacata naijada agaitadai mui oodami ismaacada maitarjudidiu ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai agai Suusi Cristo, cascada Diuusi potatadai Avraañicaru: “Aana baialliatudamu vvasi oodami oidigi daama oidacami aapi gacajjudagacada”, astatadai Diuusi. ⁹ Poduucai Diuusi baialliatudai sioora vaavoitudai Suusi Cristo poduucai isduucai Diuusi baialliatu Avraañicaru vaavoitudacai agai Diuusi.

¹⁰ Sioora vaavoitudai isistutuidi iscaagacata vuvaquiagi agidacai Moseesacaru saalicamigada, Diuusi gajiaadara viaa agai agai. Pocaiti Diuusi ñooquidara: “Vascatai ismaacada maivascaga agiada vvasi Moseesacaru saalicamigada Diuusi saalicaada gajiaadara viaa agai”. ¹¹ Pocaiti Diuusi ñooquidara ara: “Mosacaasi sioora vaavoitudagi Diuusi, Diuusi caagacata naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai agai vascata oidacamu Diuusi lamadu”. Poduucai caaga gamaata isDiuusi caagacata naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai Suusi Cristo maisiu caagacata vuvacai mosagiditai Moseesacaru saalicamigada. ¹² Sioora vaavoitudai isistutuidi iscaagacata vuvaquiagi agidacai Moseesacaru saalicamigada maiapan duucai tatagitoi agai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcaagacata vuviamu.

¹³ Diuusi gajiaadara viaa Suusi Cristo curusiaba maisiu soimaasi ivuaadatai Suusi damos soimaasi ivuaadatai aatama. Poduucai Suusi Cristo caagacata garvuvaitu aatama ismaacada vaavoitudai agai dai Diuusi garoigali dai camaigajiaadara garviaa agai tomasi laquioma maiagidiña aatama Diuusi saalicamigada. Suusi Cristo casoimaasi taata aatama garvataru cascada. Ajudidiu coodaiña ismaacada alia soimaasi ivuaadana dai saigiaraiña sai maatana aa issoimaasi idui agai. Cascada pocaiti Diuusi ñooquidara sai saalicaada gajiaadara vipieeyi Diuusi agai ismaacada gsaigiatudai soimaasi ivuaadatai. ¹⁴ Dai poduucai Diuusi caagacata vuvaida agai agai ismaacada maitarjudidiu vaavoitudaitai agai Suusi Cristo poduucai isduucai Diuusi caagacata vusaitu Avraañicaru vaavoitudacai agai Diuusi. Dai Diuusi Ibaada lamadu daacamu vvasi vaavoitudadami. Poduucai isduucai agai Diuusi.

¹⁵ Giñaaduñi, siascada amo oodami iduñiagi amo oojai siaaco aagai sioora vataraca agai vustuidada siascada muuquiagi agai dai daasagi gatataaraga tomali amaadutai maitistutuidi isama duucai iduñiagi. ¹⁶ Poduucai ara Diuusi vascata ivueeyi vvasi istumaasi aagai saida iduñia agai. Laquioma Diuusi potatadai Avraañicaru: “Avraañi, aapi lamadu amaadutai gacajjudalaiñidara baialliatuda agai mui oodami aipacoga oidacami”, astatadai Diuusi. Avraañicaru cajiudadu ismaacada aagai Diuusi sai baialliatuda agai mui oodami araCristo. Dai maisiu mosacaasi agai baialliatuda agai mui oodami damos Avraañi ara baialliatuda agai mui oodami. ¹⁷ Cadaivunucai maaco siento dan amo coobai dan baivastama uumigi aidasi abiaadara aagidi Diuusi gomaasi Avraañicaru

Diuusi maa gasaalicamiga Moseesacaru. Damos vaascata maigajiaadara viaa agai istumaasi aagidi Avraañicaru caaagidacai issaalicada iduñia agai istumaasi aagidi. ¹⁸ Tomali amaadutai maitistutuidi iscaagacata vuvacuigi ivuaadatai istumaasi aagai Moseesacaru saalicamigada. Sioora vaavoitudagi Diuusi agai dai caagacata vuvacai poduucai isduucai vaavoitu Avraañicaru istumaasi aagidi Diuusi.

¹⁹ Moseesacaru saalicamigada vaascata soí aoodami sai maatana isiarsoimaasi ivuaadami. Diuusi ootoi gatataañicaru dai sai maacana saalicamigada Moseesacaru taida Moseesacaru aagidi oodami. Dai Moseesacaru saalicamigada namaacatadai asta aida uucami sidivia Cristo. Cristo arAvraañicaru cajiudadacatadai. ²⁰ Diuusi ootosi ajudidü gasaalicamiga aacada damos Avraañicaru gia agai aagidi agai.

²¹ Damos maacacai Diuusi gasaalicamiga ajudidü vaascata maigajiaadara viaa istumaasi aagidi Avraañicaru. Moseesacaru saalicamigada maimaa guvucadagai tomali amaadutai saida ivuaadana istumaasi aagai saalicamiata. Isaalicami gamaacadamudai guvucadagai istutidamudai oodami iscaagacata vuvacadagi saalicamicada. ²² Damos saalicamicada caaga maata vaasi oodami isarsoimaasi ivuaadami dai istagito agai sioora caagacata vuvaidagi poduucai siascada matiagi oodami sai Suusi Cristo caagacata vuvaidi sioora vaavoitudai aida gia vaavoitudamu agai dai caagacata vuvacuimu.

²³⁻²⁴ Maiquia diviacai Suusi Cristo vaascata maacatadai oodami istumaasi gaagai isivuaadagi dai istumaasi maitaaagai isivuaadagi Moseesacaru saalicamigadaga. Dai Moseesacaru saalicamigada namaacatadai asta aida uucami sidivia Suusi Cristo. Diuusi ootoi Suusi Cristo sai caagacata garnaidiña agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai aatama. ²⁵ Aidasi abiaadara divia Suusi Cristo casistutuidi oodami iscaagacata vuvacadagi vaavoitudatai agai, dai Moseesacaru saalicamigada cagajiaadara vii.

²⁶ Vaascatai aapima arDiuusi maamarada vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁷ Dai aapima ismaacada cavapacoñi vaavoitudacai Suusi Cristo agai cadivia dai gannamadu daaca agai dai poduucai istutuidi aapima isca tutiacagi apan duucai Suusi Cristo caagacata oidacatadai tami oidi daama. ²⁸ Vaascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo agai aaduñda ganducami Suusi Cristo tomasi arjudiucagi ismaitarjudiucagi lapa, isarpiooñicagi ischo lapa, tomasi arcacali isooqui lapa. ²⁹ Dai vaasi vaavoitudadami arAvraañicaru cajiudad ganducami cascada vaasi vaavoitudadami viaaca agai lapa vaasi istumaasi aagidi Diuusi Avraañicaru sai maaquia agai cajiudad.

4

¹⁻² Siascada muuquiagi amo oodami dai viida gavustuidaga gamara ali gaali, aa oodami nuucadacana vustuidada asta siascada gaal agai. Oodami tomastuma piooñi duucai naidiña tomasi argavidacami agai. Aali gaali viaaca isaagiadagi aoodami ismaacada nuucada vustuidala agai. ³ Maiquia diviacai Suusi Cristo vaasi oodami viaacatadai gansaalicamiga dai polidiña agai sai agiditai gansaalicamiga istutuidi iscaagacata vuvacuigi. ⁴ Aidasi caaayi istuigaco Diuusi ipalidi sai diviana Suusi Cristo tami oidigi daama agai oodami duucai vuusai dai danda arjudiucacada Suusi lapa agidiña judidi saalicamigada. ⁵ Aatama maicaga agidiña Moseesacaru saalicamigada cascada viaacatadai issoimaasi taatagi damos Suusi Cristo caagacata gervuaitu vai poduucai aatama istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi.

⁶ Dai cascada Diuusi ootoi galbadaga sai gannamadu daacana cascada aatama garooga aagaiña. ⁷ Dai sivi Diuusi camaapipiooñiga duucai garnaidi baiyoma gamaamara duucai garnaidi dai aatama lapa gamaaquimu agai istumaasi maacai agai gamaamara.

⁸ Laquioma aidasi maiquia maacatadai aapima Diuusi siaa duutudaiña aapima naana maasi istumaasi didiuisi aliditai. ⁹⁻¹⁰ Damos sivi camaata aapima Diuusi dai Diuusi gamaamara duucai gannaidi. Damos aapima polidi masaidi istutuidi iscaagacata vuvacuigi mosacaasi ivuaadatai naana maasi vagimi daida maitaaata vuaadatai vaasi saapatoco poduucai isduucai ganviida ajudidü. Aana maimaata istuisida apamu vaavoituda alidi aapima apan duucai laquioma. ¹¹ Aana polidi sai giña duiñdaga maitansoi.

¹² Giñaaduñi aana gandaana masai gajiaadara viaana ajudidü saalicamigada poduucai isduucai idui aana. Dai aana apan duucai oidaga ismaacada maitarjudidi. Aidasi gannamadu daacatadai aana aapima caagacata giñnaidiña. ¹³ Ca maata aapima iscoococatadai aana aidasi tucamidara gandiviji aana dai ganaagidi sai Suusi Cristo arcagacata vuviaadami. ¹⁴ Tomasi uuvadara maasi giñcoocodaga vaascata aapima caagacata giñnaidiña dai caaga giñmiaadagi aapima duucami ifsaana afamo Diuusi taañicarudacamudai dai

ducami iñsaana arSuusi Cristocamudai. ¹⁵ ¿Tuimasi camaibaigalalidi aana giñvui? Tucamidatga alia baigalalidi aapima aana giñvui dai asta ganvuupuji giñmaaquimudai lien aapima isbaigacamudai. ¹⁶ Damos sivi gansaayu duuca giñalidi aapima gnaagidacai aana istumaasi arvaavoi.

¹⁷ Aa oodami yaatavogami ganmamaatatuldi naana maasi istumaasi. Agai caa tu-tiacami ganvueeyi masai caagacaga naidiña dai gajiaadaga giñviaana aana. ¹⁸ Aliasi arcaagai isaipacoga ganoigada oodami dai maisiu ganvupuiirumadadagi aipacoga. Caga tagito aana issallicada giñoigadaifi aapima aidasi ganlamadu daacatadai aana. Dai aana ipalidi isquiaa giñoigada aapima tomasi maitaladamu daja. ¹⁹ Giñaaduñi sallicada soigñaliatudai aapima dai apiasoigñaliadamu aana asta sallicada sallicada caga vaavoitu aapima Suusi Cristo dai caga oidacagi poduucai isduucai oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama. ²⁰ Aana ipalidi isganlamadu daacagi sivi dai poduucai maacagi aana isducatai gaaagai isganñiooquiada aana. Dai aana maitalagai istumaasi giñtagituagi maicaga gantatagitoitai aapima.

²¹ Aapima ismaacada ivuaada alidi istumaasi aagai Moseesacaru sallicamigadaga poliditai sai poduucai istutuidi iscaagacaga vuvaquiagi gaaagai iscaga maacagi aapima istumaasi gaaagai sallicamiga. ²² Moseesacaru oojai amo istumaasi agaitai Avraañicaru dai pocaiti sai Avraañicaru maamaracatadai gooca cacalli. Amoco armarada Aagaracaru. Aagar arcusñirugadacatadai Avraañi. Dai agamai armarada Saracaru. Sara arAvraañi ooñigada. ²³ Diuusi aagidi Avraañi saida Sara marata agaitadai cascada marai agai tomasi casi arcoquimudadacatadai agai. Damos acusñirugada maitarcoquimudadacatadai cascada marai. ²⁴⁻²⁵ Vasi gomaasi gnaagidi aana vai poduucai vaamioma caga maata caacagi aapima vasi istumaasi Diuusi aagidi Moseesacaru agidi Siñaiaga aidasi maa agai gasallicamiga, dai maata caaca aapima ara vasi istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru aidasi aagidi saida iduñi agaitadai mui naana maasi cacagaducami agai vatara. Ismaacada vaavoituidai saida istutuidi iscaagacaga vuvaquiagi aligitai Moseesacaru sallicamigada tatanaanadami soimaasi taatatuldi dai asta cooda sioora maicaga lagiadagi asallicami. Poduucai isduucai Avraañicaru istutuiditadai issoimaasi taatatuldiagi Aagaracaru ismaicaga lagiadagi. Ajudidu aragai ismaacada vaavoituidai saida istutuidi iscaagacaga vuvaquiagi aligitai Moseesacaru sallicamigada. Agai arIsireliaga oidacami dai Jerusaleenaga oidaga ajudidu tanaanadamigada. ²⁶ Damos aatama vaavoituidai isSuusi Cristo arcaagacaga vuviadami dai cascada aatama armaamarada Diuusi. Dai Suusi Cristo argartanaanadamiga. Dai agai oidaga tavaagiaga siaaco vaascatai cagajiaadaga vii Moseesacaru sallicamigada, dai maaca iimimu aatama tasai oidacamu tomastuigaco Diuusi lamadu. ²⁷ Dai pocaiti Diuusi ñiooquidatga sai Diuusi potatadai Sara aidasi Avraañicaru lamadu daacatadai gacusñiruga:

Baigi galliada aapi Sara tomasi maiquiaa marai aapi, tomasi maitistutuidi aapi ismaamatagi.

Iñacadañi baigallicaracada tomasi maiquiaa cooco duduaaiditai.

Vaamioma maamata agai aapi sia gacusñiruga.

Asaiti Diuusi.

²⁸ Diuusi aagidi Avraañicaru lamadu Saracaru sai maarata agaitadai cascada mara agai dai Isaa talaai. Aatama vaavoituidai Suusi Cristo poduucai isduucai Avraañicaru vaavoitu Diuusi cascada aatama Avraañicaru cajjudada garducami. ²⁹ Aagar marada Ismael tagiducadadai. Ismael soi duuca naidiña Isaa. Isaa agai dai vuusai Diuusi Ibadaga guvucadacada. Poduucai ara ajudidu ismaacada vaavoituidai saida istutuidi iscaagacaga vuvaquiagi aligitai Moseesacaru sallicamigada soimaasi gartaamtuldi aatama ismaacada vaavoituidai saida istutuidi iscaagacaga vuvaquiagi vaavoituidaitai Suusi Cristo. ³⁰ Damos Diuusi ñiooquidatga pocaiti sai Sara potatadai Avraañi: “Ootosaño gocusñiru vai imana tabiaadaga lamadu gamara. Marad maitistutuidi istanaanadagi gavastuidaga lamadu giñmara”, astatdai Sara. ³¹ Giñaaduñi aatama maiviaa islagiadagi Moseesacaru sallicamigada baiyoma aatama mosvaavoituidai Suusi Cristo vai agai caagacaga garvuvaidi, dai aatama arDiuusi maamarada.

5

¹ Suusi Cristo caagacaga garvuvaitu tasai camaitivuaadana vasi istumaasi aagai Moseesacaru sallicamigadaga. Aliasa gaaagai isapiavaavoitudadai aapima Suusi Cristo dai maisiu apamu lagiadagi vasi Moseesacaru sallicamigada. Alia sijaiga iscaga lagiadagi Moseesacaru sallicamigada.

² Caaɣavar ɣantagito caaca istumaasi ɣanoojidi aanɔ. Aanɔ arPaavora daida ɣanaagidi sai isaapimɔ vaavoitudai sai iiquititai ɣantuucuga poduucai isduucai aagai Moseesacaru saallicamigadɔ istutuidi iscaagacɔrɔ vuvaquiagi aidɔ ɣia Suusi Cristo maitansoicɔi. ³ Apamu ɣanaagidi aanɔ sai sioorɔ iiquitiagi ɣantuucuga ɣgai ɣia viaa isaaɣiadagi vɔasi istumaasi aagai Moseesacaru saallicamigadɔ. ⁴ Aapimɔ ismaacɔdɔ vaavoitudai sai Diuusi caagacɔrɔ ɣanraidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduufimudai aatamɔ. Cascadɔ mosaaɣiditai Moseesacaru saallicamigadɔ cagajiaadara viaa aapimɔ Suusi Cristo amadu Diuusi ismaacɔdɔ ɣanoigadai. ⁵ Dai Diuusi Ibaadɔ ɣarsoicɔi isapiavaavoitudada aatamɔ Suusi Cristo. ɣgai muu curusiaba sai Diuusi ɣaroigaldiña ɣarsoimaascamiga dai caagacɔrɔ ɣarnaidiña duucami istomali amo imidagai maisoimaasi iduufimudai aatamɔ. Cascadɔ iimia ɣagai aatamɔ tavaagiamu siaaco daja Suusi Cristo. ⁶ Dai camaiviaa aatamɔ isiquitiagi ɣantuucuga isduucai aagai Moseesacaru saallicamigadɔ ɣgai camainamɔ cascadɔ. Baiyoma ɣaaɣai tasvaavoitudada Suusi Cristo dai ɣaroigadagi aipacoga.

⁷ Aidasi maiquiaa ɣansaagida dada amamaatɔtuldiadami yaatavogami aapimɔ caaga vaavoitudaiña. ¿Tuimasi camaiɔagidi Suusi Cristo mamaatɔtuldiaragadɔ? ⁸ Diuusi ipali isaapimɔ vaavoitudagi Suusi Cristo damos aapimɔ camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ⁹ Maatacavurai sai tomasi amaduga mamaatɔtuldiadami yaatavogami vaascara istutuidi isvupuiirumada muu oodami. ¹⁰ Aanɔ caaga vaavoitudai sai Suusi Cristo ɣansoiña ɣgai mai aagiada aapimɔ istumaasi ɣanmamaatɔtuldi aanɔ. Dai Diuusi soimaasi taatɔtuldiamu tomasi oora sioorɔ ɣanvupuiirumadadagi.

¹¹ Giñaaduñi iñsaana quiaa aagiadamudai aoodami sai iquitacaiña ɣantuucuga dai poduucai caagacɔrɔ vuvaquiagi aidɔ ɣia aɣudidiu maisoimaasi ɣiñtaatamituldiadamudai tomali maibacocodamudai ɣiñvui. Damos aanɔ aagidi sai viaa ɣgai isvaavoitudadagi isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai caagacɔrɔ vuvaquiagi cascadɔ soimaasi ɣiñtaatamituldi ɣgai. ¹² Aanɔ ipalidi sai iimana bodara ayaatavogami ismaacɔdɔ ɣanvupuiirumadai.

¹³ Diuusi caagacɔrɔ ɣanvuvaitu masai camaiviaacana isaaɣiadagi vɔasi istumaasi aagai Moseesacaru saallicamigadara. Damos maitaaɣai masivuaadagi mosacaasi istumaasi aapimɔ ɣgai ipaliadagi. Baiyoma ɣaaɣai masigansoicadagi aipacoga ɣanoigadaitai. ¹⁴ Poduucai isduucai aagai Suusi Cristo. ɣgai pocaiti: “Oigadavurai aa oodami poduucai isduucai ɣanoigadai aapimɔ ɣgai”, ascaiti Suusi Cristo. Ismaacɔdɔ saallicadɔ oigada aa oodami ɣgai ɣia ivueeyi vɔasi istumaasi aagai Diuusi saallicamigadara. ¹⁵ Damos isaapimɔ ɣanñiooquidada aipacoga dai ɣancadadagi poduucai camaiccaagacɔrɔ ɣannaijadan tada aapimɔ aipacoga.

¹⁶ Damos aanɔ anganaagidi masai ivuaadana vɔasi istumaasi Diuusi Ibaadɔ ipalidi dai maisiu mosacaasi istumaasi aapimɔ ɣgai ipaliadagi. ¹⁷ Oodami ivuaada alidi istumaasi maioojoidi Diuusi Ibaadɔ. ɣgai potuutuiga oodami cascadɔ. Dai poduucai maitivueeyi istumaasi maata sai ɣaaɣai isivuaadagi. ¹⁸ Ismaacɔdɔ ivueeyi istumaasi ipalidi Diuusi Ibaadɔ camaiviaa isaaɣiadagi aɣudidiu saallicamigadɔ.

¹⁹ Caaga ɣamaatɔ siascadɔ oodami ivuaadagi istumaasi ɣgai ɣgai ipalidi. ɣgai googosi ɣanducami. ²⁰ Dai siaa duutudai naana maasi istumaasi Diuusi duucai. Dai amoco cacamadara. Dai aipacoga ɣancocodaiña dai ɣancadaiña. Dai aagacoitaraga. Dai oomali. Daidɔ ivueeyi mosacaasi istumaasi ɣgai ɣgai ipalidi. Dai ɣanvupui bacocoiña. ²¹ Dai coimudadɔ tuutuiga. Dai ɣancocodaiña aipacoga. Dai navacoitaraga. Dai aa naana maasi soimaascami. Aanɔ casi ɣanaagidi dai apamu ɣanaagidi sai sioorɔ ivuaadagi gomaasi ɣgai ɣia maiimi ɣgai maaca siaaco Diuusi ɣataaanaɔ.

²² Damos siascadɔ amo vaavoitudadami ɣagidagi Diuusi Ibaadɔ aidɔ ɣia Diuusi Ibaadɔ soicɔi ɣgai sai oigadaiña aa oodami, dai soicɔi sai baigalidiña dai soicɔi sai ɣaibastacan tadacana, dai soicɔi sai maivui ñioocaiña Diuusi siascadɔ soimaasi taatamadagi, dai soicɔi sai caa tuigacana, dai soicɔi sai soicɔiña aa oodami, dai soicɔi sai ivuaadana istumaasi aagada, ²³ dai soicɔi sai maioomaliacana, dai soicɔi sai maibaamucuiña tomali maigoogosi ɣaducamicana. Vɔasi gomaasi maitarsoimaascami cascadɔ maidaidi Moseesacaru saallicamigadɔ gomaasi. ²⁴ Dai ɣgai ismaacɔdɔ cavaavoitudai Suusi Cristo cagajiaadara viaa vɔasi istumaasi ɣgai ɣgai ipalidi isivuaadagi cascadɔ camaigoogosi ɣaducamica tomali maiomalica tomali maitivueeyi naana maasi istumaasi ismaacɔdɔ ɣgai ɣgai ipalidi isivuaadagi. ²⁵ Diuusi Ibaadɔ ɣarmaa ibadagai utudui vaavoitudaitai Suusi Cristo, cascadɔ aliisi ɣaaɣai isivuaadagi aatamɔ vɔasi istumaasi ipalidi Diuusi Ibaadɔ.

²⁶ Dai aatamɔ maitaaɣai isɣagarducadɔ ɣaraliadagi poduucai ɣanvupuidara vaatacana oodami. Dai maitaaɣai iscoimudadɔ tuutiacagi.

6

¹ Isamo vaavoitudadami todian duucaí soimaasi iduñiagi, aapimá ismaacada caga aagidi Diuusi Ibadá gaaagai masaagidiagi sai daanana Diuusi sai oigaldiana dai gaaagai masaagidiagi sai camaisoimaasi ivuaadana sai baiyoma caga aagidiña Diuusi Ibadá. Damos maitaagái masbagadagi. Gaaagai mastatagitodagi isDíavora istutuidi issoimaasi ganduiñtudiagi aapimá aapa. ² Poduucáiavar gansoicada aapimá aipacoga siascada soimaasi taatamada aapimá dai poduucái ivuaadamu aapimá istumaasi aagai Suusi Cristo mamaatatuldaragadaga.

³ Isamaadutai gaducada galiadagi agái gia aagi gavuuirumadai dai maitistutuidi issoicadagi aa. ⁴ Vascatai gaaagai istatagitodagi sabai caga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Iscaga ivuaada agái poduucái baigaliñi. Maitavar gantagitu nlijada isducatai ivueeyi aa cascada maipocaitiada aapimá masai vaamioma caga ivueeyi isagai. ⁵ Vascatai viaa sajagi ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi dai siora maitivuaada istumaasi Diuusi ipalidi aagi agái arduñida.

⁶ Siora armamaatardami agái viaa issoicadagi istucada istuutiadagi siora mamaatuldiadagi.

⁷⁻⁸ Maitavar gavuuirumadada aapimá poliditai sai oodami istutuidi isyaatagiadagi Diuusi. Diuusi maata vasiaacatai cascada tomali amaadutai maitistutuidi isyaatagiadagi. Siora ivuaadagi istumaasi aagi agái ipalidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipalidi agái gia maitistutuidi iscagacaga oidacagi dai maiimimu Diuusi amadu. Damos siora ivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi Ibadá agái gia iimi agái tavaagiamu dai tomastuigaco oidacamu Diuusi amadu. ⁹ Cascada maitaagái isoojoadagi ivuaadatai istumaasi ipalidi Diuusi Ibadá. Poduucái Diuusi amo imidagái garmaaquimu mui naana maasi istumaasi cacagaducami tavaagiga isapiaivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi. ¹⁰ Cascada siascada istutiada aatama gaaagai tasoicadagi siora tagitu amo istumaasi sioma caga gaaagai tasoicadagi garaaduñi vaavoitudadami.

¹¹ Sivi aana aagi ganoojidi cascada gagardu idi oojai. ¹² Amamaatuldidiadami yaatavogami agái dai ganaagidi masai viaa isiiquitiagi gantuucuga dai poduucái cagacaga vuvaguiagi. Agái poduucái ivueeyi sai cagacaga nidiña aljudidú dai maisiu soimaasi taatamituldíña vaavoitudaitai agái sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cagacaga vuvaciña oodami. ¹³ Tomali agái ismaacada iquitacái gantuucuga maitivueeyi vasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadaga. Damos amamaatuldidiadami yaatavogami ipalidi isaapimá iquitiagi gantuucuga vai poduucái gagarducada ganiada agái ivuaadatai aapimá istumaasi agái gantaanaí. ¹⁴ Aana gaducada ginalidi muucucái gartaanadamiga Suusi Cristo curusiaba sai cagacaga vuvaciña oodami maisiu ama maasicada. Dai cascada aana camaijojidi isivuaadagi istumaasi ivueeyi agái ismaacada soimaasi ivueeyi. ¹⁵ Ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo maitarsoiñi isiquitagicagi tuucugada ischo aapa. Baiyoma arsoiñi isviaacagi amo ibadagái utudui. ¹⁶ Aana ipalidi sai Diuusi iibastudacan tadacana vasi ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo dai camaiavaoitudai Moseesacaru samicamigada. Dai aana ipalidi aapa sai Diuusi soigaliñi aagacada.

¹⁷ Sivi baitaqui camaitaagái masvui ñioocadagi istumaasi aana gannmamaatutuli. Aana gaaagidi sai Suusi Cristo arcagacaga vuviadami cascada oodami soimaasi gíntaatamituldíña dai quiaa maasi siaaco saasarai agái gíntuucuga.

¹⁸ Gíñaaduñi, aana ipalidi sai gartaanadamiga Suusi Cristo cagacaga gannidiñi. Mosacaasi.

2

¹ Aaquioma Diuusi maitaalamadu daacata dai alia soimaasi ivuaadana aapima cascada. Damos sivi Diuusi casi ganmaa ibadagai utudui masai calagacata oidacana aapima poduucai isduucai agai ipalidi. ² Aaquioma apaan duucai oidacata dai aapima aa oodami, daida ivuaadana istumaasi adiaavora ipalidina. Adiaavora agai dai gataaanaa oidigi daama, dai soimaasi iduifituli ismaacada maiagiadagi Diuusi. ³ Vascatai aatama poduucai oidacata dai aaquioma ivuaadana istumaasi ipalidina dai istumaasi oojoidina aatama dai istumaasi tagitoina aatama. Cascada gaagaitadai isDiuusi soimaasi gartaatatuldiagi apaan duucai aa ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo. ⁴ Damos Diuusi aliasi garoigadai dai soigali aatamacada. ⁵ Cascada aidasi Diuusi maigalamadu daacata dai, quiaa soimaasi ivuaadana aatama, amaasi Diuusi garmaa ibadaga utudui vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. Diuusi duaacali Cristo coidada saagidaifidaga sai apamu oidacana dai Diuusi garmaa ibadaga utudui Suusi Cristo diviacai sai galamadu daacana. Diuusi soigali aapimacada cascada calagacata gamvuvaitu. ⁶ Diuusi duaacali Suusi dai galabaana dai salisa padaga tavaagiga. Dai aaquioma Diuusi maigalamadu daacata dai damos sivi garmaa ibadagai utudui dai garmaa salicami tasai abaana daraajana tavaagiga salascada coiyesi Suusi Cristo galamadu daaca cascada. ⁷ Dai poduucai Diuusi gataagidi vascata isali cala tuiga agai garvui dai issalicada calagacata galnadi vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. ⁸ Diuusi calagacata vuvaidi oodami maisiu calaga oidacatai agai. Baiyoma Diuusi calagacata nadi oodami vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Gomaasi maiaagi ivueeyi oodami Diuusi agai daida ivueeyi. ⁹ Cascada maitaagagai isgarducada galnadiadagi oodami. ¹⁰ Dai Diuusi agai daida garmaa ibadagai utudui ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo sai calagacata oidacana. Poduucai isduucai Diuusi ipali aaquioma abiaadaga.

¹¹ Aapima maitarjudidu, gandada maitarjudidu cascada. Ajudidu iquitacai ganmaamara calali tuucugada cascada iquitacada ganaagaina agai aipacoga. Dai aapima ismaacada maaiquitacada ganaagaina agai. ¹² Gantagitovurai aapima isaaquioma maivaavoitudaina Cristo dai aapima maitaaduicadai ajudidu dai maimaatacata dai aapima istumaasi aagidi Diuusi saida iduini agaitadai agai vatara. Aapima maianaracata dai isiimiagi Diuusi lamadu salascada coiyesi tomali Diuusi maitaalamadu daacata dai. ¹³ Aaquioma maivaavoitudaina aapima Diuusi tomali maidaanaina aapima agai sai gansoicaina damos sivi vaavoitudai aapima Diuusi dai daana sai gansoicaina vai agai gansoicai vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo. Agai muu curusiaba dai aasi larada vai poduucai tomasioora istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi. ¹⁴ Judidu viaacata dai gansalicamiga sai lagi agai istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi. Cascada judidu dai ismaacada maitarjudidu aaquioma argansasaayumacana dai aidasi divia Cristo bai dui sai camaitargansasaayumacana sai baiyoma lamamo adunuma ducamicana. ¹⁵ Aidasi abiaadaga muu Suusi Cristo curusiaba camainamaga sallicamigada ajudidu cascada casi istutuidi ajudidu lamadu ismaacada maitarjudidu isganaadunuma ganducamicagi Suusi Cristo galamadu daacatai. Poduucai Cristo bai dui sai camaitargansasaayumacana. ¹⁶ Aidasi abiaadaga muu Suusi Cristo curusiaba tomasioora istutuidi iscalagacata vuvaiagi vaavoitudacai agai. Poduucai Suusi Cristo bai dui ajudidu lamada ismaacada maitarjudidu sai camavui vatacana Diuusi dai sai camaitancodaina agai aipacoga.

¹⁷ Suusi Cristo divia dai aipacoga gaagidi naana maasi calagaducami salasi aapima ismaacada maivaavoitudaina Diuusi acasi ajudidu ismaacada cavaavoitudaina Diuusi masai camavui vatacana Diuusi ¹⁸ vaavoitudacai Suusi Cristo. Diuusi Ibadaga garsoicai tasai vaavoitudana aatama Suusi Cristo dai poduucai casi istutuidi ajudidu lamadu amaitarjudidu isdaadagai Diuusi sai soicaina. ¹⁹ Poduucai aapima camaitarsibaadaga oidacami ganducami baiyoma aapima lamadu vasi vaavoitudadami lamamo adunuma ganducami. Vascatai arDiuusi maamarada cascada. ²⁰ Diuusi fiioquituldiadamigada dai Cristo dai oojotodada Cristo aagai Diuusi fiioquida poduucai mai aapima. Dai vascatai ismaacada gamamaatutuli Cristo abaitacacamicada. ²¹⁻²² Dai vascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo lamamo salagamanda ganducami. Poduucai idu Diuusi vai Diuusi Ibadaga diviagi dai galamadu daacagi. Dai Diuusi acovai garvuvaitu dai Diuusi Ibadaga galamadu daja dai garsoicai isvaamioma calaga oidacagi dai vaamioma maata calcagi Diuusi fiioquida.

3

³² Baiyomavār caḷ tuutiaca dai caḷgacāṭa gannaḷijada aipacoga dai ganoigaldadavurai aipacoga poduucai isduucai Diuusi ganoigali aapima vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo.

5

¹ Aapima arDiuusi garooga maamarada dai agai saḷlicada ganoigāda. Cascada avār apan duucai ivuaada aapima agai. ² Ganoigladavurai aipacoga poduucai isduucai Cristo garoigadai cascada gamuaatu curusiaba sai poduucai Diuusi goigaldina gasoimaascamiga. Dai Diuusi baigalidi Suusi Cristocada poduucai iduucai agai. Ajudidiu coodaiña cañiru maamarada amo altar daama dai dadaasdiña Diuusi sai agai oigaldiana soimaascamigada. Istumaasi idui Cristo atapan ducami isducatai ivuaadana ajudidiu.

³ Aapima casi arDiuusi maamarada cascada maitaagagai masgoogosi ganducamicagi tomali maiaagadagi gomaasi tomali maitaagagai mascoimudada tuutiacagi. ⁴ Dai maitaagagai isaagadagi goisoimaascami dai maitaagagai isvupuiiruga maasi ñioocada gomaasi maitarcalaagagai isaagadagi. Baiyoma gaaagagai isbaigaraliadagi Diuusicada. ⁵ Caḷ maata aapima sai ismaacada googosi ganducami maiiimia agai siaaco gataaanaḷi Cristo lamadu Diuusi. Dai ismaacada coimudada tuutuiga, aga atapan duucami ismaacada siaa duutudai amoomono, agai maiiimia agai siaaco gataaanaḷi Cristo lamadu Diuusi. ⁶ Dai Diuusi saḷlicada soima taatatuldiamu ismaacada pomaasi ivueeyi. Agai maiagidi Diuusi cascada. Diuusi maitavar gandadagitoda isganvupuiirumadadagi aa ganaagiditai sai maitarvaavo istumaasi ganaagidi aana. ⁷ Maitavar urapacada sioota pocaitadagi.

⁸ Laquoma aapima maimaatacatadai Diuusi ñiooquida dai alia soimaasi ivuaadana. Damos sivi cavaavoitudai aapima Suusi Cristo dai maata Diuusi ñiooquida cascada gaaagagai mascaagacata oidacagi poduucai isduucai Diuusi ipalidi. ⁹ Ismaacada maata dai agidi Diuusi ñiooquida agai gia caḷ tuutuiga dai caḷgacāṭa naidi aa oodami dai agai vaavoitudai sai vaasi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara arvaavo dai agidi. ¹⁰ Gana jagadavurai ismaatiagi vaasi istumaasi baiḷlidi Diuusi. ¹¹ Maitavar urapacada ismaacada soimaasi ivueeyi agai ivueeyi istumaasi maitarsoiñi dai aapima maitaagagai ispomaasi ivuaadagi. Baiyomavar aagiada aapima agai sai soimaasi ivueeyi. ¹² Alia siarsiaa araragai isaagadagi istumaasi ivueeyi agai astocai. ¹³ Dai siaascada agiadagi aapima soimaasi ivuaadami sai alia soimaasi ivueeyi, dai siaascada naijadagi agai vaavoitudadami iscaagacata oidaga, aidā gia maatamu agai issaḷlicada soimaasi ivueeyi dai calga istutuidi isama duucai gantatagituagi.

¹⁴ Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidara:
Ismaacada maimaata Diuusi ñiooquida dai ismaacada soimaasi ivueeyi,
lagiditai avār caḷca Diuusi ñiooquida
dai vaavoituda siCristo caḷgacāṭa ganvuvaidamu.
Ascāiti Diuusi ñiooquidara.

¹⁵ Cascada caḷgacāṭa avār oidaca. Maitavar apan duucai oidaca ismaacada maimaata Diuusi ñiooquida baiyomavar oidaca apan duucai sastuducami ismaacada maata Diuusi ñiooquida. ¹⁶ Ganaagavurai dai caḷgacāṭa oidaca saḷlicada soimaasi ivueeyi aa oodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi cascada. ¹⁷ Maitavar vupuiiruaca. Gana jagadavurai ismaatiagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. ¹⁸ Maitavar navacorada. Ismaacada navacorai alia soimaasi ivueeyi. Baiyomavar dagito Diuusi Ibaada vai agai gansoiñana iscaaga tatagitoda aapima. ¹⁹ Siaascada gandaiviada aapima aipacoga gaaagagai isganadagi Diuusi nidadā saḷlicada siaa duutudaitai Diuusi. ²⁰ Vaascara avār baiganaḷiada Diuusi garoogacada vaasi istumaascada. Daidavar tagituda isDiuusi garooga garcaaca vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo.

²¹ Gansoicadavurai aipacoga, dai vuudavurai ñiooqui ismaacada ganmaacadagi aa vaavoitudadami, dai calgavar gantagito caḷca isducatai ganmamaatatuldiadagi aa vaavoitudadami. Aapima siaa duutudai Cristo cascada.

²² Ooqui gaaagagai islaagiadagi gancuucuna poduucai isduucai lagidi agai gartaaanadamiga Suusi Cristo. ²³ Acāli agai dai taanaḷi gooñiga poduucai isduucai Suusi Cristo taanaḷi vaasi vaavoitudadami. Suusi Cristo caḷgacāṭa vuvaitu vaavoitudadami daida vaavoitudadami aaduñda ganducami Suusi Cristo. ²⁴ Poduucai isduucai vaavoitudadami lagidi Suusi Cristo ooqui gaaagai islaagiadagi gancuucuna vaasi istumaasi taanaḷadagi cuucunada.

²⁵ Acācāli gaaagai isoigadagi ganooñiga poduucai isduucai Cristo oigadai vaavoitudadami dai muu curusiaba sai agai caḷgacāṭa vuvacana ²⁶ saida vaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadana baiyoma ivuaadana Diuusi aa duñdada. Cristo oigali soimaascamigada vaavoitudacai agai Diuusi ñiooquida sai poduucai camaigaplar vaatācana. ²⁷ Poduucai Cristo bai ivueeyi vaavoitudadami sai lamadu

oidacana camaitarsoimaasi ducamicatai. Cristo caaco vuvaitu agai, siaascada iimia vaavoitudadami tavaagiamu camaitiipucamu sioora gapiar vuupadagi. ²⁸ Poduucai isduucai oigadai Suusi Cristo vaavoitudadami poduucai gaaagai isoigladagi cacalli gandooñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai gannuucada agai lagi. Ismaacada nuucada gaoñiga ducami isaligi gannuucadacamudai agai. ²⁹ Tiipu sioora lagi gacalladagi baiyoma ganuucada siaascada biuugimuna agai gacuaadana dai siaascada avamuca agai lauucadaiña poduucai isduucai Cristo nuucada vaavoitudadami. ³⁰ Agai araaduñda ducami cascada. Dai aatama lapa avaaovitudadami cascada aduñda garducami Cristo. ³¹ “Cascada cacalli dadagitoi gandallada dai vapanagi ooqui, dai valla goocatai avamo oodami ganducamicana agai”. ³² Dai poduucai isduucai amo calli lamadu amo ooqui avamo oodami ganducami poduucai Cristo lamado vaavoitudadami avamo oodami ganducami. Gomaasi laquioma maimaatadadai oodami damos sivi ganaagidi aanla dai gomaasi aliasi gaaagai ismaatagaci vaalasi vaavoitudadami. ³³ Dai aapima aliasi gaaagai isagituagai iscasi ganaagidi aanla sai vaalascatai gaaagai isoiglada ganoñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai gannuucada agai lagi. Daidla ooqui gaaagai issiaa duutuadagi gancuucana.

6

¹ Aapima aali lagiadavurai gandallada vaavoitudaitai Suusi Cristo, poduucai agai daidla avacagagai. ²⁻³ Diuusi saallicamigadavara pocaiti amo ñiooqui: “Sioora siaa duutuadagi gandallada agai gia baigaliadamu dai mui uumigi oidacamu agai tami oidigi daama”. Idiavara lapa gadada saallicamigada Diuusi ismaacada cadada Diuusi aagidi isiduuña agaitadai amo istumaasi agai vaatarala ismaacada lagi ñiooqui.

⁴ Dai aapima ismaacada maamara maitavara bacoquitudada ganmaamara baiyomavara calla nuucadaca dai maacada ñiooqui dai callavara maamatuldiada vai vaavoitudana Suusi Cristo.

⁵ Aapima pipioñi lagiadavurai ganaamu siaa duutudaitai, dai calla soicada ducami isivuaada Cristo aa duuñdada. ⁶ Callavara gaaata vuaada maisiu mosacaasi siuu duucu gannijada ganaamu ipaliditai ispotaliya agai masai alia sastudaga baiyoma Cristo pipioñigada duucai saallicada ivuaadaitai istumaasi Diuusi ipalidi. ⁷ Baiganaliaracada varai ivuaada ganaa duuñdaga ducami isivuaadamudai aapima Suusi Cristo aa duuñdada maisiu oodami. ⁸ Calla maata aapima isvaalascatai tomasi arpipioñi tomasi argaamu Diuusi maaquimu istumaasi maacai agai vaavoitudadami calla ivuaadaitai agai.

⁹ Dai aapima gaamu callavara nuucadaca gannipioñiga dai maisoimaasi taatamituldiada. Gantavagiturai sai Suusi Cristo tavaagiana daja dai agai gantavaanai vaalascatai. Dai agai lamadugan duucai naidi vaalascatai.

¹⁰ Dadagiturai aapima sai Suusi Cristo ganmaacana gaguvucadaga. ¹¹ Aviaavara garvuidavara caata aatama vaavoitudadami dai soimaasi garduiñtuldiada lidi agai. Agai alia yaatavoga cascada gaaagai isgannuucadacagi vaalasi istumaacada ismaacada Diuusi garmaacai, vaavoitudaitai Suusi Cristo vai poduucai agai maidagituagai isaviaavara soimaasi garduiñtuldadagi. ¹² Ismaacada garvuidavara vaata maitaroodami. Agai aviaavara lamadu tavaañicaruda. Agai alia soimaasi ivueeyi dai oidi daami ajioopai siaaco gatavaanai agai moomoyi dai dudunucami duucai. Agai vaanai ismaacada maivaavoitudai Diuusi. ¹³ Cascada gaaagai isgannuucadacagi vaavoitudacai Suusi Cristo, vai poduucai maitaroma ita aviaavara siuu duucu soimaasi garduiñtuldadada liada agai. Dai ismaidadagituda aatama issoimaasi garduiñtuldadada aviaavara vaalascatai aliasi gaaagai isapiagannuucadacagi. ¹⁴ Aliasi gaaagai isgannuucadacagi vaavoitudaitai Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquida saallicada avavaovi dai garsoicai ismailagidagi aviaavara. Dai aliasi gaaagai iscalla tuutiagaci aatama dai callagacatai oidacagi. ¹⁵ Aliasi gaaagai isbai garduuca aatama tomastuigaco isgaaagidagi Diuusi ñiooquida ismaacada soicai oodami sai gannibastacan tadacana. ¹⁶ Dai gaaagai iscalla vaavoitudada Suusi Cristo vai poduucai maisoimaasi garduiñtuldiada aviaavara. ¹⁷ Dai callagacatai garvuvaidacai Suusi Cristo poduucai sobicai agai aviaavara vai maisoimaasi garduiñtuldiada. Dai aliasi gaaagai iscalla maataca aatama Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquidacada vaamioma istutuidi aatama isaviaavara. ¹⁸ Vaalascatai gaaagai isdaanada aatama Diuusi isduucatai ipalidi Diuusi Ibaada. Gaaagai ismaiojoada aatama isdaanadagi Diuusi sai soicaiña vaasi vaavoitudadami. ¹⁹ Dai daanadavurai aapima Diuusi aanla giñvaatarala lapa vai Diuusi giñsoicadagi sai calla gaaagidiña aanla maiduadicutitai Diuusi ñiooquida ismaacada aagai callagacatai vuvaidaragai ismaacada laquioma maimaatadadai oodami. ²⁰ Aanla arootosada Suusi Cristo. Agai giñooto sai gaaagidiña aanla isagai avacacatai vuvaidami cascada maisapi aanla. Vaalascatai daanadavurai aapima

Diuusi sai maiduaadicuitai gaaagidiña aanΛ Diuusi ñiooquidΛ poduucai isduucai glaagai isivuaada aanΛ.

²¹⁻²² Tiiquico argaraduñi vaavoitudadami dai aanΛ aliΛ oigΛdai. Goovai cΛaga garsoicai Suusi Cristo aa duiñidadΛrΛ. CascadΛ ganootosda iñagai aanΛ dai goovai gΛnaagidamu isduucatai daraaja aatΛmΛ dai istuma vueeyi aanΛ ΛΛmadu aa vaavoitudadami ismaacadΛ giñΛma daraaja. Dai poduucai baiganΛliadamu aapimΛ.

²³ AanΛ ipΛlidi sai Diuusi garooga ΛΛmadu Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga iibΛstudacan tadacana Λvaavoitudadami dai sai Λgai soicΛiña Λvaavoitudadami iscΛaga gΛnoigΛadagi aipacoga vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁴ Dai sai Diuusi cΛagacΛrΛ gannΛidiña aapimΛ ismaacadΛ cΛaga siaa duutudai tomastuigaco Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Filipoosiʌra ʌoidacami

¹ Aana Paavora ʌmadu Timoteo ʌrpiiooʌigada Suusi Cristo dai gʌnoojidi idi oojai vaasi aapima garaaduʌi Filipoosiʌra ʌoidacami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo ʌmadu tataanʌdamigada dai sonʌrguucacamigada tataanʌdami. ² Aatama ipʌlidi siDiuusi gʌrooga ʌmadu gʌrtʌaanʌdamiga Suusi Cristo caagacʌra gʌnʌʌijadagi dai gʌniibastudacan tadacagi.

³ Aliʌ baigiʌʌidina aana giʌDiuusi gʌcʌda siʌascada gʌntʌgitodagi. ⁴ Dai siuu duucu gamamadada aana aapima gʌvʌatʌra vaascʌra aliʌ baigiʌʌidina aana. ⁵ Aidasi abiaadʌra vaavoitu aapima aipaco gʌsoicʌ aatama Diuusi aa duiʌdada. ⁶⁻⁸ Aana aliʌsi gʌnoigadai aapima dai Diuusi caagacʌra gʌnʌidi poduucʌ isduucʌ caagacʌra giʌʌidi aana ʌra dai Diuusi gʌsoicʌ aapima poduucʌ isduucʌ giʌsoicʌ aana ʌra tasai maivu ʌioocʌina aatama ʌgai siʌascada soimaa taatamadagi. Maisapi aana cascʌda aliʌ soimaa taataca aana ʌmadu aapima ʌra. Diuusi gʌsoicʌ ʌra tʌtai maiduduaadicuda aatama siʌascada vaan guuquivagi dudunucamiʌra gaaagiditai isSuusi Cristo ʌcaagacʌra vuviadami. Diuusi ʌnʌijadami isʌʌisi gʌnoigadai aana aapima vaascatai. Suusi Cristo aana giʌʌamadu daja cascʌda gʌnoigadai aana poduucʌ isduucʌ gʌnoigadai. Vaasi imaasicada saʌlicada vaavoitudai aana isDiuusi ismaacada gʌsoi mascaagacʌra ʌoidacagi aidʌmasi utudama vaavoitu ʌgai apiʌgʌsoicʌdamu asta siʌascada diviagi Suusi Cristo. Dai caagadu ispoduucʌ vaavoitudai aana. ⁹ Daanʌi aana Diuusi masai vaamioma saʌga oigʌdʌina aapima gʌnaaduʌi vaavoitudadami dai sai Diuusi gʌnmaacana vaamioma maatʌdagai vai vaamioma maata caaca aapima Diuusi ʌiooquida. ¹⁰ Vai poduucʌ vaamioma caaga maataca aapima istumaasi ʌcaagaducami dai istumaasi ʌmaicʌagaducami. Dai poduucʌ istutidamuu aapima iscaagacʌra ʌoidacagi dai maitiipucamuu istucada gʌpiʌra gʌvʌupadagi tomali ʌmo oodami siʌascada diviagi Suusi Cristo. ¹¹ Dai Suusi Cristo gʌsoiʌamu mai caagacʌra ʌoidaca aapima. Dai poduucʌ aa ʌijadamu masduucʌ ʌoidaga aapima dai ʌgai pocaitida isDiuusi aliʌ caa tuiga dai poduucʌ siaa duutuadamu ʌgai ʌra.

¹² Giʌaduʌi aana ipʌlidi iscaaga maataca aapima isvaasi istumaasi ʌvʌueeyi aʌacada sai gomaasi ʌvʌueeyi aʌacada sai vaamioma mui oodami maataca isSuusi Cristo ʌcaagacʌra vuviadami. ¹³ Dai poduucʌ vaasi idi sandarugada ʌgaʌ raʌi ʌmadu vaascatai ismaacada araʌi quidiʌra ʌoidaga maataca iʌsaana maisapi gaaagiditai isSuusi Cristo ʌcaagacʌra vuviadami. ¹⁴ Dai cayoga vaasi garaaduʌi vaamioma caaga vaavoitudai isgʌDiuusi gʌrnuucada dai maiduduaadicuitai gaaagidi Diuusi ʌiooquida ʌidi ʌgai iʌsaana maiduaadicui tomasi maisapi cascʌda ʌgai maiduduaadicui ʌra.

¹⁵⁻¹⁷ ʌmoco saʌlicada giʌʌagacoi aliʌ caagacʌra giʌʌidina ʌoodami gamamaatʌtulditai aana Diuusi ʌiooquida. ʌgai vaa oodami ismaacada giʌʌagacoi soigiʌʌiatuda ʌlidi cascʌda gaaagidina isSuusi Cristo ʌcaagacʌra vuviadami. Povuaadana ʌgai masai caagacʌra ʌididina ʌra dai ʌmoco saʌlicada iduʌia ʌlidi Diuusi aa duiʌdada cascʌda gaaagidina isSuusi Cristo ʌcaagacʌra vuviadami. Damos ʌгаа gia choo, mospovuaadana ʌgai masai caagacʌra ʌididina ʌra. Damos aa vaavoitudadami caaga tuutuga dai cascʌda gaaagidina isSuusi Cristo ʌcaagacʌra vuviadami. ʌgai aliʌsi giʌnoigadai dai caaga maata iʌsaana gaaagidina isSuusi Cristo ʌcaagacʌra vuviadami dai cascʌda maisapi aana. ¹⁸ Tuido, tomasioora aagai isSuusi Cristo ʌcaagacʌra vuviadami damos aagada istumaasi Diuusi ipʌlidi. Amoco saʌlicada iduʌia ʌlidi Diuusi aa duiʌdada cascʌda gaaagidina isSuusi Cristo ʌcaagacʌra vuviadami damos aa gia povuaadana masai caagacʌra ʌididina. Damos aagada ʌgai Diuusi ʌiooquida cascʌda cabaigiʌlidi aana.

Dai apiabaigiʌʌiadamuu aana. ¹⁹ Moscaaga maata aana isdaanaʌi aapima Diuusi aana giʌvʌatʌra dai caaga maata aana isgiʌsoicʌi Diuusi Ibaada ʌgai vaa ismaacada ʌmadu daja Suusi Cristo cascʌda vaasi istumaasicada ʌvʌueeyi aʌacada Diuusi caagacʌra giʌvʌusaida ʌgai. ²⁰ Aana maata ismaitivuada iʌagai istucada siaa ʌradagi aana dai maata aana ismaiduaadicuitai aagada iʌagai Diuusi ʌiooquida vai sivi ʌpan duucʌ ʌquiuoma vaamioma ʌijadagi dai tʌgitodagi ʌoodami iscaagacʌra ʌoidaga aana dai imaasicada siaa duutuadagi ʌoodami Suusi Cristo ʌra tomasi camuu aana isquiaa ʌoidacagi ʌra. ²¹ Tami oidigi daama ipʌlidi aana isivuaadagi mosacaasi istumaasi ipʌlidi Suusi Cristo dai siʌascada muquia aana vaascʌra ʌgai ʌmadu daacamu aana dai goovai ʌra mo istumaasi caagaducami. ²² Damos isquiaa ʌoidaca aana tami oidigi daama istutuidi aana isapiavuaadagi Diuusi aa

duiñdada. Dai vaascata maamaata aana istumaasi ipalidi ismuquiagi isoidacagi. ²³ Alia sijaiga ismatia aana ismaacada ipalidi. Aana baiyoma ipalidi ismuquiagi dai Suusi Cristo amadu daacagi poduucai siooma arcagaai aana giñvatar. ²⁴ Damos aapima ganvatar siooma arcagaai isapiaoidaca aana tami oidigi daama. ²⁵ Aana caga maata isgiñtagito aapima cascada polidi aana isquiaa oidaca iñagai aana ganamadu, dai gansoiñagi mai vaamioma vaavoituda aapima Suusi Cristo dai vaamioma baiganliada. ²⁶ Poduucai ganamadu daacamu aana apamu vai poduucai aagida aapima aa sila caga ivueeyi Suusi Cristo aapimacada.

²⁷ Dai vaascata avat cagacata oidaca aapima masducatai mai Suusi Cristo mamaataltuldaragada. Aana ipalidi iscajiomacagi masmola cagacata oidaga tomasi ganamadu daja aana ismaacasi ara, dai cajiomaca iñalidi aana ara masai amadugan duucai tatagitoi dai masai vaascatai apiaagidiña aa oodami Suusi Cristo mamaataltuldaragada, ²⁸ dai maitandadagitoda isganabacatada ismaacada ganvuidaru vaata. Imaasicada caga maatacamu agai ismaiimia agai Diuusi amadu damos Diuusi cagacata ganvuidamu aapima. Lagi Diuusi maatatuldamu gomaasi. ²⁹ Diuusi ganmaa oigaragai masvaavoitudagi Suusi Cristo dai massoimaa taatagi agaicada vuidaga vaatacatai vaasi soimaascami ivuaadatai Diuusi aa duiñdada dai poduucai gia arcagaai. ³⁰ Aapima naidi isducatai soimaa taatamaiña aana. Dai maata aapima ara isducatai soimaa taataca aana sivi. Dai aapima giñapan duucai soimaa taatamai ara.

2

¹ Camaata aapima isSuusi Cristo gansoicai, dai isagai baiganliatudai ganoigadaitai, dai maata aapima isDiuusi Ibaada ganamadu daja dai soigalidi aapimacada. ² Mosamo tagitoidagai avat viaaca aapima dai ganoigadavurai amo silagama duucai, dai maicaada tannajada dai mainaana caiti annajada aipaco dai poduucai vaamioma baigiñliatudadamu aapima. ³ Soicadavurai aa maisiu lagi gantagitoca dai maitavar gagarducada ganliada vaascatai gaagagai isponaliadagi sai aaduñda vaamioma argagarducada silagi agai. ⁴ Vaascatai aliasi gaagagai istatagitodagi isducatai istutuidi issoicadagi aa dai maisiu lagi gansoicadagi.

⁵ Aapima gaagagai isapan duucai tatagitodagi Suusi Cristo. ⁶⁻⁷ Tomasi agai arDiuusi vaascata dagito gasalicamiga chilaqui uumigi dai oodami duucai vuusai dai gooquira apiooñigadacatadai vaasi oodami. ⁸ Dai caoodamitucai maigaducada galididiña dai gadagito masmuaagi curusiaba iduñia aliditai istumaasi oogada ipalidi tomasi aliasi arsiaa araragaicana masmuaagi amaadutai curusiaba. ⁹ Cascada Diuusi maa Suusi Cristo vaamioma gaducada daasicami istomali amo amai, ¹⁰ sai vaamioma siaa duatudaiña vaascatai tavaagira dai oidigi daama dai davatagai uta istomali amo amai. ¹¹ Vai poduucai vaasi naana maasi oodami matiagi dai pocaitadagi isSuusi Cristo artaanadami dai siaa duutuuda agai Diuusi garooga.

¹²⁻¹³ Cascada giñaduñi gaagagai isapiagiñlagiditai caaca aapima tomasi maitanlamadu daja aana poduucai isduucai giñlagidiña aapima aidasi ganlamadu daja aana. Diuusi ganlamadu daja aapima amadutai dai gansoicai maicagacata oidaca aapima poduucai isduucai ipalidi agai cascada ganaagavurai iscagacata oidacagi sallicada labiditai Diuusi cagacata ganvuidaditai agai.

¹⁴ Maitavar vui fioocada Diuusi tomali maitanvupui fioocada ganaaduñi lamadu. ¹⁵⁻¹⁶ Vai tomali amaadutai maitalagaiñ tomali amo istumaasi istucada gariata ganvupadagi baiyomavar cagacata oidaca. Aapima arDiuusi maamarada dai mui oodami soimaasi ivuaadami saagida oidaga aapima. Dai caga gamamaatatuldiadagi ismaacada agai Suusi Cristo isducatai gaagagai isoidacagi dai isducatai vaascata oidaca aatama agai lamadu, vai silascada aoodami ismaacada oidigi daama oidaga najjadagi isducatai oidaga aapima poduucai matia agai ispoduucai gaagagai isoidacagi. Dai poduucai silascada diviagi Suusi Cristo aana baigiñliadamu aapimacada maatacatai ismaimosagicada aapima gansaagida aimaraitadai ganaagidiña aana Diuusi fiooquida. ¹⁷ Isaapima vaamioma vaavoitudagi dai vaamioma siaa duutuadagi Diuusi muucucai aana, aana gia ipalidi ismuquiagi. Dai vaascata baigiñalidi aana tomasi muu aana aapimacada. ¹⁸ Dai aapima avat baiganliada ara giñapan duucai.

¹⁹ Aana polidi islaaanadami Suusi Cristo ipalidi isotoma gaamucu ganootosda aana goTimoteo, dai aana gia ganootosda iñalidi vai poduucai silascada apamu diviagi goovai vaamioma baigiñliada aana maatacai masduucai daraaja aapima. ²⁰ Maitipu amai

tami ismaacada giñapan duucai tatagitoi dai saalicada gansoiña alidiña. ²¹ Vascatai gogaa mosagi gantatagitoiña dai maivuaman alidiña isivuaadagi Suusi Cristo aa duñdada. ²² Camaata aapima isTimoteo caga tuiga goovai ivueeyi istumaasi aagai. Dai caga maata aapima isducatai giñsoicai goovai gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacata vuviadami. Goovai giñsoicai apan duucai isduucai soicai amo ali galli googa. ²³ Cascada ganootosda inlidi aana mosmaatagai mastumaasi iduñia agai tami maisacata aanaada. ²⁴ Aana polidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isaagi maaca gannaida aana otoma.

²⁵ Aana polidi isgaagai isganootosda aana garaduñi Epafarodito ismaacada giñsoicai dai giñapan duucai soimaa taatamai gaaagiditai Diuusi ñooquida. Aapima giñootosi aidasi tagitocatadai aana. ²⁶ Goovai polidi masapima maibaanalidi maatai iscococatadai goovai cascada gannaida alidi goovai aapima vascatai. ²⁷ Vaavoava issaalicada cococatadai goovai baitoma muu damos Diuusi soigalli goovaicada dai aanaada ara ansai poduucai maivaamioma soigiñalidiña. ²⁸ Cascada saalicada ganootosda inlidi aana vai poduucai baigannaida aapima tagacai apamu. Dai poduucai camaisii soigiñaliadamu aana. ²⁹⁻³⁰ Cascada baigannaliaragacada avar miaadagida. Goovai argaraduñi vaavoitudadami. Gantagiturai aapima isgoovai baitoma muu gaaagiditai Diuusi ñooquida. Baitoma muu goovai giñsoicaitai istumaasita maitistutuidi aapima isgiñsoiñagi maacasi daraajatai. Gaaagai masagarducada duucai naijadagi vascatai ismaacada apan tuutuiga goEpafarodito.

3

¹ Dai sivi giñaduñi gaaagai masbaigannaliadagi. Aapima arDiuusi maamarada cascada. Aana maioojodai isganoojiadagi agai vaa ñooqui ismaacada casi ganooji aana dai aapima arvaatara gia arsoiñi goovai. ² Gannuucadacavurai agaicada ismaacada vuidara vaata Diuusi ismaacada arsoimaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudai sai gaaagai isiquitlagi gantuucuga dai poduucai cagacata vuvaquiyagi dai camaitarsoimaasi iducamicagi. ³ Damos aatama saalicada aragai ismaacada Diuusi cagacata vuvaitu. Diuusi lbada gartamadu daja dai garsoicai issiaa duutuada aatama Diuusi. Damos aatama maivaavoitudai sai ivuaadatai amo istumaasi gartuucugacada ispoduucai istutuidi aatama iscagacata vuvaquiyagi. ⁴ Isiarvaavoicamudai isivuaadatai aatama amo istumaasi gartuucugacada cagacata vuvacadamudai, aana gia casiooma caga cagacata vusaimudai siaa. ⁵ Aidasi vuusai aana bomamacova tasaicada giñdada iquita giñtuucuga. Aana arjudiu daida arcajiudad Benjamin. Dai ebreo tagidu arñooqui antai aana caga mai apan duucai giñdada. Aana arfariseo aduñdacadadi, agai arjudidiu ara damos caga agidi Moseesacaru saalicamigada. ⁶ Dai baigiñaliaragacada soimaasi taatamituliña aana agai ismaacada vaavoitudaiña Suusi Cristo, dai caga agidiña aana vasi isducatai garviituli Moseesacaru dai maitiipucana siora garia giñvupadagi tomali amo istumaasicada. ⁷ Damos laquioma polidiña aana sai gomaasicada Diuusi cagacata giñalidiña dai sivi camaata aana ismaitarvaavoi, cavaavoitudai aana Suusi Cristo cascada. ⁸⁻⁹ Damos vaasi istumaasi ismaacada ivuaadatadai aana maisoiñi alidi. Saalicada vaamioma cagadu isvaavoitudai aana giñtaanadamiga Suusi Cristo agai gia saalicada arsoiñi. Aidasi vaavoitu aana Suusi Cristo viaa aana vaasiacatai istumaasi viaacataidai baiyoma ipaliditadai aana isSuusi Cristo giñamadu daacagi dai iñsaana imiagi agai lamadu siascada muuquiyagi. Dai sivi maivuam inlidi aana agaicada ismaacada viaa. Camaivaavoitudai aana inisistutuidi isaagi cagacata vuusiagi aana cagacata oidacatai tomali agiditai vaasi ismaacada garviituli Moseesacaru, vaavoitu aana Suusi Cristo cascada. Diuusi cagacata giñnaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai aana masvaavoitudai aana Suusi Cristo cascada. ¹⁰⁻¹¹ Mosdagito aana vaasi istumaasi ivuaadana vaavoituda inlidiitai Suusi Cristo dai soimaa taata inlidi aana poduucai isduucai soimaa taata Suusi Cristo. Agai muu ansai aana cagacata vusaña giñsoimaascamigaiñdara cascada aana ipalidi iscamaisoimaasi ivuaadagi dai viaaca inlidi aana agai vaa guvucadagai ismaacada viaacataidai Suusi Cristo dai duaacagi apan duucai agai.

¹² Aana ganaagidi sai maiquia vaasi imaasi aradii aanaada. Aana maata inñquia arsoimaasi ivuaadami aana. Damos aana giñaaajagai iscagacata oidacagi isduucai ipalidi Suusi Cristo agai cagacata giñvusaitu cascada. ¹³ Giñaduñi caga maata aana ismaiquiaa caga ivueeyi aana vaasi camaitagitoi aana istumaasi ivuaadana mostatagitoi aana istumaasi iduñia inagai. ¹⁴ Dai poduucai vaamioma cagacata oidacamu aana dai muucuai aana Diuusi giñvaidacamu tavaagiamu vaavoitudaitai aana Suusi Cristo.

¹⁵ Vaaſcatai aatama ismaacada calaga vaavoitudai Suusi Cristo mamaataltudaragada dai calaga lagidi Suusi Cristo gaaagai isapiatagitodagi isaliasi gaaagai isapiagarajagadagi iscalagacarioma oidacagi. Dai isaapima maipoduucai talagitodagi Diuusi ganmaataltudamu. ¹⁶ Gaaagai tasapiavaavoitudadagi tastaumaasi camaata dai oidacagi tascudatai camai.

¹⁷ Giñaaduñi giñapan duuquivaar oidaca. Dai gantagitovaar najada aa vaavoitudadami ismaacada apan duucai oidaga Timoteo dai Epafarodito dai aana dai poduucai oidaca aapima. ¹⁸ Camuiyoco ganaagidi aana damos apamu ganaagida inlidi asta suaacaitai sai oidaga mui oodami ismaacada vuidara valla Suusi Cristo mamaataltudaragada dai maioojoidi masaagiadagi isSuusi Cristo curusiaba muu. ¹⁹ Dai silascada coiya agai, agai gia Diaavora lamadu iimimu. Agai gia maivaavoitudai Diuusi tomali maitagitoi. Agai mosaca cuaadagai tatagitoi dai googosi ganducami dai oojoidi isaagadagi vaasi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana agai baiyoma gaaagai issiaa laradamudai agai. Agai maitagitoi Diuusi mosacaasi istumaasi oidaga tami oidgi daama. ²⁰ Damos aatama maitaroidacami tanai amo imidagai noonoigimu aatama tavaagiamu. Dai tanai nalara aatama isdiviagi galanaanadamiga Suusi Cristo tavaagiñdara. ²¹ Agai baalquia agai gartuucuga ismaacada otoma ugiatai dai dadadaquituda agai apan duucai ismaasi agai tuucugada. Poduucai iduñia agai agai vaa guvucadagaicada ismaacada taaani agai vaasiaacatai istumaasi oidaga.

4

¹ Cascada giñaaduñi apiavar vaavoitudada dai apialagiada aapima Suusi Cristo. Aana gia salicada gannaida inlidi aliasi ganoigadai aana cascada. Alia baigiñlidi aana aapimacada vai tomasioora sioora najjadagi isducatai oidaga aapima calaga matiagi ismisiu mosalagicada gaaagidi aana Diuusi ñiooquida aapima gansaagida.

² Daanaí aana Evodia lamadu Síntique sai baiduuna ñiooqui agai arvaavoitudadami cascada. ³ Dai aapi giñaaduñi ismaacada giñsoicaiña giña duñdagara gdaanaí aana issoicada aapi gooqui goovai giñsoiñacai gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami lamadu Quimiñtu dai aa ismaacada giñsoicaiña. Diuusi caooja vaascatai goovai taalaraada galiivrugara ismaacada ojai agai vaascatai taalaraada ismaacada vaascara oidaca agai agai lamadu.

⁴ Vaascara avar baiganaliada aapima vaavoitudaitai gartaananadamiga Suusi Cristo. Apamu ganaagidi baigavar analiada. ⁵ Calagavar tuutiaca vaasi oodami vui. Ataanadami Suusi Cristo caotoma divar agai.

⁶ Maitavar vuama analiada tomali amo istumaasicada. Baiyoma gaaagai masvaascara apiamamadadagi dai taanadagi Diuusi vaasi mastumaasi tagito. Baigavaranaliada Diuusicada. ⁷ Ispoduucai ivuaada aapima Diuusi ganiibastudacan tadacamu dai poduucai siooma calaga istutuidi aapima ismaiivuumal analiadagi tomali amo istumaasicada. Aatama gartagitoidacada lagi maitistutuidi isgariibastudacan tadacagi. Suusi Cristo ivueeyi gomaasi tomasi maimaata aatama isducatai.

⁸ Talagitodavurai agiara ismaacada arvaavoi, dai agiara ismaacada arcagaducami, dai calagaducada voiyara ismaacada Diuusi ganmamaacai.

⁹ Ivuaadavurai aapima vaasi istumaasi ganmaatatuli aana dai istumaasi gantajai aana dai istumaasi aagaiña aana dai istumaasi ivuaadana aana poduucivaar ivuaada aapima vai Diuusi ganiibastudacan tadacana.

¹⁰ Alia baigiñlidi aana Diuusicada apamu giñsoiñacai aapima. Aana maipotaíya inlidi masai maitiñtagitoidagai damos maitiipucatai isducatai giñsoiña aapima. ¹¹ Poduucai ganaagidi aana maisiu gantaanadami inlidityai apua. Aana maata isbaigiñliadagi istumaasicada viaacagi. ¹² Aana lamo iimidagai maiviaacana istumaasi dai lamo iimidagai calaga viaacana aana. Aana istutuidi istomasduucai oidacagi, istasconacatai isbiuugimucatai lara. ¹³ Aana tomasduucai istutuidi isbaigiñliadagi, Suusi Cristo giñsoicai cascada. ¹⁴ Dai aapima alia calaga idui giñootosdacai soiñi aidasi soimaa taatcatadai aana.

¹⁵ Dai calaga maata aapima aidasi ii aana Masedoniamu dai giñaagacai gaaagidi aana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Dai gooquiara lamapacara ganampaidiña avavoitudadami. Dai aidasi ii aana Masedoniañdara mosacaasi aapima Filipinoosiara oidacami giñootosdiña istucada giñsoicada aana. ¹⁶ Aidasi quiaa daacatai aana Tesalonicara aapima lamo iimidagai giñootosdiña soiñi. ¹⁷ Aana maitaananadami inlidi vaamioma mo-saipalidi aana isDiuusi calagacara ganaliadagi. ¹⁸ Aapima casi giñootosi mui naana maasi

Epafaroditocada dai sivi camaitagito aana vaamioma. Alia baigiñalidi aana goovaicada ismaacada giñootosi dai Diuusi baigalidi lapa. ¹⁹ Dai galDiuusiga ganmaquimu vasi istumaasi tagito aapima. Agai naana maasi viaa tavaagiata aapima vaavoitudai Suusi Cristo cascada. ²⁰ Gaaagai isvascatali siaa duutuadagi Diuusi galtooga vascata.

²¹ Diuuscada viaatuldi aana vascatali ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Garaaduñi ismaacada tanai daraaja aana giñalamadu Diuuscada ganviaatuldi lapa. ²² Dai vasi gogaa vaavoitudadami Diuuscada ganviaatuldi lapa, sioma calga agai ismaacada gaa raf quidiata oidaga Diuuscada ganviaatuldi.

²³ Vai galtaanadamiga Suusi Cristo calgacata gannidiña dai ganlamadu daacana. Moscaasi.

agai gomaasi isaapim^Λ apiavaavoitudadagi ^Λgai dai ^ΛΛaga vaavoitudadagi ismaitiipu ^Λmai ^ΛΛasi oidig^ΛΛ ismaac^ΛΛd^Λ viaa guvucadagai is^ΛΛagac^ΛΛ vuviaadagai oodami dai apiavaavoitudadagi ^ΛΛasi Diuusi ^ΛΛooquid^Λ. Agai ^ΛΛ^Λ ^ΛΛooqui ^ΛΛagaduc^ΛΛd^Λ ^Λgai ismaac^ΛΛd^Λ gaaagidi ^ΛΛvaavoitudadami ^ΛΛasi oidigi daama dai ismaac^ΛΛd^Λ cam^ΛΛ aiapim^Λ dai ismaac^ΛΛd^Λ aan^Λ Paavora gaaagidi tomasiaacoga.

²⁴ Baigi^ΛΛlidi aan^Λ soimaasi taatamaitai aapim^Λ gan^ΛΛatar^Λ. Suusi Cristo soimaa taata vaavoitudadami ^ΛΛatar^Λ. Dai poduucai isduucai ^Λgai soimaasi taata aan^Λ ^ΛΛp^Λ soimaasi taatamai soic^ΛΛitai vaavoitudadami. ²⁵ Diuusi gi^ΛΛmaa ^ΛΛmo ^ΛΛallicami ansai aan^Λ gan^Λsoic^ΛΛi^ΛΛa aapim^Λ ^ΛΛmadu aa vaavoitudadami ^ΛΛasai vaamioma ^ΛΛaga maat^ΛΛna Diuusi ^ΛΛooquid^Λ ²⁶ ismaac^ΛΛd^Λ ^ΛΛquioma maitamaat^ΛΛcatadai. ^ΛΛmos sivi Diuusi gar^Λmaat^ΛΛtuli ^ΛΛasi gomaasi. Aat^ΛΛa ^ΛΛcovai vuvaid^ΛΛ ^Λgai. ²⁷ Diuusi ip^ΛΛi is^ΛΛasi vaavoitudadami maat^ΛΛcana is^ΛΛasi Suusi Cristo ga^ΛΛamadu daja aat^ΛΛa ismaac^ΛΛd^Λ vaavoitudai ^Λgai, dai casc^ΛΛd^Λ ^ΛΛa maata isimi^ΛΛa ragai Diuusi ^ΛΛmadu. Go^ΛΛooqui ^ΛΛallicad^Λ ^ΛΛagadu daid^Λ ^ΛΛgai ^ΛΛatar^Λ ^ΛΛp^Λ ismaac^ΛΛd^Λ mait^ΛΛjudid^ΛΛ. ^ΛΛquioma maimaat^ΛΛcatadai oodami go^ΛΛooqui ^ΛΛmos sivi casi g^Λmaata.

²⁸ Tomasiaaco siaaco ajioopada aat^ΛΛa aagidi^ΛΛa aat^ΛΛa ^ΛΛasi oodami sai Suusi Cristo ^ΛΛcagac^ΛΛ vuviaadami. Aagidi^ΛΛa aat^ΛΛa oodami sai g^ΛΛagai isgajiaad^ΛΛa viaagi ^ΛΛasi soimaascami dai ^ΛΛaga mamaat^ΛΛtuli aat^ΛΛa ^ΛΛascatai sai Suusi Cristo ^ΛΛagac^ΛΛ vuvaidi tomasioo^ΛΛa sioo^ΛΛa vaavoitudagi. Aat^ΛΛa ip^ΛΛlidi issoic^ΛΛdagi oodami sai vaamioma ^ΛΛaga vaavoitudana dai sai vaamioma maat^ΛΛna Diuusi ^ΛΛooquid^Λ dai sai vaamioma ^ΛΛaga ivuaadana istumaasi Diuusi ip^ΛΛlidi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁹ Gomaasi argi^ΛΛa dui^ΛΛdaga naid^Λ povueeyi aan^Λ ^ΛΛasi gi^ΛΛguvucadagac^ΛΛd^Λ ismaac^ΛΛd^Λ gi^ΛΛmaacai Suusi Cristo.

2

¹ Aan^Λ ip^ΛΛlidi ^ΛΛasai maat^ΛΛna aapim^Λ sai aan^Λ duudatai gant^ΛΛagitoi aapim^Λ ^ΛΛmadu ^ΛΛasi ^ΛΛvaavoitudadami Laodisee^ΛΛa oidacami ^ΛΛmadu ^ΛΛasi ^ΛΛga ismaac^ΛΛd^Λ maiqui^ΛΛa gi^ΛΛmaata. Dai ^ΛΛallic^ΛΛd^Λ daana^Λ aan^Λ Diuusi sai ^ΛΛgai gan^Λsoic^ΛΛi^ΛΛa aapim^Λ ^ΛΛmadu ^ΛΛascatai ismaac^ΛΛd^Λ caag^ΛΛai aan^Λ ^ΛΛasai apiavaavoitudai^ΛΛa ^ΛΛooquid^Λ. ² Dai aan^Λ ip^ΛΛlidi ^ΛΛasai aapim^Λ baig^ΛΛal^Λiatudai^ΛΛa ai^ΛΛpaco goig^ΛΛadaitai, dai ^ΛΛasai ^ΛΛaga maata naidi^ΛΛa Diuusi ^ΛΛooquid^Λ dai ^ΛΛmai ^ΛΛaga maat^ΛΛna ^ΛΛasi istumaasi aagai Diuusi ^ΛΛooquid^ΛΛa aagaitai Suusi Cristo. ^ΛΛasi gomaasi ^ΛΛquioma maimaat^ΛΛcatadai oodami. ³ Suusi Cristo ^ΛΛgai dai vaamioma ^ΛΛaga ta^ΛΛagitoi sitomasioo^ΛΛa dai ^ΛΛgai gar^Λsoic^ΛΛi ^ΛΛasai ^ΛΛaga maat^ΛΛna naana maasi istumaasi istumaasi maata Diuusi dai poduucai ali^ΛΛa sastuduacamu aat^ΛΛa. ⁴ Gomaasi ganaagidi aan^Λ vai tomali ^ΛΛmaadutai mait^ΛΛnvupuiirumadai^ΛΛa ^ΛΛa baimaasi ^ΛΛooqui ganaagidi ^ΛΛasai ^ΛΛgidi ca^ΛΛana. ⁵ Tomasi maig^ΛΛamadu daja aan^Λ ^ΛΛascatai gant^ΛΛagitoi aan^Λ aapim^Λ dai baigi^ΛΛlidi aan^Λ maat^ΛΛcatai isaapim^Λ ^ΛΛascatai viaa ^ΛΛmo ta^ΛΛgitoidagai ^ΛΛallic^ΛΛd^Λ ^ΛΛaga vaavoitudaitai Suusi Cristo.

⁶ Poduucai isduucai cavaavoitu aapim^Λ Suusi Cristo gar^Λtaaanadamiga ^ΛΛagac^ΛΛa gan^Λvuvaidacai ^ΛΛgai poduucai g^ΛΛagai isapiavaavoitudadagi aapim^Λ sai ^ΛΛgai apiagannuucada. ⁷ Dai g^ΛΛagai isdaan^ΛΛdagi aapim^Λ Suusi Cristo sai gan^Λsoic^ΛΛi^ΛΛa ^ΛΛasai ^ΛΛaga oidacana poduucai isduucai ^ΛΛgai ip^ΛΛlidi poduucai isduucai gan^Λmamaat^ΛΛtuli aan^Λ dai ^ΛΛascatai baig^ΛΛavar ^ΛΛal^Λladi Diuusi^ΛΛd^Λ ^ΛΛasi istumaasic^ΛΛd^Λ istumaasi aagai idui aapim^Λ gan^ΛΛatar^Λ.

⁸ Maitavar dagitu aapim^Λ isaa oodami gan^Λvupuiirumadadagi vai poduucai maig^ΛΛaad^ΛΛa vipiaa aapim^Λ mamaat^ΛΛtuldiaragad^Λ Suusi Cristo, gan^Λmamaat^ΛΛtulditai ^ΛΛgai ^ΛΛmai mamaat^ΛΛtuldaragai ismaac^ΛΛd^Λ maitarvaavoi. Istumaasi gan^Λmamaat^ΛΛtuli ^ΛΛgai ^ΛΛroodami mamaat^ΛΛtuldaragad^Λ dai oodami viituldarad^Λ, gomaasi maitar^ΛΛsuusi Cristo mamaat^ΛΛtuldaragad^Λ.

⁹ Suusi Cristo ar^ΛDiuusi daid^Λ ^ΛΛoodami ^ΛΛp^Λ ^ΛΛgai tami oidigi daama oidacatadai. ¹⁰ Dai Suusi Cristo gan^ΛΛamadu daja dai poduucai Diuusi gan^ΛΛamadu daja ^ΛΛp^Λ. Poduucai aapim^Λ viaa ^ΛΛasi istumaasi ta^ΛΛgitu dai ^ΛΛagac^ΛΛa vuvaiquiagi. Suusi Cristo ^ΛΛgai dai taana^Λ ^ΛΛasiaacatai. ^ΛΛgai vaamioma taana^Λ ^ΛΛDiuusi ta^ΛΛaafi^ΛΛcarud^Λ dai vaamioma taana^Λ ^ΛΛDiaavora ta^ΛΛaafi^ΛΛcarud^Λ. ¹¹ Aidasi vaavoitu aapim^Λ Suusi Cristo dai gan^Λmaacacai ^ΛΛgai guvucadagai ^ΛΛasai camaisoimaasi ivuaadana g^ΛΛma^Λ isaapim^Λ ar^ΛSuusi Cristo ma^Λmaatardamigad^Λ maisiu iquit^ΛΛaitai gant^ΛΛuucuga poduucai isduucai gan^Λviiituli ajudid^Λ. ¹² Aidasi gan^Λvapaco^Λni aapim^Λ vaavoitudacai Suusi Cristo ^ΛΛp^ΛΛa vaapa aapim^Λ suudara. Gomaasi ar^Λapan ducami isyaasapicamudai aapim^Λ Suusi Cristo ^ΛΛmadu. Dai gooqui^ΛΛa vuvaja suudagai^ΛΛd^ΛΛa. Gomaasi ar^Λapan ducami isapan duduaaca vaavoitudaitai is^ΛΛuusi viaa guvucadagai dai ^ΛΛgai ^ΛΛgai dai duaacali Suusi Cristo coidad^Λ saagidi^ΛΛi^ΛΛd^ΛΛa

gaguvucadagacada. ¹³ Laquiuoma maiviaacatadai aapimla ibadagai utudui soimaasi ivuaadatai dai vui vaatacana Diuusi damos sivi Diuusi ganmaa ibadagai utudui dai oigali agai gansoimaascamiga vaavoitudacai aapimla Suusi Cristo. ¹⁴ Dai tomasi aapimla gapiar vaatacatadai maiagiditadi Diuusi salicamigada vaascata Diuusi oigali gansoimaascamiga, Suusi Cristo muu curusiaba cascada. ¹⁵ Aidasi Cristo muu curusiaba vaamioma istui isDiaavora amadu adiaavora tataañicaruda dai poduucai vaasi oodami istutuidi istuatiagi isvaamioma viaa guvucadagai Suusi Cristo siDiaavora.

¹⁶ Isamaadutai ganaagiadagai sai maitaagai mascuaadagai ammo cuaadagai dai sai maitaagai isgayadagai ammo istumaasi dai sai aliasi gaagai issiaa duutuadagai amo tasai siaa duudagaicatai agai siara amo ibastaraga tasara siara tomastuma tasai maitavar lagiada aapimla agai. ¹⁷ Vaasi gomaasi aroodami laquidadi salicamigadacatadai dai camañamaga aidasi abiaadara divia Suusi Cristo. Suusi Cristo mamaatutudaragada agai dai namaga sivi. ¹⁸ Maitavar vaavoitudada aapimla agai ismaacada ganaagiadagai sai maicagacata vuvauia agai aapimla ismaisiaa duutuadagai Diuusi tataañicaruda tomasi agai ganaagiadagai sai naidi amo istumaasi ismaacada mainaidi aa oodami. Agai gaaagidi sai soora maisiaa duutuadagai Diuusi tataañicaruda sai alia gagarducada ganalidi. Damos agai ismaacada pocaitiadagai gagarducada ganalidi tomasi maiviaa istuisida gagarducada ganaliadagai dai agai ivuaada alidi mosacaasi istumaasi lagi agai ipalidi. ¹⁹ Agai maicaga vaavoitudai Suusi Cristo. Suusi Cristo argarbaitacaacamiga daida agai soicai vaasi vaavoitudadami sai vaamioma calaga maatana istumaasi ipalidi Diuusi isivuaadagai dai sai amo tagitoidagai viaacana vaascatai poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

²⁰ Aidasi abiaadara vaavoitu aapimla Suusi Cristo mamaatutudaragada cagajiaadara viaa aapimla oodami mamaatutudaragada ismaacada gaaagidi sai soora lagiadagai oodami salicamigada dai oodami viitularagada sai agai gia calagacata vuvauia agai. Cascada maitaagai isapialagiadagai aoodami viitularagada ismaacada maitarsoifi. ²¹ Aoodami pocaiti sai maitaagai iscuadagai ammo cuaadagai sai tomali maitaagai islacadagai, tomali istaatomadagai. ²² Vaasi gomaasi aroodami mamaatutudaragada maisui Diuusi. Acuaadagai otoma uugiatai. ²³ Aoodami ismaacada gamamaatutuldi gomaasi polidi isarsastudugami. Agai pocaiti sai agaicada ismaacada gamamaatutuldi vaamioma calaga siaa duutuadagai oodami Diuusi. Dai sai maicuaadatai ammo cuaadagai arsoifi oodami vaatarai sai vaamioma calaga oidacana dai sai maigagarducada ganalidina damos maitarvaavoi. Gomaasi maitarsoifi oodami vaatarai isgajiaadara viaagi istumaasi lagi agai ipalidi isivuaadagai.

3

¹ Aidasi abiaadara vaavoitu aapimla Suusi Cristo, Diuusi ganmaa ibadagai utudui ducami iscaduduacamudai aapimla poduucai isduucai Suusi Cristo duacaa, cascada gaagai isvaascara tagitoidagai istumaasi aagai Diuusi fiooquidara aagaitai atavaagi siaaco daja Suusi Cristo Diuusi amadu dai taanai. ² Tagitoidavurai istumaasi arcaagaducami maisui istumaasi arsoimaascami. ³ Damos sivi gajiaadara viaa aapimla soimaascami dai Diuusi ganuucada vaavoitudacai aapimla Suusi Cristo. ⁴ Dai agai garmamadu daja cascada tomastuigaco oidacamu aatama. Dai silascada Suusi Cristo apamu diviagi dai taanadagai aatama ara taanada agai agi amadu.

⁵ Cascada gajiaadara avar vipiaada aapimla vaasi istumaasi soimaascami. Maitavar googosi ganducamica, dai maitavar coimudada tuutiaca, dai maitavar ipaliada gavustuidaga. Soora ipaliadagai gavustuidaga agai gia maisallicada siaa duutudai Diuusi baiyoma siaa duutudai tumiñsi dai naana maasi istumaasi. ⁶ Cascada sallicada baamucui Diuusi agai vui ismaacada mailagidi dai soimaasi taatatuldia agai agai. ⁷ Dai laquiuoma aapimla povuaadana, ⁸ damos sivi gajiaadara avar vipiaada vaasi gomaasi. Maitavar baacocoda, maitavar soimaasi taatamituldiada aliada aa, dai maitavar vui fioocada aa, dai maitavar sigal naasi fioocada aa vui. ⁹ Dai maitavar ganyaatagiada aipacoga. Aapimla cagajiaadara viaa vaasi gosoiimaascami ismaacada laquiuoma ivuaadana cascada. ¹⁰ Sivi caviaa aapimla ibadagai utudui. Diuusi agai daida idui oodami dai sivi Diuusi gansoicai masai vaamioma aran tuutiaca aapimla agai. Diuusi ipalidi isaapimla calaga maata agai cascada. ¹¹ Vaavoitudadami amadugan duucag ganalidi vaascatai tomasi arjudidui ismaitarjudidui ara, tomasi iquitquicagai tuucugada ischo ara, tomasi artami oidacami siarsibacoga oidacami ara, tomasi arpipioofi siartaanadami ara. Casiavar maitatagitoda gomaasi, baiyomavar tagitoda isSuusi Cristo argarbaitacaacamiga dai agai vaasi vaavoitudadami amadu daja.

¹² Diuusi garoigadai daidla acovai garvuvaitu lasaidla armaamaradacana. Soigavar ganaliada aacadla, dai cma tuutiaca, dai maigagarducada ganaliada, dai soicadavurai aa odami, dai maioomaliaca. ¹³ Dai maitavar vui fioocada aapimla aa ismaacadla soimaasi gantaatamituldadagi baijomavar oigaldada agai poduucai isduucai Suusi Cristo gartaanadamiga garoigaldi. ¹⁴ Dai vaascata aliassi ganoigada aipacoga poduucai viaacamuu aapimla amo tagitoidagai. ¹⁵ Diuusi acovai vuuvaitu vaassi vaavoitudadami dai agai ipalidi isvaascatai viaacagi amo tagitoidagai. Cascadla aliassi gaaagai iscaagacata oidacagi dai poduucai camaitancocoadamu. Dai baigavar analiada Diuuscadla.

¹⁶ Aliassi gaaagai istatagitoda Suusi Cristo mamaatatuldaragada. Poduucai vaamioma sastuacamu aapimla ganmamaatatulditai aipacoga dai ganmaacaitai fiooqui aipacoga. Ganladavurai aapimla Diuusi naidada dai baigalanaliada Diuuscadla. ¹⁷ Vaassi mastumaasi ivuaadagi siapa aagadagi vaascata avar ivuaada istumaasi oojidi Suusi Cristo. Dai baigavar analiada Diuuscadla Suusi Cristo ganlamadu daja cascada.

¹⁸ Aapimla ooqui lagiadavurai gancucuna, Diuusi ipalidi ispvuaadagi vaassi ooqui vaavoitudadami cascada. ¹⁹ Aapimla cacalli oigadavurai ganooniga dai maioomaliaca agai vui. ²⁰ Aapimla aali lagiadavurai gandada vaascata poduucai alia baigalidiña Diuusi. ²¹ Aapimla ismaacadla maamara maitavar oomaliaca agai vui vai agai calaga ganlagidiña. ²² Aapimla pipiooni lagiadavurai ganaamu maisi mosacaasi siuu duucu ganlagidagi ganaamu ipaliditai ispotiayi agai masai alia sastuduga baijomavar vaascata calaga aata vuaada siaa duutudaitai Suusi Cristo. ²³ Tomastuma aa duiñdagai ismaacadla ivuaadagi aapimla saalicada avar calaga ivuaada ducami issoicadamudai aapimla Suusi Cristo dai maisi odami, ²⁴ maatacatai sai iimia agai tavaagiamu dai Diuusi lamadu oidaca agai tomastuigaco, aapimla ivueeyi gartaanadamiga Suusi Cristo aa duiñdada cascada. ²⁵ Damos sioora soimaasi ivuaadagi, Diuusi soimaasi taatamituldia agai agai. Diuusi agai dai vaascata ivueeyi istumaasi arsaalicami vaassi oodamicada.

4

¹ Aapimla gaaamu aliassi gaaagai mascaagacata najadagi ganpipiooniga daidla taanadagi mosacaasi istumaasi arsaalicami. Tatagitodavurai isgartaanadamiga tavaagiala daja.

² Duudatai avar daanada Diuusi baiganaliaracada sai gansoicaiña mai caagacata oidaca aapimla, calaga vaavoitudaitai Diuusi. Dai baigavar ganaliada aapimla Diuuscadla. ³ Dai daanadavurai aapimla Diuusi lapa sai agai giñsoicaiña nai gaagiada isSuusi Cristo arcaagacata vuviadami gomaasi laquioma maimaatacata dai odami. Sivi maisipi aana gaagiditai gomaasi. ⁴ Dai daanadavurai aapimla Diuusi sai agai giñsoicaiña nai calaga gamamaatatuldadagi aana Diuusi fiooquida poduucai isduucai gaaagai isvuaadagi.

⁵ Calagavar tuutiaca aapimla agai vui ismaacadla maivaavoitudai Suusi Cristo apiavar gaagada isducatai aagidagi aapimla agai Diuusi fiooquida. ⁶ Dai calagavar fiooquida agai vaascata dai aagiada istumaasi arsoini dai calagavar aa nonoragiada tomastumaasi istumaasi ganlaagiada agai.

⁷⁻⁸ Tiiquico argaraduñi vaavoitudadami dai aana alia oigadai goovai. Goovai calaga garsoicai Suusi Cristo aa duiñdara. Cascadla ganootosda iñagai aana dai goovai ganaagidamu isducatai daraaja aatama aana lamadu aa vaavoitudadami ismaacadla giñama daraaja. Dai poduucai baiganaliadamu aapimla. ⁹ Onesimo oida agai goTiiquico. Onesimo argaraduñi lapa dai alia oigadai aatama. Goovai lamadu aapimla aragai vaa davaliala oidacami dai calaga garsoicai Suusi Cristo aa duiñdara. Goovai vagoocatai ganaagidamu istumaasi apavueeyi aatama garsaagida.

¹⁰ Aristarco giñlamadu maisipi dai goovai Diuuscadla gamviaatuldi. Dai Marcusi, Bernabé suculida, Diuuscadla gamviaatuldi lapa. Dai ismalaca aiyagi Marcusi calagavar miaadagida. ¹¹ Dai Suusi Justo Diuuscadla gamviaatuldi lapa. Avaavoitudadami judidui saagidiñdala mosacaasi Aristarco lamadu Marcusi lamadu Justo giñsoicai Diuusi aa duiñdara. Goovai saalicada baigiñaliatudai. ¹² Diuuscadla gamviaatuldi lapa Epaafarasi. Goovai arColoosasiaga oidacami daidla goovai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdada. Epaafarasi duudatai daanai Diuusi sai gansoicaiña mai vaamioma calaga vaavoituda Diuusi fiooquida dai masai vaamioma calaga ivuaadana vaassi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹³ Dai aana ganaagidi sai agai saalicada ipalidi isaapimla lamadu vaavoitudadami Laodiseega dai Yerapoliisiala oidacami calaga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁴ Diuuscadla gamviaatuldi lapa Ruucasi ismaacadla ardoadigami. Dai Diuuscadla gamviaatuldi Deemasi lapa.

¹⁵ Diuuscadla avar viaatulda garaaduñi vaavoitudadami Laodiseega oidacami. Diuuscadla avar viaatulda Niinafas lapa lamadu vaascatai ismaacadla ganlampaidi

quidatā dai siaa duutudai Diuusi. ¹⁶ Siāscadā canāidagi aapimā idi oojai vārai ootosda āvaavoitudadami Laodiseeātā oidacami vai āgai nāidana āāpā. Dai āgai āāpā gānootosdamu āoojai ismaacādā ooji aana vārai nāida aapimā āāpā. ¹⁷ Dai aagidavurai aapimā Arquipo ansai aana ootosdi niooqui sai aliasi gāagai iscaāga ivuaadagi āā duiñdagai ismaacādā maa Diuusi vaavoitudaitai āgai Suusi Cristo.

¹⁸ Sivi aana, Paavora āāgi gīnnoovicādā gānoojidi cacugataātā dai Diuscadā gānviaatuldi. Dai tāgitodavurai ismaisapi aana. Sāālicādā ipālidi aana sai Diuusi cāāgacāātā gānnāidiñā aapimā.

Mosācaasi.

Idi arΛΛpΛgadadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Paavora Λvaavoitudadami TesaloniicrΛΛ oidacami

¹ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ ganΛmpaidi TesaloniicrΛΛ siaa duutudaragai vaatarΛ Diuusi garooga Λmadu Suusi Cristo gartaΛaanadamiga, ganvviaatuldi aana Λmadu Silvaano dai Timoteo. Aana anarPaavora. Aatama ipalidi isDiuusi garooga Λmadu gartaΛaanadamiga Suusi Cristo cΛΛgacara ganΛlijadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

² Aatama vaascara alia baigarΛlidiña DiuusicadΛ gantatagitoitai aapima. Dai siΛscada gamamadada aatama daanaΛ aatama Diuusi sai gansoicΛiña. ³ Dai vaascara tatagitoiña aatama isducatai ivueeyi aapima Diuusi aa duiñdada vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai isducatai aipaco gansoicΛi aapima ganoigadaitai, dai isducatai apiananara aapima siΛscada diviagi Suusi Cristo apamu. ⁴ Giñaaduñi Diuusi aliasi ganoigadai aapima dai maata aatama isagai Λcovai ganvuvaitu. ⁵ Aidasi ganaagidi aatama isSuusi Cristo arΛcΛagacara vuuvadami, aatama maisiu tomasduucaΛ ganaagidi, aatama Diuusi guvucadadΛcadΛ ganaagidi. GatalΛmadu daacatai Diuusi Ibada dai cΛΛga maata aatama sai vaasi ismaacadΛ ganaagidi aatama arvaavoi. Aapima cΛΛga maata isducatai daraajatadai aatama gansaagida aidatasi gandadiji masai poduucaΛ oidacana aapima arpa.

⁶ DaidΛ arvaavoi maspoduucaΛ idui aapima dai apΛn duucaΛ oidacana aapima gartaΛaanadamiga Suusi Cristo arpa. Diuusi Ibada gansoicΛiña mai aapima baiganΛliaracada caΛcana Diuusi ñiooquidΛ tomasi aa soimaasi gantaatamituliña. ⁷ Aidasi mai vaavoitudadami Masedooniara dai Acaiyara masducatai oidacatai aapima poduucaΛ mai Λgai isducatai gaaagai isoidacagi. ⁸ Dai poduucaΛ aapimΛcadΛ mai Masedooniara oidacami dai Acaiyara oidacami Λtaanadami Suusi Cristo ñiooquidΛ, Dai maisiu mosca ami vaasi aipaco gaaagai ganvaavoidaraga. Cascada aatama camaiviaa isgaaagiadagi siaaco casi gamaata gomaasi. ⁹ Baiyoma Λgai vaa ismaacada mai gomaasi aagaiña aidatasi gandadiji masai alia cΛΛga garmiaadagi, dai masducatai dagito amoomono dai vaavoitu ismaacada saalicada arDiuusi dai duaaca daidΛ ivuuada Λgai istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁰ Dai isducatai nanara aapima isdiviagi Suusi Diuusi maradΛ tavaagiaiñdara. Λgai vaa Suusi ismaacada duaacali Diuusi coidada saagidaiñdara. Dai Λgai Λgai dai cΛΛgacara garvuvaida Λgai soimaasi ivuadami gΛgavituldaragadañdara.

2

¹ Aapima giñaaduñi Λgi maata isaatama maimosΛgicada gandadiji. ² Tomasi ΛΛquioma Filipinoiara aa soimaasi ñiooqui garaagidi dai soimaasi gartaatutuli poduucaΛ masduucaΛ camaata aapima. Dai vaascara aidatasi aayi aatama gandavaaragara Diuusi garsoi tsai ganaagidana ñiooquidΛ maiduaadimudacada tomasi ami oidacami arpa garvui vaatcatadai. ³ Aidasi ganaagidi aatama Diuusi ñiooquidΛ aatama ganaagidi moscaasi ismaacada arvaavoi, dai maisiu soimaasi tagitoidacada ganaagidi aatama dai tomali maitanyaatagida arΛlilitai. ⁴ Baiyoma Diuusi covai garvuvaitu dai garootoi tsai ganaagidana Diuusi ñiooquidΛ dai gomaasi Λgai ismaacada ganaagidi aatama. Aatama ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai maisiu istumaasi aodami ipalidi. Diuusi Λgai dai maata gariibadaga iscΛcΛgadu ischo arpa. ⁵ CΛΛga maata aapima isaatama maitanvuiirumadai cΛΛ baimaasi ñiooqui ganaagidi masai garcaΛcana, dai aatama ganaagidi Diuusi ñiooquidΛ maisiu gamaitaa arΛlilitai tumiñsi. Diuusi cΛΛga maata vaasi gomaasi. ⁶ Tomali amo imidagai maitanaagidi aatama aapima masai saalicada siaa garduutudaiña dai tomali aa, cΛΛga istuidimudai aatama isgantaΛaanadagi taaΛandami duucaΛ oootosadacatai Suusi Cristo. ⁷ Baiyoma cΛΛga gartaatagai ivuadana aatama istumaasi aidasi gansaagida daraajatadai poduucaΛ isduucaΛ cΛΛga gataatagai nunucadañi amo oooqui gamaamara. ⁸ Aliasi ganoigadaitadai aatama dai saalicada ipalilitadai isganaagidagi Diuusi ñiooquidΛ. Baiyoma ipalilitadai aatama masgarcoodagi isdagitocai ganaagidagi Diuusi ñiooquidΛ. Saalicada ganoigadaitadai aatama cascada. ⁹ Giñaaduñi cΛΛga tagito aapima siΛasi gaata vuaadana aatama dai gamaitacaiña cuaadagai aidasi gansaagida daraajatadai aatama dai ganaagidiña Diuusi ñiooquidΛ. TasaΛ dai tucara gaata vuaadana aatama maisiaΛ ganduiñda arΛlilitai ganvustuidaga.

¹⁰ Aapima Λmadu Diuusi cΛΛga maata siΛΛ cΛΛga daraajatadai aatama aapima vaavoitudadami gansaagida maisoimaasi ivuadatai dai poduucaΛ tomali maadutai maitistui isgariara garvuuligagi tomali amo istumaasicada. ¹¹ Dai maata aapima arpa isduucaΛ cΛΛga

gartaatacai ganmamaataltuldiña aatama aapima Diuusi ñiooquida, dai ganaapanaquidiña masai apiavaavoitudaña, dai ganaagidiña lapa sai gaaagai masaaagiadigi Diuusi. Dai vaasi gomaasi idui aatama lapa masai calga oidacana isducatai Diuusi ipalidi. Diuusi ganvai masai lamadu oidacana malca siaaco gataaanañi agai siaaco vaascatai siaa duutudai Diuusi.

¹³ Aidasi aatama ganaagidi Diuusi ñiooquida aapima vaavoitu maisiu aagi garñiooqui duucacai baiyoma Diuusi ñiooquida duucacai dai poduuquiava agai. Cascada alia baigaralidi aatama Diuuscada. Dai govaa Diuusi ñiooquida agai dai gansoicai masai calgacata oidacana aapima ismaacada vaavoitudagi. ¹⁴ Giñaaduñi aidamasi vaavoitu aapima ganaaduñi soimaasi gantaatutuli, apan duucacai ajudidíu ismaacada Judeeata oidaga ismaacada ganampaidi siaa duutudaragai Diuusi vaataraa vaavoitudañi Suusi Cristo. Agai agai vaa aaduñiñda soimaa taatamituli lapa. ¹⁵ Dai agai vaa judidíu ismaacada soimaasi taatutuli ganaaduñi agai dai muua ñsuusi dai soimaasi gartaatutuli aatama lapa. Poduucacai idui lapa aaduñiñdacadu coi Diuusi ñiooquituldiadimigada ismaacada aagiditadai Diuusi ñiooquida. Agai gia maitivueygi istumaasi Diuusi ipalidi. Baiyoma mosvuidar vaalacana agai vaascatai. ¹⁶ Siñascada aagida raliada aatama agai ismaacada maitarjudidíu sai agai lapa istutuidi iscalgacata vuvauquiagi vaidajudidíu garsobicaiña tasai maiaagidana. Dai poduucacai vaamioma soimaasi ivueygi agai. Damos sivi gia casoimaasi taatutudamu Diuusi agai.

¹⁷ Aidasi guvucadacada gandagito aatama chilaqui tasai aliñi gantatagitoña aatama. Otoma garaaga aatama dai gannalidaragai dai maiquiaa istui. ¹⁸ Aatama gamu iimia ragaitadai dai gannalida ragaitadai, dai aana gia muiyoco gamu imia iñaagaiña damos vaalacata ñdiaavora garsobicaiña. ¹⁹ Siñascada apamu diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo alia baigaralidamu aatama amapai daraajatai, calga maata aatama isami daraajamu aapima lapa dai alia baigaralidamu aatama tatagitoñi ismaimosagicada apadui garaa duñdaga gansaagida. ²⁰ Muidutai calga ñioocai aatama garvaataraa agaicada ismaacada idui aatama aapima gansaagida dai alia baigaralidi aatama aapimacada.

3

¹ Cascada aidasi camaitistui aatama isvaamioma nanaracagi maimaatacatai masduucacai daraajatadai aapima, apatali aatama isaaigi viiyagi tami Ateenasiata ² dai ootosagi garaduñi Timoteo sai gannalidana. Goovai ramoco ismaacada garsoicai Diuusi aaduñidada. Goovai gaaagidiña Diuusi ñiooquida. Tatai cascada gaamucu ootoi sai ganavnaquidana dai ganaoiñana masai vaamioma vaavoitudana aapima. ³ Sai tomali amaadutai maioojodaiña soimaa taatamaitai. Aapima calga maata tasviaa issoimaa taatamadagi. ⁴ Dai aidasi quiaa ganlamadu daraajatadai aatama, aatama ganaagidiña tasai soimaa taata ragaitadai. Tai povadui masducatai camaata aapima. ⁵ Cascada aidasi camaitistui aana isnanaracagi vaamioma ipiñlali aana isootosagi Timoteo maataca iñaliditai masabai moala calga vaavoitudai aapima. Poaliditadai aana isdiaavora istutuidi issoimaasi ganaaduñidagi isgaraa duñdaga aapima gansaagida mosaaigi duñimudai.

⁶ Dai goTimoteo cadivia apamu malcadata dai calgaducami ñiooqui garvuaapi masai aapima moala calga vaavoitudai dai ganoigadai aipacoga. Dai povartatadai masai aapima gartaatagitoi dai quiaa garoigadai dai masai gannalida alidi poduucacai isduucacai gannalida alalidi aatama. ⁷ Cascada garaaduñi tomasi alia soimaa taatama aatama alia baigaralidi maataca isaapima quiaa calga vaavoitudai. ⁸ Cascada vaamioma sioma daraaja aatama maataca masapiavaavoitudai gartaanadamiga Suusi Cristo. ⁹ Vaasi gomaasicada alia baigaralidi aatama Diuuscada. ¹⁰ Tasata dai tucara daanañi aatama Diuusi sai garmaacana oigaragai tatai apamu gannalida aatama dai gansoiñagi mai vaamioma calga vaavoituda aapima.

¹¹ Daidi ipalidi aatama isDiuusi garooga lamadu gartaanadamiga Suusi Cristo otoma garootosagi gaamucu tatai gannalida aatama. ¹² Daidi ipalidi aatama lapa isDiuusi garsoiñagi mai vaamioma ganoigada aapima aipacoga dai aa lapa. Poduucacai isduucacai ganoigadai aatama. ¹³ Vai Diuusi gansoiñana mai vaamioma vaavoituda aapima dai poduucacai camaisoimaasi ivuaadagi Diuusi vuitapi dai maitarsoimaasi iducamicagi siñascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo lamadu vaascatai ismaacada vaavoitudai.

4

¹ Sivi gia garaaduñi ataanadami Suusi Cristo garmaa salicami isganaagida aatama amo istumaasi. Casi ganaagidi aatama isducatai gaaagai masoidacagi vai Diuusi baigallidagi

aapimacada dai aapima poduucal oidaga dai sivi gandaanai aatama dai ganaagidi masai moduucal oidacana.

² Caaaga maata aapima isducatai ganaagidi aatama masaidal ivuaadana atlaanadami Suusi Cristo garmaa samicami cascada. ³ Diiusi ipalidi masaidal ivuaadana mosacaasi istumaasi agai ipalidi dai masai maigoogosi ganducamicana. ⁴ Dai cacalli gaaagai issiaa duutuadagi ganoofiga dai maisoimaa taatamitludadi ⁵ dai maisiu ivuaadagi agaicada istumaasi ipalidi isducatai ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diiusi mosacaasi isducatai gaaagai. ⁶ Dai tomali amaadutai maitaagai islaasiadagi gaaaduñi oofigada, Diiusi alia soimaa taatamitludi siogal pomaasi ivuaadagi poduucal isducatai casi ganaagidi aatama. ⁷ Diiusi acovai garvuvaitu aatama tasaidal ivuaadana istumaasi caagaducami dai maisiu soimaasi. ⁸ Poduucal siogal gajiaadagal viaagi idi maatatuldaragal gajiaadagal vipieeyi Diiusi maisiu oodami. Diiusi agai ismaacada garmaacai lagi galbadaga.

⁹ Damos aanal gia camaivaa isganaagidagi isgaaagai masoigadagi ganaaduñi, Diiusi casi ganmaatutuli isducatai gaaagai masganoigadagi aipacoga. ¹⁰ Aapima gia poduucal ivueeyi vaasi vaavoitudadami Masedooniala oidacami lamadu. Dai gandaanai aatama garaaduñi masai vaamioma ganoigadaifia. ¹¹ Caagacagal avat oidaca, dai tagitocavurai lagi ganaa duindagal, caagavaf gaaata vuaada tsduucal casi ganaagidi, ¹² vai siaa ganduuatudaifia ismaacada maitarvaavoitudadami dai vai maivaagacana istumaasi ganquiyaga.

¹³ Garaaduñi aatama ipalidi masmaatcagi isducatai avavueeyi acoidacada mai aapima maisoigalaliadagi apan duucal agai ismaacada maitagito isiimiagi Diiusi lamadu. ¹⁴ Poduucal isducatai vaavoitudai aatama isSuusi muu dai apamu duaaca poduucal apan gaaagai tasvaavoitudadagi sai Diiusi duduaacalda agai ismaacada coiyagi vaavoitudaitai Suusi Cristo.

¹⁵ Ismaacada ganaagidi aatama atlaanadami Suusi Cristo garmaatutuli sai aatama ismaacada maiquiaa coiyagi siascada diviagi Suusi Cristo maibaitaqui iimia ragai agai ismaacada cacoyagi. ¹⁶ Agai lagi divia agai tavaagiañagal dai taafia agai amo taanadamigada Diiusi tataañicaruda sai iifnooquidana avavoitudadami trompeetadacada Diiusi siotoma duduaacamu avavoitudadami ismaacada coi ¹⁷ dai amapai iimu ismaacada maiquiaa coiyagi lamadu iicomai saagida dai vuidagal aimu atlaanadami silagai garvaidacaimu tavaagiamu sivascagal lamadu daraajamu aatama. ¹⁸ Cascada idi ñiooquicada avat ganaapanquiada aipacoga.

5

¹ Damos giñaaduñi aapima maitagito isganaagida aanal siascada tomali istuigaco apadufia agai gomaasi. ² Aapima caaga maata sai atlaanadami divia agai siascada siotoma mainanaracagi poduucal isduucal didivai amo asvivogami tucaga. ³⁻⁴ Siascada loodami ismaacada maivaavoitudai Diiusi dai tomali maialagi istumaasi ipalidi pocaitadagi: “Sivi gia caaga galiibastacan tada aatama maitiipucatai istucada vuaama galialada aatama”. Amaasi agai sitodian duucal Diiusi ugitudamu agai. Poduucal siatodian duucal coocogai amo oocui siascada duaadia agadagi. Poduucal ismaacada maivaavoitudai maiviaacamu oigaldaragai. Damos aapima giñaaduñi maitarapan ducami agai ismaacada mosacaasi soimaascami tatagitofia dai mainanara istuigaco divia agai atlaanadami poduucal isduucal amo oodami ismaacada mainanara amo asvivogami. ⁵ Vaascatai aapima gia vaavoitudai Diiusi dai lagi istumaasi agai ipalidi, cascada aapima apan ducami amo cali ismaacada tasagal aimarai siascada caaga maasi oidigi. Aatama maitaragai ismaacada maivaavoitudai dai maialagidi istumaasi Diiusi ipalidi agai apan ducami amo cali ismaacada tucapi aimarai. ⁶ Cascada aatama maitaagai tasi apan ducamicagi agai ismaacada tomali amo imidagi maitatagitoi Diiusi agai apan ducami amo cali coosocami, aliasi gaaagai isapiatlagitoda aatama Diiusi dai caaga gartatagitodagi maisiu apan duucal amo navamudada. ⁷ Ismaacada maitatagitoi Diiusi dai ismaacada aliasi arsoimaasi ivuaadami ducami istucapi ajioopadagi. ⁸ Damos aatama ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo aliasi gaaagai iscaaga gartatagitodagi maisiu apan duucal amo navamudada. Gaaagai tasvascagal apiavaavoitudadagi Suusi Cristo dai oigadagi vaascatai dai poduucal garsoicadagi vai maitarmaitaagi adiaavora apan duucal amo sandaaru gaaadai amo tagifia giacarui covocami dai agaicada gasoicafia sai maituucugadagal vaacana mastagada asaayuda. Dai gaaagai tasapiavaavoitudadagi isDiiusi caagacagal garvuvaida agai dai garvaavoidaragacada garsoicadagi apan duucal amo sandaaru gasoicai amo vaiñomi vanamoicada. ⁹ Diiusi acovai garvuvaitu dai maisiu gargavitulda agai baiyoma caagacagal garvuvaida agai tasvaavoitudagi gartaanadamiga Suusi Cristo. ¹⁰ Agai agai dai muu aatama garvaataragal dai poduucal siascada diviagi agai garvaidacaimu tasai lamadu

daraajana tomatΛscoiyagi siΛΛpΛ quiaa duduaacagi. ¹¹ CascΛΔ apiagΛnaapΛnaquiadavurai aipacoga dai apiaaipacoga gΛnsoicΛda poduucai mΛsducatai casi ivueeyi.

¹² Garaaduñi gΛndaanΛi aatΛmΛ masai siaa duutudaiña ismaacΛΔ aata vueeyi aapimΛ gΛnsaagida dai vaamioma tΛaanΛi dai gΛnmaacai ñiooqui isducatai gΛaagai mΛsoidacagi vaavoitudaitai. ¹³ Agai ivueeyi Diuusi aa duiñdada cascΛΔ siaavΛr duutuuda dai oigΛada. MaitavΛr gΛnvupui ñioocada.

¹⁴ Garaaduñi, gΛnaagidi aatΛmΛ masai bagaiña ismaacΛΔ maita aata vueeyi, dai aapΛnaquiadavurai ismaacΛΔ duduaadicui mosΛΛ soimaa taatamitulditai Λgai oodami dai aapΛnaquiadavurai ismaacΛΔ camaicΛΛga vaavoitudada dai maitavΛr oojooda tomali Λmaadutai.

¹⁵ Gannuucadacavurai dai maisoimaasi ivuiidiada ismaacΛΔ soimaasi gΛnvuiidiadagi baiyoma avΛr vΛascΛrΛ cΛΛga ivuiidiada vΛascatai.

¹⁶ Dai vΛascΛrΛ avΛr baiganΛliada. ¹⁷ Dai vΛascΛrΛ avΛr gamamadada. ¹⁸ Dai vΛasicΛΔ istumaasi ΛpΛvuaadagi gΛnsaagida gΛaagai mΛsbaiganΛliadagi DiuusicΛΔ. Poduucai ipΛlidi Diuusi masivuaadagi aapimΛ ismaacΛΔ vaavoitudai Suusi Cristo.

¹⁹ Dagitovurai Diuusi IbΛada vai gΛnsoiñana mai cΛΛga gΛnoigΛada aapimΛ. ²⁰ Dai maitavΛr ΛmapiadΛrΛ vipiada ñiooquida Λmo Diuusi ñiooquituldiadamidaga. ²¹ Damos cΛΛga avΛr gΛntΛgito caΛca sabaigΛ ΛrDiuusi ñiooquida mΛsmacΛΔ gΛnaagiadagi. SiΛrDiuusi ñiooquidacagi vΛrai vaavoituda. ²² Dai gajiaadΛrΛ avΛr viaa vΛasi soimaascΛΔ.

²³ Diuusi Λgai dai gΛriibastudacan taadatudai. Dai sai Diuusi maitΛndadagitoiña mΛssoimaasi ivuaadagi dai sai Diuusi nuucadacana gΛniibΛdaga ΛΛmadu gΛntΛtΛgitoidaga ΛΛmadu gΛntuutucuga vai maitarsoimaasi iducamica aapimΛ siΛscΛda diviagi gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo. ²⁴ Agai ismaacΛΔ Λcovai gΛnvuvaitu vΛascΛrΛ ivueeyi istumaasi Λgai aagai dai sΛlicΛΔ gΛnnuucadacamu Λgai.

²⁵ Garaaduñi gamamadadavurai aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ.

²⁶ DiuuscΛΔ avΛr viaatulda vΛascatai garaaduñi.

²⁷ AtΛaanΛdami Suusi Cristo sΛlicamigadΛcΛΔ gΛndaanΛi aatΛmΛ masai vΛascatai vaavoitudadami vuitapi aagana idi oojai.

²⁸ GArtΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidiña.

MosΛcaasi.

Idi ArAgotordada oojai ismaacada ooji Paavora avaavitudadami Tesaloniicra oidacami

¹ Garaaduñi vaavitudadami ismaacada ganampaidi Tesaloniicra sía duutudaragai vaatará Diuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanamadami. Ganviaatuldi aana amadu Silvaano dai Timoteo. Aana anarPaavora. ² Aatama ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanamadami calagacra ganaijadagi dai ganiibastudacan tadatudacagi.

³ Tomasiuu duucu siuu duucu gamamadada aatama viaa isvaascara alia baigataliadagi Diuusicada gantatagitoitai aapima, dai poduucai gaagai lasivuaadagi, aapima apiavaamioma vaavitudai dai vaamioma anoigadai aipacoga cascada. ⁴ Cascada aatama calaga ñioocaña aapima ganvaatará avaavitudadami ismaacada Diuusi acovai vuvaitu saagida. Dai potatadaña aatama masai aapima apiavaavitudai dai maiiojodai siaascada aoodami soimaasi gantaatamituldadagi. ⁵ Poduucai ivueeyi aapima gansoicaitai Diuusi. Poduucai Diuusi gatatagidi iscalagacra gannaiddi dai agai ganvaidaquia agai malca siaaco taanañi agai, cascada soimaasi taatamai aapima.

⁶ Diuusi maata isgaagai issoimaa taatatuldagi agai ismaacada soimaasi gantaatamituldi aapima goovai aramo istumaasi calagaducami. ⁷ Dai aapima ismaacada soimaa taatamai sivi Diuusi ganiibastudamu aatama garalamadu siaascada diviagi gartaanamadami Suusi Cristo vaasi gomaasi arcalagaducami. Agai tavaagaiñidara divimu gatataañicaru gupucada amadu dai alia dadadaquidamu. ⁸ Dai soimaa taatatuldamu agai ismaacada maivaavitudai Diuusi dai tomali maialagidi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai isSuusi Cristo arcalagacra vuviadami. ⁹ Dai Suusi ugitudadamu agai dai tomali amo imidagai maimaaguimu oigaragai isDiuusi amadu iimia. Dai tomali maitagimu agai Diuusi guvcadada tomali isduucai dadadacai agai. ¹⁰ Siaascada diviagi gartaanamadami Suusi Cristo vaascatai ismaacada agai acovai vuvaitu soimaasi ivuaadami saagidañidara sía duutuadamu. Dai tomali maitagimu ivucatai gantatagituagi naiditai ismaasi. Dai aapima arpa ami daraajamu vaavituu aapima Diuusi ñiooquida aidasi ganaagidi aatama cascada.

¹¹ Apiadaanai aatama Diuusi sai agai gansoiñana mai aapima oidacagi isduucai agai ipalidi. Agai agai ismaacada ganvai masai iimana agai amadu. Dai daanañi aatama Diuusi arpa sai gansoiñaña gaguvucadagacada mai aapima ivuaadagi istumaasi calagaducami ismaacada aapima ipaliadagi, dai sai gansoiñaña istumaasi ara ismaacada ivuaada aapima vaavitudaitai Suusi Cristo. ¹² Vai poduucai aapimacada mui oodami sía duutudaiña gartaanamadami Suusi Cristo, dai Suusi Cristo calaga ñioocadamu aapima ganvaatará. Gomaasi apaduñia agai calagacra gannaidditai Diuusi amadu gartaanamadami Suusi Cristo.

2

¹ Sivi garaaduñi ganaagidamu aatama amo ñiooqui. Suusi Cristo divia agai dai garampaida agai tsai amadu daraajana. Gandaanañi aatama garaaduñi ² masai maitandadagitoiña isganalbacatadagi mosal otoma agai ismaacada pocaiti sai cadivia gartaanamadami. Tomasi amoco pocaitiadagi isarDiuusi ñiñiooquituldiadamigada tomasi amadutai pocaitiadagi isaanal aagidi, tomasi amadutai pocaitiadagi isaatama poduucai ganooji. ³ Maitavar gandadagitoda masganvupuiirumadadagi tomali amo istumaasica. Maiquiaa diviacai gartaanamadami muidutai vuidara vaataca agai Diuusi. Dai divimu calali ismaacada mosaca soimaasi ivueeyi, siDiuusi ootosamu Diaavora amadu. ⁴ Agai agai taanamadami duucai gadaasa agai dai vuidara caataca agai Diuusi amadu vaasi istumaasi aagada aoodami siarDiuusi, amadu vaasi istumaasi sía duutuadagi aoodami. Dai agai agal quiuupaigadara judidú daiva agai siaaco sía duutudaiña ajudidú Diuusi, dai pocaitiada agai sai agai arDiuusi.

⁵ ¿Casi masmaitagito isvaasi gomaasi ganaagidi aana aidasi gansaagida daacataidai aana? ⁶ Aapima camaata istumaasi agai dai soobidaca sai maidiviana agai maiquiaa acaci istuigaco divia agai agai. ⁷ Dai vaascara vaasi aipacoga alia soimaasi ivueeyi oodami astocai mui naana maasi istumaasi aDiaavora ipalidi. Mosviaaga iscalquivagi taaginaiñidara siooral soobidaca. ⁸ Vaida diviagi asoimaasi ivuaadami vaida taanamadami muaa agai mosvustacai dai gadadadaquigacada. ⁹ aDiaavora agai dai ootosa agai asoimaasi ivuaadami. Dai agai alia viaaca agai guvcadagai. Daidal ivuaada agai mui naana maasi gagarducami vupuiirumada aliditai oodami. ¹⁰ Mui naana maasi soimaascamicada vupuiirumadami

agai lagi ismaacada iimia lagi adiaavora lamadu maioojoiditai ismaacada arvaavoi ismaacacada istuidimudai lagi iscaagacaga vuvaquiagi. ¹¹ Cascada Diuusi dagitua lagi isacacalli soimaasi ivuaadami vupuiirumadadagi, dai Diuusi dagitua lagi sai vaavoutudana ismaacada maitarvaavoi. ¹² Dai poduucai vaascatai ismaacada maivaavoutudai ismaacada arvaavoi oojoiditai issoimaasi ivuaadagi lagi diaavora lamadu iimimu.

¹³ Garaaduñi aliasi ganoigadai gartaanadamiga. Diuusi acovai ganvuvaitu tucamidaga abiaadaga dai caagacaga ganvuvaida lagi. Aapima caagacaga vuvacai Diuusi Ibaadacada dai ganvaavoidaragacada. Diuusi Ibadaga lagi ismaacada acovai ganvuvaidi soimaasi ivuaadami saagidaindaga, cascada alia baigatalidi aatama Diuusicada vaasi imaasicada. ¹⁴ Diuusi ñioquidacada ismaacada ganaagidi aatama Diuusi ganvai masai caagacaga vuvacana dai poduucai iimana lagi lamadu dai lamadu daraajana lapan duuca gartaanadamiga Suusi Cristo.

¹⁵ Vaasi gomaasicada gaagai isapiavaavoutudada aapima Suusi Cristo. Mosavar tagitoca aapima vaasi istumaasi ganmaatutuli aatama garñioquicada dai oojacada. ¹⁶⁻¹⁷ Vai gartaanadamiga Suusi Cristo lamadu Diuusi garooga baiganaliatudaiña dai gansoicaiña mai aapima ivuaadagi dai aagadagi maiduduaadicuitai vaasi istumaasi arcaagaducami. Diuusi garooga lagi ismaacada garoigadai, dai vaascaga garsoicaiña tasai maisoigatalidina dai maiduduaadicuina. Dai Diuusi lagi ismaacada garsoicai tasai caaga vaavoutudaiña nalaracada siascada divigi Suusi Cristo. Vaasi gomaasi ivueeyi Diuusi aatama garvaatarai maisiu maitacaitai aatama mospoduucai ipalidi lagi cascada.

3

¹ Dai sivi garaaduñi ganaagidamu aatama laralmo ñiooqui. Daanadavurai aapima Diuusi aatama garvaatarai vai lagi garsoicaiña tatai otoma gaaagida aatama ñiooquida aipacoga vai muidutai maatana isaralmo istumaasi caagaducami poduucai isduucai ardui aapima gansaagida, ² dai gannucadacana vai maisoimaasi garvuiididagi oodami soimaasi ivuaadami, maisiu vaascatai vaavoutudai gartaanadamiga Suusi Cristo cascada. ³ Diuusi gia vaascaga ivueeyi vaasi istumaasi ismaacada aagai isidunia lagi. Lagi gansoifamu maicaga vaavoutuda aapima dai lagi gannucadacamu vai maisoimaasi ganvuiididina adiaavora. ⁴ Dai aatama caaga maata isDiuusi gansoicai maiapiaivuaada istumaasi gantajai aatama. ⁵ Vaida Diuusi gansoifana mai aliasi tagitoda isDiuusi gansoicai dai isCristo alia soimaa taata aatama garvaatarai dai vaascaga maivui ñioo Diuusi.

⁶ Sivi garaaduñi gantaanai aatama saalicamigadacada gartaanadamiga Suusi Cristo masai maisi urapacaiña siora maitaata vuaada aliada dai mailaagiada aliada lagi ismaacada ganmaatutuli aatama. ⁷ Caaga maata aapima isducatai gaagai isivuaadagi dai garapan duuca oidacagi. Aatama gaaata vuaadana aidatasi aapima gansaagida daraajatadai. ⁸ Dai vaascaga aa namquidina aatama siora garbiadagi. Baiyoma aliasi gaaata vuaadana aatama tasaga dai tucaga maisia ganvuiididaga araliditai ganvustuidaga. ⁹ Tomasi aatama viaacatai saalicami isganaagidamudai masgarmaacadamudai istumaasi tagitocatadai aatama, baiyoma gaaata vuaadana aatama ganmaatutulda araliditai isducatai gaagai isoidaca aapima. ¹⁰ Aidasi gansaagida daraajatadai aatama, aatama ganaagidi sai isamaadutai maitaata vuaada aliada sai maitacuaadana. ¹¹ Cajioma aatama sai lamadutai aapima maitaata vueeyi dai vaascaga gacueeyi dai sai aliasi ganvapasaiña aa aa duindadaga dai maitvuaadana lagi ganaa duindaga. ¹² Lagi ismaacada poduucai ivueeyi taanai aatama saalicamigadacada gartaanadamiga Suusi Cristo saida ivuaadana lagi ganaa duindaga dai gaagaiña istumaasi tagito dai maitavapasaiña aa aa duindadaga.

¹³ Garaaduñi maitavar iibiocofada ivuaadatai istumaasi arcaagaducami. ¹⁴ Isamaadutai mailaagidagi istumaasi ganaagidi aatama idi oojilaga, caagavar gantagito naijada siora lagi dai maisi urapacada vai siaa arana. ¹⁵ Damos maitavar gansaayu duuca naijada, baiyomavar mamacada ñiooqui gansuculi duuca.

¹⁶ Gartaanadamiga Suusi Cristo lagi ismaacada iibastudacan taadatudai vaavoutudami. Dai lagi vaascaga ganiibastudacan taadatudai aapima. Vaasiaga istumaasi aravuaadagi vaidai Diuusi ganlamadu daacana vaascatai aapima.

¹⁷ Aana anarpaavora. Aana anganviaatuldi lagi giñnovicada oojacai. Lagi anpoduucai ivueeyi aana vaascaga siascada oojagi amo oojai. ¹⁸ Vaida gartaanadamiga Suusi Cristo caagacaga ganlaidina vaascatai aapima.

Mos^Λcaasi.

Idi arAApAgadadA oojai ismaacAdA ooji Paavora Timoteo

¹ Aana Paavora arOotosadA Suusi Cristo. Diuusi CAAGACAra gArVuviaadami AAimadu Suusi Cristo gArtaaanAdamiga giñtAjai cascAdA. CAa maata aatAmA isSuusi CristocAdA viaaca ragai naana maasi istumaasi CAAGaducami istumaasi nañara aatAmA isDiuusi garmaquia agai. ² GAoojidi aana aapi Timoteo. Aapi giñmara gaducami vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo. Aana ipalidi sai Diuusi garooga AAimadu Suusi Cristo gArtaaanAdamiga CAAGACAra gAnAijadagi, dai soiganAliadagi apicAdA, dai ibAstudacan tadacagi gaibAdaga.

³ Aidasi ii aana EfeesoaiñdArA Masedonio dAVAAriamu aana gAAagidi pAsai movaasi vAAAna. Dai sivi ipalidi aana isquiaa movaasi daaca aapi dai aagiadagi AmamaatAtuldiadami yaatavogami ⁴ sai camaitamamaatAtuldiña cuentogadA Ajudidiu ismaacAdA gamamaatAtuldi Agai Diuusi ñiooquida duucai. GamamaatAtuldi Agai mui naana maasi istumaasi istumaasi ivuaadana AAqui aaduñdAcardu. VAAasi gomaasi maitarsoiñi ismaatacagi oodami isducatai Diuusi CAAGACAra vuvaidi oodami baiyoma mosganvupui ñioocaiña Agai.

⁵ Gomaasi gAAagidi aana ipaliditai isAgai aipacoga gAnoigAdagi gajiaadArA viaacai vAAasi soimaascami, ivuaadatai mosAcasi istumaasi ArCAAGaducami poduucai isduucai CAAGA maata isgAAagai isivuaadagi, daidA sAAlicAdA CAAGA vaavoitudaitai Diuusi. ⁶ Damos AAimoco cagajiaadArA viaa istumaasi gAnaagidi aana dai baiyoma mosaatagaiña istumaasi maitarsoiñi. ⁷ Agai ipalidi isAoodami poAliadagi isAgai CAAGA gamamaatAtuldi Moseesacaru mamaatAtuldaragadA. Agai guvucadagai viaacami duucai ñioocai maimaatAcatai tomali Agai AAgi istaiya Alidi istumaasi gamamaatAtuldi Agai.

⁸ CAa maata aatAmA isMoseesacaru sAAlicamigadA alia CAAGadu damos gAAagai ismaata caAcagi istaiya Alidi. ⁹ CAa maata aatAmA sai goma sAAlicami maitarAcAAga ivuaadami vAAatarA baiyoma ArAmAicAAga ivuaadami vAAatarA ismaacAdA vuidArA vAAta dudunucami, dai maiAAgidi dudunucami tomali maiAAgidi Diuusi, daidA arsoimaasi ivuaadami, dai maisiaa duutudai Diuusi tomali Diuusi mamaatAtuldaragadA, dai coodai gadAAAdA siArA aa oodami, ¹⁰ daidA argoogosi ganducami, dai gAAAsidi oodami, daidA Aryaatavogami, dai vAAascatai ismaacAdA vuidArA vAAta Diuusi ñiooquida. ¹¹ Diuusi ñiooquida garaagidi CAAGACAra vuvaidaragai ismaacAdA Diuusi giñtAjai sai aagidana aana oodami. Diuusi Agai dai sAAlicAdA viaa guvucadagai dai sAAlicAdA CAa tuiga.

¹² BaigiñAlidi aana Suusi Cristo gArtaaanAdamigacAdA. Agai CAAGACAra giññaidi daidA giñmaacai guvucadagai ansai gaaagidiña ñiooquida. Agai Agai dai acovai giñvuusaitu ansaidA arOotosadAcana ¹³ tomasi AAquioma CAAdaiña aana, dai galñaaasi ñioocaiña aana Agai vui, dai soimaasi taatamituldiña aana Agai ismaacAdA AAgidiña ñiooquida. Damos Diuusi soigAAli aanAcAdA. Aana maiquiaa vaavoitudaiña, cascAdA maimaatAcana aana istuma vueeyi. ¹⁴ SAAlicAdA CAAGACAra giññaidi Diuusi dai giñsoi ansai CAAGA vaavoitudaiña aana dai CAAGA oigAdaiña Diuusi dai giñaadufi vaavoitudadami vaavoitudacai aana Suusi Cristo.

¹⁵ SAAlicAdA arvaavoitu istumaasi gAnaagidi aana dai vAAascatai aliasi gAAagai isvaavoitudadagi. Suusi Cristo divia tami oidi daama dai CAAGACAra vuvaidi agai soimaasi ivuaadami. Dai aana vaamioma soimaasi ivuaadana sivAAascatai. ¹⁶ Damos Diuusi soigAAli aanAcAdA sai poduucai gamaatana sai Suusi Cristo alia CAa tuiga dai maitiñoojogi tomasi aana aliasi soimaasi ivuaadana Agai vui. Dai poduucai gamaatA arpa sai Diuusi istutuidi isCAAGACAra vuvaidagi vmasioora siورا vaavoitudagi Suusi Cristo aai Agai istutuidi isimiagi tavaagiamu. ¹⁷ CascAdA aliasi gAAagai issiaa duutuadagi dai CAAGA ñioocadagi Diuusi vAAatarA tomastuigaco. Agai tomastuigaco tAAaanA vAAasiaAcatai dai tomastuigaco oidaga dai tomali amaadutai mainaidi. Tiipu tomali amaadutai siorA apan tuigacagi Agai. Dai Agai vaamioma CAAGA tAtAgitoi sitomasioorai.

¹⁸ Timoteo, aapi giñmara gaducami dai aapi Diuusi sandaarugadA gaducami. Aliasi gAAagai ismaiduadicuitai ivuaada aapi Diuusi aa duiñdada. Aliasi gAAagai isapicAAaga vaavoitudadagi aapi Diuusi ñiooquida dai aliasi gAAagai isCAAGA ivuaada aapi istumaasi CAAGadu aliada aapi poduucai isduucai aagai Diuusi ñiñiooquitudiadamigadA AAquioma pAsaidA ivuaadana aapi. ¹⁹ AAimoco maitivuaadana istumaasi maata isCAAGadu cascAdA camaicAAga vaavoitudai. ²⁰ Poduucai arAdui ImeneocAdA dai AlejandrocAdA. Dai aana potAtAdai saidA Adiaavora soimaasi taatuldana sai poduucai camaigalñaaasi ñioocaiña Diuusi vui.

2

¹ Gaaagida iñalidi aana isducatai gaaagai masivuaadagi masiiaascada gaañmpaidiadiagi dai siaa duutuadagi Diuusi. Aliasi gaaagai isdaanaadagi aapima Diuusi issoicadagi agai oodami vaasiaacataicada, dai sai baiganalidiña aapima Diuusi vui nuucadatai agai oodami. ² Aliasi gaaagai isdaanaadagi Diuusi sai soicaiña gartataanaadamiga dai vaasi tataanaadami vaasi oidi daama oidacami vai maioidacana cocodi dai vai tiipucana sioora garsoobicadagi siaascada gaañmpaidiada aatama dai siaa duutuadagi Diuusi dai poduucai istutuidi aatama isvaamioma caaga oidacagi dai aipacoga garsoicadagi. ³ Aliasi arcaagai ispvuaada aatama dai Diuusi caagacaga garvviadamiga alia baigalidiña gomaasicada. ⁴ Dai agai ipalidi sai vaascatai caagacaga vuvacana dai caaga maatacana istumaasi arvaavoi. ⁵ Mosalia amo Diuusi oidaga. Dai mosaliamaduga ismaacada soicai oodami sai camavuidaga vaatacana Diuusi. Agai arSuusi Cristo ismaacada oodami duucai vsuai. ⁶ Suusi Cristo aagi gadagito masmuaagi sai poduucai Diuusi oigaldana vaasi oodami soimaascamigada. Vaasi gomaasi gamaí aidasi Diuusi ipali. ⁷ Cascada Diuusi acovai giñvusaitu ansaida arotosadacana Suusi Cristo ansai mamaatuldana aana ismaacada maitarjudidíu Diuusi ñooquida ismaacada vaavoitudai aatama. Vaasi istumaasi gaaagidi aana saalicada arvaavoi. Aana maiyaatavoga.

⁸ Tomasiaco siaaco gaañmpaidiadiagi vaavoitudadami ipalidi aana isacacali daanaadagi Diuusi sai agai caagacaga naidiña. Dai sioora daanaadagi Diuusi maitaagai isbaaocicagi, tomali maitaagai issoimaasi tatagitodagi gaaaduñi vui, baiyoma gaaagai isgajiaadaga viaa gosoiimaascami dai gamamadadagi tai vapañigitai ganoonovi. ⁹ Daida looqui maitaagai isvupuiirucagi dai tomali maitaagai iscaaga bai ganvuaadagi oro nanacagicada dai oro babaivucaicada, dai yuucusi namaacada tomali maitaagai isnaana duucai gaañgagasiuvadagi mosai ipaliditai siaa oodami caaga gantagito naijadagi. ¹⁰ Baiyoma gaaagai isvuaadagi naana maasi istumaasi cacaaagaducami. Gomaasi aliisi gaaagai isvuaadagi vaasi looqui ismaacada siaa duutuadagi Diuusi. ¹¹ Looqui gaaagai isdodoli daraajatai caacagi siaascada gamamaatatuldiadiagi acacali Diuusi ñooquida dai aagiditai caacagi. ¹² Dai maititipu oigaragai isooqui gamamaatatuldiadiagi siaascada gaañmpaidiadiagi vaavoitudadami. Dai looqui maitaagai istaanaadagi acacali baiyoma gaaagai isdodoli daraajagi. ¹³ Diuusi araga idui cali dai gooquiaga ooqui cascada. ¹⁴ Adiaavora maivuiirumagi Adán, baiyoma vuiirumagi agai Eva cascada soimaasi idui agai. ¹⁵ Daida looqui agai dai maamatai. Diuusi ipali cascada. Dai vaascaga ooqui istutuidi iscaagacaga vuvacuigi vaavoitudaitai Diuusi, dai oigadaitai aa oodami, dai caagacaga oidacatai, dai maivupuiirucatai.

3

¹ Istumaasi gaaagidamu aana arvaavoi. Ismaadutai ipaliadiagi isarbaicacaacamigadacagi vaavoitudadami agai gia iduñiña alidi amo istumaasi caagaducami. ² Vaavoitudadami baitacaacamigada aliisi gaaagai iscaagacaga oidacagi vai poduucai tomali amaadutai maigapiaga vuupadagi. Dai gaaagai ismaaduacagi ooñigada, dai maitaagai isvuiirucagi, dai maitaagai ismosaraimardamicagi, dai gaaagai isbaigaliaracada miaadagiadagi gadaividacami, dai gaaagai iscaaga gamamaatatuldiadiagi Diuusi ñooquida, ³ dai maitaagai isnavamutracagi, dai maitaagai isoomaliacagi, dai maitaagai isgamaitacadagi tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. Baiyoma aliisi gaaagai iscaaga tuigacagi, dai maitaagai iscocodatracagi, dai maitaagai ismuuqimudada tuigacagi tumiñsiaga. ⁴ Aliisi gaaagai iscaaga gataanaadagi gaquiiaga, dai gaaagai iscaaga mamaatatuldiada agai gamaamara vai siaa duutuada agai dai aagiadagi. ⁵ Sioora maitistutiadiagi isgataanaadagi gaquiiaga poduucai arpa maitistutiadamu agai istaanaadagi vaavoitudadami. ⁶ Sioora utudama vaavoitudagi maitaagai isarbaicacaacamigadacagi vaavoitudadami agai gaducada gaaliadan tada taanaadamicatai, vai Diuusi soimaasi taatatuldiagi poduucai isduucai soimaasi taatatuli agai adiaavora gaducada gaaliditai agai. ⁷ Dai aliisi gaaagai isamaivaavoitudadami siaa duutuadagi arpa vai maiviaacagi oodami istucada gapiar vuupadagi dai maitaagai isgadagitu agai isadiaavora soimaasi iduiñtuldagi.

⁸ Daida asonarguucamigada taanaadamigada vaavoitudadami aliisi gaaagai isvaasi oodami siaa duutuadagi, dai maitaagai isaagadagi agai amo istumaasi dai ama maasi ivuaadagi, dai maitaagai isnavacoitracagi agai, dai maitaagai isgamaitacadagi agai tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. ⁹ Dai aliisi gaaagai isapiavaavoitudadagi Suusi

Cristo mamaatatuldiaragada gomaasi laquioma maitamaatacatadai dai sivi gia caasi gamaata. Dai gaaagai iscalaaga maatacagi gatagitoidagata ismaisoimaasi ivueeyi. ¹⁰ Dai maitaagai masmamaacadagi amo calli amo sallicami asta maatacai isagai calagacata oidacana poduucai isduucai gaaagidi aana isoidacagi. ¹¹ Dai looqui aapa ismaacada gasoicadagi aliasi gaaagai isvallascatat sias duutuadagi, dai maitaagai isniifiooquidaracagi, dai maitaagai isvupuiuracagi, dai gaaagai isvallascatata calaga ivuaadagi gaa duuindaga. ¹² Amo sonarcacaacami gaaagai ismaaduacagi oonigada, dai gaaagai iscalaaga laanadagi gaquiyiata dai gaaagai iscalaaga mamaatatuldiada agai gamaamara vai sias duutuada agai. ¹³ Vlassi sonarguucacami ismaacada calaga ivueeyi ganaa duuindaga vaamioma sias duutuadai oodami dai poduucai vaamioma calaga gaaagidiña agai isducatai vaavoitudai.

¹⁴ Aana ipalidi isotoma malca ganlidagi. Damos gaoojidi aana idi oojai, ¹⁵ siaduñiada maiotoma imia aana, camaataca aapi isducatai gaaagai pasoidacagi maradacatai Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga. Aapi lamadu aa vaavoitudadami agai dai calaga niioocai Diuusi niioquida vaataa. ¹⁶ Idi niioqui ismaacada gamamaatatuldi aatama laquioma maitamaatacatadai dai goñiooqui alia calagadu dai pocaiti: Diuusi divia tami oidigi daama oodami duucai; Dai aidasi apan duaaca Diuusi Ibada, guvucadacada poduucai calaga gamai isagai arDiuusi.

Dai Diuusi talaañicaruda naidi caduaacacai agai.

Dai mui naana maasi oodami saagida gaaagai isducatai aradii Suusi Cristocada.

Dai vlassi oidigi daama oidaga oodami ismaacada cavaavoitudai.

Dai apamu ii agai lavaagiamu.

Ascaiti goñiooqui.

4

¹ Damos Diuusi Ibada calaga aagai sai cayoga ugitaacai oidigi sai lamoco gajiaadaga viaa agai ganvaavoidaraga, dai baiyoma lajiada agai mamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada gamamaatatuldi istumaasi adiaavora talaañicaruda ipalidi. ² Lajiada agai agai amamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Tomasi amamaatatuldiadami cala maata issoimaasi ivueeyi vallascatata maiama duucacai gantatagitua agai. ³ Agai daidi oodami iscuucuntadagi. Dai daidi aapa iscuuadagi lamo cuaadagai tomasi Diuusi idui cuaadagai sai baigalliaracada cuaadana ismaacada vaavoitudai Diuusi niioquida. ⁴ Vlassi istumaasi idui Diuusi alia calagadu dai maitaagai tasgajiaadaga vipiaadagi tomali amo istumaasi baiyoma gaaagai isbaigalliaracada cuaadagi. ⁵ Diuusi calagacata naidi oodami ismaacada povuaadagi. Diuusi pocaiti gañiooquiata saida idui cuaadagai sai oodami cuaadana cascada. Daida loodami baigallidi Diuusi cascada.

⁶ Isaapi Timoteo mamaatatuldiadagi gomaasi garaaduñi vaavoitudadami aida gia calaga ivueeyi aapi Suusi Cristo aa duuindada, dai Diuusi gasoicai isvaamioma calagacata oidaca aapi duudatai tagitoitai gomamaatatuldaragai calagaducada ismaacada cavaavoitu aapi. ⁷ Damos maitaagai islagiditai caacagi aapi gocuentogada ajudidui. Goovai mosaroodami cuentogada maisui Diuusi mamaatatuldaragada cascada maitaroiñi. Tagitodafi duudatai Diuusi dai poduucai vaamioma calaga vaavoitudada. ⁸ Aduuindagai gia arsoiñi gatuucuga vaataa poduucai vaamioma babajai oodami guvucadagai. Dai tagitoda duudatai Diuusi, dai apicalaga vaavoitudai Diuusi dai oigadai Diuusi dai poduucai gia arsoiñi gaibadaga vaataa tami oidigi daama dai sioora povuaadagi imi agai lavaagiamu. ⁹ Gomaasi sallicada arvaavoi dai vallascatat aliasi gaaagai isvaavoitudadagi. ¹⁰ Dai tomasi soi duucacai garnaidi oodami vallascatata ivueeyi aatama Diuusi aa duuindada vaavoitudaitai Diuusi. Agai agai dai tomastuigaco oidaga. Dai agai agai dai calaga istutuidi iscalagacata vuvaidagi vlassi oodami. Dai sioora vaavoitudagi Diuusi agai gia calagacata vuvaquia agai.

¹¹ Vlassi gomaasi mamaatatuldiadafi aapi vaavoitudadami dai taanadafi aapi agai saida ivuaadana vlassi istumaasi aana gaaagidi. ¹² Maitigadagito issoiduucacai ganajadagi aa gallicatai aapi quiaa. Baiyoma aliasi gaaagai iscalaaga niioocadagi dai calaga oidacagi, dai calaga vaavoitudadagi Diuusi, dai gaaagai passiaa duutuadagi vlassi oqui sipoduucacai calaga maatama vaavoitudadami isducatai gaaagai isoidacagi. ¹³ Sialascada ganampaidiadagi vaavoitudadami dai sias duutuadagi Diuusi aagidafi aapi Timoteo iscaiti loojai Diuusi niioquidaga dai mamaatatuldiadafi gomaasi asta sialascada mal diviagi aana. ¹⁴ Gatatagitodafi aapi Timoteo aidasi acacalli talaanadamigada vaavoitudadami gamoo dan darai gannoonoi dai gaaagidi istumaasi Diuusi ipalidi isvuaadagi aapi. Dai

Diuusi gamaa gosalllicami pasaidla artlaanadamigadlacana lvaavoitudadami dai pasaidla armamaatatuldiadamigadlacana. Dai sivi maitaagagai pasgajiaadara viaagi gasalllicamiga.

¹⁵ Baiyoma calaga ivuaada aapi vlassi istumaasi gaaagidi aana isivuaadagi vai poduucai naijadagi lvaavoitudadami siaa calaga ivueeyi aapi Diuusi aa duifndada. ¹⁶ Lagi ganuucadaca dai poduucai calagacara oidacamui aapi. Dai apiacalaga gamamaatatuldiada Diuusi fiooquida. Ispoduucai ivuaadagi aapi aidla gia calagacara vuusaimu aapi dai lagi ismaacada gallasgiditai caa, lagi calagacara vuvaaquimu larra.

5

¹ Maitibaagada aapi amo caliodami baiyoma calaga fiooqui aagiada dai calagacara naijada ducami isagai argaogacagi. Dai calagacara naijada aapi gaaali ducami siagai argasisalagicagi. ² Dai calagacara naijada aapi oocodami poduucai isduucai naidi aapi gadaada. Dai calagacara naijada aapi laal tataji ducami siagai argasusuculicagi.

³ Soicadafi aapi avipiuudu ismaacada maiviaa sioora soicadagi. ⁴ Damos isamo viuudu viaacagi gamaamara siarra gaujuuli aidla gia lagi aliasi gaaagai issoicadagi aviuudu. Lagi nuucagi tai gaa lagi cascada. Poduucai alia calagadu dai Diuusi ipalidi ispovuaadagi cascada. ⁵ Avipiuudu ismaacada maitipu sioora soicadagi daanaifia Diuusi tasara dai tucara sai soicafia. Lagi gia lvaavoitudadami aliasi gaaagai issoicadagi. ⁶ Damos isamo viuudu gogooi gaducamicagi maitaagagai issoicadagi lagi. Lagi gia maiimiu Diuusi lamadu. ⁷ Aagidafi gomaasi vlassi lvaavoitudadami vai calaga maatacagi lagi istumaasi gaaagai isivuaadagi dai poduucai ivuaadagi. ⁸ Isamaadutai vaavoitudadami maigagiadagi gaaaduifi lagi camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai poduucai lagi vaamioma soimaasi ivueeyi siaa ismaacada maiquiaa vaavoitudai.

⁹ Avipiuudu masmaacada acovai vuvaidagi sai soicafia vaavoitudadami gaaagai isviaacagi vaamioma isvaic coobai uumigi, daidla isamaaducata dai lagi cunada. ¹⁰ Daidla oodami gaaagai ismaatacagi larra isagai calagacara oidacana. Dai gaaagai ismaata galliadagi aali, dai iscalaga miaadagiadagi gandaividacami, dai gaaagai ismaagarducada galliada lagi soicaitai vaavoitudadami, dai gaaagai isgamaatacagi isbai soicafia lagi cococoidada dai isbai givuaadana lagi ama maasi istumaasi cacalagaducami gasoicaitai.

¹¹⁻¹² Dai avipiuudu ootallioma iimadami maitaagagai masmaacadagi gomaasi aa duifndagi. Lagi cucunant tada apamu dai dagituagi ganaa duifndaga, dai poduucai camaicalaga iduufniit tada lagi laa duifndagi ismaacada aagai isivuaadagi Suusi Cristo vaatarala. ¹³ Aipaco quiquiara ajioopadan tada lagi dai papartuagi dai fiifiooquidaracagi, dai ganvapaasadan tada lagi siaaco maitarvaatarala. ¹⁴ Cascada ipalidi aana isavipiuudu ootallioma iimadami cucunadagi apamu dai maamaracagi dai nuucadacagi ganquii, vai poduucai ismaacada vuidara vaala Suusi Cristo mamaatatuldiaragada maitarhiooquiadagi aatama vaavoitudadami. ¹⁵ Lamoco vipiuudu ootallioma iimadami cagajiaadara viaa ganvaavoidaraga daidla ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi.

¹⁶ Isamo calli siarra amo ooku aduifndara rvuiuducagi aidla gia lagi aliasi gaaagai issoicadagi dai poduucai agaa vaavoitudadami maiviaacagi issoicadagi ismaacada aadunu dai poduucai vaamioma calaga istutuidi lagi issoicadagi aa vipiuudu ismaacada sallicada tagitu soifi.

¹⁷ Aliasi gaaagai isvasscatai siaa duutuadagi acalaliodami talaanadamigada vaavoitudadami dai gaaagai mascalaga aa namalquidagi, vaamioma calaga ismaacada artalaanadami daidla armamaatatuldiadami larra. ¹⁸ Gaaagai ispovuaadagi pocaititai Diuusi fiooquidara: “Maitavar daacamidacartudada avopoisii siuu duucu calitapagada lagi tligi vai cuajida lagi”. Dai pocaiti larra Diuusi fiooquidara: “Vasscatai sioora gaaata vuaadagi gaaagai masaa namalquidagi”. Gomaacada ismaacada pocaiti Diuusi fiooquidara calaga gamaata isaliasi gaaagai isaa namalquidagi sioora gamamaatatuldiadagi Diuusi fiooquida.

¹⁹ Isamaadutai apilar vuupadagi amo caliodami taanadami maitilagiada asta silascada oidacagi gooca siarra vaica naijadami. ²⁰ Damos isarvaavoicagi issoimaasi idui lagi aidla gia gaaagai masbagaidagi lagi vlassi vaavoitudadami vuitapi vai poduucai duduaadimugi aa dai maisoimaasi ivuaadagi. ²¹ Vasscatai aliasi gaaagai paspoduucai ivuaadagi vasscataicada ismaacada soimaasi ivuaadagi, tomasi argaamiigucacagi silrgaaduifnicagi silrgasisalagicagi tomasiooraca lagi, Diuusi garooga lamadu Suusi Cristo gartalaanadamiga lamadu Diuusi talaanadadadadala galnidi cascada. ²² Pasilascada daasa aliadagi amo vaavoitudadami taanadamigada maitimostodian duucai daasa tomasioora tadu dai aapi amo soimaasi ivuaadami dai loodami potlan tada sai aapi baiilidi issoimaasi ivuaada lagi baiyoma gaaagai pascalaga maatiagi larra lagi istuiga lagi.

²³ Aapi Timoteo alia duudatai coocora gavooca cascada maitaagai pasgolla suudagi yaadagi baiyoma gaaagai pasyaadagi laachi uuvasi varagada duaadigami vaatar.

²⁴ Dai lamoco otoma gamaata isarsoimaasi ivuaadami dai aa maitamaata tomasi arsoimaasi ivuaadami avanacai asta siascada Diuusi naidagi ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada arsoimaasi ivuaadami. ²⁵ Dai lamo oodami ivuaadana istumaasi cacaaaducami soicaitai aa vai otoma gamamaatai. Damos ismaiotoma gamatiagi vaascaata amo imidagai gamaatamu.

6

¹ Dai pipiooni vaavoitudadami aliasi gaaagai iscaaga siaa duutuadaga gaaamu vai poduucai ismaacada vuidata vaata Diuusi maifiooquiadagi Diuusi tomali Diuusi mamaatatuldaragada. ² Isamo pioofni lamadu aamuda vaavoitudadamicagi vaascaata apioofni aliasi gaaagai issiaa duutuadagi gaaamu tomasi argansiagama ducami agai vaavoitudaitai. Apioofni gaaagai isvaamioma caaga soicada agai oigadaitai vaavoitudadamicatai agai. Gomaasi gaaagai pasgamamaatatuldiadagi.

³ Oidaga mamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada vuidata vaata Suusi Cristo mamaatatuldiaragada ismaacada vaavoitudai aatama dai Suusi Cristo mamaatatuldiaragada gia arvaavoi. ⁴ Amamaatatuldiadami yaatavogami alia gagarducada ganalidiina dai maicaa maata istumaasi gamamaatatuldi. Dai agai oojoidi isaipacoga ganvupui fioocadagi. Gomaasiaifidara vusacai muuquimudagai, dai baamudagai dai fiooquidaragai dai maivaavoitudaiina agai istumaasi cacagi, ⁵ dai gansasaayutaiina agai aipacoga mosacaasi soimaasi aagaitai agai maicacaagadu tatagitoidada cascada, dai maimaata agai istumaasi arvaavoi. Agai polidiina saida arcaagai isgamaitacadagi agai tumiinsi gamamaatatulditai ganvaavoidaraga. Maitiurapacada aapi agai. ⁶ Vaavuava issioora tatagitoda duudatai Diuusi, dai apiacaga vaavoitudai Diuusi, dai oigada Diuusi poduucai gia ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, dai gomaasi arsoifni gaibadaga vaatar. Dai siora povuaadagi agai gia saalicada baigalidi. ⁷ Aidasi dada aatama tami oidigi daama maiviaacataidai aatama tomali amo istumaasi. Dai saascaada coiya aatama maivuuquia ragai tomali amo istumaasi. ⁸ Cascada gaaagai tsbai garaliadagi viaacatai cuadagai dai yuucusi. ⁹ Lamo oodami ipaliditai isiricutuagi soimaasi ivuaadana dai poduucai vaamioma vuudana tumiinsi. Damos agai vupuiirturafina ivuaadatai istumaasi maitarsoifni baiyoma gomaasicada Diuusi soimaasi taatutula agai. ¹⁰ Siora mosgamaitacada aliada mui tumiinsi agai ivueeyi naana maasi istumaasi soimaasicami dai poduucai gamaitacai. Dai lamoco mosgamaita aliidiina mui tumiinsi dai gajiaadara vipieeyiina ganvaavoidaraga dai goquiara aliasi soimaasi taatamaifna.

¹¹ Damos aapi Timoteo caaga vaavoitudai Diuusi cascada aliasi gaaagai pasgajiaadara viaagi vaasi gomaasi soimaascami. Gaaagai pasapiacagacata oidacagi, dai pasapiasiaa duutuadagi Diuusi, dai apivaavoitudada Diuusi, dai apiaoigada gaaaduifi. Dai tomasi soimaasi gataatamituldiadagi agai ismaacada vuidata vaata Diuusi maitivui baamucuda tomali maivui fioocada Diuusi, dai maitiomaliaca. ¹² Aapi Diuusi sandaarugada gauducami cascada aliasi gaaagai pasvuidara caatacagi adiaavora caaga vaavoitudaitai Diuusi dai poduucai tomastuigaco oidacamu aapi Diuusi lamadu. Diuusi acovai gavuusaitu pasai poduucai ivuaadana. Dai aapi mui oodami vuitapi aagai pasai vaavoitudai Suusi Cristo. ¹³ Diuusi agai dai maacai ibadagai oodami. Dai Suusi Cristo agai dai saali agidigi Ponsio Pilaato istumaasi arvaavoi. Dai Diuusi lamadu Suusi Cristo maata innaana gaaagidi ¹⁴ pasai lagidiina vaasi istumaasi gataanaa aana poduucai isduucai isduucai gaaagidi aana vai poduucai maitiipucagi siora gabagaidagi asta siascada diviagi Suusi Cristo. ¹⁵ Suusi Cristo divia agai saascada Diuusi ipaldagi. Vaasi oodami aliasi gaaagai iscaaga fioocadagi Diuusi vaatar. Dai agai agi taanaa vaasiaacatai dai agai saalicada viaa guvucadagai. Dai agai arbaicacaacamidaga vaasi tataanaadami. ¹⁶ Diuusi tomastuigaco oidaga dai tomali amo imidagai maimuquia agai. Diuusi vaamioma dadadacai sitasai cascada tomali amaadutai maitistutuidi isvui naavaavagi tomali ismiaadara caquivagi. Aana ipalidi isvaasi oodami caaga fioocadagi Diuusi vaatar tomastuigaco dai vaavoitudagi isDiuusi saalicada viaa guvucadagai.

¹⁷ Aagidafi ariricu vaavoitudadami sai maigagarducada ganalidiina. Dai maitaagai ispoliada agai ismagi istutuidi iscaagacata vuvaaquiagi atumiinsicada. Atumiinsi uugiatai cascada. Baiyoma gaaagai isvaavoitudadagi Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga. Agai agai dai garmaacai vaasi istumaasi tagito aatama dai baigaraliadagi. ¹⁸ Aagidafi sai

caagacaga oidacana soicitai aa mui naana maasicada. Agai gaagai istaacogiadagi soitu-
utuigami istumaasi viaa. ¹⁹ Sioora poduucai ivuaadagi Diuusi maaquimu agai mui naana
maasi istumaasi caagaducami tavaagira dai agai gia tomastuigaco oidacamu Diuusi
lamadu.

²⁰ Aapi Timoteo gaagai pascaga gamamaatutuldiadagi Diuusi mamaatutularagada.
Maitiagiada aapi agai ismaacada oojoidi isaipacoga gavupui fioocadagi tomali
mamamaatutuldiadami yaatavogami ismaacada gamamaatutuldi naana maasi
istumaasi ducami isarvaavoicagi. ²¹ Lamoco ismaacada lagidi agai cagajiaadira viaa
ganvaavoidaraga.

Aana ipalidi sai Diuusi caagacaga ganaidina.
Mosacaasi.

Idi ArgotordadΛ oojai ismaacΛΔΛ ooji Paavora Timoteo

¹ Aana ΛrPaavora ootosadΛ Suusi Cristo. Poduucai ipalidi Diuusi cascadΛ. Diuusi aagai sai maacqui agai iibadagai uutudui vaasi oodami ismaacadΛ vaavoitudagi Suusi Cristo cascadΛ giñootoi ansai gaaagidana aana gomaasi. ² GΛoojidi aana aapi Timoteo. Aapi argiñmara gaducami dai aliassi gΛoigadai aana. Aana ipalidi isDiuusi garooga Λamadu gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛagacatΛ ganΛijadagi dai soiganΛiadagi aapicadΛ dai gΛiibΛstudacan tadacagi.

³ Aana ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ cΛaga Λagiditai Diuusi ipaliditai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi poduucai isduucai ivuaadatadai giñΛΛqui aaduñcaru. Dai baigiñalidi aana DiuusicadΛ vaascatΛ gatΛagitoitai aapi iñsiuu duucu gamamadadagi. ⁴ VaascatΛ tatΛgitoi aana isducatai sosoa aapi aidasi gadosagi aana dai vaascatΛ ganΛida iñalidiña aana dai poduucai baigiñliadagi. ⁵ Dai tatΛgitoiña aana ΛpΛ silΛ cΛaga vaavoitudai aapi. ΛpΛga vaavoitu gΛuuli Loida dai gooquiΛtΛ gΛdaada Eunise. Dai agai cΛaga vaavoitudaifña cascadΛ maatΛ aana isaapi cΛaga vaavoitudai ΛpΛ.

⁶ CascadΛ gatΛgitoiñi isaidasi gadaama darai aana giñoonovi Diuusi gasoi iscΛaga aagiada aapi oodami Diuusi ñiooquidΛ cascadΛ gΛaagai pasapiacΛaga aagiada Diuusi ñiooquidΛ. ⁷ Diuusi maitarMaacai duaadimudagai baiyoma garMaacai agai guvucadagai dai garsoicai tΛai aipaco gΛoigadaiña dai cΛaga gartΛΛgitocana. ⁸ Maitisiaa Λraitai gaaagiada istumaasi ivueeyi gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo aapicadΛ dai maitisiaa Λrada maisapicatai aana vaavoitudatai Suusi Cristo, baiyoma baigΛduucai issoimaa taatamadagi giñΛpan duucai vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛ aagai cΛagacatΛ vuvaidaragai. Dai tomasi soimaa taatamai aapi vaascatΛ Diuusi gamaaquimu guvucadagai sipoduucai maidagitomu aapi gavaavoidaraga. ⁹ Diuusi cΛagacatΛ garvuvaitu dai acovai garvuvaitu tΛai camaisoimaasi ivuaadana dai baiyoma ivuaadana mosacaasi istumaasi agai ipalidi. Diuusi idui gomaasi poduucai ipalidi agai dai garoigadai cascadΛ, maisui iduucai aatΛmΛ mo istumaasi cΛagaducami. Maiquiaa caquivacai oidigi abiaadΛtΛ Diuusi gΛoigadai dai aagai sai Suusi Cristo cΛagacatΛ garvuvaida agaitadai. ¹⁰ Dai sivi cΛΛ maatΛ aatΛmΛ isgΛoigadai Diuusi. Agai ootoi Suusi Cristo cΛagacatΛ garvuviadami cascadΛ. Suusi Cristo vaamioma istui simuuquigami dai garmaa iibadagai utudui ismaacΛ tomali Λmo imidagai maiugiatai. Suusi Cristo garaagidi isΛgai vaa cΛagacatΛ garvuvaida agai poduucai maatΛ aatΛmΛ isgΛoigadai Diuusi.

¹¹ Diuusi giñmaa sΛlicami ansaidΛ ΛrootosadΛcana dai aagidana ismaacadΛ maitarjudidui isSuusi Cristo ΛrcΛagacatΛ vuviadami. ¹² CascadΛ aliΛ soimaa taatamai aana dai vaascatΛ maisiaa Λrai. Aana cΛΛ maatΛ Suusi Cristo dai vaavoitudai aana iscΛaga istutuidi agai isnuucadacagi giñiibΛdaga asta silΛscadΛ Diuusi ñidagi Λoodami ismaacadΛ ΛrcΛaga ivuaadami dai ismaacadΛ ΛrmaicΛaga ivuaadami.

¹³ Moduucai ioidaca aapi isducatai gamaatatuli aana dai apiagamamaatatuliada isducatai gamaatatuli aana, aliΛ cΛagadu gomaasi cascadΛ. Pomaasi ivuaada aapi apiavaavoitudaitai Cristo dai apiaoigΛada Cristo dai vaasi oodami. ¹⁴ Gamamaatatuldañi aapi Diuusi ñiooquidΛ istumaasi gamaatatuli aana dai Diuusi iibadΛ ismaacadΛ garΛma daja gΛsoicadamu.

¹⁵ CΛΛ maatΛ aapi isbaitoma vaasi Λvaavoitudadami AasiΛtΛ oidakami giñdagito dai gooca Λgai ΛrFigelo dai Ermogenes. Aidasi Oniseforo divia RoomatΛ giñgaagaiña daida giñtΛ. ¹⁶⁻¹⁷ Dai aliΛ duudatai giñdidiviñña nai aana baigiñalidiña nai maisiaa Λraiña maisapicatai aana. CascadΛ aana ipalidi isDiuusi cΛagacatΛ ñaijadagi agai aaduñda. ¹⁸ SΛlicadΛ ipalidi aana isSuusi Cristo apiasoigΛliadagi OniseforocadΛ silΛscadΛ diviagi Suusi Cristo. CΛΛ maatΛ aapi silΛsi garsoi Oniseforo aidasi EfesiΛtΛ daracatadai aatΛmΛ.

2

¹ Dai aapi giñmara gaducami cΛaga ivaavoitudadai dai Λagiada aapi Suusi Cristo agai cΛagacatΛ ganΛidi cascadΛ. ² Dai vaasi ismaacΛ gamaatatuli aana mui oodami vuitapi maatatuldañi aapi aa ismaacΛ cΛΛ vaavoitudai dai sΛlicadΛ ivueeyi istumaasi aagai dai istutuidi ismamaatatuliadagi gomaasi aa.

³ MasilΛscadΛ soimaasi gΛtaatatimuldadagi vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo vaascatΛ iapiacΛaga ivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdadΛ. Aapi ΛrΛpan ducami sandaaru dai Suusi

Cristo argatlaanadamiga. Vlassi sandaarugaagai issoimaa taatamadagi. ⁴ Tomali amo sandaaruu maitivueeyi aa duifidagai ismaacadu ivueeyi ismaacadu maitarsandaaru. Asandaaru gaaagai isbaigaduucagai daidi ivuaadagi istuma taanada taanadamigada cascada. ⁵ Dai aapi Timoteo aliasi gaaagai iscaa lagiada vlassi ismaaca aagai Diuusi fiooquidaga apanduucai amo utuisdami aliasi caga marai siaa saali gavopooyi ipaliditai isgamaitaacadagi. ⁶ Dai aliasi gaaagai iscavami aata vuaadagi aapi gaa duifidagaga apanduucai amo asadami caga aata vueeyi dai Diuusi gamaaquimu aapi vlassi istumaasi maacai agai garbaitacaacamiga gasoifamu pai maata caaca vlassiaacatai.

⁸ Tagitoñi isSuusi Cristo duaaca coidada saagidaifidaga daida arcapijudadacata dai araf Davicaru. Gomaasi agai istumaasi gaaagidiña aana. Gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami. ⁹ Dai cascada soimaasi taatata dai asta vuli aana cadeenacada ducami sarsomaasi iduucamicamudai aana. Damos Diuusi fiooquida gia maivuli. ¹⁰ Dai aana soimaasi taatamai mui naana maasi vai agai ismaaca Diuusi aco vuvaitu vaavoitudana Suusi Cristo dai poduucai cagacaga vuvacana. Agai ismaacadu vaavoitudagi vasscaga dadadacada agai tavaagira.

¹¹ Sallicada arvaavoi ismaacadu Diuusi fiooquidaga icaiti:

Isamo vaavoitudadami baiga duucagai ismuuquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo, sallicada oidacamu agai tavaagira Suusi Cristo amadu.

¹² Issoimaa taatamadagi vaavoitudadami dai maivui fioocadagi Diuusi; sallicada taanada agai Suusi Cristo amadu siaaco taanaai agai.

Isamaadutai gajiaadaga viaagi Suusi Cristo, Suusi Cristo gajiaadaga vipieeyi ara.

¹³ Isamaadutai camaivaavoitudada Suusi Cristo,

Suusi Cristo vasscaga ivueeyi istumaasi aagai.

Agai vasscaga aagai istumaasi arvaavoi.

Ascaiti Diuusi fiooquidaga.

¹⁴ Tagitoldani vaavoitudadami vlassi gomaasi dai aagidani sai maitancocodaiña aagaitai gaaagai vuuirudagai. Gomaasi maitarsoiña cascada, baiyoma soimaasi ivueeyi agai dai gajiaadaga vipieeyi gavnavaoidaraga. ¹⁵ Gaaagani dai caga ivuaada gaa duifidaga sipoduucai Diuusi potimo isaapi araata vuaadami cagaducami. Dai poduucai maiviaacamu aapi istuusi siaa aradagi caga gamamaatatulditai Diuusi fiooquida. Diuusi fiooquida gia arvaavoi. ¹⁶ Gajiaadaga ivipiaada govuiirudagai dai gocuentogada ajudiduu vlassi gomaasi sobicai oodami sai maitatagitoiña dai maialagidiña Diuusi. ¹⁷ Dai gomamaatatuldaragada amamaatatuldiadami maicaa tutiacada vlassi aipacoga aimara vaavoitudadami saagida dai gomaasicada soimaasi ivueeyi amamaatatuldadami. Gooa amamaatatuldiadami maicaa tuutiacadu arImeneo dai Piletu ¹⁸ ismaacadu alquoma vaavoitudaiña dai sivi gajiaadaga vipieeyi ismaacadu arvaavoi. Agai pocaiti sai acoidada maiduduacaara dai sai Diuusi maa oodami ibadagai utudui maisiuu tuucuga utudui. ¹⁹ Damos Diuusi fiooquida vasscaga aragai vaa. Dai Diuusi fiooquidaga pocaiti: “Caa maata Diuusi gamaamara”, dai pocaiti ara: “Vasscagai ismaaca vaavoitudai Cristo gaaagai isgajiaadaga vipiaadagi vlassi soimaascami”.

²⁰⁻²¹ Isamaadutai caga iduifia aliadagi Diuusi aa duifidada aliasi gaaagai isgajiaadaga vipiaadagi vlassi soimaascami mosaaigi poduucai istutuidi Diuusi isaa duifituldagi agai. Agai ismaaca poduucai ivueeyi arapan ducami oro ajaasocoli dai plaata ajaasocoli ismaacadu vaamioma namaga isuusi ajaasocoli dai bidai ajaasocoli.

²² Gajiaadaga ivipiaada vlassi soimaascami ismaacadu ivueeyi gagalli dai apiacagacaga oidaca dai apiacaga vaavoitudada dai apiaoigada vasscagai dai apiagaibastacan tadaca amadu vasscagai ismaacadu gamamadai maisoimaasi ivuaadatai. ²³ Dai gajiaadaga ivipiaada govuiirudagai caa maata aapi isgomaasicada gancocodaiña oodami. ²⁴ Dai siota ivuaadagi garbaitacaacamiga aa duifidada maitaagagai isomaliacagai baiyoma gaaagai iscaa tuigacagi vasscagai vui, dai gaaagai iscaga gamamaatatuldiadagi, dai maitaagagai isoojoadagi tomali amo istumaasi. ²⁵ Dai gaaagai pascaga mamaatatuldiadagi ismaacadu gavui fioocadagi oigadaitai sabai poduucai soiñana Diuusi vai ama duucagai gantatagitona vai poduucai matia agai istumaasi arvaavoi, ²⁶ vai poduucai caga gantatagituagi agai apamu dai cagacaga vuvaguigi dai camaitivuaadagi istumaasi ipalidi adiaavora.

3

¹ Dai gaaagai pasmaatagaci ara sai cayoga ugitaai oidigi alia soimaasi taata agai vaavoitudadami. ² Hoodami ismaacadu maivaavoitudadagi Diuusi ivuaada agai mosacaasi istumaasi ipalidi, vaamioma oojiada agai tumiñi isoigada Diuusi, dai gagarducada

ganaliada agai, dai mainajjada dan vuaada agai aa oodami dai vui ñioocada agai Diuusi, dai maiagiada agai gandada, dai maicaa tuutiaca agai, dai maisiaa duutuda agai Diuusi. ³ Dai maisoiganaliada agai aacada tomali maioigada agai, dai aagataraca agai istumaasi maitavatafa, dai googosi ganducamica agai, dai oomaliaca agai dai cadada agai vaasi istumaasi arcagaducami, ⁴ dai oodami tatagiada agai gnaadufni sasaayuda, dai maidudu-aadicuitai soimaasi ivuaada agai, mosaca tavavigai dai iidagai dai vaasi istumaasi arvagimi ipaliadamu agai isivuaadagi baiyoma islagiadagi Diuusi. ⁵ Agai ivuaada agai istumaasi ivueeyi ismaaca vaavoitudai Diuusi ñiooquida damos vuidata vaataca agai Diuusi.

Maitiurapacada siora potuutuiga. ⁶ Agai saagida oidaga lamoco ismaaca vapacai ooquei vupuiirugami quiquidara dai mamaatatuldiña looquei ganmamaatatuldiaraga utuducada, dai poducaai vupuiirumadaña agai. Looquei aliisi arsoimaasi ivuaadami dai alia oojoidi tomastuma mamaatatuldiaragai utuducami. ⁷ Dai alia oojoidi isma-maatardagi tomastuma mamaatatuldiaragai utuducami damos tomali amo imidagai maiquia vaavoitu agai istumaasi arvaavo. ⁸ Dai apnan duucaai acacaladaracami Janesicaru lamadu Jambresicaru vuidata vaatacatadai istumaasi aagai Moseesacaru poducaai agai ismaaca mamaatatuldi looquei arpa vuidata vaata istumaasi arvaavo. Alia soimaasi gantatagitoña agai. Agai maicaga vaavoitudai Diuusi ñiooquida cascada Diuusi gajaadara viaa. ⁹ Damos maitistuidimu agai ismamaatuldagi mui oodami, vaasi oodami maatama isagai arvupuiirugami cascada maiagidamu, apnan duucaai avaa goocai ismaaca vuidata vaatacatadai Moseesacaru.

¹⁰ Damos aapi apiavaavoitudai giñmamaatatuldiaraga, dai aapi giñapan duucaai ivueeyi, dai giñapan duucaai tagitoidi, dai giñapan duucaai vaavoitudai dai giñapan duucaai soimaa taatamai dai apiavueeyi Diuusi aa duiñdada giñapan duucaai, dai aapi oigada vaascatai giñapan duucaai. ¹¹ Caa maata aapi isducatai aradui aanacada Antioquiara dai Icoofiaara dai Liistirara, isducatai soimaasi giñtaatatuli loodami. Damos Diuusi cagacara giñvusaitu vaasi gomaasiañdara. ¹² Saalicada arvaavo isvaascatai ismaacada ivuaada aliadagi istumaasi Suusi Cristo ipalidi agai alia soimaa taata agai. ¹³ Damos asoimaasi ivuaadami dai yaatavogami vaamioma soimaasi ivuuda agai, agai apiavupuiirumada agai oodami dai aa vupuiirumada agai agai.

¹⁴ Damos aapi maidagitu vaasi pastumaasi camai mosagaagai pasiapiavaavoitudadagi. Aapi maata siorai gamaatatuli. ¹⁵ Dai aapi aliducatai abiaadara maata Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquidara mamaatarai aapi isducatai cagacara vusiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹⁶ Diuusi maa tagitoidagai oodami sai oojana ñiooquida. Dai Diuusi ñiooquidara gamamaatarai istumaasi gaagai isivuaadagi dai istumaasi maitaagai isivuaadagi dai gamamaatarai isducatai cagacara oidacagai dai aata vueeyi Diuusi vaatar. ¹⁷ Poducaai tomastuma vaavoitudadami ismaacada camaatiagi gomaasi istutuidi isivuaadagi vaasi istumaasi cagaducami istumaasi Diuusi ipalidi.

4

¹⁻² Galaaanai aana aapi Timoteo pasai apiagaaagidiña Diuusi ñiooquida. Caa maata Diuusi garooga dai gartaanadamiga Suusi Cristo istumaa vueeyi aatama. Suusi Cristo divia agai taanadami duucaai dai nida agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Agai nida agai vaasi oidada dai duduaacada. Vaascatai ibaigaduca dai gaagiada Diuusi ñiooquida silascada oidacagi isducatai tomasi maicaca aliadagi oodami. Dai mamaatatuldiña oodami ismaacada talistumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi agai, dai aagiadañi sai camaisoimaasi ivuaadana. Dai daanadañi oodami sai ama duucaai gantatagitona, dai maitiojoada loodami dai apimamaatuldiada oodami Diuusi ñiooquida. ³ Aimu istuigaco loodami maicaca liadamu gomamaatuldiaragai cagaducada baiyoma ivuaada liadamu agai istumaasi ipalidi dai gaagadamu agai mui mamaatatuldiadami sai mamaatatuldiña mosaca istumaasi caaca aliada agai. ⁴ Dai gajaadara vipaadamu agai ismaacada arvaavo, dai caga gantagito caacamu agai judidiu cuentogada. ⁵ Damos aapi caga gantatagitoda dai pasilaascada soimaa taatamadagi api-avuaadagi Diuusi aa duiñdada apiagaaagiditai Diuusi ñiooquida ismaaca aagai cagacara vuvaidaragai dai caga ivuaada gaa duiñdaga.

⁶ Palidi aana iscayoga aayi istuigaco muquia ñagai aana. Dai imimu aana tavaagiamu. ⁷ Catavapi aata dui aana Diuusi aa duiñdada dai cayoga naato aana giña duiñdaga dai apiaquia vaavoitudai aana Diuusi dai Suusi Cristo. ⁸ Garbaitaacacami Suusi Cristo talaaanadami caa tuigacada dai silascada divia agai agai giñmaaquimu istumaasi maacai agai siora cagacara oidacana tami oidi daama. Dai maisiu mosaca aana giñmaaquimu agai. Agai maaquimu arpa vaascatai ismaacada baiganaliaracada nalara istuigaco divia agai agai.

⁹ Gaaagañi dai otoma diviacai giññida. ¹⁰ Deemasi vaamioma oojoidi istumaasi oidaga tami oidigi daama cascada giñdagito dai ii Tesaloniicamu. Cresente ii Galaasia davalriamu. Dai Tito ii Dalmasia davalriamu. ¹¹ Mosaca Ruucasi giñma daja. Gaagañi Marcusi dai vuaapa pasilascada diviagi. Agai istuidi isgiñsoiñagi giñaa duiñdagala. ¹² Ati quico Efeesi-
amu ootoi aana. ¹³ Pasilascada diviagi pai giñvuaapida giñvaasaraga ismaacada Troasiaga
viaa aana Carpo quiidala. Dai vuaapañi lapa giñliliivuga dai sioma calga giñpapepelig.

¹⁴ Alejandro ismaaca ivueeyi vapaiñomi alia soimaasi giñvuiididiña. Garbaitacaaacamiga
bai duuñimu gomaasi agai lamadu. ¹⁵ Agai vui caata garmamaatatuldiaraga cascada
ganuucadacana aapi agaicada.

¹⁶ Aidamasi tucamidaga vaama giñcai dudunucamiaga vascatai giñdagito. Tomali
amadutai maitiñsoi. Antai anlagi giñsoi. Aana ipalidi isDiuusi maigapiaga suuligagi
agai ismaaca giñdagito. ¹⁷ Damos Diuusi giñsoi dai giñmaa guvucadagai antai aana is-
tui isnaatocai gaaagidagi isSuusi Cristo arcaagacaga vuviadami sai poduucai maana
vascatai ismaacada maitarjudidu. Dai Diuusi calgacaga giñvusaitu matai maitiñmuua.
¹⁸ Dai calgacaga giñvusaidamu agai vasi istumaasi soimaascamiaiñdaga dai giñvaidacaimu
agai tavaagiamu siaaco laanañi agai. Aana ipalidi isvascatai siaa duutuadagi Diuusi
tomastuigaco. Angia siaa duutudai Diuusi vascaga.

¹⁹ Diuuscada iviaatulda Prisca dai Aquila dai vascatai ismaacada Oniseforo quiidala
oidaga. ²⁰ Erasto Corintoaga vii. Dai Trofimo coco antai Mileetaga viaa. ²¹ Gaaagañi dai
divia maiquiaa acaai toomoco. Diuuscada gaviaatuldi Euvulo, dai Pudente, dai Lino, dai
Claudia, dai vascatai gogaa garaaduñi vaavoitudadami.

²² Aana ipalidi isgarbaitacaaacamiga Suusi Cristo galamadu daacagi dai ganuucadacagi
vascatai aapima.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Tito

¹ Aana arPaavora Diuusi piooñigada dai Suusi Cristo ootosada. Agai giñootoi ansai soifñana aana agai ismaacada Diuusi acovai vuvaitu sai vaamioma caga vaavoitudana Diuusi ñiooquida dai caga maatana Diuusi ñiooquida ismaacada arvaavoi ismaacada garmamaatatuldi isducatai ipalidi Diuusi isoidaca aatama. ² Dai Diuusi giñootoi ansai soifñana aana arpa oodami sai nanaracana caga vaavoitudaitai istuigaco vascaga oidaca ragai aatama Diuusi amadu. Aaqui aagai Diuusi ispoduucai araduñi agai dai Diuusi tomali amo imidagai maiyaatagai. ³ Dai sivi caaayi istuigaco Diuusi cagacaga arvuviadamiga ipali ismatiagi oodami ñiooquida ismaacadaga aagai isagai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo afacagacaga vuviadami vascaga oidaca agai Diuusi amadu. Agai giñajai sai gaaagidana aana ñiooquida sai maatana oodami istumaasi aagai agai. ⁴ Aapi Tito angaoojidi idi oojai. Aana gaaagidi isSuusi Cristo afacagacaga vuviadami patai vaavoitu aapi cascada giñmara gaducami aapi. Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo cagacaga arvuviadamiga cagacaga ganajadagai dai gaibastudacan tadacagi.

⁵ Aana Carataga gaviana pasai bai duuna aapi istumaasi vaagacatadai vaavoitudadami saagida dai pasai darasana vaavoitudadami taanaanadamigada vaasi amapacaga poduucai isducatai gaaagidi aana. ⁶ Amo taanadami aliasi gaaagai iscagacaga oidacagi vai tomali amaadutai maigapiaga vuupadagai tomali amo istumaasicada. Dai agai gaaagai isalia amaaduacagi oofñigada. Dai aliasi gaaagai ismaamarada arvaavoitudadamicagi dai caga agiadagai gandada, dai maisoimaasiaga siaa vuaadagai gantumiñisiga vai tomali amaadutai maifiooquidagai. ⁷ Amo taanadamigada vaavoitudadami arDiuusi piooñigada cascada aliasi gaaagai iscagacaga oidacagi vai tomali amaadutai maitstutuidiña isapiaga vuupadagai tomali amo istumaasicada. Maitaagagai isivuaada aliada mosacaasi istumaasi ipalidi, dai maitaagagai isoomaliacagi, tomali mainavaamutaracagi, dai maicocodataracagi, dai maitaagagai isgavupuiirumadaitai gamaitacadagai tumiñi. ⁸ Baiyoma gaaagai isbaigaliaragacada miaadagiadagai agai oodami gquiyaga, dai oojiadagai isivuaadagai istumaasi cagaducami, dai caga gatagitocagi, dai cagacaga oidacagi ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi, dai istutiadagai isgajiaadaga vipiadagai asoimaascami. ⁹ Aliasi gaaagai iscaga vaavoitudadagai Diuusi ñiooquida ismaacada maatatuli aana dai poduucai agai istutuidi iscaga maatatuldagai aa, dai maatatuldagai agai ismaacada vai ñioocai Diuusi ñiooquida isducatai maicagadu vaavoidaragada.

¹⁰ Oidaga mui oodami ismaacada maiagidi atanaanadami vaamioma giñaaduñi judidii saagida ismaacada aagaiña istumaasi maitarsoiñi dai vupuiirumadaiña oodami. ¹¹ Agai gamamaatatuldi istumaasi maitaagagai isgamamaatatuldiadagai mosgamaitacada aliditai tumiñi. Dai mui gadada moduucai maamarada dadagitoi ganvaavoidaraga vaavoituda aliditai istumaasi mamaatatuldi agai cascada gaaagai ismaidagituagi isgamamaatatuldiada agai.

¹² Carataga oidacami saagida oidacatadai amo mamaatatuldiadami ismaacada aagai gaaaduñi dai pocaiti: “Carataga oidacami yaatavoga dai oomaliga dai paparaga mosgacuaada alidiña”, ascaiti. ¹³ Daida arvaavoi ispotutuiga agai cascada aagidañi aapi vaavoitudadami Carataga oidacami sai mamaatatuldaragada judidii ismaacada maioidaga Diuusi ñiooquidaga maitarvaavoi cascada aliasi gaaagai isgajiaadaga vipiadagai agai mamaatatuldaragada dai apiavaavoitudadagai mamaatatuldaraga Suusi Cristo, ¹⁴ dai tomali maiagidiña isducatai gataanañi agai ismaacada gajiaadaga vipieeyi Diuusi ñiooquida. Agai pocaitiña sai amoco cuaadagai maicagadu.

¹⁵ Damos agai ismaacada Diuusi caoigaldi soimaascamigada, agai vaataran vaasi cuaadagai cagadu. Damos ismaacada maivaavoitudai Cristo alia soimaasi tagitoidad agai maicaga maata istumaasi afcagaducami tomali maicagaducami cascada agai vaataran vaasi istumaasi maicagadu asta siuu duucu siaa duutuli agai. ¹⁶ Agai pocaiti sai vaavoitudai Diuusi damos matagia maasi agaicada ismaacada ivueeyi agai ismaitarvaavoi. Salliacada maioojidi Diuusi istumaasi ivueeyi agai. Agai maiagidaraga, dai cascada maitistutuidi isiduñiagi tomali amo istumaasi cagaducami.

¹ Damos gamamaatatludañi aapi isducatai gaaagai isoidacagi vaascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacata vuviadami. ² Dai aagidani acacaliocoidada vaavoitudadami sai mainavacoraiña, dai caagacata oidacana vai siaa duutuada oodami, dai caaga gantatagitocagi, dai sai caaga vaavoitudaiña dai sai caaga oigadaiña vaascatai, dai sai maivui bacocoiña agai ismaacada soimaa taatamitludadi. ³ Dai aagidani loocodami vaavoitudadami sai caagacata oidacana siaa duutudaiti Diuusi dai sai maifiooquidaiña aa, dai sai mainavacoraiña ⁴ dai sai mamaatatludana istumaasi caagadu vai poduucai matiagi looqui utu iimadami vaavoitudadami isoigadagi gancuucuna dai ganmaamara, ⁵ dai caaga gantatagitocagi, dai maigoogosi ganducamicagi dai tomali maitatagitodagi gomaasi, dai caaga ivuaadagi ganaa duindaga ganquiyata, dai soicaiña aa, dai agididai gancuucuna vai maipocaitadagi loodami sai Diuusi fiooquida maitarsoifi.

⁶ Dai poduucai aagida ara agagali vaavoitudadami sai caaga gantatagitocana. ⁷ Dai caaga oidaca aapi vai poduucai oidacana agai ara. Dai paslascada gamamaatatludadi Diuusi fiooquida maitaagai pasmui gamaitacada aliada tumiñi. Dai caaga ivuada vai siaa gaduutudaiña oodami. ⁸ Dai vaascata igamamaatatludadi mosacaasi istumaasi gamamaatatludaiña Suusi Cristo amadu mamaatardamigada vai tomali amaadutai pocaitadagi ismaitarvaavoi. Vai silascada amaadutai gavui fioocadagi siaa ara agai maiviaacatai istucada gavui fioocadagi.

⁹⁻¹⁰ Dai aagidani apioofi vaavoitudadami sai vaascata caaga agididai ganaamu, dai maivui fiiooquitracana, dai maivasivucana, dai gaaagai isivuaadagi agai vaasi istumaasi aagadagi vai poduucai baigalialidagi aamuda vai poduucai silascada naijadagi aa matiagi isDiuusi caagacata garvviadamiga fiooquida caagadu.

¹¹ Diuusi ootoi gamaro oidigi daama sai caagacata vuvaidiña oodami poduucai gartalai issallicada caagacata naidi vaascatai. ¹² Dai poduucai Diuusi garmamaatatludi isgaaagai isgajiaadara vipiaadagi vaasi soimaascami dai sai maitaagai isivuaadagi naana maasi soimaascami ismaacada ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi, dai sai gaaagai iscaaga tuutiacagi dai siaa duutudagi Diuusi. ¹³ Dai garmamaatatludi ara vai gaaagai isbaigalaracada nararacagi istuigaco divia agai garDiuusiga Suusi Cristo ismaacada arcagacata garvviadamiga. Agai arbaicacaacami tavaagiata dai oidigi daama alia dadadaquidamu agai silascada diviagi. ¹⁴ Suusi Cristo agi gadagito masmuaagi vai poduucai caagacata vuvacana aatama garsoimaascamigaiñdara tasaida armaamaradacana caoigaldicatai garsoimaascamiga dai baigalaracada ivuadatai naana maasi cacagaducami.

¹⁵ Vaasi gomaasi gaaagai pasgamamaatatludadi. Aapi apartaanadamigada gavaoitudadami daida armamaatatludadi cascada gaaagai pasapañquiadagi vai apavaoitudaiña agai dai baigadai agai ismaacada maiaagidaracagi. Dai maiti gadagito masgajiaadara vipiaadagi gamamaatatludaraga.

3

¹ Dai tagitoldani vaavoitudadami sai labaidiña atataandami ismaacada viaa guvucadagai dai agiditai caacana dai sai gaaagai isgasoicadagi aa duindagiata ismaacada arvvaascatai vaatar. ² Dai sai maisigalnaasi fiooqui aagididai tomali amaadutai, dai sai maioomalicana dai sai oigaditai naidiña vaascatai, dai sai maigalarducada ganalididai tomali amaadutai vui tomasi maitarvaavoitudadami sarvaavoitudadami ara.

³ Vaavoitudadami dai aatama ara alia soimaasi ivuaadatadai maiquiaa vaavoitudacai aran duucai agai ismaacada maivaavoitudai. Aatama alquioma arvpuuirugamicatadai dai vaavoitudaiña istumaasi maitarvaavoi, dai googosi garducamicana, dai alia soimaascatadai gartagitoidaga cascada ivuaadana aatama istumaasi ipalidi naana maasi soimaascami. Dai coimudada tuutiacana aatama dai garcaidaiña oodami tatai aatama ara. ⁴ Damos aidasi Diuusi caagacata garvviadamiga divia oidigi daama dai caagacata vuvaida agai oodami poduucai gataagi isalia oigadai dai caagacata naidi vaascatai. ⁵ Caaga maata Diuusi isaatama tomasi caaga ivueeyi maitamaitacai caagacata vuvaidaragai damos cascada Diuusi soigali aatamacada cascada caagacata garvuvaitu. Diuusi Ibadai maigovai dai vaasi garsoimaascamiga dai utuldan dui gariibadaga. ⁶ Poduucai idui agai aidasi Diuusi ootoi sai gartamadu daacana. Suusi Cristo caagacata garvviadamiga aagidi gaooaga sai ootosana galbadaga cascada ootoi agai vai aliasi garsoicai tasai caaga oidacana. ⁷ Vaidi Diuusi caagacata garnaiddai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama cascada viaa aatama sallicami isarmaamaradacagi dai isvaascatai oidacagi agai amadu dai cananara aatama istuigaco oidaca ragai agai amadu.

⁸ VΛΛSI imaasi sΛΛlicΛΔΛ arvaavoi dai aanΛ ipΛlidi iscΛΛga gamamaatΛtulda aapi vΛΛsi gomaasi vai Λgai ismaacΛΔΛ vaavoitudai Diuusi ganaagana dai cΛΛga ivuaadana istumaasi arsoifiΛi vΛΛscatai vΛΛtarΛ aliΛsi cΛΛgadu ispovuaada Λgai daidΛ arsoifiΛi Λgai vΛΛtarΛ ΛpΛ.

⁹ DΛmos maiti aatagada Λgai ΛΛmadu ismaacΛΔΛ aagaiña goΛΛgi vuuirudagai dai tomali Λgai ΛΛmadu ismaacΛΔΛ ΛtmamaatΛtuldiadami yaatavogami ismaacΛΔΛ mamaatΛtuldi mui cuentogadΛ judidifu Diuusi fiioquida duucaΛ dai tomali Λgai ismaacΛΔΛ cocotuldi oodami dai tomali Λgai ΛΛmadu ismaacΛΔΛ mosvupui fiioocada aliadagi tomasioorΛ aagaitai MosesacarΛ mamaatΛtuldaragadΛ, vΛΛsi imaasi maicΛΛgadu dai maitarsoifiΛi.

¹⁰ Isoidacagi Λmaadutai vaavoitudadami saagida ismaacΛΔΛ cocotuldiadagi oodami gΛmamaatΛtuldaragacΛΔΛ ismaacΛΔΛ maitarvaavoi bagaidaifiΛi Λmo imidagai isgooca ΛpΛ dai ismaitΛΛΛgidagi Λgai pai camaidagito Λvaavoitudadami isuurapΛcΛdagi Λgai. ¹¹ CΛΛga maatΛ aapi isΛmoco cocotuldiadagi oodami Λgai maicΛΛga gΛtΛgito dai aliΛ soimaasi ivueeyi dai Λgai ΛΛgi maatΛ ΛpΛ ismaicΛΛga ivueeyi.

¹² SiΛΛscadΛ gΛotosda aanΛ Artemasi siΛpΛ Tiiquico pai glaaga dai giñdivida NicopolisΛrΛ ami daivuñda iñΛlidi aanΛ toomoco. ¹³ Dai soiñaifi Seenasi ismaacΛΔΛ fiioquituldi oodami ΛΛmadu Apoolosi vΛΛsicΛΔΛ pastucΛΔΛ istuidiagi, maacaifiΛi istumaasi tagito Λgai dai apiaiimΛdagi vai maiviΛΛgacana tomali Λmo istumaasi. ¹⁴ Vai govaavoitudadami maatΛna iscΛΛga ivuaadagi dai soicΛdagi aa siΛΛscadΛ tagitocagi Λgai vai poduucΛi arsoifiΛicagi gov-aavoitudadami.

¹⁵ VΛΛscatai ismaacΛΔΛ aanΛ giñΛΛmadu daraaja DiuuscΛΔΛ gΛviaatuldi. Dai DiuuscΛΔΛ viaatulda gΛraaduifiΛi vaavoitudadami Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidifiΛa vΛΛscatai. MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Paavora Filemón

¹ Aana arPaavora, dai aagidiña aana oodami sai Suusi Cristo arcAagacAra vuviadami mai cascada giñmaisaca. Aana lamadu Timoteo gaoojidi idi oojai aapi garaduñi Filemón aapi garsoicai garaa duñdagara. ² Dai idi oojai aravaavoitudadami vaatarA ara ismaacada galampaidi gaquiiyara dai siaa duutudai Diuusi, dai garaduñi Apia vaatarA dai garaduñi Aquipo vaatarA ismaacada garsoicai garaa duñdagara ara. ³ Aatama ipalidi isDiuusi garooga lamadu qartaanaanadamiga Suusi Cristo caagacara gannaijadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

⁴⁻⁵ Mai aana isalia caaga vaavoitudai aapi dai oigadai Suusi Cristo dai oigadai aapi vaasi avaaavoitudadami ara cascada alia baigiñalidi aana Diuusicada daanaitai sai gasoicaiña. ⁶ Daanai aana Diuusi sai soicaiña agai ismaacada vaavoitu Suusi Cristo aidasi aapi aagidi Diuusi ñiooquida. Daanai aana Diuusi sai soicaiña agai iscaaga maatana vaasi istumaasi caagaducami ismaacada Suusi Cristo ivueeyi vaasi vaavoitudadami vaatarA. ⁷ Mai aana isaapi Filemón alia oigadai avaaavoitudadami vai poduucai ganiibastacan tada agai dai poduucai baigiñaliatudai aapima.

⁸⁻¹² Vaasi imaasicada aana ñiooquiagi gapiooñigabaru Onésimo vaatarA. Tomasi alia oigadai aana goovai vaascara movi angootosdi pai caaga miaadagida. Aana arootosada Suusi Cristo cascada viaa aana saalicami isgataañiagi aapi pasai caaga miaadagidana Onésimo dai aapi saalicada gaagagai pasivuaadagi istumaasi gaaagida aana. Damos aliassi garoigadai aatama cascada maitataanaai aana dai baiyoma gadaanai pasai caaga miaadagidana Onésimo. Aana Paavora casi arcalimudada dai apiagaagidiña sai Suusi Cristo arcAagacara vuviadami cascada maisapi aana. Aaquioma Onésimo maicaga gasoicaiña dai sivi gia arsoiñi goovai aapi gavaatarA dai aana giñvaatarA. Onésimo giñdiviji tami maisacarara dai aidasi aana aagidi isSuusi Cristo arcAagacara vuviadami goovai vaavoitu dai cascada giñmara gaducami goovai. ¹³ Alia baigiñaldamudai aana istanasi viimudai goOnésimo dai giñsoicadamudai tami maisacaruana poduucai isduucai giñsoicadamudai aapi istanai daacamudai. ¹⁴ Damos aana maitipalidi isviiagi goovai maiquiaa giñmaacacai aapi oigaragai isviaa aana cascada baiyoma gaootosdi aana. Damos sivi aapi istutuidi isgiñootosdagi pasipaliadagi maisiu guvucadagaicada. ¹⁵ GoOnésimo vaasaqui ii gaquiiyaiñdara maitaaagidacai. Damos sivi apamu galamadu daacamu goovai. Aana poalidi sai Diuusi poduucai idui sai vaavoitudadana goovai dai sivi tomastuigaco galamadu daacamu ¹⁶ maisiu amo piooñi duucai baiyoma amo gaaduñi duucai dai alia oigadamu aapi cavaavoitudacai agai. Dai poduucai sioma arcAagagai aapi gavaatarA. Aana gia alia oigadai, damos aapi gia gaagagai isvaamioma oigadagi, maisiu tomastuma cali duucai sivi gia argaaduñi vaavoitudadami goovai.

¹⁷ Pasaapi gaaduñi duucai giñnaijadagi pai miaadagida goOnésimo ducami iñsiraanacagi. ¹⁸ Issoimaasi gaduñi goovai aidasida argapiooñiacatadai slaara isgavuutuldiada goovai aana angaa namaquidagi. ¹⁹ Aana Paavora angaoojidi giñnoovicada dai aana gia gaa namaquidamu. Aana galmaatatuli isSuusi Cristo arcAagacara garvuviadami patai poduucai caagacara vuusai aapi goovai aramo istumaasi ismaacada tomali amo imidagai maitistutuidi aapi isgiñaa namaquidagi. ²⁰ Saalicada giñaduñi aana ipalidi isgiñsoiña aapi giñootosdacai Onésimo. Aatama argaraadunuma vaavoitudadami cascada. Iduuñi aapi istumaasi gaaagidi aana sipoduucai baigiñaliadamu aana.

²¹ Aana maata isgiñagida agai aapi cascada gaoojidi. Dai maata aana isvaamioma iduñia agai aapi maisiu mosacaasi istumaasi gaaagidi aana. ²² Dai baigi duuca siaaco giñuulifiña aana. Aapima daanai Diuusi ansai vuusaiña aana tabiaadara dai aana poalidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isvusia aana tabiaadara.

²³ Diuuscada gaviaatuldi giñaduñi Epaafarasi ismaacada giñlamadu maisapi gaaagiditai ara isSuusi Cristo arcAagacara garvuviadami. ²⁴ Dai Diuuscada gaviaatuldi ara Marcusi, dai Aristarco, dai Deemasi, dai Ruucasi ismaacada giñsoicai aa duñdagara.

²⁵ Vai qartaanaanadamiga Suusi Cristo caagacara gannaidiña.

Mosacaasi.

Idi oojai ʾrJudidíu vaavoitudadami vʾʾtarʾ

¹ ʾʾʾquoma Diuusi ʾniooquidíña gʾraaduñícaru naana duucaí dai muiyoco. Diuusi ootosi ʾniooqui gʾraaduñícaru gʾñíñiooquituldiadamigacʾʾʾ. ² Dʾʾmos diviacai ʾCristo Diuusi marada tʾvaagíañíʾrʾʾ ʾgai gʾraagidi vaamioma istumaasi Diuusi ipʾlidi ismaatʾca aatʾʾʾ. Diuusi ʾʾʾmadu ʾCristo idui oidigi, dai Diuusi maa Cristo vʾʾsi istumaasi oidaga. ³ Diuusi marada sʾʾʾlicʾʾ ʾʾʾ tuiga. ʾgai tomali ʾmo imidagai maisoimaasi ivueeyi daidʾ ʾgai ʾpan ducami gʾʾooga. Aatʾʾʾ ʾʾʾga istutuidi ismaatʾcagi istuiga Diuusi maatʾcatai isducatai oidacatai dai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo. ʾgai nuucada vʾʾsi istumaasi oidaga. ʾgai vaamioma viaa guvucadagai istomasioora dai vaamioma taanʾi. Aidʾsi muu Suusi Cristo curusiaba oigʾʾi ʾgai garsoimaascamiga sai poduucai camaigʾpiʾr vʾʾʾʾcana aatʾʾʾ dai gotora ii ʾgai tʾvaagiamu dai daja Diuusi sʾʾʾʾisia padʾʾʾ.

⁴ Dai Diuusi maa ʾgai ʾmo sʾʾʾlicami vaamioma namʾacami isDiuusi tʾtʾʾaʾñícaruda sʾʾʾʾlicamigada. ⁵ Diuusi tomali ʾmo imidagai maipotʾʾʾdai tomali ʾmoco gʾʾʾaʾñícaru: Aapi ʾpʾrʾgíñímarʾ. Sivi gʾʾmaa aana ʾmo sʾʾʾlicami.

Dʾʾmos Diuusi gia potʾʾʾdai gʾʾmarʾ.

Tomali ʾmo imidagai maiaagidi Diuusi tomali ʾmoco gʾʾʾaʾñícaru saidʾ ʾroogada.

⁶ Dai sʾʾʾscada Diuusi ʾpamu ootosagi gʾmarʾ tami oidigi daama saidʾ ʾrʾtʾaanʾdamigadʾcana oodami dai potʾʾʾdamu ʾgai vʾʾsi gʾʾʾtʾʾaʾñícaru: Sai siaa duutudaiña marada.

⁷ Dai Diuusi aagai gʾʾʾtʾʾaʾñícaru dai pocaiti:

Aana idui gíñíʾtʾʾaʾñícaru dai ʾgai ʾvʾʾli gʾʾnducami dai otoma ivueeyi ʾgai istumaasi tʾaanʾi aana.

Ascaiti Diuusi. ⁸ Dai Diuusi potʾʾʾdai gʾʾmarʾ:

Aapi ʾrDiuusi dai tomastuigaco viaacamu aapi gʾʾsʾʾʾlicamiga.

Dai vʾʾʾscara ivueeyi aapi istumaasi ʾrʾsʾʾʾlicami.

⁹ Aapi oojoidi istumaasi ʾrʾsʾʾʾlicami dai sʾʾʾlicʾʾ maioojoidi istumaasi maitʾrʾsʾʾʾlicami.

Cascʾʾʾ vaamioma baigʾʾʾliatu aana aapi siaa.

Astʾʾʾdai Diuusi. ¹⁰ Dai potʾʾʾdai ʾʾʾpʾ gʾmarʾ:

Aapi ʾpʾrʾgʾʾ tʾaanʾdami dai aapi idui oidigi dai tʾvaagi.

¹¹ Oidigi dai tʾvaagi ugítimu dʾmos aapi tomastuigaco oidacamu.

Oidigi dai tʾvaagi cʾcʾʾʾliocoimu ʾpan duucaí yuucusi.

¹² Dai aapi gajiaadʾrʾʾ viaamu ʾcʾcʾʾʾliocoidadʾ dai aa uutudui iduuñímu.

Dʾmos aapi tomastuigaco momaascamu dai tomastuigaco oidacamu.

Astʾʾʾdai Diuusi. ¹³ Diuusi potʾʾʾdai gʾmarʾ:

Daacañi gíñíʾʾʾʾisia padʾʾʾ, asta sʾʾʾscada aana voopoidagi sʾʾʾʾlicamigada vʾʾsi gʾʾntʾʾaanʾdamiga ʾgai ismaacʾʾʾ gʾvuidʾrʾʾ vʾʾʾʾca.

Dai ʾʾgi aapi gʾʾʾaanʾda ʾgai.

Astʾʾʾdai Diuusi. Dai Diuusi tomali ʾmo imidagai maipodu aagidi tomali ʾmoco gʾʾʾtʾʾaʾñícaru. ¹⁴ Vʾʾsi Diuusi tʾtʾʾaʾñícaruda iibʾdaga ʾgai daidʾ ivueeyi vʾʾsi istumaasi Diuusi tʾaanʾi. Diuusi ootasai gʾʾʾtʾʾaʾñícaru sai soicaiña ismaacʾʾʾ Diuusi ʾʾʾgacʾrʾʾ vuvaida ʾgai.

2

¹ Cascʾʾʾ aliasi gʾʾagai iscʾʾga ʾʾgíditai caʾcagi Diuusi ʾniooquidʾ dai poduucai maiga-jaadʾʾʾ viaagi Diuusi mamaatʾʾtuldiaragada. ² ʾñiooqui ismaacʾʾʾ ootoi Diuusi ʾʾʾquoma gʾʾtʾʾaʾñícarucʾʾʾ ʾrvaavoi dai ismaacʾʾʾ soimaasi ivuaadana dai maíʾʾgi ʾñiooqui Diuusi soimaasi taatatuñi. Diuusi idui ʾgaicʾʾʾ istumaasi ʾrʾsʾʾʾlicami. ³ ʾʾpʾga Suusi Cristo gʾʾtʾʾaanʾdamiga aagai sai Diuusi ʾʾʾgacʾrʾʾ vuvaidi oodami dai gooquiʾrʾʾ gʾraagidi ʾgai vaa ʾniooqui aa ismaacʾʾʾ caʾ. Ismaíʾʾgíditai caʾca aatʾʾʾ ʾñiooqui ismaacʾʾʾ aagai ʾgai maitiipucamu isducatai ʾʾʾgacʾrʾʾ vuvaiquagi. ⁴ Dai Diuusi ʾʾʾpʾ gʾʾtʾʾʾagidi isʾrvaavoi istumaasi aagai Cristo ivuaadatai naana maasi gʾʾgʾrducami. Dai Diuusi Ibʾada gʾʾrmaacai guvucadagai saidʾ ivuaadana naana maasi istumaasi poduucai isduucaí Diuusi ipʾlidi.

⁵ Caaagai aatʾʾʾ sai Diuusi iduuñia ʾgai oidigi utudui dai tʾvaagi utudui dʾmos Diuusi maimaquia ʾgai sʾʾʾlicami gʾʾʾtʾʾaʾñícaru sai gʾʾʾaanʾiña oidigi utudíʾʾʾ dai tʾvaagi utudíʾʾʾ. ⁶ Davícaru ʾʾʾmo Diuusi ʾniooquituldiadamigada dai potʾʾʾdai ʾgai Diuusi:

GiñDiuusiga vΛasi oodami coiya agai dai maiviaa Λgai istuusi tΛtΛgitodagi sai aapi viaa iscΛagacΛγΛ nΛijadagi dai nuucadacagi.

⁷ Bai tΛvΛpi aapi ipali sai oodami palΛpioma gatΛaanΛiña sitΛtΛaafiñcaru.

DΛmos gooquiΛγΛ maa aapi oodami Λmo sΛallicami ismaacΛdΛ vaamioma namΛga sitomas-maascΛdΛ.

Dai Diuusi maa oodami sΛallicami sai tΛaanΛiña vΛasiaΛcatai istumaasi idui Λgai.

⁸ Poduucai oodami vaamioma gatΛaanΛi tami oidi daama sivΛasi gomaasi ismaacΛdΛ idui Diuusi.

AstΛtΛdai Davicaru. AidΛsi Diuusi maa gosΛallicami oodami poduucai oodami tΛaanΛi vΛasiaΛcatai istumaasi oidaga oidigi daama. DΛmos vΛascΛγΛ cΛlga gamaatΛ ismaisiu vΛasi istumaasi oidaga ΛΛgidi oodami. ⁹ DΛmos vΛasiaΛcatai ΛΛgidi ΛSuusi Cristo tomali cΛlga gamaatΛ isDiuusi ipali sai bai tΛvΛpi palΛpioma gatΛaanΛiña Suusi Cristo istΛtΛaafiñcaruda. Diuusi cΛlgacΛγΛ nΛidi oodami cascΛdΛ ipali Λgai sai Suusi Cristo muucuna curusiaba sai poduucai vΛascatai istutuidi iscΛagacΛγΛ vuuvaquiagi. Dai muucucai Suusi Cristo dai Λpamu duuca Diuusi maa Λmo sΛallicami vai cascΛdΛ vΛasi oodami dai Diuusi tΛtΛaafiñcaruda glaagagi issiaa duutuadagi Λgai.

¹⁰ Diuusi Λgai daidΛ idui vΛasiaΛcatai dai tΛaanΛda agai ΛΛgi Λgai. Dai aliΛsi ΛγcΛlga isDiuusi ootoi γamara oidigi daama sai Λgai soimaasi taatana dai poduucai istutuidi iscΛagacΛγΛ vuvaidiagi sioora vaavoitudagi. Dai poduucai agi ΛrbaitΛcΛaacamigadΛ vΛasi Λvaavoitudadami. Dai poduucai Diuusi vaidaquī agai muidutai oodami tΛvaagiamu vaavoitudacai Λgai Suusi Cristo. ¹¹ Suusi Cristo Λgai ismaacΛdΛ Λco vuvaidi vaavoitudadami daidΛ Suusi Λmadu Λco vuvaidadΛ Λmo oogacami. CascΛdΛ Suusi Cristo maisiaa Λrai isgΛaaduñi aagadagi vaavoitudadami. ¹² CascΛdΛ pocaiti Λgai Diuusi ñiooquidΛγΛ: Aagidamu aanΛ giñaaduñi sai aliΛ cΛl tuiga Diuusi γarooga,

dai Λmapai nΛddamu aatΛmΛ Diuusi nΛidadΛ siaa duutudaitai Diuusi.

Ascaiti Suusi Cristo. ¹³ Dai pocaiti ΛΛpΛ Diuusi ñiooquidΛγΛ:

AanΛ cΛl vaavoitudai sai Diuusi giñooaga giñnuucada.

Ascaiti Suusi Cristo. Dai pocaiti ΛΛpΛ Diuusi ñiooquidΛγΛ:

Tan daja aanΛ daidΛ giñΛmadu daraaja mui aa Diuusi maamaradΛ ismaacΛdΛ cΛlgacΛγΛ vuvaida aanΛ.

Ascaiti Suusi Cristo.

¹⁴ Oodami ΛΛγΛ dai tuucuga poduucai ΛΛpΛ Suusi Cristo ΛΛγΛ dai tuucuga. Suusi muuquia agaitadai tami oidigi daama cascΛdΛ oodami duucai vuusai. AvΛnacai poduucai istui Suusi isvoopoidagi ΛDiaavora guvucadada. ΛDiaavora Λrduñida iscooyi oodami. ¹⁵ Oodami ΛΛbΛidiña muuquigami dΛmos muucucai ΛSuusi casi istutuidi issoicΛdagi oodami sai camaiΛΛbΛidiña muuquigami. ¹⁶ Λgai divia dai soiña agai Avraafiñcaru cajiudada maisiu Diuusi tΛtΛaafiñcaruda. ¹⁷ CascΛdΛ glaagaitadai isoodami duucai vuusia Λgai dai poduucai istuidiagi isΛrpapaali baitΛcΛaacami ducamicagi dai poduucai Λgai soigΛalidi oodamicΛdΛ dai cΛlga ivueeyi gΛaa duiñdaga. Λgai ivueeyi Diuusi aa duiñdada. Λgai muuquia agaitadai cascΛdΛ oodami duucai vuusai dai muucucai poduucai istutuidi Λgai isoigΛldiadagi oodami soimascamigada. ¹⁸ Dai Λgai soimaa taata daidΛ ΛDiaavora soimaasi iduiñtuldΛ Λlidadai dΛmos maitistui, cascΛdΛ Suusi istutuidi isgΛrsoicΛdagi siΛascadΛ ΛDiaavora soimaasi γΛrduiñtuldΛ lliadagi.

3

¹ CascΛdΛ tΛtΛgitodavurai aapimΛ istuiga Suusi Cristo. Λgai ΛrDiuusi ootosadΛ daidΛ Λgai ΛγγΛpaaaliga ducami ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi. DaidΛ aatΛmΛ vaavoitudai Λgai. Giñaaduñi Diuusi Λcovai γΛnvuvaitu aapimΛ masai iimΛna tΛvaagiamu. ² Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama saidΛ iduuna aa duiñdada tai Suusi cΛlga idui poduucai isduucai Moseesacaru cΛlga idui Diuusi aa duiñdada Λjudidiu saagida. ³ DΛmos Suusi vaamioma namΛga isMoseesacaru poduucai isduucai ismaacΛdΛ idui oodami vaamioma namΛga sioodami. Diuusi Λgai daidΛ idui oodami. ⁴ Oodami dai vΛasi istumaasi oidaga maiΛΛgi ΛpΛdui. Diuusi Λgai daidΛ idui. ⁵ Moseesacaru cΛlga idui Diuusi aa duiñdada Λjudidiu saagida. Dai Λgai aagai naana maasi istumaasi ΛpΛduñi agaitadai gooquiΛγΛ. Λgai mosΛrpioofiñgadΛ Diuusi. ⁶ DΛmos Suusi Cristo ΛrDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvaagiaiñdΛγΛ divia dai Λgai cΛlga nuucada Λvaavoitudadami. Dai vΛasi aatΛmΛ vaavoitudadami ΛrDiuusi maamaradΛ ΛΛpΛ isapiacΛlga vaavoitudadagi siΛasi ucami oidacagi tami oidigi daama dai baigΛrΛlidadai nΛnΛracagi istuigaco iimia ragai aatΛmΛ tΛvaagiamu.

⁷ Cascada aliasi gaaagai iscalaaga maata caacagaci aatama istumaasi oojisi Diuusi fiooquidara ismaacada aagai Diuusi Ibadala:

Issivi caaca aapimla isfioocadagi Diuusi ⁸ llaagiadavurai dai maisiu vuidara vaaataca poduucaci isduucaci idui ajudiduu oidagana siaaco soimaasi taatacatadai agai.

Ascaiti Diuusi Ibadala. ⁹ Dai pocaiti Diuusi:

Ajudiduu idui naana maasi soimaascami naida aliditai sabai soimaasi taatatuldiana aana. Tomasi naidi naana maasi gagarducami istumaasi ivuaadana aana goo coobai uumigi.

¹⁰ Cascada baamu aana loodami vui daida itatadai: “Aapimla ivueeyi llaagi istumaasi ipalidifna dai maisiu istumaasi aana ipalidi”. Antatadai aana.

¹¹ Cascada baamu aana llaagi vui daida potatadai aana llaagi sai sallacada maiiimi agai aan inlamadu siaaco istutuidi llaagi isganiibastacan tadacagi.

Ascaiti Diuusi.

¹² Gifnaaduñi ganuucadacavurai dai maisoimaasi gantatagitoda. Baiyoma gaaagai isapiavaavitadagaci Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga dai maigajaadara vipiaadagaci.

¹³ Dai vaas tasai avar ganmaacada fiooqui aipacoga maslaasi uucami oidacagaci tami oidigaci daama vai poduucaci llaagavara maitanvupuiirumadadagaci tomali amaadutai aapimla masai vuidara vaaatacana Diuusi. ¹⁴ Isapiacalaga vaavitadagaci aatama Suusi Cristo siansi uucami oidacagaci poduucaci isduucaci vaavitadafna tucamidara aidala gia sallacada araaduñala aatama Suusi Cristo.

¹⁵ Pocaiti Diuusi fiooquidara:

Issivi caaca aapimla isfioocadagi Diuusi llaagiadavurai

dai maisiu vuidara vaaataca poduucaci isduucaci idui ajudiduu oidigana siaaco soimaasi taatacatadai agai.

Ascaiti Diuusi fiooquidara. ¹⁶ Vaasi loodami ismaacada vaidacaci Moseesacaru Ejiipitu-afndara cafi Diuusi fiooquidala dai vaascara vuidara vaaatacana Diuusi. ¹⁷ Vai cascada Diuusi goo coobai uumigi baamucadadai llaagi vui. Agai soimaasi ivuaadana cascada coi oidigana.

¹⁸ Diuusi caaagiditadai llaagi sai camaiavaapaqui agaitadai Canaanara. Agai maiilaagidi Diuusi cascada. ¹⁹ Cal maata aatama isalagaci maivaavoiitu cascada maivaapa.

4

¹ Dai sivi Diuusi garaagidi sai aatama larla istutuidi isiimiagi malaca siaaco daja llaagi dai lamadu oidacana dai aatama aliasi gaaagai isganuucadacagaci iscalaaga vaavitadadagaci Diuusi dai poduucaci sallacada iimiagi Diuusi lamadu. ² Aatama larla cafi lloooqui calagaducami poduucaci isduucaci cafi ajudiduu lloooqui calagaducami isDiuusi calagacara garvuvaida alidi damos llaagi moscala fiooqui dai maiilaagi cascada maiaayi Canaanara siaaco istutuiditadai llaagi isoidacagaci. ³ Damos aatama ismaacada cavaavoiitu Diuusi iimia ragaci lavaagiamu siaaco ganiibastacan tadacamuni aatama tomastuigaco. Damos pocaiti Diuusi aagaitai ajudiduu ismaacada maiaayi Canaanara maiilaagidacaci Diuusi:

Alila baamu aana llaagi vui maitiflaagidacaci llaagi.

Cascada aagidi aana sai tomali lloooqui imidagaci maiganiibastacan tadaca agai llaagi lavaagiara aana inlamadu.

Ascaiti Diuusi.

Agai calaga istuidimudai isiimiagi lavaagiamu isalagidamudai llaagi Diuusi. Diuusi lavaagiara daacatai naana vaavitadadami sai iimana dai lamadu daraajana. Agai modaja ibastai aidasi abiaadara idui oidigaci. ⁴ Cal maata aatama istavaagiara daja ibastai Diuusi. Diuusi fiooquidala pocaiti sai naadami tasaicada naato Diuusi oidigaci:

Dai cuvaracami tasaicada camaitistuma dui, mosgalbasi.

Ascaiti Diuusi fiooquidala. ⁵ Dai Diuusi fiooquidara pocaiti larla:

Ismaacada maitiflaagiada maiiimia agai lavaagiamu aana inlamadu tomali maiganiibastacan tadaca agai.

Ascaiti Diuusi. ⁶ Dai muidutai vaavitada agai quiaa dai iimia agai lavaagiamu siaaco ganiibastacan tadacamuni. Damos llaagi ismaacada rapaga cal sai Diuusi calagacara vuvaidi oodami maiilaagi, cascada maiiji lavaagiamu. ⁷ Dai lavapicada Diuusi aagidi Davicaruni sai calagacara vuvaidi oodami poduucaci isduucaci aagidi llaagi ajudiduu llaaguioma, dai potatadai:

Issivi caaca aapimla istumaasi ganaagiadagaci aana llaagiadavurai.

Astataidai Diuusi. ⁸ Aidasi Josue vaidacaci ajudiduu Canaaniamuni llaagi ami oidatu. Damos Josue gia maitistuni isvaidaquiaagi ajudiduu lavaagiamu siaaco ganiibastacan tadacamudai llaagi cascada lavapicada Diuusi apamuni aagai sai calagacara vuvaidi oodami sai iimana lavaagiamu dai ganiibastacan tadacana. ⁹ Poduucaci calaga gamaata sai Diuusi maamarada iimia agai lavaagiamu dai ganiibastacan tadaca agai. ¹⁰ Sioofa iimiagi lavaagiamu malaca camaitaaata vuaada agai llaagi duucaci tanai. Agai gia ganiibastacan tadaca agai. Apan duucaci Diuusi aidasi idui oidigaci naadami tasaicada dai gotora mosgalbasi. ¹¹ Cascada

aliasi gaaagai iscalaaga lagiadagi aatama Diuusi dai poduucai iimiagi tavaagiamu dai malaca garribastacan tadamu aatama. Dai ismailaggiada aatama lapan duucai ljudidiu ismaacada maiaggi Diuusi poduucai siaadara iimana aatama tavaagiamu.

¹² Diuusi tomastuigaco oidaga dai istumaasi aagada agai aravueeyi, agai alia viaa guvucadagai cascada. Diuusi niooquida soicai oodami sai maatana isiarsoimaasi ivuaadami dai Diuusi niooquida soicai oodami sai calagacata oidacana. Diuusi taagida oodami vaasi istumaasi tatagitoi agai. ¹³ Diuusi maata vaasi istumaasi ivueeyi oodami dai amo imidagai Diuusi naidamu ismaacada arcalaaga ivuaadami dai ismaacada armaicalaaga ivuaadami.

¹⁴ Suusi arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaifidara. Aatama vaavoitudadami viaa amoco ismaacada papaali baitacaaacamigada gaducami. Agai arSuusi. Agai ii tavaagiamu dai Diuusi vuudara calquiva. Cascada aliasi gaaagai isapiavaavoitudada aatama Suusi. ¹⁵ Dai agai saallicada istutuidi issoigalliada aatamacada silascada lDiaavora soimaasi garduifituldia aliadagi. Tomasi soimaasi ivueeyi aatama agai vaascata soigallidi aatamacada. lDiaavora soimaasi iduifituldia aliditadai Suusi lapa cascada. Dai vaascata Suusi maisoimaasi idui tomali amo imidagai. ¹⁶ Cascada aliasi gaaagai isdaanadagi aatama Diuusi garrooga vaavoitudaitai isagai calagacata garnaidei dai garsoicai siuu duucu tagitoca aatama. Agai soigallidi aatamacada cascada. Agai tavaagiatara daja.

5

¹ Amo papaali baitacaaacamigada maiaggi gadadaasai. Diuusi agai dai dadaasai oodami saagidiaifidara vai agai daanadagi Diuusi sai oigaldiana oodami soimaascamigada. lPapaali baitacaaacamigada coodai vustaqui dai dadaasdi Diuusi sai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. ² Agai arsoimaasi ivuaadami lapa cascada istutuidi agai issoigalliada oodamicada ismaacada soimaasi ivueeyi. ³ Dai cascada viaa agai iscoodadagi vustaqui dai dadaasdiadagi Diuusi sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada lapan duucai agaa oodami.

⁴ Tomali amo papaali baitacaaacamigada maiaggi gadadaasai. Diuusi agai dai dadaasai. Poduucai isduucai dai agai Aarónicaru saida lrpapaali baitacaaacamigadacana. ⁵ Poduucai lapa Suusi Cristo maiaggi gadaí papaali baitacaaacamigada duucai. Diuusi agai dai dai. Dai Diuusi potatadai Suusi Cristo:

Aapi arArgifimara

sivi gamaa ana amo saallicami.

Astalatadai Diuusi. ⁶ Dai gooquiatara potatadai:

Aapi paali gaducami tomastuigaco

Melquisadeecaru duucai.

Ascaiti Diuusi. ⁷ Aidasi Suusi Cristo tami oidigi daama aimaraiña, daanaña agai Diuusi sai soicaiña. Dai amo imidagai asta suaacaiña dai iñacaiña daanaitai Diuusi. Dai Diuusi calaga istutuiditadai isvaidaquiagi tavaagiamu maiquiaa muucucai agai. Dai Diuusi idui istumaasi aagidiña Suusi daanaitai. Suusi vaascata iduñia aliditadai istumaasi Diuusi ipalidi cascada. ⁸ Poduucai Suusi Cristo tomasi arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaifidara vaascata maí islagiadagi Diuusi, soimaasi taatamaiña agai cascada. ⁹ Poduucai saallicada calaga istutuidi iscalagacata vuviadagi sioota lagiadagi vai poduucai oidacagi Diuusi lamadu tomastuigaco. ¹⁰ Diuusi dai Suusi Cristo saida lrpapaali baitacaaacamigada ducamicana lapan duucai Melquisadeecaru.

¹¹ Ana ipalidi isganaagidiagi mui naana maasi aagaitai gomaasi damos aapima maimaata cal cascada alia sijaiga isganmaatatuldiagi. ¹² Aapima caalquii abiaadara vaavoitu cascada casi gaaagai isgamamaatatuldiadamudai aapima. Damos aapima quiaa tagito sioota ganmamaatatuldiagi agai vaa niooqui ismaacada ganmaatatuli tucamidara. ¹³ Aapima lapan ducami aali ismaacada maiquiaa calaga maata cal dai maiquiaa calaga maata istumaasi arcalaagaducami dai istumaasi armaicalaagaducami. ¹⁴ Damos Diuusi niooquida ismaacada vaamioma sijaiga ismaat calacagi lragai vaataral ismaacada camaata istumaasi arcalaagaducami dai istumaasi armaicalaagaducami. Agai calagacata oidaga cascada.

6

¹ Aapima casi gaaagai masganmaatatuldiagi aa niooqui vaamioma sijiacami isagai ismaacada ganmamaatatuli aatama tucamidara. Aatama casi ganmaatatuli sai aliasi gaaagai isama duucai gantatagitua aapima dai camaisoimaasi ivuaadagi, dai sai gaaagai masvaavoitudagi Diuusi, ² dai sai gaaagai masganvapaconagi, dai sai gaaagai masdaama daraasa vaavoitudadami gannoonovi sai Diuusi soicaiña agai, dai sai amo imidagai duduaaca agai coidada, dai sai amo imidagai Diuusi naida agai ismaacada arcalaaga ivuaadami

dai ismaacada armaicallaga ivuaadami. Dai agai ismaacada arcaaga ivuaadami iimia agai tavaagiamu dai Diuusi lamadu daraaja agai tomastuigaco. Dai agai ismaacada armaicallaga ivuaadami iimia agai adiaavora lamadu dai lamadu daraaja agai tomastuigaco. Vlassi gomaasi camaitaagagai isganmaatatuldia aatama apamu. ³ Dai isDiuusi ipaliadagi ganmaatatuldiamu aatama ama maasi.

⁴ Ismaacada camaata Diuusi ñiooquida dai maata caa isducatai cagacara vuvacai oodami dai Diuusi lbada soicai sai tatagitoña vlassi gomaasi, ⁵ dai caa maata agai isvlassi gomaasi alia cagadu, dai naidi naana maasi gagarducami ismaacada ivueeyi vaavoitudadami Diuusi guvucadacada, ⁶ isagai gajiaadara viaagi gomaasi camaitistutiadamu isapamu ama duucai gantatagituagi. Sioora gajiaadara viaa gomaasi ducami isapamu curusiaba sisapadamudai Suusi Cristo dai parunadamudai agai vlassi oodami vuitapi. ⁷ Diuusi ñiooquida avvlassi oodami vaatar. Damos lamoco gantagito caacana dai cagacara oidacana. Dai Diuusi cagacara naidi agai. ⁸ Dai aa maitantagito caacana dai mosapiasoimaasi ivuaadana. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu agai.

⁹ Tomaasi poduucai ganoojidi aana vascara aana sallicada vaavoitudai isaapima maagajiaadara viaagi Diuusi ñiooquida. Aana povai inlidi sirvaavoi isaapima cagacara oidaga poduucai isduucai gaagai isoidacagi vlassi vaavoitudadami. ¹⁰ Diuusi vascara ivueeyi istumaasi arsaallicami cascada agai mostagitoca istumaasi ivueeyi apima soicaitai aa vaavoitudadami poduucai caga gamaata isaapima oigadai Diuusi. ¹¹ Dai aatama ipalidi isaapima apiaoigada aa vaavoitudadami silassi uucami oidacagi tami oidigi daama, dai isapiavaavoitudadagi isDiuusi ganvaidaquia agai tavaagiamu. ¹² Poduucai maijooadamu aapima ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi. Dai gaagai isapan duucai ivuaada aapima agai ismaacada caga vaavoitudaiña istumaasi Diuusi aagidi isiduñia agai. Agai maijoodaitadai nanaracatai istumaasi Diuusi aagidi isiduñia agai. Cascada caviaa agai istumaasi Diuusi aagidi sai maquia agai.

¹³⁻¹⁶ Aidasi Diuusi aagidi Avraañicaru saida iduñia agai mui naana maasi istumaasi agai vaatar, potatadai: “Sallicada iduñimu aana naana maasi istumaasi cacagaducami aapi gavataar dai sallicada muidamu gacajjudaga”. Dai potatadai ara: “Istumaasi aagai aana avvaavoi”. Diuusi maitistutuidi ispotaiyagi sai maata Diuusi, agai lagi arDiuusi cascada. Dai tiipu amai vaamioma namacami isagai. Damos Diuusi vaamioma namaga siodami cascada oodami pocaitiña sai maata Diuusi. Sillacada pocaitiadi amo oodami sai maata Diuusi camaitarsoiñi isapiaaagadagi agai vaa ñiooqui. Avraañicaru tavapi nanara sai Diuusi iduuna istumaasi aagidi maivui ñioocaitai Diuusi. Dai poduucai Diuusi maa agai istumaasi aagidi sai maquia agaitadai. ¹⁷ Diuusi pocaiti sai istumaasi aagai agai avvaavoi. Diuusi ipaliditadai sai caga maata Avraañicaru lamadu cajuudadai sai agai sallicada iduñia agai istumaasi aagidi sai iduñia agaitadai cascada. ¹⁸ Diuusi aagai sai iduñia agai amo istumaasi Avraañicaru vaatar dai pocaiti ara sai istumaasi aagai agai avvaavoi. Poduucai caa maata aatama sai sallicada iduñia agai istumaasi aagai. Agai maiyaatavoga cascada. Dai poduucai aatama ismaacada vaavoitudai sai Diuusi cagacara garvuvaidi baigalididi dai vaamioma caga vaavoitudai aatama Diuusi. ¹⁹ Dai poduucai caa maata aatama isimia ragai tavaagiamu dai Diuusi lamadu daraaja ragai malca siaaco daja asuusi. ²⁰ Dai Suusi Cristo arpaali baitaacacamigada ducami tomastuigaco Melquisedeeca duucai. Suusi Cristo muu curusiaba dai maara dai gooquara apan duaaca dai ii tavaagiamu dai Diuusi vuidara caquia sai poduucai Diuusi garoigaldiana garsoimaascamiga dai aatama istutuidi isimiagi tavaagiamu.

7

¹ Melquisedeecaru arraicatadai Saleemara. Daida agai arpaalicatadai daida ivuaadana Diuusi aa duñidada. Diuusi agai dai vaamioma taana istomasioora tavaagiara dai oidigi daama. Avraañicaru sibaco cocoda aa tataanadami dai vaamioma istui Avraañicaru dai aidasi nora agai gadavaaragamu Saleemamu dai vuñi agaitadai tai ii Melquisedeeca dai voiyara aayi dai daañimi Diuusi sai cagacara naidiña Avraañi. ² Daida Avraañi aa oi agai istumaasi voopoji agai agaa tataanadami. Melquisedeeca itaiya alidi amo rai ismaacada ivueeyi istumaasi arsaallicami. Dai agai arraicatadai Saleemara. Dai Saleema itaiya alidi maiomaliga cascada rai maiomaliacada aagaiña oodami Melquisedeeca. ³ Dai maitama siora ardadadacatadai Melquisedeeca tomali siora araduñidacatadai tomali silaquida vuusai tomali silaquida muu. Diuusi marada ismaacada tavaagiaindara divia arpaali ducami tomastuigaco. Daida tomali amaadutai maiviaacatadai Melquisedeeca sallicamigada cascada tomali amaadutai maitlagi agai

gasaalicamiga aapa. Daid Melquisedeeca arpaali tomastuigaco apan duucai Diuusi marada ismaacada tavaagiaindaga divia.

⁴ Poduucai caga gamaata isvaamioma namaacatadai Melquisedeeca siAvraaŋi. Graduŋi Avraaŋicarua aa oi Melquisedeecacaru istumaasi voopoji agai agaa taanaanadami ismaacada cocoda. ⁵ Moseesacaru saalicamigadaga pocaiti saida papaali Levicaru cajiudadā viaacatadai saalicami istaanadagi aa loodami maitaquida tomasi vaascatai arAvraaŋicarua cajiudadā. ⁶ Damos Melquisedeecacaru maitaraduufadacatadai Levicaru tai vaascatai Avraaŋicarua aa oi istumaasi voopoji agai agaa taanaanadami. Dai Diuusi aagidi Avraaŋicarua sai cajiudadā muida agaitadai dai sai Diuusi iduŋi agaitadai mui naana maasi acajiudadā vaataga. Tai vaascatai Melquisedeeca daaŋimi Diuusi sai cagacata naidiŋa Avraaŋi. ⁷ Dai vaascatai caga maata sai ismaacada vaamioma namaga acovai vuvaidi ismaacada maisi namaga. ⁸ Tami aatama judidū saagida apapaali ismaacada taanaŋi aa maitaquida oodami agai aloodami ismaacada ugiatāi damos Diuusi ŋiooquidaga aagai Melquisedeeca ducami istomastuigaco oidacamudai. ⁹⁻¹⁰ Aidasi Avraaŋicarua maa Melquisedeeca aa istumaasi vuucaticatadai, Levī amadu vaasi acajiudadā ismaacada vuvauqui agaitadai ducami isaa maaquimudai aapa gānvustuidaga. Agai arAvraaŋicarua cajiudadā cascada, tomasi aidā maiquia vuuasi Levicaru. Dai sivi arLevicaru cajiudadā arpapaali dai gataanaŋi aa maitaquida oodami.

¹¹⁻¹² Damos agai maitistui iscagacata garvuvaidagi gasaalicamigacada. Cascada Diuusi gajiaadaga viaa apapaali Levicaru cajiudadā dai ootoi Suusi Cristo saida arcagacata vuviamicana dai paali ducamicana apan duucai Melquisedeeca dai maisiu apan duucai Aarōŋi. Aarōŋi amamo paali Levicaru cajiudadā. Dai caotoscāi Diuusi amaŋi paali cascada aliāsi gaaagai ismaaquiaŋi Diuusi loodami amaŋi saalicamiga. ¹³ Suusi Cristo maitarLevicaru cajiudadā agai arJudācarua cajiudadā dai tomali amoco amaŋi Judācarua cajiudadā arpaali mosaca Suusi Cristo. ¹⁴ Caga gamaata isSuusi Cristo arJudācarua cajiudadā dai caga gamaata aapa sai Moseesacaru maimaa saalicami tomali amoco Judācarua cajiudadā saida arpaalicana.

¹⁵ Dai vaamioma caga gamaata sai Diuusi gajiaadaga viaa apapaali Levicaru cajiudadā maatacatai isSuusi Cristo divia dai paali gaducamicatadai apan duucai Melquisedeeca. ¹⁶ Moseesacaru saalicamigadā pocaiti sai mosaca Levicaru cajiudadā arpaalicana damos Suusi Cristo maitarLevicaru cajiudadā dai vaascatai paali gaducami. Agai tomastuigaco oidaga dai aliā viaa guvucadagai cascada paali gaducami. ¹⁷ Cascada pocaiti Diuusi aagitaŋi Suusi Cristo:

Aapi paali gaducami tomastuigaco,

maisiu Levicaru cajiudadā duucai baiyoma Melquisedeeca duucai.

Ascāiti Diuusi. ¹⁸⁻¹⁹ Papaali Levicaru cajiudadā saalicamigadā ismaacada maa Moseesacaru maitarsoi iscagacata vuvauquia aatama tomali maitarsoi iscagacata oidacagi cascada Diuusi gajiaadaga viaa Moseesacaru saalicamigadā daida garmaa amaŋi saalicami vaamioma cagagaducami ismaacada garsoicāi issalicada siaa duutuada aatama Diuusi.

²⁰⁻²¹ Apapaali Levicaru cajiudadā viaacatadai saalicamigadā gānaaduŋicarua. loodami taagida saalicamigadā agai. Damos Diuusi dai Suusi Cristo sai paali ducamicana dai pocaiti Diuusi ŋiooquidagaŋi sai Diuusi potatadai Suusi Cristo:

Caa maata anaŋi isarvaavoi isaapi paali gaducami tomastuigaco,

maisiu Levicaru cajiudadā duucai baiyoma Melquisedeeca duucai.

Astāladai Diuusi. Dai Diuusi maiyaatagāi. ²² Cascada gamaata sai vaamioma cagadu utuducada saalicami. Suusi Cristo pocaiti saida asalicami utuducada saalicada cagadu dai agai arDiuusi ŋiooquituldiamigada. ²³ Apapaali Levicaru cajiudadā muiducatadai. Cooyiŋa amoco dai aa vuudana saalicamigada. ²⁴ Damos Suusi Cristo tomastuigaco oidaga cascada maitaagi agai amaŋi gasaalicamiga. ²⁵ Cascada istutuidi iscagacata vuvaidagi vaascatai ismaacada vaavoitudai isiimi agai Diuusi amadu dai tomastuigaco oidacagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. Agai tomastuigaco oidaga cascada, dai daanaŋi Diuusi sai soicāiŋa vaasi vaavoitudadami.

²⁶ Poduucai tudu Suusi arpapaali baitacacacamigadā ismaacada tagitocatadai aatama. Agai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi, vaascata ivueeyi mosacaasi istumaasi arcagadu, dai Diuusi vaidacai tavaagiamu vai agai vaamioma taanaŋi sivaasi Diuusi taanaŋicaruda. ²⁷ Apapaali baitaguucacamigadā Levicaru cajiudadā agai viaa iscoodadagi vustaqui dai dadasdiadagi Diuusi. Agai povueeyi sai Diuusi oigaldiana soimaascamigadā agai apaga dai gotora oodami soimaascamigada. Damos Suusi Cristo maipān duucai ivueeyi agai. Suusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada maiviacatadai iscoodadagi vustaqui sai Diuusi oigaldiana. Tomali maiviacatadai vustaqui loodami vaatarā sai Diuusi oigaldiana soimaascamigadā baiyoma agai gamuaatu curusiaba vaasi oodami vaatarā. Agai Diuusi dasdiaradā ducami. Mosamo imidagai podui

Suusi Cristo. Daidla Apapaali baitaguucacamigadla Levicaru cajiudadla ivuaadatai glaa duiñdagai vaas tasai. ²⁸ Moseesacaru samicamigadlaga aagai siorea viaa isarpapaalicagi damos vaasi arsoimaasi ivuaadami. Damos gotora Diuusi dai gamara Suusi Cristo papaali baitacaacamigadla duuca dai potatadai: “Caa maata aana isaapi arpaali ducami tomastugaco”, astatadai Diuusi. Dai Suusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi.

8

¹ Vaasi gomaasicadla calaga gamaata isSuusi Cristo vaamioma namaga isApapaali baitaguucacamigadla Levicaru cajiudadla. Dai Suusi Cristo tavaagiagla daja sallasia padala Diuusi. ² Maaaca tavaagiagla siaaco daja Diuusi Suusi Cristo agai daidla argarpaaliga. Agai ivueeyi aa duiñdala papaali baitaguucacamigadla. ³ Apapaali baitaguucacamigadla gadadaasai sai coodaiña vustaqui dai dadasdiña Diuusi. Dai dadasdiña arpa istumaasi vuaapaña oodami. Cascadla gamaata isSuusi Cristo viaacatadai isdasdagi amo istumaasi Diuusi. ⁴ IsSuusi Cristo tami oidigi daama oidacamudai tomali maitarpaalicamudai agai. Quiaa oidaga papaali tami oidi daama cascadla. Apapaali coodai vustaqui dai dadasdi Diuusi poduucai iduucai aagai Moseesacaru samicamigadlaga ismaacadla maa Diuusi Moseesacaru. ⁵ Dai istumaasi ivueeyi Apapaali tami oidi daama arpa maasi istumaasi ivueeyi Suusi Cristo tavaagiagla. Gomaasi calaga gamaata. Aidasi Moseesacaru iduñia agaitadai licuusi vaaqui Diuusi potatadai: “Caaagai giduñi goicuus vaaqui arpa maasi agai ismaacadla galagi aana giidiana”, astatadai Diuusi. ⁶ Damos vaamioma namaga garpaaliga. Agai tavaagiagla ivueeyi glaa duiñdaga cascadla. Vai agaa papaali tami oidi daama ivueeyi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadlaga. Dai vaamioma calagadu Suusi Cristo samicamigadla isMoseesacaru samicamigadla. Suusi Cristo agai dai soicai oodami sai Diuusi oigaldiana soimaascamigadla dai calagacarla oidacagi cascadla vaamioma calagadu Suusi Cristo samicamigadla.

⁷ Aoodami maitisti iscalagacarla vuvaquiagi Moseesacaru samicamigadlaca cascada Diuusi gajiaadlaga viaa Moseesacaru samicamigadla daidla maa oodami amo ñiooqui utudui. ⁸ Daidla ajudidíu maiलगिदि Moseesacaru samicamigadla cascada Diuusi ñiooquidlaga pocaiti aagaitai ajudidíu:

Amo imidagai ootodamu aana ajudidíu amo samicami utudui.

⁹ Asamicami maipaa maascamu agai ismaacadla ootosi aana aaduñlacardu,

Aidasi cavuvidia iñagaitadai aana agai Ejiipituañdara.

Damos agai maiलगि asamicami.

Cascadla gajiaadlaga viaa aana agai.

Ascaiti Diuusi.

¹⁰ Dai vaascarla amo imidagai ootodamu aana ajudidíu asamicami utudui dai poduucai araduñimu:

Aliasi calaga mamaataltudiamu aana agai giñsamicamiga sigai samicadla maata calacamu daiलगिadamu.

Poduucai aana arDiuusigadlacamu dai agai argiñmaamaracamu.

¹¹ Vaascatai giñmaataca agai aaliducami dai gagarducami cascada tomali amaadutai maiviaacamu: isaagiadagi aa istuiga aana.

¹² Dai aana oigaldiadamu soimaascamigadla.

Dai tomali amo imidagai maitatagitodamu aana asoimaascamigadla ismaacadla idui agai.

Ascaiti Diuusi. ¹³ Podu caiti Diuusi aagaitai goutudui samicami dai poduucai maifamaacatu goallquidla samicami.

9

¹ Aidasi Diuusi maa Moseesacaru arpagadadla samicami, Diuusi aagidi Moseesacaru saida iduuna amo icuusi vaaqui dai ami siaa duutudaiña Diuusi. Dai agidi isducatai siaa duutuada agai. ² Licuusi vaaqui viaacatadai gooca tuutucavi dai maicuparaga. Mosquitaagiña vala gooca tuutucavi saigiacatadai amo icuusi arpaan lasi covocami amo sueeyi. Atuucavi ismaacadla quidiganioma calaacatadai mo araana calaacatadai amo vaiñomi siaaco gatutusaiña cuvaracami vela, dai amo meesa vai daama darsaiña arpaali arpaana Diuusi daasdarada. ³⁻⁴ Dai tuucavioma licuusi goquirdadla abagi calaacatadai agamai tuucavi ismaacadla vaamioma namaga sigan tuucavi. Dai ami gia alia amojoco vapacaiña papaali baitacaacamigadla vaasi uumigi. Dai ami araana calaacatadai amo altar siaaco gamamaidiña acubimidali, altar oorocadla duñiisicatadai. Dai ami daacatadai arpa acajofi ismaacadla viaacatadai lojoodai ismaacadlaga ooja Diuusi

gamasai gacada gasalicamiga, dai amo ali aayi oorocada duuñisicami ismaacada viaacata dai amaná, dai Aaróñi uuchada ismaaca iipoi. Acajoñi argoma oorocata dai quidigamadaga. ⁵ Daidá acajoñi daama guucacata dai gooca querubiñiñi oorocada duuñisicami dai salicada dadadacatada. Dai taranacata dai gnaana acajoñi daama vai ami vausidiña apapaali baitacaacamigada cañiñu aradacada sai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. Damos maitistuidi aaná isvaamioma ganaagiagi goaasi.

⁶ Poduucai idui Moseesacaru isducatai Diuusi ipali. Daidá apapaali vaasi tasai vapaacaiña atuucavi quidiganioma caacada dai ami ivuaadana Diuusi aa duiñdada. ⁷ Dai tuucavioma mosaca apapaali baitacaacamigada vapaacaiña mosalia amojoco vaasi uunigi. Dai ami vausidiña cañiñu aradacada sai Diuusi oigaldiana agai soimaascamigada ammadu oodami sai maascamigada. ⁸ Gomaasicada garmamaaatuldi Diuusi Ibada saida atuucavi quidiganioma caacada ivuaadana apapaali Diuusi aa duiñdada damos tuucavioma mosaca apapaali baitacaacamigada vapaacaiña quiaa namacatai gollquida salicami. ⁹ Vaasi istumaasi ivuaadana apapaali ammadu abaitacaacamigada an ducami istumaasi idui Suusi Cristo diviacai tami oidi daama. Damos vaasi agaicada ismaacada ivuaadana apapaali icuusi vaaquira maitistui issoiñagi oodami sai ganiibastacan tadacana. ¹⁰ Oodami maacaiñi apapaali naana maasi cuaadagai sai agai dadasdiña Diuusi dai viaacana agai salicami istumaasi calagadu iscuadagai dai istumaasi calagadu isyadagai dai isducatai vapanadagai gannoonovi dai ganyuucusi. Dai vaasi gosalicami viaacata dai oodami islagiadagai asta aidá uucami sidivia Suusi Cristo dai maa Diuusi salicami utudui.

¹¹ Dai sivi Suusi Cristo papaali baitacaacamigada ducami. Dai agai calagacaga garnañi. Dai aidási camuu Suusi Cristo tai aasi arada gooquira ii agai lavaagiamu dai vuidaga caquiava Diuusi sai poduucai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. Dai poduucai gamaata sai siaaco ivueeyi Suusi Cristo gaa duiñdaga vaamioma calagadu ismaaca siaaco ivuaadana apapaali baitacaacamigada gaa duiñdaga. ¹² Suusi Cristo maibacai vustaaqui arada an duucai apapaali baitacaacamigada. Lagi Suusi Cristo aasi galaga cascada. Dai mosamo imidagai podui dai ii lavaagiamu. Dai poduucai isduucai Suusi Cristo casistuidi vaasi oodami iscalagacaga vuvacuigi dai tomastuigaco oidacagi Diuusi ammadu. ¹³ Silascada ajudidiu taatagi amo muuquieda silapa siaaco yaasapi coidada maiviaacana oigaragai agai issiaa duutuadagai Diuusi asta silascada ganvausi agai sivatu dai tuuru aradacada dai vaacasi baabieda maataigadacada lagi poduucai ganviidacata dai agai. Capovuaadatai agai cavuañicam vii duucami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai casistutuidiña isapamu siaa duutuada Diuusi. ¹⁴ Suusi Cristo aasi arada muucucai curusiaba Diuusi Ibada guvucadacada gomaasi gadaasdaraga Diuusi vaatara. Tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi Suusi Cristo cascada sioora vaavoitudai agai vaamioma calaga istutuidi isganiibastacan tadacagi oigaldacai Diuusi soimaascamigada dai poduucai viaacana oigaragai issiaa duutuadagai Diuusi daidá ivuaadagai istumaasi Diuusi ipali. Diuusi tomastuigaco oidaga.

¹⁵ Poduucai Suusi Cristo agai dai daanai Diuusi aatama garvaatara ootocai Diuusi salicami utudui agaicada. Dai poduucai vascatai ismaacada vapaidi Diuusi istutuidi isiimiagi Diuusi ammadu dai viaacamu vaasi istumaasi ismaacada aagai Diuusi sai maquia agai vaavoitudadami. Suusi Cristo muu sai calagacaga vuvacana avapaidada ismaacada soimaasi ivuaadana maiquiaa diviacai Suusi Cristo tomasi cacoi agai, dai aidá quiaa namaacana Moseesacaru salicamigada. ¹⁶⁻¹⁷ Silascada amo oodami iduiñagi amo ojaji siaaco aagai sioora vaataraca agai vustuidada silascada muuquia agai damos tomali amaadutai maitistutuidi isbiyagi tomali amo istumaasi asta silascada muuquiagi ismaacada idui loojai. ¹⁸ Poduucai arda aidási Diuusi maa Moseesacaru gasalicamiga maifamaacana gosalicami asta silascada Moseesa coi vustaaqui. ¹⁹ Aidasi Moseesacaru caagidi oodami vaasi salicami ismaacada maa Diuusi amaasi bai agai voopoi valagicami dai amo uusi isopo tagiducami maamarada dai vadaitu vustaaqui aradacada ammadu suudagai dai vausi aliviru ismaacada ojjisicatada salicami dai vaasi oodami vausi agai arda. ²⁰ Amaasi potatada: “Idi araicada canamaaacamu idi salicami ismaacada giñmaa Diuusi aapima ganvaatara”, astatada Moseesacaru. ²¹ Daidá Moseesacaru vausi arda icuusi vaaqui ammada vaasi istumaasicada siaa duutudaiña agai Diuusi. ²² Moseesacaru salicamigadaga pocaiti sai baitoma vaasi istumaasi gaaagi isvausidicagi vustaaqui aradacada dai poduucai istutidagai iscada ivuaadagai Diuusi aa duiñdada. Diuusi maiogaldiña tomali amaadutai soimaascamigada asta silascada coodaiña vustaaqui vai baajaiña arada. Dai sivi Suusi Cristo aasi arada muucucai dai poduucai Diuusi oigaldi oodami soimaascamigada.

²³ Poduucai g_{la}agaitadai isbai vuaada _{agai} istuc_{ad}l ivuaada Diuusi aa duĩndad_l poduuc_{ai} isduuc_{ai} Diuusi aagai Moseesacaru dai ali_{asi} g_{aa}agai _{lap_l} isiduĩ agaitadai _{amo} istumaasi vaamioma nam_{la}acami sicoodai vustaqui vai poduuc_{ai} oig_{aldic}agi oodami soimaascamigada dai _{agai} iimiagi t_{va}agiamu dai siaa duutuada _{agai} Diuusi t_{va}agiara. Istumaasi iduĩ Suusi Cristo vaamioma nam_{la}ga sistumaasi ivuaadana _{ajudidũ} coodaitai vustaqui. ²⁴ Suusi Cristo maivapacaiña aiicuusi vaaquiara aiicuaad_l iduĩ oodami _{agai} t_{va}agiara vaa dai vuidara caquiva Diuusi dai daana_i Diuusi aatama garv_{la}atar_l. _{Ajudidũ} coodaiña vustaqui aiicuusi vaaquiara dai b_{la}la_iña _{larad_l} dai _{agaicad_l} vausidiña tucavi siaaco ivuaadana Diuusi aa duĩndad_l sai poduuc_{ai} Diuusi oig_{aldiana} oodami poduuc_{ai} isduuc_{ai} Suusi Cristo gamuaatu dai _{lagi} _{agai} ii t_{va}agiamu dai ma_{la}ca ivueeyi Diuusi aa duĩndad_l sai poduuc_{ai} Diuusi oig_{aldiana} oodami. ²⁵ _{Ajudidũ} papaali baitacaacamigada vapacaiña ali _{amo}joco v_{la}si uumigi _{atuucavi} tuucavioma caacada_{ra} dai b_{la}catiana vustaqui _{larad_l} _{amos} _{la}Suusi Cristo mosalia _{amo} imidagai muu maisiu muiyoco. ²⁶ _{Damos} aidasi divia Suusi Cristo ugidagai Moseesacaru s_{allic}amigada. Dai Suusi Cristo muu tai aasi _{larad_l} _{mos} _{amo} imidagai sai poduuc_{ai} Diuusi oig_{aldiana} oodami soimaascamigada. ²⁷ Oodami ali _{amo}joco cooyi dai gooquiara Diuusi n_{lid}amu ismaacada _{ar}ca_{la}ga ivuaadami dai ismaacada _{ar}maic_{la}ga ivuaadami. ²⁸ Poduuc_{ai} _{lagi} Suusi Cristo ali _{amo} imidagai muu tai aasi _{larad_l} sai poduuc_{ai} Diuusi oig_{aldiana} oodami soimaascamigada. Dai gooquiara _{apa}amu divia _{agai} Suusi Cristo dai vaidaquia _{agai} v_{la}scatai ismaacada n_{la}ra vaavoitudaitai.

10

¹ V_{la}si istumaasi ivuaadana _{ajudidũ} aiicuusi vaaquiara _{agai} povuaadana sai maatana oodami tomasi pal_{la}pi istumaasi iduĩña agaitadai Suusi Cristo diviacai tami oidi daama. Ismaacada v_{la}si uumigi maacaiña vustaqui _{lapapaali} sai coodaiña dai poduuc_{ai} siaa duutudai Diuusi maic_{la}gacara vuvac_i gomaasicada. ² Isgomaasicada istutiadamudai _{lo}odami isca_{la}gacara vuvac_igi aid_l gia ali_{amo} imidagai vuaapamudai _{agai} vustaqui dai cascada caoig_{aldic}amudai _{agai} soimaascamigada dai camaisoig_{an}liadamudai soimaasi ivuaadatai. ³ _{Damos} baiyoma coodaitai vustaqui v_{la}si uumigi g_{ant}atagitoina issoimaasi ivuaadana. ⁴ Vustaqui _{larad_l} _{ca}da maitomastuigaco oig_{aldiana} oodami soimaascamigada.

⁵⁻⁶ Cascada aidasi Suusi Cristo divia tami oidi daama pot_{at}adai _{agai} Diuusi g_{lo}oga: Aapi maitipalidi isoodami moscodadagi vustaqui dai gadadasdiagi naana maasi. Baiyoma aapi ipalidi saida oodami _{ama} duuc_{ai} g_{ant}atagitona dai camaisoimaasi ivuaadana dai g_{la}agidiña.

Cascada giñootoi aapi tami oidi daama ansai oodami duuc_{ai} vuusaiña aana dai muucuna dai poduuc_{ai} aapi oig_{ald}i oodami soimaascamigada.

⁷ Tami daja aana daida iduĩña iñ_{aga}i aana istumaasi aapi ipalidi. Aana iduĩña iñ_{aga}i v_{la}si istumaasi oojisi g_{añio}quiara giñ_{aa}gaitai aana. Astatadai Suusi Cristo. ⁸ Moseesacaru s_{allic}amigada_{ra} pocaiti sai ali_{asi} g_{aa}agai iscodada vustaqui dai dadasdiagi Diuusi naana maasi dai v_{la}scara pot_{at}adai Suusi Cristo g_{lo}oga: “Aapi giñ_{oo}ga maitipalidi gomaasi”, astatadai. ⁹ Dai Suusi Cristo pocaiti _{lap_l} saida iduĩña _{agai} istumaasi Diuusi ipalidi. Aidasi pocaiti _{agai} poduuc_{ai} g_{ajia}adara viaa Moseesacaru s_{allic}amigada dai pocaiti sai _{agai} s_{allic}amigada _{agai} dai nam_{la}ga. ¹⁰ Suusi Cristo muu curusiaba _{amo} imidaga sai poduuc_{ai} ca_{la}gacara vuvacana oodami. Suusi Cristo podui iduĩña aliditai istumaasi Diuusi ipalidi. Cascada Diuusi g_{ar}oigaldi dai _{acovai} garvuvaitu _{lasai} aatama siaa duutudaiña.

¹¹ V_{la}si _{lapapaali} judidũ ivueeyi g_{ana}a duĩndaga v_{la}si tasai dai mui imidagai coodai vustaqui tomasi vustaquicada maitomastuigaco oig_{aldiana} oodami soimaascamigada.

¹² _{Damos} Suusi Cristo camuucacai dai aasi _{larad_l} sai poduuc_{ai} Diuusi tomastuigaco oig_{aldiana} oodami soimaascamigada ii t_{va}agiamu dai Diuusi vuitapi caquiva dai gooquiara s_{allic}isia padara Diuusi daiva. ¹³ Dai movasi n_{la}laraca _{agai} Suusi asta siaacada Diuusi voopoidagi s_{allic}amigada v_{la}si t_{at}aanadamigada _{agai} ismaacada vuidara v_{la}taca _{la}Suusi dai _{lagi} _{agai} gataaanada _{agai}. ¹⁴ Iduuc_{ai} Suusi Cristo v_{la}si gomaasi poduuc_{ai} ca_{la} tutiatu _{agai} ismaacada Diuusi _{acovai} vuvaitu dai Diuusi tomastuigaco ca_{la}gacara n_{lidi} _{agai} ducami istomali _{amo} imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ¹⁵ Dai Diuusi Ibada _{ar}n_{la}jadami v_{la}si istumaasi iduĩ Suusi Cristo daida icaiti Diuusi Ibada:

¹⁶ _{amo} imidagai ootodamu aana _{ajudidũ} _{amo} s_{allic}ami utudui dai poduuc_{ai} _{ar}duuñimu. Aliasi ca_{la}ga mamaat_{at}uldiamu aana _{agai} giñ_{sa}llicamiga si_{aga}i s_{allic}ada maat_l ca_{la}camu dai _{lagi}adamu.

Asc_{aiti} Diuusi Ibada. ¹⁷ Dai gooquiara icaiti: Tomali _{amo} imidagai mait_{at}agitodamu aana _{aso}imaascamigada ismaacada iduĩ _{agai}.

Ascaiti Diuusi Ibaada. ¹⁸ Caoigaldicatai asoimaascamigada lujudidu camaigaaagai isapiacoodadagi vustaqui soimaasi ivuaadatai.

¹⁹ Cascada gifaaduñi casistutuidi aatama isdaanadagi Diuusi maisiaa laraitai, vaavoitudaitai isSuusi Cristo muu curusiaba dai aasi larada vai Diuusi garoigaldi garsoimaascamiga daida agai garmaa asalicami utudui. ²⁰ Dai duaaca Suusi Cristo dai lavaagilara daja dai cascada istutuidi aatama isdaanadagi Diuusi sai garsoicaiña. ²¹ Suusi Cristo arpapaali baitacaaacamigada ducami tavaagilara. Dai agai alia viaa guvucadagai. ²² Cascada aliasi gaaagai issiaa duutuadagi Diuusi calaga vaavoitudaitai. Diuusi casi garoigali garsoimaascamiga cascada garribastacan tada aatama sivi. Dai cavapacoñi aatama. ²³ Dai aatama aliasi gaaagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo. Diuusi agai daida garaagidi sai tomastugaco oidaca agai vaasi vaavoitudadami dai maivaatavoga agai cascada aliasi gaaagai isvaavoitudadagi aatama Suusi Cristo. ²⁴ Dai aliasi gaaagai aatama isgarsoicada aipacoga dai poduucai vaamioma garoigada aipacoga dai vaamioma calagacara oidaca. ²⁵ Maitaagai tasapan duucai ivuaadagi agai ismaacada maidavai siaaco garampaidi aatama dai siaa duutudai Diuusi. Baiyoma gaaagai iscalaga garmaacadagi fiooqui aipacoga. Vaamioma calaga sivi camiaadimi istuigaco divi agai Suusi Cristo cascada.

²⁶ Isapiasoimaasi ivuaada aatama lugi poalariacada camaatatai aatama isSuusi Cristo arcalagacara vuvaguidami, camaitiipu isducatai isgaroigaldi garsoimaascamiga. Maitiipu tomali amo amai ismaacada muu aatama garvaatar mosacaasi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi garoigaldi garsoimaascamiga. ²⁷ Sivi mosaaagai islanaracagi istuigaco Diuusi soimaasi gartaatutldi agai isducatai asalicami. Salicada ugittuda agai Diuusi vaasi ismaacada vuidara vaatacagi. ²⁸ Siaacada maadutai maiagidagi Moseeacaru sallicamigada dai isoidacagi gooca sara vaica najadami aida gia adunucami gataanaiña maaaragai dai maisoigalididai agaicada. ²⁹ Damos gaaagai isDiuusi vaamioma soimaasi taatutldi agai ismaacada mosparunai dai gajaadara vipieeyi Suusi Cristo mamaatutldiaragada dai maivaavoitudai sai Suusi Cristo muu curusiaba sai calagacara vuvagiana oodami tomaasi Suusi Cristo arDiuusi acovai vusadada. Dai mosparunai Diuusi Ibaada ismaacada calagacara naidi vaavoitudadami. ³⁰ Cal maata aatama iscaiti Diuusi: "Aana agai dai soimaasi taatamitldi soimaasi ivuaadami", ascaiti Diuusi. Dai pocaiti lara Diuusi: "Dai aana naidamu oodami ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami", ascaiti Diuusi. ³¹ Siaa duduaadimumu asoimaasi ivuaadami siaacada ajiagi istuigaco Diuusi naidagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami.

³² Damos gantgitovurai aapima issialaquioma aidasi utudama mai aapima Diuusi fiooquida dai vaavoitu, aa oodami alia soimaasi gantaatutldi mai aapima vaasara apiavaavoitudaiña. ³³ Dai lamadutai aapima ganparunai agai dai aa soimaasi taatutldi vaasi oodami vuitapi, dai aa soicaiña ismaacada soimaasi taatataidai. ³⁴ Dai soigalididai aapima ganaaduñicada ismaacada maamaisapicatadai dai daivididai. Dai aidamasi galasididai gantvustuidaga maivui fioocaiña aapima Diuusi baiyoma baigalididai aapima, maatatai aapima isviaaca agai amo istumaasi calagaducamioma tavaagilara ismaacada maiugiatai tomali umo imidagai. ³⁵ Gaaagai masapiavaavoitudadagi Diuusi, poduucai Diuusi ganmaaquimu naana maasi istumaasi tavaagilara. ³⁶ Dai gaaagai masapiaivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi maijooidaitai poduucai Diuusi ganmaaquimu istumaasi aagai agai sai maquia agai vaavoitudadami. ³⁷ Pocaiti Diuusi fiooquidara:

Otoma divi agai Cristo.

³⁸ Sioora vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacara vuviaadami

Diuusi calagacara naididai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

Damos ismaadutai gajaadara viaagi gavaavoidaraga,

Diuusi maibaigalididai agai vuui.

Ascaiti Diuusi fiooquidara. ³⁹ Damos aatama maitaragai ismaacada gajaadara vipieeyi ganvaavoidaraga dai poduucai ajiopai Diaavora lamadu, baiyoma aatama aragai ismaacada apiavaavoitudai dai poduucai Diuusi calagacara garvuvaidi.

11

¹ Ismaacada vaavoitudai Diuusi calaga maata issalicada viaaca agai istumaasi nanara dai issalicada araduñia agai istumaasi agidi Diuusi isiduñia agaitadai tomasi maiquia naidi gomaasi. ² Garaaduñicaru calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada Diuusi calagacara naididai agai.

³ Vaavoitudai aatama isDiuisi idui oidigi. Agai mosaagai saida apaduuna oidigi taida apadui. Naidi aatama istumaasi Diuisi idui tomasi mainaidi aatama istucada Diuisi idui oidigi.

⁴ Abeelicarua canga vaavoitudaiña Diuisi cascada istumaasi daasi agai Diuisi vaamioma cagadu siagai ismaacada daasi Cainacaru. Cascada Diuisi cagacaga naijidagi soorua dai baigali Diuisi agacada ismaacada daasi agai. Tomasi camuu Abeelicarua vaascaga istumaasi idui agai garsoicai lasai maatana aatama isducatai gaaagai isvaavoitudadagi Diuisi.

⁵ Enococaru canga vaavoitudaiña Diuisi tai Diuisi duaacami baacai tavaagiamu, cascada maitaa oodami oidigi daama. Dai pocaiti Diuisi fiooquidaga sai Diuisi alia baigalidifia Enoco vui laqui abiaadaga. ⁶ Damos Diuisi maitistutuidi iscagacaga naijadagi soorua maivaavoitudadagi. Dai soorua siaa duutuada aliada Diuisi apaga gaaagai isvaavoitudagi isoidaga Diuisi dai isDiuisi saalicada soicai soorua siaa duutuada aliadagi.

⁷ Noecaru canga vaavoitudaiña Diuisi cascada aidasi Diuisi aagidi sai naana maasi istumaasi apaduñia agaitadai dai cascada gaaagaitadai isidufia agai amo vaarcu gducami dai agacada cagacaga vuusiagi agai lamadu aaduñia, Noecaru canga agidifia Diuisi. Tomasi aoodami naiditadai aidasi Noe iuvaadatadai agaa vaarcu dai poduucai mai isanoe vaavoitudaiña Diuisi vaascaga aoodami maivaavoitu dai poduucai gamaata agai arsoimaasi iuvaadami dai cascada baicoi agai aidasi tavapi duudu. Damos Diuisi cagacaga naidifia Noe.

⁸ Avraañicaru canga vaavoitudaiña Diuisi, cascada aidasi Diuisi aagidi sai vuusaiña agai gadavallragaiñdaga, vuusai agai dai ii sibacoga siaaco Diuisi maaquia agaitadai amai davalrai tomasi Avraañi maimaatatadai siaacoga. ⁹ Dai Avraañicaru aayi adavallriaga siaaco Diuisi vaidacai. Dai apiacanga vaavoitudaiña Diuisi cascada ami oidatu sibaaadaga oidacami duucai. Dai icuusi vaaquiai oidadatadai. Dai Isaacaru dai Jacocaru ara poduucai oidadatadai. Dai Diuisi aagidi agai ara sai adavallrai agai vaataraga agaitadai. ¹⁰ Avraañicaru agidifia Diuisi vaavoitudai isamo imidagai iimi agaitadai tavaagiamu dai Diuisi lamadu daaca agai.

¹¹ Saacararu ooñigada Avraañicaru canga vaavoitudaiña Diuisi cascada marai tomasi casi arooquimudadacatadai Diuisi aagidi Saara sai maraata agaitadai tai agai vaavoitu cascada marai. ¹² Avraañicaru saalicada arcaalimudadacatadai dai camaitistui ismaamatagi damos vaascaga maamarai dai saalicada muidu cajiudadaga. Avraañicaru muidu cajiudadaga anan vaalquidu sisiaavugai. Tomali amaadutai maitistutuidi isacaldagi.

¹³ Vaasi agai ismaacada vaavoitudaiña Diuisi coi maiquia maacacai Diuisi vaasi istumaasi aagai sai maaquia agaitadai. Vaascaga agai canga vaavoitudai vaasi ismaacada aagai Diuisi cascada maatacatadai isidufia agai Diuisi vaasi istumaasi aagai isidufia agaitadai. Daida aoodami baigaliaracada tatagitofia. Dai agai maatacatadai isamo imidagai iimia agaitadai sibacoga dai maisiu vaascaga anaasi oidaca agaitadai. ¹⁴ Canga gamaata sai soorua poduucai vaavoitudadagi nanara istuigaco iimia agai tavaagiamu dai Diuisi lamadu oidaca agai tomastuigaco. ¹⁵ Istatagitodamudai agai gandavallraga siaadara vuvaja canga istutiadamudai agai isiimiagi apamu maaaca. ¹⁶ Damos agai baiyoma ipaliditadai isviaacagi amo davalrai vaamioma cagaducami tavaagiaga. Cascada Diuisi baigalidifia gifooga aagitai agai. Diuisi cabai duu siaaco oidaca agai tavaagiaga.

¹⁷⁻¹⁸ Avraañicaru canga vaavoitudaiña Diuisi cascada aidasi Diuisi aagidi sai muaana gamara dai daasdana, Avraañicaru gia muaa agaitadai gamara Isaa dai daasda agaitadai Diuisi tomasi mosaca amoco viaacatadai agai. Dai Diuisi caagigitadai Avraañi sai alia muida agaitadai cajiudadaga Isaañidaga. Damos Diuisi mosnada aliditadai sabai canga agidi Avraañi dai maisiu issaalicada muaagi Avraañi gamara. ¹⁹ Avraañicaru vaavoitu isDiuisi istutuidi isduuaacaldigi coidada. Cascada siaduucai isDiuisi duaacaldiamudai Isaa coidada saagidiñdaga.

²⁰ Isaacaru canga vaavoitudaiña Diuisi cascada maiquia muucucai agai aagidi gamaamara Jaco dai Esau sai Diuisi cagacaga naijada agaitadai. ²¹ Jacocaru canga vaavoitudaiña Diuisi cascada aidasi cayoga muu camimucai aagidi gamara Osé maamarada sai Diuisi cagacaga naijada agaitadai. Dai Jaco siaa duutuli Diuisi daagacatai agiica. ²² Osécaru canga vaavoitudaiña Diuisi cascada aidasi camuucua agaitadai pocaiti sai gaaaduñi ajudidui vuuaquia agaitadai gooquirioma Ejiipituañdaga. Dai aagai ara masiaaco vuuquiagi ooda camuucucai agai.

²³ Moseesacaru daadada canga vaavoitudaiña Diuisi cascada aidasi vuusai Moseesa maata ta agai sidi arDiuisi aco vusaidada. Cascada vaica masaadai astocatadai agai, tomasi arai gatjai coodaragai vaasi aali utu vuuaquida ismaacada arcaallicatadai judidui maamarada. Vaascaga Moseesa daadada maiabañi araí. ²⁴ Moseesacaru canga vaavoitudaiña Diuisi cascada aidasi cagaa agai maitipali isaloodami araí baabada duucai

naijadagi. ²⁵ Baiyoma ipali agai isaoodami maatacagi isagai arjudiu. Ajudidiu arDiussi maamarada cascada. Tomasi vaasi ajudidiu arpipioonigadacatadai arai Ejiipitaga oidacami dai soimaasi taatamituldina. Moseesa baiyoma ipali issoimaasi taatagi dai maisiu baigaliadagi chalaqui tasai ivuaadatai istumaasi ipalidi asoimaasi ivuaadami lamadu. ²⁶ Amoseesa vaavoitudaifia isDiussi maquia agai amo istumaasi vaamioma calagaducami tavaagiaga cascada ipali isaEjiipitaga oidacami soi duuca naijadagi poduucai masduucai soi duuca naijada agaitadai Cristo goquiaga diviacai. Moseesa poliditadai sai poduucai vaamioma baigalidi isviaacatai vaasi arai Ejiipituaifidaga vustuidada. ²⁷ Moseesacaru calaga vaavoitudaifia Diussi cascada ii Ejiipituaifidaga maiabafii agai arai tomasi arai alia baamu Amoseesa vu. Vascaga Moseesa idui vaasi istumaasi Diussi tajai saida iduuna ducami isnaijadamudai agai Diussi tomasi maitartagacarui.

²⁸ Moseesa calaga vaavoitu isDiussi idufia agai istumaasi aagi isidufia agaitadai cascada gatajai coodargai caniiuru maamarada dai aagidi sai vaasi oodami vausidana ganquii quitaagiina socoli caniiuru madacada sai poduucai maivaacana Diussi taaaficaru dai maicoodana judidiu maamarada cacalli aragadada. ²⁹ Ajudidiu calaga vaavoitu Diussi cascada dagavusai agaa suudagi ismaacada valagicada tagiducadadai ducami issiardavarai gaquicamicamudai agai. Dai aidasi aEjiipitaga oidacami dagavufia aliditadai arai baicoi.

³⁰ Ajudidiu calaga vaavoitu Diussi cascada gai abidaviqui ismaacada socoli cuuipicadai Jericoaga. Cuvaracami tasai socoli dagavusafia ajudidiu Jericoaga bidaviqui abagi, taida gai. ³¹ Raavacaru aramo ooqui ismaacada Jericoaga oidacatadai dai vaavoitu isDiussi maquia agaitadai adavarai ajudidiu cascada soi agai cacalli judidiu ismaacada vaapa Jericoaga dai naida agai adavarai ismaasi cascada maimuu ooqui aidasi coi agaa ismaacada maiagidi Diussi. Raavacaru aramo ooqui tataligamicatadai.

³² Camitistutuidi aana isaagagi vaamioma. Camaitinaajai tasai isaagagi istumaasi ivuaadana garaaduñicaru Jedeoona dai Baraca dai Sansona dai Jefete dai Davi dai Samueeli dai aa Diussi niñioquitulvamidegad. ³³ Agai calaga vaavoitudaifia Diussi cascada ivuaadana naana maasi. Lamoco vuvaidifia oidacami dai lagi ami davatragadaga oidacana. Daida atlaaanadami calaga ivuaadana ganaa duiñdaga. Dai Diussi soi vascatai isducatai aagidi. Dai Diussi nuucagi aa sai maiguana mamavidi, ³⁴ dai aa sai maimaana aidamasi gaa taiyaga suuli dai Diussi soi aa masai maicoodana. Dai Diussi soi ismaacada maiguupuatadai sai guupucata. Dai Diussi soi aa sai calaga maata cocodafia dai voopoitudaifia gansasaayu. ³⁵ Dai amo ooqui aduñda duduaca.

Dai lamoco gia soimaasi taatatuli sasaayuda dai coi. Damos agai baiyoma ipali mascoodagi dai maisiu gajaadaga viaa ganvaavoidaraga. Agai maatacatadai isamo imidagi duduaca agai dai iimi agai Diussi lamadu. Agai maatacatadai isvaamioma sioma oidaca agai tavaagiaga istami oidi daama. ³⁶ Dai ismaacada maivaavoitudaifia Diussi soi vuaadana vaavoitudadami. Lamoco parunaifia agai dai aa gavaiña dai aa mamaisapaiña dai vupuuraiña cadeenacada. ³⁷ Dai lamoco coodafia ojoodaicada dai aa seruuchucada guicumiña agai dai aa aagidifia agai sai gajaadaga viaana ganvaavoidaraga sai poduucai camaisoimaasi taatamituldia agai dai amaasi coodafia mastaicada. Dai aa mosaipaco ajioopaiña dai sisivatu oojogidacada dai caniiuru oojogidacada ivuaadana agai ganyuucusi. Sallicada arsoituutuigami agai daida oodami soi duuca naidifia dai soimaasi taatamituldina. ³⁸ Agai ismaacada maivaavoitudai Diussi alia soimaasi ivuaadana cascada maitaagaitadai isagai vaa davaraigaga oidaca agai lamadu vaavoitudadami ismaacada oidigana ajioopaiña dai tataljovai oidacana. Vaavoitudadami vaamioma namaga cascada. ³⁹ Diussi calagacaga naidifia vaasi agai ismaacada vaavoitudaifia. Damos vascaga maimaa agai vaasi istumaasi aagidi sai maquia agai. ⁴⁰ Diussi ipaliditadai isagai narlaracagi asta istuigaco ootosda agaitadai agai amo sallicami vaamioma calagaducami dai agai atasallicami ismaacada garootosi agai aidasi divia Suusi Cristo. Dai poduucai Diussi oigaldi agai soimaascamigada dai aatama arpa. Dai Diussi vascatai amapai garmaquia agai vaasi istumaasi aagai.

12

¹ Maatacatai iscalaga vaavoitudaifia muidutai garaaduñicaru aatama arpa gaaagai iscalaga vaavoitudadagi dai calagacaga oidacagi dai gajaadaga vipiaadagi vaasi soimaascami dai vaasi istumaasi maitarsoicai iscalagacaga oidacagi. ² Dai gaaagai isapiatagitoda aatama isSuusi argarbitacaacamiga dai sallicada vaavoitudai agai Diussi. Suusi Cristo tavaagiaga daacatadai Diussi lamadu dai alia baigaliditadai agai maaca. Dai vascaga divia tami oidigi daama ivuaadatai istumaasi Diussi ipalidi dai muu curusiaba tomasi gomaasi aliasi arsiiaa lararagacatadai ajudidiu vataraga. Dai goquiara apamu ii tavaagiamu dai

vAasi siaa duatudai Diuusi. Dai mui miil Diuusi maamaradA ami daraaja AAPA, Agai vaa ismaacadA Diuusi ACO vuvaitu. Agai gia tomali A mo imidagai camaisoimaasi ivuaada agai.

²⁵⁻²⁶ Gannuucadacavurai aapimA dai maigajiaadara vipiaada Diuusi baiyoma Agiadavurai. Aidasi Diuusi ñiooqui Ajudidü Siñaleta aidasi maa gasalicamiga givivuli Adavalarai damos VAASCAFA Ajudidü maiAagi Diuusi tai cascada Diuusi soimaasi taatatali. Poduucai soimaasi gartaataldia agai Agai ismaiAgiadagi aatama Suusi Cristo sAllicamigada. Cascada pocaiti Diuusi sivi: “AAPA A mo imidagai givivuquitudamu aana dAVALARai dai tavaagi AAPA”, ascaiti Diuusi. ²⁷ Aidasi Diuusi pocaiti sai AAPA A mo imidaga Adudüña agai gomaasi Agai potaiya Alidi sai ugittudaga agai vAasi istumaasi idui Agai tami oidigi daama, dai tasai, dai masaadai dai sisiaavugai AAPA, dai viaa agai mosacaasi istumaasi maugiatali. ²⁸ AliaSi gaaagai isbaigaraLiada aatama Diuusicada. Agai VAASCAFA garoigAdai dai gannuucada dai garsoicai tasai CAAGACARA oidacana cascada. Dai vAasi gomaasi maugiatali. Cascada gaaagai tasbaigaraLiaracada ivuaadagi Diuusi aa duiñada dai siaa duatudagi Diuusi CAAGACARA oidacatai poduucai isduucal Diuusi ipAlidi dai tatagitaitai isDiuusi VAASCAFA soimaasi taatamituldii sooga maiAagidi. ²⁹ Maatacatai isDiuusi garooga sAllicada soimaasi taatamituldii vAasi soimaasi ivuaadami.

13

¹ Gaaagai masapiaganoigadagi aipacoga. AapimA arganaadunumu vaavoitudadami cascada. ² VAASCAFA gaaagai masmiadAgiadagi gandaividacami. Amoco camiaadAgidiña Diuusi tataaaficaruda dai VAASCAFA maimaatAcana isarDiuusi tataaaficaruda.

³ Soicadavurai aapimA A vaavoitudadami ismaacadA maamaisapi ducami isaapimA Amadu maamaisapicagi. Dai soicadavurai aapimA A vaavoitudadami ismaacadA soimaasi taatamai, tatagitodavurai isaapimA AAPA istutuidi issoimaasi taatagi.

⁴ SiaavAr ganduutuada aapimA cuucunacami aipacoga dai CAAGAVAR gantAtagitoca dai maisoimaasi ivuaada. MaitavAr googosi gAnducamica tomali CAAlI tomali ooqui. VAASCAFA maisoimaasi ivueeyi soora mosacaasiga gaooñiga Amadu vooPodagi. Diuusi soimaasi taataldia agai vAasi ismaacadA googosi gAnducami.

⁵ Maitaaagai masmui Ampaidada Liada tumiñsi. Baigavar gAnLiada aapimA Agaicada masmaacadA viaacagi, maatacatai sai Diuusi pocaiti: “Aana VAASCAFA gAnsoicadamu dai gAnAmadu daacamu”, ascaiti Diuusi. ⁶ Cascada aatama istutuidi ispocaitiadagi vaavoitudaitai Diuusi:

Diuusi Agai dai garsoicai

Cascada maiAbaidi aatama tomali Amaadutai.

Iscaitiadamu aatama.

⁷ Daanadavurai Diuusi sai soicaiña ismaacadA ganmaatAtuli Diuusi ñiooquida tucamidara. Agai CAAGACARA oidacana dai CAAGA ivuaadana Diuusi aa duiñada. Dai aapimA gaaagai masapan duucal ivuaada Agai dai Apan duucal vaavoitudada Agai.

⁸ Suusi Cristo Agai vaa tomastuigaco. ⁹ MaitavAr vaavoitudada aapimA itumaasi gamamaatAtulidagadi aa ismaacadA maiApa maasi ismaacadA gamamaatAtuli tucamidara. Diuusi garoigadai dai CAAGACARA gAnLidi poduucal istutuidi aatama tAsCAAGACARA oidacagi. Damos AAIMOCO vaavoitudai sai maitaaagai iscuadagi Ammo cuaadagai. Gomaasi maitarsoiñi. Cascada aatama maitaaagai tAsvaavoitudada gomaasi.

¹⁰⁻¹³ AbaitACAacAmigada papaaligada Ajudidü coodaiña vustaqui A mo altar daama dai bAA aimaraña AArada iicusi vaaqui AAna tucavi tucavioma CAACADA dai dadaasdiña Diuusi sai poduucal Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. Dai vustaqui tuucugada bAA aimaraña siaaco maitiipu baabaqui dai mAmadiña. Dai poduucal AAPA A Suusi gamuaatu siaaco maitiipu baabaqui. Suusi muu sai poduucal Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada gomaasi A gasalicami utudii ismaacadA garmaa Diuusi ootasacai Suusi Cristo tami oidi daama. Damos Agai ismaacadA apiavaavoitudadagi Moseesacaru sAllicamigada Agai maiogaldicamu soimaascamigada. Cascada aatama gaaagai isgajiaadara vipiaada Moseesacaru sAllicamigada dai apiavaavoitudadagi Suusi Cristo sAllicamigada tomasi soimaasi taatamai aatama vaavoitudaitai. ¹⁴ CAa maata aatama sai istumaasi oidaga tami oidigi daama ugitia agai cascada nanara aatama istuigaco iimia ragai tavaagiamu siaaco daja Diuusi dai Amadu oidaca ragai tomastuigaco. ¹⁵ Cascada gaaagai isVAASCAFA CAAGA ñioocada aatama Diuusi VAAtARA garsoicaitai Suusi Cristo. Apapaali judidü dadasdiña Diuusi naana maasi istumaasi damos aatama maitaaagai isdadasdiagi tomali A mo istumaasi mosgaaagai tAsCAAGA ñioocada Diuusi VAAtARA. ¹⁶ Tatagitodavurai isgaaagai isCAAGACARA oidacagi VAASCAFA dai oididagadi aa mastumaasi viaacagi. Poduucal baigAlididü Diuusi.

¹⁷ Agiadavurai aapimA gAntAtaanAdamiga. Agai gAnsoicada Alidi masai CAAGACARA oidacana maatacatai isA mo imidagai vuidara guuquiva agai Agai Diuusi. CAAGACARA

avAar oidaca vai maisoigAanAidifiAa gAntAtAaanAdamiga. IssoigAanAaliada Agai aapimA AAra soigAanAliadamu.

¹⁸ DaanAdavurai Diuusi sai apiacAAgacAraA oidacana aanA tomasi aanA polidi isivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁹ Dai vaamioma ipalidi aanA isdaanAda aapimA Diuusi nai vaamioma otoma istuidia aanA ismAAca gAndividiagi.

²⁰ Diuusi Agai dai gariibAstudacan tadatudai. Dai Suusi Cristo gArtAaanAdamiga muu curusiaba dai aasi AAraA dai gotora Diuusi duaacali coidada saagidiaiAindaAraA poduucai isduucai aagai Diuusi gASAAlicamiga utuducAdaraA ismaacada maiugitia Agai tomali AAmo imidaga. Suusi Cristo Agai dai aliasi oigAdai dai nuucada vAAasi AVaavoitudadami. ²¹ AanA ipalidi sai Diuusi ganmaacana guvucadagai mai cAAga ivuaada aapimA istumaasi Agai ipalidi vaavoitudaitai aapimA Suusi Cristo. Dai aanA ipalidi AAra isaapimA dai vAAasi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai cAAga Aioocadagi tomastuigaco.

²² GiAaduAfi gAndaanAi aanA masai maitiAvui baacocoiAa ganmaacaitai aanA Aiooqui idi ooji cavulicamiAra. ²³ GAraaduAfi Timoteo cavuusai maisacaruaAindaAraA. Isotoma divia Agai tami vaidacamu aanA siAAscada mAAca gannAidamuagi.

²⁴ Diuuscada viaatuldi aanA vAAasi gAntAtAaanAdamiga AAmadu aapimA vaavoitudadami. Govaavoitudadami ismaacada tanai ItaaliAraA oidaca Diuuscada gAnviaatuldi.

²⁵ AanA ipalidi sai Diuusi cAAgacAraA gAnnAidifiAa vAAscatai aapimA.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Santiago Jacocarú cajiudadá

¹ Aaná Santiago arpioofigadá Diuusi dai ltaaanladami Suusi Cristo. Viaatuldi aaná lbaivustaama dan gooca Jacocarú maamaradá cajiudadá ismaacadá aipaco oidaga vlassi oidigara.

² Giñaaduñi aliási gaaagai isbaigallliada aapimá sillascadá soimaa taatamadagi naana maasi. ³ Moscaaga maata aapimá issoimaasi taatamituldagí aapimá caga vaavoitudaitai Diuusi aidá gia vaamioma caga vaavoitudadamu aapimá Diuusi soimaasi taatamaitai. ⁴ Ganaagavurai dai poduucái ivuaada. Aapimá ismaacadá mamaatarái issoimaa taatamadagi dai vlasscaga maivuí ñioocadagi Diuusi caga vaavoitudai, dai poduucái maitarsoimaasi iducamicamu aapimá.

⁵ Isamaadutai aapimá vllaagacagí maatladagí taañivurai Diuusi sigái ganmaaquimu. Agai maituu daayi dai maigaducadá gallidiña. ⁶ Damos caga vaavoitudaitai gaaagai mastaanadagi. Agai ismaacadá maicaga vaavoitudai amo imidagái caga vaavoitudaiña dai siaadiqui camaisi caga, agai arapan ducami uusi aagadá ismaacadá mosaipaco oifidiña vllali. ⁷ Sioora povuadagí agai maitaagái istatagitodagí isDiuusi maquia agai istumaasi. ⁸ Agai amo imidagái tatagitoiña amo istumaasi dai siaadiqui ama maasi agai maimoduucái oidacana vlasscaga.

⁹ Vvaavoitudadami soitigamí gaaagai isbaigallliadagí cagacaga ñaiditai Diuusi agai dai maisiu soiduucái ñaidi. ¹⁰ Vvaavoitudadami ricu lara gaaagai isbaigallliadagí sillascadá loodami soiduucái ñajdagí vaavoitudaitai agai Suusi Cristo. Vllasi vustuidadá aricu ugiatái arapan duucái ayosigadá vasoi maitavvapi cavaca. ¹¹ Mosvuscái tasai dai totoñdarái dai gaquistudái yoosigái vai suuligái vai camaisigíamaascana. Poduucái lara todian duucái ugiatái vustuidadá aricu quíaa aata vvaadatai agai.

¹² Sioora soimaa taatamadagi dai maivuí ñioocadagi Diuusi agai aliási baigallliadamu. Agai ismaacadá istutuidi ispoduucái oidacagí Diuusi maaquimu oigaragai isvlasscaga oidacamu agai Diuusi amadu, poduucái isduucái aagai Diuusi siduñia agai agaicadá ismaacadá lliadagí. ¹³ Sillascadá amaadutái soimaasi iduñia lliada maitaagái ispoliada agai isDiuusi poduucái tatagitotuldi. Diuusi tomali amo imidagái maitatagitói issoimaasi ivuaadagí, dai tomali poduucái maitatagitotuldi agai aa. ¹⁴ Baiyoma sillascadá amaadutái soimaasi iduñia lliada agai lliagí poduucái tatagitói cascadá. ¹⁵ Tatagitodagíñdaga vusacái soimaascami dai sillascadá caaliási arsoimaasi iducamicagí loodami camaitistutuidi isimiagi Diuusi amadu.

¹⁶ Giñaaduñi maitavar lliagí ganvupuiirumadada. ¹⁷ Vllasi istumaasi cacalagaducami ismaacadá viaa aatama oidigí daama Diuusi garmaacái. Diuusi iduí tasai dai masaadái dai sisiaavugái dai aliá caga dadadacái vllasi agai, damos Diuusi vaamioma dadadacái. Gocuudagí ismaacadá viaa Diuusi tomali amo imidagái maugiatái tomali maitutucuí. Diuusi vlasscaga garmaacái istumaasi cacalagaducami. ¹⁸ Diuusi cagacaga garvuvaidi tasvaavoitudagí dai muidutái vaavoituda agai damos aatama laraga vaavoitu. Poduucái ipali agai cascadá poduucái ivueeyi.

¹⁹ Giñaaduñi sioma arcagaí iscaacagí isñioocadagí dai maitaagái isbacocodagí. ²⁰ Oodami ismaacadá bacoragí maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, ²¹ cascadá casivar maiseimaasi ivuaada. Lliadavurái aapima Diuusi. Caviaa aapima Diuusi ñiooquidá ismaacadá garootosí agai. Diuusi viaa guvucadagái daidá istutuidi iscagacaga ganvuvaidagí isvaavoitudagí aapimá ñiooquidá.

²² Ivuaadavurái istumaasi aagai Diuusi ñiooquidá maisiu moscaaca. Sioora caacagí dai maitivuaadagí poduucái lliagí ganvupuiirumadái agai. ²³ Sioora moscaacagí Diuusi ñiooquidá dai maillliadagí agai arapan ducami amo calli ismaacadá mlla ñañidí gllasi ²⁴ dai casi gaaagadagí tuitaragái vai agai mosimiagi abiaadara dai camaitigituagí ismaasi lassidá. ²⁵ Sioora mostagitocagí istumaasi ca Diuusi ñiooquidá ismaacadá cagacaga garvuvaidi dai caga tagito caacagí dai apiacaga vaavoitudagí daidá ivuaadagí istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara agai aliá baigallliadamu.

²⁶ Isamaadutái pocaitiadagí svarvaavoitudadami dai vlasscaga vuí ñioocada aa lliagí ganvupuiirumadái dai poduucái vaavoidaragadá maisoicái. ²⁷ Diuusi ñaidi sioora soicái aali maidladucami amadu avpiudu sillascadá soimaa taatamada agai dai mai soimaasi

ivueeyi poduucai isduucai ivueeyi aa ismaacada mai agidi Diuusi. Diuusi pocaiti sai siooru poduucai ivueeyi agai gia sallicada calaga vaavoitudai.

2

¹ Giñaaduñi aapima ismaacada vaavoitudai gartaanadamiga Suusi Cristo agai vaa ismaacada sallicada viaa guvucadagai aliasi gaagai aapima isvaascatai amadugan duucai najjadagi. Maitaagai issiooma calagacala najjadagi amoco siaa. ² Ducami isvaapaquiagi gooca calali siaaco siaa duutuada aapima Diuusi, amoco argavidamicagidi daida aroorocagidi aaniyugada dai calagaducagidi yuucusida, daida agamai arsoitigamicagidi dai calaliocoidada yuucusugidi. ³ Amaasi mai aapima calagacala miaadagidagi agai ismaacada calagadu yuucusida dai potaadagi: “Tami daiva calagaducada daicariata”. Daida arsoitigami mospotada aapima: “Maacai calaga siaara daivañi tami avvaarapi”. ⁴ Poduucai aapima maiamadugan duucai naidi vaascatai, baiyoma maicalaga talagito aapima.

⁵ Giñaaduñi calacavurai idi ñooqui Diuusi covai vuvaitu vaamioma mui soitutuigami dai chilacquioma riricu oidigi daama oidcami saagidaindara sai calaga vaavoitudaiña agai. Dai vaascala vaamioma arsoiñi isvaavoitudagi oodami Diuusi siviacagidi mui tumiñsi. Diuusi maaquimu vaavoitudadami oigaragai sai gartaanaiña agai lamadu. Poduucai isduucai aagai Diuusi siduñia agai agacada ismaacada lagiadagi. ⁶ Damos aapima soiduucai naidi soitutuigami. Talagitodavurai aapima isariricu agai dai soimaasi ganvuididi alia duudatai dai agai gantavaimaticana aapima dai vama tutusañi dudunucamiata. ⁷ Dai agai vaa agai dai vui ñooqui Suusi Cristo ismaacada gaagai issiaa duutuadagi. Suusi Cristo guvucadadacada vapacoñi aapima.

⁸ Aduucai oojisi Diuusi ñooquidara: “Oigadavurai ganaaduñi poduucai masduucai ganoigadi aapima lagi”. Issallicada povuaada aapima aida gia calaga ivueeyi aapima. ⁹ Damos ismailamadugan duucai najjada aapima aida gia soimaasi ivueeyi aapima. Dai poduucai aapima arsoimaasi ivuaadami mai agidacai Diuusi ñooquida. ¹⁰ Tomasioora ismaacada agidi istumaasi aagai Diuusi ñooquidara dai amo imidagai maicalaga iduñiagi tomasi amo istumaasi ara agai ducami ismailagiada tomali amo istumaasi. ¹¹ Diuusi pocaiti sai maitaagai isgoogosi ganducamicagidi oodami dai agai vaa pocaiti ara sai maitacodaiña. Ismaadutai maigoogosi gaducamicagidi tomasi mosgamuaa vaascala arsoimaasi ivuaadami mai agidacai Diuusi ñooquida. ¹² Aapima aliasi gaagai iscalagacala oidacagi apan duucai agai ismaacada maata isamo imidagai Diuusi naida agai ismaacada calaga ivuaadami dai ismaacada armaicalaga ivuaadami. Diuusi calagacala gartuvaidi soimaascamiaindara cascada istutuidi aatama islagiadagi ñooquida. ¹³ Ismaadutai maisoialliadagi aacada Diuusi maisoialliadamu agacada ara damos siooru soialliadagi aacada Diuusi soialliadamu agacada ara.

¹⁴ Giñaaduñi, çtumaasi arcalagai ispocaitiadagi amoco sai vaavoitudai dai maitivuaadagi tomali amo istumaasi calagaducami? Çbaiscalagacala vuusañia agai poduucai? ¹⁵ Ducami isamoco ganaduñi maivaacagidi yuucusi tomali cuaadagai ¹⁶ mai amaadutai aapima potaadagi: “Diosai, talaganapas tudu cuaadagai dai yuucusi”. Mai aapima maimaquiagi istumaasi vialaga agamai. Tumaasi soiñana ñooqui. ¹⁷ Poduucai siooru pocaiti sai vaavoituda dai maisoicadagi gaaduñi tumaasi arcalagai vaavoidaragada.

¹⁸ Aapi pocaiti sai calaga vaavoitudai dai aana pocaiti saida ivueeyi istumaasi calagaducami poduucai isduucai Diuusi ipalidi. Damos issallicada vaavoitudamudai aapi Diuusi aida gia ivuaadamudai istumaasi calagaducami poduucai isduucai Diuusi ipalidi. Siuu duucu ivuaada aana istumaasi calagaducami poduucai isduucai Diuusi ipalidi poduucai gamaata iñsaana sallicada calaga vaavoituda Diuusi. ¹⁹ Aapi vaavoitudai isamaduga Diuusi, vaavuava. Damos adiaavora talaañicaruda vaavoitudai ara isoidaga Diuusi dai givivucidi duduadicutai. ²⁰ Çmaimaata cala aapi? Çipalidipasi iñsigamaatutldagi? Siooru vaavoitudadagi dai maitivuaadagi istumaasi calagaducami, çtumaasi arcalagai isvaavoitudada agai? ²¹ Calaga maata aapi isgaraduñi Avraañicaru lagidiña Diuusi daida idui gamaracada isducatai tajai Diuusi vai cascada calagacala naidiña Diuusi Avraañi dai pocaiti sai agai aramo oodami ismaacada cala duucai talagito dai camaisoimaasi ivuaada agai dai lagidiña Diuusi. ²² Poduucai gamaata isAvraañi alia calaga vaavoitudai Diuusi dai aidasi podui agai vaamioma vaavoitu. ²³ Dai poduucai aradu isducatai aagai Diuusi ñooquidara ismaacada pocaiti: “Avraañi vaavoitu Diuusi vai cascada Diuusi calagacala naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai agai”. Vai Diuusi gaaduñi duucai naidi Avraañi.

²⁴ Camaatl aapim siDiuusi caalgacafa naidi avaovitudadami calaga ivuaadami duucai maisui mosaca vaavoidaragadacada damos istumaasi calgaducamicada ismaacada ivuaadagi agai lapa. ²⁵ Poduucai apadui Raavacada agai laramo ooqui tataligami dai calaga miaadagi ojootosada ljudidui dai aagidi siaa saali iimia agai sai maivuuna tataanadami. Dai vaavoitu Diuusi cascada aidl abiaadaga Diuusi ipali isama duucai gatagitugai agai dai camaisoimaasi ivuaadagi. Diuusi calgacafa naidi Raava dai pocaliti sai agai laramo oodami ismaacada caama duucai gatagito dai camaisoimaasi iuvaada agai dai lagidi Diuusi. ²⁶ Sioga vaavoitudagi dai maicalaga ivuaadagi agai maitacalagai vaavoidaragada, agai lapan ducami amo oodami ismaacada cavusacai ibada muucuai agai.

3

¹ Giñaduñi maitaagai issii muidutai armamaatatluldiadamicagi. Camaatl aapim sai aatama ismaacada armamaatatluldiadami Diuusi sallicada soimaasi gartaatamitldagi ismaisali aagidi aatama ñiooquida agai. ² Vaascatai aatama muiyoco maicalaga ivuaadana. Isamaadutai tomali amo imidagai maisoimaasi ñioocadagi agai laramo oodami calaga gatagitocami dai calaga istutuidi ismaisoiimaasi ivuaadagi. ³ Siascada dacamidacartuda aatama cavayu poduucai istutuidi aatama isiimitudadagi siajaacoga ipaliadagi. ⁴ Gantagitovar najada vaarcuara ismaacada gal suudagi daama ajioopai tomasial gagardu agai dai avalli ismaacada nuitusca ali guvuca vaidl iimitudadami iimitudai siajaacoga ipaliadagi amo ali taavlacada ismaacada vaarcu uta daja. ⁵ Poduucai arvueeyi lapa ganlanacada tomasi alidu vaascara istutuidi isnaana maasi ivuaadagi. ⁶ Dai ganlan lapan ducami tai lapa. Laachi taicada mamajai gapi oidigi. Ganlan istutuidi isalia soimaasi ivuaadagi poduucai soimaasi ivueeyi oodami. Siyasi ucami oidacagi amo oodami amaasi ucami soimaasi ivueeyi ñalanada Diaavora guvcadadacada. ⁷ Oodami istutuidi isbai tuutiatudagi tomatasa calaisi, dai coocoyi, dai ujuurugi, dai calaisi gal suudara oidacami, dai cabai tuutiatudaiña. ⁸ Damos ganlan gia tomali amaadutai maitistutuidi isbai tuigatudagi. Ganlan laramo istumaasi ismaacada maibaiga isbai tuigatudagi. Ganlanacada oodami ñiooquidi aa oodami dai soigaliatu poduucai isduucai muuquigami. ⁹ Ganlanacada siaa duutudai aatama Diuusi garooga dai agai vaacada ñiooquidi aatama oodami ismaacada Diuusi idui pomaasi ismaasi Diuusi. ¹⁰ Gartañicada siaa duutudai aatama Diuusi dai agai vaacada soimaasi ñioocai. Giñaduñi poduucai gia maitaagai isivuaadagi. ¹¹ ¿Isbai vuusaña agai vaa vaglacañañdaga suudagi yoovicami dai sivucami? ¹² ¿Giñaduñi isbai amo iigosi daldal iibatana uuvasi si lapa amo uuvasi daldal bais iibatana iigosi? Poduucai lapa amo vaglacañañdaga maivusacai suudagi yoovicami dai sivucami.

¹³ Isoidacagi lamaadutai aapiml gansaagida ismaacada calaga gatagitocagi agai gaagai iscalgacafa oidacagi vai poduucai najadagi aa siavaavoi iscalaga gatagito dai maitaagai isgaducada gñliadagi. Agai vaa maatladagada mamaatatluldi ismaitaagai isgaducada gñliadagi. ¹⁴ Damos isalia muuquimudada tuigacagi agai dai lagi gavataaga tagitocagi vaasi dai maitatagitodagi aa maitaagai isgaducada gñliadagi gamaatadagacada vaasi gomaasi lapan ducami isyaatagadagi. ¹⁵ Googada maatladagai maitaagai ismaacada gamaacai Diuusi goovai mosaroodami oidigi daama oidacami tagitoidada dai goovai agai ismaacada gamaacai lDiaavora. ¹⁶ Siaaco coimudada tuutiacagi oodami dai lagi ganvatar tagitocagi vaasi dai maitatagitodagi aa ami mosanvupui ñioocaiña oodami, daida ivuaadana mui naana maasi soimaascami. ¹⁷ Damos agai ismaacada viaa maatladagai ismaacada gamaacai Diuusi agai calgacafa oidacana dai maiomaliacana, dai tatagitoña aa, dai lagidiña gñbaitaguacacami, dai soigalanidaiña aacada dai soicaiña dai amadugon duucai ñaidiña vaascatai dai vaasi isducatai aagai poduucai ivuaadana. ¹⁸ Dai maicocodaiña aa dai poduucai calaga ivueeyi, agai ipalidaiña iscalgacafa oidacagi oodami cascada.

4

¹ ¿Ducatai gancodaiña aapiml? Soimaasi tagitoidagai gñmaitacai dai poduucai maicalaga ivueeyi aapiml. ² Aapiml aagaiña amo istumaasi dai masmaitanmaquiagi gacodaiña aapiml. Aapiml viaaca alidaiña istumaasi viaaca ganaduñi dai masmaitanmaquiagi cocodaiña aapiml. Aapiml maivaiaacana istumaasi ipalidi maitaanai aapiml Diuusi cascada. ³ Dai mastaanadagi, Diuusi maitanmaacai. Lagi ganvatar taanaiña aapiml cascada. Maitavar calagai ispoduucai taanadagi. ⁴ Aapiml maiagidi Diuusi. ¿Maitamasmaata aapiml sai sioga ivuaadagi istumaasi ivueeyi agai ismaacada maiagidi Diuusi agai vuidaga vaala Diuusi? Mospoduucai sioga ipaliadagi isivuaadagi

istumaasi ivueeyi agai ismaacada maiagidi Diuusi agai vuidata vata Diusi. ⁵ Maisiu mosagi pocaiti Diuusi ñiooquidata: “Galbadaga ismaacada ootoi Diusi sai garlamadu daacana aliasi garsoicai dai alia soigalidi agai siascada soimaasi ivuaadagi aatama”. ⁶ Diuusi cagacata garnaldi dai aliasi garsoicai cascada pocaiti Diuusi ñiooquidata. “Diuusi vuf caata ismaacada gagarducada ganlidi damos Diuusi soicai agai ismaacada maigarducada ganlidi”. ⁷ Lagiadvurai aapima Diuusi dai vuidata avavataca Diaavora siagai malimu. ⁸ Duudatai avargamamadada siDiuusi gansoicadamu dai vaamioma cagacata ganaijadamu. Dafi aapima soimaasi ivuaadami, ama duuquiavar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada. Dai aapima ismaacada lagiada liada Diuusi dai soimaasi ivuaada liada lara, dagitovurai gosoimaa tagitoidagai, ⁹ dai soigalida soimaasi ivuaadatai. Sioora asadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma gaaagai issuaanadagi, sioora baigaliadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma gaaagai issoigaliadagi. ¹⁰ Maitavar gagarducada ganliada vuitapi Diuusi siDiuusi ganoigaldamu dai gansoicadamu.

¹¹ Giñaaduñi maitavar ganñiooquiada aipaco, sioora ñiooquidagi amoco gadauñi dai dunucami duucai gavuaadagi tacaca aliditai gadauñi agai vuf ñioocai Diuusi ñiooquida ismaacada pocaiti sai gaaagai isoigada garaaduñi. Agai ducami ispocaitiadagi sai Diuusi ñiooquida maitarsoifi. Damos isaapima pocaitiadagi sai Diuusi ñiooquida maitarsoifi dai aapima maiagidi Diuusi ñiooquida aida gia aapima lagi ganaagidi isducatai gaaagai masoidacagi ducami isaapima arduunucamicagi. ¹² Lagi Diuusi gamaa ganñiooqui. Agai vaa agai daida arduunucami. Agai istutuidi iscagacata vuviadagi oodami siappa ugitudagi. ¿Dai aapima giñaaduñi, ¿moora dai dudunucami duucai daraiva alidi aa vatata?

¹³ Aapima gansaagida oidaga amoco ismaacada pocaiti: “Sivi siappa sioroco iimu aatama sibaaco dai maaca oidacamu amo uumigi dai gaata vuaadamu dai gamaitacadamu tumiñi”. ¹⁴ Dai tomali maimaatatai istumaasi apaduñiagi siaadiqui aapima maimaata siascada coiya agai alia maitavapi capacatai oodami. ¹⁵ Baiyoma gaaagai maspocaitiadagi: “IsDiuusi ipaliadagi oidacamu aatama daida ivuaadamu imaasi siappa ama maasi”. ¹⁶ Damos aapima gagarducada ganlidi dai lagi gantaanaanai duucai ñioocai dai maitatagitoi isDiuusi agai dai gantaanaanai. Poduucai gia maicagadu. ¹⁷ Sioora maatai ivuaadagi istumaasi cagaducami dai maitivuaadagi agai maicaga ivueeyi.

5

¹ Caacavurai aapima riricu. Diuusi saalicada soimaa gantaatamituldamu soimaasi ivuaadatai aapima cascada aliasi gaaagai iscavami aijigadagi. ² Vasi ganvustuidaga duva agai dai ganyuucusi cagaducada maamata agai. ³ Dai ganooroga dai ganplaataga bitama agai dai poduucai maatamu aa sialia maicaga tuutiacadatagai aapima dai maisiaa doodai ganvustuidaga dai soifamudai aa. Diuusi soimaasi gantaatatluldamu. Aapima mu ampagi ganvustuidaga sivi cayoga aayi istuigaco Diuusi nada agai soora arcaga ivuaadami dai soora armaicaga ivuaadami. ⁴ Aapima maiaa namaiqui ganpipiooñiga sioora yovaina ganlasi, vai agai agidi dudunucami vai Diuusi caa istumaasi aagai agai. Diuusi agai dai taanaanai vasiacatai. ⁵ Aapima mu viaacana tumiñi dai yuucusi cagaducami tami oidigi daama, dai mosgavagimataiña vasi gomaasi ivueeyi aapima vai camiaadimi istuigaco Diuusi gannaida agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. ⁶ Aapima van tutusiña ismaacada maitaristuma ducami dai gataanaanai coodaragai dai maidadagitoiña aapima isagi gansoiñagi agai.

⁷ Giñaaduñi maitavar vuf bacocoda ismaacada soimaasi gantaatamituldi poduquiavar ivuaada asta siascada diviagi Suusi Cristo maijooidaitai. Lasadami gaaagai isnanaracagi duuqui maivui ñioocaitai Diuusi vaida aiyagi yovaragai. ⁸ Casia miaadimi istuigaco divia agai Suusi Cristo cascada saalicada gaaagai isnanaracagi istuigaco diviagi dai maitaagai masvui bacocodagi ismaacada soimaasi gantaatamituldi. ⁹ Giñaaduñi maitavar ganvupui ñioocada vai Diuusi maisoimaasi gantaatatludana. Casia miaadimi istuigaco Diuusi nada agai soora arcaga ivuaadami dai soora armaicaga ivuaadami. ¹⁰ Giñaaduñi tagitovurai Diuusi ñiooquitudamidagada agai alia soimaa taata dai maivui bacocoiña ismaacada soimaasi taatamituldiña poduquiavar ivuaada aapima lara. ¹¹ Aatama polidi sai agai ismaacada soimaa taata dai maivui ñioo Diuusi agai alia baigaliditadai. Aapima camaata isducatai Job alia soimaasi taata dai vascata maivui ñioo Diuusi dai maata aapima lara isducatai Diuusi cagacata naidi gooquira. Diuusi alia soigalidiña vascataicada.

¹² Sivi giñaaduñi gñaagidamu aan amo ñiooqui ismaacada aliñi gñaagai ismaatca aapim. Maitavar aagada Diuusi tomastumaasicada. Maitaagai ispocaitiadi sai caa maata Diuusi isarvaavoi istumaasi aagai aapi dai ismaitarvaavoicagi vai Diuusi gñmuaana.

¹³ Isamaadutai aapim soimaa taatacagi gñaagai isgamamadadagi. Dai isamaadutai baigaliadagi gñaagai isganadagi siaa duutudai Diuusi. ¹⁴ Dai isamaadutai cocococagi gñaagai isvaidagi atataaanadamigada vaavoitudadami vai gamamadana acococada vatar dai tidana asaiti daañidatadi Diuusi sai duaidana. ¹⁵ Dai masiascada vaavoitudaitai gamamadadagi siDiuusi duaidamu sivañigamu agai. Dai Diuusi oigaldamu soimaascamigada lar. ¹⁶ Cascada baigavar vuaada ñiooqui masiascada soimaasi gñpvuidiadagi aipacoga, dai vascatai avar mamadada vai Diuusi duduaaidiana vasi acococoidada aapim gñansaagida. Aliñ guvuca amamadaragada loodami ismaacada caama ducai gatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai dai lagidi Diuusi. ¹⁷ Diuusi ñiooquituldiadamigada Eliiasi aroodamicatadai garapan duucadi, dai aidasi daanai agai Diuusi sai maiduuduna tai maiduudu vaica uumigi dan tajucami. ¹⁸ Dai gooquiñaga aidasi daanai agai apamu sai duuduna tai duudu tai baigadui lasicami.

¹⁹ Giñaaduñi isamaadutai aapim gñansaagida dagituagi gñavaavoidaraga vai amai apamu vaavoituldagi ²⁰ maatacavurai aapim isagai ismaacada vaavoituldagi agai ismaacada dagituagi gñavaavoidaraga sai agai calgacaga vusaitu ibada soimaasi ivuaadami gagavituldaragadañidaga dai poducadi oigaldicamu soimaascamigada tomasi aliñi arsoimaasi iducami.

Mosacaasi.

Idi arΛΛpΛgadadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Piiduru Λvaavoitudadami vΛΛtarΛ

¹ Aana arPiiduru ootosadΛ Suusi Cristo dai ganoojidi aana aapimΛ ismaacadΛ Jerusalemara oidacata dai aidasi ajudidu soimaasi gantaatului aapimΛ lamadu agaa vaavoitudadami, aapimΛ sibΛaco iji. Dai sivi aipacoga oidaga aapimΛ Poontara dai Galaasiara dai Capadoosiaara dai Aasiaara dai Batiifiaara. ² Diuusi garooga caacovai ganvuvaitu aapimΛ poduucai isduucai ipaliditadai agai lΛqui abiaadara. Diuusi IbadΛ covai ganvuvaitu masaidΛ ivuaadana aa duifadΛ dai agai apiagansoicai iscΛagacara oidaca aapimΛ masai lΛgidiña aapimΛ Suusi Cristo. Suusi Cristo muu curusiaba tai aasi larada masai aapimΛ cΛagacara vuvacana masvaavoitudagi cascada Diuusi apiaganoigaldi gansoimaascamiga. Vai Diuusi sΛalicada cΛagacara gannaijadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

³ CΛagavarΛ niocada aapimΛ Diuusi vui apan duucai aana. Agai arroogadΛ gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo. Agai duucali ΛSuusi Cristo coidadaΛ saagidaiñdara cascada viaa aatama ibadagai utudui. Agai sΛalicada soigalidi aatamacadaΛ cascada. Dai poduucai nanara aatama vaavoitudaitai istuigaco vΛascara oidacamu aatama Diuusi lamadu. ⁴ Diuusi ganmaa oigaragai isimiia aapimΛ tavaagiamu dai agai lamadu oidacagi vΛascara siΛascada coiyagi. Malaca tavaagiara Diuusi lamadu camaisoimaasi ivuaadamu tomali amaadutai. Dai vΛascara baiganaliadamu vΛascatai aapimΛ. AapimΛ arDiuusi maamarada cascada. ⁵ AapimΛ vaavoitudai isDiuusi arcΛagacara ganvuviadami cascada agai ganvuucada aapimΛ gaguvucadagacada. SiΛascada apamu diviagi Suusi Cristo cΛagacara ganvuvaidamu aapimΛ soimaasi ivuaadami saagidaiñdara dai maatamu aapimΛ istumaasi cΛagaducami istumaasi Diuusi iduñia agai aapimΛ ganvΛatara.

⁶ VΛasi imaasicada avar baiganaliada aapimΛ tomasi sivi chilaqui uumigi gaagai isoimaa taatagi aapimΛ mui naana maasi. ⁷ SiΛascada soimaa taatamadagi oodami poduucai gamaata issallicada vaavoitudai ischo lΛpa. Ganvaavoidaraga arapan ducami ooro gamamaidi vai covai vusacai goaa ooro. Poduucai aapimΛ siΛascada soimaasi taatamadagi apiaagiditai Diuusi cΛ maata issallicada vaavoitudai. Dai poduucai gavaavoidaraga vaamioma cΛagadu sioro. Ooro gia ugiatΛi vai ganvaavoidaraga gia cho. Siora soimaasi taatamadagi dai apiaagiadagi Diuusi dai siΛascada diviagi Suusi Cristo agai potΛadamu isalia cΛaga idui, dai aagidamu agai aa lΛpa.

⁸⁻⁹ AapimΛ mainaiditai Suusi Cristo vΛascara siaa duutudai dai oigadai, tomasi maiquiaa naidi aapimΛ agai vΛascara vaavoitudai vai poduucai cΛagacara ganvuvaidana. Dai cascada vaavoitudai aapimΛ sai agai cΛagacara ganvuvaidana. Dai cascada alia baiganalidi aapimΛ dai maitalagai niioqui isducatai aagidagi aa, masalia baiganalidi.

¹⁰ LΛquioma Diuusi niioquituldiadamigada ismaacada gaagidi isDiuusi cΛagacara ganvuvaida agai aapimΛ ganaajagaitadai ismaatiagi isducatai Diuusi cΛagacara ganvuvaida agaitadai. Agai lΛgi caagaitadai gomaasi dΛmos maicaga maata caacatai. ¹¹ Diuusi IbadΛ, agai vaa ismaacada lamadu daja Suusi Cristo, maatatuli ganiñioquituldiadamiga isducatai ΛCristo soimaa taata agaitadai dai goquiaara Diuusi maquia agaitadai amo sΛalicami tavaagiara. Dai Diuusi niñioquituldiadamigada aliasi ganaajagaitadai ismaatiaga siora arCristoca agaitadai dai siΛascada divia agaitadai. ¹² Dai Diuusi IbadΛ aagidi agai sai niñioqui vaamioma araatama garvΛatara siagai. Dai vΛasi imaasi ismaacada gaagidiña Diuusi niñioquituldiadamigada aragai vaa ismaacada casi ganaagidi Diuusi niñioquituldiadamigada sividada. Agai ganaagidi isSuusi Cristo arcΛagacara vuviadami dai Diuusi ootoi gaibadaga tavaagiñdara vai agai guvucadacada aagaiña niñioquituldiadamigada. Dai Diuusi tataañicarudΛ tavaagiara ipaliditadai ismaatΛ caacagi vΛasi istumaasi aagai lΛquida Diuusi niñioquituldiadamigada.

¹³ Cascada vΛasi imaasicada tatagitodavurai aapimΛ isdivia agai Suusi Cristo bai ganduuca dai nanaraca vaavoitudaitai issallicada cΛagacara gannaijada agai agai siΛascada diviagi. Maitavar tatagitoda istumaasi soimaascami dai cΛagacara avaroidaca. ¹⁴ LΛgiadavurai aapimΛ Diuusi dai camaitivuaada vΛasi istumaasi ivuaadana maiquiaa maatacai mamaatatuldaragada Suusi Cristo. ¹⁵ Diuusi covai ganvuvaitu aapimΛ cascada avar apan duucai ivuaada Diuusi. Agai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹⁶ CΛ maata aapimΛ iscaooja Diuusi niñioquituldiadamigada istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti:

“Caaagacaga avaroidaca aapima dai maisoimaasi ivuaada, aana tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada”, ascaiti Diuusi.

¹⁷ Diuusi agai dai naidi vaasi istumaasi ivueeyi vaascatai lamadutai isbai caaga ivueeyi ischo ara. Dai ismaacada maicaga ivueeyi Diuusi soimaasi taatamituldil tomasi arriicu siarsoitutuigami, siaraaliducami, siargagarducami, dai oogu dai cacali vaasi soimaasi taatamituldil Diuusi dai agai argaroga cascada sias duutuada aapima Diuusi quiaa oidacatai tami oidigi daama. ¹⁸ Aran duuca i oadacana aapima ganlaqui aaduficaru dai caaga maata aapima sai istumaasi ivuaadana maitansoicaiña iscaagacaga vuvaiquagi aapima. Damos Diuusi caagacaga ganvuvaitu masai camaipoduucai oadacana. Caa maata aapima isSuusi Cristo gaa namaqui caagacaga ganvuvaidaraga namagada aidamasi muua curusi-aba, dai maisiu oococada tomali plaatacada istumaasi uugiatil. ¹⁹ Suusi Cristo gamuaatu maitarsoimaasi iducamicatai poduucai isduucai coodaiña ajudidil aali cañiru ismaacada maitarsoococoidadil sai Diuusi oigaldana soimaascamigadil. ²⁰ Maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara Diuusi camaatacatadai ispoduucai apadufia agaitadai Suusi Cristocada damos agai cayoga ugitacai oidigi divia dai caagacaga ganvuvaidaga agai. ²¹ Diuusi duaacali Suusi Cristo coidada saagidañidara dai maa amo saalicami tavaagilara cascada caaga vaavoitudai aapima Diuusi dai nanara masiaascada lamadu oidaca agai.

²² Diuusi caogali gansoimaascamiga lagiditai aapima ñioquida, Diuusi Ibada gansoicai cascada, mai cascada aapima saalicada oigadai ganaadufi. Apiavar caaga ganoigada aapima aipacoga. ²³ Diuusi ganmaa ibadagai utudui aidasi vaavoitu aapima ñioquida. Gandalada maitanmaa idi ibadagai utudui. ²⁴ Mospoduucai ooja amo Diuusi ñioquituldiadamigada:

Vaasi oodami arapan ducami vasoi. Vasoi gaquisaril daidil oodami cooyi.

Dai vaasi istumaasi viaa oodami arapan ducami yoosigai.

Yoosigai gaquisaril dai uugiatil vai istumaasi viaa oodami uugiatil.

²⁵ Damos Diuusi ñioquida vaascaga arvavoi.

Asduu ooja amo Diuusi ñioquituldiadamigada. Dai agai vaa ñioqui agai masmaacada ganaagidi aapima.

2

¹ Cascada casiavar maisoimaasi ivuaada, tomali maivupuiirumadada aa mastumaasi aagadagi varai gomaasi ivuaada, dai maitavar coimudadil tuutiaca, dai maifioquiada aa. ²⁻³ Caa maata aapima isDiuusi caagacaga ganlaidi cascada alia gaaagai ismaatacagi iscaiti Diuusi ñioquida dai lagaidagi mospoduucai vaamioma caaga oadacana oodami isducatai Diuusi ipalidi vai Diuusi caagacaga vuvaidagi.

⁴⁻⁸ Dañi poduucal ooja Diuusi ñiñioquituldiadamigada Diuusi ñioquidara iscaiti Diuusi:

Aana ootosdi ajudidil amo saalicami viaacami ismaascada acovai vusaitu aana.

Saalicada caa tuiga agai.

Vaasi sioora vaavoitudagi agai maiviaacamu istuisi sias aradagi vaavoitudacai, ascaiti Diuusi.

Asduu ooja Diuusi ñiñioquituldiadamigada. Cascada alia caa tuiga agai aapima ganvui ismaacada vaavoitudai damos aa vai ismaacada maivaavoitudai agai alia soimaa taatamituldil. Mospocaiti Diuusi ñiñioquituldiadamigada:

Saalicami viaacami ismaacada dai Diuusi muidutai gajiaadara vipieeyi.

Dai agai aragai vaa ismaacada vaamioma taanala.

Dai pocaiti ara:

Sioora gajiaadara vipiaadagi gosalicami viaacami saalicada soimaa taatamu.

Dai iimia agai ardiaavora lamadu.

Ascaiti Diuusi ñiñioquituldiadamigada. Vaasi imaasicada avarvaavoitudada dai lagiada aapima Suusi Cristo. Agai aragala guvucadagai viaacami ismaacada vaascaga caa tuiga dai tomastuigaco oidaga. Diuusi caagacaga naidi agai. Diuusi acovai sai taanalaña oodami damos muidutai gajiaadara viaa tomasi caa maatacatadai. Aapima amo siagama ganducami vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai Diuusi acovai ganvuvaitu aapima dai ganmaa ibadagai utudui masaida ivuaadana Diuusi aa duiñada dai masaida arpipioofigadacana dai masaida ivuaadana istumaasi agai ipalidi dai masaida sias duutudaiña aapima Diuusi. Aapima caaga istutuidi isivuaadagi vaasi gomaasi. Suusi Cristo Ibada ganlamadu daja cascada. Vaasi gomaasi alia oojoidi Diuusi.

⁹ Damos aapima aramo oodami ismaacada Diuusi acovai vuvaitu daidil armaamaradil Diuusi. Daidil arapan ducami aapima ajudidil papaaligada ismaacada ivuaadatadai

Diuusi aa duiñdada, mai aapimaa gaaagiada istumaasi gaaarducami ismaacada ivueeyi Diuusi. Diuusi caagacaga ganvuvaitu aapimaa gansoimaascamigaiñdada dai sivi maata aapimaa ñiooquida. ¹⁰ Laquioma aapimaa maitarrrmaamaradacata dai Diuusi dai sivi casi armaamarada aapimaa Diuusi. Laquioma tomali amaadutai maisoigalidifia aapimacada damos sivi Diuusi soigalidii aapimacada.

¹¹ Giñaaduñi aapimaa alia tatagitoi masiamo imidagai lavaagiana oidaca agai damos aapimaa quiaa tami oidigi daama oidaga, cascada gandanaanai aana masai maigoogosi ganducamicana. Camaata aapimaa isgaaagai isapiaganaajagadagi dai maisoimaasi ivuaadagi. ¹² Caagacaga avaroidaca aapimaa agai saagida ismaacada maivaavoitudai Diuusi vai siaascada ganvui ñioocada agai ducami siaarsoimaasi ivuaadamica aapimaa vaascaga naijadamu agai isalia caagacaga oidaga aapimaa dai poduucai siaascada diviagi Diuusi dai naida agadagi ismaacada argaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami agai sia duutuadamu Diuusi.

¹³ Caa maata aapimaa isDiuusi ipalidi isvaascatai lagiadagi dudunucami cascada avagaaagiada aapimaa vaasi atataanaanadami ismaacada darasai aoodami tomasi abaitacaaacamigada aromamano. ¹⁴ Sia sonaga guucacami ismaacada taanaai abaitacaaacamigada aromamano sai soimaa taatatuldana agai ismaacada soimaasi ivueeyi dai sai caagacaga naidifia ismaacada caga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi ipalidi iscaagacaga oidaca aapimaa vai poduucai agai ismaacada vupuiiruga dai maivaavoituda alidi Diuusi ñiooquida maitarrriooquiadagi.

¹⁶ Dudunucami maivaamioma gataanaai siDiuusi damos vaascaga gaaagai maslagiadagi dai maisoimaasi ivuaadagi. Diuusi argai ismaacada vaamioma gataanaai dai aapimaa arpiooñidagi Diuusi. Lagiadavurai agai. ¹⁷ Siaavar duutuada aapimaa vaasi oodami. Oigadavurai vaasi gnaaduñi vaavoitudadami. Labiadavurai Diuusi dai siaavar duutuada abaitacaaacamigada aromamano.

¹⁸ Aapimaa ismaacada arpiooñi lagiadavurai gnaamu dai siaavar duutuada maisiu mosacaasi agai ismaacada caa tuutuuga, ismaacada tataañicui dai oomaliga ara. ¹⁹ Diuusi caagacaga naidi vaascatai ismaacada iduñia alidi istumaasi ipalidi Diuusi dai maisoimaasi ivuaadatai vai vaascaga aa soimaasi taatamituldai dai vaascaga maivui ñioocai Diuusi. ²⁰ Damos isaapimaa soimaasi ivuaadagi mai cascada soimaasi gantaatuldagi tomasi maivui ñioocai aapimaa Diuusi. ¿Tumaasi argaagai gomaasi? Damos isaapimaa caga ivuaadagi mai vaascaga soimaasi gantaatamituldadagi dai vaascaga maivui ñioocada aapimaa Diuusi agai saalicada caagacaga ganvuvaitu masai poduucai ivuaadana aapimaa. Cristo saalicada soimaa taata masai caagacaga vuvacana aapimaa. Tomali amo imidagai maisoimaasi idui agai dai tomali amo imidagai maiyaata dai aidasi aoodami sigalnaasi ñiooqui aagidi agai maiaagidi tomali amo ñiooqui sigalnaascami. Dai aidasi aoodami soimaa taatamituldadagi agai maipotadai issoimaasi taatatulda agai ara. Baiyoma agai dagito sai Diuusi bai duuna caa maatacatali isDiuusi vaascaga caga ivueeyi. Dai Diuusi ipalidi masi aapimaa poduucai ivuaadagi ara. ²⁴ Aatama alia soimaasi ivueeyi cascada soimaa taataragaitadai damos Cristo soimaa taata curusiaba tasai aatama caagacaga vuvacana dai poduucai camaitarsoimaasi iducamicana aatama dai saida ivuaadana aatama istumaasi Diuusi ipalidi. Aidasi gamuaatu Suusi Cristo curusiaba poduucai caagacaga ganvuvaitu garsoimaascamigaiñdada. ²⁵ Mosca maata aatama tasmai quiaa caagacaga vuvacacai aatama maivaavoitudaifia tomali maiagidifia Suusi Cristo damos sivi caama duucai gartatagito aatama dai camaisoimaasi ivuaadaragai dai cavaavoitudai dai lagidi aatama Suusi Cristo. Suusi Cristo garrucada aatama aran duucai isduucai nucada amo pastuuru gasosoiga cañiru dai caagacaga garvuvaidi.

3

¹⁻² Poduucai ara aapimaa ooqui cuucunacami lagiadavurai gancucuna vai poduucai isamaadutai maivaavoitudadagi Diuusi ñiooquida vaavoitudagi naiditai mascaagacaga oidaga aapimaa dai sia duutudai tomasi aapimaa maiaagidi Diuusi ñiooquida. ³ Maitavar mostatagitoda masducatai gangagasiuva agai dai masmaasi gnaada agai yuucusi dai masmaasi gnaada agai babaivucai dai nanaacagi gomaasi maitarsoiñi. ⁴ Baiyoma gaaagai mastatagitodagi masducatai oidaga. Maitavar gaaarducada ganliada tomali maioomalica. Gomaasi agai istumaasi alia oojoidi Diuusi. ⁵ Laquioma poduucai oidacana ooqui ismaacada lagidifia Diuusi. Agai saalicada vaavoitudaifia Diuusi dai lagidifia gancucuna.

ganaaduñi vaavoitudadami vaasi oidigara soimaasi taatamai ganapan duucai. ¹⁰ Dai masiascada casoimaasi taatagi bai tavapi Diuusi bai duña agai ganiibadaga sipoducai caga ivuaadamu aapima gnaa duiñdaga dai Diuusi caga ganvaavoitulda agai dai caga ganmaquia agai tagitoidagai. Diuusi agai dai cagacaga gannaidi dai ganvai masai iimana tavaagiamu dai lamadu daraajana agai dai Suusi Cristo tomastuigaco. ¹¹ Aliasi gaagai isvaascatai siaa duutudagi Diuusi. Diuusi aragai dai tomastuigaco taanai oidigi daama dai tavaagira.

¹² Aan ganooji idi ali oojai dai Silvaanocada ganootosi. Goovai argaraduñi vaavoitudadami dai caga tuiga. Dai idi oojar ganna aan fiooqui dai ganaagidi sai Diuusi cagacaga gannaidi dai poduucai maatacamu aapima isDiuusi samicada ganoigadai. Dai apiavar caga vaavoitudada isDiuusi ganoigadai.

¹³ Idi vaavoitudami ismaacada tami Babilooniara daraaja Diuscada ganviaatuldi. Diuusi covai vuvaitu idi anpan duucai aapima. Marcusi ismaacada giñmara gaducami Diuscada ganviaatuldi ara. ¹⁴ Baiganliaragacada ganviaatuldiada dai apiavar ganoigada aipacoga.

Aan ipalidi isvaascatai aapima ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo baiganliadagi. Moscaasi.

Idi arAoojai gotordadA ismaacAdA ooja Piiduru

¹ Aana arSimuñi Piiduru Suusi Cristo ootosadA daidA arpioofigadA. Aana ganoojidi idi oojai aapimA vaavoitudadami ismaacAdA cAaga vaavoitudai gaŕapan duucai. Diuusi gaŕooga AMadamu Suusi Cristo caAgacAŕA gaŕvuviadamiga saAllicAdA ivueeyi AMo istumaasi caAgaducami aatAMAcAdA gaŕsoifñacai tasai lApan duucai vaavoitudana. CascadA gamaata isagai AMadugan duucai gaŕnAidi. ² Aana ipalidi isDiuusi vaamioma caAgacAŕA gannAijadagi vai vaamioma ganiibAstacan tadacagi ganiibAdaga maatacatai Diuusi AMadamu Suusi gaŕtaaanAdamiga.

³ Diuusi alia viaa guvucadagai. Dai Agai casi garmaa vAasi istumaasi tagito aatAMa dai caAgacAŕA oidacagi dai siaa duutuadagi Agai. Diuusi gaŕsoi tasai maataNa Suusi Cristo. Agai ACovai gaŕvuvaitu. Dai Agai alia viaa guvucadagai daidA idui naana maasi istumaasi gaŕarducami. ⁴ GomaasicAdA caA maata aatAMa isDiuusi vaamioma mui naana maasi istumaasi gaŕarducami iduñia Agai aatAMa gaŕvAAtara. Vai poduucai mosAcAasi cAaga ivuaada aatAMa isduucai Diuusi mosAcAasi cAaga ivueeyi. Dai poduucai istutuidi aatAMa isgajiaadara viaagi Asoimaascami dai maApan duucai ivuaadagi amaivaavoitudadami ismaacAdA ivueeyi mosAcAasi istumaasi Aagi Agai ipalidi isivuaadagi. ⁵ CascadA aliasi gaAagai iscaAgacAŕA oidacagi aapimA cavaavoitudacai Diuusi. Dai aliasi gaAagai lAra isvaamioma cAaga matia AAdadagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi, ⁶ dai aliasi gaAagai lAra ismaitivuaadagi istumaasi aapimA Aagi ipalidi, dai siAAscAdA soimaasi taatamadagi aapimA aliasi gaAagai isapiacAaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida, dai aliasi gaAagai lAra isivuaadagi vAasi istumaasi Diuusi ipalidi, ⁷ dai aliasi gaAagai lAra masaipacoga ganoigAadagi aapimA vaavoitudadami dai isoigAadai vAasi oodami lAra.

⁸ Isivuaadagi aapimA vAasi gomaasi aidA gia vaamioma caAgacAŕA oidacamu aapimA dai vaamioma cAaga ivuaadamu Diuusi aa duiñdadA AAgiditai maatacatai aapimA Suusi Cristo gaŕtaaanAdamiga. ⁹ DAmos ismaitivuaadagi aapimA gomaasi aidA gia maiquia caA maata aapimA istumaasi arcaAgaducami maitAtagitoitai isDiuusi caoigali gansoimaascamiga. ¹⁰ CascadA giñaduñi vaavoitudadami caAgacAŕA avAr oidaca vai poduucai cAaga gamaatacana isDiuusi ACovai gaŕvuvaitu dai gamaamara duucai gannAidi. IscaAgacAŕA oidacagi aapimA aidA gia maigajiaadara viaamu aapimA gaŕvaavoidaraga. ¹¹ Poduucai viaacamu aapimA oigaragai isiimiagi tavaagiamu siaaco gataaana Suusi Cristo gaŕtaaanAdamiga tomastugaco. Agai Agai daidA arcaAgacAŕA gaŕvuviadamu.

¹² CascadA apiagantAtagitoldiadamu aana gomaasi tomasi camaata aapimA dai cAaga vaavoitudai Diuusi ñiooquida ismaacAdA caviaa aapimA dai gomaasi gia arvaavoi. ¹³ Dai aana polidisi iscaAaga ivueeyi aana ganmaacaitai idi ñiooqui sivi maiquiaa muucucai. ¹⁴ Suusi Cristo gaŕtaaanAdamiga casi giñaduñi sai caotoma muquia iñagat aana. ¹⁵ CascadA ganoojidi aana vai poduucai siAAscAdA camuquiyagi aana vAAscAŕA tatagitoda aapimA gomaasi.

¹⁶ Casi ganaagidi aana sai Suusi Cristo gaŕtaaanAdamiga alia viaa guvucadagai dai sai apamu divia Agai tami oidigi daama. Gomaasi gia saAllicAdA arvaavoi. Gomaasi maitArcueentogadA oodami yaatavogami. AatAMa Aagi gaŕvuupuquicAdA nAidi gaŕtaaanAdamiga issaAllicAdA viaa guvucadagai. ¹⁷⁻¹⁸ AatAMa caA aidasi Diuusi gaŕooga tavaagiaiñdara cAaga ñioo Agai vAAtara dai pocaiti; "Idi Suusiava argiñmara nai aana alia oigAdai dai baigifñidisi aana goovaicAdA", caiti Diuusi. Dai aatAMa AMadamu daraajatadai gaŕtaaanAdamiga Agiidiara ismaacAdA Diuusi ACovai vuvaitu vai ami dadadacai Suusi sicoli. CascadA nAidi aatAMa aidasi Suusi sicoli dadadacal.

¹⁹ Istumaasi nAidi aatAMa dai caA caagaitadai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadA AAguioma cascadA aidasi nAidi aatAMa dai caA, mai issaAllicAdA arvaavoi. Dai aapimA lAra aliasi gaAagai masAAgiadagi goñiooqui. Diuusi ñiooquidAcAdA maata oodami mui naana maasi istumaasi maimaatacatai. AapimA aliasi gaAagai mascaAaga AAgiditai cacagai Diuusi ñiooquida asta siAAscAdA apamu diviagi Suusi Cristo dai aapimA AMadamu daraajamu. ²⁰ DAmos siooma cAaga gaAagai masmaatacagi sai tomali amaadutai maiAagi istutuidi isaagagi istaiya Alidi istumaasi aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadA Diuusi ñiooquidara. ²¹ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadA tomali AMo imidagai maiagagai istumaasi Aagi Agai ipalidi baiyoma Agai arcaAali ismaacAdA Diuusi ACovai vuvaitu dai Agai ñiooquituldiña Diuusi. Diuusi IbAada mamaatAuldiña istumaasi aagadagi Agai.

2

¹ Damos ajudidíu saagida oidacatai mamaatatluldiadami yaatavogami aapra. Dai aapima gansaagida aapra oidaca agai mamaatatluldiadami yaatavogami. Agai gamamaatatluldiadamu Diuusi ñiooquida dai saagida agadamu istumaasi maitarvaavoi dai poduucai vupuiirumadamu agai oodami. Dai vui ñioocadamu agai Suusi Cristo ismaacada caagacata vuvaidi oodami. Dai todian duucai Diuusi soimaasi taatatulda agai agai. ² Dai muidutai soimaasi ivuaada agai apan duucai amamaatatluldiadami yaatavogami. Agai googosi ganducamicamu. Dai aa oodami parunadamu Suusi Cristo mamaatatluldiaragada pomaasi ivuaadatai agai. ³ Agai coimudada tuutiacamum cascada gantaañadadamu tumiñsi ganvupuiirumadaitai ganmamaatatlulditai yaatagi. Diuusi aiqui abiaadara aagai sai soimaasi taatatulda agai agai dai sallicada soimaasi taatatuldamu agai.

⁴ Diuusi maioigali gataañicaru ismaacada soimaasi idui baiyoma ootoi agai maaca siaaco tomastuigaco tucagamucana dai cadeenacada vuupu asta silascada aagagi agai isducatai soimaasi taatatulda agai tomastuigaco. ⁵ Dai Diuusi tomali aiqui oodami maioigali baiyoma ootosi agai duuqui sai agai baicoña. Agai arsoimaasi ivuaadami cascada. Damos Diuusi caagacata vuvaitu Noé amadu cuvaracami aaduña. Noé gaaagidiña isaliñsi gaaagai iscaagacata oidacagi. ⁶ Diuusi aagai sai soimaasi taatatulda agai aoodami Sodoomara dai Gomoorara oidacami soimaasi ivuaadamicatai agai cascada lavaagiañidara daitu agai tai dai maji vaasi oodami dai vaasiacatai dai goa mataigada vii. Diuusi idui gomaasi sai aa oodami soimaasi ivuaadami ismaacada gooquiarioma oidaca agai ñaidiña dai duduaadimuna dai camaisoimaasi ivuaadana. ⁷ Damos Diuusi caagacata vuusaitu Lot. Agai aamo cali ca tuigajami. Lot alia soigalidiña ñaiditai isaliñsi soimaasi ivuaadana aгаа oidacami. ⁸ Vaasi tasai Lot alia soimaasi taatamañi ñaiditai dai caacatai naana maasi istumaasi soimaasami ismaacada ivuaadana agai. ⁹ Poduucai gamaata isDiuusi caagacata vuvaidi oodami ismaacada caaga aagiadagi agai soimaasi ivuaadami saagidañidara sai agai maipaan duucai ivuaadana aгаа. Dai Diuusi apiasoimaasi taatamituldiadamu asoimaasi ivuaadami asta silascada aagagi agai isducatai soimaasi taatatulda agai vai soimaasi taataca agai tomastuigaco.

¹⁰ Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu sioora ivuaadagi istumaasi aagi agai ipalidi. Agai googosi ganducami dai agai solduucai ñaiditai tomasmaaca sallicami viaacami. Agai ivueeyi mosacaasi istumaasi ipalidi dai maiduduadicutitai parunai agai tomasmaaca sallicami viaacami. ¹¹ Damos Diuusi tataañicaru dai tomasi vaamioma viaa guvucadagai vaascara maisoimaasi ñioocai asallicami viaacami vui tomali maiaagidi Diuusi issoimaasi idui agai.

¹² Damos sioora ivuaadagi mosacaasi istumaasi aagi agai ipalidi agai cacaisi ganducami maicaga gantatagitocatai. Agai ivueeyi mosacaasi istumaasi aagi agai ipalidi apan duucai cacaisi. Oodami coodaiña cacaisi ismaacada cacaidaga. Dai sioora vui ñioocadagi istumaasi maicaa maata caa agai maaiimi agai Diuusi amadu. ¹³ Agai soimaasi taatamituldiña oodami yaatagiditai dai vupuiirumadaitai cascada soimaasi taata agai. Dai agai baiganalidiña asta tasara soimaasi ivuaadatai cascada siaa aradadamu aapima isamadu gacuaadagi. Agai poduucai ivueeyi ganvupuiirumada aliditai.

¹⁴ Dai agai maisiaa duutudai tomali amo ooqui. Agai maibiocorai soimaasi ivuaadatai dai vupuiirumadañi amoco ismaacada maicaga vaavoituda Diuusi. Dai agai alia coimudada tuutuiga. Dai Diuusi sallicada soimaasi taatatulda agai agai. ¹⁵ Dai agai iimi agai adiaavora amadu maiaagiditai Diuusi ñiooquida. Agai apan duucai ivueeyi Balaam Beor marada. Agai gamaitacada alidiña tumiñsi soimaasi ivuaadatai. ¹⁶ Damos amo asñitu ñioo dai bagaimi abalaam dai agai dagitu ganvuiirudaga.

¹⁷ Damos amamaatatluldiadami yaatavogami maitarsoñi. Agai tomastuigaco oidacamum siaaco sallicada tucagamucana tomastuigaco. ¹⁸ Agai aagi caaga ñioocai ganmamaatatluldiaraga vui damos maitarsoñi istumaasi gamamaatatluldi agai. Ganmamaatatluldiaraga maicagaducamicada vupuiirumagi agai ismaacada cayoga maiuurapacaitadai asoimaasi ivuaadami. ¹⁹ Amamaatatluldiadami yaatavogami gamamaatatluldiña sai tomasioorai istutuidi isivuaadagi istumaasi ipaliadagi dai sai Diuusi maisoimaasi taatatulda agai tomasi soimaasi ivueeyi. Damos amamaatatluldiadami yaatavogami maitistutuidi isdigitocai soimaasi ivuaadagi dai cascada maitistutuidi isivuaadagi mosacaasi istumaasi ipaliadagi. ²⁰ Damos isamaadutai camaiuuvaracadagi asoimaasi ivuaadami dai cagajiaadara viaagi naana maasi istumaasi soimaasicami maatacatai isSuusi Cristo gartaanadamiga atacaagacata vuviadami dai gooquiara apamu uuravagi asoimaasi ivuaadami dai apamu soimaasi ivuaadagi aida gia Diuusi vaamioma soimaasi taatatulda agai agai. ²¹ Vaamioma arcaagacamudai agai vaatara

ismaimaatamudai Diuusi ñiooquida dai maisiu gajiaadara viaamudai camaatacai. ²²Gomaascada casi apadui istumaasi aagaiña oodami dai pocaitiña: “Googosi viotaiña dai apamu cuadana gaviioosi dai tomasi sociacami calaga vapaatasdiña gansosoiga tataisoli vassara atataisoli gantuculimadiña davarai vaagicamara”, ascaitiña oodami.

3

¹ Giñaaduñi aliassi ganoigadai aana. Idi argootordada oojai ismaacada ganoojidi aana. Dai vagooquiara ganmaacai aana ñiooqui ipaliditai mascalaga gantatagitodagi ² tatagitoitai istumaasi alquiomaa aagai Diuusi ñiñoquituldiadamigada ismaacada Diuusi acovai vuvaitu dai Suusi Cristo mamaatatuldaragada ismaacada aatama Suusi Cristo ojootosada gnaagidi.

³ Damos apaga gaaagai masmaatacagi sai cayoga uugitacai oidigi oidaca agai oodami ismaacada parunada agai Diuusi ñiooquida dai agai ivuaada agai istumaasi lagi agai ipaliadagi. ⁴ Dai agai gatcacada agai dai pocaitidada agai: “¿Tadui Cristo dai camaidivia? Agai aagidi garaaduñicaru sai divia agaitadai. Dai garaaduñicaru cacacalliocoi dai cacoi taida Cristo camaidivia baiyoma momaasi oidigi aidasi abiaadara calquiva”, ascaitiada agai. ⁵⁻⁶ Damos gomaasi maitarvaavoi. Agai mospoduucai tatagitoda agai cascada pocaitiada agai. Oidigi camaimomaasi. Amo imidagai Diuusi caugititu vassai istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicada. Tucamidara Diuusi ganiñoquicada idui tavaagi dai oidigi. Daida idui suudagi dai acovai davarai gaquicami. Daida idui iicomai sai duucuña. Dai gooquiara Diuusi uginitu vassai istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicada. ⁷ Damos gotavaagi amadu gooidigi ismaacada oidaga sivi Diuusi caagai sai amo imidagai uginituda agai taicada. Amaasi agai vai Diuusi ootosa agai asoimaasi ivuaadami malaca siaaco tomastugaco soimaasi taataca agai.

⁸ Damos aapima giñaaduñi mosavir tagitoca sai Diuusi vaatarā amo tasai arapan ducami amo mil uumigi dai amo mil uumigi arapan ducami amo tasai. ⁹ Diuusi gia iduñia agai istumaasi aagai saida iduñia agai, tomasi amoco poalidi sai catavaagi daivusai. Damos Diuusi maitaroodai baiyoma ipalidi agai isvassatai aatama ama duucai gartatagituagi vai poduucai tomali amaadutai maiimiagi adiaavora amadu.

¹⁰ Damos amo imidagai aimu istuigaco divia agai gartaanadamiga Suusi Cristo. Dai todian duucai divimu agai siasscada oodami mainanaracagi poduucai isduucai daivui masivogami siasscada oodami mainanaracagi. Amaasi ugitia agai gotavaagi taicada dai cavami copoñdatai. Dai davarai maia agai amadu vassai istumaasi oidaga oidigi daama.

¹¹ Dai maatacatai aapima isvasiaacatai ugitia agai aliassi gaaagai issallicada calgacara oidacagi aapima calaga siaa duutuadagi Diuusi. ¹² Dai aapima gaaagai isnanaracagi ipaliditai sai otoma aana istuigaco Diuusi iduñia agai vassai gomaasi. Amaasi ugitia agai gotavaagi taicada dai vassiacatai maia agai. ¹³ Damos aatama nanara istuigaco Diuusi iduñia agai amai tavaagi utudui dai oidigi utudui ismaacada aagai agai saida iduñia agai. Dai amaasi oodami ivuaadamu mosacaasi istumaasi arcalgaducami dai istumaasi arsallicami.

¹⁴ Cascada aapima giñaaduñi nanaracatai aapima gomaasi gaagadavurai isducatai calgacara oidacagi dai poduucai maitarsoimaasi iducamicamu aapima siasscada diviagi Diuusi, dai poduucai calgacara ganaijadamu agai. ¹⁵ Aliassi gaaagai ismaatcagi aapima ismaiquia divia gartaanadamiga Suusi Cristo ipaliditai agai ismuidutai calgacara vuvaiagi. Garaduñi Paavora ismaacada aliassi oigadai aatama poduucai ganooji ara. Diuusi maatauli agai istumaasi ganoojida agai cascada. ¹⁶ Vassara siasscada gaoojiada agai gaagidiña gomaasi tomasi amapacara aliassi sijaiga ismaata calgaci. Dai amoco ismaacada maicla maata cal Diuusi ñiooquida dai maicla vaavoitudai Diuusi ñiooquida ama duucai aagaiña poduucai isduucai ama duucai aagaiña agai amapacara Diuusi ñiooquidara dai poduucai maiimimu agai Diuusi amadu.

¹⁷ Cascada aapima giñaaduñi maatacatai gomaasi gaaagai masigannuucadacagi vai maitanvupuiirumadadagi gomamaatatuldiadami yaatavogami aida gia camaicla vaavoitudadan tada aapima Diuusi ñiooquida. ¹⁸ Damos aliassi gaaagai isvaamioma calaga maatia aapima gartaanadamiga Suusi Cristo ismaacada calgacara gartuvuidi. Dai aliassi gaaagai isdagitoagi asuusi vai agai gansoiñana isvaamioma calaga oidacana aapima. Aliassi gaaagai isvassatai calaga ñioocadagi Suusi Cristo vaatarā.

Mosacaasi.

Idi arAoojai apAgadad ismaacad ooji Vuaana gAaduñi vaavoitudadami

¹ AanA arVuaana daidA gAnoojidi aanA aagaitai Suusi Cristo. Suusi Cristo agai daidA garmaa ibadagai utudui. Aidasi abiaadara maiquiaa caquiva oidigi Suusi Cristo caoidacatadai tavaagiara Diuusi lamadu. Dai aidasi divia agai tami oidigi daama naidi aanA agai, dai caacana aanA ñiooquida, dai taata aanA tuucugada. Dai sioora maata istuiga Suusi Cristo poduucai maata istuiga Diuusi. ² Suusi Cristo divia ami siaaco daraajatadai aatama cascada gAnaagidi aatama sai naidi. Dai sivi garaagidi aatama sai Suusi Cristo agai dai garmaacai ibadagai utudui dai agai tomastuigaco oidaga. Agai Diuusi garooga lamadu oidacatadai dai gooquira divia tami oidi daama dai aatama naidi agai. ³ Dai aatama gAnaagidi istumaasi naidi dai caa vai poduucai aapima arpa garapan duucai tatagitodagi dai vaascatai arpan duucai tatagitodagi aatama Diuusi garooga lamadu Suusi Cristo Diuusi marada. ⁴ Gomaasi gAnoojidi aanA masai vaamioma baiganalidifia.

⁵ Sivi gAnaagidamu aatama istumaasi Suusi Cristo garmaatutuli sai Diuusi alia caa tuiga dai tomali amo imidagai maitivueeyi istumaasi soimaascami. ⁶ Ispocaitiada aatama tasai arpan duucai tatagitoi Diuusi dai maitivuaadagi istumaasi arcaagaducami aidA gia yaatagai aatama dai saalicada soimaasi ivueeyi. ⁷ Damos iscaagacara oidaca aatama dai caaga ivuaadagi poduucai isduucai ivueeyi Diuusi aidA gia amo tagitoidagai viaacamu aatama. Dai Diuusi garoigaldi garsoimaascamiga muucucui Suusi Cristo Diuusi marada curusiaba.

⁸ Ispocaitiadagi aatama tasai maitarsoimaasi ivuaadami aidA gia garvupuiirumadai aatama lagi daida aryaatavogami aatama. ⁹ Damos isaagiada aatama Diuusi asoimaascami ismaacada ivuaadagi aidA gia Diuusi iduunimu aatamacada istumaasi arsaalicami. Agai garoigaldamu garsoimaascamiga dai caagacara garraijadamu ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama. ¹⁰ Damos ispocaitiadagi aatama tasai maisoimaasi ivueeyi aidA gia ducami ispocaitiada aatama isDiuusi yaatavoga dai poduucai maivaavoitudai Diuusi ñiooquida.

2

¹ Giñaaduñi vaavoitudadami gAnaagidi aanA gomaasi masai maisoimaasi ivuaadana. Damos isamaadutai soimaasi ivuaadagi, caa maata aatama isoidaga amoco ismaacada garsoicai Diuusi garooga vuitapi. Agai arSuusi Cristo. Dai agai ivueeyi istumaasi arsaalicami. ² Dai agai vaa agai dai muu curusiaba vai poduucai Diuusi garoigaldi aatama garsoimaascamiga dai vaasi oidigi daama oidacami soimaascamigada.

³ Isaagiada aatama istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara aidA gia caa maata aatama isarmaamarada Diuusi. ⁴ Damos isamaadutai pocaitiadagi sai maata Diuusi dai saida arDiuusi marada dai vaascara mailagiadagi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara agai gia aryaatavogami dai maitarvaavoitudadami. ⁵ Baiyoma ismaacada caaga lagiadagi Diuusi ñiooquida agai gia oigadai Diuusi dai poduucai caa maata aatama isapan duucui tatagitoi Diuusi. ⁶ Sioora pocaitiadagi isapan duucui tatagitoi Diuusi agai gia gaagagai iscaaga oidacagi poduucui isduucui oidacatadai Suusi Cristo tami oidigi daama.

⁷ Giñaaduñi istumaasi gAnoojidi aanA maitaramo mamaatutuldiaragai utuducami. Goovai arAgai vaa ismaacada caa aapima aidasi abiaadara gaaagacai gamamaatutuldi Suusi Cristo. ⁸ Damos vaascara gAnaagidi aanA amo ñiooqui ducami isaramo mamaatutuldiaragai utuducada damos vaascara arAgai vaa ismaacada gAnaagidi Suusi Cristo masai aipacoga ganoigadafia. Suusi Cristo aliasi ganoigadai aapima dai poduucui ganoigadai aapima aipacoga. Saascada oodami aipacoga ganoigadagi aidA gia gajiaadara viimu gosoimaascami dai caagacara oidacamu oodami.

⁹ Isamaadutai pocaitiadagi iscaagacara oidaca dai caadadagi gAaduñi vaavoitudadami agai quiaa soimaasi ivueeyi. ¹⁰ Damos sioora oigadagi gAaduñi agai gia cacagacara oidaga. Dai agai maisoimaasi duifutuli aa. ¹¹ Damos sioora caadadagi gAaduñi agai quiaa soimaasi ivueeyi dai maimaata isducatai caaga oidacagi maimaata caacatai Diuusi ñiooquida.

¹² GAnoojidi aanA vaascatai aapima giñaaduñi vaavoitudadami caoigaldacai Diuusi gansoimaascamiga muucuca. Suusi Cristo aapima ganvaatarA. ¹³ GAnoojidi aanA vaascatai aapima cacalli oodami maacatai aapima Suusi Cristo. Agai caoidacatadai maiquiaa

caquivacai oidigi abiaadara. Ganoojidi aana vaaascatai aapima gagalli cavaamioma istui aapima isDiaavora.

Ganoojidi aana aapima aali vaavoitudaitai aapima Diuusi garooga. ¹⁴ Ganoojidi aana aapima cacaallidami maatacatai aapima Suusi Cristo. Agai caoidacatai maiquiaa caquiva oidigi abiaadara. Ganoojidi aana aapima gagalli calaga vaavoitudaitai aapima Diuusi fiooquida dai cavaamioma istui aapima isDiaavora.

¹⁵ Maitavar oojiada isivuaadagi gosomaascami ismaacada oidaga tami oidi daama. Dai maitavar viaaca aliada naana maasi istumaasi istumaasi oidaga tami oidi daama. Isamaadutai oojiada gomaasi aida gia maioigadai Diuusi. ¹⁶ Ismaacada maivaavoitudai Diuusi ivueeyi mui naana maasi soimaascami. Agai ivueeyi mosacaasi istumaasi lagi agai ipalidi dai viaaca alidina vaaasi istumaasi najjadagi, dai gararducada galalidina naana maasi viaacatai. Vaaasi gomaasi ivueeyi ismaacada maivaavoitudai Diuusi dai Diuusi maitripalidi ispomaasi ivuaadagi oodami. ¹⁷ Dai amo imidagai ugitimu vaaasi gomaasi dai oidigi ugitimu ara. Damos sioora ivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi agai gia tomastuigaco oidacamu.

¹⁸ Giñaaduñi cayoga aayi istuigaco ugitia agai oidigi. Camaí aapima isdivia agai amo oodami ismaacada vuidara caataca agai Cristo. Dai caoidaga mui oodami ismaacada vuidara vaaata Cristo cascada caa maata aatama iscayoga aayi istuigaco ugitia agai oidigi. ¹⁹ Ismaacada vuidara vaaata Cristo agai gia maitargaraaduñi vaavoitudami cascada iji garsaagidañi ara. Issaalicaada argaraaduñicamudai aida gia galamadu daraacamudai agai. Damos agai iji sai vaamioma calaga gamaatana isagai maitargaraaduñi.

²⁰ Damos Cristo ootoi Diuusi Ibaada sai galamadu daacana. Dai agai gansoicai masai calaga maatacana istumaasi arvaavoi dai istumaasi maitarvaavoi. ²¹ Ganoojidi aana maatacatai aapima istumaasi arvaavoi. Dai istumaasi maitarvaavoi.

²² Isamadutai pocaiti adagi sai Diuusi maiotoi Suusi sai cascada maitara Cristo agai gia yaatagai. Agai gia vuidara vaaata Cristo. Agai pocaiti sai Diuusi maitararooga dai sai Suusi maitarDiuusi marada. ²³ Ispocaiti adagi oodami sai Suusi maitarDiuusi marada Diuusi garooga maamadua daja agai. Damos ispocaiti adagi oodami sai Suusi arDiuusi marada aida gia Diuusi amadu daja agai.

²⁴ Cascada apiavar calaga lagiada aapima Diuusi fiooquida ismaacada caa aapima tucamidara abiaadara. Masiaapima apiacalaga vaavoitudada aida gia Diuusi garooga amadu marada galamadu daraajamu. ²⁵ Dai Suusi Cristo garaagidi tasai tomastuigaco oidaca ragai aatama Diuusi amadu.

²⁶ Aana ganoojidi gomaasi masai maatacana isoidaga oodami ismaacada ganvupuiirumadada alidi. ²⁷ Suusi Cristo ootoi Diuusi Ibaada sai galamadu daacana, cascada maitagito aapima sioora ganmamaatatuldi adagi istumaasi arcalagaducami, agai ganmamaatatuldi vaaasiacatai cascada. Istumaasi gamamaatatuldi agai gia saalicaada arvaavoi. Dai poduucai apiacalaga lagiadi aapima Suusi Cristo poduucai isduucai ganmaatatuli Diuusi Ibaada.

²⁸ Giñaaduñi apiavar calaga lagiada aapima Suusi Cristo dai poduucai maisiaa aradamu aapima saascada diviagi agai tomali maibiadamu aapima Diuusi. ²⁹ Caa maata aapima isSuusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada caa maata aapima sai sioora apiacalagacata oidacagi agai gia arDiuusi maamarada.

3

¹ Saalicaada garoigadai Diuusi garooga, cascada gamaamara garaagai. Dai saalicaada arvaavoi isarmaamarada aatama. Damos ismaacada maivaavoitudai Diuusi maimaata isarDiuusi maamarada aatama. Agai maivaavoitudai Diuusi cascada. ² Giñaaduñi saalicaada ganoigadai aana. Vaavuava iscasi armaamarada aatama Diuusi damos maiquiaa caa maata aatama istuutiaca ragai gooquarioma. Damos caa maata aatama sai saascada diviagi Suusi Cristo aatama apan tuutiaca ragai agai maatacatai istuiga agai. ³ Vaaascatai ismaacada vaavoitudai isapan tuutiacagai Suusi Cristo gajiaadara vipieeyi soimaascami calagacata oidaca aliditai apan duucai Suusi Cristo.

⁴ Tomasioora sioora soimaasi ivuaadagi mai lagiadi Diuusi saalicamigada. Asoimaasi ivuaadami vuidara vaaata saalicami. ⁵ Caa maata aapima isSuusi Cristo divia tami oidi daama dai muu curusiaba dai poduucai oigaldi agai soimaascamigada oodami dai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ⁶ Sioora calaga lagiadi Suusi Cristo maisoimaasi ivueeyi. Dai sioora apiasoimaasi ivueeyi agai maimaata istuiga Suusi tomali maivaavoitudai agai. ⁷ Giñaaduñi maitavar gandagito masganvupuiirumadadagi. Sioora calaga lagiadagi Diuusi saalicaada calaga ivueeyi apan duucai Suusi Cristo. ⁸ Dai sioora apiasoimaasi ivueeyi

Agai ivueeyi istumaasi aDiaavora ipalidi ducami isArmaamaradacamadai Agai. ADiaavora soimaasi ivueeyi maiquiaa aCquivacai oidigi abiaadara. Dai Diuusi marada divia tami oidi daama dai ugituda Agai ADiaavora guvucadada.

⁹ Diuusi maacai gamaamara ibadagai utudui dai Agai maisoimaasi ivueeyi. Sivi maitipalidi Diuusi maamarada issoimaasi ivuaadagi Diuusi maamaradacatai. ¹⁰ CAlaga gamaatai sioora rDiuusi maamarada dai sioora rmaamarada ADiaavora. Tomasioora sioora maicAlaga ivuaadagi dai maioigadagi gaaaduñi Agai gia maitarDiuusi maamarada.

¹¹ Aidasi abiaadara caa aapima Suusi Cristo mamaatAtuldiaragada aidai maí aapima sai gaaagai isArroigadagi aipacoga. ¹² Dai maitaaagai isapan duucai ivuaada aatama Cain. Agai idui istumaasi ipali ADiaavora cascada muua gasuculi. Cain maicAlaga idui dai suculida CAlaga idui cascada vui baamu Agai dai muua.

¹³ Giñaaduñi maitavar vuaam Adaliada isganCAladada Agai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo. ¹⁴ Camaiimia ragai aatama ADiaavora Amadu baiyoma iimia ragai aatama Diuusi Amadu. Maata aatama gomaasi oigadaitai garaaduñi. Sioora maioigadagi gaaaduñi imia Agai ADiaavora Amadu. ¹⁵ Tomasioora sioora CAladadagi gaaaduñi ducami isArgamuaacami. Dai caa maata aapima isamo gamuaacami maitistuidi isimiagi Diuusi Amadu. ¹⁶ Suusi Cristo muu curusiaba aatama garvAatarai dai poduucai maata aatama isducatai ivueeyi sioor saAllicada oigadai aa. Poduucai aatama Apra aliAsi gaaagai isoigadagi garaaduñi dai asta coiYagi Agai vAatarai isgaaagadagi. ¹⁷ Isamaadutai viaacagi vAsi istumaasi tagito dai isAljadagi Agai isamo aduñda maiviacagagi dai vAscaAla maisoigAlldiagi Agaicada Agai maitistuidi ispotaiYagi sai Diuusi soicai sai oigadaiña aa. ¹⁸ Giñaaduñi ispoaitidagagi aatama sai oigadai aa dai vAscaAla maisoicadagi aidai gia maitarvaavoivo isoigadai aa. Baiyoma aliAsi gaaagai issoicadagi aatama aa poduucai gamaatAl issAllicada oigadai aatama.

¹⁹⁻²⁰ Dai poduucai CAlaga maata aatama isArDiuusi maamarada. Damos isAlamo iimidagagi poliada aatama tsasi maitistuidi isArDiuusi maamaradacagagi aidai gia aliAsi gaaagai istatagitoda aatama isDiuusi maata vAsiaacatai. Agai vaamioma maata isaatama cascada gaaagai isArriibastacan tadaca dai baigarAliadagi Diuusi vui. ²¹ Giñaaduñi aliAsi ganoigadai aana. IscaAla maataca aatama ismaisoimaasi idui aidai gia maidodoadicudamu aatama Diuusi vuitapi. ²² Dai Agai garmaaquimu vAsi istumaasi taañiagi aatama Algiditai aatama saAllicamigada Agai daidai ivuaadatai istumaasi ipalidi Agai. ²³ Dai Agai garaagidi tsasi vaavoitudaiña Suusi Cristo Diuusi marada dai tsasi aipacoga garoigadaiña, poduucai isduucai Suusi Cristo garaagidi. ²⁴ Sioora Algiadagi Diuusi saAllicamigada poduucai CAlaga oidaca ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi dai Diuusi Amadu daja Agai.

Dai Diuusi ootoi galBadaga sai gaAlAmadu daacana cascada maata aatama isDiuusi gaAlAmadu daja.

4

¹ Giñaaduñi aliAsi ganoigadai aana. Maitavar tomasioora vaavoitudadai ismaacada pocaitiadagi saidai rDiuusi ñiñoquidai ismaacada aagai Agai. Oidaga mui mamaatAtuldiadami yaatavogami cascada. ² Tomasioora sioora gaaagidagagi sai Suusi Cristo Diuusi marada oodami duucai vuusai tami oidi daama Agai gia gaaagidi Diuusi ñiñoquidai dai Diuusi Ibadai Amadu daja Agai. ³ Damos sioora maigamamaatAtuldiadagi gomaasi maigaaagidi istumaasi Diuusi ipalidi, baiyoma Agai vuidara vAlata Cristo. Camai aapima isvaamioma muidaimi AmamaatAtuldiadami yaatavogami vAsi oidi daama.

⁴ Giñaaduñi aapima rDiuusi maamarada. Dai aapima vaamioma istui isAmamaatAtuldiadami yaatavogami. Diuusi Ibadai ismaacada gAlAmadu daja vaamioma viaa guvucadagagi siADiaavora ismaacada AmamaatAtuldiadami yaatavogami Amadu daja cascada. ⁵ Agai Amadu ajioopai Agai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo dai gaaagidi naana maasi istumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi Amaivaavoitudadami dai Agai baiganAliaracada caAcana. ⁶ Damos aatama rDiuusi maamarada. Sioora maata Diuusi gantagito caAcana istumaasi aagidagagi aatama. Damos sioora maimaata Diuusi maitantagito caAcana. Cascada poduucai CAlaga gamaata sioora aagai Diuusi ñiñoquidai dai sioora mosyaatagali.

⁷ Giñaaduñi aliási ganoigadai aanla dai ipalidi aanla isaipacoga ganoigadadi aapimla larpa. Diuusi lagi dai garsoicai tasai aipacoga garoigadaiña. Dai sioorla saallicada oigadadi gaaaduñi lagi gia maata Diuusi daida arDiuusi maamarada. ⁸ Sioorla maiogadadi aa lagi gia maimaata Diuusi. Diuusi lagi dai oigadai vaasi oodami oidi daama oidacami. ⁹ Diuusi garmaatutuli isgaroigadai ootosacai gamara tami oidi daama tomasi alia amaduga, tasai poduucai viaacana aatama ibadaga utudui muucucai lagi. ¹⁰ Diuusi oigadai vaasi oodami oidigi daama oidacami tomasi maicaga oigadai aatama Diuusi, lagi saallicada garoigadai ootosacai gamara sai muucuna curusiaba dai poduucai oigaldiana garsoimaascamiga.

¹¹ Giñaaduñi aliási ganoigadai aanla. Dai maatacatai vaascatai aatama siasi garoigadai Diuusi aatama larpa gaagai isaipacoga garoigadadi. ¹² Tomasi tomali amaadutai mainaidi Diuusi vaascatai issaallicada aipacoga garoigadadi aida gia Diuusi garlamadu daja dai vaamioma caga oigadai aatama Diuusi. ¹³ Dai Diuusi ootoi gaibadaga sai garlamadu daacana sai poduucai maatacana aatama isDiuusi garlamadu daja. ¹⁴ Aatama gia la Diuusi marada dai cascada ganaagidi aatama isDiuusi garooga ootoi gamara tami oidi daama sai lagi caagacata vuvaidana oodami. ¹⁵ Tomasioorla sioorla pocaitadagi sai vaavoitudai isSuusi arDiuusi marada aida gia Diuusi lamadu daja lagi.

¹⁶ Caa maata aatama isDiuusi garoigadai dai saallicada vaavoitudai isDiuusi oigadai vaasi oodami oidi daama oidacami. Isaipacoga ganoigadadi oodami aida gia Diuusi lamadu daja lagi. ¹⁷ Dai poduucai vaamioma caga oigadai aatama Diuusi dai siascada Diuusi nidagi oodami ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami aatama maiabiadamu Diuusi maamaradacatai lagi poduucai isduucai Suusi Cristo maiabiada Diuusi. ¹⁸ Tomasioorla sioorla caga oigadadi Diuusi lagi maiabiadi isDiuusi soimaasi taatuldigi. Dai sioorla abiadagi Diuusi caga gamaata ismaiquiaa caga oigadai.

¹⁹ Laquioma abiaadaga garoigadai Diuusi cascada aatama larpa oigadai. ²⁰ Isamaadutai pocaitadagi sai oigadai Diuusi dai caadadagi gaaaduñi lagi gia yaatagai. Isamaadutai maistutuidi isoigadadi gaaaduñi ismaacada naidi tomali maistutuidi isoigadadi Diuusi ismaacada mainaidi. ²¹ Diuusi garaagidi sai sioorla oigadadi Diuusi sai gaagai isoigadadi gaaaduñi larpa.

5

¹ Tomasioorla sioorla vaavoitudai isSuusi arCristo ismaacada Diuusi ootoi tami oidigi daama lagi gia arDiuusi maamarada. Tomasioorla sioorla oigadai Diuusi garooga lagi gia oigadai vaasi vaavoitudadami lagi arDiuusi maamarada cascada. ² Tomasioorla sioorla oigadadi Diuusi dai lagiadagi poduucai gamaata isagai oigadai Diuusi maamarada larpa. ³ Sioorla oigadai Diuusi lagi gia lagi Diuusi dai gomaasi gia maisijaiga ⁴ vaavoitudadami vaalara, lagi gajaadara vipieeyi asoimaascami ismaacada oidaga tami oidigi daama cascada. Avaavoitudadami caga istutuidi isgajiaadara vipiaadagi asoimaascami vaavoitudaitai Suusi Cristo. ⁵ Mosacaasi sioorla vaavoitudai isSuusi arDiuusi marada istutuidi isgajiaadara vipiaadagi asoimaascami.

⁶⁻⁸ Dai caa maata aatama sioorla arSuusi Cristo. Aidasi Suusi gavacoi Diuusi ñioo lavaagiañdara dai pocaiti saida armarada dai gooquira aidasi camuucui agaitadai Suusi Cristo Diuusi apamu ñioo lavaagiañdara. Dai Diuusi Ibaada garmaatutuli lagi vaa ñiooqui dai lagi tomali amo imidagai maiyaatagai. Dai poduucai vaica padara maata aatama isSuusi arDiuusi marada. Diuusi Ibaada garlamadu daja, dai Diuusi ñioo lavaagiañdara aidasi Suusi gavacoi, dai larpara aidasi camuucui agaitadai Suusi. Dai vaa vaica padara maata aatama isSuusi Cristo arDiuusi marada. ⁹ Siascada arnijadamicagi oodami amo istumaasi vaascata vaavoitudaiña aatama cascada vaamioma caga vaavoitudai aatama istumaasi agai Diuusi. Dai Diuusi pocaiti sai Suusi armarada. ¹⁰ Sioorla vaavoitudai gomaasi caga maata isarvaavoi. Sioorla maivaavoitudai gomaasi lagi yaatavogami duucai naidi Diuusi maivaavoitudaitai istumaasi agai Diuusi agaitai gamara. ¹¹ Diuusi agai larpa sai lagi garmaacai ibadagai utudui dai poduucai tomastuigaco oidacamu aatama lagi lamadu vaavoitudaitai aatama marada. ¹² Sioorla vaavoitudai Diuusi marada viaa ibadagai utudui damos sioorla maivaavoitudai Diuusi marada maiviaa ibadagai utudui.

¹³ Gomaasi ganoojidi aanla aapimla ismaacada vaavoitudai Diuusi marada masai maatacana masitomastuigaco oidaca lagi Diuusi lamadu.

¹⁴ CAA maata aatama sai istaafiia aatama Diuusi amo istumaasi istumaasi agai ipaliadagi agai gia galagiditai caa. ¹⁵ Poduucai isduucai maata aatama isDiuusi galagiditai caa poduucai aapa maata aatama isagai garmaaquimu istumaasi taafiagi aatama.

¹⁶ Isamo vaavoitudadami najadagi amaadutai gaaaduñi isivuaadagi amo istumaasi soimaascami istumaasi Diuusi gia istutuidi isoigaldiagi aid gia gaaagai isdaanadagi Diuusi agai vaataga dai Diuusi oigaldamu agai dai maaquimu guvucadagai sai caga ivuaadana isgomaasi istumaasi idui agai Diuusi istutuidi isoigaldagi. Oidaga amo istumaasi soimaascami istumaasi maitaigaldi Diuusi maitaagidi aana sai gaaagai isdaanadagi Diuusi agai vaataga ismaacada ivuaadagi asoimaascami. ¹⁷ Siooga maitivuaadagi istumaasi agal gaducami agai soimaasi ivueeyi. Damos oidaga soimaascami istumaasi Diuusi gia gaigaldi.

¹⁸ Maata aatama sai siooga arDiuusi marada camaiojada gosomaasi. Diuusi marada nuucadacana agai cascada daida adiaavora camaitistutuidi issoimaasi iduiñtuldiadagi.

¹⁹ CAA maata aatama isaatama armaamarada Diuusi dai vaascatai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo, adiaavora artlaanadamigada agai.

²⁰ CAA maata aatama aapa iscadivia Diuusi marada dai garsoicai tasai caga maatacana siooga sagicada arDiuusi. Dai sivi Diuusi galamadu daja vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo Diuusi marada. Agai sagicada arDiuusi dai agai galvaidacaimu tavaagiamu tasai tumastuigaco oidacana agai amadu.

²¹ Giñaduñi maitavar siaa duutuada aapima amomoono ismaacada ivueeyi oodami dai pocaiti said ardiuusi.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gaaaduñi vaavoitudadami

¹ Aana arVuaana vaavoitudadami taanadamigada daida ganoojidi aana aapima giñaaduñi vaavoitudadami ismaacada ganampaidi dai siaa duutudai Diuusi. Aapima amo siilagama ganducami acovai gavuvaidacai Diuusi dai aana saalicada ganoigadai. Dai vaaascatai ismaacada vaavoitudai Diuusi ñiooquida ismaacada arvaavoi ganoigadai aapa maisiu mosacaasi aana. ² Ganoigadai aatama vaavoitudaitai Diuusi ñiooquida dai tomas-tuigaco vaavoitudadamu aatama. ³ Caaagacata gannaajadamu Diuusi garooga amadu Suusi Cristo Diuusi marada dai agai soigandliadamu aapimacada dai iibastudacan tadacamu ganiibadaga. Gomaasicada vaamioma caaga vaavoitudadamu aapima dai aipacoga ganoigadamu.

⁴ Dai saalicada baigiñali aana taagacai amoco gnaaduñi ismaacada caaga agidi Diuusi ñiooquida poduucai isduucai Diuusi garooga gartajai. ⁵ Dai sivi gandaani aana aapima giñaaduñi tsai aipacoga garoigadaña. Gomaasi maitaramo saalicami utuducami goovai atagai vaa ismaacada viaa aatama aidasi abiaadara gaagacai gamamaatutuli Suusi Cristo. ⁶ Isoigada aatama Diuusi aida gia ivuaadamu aatama istumaasi Diuusi gatajai. Agai gartajai tsai aipacoga garoigadaña poduucai isduucai mai aapima aidasi vaavoitu.

⁷ Tami oidi daama oidaga mui mamaatutuldiadami yaatavogami. Agai gaaagidi sai Suusi Cristo maiodami duucai vuusai. Agai gia aryaatavogami daida vuidara vaata Suusi Cristo. ⁸ Gannuucadacavurai aapima taduucai ganvupuiirumagi. Isvaavoituda aapima agai aida gia Diuusi maitanmaaquimu vaasi istumaasi ganmaaqi agai.

⁹ Tomasioora siora ama maasi gamamaatutuldiadagi istumaasi maitarmaatutuli Suusi Cristo aida gia Diuusi maiamadu daja agai. Damos siora caaga gamamaatutuldiadagi Suusi Cristo mamaatutuldiaragada aida gia Diuusi amadu marada amadu daraaja agai. ¹⁰ Isamo mamaatutuldiadami yaatavogami gandididagi ismaacada pocaitiadagi sai Suusi Cristo maiodami duucai vuusai maitavar dagito ismaadara caacada agai siaaco ganampaidi aapima tomali maitaagai maspocaitiadagi sai Diuusi soifana. ¹¹ Isamaadutai pocaitiadagi aida gia ducami ispomaasi ivuaadamudai agai aapa.

¹² Naana maasi gnaagida iñalidi aana damos maisiu oojaicada baiyoma ipalidi aana ismaaca gandididagi dai gnaatagidagi dai poduucai baigaraliadamu aatama.

¹³ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacada tami oidaga ismaacada Diuusi acovai vuvaitu Diuuscada gamviaatuldi.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gʌaduñi Gaayo

¹ Aana ʌrVuaana ʌvaavoitudadami ʌaanʌdamigada daida gʌoojidi aana aapi giñaduñi Gaayo sʌʌlicada gʌoigadai aana.

² Daana aana Diuusi sai ʌgai cʌʌga gʌnuucadacana pasai maicocoraña maatacatai aana isapiacʌʌga vaavoitudai aapi. ³ Alia baigiñʌʌli aana dadacai ʌʌmoco garaaduñi mʌʌcadʌʌʌ. ʌgai giñaagidi sai apiacʌʌga vaavoitudai aapi dai apiacʌʌgacʌʌʌ oidaga. ⁴ Alia baigiñʌʌlidi aana maatacatai isʌgai ismaacʌda mamaatʌtuli aana Diuusi ñiooquida apiacʌʌga vaavoitudai dai apiacʌʌga oidaga.

⁵ Giñaduñi Gaayo alia gʌoigadai aana. Aapi alia cʌʌga ivueeyi soicʌitai vʌasi garaaduñi vaavoitudadami tomasi ʌʌmoco maimaata aapi. ⁶ ʌʌmoco ismaacʌda daivui mʌʌcadʌʌ gʌraagidiña siʌʌscada gʌʌmpaidiada aatʌʌ pasai aapi alia oigadai. Sivi siʌʌscada mʌʌ dadia goovai ʌpamu soiñañi istumaasicada tagitoca goovai voiʌʌʌ, poduucai isduucai Diuusi ipalidi. ⁷ ʌgai ivueeyi Diuusi aa duĩndada dai ʌgai maitipalidi isvuudagi istumaasi maacadagi ismaacʌda maitarvaavoitudadami. ⁸ Cascada aatʌʌ alia gʌaagai ismaacadagi istumaasi tagitoca ʌgai dai poduucai soicʌdagi aatʌʌ isapiagaagiada ʌgai Diuusi ñiooquida.

⁹ Aana ooji ʌmo oojai garaaduñi vaavoitudadami ismaacʌda gʌʌmpaidi dai siaa dutudai Diuusi movai siaaco daja aapi. Dʌmos Diótrefesi maitiñʌʌgidi. ʌgai alia ojoidi isʌrbaitacʌaacamigadacagi ʌvaavoitudadami cascada. ¹⁰ Cascada isgaamo imi aana aagidamu aana vʌʌscatai vuitapi astuisida giñyaatagai dai giññiooquidi. Dai goovai maimi-aadʌgidi aagidami Diuusi ñiooquida ismaacʌda dʌgavuscai tomali maidadagitoi isaa miaadʌgidagi. Dai siora miaadʌgidagi maidadagitoiña goovai isʌʌmadu gʌʌmpaidadagi. ¹¹ Giñaduñi Gaayo alia gʌoigadai aana. Maitiʌpan duucai ivuaada ʌgai ismaacʌda maicʌʌga ivueeyi baiyoma ivuaada aapi ʌpan duucai ʌgai ismaacʌda cʌʌga ivueeyi. Siora ivueeyi istumaasi ʌrcʌʌgaducami ʌgai ʌrDiuusi maamarada, dʌmos siora soimaasi ivueeyi ʌgai maimaata Diuusi.

¹² Vʌʌscatai cʌʌga ñioocai Demetrio vʌʌtarʌ daida ʌrvaavoi istumaasi aagai oodami. Aana ʌʌʌ pocaiti sai ʌgai cʌʌ tuiga dai aapima cʌʌ maatʌ iñsaana maitanyaatagidi.

¹³ Naana maasi gʌaagida iñʌlidi aana dʌmos maisiu oojaicʌda ¹⁴ baiyoma otoma gʌdivida iñʌlidi aana dai ʌgi gʌaatagidagi.

¹⁵ Aana ipalidi sai Diuusi ibastudacan tadacana gʌibʌdaga. Garaaduñi vaavoitudadami ismaacʌda tami daraaja Diuuscada gʌviaatuldi. Diuuscada iviaatulda vʌʌscatai gʌraaduñi. Mosacaasi.

Idi oojai ooji Uudasi vaavoitudadami

¹ Aana arUudasi suculida Jacovo daida arpioonigada Suusi Cristo. Ganoojidi aana idi oojai aapima ganvaatarala ismaacada Diuusi garooga oigada dai acovai vuvaitu sai lagidiña vai Suusi Cristo nuucada. ² Aana ipalidi isDiuusi soigalliadagai aapimacada dai ganiibastudacan tadacagi, dai ganoigadagai.

³⁻⁴ Giñaaduñi aliasi ipaliditadai aana isganoojidagai ganaagida inlidi aana isducatai calagacala garvuvaitu Diuusi slaasi aapima acasi aana lapa. Dai sivi aliasi gaagai isganoojida aana gandaañidatani masai maidagitona ganvaavoidaraga dai vuidala avavlaataca amamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada gansaagida vapacadagi. Diuusi garmaatutuli istumaasi vaavoitudai aatama. Aatama arDiuusi maamarada dai maitaagai lasdagituagi garvaavoidaraga ismaacada garmaa Diuusi dai ama maasi vaavoitudagi. Amamaatatuldiadami yaatavogami gansaagida vaapa maitanaagidacai ismaitanapan duucai vaavoitudai agai. Agai maicala tuutuiga dai googosi ganducami dai ama duucai aagai Diuusi ñiooquida dai pocaiti sai Diuusi calagacala naidi oodami dai sai soigalidi oodamicada dai sai oigaldi soimaascamigada sai cascada casistutuidi istomasduucai oidacagi. GarDiuusiga ismaacada lagidi aatama dai gartaaanadamiga Suusi Cristo agai gajiaadala vipieeyi. Laqui ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada dai aagai isducatai Diuusi soimaasi taatatulda agai agai ismaacada pomaasi ivueeyi.

⁵ Tomasi camaata aapima aana vascala gantagitolda inlidi iducatai idui Diuusi ajudiducada agai calagacala vuvaitu Ejiipitu dlvallariañdala dai gooqilara dagito sai coona oidigana agai ismaacada maivaavoitu. ⁶ Dai gantagitolda inlidi aana lapa isducatai Diuusi tataañicaruda dagito ganguvucadaga dai vuvuaaja lavaagiañdala. Vai Diuusi maamaisaca dai tomali amo imidagai maivuvaida agai. Diuusi nanara isajagi gala tasai slaascada soimaasi taatatuldia agai agai vlaasi gosoimaasi ivuaadami vai aaga agai agai isducatai soimaasi taatatulda agai. Diuusi maamaisaca agai siaaco tomastuigaco tucagamucana. ⁷ Dai gantagitolda inlidi aana lapa isducatai soimaa taatatuli Diuusi Sodoomala dai Gomoora oidacami dai sicoli oidacami. Agai googosi ganducamicana arpan duucai Diuusi tataañicaruda ismaacada maialagi Diuusi. Cascada agai ootoi oodami siaaco tomastuigaco taiyala daraajagi agai. Imaasicada gartatlagidi Diuusi isducatai ivueeyi agai soimaasi ivuaadamicada.

⁸ Amamaatatuldiadami yaatavogami arpan duucai ivueeyi ajudidui dai Diuusi tataañicaruda dai aSoodomala dai Gomoora oidacami tomasi camaata agai isducatai aradiu agiacada. Vascala googosi ganducami dai maialagi tomali amo taanadami, dai sigalnaasi ñioocai Diuusi tataañicaruda vui ismaacada lagidi Diuusi. Agai pocaiti sai Diuusi mamaatatuldi coosigadala sai cascada poduucai ivueeyi agai. ⁹ Damos aidasi Migili Diuusi tataañicaruda taanadamigada amadu adiaavora ganvupui ñiño aagaitai soora balaquia agai Moseesacaru tuucugada aidasi muu agai. AMigili siaa duutudai Diuusi ismaacada artaanadami vascatai cascada maisigalnaasi ñioo agai adiaavora vui, tomasi adiaavora sigalnaasi ñiooqui aagidi. Damos amigili potatadai adiaavora: “Diuusi gbagaidamu”. ¹⁰ Damos amamaatatuldiadami yaatavogami siigalnaasi ñiooqui aagai Diuusi tataañicaruda vui, dai googosi ganducami dai aipaco gancocodaiña maitatagitotai istumaasi araduñia agai agiacada vai cascada Diuusi soimaasi taatatulda agai.

¹¹ Siala soimaa taatamu agai. Agai maialagi Diuusi arpan duucai Cain maialagi Diuusi. Daida amamaatatuldiadami yaatavogami mosgamamaatatuldi istumaasi maitarvaavoi. Goovai ara duñidada agai. Poduucai ivueeyi agai gamaitacada liditai tumiñsi arpan duucai Balaam gamamaatatuldiña istumaasi maitarvaavoi dai poduucai gamaitacaiña tumiñsi. Daida amamaatatuldiadami yaatavogami maialagi ataanadami arpan duucai Coré amadu aa duñida maialagi taanadami cascada ugidagai agai. Poduñimu lapa amamaatatuldiadami ismaacada maialagi ataanadami. ¹² Slaascada ganampaidiada aapima dai amapai gacuaadagi gatlagida liditai masganoigadai aipacoga amamaatatuldiadami yaatavogami mosarsiaa araragai aapima ganvaatarala. Agai mosnavaacorai aapima gansaagida dai maisiaa duutudai tomali amaadutai. Dai agai moslagi gacuaadana dai maitantagito naidiña isvialagacagi aa. Agai maitarsoiñi ¹³ dai naana maasi sigalnaascami ivueeyi siaa araraca maasi cascada agai maicalagadu isgamamaatatuldiadagi dai Diuusi ootosamu malca siaaco tomastuigaco tucagamucana.

¹⁴ Laqui amo Diuusi ñiooquituldiadamigada Enoco talagiducami aagai isducatai araduñia agai amamaatatuldiadami yaatavogamicada. Enoco arcajjudala Adán. Adán arvisiolida

Enoco visiolida. Daidla Diuusi ñiooquituldiadamigadla pocaiti: “Diuusi divia agai lamadu mui gatataaafiicarua, ¹⁵ dai potaiya agai sai vaasi asoimaasi ivuaadami maiimia agai Diuusi lamadu agai ivueeyi mui naana maasi soimaascami dai aliisi vui ñioocaiña Diuusi cascada soimaa taatatulda agai agai. ¹⁶ Amamaatatuldiadami yaatavogami pocaiti sai maibaiganliidi dudunucami vui, dai isamo istumaasi soimaascami apaduñiagi agaicada agai gapiar vuupaña aa, dai agai ivueeyi vaasi istumaasi soimaascami istumaasi iduñia aliada, dai gagala ñioocai dai pocaiti sai vaasi istumaasi ivueeyi agai vaamioma calagadu siistumaasi ivueeyi aa, dai vaaamunaidana agai oodami dai poduucai voopoidiña amo istumaasi”, ascaiti Diuusi ñiooquituldiadamigadla.

¹⁷ Damos aapimla giñaaduñi gantagitovurai isalqui pocaiti Suusi Cristo ojootosada: ¹⁸ “Silaascada cayoga ugitiagi oidigi lamoco ganparunadamu daidla ivuaadamu istumaasi soimaascami istumaasi ipaliadagi dai maitivuaadamu istumaasi Diuusi ipalidi”, ascaiti ojootosada. ¹⁹ Daidla amamaatatuldiadami yaatavogami aragai dai agai gancocotuldi aipacoga, daidla ivueeyi istumaasi soimaascami istumaasi ipalidi, dai Diuusi Ibada maiilamadu daja agai.

²⁰ Damos aapimla giñaaduñi calagavar vaavoitudada Diuusi ñiooquida dai poduucai maata oidaca isducatai Diuusi ipalidi, dai gamamadadavurai aapimla siDiuusi Ibada gansoicadamu. ²¹ Vaascaga avartagitoca isDiuusi ganoigadai dai baigavar anliada ganoigadaitai Diuusi, dai tagitovurai arpa isamo imidagai ajia agai istuigaco vaascaga oidacamu aatama Diuusi lamadu. Suusi Cristo soigalidi aatamacada cascada.

²² Soigavar anliada agaicada ismaacada maicalaga maata istumaasi argalagaducami tomali soimaascami, ²³ dai anaagavurai dai calagacaga vuvaida vai poduucai maiimia agai Diaavora lamadu. Dai soigavar anliada arpa asoimaasi ivuaadamicada dai maitaagagai masbaiganliada agaicada ismaacada ivuaadagi agai, ganuucadacavurai dai maipomaasi ivuaada aapimla arpa.

²⁴⁻²⁵ Mosalia amaadugava Diuusi dai alia saituduga agai. Dai agai calagacaga garvuvaidi Suusi Cristo gartaanadamiga muu aatama garvalata cascada. Agai istutuidi isgansoiñagi vai camaisoimaasi ivuaadagi aapimla dai ganvaidaquigi siaaco daja agai caoigaldicami vaasi gansoimaascamiga dai baiganliadamu aapimla. Aana ipalidi isloodami vaavoitudagi isalqui abiaadaga dai sivi dai vaascaga Diuusi aragal baitacaacami tami oidigi daama dai tavaagala, dai agai taanai vaasiacatai, dai aliisi gaaagai issiaa duutuada aatama agai.

Mosacaasi.

Istumaasi Diuusi taañicaruda ismaacada ootoi Suusi Cristo taañgi Vuana

¹ Aana arVuana dai ganoojidi aana aapima vaavoitudadami ismaacada ganampaidi dai siaa duutudai Diuusi cuvaracamipata gagar quiquiata oidacami Asia davalariata. Aana ganoojidi dai ganaagidi naana maasi istumaasi ismaacada giñtaagi amo Diuusi taañicaruda. Agai giñtaagi istumaasi otoma apaduñi agai tavaagiata dai oidigi daama. Diuusi agai dai taañgi vaasi gomaasi Suusi Cristo sai vaasi vaavoitudadami maana gomaasi. Cascada Suusi Cristo ootoi amo Diuusi taañicaruda sai agai giñtaagidana vaasi gomaasi. ² Ganaagidamu aana vaasi istumaasi taa aana dai caa. Istumaasi caa aana arñiooquida Diuusi amadu Suusi Cristo dai istumaasi taa aana Diuusi amadu Suusi Cristo idui.

³ Diuusi saalicada saagacata najadamu siora aagadagi idi oojai ismaacada Diuusi giñmaa siascada ganampaidiagadi vaavoitudadami dai siota agiditai caacagi appa Diuusi saagacata najadamu. Otoma apaduñia agai vaasi istumaasi gaagagi idi oojata.

⁴ Aana ipalidi isDiuusi amadu Suusi Cristo amadu Diuusi Ibadada saagacata ganaijadagi dai ganiibastudacan tadacagi aapima vaavoitudadami Asia davalariata oidacami. Diuusi agai ismaacada maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai. Diuusi Ibadada agai dai ganuucada aapima vaavoitudadami cuvaracamipata gagar quiquiata oidacami dai agai tavaagiata daja siaaco Diuusi daacatai gataana. ⁵ Suusi Cristo agai dai gaaagidi vaasi istumaasi arvaavoi. Dai agai araragadada ismaacada duaaca dai camaimuquia agai tomali amo imidagai. Dai agai vaamioma viaa guvucadagai istomasmaacada taanadami tami oidigi daama. Agai garoigadi dai garoigaldi garsoimaascami muucacai curusiaba. ⁶ Dai agai acovai garvuvaitu tasai soina taanaia Diuusi rara duuca dai tasaidi ivuadana Diuusi aa duindada papaali duuca siaa duutudaitai Diuusi garooga. Aliai gaagagi tascaga ñioocadagi aatama Suusi Cristo vaata. Agai viaa guvucadagai tomastuigaco.

⁷ Suusi Cristo iicomai saagida divia agai. Vaascatai taagimu asta agai ismaacada curusiaba siisa. Dai vaasi odami aipaco oidacami ismaacada maivaavoitudagi suaafidamu taagacai agai. Saalicada arvaavoi isdivia agai agai.

⁸ Dai Diuusi gartaanadamiga agai ismaacada maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai. Dai agai aliai viaa guvucadagai cascada istutuidi isiduñiagi tomastumaasi. Dai pocaiti agai: “Aana oidaga maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara dai siascada ugitiagi oidigi aana apiaoidacamu”, ascaiti Diuusi.

⁹ Aana arVuana dai aatama argaraadunumu vaavoitudadami. Aana appa soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucacai isduucacai aapima soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai tomastuigaco oidacamu aatama tavaagiata Diuusi amadu. Dai Suusi Cristo giñsoicai aana appa ansai soimaasi taatamaiña maivui ñioocaitai agai poduucacai isduucacai gansoicai agai aapima masai soimaasi taatamaiña aapima maivui ñioocaitai agai. Aana giñmaisatu amapacata siaaco sicolimadi suudagi, ami Patmos taagidu. Aana giñmaisatu gamamaatutulitai Diuusi ñiooquida dai gaaagiditai Suusi Cristo mamaatutudiaragada. ¹⁰ Amo imidagai tumiñoco Diuusi Ibadada giñmaa guvucadagai antai aana caa amo ñiooqui giñlabagi ismaacada appan caiti amo trompeta ¹¹ dai cavami ñioo dai povaiñitadai:

—Aana aragadi dai maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. Oojai amo liivruata vaasi pastumaasi tagia agai dai ootosda vaavoitudadami ismaacada ganampaidi dai siaa duutudai Diuusi Asia davalariata Efeesoata, dai Esmirnaata, dai Pergamoota, dai Tiatiirata, dai Sardisiatata, dai Filadelfiata, dai Laodiseata —iñitadai añiooqui.

¹² Amaasi aja caquiva aana dai naida iñagai soota agai dai giñiooquidi dai taa aana cuvaracami veela daraasacarui agai oorocada duñisi. ¹³ Dai goveela daraasacarui saagida saacatadai Suusi Cristo. Agai gaadaca amo vaasaragi tavuaducami. Dai taagiata caata amo ooro givuurai. ¹⁴ Dai cuupada caa tootoaja apa maasi vopoi tuaacami dai cavai. Dai vuupuida cavami dadadacai appan duucacai taí. ¹⁵ Dai lacasoda dadadacai appan duucacai amo vaiñomi toñicami bronse taagiducami. Dai cavami ñioocai appan caiti siascada muiducagi ajaacui caa daapacadicami. ¹⁶ Dai ganovi saalisa padaracada daaga agai cuvaracami sisiaavugai. Dai tañiañiata vuusanaca amo mastai aipadara muucacami. Dai vuivasada cavami dadadacai appan duucacai tasai cavami dadadacai dan duucu.

¹⁷ Dai aidasi taa aana llaasodaa abaana gai muuquidaa duuca. Damos agai giindaama dai ganovi saalisa padaga dai povaiñtadaidai:

—Maitiduaadicuda aana lragai dai maiquiaa clquivacai oidigi abiaadaga oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. ¹⁸ Aana lragai dai tomastuigaco oidaga. Aana muu lmo imidagai damos sivi caduaaca aana dai tomastuigaco oidaca iñagai. Dai aana viaa saallicami isvaidaquiai lvaavoitudadami iibaada tavaagiamu dai isootasagi agai ismaacada maivaavoitudai lDiaavor lmadu. ¹⁹ Oojañi aapi pastumaasi cataa dai vaasi istumaasi lpaavuiida agai dai istumaasi lpaduñia agai. ²⁰ Lcuvaracami sisiaavugai ismaacada taa aapi giñoviatra lrapan ducami lcuvaracami giñtalaañicaru ismaacada ootoi aana sai nuucadacana lvaavoitudadami ismaacada ganampaidi cuvaracamipatra Asia lvaavariatra. Daidal lcuvaracami veela daraasacarui lrapan ducami lvaavoitudadami ismaacada ganampaidi cuvaracamipatra Asia lvaavariatra.

2

¹ Oojidañi aapi Vuaana ltaaanladamigada lvaavoitudadami ismaacada ganampaidi Efeesoaga dai povaitaada: “Povaiñtadaidai lcaali ismaacada ganovi saalisa padaga daaga cuvaracami sisiaavugai dai lcuvaracami veela daraasacarui saagida aimara: ² Caa maata aana vaasi istumaasi ivueeyi aapima, dai iscaaga ivueeyi aapima giñaa duiñdaga, dai issoimaasi taatamai aapima dai vaascatra maivui ñioocai Diuusi. Caa maata aana isaapima maiurapacai lsoimaasi ivuaadami. Caa maata aana isaapima gansaagida ajiopai maataatuldidiadami yaatavogami dai isaapima caaga tacacai agai istumaasi vaavoitudai agai dai poduca maata aapima siagai lryaatavogami. ³ Dai aliasi soimaasi taatamai aapima giñvaavoitudaitei damos vaascatra maioojodaitai ivueeyi aapima giñaa duiñdaga. ⁴ Damos aapima ivueeyi lmo istumaasi ismaacada maioojoidi aana, camaitiñoigadai aapima poduca isduuca giñoigadaiña aidasi tucamidaga giñvaavoitu aapima. ⁵ Cascada aliasi gaagai iscaaga ama duuca gantatagituagi aapima isducatai ivuaadana aapima aidamasi tucamidaga giñvaavoitu dai aliasi gaagai isapamu giñoigada aapima poduca isduuca giñoigadaiña aidamasi tucamidaga giñvaavoitu. Dai isaapima maiama duuca gantatagituagi aidaa gia aana imimu gaamucu siaaco daraaja aapima dai ganvoopoidamu aana ganveelaga daasacarui bovasatra siaaco daja agai vai poduca lgaataacana isca-maiviaa aapima saallicami isgamamaatuldidiadagi giñiooqui. ⁶ Damos vaascatra aapima ivueeyi lmo istumaasi caagaducami aapima maioojoidi istumaasi ivueeyi lNicolaitasiatra oidacami poduca isduuca maioojoidi aana istumaasi ivueeyi lNicolaitasiatra oidacami. ⁷ Caa gavar laggiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibaada lvaavoitudadami: Sioora maisoimaasi ivuaadagi siascada lDiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi, agai gia viaacamu oigaragai iscuucumiagi l uusi ibiada ismaacada oidaga tavaagiatra dai ismaacada caada viaacana oodami ibadagai utudui”.

⁸ Oojidañi aapi Vuaana ltaaanladamigada lvaavoitudadami ismaacada ganampaidi Esmirnatra lapa dai povaitaada: “Povaiñtadaidai lcaali ismaacada maiquiaa clquivacai oidigi abiaadaga oidaga dai tomastuigaco oidaca agai. Agai vaa muu lmo imidagai damos sivi caduaaca. ⁹ Caa maata aana vaasi istumaasi ivueeyi aapima. Caa maata aana isalasi soimaasi taatamai aapima dai issaallicada lrsoituuuugami aapima. Damos vaascatra Diuusi caagacatra gannaidi aapima dai gansoicai masai caagacatra oidacana dai naana duuca gansoicai. Caa maata aana isducatai ganvui ñioocai lamoco ljudidiu ismaacada pocaiti saida lrdiuusi mamarada dai maitarvaavoi. Baiyoma agai ganampaidi dai siaa duutudai lDiaavora. ¹⁰ Otoma aimu istuigaco aapima soimaasi taata agai. Lamoo oodami ismaacada ivueeyi istumaasi ipalidi lDiaavora ganmaamaisa agai dai poduca naida agai sabai caaga giñvaavoitudai aapima ismaitiñvaavoitudai lapa. Saallicada soimaasi taata agai aapima baivustaan tasai. Damos vaasi gomaasicada maitavag duduaadimu aapima baiyomavag apiacaaaga vaavoitudada Diuusi asta masiascada coi dai aana ganvaidacaimu tavaagiamu simaaca oidacamu aapima Diuusi lmadu tomastuigaco. ¹¹ Caa gavar laggiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibaada lvaavoitudadami. Sioora maisoimaasi ivuaadagi siascada lDiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi, agai gia maisoimaasi taata agai coocai agai maiimia agai lDiaavora lmadu cascada”.

¹² Oojidañi aapi Vuaana ltaaanladamigada lvaavoitudadami ismaacada ganampaidi Pergamoga lapa dai povaitaada: “Povaiñtadaidai lcaali ismaacada viaa amastai aipadaga muucacami: ¹³ Caa maata aana vaasi istumaasi ivueeyi aapima. Maata aana isaapima mapacatra oidaga siaaco loodami ivueeyi istumaasi lDiaavora ipalidi dai vaascatra

apiacalla síaa giñduutudai aapimla. Dai apiacalla giñvaavoitudai aapimla aidasi loodami Pérgamola oidacami muua Antipasi ami siaaco ivueeyi loodami istumaasi lDiaavora ipalidi. Antipasi lagi dai calla agidi loodami isgiñvaavoitudai. ¹⁴ Damos vaascala ivueeyi aapimla amo istumaasi ismaacada maioojoidi aana. Lamadutai ganaaduñi quiaa vaavoitudai Balaam mamaataltuldiaragada. Balaam lagi dai avanaqui lBalaac sai lagi soimaasi iduiñtuldana lJudidüi. Cascada Balaac agidi lJudidüi sai uguna cuaadagai ismaacada aa oodami cadaasi amomoono dai sai googosi ganducamicana. ¹⁵ Dai lamadutai ganaaduñi vaavoitudadami quiaa vaavoitudai Nicolaitasi mamaataltuldiaragada ismaacada maioojoidi aana. ¹⁶ Cascada aliasi gaagai isotoma ama duucal gantatagituagi lagi dai ismailama duucal gantatagituagi lagi aidal gia gaamu imimu aana dai cocodamu aana lagi idi mastaicada ismaacada vuusai giñtañiañdara. ¹⁷ Cagavag agidital caaca aapimla istumaasi agidi Diuusi lBaada lvaavoitudadami. Siora maisoimaasi ivuaadagai siaascada lDiaavora soimaasi iduiñtuldal liadagai, maaquimu aana lagi gocuaadagai ismaacada lavaagiata oidaga ismaacada maitipui tami oidi daama. Dai maaquimu aana lagi amo odai tojacami siaaco oojisi amo taalaragai ismaacada maimaata aa oodami mosaca lagi siora maaquiagi aana”.

¹⁸ Oojidañi aapi Vuaana ltaaanadamigadal lvaavoitudadami ismaacada ganampaidi Tatiirala lara dai povaitada: “Povaiñtaldai Diuusi marada. Lagi vaa lagi dai cavami dadadacai vuupuidal laran duucal tai dai lcasodal laran duucal dadadacai amo vaiñomi bronse ltagiducami cal daapacadicami. ¹⁹ Cal maata aana vaasi istumaasi ivueeyi aapimla. Aapimla giñoigadai dai aipacoga ganoigadai aapimla lara. Dai maata aana iscala giñvaavoitudai aapimla dai iscala ivueeyi aapimla giña duiñdaga dai issoimaasi taatamai dai vaascala maivui ñioocai Diuusi. Dai maata aana issivi vaamioma calga ivueeyi aapimla Diuusi aa duiñdadal situcamidala giñvaavoitudacai. ²⁰ Damos vaascala ivueeyi aapimla amo istumaasi istumaasi maioojoidi aana. Aapimla gansaagida oidaga amo ooqui Jesabela ltagiducami. Lagi pocaiti saidal lDiuisi ñiooquituldiadamigadal damos maitarvaavoi. Baiyoma lagi vuupuirumadai lamo ismaacada giñvaavoitudai mamaataltuldiatal lagi isalasi ltagalagai isgoogosi ganducamicagi daidal iscuadagai cuaadagai ismaacada aa oodami cadaasi amomoono. Dai aapimla dadagitoi sai apiaquiaa gamamaataltuldiña gomaasi. ²¹ Catavari lnañara aana looqui sai ama duucal gatagitona dai sai gajiaadala viaana gasoimaasicamiga damos lagi maitipalidi. ²² Sivi gia daituldamu aana cocodagai lagi dai sallicada soimaasi taataltuldiamu aana vaasi vipioolimada, ismailama duucal gantatagituagi lagi dai camaipomaasi ivuaadagai. ²³ Dai coodamu aana siora vaavoitudai looqui mamaataltuldiaragadal dai poduucal vaasi oodami ismaacada giñvaavoitudai calga maalamu iñsaana maata vaasi istumaasi ltagitoo oodami dai vaasi istumaasi ipalidi isivuaadagai lagi. Dai siora calga ivuaadagai aana calgacala lñijadamu dai siora soimaasi ivuaadagai aana soimaasi taataltuldiamu. ²⁴ Damos aapimla Tatiirala oidacami ismaacada maivaavoitudai looqui mamaataltuldiaragadal tomasi maimaatal vaasi istumaasi mamaataltuldi lagi ismaacada ivueeyi istumaasi lDiaavora ipalidi aana maiviala isvaamioma ganmaacadagai ñiooqui aapimla. ²⁵ Damos gaagai masiapiacalla vaavoitudadagai aapimla asta siaascada gaamu imiagi aana. ²⁶ Siora maisoimaasi ivuaadagai siaascada lDiaavora soimaasi iduiñtuldal liadagai dai siora apiacalla ivuaadagai istumaasi ipalidi aana isivuaadagai asta siaascada coiyagi, maaquimu aana lagi sallicami sai giñlamadu ltaañiañi vaasi oodami oidigi daama oidacami, ²⁷ poduucal isduucal giñooga giñmaa sallicami ansai aana ltaañiañi vaasi oodami oidigi daama oidacami. Dai sallicada viaacamu lagi guvucadagai dai vaamioma istutiadamu lagi isalga oodami. ²⁸ Dai vaidacamu aana lagi lavaagiamu sai aana giñlamadu oidacana tomastuigaco. Aana laran ducami agal siaavugai ismaacada lquiamoco vusacai. ²⁹ Cagavag agidital caaca aapimla istumaasi agidi Diuusi lBaada lvaavoitudadami”.

3

¹ Oojidañi aapi Vuaana ltaaanadamigadal lvaavoitudadami ismaacada ganampaidi Sardisala lara dai povaitada: “Povaiñtaldai calli ismaacada ootoi Diuusi lBaada sai nuucadacana lvaavoitudadami cuvaracamipala galag quiquiata oidacami dai ganoviala daaga lagi cuvaracami sisiaavugai: Cal maata aana vaasi istumaasi ivueeyi aapimla. Maata aana ismuidutai aapimla mospocaiti iscala vaavoitudai Diuusi daidal isalagai ganmaa iñdagai utudui damos maiviaacan vueeyi aapimla iñdagai utudui. ² Cagavag ganuucadaca aapimla dai poduucal calgacala oidaca. Quiaa vaavoitudai aapimla palapi. Vaamiomavag calga vaavoituda dai poduucal calgacala oidacamu aapimla. Maitavag

dagitu isugitia ganvaavoidaraga. Canaidi aana isaapima maicagacaga oidaga Diuusi vui cascada pocaiti aana. ³ Cagavav tatabigitoda aapima Suusi Cristo mamaatatuldiaragada dai lagiadavurari gomaasi. Ama duuquivav gantatagito dai camaidagitu ganvaavoidaraga. Ismaima duucai gantatagituagi aapima aida gia todian duucai imimu aana maimaatacatai aapima silascada poduucai isduucai maimaatacana aapima siuu duucu divia agadagi amo lasivogami. Dai soimaasi gantaatatuldami aana. ⁴ Damos vaascaga oidaga ami Sardisiaga amo vaavoitudadami ismaacada maisoimaasi ivueeyi cascada gilaamadu oidacamu agai tavaagiaga dai viaacamu agai yuucusi tootoacami. ⁵ Siorea maisoimaasi ivuaadagi silascada Diaavora soimaasi iduifitula liadagi agai gia ganaadamu yuucusi tootoacami tavaagiaga. Dai aana maisiaa duaadamu taataragada agai aliivruaifidaga siaaco oojisi. Aliivruaga oojisi taataragada agai ismaacada viaa iibadagai utudui. Dai aagidami aana gifiooga amada gifiooga tatabaifitula isagai argifaadufi. ⁶ Cagavav lagiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibadavaavoitudadami”.

⁷ Oojidafi aapi Vuaana taanaanadamigada vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Filadelfiaga dai povaitada: “Povaitatadai calali ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai vassai istumaasi aagai agai arvaavoi dai agai viaa sallicamigada lrafi Davicaru, dai lagi agai aagai istumaasi padufia agai dai maitiipu siorea ama duucai aagidagi: ⁸ Cal maata aana vassai istumaasi ivueeyi aapima. Vaascaga caga gifivaavitudai aapima daida lagiditai cal gifniooqui dai aagidi aa oodami isgifivaavitudai. Cascada ganmaa aana guvucadagai masai caga gaaagidifia gifniooqui dai maitiipu tomali amoco ismaacada viaa guvucadagai isgansobicadagi. ⁹ Ami Filadelfiaga oidaga amoco ismaacada pocaiti saida arDiuusi maamaradaamos maitarvaavoi. Agai aryaatavogami daida ganampaidi dai siaa duutudai Diaavora. Dai aana taafimuu ayaatavogami sai ganuravana aapima dai sai ganvuidaga gantootonacada guuquivana. Dai cal maatamu agai isganoigada aana aapima. ¹⁰ Aapima caga gifilagidi dai maitiivui fioocai silascada taatamadagi cascada annuucadacamu aana aapima silascada sallicada soimaasi taatagi oodami vassai oidigi daama oidacami, dai nidamu aana sabai caga ivueeyi agai ischo lapa. Damos aana gia caga annuucadacamu aapima simaisoimaasi taatamu aapima. ¹¹ Otoma gaamu imimu aana. Apiavav caga gifivaavitudada aapima dai apiavav caga oidaca vai poduucai maiviaacamu aa oodami istumaasi Diuusi ganmaaquigai tavaagiaga. ¹² Siorea maisoimaasi ivuaadagi silascada Diaavora soimaasi iduifitula liadagi agai gia viaacamu amo sallicami tavaagiaga siaaco oidaga Diuusi dai Diuusi amadu oidacamu tomastuigaco. Dai agai cocovadaga oojamu aana gifidiusiga taataragada, oojamu aana lapa istalagidi Diuusi quida. Agai lraJerusalén utuducada ismaacada idu Diuusi tavaagiaga dai tavaandamu agai tami oidigi daama. Dai oojamu aana lapa gifitaaraga utuducada. ¹³ Cagavav lagiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibadavaavoitudadami”.

¹⁴ Oojidafi aapi Vuaana taanaanadamigada vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Laodiseaga dai povaitada: “Povaitatadai calali ismaacada sallicada ivueeyi istumaasi aagai saida ivuaada agai. Dai vassai istumaasi aagai agai arvaavoi. Dai agai vaamioma gataanaai istomasioora dai taanaai lapa vassai istumaasi idu Diuusi: ¹⁵ Cal maata aana vassai istumaasi ivueeyi aapima. Aapima maitipalidi isgajaadaga gifivaagi tomali maitipalidi iscaga gifivaavitudagi. Sioma arcaga iscaga gifivaavitudada aapima ismaitiivvaavitudada tomalaachi lapa. ¹⁶ Cascada gajaadaga ganviaa ifagai aana. ¹⁷ Pocaiti aapima masai sallicada riricuga dai sai caga arvavueeyi vaasiaacatai dai sai maiviaaga tomali amo istumaasi. Damos maimaata aapima ismaiviaa naana maasi istumaasi istumaasi Diuusi ipalidi isviaaca aapima, maioojoidi Diuusi isduucai gantatagitoi aapima, dai Diuusi maicagacaga gannaidi, dai maimaata cal aapima Diuusi mamaatatuldiaragada, dai aliasi glaagai issiaa aradagi aapima maicaga ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁸ Cascada ganaagidi aana masai gifdaanaifia ansai gansoicadagi masai cagacaga oidacana dai aana gia gansoicadamu masai cagacaga oidacana. Dai ganaagidi aana lapa masai gifdaanaifia ansai gansoicadana masai ivuaadana istumaasi aana ipalidi vai poduucai maisiaa aradamu aapima. Dai gansoicadamu aana iscaga maata caaca aapima gifmamaatatuldiaragada. ¹⁹ Aana gia bagai dai soimaasi taatamitulu siorea oigada aana silascada agai soimaasi ivuaadagi cascada soimaasi gantaatatuldami aana aapima masmaima duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ²⁰ Aana gia gansoicada ifalidi. Isaapima ipaliadagi ifsaana gansoicadagi aida gia gansoicadamu aana dai gadaamadu daacamu aana dai aapima giflamadu oidacamu. ²¹ Siorea maisoimaasi ivuaadagi silascada Diaavora soimaasi iduifitula liadagi aana gia maaquimu sallicami sai aana giflamadu gataanaifia poduucai isduucai gataanaifia aana gifiooga amadu.

Aana daja giñooğa abaana gadaicarui gadocami daama maisoimaasi iduucai aana aidasi ΔDiaavora soimaasi giñduifitulda agaitadai. ²² Caağavar aagiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibaada Avaavoitudadami —iñtatadai acalli ismaacada taa aana dai caa.

4

¹ Aidasi caaradui vasi gomaasi aidanava aana tavaagiamu dai taa aana amo cuparagai cupioquicami dai caa aana isgiññiooqui agai vaa ismaacada apaga giññiooqui ismaacada apaan caiti amo trompeta dai povaiñtatadai:

—Tasadiñi baigovai nai aana gataagidana istumaasi apaduñia agai —iñtatadai agai.

² Dai todian duucai Diuusi Ibaada giñmaa guvucadagai antai taa aana amo daicarui gaducami istavaagiata caaca. Dai godaicarui dan daja Diuusi. ³ Agai saalicada dadadacai poduucai isduucai dadadacai ojoodai namacami ismaacada jaspe tagidu dai cornalina tagidu. Dai godaicarui sicoli caaca amo quijonali dai dadadacai poduucai isduucai dadadacai amo odai namacami ismaacada esmerelda tagidu. ⁴ Dai godaicarui gaducada sicoli taa aana apaa amo coobai dai maacova daraicarui siaaco daraaja amo coobai dan maacova caaaliodami tooto yuuscami, dai vascatai gantuutusaca amo coorona oorocada duuñisicami. ⁵ Daida daicaruiañdara vapadocai dai coponai, daida daicarui vuidara daraaja cuvaracami cucuudagi. Cucuudagi arapan ducami Diuusi Ibaada. Agai agai dai nuucada Avaavoitudadami ismaacada ganmpaidi cuvaracamipara quiquiaa. ⁶ Daida daicarui vuidara caa tapalica dai gaa suudagi maasi dai vidrio maasi apaa.

Daida daicarui sicoli guuca maacova Diuusi tataañicaruda ismaacada vasi tuucugadarara daraaja vuupuida. ⁷ Arpagadada apaa maasi amo mavidi, daida agamai apaa maasi amo tuuru, daida agamai viaa oodami vuivasada, daida agamai apaa maasi amo baagai dai daigigi. ⁸ Vaa maacova viaa naanadami aana. Dai daamadara dai utadara anada muumujidu vuupuida. Dai tasara dai tucara agai mosñioocaiña dai pocaitiña:

Aapi garDiuusiga saalicada maisoimaasi ivueeyi.
 Aapi garDiuusiga saalicada maisoimaasi ivueeyi.
 Aapi garDiuusiga saalicada maisoimaasi ivueeyi.
 Aapi garDiuusiga saalicada viaa guvucadagai.
 Maiquiaa calquivacai oidigi abiaadara oidaga aapi.
 Dai quiaa oidaga aapi.
 Dai tomostuigaco oidaca agai.
 Pocaitimi acacaisi.

⁹ Dai siuu duucu acacaisi caaga ñioocadagi agai vatarara ismaacada agaa daicarui dan daja, ismaacada tomostuigaco oidaga, dai siuu duucu acacaisi siaa duutudaiña agai, dai siuu duucu baigaliaracada ñioocadagi agai, ¹⁰ aidaga viaa coobai dan maacova caaaliodami gantootonacada gugucaina agai vuidara ismaacada tomostuigaco oidaga dai siaa duutudaiña agai. Dai agai vuidara darasaiaña gancooronaiga dai pocaiti:

¹¹ GarDiuusiga, garbaitacaacamiga aapi giaa viaa saalicami isvvasi oodami caaga ñioocadagi aapi gavui,
 daida isvasi oodami gasiaa duutudagi.
 Aapi saalicada viaa guvucadagai daida idui vassiaacatai cascada.
 Aapi idui vassiaacatai dai nuucada aapi vassiaacatai poduucai ipalidi aapi cascada.
 Caiti acacaaliodami.

5

¹ Dai amaasi taa aana Diuusi isdaja agaa daicarui daama daaga amo liivru ganooviaa saalisa padara. Liivru aramo papeli tavaducami biisapicami dai aipadara oojisi dai caaga cupi arastudi cuvaracamipara seeracada. ² Dai taa aana amo Diuusi tataañicaruda ismaacada viaa guvucadagai dai agai cavami ñioocai dai tacacai:

—Zvoora agai dai saalicada caa tuiga dai cascada viaa saalicami iscupiocoagi idi liivru dai alligagi? —caiti Diuusi taañicaruda.

³ Damos maidada ami tomali amaadutai tomali tavaagiañdara tomali oidigi daamañdara tomali oidigi utadara ismaacada isistutuidi iscupiocoagi liivru dai ñidagi loojai. ⁴ Aida gia cavami sosua aana maitiipucatai tomali amaadutai ismaacada viaa saalicami iscupiocoagi liivru dai ñidagi loojai. ⁵ Amaasi amaadutai acacaaliodami povaiñtatadai:

—Casi maisuacada aapi Vuaana. Cadivia amo cāli cā tuigacami ismaacada vaamioma istutuidi isāDiaavora dai goovai gia viaa sāllicami ismaigovai daasagi goseera vāa cuvaracamiparaiñdaga. Idi cāli agai dai taañai Judea davaraiaga oidacami dai idi vaa arcajituda ara Davicaru —iñtadai cāliodami.

⁶ Amaasi tāa aana amo cāli masmaacada Cañiiru aagaiña. Dai ami cāca agā daicarui vai vaasoñioma guuca amaacova cācāsi dai ana daraaja amo coobai dan maacova cācāliodami vai ami saagida cāca cāli. Dai cā maasi noonovidaga dai acasodaga masiaaco dāadagarai claavocada dai cā maasi oonomadaga masiaaco sā mastaicada dai muua. Dai cuvaracamiga aagada agai dai cuvaracamiga vuupuida. Avuupuida arapan ducami Diuusi Ibaada ismaacada ootoi Diuusi vāasi oidigi daama. ⁷ Agai vaa cāli miadaga cāquiva siaa daja Diuusi agā daicarui daama dai daaga aliivru ganoovira sālisa padaga. Taida cāli bai aliivru. ⁸ Dai aidasi bai agai aliivru amaacova cācāsi amadu amo coobai dan maacova cācāliodami gantootonacada guuquiva cāli vuidaga. Dai vāascatai daadaga amo arpa agai ariivacarui. Dai daadaga amo aali ooro aasocoli susuudacami cubimidali. Agai arapan ducami amaamadaraagada vāavoitudadami. ⁹ Daida agai ganai amo naidaga utuducami aagaitai Suusi Cristo dai pocaiti:

Aapi viaa sāllicami isbiyagi goliivru dai ismaigovai daraasagi aseera ismaacada arastudi goliivru.

Aoodami gamuaa aapi pasai poduucai cāagacaga vuvaidana aapi mui naana maasi oodami-aiñdaga naana maasi ñioocadami, apaco gagar quiquira oidacami, dai vāasi oidigaiñdaga.

¹⁰ Dai aapi acovai garvuvaitu tasai soña taañai Diuusi rari duucai, dai tasai ivuaadana Diuusi aadiñdada papaali duucai siaa duutudai Diuusi garooga. Dai taañadamu aatama oidigi daama oidacami.

Caiti agai.

¹¹ Amaasi gaamucu nānava aana dai tā mui mil Diuusi tataañicada ismaacada agā daicarui socoli daraaja amadu amaacovai cācāsi dai acācāliodami. Dai cā aana isvāascatai agai agaga ñioocai ¹² dai pocaiti:

Muaa aoodami cāli ismaacada Cañiiru aagaiña vāavoitudadami.

Agai vaa agai dai sāllicada viaa sāllicami, dai maata cā vāasiaacatai. Daida artuidacami vāasiaacatai.

Dai aliāsi viaa guvucadagai dai aliāsi gaagai isvāasi oodami siaa duutuadagai agai, dai iscāga ñioocadagai agai vui ara.

¹³ Dai cā aana isñioocai ara vāasiaacatai istumaasi Diuusi idui tavaagira dai oidigi daama dai davarai uta dai agā suudagaga dai pocaiti agai:

Aliāsi gaagai isvāascatai siaa duutuadagai agai ismaacada agā daicarui dan daja amadu agai ismaacada Cañiiru aagai vāavoitudadami.

Dai aliāsi gaagai iscāga ñioocadagai agai vui.

Agai gia sāllicada viaa guvucadagai dai viaa sāllicami ara.

Dai aatama ipalidi isvāascaga viaaca agai sāllicami dai guvucadagai.

Dai isvāascaga vāascatai cāga ñioocadagai agai vātara.

Daida issiaa duutuadagai agai tomastuigaco.

Poduucai ganai agai.

¹⁴ Daida amaacova cācāsi apiañioquimi dai pocaiti:

—Poduucai ara duuna —caiti.

Daida amo coobai dan maacova cācāliodami gantootonacada guuquiva agai vuidaga ismaacada tomastuigaco oidaga dai siaa duutudai agai.

6

¹ Amaasi tāa aana isagai ismaacada Cañiiru aagaiña vāavoitudadami maigovai da aseera amapacaga ismaacada arastudi aliivru. Dai cā aana iscavami ñioo amaadutai amaacova cācāsi. Dai aran caiti copondami dai povaiñtadai:

—Dimi dai naida amo istumaasi! —iñtadai agai.

² Antai gaamucu nānava aana dai tā amo cavayo tojacami vai dan daitugai amo cāli dai ganoovira bacati amo uus gaatoi. Dai agai gacāsati amo coronai masmaacada maa dai maiduadicuitai imai dai apamu gamaitaquimi cocodaga.

³ Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña vāavoitudadami maigo da aseera ara amapacaga ismaacada arastudi aliivru cā aana iscāiti agoquirada cāsi dai povaiñtadai:

—Dimi dai naida amo istumaasi! —iñtadai agai.

⁴ Dai gaamucu nɔnɔava aana dai tɔɔ amo cavayo vaɓicami dai dan daitugai amo caɔɔli. Mɔtai ɔcaɔli maa amo gaɔ mastai dai maa saɔlicami sai cocotuldiña oodami tami oidigi daama oidacami dai sai aipacoga gancoodaiña.

⁵ Dai agai ismaacada Cañiiru aagaiña ɔvaavoitudadami maigo dai aseera ɔɔɔɔ amapacaraifndaɔɔ ismaacadaɔada arastudi ɔliivru, dai caɔ aana iscaiti amaɔ caisi dai povaiñtadai:

—iDimi dai nɔida amo istumaasi! —iñtɔɔdai agai.

Dai gaamucu nɔnɔava aana dai tɔɔ amo cavayo tucucami vai dan daitugai amo caɔɔli dai gaɔnooviaraɔ bacati amo vaɔɔatutadacarui. ⁶ Dai caɔ aana amo ñiooqui ɔmaacova caɔcaisi saagidaifndaɔɔ vai pocaiti:

—Mosacaasi amo litro taligi gamaitacaɔ amo tasai aa duiñdagaicada. Dai vaica litro sevada gamaitacaɔ amo tasai aa duiñdagaicada. Damos ɔasaiti ɔmadu ɔvino maitavaɔ vaamioma namaquiada.

⁷ Dai agai masmaacada Cañiiru aagaiña maigo dai aseera ɔɔɔɔ amapacaraifndaɔɔ ismaacadaɔada arastudi ɔliivru dai caɔ aana iscaiti agamaɔ caisi dai povaiñtadai:

—iDimi dai nɔida amo istumaasi! —iñtɔɔdai agai.

⁸ Antai gaamucu nɔnɔava aana dai tɔɔ amo cavayo vaaamacami dai dan daitugai amo caɔɔli ismaacadaɔɔ viaa saɔlicami iscoodadagi oodami. Dai agai gooquiɔɔɔɔ imai amaɔ ismaacadaɔɔ viaa saɔlicami isvaidaquiagi oodami maɔca siaaco ajiopai ɔcoidad.

Dai agai ismaacadaɔɔ viaa saɔlicami iscoodagi mui oodami. Agai coodaiña oodami cocodiɔɔɔɔ, dai biuugigaicada, dai cocodagaicada, dai caɔcaisicada.

⁹ Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña ɔvaavoitudadami maigo dai aseera ɔɔɔɔ amapacaraifndaɔɔ ismaacadaɔada arastudi ɔliivru tɔɔ aana ɔaltar siaaco siaa duutudai oodami Diuusi dai ɔaltar uta daraaja ɔiibaada ɔcoidad ɔmaacada gacooditu vaavoitudaitai Diuusi ñiooquida dai gaaagiditai Diuusi ñiooquida.

¹⁰ Dai agai cavami ñioocai dai pocaiti:

—Garbaitacaacamiga aapi gia tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai aapi gia vaɔɔcaɔɔ ivueeyi vaɔɔsi pastumaasi aagai saida ivuaada agai. ¿Asta siɔɔscada nɔidamu aapi ɔoodami oidigi daama oidacami ismaacada ɔrcɔɔga ivuaadami dai ismaacada ɔrmaicɔɔga ivuaadami dai soimaasi taatatuldamu aapi agai ismaacada garcoi? —caiti agai.

¹¹ Amaasi baitacaacamigada agai maa ɔvaavoitudadami iibaada yuucusi tootoacami dai potatadai sai ganiibastana ɔɔɔɔ chɔɔɔɔ tasai. Dai sai quiaa oidaga oidigi daama ɔamoco aaduñda vaavoitudadami ismaacada ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdada. Dai sai amaivaavoitudadami cooda agai agai ɔɔɔɔ poduucai isduucaɔ gancooditu agai sai cascada gaaagai isnaɔaraɔa agai ɔɔɔɔ chɔɔɔɔ tasai.

¹² Dai nɔida aana aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña ɔvaavoitudadami maigo dai aseera ɔɔɔɔ amapacaraifndaɔɔ ismaacadaɔada arastudi ɔliivru. Dai tɔɔ aana iscaɔvami gigivuli oidigi daida isɔtasai tucutu ɔpan maasi icuusi tuucucami. Daida ɔmasaadai ɔɔɔɔɔɔ gadui vaɔɔsi, ¹³ daida ɔsiasaavugai suuli maɔtan daɔvaɔɔɔɔɔɔ poduucai isduucaɔ suuligai uusi iibaada siɔɔscada cavami ɔvaɔɔdagi. ¹⁴ Dai tavaagi gabiisa ɔpan duucaɔ amo papeli dai maitamaastu. Dai vaɔsi gigidi sibaɔcoga guuquiva dai vaɔsi ɔmapacaraɔɔɔɔ siaaco sicolimadi suudagi sibaɔcoga guuquiva. ¹⁵ Daida ɔraraɔi oidigi daama oidacami ganasto tɔɔɔɔjovai dai vaapavuli saagida ɔmadu aa tɔɔtaanadami, dai ɔfiricu, dai ɔsandaaru tɔtaaanadamidaga, dai ismaacadaɔɔ viaa saɔlicami, dai ɔpipioofi, dai ismaacada maitarpipioofi ɔɔɔɔ. ¹⁶ Dai vaɔɔscatai agai potatadaiña agigiidi dai ɔvaapavuli:

—Gardaamavaɔɔ suuligai dai gaɔɔɔɔ vai maitarɔɔɔɔgana Diuusi agaa daicarui daama daja vai maisoimaasi garɔtaatuldana agai ismaacada Cañiiru aagaiña ɔvaavoitudadami.

¹⁷ Caayai istuigaco Diuusi soimaasi garɔtaatulda agai dai tomali ɔmaadutai aatama maitistutuidi iscaɔgacaraɔ vuvuquiagi —tɔɔɔdai agai.

7

¹ Dai tɔɔ aana maacova Diuusi tɔtaaañicaruda isguuca maacovaraɔɔ oidigi soosonaɔɔ dai soobidaca vaɔɔli sai maivustaiña oidigi daama, tomali agaa suudagi daama, dai sai maioiñdiña tomali amo uusi. ² Dai tɔɔ aana ɔɔɔɔ amoco Diuusi taañicaruda vai siaali amadaɔɔ imai dai bacati Diuusi seeyogada. Diuusi agai dai tomastuigaco oidaga. Daida ɔDiuusi taañicaruda gaɔɔɔɔ iifna dai potatadai agaa maacova Diuusi tɔtaaañicaruda ismaacadaɔɔ viaa saɔlicami issiaa duaadagi naana maasi istumaasi oidigi daama dai agaa suudagiɔɔɔɔ:

³ —Maitavaɔɔ siaa duaada tomali amo istumaasi oidigi daama tomali agaa suudagiɔɔɔɔ tomali uusi asta siɔɔscada cocovaraɔɔ daraasi aatama ɔvaavoitudadami Diuusi seeyogada —tɔɔɔdai Diuusi taañicaruda.

4 Dai caa aana isgaaagai silaquiatai viaa Diuusi seeyogada. Agai ajaga amo sienta dan goo coobai dan maacova mil ajudiduu cajiudad saagidiaiñdaga. 5 Judá cajiudad saagidiaiñdaga ajaga baivustaama dan goo mil ismaacada viaa Diuusi seeyogada, dai Rubén cajiudad saagidiaiñdaga ajaga aapa baivustaama dan goo mil ismaacada viaa Diuusi seeyogada, dai Gad cajiudad saagidiaiñdaga ajaga aapa baivustaama dan goo mil, 6 dai Aser cajiudad saagidiaiñdaga ajaga aapa baivustaama dan goo mil, dai Nefatalí cajiudad saagidiaiñdaga ajaga aapa baivustaama dan goo mil, dai Manasés cajiudad saagidiaiñdaga ajaga aapa baivustaama dan goo mil, 7 dai Simeón cajiudad saagidiaiñdaga ajaga aapa baivustaama dan goo mil, dai Leví cajiudad saagidiaiñdaga ajaga aapa baivustaama dan goo mil, dai Isacar cajiudad saagidiaiñdaga ajaga aapa baivustaama dan goo mil, 8 Dai Sebulón cajiudad saagidiaiñdaga ajaga aapa baivustaama dan goo mil, dai Osee cajiudad saagidiaiñdaga ajaga aapa baivustaama dan goo mil, dai Benjamín cajiudad saagidiaiñdaga ajaga aapa baivustaama dan goo mil.

9 Dai gooquiaga gaamucu nanaava aana dai taa mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami, aipaco gagar quiquiaga oidacami vaasi oidigiañdaga. Dai agai moguuca aaga daicarui vuidaga dai agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami vuidaga. Aoodami sallaicada muidu tomali amaadutai maitistutuidi isacaldagi. Dai gaadaca yuucusi tootoacami dai gannoovivaga daaga palma aagada. 10 Dai vaascatai gagar iñacai dai pocaiti: Diuusi agai dai gogaa daicarui daama daja.

Dai goovai amadu gogamai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami cagacaga vuvaidi oodami.

Caiti agai. 11 Dai taa aana isaga daicarui sicoli guuca acacaliidami amadu amaacova Diuusi tataañicaruda dai vaasi agai sicoli guucal vaasi Diuusi tataañicaruda dai agai davalarapi cuiqui sia duutudaitai Diuusi dai 12 pocaiti:

Poduucuiava. Aliaai ipalidi aatama isvaasi oodami caga ñioocadagi

Diuusi vui baiganaliaracada tomastuigaco.

Agiava agai dai sallaicada caa maata caa vaasiaacatai,

dai sallaicada viaa sallaicami dai guvucadagai,

dai vaasi oodami gaagai issiaa duutuadagi agai tomastuigaco.

Poduucuiava.

Caiti Diuusi tataañicaruda.

13 Amaasi amaadutai acacaliidami giñtacacai dai povaiñtadai:

—Evoora idi dai gaadaca yuucusi tootoacami dai vaadaga dada goovai? —iñtadai.

14 Antai aana aa noragi dai potadai:

—Aapi gia maata aana gia cho —tadai aana.

Tai agai povaiñtadai:

—Idi agai dai oidigi daamaiñdaga dada. Maa ca siaadaga dada goovai sallaicada soimaasi taatamai oodami amos cagacaga vuvaja idi vaavoitudacai acali ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami. Goovai muu curusiaba tai aasi arada dai poduucui oigali goovai soimaascamigada vaavoitudadami. 15 Cascada Diuusi vuidaga guuca goovai dai tasaga dai tucaga ivueeyi Diuusi aa duifadaga tami siaaco oidaga Diuusi. Dai Diuusi nuucada goovai amadu daacatai. 16 Camaibiuugicoñicamu goovai tomali camaitonocoñicamu, tomali camaisoimaasi taatacamu goovai toifaligada tasi. 17 Goovai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami mocacaga aaga daicarui vuidaga siaaco Diuusi dajatai gataana. Goovai aragai dai apianuucadacamu govaavoitudadami vai baiganaliaracada oidacana. Dai goovai taagidamu agai siaadaga vusanai suudagi ismaacacada viaacana oodami ibadagai utudui. Dai tomastuigaco oidacamu goovai amadu. Dai maitipucamu istucada soiganaliadagi oodami —iñtadai agai.

8

1 Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera aapa amapacariñdaga ismaacacada arastudi aliivru aidaga gia maitadatu tomali amo istumaasi tajucami ora tavaagaga. 2 Amaasi taa aana acucaracami Diuusi tataañicaruda ismaacada Diuusi vuidaga guuca. Matai maa amoco trompeta. 3 Dai gooquiaga divia aapa amai Diuusi taañicaruda dai amo ooro aasocoliaga bacati cubimidali dai aaltar vuidaga caquiava agai. Aaltar oocada duñisi dai mocacaga aaga daicaruda Diuusi vuidaga. Matai maa Diuusi taañicaruda gapi cubimidali sai midana aaltar daama siuu duucu vaavoitudadami daanaidagi Diuusi. 4 Aidasi Diuusi caa isdaana vaavoitudadami tasai cubusigada acubimidali ismaacada maji adiuusi taañicaruda dai Diuusi vuivasadaga aayi.

⁵ Amaasi ἄDiuisi tḗaañicarudá bái ḗasocoli ismaacádaḗa mḗmḗaidi ḗgai ḗcubimidali dai suudagi tutupali ḗaltar daamañídaḗa dai daitu ḗgai ḗasocoli oidigi daama dai oidigi cavami copofñimi dai vḗpadoquimi, dai gigivuli ḗdaḗvḗḗrai.

⁶ Amaasi ḗcuvaracami Diuisi tḗaañicarudá ismaacáda ḗanoovíḗa daadaga ḗmo iivacarui baigandui dai gaiiva ḗgai.

⁷ Daidá ḗpaga iiva ḗmaadutai Diuisi tḗaañicarudá ḗatrompeta tai duudu tḗaayi dai taí dai ḗḗrai oidigi daama. Dai baitoma tajucami oidigi daama mḗi vḗasi ḗuusi ḗḗmadu ḗvasoi.

⁸ Tai gooquiḗa ḗmai Diuisi tḗaañicarudá iiva ḗaiivacarucáda mḗtai ḗḗa suudara daitu ḗmo istumaasi ḗpḗa maascami ḗmo ḗḗa ḗiidi ismaacáda mḗjimi dai baitoma tajucami ḗḗa suudagi ḗḗrai ḗanaato. ⁹ Dai baitoma tajucami vḗasi ḗvatopa ḗḗmadu vḗasi ḗcḗcḗisi ḗḗa suudara oidacami coi, dai baitoma tajucami ḗvapaarcu ugídagaí.

¹⁰ Amaasi ḗmai Diuisi tḗaañicarudá iiva ḗaiivacarucáda tai ḗai ḗmo siaavugai ḗducami tḗvaagíñdaḗa dai mḗjimi ḗpan duucaí ḗmo cuudagi dai baitoma tajucami ḗjaaquiḗa dai baitoma tajucami ḗḗmḗpḗcḗaḗa siaaco vusanai suudagi ḗai. ¹¹ Asiaavugai ḗjenjo tḗḗgídu. ḗgai ḗḗmo muuquigami dai sivu. Cḗcḗda baitoma tajucami ḗsuudagi oidigi daama sivutu dai mui oodami coi ḗḗcḗi ḗsuudagi sivucáda.

¹² Tai gooquiḗa ḗmai Diuisi tḗaañicarudá iiva ḗaiivacarucáda tai baitoma tajucami ḗtaasi tucagamutu dai baitoma tajucami ḗmasaadaí tucagamutu dai baitoma tajucami ḗsiaavugai tucagamutu ḗpḗa dai poduucaí maicḗḗga tonoraga taḗaḗa dai vaamioma tucagamu tucara.

¹³ Amaasi ḗgamucu ḗḗḗaḗa ḗaḗa dai tḗa ḗaḗa istḗvaagíḗa daigigi ḗmo Diuisi tḗaañicarudá dai cḗa ḗaḗa iscavami ḗñooquimi dai pocaitimi:

—ḗsḗllicáda soimaasi taata ḗgai vḗasi oodami oidigi daama oidacami siuu duucu iivagi ḗaiivacarucáda gogaa vaica Diuisi tḗaañicarudá! —caiti ḗgai.

9

¹ Tai ḗmai Diuisi tḗaañicarudá iiva ḗaiivacarucáda antai tḗa ḗaḗa ḗmo Diaavora tḗaañicarudá daḗvḗḗrapi daja ismaacáda ḗai tḗvaagíñdaḗa ḗpan duucaí ḗmo siaavugai. Mḗtai maa ḗgai ḗmo yaave sai cupiocona ḗcuparagada ḗḗa daḗai ismaacáda sḗllicáda tuucavaga dai tucagamu. ² Tai ḗgai cupiocono ḗcuparagada ḗḗa daḗai tai ḗbiaadaḗa vuusai cuubusi poduucaí isduucaí vusanai cuubusi ḗmo ḗḗa ooroñíñdaḗa. Dai maímaastu ḗtaasi sḗllicáda cubima oidigi cḗcḗda. ³ Dai cuubusiñdaḗa vuvaaja soosoyi dai oidigi daama tuali ḗḗḗai. Mḗtai maa ḗsoosoyi guvucadagai sai cḗcḗyíña oodami ḗpan duucaí ḗnacasaḗaí. ⁴ Mḗtai maímaa ḗsoosoyi oigaragai iscuaadagai vasoi tomali uusi mosviaa ḗgai oigaragai iscḗcadagai ḗoodami ismaacáda maiviaa Diuisi seeyogada coocovadaḗa. ⁵ Dḗmos maiviaa ḗgai oigaragai iscoodadagai oodami ḗḗcḗcḗda moscootuldiña ḗgai taama masaadaí. Dai caída ḗpan tadaga nacasaḗaí caída. ⁶ Amaasi coiya ḗliadamu ḗoodami taatacataí ḗsoosoyi caída dḗmos maítistutiadamu iscoiyagi.

⁷ ḗsoosoyi ḗpa mamaasi caapayo ismaacáda vuu ḗjioopai sandaaruu sḗllicáda gacocoda agadagi. Daidá ḗsoosoyi ḗḗntuutusaca ḗmo istumaasi ooro cooronai maasi. Dai vuivasada ḗgai ḗpḗa maasi oodami vuivasada. ⁸ Dai cuupada ḗgai ḗpḗa maasi ooqui cuupada. Dai taatamudá ḗgai ḗpḗa maasi mavidi taatamudá. ⁹ Dai ḗgai ḗanaadaca vapaiñomi vapasara-gai. Dai siuu duucu ḗḗadagi ḗgai ḗanada ḗpan caitiña mui carru ismaacáda vapaiñsacai caapayu vaida oodami dadaraí sḗllicáda gacocoda agadagi. ¹⁰ Daidá ḗsoosoyi baabajida ḗpa maasi ḗnacasaḗaí baabajida dai ḗḗbaabajicáda ḗcḗcḗyí ḗgai vai taama masaadaí cococana caída. ¹¹ Daidá ḗsoosoyi viaa ḗḗḗḗḗadami. Dai ḗgai vaa viaa sḗllicami isgataañadagi ḗḗa daḗara siaaco sḗllicáda tuucavaga. Dai evreocáda ḗadón aagíña ḗoodami dai ḗliogocáda ḗpoliñ aagíña ḗoodami ismaacáda ḗmuuacami tḗiya lidi.

¹² Casi ḗpḗdui ḗmo istumaasi soimaascami ismaacáda ḗpḗduñi agaitadai dḗmos quíaa víḗaga ḗpḗa gooca.

¹³ Tai ḗmai Diuisi tḗaañicarudá iiva ḗatrompeta. Daidá ḗḗa daicarui vuídaḗa cḗca ḗmo altar ooroocáda duñisicami dai vḗa maacova sisísodara guuca uusi ḗpa maasi vaacasi agada. Dai aidasi iiva ḗDiuisi tḗaañicarudá ḗatrompeta antai cḗa ḗaḗa ḗmo ḗñooqui ismaacáda ḗaltar aagada saagidiañdaḗa caidatu. Diuisi vuídaḗa daja ḗaltar. ¹⁴ Daidá ḗñooqui potḗḗdaí ḗDiuisi tḗaañicarudá ismaacáda gaiivaitadai:

—Uupasañi ḗmaacova Diuisi tḗaañicarudá ismaacáda vuupuli ḗḗa aquí Eufratesi ugídana —tḗḗdaí ḗñooqui.

¹⁵ Tai ḗgai uupai ḗmaacova Diuisi tḗaañicarudá sai coodana baitoma tajucami oodami oidigi daama oidacami. Tḗvḗpi ḗḗara ḗgai taida aayi istuigaco gacoodi ḗgai ḗgai. Diuisi maatacatadai ismaacáda uumiḗa dai ismaacáda masaadaḗa dai ismaacáda taḗaḗa dai siuu

duucu apaduñia agaitadai gomaasi. ¹⁶ Dai maí aaná sílláqui sandaarú caapayú daama daraitugai dai lámadu ajiopai amaacova Diuusi taañicarudá dai agai ajága goo sientó mil mil.

¹⁷ Dai táll aaná ismaasi acaapayú lámadu asandaaru. Asandaaru gantaagiana daraasaca lámó gagar vapaiñomí cacaparacami agai laalachi vapáagi dai laalachi tálládogi dai laalachi vuaama. Daidá acaapayú moomodá apa maasi mamaavidi moomodá. Daidá acaapayú uusudáiñdáta vusanái taí lámadu cubusi lámadu asufre. ¹⁸ Dai baitoma tajucami loodami oidigi daama oidacami coi gotaícadá dai gocubusicadá dai goasufrecadá ismaacadá vusanái acaapayú uusudáiñdáta. ¹⁹ Acaapayú víaa guvucadagái ganuusára dai gáñbaabajáta. Baabajidá agai apa mamaasi cocooyi moomodá vai agaicadá cacáayi agai oodami.

²⁰ Damos gogaa oodami ismaacadá maicoi váasi gomaasicadá ismaacadá vusanái acaapayú uusudáiñdáta dai baabajidá caidacadá, maíama duucaí gantatagito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma apasiaa duutudai agai aDíavora tátaañicarudá lámadu looro momoono daidá aplata momoono daidá aBronse momoono daidá lojoodai momoono daidá luusi momoono ismaacadá maíñáñái tomali maitatácaidaga tomali maíajioopai. ²¹ Daidá loodami apiagancodaiña dai apiagataapaiña dai apiagoogosi ganducamicana dai apiagáasidiña.

10

¹ Amaasi táll aaná amái Diuusi taañicarudá. Aliasi víaa guvucadagái agai dai távañimi távaagíaiñdáta amo icomái saagida dai moodá daama cásaca amo quijonali. Vúivasadá agai dadadacái an duucaí atasai dai caacaidá apa maasi gooca gagar uusi máadami. ² Dai ganoovíata bácati agai amo lívru cupioquiñicami dai amaasi suudára cáisa agai gáacaso sáalisa padáracadá dai agamáicadá dáváraapi cáisa. ³ Amaasi aDíuusi taañicarudá cavami íiña an duucaí amo mavidi. Dai aidási íiña agai aidá gia cavami copoi oidigi cuvaramioco. ⁴ Tai acovondami ñioo nai aaná ooja íñagaitadai istumaasi aagai agai damos cáll aaná amo ñiooqui távaagíaiñdáta vai povaiñtátdai:

—Maitiaagada iscaiti acovondami dai maitiooja —íñtatadá ñiooqui.

⁵ Amaasi aDíuusi taañicarudá ismaacadá agáa suudará dai dáváraapi cáisaca taiyago vañigi ganovi sáalisa padáta. ⁶⁻⁷ Dai aagai agai sai maata Diuusi agai ismaacadá tomas-tuigaco oidaga daidá iduí távaagi dai oidigi dai agáa suudagi dai váasiacatai istumaasi oidaga dai pocaiti:

—Casi apaduñia agai istumaasi Diuusi aagidi gáñíñoquituldiadamiga saidá apaduñia agai. Sílláscadá aiyagi istuigaco acugatáta acucaracamiáñdáta Diuusi tátaañicarudá iivagi gáivacarucadá casi apaduñímu istumaasi aagidi Diuusi gáñíñoquituldiadamiga.

⁸ Daidá ñiooqui apamu gíñooqui távaagíaiñdáta dai povaiñtátdai:

—Máacái bá lílvru cupioquiñicadá ismaacadá daaga Diuusi taañicarudá ismaacadá agáa suudára dai dáváraapi cáisaca —íñtatadá ñiooqui.

⁹ Antai aaná íi síaaco caaacatadá aDíuusi taañicarudá dai aagidi aaná sai gíñmaacana alílvru tai agai povaiñtátdai:

—Báíñi dai uga. Gatañíata yoovicamu goovai an duucaí saivoli damos gavoocára sívucamu goovai —íñtatadá agai.

¹⁰ Antai aaná bá lílvru dai uu, vai gíñtáñíata cáa yoovi an caaca saivoli damos gooquiára sívutu gíñvoocára. ¹¹ Tai agai povaiñtátdai:

—Aapi víaa ísapamu ñiooquituldiagi Diuusi oodami saagida, dai mui gágará quíiquíára dai oodami naana maasi ñioocadami saagida dai mui rarái vuitapi —íñtatadá agai.

11

¹ Matai gíñmaa amo tootoicami apavidacarui amo metro áasi távadocami daidá gíñtájai aDíuusi taañicarudá dai povaiñtátdai:

—Cáquivañi daidá gotootoicamicadá apavida Diuusi quíidá. Dai apavidañi áltar. Dai ácaldañi váasi ismaacadá moguuca dai síaa duutudai Diuusi. ² Damos quíidigana gia maíapavida átuísiqui ami átagai váatará ismaacadá maitarjudídiu. Dai vaic uumigi dan tajucami agai síaa vuaada agai agágar quíiqui ismaacadá Diuusi aco vuvaitu sai ami síaa duutudaiña oodami. ³ Dai Diuusi ootosa agai gooca gáñíñoquituldiadamiga sai gaagíidíña vaic uumigi dan tajucami istumaasi iduñia agai agai. Dai agai gánaadaca agai yuucusi tutuucucami —íñtatadá agai.

⁴ Idi gooca cacalli Diuusi vuidara guuca apan duuca agooca oliivosi daida agooca veela daraasacaru. Diuusi agai da taanai vvasi oidigara. ⁵ Isloodami soimaasi taatuldia adidagi adiuusi nifiooquituldiadamidaga aidaga tafiaidara vusaimu ta dai coodamu agai. ⁶ Idi gooca nifiooquituldiadami viaaca agai guvucadagai iscuupacagi atavaagi vai maiduucudagi siala tavapi ajioopada agai tami oidigi daama dai gaagiadagi Diuusi niooquida. Dai viaaca agai guvucadagai apan istaanada suudagi sai araai gananaotofia, dai issoimaasi taatamuldiadagi oodami naana maasi istumaasicada silascada ipaliadagi agai. ⁷ Damos silascada naatuagi agai ganaa duiidaga aidaga vusaimu agaa caisi omaligami agaa dalgaiidara dai coodamu adiuusi nifiooquituldiadamidaga dai coodamu. ⁸ Daida vaic tasai dan tajucami acoidada tuutucugada mosvatacamu caayara agaa quiiyara siaaco gasiisatu curusiaba gartaaanadamiga. Sodoma dai Ejiipitu aagaiña aoodami agaa quii soimaasi ivuaadatai oidacami. ⁹ Dai vaic tasai dan tajucami oodami mui agar quiiquaiidara dai oodami naana maasi nioocadami dai vvasi oidigaiidara najadamu tuutucugada agai dai maidagitamu agai isyaasagi tomali amaadutai. ¹⁰ Dai oodami vvasi oidigi daama oidacami iduufimu vagimi coocai agooca Diuusi nifiooquituldiadamidaga. Dai aipacoga ganoidamu naana maasi istumaasi baiganalidacai. Idi gooca Diuusi nifiooquituldiadamidaga sallicada soimaasi taatamuldiadami aoodami cascada baiganali aoodami coocai agai. ¹¹ Damos vaic tasai dan tajucamidada Diuusi duduaacali agooca cacalli tai agai vaapafi. Dai vvascatala ismaacada ala agai sallicada dodoaadimu naiditai. ¹² Amaasi agooca Diuusi nifiooquituldiadamidaga cai amo niooqui iscavami niooqui tavaagaiidara dai potadai:

—Taalaidivurai tan taciavi —tadai niooqui.

Tai agai taatasai motavaagiamu amo icomai saagida vaida sasaayuda taagigi. ¹³ Tai otoma cavami gigivuli oidigi tai suuli mui baabaqui tai cuvaracami mil coi oodami. Daida agaa oodami ismaacada vii sallicada dodoaadimu dai pocaiti sai sallicada viaa guvucadagai Diuusi ismaacada tavaagiara daja.

¹⁴ Casi apadui amo istumaasi soimaascami ismaacada apadui agaitadai damos otoma apadufia agai apan amoco istumaasi soimaascami.

¹⁵ Taida acuugataru acuaracamiidara Diuusi tataaifcaruda iiva gaiivacarucada tai caidatu nioocadami tavaagiara. Agai cavami nioocai dai pocaiti: Sivi gia caaayi istuigaco gataanada agai Diuusi garbaitacaacamiga amadu acristo vvasi oidigi daama siaaco taanai oodami. Dai tomastuigaco taanada agai Diuusi amadu acristo. Caiti niooqui.

¹⁶ Amaasi amo coobai dan maacova cacalliodami ismaacada gandaraicaru daama daraaja Diuusi vuidara davalapari cuiqui dai siaa duutudaimi Diuusi ¹⁷ dai pocaitimi: Baigalidi aatama aapicada garDiuusiga. Sallicada viaa aapi guvucadagai dai aapi maiquia caquivacai oidigi abiaadara oidaga dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai.

Aapi cabai gasallicamiga aducami dai casi taanada agai oidigi daama.

¹⁸ Dai mui oodami muiyapacara oidigi daama oidacami cabaaco aapi gavui.

Damos caaayi istuigaco aapi baamu agai agai vui.

Dai caaayi istuigaco naidamu aapi vvasi agai ismaacada cacoi ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada maitarcaaga ivuaadami.

Dai caaayi istuigaco maaquiagi aapi naana maasi istumaasi cacaladucami ganifiooquituldiadamidaga amadu avavoitudadami, ivuaadatai agai gaa duiidaga.

Amadu vvascatala ismaacada gasiaa duutuadai tomasi arsoituutugami sariricugami. Dai caaayi istuigaco ugitudamu aapi vvasi agai ismaacada siaa doodai naana maasi istumaasi oidigi daama.

Caiti amo coobai dan maacova cacalliodami.

¹⁹ Amaasi acupioo Diuusi quida ismaacada tavaagiara calca vai ami arana daja acajofi ismaacada viaa lojoodai ismaacadara ooja Diuusi gamasaicada gasallicamiga. Vai oidigi vapadoquimi dai covofimi dai gigivuli oidigi dai gapi gai taayai.

12

¹ Amaasi tavaagiara gamaasitu amo istumaasi. Agaidada gamaatadadai isapadufia agai amo istumaasi soimaascami. Agai ismaacada gamaasitu alamo ooqui dai agai gaadaca yuucusi dadadadami ismaacada dadadaca apan duuca atasai. Agai masaadai daama calca dai gacalasca amo cooronai ismaacada viaa baivustaama dan gooca sisiaavugai.

² Looqui noonoacatadai dai camaraata agaitadai dai iññacai cococatai. ³ Amaasi gλmasitu λλpλ amoco istumaasi ismaacada cadλ gamaatcatadai isλpduñia agai λpλ amo istumaasi soimaascami. Agai ismaacada gmasitu λλmo gλλ caisi omaligami vagicami. Daidλ cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada dai λamo cooronai vλasi moomodaga. ⁴ Dai gabajicada tavaimλ agai baitoma tajucami sisiaavugai ismaacada tavaagiara daraaja dai oidigi daama suuli. Daidλ acaisi vuidaga caquiva looqui ismaacada maraata agaitadai dai ugia agaitadai lali silaani mosaiyusaicai agai. ⁵ Daidλ looqui marai, vaidλ atcala marada. Dai gllacai agai taañia agai vλasi oodami oidigi daama oidacami dai soimaasi taatamitulda agai agai vλasi soimaasi ivuaadami. Dai Diuusi bλλacai lali silaani mλaca tavaagiana ami siaaco daacatai gataañai agλλ daicarui daama. ⁶ Taidλ looqui daiyunu mλλ oidigamu amapacaga siaaco cabaiduitadai Diuusi sai ami daacana vai ami Diuusi nuucadaca agai vaic uumiga dan tajucami.

⁷ Tai gooquiara aliasi gancocoda tavaagiara Migili λλmadu acaisi. λMigili viaacatadai gasandaaruga vaidλ acaisi λpλ. ⁸ Damos agλλ caisi λλmadu sandaarugada agai maitistui ismaitaagi λMigili λλmada sandaarugada agai cascada maitistui isami tavaagiara daraacagi. ⁹ Cascada Diuusi matan suuli tavaagiañdaga agλλ caisi moduucai sandaarugada. Agai vaa λλmo cooyi ismaacada λλqui abiaadaga oidigi daama aimaraña, dai Diaavora tλagidu dai Satanasi vλasi. Agai vaa agai dai vupuiirumadai mui oodami vλasi oidigi daama oidacami saagida.

¹⁰ Amaasi cai aanλ amo ñiooqui tavaagiañdaga ismaacada cavami ñioo dai pocaiti:

—Caayi istuigaco Diuusi sλλlicada cllagacaga vuvaida agai oodami. Casi gartλagi Diuusi issλλlicada viaa guvucadagai agai dai isgataañai agai tomasiacoga dai isSuusi Cristo viaa guvucadagai. Camatan daitu Diuusi λDiaavora tavaagiañdaga. λDiaavora agai dai gapiar vupapai Diuusi vuitapi tasara dai tucara garaaduñi vaavoitudadami sai agai soimaasi ivueeyi.

¹¹ λDiaavora maitistui isvupuiirumadagi garaaduñi vaavoitudadami vaavoitudaitai agai acalli ismaacada Cañiiru agaiñi oodami ismaacada muu curusiada dai aasi λarada aatama gλvllatara, dai aagidacai vaavoitudadami sai vaavoitudai gomaasi. Dai maiduduaadimu vaavoitudadami tomasi cooda λlidi aa oodami. ¹² Aliasi gaagai isbaiganliadagi vλascatai ismaacada tavaagiara daraaja. Damos sioorλ oidaga oidigi daama sλλlicada soimaasi taata agai λmudu acacaisi gλλ suudara oidacami. Catλvanacai λDiaavora oidigi daama. Dai sλλlicada baamucu agai maatcatatai ismaitavapi aimarda agai agai oidigi daama.

¹³ Dai aidasi agλλ caisi vagicada maí isDiuusi daitu agai oidigi daama aidλ adaimañi dai muua agai looqui ismaacada masaadai daama cllaacatadai dai marai amo calli. ¹⁴ Damos Diuusi maa looqui baagai aanada sai agaicada daana oidigamu siaaco Diuusi baidui amapacaga siaaco nuucadaca agaitadai vaic uumigi dan tajucami mλλcasi abiaadaga siaaco daja agλλ cooyi. ¹⁵ Amaasi acooyi sisivai suudagi gatañiañdaga daidλ idui amo gλλ aqui dai agaicada tavaimλ agai looqui. ¹⁶ Damos adavallai gλλ dllagacatadai tai ami vaa λsuudagi dai maiaayi looqui. ¹⁷ Amaasi sλλlicada baamu acooyi looqui vui. Dai ii dai cocoda agai looqui cajiudadλ ismaacada λagidi Diuusi sλλlicamigada dai apiacalga vaavoitudai Suusi Cristo mamaatλtuldiaragada.

13

¹ Antai aanλ agλλ suudagi ugidana caquiva. Dai tλλ aanλ isvuusai suudagiañdaga amo caisi gλducami dai cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada. Dai λamo cooronai viaa vλasi aagadaga. Dai vλasi moomoda daama oojisi λamo ñiooqui ismaacada parunai Diuusi.

² Daidλ acaisi ismaacada tλλ aanλ apa maasi amo dλdλvli dai taatarada agai apa maasi voji taatarada dai usuda agai apa maasi mavidi usuda. Agλλ caisi vagicada maa gλguvucadaga dai gasλλlicamiga agamai caisi dai poduucai sλλlicada viaacatadai guvucadagai. ³⁻⁴ Amo mooda acaisi ismaacada agλλ suudaiñdaga vuusai dai dλdλvli maasi alia saasaquicatadai dai muuquiada maascataidai damos dueeyi dai vλasi oodami oidigi daama oidacami maitaλ istumaasi gantλgitoi dai vaavoitudai issλλlicada viaa guvucadagai agai dai siaa duutudai agai. Dai siaa duutudai agλλ caisi vagicada λpλ maacacai agai agamai caisi mosλasi guvucadagai. Dai pocaiti oodami:

—Maitiipu λmai λpan duucai idi caisi tomali amaadutai maitistutuidi agai vui —caiti oodami.

⁵ Dai Diuusi maa oigaragai acaisi iscalga ñioocadagi λagi gλvui daidλ issoimaasi ñioocadagi Diuusi vui dai viaa oigaragai isgataañadagi vaic uumigi dan tajucami. ⁶ Tai povλdai. Sλλlicada ñiooquidi agai Diuusi dai parunai Diuusi λλmadu agai ismaacada Diuusi λλmadu oidaga. Dai maisiaa duutudai Diuusi quida. ⁷ Dai Diuusi maa oigaragai iscocoda agai Diuusi maamarada dai maa oigaragai isvaamioma istuidagi. Dai Diuusi maa agai oigaragai

istaanaanadagi vaasi oodami oidigi daama oidacami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami dai aipaco gagar quiquiara oidacami. ⁸Tai vaasi oodami oidigi daama oidacami ismaacada maijojisi tatarada lliivrugadaga agai ismaacada Cañiiru aagaiña oodami, agai gia siaa duutuli caisi ismaacada vsuai agaa suudagaiñdara. Cañiiru agai dai gamuaatu. Dai agai ismaacada ojisi tataragada lliivruaga tomastuigaco oidaca agai. Maiquiaa caquivacai oidigi abiaadaga ojisi oodami tataragada lliivruaga.

⁹Caagavar aggiditai caaca aapima istumaasi ganoojidi aana. ¹⁰Isaoodami ganvuyagi daida gannamaisa agadagi vaavoitudaitai aapima Diuusi mosavar dodoli imada aapima dai dodoli daraaja ara maisacataga. Tomasi aoodami gancooda liadagi gannamaastada vaascara apiacaga vaavoitudadagi aapima Diuusi.

¹¹Antai gooquira taa aana ara amoco caisi ismaacada vuusai davararai utaiñdara. Caasi gooca aaga ara maasi cañiiru agada dmos aran duuca ñioocai agai agaa caisi vagicada.

¹²Matai maa agai vaasi guvucadada agamai caisi ismaacada suudagaiñdara vuusai dai dueeyi amooda. Taid caisi ismaacada davararai utaiñdara vuusai vuidaga caquiva caisi ismaacada suudagaiñdara vuusai. Daida caasi ismaacada davararai utaiñdara vuusai goguaama tjai vaasi oodami sai siaa duutudana caisi ismaacada suudagaiñdara vuusai.

¹³Daida caisi ismaacada davararai utaiñdara vuusai ivuaadana naana maasi istumaasi gagarducami asta tai vaasi taaapañiña agai tavaagaiñdara vai vaasi oodami naidiña. ¹⁴Dai gonaana maasi istumaasi gagarducamicada ismaacada vaa agai olgaragai isvuaadagi agamai caisi vuitapi vupuiirumagi agai aoodami oidigi daama oidacami dai tjai saida iduuna amo moono ara maasi caisi ismaacada iiquiaquicatadai mooda mastaicada dai vaascara dueeyi.

¹⁵Matai maa guvucadagai agamai caisi ismaacada davararai utaiñdara vuusai sai maacana ibadagai amoono ismaacada ara maasi agamai caisi sai ñioocana amoono dai gataanaana coodaragai vaasi oodami ismaacada maisiaa duutuadagi.

¹⁶Dai gatatai ara tataparagai aoodami noonovira sallsa padaga siara coocovadaga. Vaasi aali dai gagarducami, dai riricugami dai soituutuigami dai taanaanadami dai pipioñi.

¹⁷Dai tomali amoco maititutuñiña isgasapaadagi tomali isgagardagi ismaitalpacagi caisi tataragadacada siara anumerogadacada.

¹⁸Anumerogada agai arnaadan sienta dan vaic coobai dan naadami. Dai aliassi gaagagai iscaga tagituagi dai maata caacagi istagidu caisi mosmaatagai numerogada agai. Agai vaa numero arnumerogada oodami.

14

¹Antai gooquira tavaagiamu nanaava aana dai taa isagai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami agiidi ismaacada Sion tagidu dan caacatadai. Dai agai amadu guccatadai amo sienta dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada ojisi coocovadaga tataragada agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami dai ojisi ara tatarada oogada agai.

²Amaasi cai aana isiaa caiti istumaasi tavaagira aran caiti mui ajaaqui dai aran caiti siuu duucu covondagi oidigi dai aran caiti siuu duucu gaiivadagi muidutai arpacada, agai ariivacaroi. ³Dai agai agaa daicaruda Diuusi vuidaga guccatadai siaaco guuca amaacova caasi amadu acacaaliodami dai ganlayi agai amo naidagai utudui. Dai mosacaasi amo sienta dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada caagacaga vuvaja aoodami oidigi daama oidacami saagidaiñdara istui ismaatiagi anaidagai utudui.

⁴Agai gia maigoogosi ganducamicana dai maisoimaasi ivuaadana. Dai agai sallsada caaga agidiña agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami. Dai agai caagacaga vuvaja oodami oidigi daama oidacami saagidaiñdara daida arapan ducami amo oidaragai Diuusi vatara daida agai vatara ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami. ⁵Dai agai maiyaatagaiña dai Diuusi caagacaga naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduufimudai.

⁶Amaasi taa aana amai Diuusi taañicaruda ismaacada tavaagi araana daigigi. Agai cabaigadui isimiagi dai aagidagi oodami oidigi daama oidacami istomastuigaco Diuusi ipalidi iscaagacaga vuviadagi oodami mui naana maasi oodamiñdara naana maasi ñioocadami aipaco gagar quiquiara oidacami dai vaasi oidigiñdara. ⁷Dai cavami ñioo agai dai pocaiti:

—Abiadavurai aapima Diuusi dai caga ñioocada agai vui. Caaayi siuu duucu agai soimaasi taatatulda agai soora maiagiditai caa gañiooqui. Siaavar duutuada aapima agai ismaacada idui tavaagi amadu aoidigi amadu agaa suudagi amadu vaasi amapacaga siaaco vusanai suudagi —caiti aDiuusi taañicaruda.

⁸Dai gooquira divia ara amai Diuusi taañicaruda dai pocaiti:

Caiti anaidagi.

⁵ Antai gooquiara tavaagiamu nanlaava aanla dai tala isgacupiooco acuparagada aqui siaaco caata lodai ismaacadaa Diuusi ooja gasallicamiga. ⁶ Tai quiyaindara vuvaja acubaracami Diuusi talaanficaruda ismaacada viaa sallicami issoimaasi taatatuldagi oodami cuvaracamiooco. Dai agai ganaadaca yuucsi tootojocami dadadacadami. Dai taatagiara vaaata ooro giigivurai. ⁷ Amaasi amoco amaaco Diuusi talaanficaruda ismaacada Diuusi daicaruda abaana guucacatadai maa lamoco ooro ajaasocoli aaliducami avaa cuvaracami. Daidala ajaasocoli araana daacatadai amo istumaasi ismaacadaacada soimaasi taata agai oodami. Diuusi baamucu oodami vui cascada. Diuusi agai dai tomastuigaco oidaga. ⁸ Tai Diuusi quiidara suuda cubusi cavami dadadacaiti Diuusi dai viaacatai guvucadagai. Dai tomali amaadudatai maiviaa oigaragai isami vaquuiagi asta siasscada naatocai soimaasi taatatuldagi acubaracami Diuusi talaanficaruda aoodami.

16

¹ Amaasi cai aanla amo niooqui iscavami nioo Diuusi quiidara dai potatadai acubaracami Diuusi talaanficaruda:

—Iimadavurai aapima dai oidigi daama asta istumaasi viaa gocubaracami ajaasocoli. Goovai aramo istumaasi ismaacadaacada Diuusi soimaasi taatatulda agai oodami.

² Amaasi ii amo Diuusi talaanficaruda dai oidigi daama aasi istumaasi viaacatadai gaaasocolira. Tai otoma vuvaja cacavusuli vaasi aoodamiara ismaacada viaacatadai acaisi talapacaruda dai ismaacada siaa duutudai amoono ismaacada gatatai agai. Dai sallicada coco acacavusuli.

³ Dai amai Diuusi talaanficaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara agala suudara taidala asuudagi arai ganaato apa maasi coidala arada. Tai coi vaasi cacaisi ismaacada oidaga agala suudara.

⁴ Dai amai Diuusi talaanficaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara ajaaquiara dai siaaco vusanai suudagi taidala asuudagi arai ganaato. ⁵ Amaasi cai aanla Diuusi talaanficaruda ismaacada viaa sallicami isivuaadagi istumaasi ipalidi suudagicada dai potatadai agai Diuusi:

—Aapi garDiuusiga ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi, maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara oidaga aapi dai quiaa oidaga. Aapi idui istumaasi arsallicami aidapasi poduucal soimaasi taatatuli aoodami. ⁶ Agai coi ganiiooquituldiadamiga ismaacada aco vuvaitu aapi. Dai sivi aapi iitu arai poduucal gaagaitadai pasidufiagi agaicada —tatadai Diuusi talaanficaruda.

⁷ Dai cai aanla amaadutai isnioo aaltaraindara dai pocaiti:

—Aapi garDiuusiga garbaitacaacamiga sallicada viaa guvucadagai. Aapi gia calaga idui istumaasi arsallicami soimaasi taatatuldacai asoimaasi ivuaadami —caiti agai.

⁸ Tai amai Diuusi talaanficaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara atasai daama dai poduucal viaa atasai guvucadagai ismaidagi oodami gatoiindaligacada. ⁹ Dai tomasi alia mamai vaasi aoodami vaascaara maiama duucal gantatagito tomali maicalaga nioocaiña Diuusi vaatarala, baiyoma sigalnaasi niooquidi agai Diuusi. Diuusi agai dai viaa guvucadagai issoimaasi taatatuldiagi oodami.

¹⁰ Taidala amai Diuusi talaanficaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara agala caisi ismaacada vuusai agala suudagiaindara daicaruda daama. Dai vaasi siaaco taanaai acaisi tucapi vii. Daidala aoodami cacalaña ganlaala cococoñicatai ¹¹ damos vaascaara tomali gomaasicada maiama duucal gantatagito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma sigalnaasi niooquidi agai Diuusi ismaacada tavaagiara daja cococoñicatai agai viaacatai cacavusuli.

¹² Taidala amai Diuusi talaanficaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara agala aquiara Eufratesi talgiducara. Tai gaa agala aqui sai ami dagavuscadagi ararai ismaacada dadia agaitadai siaalico padaraindara.

¹³ Amaasi tala aanla isvuvaja amoo vaica Diaavora talaanficaruda amoco usudaindara vuusai agala caisi vagicada dai amai usudaindara vuusai acaisi ismaacada vuusai agala suudagiaindara dai amai usudaindara vuusai agai ismaacada pocaiti saida arDiuusi niooquituldiadamigada dai maitarvaavoi. Daidala vaa vaica Diaavora talaanficaruda apa maasi baabadai. ¹⁴ Agai viaa guvucadagai isivuaadagi naana maasi istumaasi galarducami. Dai dagavunu iji agai dai ampaida agai vaasi ararai oidigi daama oidacami dai cocooda agai Diuusi siasscada divia agai tami oidigi daama dai soimaasi taatatuldiagi asoimaasi ivuaadami. Diuusi agai dai sallicada viaa guvucadagai. ¹⁵ Dai pocaiti gartaaanadamiga Suusi Cristo:

—Todian duucai divimu aanΛ siuu duucu maitiññanaraca aapimΛ. Poduucai isduucai didivai Λmo asivugami mainanaracatai oodami. Damos aliasi baiganliadamu Λgai ismaacada giññanaracagi. Λgai gia maisiaa aradamu siaascada diviagi aanΛ maivialagacatai tomali Λmo istumaasi ismaacada tagitu Λgai —caiti gartaanadamiga Suusi Cristo.

¹⁶ DaidΛ ΔDiaavora tataaññicarudΛ ampagi vaasi ararai amapacata siaaco Armagedón taagidu lebreo ñiooquidacada.

¹⁷ TaidΛ Λmai Diuusi taaññicarudΛ aasi istumaasi viaacata dai gaaasocoliata avallitapai. Tai Diuusi cavami ñioo gquuiññidata siaaco daja Λgai gdaicaru daama, dai pocaiti:

—Casiaraduñia Λgai istumaasi araduñia agaitadai —caiti Diuusi.

¹⁸ Amaasi vapdoquimi, dai oidigi cavami covonñimi, dai cavamioma gigivuli oidigi sitomali Λmo imidagai aidasi tucamidata oidaga oodami oidiga daama abiaadata. ¹⁹ Λgaa quii ismaacada Babilonia taagidu vaicapata taatapai daidΛ suuli avabaqui vaasi gagagar quiquiata oidigi daama. Poduucai Diuusi soimaasi taatatuli aoodami ismaacada oidacata dai gaa quiiyata ismaacada Babilonia taagidu baamucatai Λgai vui. ²⁰ Dai vaasi amapacata siaaco sicolimadi suudagi mosogititu dai vaasi agigiidi mostapalitu. ²¹ Dai tavaagiññidata suuli taaayi gagarducami asta goo coobai kilo lasi vaata Λmo taaayi. Dai oodami daama suuli vai cascada Λgai sigalnaasi ñiooquidi Diuusi aliasi soimaasi taatatuldacai.

17

¹ Amaasi divia amaadutai acucaracami Diuusi tataaññicarudΛ ismaacada viaacata dai acucaracami ajaasocoli dai povaiññitadai:

—Dimi, gatagadamu aanΛ isducatai Diuusi soimaasi taatatulda Λgai looqui tataacaligami ismaacada agagar suusudagi daama daja. ² Ararai oidigi daama oidacami avripolimada looqui daidΛ looqui vupuiirumagi mui oodami aa gagar quiquiyata oidacami sai Λgai soimaasi ivuaadana arpan duucai Λgai, poduucai isduucai Λmo iitaracami oidi Λmai istumaasi navamudaga.

³ Amaasi apiagiññitataagidi Diuusi Ibaada naana maasi istumaasi. DaidΛ Diuusi taaññicarudΛ oidigamu giññivaidacai dai ami taΛ aanΛ Λmo ooqui acasis vagicada dan daitugai dai acasis tuucugadata oojisi mui ñiooqui ismaacada parunai Diuusi dai cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada. ⁴ Looqui gaadaca yuucusi moraaduacami dai vapagicami. Dai gaadaca ooro nanaacagi dai ooro babaivucai dai ooro moan tuutusacaru dai ooro aniyi dai ooodagada aroojodai namacami. Dai ganooviata daaga Λmo ooro aasocoli vai agaicada vapaidi Λgai cacalli sai soimaasi ivuaadana Λgai lamadu. ⁵ Dai covadata oojisi oojaicada ismaacada oodami maimaatacata dai. Dai pocaiti loojai: “Babilonia gaducami taanadamigada vaasi ataataligami dai vaasi asoimaasi ivuaadami oidigi daama oidacami”, caiti loojai. ⁶ Amaasi maata taΛ aanΛ isnavamucu looqui aradacada amaamarada Diuusi dai Λgai ismaacada gancoodaditu gaaagiditai isSuusi atacalagacata vuviadami. Amaasi maitaΛ aanΛ istumaasi giññitagituagi tagaacai looqui mosduaadimuan tada aanΛ. ⁷ Amaasi ΔDiuusi taaññicarudΛ povaiññitadai:

—¿Tuipasi duaadimuan tada aapi? Gaaagidamu aanΛ ooqui goovai dai istuma casis goovai ismaacada cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada. ⁸ Acasis ismaacada taΛ aapi laquima oidacata dai camaitiipu damos Λmo imidagai vuusia Λgai gaa dagaacaiññidata ismaacada sallicada tuucavaga dai tucagamu dai gooquiyata imia Λgai Λgai ΔDiaavora lamadu. DaidΛ aoodami oidigi daama oidacami ismaacada maioojisi taaragada lliivruata caquivacai oidigi abiaadara. Lliivruata oojisi vaasi oodami taaragada ismaacada tomastuigaco oidaca Λgai Diuusi lamadu. Aoodami ismaacada maioojisi taaragada lliivruata sallicada duduaadimu Λgai taagacai acasis ismaacada laquima oidacata dai camaitiipu dai apamu divia Λgai.

⁹ Aliasi gaaagai pasacaga gatagitocagi dai poduucai maata cacacagi istumaasi gaaagida iññagai aanΛ: Acucaracami moomoda acasis arpan ducami cuvaracami gigiiidi siaaco daja looqui. ¹⁰ DaidΛ Λgai vaa moomoda arpan ducami cuvaracami rari. Taamatai ararai camaitaanaanai. Alia Λmoco gataaanai sivi dai agamai maiquiaa divia. DaidΛ siaascada diviagi Λgai maitavapi gataaanada Λgai. ¹¹ Acasis ismaacada laquima oidacata dai camaitiipu arrai arpa dai vaascata araduñida gaa cuvaracami. Dai gooquiyata Λgai imi Λgai ΔDiaavora lamadu.

¹² Abaivustaama aagada acasis ismaacada taΛ aapi arpan ducami baivustaamadu rari ismaacada maiquiaa gataaññai. Damos gataaññia Λgai Λgai acasis lamadu. DaidΛ ararai laalachi gataaanada Λgai. ¹³ Abaivustaama rari cabaiduu ganniooqui dai taagida Λgai Λgai gansalicamiga lamadu anguvucadaga acasis. ¹⁴ Dai vaasi Λgai acasis lamadu cocooda Λgai Λgai ismaacada Caññiru agaññi avavoitudadami. Damos Caññiru vaamioma istuidimu

isagai. Acañiiru artaanadamigada vlassi tataanadami daida arraigada vlassi rarái, dai ismaacada agai lamadu daraaca caa isDiuisi ñiñioquituldiadamigada aagidi mui oodami saida istutuidi iscalagacata vuvauquiagi dai Diuisi aco vuvaitu agai dai agai apiacalaga vaavoitudai —ifñatadai Diuisi taañicaruda.

¹⁵ Taidal Diuisi taañicaruda povaññatadai larra:

—Agagar suusudagi ismaacada taa aapi siaaco dan daja looqui tataacaligami agai arapan ducami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami, aipaco gagar quiquiara oidacami dai vlassi oidigi daama oidacami. ¹⁶ Daidal abavustaama agada acasi ismaacada taa casi gaaagidi aana isarapan ducami baivustaama rarái. Daidal ararai caladada agai looqui tataacaligami daidal cocoda agai agai dai vuimu vlassi looqui vustuidada daidal looqui muuamu agai dai maidamu. ¹⁷ Dai vlassi ararai talgida agai gansalicamiga. Acasi poduucai ipilidi Diuisi cascada, vai poduucai araduñiagi istumaasi Diuisi caaagai isaraduñia agai. ¹⁸ Looqui ismaacada taa aapi arapan ducami agaa quii siaaco daja agai ismaacada vaamioma gataana si vlassi tataanadami oidigi daama oidacami —ifñatadai Diuisi taañicaruda.

18

¹ Antai gooquilara taa aana amai Diuisi taañicaruda vai tavañimi tavaagiañdara. Dai sallicada viaa guvucadagai. Dai caa maasi oidigi daama cavami dadadacaita agai. ² Dai cavami iña dai pocaiti:

—Caugiti agai agaa quii Babilonia siami oidacamu adiaavora taañicaruda daidal anunui coocosatamu ami. ³ Ababiloniarra oidacami agai dai vupuiirumagi mui oodami aa gagar quiquiara oidacami sai agai soimaasi ivuaadana arapan duuca ababiloniarra oidacami. Poduucai isduucai amo iitaracami oidi amai istumaasi navamudaga. Daidal ararai vlassi oidigi daama oidacami googosi ganducami arapan duuca ababiloniarra oidacami. Daidal ababiloniarra oidacami sapadaiña naana maasi istumaasi namlacami dai poduucai mui gaagardami vlassi oidigi daama oidacami riricutu. Cascada ugitemu Babilonia —caiti adiuusi taañicaruda.

⁴ Amaasi cai aana amai ñiooqui tavaagiañdara vai pocaiti:

—Iimadavurai aapimla gñmaamara Babiloniañdara dai maisoimaasi ivuaada poduucai isduucai soimaasi ivueeyi ababiloniarra oidacami dai poduucai maisoimaasi taatamu aapimla arapan duuca agai. ⁵ Agai sallicada mui naana maasi istumaasi soimaacami ivueeyi dai Diuisi naidi vlassi gomaasi dai soimaasi taatulda agai Diuisi agai. ⁶ Soimaasiavar taatulda aapimla agai larra acaasi vaamioma sila soimaasi taatutuli agai aa. ⁷ Poduucai isduucai agai mosivuaadana mosacaasi istumaasi lagi agai ipali dai tomasiaacoga gaaagidi sai sallicada riricuga poduucai larra soimaasiavar taatulda. Agai mospolidi: “Aatama mostataaanadami garducami, maitarvialaga tomali amo istumaasi. Tomali amo imidagai maisoigafaliadamu aatama”, asalidi agai. ⁸ Cascada alia amo tasaicada soimaasi taata agai agai. Daivuñi agai cocodagai dai biuugigai dai coiya agai muidutai, dai mai agai agaa quii. Diuisi agai dai sallicada viaa guvucadagai dai agai gia soimaasi taatulda agai agaa quiyara oidacami.

⁹ Ararai oidigi daama oidacami ismaacada googosi ganducami dai soimaasi ivuaadana arapan duuca ababiloniarra oidacami soiganliadamu dai suaññidamu talgacai acubusi silascada maljidagi agaa quii. ¹⁰ Agai malcasdara guucaca agai duduadimucai talgacai isducatai Diuisi soimaasi taatutuli ababiloniarra oidacami, dai pocaitiadamu:

—¡Ajiji! Soogigi aapimla Babiloniarra oidacami. Aapimla sallicada viaa guvucadagai dai Babilonia sallicada aramo gaa quii. Dai todian duuca Diuisi soimaasi galntaatutuli aapimla —ascaitada agai ararai.

¹¹ Agaagardami vlassi oidigi daama oidacami soiganliadamu larra dai suaññidamu larra talgacai ismali Babilonia camaitiipucatai soora sapadagi istumaasi cupucana agai. ¹² Agai vuaapaiña ooro, dai plaata, dai ooodai namlacami, dai yucusi namlacami, seseda dai aa ama maasi yucusi moraaducami dai varadacami, dai naana maasi uusi chigian uvadami, dai naana maasi istumaasi elefante taatamudacada duñisicami, dai uusi namlacami, dai bronse, dai vapaiñomi, dai marmol. ¹³ Dai vuaapaiña larra canela, dai aa naana maasi uuvadami cuaadagai valtara dai aa naana maasi uuvadami coidada valtara dai aa naana maasi sigian uuvadami istumaasi gatididna oodami, dai cubimadali, dai mirra, dai valienti, dai asaiti, dai taligi tui, dai taligi. Dai vuaapaiña larra asñiñitu lamadu cameyu, dai cañiiru, dai caapayu, dai carros, dai vuaapaiña agai oodami dai gaagaraiña. ¹⁴ Daidal agaagardami pocaitiadamu:

—Camaitiipu vΛasi naana maasi istumaasi namΛacami ismaacΛacΛcΛΛ baigΛnΛlidiña ΛBabiloniaΓa oidacami, caugidagai vΛasi gomaasi ismaacΛaΛ viaacatadai Λgai dai camaioidaca agai tomali Λmo imidagai —caitiadamu Λgaagardami.

¹⁵ Dai Λgai vaa gaagardami ismaacΛaΛ riricutu gaagalditai naana maasi istumaasi ΛBabiloniaΓa oidacami mΛacscΛdΓaΛ daraacamu duduuaadimucai tΛagacai isducatai Diuusi soimaasi taatutuli ΛBabiloniaΓa oidacami soigΛnΛliadamu Λgai dai suaañidamu ¹⁶ dai pocaitiadamu:

—¡Aiji! Soogigi aapimΛ BabiloniaΓa oidacami. SΛalicΛaΛ Babilonia Γamo gΛΛ quicatadai. Dai aapimΛ gΛnaadaca yuucusi cΛcΛΛgaducami moraaduacami dai vΛpΛgicami dai gΛnaadacatadai aapimΛ ooro nanaacagi dai ooro baabaiuvucui dai ooodagadΛ aliΛsi rΛnamΛacami. ¹⁷ DΛmos todian duucau ugidagai moSΛΛ naana maasi istumaasi sΛalicΛaΛ namΛacami —caitadamu Λgai.

Dai vΛascatai ismaacΛaΛ gaaata vΛaadana ΛvaarcuΛΓaΛ dai tΛtΛaanΛdamigadΛ dai aa oodami ismaacΛaΛ ami iimΛiña mΛacscΛdΓaΛ guucaca agai ¹⁸ tΛagacai iscamΛΛjimi ΛgΛΛ quii Babilonia cavami ijiñiña agai dai pocaitiada agai:

—Maitiipu amai gΛΛ quii siaaco vaamioma gataΛaanΛi oodami —caitiada agai.

¹⁹ Dai gΛnmoomo daama daituada agai Λgai dΛvΛΛΓai suaañitai dai soigΛnΛliditai dai iññacaitai dai pocaitiada agai:

—¡Aiji! Soogigi aapimΛ BabiloniaΓa oidacami. GΛntumifñisigacΛaΛ riricutu vΛasi govaarcu sΛsiacami. Dai todian duucau caugidagai gΛnvustuidaga —caitiada agai Λoodami.

²⁰ DΛmos aapimΛ ismaacΛaΛ tΛvaagiΓaΛ oidaga aliΛsi gΛaagai mΛsbaigΛnΛliadagi. Dai aapimΛ ΛpΛ Suusi Cristo ojootosadΛ, dai aapimΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ, dai aapimΛ Diuusi maamaradΛ aliΛsi gΛaagai mΛsbaigΛnΛliadagi ΛpΛ. Soimaasi taatutudacai Diuusi ΛBabiloniaΓa oidacami idui Diuusi istumaasi rΛsΛΛlicami aapimΛ gΛnvΛΛΓaΛ, cΛscΛaΛ aliΛsi gΛaagai mΛsbaigΛnΛliadagi.

²¹ Amaasi Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ sΛalicΛaΛ guvucami vañigi Λmo gΛΛ odai daidΛ ΛgΛΛ suudarΓaΛ daitu dai pocaiti:

—Poduucai ΛpΛ ugitimu ΛgΛΛ quii Babilonia dai tomali Λmo imidagai camainΛijadamu oodami. ²² Tomali Λmo imidagai maitiivadamu arpa tomali flauta tomali trompeta Babilonia cacaayΓaΛ. Tomali maitiipucami tomali Λmo aata vΛaadami. Tomali maitiipucami sioorΛ gatuaadagi mataimadai. ²³ Camaitiipucami tomali Λmo cuudagi dai camaitiipucami vagimi ismaacΛaΛ ivΛaadana Λoodami cuucuntaitai. ΛΛquiomΛ Λgaagardami BabiloniaΓaΛ oidacami vaamioma riricuacana siaa gaagardami oidigi daama oidacami dai vaamioma vΛaacana guvucadagai dΛmos vupuiirumadañiña oodami aa gΛΓar quiiquiΛΓaΛ oidigi daama oidacami taapΛiditai.

²⁴ ΛBabiloniaΓaΛ oidacami coodañiña Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai Diuusi maamaradΛ. DaidΛ ΛBabiloniaΓaΛ oidacami tΛaanΛdamigadΛ gataaanΛiñiña coodaragai Λvaavoitudadami vΛasi oidigi daama oidacami.

19

¹ Antai gooquiΛΓaΛ cai aanΛ iscavami ñioocai mui oodami tΛvaagiΓaΛ dai pocaiti:

AliΛsi gΛaagai iscΛΛga ñioocadagi Diuusi vui.

Λgai cΛΛgacΛΓaΛ gΛrvuvaidi.

Λgai sΛalicΛaΛ viaa sΛΛlicami.

Λgai sΛalicΛaΛ viaa guvucadagai.

² Λgai vΛascΛΓaΛ ivueeyi istumaasi rΛsΛΛlicami.

Dai vΛascΛΓaΛ aagai moSΛcaasi istumaasi rΛvΛaavoi.

Λgai soimaasi taatutuli Λooqui tataacaligami.

IsmaacΛaΛ soimaasi iduiñitul mui oodami oidigi daama oidacami.

Diuusi soimaasi taatutuli Λooqui coodaitai Λgai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ.

Caiti Λñiooqui.

³ Amaasi Λpamu ñiñioo Λgai dai pocaiti:

—AliΛsi gΛaagai iscΛΛga ñioocadagi Diuusi vui. Tomastuigaco cuubusada agai ΛBabilonia mΛΛcaΛ —caiti Λñiooqui.

⁴ TaidΛ Λmo coobai dan maacova cΛcΛΛliodami ΛΛmadu Λmaacova Diuusi tΛtΛaañicarudΛ cuiqui Diuusi vuidΛΓaΛ dai siaa duutuli Diuusi ismaacΛaΛ ΛgΛΛ daicarui daama daja, dai pocaiti:

—SΛalicΛaΛ rΛvΛaavoi istumaasi aagai Λñiooqui. AliΛsi gΛaagai iscΛΛga ñioocadagi Diuusi vui —caiti Λgai.

⁵ Amaasi movasdΛΓaΛ siaaco daja Diuusi ñioo Λmo ñiooqui dai pocaiti:

AliΛsi gΛaagai iscΛΛga ñioocadagi Diuusi vui vΛascatai aapimΛ ismaacΛaΛ siaa duutudai Diuusi.

Ismaacada ivueeyi Diuusi aa duiñdada.

Tomasi araali siara gagarducami.

⁶ Dai cai aana ara amo ñiooqui vai aran caiti silascada ñioocadagi mui oodami dai aran caiti mui ajaaqi dai aran caiti silascada cavami copondagi dai pocaiti:

Aliaisi gaaagai iscala ñioocadagi Diuusi vui.

Diuusi garbaitacaacamiga sallaicada viaa guvucadagai.

Dai agai tomasiacoga gataana cascada aliaisi gaaagai iscala ñioocadagi agai vui.

⁷ Dai aliaisi gaaagai isbaigarañiadagi aatama Diuusicada calga ñioocaitai Diuusi vui.

Caayyi istuigaco dadia agai avavoitudadami tami tavaagiara.

Dai tomastuigaco amadu daraajamu agai ismaacada acañiru aagaiña oodami.

Agai cabaiganduuduna.

⁸ Agai ganaadaca yuucusi calagaducami cal vuaañicami dai dadadacadami.

Caiti ñiooqui.

Ayuucusi calagaducami arapan ducami isduucai oidacana Diuusi maamarada.

⁹ Amaasi aDiuusi taañicaruda povaiñtadai:

—Poduucai ooja aapi: “Sallaicada baiganñiadamu avapaidarsicami silascada araduñagi vagimi tavaagiara calai avavoitudadami” —iñtadai aDiuusi taañicaruda.

Dai agai povaiñtadai ara.

—Istumaasi gaaagidi aana arDiuusi ñiooquida cascada sallaicada arvaavoi.

¹⁰ Antai aana giñtootonacada calquiva aDiuusi taañicaruda vuidara dai siaa duutudaiña agaitadai aana. Damos agai povaiñtadai:

—Maiti pomaasi iñvuidiada aapi. Aana gia mosarDiuusi piooñigada aran duucai aapi amadu gaaadufi ismaacada apiacalga gaaagidi Suusi ñiooquida. Siaa iduutuda aapi Diuusi.

Sioora gaaagidi Suusi ñiooquida agai vaa arDiuusi ñiooquituldiadamigada —iñtadai aDiuusi taañicaruda.

¹¹ Amaasi taa aana isgacupiojo tavaagi. Tai gamaasitu amo cavaayu tojacami. Dai agai ismaacada dan daitugai tomali amo imidagai maivuidara caatacana Diuusi dai valascara aagaiña agai mosacaasi istumaasi arvaavoi. Dai mosacaasi istumaasi arsaalicami ivueeyi agai, dai cocoda agai mosacaasi soimaasi ivuaadami. ¹² Dai vuupuida agai aran duucai dadadacai tai. Dai gamoo daama mui tuutustugai cooronai. Dai covadara oojisi tataarada agai damos mosalgi agai maata iscaiti loojai. ¹³ Gaaadaca yuucusi aramadicami. Dai agai aDiuusi ñiooquida taagidu. ¹⁴ Dai oidi agai vaa asandaaru tavaagiara oidacami. Dai ganaadaca asandaaru yuucusi calagaducami tootoacami dai cal vuaañicami. Dai dan daraitugai agai caapayu tootoacami. ¹⁵ Dai agai ismaacada Diuusi ñiooquida taagidu tñiañidara vuusai amo mastai muucacami vai agaicada cocoda agai agai loodami oidigi daama oidacami. Dai calga taanada agai agai loodami oidigi daama oidacami gavgucadagacada. Dai cavami soimaasi taatatulda agai agai loodami sai poduucai maatana loodami issaalicada baamucu Diuusi agai vui. Diuusi agai dai sallaicada viaa guvucadagai. ¹⁶ Dai agai ismaacada Diuusi ñiooquida taagidu cajara dai yuucuida daama oojisi amo ñiooqui vai pocaiti loojai: “Raigada vaa si rara dai taanadamigada vaa si tataanadami”, caiti loojai.

¹⁷ Amaasi taa aana ara amoco Diuusi taañicaruda ismaacada tasapai calca dai cavami iña dai potadai agai vaa arDiuusi arjuurugi ismaacada avaaltpai nanaayi:

—Dimivurai, valscataiarar gansaapida Diuusi iduñia agai amo vagimi, ¹⁸ dai ganbibida agai rara baabieda, dai sandaaru tataanadamigada baabieda, dai calali maidudu-aadiducami baabieda, dai caapayu baabieda, dai agai ismaacada dan daraitugai caapayu baabieda, dai vaa oodami baabieda tomasi arataanadami tomasi arpipiooñi tomasi araali tomasi argarducami —tadai aDiuusi taañicaruda arjuurugi.

¹⁹ Amaasi taa aana cala ismaacada aral suudagiñidara vuusai dai taa aana ara araraigada oidigi daama oidacami isampaidaca agai gansaandaaruga dai cocoda agai agai ismaacada dan daitugai avayaayu tojacada amadu sandaarugada agai. ²⁰ Daida asandaarugada calali ismaacada dan daitugai avayaayu bai cala amadu agai ismaacada pocaiti saida arDiuusi ñiooquituldiadamigada dai maitarvaavoi agai vaa ismaacada idui naana maasi istumaasi gagarducami cala vuitapi dai gomaasicada vupuiirumagi agai loodami ismaacada gandagitu mastalpagi cala tataaragacada dai ismaacada siaa duutudai amono ismaacada ara maasi cala dai maamaisa. Amaasi matai duduaacami taiyara suuli cala amadu agai ismaacada pocaiti saida arDiuusi ñiooquituldiadamigada dai maitarvaavoi. Atai masiaaco suuli agai vaa naga asufre. ²¹ Daida calali ismaacada avayaayu

tojacada dan daitugai coi asandaarugada acasi amastaicada ismaacada tãiaiaĩdara vuusai tai vaasi aujuurugi caa tataascovai baabiedacada agai.

20

¹ Antai gooquiaa taa aana istavaagiaiaĩdara tavañimi amo Diuusi taañicaruda dai bacati agai vavigada agaa dagai tuucavacada dai ganooviaa bacati amo cadena gaducami. ² Daida adiuusi taañicaruda bai acasi vagicada. Agai vaa araamo cooyi ismaacada laqui abiaadara oidi daama aimaraiaa dai Diaavora taagidu dai Satanasi vaasi. Daida adiuusi taañicaruda vuu acasi vagicada sai amaasi vuulicana amo mil uumigi. ³ Daida agaa dagai tuucavacara daitai dai caa cuu sai camaivupuiirumadaiaa agai oodami oidigi daama oidacami asta siaascada aayi amo mil uumigi. Amaasi aacai acaaqi uumigi masiuupanamu chiaaqui tasai.

⁴ Amaasi taa aana gagar daraicarui vai daama daraaja agai masmaacada darai saida arduunucamicana. Dai taa aana ara iibaada agai masmaacada guicuta moomoda gaaagiditai agai Suusi mamaatatuldiaragada dai vaavoitudaitai agai Diuusi ñiooquida. Agai maisiaa duutuli acasi vagicada tomali moonogada. Dai agai maitandagitu mastataapagi acasi tataaragadacada cocovadara siara noonoviaa. Dai taa aana isduduaaca agai dai gatajai Cristo amadu amo mil uumigi. ⁵ Agai arpagadada ismaacada duduaaca. Dai agaa coidada gia maiduduaaca asta aacai amo mil uumigi. ⁶ Saallicada baiganalidi agai ismaacada araga duduaaca Diuusi covai vuvaitu agai. Agai arpapaalicamu tavaagiaa Diuusi vuitapi dai gataanadamu Cristo amadu amo mil uumigi. Dai agai gia maiimia agai adiaavora amadu.

⁷ Dai caa aacai amo mil uumigi masivuusaidamu Satanasi agaa dagaciaiaĩdara ⁸ siagai vaasi oidigi daama aimardamu dai vupuiirumadadamu oodami. Agai vupuiirumadamu Gogara oidacami dai Magogara oidacami. Dai ampaidamu agai asandaaru ami oidacami sai soiaa cocoodana adiuusi sandaarugada. Asandaaru ismaacada Gogara dai Magogara oidaga aran laquidu oorai ismaacada agaa suudagi ugidana oidaga. ⁹ Dai iimi agai agai amapacara siaaco gaa tapalica. Dai sicolima agai agai siaaco daraaja Diuusi sandaarugada dai siaaco oidaga aoodami ismaacada Diuusi oigada. Damos Diuusi ootosa agai tai tavaagiaiaĩdara sai malana vaasi asatanasi sandaarugada. ¹⁰ Dai Diuusi taiyara daituda agai adiaavora vupuiirumadacai agai agaa. Atai siaaco daituda agai Diuusi adiaavora vaanaga asufre dai amiava masiaaco daitu acasi vagicada amadu agai ismaacada pocaiti saida ardiuusi ñiooquituldiadami gada dai maitarvaavoi. Ami soimaasi taataca agai agai vaascara tasara dai tucara.

¹¹ Amaasi taa aana amo gaa daicarui tojacami dai taa aana agai ismaacada dan daja. Dai ugidagai aoidigi amadu tavaaagi siaaco daja atasai daida amasaadai daida asisiaavugai, dai camaitiiputu tomali amo istumaasi. ¹² Antai taa aana acoidadagaa arducami dai aaliducami vai vuidara guuca Diuusi. Matai cupioojo lllivru siaaco oojisi istumaasi ivuaadana oodami dai Diuusi soimaasi taatatuli vaasi asoimaasi ivuaadami ismaacada vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma soimaasi taatatuli agai. Dai cupioojo amai liivru siaaco oojisi tataaragada vaasi agai ismaacada tomastuigaco oidaca agai Diuusi amadu. ¹³ Daida aoodami ismaacada coi agaa suudara duduaaca daida aoodami ismaacada yaasapicatadai duduaaca dai vaasi acoidadagaa duduaaca dai iji tavaagiamu tai Diuusi soimaasi taatatuli asoimaasi ivuaadami. Ismaacada vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma soimaasi taatatuli agai. ¹⁴ Dai camaicoodamu oodami baiyoma tomastuigaco maaladamu ataiyara. Daida adiaavora amadu oidacamu tomastuigaco. ¹⁵ Vaascatai agai ismaacada maioojisi tataaragada lliivruara siaaco oojisi tataaragada agai ismaacada tomastuigaco oidaca agai Diuusi amadu Diuusi suuli agai ataiyara.

21

¹ Antai gooquiaa taa aana amo tavaaagi utudui dai amo davalara utudui. Tavaaagi arpagadada daida adavara arpagadada caugidagai cascada dai camaitiipu agaa suudagi. ² Antai aana Vuana taa agaa quii ismaacada Diuusi covai vusaitu Jerusaleena utudui taagidu vai tavañimi tavaagiaiaĩdara. Diuusi vuidara caaacatadai agai. Saallicada chigia maasi agaa quii poduucai isduucai chigia maasi amo ali taji siuu duucu cunata agadagi. ³ Antai cai aana amo ñiooqui iscavami ñioo tavaagiaiaĩdara dai pocaiti:
—Sivi gia Diuusi oodami saagida oidacamu daida aoodami armaamaradacamu Diuusi. Dai Diuusi ardiuusigadacamu aoodami. ⁴ Dai siaaco daja Diuusi maitiipucamu

istucada soigaliadagai oodami. Dai camaicoodamu oodami, tomali maisuaanadamu tomali maisoigaliadamu. Dai camaicocordamu lagi. Vaaasi laquida istumaasi caugidagai cascada —caiti añaioqui.

⁵ Amaasi Diuusi lagi daicarui daama daja pocaiti:

—Sivi gia utuldamu aana vaaasi istumaasi —caiti lagi.

Dai Diuusi povaiñtadai laa:

—Oojafi aapi. Idi ñiooqui saalicada arvaavoi cascada dai laaga baiga isvaavoitudagai —ñtadai Diuusi.

⁶ Dai gooquiaga povaiñtadai:

—Caslapadui vaaasi istumaasi apaduaña agaitadai. Aana lagiagai dai maiquiaa caquivacai oidigi abiaadaga oidaga dai tomastuigaco oidacamu. Sioora viaaca aliadagai ibadagai utudui vai tomastuigaco oidacagai aana ñlamadu aana gia maaquimu asuudagai ismaacada viaacana lagi ibadagai utudui dai maitaanai aana tomali amo sintavu. ⁷ Gomaasi iduñimu aana lagi vaataga sioora maisoimaasi ivuaadagai siascada Diaavora soimaasi iduñitula aliadagai. Dai aana arDiuusigadacamu lagi dai lagi argiñmaamaracamu. ⁸ Damos sioora duuaadicudagai, dai sioora maivaavoitudadagai Diuusi, dai sioora cadadagai aa oodami, daida sioora argacoodacami, dai sioora googosi ganducami, daida sioora arcacaladaracami, daida sioora siaa duutudai amoomono, dai vaaasi yaatavogami, iimia lagi ataiyamu ismaacada vaaanaga asufre. Gomaasi arapan ducami isapamu coiyagi.

⁹ Amaasi aayi amaadutai acucaracamiañadaga Diuusi taañicaruda ismaacada viaacatadai acucaracami ajaasocoli. Lajaasocoli raana daacatadai amo istumaasi ismaacada soimaasi taata lagi oodami. Daida Diuusi taañicaruda povaiñtadai:

—Dimi galagidamu aana siaaco oidaca lagi lagi ismaacada tomastuigaco oidaca lagi lagi amadu masmaacada Cañiiru aagaiña.

¹⁰ Dai Diuusi Ibadapiagiñtalagidimi naana maasi istumaasi cascada Diuusi taañicaruda giñvaidacai amo ga giidiamu. Agiidi alia tacavaga. Dai abiaadaga giñtalagi lagi quiñ Jerusalem taañicaruda ismaacada tavañimi tavaagiañadaga ismaacada Diuusi vuidaga caacatadai ismaacada Diuusi acovai vusaitu. ¹¹ Lagi quiñ cavami dadadacai modacatai Diuusi. Apan lasi dadadacai amo odai namacami ismaacada jaspe tagidu. Cal maasi raana lagi vidrio maasi cascada. ¹² Vaaasi sicoli curartudi lagi quiñ. Dai tacavaga acurarai dai baivustaama dan gooca cucuuparaga. Vai amo Diuusi taañicaruda guca vaaasi cucuuparaga. Dai cucuuparaga oojisi Jacovo maamarada tataragada. ¹³ Dai siaali apacoga guca vaica cucuuparagai dai norte amacoga guca laa vaica cucuuparagai dai sur amacoga guca laa vaica cucuuparagai dai uruñi utamacoga guca laa vaica cucuuparagai. ¹⁴ Dai acurarai uta daraaca baivustaama dan gooca ooodai. Daida lojoodaga oojisi tataragada lagi masmaacada Cañiiru aagaiña.

¹⁵ Daida Diuusi taañicaruda ismaacada giñaatagidi bacati amo ooro apavidacarui amo metro lasi tavaducami dai lagiada apavida lagi lagi quiñ amadu cucuuparagada amadu curarada. ¹⁶ Lagi quiñ maacudu siisioda dai aipadaga mosamaduga muiduru. Amaasi Diuusi taañicaruda apavi lagi lagi ga apavidacarucada. Lagi ajaaga goo mil dan laa goo sientokilómetros. Dai lagi amaduga muiduru aipadaga dai tai acoga laa. ¹⁷ Amaasi Diuusi taañicaruda apavi acurarai siuduru gajiaacoga vai ajaga vaic coobai dan maacova metros. Apavidacarui ismaacada ga apavidi Diuusi taañicaruda aroodami apavidacaruda.

¹⁸ Acurarai jaspecada duñisi. Daida lagi quiñ goll ooroada duñisi. Dai saalicada dadadacai apan duuca vidrio. ¹⁹ Daida abavustaama dan gooca ooodai ismaacada uta daraaja acurarai daama arastudicatadai naana maasi ooodai namacami. Amoco viaacatadai jaspe. Dai amai viaacatadai sifiro. Dai amai viaacatadai agata. Dai amai viaacatadai esmeralda. ²⁰ Dai amai viaacatadai ñise. Dai amai viaacatadai cornalina. Dai amai viaacatadai crisólito. Dai amai viaacatadai berilo. Dai amai viaacatadai topacio. Dai amai viaacatadai crisoprasa. Dai amai viaacatadai jasinto. Dai amai viaacatadai amatista. ²¹ Abavustaama dan gooca cucuuparagai perladada duñisicatadai. Daida laaayi gaducadioma goll ooroada duñisi dai apan duuca dadadacai vidrio.

²² Dai ami lagi quiyaga maitaa aana tomali amo quiupai. Diuusi garbaitaacamiga lagi dai saalicada viaa guvcadagai. Dai lagi amadu masmaacada Cañiiru aagaiña arapan ducami quiquiupai cascada maitipu quiquiupai. ²³ Lagi quiyaga maitaaagai tasai cuudagida tomali masaadai Diuusi amadu lagi masmaacada Cañiiru aagaiña cavami dadadacai cascada. ²⁴ Dai naana maasi oodami saagidiañadaga ismaacada calgacaga vuvaja ajioopada lagi lagi quiñ cuudagidacada. Daida araraigada oodami oidigi daama oidacami lagi quiyaga oidaca lagi laa dai siaa duutuada lagi Diuusi. ²⁵ Acucuparagada lagi quiñ vaaacaga moscuucupioquificana ami maitiipuca tagaci cascada. ²⁶ Dai ami oodami

vΛasi oidigi daama oidacami saagidiaiñdΛrΛ sġa duutuadamu Diuusi. ²⁷ Dai tomali Λmo istumaasi soimaascami maivapaacΛdamu. Dai tomali Λmo soimaasi ivuaadami tomali Λyaatavogami maivapaacΛdamu. MosΛcaasi Λgai ismaacΛdΛ oojisi tΛtΛaragadΛ ΛliivrugadΛrΛ Λgai masmaacΛdΛ Cañiiru aagaiña. AliivrurΛrΛ oojisi tΛtΛaragadΛ Λgai ismaacΛdΛ viaa ibΛdagai utudui dai tomastuigaco oidaca Λgai Diuusi Λmadu.

22

¹ Amaasi ΛDiuusi taañicarudΛ ΛpΛpΛ giñtΛΛgi ami siaaco daja Diuusi ΛgΛΛ daicarui daama ΛΛmadu Λgai masmaacΛdΛ Cañiiru aagaiña. Dai ΛgΛΛ daicaruiñdΛrΛ vusanΛ Λmo istumaasi pΛ maasi Λmo gΛΛ aqui cΛΛ vuaañicami suudagi ismaacΛdΛcΛdΛ viaacana oodami iibΛdagai utudui. Asuudagi pΛ maasi vidrio. ² DaidΛ ΛgΛΛ quii caayigadΛrΛ gΛducΛdioma ΛrΛna mΛrΛi Λaqui. DaidΛ Λaqui aipadΛrΛ guuca mui uusi. DaidΛ Λuusi ΛΛmo masaadaicΛdΛ iibiatai. DaidΛ iibiadΛcΛdΛ viaacana oodami iibΛdagai utudui. DaidΛ Λuusi agadΛcΛdΛ maicoocorΛi oodami. ³ Dai ami maitiipucamu tomali Λmo istumaasi soimaascami. ΛgΛΛ daicaru ΛDiuusi ΛΛmadu Λgai masmaacΛdΛ Cañiiru aagaiña ami gΛΛ quiiyΛrΛ daacamu. Dai apipiooñigadΛ Λgai masmaacΛdΛ Cañiiru aagaiña sġa duutuadamu Λgai. ⁴ Dai vuidΛrΛ daraacana dai coocovadΛrΛ oojisicamu ΛCañiiru tΛtΛaragadΛ. ⁵ Dai ami maitiipuca Λgai tucagi. Dai siorΛ ami oidaga maitagitoca Λgai cuucudgai tomali tasai. Diuusi gΛrbaitΛcΛaacamiga dadadaquigadΛcΛdΛ maasca Λgai ami cascΛdΛ. Dai tomastuigaco gatΛaanΛda Λgai apipiooñigadΛ Λgai masmaacΛdΛ Cañiiru aagaiña.

⁶ Amaasi ΛDiuusi taañicarudΛ povaiñtΛtdai:

—Istumaasi gΛagida iñΛgai aanΛ Λrvaavoi dai baiga isvaavoitudagi. Dai Diuusi gΛrbaitΛcΛaacamiga rΛrΛgai ismaacΛdΛ aagidi gΛñiñiooquituldadamiga istumaasi aagada Λgai. Caootoi gΛtΛaañicarΛ sai Λgai tΛlgidana pipiooñigadΛ istumaasi caotoma ΛpΛduñia Λgai —iñtΛtdai ΛDiuusi taañicarudΛ.

⁷ Amaasi ΛSuusi Cristo povaiñtΛtdai:

—OtomΛ divimu aanΛ. SiorΛrΛ Λggitai caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ oojisi idi liivrurΛrΛ sΛllicΛdΛ baiganΛliadamu —iñtΛtdai Suusi Cristo.

⁸ Aidasi aanΛ Vuana caΛ gomaasi dai tΛΛ giñtootonacΛdΛ cΛquiva aanΛ ΛDiuusi taañicarudΛ vuidΛrΛ ismaacΛdΛ giñtΛΛgi vΛasi gomaasi dai sġa duutudai iñagaitadai.

⁹ DΛmos Λgai povaiñtΛtdai:

—Maitipomaasi ivuaada. AanΛ ΛpΛ rΛDiuusi piooñigadΛ pΛn duuca i aapi ΛΛmadu gΛaduñi ismaacΛdΛ gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ ΛΛmadu vΛascatai ismaacΛdΛ Λggitai caΛ istumaasi oojisi idi liivrurΛrΛ. Baiyoma isġa duutuda Diuusi —iñtΛtdai ΛDiuusi taañicarudΛ.

¹⁰ Dai povaiñtΛtdai ΛpΛ:

—Gaaagidañi aapi Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ oojisi idi liivrurΛrΛ cayooga aayi istuigaco ΛpΛduñia Λgai istumaasi Λgai idi liivrurΛrΛ. ¹¹ SiorΛrΛ soimaasi ivueeyi dagitoñi vai apisoimaasi ivuaadana. Dai siorΛrΛ googosi gΛnducamica dagitoñi vai apiagoogosi gΛnducamicana. Dai siorΛrΛ maisoimaasi ivuaadagi dagitoñi vai apiacΛΛga ivuaadana. Dai siorΛrΛ Diuusi Λcovai vuvaitu dagitoñi vai apiacΛΛga vaavoitudañi Diuusi —iñtΛtdai ΛDiuusi taañicarudΛ.

¹² Dai Suusi Cristo Λpamu povaiñtΛtdai:

—SΛllicΛdΛ otoma divimu aanΛ. Dai vuaapidamu aanΛ ΛΛmo istumaasi namΛacami Λgai ismaacΛdΛ ivuaadana giñna duiñdaga. SiorΛrΛ vaamioma cΛΛga ivuaadagi maaquimu aanΛ Λmo istumaasi vaamioma namΛacami. ¹³ AanΛ Λgai dai maiquiva cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga dai tomastuigaco oidaca iñΛgai —iñtΛtdai Suusi Cristo.

¹⁴ SΛllicΛdΛ baiganΛlidi Λgai ismaacΛdΛ Diuusi oigΛldi soimaascamigadΛ vai poduucΛi viaacana Λgai oigaragai iscuucumiagi Λuusi ibiadΛ ismaacΛdΛcΛdΛ viaacana oodami iibΛdagai utudui dai poduucΛi viaaca Λgai oigaragai masvaapaquiagi ΛgΛΛ quiiyΛrΛ.

¹⁵ DΛmos ΛgΛΛ quii quiidiga madΛrΛ viimu Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Suusi Cristo, ΛcΛcΛΛdaracami, daidΛ siorΛrΛ googosi gΛnducami, daidΛ gacoodacami, dai siorΛrΛ sġa duutuadagi moomono, daidΛ Λyaatavogami.

¹⁶ —AanΛ Suusi caotoi giñtΛaañicarΛ sai aagidana vΛasi gomaasi Λvaavoitudadami muiyapΛrΛ oidacami. AanΛ ΛrcajjudadΛ rΛrΛ Davicaru. AanΛ rΛrΛpΛn ducami ΛgΛΛ siaavugai ismaacΛdΛ Λquiaamoco vusacΛi —iñtΛtdai Suusi Cristo.

¹⁷ Dai Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu Λoodami ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaca Λgai Λgai ΛΛmadu masmaacΛdΛ Cañiiru aagaiña potΛtdai Λgai ΛSuusi Cristo.

—Dimi —tΛtdai.

Dai siorΛrΛ caΛcagi idi ñiooqui aliΛsi gΛagai ispotΛtΛdadagi ΛSuusi Cristo sai diviana.

Dai sioora sallaicada ipaliadagi isDiuusi maaquiagi ibadagai utudui agai viaa is-
 vaavoitudagi Diuusi ñiooquida vai Diuusi ganmaaquiagi suudagi ismaacadaacad viaacana
 ibadagai utudui dai maitataanai tomali amo istumaasi.

¹⁸ Dai aagidi aanla vaascatai ismaacada caacagi Diuusi ñiooquida ismaacada oojisi idi
 liivruaga sai mailma duucal oojaiña. Sioora vaamioma oojagi Diuusi gia soimaasi
 taatatuldia agai agai poduucal isduucal taatatuli agai asoimaasi ivuaadami ismaacada
 gaagagai idi liivruaga. ¹⁹ Dai sioora maigovai daraasagi aa ñiooqui idi liivruaiñdaga Diuusi
 maigovai daasamu taaragada agai aliivruaiñdaga siaaco oojisi taaragada agai ismaacada
 tomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu. Dai maiviaacamu oigaragai isoidacagi agala
 quiyaga ismaacada Diuusi covai vusaitu.

²⁰ Aanla arSuusi Cristo dai pocaiti ansai sallaicada otoma divia iñagai aanla.
 Dai aatama vaavoitudadami ipalidi sai otoma diviana gartaanadamiga Suusi.
²¹ Aanla ipalidi sai Suusi Cristo gartaanadamiga calagaga gannaidiña vaascatai aapima.
 Mosacaasi.